**Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün; Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü'nün; Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun; Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk ve 17 Milletvekilinin; Ankara Milletvekili Zeynep Dağı'nın; Kırklareli Milletvekili Tansel Barış'ın; Adıyaman Milletvekili Şevket Köse'nin; İzmir Milletvekili Selçuk Ayhan'ın; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Kemal Anadol'un; Gaziantep Milletvekili Yaşar Ağyüz ve 29 Milletvekilinin; İzmir Milletvekili Mehmet Ali Susam ve 25 Milletvekilinin; Niğde Milletvekili Mümin İnan ve 6 Milletvekilinin; Niğde Milletvekili Mümin İnan ve 6 Milletvekilinin; Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün; Hatay Milletvekili Süleyman Turan Çirkin ve 4 Milletvekilinin; İzmir Milletvekili Selçuk Ayhan'ın; Giresun Milletvekili Eşref Karaibrahim'in; Adana Milletvekili Yılmaz Tankut ve 10 Milletvekilinin; Batman Milletvekili Ayla Akat Ata'nın; Zonguldak Milletvekili Ali Koçal'ın; Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın; Adıyaman Milletvekili Şevket Köse'nin; Tokat Milletvekili Reşat Doğru ve 2 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Fatma Nur Serter'in; Giresun Milletvekili Eşref Karaibrahim'in; Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu ve Milliyetçi**

**Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın; Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; Adıyaman Milletvekili Şevket Köse'nin; Adana Milletvekili Hulusi Güvel'in; Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu ve İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız'ın; Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçınkaya'nın; Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ve 6 Milletvekilinin; Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın; Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ve 6 Milletvekilinin; Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ve 6 Milletvekilinin; Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ve 6 Milletvekilinin; Kars Milletvekili Gürcan Dağdaş ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ve 6 Milletvekilinin; İzmir Milletvekili Mehmet Ali Susam'ın; Adıyaman Milletvekili Şevket Köse'nin; Bursa Milletvekili Abdullah Özer'in; Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu ve Antalya Milletvekili Osman Kaptan'ın; Bursa Milletvekili**

**Kemal Demirel'in; Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ve Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın; Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın; Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun; İstanbul Milletvekili Ayşe Jale Ağırbaş'ın; Kocaeli Milletvekili Eyüp Ayar ve 2 Milletvekilinin; Kahramanmaraş Milletvekili Veysi Kaynak'ın; Bitlis Milletvekili Mehmet Nezir Karabaş'ın; Muğla Milletvekili Fevzi Topuz'un; Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ile 1 Milletvekilinin; Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun; Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; Bolu Milletvekili Fatih Metin ve 2 Milletvekilinin; Trabzon Milletvekili M. Akif Hamzaçebi'nin; Kahramanmaraş Milletvekili Veysi Kaynak ve 2 Milletvekilinin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/971, 2/2, 2/15, 2/101, 2/111, 2/134, 2/175, 2/235, 2/236, 2/237, 2/258, 2/259, 2/261, 2/262, 2/267, 2/289, 2/344, 2/356, 2/363, 2/377, 2/400, 2/425, 2/444, 2/460, 2/462, 2/501, 2/503, 2/507, 2/540, 2/553, 2/587, 2/591, 2/677, 2/681, 2/682, 2/683, 2/688, 2/689, 2/690, 2/691, 2/698, 2/714, 2/740, 2/753, 2/760, 2/769, 2/779, 2/780, 2/783, 2/800, 2/801, 2/802, 2/805, 2/806, 2/808, 2/809, 2/810, 2/811, 2/812, 2/821)**

*T.C.*
*Başbakanlık*
*Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü*
*Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-235/5026*

*29/11/2010*

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

**Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 27/9/2010 tarihinde kararlaştırılan "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.**

**Gereğini arz ederim.**

*Recep Tayyip Erdoğan*
**Başbakan**

## GENEL GEREKÇE

Uluslararası finans piyasalarında başlayan ve tüm sektörleri etkisi altına alan küresel ekonomik kriz, ülkemizde de dış talebin düşmesine bağlı olarak ekonomik daralmaya neden olmuştur.

Sağlam makro ekonomik temelleri ve kriz sürecinde aldığı önlemler sayesinde, Türkiye ekonomisi Dünyadan pozitif yönde ayrışarak hızlı bir toparlanma sürecine girmiş, 2010 yılında da bu süreç devam etmiştir. Bununla birlikte, dış talebin düşmesi ve buna bağlı mal ve hizmet satış gelirlerindeki azalma, kredi teminindeki güçlükler işletmelerin üretim kapasitelerini tam olarak kullanamamalarına ve buna bağlı olarak nakit dengelerinin bozulmasına neden olmuş ve bazı işletmelerin kamuya yönelik yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde gecikmelere sebebiyet vermiştir.

Yaşanan bu süreçten olumsuz etkilenen işletmelerin kamuya olan borçlarına uygulanan ek mali müeyyideler de borç tutarlarını artırmış, icra takibine maruz kalan borçlulara mevcut yasal düzenlemeler ile sağlanmaya çalışılan ödeme imkanları da bu borçların tasfiyesinde yeterli olamamıştır.

Kamuya olan borçların enflasyon oranında endekslenmek suretiyle ödenmesi, kamu ile olan mali ilişkinin belli bir plan dâhilinde çözümlenmesi suretiyle faaliyetlere devam edilmesine imkan verilmesi yönünde talepler artmıştır.

Ekonomik kalkınmanın sürdürülebilir şekilde devamlılığını temin etmek, yatırım ortamını iyileştirmek, özel sektörün kamuya olan borç yükünü azaltmak, maliye ve para politikalarının daha etkin şekilde kullanılmasını sağlamak amaçlarıyla bu Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

Tasarının kapsamı alacaklı idareler ve alacak türleri itibarıyla mümkün olduğunca geniş tutulmuştur. Ayrıca, yapılacak ödemelerde finansman sıkıntısı ile karşılaşılmaması için uzun sürede taksitle ödeme imkânı getirilmiş ve borçların önemli bir tutarının ödeneceği iki idare olan Maliye Bakanlığına bağlı tahsil daireleri ile Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine yapılacak taksit ödemeleri aynı aya denk gelmeyecek şekilde düzenlenmiştir.

Beş kısımdan oluşan Tasarının ilk dört kısmında kamu ile borçlular arasındaki alacak-borç ilişkisine yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Tasarının beşinci kısmında ise Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Hakkında Kanun, İş Kanunu, İşsizlik Sigortası Kanunu ve diğer bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelere ilişkin değişikliklere ve Kanunun uygulanması ile ilgili son hükümlere yer verilmiştir.

Tasarının Birinci Kısmında Kanunun kapsamına yönelik genel hükümler yer almaktadır.

Tasarının İkinci Kısmının Birinci Bölümünde Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, il özel idareleri ve belediyelere bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş amme alacakları ile belediyeler (büyükşehir belediyeleri dahil) ve büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerince takip edilen kesinleşmiş bazı alacaklar yeniden yapılandırılmaktadır. Ayrıca, kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan kamu alacaklarıyla ilgili olarak ödeme kolaylığı getirilmek suretiyle ihtilafların sonlandırılmasına yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

İkinci Kısmın İkinci Bölümünde vergileme süreçlerini kavramak amacıyla kapsama giren vergi alacaklarına yönelik inceleme ve tarhiyat safhasındaki işlemler için düzenleme yapılmıştır. Bu bölümde pişmanlıkla ya da kendiliğinden yapılan beyanlar üzerine tarh edilen vergilere ilişkin düzenleme yapılmak suretiyle mükelleflerin beyan dışı bıraktıkları matrahların beyan edilmesi teşvik edilmiştir.

Tasarının İkinci Kısmının Üçüncü Bölümünde matrah ve vergi artırımına ilişkin düzenlemeler bulunmaktadır. Bu bölümde yer alan düzenlemelerle mükelleflerin geçmiş vergilendirme dönemleri ile ilgili olası riskleri ortadan kaldırılarak geleceğe yönelik iş ve yatırım kararlarına daha sıhhatli bir şekilde odaklanmalarına imkan sağlanması, vergi idaresinin de denetim kapasitesini cari vergilendirme dönemlerine odaklamak suretiyle vergi kayıp ve kaçağının azaltılması ve kayıt dışı ekonomiyle mücadelenin daha etkin bir şekilde yürütülmesi hedeflenmektedir.

Tasarının İkinci Kısmının Dördüncü Bölümünde stoklara ilişkin düzenlemelere yer verilmiş olup, öngörülen düzenlemelerle işletme kayıtlarının gerçek duruma uygun hale getirilmesi amaçlanmıştır.

Tasarının Üçüncü Kısmının Birinci Bölümünde Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş sigorta prim alacakları yeniden yapılandırılmaktadır. Ayrıca, bu bölümde kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan sigorta prim alacaklarının yükümlüyle bir ortak noktada uzlaşarak tahsilini öngören düzenlemeler bulunmaktadır. Bu bölümde daha önce 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 24 üncü ve geçici 25 inci maddeler uyarınca tatbik edilmiş olan yapılandırma uygulamasından yararlanma hakkını kaybedenlere belirli şartlar dahilinde yeniden bir hak verilmesini sağlayacak hükümler düzenlenmiştir. Bu bölümde yapılan diğer düzenlemeyle de, 1479 ve 2926 sayılı Kanunlara göre tescilleri yapıldığı halde prim borçları nedeniyle ilgili Kanunları uyarınca sigortalılık süreleri durdurulmuş olan hak sahiplerine yeniden bir imkan verilmekte ve bu sigortalılık sürelerinin ihyası amaçlanmaktadır.

Tasarının Dördüncü Kısmında çeşitli ve ortak hükümlere yer verilmiştir. Bu Kısmın Birinci Bölümünde;

- Tahsil dairelerinin iş yükünün azaltılması, daha etkin ve verimli çalışmalarının sağlanması amacıyla küçük tutardaki alacakların tahsilinden vazgeçilmesine,

- 2022 sayılı Kanuna göre aylık alanlara haksız yere yapılmış ödemelerin % 50 fazlasıyla geri alınması uygulamasında ödemeye muhatap kişilerin çok zor duruma düştükleri dikkate alınarak % 50 fazlaya ilişkin kısmın geri alınmasından vazgeçilmesine,

- Kamu idarelerinin ödemesi gereken genel sağlık sigortası primlerine uygulanan gecikme cezası ve gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilmesine,

- Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna (YURT-KUR) 351 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında öğrenim ve katkı harcı borçlarını yapılandırdığı halde taksitlerini süresinde ödeyemediği için yapılandırma uygulamasından yararlanma hakkını kaybedenlere belirli şartlar dahilinde yeniden bir hak verilmesine,

- Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun (TRT), Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının (KOSGEB), Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin (TEDAŞ), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile bu Birliğe bağlı odaların ve Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) gibi bazı kurumların bu Kanunda belirtilen alacaklarının yapılandırılmasına,

ilişkin düzenlemeler yer almaktadır.

Tasarının Dördüncü Kısmının İkinci Bölümünde başvuru ve ödeme süresi ile şekli, süresinde ödenmeyen taksitlere ve iade edilmeyecek alacaklara ilişkin düzenlemeler yer almaktadır.

Tasarının Beşinci Kısmında başta Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu olmak üzere çeşitli kanun ve kanun hükmünde kararnamelerle ilgili değişikliklere ilişkin hükümlerle son hükümlere yer verilmiştir.

Ülkemizin ve Dünyanın en büyük sosyal güvenlik reformlarından olan sosyal güvenlik reformunu düzenleyen kanun olan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu tüm hükümleriyle birlikte 1 Ekim 2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Zaman içerisinde Kanunun uygulamasında tespit edilen eksiklik ve aksaklıkların giderilmesi ile sosyal güvenlik kapsamının genişletilmesi, sosyal sigorta ve genel sağlık sigortası uygulamasının kolaylaştırılması ve prim tahsilâtının artırılması amacıyla 5510 sayılı Kanunda bazı düzenlemelere ihtiyaç duyulmuştur.

Bu kapsamda;

Tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalışanların bağımsız çalışan tarım sigortalılarında olduğu gibi düşük miktarda prim ödeyerek sosyal güvenlik kapsamına alınmalarının sağlanması,

Gelir vergisinden muaf el sanatlarında çalışan kadınların düşük primden yararlanmalarında, bu faaliyetin 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden önce yapılıyor olma şartının kaldırılması,

Ülkemizde yüksek öğrenim görmekte olan yabancı öğrencilerin genel sağlık sigortalılığının kolaylaştırılması amacıyla, Türkiye'de 1 yıl süreyle yerleşik olma şartı aranmaksızın genel sağlık sigortalısı olmaları ve öğrenimleri süresince asgari ücretin %12'si üzerinden prim ödeyerek genel sağlık sigortasından yararlanmalarının sağlanması,

Çıraklar ve mesleki eğitim görenler, İŞKUR kursiyerleri ve staj gören öğrencilerin kendileri üzerinden genel sağlık sigortasından yararlanmaları, meslek liselerinde ve üniversitelerde zorunlu staj şartı olmaksızın staj yaptırılanların sigortalı sayılmaları ve bu sürede genel sağlık sigortalısı sayılmaları,

Tarımda kendi nam ve hesabına çalışan sigortalıların diğer statülere tabi çalışmaları halinde tarım sigortalılıklarının sona erdirilerek diğer sigortalılık statülerine tabi olmalarının sağlanması, bu işlerden ayrılmalarında tarımsal faaliyetleri devam ettiği sürece tarım sigortalılıklarının Kurumca başlatılması ve 65 yaş üzerinde olmaları halinde taleplerine bağlı olarak tarım sigortalılıklarının sona erdirilmesi,

2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununa tabi sigortalılar bakımından, sigortalı kadının çalışamayacak durumda malul olmayan veya 55 yaşından küçük kocası ile sigortalıların ana ve babalarının da 5510 sayılı Kanuna paralel olarak bakmakla yükümlü kişi kapsamına alınmaları,

İşten ayrılan zorunlu sigortalıların 10 güne ilaveten 90 gün daha önceki sigortalılıklarından dolayı prim ödeme veya gelir testi zorunluluğu olmaksızın sağlık yardımı görebilmeleri, 4/a sigortalılarının iş kanunlarında belirtilen ücretsiz izin halleri dışındaki ücretsiz izinlerde sağlık yardımlarından yararlanabilecekleri sürenin belirlenmesi ve bu hallerde bir takvim yılında bir ay süreyle sağlık yardımlarının devam etmesinin sağlanması,

Sosyal güvenceleri bulunmayan ve 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin (d) ve (g) bentlerine tabi genel sağlık sigortalılığının geçiş sürecinin 1/1/2012 tarihine ertelenmesi,

Müteahhitlerce sözleşmesiz ülkelere götürülen işçilerin uzun vade sigortalılık kapsamında isteğe bağlı sigortalı olarak ödeyecekleri primlerin 4/b yerine 4/a sigortalılık kapsamına alınması,

Kamu idarelerinde mevsimlik işçi olarak çalışanların iş akitleri askıda kaldığı sürede 4/a ve 4/b kapsamında çalışmaları veya isteğe bağlı sigorta primi ödemeleri halinde, kamu idarelerinden ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmaması,

Sigortalıların bildiriminde vergi mükellefleri ve muhtarların bildirim sürelerinin başlangıcı ile vergi mükelleflerinin sona erme bildirim süresinin başlangıcında değişiklik yapılarak bildirim yükümlülüğü bulunan vergi daireleri ve mülki amirliklerin kendi kusurlarından kaynaklanmayan nedenlerle idari para cezalarına muhatap olmalarının önlenmesinin; sigortalılık hallerinin birleşmesinde geçerli olacak sigortalılık statüsünün belirlenmesi,

5510 sayılı Kanundan sonra ilk defa memur olanların aylıksız izinli oldukları süreler için genel sağlık sigortası primi alınmasının sağlanması,

İşverenlere aylık prim hizmet belgesini işyerine asma yükümlülüğünün ve buna bağlı idari para cezasının kaldırılması, eksik gün bildirim belgelerini verme yükümlülüğünün kamu idareleri ve toplu iş sözleşmesi imzalanan işyerleri dışındaki işyerleri bakımından da belirlenmesinde Kuruma yetki verilmesi, geçici iş göremezlik ödeneklerinde Kurumca işverenlerden istenilen bildirimlerin yapılmaması veya geç yapılması halinde uygulanacak idari para cezasının 100 üncü madde için uygulanan idari para cezasından ayrılarak daha düşük miktarda belirlenmesi,

4/b statüsünde 1/10/2008 tarihinden öncesi için yapılan yurt dışı borçlanmasında borçlanılan kazancın asgari kazanca oranının esas alınarak basamak tespitine esas göstergenin belirlenerek, bağlanacak aylıkların hak edilen tutarın üzerine çıkmasının önlenmesi, 1479 ve 2926 sayılı Kanunlara tabi veya 4/b statüsünde emekli olan sigortalılardan 10 yıldan az sağlık primi ödeyenlerden yapılacak kesintilerde, sağlık primi ödenen sürenin yalnızca bağımsız çalışılan statüde ödenen prim süresinden değil bütün statülere tabi hizmet süresinden tespit edilmesinin sağlanması,

Kamu idarelerinin işyeri bildirgeleri ve 2008 Ekim, Kasım ve Aralık ayları prim belgelerini geç vermelerinden dolayı uygulanacak idari para cezası miktarının düşürülmesi,

Usta öğreticilerin geriye dönük 30 günden eksik kalan sürelerini borçlanabilmeleri, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında gelir/aylık almakta olanlara 2011 yılı Ocak ve Temmuz ödeme dönemlerinde yapılacak artışların düzenlenmesi,

amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan;

Yeşil kartlı vatandaşlarımızın hizmet akdine tabi ya da gelir vergisinden muaf olup esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olarak veya tarımsal faaliyet kapsamında bağımsız çalışmaları halinde bakmakla yükümlü oldukları kişilerle birlikte yeşil kartlarının iptal edilmeyerek askıya alınması, çalışmalarının sona ermesinden sonra başvurularına gerek kalmaksızın yeşil kartlarının aktif hale getirilmesi,

2022 sayılı Kanuna göre yersiz aylık ödemelerinin %50 fazlasıyla geri alınması yerine, yersiz ödemenin yapıldığı tarihten itibaren 6183 sayılı Kanuna göre gecikme zammı uygulanarak bu ödemelerin geri alınması,

hususları düzenlenmektedir.

Sosyal hukuk devletinin, somut göstergelerinden biri olan sosyal güvenlik hakkının yer aldığı Anayasanın 60 ıncı maddesinin "Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar." hükmü dikkate alındığında, sosyal güvenliğin; bireylerin istek ve iradeleri dışında oluşan sosyal risklerin, kendilerinin ve geçindirmekle yükümlü oldukları kişilerin üzerlerindeki gelir azaltıcı ve harcama artırıcı etkilerini en aza indirgemek, ayrıca sağlıklı bir asgari hayat standardını güvence altına alabilmek olduğu görülmektedir.

Bu itibarla, Devletin Anayasanın 56 ncı maddesinin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan "Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini geliştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler. Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir. Sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesi için kanunla genel sağlık sigortası kurulabilir." hükmünü dikkate alarak, sağlık hizmetlerini yürütürken herkesin bu hizmetten yararlanmasını sağlayacak genel esasları belirlemesi gerekmektedir. Bu madde bağlamında 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesi için genel sağlık sigortası kurulması öngörülmüştür. Dolayısıyla sosyal güvenlik hakkı Anayasamız ile teminat altına alınmış olup, bu haktan önceden vazgeçilemeyeceği gibi bu hakkın kanuni çerçevesinin daraltılması da mümkün değildir.

Bu noktada sosyal güvenlik teminatı ile trafik kazaları nedeniyle ilgilere sağlanan özel sigorta teminatları örtüşmekte olup, özellikle motorlu araç işletilmesinden kaynaklanan sorumluluğun zorunlu olarak sigorta teminatına bağlandığı modern sigortacılık anlayışında, her iki sistemin ödeme ve birbirlerinden olan alacaklarının tahsil ve tasfiyesi konusu düzenlenmesi gereken bir alan olarak ortaya çıkmaktadır.

Nitekim uygulamada trafik kazaları nedeniyle sağlık yardımı sağlanan kişilerin tedavi bedellerinin Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında (Trafik Sigortası) ve diğer bağlantılı sigortalar ile sosyal güvenlik rejimi kapsamında karşılanması konusunda tereddütler bulunmaktadır. Bu durum her iki sistemin sonuçta sağlık teminatı sunmasına rağmen farklı kurallarının bulunmasının bir sonucu olup, uygulamadaki tereddütler hak kayıplarına ve mağduriyetlere neden olduğu gibi tedavi giderinin tahsilinde olayın mahiyetine aykırı işlem yapılmasına bağlı olarak kamuca karşılanmaması gereken masrafların Devlet tarafından ödenmesine ve hasarın bilinememesine bağlı olarak özel sigorta primlerinin ve Devlet tarafından belirlenen asgari teminatların yanlış tespitine de neden olmaktadır.

Bu itibarla sosyal devlet olmanın bir gereği olarak, 5510 sayılı Kanun ile sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesini sağlamak amacıyla genel sağlık sigortası kurulmasının öngörüldüğü gerçeğinden yola çıkarak, trafik kazasına uğramaları halinde sağlık güvencesi kapsamı dışında kalan vatandaşların da sağlık güvencesine kavuşturulması, geçmişten kaynaklanan alacakların tahsili, bürokrasi ve kırtasiyeciliğin azaltılması, trafik kazaları nedeniyle yapılan tedavi giderlerinin tahsilinin tek elden takip ve tahsilinin sağlanarak uygulama birliğinin temini ve bu şekilde zaman ve emek tasarrufu yanında sigorta şirketlerine karşı işlemlerin herhangi bir hak kaybına neden olmayacak şekilde tek elden yürütülerek kamu zararının engellenmesi ile halen uygulamada ortaya çıkan sorunların ve mağduriyetlerin giderilmesi amaçlanmıştır.

3308 sayılı Kanun kapsamında staj gören meslek yüksek okulu öğrencilerinin staj dönemlerinde hastalık, iş kazası ve meslek hastalıkları ile genel sağlık sigortasından yararlanmaları, staj yapılabilecek işyerlerinin kapsamının genişletilerek mesleki öğrenim gören öğrencilerin staj imkanlarının genişletilmesi öngörülmekte ve bu öğrencilerin ücretleri yeniden düzenlenmektedir.

İstihdam artışına elverişli bir iklimin oluşturulması; iki önkoşul olan sürdürülebilir büyüme ve düşük enflasyona yönelik belirlenen/belirlenecek makro ekonomik politikaların izlenmesiyle mümkündür.

Ancak, istihdam sorununu çözebilmek, sadece büyüme, istikrar, rekabet edebilirlik ve istihdama yönelik makro ekonomik politikaları değil, aynı zamanda istihdam sürecini aktif olarak destekleyen ekonomik gelişme politikalarını da kucaklayan kapsamlı bir istihdam stratejisinin geliştirilmesini gerektirir. Başarılı bir istihdam politikası için ekonomik ve sosyal politikaların birbirlerini karşılıklı destekleyecek şekilde etkin olarak uygulanması şarttır.

Türkiye'de kadınlar, gençler, uzun süreli işsizler ve özürlüler, yasalar önünde diğer gruplarla eşit olmalarına rağmen; işgücü piyasasına sınırlı olarak katılmakta, "düzgün iş kapsamı dışındaki işler" olarak adlandırılan kayıt dışı ve düşük ücretli işlerde istihdam edilmekte ve daha yüksek işsizlik riskine maruz kalmaktadırlar.

İşgücü piyasasına katılamamak ya da olumsuz koşullarda istihdam edilmek, bu gruplara mensup kişilerin yoksulluk riskini artırmakta, ekonomik ve toplumsal hayatın sınırında ya da dışında yaşamalarına neden olmaktadır. Dolayısıyla, bu gruplara yönelik özel istihdam stratejilerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Kadın, genç, özürlü (ya da bunların bir kesişimi) olmak, istihdamdan uzun süre uzak kalmak ve kısmen bu nedenle iş bulma ümidini yitirmiş olmak, istihdama erişimde birer dezavantaj olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum, hemen tüm ülkelerde kendini göstermekte, bu nedenle toplumun bu kesimleri istihdama erişene kadar çeşitli politikalarla desteklenmektedirler.

Kadınların işgücü piyasasına katılım oranlarının düşük olmasının yanı sıra işsizlik oranlarının yüksekliği nedeniyle Türkiye uluslararası karşılaştırmalarda sorunlu bir konumda bulunmaktadır.

İşgücü piyasasına uyum sürecinde olan gençlerin ilk işlerini bulmakta zorlanmaları ve genel olarak iş değiştirmelerin ilk yıllarda ileriki yıllara göre daha sık olması, gençler arasındaki işsizliğin ortalama işsizlikten yüksek olmasının temel nedenlerini oluşturmaktadır.

İşgücü piyasası katılıkları ve ücret dışı işgücü maliyetinin yüksekliği, ekonomik büyümenin istihdam yaratması önündeki engellerden bir diğeridir. Ücret dışı maliyetler 2004 yılından bu yana yapılan çeşitli düzenlemelerle aşağı çekilmiştir. Prime esas kazanç alt sınırının asgari ücrete eşitlenmesi, asgari geçim indirimi uygulaması, 5 puanlık sosyal güvenlik primi indirimi ile birlikte istihdamın artırılmasına yönelik diğer teşvikler, ücret dışı maliyetleri aşağı çekmiştir.

Bu kapsamda; işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılması amacıyla çıkarılan 15/5/2008 tarihli ve 5763 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla; kadınların ve 18-29 yaş arası gençlerin istihdamını teşvik amacıyla, mevcut istihdama ilave olarak işe alınmaları halinde 5 yıl boyunca kademeli prim indirimi getirilmiş, 18/2/2009 tarihli ve 5838 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla; teşvikin süresi bir yıl daha uzatılmıştır. Ancak, bu teşvik için başvuru süresi 30/6/2010 tarihi itibarıyla sona ermiştir.

Kadınların ve gençlerin işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak, yeni istihdam yaratılmasını teşvik etmek ve çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak, mesleki ve teknik eğitimi özendirmek, kalite ve etkinliğini artırmak amacıyla prim teşviki yeniden düzenlenmiştir.

Ayrıca, çalışma hayatındaki esnek çalışma biçimlerinin uygulanabilirliğini artırmak, yaygınlaştırmak ve bu şekilde çalışanlar arasındaki kayıt dışılığı azaltmak amacıyla;

Kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalıların, kısmi süreli çalıştıkları aylara ait eksik sürelerini ileriki yıllarda geriye dönük olarak borçlanabilmeleri imkanı getirilmiş,

İsteğe bağlı sigorta hükümleri içerisinde işsizlik sigortası primlerinin de ödenmesi imkânı sağlanarak, işsizlik sigortası ödeneği alınabilmesi için gereken prim ödeme gün sayısına ulaşabilmeleri imkânı sağlanmıştır.

Bilindiği üzere yabancıların ülkemizde çalışmaları temel olarak 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunda düzenlenmiştir. Kanun hükümlerine aykırı olarak çalışan yabancılar ve bunları çalıştıranlar için de yaptırımlar öngörülmüştür. Yaptırımların uygulanmasında ortaya çıkan hukuki boşlukların giderilmesi amacıyla 4817 sayılı Kanunun ilgili maddesinin yeniden düzenlenmesine ihtiyaç duyulmuştur.

İşçi-işveren ilişkilerini düzenleyen temel kanunlar olan İş Kanunları, ekonomik ve sosyal hayatın gelişmelerine ve gerekliliklerine hızla uyum sağlamak durumundadır. Bu nedenle uzun vadelerde kanunlar bütünlüklü olarak yenilenirken ihtiyaç duyuldukça da bazı maddelerinde değişikliğe gidilmektedir. 1990'lı yıllarla başlayıp 2000'li yıllarda hız kazanan sosyo-ekonomik gelişmeler çalışma ilişkilerinde de ciddi değişimleri beraberinde getirmiştir. Çalışma hayatında yaşanan gelişmeler, yasal çerçevede bütünlüklü bir yenilenme ihtiyacı doğurmuş ve 2003 yılında, 1971 tarihli 1475 sayılı İş Kanunu yerini 4857 sayılı İş Kanununa bırakmıştır.

1990'lı yıllarla birlikte hızlı teknolojik gelişme, piyasaların entegrasyonu ve artan rekabet işgücü piyasalarında da yansımalarını bulmuş, üretimin esnekleşmesi ve tüketim kalıplarının değişmesi çalışma ilişkilerinde de değişik yönelimleri beraberinde getirmiştir. Bu sürecin önemli çıktılarından biri yeni istihdam modellerinin ortaya çıkmasıdır. 4857 sayılı İş Kanunu, bazı esnek çalışma modellerini düzenlemiştir. Bununla birlikte uygulamada görülmesine karşın Kanunda açıkça düzenlenmemiş çalışma biçimleri özellikle işçilerin korunması açısından bazı zafiyetler barındırmaktadır. Bu tespitten hareketle yeni bazı esnek çalışma biçimleri; uzaktan çalışma ve evden çalışma İş Kanununda düzenlenmektedir. Yeni düzenlemeler ile işçilerin Avrupa Birliği müktesebatına uygun olarak korunmasına yönelik kurallar getirilirken diğer taraftan İş Kanunu daha kapsayıcı ve dinamik hale getirilmektedir.

Bununla birlikte, özürlülerin toplumsal yaşama kazandırılmalarının en önemli aracı, onların kendilerine uygun işlerde istihdam edilmelerini sağlamaktır. Avrupa Birliğinin istihdamla içerme yaklaşımına paralel bu tespit özürlülerin istihdam imkanlarını artırmaya ve istihdam koşullarını iyileştirmeye yönelik bazı tedbirlerin alınması gerekliliğini beraberinde getirmektedir. 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesinde düzenlenen zorunlu istihdam, özürlülerin istihdamı açısından büyük önem arz etmektedir. Önemi dolayısıyla, düzenlemenin sınırlarının genişletilmesi ve işverenler açısından özürlü istihdamına ilişkin bazı kısıtlılıkların aşılması öngörülmektedir. Bu çerçevede, 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesine eklenen hükümle, birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlerin, bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısının, bu işyerlerinde çalışan toplam işçi sayısına göre hesaplanması düzenlenmektedir. Böylece hem yükümlülüğün artırılması hem de bu kapsamdaki işyerlerinin yükümlülüklerini ülke çapında yerine getirebilmelerine imkan sağlanmaktadır.

Öte yandan işyerlerinin etkin ve amaca uygun bir şekilde denetlenmesi ve işçi şikâyetlerinin hızlı ve doğru bir şekilde sonuçlandırılması büyük önem arz ettiğinden 4857 sayılı Kanun kapsamında yapılan denetim ve incelemelerin etkinliğinin arttırılması ve hızlandırılmasına yönelik düzenleme öngörülmüştür.

Kamu çalışanlarının çoğunluğunu teşkil eden memur statüsündeki personelin hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yükümlülük ve sorumluluklarını, aylıklarını, ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenleyen temel mevzuat 657 sayılı Devlet Memurları Kanunudur.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, memur statüsünde olmamakla birlikte özel kanunlarda yer alan atıflar gereği, diğer kamu personelinin idarî, malî ve diğer bazı sosyal hakları bakımından da uygulanması sebebiyle geniş bir kitleyi ilgilendirmektedir. Kanun, görevde bulunanlar dışında, görevlerinden emekli olanların malî hakları açısından da belirleyici olma vasfını sürdürmektedir.

Özellikle son yıllarda toplumsal hayatta yaşanan gelişme ve değişimler sebebiyle, ilgili kesimlerin talepleri artmış, bu durum, kamusal hayatta hizmet gören memurların haklarında, yükümlülüklerinde, iş ve işlemlerinde tâbi olacakları kurallarda da değişimi zorunlu kılmıştır. Sendikal örgütlenmeler sonucu yapılanan memur sendikaları yanında, muhtelif sivil toplum kuruluşlarının ve çalışanların da mâkûl ve uygun görülebilir talepleri, konu hakkında yeni düzenlemelerin gerçekleştirilmesinin dayanaklarından birini oluşturmaktadır.

Sosyal yapıdaki değişimin sonucu olarak, geniş aile yapısının yerini çekirdek ailenin alması, devletin istihdamdaki payının artarak devam etmesi, merkezî yerleştirmelerle personel alımının yaygınlaşması yoluyla memuriyete adım atan geniş bir kitlenin yaşadıkları sosyal çevreden ayrılmak zorunda kalması gibi sebepler, memurların gerek kendileri gerekse yakınlarının hastalık, kaza veya doğum-ölüm vakalarındaki aylıklı ve aylıksız izin süreleri ile hastaya refakat gibi konularda düzenleme yapılmasını mecbur hâle getirmiştir.

Yıllardır süren uygulamalar, Devlet memurları için gizli sicil raporu doldurulması suretiyle başarı ve başarısızlığın tespitinin mümkün olamadığını göstermiştir. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamındaki başvurularla birlikte, gizli olması gereken sicil raporlarının aleniyet kazanması, çalışanlar ile idarecileri karşı karşıya getirmiş, bu alandaki idarî yargı davalarında büyük bir artışa yol açmıştır. Özellikle yıl sonunun gelmesiyle sicil amirleri açısından bir külfet hâlini alan sicil değerlendirmesi, memurların yükselmesinde ve liyakatin tespitinde başlıca dayanak olma vasfını yitirmiş, bürokratik bir formaliteye dönüşmüştür. Gelinen noktada, gerek değerlendirme makamları, gerekse değerlendirilenler açısından inandırıcılığını ve güvenilirliğini yitirmiş olan sicil sisteminin kaldırılmasının kamu yararı açısından daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu hizmetinden yararlananların daha kaliteli, daha hızlı ve etkin hizmet talep etmesi, beraberinde iyi yetişmiş, nitelikli, eğitimli bir memur profilinin kamuda istihdam edilmesi zorunluluğunu getirmiştir. Bu anlamda, bazı kurumlarda başarıyla uygulanan kariyer uzmanlık sisteminin bütün bakanlıkları kapsayacak şekilde yaygınlaştırılmasının kamu hizmeti kalitesinde artışa yol açacağına olan inanç artmıştır. Kamuda nitelikli personel istihdam edilmesi ve bu personelin görevde tutulması ise bunların genel uygulamadan farklı işe alım, yetiştirme, eğitim ve daha iyi bir özlük hakları sistemine tabi olmasını zorunlu hâle getirmiştir.

Diğer taraftan, memur istihdamına dair ayrıntılı düzenlemelere yer vermiş olan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun işlemez hâle gelen hükümlerinin ortadan kaldırılması, uygulayıcılara kolaylık sağlanması bakımından sözü edilen Kanunda basitleştirme ve sadeleştirme yapılması da kaçınılmaz hâle gelmiştir.

Tasarı ile;

- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun güncelliğini yitiren hükümleri güncelleştirilmekte, işlerliği kalmayan maddeler yürürlükten kaldırılmakta,

- Kamu personel yönetimine ilişkin bürokrasinin azaltılmasına yönelik düzenlemeler getirilmekte,

- Kadına ve anneye verilen önem çerçevesinde koruyucu önlemlere yer verilmekte,

- Memurların esnek çalışabilmeleri sağlanmakta, onayları alınmak suretiyle belirli sürelerle kurumlar arasında geçici görevlendirilmeleri uygulanabilir hâle getirilmekte,

- Etkin bir kamu personel bilgi sisteminin altyapısı oluşturulmakta,

- Memurların yetiştirilmesinde yeni bir bakış açısı getirilmekte,

- İşlevsiz hâle gelen sicil sistemi kaldırılarak başarılı ve üstün başarılı personelin ödüllendirilmesine yönelik düzenleme yapılmakta,

- Disiplin hükümlerinde kamu hizmetini öne çıkaran ve vatandaşa hizmet odaklı bir yaklaşım esas alınarak düzenlemeler yapılmakta,

- 12 Eylül 2010 tarihinde yapılan halkoylaması ile kabul edilen Anayasa değişikliği ile uyarma ve kınama cezalarına karşı yargı yolu açıldığından 657 sayılı Kanunda da bu paralelde düzenleme yapılmakta,

- Kamu hizmeti sunumunda etkinlik ve verimliliğin artırılması amacıyla, kariyer esasına dayalı uzmanlık bulunmayan bakanlıklar ile bazı kurumlarda uzman ve uzman yardımcısı istihdamı öngörülerek, bakanlık ve kurumların nitelikli personel ihtiyacı giderilmekte,

- Kamu görevlileri sendikalarının ve ilgili kesimlerin talepleri de dikkate alınarak, memurların aylıklı ve aylıksız izin haklarında iyileştirmeler yapılmakta, günün şartlarına uygun yeni sosyal haklar sağlanmaktadır.

Sonuç olarak, söz konusu düzenlemelerin hayata geçirilmesi ile Avrupa Birliğine üyelik sürecinde mevzuat uyumu sağlanması yönünde önemli gelişme kaydedilmesi ve bundan daha da önemlisi hem işçiler hem de işverenler açısından günümüzün şartlarına uygun olarak önemli kazanımlar sağlanması amaçlanmaktadır.

## MADDE GEREKÇELERİ

**Madde 1-** Madde ile Tasarının kapsamı düzenlenmektedir. Tasarının Bir ila Dördüncü Kısımlarında yer alan hükümlerin yapılandırmaya ilişkin olduğu belirtilmiş, Beşinci Kısımda ise bazı kanunlarda değişiklik ve yeni hüküm ihdas edilmesine ilişkin hükümleri kapsadığı açıklanmıştır.

Maddede yapılandırmaya konu olacak alacaklar; alacaklı idare, alacak türü ve alacağın dönemi itibarıyla belirlenmiştir.

Yapılandırmaya konu alacakların ait olduğu idareler; Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, il özel idareleri, belediyeler (büyükşehir belediyeleri dahil), Sosyal Güvenlik Kurumu, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idareleri ile ilgili maddelerde belirtilen idareler şeklinde düzenlenmiştir. İlgili maddelerde de TEDAŞ, YURT-KUR, TRT, KOSGEB, TOBB ve OSB bu Kanun kapsamında alacakları yeniden yapılandırılacak idareler olarak sayılmıştır.

Yapılandırmaya konu alacaklar; vergiler ve vergi cezaları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen bazı amme alacakları, gümrük vergileri ve idari para cezaları, sosyal güvenlik primleri, il özel idarelerinin 6183 sayılı Kanun kapsamındaki bazı alacakları, belediyelerin; vergi, tarifeden doğan ücret ve su bedeli alacakları ile 6183 sayılı Kanun kapsamındaki bazı amme alacakları, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su bedeli alacakları, TEDAŞ'ın ve hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin elektrik alacakları ve 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun kapsamında mevcut sözleşmeleri uyarınca faaliyet göstermekte olan dağıtım şirketlerinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisans almadan önceki faaliyet dönemlerine ilişkin elektrik tüketiminden kaynaklanan alacakları, YURT-KUR'un öğrenim ve katkı kredisi alacakları, TRT'nin elektrik enerjisi satış bedeli payı ve bandrol ücretlerinden kaynaklı alacakları, KOSGEB'in desteklerden kaynaklanan alacakları, TOBB'un ve bu birliğe bağlı odaların aidatlarından kaynaklanan alacakları, OSB'lerin elektrik, doğalgaz, su ve yönetim aidatlarından kaynaklanan alacakları, mülga 27/11/1984 tarihli 84/8800 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Geliştirme ve Destekleme Fonu kaynaklı alacakları, orman köylüleri ile bu köylülerce oluşturulan

kooperatiflere Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından verilen desteklerden geri alınması gereken alacaklar, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün bazı alacakları ile bu alacaklara ilişkin her türlü faiz, zam, gecikme zammı, gecikme faizi, cezai faiz, gecikme cezası gibi fer'i alacaklar şeklinde düzenlenmiştir. Ayrıca, Kanunun ilgili bölümlerinde alacaklı idarelerin takip ettiği bazı alacaklar için tahsilden vazgeçme hükümleri düzenlenmiştir. Bu alacakların bir kısmı ödeme yönünden Kanun kapsamına alınmamış olmakla birlikte, terkin hükümlerinin kapsamına dahil edilmiştir.

Bu maddede yapılandırmaya konu olacak alacaklar 31/7/2010 tarihi esas alınarak belirlenmiştir. Bu belirlemede, alacakların niteliği dikkate alınarak dönem, vade, beyanname verme, tahakkuk ve fiilin işlendiği tarihler esas alınmıştır.

Son olarak Kanun metninde kullanılan bazı terimlerin ifade ettiği anlamlar tanımlanmış ve bu suretle madde metinlerinde tekrardan kaçınılmıştır.

**Madde 2-** Madde ile Maliye Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş amme alacakları ve belediyelerin ve büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin kesinleşmiş bazı alacaklarına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasında, Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan;

- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren ve 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

- 2010 yılına ilişkin olarak 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

- 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce yapılan tespitlere ilişkin vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları,

- 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Gümrük Müsteşarlığına bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, para cezaları, faizler, zamlar, gecikme zammı alacakları,

hakkında düzenleme yapılmaktadır.

Vergi veya gümrük vergilerinin asıllarının tamamı ile bu asıllara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilere/gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçileceği düzenlenmiştir.

Gerek bu maddede, gerekse Kanunun diğer maddelerinde fer'i amme alacakları "yerine" hesaplanması öngörülen TEFE/ÜFE tutarlarının belirlenmesinde, bu alacakların hesaplanmasına ilişkin ilgili kanunda yer alan esaslar dikkate alınacaktır.

Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezaları ile iştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilmiş olan vergi cezalarının, 4458 sayılı Kanun ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergisi asıllarına bağlı olmaksızın kesilmiş olan idari para cezalarının ise % 50'sinin ve bunlara bağlı gecikme zammı yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesi öngörülmüştür. Kanunda öngörülen süre ve şekilde yapılacak ödemeyi müteakip cezaların kalan % 50'si ile bu cezaların tamamına daha önce uygulanmış olan gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilecektir.

Diğer taraftan, Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında olan idari para cezaları için cezanın tamamının ve bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesi şartıyla Kanundan yararlanma imkanı verilmiştir.

Fıkra kapsamında düzenlenen vergi ve gümrük vergilerine yönelik hükümler Kanun kapsamına giren diğer amme alacakları için de aynı esaslarda düzenlenmiştir.

Maddenin ikinci fıkrasında ihtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden ve Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan vergiler için kesinleşmiş alacaklara ilişkin hükümlerin uygulanacağı düzenlenmiştir. Bu alacaklar için Kanundan yararlanmak istenmesi durumunda ihtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilere ilişkin açılmış davaların yargıdaki aşamaları ödenecek tutarı etkilemeyecek ve beyan üzerine tahakkuk eden verginin tam olarak ödenmesi istenecektir.

Maddede ayrıca, 2010 yılında tahakkuk eden geçici vergilerle ilgili düzenleme yapılmakta ve Kanun kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi için taksit ödeme süresince fenni muayene izni verileceği belirtilmektedir.

Maddenin beş ve altıncı fıkralarında, belediyelerin 2464 sayılı Kanunun 97 nci maddesine göre tahsili gereken ücret alacakları ile su bedeli alacaklarının, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su bedeli alacaklarının da Kanun kapsamında yapılandırılmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin yedinci fıkrasında bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen diğer şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Maddenin sekizinci fıkrasında, 31.7.2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce dahilde işleme rejimi kapsamında ithalatın yapılması şartıyla, dış piyasalarda pazar daralması ve benzeri nedenlerle taahhüt edilen ihracatın öngörülen süre içinde yapılamaması nedeniyle ihracat taahhüt hesabının müeyyideli kapatılması sonucu 4458 sayılı Gümrük Kanununa göre teminata bağlanan vergilerin tahsili ve para cezaları ile diğer feri alacakların tahakkuk ve tahsil işlemlerinin, kesinleşmiş amme alacakları için öngörülen hükümler çerçevesinde yapılması ve bu durumdaki yükümlülerin Kanunla getirilen bu düzenlemeden yararlandırılması amacıyla düzenleme öngörülmektedir.

**Madde 3-** Madde ile kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan amme alacaklarının ne şekilde yapılandırılacağına ilişkin hükümler düzenlenmiştir.

Maddenin birinci fıkrasıyla Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda; vergilerin/gümrük vergilerinin % 50'si ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesi halinde vergilerin/gümrük vergilerinin % 50'si ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçileceği hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasıyla Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla bölge idare mahkemeleri veya Danıştay nezdinde ilgisine göre itiraz veya temyiz süreleri geçmemiş ya da itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda, bu maddeye göre ödenecek alacak asıllarının tespitinde, bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla tarhiyatın/tahakkukun bulunduğu en son safhadaki tutarın esas alınacağı düzenlenmekte ve Kanunun yayımlandığı tarihten önce verilmiş en son kararın terkin, tasdik veya tadilen tasdik ya da bozma kararı olması hallerinde borçluların Kanundan hangi şekilde yararlanacağına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında sadece vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına veya Kanun kapsamındaki diğer idari para cezalarına ilişkin olarak dava açılmış olması halinde ödenecek tutarla ilgili düzenleme yapılmaktadır.

Maddeye göre ödenecek alacakların tespitinde esas alınacak olan en son kararın, tarhiyata/tahakkuka ilişkin verilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karar olduğu belirtilmek suretiyle Kanun uygulamasında hangi kararın esas alınacağına dönük temel ilke belirlenmektedir.

Maddenin dokuzuncu fıkrasında, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan amme alacaklarından yıllık gelir veya kurumlar vergilerini, gelir (stopaj) vergisi, kurum (stopaj) vergisi, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi için bu madde ile 2 nci madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükelleflerin taksit ödeme süresince bu vergi türleri ile ilgili verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden vergileri çok zor durum olmaksızın her bir vergi türü itibarıyla bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri halinde belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybedecekleri düzenlenmektedir.

Maddenin onuncu fıkrasında, bu madde hükmünden yararlanılması için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması şart olduğu hükmü getirilmiştir.

Maddenin onbirinci fıkrasında bu madde hükmünden yararlanmak için başvuruda bulunan ancak bu Kanunda belirtilen ödeme şartını yerine getirmeyen borçlulardan ilk tarhiyata/tahakkuka göre belirlenen alacakların başka bir işleme gerek olmaksızın takip edileceği belirtilerek, Kanundan yararlanma hakkının kötüye kullanılmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

**Madde 4-** Maddeyle, Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanıldığı halde tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine devam edileceği belirtilerek bu safhada bulunan alacaklar da Kanun kapsamına alınmıştır.

Düzenleme, bu Kanunun matrah artırımına ilişkin hükümlerini saklı tutmak suretiyle başlanılmış işlemlere devam edileceği yönündedir.

Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra, tarh edilen vergilerin % 50'si ile bunlara bağlı gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın % 25'inin; ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesi şartıyla, vergi aslının % 50'sinin, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın % 75'inin, vergilere bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçileceği düzenlenmektedir.

İştirak fiili nedeniyle kesilen vergi ziyaı cezaları vergi aslına bağlı olarak hesaplanmakta ise de verginin mükellefi ile cezaya muhatap olan kişiler farklıdır. Bu nedenle bu fiiller için cezaya muhatap olanların madde hükmünden yararlanma şartları farklı bir şekilde belirlenmiştir.

Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanunun yayımlandığı tarihten önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları hakkında bu madde hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Bununla birlikte, asla bağlı olan vergi cezalarının tahsilinden vazgeçilebilmesi için verginin bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olması veya bu Kanunun 2 nci maddesine göre ödenmesi şartı aranmıştır.

Diğer taraftan, bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanunun yayımlandığı tarihten önce tamamlandığı halde bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemlerinin yapılması ve maddede belirlenen tutarın, belirtilen süre içerisinde ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılması sağlanmıştır.

Ayrıca, mükelleflerin bu madde hükümlerinden yararlanabilmeleri için maddede belirtilen süre ve şekilde ödeme yapmaları ve dava açmamaları şartı getirilmiştir.

Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla 213 sayılı Kanunun tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar da bu madde hükmünden faydalandırılmıştır.

Diğer taraftan madde hükmünden yararlanan mükelleflerin, 213 sayılı Kanunun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve vergi cezalarında indirim hükümlerinden yararlanamayacağı açıklanmıştır.

Ayrıca, ileride meydana gelebilecek ihtilafları önlemek amacıyla incelemeye başlama ifadesinden ne anlaşılması gerektiği tarif edilmiştir.

**Madde 5-** Maddenin birinci fıkrası ile Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar pişmanlıkla veya kendiliğinden yapılacak beyanlar düzenlenmektedir.

Birinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde, 213 sayılı Kanunun 371 inci maddesine göre Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar pişmanlıkla beyan edilen matrahlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile pişmanlık zammı yerine hesaplanan TEFE/ÜFE tutarının belli bir ödeme planı kapsamında ödenmesi şartıyla pişmanlık zammı ve vergi cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçilmesi suretiyle bu müesseseden faydalanılması teşvik edilmiştir.

Aynı fıkranın (a) bendinin (2) numaralı alt bendinde yapılan düzenleme ile de 213 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre kendiliğinden verilen beyannameler üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile gecikme faizi yerine hesaplanan TEFE/ÜFE tutarının, belli bir ödeme planı kapsamında ödenmesi şartıyla gecikme faizi ve vergi cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçileceği öngörülmüştür.

Birinci fıkranın (b) bendi ile 4458 sayılı Gümrük Kanununa ve ilgili diğer kanunlara göre tahakkuku ve tahsili gerektiği halde yükümlü tarafından beyan edilmeyen aykırılıkların, ilgili gümrük idaresine bildirilmesi durumunda, gümrük vergilerinin tamamı ile faiz yerine hesaplanan TEFE/ÜFE tutarının, belli bir ödeme planı kapsamında ödenmesi şartıyla faizlerin ve idari para cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçileceği öngörülerek mükelleflerin aykırılıkları beyan etmelerinin teşvik edilmesi amaçlanmıştır.

Birinci fıkranın (c) bendi ile de 2010 yılı ve önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak emlak vergisi bildiriminde bulunmayan veya bildirimde bulunduğu halde vergisi eksik tahakkuk eden mükelleflerce bildirimde bulunulması ve tahakkuk eden vergi ve taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamı ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine hesaplanan TEFE/ÜFE tutarının, belli bir ödeme planı kapsamında ödenmesi şartıyla bu alacaklara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve vergi cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçilerek emlak vergisi yükümlülüklerinin yerine getirilmesi özendirilmiştir.

Maddenin ikinci fıkrasında da 193 sayılı Kanunun 64 üncü maddesine göre vergilendirilen diğer ücret mükelleflerinin; 2011 yılı Şubat ayı sonuna kadar vergi dairelerine başvurarak 2011 takvim yılına ilişkin gelir vergilerini tarh ettirmeleri ve karnelerine işletmeleri kaydıyla, önceki dönemlere ilişkin olarak herhangi bir vergi ve ceza aranmaması suretiyle bu mükelleflerin kayıt altına alınması hedeflenmiştir.

**Madde 6-** Maddeyle mükelleflerce çeşitli sebeplerle noksan beyan edilmiş ya da beyan dışı bırakılmış geçmiş yıl gelirlerinin belli oran ve tutarlar dahilinde beyan edilmesi sağlanmaktadır. Bu şekilde beyan edilecek gelirlere uygulanacak oran ve tutarların tespitinde ekonomik gelişmelere paralel olarak tespit edilen matrahlar esas alınmıştır.

Böylece mükelleflere, 213 sayılı Kanunda yer alan cezaları ve gecikme faizini ödemeden vergilerini ödeme imkânı sağlanmakta ve artırımda bulunulan vergiler ve dönemler için vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmamak suretiyle gelirlerin doğru beyan edilmesi teşvik edilmektedir.

Ayrıca, matrah artırımında bulunan mükelleflerin beyan edecekleri ve üzerinden vergi hesaplanacak matrahlar için asgarî tutarlar belirlenmekte, daha önce zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş yahut ilgili yıllarda faaliyette bulunulmuş veya gelir elde edilmiş olsa da bu faaliyetlerin ve gelirlerin vergi dairesinin bilgisi dışında bırakılmış olması nedeniyle matrah bulunmaması halleri ile mükellefler tarafından beyan edilen matrahlara uygulanan oranlar sonucu bulunan matrahlara alt sınır getirilmektedir. Maddede öngörülen asgari matrah tutarlarının, basit usulde vergilendirilen mükelleflere 1/10'unun, sadece gayrimenkul sermaye iradı elde edenler için ise 1/5'inin uygulanması öngörülmektedir.

Artırılan matrahların % 20 oranında vergilendirilmesi öngörülmekte olup, vergilendirmeye ilişkin yükümlülüklerini zamanında yerine getiren mükellefler için bu oranın % 15 olarak uygulanması hükme bağlanmaktadır.

Ayrıca, mükelleflerin incelenmeme ve tarhiyata muhatap tutulmama imkanından yararlanabilmeleri için, kurumlar vergisi mükelleflerinin artırımda bulundukları kurumlar vergisi matrahlarının yanı sıra 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesi, geçici 67 nci maddesinin sekizinci fıkrası ve 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre vergi tevkifatına tabi olan kazanç ve iratları üzerinden tevkif edilen vergileri, gelir vergisi mükelleflerinin ise verdikleri yıllık beyannamede gelirden indirilen 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi olan kazanç ve iratları üzerinden tevkif edilen vergileri de ait olduğu yıla ilişkin olarak maddede belirtilen oranlarda artırmaları şartı getirilmiştir. Söz konusu hükümlerde yer alan vergi tevkifatına tâbi kazanç ve iratların, muhtasar beyanname ile beyan edilmemiş olması halinde ise mükelleflerin bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarını, Kanunda belirtilen süre içinde beyan etmeleri ve beyan edilen bu matrahlar için % 15 oranında vergi hesaplamaları esası öngörülmektedir.

Maddenin beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci fıkralarında yer alan hükümlerden yararlanarak artırımda veya beyanda bulunan mükelleflerin, bu yıllara ilişkin olarak vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için, ilgili yıllarda vergiye esas gelir veya kurumlar vergisi matrahlarını da artırmaları zorunluluğu getirilmektedir.

Matrah artırımında bulunan mükelleflerin, daha önce beyan ettikleri matrahlar ile ilgili matrah veya vergi azaltıcı yöndeki düzeltme taleplerinin bulunması durumunda bu taleplerinden vazgeçtikleri kabul edilecek, düzeltme talepleri ile ilgili olarak başlanılmış incelemelere devam edilmeyecektir.

Ayrıca, madde ile gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu madde hükmünden yararlanarak beyan ettikleri matrahları artırmaları halinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergilerin, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilmeyeceği, istisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararlarının, bu madde hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemeyeceği öngörülmüştür. Öte yandan, mükelleflerin matrah artırımında bulundukları yıllara ait zararların % 50'sinin 2010 ve izleyen yıllarda doğan kârlarından indirilmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben tevkif yoluyla ödenmiş vergilerin, nakden veya mahsuben iadesi ile ilgili taleplere ilişkin olarak sınırlı inceleme ve tarhiyat yapılacağı maddede belirtilmektedir.

Öngörülen düzenlemede, işe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ise ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahların, faaliyette bulunulan ay sayısı dikkate alınarak hesaplanacağı, matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılıp kesinleşen tarhiyatların da ilgili dönem beyanına eklenmek suretiyle artırılacak matrah tutarının tespit edileceği hükme bağlanmaktadır.

**Madde 7-** Madde ile katma değer vergisi (KDV) mükelleflerinin 2006, 2007, 2008 ve 2009 yılları için maddede belirtildiği şekilde vergi artırımında bulunmaları halinde, artırımda bulundukları dönemler için (madde hükmünde belirtilen durumlar hariç olmak üzere) haklarında KDV yönünden vergi incelemesi ve tarhiyatına muhatap tutulmamaları imkanı sağlanmaktadır.

Artırıma esas alınan tutar, yıl içinde verilen katma değer vergisi beyannamelerinde gösterilen "hesaplanan katma değer vergisi"nin yıllık toplamıdır. Hesaplanan KDV, indirimlerden önceki vergi tutarıdır. Artırıma esas tutar olarak, "ödenmesi gereken KDV" yerine, "Hesaplanan KDV"nin esas alınmasının nedeni, indirimler yüzünden bazı dönemlerde beyannamede ödenecek KDV çıkmamasıdır. Artırıma esas tutarın daha genel ve objektif bir tabana dayandırılması ve uygulanabilirliğin sağlanması amacıyla "Hesaplanan KDV" tercih edilmiştir.

Artırım tutarı, yıllık hesaplanan KDV toplamlarına her yıl için öngörülen ve % 3 ila % 1,5 arasında değişen oranların uygulanması ile hesaplanacaktır.

Yıl içinde vermeleri gereken KDV beyannamelerinin tamamını vermeyen mükellefler de matrah artırımından faydalanabilecektir. Yılın tamamında beyanname vermesi gereken mükelleflerin, üç ya da daha fazla beyannameyi verip diğerlerini vermemiş olmaları durumunda, verilen beyannamelerdeki hesaplanan KDV ortalamasının yıla iblağ edilerek artırıma esas olacak tutarın bulunması benimsenmiştir.

Mükelleflerin, iki veya daha az dönemde beyanname vermiş veya hiç beyanname vermemiş olmaları durumunda KDV artırımı, gelir veya kurumlar vergisi artırımlarına % 18 oranı uygulanmak suretiyle hesaplanacaktır. Bu durumdaki mükellefler, gelir veya kurumlar vergisinde matrah artırımından yararlanmak üzere başvurmadıkları takdirde KDV bakımından da matrah artırımından faydalanamayacaktır.

Üç aylık vergilendirme dönemine tabi mükelleflerden bir, iki veya üç dönem beyanname verenlerde bunların ortalaması yıla iblağ edilecek ve yılına göre % 3 ila % 1,5 olarak belirlenmiş olan oranlar uygulanarak artırım tutarı hesaplanacaktır. Hiç beyanname verilmemiş olması halinde, gelir veya kurumlar vergisi artırım tutarlarının % 18'i KDV artırım tutarı olarak kabul edilecektir.

İlgili takvim yılının tamamında faaliyet göstermiş olmakla birlikte, sadece birkaç vergilendirme dönemi için madde ile getirilen imkândan yararlanılması söz konusu olmayacaktır. Ancak mükelleflerin, yıl bazında seçimlik hakları bulunmaktadır.

Kanunun yayımlandığı tarihten önce vergi inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarına dayanılarak yapılan ve kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.

Mükelleflerin sorumlu sıfatıyla verdikleri KDV beyannameleri için bu madde hükmünden yararlanmaları söz konusu değildir. Ayrıca, sorumlu sıfatıyla beyan edilen vergiler, vergi artırımına ilişkin yıllık toplam tutarın hesabında dikkate alınmayacaktır.

Artırıma esas alınan dönemlere ilişkin hesaplanan KDV toplamı mükelleflerce vergi dairesine bildirildikten sonra, bu bildirimlerin eksik olduğu ve ödenecek verginin eksik hesaplandığı anlaşıldığı takdirde eksik hesaplanan vergi, bu Kanunun 18 inci maddesinde belirtilen ilk taksit ödeme süresinde tahakkuk etmiş sayılacak ve bu Kanunda açıklandığı şekilde tahsil edilecektir.

Katma değer vergisi sisteminin işleyişini bozmamak açısından, bu madde kapsamında beyan edilen katma değer vergisinin indirim veya mahsup konusu yapılamayacağı, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamayacağı hükme bağlanmaktadır. Ayrıca, artırımda bulunulan yılla ilgili olarak sonraki dönemlere devreden indirilebilir katma değer vergileri ve ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan tecil-terkin, iade ve mahsup işlemleri yönünden inceleme ve tarhiyat yapma hakkı saklı tutulmuştur.

**Madde 8-** Madde ile 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca hizmet erbabına ödenen ücretlerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dahil) muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamını belli oran ve tutarlar dahilinde beyan etmeleri sağlanmaktadır.

Bu madde hükmünden faydalanan mükellefler nezdinde, artırımda bulunulan vergiyi ödemeyi kabul ettikleri vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak ücret yönünden gelir (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacağı öngörülmüştür.

Gelir (stopaj) vergisi artırımı isteminde bulunan mükelleflerden, en az bir dönemde beyanname vermiş olanların bu beyanname veya beyannamelerde yer alan, hiç beyanname vermemiş olanların ise bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce vermiş oldukları aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısına göre belirlenen ücret tutarı esas alınarak gelir (stopaj) vergisi matrahının hesaplanması suretiyle bu maddeden yararlanma imkanı getirilmektedir.

Gelir (stopaj) vergisi artırımında bulunmak isteyenlerin, yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları halinde, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunma imkanı sağlanmakta olup, bu maddenin uygulanmasında ay kesirlerinin tam ay olarak dikkate alınması öngörülmektedir.

Öte yandan, bu madde hükmüne göre artırıma esas ücret tutarı ve ödenen gelir vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmayacak, gelir (stopaj) vergisi artırımından yararlanılarak hesaplanan gelir vergisine de herhangi bir indirim veya istisna uygulanmayacaktır.

**Madde 9-** Kanunun 6 ncı, 7 nci ve 8 inci madde hükümlerine göre hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergileri, mükelleflerin kendi beyanları üzerine hesaplandığından, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmemeleri halinde, 6183 sayılı Kanuna göre takip ve tahsil edilecek, süresinde ödenmeyen taksitlere, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen oranın bir kat fazlası oranında uygulanacak gecikme zammı tatbik edilecektir.

Kanunun 6 ncı, 7 nci ve 8 inci madde hükümlerine göre hesaplanarak veya artırılarak ödenen vergilerin gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmemesi ve herhangi bir nedenle indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaması öngörülmektedir.

Diğer taraftan, matrah veya vergi artırımında bulunan ve bu konudaki şartları yerine getiren mükelleflerin, defter ve belgeleri incelenmeyecek ve artırıma konu olan vergilerle ilgili olarak tarhiyat yapılmayacaktır. Artırımda bulunan mükelleflerin defter ve belgeleri artırıma konu vergi türleri için kendileri adına tarhiyat yapılmak amacıyla incelenmemesine rağmen, defter ve belgelere, diğer vergi türleri için inceleme yapılması, üçüncü kişilerle ilgili olarak karşıt incelemeler yapılması, mahkemelerce belli konulara bakılması veya bilirkişilerce ihtiyaç duyulması gibi nedenlerle müracaat edilebilecektir. Bu nedenle matrah artırımından yararlanan mükelleflerin defter ve belgelerini 213 sayılı Kanun hükümleri uyarınca muhafaza ve ibraz edecekleri tabiidir. Mükelleflerin, defter ve belgeleri üzerinde daha önce vergi incelemesi yapılmış olması ilgili yıllar için mükellefler tarafından matrah veya vergi artırımında bulunulmasına engel olmadığı gibi idarenin, artırımda bulunulmayan yıllar veya dönemler için vergi incelemesi yapma hakkı saklıdır.

Maddede öngörülen bir diğer düzenleme ise bu Kanuna göre matrah veya vergi artırımında bulunulmasının Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerine engel teşkil etmeyeceği hususudur. Ancak, 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddelerde yer alan inceleme yapma hakkına yönelik hükümler saklı kalmak kaydıyla vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ayın başından itibaren bir ay içerisinde sonuçlandırılamaması halinde bu işlemlere devam edilmeyecektir. Bu süre içerisinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmayacaktır. İnceleme ve takdir sonucu tarhiyata konu matrah farkı tespit edilmesi halinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla inceleme ve takdir sonucu bulunan matrah farkı, bu Kanunun 6 ncı, 7 nci ve 8 inci madde hükümleri ile birlikte değerlendirilecektir. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılması, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikaline bağlanmıştır.

213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasında belirtilen defter, kayıt ve belgelerin yok edilmesi veya defter sahifelerinin yok edilerek yerine başka yapraklar koyulması veya hiç yaprak koyulmaması veya belgelerin asıl veya suretlerinin tamamen veya kısmen sahte olarak düzenlenmesi fiillerini işleyenlerin, bu Kanunun matrah veya vergi artırımına ilişkin hükümlerinden yararlanamayacakları öngörülmektedir. Öte yandan, asıl veya suretleri tamamen veya kısmen sahte olarak düzenlenen belgeleri kullananların, bu Kanunun matrah veya vergi artırımı hükümlerinden yararlanmasına engel bir husus bulunmamaktadır.

**Madde 10-** Madde ile kayıt dışı faaliyetlerin kayıt altına alınabilmesi için, işletmelerde mevcut olmasına rağmen kayıtlara yansıtılmamış emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kayıtlara intikal ettirilebilmesini sağlayacak düzenleme yapılmaktadır.

Buna göre, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil) işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşlarınca tespit edilecek rayiç bedeliyle, Kanunda öngörülen süre içinde vergi dairelerine bir envanter listesi ile bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebileceklerdir. Bu suretle gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin yasal kayıtlarının gerçek durumu yansıtır bir hale getirilmesi hedeflenmektedir.

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler aktiflerine kaydettikleri emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için iki ayrı karşılık hesabı açacaklardır.

Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiyesi halinde sermayenin bir unsuru olarak sayılmakta ve dolayısıyla vergilendirilmemektedir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrılan karşılıklar ise birikmiş amortisman olarak kabul edilmiştir. Envantere dahil edilen bu kıymetler üzerinden ayrıca amortisman ayrılmayacaktır.

İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise emtianın rayiç bedelini defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak, makine, teçhizat ve demirbaşların rayiç bedelini ise envantere kaydedeceklerdir.

Mükelleflerin ellerinde bulunan belgesiz malların kayıt altına alınması, kayıt dışı ekonominin daraltılması ve bundan böyle yaratılacak katma değer vergisinin kavranması amacıyla, bildirim konusu mallar için katma değer vergisi hesaplatılmakta ve bu verginin vergi sorumluları tarafından verilen beyanname ile beyanı sağlanmaktadır.

Bu madde çerçevesinde beyan edilerek ödenecek olan verginin, mükellefin vergiye tâbi faaliyetleri üzerinden hesaplanan vergiden indirilmesi mümkündür. Ancak makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi hesaplanan katma değer vergisinden indirilmeyecektir. Öte yandan söz konusu mallar ile makine, teçhizat ve demirbaşların satışı sırasında ayrıca katma değer vergisi hesaplanarak beyan edilmesi gerektiği tabiidir.

Ayrıca, kıymetli maden ve ziynet eşyası imalatı ve ticareti faaliyetinde bulunan mükelleflerin işletmelerde mevcut olmasına rağmen kayıtlarında yer almayan kıymetli maden (altın, platin ve gümüş) ve kıymetli taşlar (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet, inci gibi) ile bunlardan mamul ziynet eşyasını kayıtlara intikal ettirilebilmesini sağlayacak düzenleme yapılmaktadır.

Bu kıymetlerin maddede belirtilen süre ve şekilde bildirilmeleri halinde, bu kıymetlerin bildirilen değeri üzerinden % 2,5 oranında vergi ödenmesi, bu suretle tahakkuk ettirilen vergilerin, gelir ve kurumlar vergisinden mahsup edilememesi ve gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmaması sağlanmaktadır.

Bu kıymetlerin beyan edilerek kayıtlara intikalinde, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, aktiflerine kaydettikleri kıymetler için özel karşılık hesabı açacaklar, bu hesapta izlenen karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi halinde sermayenin unsuru sayılacak ve vergilendirilmeyecektir. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu kıymetleri defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydedeceklerdir.

Ayrıca, madde kapsamında bildirilen kıymetlerin satılması halinde satış bedelinin, bunların deftere kaydedilen değerinden düşük olmaması, dolayısıyla, doğabilecek zararın gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmaması, katma değer vergisi matrahının ise aşındırılmaması sağlanmaktadır.

**Madde 11-** Maddenin birinci fıkrası ile gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin kayıtlarının daha sağlıklı hale getirilebilmesi için kayıtlarında yer aldığı halde gerçekte mevcut olmayan mallarını fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilmelerine imkân sağlanmaktadır. Diğer bir anlatımla, faturalı olarak alınıp kayıtlara geçen ancak belge düzenlenmeksizin satılan malların halen stokta gözükmesi nedeniyle oluşan gerçek dışılık, fatura düzenlenerek kayıt ve beyanlara hasılat olarak intikal ettirilmesi sağlanmak suretiyle düzeltilmektedir.

Faturalama işlemi kayıtlarda yer alan maliyete, bu maliyete aynı neviden mallara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayri safi kâr oranının uygulanması suretiyle bulunan tutarın eklenmesi suretiyle yapılacaktır. Gayri safi kâr oranının, cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odasının belirleyeceği oran esas alınacaktır.

Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin, bu Kanunda belirtilen süre içinde faturalama işlemini yapmaları ve bu faturaları yasal kayıtlarına intikal ettirmeleri gerekmektedir.

Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik ceza ve faiz uygulanmayacaktır. Yasal kayıtlara intikal ettirilen tutarlar, cari yıl gelir vergisi veya kurumlar vergisi matrahının hesabında dikkate alınacaktır. Ayrıca, bu tutarlar ilgili dönem katma değer vergisi beyannamesinde beyan edilecektir.

Maddenin ikinci fıkrası ile bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerinin, 31/12/2009 tarihi itibarıyla bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutlarını, Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilmelerine imkân sağlanmaktadır. Bu kapsamda beyan edilen tutarlar üzerinden % 10 oranında vergi hesaplanarak beyanname verme süresi içinde ödenmesi öngörülmektedir.

**Madde 12-** Maddenin;

Birinci fıkrası ile, 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahakkuk ettiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bu Kanuna göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkanı ortadan kalkmamış olan isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi ve Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı alacak asılları ile bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının,

İkinci fıkrası ile, yaşlılık, emekli aylığı veya malullük aylığı bağlandıktan sonra 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık statüsü kapsamında sigortalı sayılmasını gerektirir nitelikte çalışması nedeniyle ilgili mevzuatına göre sosyal güvenlik destek primi ödemesi gerekenlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tescili yapılmış olanların, 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan sosyal güvenlik destek primi asılları ile bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının,

Üçüncü fıkrası ile, 30/6/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce Kurumca re'sen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının,

Dördüncü fıkrası ile, 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava açma süresi sona erdiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asılları ile bunlara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının,

Beşinci fıkrası ile, bu madde kapsamına giren alacakların; asıllarının bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olmasına rağmen, fer'ilerinin bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın,

tahsil ve terkinin şekli düzenlenmiştir.

**Madde 13-** Madde ile, 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tahakkuk ettiği halde dava açılmış veya dava açma süresi sona ermemiş olan idari para cezalarının ve idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tahsil ve terkinin şekli düzenlenmiştir.

**Madde 14-** Maddenin;

Birinci fıkrası ile, 30/6/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce asgari işçilik tutarının tespitine ilişkin Kuruma başvuruda bulunulmasına rağmen, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce Kurumca re'sen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edilememiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin, yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ve bunlara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tahsil ve terkininin usulü ile başvuru ve taksitlendirme süresi düzenlenmiştir.

İkinci fıkrası ile, 12 nci, 13 üncü ve bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gerektiği düzenlenmiştir.

Üçüncü fıkrası ile, 12 nci, 13 üncü ve bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların taksit ödeme süresince tahakkuk eden sigorta primlerini çok zor durum olmaksızın bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri halinde, belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybedecekleri düzenlenmiştir.

**Madde 15-** Madde ile, Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçları 5510 sayılı Kanunun geçici 24 üncü veya geçici 25 inci maddeleri uyarınca yeniden yapılandırıldığı halde, taksit ödeme yükümlülüklerini yerine getirmemiş olmaları nedeniyle yeniden yapılandırma haklarını kaybetmiş olanlardan, yapılandırmaları on iki taksite kadar yapılmış olanların, ödenmemiş taksit sayısı dörtten fazla olmayanların; yapılandırmaları yirmidört taksite kadar yapılmış olanların, ödenmemiş taksit sayısı sekizden fazla olmayanların; yapılandırmalarının ihya edilmesinin usulü ile başvuru ve ödeme süresi ile diğer esasları düzenlenmiştir.

**Madde 16-** Madde ile, kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan 1479 ve 2926 sayılı kanunlara göre tescilleri yapıldığı halde prim borçları nedeniyle ilgili kanunları uyarınca sigortalılık süreleri durdurulmuş ve bu sigortalılık süreleri Kanunun yayımlandığı tarih itibariyle ihya edilmemiş olanların kendileri veya hak sahiplerinin bu sigortalılık sürelerinin ihyası amacıyla 5510 sayılı Kanunun geçici 17 nci maddesinin ikinci fıkrasına istinaden bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar yapacakları yazılı müracaatlarında, durdurulan bu sigortalılık süreleri için ödeyecekleri prim tutarının, sigortalılık süreleri durdurulmamış gibi değerlendirilerek bu Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasına göre hesaplanan tutarın tamamının maddede belirtilen sürede ödenmesinin usulü ve diğer esasları düzenlenmiştir.

**Madde 17-** Maddenin birinci fıkrası ile tahsil dairelerinin iş yükünün azaltılması ve verimliliğin artırılması amacıyla, 31/7/2010 tarihinden önce idari yaptırım kararı verildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilgilisine tebliğ edilmemiş olan ve genel bütçeye gelir kaydedilen ve her bir kabahat için 120 liranın altında kalan idari para cezaları ile mülga 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun gereğince verilen idari para cezası ile birlikte tebliği gereken ve tutarı 12 lira ve altında kalan geçiş ücretlerinin tebliğ edilmeyeceği, tebliğ edilmiş olanların tahsilinden vazgeçileceği düzenlenmiştir. Bununla birlikte, artan sigara tüketimi, tütün kullanımının sağlık üzerindeki olumsuz etkileri dikkate alınarak, tütün kullanımını azaltmak amacıyla sürdürülen temiz hava sahası kampanyasına destek olmak üzere 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun 5 inci maddesi ile 5326 sayılı Kabahatler Kanunun 39 uncu maddesine göre verilen ve tütün mamulü tüketen kişiler hakkında uygulanan idari para cezaları bu hükmün dışında tutulmuştur.

Maddenin ikinci fıkrası ile 31/12/2004 tarihinden önce vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen ve 6183 sayılı Kanun kapsamına giren her bir alacağın türü, dönemi dikkate alınmak suretiyle küçük tutardaki asli alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağlı fer'i alacakların, ayrıca asılları ödenmiş küçük tutardaki fer'i alacakların da tahsilinden vazgeçilmesi yönünde düzenleme yapılmıştır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Gümrük Müsteşarlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan ve vadesi 31/7/2010 tarihinden önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamındaki her bir alacağın; türü, yükümlülüğü, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 50 lirayı aşmayan asli alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı fer'i alacakların, aslı ödenmiş fer'i alacaklarda toplamı 50 lirayı, para cezalarında ise 60 lirayı aşmayanların tahsilinden vazgeçileceği öngörülmektedir. Bu fıkrada belirlenen 60 liralık tutar, Gümrük Kanununun 241 inci maddesinde belirtilen usulsüzlük cezası limitinin 60 lira olması ve aynı Kanunun 234 üncü maddesinin altıncı fıkrasında, cezaların 241 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen 60 liradan az olamayacağı hükmü dikkate alınarak belirlenmiştir. Aksi takdirde para cezaları için bu maddenin uygulanma imkânı kalmayacaktır.

Dördüncü fıkrası ile; bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında aylık almaya müstahak olmadıkları halde yersiz olarak aylık aldığı anlaşılanlardan, yersiz ödenen aylıklarının % 50 oranındaki alınması gereken zam tahsil edilmemiş ise bu % 50 zammın tahsilinden vazgeçilmesi amaçlanmaktadır.

Beşinci fıkrası ile; 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamından çıkarılan işyerlerine ilişkin 2010/Haziran ve önceki dönemlere ait borç aslı tutarının 50 lirayı aşmaması halinde, bu 50 liraya kadar (dahil) asıl alacak ile buna bağlı gecikme cezası ve gecikme zammının; borcun sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde ise 50 lirayı aşmayan fer'i alacak tutarının; tahsilinden vazgeçilmesi amaçlanmıştır.

Altıncı fıkrası ile; 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca primleri yılı merkezi yönetim bütçesinden karşılanmak üzere ilgili kamu idarelerince ödenmesi gereken, aynı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan genel sağlık sigortalılarına ilişkin genel sağlık sigortası primleri ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanunun 50 nci, geçici 7 nci ve geçici 9 uncu maddeleri uyarınca İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması gerekip de Türkiye İş Kurumu tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmemiş sigorta primlerinin, bu Kanunun yayımlandığı ayın sonuna kadar olan gecikme cezası ve gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilmesi amaçlanmıştır.

Maddenin yedinci fıkrasında, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunun (YURT-KUR) öğrenim ve katkı kredisi alacaklarına ilişkin düzenlemeler yer almaktadır.

5917 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununa eklenen geçici 4 üncü madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunarak Kuruma olan borçlarını ödeme taahhüdünde bulunan borçlulardan, bu taahhütlerini çeşitli sebeplerden dolayı yerine getiremeyenlere yeniden bir hak verilmektedir. Ancak yapılan bu düzenlemeden yararlanmak yerine Kanunun ikinci maddesinden yararlanmak istenmesi halinde anılan madde hükümlerinden yararlanılabileceği tabiidir.

351 sayılı Kanun ile 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunundan doğan ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmek üzere Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine bildirilen alacaklar hakkında ise bu Kanunun 2 nci maddesi hükümlerinin uygulanacağı belirtilerek Kurum alacakları açısından bütünlük sağlanmaktadır.

Maddenin sekizinci fıkrasında Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna ait alacaklara yönelik düzenlemeler yapılmaktadır. Düzenleme kapsamına Kurumun önemli iki tür alacağı olan bandrol ücret alacakları ile elektrik enerjisi satış bedeli payı alınmıştır.

3093 sayılı Kanunda süresinde ödenmeyen bandrol ücret gelirlerinin en yüksek ticari kredi faizi oranı uygulanmak suretiyle bulunacak faizle birlikte 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre, elektrik enerjisi satış bedeli payı gelirlerinin ise 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirlenen gecikme zammı oranında faizle birlikte genel hükümlere göre takip ve tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır.

Bugün itibarıyla bankaların Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına bildirmiş olduğu en yüksek ticari kredi faizi, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirlenen gecikme zammı oranının çok üzerindedir.

3093 sayılı Kanun hükümlerinden kaynaklanan nedenlerle yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi için Kurum alacaklarından bandrol ve elektrik enerjisi satış bedeli payı gelirlerinin Kanun kapsamına alınması öngörülmektedir.

3093 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi gereğince bandrolsüz cihaz satanlar hakkında uygulanan idari para cezası, satışa konu cihazın satış bedeli kadar idari para cezası kesilmesini gerektirmektedir. Üst sınırı bulunmayan bu ceza, cezaya muhatap olanları finansman sıkıntısına düşürecek, hatta faaliyetlerini sürdürmelerini engelleyecek kadar yüksek tutarda olabilmektedir. Söz konusu mağduriyetin giderilmesini teminen idari para cezalarının da bu Kanun kapsamına alınması amaçlanmaktadır.

Yükümlülüklerini yerine getirmeyen firmalar hakkında sürdürülen incelemelerin tamamlanmasına bağlı olarak ödenmesi gerekecek bandrol ücreti ve elektrik enerjisi satış bedeli payı için de maddeden yararlanma imkanı verilmektedir.

Maddenin dokuzuncu fıkrasında, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığına (KOSGEB) ait alacaklara yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

KOSGEB 2007-2008 yıllarında KOBİ'lere dönük değişik kredi faiz programları hazırlayarak uygulamaya koymuştur. Bu programlar çerçevesinde; KOSGEB'in vermiş olduğu desteklerden, kullandırılmış olan "1000+1000 KOBİ Makine Teçhizat Yatırımı Kredi Faiz Desteğinde" yeni makine teçhizatı almayı, bu makine teçhizat ile birlikte yeni ilave istihdam oluşturmayı, "KOSGEB KOBİ Kayıtlı Eleman İstihdamını Destek Kredisinde" kredi vadesi boyunca mevcut istihdamlarını korumayı buna ilave olarak istihdam oluşturmayı ve "Deri Sektörü OSB'ye Taşınma Destek Kredisinde" ise deri tabaklama işlemi yapan işletmelerin şehir içindeki çevre ve sağlık açısından olumsuz koşullardaki üretim faaliyetlerini kapatmayı, kredi süresi içerisinde OSB içerisinde modern üretim tesisleri inşa ederek burada faaliyete geçmeyi taahhüt etmişlerdir.

Küresel mali kriz, bazı işletmelerin planladıkları üretim, istihdam ve yatırım kararlarını, ihracat amaçlı kredi faiz desteklerinde de siparişlerinin iptali nedeniyle hedeflerini gerçekleştirememelerine sebep olmuştur. Dolayısıyla bu zor şartlar altında bazı işletmeler KOSGEB'e olan taahhütlerini yerine getirmemişlerdir.

Ayrıca; bazı işletmeler kendilerinden kaynaklanan veya dolaylı olarak ortaya çıkmış olan uygunsuzluklar nedeniyle KOSGEB ile davalı durumuna düşmüşlerdir.

KOSGEB'in amacının hedef kitlesi olan işletmelerin "Ülkenin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasında küçük ve orta ölçekli işletmelerinin payını ve etkinliğini artırmak, rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek, entegrasyonu ekonomik gelişmelere uygun biçimde gerçekleştirmek" olduğu da dikkate alındığında, ihtilafların ortadan kaldırılması, kurum/hedef kitle barışının sağlanması, yeni desteklerden faydalandırılmalarının yolunun açılması ve varlıklarını sürdürmeleri amacıyla Kanunun genel yapısına uyumlu bir yapılandırma maddesi önerilmektedir.

Maddenin onuncu fıkrasında, Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin (TEDAŞ) veya bu şirketin hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarından ve 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun kapsamında mevcut sözleşmeleri uyarınca faaliyet göstermekte olan dağıtım şirketlerinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisans almadan önceki faaliyet dönemlerine ilişkin elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarına yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

Bu kuruluşların elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarından 31/7/2010 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olanların asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin fer'iler yerine TEFE/ÜFE tutarının; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar abonesi bulunulan dağıtım şirketine başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın, ilk taksit bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde onsekiz eşit taksitte ödenmesi şartıyla hesaplanan fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilmesi önerilmektedir. Bu şekilde, elektrik borçlarının belli bir ödeme planı çerçevesinde ödenmesi imkanı oluşturularak geniş kitlelerin elektrik borcu sorunu çözümlenmektedir.

Bu fıkranın (b) bendi ile tarımsal sulamada kullanılan elektrik tüketiminden kaynaklanan alacakların; alacağın bulunduğu bölgeler, iller, ürünlerin hasat dönemleri dikkate alınarak bu Kanunda belirtilen taksit süreleri yerine, borçlu tarafından seçilen taksit sayısının tekabül ettiği süreyi geçmemek üzere taksit süresinin her bir yılında ödenmesi gereken taksitlerin ödeme zamanını değiştirmeye, birden fazla taksiti birleştirerek yeni ödeme zamanı tespit etmeye alacaklı şirketlerin yönetim kurullarına yetki verilmektedir.

TEDAŞ'a ait olup tahsilatı özelleştirilen elektrik dağıtım şirketlerince sürdürülen ve bu fıkra kapsamına giren alacaklar için de bu fıkra hükmünden yararlanılacağı belirtilmiştir.

Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için de belli şartlar dahilinde Kanundan yararlanma imkanı verilmiştir.

Özel sektör elektrik dağıtım şirketlerinin alacaklarını bu fıkrada öngörülen şekilde yapılandırabilecekleri belirtilerek, bunların Kanunun getirmiş olduğu imkanlar çerçevesinde alacaklarını tasfiye etmeleri teşvik edilmiştir.

Maddenin onbirinci fıkrasında, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu hükümlerine göre üyelerin oda ve borsalara, oda ve borsaların da Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine olan alacaklarına yönelik düzenleme yapılmaktadır. Yapılan bu düzenlemede aidat borçlarının asıllarının belli bir sürede ödenmesine bağlı olarak gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçileceği belirtilmekte ve borçların ödenmesi teşvik edilmektedir.

Maddenin onikinci fıkrasında, küresel krizden olumsuz etkilenen ve bu sebeple Organize Sanayi Bölgeleri tüzel kişiliğine elektrik, su ve doğalgaz bedeli borçları ile yönetim aidatlarından kaynaklanan borçlarını zamanında ödeyemeyen katılımcı işletmelerin bu borçlarının Kanun kapsamında yapılandırılmasına imkan verilmektedir.

Maddenin onüçüncü fıkrası ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların bu Kanun kapsamındaki borçlarını yapılandırmaları halinde, yapılandırılan borç haricinde 60 günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya 60 günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçların ilgili kanunlara göre taksitlendirilmiş veya yapılandırılmış olup ödeme yükümlülüklerinin de yerine getiriliyor olması ve bu Kanuna göre yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla sigortalı ve hak sahiplerinin sağlık yardımı alabilmeleri imkan sağlanmıştır.

Maddenin ondördüncü fıkrasında, T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün, yol bakım ve onarım giderlerine karşılık Ulaştırma Bakanlığından alacağı olan tutarlar, bu Bakanlığın bütçesinde yeterli ödenek ayrılamaması nedeniyle tahsil edilemediğinden, mali yapısı bozulan Genel Müdürlük gerek vergi borçlarını gerekse 4749 sayılı Kanun kapsamında ödenmesi gereken Hazine alacaklarını ödeyemez duruma gelmiştir. Genel Müdürlüğün, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine olan vergi borçları ile tahsil dairelerine takip için intikal eden Hazine alacaklarının, Ulaştırma Bakanlığından olan alacaklarına karşılık mahsup ve terkin edilmesine imkan verilmesi amaçlanmaktadır.

Maddenin onbeşinci fıkrasında öngörülen düzenlemeyle, Türk gemi inşa sektörünün uluslararası rekabet gücünün olumsuz etkilenmemesi amacıyla, Hazine Müsteşarlığı tarafından düzenlenen yatırım teşvik belgelerine istinaden, inşa edilerek yurt içi veya yurt dışına satılan gemi ve yatlara ilişkin harcamalar üzerinden yatırım indirimi istisnasından yararlanan mükellefler hakkında, Kanunun yayımlandığı tarihten önceki dönemler de dahil olmak üzere, bu kapsamda tarhiyat yapılmayacağı, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçileceği, tahakkuk eden tutarların terkin edileceği ve tahsil edilmiş tutarların red ve iade olunmayacağı öngörülmektedir. Ayrıca, Kanunla 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde değişiklik yapılması da dikkate alınarak değişiklik hükmüyle istisna kapsamına alınan teslim ve hizmetler bakımından Kanunun yayımlandığı tarihten önceki işlemler için tarhiyat yapılmayacağı, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçileceği, tahakkuk eden tutarların terkin edileceği ve tahsil edilmiş tutarların red ve iade olunmayacağı hükmüne yer verilmektedir.

Maddenin onaltıncı fıkrasında yapılan düzenlemeyle, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri (TEKEL) Anonim Şirketi ve/veya bağlı şirketi Sigara Pazarlama ve Dağıtım Anonim Şirketi ile toptan satıcılar arasında düzenlenen tekel ürünleri toptan satıcılık sözleşmeleri ile ilgili olarak damga vergisi tarhiyatı yapılmayacağı, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan da varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilerek tahakkuk eden tutarların terkin edileceği ve tahsil edilmiş tutarların ise red ve iade olunmayacağı öngörülmektedir.

Maddenin onyedinci fıkrasının (a) bendinde mülga 27/11/1984 tarihli ve 84/8800 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Geliştirme ve Destekleme Fonu kaynaklı olan ve 31/10/2010 tarihi itibarıyla ödenmesi gerektiği halde Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan (taksitlendirilen ancak taksit ödeme süresi henüz gelmemiş olanlar dahil) afet kredilerinin dışındaki alacaklara yönelik düzenleme yapılmakta, (b) bendinde ise Fondan ve çeşitli kaynaklardan kullandırılarak Hazine kaynağına dönüşen afet kredilerine ilişkin düzenleme getirilmektedir.

Maddenin onsekizinci fıkrasında, orman köylüleri ile bu köylülerce oluşturulan kooperatiflere Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından verilen desteklerin geri ödemelerine yönelik yeniden yapılandırma yönünde düzenleme yapılmaktadır. Ormanların korunması, geliştirilmesi ve genişletilmesi amacıyla orman köylülerine ve köylülerce kurulan kooperatiflere mülga Orman Köylüleri Kalkınma Fonundan ve daha sonra genel bütçeden muhtelif kredi destekleri verilmektedir. Bu destekler, ülkenin gelir düzeyinin en düşük olduğu kesime yapılmak suretiyle yeni işletmeler kurulması teşvik edilmekte ve kredilerin bu kesimin gelir elde etme dönemlerine bağlı olarak geri ödenmesi yönünde sözleşmeler yapılmaktadır.

Söz konusu desteklerle kurulan işletmelerin sürdürülebilirliği, genel ekonomik koşulların yanında tarım alanlarının kısıtlı oluşu, tüketim merkezlerine olan uzaklığı, bilgiye ve teknik desteğe ulaşımındaki güçlükler, nüfusun demografik yapısı gibi olumsuzluklar orman köylerinde kurulan bir işletmeyi rekabet edebilirlikten uzak tutmaktadır. Bu bağlamda; bugüne kadar verilen desteklerin geri ödemelerinde bahsedilen nedenlerden dolayı aksaklıklar meydana gelmiş, yapılan icra takibi ve borçlara uygulanan müeyyideler nedeniyle borçlar ödenemez hale gelmiştir.

Önerilen düzenleme ile söz konusu kredi borçlarını zamanında ödeyemeyen ve bu nedenle de haklarında icrai takibata geçilen şahısların ve kooperatiflerin geri ödemelerinde kolaylık sağlanarak tesislerin tekrar çalışabilir duruma getirilmesi amaçlanmaktadır.

Maddenin ondokuzuncu fıkrasıyla yeraltı suyu kaynaklarından faydalanmak üzere teşekkül etmiş sulama kooperatiflerinin Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce inşa edilen yeraltı suyu sulama tesisleri ve/veya şebekelerine yapılan yatırım bedellerini geri ödemelerinde tahsil edilmeyen taksitlerin ödenebilmesine fırsat verilmesi ve ayrıca sulama kooperatifleri ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü arasında kuyuların açılmasına ilişkin önsözleşme imzalanıp, kuyuların işletmeye açılmasına rağmen yatırım bedellerinin geri ödemesine ilişkin sözleşme imzalamayan kooperatiflere yeni bir imkan sağlanarak; bu kuyular için yapılan harcama bedellerinin fer'ilerinden vazgeçilerek tahsilinin sağlanmasına matuf düzenleme öngörülmüştür.

Maddenin yirminci fıkrası ile gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişilerinin mülkiyetinde bulunan korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının; korunması, bakım ve onarımı için 2863 sayılı Kanun kapsamında verilen kredileri zamanında ödeyemeyen ve bu nedenle de haklarında icrai takibata geçilen kişilerin geri ödemelerinde kolaylık sağlanması amaçlanmaktadır.

Maddenin yirmibirinci fıkrasında yapılan düzenleme ile tarımsal amaçlı kooperatiflerin kalkınma planları ilkelerine ve politikalarına uygun olarak tarımsal üretimi ve istihdamı artırmak ve ortaklarına uygun şartlarla girdi sağlamak için hazırladıkları projeleri desteklemek amacıyla verilen ve çeşitli nedenlerle geri ödemeleri yapılamayan kredilere uygulanan temerrüt faizi nedeniyle ağır bir yük oluşturan kredilerin ödenebilir hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

**Madde 18-** Maddede başvuru ve ödeme süresine ilişkin hükümler yer almaktadır. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, Kanunun ilgili bölümlerindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar ilgili idareye yazılı başvuruda bulunmaları gerekmektedir. Başvuruda bulunan borçluların borçlarını genel olarak ikişer aylık devreler halinde onsekiz eşit taksitte ödemeleri öngörülmüş, ancak daha kısa sürede ödeme seçenekleri de düzenlenmiştir.

Borçların ilk taksit ödeme süresi içerisinde defaten ödenmesi halinde ilgili maddelere göre yapılandırılmış olan borçlara herhangi bir ek mali müeyyide uygulanmayacaktır. Ancak, taksitler halinde bu borçların ödenmek istenmesi durumunda, söz konusu borçların maddede belirtilen katsayılara göre arttırılmış şekliyle ödenmesi mümkün olacaktır.

İlgili maddelerde yer alan azami süreler aşılmamak kaydıyla bu Kanuna göre yapılandırılan borçlar altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödenebilecektir. Borçluların ödeme seçeneklerinden birini başvuru esnasında tercih etmeleri gerekmektedir. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılması mümkün olmadığı halde daha kısa sürede ödeme yapılması mümkün olup, bu takdirde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilecektir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Maliye Bakanlığına ve Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerinin bu Kanun kapsamında ödenecek olan alacaklarının 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi durumunda, var olan hükümlerden farklı olarak ödemeye aracılık yapan bankaların kredi kartına taksit uygulamasını borç ödeme sistemine dahil etmeye yönelik hükümler eklenmektedir. Yapılan düzenlemede bankaların, borçluların kredi kartı ile ödedikleri taksit tutarlarını idareye taksit aylarında tahsilat kabul edilmek suretiyle aktarması ve borçlu hesaplarına ise taksit ayında yansıtması öngörülmektedir. Bu şekilde kart kullanıcısı tarafından yapılan ödeme üzerine kart kullanıldığı gün alacaklar tahsil edilmiş olarak kayıtlara işlenecek ve borçlu ile tahsil dairesi ilişkisi ödenen tutar için sona erecektir. Ödeme tutarlarının Hazine/Sosyal Güvenlik Kurumu hesaplarına aktarılması ise banka ile idare arasında 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesi hükümlerine göre düzenlenecektir. Böylece bankaların kredili müşterilerine sunduğu hizmetten borçlular ve idare de yararlanmış olacaktır.

Diğer taraftan maddenin beşinci fıkrasında Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarına uygulanmak üzere özel bir hüküm getirilmektedir. Bu hükümle vergi dairesinden vergi mevzuatı gereği iade alacağı bulunan borçlular, bu alacaklarının Kanuna göre vergi dairesine ödenmesi gereken taksitlerine mahsubunu talep edebileceklerdir. Mahsup talepleri sadece kendi borçlarıyla sınırlı olacaktır. Mahsup yoluyla ödeme taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgelerin tam ve eksiksiz olarak ibraz edilmesi şarttır. Bu takdirde, ilgili mevzuatın borçlunun mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılacaktır. Ancak, mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması halinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için borçluya bildirimde bulunularak eksik ödenen bu tutarın bir ay içerisinde ödenmesi istenilecektir. Bu süre içerisinde eksik ödenen tutarın, ödenmesi gerektiği tarihten ödendiği tarihe kadar geçen her ay ve kesri için ayrı ayrı 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde eksik ödenen tutar için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmayacaktır.

**Madde 19-** Maddede bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin bir takvim yılında en fazla iki defa ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen bu tutarların son taksidi izleyen ayın sonuna kadar her ay ve kesri için ayrı ayrı 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde, kanun hükümlerinden yararlanmanın devamı sağlanmaktadır. Bu düzenleme ile ödeme güçlüğüne düşen borçlulara yeni bir imkan verilmesi amaçlanmaktadır.

Taksitlere yönelik küçük tutarlı eksik ödemelerin ihlal sayılmayacağı belirtilerek taksitlendirmenin devamı sağlanmaktadır.

Kanunun bazı özel hükümleri saklı tutulmak suretiyle borçluların ödedikleri tutar kadar bu Kanundan yararlanmalarına imkan verilmektedir.

**Madde 20-** Maddenin birinci fıkrasında Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla gerek 6183 sayılı Kanun gerekse diğer kanunlar uyarınca tecil edilmiş ve tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olan amme alacaklarının Kanun hükümlerinden ne şekilde yararlanacağı açıklanmaktadır. Diğer taraftan, madde hükmünün uygulamasında 5458 sayılı Kanuna göre yapılmış teciller kapsam dışı bırakılmıştır.

Maddenin ikinci fıkrasında, bu Kanuna göre ödenecek tutarlara Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme cezası gibi fer'i amme alacağı hesaplanmayacağı öngörülmekte ve üçüncü fıkrasında bu Kanuna göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, Kanunun yayımlandığı tarihten önce tatbik edilmiş hacizlerin yapılan ödemeler nispetinde kaldırılacağı ve buna isabet eden teminatların iade edileceği hükme bağlanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddesi ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında uzlaşılan alacaklar hakkında bu Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmek suretiyle daha önce yapılandırılmış olan bu alacaklar kapsam dışında bırakılmıştır.

Maddenin beşinci fıkrasında, Kanunun genel olarak yararlanma şartı olarak öngördüğü davadan vazgeçme işlemlerinin ne şekilde yapılacağı düzenlenmiştir.

Maddenin altıncı fıkrasında il özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar hakkında vergi ve prim yükümlülükleri açısından cari dönem ödeme şartı aranılmayacağı hususu düzenlenmiştir.

Bu Kanun kapsamında ödenmesi gereken alacak asıllarına uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı, gecikme cezası, cezai faiz gibi fer'i alacaklar yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak tahsil edilecek tutar belirlenmektedir. Ancak TEFE/ÜFE aylık değişim oranları Ocak/1980'den itibaren belirlendiğinden, bu tarihten önceki aylar için bu şekilde bir oran bulunmamaktadır. Tasarı kapsamına giren ve vade tarihleri bu tarihten de önce olan alacaklar olabileceğinden bu alacaklara Ocak/1980 tarihine kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları yerine uygulanacak müeyyidenin belirlenmesi amacıyla maddenin yedinci fıkrasında düzenleme yapılmaktadır.

**Madde 21-** Maddede bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılan ödemeler ile bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarında yer alan alacaklara karşılık yapılan ödemelerin, sonradan iadesini önlemek amacıyla red, iade ve mahsup yapılmayacağı düzenlenmiştir. Ancak, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasında; şahısta, oranda hata gibi hallerde ve mükerrer tahsilatlarda iade yapılabileceği tabiidir. Diğer taraftan, bu Kanunla sigortalılık süreleri durdurulanlar için prim borçlarının ihya edilmesine yönelik hüküm saklı tutulmuştur.

Ayrıca, 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesinin de yapılmayacağı açıklanmıştır.

Ancak, dava konusu olan tarhiyatlara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödeme yapılmış olması halinde, ödenen bu tutarların; vergi mahkemesinde devam eden davalar ile vergi mahkemesince daha önce verilmiş terkin kararları için kesinleşmemiş ve dava safhasında bulunan alacaklara yönelik hükümlerden yararlanılmak üzere yapılan başvurular üzerine, nakden ya da mahsuben iade edilebileceği yönünde istisna getirilmiştir.

Bu düzenlemenin amacı ise kamu alacağı tahakkuk etmeden emaneten yapılan tahsilatlar ile yargı kararı gereği iadesi zorunlu olan tutarların bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsubunu ve kalanın da nakden iadesini sağlamaktır.

**Madde 22-** 1111 sayılı Askerlik Kanunu, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda belirtilen ve idari para cezasını gerektiren kabahat fiilleri, toplumun tüm bireylerini yakından ilgilendirmektedir. Bu fiillerden dolayı verilen idari para cezasına ilişkin yaptırım kararları çoğu zaman bu fiilleri işleyenlerin yokluklarında da verilebildiğinden, yıllar sonra beklenmedik durumlarda kişilerin karşısına çıkabilmekte ve çeşitli mağduriyetlere neden olabilmektedir.

Yapılan düzenlemeyle, maddede belirtilen kabahat fiillerinden dolayı verilecek idari yaptırım kararları için soruşturma zamanaşımının bir yıl ile sınırlandırılması ve mağduriyetlerin önüne geçilmesi amacıyla da yine aynı bir yıllık sürede muhatabına tebliğ edilemeyen idari para cezasına ilişkin yaptırım kararlarının ortadan kalkması öngörülmektedir.

Yapılan düzenlemeyle, maddede belirtilen kabahat fiillerinden dolayı verilecek idari yaptırım kararları için soruşturma zamanaşımının fiilin işlendiği tarihi takip eden yılsonu ile sınırlandırılması ve mağduriyetlerin önüne geçilmesi amacıyla da yine aynı sürede muhatabına tebliğ edilemeyen idari para cezasına ilişkin yaptırım kararlarının ortadan kalkması öngörülmektedir.

**Madde 23-** 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki çıraklar ve staja tabi tutulan öğrenciler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar ve yabancı uyruklu öğrencilerin kendileri genel sağlık sigortası kapsamına alındıklarından, bakmakla yükümlü olunan kişilerin belirlendiği 5510 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı alt bendi buna göre yeniden düzenlenmekte, bentteki sigortalı ibaresi genel sağlık sigortalısı olarak ve ayrıca asgari ücret tanımındaki 16 yaş ibaresi 18 olarak değiştirilmektedir.

**Madde 24-** 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki çıraklar ve staja tabi tutulan öğrenciler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar ile (e) bendi kapsamındaki Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerlerin kendileri üzerinden genel sağlık sigortası kapsamına girmeleri sağlanmaktadır.

Ayrıca müteahhitlerce Türkiye ile aralarında sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan ülkelere götürülen işçilerin uzun vadeli sigorta kapsamında isteğe bağlı sigortalı olarak ödeyecekleri primlerin bu çalışmaların esasen hizmet akdi kapsamında çalışma olması nedeniyle 4/b yerine 4/a sigortalılık statüsü kapsamına alınması amaçlanmıştır.

**Madde 25-** 5510 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde yapılan bu düzenleme ile bir işveren tarafından süreksiz tarım işlerinde çalıştırılanların sosyal güvenlik kapsamına alınmaları nedeniyle, bu durumdaki kişilerin sigortalı olmayacaklarına ilişkin hüküm kaldırılmakta, ayrıca kendi nam ve hesabına tarımsal faaliyette bulunanlardan 65 yaşını doldurmuş olanlara talepte bulunmaları halinde sigortalı olmama hakkı verilmektedir.

**Madde 26-** Tarımda kendi nam ve hesabına çalışan sigortalı olup 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin diğer bentlerine tabi çalışmaları nedeniyle sigortalılıkları sona erenlerden, bu çalışmalarının sona erdiği tarihte tarımsal faaliyetinin devam ettiği anlaşılanların herhangi bir müracaat veya bildirim şartı aranmaksızın tarım sigortalılıklarının yeniden başlatılmasına imkân sağlanmakta, ayrıca meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında zorunlu staja tabi tutulan öğrenciler için öngörülen sigortalılığın okulları veya üniversitelerince staj gördürülen öğrencileri de kapsayacak şekilde zorunlu staj ibaresi staj olarak değiştirilmektedir.

**Madde 27-** Köy ve mahalle muhtarları ile vergi mükelleflerinin mülki amirlikler ve vergi dairelerince Kuruma bildirilmesinde güçlüklerle karşılaşılmaktadır. Bu nedenle, 5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan bu değişiklikle sigortalıların vergi dairelerince, vergi mükellefiyetinin başlamasına ilişkin işlemlerin sonuçlandırıldığı tarihten, mülki amirlikler tarafından da köy ve mahalle muhtarlarının mazbatalarını aldıkları tarihten itibaren 15 gün içinde bildirilmesi öngörülmektedir. Ayrıca, madde metnindeki esnaf sicil memurluğu ibaresi Esnaf ve Sanatkâr Sicil Müdürlüğü olarak değiştirilmektedir.

**Madde 28-** 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılardan vergi mükellefiyetine bağlı olarak sigortalı olanların, vergi mükellefiyetinin sona erdiğinin vergi dairelerince Kuruma bildirilmesi süresi başlangıcının vergi mükellefiyetinin sona erdirilmesi işleminin sonuçlandırıldığı tarih olarak belirlenmekte, böylece vergi dairelerinin söz konusu bildirimleri yapmasında yaşanan ve idari para cezasına neden olan gecikmelerin önlenmesi amaçlanmakta, ayrıca, tarımsal faaliyette bulunan çiftçilerin tarımsal faaliyetlerini bitirdikleri ürün dönemlerinden sonra tarımsal faaliyetlerine ilişkin kayıtları devam etmekle birlikte hizmet akdine dayalı çalışma yapmaları halinde 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmaları ve bağımsız çalışan sigortalıların sigortalı hizmetlerinde çakışma olmaması için bu statüdeki sigortalılıklarını sona erdiren durumlardan bir gün önce sona erdirilmesi öngörülmektedir.

Diğer taraftan, 65 yaşından büyük olduğu halde tarımsal faaliyette bulunanlara talepleri halinde sigorta kapsamından çıkma hakkı getirilmektedir.

**Madde 29-** Çalışma esnekliğinin sağlanması amacıyla, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki sürelere ilişkin olmak üzere, 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalıların, kısmi süreli çalıştıkları aylara ait eksik sürelerini 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre borçlanmasına imkan sağlanmış, ayrıca borçlanılan bu sürelerin hizmet akdine istinaden gerçekleşen çalışma sürelerinde olduğu gibi 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık türü olarak sayılmasına imkan sağlanmıştır. Kısmi süreli iş sözleşmesi, 4857 sayılı Kanunun gerekçesinde belirtildiği gibi haftalık çalışma süresi 30 saatin altında olan tüm esnek çalışma türlerini kapsamaktadır.

**Madde 30-** 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak çalışanların aylıksız izinli oldukları süreler için genel sağlık sigortası primi alınması amaçlanmıştır.

**Madde 31-** Ay içerisinde 30 günden az çalışan veya 80 inci madde uyarınca prim ödeme gün sayısı, ay içindeki toplam çalışma saatinin 4857 sayılı Kanuna göre belirlenen günlük normal çalışma saatine bölünmesi suretiyle hesaplanan sigortalılardan, isteğe bağlı sigorta primi ödeyerek 30 güne tamamlayanların sigortalılık statüsü 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi olarak belirlenmiştir.

**Madde 32-** Ay içerisinde 30 günden az çalışan veya 80 inci madde uyarınca prim ödeme gün sayısı, ay içindeki toplam çalışma saatinin 4857 sayılı Kanuna göre belirlenen günlük normal çalışma saatine bölünmesi suretiyle hesaplanan sigortalıların, isteğe bağlı sigorta hükümlerine istinaden yapacakları prim ödemelerinde, işsizlik sigortası primlerinin de ödenmesi imkânı getirilerek, işsizlik sigortası ödeneği alınabilmesi için gereken prim ödeme gün sayısına ulaşabilmeleri imkânı sağlanmıştır. Ayrıca, isteğe bağlı işsizlik sigortası priminin ait olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar ödenmediği takdirde o aya ait işsizlik sigortası primi ödeme hakkının düşeceği hüküm altına alınmıştır.

**Madde 33-** 5510 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasının mevcut haline göre sigortalıların 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında geçen çalışmalarının çakışması halinde (c) bendine tabi çalışma, diğer bentler kapsamında çakışma olması halinde ise önce başlayan sigortalılık esas alınmakta iken, yapılan düzenlemede sigortalıların 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında geçen çalışmalarının çakışması halinde (c) bendine tabi çalışmalarının esas alınması korunmuş, ancak (a) bendi kapsamında hizmet akdine tabi ve (b) bendi kapsamında kendi adına ve hesabına bağımsız olarak geçen çalışmalarının çakışması halinde ise öncelikli olarak (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmalarına imkan sağlanmıştır.

**Madde 34-** Kamu idareleri, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, kamu yararına faaliyet gösteren dernekler ile vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından tam burs sağlanan ve Yükseköğretim Kurulu tarafından ayrılan kontenjanlar dahilinde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin haricindeki 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa göre üniversitelerde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin, yükseköğrenimlerinin devam ettiği sürelerle sınırlı olarak 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendindeki ve aynı Kanunun 52 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki şartlar aranmaksızın, prime esas günlük kazanç alt sınırının 30 günlük tutarı üzerinden kendilerince genel sağlık sigortası primi ödenmek suretiyle genel sağlık sigortalısı olmaları amaçlanmıştır. Kamu idareleri, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, kamu yararına faaliyet gösteren dernekler ile vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından tam burs sağlanan ve Yükseköğretim Kurulu tarafından ayrılan kontenjanlar dahilinde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin ise sağlık giderlerinin 2547 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde üniversitelerin bütçelerine konulacak ödenekten karşılanması öngörülmüştür.

**Madde 35-** 5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yapılan düzenleme ile 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendine göre ilk defa genel sağlık sigortalısı olacaklar ile genel sağlık sigortasından yararlanma hakları sona erenlerin, genel sağlık sigortalılıklarının sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkı sona erdiği veya diğer bentler kapsamında genel sağlık sigortalısı olmadıkları tarihten itibaren Kurumca tescil edilmeleri ve üniversitelerde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin yükseköğrenimlerinin başladığı tarihten itibaren genel sağlık sigortası kapsamına alınmaları, genel sağlık sigortalılıklarının yükseköğrenimlerinin devam ettiği sürece devam etmesi öngörülmüştür.

**Madde 36-** Sosyal güvenlik mevzuatından farklı olarak özel sigortacılık mevzuatında teminatın varlığı kişinin belli süre sigortalı olması veya prim borcunun bulunmaması kriterlerine bağlı olmadığından, kurulan sistemin sonucu olarak trafik kazaları bakımından teminatların aynı seviyeye getirilmesi bakımından, sosyal güvenlik mevzuatı çerçevesinde trafik kazaları her durumda sağlık yardımı alınacak kategoriler arasına dahil edilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamındaki sigortalıların işten ayrılmalarından itibaren on güne ilaveten doksan gün süreyle daha gelir testi veya prim ödeme yükümlülüğü olmaksızın sağlıktan yararlanabilmelerinin sağlanması ile 4857 sayılı İş Kanununun 56 ncı ve 74 üncü maddelerinde ücretsiz izin sayılan süreler haricinde bir takvim yılında toplam bir ayı aşmayan ve işverenlerince belgelendirilen ücretsiz izin sürelerinde sağlık yardımlarından yararlanabilmeleri amaçlanmaktadır.

**Madde 37-** 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen aday çırak, çırak ve öğrencilerle (e) bendinde belirtilen İŞKUR tarafından düzenlenen kurslara katılan kursiyerler için alınacak primin hesaplanacağı prime esas kazanç tutarları belirlenmiş ve ayrıca 60 ıncı maddenin (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortalılarının gerek ilk defa bu kapsama girmeleri gerekse diğer statülerden bu kapsama girmeleri halinde gelir testinin sonuçlanmasına kadar asgari ücretin iki katı yerine asgari ücret tutarından genel sağlık sigortası primi alınması, gelir testinin sonuçlanmasından sonra ise gelir durumlarına göre işlem yapılması amaçlanmıştır.

**Madde 38-** 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen aday çırak, çırak ve öğrencilerle (e) bendinde belirtilen İŞKUR tarafından düzenlenen kurslara katılan kursiyerler genel sağlık sigortası kapsamına alındıklarından, bu düzenlemeyle bunlar adına ödenecek prim oranları belirlenmiş, ayrıca 5 puanlık prim indirimini içeren teşvik unsurunun, diğer teşviklerle aynı anda uygulanmasının sağlanması amaçlanmış ve 5 puanlık prim indirimini içeren teşvik unsurunun, Devlet İhale Kanunu, Kamu İhale Kanunu ve bu Kanundan istisna olan alımlar ile uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan hizmet alımları ve yapım işlerini yürüten işyerleri hakkında uygulanmaması amacıyla düzenlemeye gidilmiştir.

**Madde 39-** 18 yaşından küçük sigortalılar için, prime esas aylık kazanç alt sınırının yaşlarına uygun asgari ücret tutarına çekilerek, bu sigortalılar yönünden, asgari ücret ile sigorta primine esas kazanç arasındaki farklılığın ortadan kaldırılması ve dolayısıyla işverenler üzerindeki prim yükünün hafifletilmesi amaçlanmıştır.

**Madde 40**- İşverenlere aylık prim hizmet belgesini işyerine asma yükümlülüğünün kaldırılması ile işverenlerce eksik gün bildirim belgelerini verme yükümlülüğünün belirlenmesinde Kuruma yetki verilmesi amaçlanmıştır.

**Madde 41-** 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yapılan değişikliğe paralel olarak "zorunlu" ibareleri madde metninden çıkartılmıştır.

**Madde 42**- Kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar ile ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalıların eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerinin tahsil edilebilmesi için, öncelikle bahse konu sigortalıların ilgili ayda çalışmış oldukları sürelerin tespiti, ardından genel sağlık sigortası tahakkuk işleminin yapılması, daha sonra ilgililere borçlarının duyurulması gerektiğinden söz konusu işlemlerin yapılabilmesi amacıyla takip eden ayda ifadesi kaldırılıp en geç ifadesi konularak bahse konu sigortalılarca ödenmesi gereken primlerin ödeme süresinin bir ay uzatılması öngörülmüştür.

**Madde 43-** Devlet yardımı, teşvik ve desteklerden işverenlerin muaccel prim ve idari para cezası borçlarının mahsup edilerek Kuruma aktarıldıktan sonra kalan kısmı üzerinden yararlanılabilmesi amaçlanmıştır.

**Madde 44-** Kurum hatasından kaynaklanan yersiz ödemelerin ilgililerinden tahsilinde kanuni faiz uygulanmayacak ödeme süresinin üç aydan iki yıla çıkarılması öngörülmüştür.

**Madde 45-** Geçici iş göremezlik ödeneklerinde Kurumca işverenlerden istenilen bildirimlerin elektronik ortamda yapılmaması halinde uygulanacak idari para cezasının 100 üncü madde için uygulanan idari para cezasından ayrılarak daha düşük belirlenmesi, böylece fiil ile ceza arasında denge sağlanması amaçlanmış, aylık prim ve hizmet belgelerini işyerine asma yükümlülüğünün kaldırılmasına paralel olarak idari para cezasının da kaldırılması öngörülmüştür.

**Madde 46-** 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununa tabi sigortalıların bakmakla yükümlü olduğu kimseler aynı Kanunun 35 inci maddesine göre belirlenmektedir. Söz konusu Kanunun 35 inci maddesinde sigortalı kadının çalışamayacak durumda malûl olmayan veya 55 yaşından küçük kocası ile sigortalıların ana ve babaları bakmakla yükümlü olduğu kişi olarak sayılmamaktadır. 5510 sayılı Kanunda ise bu kişiler genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi olarak sayılmaktadır. Düzenleme ile eşitsizliğin giderilmesi amaçlanmaktadır.

**Madde 47-** 5510 sayılı Kanunla, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların primlerinin ve aylıklarının hesabına esas gelir tablosu uygulamasına son verildiğinden 3201 sayılı Kanuna göre borçlandırılan 1/10/2008 tarihinden önceki yurtdışı sürelerinin basamak intibakında, bu tarihten önce yürürlükte bulunan gelir tablosunun kullanılmasına devam edilmektedir. Mevcut durumun devamı halinde, giderek beş yıl sonra 1/10/2008 tarihinden önceki süreler için bağlanacak aylıklar, gösterge tablosunun en üst basamağı üzerinden tespit edilecektir. Düzenleme ile yurtdışı sigortalılara bağlanacak borçlanma aylıklarındaki adaletsizliğin oluşmasının önlenmesi amaçlanmıştır.

**Madde 48-** 5510 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesinin beşinci fıkrası herhangi bir sosyal güvencesi olmayan ve 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanlar ile mütekabiliyet esası dikkate alınarak oturma izni almış yabancılardan yabancı bir ülke mevzuatına göre sigortalı olmayanların genel sağlık sigortalılığına ilişkin iki yıllık geçiş sürecini düzenlemektedir.

Gelir testlerinin Kurumca henüz yapılamayıp mevcut yeşil kart birimlerinde yapılmakta olması nedeniyle sağlık hizmet sunucularına başvuru tarihleri ile gelir testlerinin sonuçlandırılıp Kurumca tescil edilme tarihleri arasında uzun süre geçmektedir. Bundan dolayı ilgili genel sağlık sigortalılarının 1/10/2010 tarihine kadarki geçiş sürecinin 1/1/2012 tarihine ertelenmesi amaçlanmış, geçiş sürecinin ertelenmesine bağlı olarak halen kamu idarelerince sağlık yardımları karşılanan yatılı öğrencilerin sağlık yardımlarının ve kısmi süreli çalışanların genel sağlık sigortası primlerini 30 güne tamamlama zorunluluğunun da 1/1/2012 tarihine ertelenmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalıların bakmakla yükümlü olduğu kimseler tanımının 5510 sayılı Kanunla paralel duruma getirilmesine ilişkin 106 ncı maddede yapılan değişikliğe uygun değişiklik yapılmaktadır.

**Madde 49-** Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde belirtilen işleri hizmet akdiyle herhangi bir işverene tabi olmaksızın sürekli ve kazanç getirici nitelikte 1/10/2008 tarihinden önce yapmaya başlayan ve bu tarihten sonra yapmaya devam eden isteğe bağlı kadın sigortalılara daha düşük prim ödeme imkânı getirilmiş iken bu maddede yapılan düzenlemeyle 1/10/2008 tarihinden önce de yapmış olması şartı kaldırılarak bu tarihten sonra bu işleri yaptıklarını belgeleyenlerden talepte bulunanlara da daha düşük prim ödeyerek isteğe bağlı sigortalı olabilme hakkının verilmesi amaçlanmaktadır.

1479 ve 2926 sayılı Kanunlara göre veya 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi statüsünde emekli olan sigortalılardan 10 yıldan az sağlık primi ödeyenlerden yapılan kesintilerde, sağlık primi ödenen sürenin yalnızca bağımsız çalışılan statüde ödenen prim süresinden değil bütün statülere tabi hizmet süresinden tespit edilmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

**Madde 50-** Madde ile tarım ve orman işlerinde süreksiz olarak çalışanlar kapsama alınarak, bunların sigortalılıklarının başlangıcı, sona ermesi, prim oranları, primlerin ödenmesi ve genel sağlık sigortalılıklarının usul ve esasları ile diğer hak ve yükümlülükleri düzenlenmektedir.

Ayrıca, kayıtlı çalışmanın artırılması amacıyla ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek işyerlerinde kısmi süreli iş sözleşmeleriyle ay içerisinde bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve bir kişiye tabi olarak çalışma saati süresine göre belirlenen gün sayısı 10 günden az olan kişilerin sosyal güvenliklerinin madde kapsamında sağlanması öngörülmektedir.

**Madde 51-** 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte 4/c kapsamındaki kamu görevlilerini çalıştıran kamu idarelerine işyeri bildirgesi verme yükümlülüğü getirilmiş, ayrıca aylık olarak çalışanlara ait prim gün sayısı, prime esas kazanç bilgilerinin yer aldığı aylık prim ve hizmet belgeleri alınmaya başlanılmıştır. Kamu idareleri için ilk defa getirilen bu uygulamalarda bazı idarelerin işyeri bildirgesi ve/veya aylık prim ve hizmet belgelerini kanuni süresinde veremedikleri, bundan dolayı idari para cezasına muhatap oldukları görülmüştür. Kamu idarelerinin işyeri bildirgeleri ve 2008 Ekim, Kasım ve Aralık ayları prim belgelerini geç vermelerinden dolayı uygulanacak idari para cezası miktarının düşürülmesi amaçlanmıştır.

Tarım ve orman işlerinde süreksiz olarak çalışanların kendi nam ve hesabına tarımsal faaliyette bulunan sigortalılar gibi düşük miktarda prim ödemeleri öngörülmekte, 1/5/2008 ila 30/9/2008 tarihleri arasında 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununa tabi sigortalı olanlar hakkında da bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren ayda 30 gün üzerinden ve düşük miktarda prim ödemeleri, böylece anılan tarihler arasında 2925 sayılı Kanuna göre sigortalı olanların prim gün sayılarından dolayı mağdur olmalarının önlenmesi amaçlanmaktadır.

1/10/2008 ila bu maddenin yayımı tarihi arasında geçici 12 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca 18 yaşını doldurmamış çocuklarından dolayı tescil süreci başlatılanların kendilerinin ve 18 yaşını doldurmamış çocukları hariç bakmakla yükümlü oldukları kişilerin sağlık hizmet sunucularına başvuru tarihi ile gelir testlerinin sonuçlanarak tescil edildikleri tarihe kadarki genel sağlık giderlerine ilişkin fatura tutarlarının Kurumca ödenmesi ve 1/10/2008 ila 31/12/2011 tarihleri arasında, geçici 12 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca tescili yapılanların sağlık hizmet sunucusuna başvuru tarihinden gelir testlerinin sonuçlanarak Kurumca tescil edildikleri tarihe kadarki sürede 18 yaşını doldurmamış çocukları adına düzenlenen genel sağlık giderlerine ilişkin fatura tutarlarının Hazineden tahsil edilmesi amaçlanmaktadır.

Kısmi süreli çalışanlara eksik kalan sürelerini borçlanabilmeleri ve bu borçlanmaların 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi olarak sayılması yönünde bu Kanunla getirilen değişikliğin Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında ilgili mevzuatı çerçevesinde uzman ve usta öğretici olarak çalıştırılanlar ile bunların hak sahipleri için geriye doğru uygulanabilmesi suretiyle belgelendirilen eksik sürelerin borçlanılabilmesi amaçlanmaktadır.

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrasıyla genel sağlık sigortası kapsamına alınan yabancı uyruklu öğrencilerden, anılan düzenlemenin yürürlük tarihinden önce öğrenci olanların genel sağlık sigortası giriş bildirgelerinin üniversitelerce bir ay içerisinde verilmesi amaçlanmaktadır.

5510 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinde yapılan değişikliğin maddenin yürürlük tarihinden sonraki sigortalılık statü çakışmalarına uygulanması öngörülmektedir.

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında gelir/aylık almakta olanlara 2011 yılı Ocak ve Temmuz ödeme dönemlerinde artışlar düzenlenmektedir.

5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında ve 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler için aynı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülüklerden bu maddenin yürürlük tarihine kadar yerine getirilmiş olanlarının yasal süresinde yerine getirilmiş sayılacağı ve idari para cezası uygulanmayacağı düzenlenmiştir.

**Madde 52-** Öngörülen sistem uyarınca yeni bir tahsilat rejimi benimsendiğinden uygulama olanağı bulunmayan 2918 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin son üç paragrafının yürürlükten kaldırılması hükme bağlanmaktadır.

Bilindiği üzere 2918 sayılı Kanun uyarınca motorlu araç işletenlerin zorunlu mali sorumluluk sigortasının yaptırıldığını göstermek amacıyla trafik sigortası pulunu araçlarının ön camına yapıştırmaları öngörülmüştür. Sigorta denetiminin çağdaş uygulamalara göre bilişim olanaklarından faydalanılarak hayata geçirildiği, pulların mahiyetleri gereği poliçenin yapıldığını ancak sigorta teminatının devam edip etmediği noktasında güvenilir bilgiyi sağlayamadığı, hükmün uygulamada gereksiz kırtasiyeciliğe neden olduğu dikkate alınarak ilgili maddenin yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.

Diğer taraftan 2918 sayılı Kanunla yabancı plakalı motorlu araçların ülkemizde uluslararası anlaşmalar kapsamında geçerli trafik sigortalarının bulunmaması halinde anılan araçlar için trafik sigortasının ülkemize girişleri esnasında yapılması hükme bağlanmış olmakla beraber sigorta hukukunun özel hukuk kapsamında ticari esaslara tabi olarak yürütülen bir faaliyet olması ve uluslararası anlaşma koşulunun aranmasının uygulamada gerekli süratin temininde güçlüğe yol açtığı dikkate alınarak maddede bu amaçla değişiklik yapılmıştır.

**Madde 53-** Bu madde ile vatandaş odaklı hizmet anlayışı ile kazazedenin sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın trafik kazası nedeniyle sağlık hizmet sunucularınca verilen tedavi hizmet bedellerinin tamamının Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanması esası getirilmektedir.

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödenen tutara karşılık, sigortacılık sektörü ve 5684 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen durumlar için Güvence Hesabı tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılacak tutarın, her yıl için sigortacılık mevzuatı çerçevesinde yine maddede belirlenen azami oranı aşmamak üzere Hazine Müsteşarlığınca belirlenmesi, söz konusu azami oranın ise Bakanlar Kurulu Kararı ile değiştirilebilmesi öngörülmektedir.

Maddenin uygulamasına ilişkin olarak söz konusu tutarın tespiti, ödenme süresi, yöntemi ve diğer konuların Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşü alınarak Hazine Müsteşarlığınca belirlenmesi esası getirilmektedir.

**Madde 54-** Meslek yüksek okulu öğrencilerinin 3308 sayılı Kanun kapsamına alınarak staj dönemlerinde hastalık iş kazası ve meslek hastalıkları sigortası primlerinin kamu kaynaklarından karşılanmasının sağlanması amaçlanmıştır.

Madde yer alan “yirmi” ibaresi “beş” olarak değiştirilerek yirmiden fazla işçi çalıştıran yerlerde yapılabilen staj uygulamasının kapsamı genişletilerek beşten fazla işçi çalıştıran iş yerlerinin de sisteme dâhil edilmesi amaçlanmıştır.

Halen kanun kapsamında staj görenlere brüt asgari ücret üzerinden ödenen ücretin net asgari ücret üzerinden ödenmesi amaçlanmıştır.

**Madde 55-** Sosyal yardımlardan faydalanan kişilerden çalışabilecek durumda olanların bu yardımlardan yararlanma koşullarını kaybetme kaygısıyla işgücü piyasasına katılmaktan imtina etmelerinin engellenmesi ve böylelikle söz konusu kişilerin kayıtlı istihdama yönlendirilmesi amaçlanmaktadır.

**Madde 56-** 2022 sayılı Kanuna göre aylık bağlanan kişilerin sonradan ibraz ettikleri belge ve bilgilerin gerçeğe uygun olmadığının anlaşılması halinde ödenmiş olan aylıkların 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı ile birlikte geri alınması öngörülmektedir.

Ayrıca Kanuna eklenen madde ile silikozis meslek hastalığında, kayıt dışı çalışmış olanların işyerleriyle çalışma ilişkisinin kurulamaması nedeniyle iş kazası ve meslek hastalığı sigortasından yararlanamayanların 2022 sayılı Kanundan yararlandırılarak sosyal güvenliklerinin sağlanması amaçlanmaktadır.

**Madde 57-** 4447 sayılı Kanunun kapsamının belirlendiği 46 ncı maddesinde değişiklik yapılarak, 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan ve işsizlik sigortası primi ödeyen sigortalılar, İşsizlik Sigortası Kanunu kapsamına alınmıştır.

İstihdamı artırmaya yönelik politika ve tedbirleri uygulamak, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmak, çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak ve teknolojik gelişmeler nedeniyle işsiz kalması beklenenlerin başka alanlara yönlendirilmesini sağlamak, istihdamı koruyucu diğer tedbirleri almak ve işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları yapmak amacıyla işsizlik sigortası fonunun bir önceki yıl prim gelirlerinin kullanılması öngörülmüştür.

4447 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde yapılan değişiklikle kısmi süreli çalışanların Kanun kapsamına alınması öngörüldüğünden, bu düzenlemeye paralel olarak, 51 inci maddenin birinci fıkrasında yer alan ve bu haliyle kısmi süreli çalışanların işsizlik ödeneğinden yararlanabilmelerine engel teşkil eden; “hizmet akitlerinin sona ermesinden önceki son üç yıl içinde en az 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş ve işten ayrılmadan önceki son 120 gün içinde prim ödeyerek sürekli çalışmış olma” koşulu, “bu Kanunda yer verilen prim ödeme koşullarını sağlamış olma” şeklinde değiştirilmiştir.

**Madde 58-** 4447 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinde yer alan kısa çalışmaya yönelik olarak 2008, 2009 ve 2010 yıllarında gerçekleştirilen geçici kanun değişiklikleriyle ödenek miktarının artırılmasının ve kısa çalışma süresinin uzatılmasının, krizin etkisinin azaltılmasında etkili olduğu gözlemlenmiştir.

Bu itibarla; genel ekonomik kriz ve zorlayıcı sebepler yanında, sektörel ve bölgesel kriz nedeniyle de, işyerlerinin kısa çalışma uygulamasından yararlanmasına olanak sağlanmıştır.

Ayrıca kısa çalışma ödeneğinin uygulama alanının genişletilmesi nedeniyle, ödenek miktarının hesaplama yöntemi yeniden tespit edilmiştir.

Uygulamalara hız ve etkinlik kazandıracağı düşünülerek; kısa çalışma süresinin uzatılması ile ödeneğin mahsup edilip edilemeyeceğine karar verilmek üzere Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir.

Kısa çalışma ile ilgili ödemelerin işverenin beyanı doğrultusunda gerçekleştirilmesi nedeniyle, işverenin hatalı bilgi ve belge vermesi sonucunda oluşan fazla ödemelerin yasal faizi ile birlikte işverenden tahsil edilmesi yönünde düzenlemeye gidilmiştir.

**Madde 59-** 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 7 nci maddesinde yer alan ve kadınlar ile 18-29 yaş arası gençlere yönelik uygulanan sigorta prim teşviklerinin, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde yer alan 5 puanlık prim indirim ile birlikte uygulanabilmesini sağlamak amacıyla geçici 7 nci maddesinde yer alan ve bu teşviklerin aynı anda uygulanmasına engel teşkil eden; "Bu maddeyle düzenlenen destek unsurundan diğer ilgili mevzuat uyarınca ayrıca yararlanmakta olan işverenler; aynı dönem için ve mükerrer olarak bu destek unsurundan yararlanamaz. Bu durumda, işverenlerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygulama, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlı olarak yapılır." ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

Buna paralel olarak, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesi gereği işveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için, işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak bu Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermeleri, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarı yasal süresinde ödemeleri, Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması gerektiğinden, bu hükümle paralellik sağlanması amacıyla 4447 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinde yer alan "Bu maddeye göre işveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, İşsizlik Sigortası Fonundan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı, işverenden tahsil edilir." ibaresi madde metninden çıkartılmıştır.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 9 uncu maddesinde yer alan ve 31/12/2010 tarihine kadar, işe alınan ve fiilen çalıştırılanlar için prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarının altı ay boyunca İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmasına yönelik uygulanan sigorta prim teşviklerinin, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde yer alan 5 puanlık prim indirim ile birlikte uygulanabilmesini sağlamak amacıyla geçici 9 uncu maddesinde yer alan ve bu teşviklerin aynı anda uygulanmasına engel teşkil eden; "Bu maddeyle düzenlenen destek unsurundan diğer ilgili mevzuat uyarınca ayrıca yararlanmakta olan işverenler; aynı dönem için ve mükerrer olarak bu destek unsurundan yararlanamaz. Bu durumda, işverenlerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygulama, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlı olarak yapılır." ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

Buna paralel olarak, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesi gereği işveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için, işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak bu Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermeleri, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarı yasal süresinde ödemeleri, Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması gerektiğinden, bu hükümle paralellik sağlanması amacıyla 4447 sayılı Kanunun geçici 9 uncu maddesinde yer alan "Bu maddeye göre işveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, İşsizlik Sigortası Fonundan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı, işverenden tahsil edilir." ibaresi madde metninden çıkartılmıştır.

Kadınların ve gençlerin işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak, yeni istihdam yaratılmasını teşvik etmek ve çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak, mesleki ve teknik eğitimi özendirmek, kalite ve etkinliğini artırmak amacıyla;

31/12/2015 tarihinde sona ermek,

Her bir sigortalı için geçerli olmak,

İşe alındıkları tarihten itibaren ve koşulların devamı süresince uygulanmak,

Bu maddenin yayımı tarihinden itibaren özel sektör işverenlerince işe alınmak ve fiilen çalıştırılmak,

İşe alındıkları tarihten önceki altı aya ilişkin prim ve hizmet belgelerinde bildirilen sigortalı sayısının ortalamasına ilave olmak,

Aynı döneme ilişkin işe alındıkları işyerinden Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar dışında olmak,

kaydıyla, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde sayılan ve 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarı, koşulların devamı süresince İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacaktır.

Bu şartların sağlanması durumunda;

- 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük erkekler ile 18 yaşından büyük kadınların 24 ay süreyle, meslek belgesi sahiplerinin belgelerinin niteliğine göre 48 ay veya 36 ay süreyle,

- 29 yaşından büyük erkeklerin meslek belgelerine göre sırasıyla 24 ay süreyle,

- Bunların Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasından temin edilmeleri halinde ilave olarak altı ay süreyle,

- Çalışmakta iken, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra mesleki yeterlik belgesi alanlar, mesleki ve teknik eğitimi tamamlayanlar veya işgücü yetiştirme kurslarını bitirenler için 12 ay süreyle,

desteklenecektir.

Ayrıca, sigortalıların sahip oldukları mesleki yeterlik, mesleki ve teknik eğitim veya işgücü yetiştirme kurslarına ilişkin belgelerde belirtilen meslek ya da alanlarda işe alınmaları ve/veya çalışıyor olmaları,

Destekten bir kez yararlanmaları ve hak sahipliği süresi tamamlanmadan işsiz kalınması halinde, kalan süreden yeniden yararlanılamaması, ancak bir üst gruptaki belgelerin temin edilmesi halinde ikinci hak sahipliğinin oluşması, bu durumda ilk hak sahipliğinin süresinin, ikinci hak sahipliğinin süresinden düşülmesi,

Bakanlar Kuruluna, bu maddenin uygulanma süresini 2015 yılından itibaren 5 yıla kadar uzatmaya yetki verilmesi,

öngörülmektedir.

**Madde 60-** 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun "Denetleme yetkisi" başlıklı 20 nci maddesinde, Kanun kapsamına giren yabancıların ve işverenlerin Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirip getirmediklerinin Bakanlık iş müfettişleri ve Sosyal Sigortalar Kurumu sigorta müfettişleri tarafından denetleneceği öngörüldüğünden madde metnindeki "Sosyal Sigortalar Kurumu" ifadesi "Sosyal Güvenlik Kurumu" olarak güncellenmiştir. Ayrıca fıkraya eklenen ibare ile yapılacak denetim ve yaptırımların 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre yapılacağı belirtilerek bu konudaki eksiklik giderilmektedir.

Ülkemizin en önemli sorunlarından birisi de kaçak yabancı istihdamıdır. Kayıt dışını kayıt altına almak, vergi ve sigorta kayıplarını önlemek için 4817 sayılı Kanunun uygulanmasının yanı sıra denetimin yaygınlığı ve etkinliği de önem arz etmektedir. Kaçak yabancı istihdamı ile daha etkin mücadele için, maddeye ilave edilen bir hüküm ile merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin teftiş ve denetim elemanları ile denetime yetkili diğer kamu görevlilerinin ve kolluk kuvvetlerinin yapacakları her türlü denetim, inceleme, teftiş ve kontroller sırasında, yabancı çalıştıran işverenler ile yabancıların, bu Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirmediklerinin tespit edilmesi halinde, durumun Bakanlığa veya yetkili bölge müdürlüğüne bildirilmesi; bu bildirimler ve maddenin birinci fıkrası gereğince düzenlenen denetim raporları doğrultusunda Kanunda yer alan idari yaptırımların Bölge Müdürlerince uygulanması; yapılan düzenleme ile denetim mekanizmasının etkinliğinin artırılması amaçlanmıştır.

**Madde 61-** Çalışma mevzuatının, değişen ekonomik koşulları takip eden dinamik bir yapıya kavuşturulması ve karşılaşılan ekonomik kriz ve darboğazların aşılmasında çalışma mevzuatının esnekleştirilmesi kaçınılmazlık arz etmektedir. İşletmelerin özellikle ekonomik kriz ve darboğazlardan daha az kayıpla çıkabilmesi, küresel ekonomideki artan rekabet ve işsizlikle mücadelede başarı sağlanması "evden çalışma" ve "uzaktan çalışma" gibi esnek çalışma modellerinin yasal dayanağa kavuşturulması ve uygulamanın yaygınlaşmasıyla mümkün olacaktır.

Uygulamada var olan ancak yasal dayanağı olmayan bir esnek çalışma biçimi olan evden çalışma, tarafların uzlaşmasını zorlaştırmakta ve yargısal bazı sorunların yaşanmasına sebep olmaktadır.

Bu nedenle iş mevzuatımızda çağdaş çalışma ilişkileri normları ile uyum sağlayan, sosyal ve ekonomik değişimlere ayak uydurabilen, esnek çalışma modellerinden biri olan evden çalışmayla ilgili hukuksal düzenlemeye ihtiyaç duyulmuştur.

Uzaktan çalışma içinde bulunduğumuz bilgi çağının sağladığı kolaylıklar, çalışma hayatında köklü değişiklikler yaratmaya başlamıştır. Günümüzde merkezi işyeri ve işçinin işyerine bağımlılığı olgusu, yerini hızlanan teknolojik gelişmelere, işyerinin merkeziyetçi yapıdan uzaklaşmasına ve çalışmaların daha bağımsız olmasına yol açmıştır.

Uzaktan çalışmanın ortaya çıkışı bilgisayar teknolojisinin ve haberleşme ağlarının gelişimi ile olmuştur. Zamanımızda uzaktan çalışmayı daha çok emlak, bilgisayar-elektronik, bankacılık, sigorta, haberleşme, basın-yayın ve ticaret sektörü de dahil birçok kuruluş uygulamaktadır. Ayrıca internet ağının ve cep telefonu kullanımının artması uzaktan çalışmayı daha da fazlalaştırmıştır.

Bu nedenle iş mevzuatımızda çağdaş çalışma ilişkileri normları ile uyum sağlayan, sosyal ve ekonomik değişimlere ayak uydurabilen, esnek çalışma modellerinden biri olan uzaktan çalışmayla ilgili hukuksal düzenlemeye ihtiyaç duyulmuştur.

Uzaktan çalışma da evden çalışma gibi Avrupa Birliğinde, 2002 yılında sosyal taraflar arasında imzalanan Avrupa Çerçeve Anlaşması ile düzenlenmiştir. Çerçeve Anlaşmanın esas amacı, uzaktan çalışanların çalışma koşullarına ilişkin genel bir çerçeve belirlemek ve asgari haklarını güvence altına almaktır.

Yapılan düzenleme ile bir yandan çalışma mevzuatının dinamik bir yapıya kavuşturulması amaçlanmakta, diğer yandan ilgili AB mevzuatına uygun olarak çalışanların hakları güvenceye alınmaktadır.

Ekonomik kriz dönemlerinde, esnek çalışma modellerinin uygulanmasıyla; krizin etkilerine karşı işyerinin bir ölçüde korunması sağlanmakta, ayrıca vasıflı işgücü kaybının daha az düzeyde kalması sağlanarak, işsizliğin minimize edilmesi hedeflenmektedir.

İşgücü piyasasının esnekliğinin artırılması; çalışma hayatını düzenleyen yasalar, toplu iş sözleşmeleri ve ulusal politikalar aracılığı ile gerçekleşmekte, işletme açısından işgücünün gerekli zaman ve miktarda kullanılmasıyla kaynakların optimum kullanılması sağlanmaktadır.

**Madde 62-** Yapılan düzenleme iş sözleşmesine konulabilecek deneme süresi iki ay ile sınırlandırılmakta, genç işçilerin tecrübelerinin ve istihdamlarının arttırılabilmesi amacıyla yirmi beş yaş altındaki işçiler için iş sözleşmesine konulabilecek deneme süresinin dört aya kadar uzatılabilmesine imkân tanınmaktadır.

**Madde 63-** 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkranın sonuna eklenen cümle ile birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlerin, bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısının, bu işyerlerinde çalışan toplam işçi sayısına göre hesaplanmasına imkân sağlanarak, hem yükümlülüğün artırılması hem de bu kapsamdaki işyerlerinin yükümlülüklerini ülke çapında yerine getirebilmelerine imkan sağlanmıştır.

Maddeye yeni eklenen fıkra ile ilgili mevzuat, işin niteliği veya teminde güçlük nedenleriyle işyerlerinde özürlü çalıştırma konusunda güçlük yaşayan işverenlerin, başka işverene ait işletmelerde, birden fazla işverence kurulan ortak işletmelerde veya özürlü çalıştırmak amacıyla kurulan işletmelerde (korumalı işyerleri) ilk defa işe alınan özürlülerin ücretlerini karşılayarak özürlü çalıştırma zorunluluğunu yerine getirebilmelerine imkan sağlanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında yapılan değişiklikle, yer altı ve su altı işlerinde özürlü işçi çalıştırılamayacağı ilkesi korunmuş, ancak sosyal Devlet ilkesine uygun olarak, işyerlerindeki işçi sayısının tespitinde yer altı ve su altı işlerinde çalışanların hesaba katılmayacağı yönündeki istisna kaldırılmıştır.

Maddenin yedinci fıkrasında yapılan değişiklikle, 4857 sayılı Kanunun 101 inci maddesi uyarınca tahsil edilecek cezaların, özürlülerin ve eski hükümlülerin, kendi işini kurmaları, özürlünün iş bulmasını sağlayacak destek teknolojilerinin yanında özürlünün işe yerleştirilmesi, işe ve işyerine uyumunun sağlanması ve bu gibi projelerde kullanılması öngörülmüş ve böylece özürlülerin işe yerleştirilmeleri, işyerlerinin fiziksel ortamının özürlü bireylere göre düzenlenmesi, araç ve gereçlerin ergonomik tasarımı konusunda işverenlerin, teknik ve mali yönden desteklenmesi öngörülmüştür.

Ayrıca, 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin yedinci fıkrasının ikinci cümlesi, Anayasa Mahkemesinin 4/2/2010 tarihli ve E.2008/57, K.2010/26 sayılı Kararı ile iptal edilmiş olup Kararın Resmi Gazetede yayımlandığı 22/10/2010 tarihinden başlayarak bir yıl sonra yürürlüğe girmesi hüküm altına alındığından, mahkeme kararı doğrultusunda düzenlemeye gidilerek en çok özürlüyü temsil eden konfederasyonun komisyon üyesi olması esası getirilmiştir.

**Madde 64-** Maddenin mevcut halinde denkleştirme süresinin toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar arttırılabilmesi hükmü mevcutsa da, uygulamada işletilmediğinden madde metninden çıkarılmakta, turizm sektörünün özellikleri dikkate alınarak, turizm işletme belgesine sahip işyerleri için denkleştirme süresinin dört ay olarak uygulanabilmesine imkân sağlanarak bu sektörde istihdamın artırılması amaçlanmaktadır.

**Madde 65-** 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 10 uncu maddesinde yer alan hükme istinaden vuku bulan işçi şikâyetleri hâlihazırda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı iş müfettişleri tarafından incelenmekte ve sonuçlandırılmaktadır. İşçi şikâyetleri çok çeşitli konularda olabilmektedir. İşyeri ve çalışma şartlarına, iş şartlarına, iş sağlığı ve güvenliği önlemlerine, sigorta işlemlerine ilişkin şikâyetler olduğu gibi, işçilerin mali haklarına ilişkin şikâyetler de yoğun bir şekilde Bakanlığa intikal etmektedir.

Özellikle ekonomik kriz dönemlerinde, işyerlerinin kapanması ya da istihdamda daralmaya gidilmesi sonucu, işten çıkarılan işçilerin, işverenleri ile aralarında çıkan iş uyuşmazlıklarının idari yönden çözümü için, bakanlık bölge müdürlüklerine çok yoğun başvuru olmaktadır.

Asli görevleri işyeri denetimi olan iş müfettişlerince iş sözleşmesi sona ermiş işçilerin iş sözleşmesinden kaynaklanan kişisel alacaklarına ilişkin şikâyetlerinin incelenmesi, bu incelemenin işyeri denetimini gerektirmemesi, belgeye dayalı incelemeler olması nedeniyle tam anlamıyla bir teftiş ve denetim faaliyeti olmayıp, bu şikâyetlerin sonuçlandırılmaya çalışılması, bugünkü haliyle hem uzun zaman almakta hem de iş müfettişlerinin asli görevleri olan işyeri denetimlerinden geri kalmalarına neden olmaktadır.

Öte yandan çalışma hayatında emeğin karşılığı ve tek gelir kaynağı olan ücreti ile geçinen işçilerin, iş sözleşmesinden kaynaklanan bireysel alacakları ile ilgili şikâyetlerinin en kısa zamanda çözülmesi veya en azından yol gösterilmesi bu kişiler açısından da büyük önem arz etmektedir.

Maddeye eklenen fıkra ile iş sözleşmesi fiilen sona eren işçilerin Kanundan, iş ve toplu iş sözleşmesinden doğan bireysel alacaklarına ilişkin işçi şikâyetlerinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge müdürlüklerince incelenebilmesine imkan tanınarak iş müfettişlerinin asli görevleri olan işyerlerinin teftiş ve denetimine yoğunlaşmaları, öte yandan işçi şikayetlerinin hızlı bir şekilde sonuçlandırılması amaçlanmaktadır.

Maddede yapılması öngörülen değişikliklerle işçi şikâyetlerini inceleyecek olan bölge müdürlüğü memurlarının yapacakları şikayet incelemelerinde kullanacakları yetkiler belirlenmekte, talepleri halinde taraflara istenilen bilgi ve belgeleri sunma, çağrıldıklarında gelme ve ifade ve bilgi verme zorunluluğu getirilmekte, incelemeler sonucunda memurların tutacakları tutanakların aksi kanıtlanıncaya kadar geçerli kılınması, iş müfettişleri tarafından düzenlenen raporlarda veya tutanaklarda tespit edilen işçi alacaklarının ilgililer tarafından maddede belirlenen süre içerisinde itiraz edilmemesi veya itirazın reddedilmesi halinde kesinleşerek tahsil edilebilir hale gelmesi amaçlanmaktadır.

Yapılan düzenleme ile Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişikliğe paralel olarak, 108 inci maddesinin ikinci cümlesinde de değişiklik yapılmış, birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlere uygulanacak idari para cezasının, işyerlerinin merkezinin bulunduğu yerdeki Türkiye İş Kurumu il müdürünce uygulanması öngörülmüştür.

**Madde 66-** 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yapılması öngörülen değişiklikle, faaliyetleri deniz taşıma araçları ile yüzer tesis ve araçların imal ve inşası olanlara bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılan teslim ve hizmetler, anılan bentte yer alan diğer şartlara bağlı kalınmaksızın katma değer vergisinden istisna edilmektedir.

**Madde 67-** 3065 sayılı Kanunun, ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak girdilerin tecil-terkin uygulaması kapsamında yurt içinden temin edilebilmesine imkan veren geçici 17 nci maddesi ile aynı Kanunun Milli Eğitim Bakanlığına bilgisayar, donanımları ve yazılımlarının bağışı ile bağışı yapacak olanların bunları temininde katma değer vergisi istisnası uygulanmasına yönelik geçici 23 üncü maddesinin yürürlük süresi 31/12/2010 tarihinde sona ermekte olup, madde ile yapılan ibare değişikliği ile bu hükümlerin süresinin 5 yıl daha uzatılması sağlanmaktadır.

Aynı şekilde, Türkiye Jokey Kulübünce organize edilen yarışmalara katılan atların jokeyleri, jokey yamakları ve antrenörlerine ücret olarak yapılan ödemeler üzerinden % 20 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılmasına ilişkin 193 sayılı Kanunun geçici 68 inci maddesinin uygulama süresi 31/12/2015 tarihine kadar uzatılmaktadır.

**Madde 68-** Öngörülen düzenleme ile özel tüketim vergisi kapsamına giren malların tanımlandığı Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki malların tarife numaraları ve tanımlarında 2009 ve 2010 yılları için değişiklikler yapılmış olması nedeniyle, 4760 sayılı Kanuna ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı listelerin güncellenmesi ve halen uygulanmakta olan vergi tutar ve oranlarının bu listelerde yer alması amacıyla söz konusu listeler, ekli (1), (2), (3) ve (4) sayılı cetvellerde gösterildiği şekilde değiştirilmektedir. Yapılan bu değişikliğe pararlel olarak; 4760 sayılı Kanunun 7/A ve geçici 5 inci maddelerinde yer alan G.T.İ.P. numaralarının da güncellenmesi sağlanmaktadır.

**Madde 69-** 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tabloya eklenen (25) numaralı bent ile sözleşmeli personel (kadro karşılığı personel dahil) ile kurumları tarafından imzalanan hizmet sözleşmeleri damga vergisinden istisna tutulmaktadır. Söz konusu sözleşmelere ilişkin olarak süre uzatımı, yenileme, tadil, fesih, taahhüt gibi amaçlarla düzenlenen diğer her türlü kağıtlar da anılan istisna kapsamında değerlendirilecektir.

**Madde 70-** Maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yapılan değişiklikle, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesi uyarınca, verilen görevler neticesinde doğan ve teşebbüs kayıtlarına göre gerçekleşen görev zararlarının Hazine Müsteşarlığı bütçesinden ilgili teşebbüsçe yapılacak ödeme talebi çerçevesinde karşılanacağı hüküm altına alınmıştır.

8/10/2007 tarihinden itibaren özelleştirme programına alınarak KİT statüsünden çıkarılan Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin bu tarihten önce verilmiş görevler nedeniyle doğmuş görev zararları alacakları ile ilgili hususlar düzenlenmektedir.

Yapılan görev zararı ödemelerinin 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesinde öngörülen usule uygun olarak incelenmesi sonucunda hesaplanan tutar ile Hazine Müsteşarlığı bütçesinden yapılmış bulunan ödemeler arasında fark bulunduğunun tespit edilmesi halinde ya da ilgili teşebbüs veya kuruluş tarafından yapılan talebin gerçek olmayan belge ve işlemlere ilişkin tutarları da içerdiğinin tespiti halinde izlenmesi gereken usul düzenlenmektedir.

(b) bendiyle yapılan değişiklikle, Merkezi Kayıt Kuruluşu nezdinde kayden izlenmesi zorunlu olan Hazine hisselerine ilişkin olarak, aracı kuruma yapılan komisyon ödemelerinde damga vergisinin ödemenin yapılması sırasında istihkaktan kesinti yapılarak ödenmesi nedeniyle aracı kuruluşlar komisyon ödemelerini eksik almakta, bu nedenle aracı kurum ile sözleşme imzalanması mümkün olamamaktadır. Uygulamadaki bu sorunun giderilmesi ve Devlete ait hisse senetlerine ilişkin her türlü ücret, komisyon, vergi, resim ve harçtan istisna sağlanması amaçlanmıştır.

(c) bendiyle 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 54 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına ilişkin değişiklik düzenlenmektedir. Birçok kamu kurum ve kuruluşu tarafından özellikle eğitim, sağlık ve güvenlik benzeri amaçlarla kullanılmak üzere kamu iktisadi teşebbüslerine ait atıl durumda olan varlıkların değerlendirilmesine yönelik taleplerde bulunulmaktadır. Söz konusu taleplerin değerlendirilmesi ve karara bağlanmasında yaşanılan sürecin uzaması nedeniyle öngörülen yatırımların etkinliği ve hayata geçirilmesinde gecikmeler yaşanabilmektedir. Bu nedenle söz konusu atıl varlıkların belirli bir rayiç bedel sınırına göre bedelsiz veya rayiç bedelin altında devredilebilmesine yönelik sürecin yeniden tanımlanmasına ihtiyaç duyulmuştur. Buna göre kamu iktisadi teşebbüslerinin atıl durumda bulunan varlıklarının kamu kurum ve kuruluşlarına bedelsiz veya rayiç bedelin altında devrinde; rayiç bedeli 10.000.000 TL'nin altında bulunan varlıkların devri, ilgili bakanın onayına tabi kılınarak söz konusu varlıkların değerlendirilmesine ilişkin sürecin hızlandırılması ve kolaylaştırılması amaçlanmaktadır. Atıl durumda bulunan ve belirlenen sınırdan daha yüksek değerdeki varlıkların bedelsiz veya rayiç bedelin altında devrine ilişkin takdir yetkisi ise Bakanlar Kuruluna bırakılmaktadır. Rayiç bedelin tespiti, teşebbüs tarafından yapılabileceği gibi bu konuda gerekli tecrübe ve yetkinliğe sahip diğer bir kamu kuruluşuna veya bir özel sektör kuruluşuna da yaptırılabilir.

**Madde 71-** Madde ile VakıfBankın gerekli organizasyonu tamamlanmak suretiyle Banka Genel Kurulunun uygun göreceği bir zamanlama çerçevesinde Genel Müdürlüğünün Ankara dışına nakledilmesine imkan sağlanmaktadır.

Tahvil ihracında Maliye Bakanlığının muvafakati ve kefaletinin de aranması koşulunu içeren hüküm ilga edilmektedir. Sözü edilen koşul, Bankanın kuruluş yıllarında finansman ihtiyacını karşılamada kolaylık sağlama amacıyla getirilmiştir. Başka bir anlatımla, anılan koşul, malî bakımdan güçlü, itibar sahibi bir kurum olan Maliye Bakanlığının, kısacası Devletin/Hazinenin teminatıyla ihraç edilen tahvillerin rağbet göreceği, bu suretle Bankanın finansman ihtiyacının daha kolay karşılanacağı gerekçesiyle getirilmiştir. Oysa, günümüzde Banka açısından böyle bir ihtiyaç bulunmamaktadır. Ayrıca diğer banka ve anonim şirketlerden farklı olarak Bankanın tahvil ihracı için her durumda Maliye Bakanlığının mutabakatını ve kefaletini aramasının olağan bir durum olmadığı, söz konusu mutabakatın verilmemesi hâlinde Bankanın tahvil ihraç edemeyeceği, bu durumun ise ekonomik gerçeklerle bağdaşmadığı açıktır. Genel düzenlemeler çerçevesinde yapılacak tahvil ihracı için söz konusu hükmün mevcudiyetine gerek olmadığından hüküm ilga edilmektedir.

6219 sayılı "Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanunu" nun "Hukuki Rejim" başlıklı 18 inci maddesinde; Banka ve kuracağı ortaklıklar hakkında uygulanmayacak kanunlarda yapılan değişikliklerin işbu kanuna yansıtılmasını sağlamayı teminen gerekli düzeltmeler ve yine Bankanın işbu maddede sayılan kanunlar arasında yer almaması nedeniyle özellikle 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanun ve 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun kapsamına dahil edilmesiyle uygulamada Banka aleyhine yaşanan haksız rekabetin giderilmesi amacıyla değişiklikler yapılmıştır.

Yine aynı maddede 2490 sayılı Kanun yer almaktadır. Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri 2490 sayılı Arttırma Eksiltme ve İhale Kanunu ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununda yazılı hükümlere göre yürütülmekte idi. 2490 sayılı Kanun, 2886 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin (a) bendi ile yürürlükten kaldırıldığından madde metninde 2490 sayılı

Kanuna yapılan atıf, 2886 sayılı Kanuna yapılan atıfla değiştirilmiştir. Yine 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu da benzeri iş ve ihaleleri kapsadığından ve genel bütçeye dahil idareler, katma bütçeli idareler, özel idareler, belediyeler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, birlikler, tüzel kişiler, kamu iktisadi kuruluşları vb. kuruluşları kapsadığından, Bankanın bu Kanun kapsamında da olmaması nedeniyle maddeye 2886 sayılı Kanunla birlikte 4734 sayılı Kanunu da ekleme zorunluluğu doğmuştur.

Aynı maddede sayılan bir diğer Kanun, 3460 sayılı Sermayesinin Tamamı Devlet Tarafından Verilmek Suretiyle Kurulan İktisadi Teşekküllerin Teşkilatıyla İdare ve Murakabeleri Hakkında Kanundur. 3460 sayılı Kanun 440 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırıldığından, yerine kamu iktisadi teşebbüslerini düzenleyen 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye yer verilmiştir.

Tüm bu düzenlemeler ve 6219 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin ortaya koyduğu duruma göre Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı, bir özel hukuk tüzel kişisidir, kamu hukukuna tabi bir idare değildir. Bankanın; kamusal bir sermayesi bulunmadığı gibi, Banka kamu kaynağı kullanmamakta, sermayesinin tamamı özel hukuk tüzel kişileri ile gerçek kişilere ait bulunmaktadır ve % 25' i halka açık olan bir bankadır. Yine 6219 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde Banka ve kuracağı ortaklıkların personelinin özel hukuk hükümlerine tabi olduğu ve personel hakkında 3659 sayılı Bankalar ve Devlet Müesseseleri Memurları Aylıklarının Tevhid ve Teadülü Hakkında Kanunun uygulanmayacağı belirtilmektedir. Sadece bu hüküm bile Bankanın hukuki statüsünü ortaya koymaktadır.

Ancak 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun ve 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanun, kamu kurumlarına uygulanan kanunlar olmasına rağmen, 6219 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde bu kanunlara atıf yapılmaması nedeniyle Banka kamu kurumu olarak değerlendirilmekte ve bu durum da haksız olarak Bankanın mali birtakım yükümlülükler altına girmesine neden olmaktadır. Bu nedenle 6219 sayılı Kanunun 18 inci maddesine 195 ve 3624 sayılı kanunların eklenmesi zorunlu hale gelmiştir.

Nitekim 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanunun 29 uncu maddesi (b) bendinde yer alan "Genel ve katma bütçeli idarelerle, il özel idareleri, belediyeler, köyler ve iktisadi devlet teşekkülleri ve sermayesinin yarısından fazlası kamu kurumu tüzel kişilerine ait bulunan teşekküllerin verdikleri reklam mahiyetini taşımayan ilanlar resmi ilan sayılır." Hükmü ve aynı Kanunun 42 nci maddesindeki "29. maddenin (b) bendinde anılan daire ve teşekküllerle kanunla kurulan sair müesseselerin veya bunların iştiraklerinin Kurumun şubesi bulunan yerlerde yayınlanan gazete ve dergilere verecekleri ilan ve reklamlar, ancak Basın İlan Kurumu aracılığı ile yayınlatılabilir." hükmü ile Kanunun kapsamı belirlenmiş ve yine aynı Kanunun 24 üncü maddesiyle bu resmi ilanları veren kuruluşlara mali yükümlülük yüklenmiştir. 6219 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde 195 sayılı Kanun yer almadığından, Banka kamu kuruluşlarından sayılmakta, dolayısıyla Kanunda yer alan mali yükümlülüğü üstlenmek zorunda kalmakta, bu durum da VakıfBankın halka açık bir banka olması nedeniyle, yatırımcılarda belirsizlik doğmasına neden olmakta ve Bankanın hisse değerini olumsuz etkilemektedir. Oysa 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde 195 sayılı Kanunun bu bankalara uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır. 6219 sayılı Kanuna da söz konusu Kanunun eklenmesiyle kamu ve özel bankalar arasında yaratılan haksız rekabet ve eşitsizlik giderilmiş olacaktır.

Aynı şekilde 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanunun 14 üncü maddesi (c) bendinde yer alan "Sermayesinin yüzde 50'sinden fazlası kamu kurum ve kuruluşlarına ait bankaların kurumlar vergisine matrah olan yıllık karlarının yüzde 2'si nispetinde ödeyecekleri aidatlar" hükmüne "(4603 sayılı Kanuna tabi bankalar hariç)" hükmü eklenmek suretiyle, 4603 sayılı Kanuna tabi üç kamu bankası ayrık tutulmuştur. Sermayesinin tamamı Hazineye ait bankaların Kanuna tabi olmayıp, VakıfBank'ın tabi olması hakkaniyetsizliği ortaya koymaktadır.

195 ve 3624 sayılı Kanunların Banka ve ortaklıklarına uygulanmayacağına ilişkin hükümle Bankanın hukuki statüsü de netlik kazanacaktır.

6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun "Hukuki Rejim" başlıklı 18 inci maddesinde öngörülen değişikliklerin 1/1/2000 tarihinden itibaren geçerli olmasını ve Banka ve ortaklıkları hakkında yargı mercilerine açılmış davalar ve icra takiplerini kapsamasını sağlamak için 6219 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi öngörülmüştür.

**Madde 72-** Madde ile kademe ilerlemesine dair muhtelif maddelerde yer alan hükümler tek madde hâlinde birleştirilmekte ve kademe ilerlemesi için gerekli şartlar yeniden belirlenmektedir.

**Madde 73-** Madde ile bazı üst düzey kadrolara atanacakların özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürelerin maddedeki sınırlamaya tabi olmaksızın dikkate alınması öngörülmektedir.

**Madde 74-** Madde ile yabancı memleketlerin resmî kurumlarında veya uluslararası kuruluşlarda görev alacak memurlara üç yılda bir verilecek iznin, Başbakan yerine ilgili bakan tarafından verilmesi öngörülmektedir.

**Madde 75-** Madde ile kadrosu kaldırılan memurların yeni kadrolarına atanmalarına ilişkin hususlar yeniden düzenlenerek, bunların eski kadrosu ile yeni kadrosu arasında ücret farklılığı olması hâlinde bu farkın tazminat olarak ödenmesi öngörülmektedir. Bu düzenleme ile teşkilat kanunlarında yapılan değişiklikler sırasında her kanuna ayrı ayrı konulan hükümler yerine, memurların temel kanunu olan 657 sayılı Kanuna hüküm konularak sürekli uygulanabilecek olan bir düzenleme yapılmaktadır.

Hâlen, 4046 sayılı Kanunda, özelleştirilen kuruluşların nakle tabi personelinin diğer kamu kurumlarına nakledilmesine yetki veren ve bu personelin özlük haklarını düzenleyen özel bir düzenleme varken, teşkilat yapısının değişmesine bağlı olarak kadro nitelikleri değişen kurumlarda açığa çıkan personelin ihtiyaç duyulan kurumlara nakline ilişkin genel bir düzenleme bulunmamaktadır. Getirilen düzenleme ile Devlet Personel Başkanlığına verilen genel bir yetkiyle kamuda dengeli personel dağılımının sağlanmasına da yardımcı olunacaktır.

**Madde 76-** Madde ile özürlülerin çalışma koşullarının iyileştirilmesi amacıyla, iklim ve ulaşım şartlarına bağlı olarak, özürlü memurların mesai saatlerinin farklı düzenlenebilmesi konusunda üst yöneticiler ve mülkî amirlere yetki verilmiştir.

Ayrıca, kamu görevlilerine, teknolojik gelişmelere uygun olarak ve günün şartlarına göre, gerektiğinde evlerinde, özel ofislerde veya benzeri başka yerlerde çalışabilmelerine imkân sağlamak amacıyla, yürütülen hizmetlerin özelliklerine göre, memurların çalışma saat ve süreleri ile görev yerlerine bağlı olmaksızın çalışabilmelerine ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

**Madde 77-** Madde ile günün yirmidört saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışan memurların çalışma saat ve şekillerinin kurumlarınca düzenlenmesine imkân tanınmıştır. Hâlen Devlet Personel Başkanlığının muvafakati alınarak belirlenen çalışma saatleri, bürokrasinin azaltılması anlayışı çerçevesinde kurumlara bırakılmaktadır.

Ayrıca, kadının ve annenin korunması ilkesinden hareketle, kadın memurlara hamileliklerinin yirmi dördüncü haftasından itibaren veya doktor raporuna dayalı olarak daha önceki süreler ile doğumdan sonraki bir yıl süreyle gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemeyeceği, özürlü memurlara da isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemeyeceği hususunda düzenleme yapılmaktadır.

**Madde 78-** Madde ile sosyal devlet olmanın gereklilikleri, günümüzün değişen şartları, uluslararası sözleşmeler ve sendikalar ile sivil toplum kuruluşlarının önerileri dikkate alınarak, memurlara verilen mazeret izinleri yeniden düzenlenmektedir.

**Madde 79-** Madde ile sosyal devlet olmanın gereklilikleri, günümüzün değişen şartları, uluslararası sözleşmeler ve sendikalar ile sivil toplum kuruluşlarının önerileri dikkate alınarak, memurlara kendilerinin ve yakınlarının hastalanmaları hâlinde verilecek hastalık ve refakat izinleri düzenlenmektedir. Özellikle ücretli refakat izni mevzuatımız açısından önemli bir yeniliktir. Memurların birinci derece yakınlarının bakıma muhtaç hâle gelmesi ve refakatin tıbbî olarak zorunlu olması hâlinde üç aya kadar ücretli refakat izni verilmesi gerektiğinde bu sürenin bir katına kadar uzatılabilmesi öngörülmektedir. Mevcut mevzuat çerçevesinde, bu durumdaki memurlar, refakat için yıllık izin veya mazeret izinlerini kullanmakta, aylıksız izin almakta ya da etik dışı yollara başvurarak rapor almak zorunda kalmaktayken, getirilen düzenleme ile sorun kalıcı ve insanî bir şekilde çözüme kavuşturulmaktadır.

**Madde 80-** Madde ile sosyal devlet olmanın gereklilikleri, günümüzün değişen şartları, uluslararası sözleşmeler ve sendikalar ile sivil toplum kuruluşlarının önerileri dikkate alınarak, memurlara verilecek aylıksız izne ilişkin usûl ve esaslar yeniden belirlenmekte, memurun aylıksız izin alması kolaylaştırılmakta ve izin süresi artırılmaktadır.

**Madde 81-** Maddede memur bilgi sistemi ve özlük dosyalarının tutulmasına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Tüm vatandaşlık işlemlerinde olduğu gibi memur bilgi sisteminde de Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının esas alınması öngörülmektedir. Düzenleme ile memurların başarı, yeterlik ve ehliyetlerinin tespitinde, kademe ilerlemelerinde, derece yükselmelerinde, emekliye ayrılmasında veya hizmetle ilişkilerinin kesilmesinde, hizmet gerekleri yanında özlük dosyalarının göz önünde bulundurulması esas alınmıştır.

**Madde 82-** Madde ile olağanüstü gayret ve çalışmaları ile emsallerine göre başarılı görev yaparak kamusal fayda ve vatandaşa sunulan hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesinde somut olaylara ve verilere dayanılarak katkı sağladığı tespit edilen memurlara başarı belgesi ve ödül verilmesi hususları düzenlenmiştir. Ödül miktarı günün şartlarına göre yeniden belirlenerek teşvik edici bir nitelik kazanmıştır.

**Madde 83-** Madde ile disiplin cezası vermeye yetkili disiplin amirlerinin tespitine ilişkin düzenlemeye yer verilmektedir. Sicil sisteminin kaldırılmasıyla disiplin amirlerinin rolü artmış, taşrada görev yapan memurların disiplin açısından takibinin merkezden yapılmasının zorluğu dikkate alınarak valiler ve kaymakamların disiplin amiri olarak pozisyonları güçlendirilmiştir.

**Madde 84-** Madde ile disiplin cezası verilmesini gerektiren bazı fiil ve hâller, günün şartları, ilgili kesimlerin talepleri ve mevcut 125 inci maddenin uygulanmasında karşılaşılan sorunlar dikkate alınarak yeniden düzenlenmektedir.

**Madde 85-** Mevcut düzenlemede, kendilerine disiplin cezası olarak aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezası verilenlerin, Bakanlar Kurulu Kararı ile atama yapılan kadrolar ile valilik, büyükelçilik, müsteşarlık, müsteşar yardımcılığı, genel müdürlük, genel müdür yardımcılığı ve daire başkanlığı görevlerine atanamayacakları belirtilmesine rağmen, maddede zikredilmeyen "kurum başkanı", "genel sekreter", "bölge ve il müdürü" gibi kadrolar açısından bir düzenleme yer almadığından, uygulamada tereddütler yaşanmaktadır. Madde ile aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziye edilenlerin atanamayacağı görevler yeniden belirlenerek mevcut uygulamadaki tereddütler giderilmektedir.

**Madde 86-** Mevcut düzenlemede disiplin amirleri tarafından verilen uyarma ve kınama cezalarına karşı itiraz, varsa bir üst disiplin amirine yoksa disiplin kurullarına yapılabilmekteyken, yapılan düzenleme ile söz konusu cezalara itirazların doğrudan disiplin kurullarına yapılabilmesinin önü açılmıştır. Memurların üyesi olduğu sendika temsilcilerinin de disiplin kurullarına üye olduğu göz önüne alındığında; getirilen düzenleme ile uyarma ve kınama cezalarına itiraz müessesesi daha etkin hâle getirilmektedir.

Yine madde ile aylıktan kesme cezalarına karşı da disiplin kuruluna itiraz imkanı getirilmekte, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı da yüksek disiplin kuruluna itiraz edilebilmesine imkân tanınmaktadır. Ayrıca Anayasada yapılan değişikliğe paralel olarak uyarma ve kınama cezalarına karşı da yargı yolu açılmıştır.

**Madde 87-** Madde ile kamu kurum ve kuruluşlarının her kademedeki personelinin yetiştirilmesi ve eğitim ihtiyaçlarının karşılanarak kamu hizmet kalitesinin artırılması konularında Devlet Personel Başkanlığı görevli ve yetkili kılınmaktadır.

**Madde 88-** Hâlen, kamu personeline ilişkin veriler hem çok sınırlı bilgileri içermekte hem de üç ay gecikmeli olarak tutulabilmektedir. Madde ile Devlet Personel Başkanlığının, kuruluş kanunlarına ve bütçe türlerine bağlı kalınmaksızın tüm kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat yapılarına ve personeline ilişkin konularda gerekli gördüğü bilgi ve dokümanları kamu kurum ve kuruluşlarından istemeye yetkili olduğu ve kamu kurum ve kuruluşlarının istenilen bilgi ve dokümanları vermekle yükümlü olduğu ve söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesinden doğacak olan zararların ilgili kurumun üst amirine rücû edileceği hükme bağlanmaktadır. Böylece, kamu personeline ilişkin bilgiler güncel olarak kayıt altına alınabilecek, kamunun elindeki insan gücü profili görülecek, istatistikler üretilecek, geleceğe dönük projeksiyonlar yapılabilecektir. Ayrıca şu an için önemli zaman alan bazı işlemler, çok basit bir şekilde sonuçlandırılabilecektir.

**Madde 89-** Madde ile memurların kurumlar arası geçici süreli görevlendirilmeleri konusu günün ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenmektedir. Kurumlar arası geçici süreli görevlendirme konusunda talep olmasına ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda hüküm bulunmasına rağmen bu hükümlerin uygulama kabiliyeti çok sınırlı kalmıştır. Kurumlar arası geçici görevlendirme, ancak teşkilat kanunlarında yer alan sınırlı sayıda kurum için özel hükümlere göre yürütülmektedir. Getirilen düzenleme ile memurun isteği de dikkate alınarak, belirli koşullar altında ve belirli süreler ile kurumlar arasında geçici görevlendirme yapılmasına imkân sağlanmaktadır.

**Madde 90-** Madde ile Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri, Millî Eğitim, Bayındırlık ve İskân, Sağlık, Tarım ve Köyişleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar bakanlıkları ile Devlet Su İşleri, Karayolları, Orman, Basın Yayın ve Enformasyon, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu, Gençlik ve Spor, Maden Tetkik ve Arama genel

müdürlükleri, Yükseköğretim Kurulu, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve Özel Çevre Koruma Kurumu başkanlıkları merkez teşkilatında kadro karşılığı sözleşmeli olarak, uzman ve uzman yardımcısı istihdam edilebilmesi, ayrıca taşra teşkilatı bulunan bakanlıkların taşra teşkilatında uzman personel görevlendirebileceği hükme bağlanmaktadır.

Getirilen düzenleme ile anılan bakanlık ve kurumlarda istihdam edilecek uzman personelin göreve alınma koşulları ile uzmanlığa atanma usûl ve esasları ayrıntılı olarak düzenlenmektedir. Diğer taraftan benzer nitelikte görev ifa eden kariyer uzmanlar arasındaki ücret dengesizliklerinin giderilmesine yönelik düzenlemeler yapılmaktadır. Bu kapsamda;

- Uzman yardımcılığına atanabilmek için aranacak şartlar,

- Uzman yardımcılığı giriş, yazılı ve sözlü sınavlarının usûl ve esasları,

- Uzman yardımcılığına atandıktan sonra uzmanlığa atanmada aranacak şartlar,

- Uzman ve uzman yardımcılarına ödenecek ücretler,

ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Ayrıca, uzman ve uzman yardımcılarına ilişkin olarak maddede düzenlenen ücrete ilişkin hususların sadece yeni ihdas edilen uzman ve uzman yardımcıları için değil, daha önce ihdas edilmiş olan kariyer uzmanlıklardan, 152 nci maddenin "II- Tazminatlar" fıkrasının "(A) Özel Hizmet Tazminatı" bendinin bu Kanunla eklenen (ğ) alt bendinde belirtilenler, Türkiye Büyük Millet Meclisi uzman ve uzman yardımcıları ile 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların başuzman, uzman ve uzman yardımcıları hakkında da uygulanması hükme bağlanmaktadır. Bununla birlikte, kapsamdaki kariyer uzmanlar için belirlenmiş olan ücretlerdeki standardizasyonun bozulmamasını teminen, kadro karşılığı sözleşmeli olarak istihdam edilecek uzmanların, diğer mevzuat uyarınca görev yaptıkları kurum personelinin yararlandığı tazminat, ek ödeme, döner sermaye, ikramiye, fazla mesai ve benzeri başka bir ad altında herhangi bir ödemeden yararlanamayacağı açıkça hükme bağlanmaktadır.

Yine, uzman yardımcıları için belirlenen uzman yardımcılığına giriş, yazılı ve sözlü sınav usûl ve esasları, kariyer personelin düzenlendiği 36 ncı maddenin "Ortak Hükümler" bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen kadroların yardımcıları ve stajyerleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi uzman yardımcıları ile 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların uzman yardımcıları ile diğer meslek personelinin yardımcı ve stajyerleri hakkında da uygulanacaktır.

**Madde 91-** Madde ile uzman ve uzman yardımcılarının özlük hakları, kadroları ile sicile ilişkin geçiş hükümleri düzenlenmektedir. Bu kapsamda,

- Kanunun yayımı tarihinde görev yapmakta olan uzman yardımcısı, uzman ve başuzmanların, almakta oldukları, her türlü ödemeler toplamı net tutarının, bu Kanunla yeni ihdas edilen uzmanlar için belirlenen ek 40 ıncı maddenin (D) fıkrasına göre her türlü ödemeler toplamı net tutarından daha fazla olması hâlinde, bunların malî hakları, bu Kanunun yayımı tarihinde yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine göre belirlenmeye devam edilecektir. Anılan personelin ücretleri dondurulmayacak, bunlar kadrolarında kaldıkları müddetçe bu Kanunun yayımı tarihinde yürürlükte bulunan mevzuat hükümleri çerçevesinde ücret almaya devam edecektir.

- Kanunun yayımı tarihinde görev yapmakta olan uzman yardımcısı ve uzmanların, almakta oldukları, her türlü ödemeler toplamı net tutarının, ek 40 ıncı maddenin (D) fıkrasına göre her türlü ödemeler toplamı net tutarından daha düşük olması hâlinde, bunların malî hakları yeni ücret miktarına yükseltilecektir.

Ayrıca, sicil sistemi kaldırıldığından, kazanılmış hakların korunması ilkesinden hareketle, Kanunun yayımı tarihinden önceki son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan bir kademe ilerlemesi uygulamasından yararlanmamış olanlar hakkında, 64 üncü maddenin ikinci fıkrasının değişiklikten önceki hükmün uygulanacağı hükme bağlanmış, altı yıldan daha az süreyle doksan ve daha yukarı sicil notu ortalaması bulunanlar için kademeli bir düzenleme öngörülmüştür.

Diğer taraftan, benzer nitelikte görev ifa eden kariyer uzmanlar arasındaki ücret dengesizliklerinin giderilmesine yönelik düzenlemeler getirildiğinden, aynı unvanda olmakla birlikte farklı hizmet sınıfında bulunma nedeniyle özlük hakları farklı olarak belirlenen bazı uzmanlıkların hizmet sınıfları, genel idare hizmetleri olarak değiştirilerek aynı unvana sahip uzmanlar arasındaki ücret farklılıkları giderilmektedir.

**Madde 92-** Madde ile yeni ihdas edilen kadroların özel hizmet ve denetim tazminatları, ek göstergeleri, makam tazminatları ve kadrolarına ilişkin düzenlemeler, sicil sisteminin kaldırılmasıyla ilgili hususlar, günün değişen şartları nedeniyle uygulama imkânı kalmayan, yeniden düzenlenmesi ya da değiştirilmesi gereken hükümlere ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır. Bu kapsamda;

- Çocuk için ödenmekte olan aile yardımı ödemesinde iki çocuk sınırlaması kaldırılmaktadır.

- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun yürürlüğe girdiği tarihte 27 olan üniversite sayısının 146'ya çıkmış olması, mevcut yapısı ile Yükseköğretim Denetleme Kuruluna ilgili mevzuat çerçevesinde verilmiş olan görevlerin gerektiği gibi yürütülebilmesini oldukça güçleştirmiş, hem üye sayısının artırılmasını, hem de denetlemenin gerektirdiği meslekî formasyona sahip yeterli sayıda denetim elemanının istihdamını öngören bir değişikliliği zorunlu kılmıştır. Bu çerçevede üyelerin belirleneceği kurum veya meslek grupları ile üye sayıları yeniden düzenlenmiş, ayrıca Denetleme Kurulunun görev tanımına ve iş yüküne uygun olarak yeteri kadar denetim elemanının istihdamı öngörülmektedir.

- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin (D) bendine göre beşyüz TL tutarında yapılan ödeme tutarı yediyüzelli TL'ye yükseltilmektedir.

- Sendika üyesi kamu görevlilerine üç ayda bir 45 TL toplu görüşme primi ödenmesi öngörülmektedir.

- Değişik statülerde görev yapan sözleşmeli personelin de 657 sayılı Kanuna tabi Devlet memurlarıyla aynı usul ve esaslara göre aile yardımından faydalanması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

- 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapılarak sözleşmeli personelin sendikaya üye olamayacağı yönündeki uygulama imkanı olmayan hüküm yürürlükten kaldırılmaktadır. Yine, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 sayılı cetvelinde yer alan personele ödenecek ek tazminat miktarı artırılmaktadır.

- Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığında çalıştırılacak personel sayısı yüzden yüzyetmişbeşe çıkarılmaktadır.

- 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14/A maddesi uyarınca beşyüz TL'yi geçmemek üzere ödenen tutar yediyüzelli TL'ye yükseltilmektedir.

**Madde 93-** Bu madde ile 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna bir geçici madde eklenmesi öngörülmektedir.

Özelleştirme uygulamalarına yönelik olarak açılan iptal davalarında, idari yargı mercilerince kimi zaman özelleştirme uygulamalarının bütün sonuçlarıyla birlikte tamamlanarak, özelleştirme konusu kuruluşun ihaleyi kazanan yatırımcıya devir ve teslim edildiği aşamada yürütmenin durdurulması ve iptal kararları tesis edilebilmektedir.

Özelleştirme uygulamalarına yönelik tesis edilen yürütmenin durdurulması ve iptal kararları üzerine yatırımcılara yapılan başvurulardan sonuç alınamaması üzerine özelleştirilen kuruluşun geri alınmasına ilişkin dava açma yoluna gidilmektedir. Davalara konu olan kuruluşlarda devir sonrasında yatırımcı tarafından kimi zaman ticari gerekçelerle kimi zaman ise ihale şartnamesinde yer alan yatırım taahhütleri ile devir sözleşmesinin gereği olarak idari, mali ve hukuki yönden bazı değişikliklere gidilmekte ve bir takım yatırımlarda, bazı borç ve taahhütlerde bulunulabilmektedir. Yeni durumun getirdiği mali tablo söz konusu davalarda davalı yatırımcı tarafından, karşı davalar açılmak suretiyle özelleştirme bedeli, yapılan yatırımların maliyeti ve mahrum kalınan karın İdareden faizi ile birlikte tazmini talep edilebilmektedir.

Özelleştirme işlemleri tamamlanarak devir işlemleri sonuçlandırılan kuruluşlara ilişkin mahkemelerce verilen yürütmeyi durdurma ve iptal kararlarının uygulanması, söz konusu kuruluşları devralanlar tarafından üretim, yatırım, istihdam ve bunlara bağlı her türlü ticari ve mali tasarruflarda bulunulması ve böylece devir tarihi ile yürütmenin durdurulması ve iptal kararları tarihi arasında önceki duruma göre fiilen geri dönülemeyecek bir yapı ortaya çıkması nedenleriyle oluşan fiili imkansızlık karşısında hem alıcı firmalar hem de İdare büyük sıkıntılar yaşamaktadır.

Geri alma davalarında tesis edilecek kararların kamuya olan maliyeti, özelleştirme gelirinden daha fazla geri alma bedeli ödenme ihtimali ve dolayısıyla kamunun daha fazla zarara uğramasının söz konusu olacağı, yatırımcıların belirsizlik sürecinde kuruluşa yatırım yapmada isteksiz davranma durumları nedeniyle ekonomiye olan katkısının azalması ile ulusal ve uluslararası ticari çevrelerde özelleştirme uygulamalarına olan güvenirlilik dikkate alındığında, bu kararların infaz edilmemesi yönünde işlem tesis edilmesinin kamunun yararına olacağı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Bu çerçevede; verilen mahkeme kararları üzerine İdarece herhangi bir işlem tesis edilmeyeceği ve bu konuda İdarece açılan davalardan feragat edileceği yönünde madde düzenlemesi önerilmektedir.

**Madde 94-** Madde ile 6200 sayılı Kanuna ek 2 nci ve geçici 7 nci madde eklenmesi önerilmektedir. Anılan Kanuna eklenmesi önerilen ek 2 nci madde ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce 6200 ile 1053 sayılı Kanunlara göre yapılan barajlardan ve/veya tesislerden belediyelere sağlanan içme suyu tahsislerine ait tesislerin yatırım bedellerinin geri ödemelerine ilişkin yeknesaklığın sağlanması öngörülmüştür.

6200 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 7 nci madde ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce 6200 ile 1053 sayılı Kanunlara göre yapılan barajlardan ve/veya tesislerden belediyelere sağlanan içme suyu tahsislerine ait tesislerin yatırım bedellerinin geri ödemelerine ilişkin mevcut farklı uygulamalardan ve sair nedenlerden kaynaklanan problemlerin giderilmesi ve ödenmemiş geri ödemelerin tahsilatı için imkan tanınması ve bu meyanda protokollerinin revize edilmesi sağlanmaktadır.

**Madde 95-** Madde ile Maliye Bakanlığının hükümet konaklarının yapımını programlama, satın alma işlemlerini yürütme ve bunların onarımlarını yapma yetkisi, 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunuyla İçişleri Bakanlığına devredilmiş ve uygulama 2010 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasıyla devam ettirilmiştir. Ancak, Anayasa Mahkemesinin

1/4/2010 tarihli ve E:2009/10, K:2010/56 sayılı Kararıyla, bütçe ile ilgili olmayan ve diğer kanunlarla yapılması gereken düzenlemelerin bütçe kanunları dışındaki kanunlarla yapılması gerektiği gerekçesiyle, 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan hükümet konaklarının yapımını programlama, satın alma işlemlerini yürütme ve bunların onarımlarını yapma şeklindeki İçişleri Bakanlığına devredilen yetki iptal edilmiştir. Uygulamanın devamını sağlamak ve Anayasa Mahkemesi Kararının gereğini yerine getirmek için, Maliye Bakanlığının görevleri arasından, hükümet konaklarının yapımını programlama, satın alma işlemlerini yürütme ve bunların onarımlarını yapma yetkisinin çıkarılması amaçlanmaktadır.

**Madde 96-** Hükümet konaklarının yapımını programlama, satın alma işlemlerini yürütme ve bunların onarımlarını yapmaya yönelik 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinde yapılan değişikliğe paralel olarak 3152 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinde değişiklik yapılması amaçlanmaktadır.

**Madde 97-** Yap-işlet-devret (YİD) yatırım projelerinin karar ve uygulama süreçlerinin hızlandırılması, uygulamanın kolaylaştırılması, sözleşme onayına ilişkin YPK süreci nedeniyle uzayan sürelerin kısaltılması ve YİD projeleri uygulama sözleşmelerinin doğrudan ilgili bakanlık nezdinde onaylanabilmesine imkan tanınması ve böylece 3996 sayılı Kanunun kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla bu madde hazırlanmıştır. YİD projelerinin yüksek maddi kaynak veya ileri teknoloji gerektirmesi ve uluslararası boyutunun bulunması uzun bir hazırlık sürecini de beraberinde getirmekte olup, bu projelerin hazırlanması ve yürütülmesi safhasındaki müşavirlik hizmeti alımının 4734 sayılı Kamu İhale Kanunundan muaf tutulması ile sürecin kısaltılması ve uygulamanın kolaylaştırılması amaçlanmaktadır. Söz konusu hizmet alımına ilişkin esas ve usullerin Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenmesi öngörülmektedir.

3996 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanan ve 1/10/1994 tarihli ve 22068 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6/8/1994 tarihli ve 94/5907 sayılı Kararnamenin eki Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında 3996 Sayılı Kanunun Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Kararın; "Taşınmaz Malların Kullanılması" başlıklı 38 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında; "uygulama sözleşmesinde gösterilmek kaydı ile kamulaştırma bedelinin kısmen idarece ödenmesi halinde, taşınmazın tamamı üzerinde görevli şirket lehine daimi ve müstakil nitelikli üst hakkı tesis edilebileceği, bedeli idarece ödenen taşınmazlar için kullanım bedeli alınacağı, taşınmazın mülkiyetinin Hazineye veya ilgili kamu kurum veya kuruluşuna ait olması halinde, bedeli mukabilinde görevli şirket lehine daimi ve müstakil nitelikte üst hakkı tesis edilebileceği" yönünde düzenlemeler yapılmıştır.

Diğer taraftan, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile bu Kanun hükümlerine göre yürürlüğe konulan Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre; çeşitli yatırımların yapılması amacıyla Hazinenin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazların üzerinde ilgilileri lehine bedeli karşılığında irtifak hakkı tesis edilmekte, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde ise yine bedeli karşılığında kullanma izni verilmektedir.

Ayrıca, 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasında; "Hazinenin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlar üzerinde tesis edilecek irtifak hakları ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde verilecek kullanma izinlerinden, irtifak hakkı veya kullanma izni bedellerine ilave olarak, bu alanlarda yürütülen faaliyetlerden elde edilecek tüm hâsılatın yüzde 1'i oranında Hazinece pay alınacağı" yönünde hükme yer verilmiş ve aynı maddenin ikinci fıkrasında ise hasılat payının indirimli olarak alınacağı veya hiç alınmayacağı irtifak hakkı ve kullanma izinleri belirtilerek istisnalar sayılmıştır.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine göre; YİD modeliyle gerçekleştirilecek yatırım ve hizmetler için görevli şirketin kullanımına bırakılacak olan mülkiyeti kamu kurum veya kuruluşlarına (kamu iktisadi teşebbüsleri dahil) ve Hazineye ait taşınmazlar ile bedeli idare tarafından ödenmek suretiyle kamulaştırılarak tapuda idare veya Hazine adına tescil ya da tapudan terkin edilen taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler için yatırımcılar lehine tesis edilecek irtifak hakları veya yatırımcılara verilecek olan kullanma izinleri için her yıl irtifak hakkı ve kullanma izni bedelleri ve ayrıca, bunların işletmeye geçmesinden sonra ise, bunların işletilmelerinden elde edilecek tüm hasılattan Hazinece % 1 oranında ayrıca pay alınmasının, bir kamu yatırımı olan YİD modeliyle yürütülecek proje ve yatırımlara özel sektörün ilgisini azaltabileceği değerlendirilmektedir.

Ayrıca, kamu-özel sektör işbirliği çerçevesinde veya özel sektörün finansman imkanlarından faydalanmak üzere YİD modeli çerçevesinde yapılacak sözleşmelerde kamu mallarının kullanımı ile ilgili alınacak paylar çok yüksek maliyet getireceği için, bu projeleri verimli olmaktan çıkaracaktır. Bu projeler, özel sektörün dinamizminden ve sermaye gücünden yararlanmak için yapılmaktadır. Ancak, yukarıda belirtilen bedeller ve hasılat payı önemli bir maliyet oluşturmakta ve projelerin yapılamaz hale gelme riski bulunmaktadır. Bu durumda ise idarece daha yüksek garantiler verilmek zorunda kalınmaktadır.

Açıklanan sebeplerle, madde ile; Kanun kapsamında gerçekleştirilecek yatırım ve hizmetler için görevli şirketin kullanımına bırakılacak olan mülkiyeti kamu kurum veya kuruluşlarına (kamu iktisadi teşebbüsleri dahil) ve Hazineye ait taşınmazlar ile bedeli idare tarafından ödenmek suretiyle kamulaştırılarak tapuda idare veya Hazine adına tescil ya da tapudan terkin edilen taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler için kullanım bedeli ve hasılat payı alınmaması amaçlanmıştır.

**Madde 98-** Gümrük Tarife Cetvelinin Avrupa Birliği (AB) mevzuatı ve uygulamalarına uyumunun sağlanması, AB'nin kullandığı Avrupa Toplulukları Entegre Tarifesi (TARIC) ile Entegre Tarife Yönetim Sistemi (ITMS)'nin altyapısının oluşturulması, vergilendirme ve ticaret politikası önlemlerinin etkin uygulanmasının temin edilmesi amacıyla, Kanunun Bakanlar Kuruluna verdiği yetki çerçevesinin netleştirilmesi amaçlanmıştır. Her yılbaşında yenilenen Gümrük Tarife Cetvelinin diğer vergilendirme ve ticaret politikası önlemlerini de içermesi, yıl içinde bu alanlarda yapılacak değişikliklerin ilave bir düzenleme yapılmasına gerek olmaksızın, hızlı ve etkin bir şekilde Gümrük Müsteşarlığı BİLGE sistemine ve uygulamalarına aktarılması hedeflenmiştir.

**Madde 99-** Uzlaşma, idare ile yükümlüler arasında ortaya çıkan ihtilafların yargı yoluna başvurulmadan, görüşme yoluyla çözümlenmesini öngören bir müessesedir.

Uzlaşma idareye; yükümlüden istenilen vergi ve cezaların bir kısmından vazgeçilmesi karşılığında, vergi alacağının hemen tahsil edilmesi imkânını sağlamakta, bu sayede yargı sürecinin uzaması nedeniyle doğacak sıkıntılar önlenmekte ve çok sayıda davanın takip külfeti de ortadan kaldırılmaktadır.

Yükümlü ise, yargıya gitmesi halinde faizleriyle birlikte daha büyük tutarlara ulaşabilecek vergi ve ceza borçlarının uzlaşılan kısmını ödemek suretiyle kalanından kurtulmakta, ayrıca dava takip külfetinden de kurtulmaktadır.

Diğer taraftan, uzlaşma müessesesi sayesinde vergi mahkemelerinde gereksiz iş yükü oluşması da önlenmektedir.

Sonuç olarak, uzlaşma tarafların kabul edebileceği bir çözüm olanağı sağlamaktadır.

Uzlaşma müessesesi, Vergi Usul Kanununun 376 ncı maddesinden sonra gelen ek maddelerde düzenlenmiştir.

Ancak, Vergi Usul Kanununun "Gümrük ve tekel vergileri" başlıklı 2 nci maddesi, "Gümrük idareleri tarafından alınan vergi ve resimler bu Kanuna tabi değildir. Bu vergi ve resimlerle ilgili olarak 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 242 nci maddesi hükümleri uygulanır." hükmünü amir olduğundan, gümrük idaresince tahsil edilen vergiler için uzlaşma imkanı bulunmamaktadır.

Teklif edilen bu madde ile, uzlaşma müessesesinin Vergi Usul Kanununda yer alan düzenlemeye benzer şekilde Gümrük Kanununa alınması, bu sayede iç vergilerde olduğu gibi gümrük idaresince alınan vergiler için de uzlaşma imkanından yararlanılabilmesinin temini amaçlanmaktadır.

**Madde 100-** Mevcut düzenleme, ajans personel harcamalarının gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin %15'ini aşamayacağını öngörmektedir. Ancak bu durum henüz yeni kurulan ve yerel katkı paylarını tahsil etmekte zorlanan ajanslar bakımından büyük sıkıntı doğurmaktadır. Bu nedenle madde ile 5449 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin son fıkrasının uygulanması, kurumsallaşmanın ve gelirlerin yeterli düzeye ulaşacağı düşünülen 2013 bütçe yılına kadar ertelenmektedir.

**Madde 101-** 5664 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde tanımlanan hak sahiplerine yapılan KEY ödemelerinde EGYO'nun yükümlülüğünü aşan kısmı Hazinece EGYO'ya ödenmektedir. Bu uygulamaya paralel olarak, EGYO tarafından 5664 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde tanımlanan hak sahiplerine ödenen kâr payının, EGYO'nun yükümlülüğünü aşan kısmının da Hazine tarafından karşılanmasını teminen bu madde düzenlenmiştir.

**Madde 102-** Her yıl bütçe kanunlarında yer alan hükümlerin, Sayıştay Başkanlığının eleştirileri de dikkate alınarak düzeltilmiş hali ile ilgili Kanunda yer almasını teminen düzenleme yapılmıştır.

**Madde 103-** Türkiye Kalkınma Bankasının merkezinin belirlenmesi ana sözleşmeye bırakılmıştır.

**Madde 104-** 5411 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile, Avrupa Birliği direktifleri ile uyumlu olarak sır niteliğini haiz bilgilerin üst seviyede korunmasını teminen, Kurumun elde edeceği bilgileri ceza soruşturma ve kovuşturmaları kapsamında savcılıklar ile ceza mahkemelerine verebileceği hüküm altına alınmaktadır. Madde ile ayrıca Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personelinin görevleriyle bağlantılı olarak başlatılan soruşturma ve kovuşturmalar ile ilgili bilgi taleplerinin yerine getirilmesine imkan tanınmıştır. Ayrıca, bankaların sır saklama yükümlülüğü dışında bulunan durumlar, sadece öngörülen amaçlar ile sınırlı kalınması ve gizlilik sözleşmesi yapılması koşuluyla belirlenmiştir. Bankaların sermayelerinin yüzde onu veya daha fazlasını temsil eden paylarının satışı amacıyla muhtemel alıcıların yapacakları değerleme çalışmaları ile sermayelerinin yüzde on veya daha fazlasına sahip olan kredi kuruluşu ile finansal kuruluşların konsolide finansal tablo hazırlama çalışmalarında ve iç denetim uygulamalarında veya alacaklarının ve alacaklarına dayalı menkul kıymetlerin satışı amacıyla yapılacak değerleme çalışmalarında ya da derecelendirme hizmeti alınmasına yönelik işlemlerde kullanılmak üzere bilgi ve belge taleplerinin sadece bu amaçlar ile sınırlı kalınması ve gizlilik sözleşmesi yapılması koşuluyla bankalarca karşılanmasına imkan verilmiştir.

5411 sayılı Kanunun 82 nci maddesinde yapılan değişiklik ile, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun Merkezi İstanbul olarak belirlenmiştir.

5411 sayılı Kanunun 95 inci maddesinde yapılan değişiklik ile, Kurumun Merkezinin İstanbul olarak belirlenmesine bağlı olarak Kurumun yerinde denetim yapacak meslek personelinin yemin edeceği mahkeme olarak "İstanbul Asliye Ticaret Mahkemesi" belirlenmektedir.

5411 sayılı Bankacılık Kanununa eklenen ek 1 inci madde ile, kredi kuruluşları ile finansal kuruluşların müşterilerinin risk bilgilerinin toplanması ve bu kuruluşlarla paylaşılması amacıyla Türkiye Bankalar Birliği nezdinde Risk Merkezi kurulması öngörülmüştür. Kural olarak Risk Merkezi nezdindeki bütün işlem ve kayıtların gizli olması, Anayasanın ve Uluslararası Sözleşmelerin koruduğu özel hayatın gizliliği ilkesinin de bir sonucudur. Bu çerçevede, sır sahibinin bilgilerinin açıklanması konusunda açık rızasının bulunması durumunda ancak belirlediği kişiye risk bilgilerinin verilebilmesi benimsenmiştir. Buna ilişkin teknik alt yapının ekonomik hayatın gereklerine uygun olarak oluşturulabilmesini teminen Türkiye Bankalar Birliğine yetki verilmiştir.

5411 sayılı Bankacılık Kanununa eklenen geçici 28 inci madde ile, Türkiye Bankalar Birliği nezdinde kurulan Risk Merkezi faaliyete geçinceye kadar geçiş sürecinde yapılacak işlemler düzenlenmiştir. Aynı Kanuna eklenen geçici 29 uncu madde ile de Kurum merkezinin taşınması için geçiş süreci öngörülmüştür.

**Madde 105-** Sermaye Piyasası Kanununun kaydi sistemi düzenleyen 10/A maddesine eklenmesi öngörülen fıkrada Merkezi Kayıt Kuruluşu bünyesinde kayden izlenen sermaye piyasası araçlarına ilişkin tedbir, haciz ve benzeri her türlü idari ve adli taleplerin ilgili hesaplara bağlı ayrı alt hesaplar oluşturulması suretiyle Merkezi Kayıt Kuruluşunun üyeleri tarafından yerine getirileceği hükme bağlanmaktadır. Ayrıca, bu taleplerin doğrudan doğruya Merkezi Kayıt Kuruluşuna iletilmesi halinde ise Merkezi Kayıt Kuruluşunun bu talebi ilgili hesapların bulunduğu üyelere elektronik ortamda yönlendirmesi ve bu üye listesini talepte bulunan kuruma bildirmesi, bu durumda söz konusu talebin üyeye yönlendirme tarihinde ilgili üyeye yapılmış gibi hüküm doğurması yönünde düzenleme yapılmaktadır. Bu suretle özellikle Devlet İç Borçlanma Senetlerinin kaydileştirilmesi çalışmaları sırasında ileri sürülen hukuki belirsizliklerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, Sermaye Piyasası Kurulunun merkezinin İstanbul'da olacağı düzenlenmekte, sermaye piyasaları açısından yoğun ilişki içinde bulunulan ülkelerde Bakanlar Kurulu kararıyla yurt dışında temsilcilik açılması ve Kurul tarafından yurt içinde gerekli görülen yerlerde temsilcilik açılması imkanı tanınmaktadır.

Cezai ve hukuki sorumluluk bakımından, Kurul Başkan ve üyeleri ile personeli, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun ilgili maddelerine tabi tutulmaktadır.

Sermaye Piyasası Kurulu giderlerini, kayda aldığı menkul kıymet tutarlarından çeşitli oranlarda kesinti yaparak oluşturduğu bütçesinden karşılamaktadır. Ancak, Kurul, sadece menkul kıymetleri kayda almamakta, borsalar, piyasalar ve diğer teşkilatlanmış piyasalar, takas ve saklama kurumları ve MKK gibi piyasa aktörlerine ilişkin olarak da düzenleme, izleme, inceleme ve denetleme faaliyetlerini yerine getirmektedir. Bunun yanında Kurul, 5018 sayılı Kanun uyarınca belirli dönemler içerisinde bütçe fazlasını genel bütçeye aktarmaktadır. Maddenin dördüncü fıkrasındaki bu düzenleme ile Sermaye Piyasası Kurulunun operasyonel kapasitesi ve faaliyetlerini sürdürürken her aşamada muhafaza etmek zorunda olduğu bağımsızlığının ve mümkün mertebe istikrarlı, öngörülebilir ve planlanabilir bir bütçeye sahip olmasının temini açısından borsalar, piyasalar ve diğer teşkilatlanmış piyasaların, takas ve saklama kurumlarının ve MKK'nın faiz hariç gelirlerinin önceden belirlenmiş olan bir oranının SPK'nın bütçesine gelir kaydedilmesi hedeflenmiştir.

Son dönemlerde işlem hacmi çok yüksek boyutlara varmış olan ve tamamen düzenleme/denetim dışı olan kaldıraçlı döviz ve kıymetli maden ticareti özellikle küçük tasarruf sahipleri için muhtemel riskler oluşturmaktadır. Maddenin beşinci fıkrası bu ticaretin düzenlenebilmesi için gerekmektedir.

Altıncı fıkrada, dördüncü fıkrada yapılan düzenleme karşısından eski hüküm niteliğinde bulunan Sermaye Piyasası Kanununun 40 ıncı maddesinin ilgili hükümleri yürürlükten kaldırılmaktadır.

Sermaye Piyasası Kanununda geçici 6 ncı maddesiyle sermaye piyasası araçlarının kaydileştirilmesine ilişkin bir süreç belirlenmiş olmakla birlikte, bu sürece uygun olarak teslim edilmeyen sermaye piyasası araçlarının hukuki akıbeti konusundaki boşluk doldurulmamıştır. Kanunun geçici 6 ncı maddesindeki altı yıllık süre 31/12/2008 tarihinde sona ermiştir. Sermaye Piyasası Kanununun geçici 6 ncı maddesinde yapılan değişiklik ile, Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından kayden izlemenin başladığı tarihi izleyen beşinci yılın sonuna kadar maddenin birinci fıkrası uyarınca teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları hisse senedi ise, ihraççıya kanunen intikal edecektir. Maddenin yürürlüğe girmesinden önce Kurul tarafından kaydileştirilmelerine karar verilmiş olmakla birlikte geçici 6 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirlenen sürede Merkezi Kayıt Kuruluşuna teslim edilmemiş sermaye piyasası araçlarına ilişkin olarak bir hak düşürücü süre ihdas edilmiştir. Bu süre içinde hak sahipleri kendi isimlerine kaydileştirmeyi sağlayabilecekken bu sürenin de geçirilmesiyle teslim edilmemiş olan sermaye piyasası araçlarının mülkiyeti ihraççıya intikal edecektir.

Mülkiyeti bu şekilde ihraççıya intikal eden sermaye piyasası araçlarından doğan haklar hisse senetlerinin ihraççıya intikal tarihinde kendiliğinden sona erecektir. Söz konusu senetlerin temsil ettiği haklar Kanun hükümlerine göre Merkezi Kayıt Kuruluşunda kaydedilerek, payların satışı ihraççılarca üç ay içerisinde yapılacaktır. Teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları borçlanma aracı ise, bu araçlardan doğan alacaklar, bu tarihte zamanaşımına uğrayacaktır. Maddede belirlenen yedi yıllık süre hak düşürücü süredir. Hak düşürücü sürenin gerek öğretide gerek yargı kararları ile kabul edilen hukuki etkisi bu süre içinde bir hakkın korunmasına yarayan eylemlerin yapılmamasıyla hakkın kendisini sona erdirmesidir. Hak düşürücü sürenin geçmesinden sonra bu kıymetlere ilişkin olarak hazine dışında hiç bir ayni, şahsi, yönetimsel ve mali hak iddiasında bulunulamayacağı yönünde düzenleme yapılarak, bu kıymetlere ilişkin tüm hakların bir bütün olarak ihraççıya geçtiği vurgulanmıştır.

Sermaye Piyasası Kanununa eklenen geçici 13 üncü maddeyle Kurul merkezinin İstanbul'a taşınmasına ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

**Madde 106-** 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde geçen "risk" ibaresi, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Risk Merkezine ilişkin görevlerinin sona ermesi nedeniyle maddeden çıkartılmıştır.

Merkez Bankasının mali bağımsızlığına ve kamuya kaynak sağlamaması yönündeki ilkeye uygun olarak Hazine adına gerçekleştirdiği işlemlerden ücret almasına, buna karşın Hazinenin etkin nakit yönetimi çerçevesinde Hazine hesaplarının belirlenen usul ve esaslar dahilinde ve Banka'nın likidite yönetimi politikaları ile uyumlu şekilde Bankaca veya doğrudan Hazine Müsteşarlığı'nca nemalandırılmasına olanak sağlanması amaçlanmaktadır. Bu hüküm, günümüz modern merkez bankacılığında Hazine işlemleri ve para politikası uygulamalarının birbirleriyle uyumlu ancak bağımsız yürütülmesi yönündeki genel kabule uygun olacağı gibi, hem Bankanın, hem de Hazinenin gelir ve giderlerinin şeffaflaşması sürecini de destekleyecektir.

1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 44 üncü maddesinin yürürlükten kaldırılması öngörüldüğünden, bu madde ile ilgili cezalar yürürlükten kaldırılmıştır.

Risk Merkezinin Türkiye Bankalar Birliği nezdinde kurulması nedeniyle 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun Risk Merkezine ilişkin 44 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

**Madde 107-** Sosyal Güvenlik Kurumunun denetim hizmetlerinin etkin bir şekilde yerine getirilerek istihdamda kayıt dışılığın önlenmesini sağlamak amacıyla Sosyal Güvenlik Denetmenliği kariyer meslek olarak ihdas edilmektedir. Halen bu görevi yürüten kontrol memurlarının da bu göreve atanmaları ile ilgili usul ve esaslar belirlenmektedir.

**Madde 108-** 1/1/1954 tarihinde yürürlüğe giren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna 4/6/2008 tarihli ve 5766 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 5 inci maddesi ile eklenmiş olan 36/A maddesi hükmü, Anayasanın 7/5/2010 tarihli ve 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi ile değişik 23 üncü maddesine aykırı hale gelerek zımnen ilga olmuştur. Önerilen maddeyle 6183 sayılı Kanunun 36/A maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır.

**Madde 109-** İl özel idareleri ile belediyelerin (bağlı kuruluşları hariç) sürekli işçi kadrolarında çalışan ihtiyaç fazlası işçilerin ihtiyaç duyulan Milli Eğitim Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatındaki sürekli işçi kadrolarına atanması amaçlanmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı okullarında ve Emniyet Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatında hizmetli açığı söz konusudur. Bu kurumlarda hizmetlerin sağlıklı yürütülmesini teminen personel ihtiyaçlarının acilen giderilmesi gerekmektedir.

Öte yandan mahalli idarelerde 122.343 işçi norm kadrosu bulunmakta fakat, 174.644 işçi çalışmaktadır. İşçi fazlalığının çeşitli sebepleri söz konusudur. Bunlar; 5747 sayılı Kanunla kurulan ilçe belediyelerinde birleşme sonrası ortaya çıkan personel fazlası, Belediye Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve Norm Kadro Yönetmeliğinin yürürlüğe girmesinden önce belediyelerde uygulanan istihdam politikaları, 5620 sayılı Kanunla mahalli idarelerdeki 117.353 geçici işçinin, sürekli işçi kadrolarına geçirilmesinden dolayı oluşan istihdam fazlalığı, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünden il özel idarelerine ve belediyelere devredilen 43.274 personelden halen çalışan 31.646 personeldir.

Mahalli idarelerin yerel nitelikteki hizmetlerini etkin bir şekilde sunmalarını teminen mali yapılarının dengeli hale getirilmesinin sağlanması önemlidir. Personel giderlerinin belediye ve il özel idarelerinin bütçelerine aşırı yük getirmesi sonucu özellikle bazı belediyelerde arzu edilmeyen hizmet aksamaları söz konusu olabilmektedir. Bu itibarla ihtiyaç fazlası personelin diğer başka ihtiyaç alanlarına nakli kaynakların etkin kullanımı ilkesi ile de uyumludur. Düzenlemede ihtiyaç fazlası personel için iki ayrı kategori oluşturulmuştur. Birincisi norm fazlası işçiler, ikincisi ise norm içinde olup da ihtiyaç fazlası işçiler. Norm fazlası işçiler ile norm içinde olup da ihtiyaç fazlası olan işçilerin belirtilen kurumlara geçişi ayrı ayrı düzenlenmiştir. Norm içinde olup da ihtiyaç fazlası olan işçiler için çeşitli ve objektif kriterlere dayalı bir sistem getirilerek keyfi uygulamalar önlenmektedir.

**Madde 110-** Madde ile, 5216 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi ile getirilen takas ve mahsup işlemlerinden çeşitli sebeplerle zamanında yararlanamayan büyükşehir belediyeleri ile bağlı idarelerinin kamu kurum ve kuruluşlarından olan alacaklarının borçlarına mahsup edilmesi amaçlanmaktadır. Düzenleme ile daha önce herhangi bir şekilde uzlaşmadan yararlanamamış mahalli idare birliklerinin uzlaşmadan yararlandırılarak ödeme yükümlülüklerini ifa eder hale gelmeleri ile Hazine alacakları kapsamında Hazine Müsteşarlığının tahsil kapasitesinin artırılması hedeflenmektedir.

**Madde 111-** Madde ile Kanun kapsamında alacakları yapılandırılan alacaklı idarelerin sayısının çok olması nedeniyle bu Kanunda belirlenen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmaktadır.

Diğer taraftan, Kanunun uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgisine göre Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, TEDAŞ ve diğer kurumlar yetkili kılınmakta, ancak, il özel idareleri ve belediyelere ait amme alacaklarına ilişkin hükümlerin uygulamasına dair usul ve esasların Maliye Bakanlığınca belirleneceği düzenlenmektedir.

**Geçici Madde 1-** Kanunun yürürlük tarihinden önceki yıllarda gerçekleşen trafik kazaları nedeniyle sunulan sağlık hizmet bedellerinin tahsili rejimi hükme bağlanmaktadır.

**Geçici Madde 2-** Mevcut durumda Sağlık Bakanlığı Trafik Hizmetleri Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünce tesis edilen ve sigortacılık sistemi ile entegre olarak tahsilatı amaçlayan sistemin Sosyal Güvenlik Kurumuna devri hükme bağlanmaktadır. Bu çerçevede trafik kazalarından kaynaklanan giderlerin doğru tespiti ve bunun genel sağlık bütçesi içindeki yeri belirlenebileceği gibi, başta trafik sigortası olmak üzere oto sigortalarında doğru prim ve teminat tespiti sağlanabilecek, Müsteşarlıkça her yıl için tespit edilecek tutarın doğru ve güncel verilere dayandırılması sağlanacaktır.

Öngörülen sistem ile trafik kazalarından kaynaklanan sağlık hizmet bedelleri global olarak belirlenecek tutar dahilinde tahsil edileceğinden, fonksiyonu kalmayan Sağlık Bakanlığı Trafik Hizmetleri Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün tasfiyesine ilişkin iş ve işlemlerin Sağlık Bakanlığınca gerçekleştirilmesi hükme bağlanmaktadır.

**Geçici Madde 3-** 5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun ile yurt dışında bulunan ve sahip olunan varlıklar ile yurt içinde işletmenin özkaynakları içerisinde olmayan varlıkların bildirim veya beyana konu edilmesine imkan tanınmış olup, 5811 sayılı Kanunda 5917 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler sonucu bildirim ve beyan süreleri 31/12/2009 tarihine kadar (bu tarih dahil) uzatılmıştır.

Her iki uygulama döneminde de Kanundan beklenen amacın sağlanabilmesi için anılan Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrasında, bildirim veya beyandan hareketle vergi incelemesi yapılmaması yönünde düzenleme yapılmış ve bildirim veya beyan dışındaki herhangi bir nedenle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak vergi incelemesi yapılması halinde de bu incelemeler sonucu gelir, kurumlar ve katma değer vergisi yönünden tespit edilen matrah farklarından, Kanun kapsamında bildirilen veya beyan edilen tutarların mahsup edilebilmesi şeklinde vergisel bir teşvik sağlanmıştır. Mahsup uygulamasından faydalanılabilmesi için bildirime ve beyana konu edilen para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının bildirim veya beyanın yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde Türkiye'ye getirilmesi, yurt içinde bulunan varlıklara ilişkin beyan edilen tutarların özel bir fon hesabına alınması ve bu hesabın beyan tarihinden itibaren altı ay içerisinde sermayeye ilave edilmesi ve gerek yurtdışı gerekse yurt içi varlıklara ilişkin bildirim veya beyan edilen tutarlar üzerinden tarh olunan verginin de vadesinde ödenmesi gerekmektedir.

Öngörülen düzenleme ile süresi içinde varlıklarını Türkiye'ye getiremeyenlere, sermaye artırımında bulunamayanlara ve tahakkuk eden vergileri vadesinde ödeyemeyenlere, bu yükümlülükleri yerine getirebilmeleri için ek süre verilmekte ve bu sürede yükümlülüklerini yerine getirmeleri halinde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra diğer nedenlerle yapılabilecek incelemelerde tespit edilecek matrah farklarıyla ilgili olarak mahsup imkanından faydalanabilmelerine imkan tanınmakta olup mahsup için ayrıca 5811 sayılı Kanunda aranan diğer şartların da sağlanmış olması gerektiği tabiidir. Bu kapsama giren konularla ilgili olarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan tarhiyatlar hakkında ise düzeltme yapılması ve mahsup hükümlerinden faydalanılması mümkün bulunmamaktadır.

Beyanda bulunan mükelleflerden taşınmazlar dışındaki varlıklarını beyan tarihinden sonra banka veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara yatırmak suretiyle ilgili varlıkların tevsik şartını sonradan gerçekleştirenler ile 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin diğer nedenlerle vergi incelemesine bağlı olarak vergi incelemesine yetkili olanların talebi üzerine takdir komisyonlarına sevk edilen ve takdir komisyonlarınca matrah takdir edilenlerin, 5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşımaları kaydıyla, anılan Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmünden yararlanabilmelerine de imkan sağlanmaktadır. Ayrıca, bu maddenin yürürlük tarihinden önce haklarında diğer nedenlerle vergi incelemesine bağlı olarak vergi incelemesine yetkili olanların talebi üzerine takdir komisyonlarına sevk edilen ve takdir komisyonu kararlarına göre matrah takdir edilerek tarhiyat yapılan mükelleflerden söz konusu matrah takdirine ilişkin tarhiyat yapılmadan önce bildirim veya beyanda bulunanlar ile taşınmazlar dışındaki varlıklarını beyan tarihinden sonra banka veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara yatırmak suretiyle ilgili varlıkların tevsik şartını sonradan gerçekleştirenler hakkında 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin yapılan tarhiyatların, 5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşımaları kaydıyla, bildirim veya beyan edilen tutarlar dikkate alınarak düzeltileceği, tahakkuk eden vergilerin terkin edileceği, varsa tahsil edilen vergilerin red ve iade olunacağı öngörülmektedir. Geriye dönük düzeltme, vergi incelemesine yetkili olanlarca yapılacak tespitler suretiyle 5811 sayılı Kanundaki diğer şartların gerçekleşip gerçekleşmemesine bağlı olarak yapılacaktır.

**Geçici Madde 4-** 29/6/2006 tarihli ve 5535 sayılı Kanunla, 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanuna eklenen geçici 1 inci madde, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa eklenen geçici 53 üncü madde ve 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen geçici 34 üncü madde ile mecburi hizmet karşılığı yurt dışına gönderilenlerden çeşitli nedenlerle haklarında borç takibi yapılanların borçlarının ödenmesinde bazı kolaylıklar sağlanmış ve değişik tarihlerde gidenler arasındaki yükümlülük farklılıkları giderilmişti. Anılan düzenlemelerde öngörülen zaman diliminde müracaat edememeleri nedeniyle bu hükümlerden yararlanamayanlar ile söz konusu tarihten bugüne kadar aynı durumda kalanlar için de benzer kolaylıkların sağlanması uygun görülmektedir.

**Geçici Madde 5-** Madde ile bu Kanunla 5326 sayılı Kanunun 20 nci maddesine eklenen hüküm kapsamına giren ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce işlenmiş olan kabahatlere ilişkin olarak verilmeyen ya da verildiği halde ilgilisine tebliğ edilmemiş olan idari para cezasına ilişkin yaptırım kararları, bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren, maddede yapılan değişiklik öncesi hükümlere göre işlemiş olan soruşturma zamanaşımı süresinin kalan kısmını aşmamak kaydıyla, bir yıl içerisinde verilerek ilgilisine tebliğ edilmediği takdirde düşeceğine ilişkin düzenleme getirilmektedir.

**Geçici Madde 6-** 4603 sayılı Kanuna 4684 sayılı Kanunla eklenen geçici 3 üncü madde ile Türkiye Emlak Bankası A.Ş.'nin, bankacılık yapma yetkisi kaldırılmış ve 28/3/2001 tarihli ve 2001/2202 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığına devredilen varlıkları hariç, bankacılıkla ilgili tüm aktif ve pasifleri T.C. Ziraat Bankası A.Ş. veya Türkiye Halk Bankası A.Ş.'ye devredilmiş ve tasfiye süreci başlamıştır.

Bilindiği gibi tasfiye işlemleri, Bankanın alacaklarının tahsil edilmesi, borçlarının ödenmesi ve geri kalanın da kanun ve ana sözleşme hükümlerine göre şirket ortaklarına (Hazineye) dağıtılması ve şirket kaydının sicilden silinmesini sağlayan muameleler topluluğudur. Dolayısıyla Banka tasfiye döneminde artık kar yaratacak herhangi bir ticari faaliyet yapmamakta, sadece faaliyet gösterdiği

dönemde başlamış olan işlemlerinin sonuçlarını almaya çalışmaktadır. Bu nedenle, tasfiye döneminde elde edilen dönem karlarından tasfiye öncesi son beş yılın birikmiş zararlarının tamamının mahsubu mümkün olmamıştır. Nitekim, tasfiye öncesi son beş yılda birikmiş Banka zararı olan 1,1 milyar TL'nin, 2007 yıl sonu itibarıyla 310 milyon TL'lik kısmının mahsubu yapılabilmiş ve 790 milyon TL'lik bir geçmiş dönem zararı ise henüz mahsup edilememiştir. Bunun sebebi ise, takipteki alacakların teminatlarının yetersiz olması nedeni ile tahsilat süreçlerinin uzaması ve buradan elde edilecek gelirlerin henüz tahsil edilememesidir. Dolayısıyla, zarar mahsubu süresinin beş yılla sınırlanması, Bankanın beş yıldan sonraki dönemlerde tasfiye işlemlerinden elde edeceği gelirlerden dolayı oluşacak karından geçmiş dönem zararlarının mahsup edilememesine (2008 yılı itibarıyla 660 milyon TL'lik bakiye kalmıştır.) neden olacaktır. Bu sebeple tasfiye sürecinin tamamı bir bütün olarak dikkate alınıp, tasfiye sonunda çıkacak tasfiye kar/zararına göre kurumlar vergisi ödenmesi uygun olacağından önerilen düzenleme yapılmaktadır.

**Geçici Madde 7-** 2003-2008 yılları arasındaki dış finansmana ilişkin olarak, teyitsiz doğrudan dış proje kredi kullanımları hesabında, 307,6 milyon TL, genel bütçe dışı idareler teyitsiz doğrudan dış proje kredi kullanımları hesabında ise 296,7 milyon TL tutarında bakiye bulunmaktadır. Söz konusu hesapların teyit işlemlerinin gerçekleştirilememesinin en önemli nedeni, kurumların ilgili yıl bütçelerine dış proje kredileri için ödenek konulmaması dolayısıyla bütçeleştirme işleminin yapılamamasıdır.

Bu çerçevede, bahse konu kurum ve kuruluşların 2003 yılından 2008 yılına kadar yapmış oldukları dış proje kredisi kullanımlarından, ödenek yokluğu nedeniyle teyidi gerçekleştirilemeyen kullanımların; söz konusu idarelerin ilgili yıllara ait kesin hesap kanunlarının çıkmış olmasından dolayı, bu yıllara münhasır olmak üzere ilgili bütçe ödeneği ile ilişkilendirilmeksizin yapılacak muhasebeleştirme işlemleri ile teyidin sağlanması, öte yandan muhasebeleştirme kayıtlarının tamamlanarak elde edilen varlıkların ilgili idarenin envanterine dahil edilmesi amaçlanmaktadır.

**Madde 112-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 113-** Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Üreticilerin T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan ve Yeniden Yapılandırılan Borçlarının Faizsiz Ödenmesine İlişkin Kanun Teklifim Gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

*Ensar Öğüt*

Ardahan

**GENEL GEREKÇE**

Çiftçilerimizin uzun yıllar önce aldığı ancak, oluşan ekonomik krizler nedeni ile ödeyemedikleri borçları, geçen zaman içerisinde üzerine eklenen faiz ile birlikte ödenemeyecek boyutlara ulaşması üzerine çiftçilerimizin bu borçlarını ödeyerek tekrar tarımsal üretime kavuşturulması; hem ülke tarımı, hem de tarımsal kredilerin geri dönüşü sağlanarak tekrar kredi verilebilir ve kullanılabilir bir yapıya kavuşulması amacıyla tarım sektörünün iki temel kredi kuruluşu olan; T.C. Ziraat Bankası kaynaklarından gerçek ve tüzel kişilere 31.01.2002 tarihinden önce kullandırılan tarımsal krediler ile Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından ortaklarına 0l.05.2003'den önce kullandırılan tarımsal kredilerin yeniden yapılandırılması için, "T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Üreticilere Kullandırılan ve Sorunlu Hale Gelen Tarımsal Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin 4876 Sayılı Kanun", 12 Haziran 2003 tarihinde yürürlüğe girmesine rağmen tarımsal kredi borçlarının yeniden yapılandırılmasında ve tahsilatında hedeflenen başarı sağlanamamıştır. Özellikle 2007 yılında yağışların az olması nedeniyle yaşanan kuraklık ve bunun yanında dövizdeki düşüşle birlikte ucuz ithal ürünlerin pazara girmesi sonucu düşen ürün fiyatları üretici gelirlerini düşürmüş, sonuç itibariyle tarımda hedeflenen başarı sağlanamamıştır.

Diğer taraftan, tarımda kullanılan elektrik fiyatlarındaki % 35'lik indirim kaldırıldığı için, bazı bölgelerde kuraklık nedeniyle sondaj yoluyla sulamaya ağırlık verilmiş bu da elektrik maliyetlerinin artmasına sebep olmuştur. Bu nedenle çiftçilerimiz borçlarını ödeyememiştir. Elektrik borçlarının yeniden yapılandırılması ise uygulamada aylık % 8,5'le başlayan faizler nedeniyle başarılı olamamıştır.

Yine geçmişte çiftçilere yapılan desteklerin önemli bir kısmı, çiftçinin cebine yansımamıştır. Çünkü verilen desteklerle ilgili ödemeler Hazine tarafından Ziraat Bankasına zamanında ödenmediği için Ziraat Bankası bu borçlara yüksek faiz uygulamış, bu borçları hazine ödemiş ve bu suretle yapılan destekler çiftçinin cebine değil, Ziraat Bankasının kasasına girmiştir.

Yapılan bu düzenleme ile; çiftçilerimizin borçlarını ödeyerek tekrar tarımsal üretime kavuşturulmaları ertelenemeyecek bir zorunluluk haline geldiği dikkate alınarak, üreticinin 4876 sayılı Kanun ile yeniden yapılandırılan toplam borçlarından kalan borçlarının faizsiz olarak taksitle ödenmesi sistemi öngörülmüş, bu suretle söz konusu borçlarının tasfiye edilebilmesi amaçlanmıştır.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** 4876 sayılı Kanun uyarınca yeniden yapılandırılıp toplam borç miktarının % l0'u süresi içinde peşin olarak ödenmiş olan üreticilerin kalan borçları, faizsiz olarak 5 yıl vadeye ve aylık taksitlere bağlanması öngörülmüştür.

**Madde 2-** Taksitlerin vade ve miktarının tespiti ve borçlulara duyurulmasına ilişkin esaslar gösterilmiştir.

**Madde 3-** Borç taksitlerinden herhangi birinin vadesinde ödenmemesi halinde, kalan borçların muaccel olacağı hükme bağlanmıştır.

**Madde 4-** Bu Kanunun uygulanmasından doğacak faiz ve masraf kayıplarının Hazinece görev zararı olarak ödenmesinin usul ve esasları belirlenmiştir.

**Madde 5-** Taksitlere bağlanmış olan bu borcun tahsili için başlatılan kanuni işlemlerin devam ettirilmesi söz konusu olamayacağından, bu işlemlerin durdurulması öngörülmüştür.

**Madde 6-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 7-** Yürütme maddesidir.

ARDAHAN MİLLETVEKİLİ ENSAR ÖĞÜT'ÜN TEKLİFİ (2/2)

## ÜRETİCİLERİN T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. VE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİNE OLAN VE YENİDEN YAPILANDIRILAN BORÇLARININ FAİZSİZ ÖDENMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

**MADDE 1-** T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan ve 06.06.2003 tarihli 4876 sayılı Kanun uyarınca yeniden yapılandırılıp toplam borç miktarının % 10'u süresi içinde peşin olarak ödenmiş olan üreticilerin kalan borçları, faizsiz olarak 5 yıl vadeye ve aylık taksitlere bağlanır.

**MADDE 2-** Taksitlerin vadeleri ve miktarı, ilki bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren 6 ay sonra ve eşit olmak kaydıyla T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince tespit olunur.

Tespit olunan taksit vade ve miktarları, borçlulara adreslerinde yapılacak bir tebligat ile duyurulur.

**MADDE 3-** Borç taksitlerinden herhangi birini vadesinde ödemeyenlerin kalan borçları muacceliyet kazanır.

**MADDE 4-** Bu Kanunun uygulanmasından doğacak faiz ve masraf kayıpları; T.C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Hazinece görev zararı olarak ödenir.

İlk taksitlendirme tarihi itibariyle hesaplanan kayıplar bu tarihten sonraki bir ay içinde peşin olarak, sonrakiler her yıl itibariyle ayrıca ödenir.

**MADDE 5-** Bu Kanuna göre taksitlendirme işleminin başlamasından sonra borçlular hakkında başlatılan her türlü kanuni işlem durdurulur.

**MADDE 6-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 7-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

22. dönemde vermiş bulunduğum 2/986 esas numaralı 5569 Sayılı Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Mali Sektöre olan Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Teklifi'ni İçtüzüğün 77. maddesine göre yeniliyorum.

Gereğini arz ederim. *25.09.2007*

*Enis Tütüncü*

Tekirdağ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5569 Sayılı Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Mali Sektöre Olan Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

| | | |
|---|---|---|
| *Enis Tütüncü* | *Yaşar Tüzün* | *Mustafa Gazalcı* |
| Tekirdağ | Bilecik | Denizli |
| *Feridun Baloğlu* | *Hakkı Ülkü* | *Gürol Ergin* |
| Antalya | İzmir | Muğla |
| *Harun Akın* | *Uğur Aksöz* | *Erdal Karademir* |
| Zonguldak | Adana | İzmir |
| *Mustafa Özyurt* | *Muharrem Kılıç* | *Feridun Ayvazoğlu* |
| Bursa | Malatya | Çorum |
| *Yılmaz Kaya* | *Mehmet Kartal* | *M. Ziya Yergök* |
| İzmir | Van | Adana |
| *Hüseyin Ekmekçioğlu* | *Orhan Eraslan* | *Oya Araslı* |
| Antalya | Niğde | Ankara |
| *Nurettin Sözen* | *Sıdıka Sarıbekir* | *Ali Oksal* |
| Sivas | İstanbul | Mersin |
| *Mehmet Küçükaşık* | *Kemal Kılıçdaroğlu* | *Muharrem Toprak* |
| Bursa | İstanbul | İzmir |
| *M. Mesut Özakcan* | *Tuncay Ercenk* | *Osman Özcan* |
| Aydın | Antalya | Antalya |
| *Nail Kamacı* | *Özlem Çerçioğlu* | *Orhan Ziya Diren* |
| Antalya | Aydın | Tokat |
| *Osman Kaptan* | *Fahrettin Üstün* | *Gökhan Durgun* |
| Antalya | Muğla | Hatay |
| *Birgen Keleş* | *Ensar Öğüt* | *Mustafa Yılmaz* |
| İstanbul | Ardahan | Gaziantep |

## GENEL GEREKÇE

Ülkemiz sanayiinde önemli yer tutan KOBİ'ler, gerek yurtiçi gerekse uluslararası rekabet, finansman sıkıntısı, kalifiye iş gücü, ekonomimizde yaşanan durgunluk gibi sorunların kıskacında ciddi problemler yaşamaktadır. KOBİ'lerin derinleşen sorunlarını çözmek amacıyla son zamanlarda bazı yasal düzenlemelere gidilmiştir.

Bu çerçevede çıkartılan, 5569 sayılı "Küçük ve Orta Ölçekli Büyüklükteki İşletmelerin Mali Sektörlere Olan Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkındaki Kanunun" 3. maddesinde, borcu olup ta bu borçları takibe alınan KOBİ'lerin hem bankalara, hem de bankalar dışında vergi, SSK, su, elektrik, doğalgaz borçları yeniden yapılandırılmaktadır. Ne var ki bankalara borcu olmayan KOBİ'lerin söz konusu borçları için bir düzenleme getirilmemekte.

Bu düzenlemenin bankalara olan borçlarını elinde avucunda ne varsa satarak ödeyen ancak vergi, SSK ve borçlarını zamanında kapatamayan firmaları kapsamaması nedeniyle Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı olduğu görülmekte. Daha da ötede bankalara olan yükümlülüklerini zamanında yerine getiren firmalar aleyhine bir haksız rekabetin doğmasına neden olmaktadır.

## MADDE GEREKÇELERİ

**Madde 1-** KOBİ'lerimiz ülkenin Gayrisafi Milli Hasılasına, İstihdama ve İhracatına önemli katkılar sağlayan bir anlamda ekonomimizin belkemiği olan işletmelerimizdir. Ne yazık ki bu işletmelerimiz, teknoloji yenilemesi, rekabet, kalifiye iş gücü, hızla artan girdi fiyatları ve diğer sorunların kıskacında var olabilme mücadelesi vermektedir.

Yapılan düzenleme ile bankalara olan borçlarını zamanında ödeyen KOBİ'ler, vergi, SSK ve diğer borçları için yeniden yapılandırma kapsamına alınmamaktadır. Bu durumun Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı olduğu görülmektedir. Daha da ötede bankalara olan yükümlülüklerini zamanında yerine getiren firmalar aleyhine bir haksız rekabetin doğmasına neden olmaktadır. Yapılan düzenleme ile KOBİ'ler arasında doğan haksız rekabetin ve hukuki açıdan ortaya çıkan eşitsizliğin giderilmesi amaçlanmaktadır.

**Madde 2-** Yürürlük maddesi.

**Madde 3-** Yürütme maddesi.

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ ENİS TÜTÜNCÜ'NÜN TEKLİFİ (2/15)

## KÜÇÜK VE ORTA BÜYÜKLÜKTEKİ İŞLETMELERİN MALİ SEKTÖRE OLAN BORÇLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

**MADDE 1-** 5569 sayılı Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Mali Sektöre Olan Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin 3 üncü bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

"Kanunun 2/e maddesi kapsamında bulunmakla birlikte, bu Kanunun 1 inci maddesinin 1 inci fıkrası kapsamında kredi borcu bulunmayan ve Finansal Yeniden Yapılandırma Sözleşmesi imzalamamış KOBİ'lerin, 31.10.2006 tarihine kadar vadesi geldiği halde ödenmemiş bulunan; elektrik, doğalgaz, telefon veya su kullanımından kaynaklanan borçları ile Maliye Bakanlığına bağlı vergi daireleri ile sosyal güvenlik kurumlarına olan ve 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun veya tabi oldukları mevzuat hükümlerine göre takip edilen borçları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içerisinde başvurulması halinde teminat aranmaksızın Kanuni faiz oranı uygulanmak suretiyle yirmidört aya kadar tecil edilebilir. Bu kapsamdaki borçlar nedeniyle daha önce uygulanmış hacizler, yapılan ödemelere paralel olarak kaldırılır."

**MADDE 2-** Bu Kanun, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna Bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifim, gerekçe ve madde gerekçeleri ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

*Ferit Mevlüt Aslanoğlu*

Malatya

**GEREKÇE**

Kuşkusuz gençliğe yatırım geleceğe yatırımdır. Ülkemizde gençlerimize yeterli spor olanağı sunamadığımız da bir gerçektir. Bu noktada gençliğimize spor sevgisinin aşılanmasında spor kulüplerinin etkisi büyüktür.

Ancak, Türkiye ikinci ve üçüncü futbol liginde yer alan kulüplerimizin önemli bir bölümü büyük sorunlarla iç içe yaşamaktadır.

Bu sorunlar maddi, hukuki ve yönetsel sorunlardır. Çoğu Anadolu'nun değişik yörelerinde bulunan bu spor kulüplerinin maddi kaynakları sınırlıdır ve devamlılık arz etmezler. Bu açıdan sık sık ağır vergi ve sigorta pirimi yükünün karşısında bocalarlar. Bu kulüplerin yöneticileri çoğu kez tamamen spor tutkunu özverili insanlardır. Kulüp yöneticiliklerinden dolayı herhangi bir kazançları olamadığı gibi, kulüp için devamlı harcama yapmak durumundadırlar.

Ancak, gerek 506 sayılı yasada, gereksede 6183 sayılı yasada yapılan değişikliklerle vergi ve prim borcunun tahsilatı hızlandırmak istenilmiş, bu nedenle de her türlü tüzel kişiliğin, yetkili organları, yöneticileri ödenmeyen vergi ve prim borçlarından dolayı şahsi mal varlıkları ile sorumlu tutulur hale gelmiştir. Kuşkusuzdur ki vergi alacağı da sosyal sigortalar prim alacağı da kamu açısından çok önemli alacaklardır. Bu alacakların tahsil olunmaması düşünülemez. Ancak, Türkiye ikinci ve üçüncü futbol liginde kulüp yöneticiliği fahri bir görevdir. Bu görevi üstlenenler hiçbir kusurları olmadığı halde sırf spor sevgisinden ve kentine olan sevgisinden dolayı icra takipleri ile karşı karşıya kalabilmektedir. Bu durum hak ve nesafet kurallarına uygun olmamaktadır. Adil sayılmayan bu uygulama sonucu Anadolu'da pek çok futbol kulübü yönetici bulamadığı için kapanma tehlikesi ile karşı karşıyadır.

Oysa Anayasamızın 5. maddesi insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya devleti görevli kılmıştır. Aynı şekilde Anayasamızın 58. maddesi gençliğin korunmasını, 59. maddesi ise sporun geliştirilmesini düzenlemiştir. Bu maddeler de devlete gereken tedbirleri almak için görev verilmiştir. Anayasamızın devleti açıkça görevlendirdiği sporun geliştirilmesi hususu sadece vergi ve prim alacağının tahsili ilgili bir teknik düzenlemeye kurban edilmemelidir. Çok açıktır ki, mevcut düzenleme karşısında spor kulübü başkanı yada yöneticisi olmak, ateşten gömlek giymeyle eş olmaktadır. Bu durum karşısında Anadolu spor kulüplerinin önemli bir bölümü yöneticilik sebebiyle kapanma tehlikesiyle karşı karşıya bulunmaktadır. Kimi zamanda sıkıntı içinde olan bu kulüpler, kentin ileri gelen spor sevdalıları yerine, servetinin kaynağını açıklamayan ve sporla ilgili olamayan kişilerin eline, statü yaratma vasıtası olarak ya da başka bir amaç için geçmektedir.

Gerek bu kulüplerin yönetici bulamayarak kapanma tehlikesiyle karşı karşıya kalmaları ve gerekse de sporla ilgisiz kişilerin eline geçmeleri Anayasamızın 58. maddesinde devlete verilen görevin yerine getirilememesi anlamına gelebilecektir. Özellikle gençliğimiz hızla spordan ve spor sevgisinden uzaklaşabilecektir. Sporla boşaltacağı enerjisini zararlı alışkanlıklarla giderme yolunu seçebilecektir.

Ayrıca, bilinmelidir ki, sıkıntı içinde olan bu ikinci ve üçüncü lig takımları ülkemizin bir ilinin, ilçesinin yada bir kentimizin bir semtinin yada önemli bir kurumumuzun temsilcisidir. Spor kulüplerimizin taraftarlık aracılığıyla toplumda aidiyet ve dayanışma duygusu yarattıkları ya da bu duyguyu geliştirdikleri bilinen bir gerçektir. Bu duygunun, kent kültürümüzü yaratmada itici etkenlerden birisi olduğu da tartışmasızdır. İnsanlar ve hemşeriler üzerinde daha çok paylaşabilecekleri alan yaratmaları da demokratik katılım açısından ayrı bir önem taşır.

Bütün bu noktalar dikkate alınarak, bu kulüplerin yönetici bulamama nedeniyle kapanmamaları veya spora yabancı unsurların elinde başka amaçlı kullanılmamaları için bu kanunun düzenlenmesi düşünülmüştür.

Her türlü suistimali önlemek için şirket olan, yani ticari faaliyeti alanına dahil olan spor kulüpleri kapsam dışı tutulmuştur.

Bu spor kulüplerinin bu yasanın yürürlüğünden önceki birikmiş vergi ve prim borçlarının tasfiye edebilmelerini sağlamak için borç asıllarının üçer aylık dört eşit taksitte ödenmesi, böyle yapılan ödemelerde, gecikme zammı, ceza, faiz vs. alınmaması düşünülmüştür. Bu düzenlemenin de birikmiş borçları tasfiye edeceği gibi, tahsilata da hız kazandıracağı düşünülmektedir.

## MADDE GEREKÇELERİ

**Madde 1-** Bu madde ile Türkiye birinci, ikinci ve üçüncü Futbol liginde yer alan ve şirket niteliğini taşımayan spor kulüplerinin sigorta primi, gecikme zammı, ceza ve faiz borcundan dolayı kulüp yöneticilerinin ve çalışanlarının şahsi mal varlığıyla sorumlu tutulmaması düzenlenmiştir. Bu borçlardan dolayı, Sosyal Sigortalar Kurumuna karşı kulüp tüzel kişiliklerinin kendisinin sorumlu olduğu düzenlenmiştir.

**Madde 2-** Bu madde ile Türkiye birinci, ikinci ve üçüncü futbol liginde yer alan ve şirket niteliği taşımayan spor kulüplerinin yöneticileri ve çalışanlarının, kulübün kamuya olan borçlarından dolayı şahsi mal varlıklarıyla sorumlu olmayacağı doğrultusunda düzenleme yapılmıştır. Buna göre, kulüp borçlarından dolayı, Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkındaki Kanun hükümleri kulüp yönetici ve çalışanlarına uygulanmayacaktır.

**Madde 3-** Bu madde ile Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna bir ek geçici madde eklenerek, ekonomik sıkıntı içerisinde bulunan Türkiye birinci, ikinci ve üçüncü futbol liginde yer alan spor kulüplerinin birikmiş sigorta primi, vergi borçlarının asılları üçer aylık dört eşit taksitte ödenmesi halinde bu borçların faizlerinin gecikme zamlarının ve cezalarının alınmayacağı düzenlenerek, hem tahsilatın hızlandırılmasının amaçlanması, hem de borç içerisinde açmaza girmiş olan spor kulüplerinin sıkıntıdan kurtarılması amaçlanmıştır. Bu madde ile yapılan düzenleme bir defaya mahsus ve kanunun yayımı tarihinden önceki dönemdeki birikmiş borçları karşılayacaktır.

**Madde 4-** Bu madde yürürlük maddesidir.

**Madde 5-** Bu madde yürütme maddesidir.

MALATYA MİLLETVEKİLİ FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU'NUN TEKLİFİ (2/101)

**BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUNA EK GEÇİCİ MADDE EKLENMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1**- 17.07.1964 gün ve 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 80. maddesinin 12. fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Ancak, Türkiye birinci, ikinci ve üçüncü futbol liginde yer alan ve şirket niteliğini taşımayan, spor kulüplerinin sigorta primi, gecikme zammı ceza ve faiz borcundan dolayı kulüp yöneticileri ve çalışanları şahsen sorumlu tutulamaz."

**MADDE 2-** 21.07.1953 gün ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanunun 25.05.1995 gün ve 4108 sayılı kanunla eklenen mükerrer 35. maddesinin 1. fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Yukarıdaki fıkra hükümleri Türkiye birinci, ikinci ve üçüncü futbol liginde yer alan ve şirket niteliği taşımayan spor kulüplerinin yöneticilerine ve çalışanlarına uygulanamaz."

**MADDE 3**- 21.05.1986 gün ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun geçici 9. maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki "Ek Geçici Madde 1." maddesi eklenmiştir.

"EK GEÇİCİ MADDE 1- Türkiye birinci, ikinci ve üçüncü futbol liglerinde yer alan şirket niteliği taşımayan spor kulüplerinin, birikmiş vergi ve sigorta prim borçlarının asılları bir defaya mahsus olmak üzere, üçer aylık dört eşit taksit halinde alınır. Vergi ve prim borcu asıllarının üçer aylık dört eşit taksitte ödenmesi halinde ayrıca vergi cezaları, prim borcu ile ilgili cezalar, gecikme zammı, faiz borçları tahsil olunmaz."

**MADDE 4-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 5-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"01.07.1976 Tarihli 2022 Sayılı Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi" ekte sunulmuştur.

Gereği bilgilerine sunulur.

| | | |
|---|---|---|
| *Ali İhsan Köktürk* | *Tacidar Seyhan* | *Ali Koçal* |
| Zonguldak | Adana | Zonguldak |
| *Ferit Mevlüt Aslanoğlu* | *Sacid Yıldız* | *Esfender Korkmaz* |
| Malatya | İstanbul | İstanbul |
| *Muhammet Rıza Yalçınkaya* | *Yaşar Tüzün* | *İsa Gök* |
| Bartın | Bilecik | Mersin |
| *Hulusi Güvel* | *Ahmet Ersin* | *Mehmet Ali Özpolat* |
| Adana | İzmir | İstanbul |
| *Erol Tınastepe* | *Şevket Köse* | *Tekin Bingöl* |
| Erzincan | Adıyaman | Ankara |
| *Ensar Öğüt* | *Turgut Dibek* | *Ali Rıza Öztürk* |
| Ardahan | Kırklareli | Mersin |

**GENEL GEREKÇE**

2022 sayılı Yasa kapsamında;

a) Aylık bağlanmaması gerekirken aylık bağlananlara,

b) Başlangıçta aylık bağlama koşullarına sahip olduğu için aylık bağlananlardan, daha sonra aylık bağlama koşullarını yitirenlere,

yapılan ödemelerin geri istenmesi, sosyal bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü bu kişiler bağlanan aylıklarla tasarruf yapmak bir yana, aylık harcamalarını dahi karşılayamaz durumdadırlar. Açlık sınırının altında bir yaşam süren bu kişilerden, harcadıkları bir paranın geri istenmesi, doğal olarak ödenememe sonucunu doğurmaktadır. Kaldı ki sosyal devlette, bu paranın geri istenmesi doğru da değildir.

Bu kişilere ödenen aylıkların sembolik olduğu bir gerçektir. Nitekim bu Yasa kapsamında (Ekim - 2006 itibariyle) üç ayda bir;

• Yaşlılık aylığı 206,78 YTL, (Aylık ortalama 68.93 YTL)

• % 40-70 özür grubunda olanlara ödenen aylık 610.02 YTL, (Aylık ortalama 203.34 YTL)

• % 40-69 özür grubunda olanlara ödenen aylık 406.68 YTL, (Aylık ortalama 135.56 YTL)

Ödenmektedir.

Bu sembolik ücretlerin geri istenmesi toplumda ciddi sosyal yaraların açılmasına yol açabilecektir.

Yasa teklifi ile bu sosyal yaranın kapanması amaçlanmıştır.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** Madde ile gereken koşulları taşımadığı halde aylık bağlandığı veya söz konusu koşulları yitirdikten sonra aylık ödenmeye devam edildiği anlaşılanlara, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapılan yersiz ödemelerin geri alınmaması amaçlanmaktadır.

**Madde 2-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 3-** Yürütme maddesidir.

ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ ALİ İHSAN KÖKTÜRK VE 17 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

(2/111)

**01.07.1976 TARİHLİ VE 2022 SAYILI KANUNA BİR GEÇİCİ MADDE EKLENMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 01.07.1976 tarih 2022 sayılı "65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun"a aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE- Bu Kanuna göre aylık bağlanabilmesi için gereken koşulları taşımadığı halde aylık bağlandığı veya söz konusu koşulları yitirdikten sonra aylık ödenmeye devam edildiği anlaşılanlara, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapılan yersiz ödemeler geri alınmaz."

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

*28.12.2007*
*Zeynep Dağı*
Ankara

**GEREKÇE**

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek 20 nci maddesinde devlet memurlarının ikamet mecburiyeti düzenlenmektedir. Bu maddenin son fıkrası "Devlet memurları, ikamet ettikleri il hudutlarını tatillerde ancak yetkili amirin izniyle terkedebilirler" hükmünü havidir.

Günümüz teknolojisinin imkanları artık illeri, ülkeleri, kıtaları birbirine yaklaştırmıştır. Seyahat etmek kolaylaşmış ve bazen de küresel dünyada zorunluluk haline gelmiştir. İnsanların bu özgürlüklerini kısıtlamak doğru değildir. Üstelik burada söz konusu olan çalışılan günler değil, yasanın tatil olarak öngördüğü tatil zamanlarıdır. Çalışılması zorunlu mesai saatleri dışında kişinin seyahat ve tatil haklarına sınır getirilmesi ve bu bağlamda devlet memuru olmasının bir sınırlanma nedeni olarak kullanılması hukuka ve teknolojik gelişmeye aykırı görünmektedir.

Malum olduğu üzere sözkonusu yasa hükmü, neredeyse bütünüyle işlevsizleşmiş ve uygulanmamaktadır. Ancak buna rağmen, yasada var olan bu hüküm bazen kötü niyet aracı olabilmekte, rutin bir "ihlal" idarenin sorun yaşadığı bazı personele yaptırım uygulama aracı haline getirilebilmektedir. Genelde hakkaniyet, gerçeklik ve eşitlik ilkelerine aykırı olarak ve idarelerin bütünüyle insiyatifinde kullanılan bu yasa maddesi, çalışanları mağdur edebilmektedir. Hiç kuşku yok ki, görev niteliği bakımından bazı alanlardaki devlet memurluğunda kısıtlamalar anlaşılabilir ve bu konularda kurum yasalarında özel hükümler konulabilir. Ancak bunun öğretmeninden teknisyenine, akademisyeninden araç kullanıcısına bütün devlet memurlarını kapsıyor olması genel ve son derece önemli bir hakkın kısıtlanması anlamına gelmektedir.

Anayasamızın "Kişinin Hakları ve Ödevleri" ni düzenleyen İkinci Bölümünde yer alan 23 üncü maddede de "yerleşme ve seyahat hürriyetini" düzenlemektedir.

Anayasamızın bu hükmü karşısında da 657 sayılı Kanunun Ek 20 nci maddesinin son fıkrasının kaldırılması uygun olacaktır. Böylelikle devlet memurlarımızın tatillerde il hudutlarının dışına çıkmak için yetkili amirden izin almalarına gerek kalmayacaktır.

ANKARA MİLLETVEKİLİ ZEYNEP DAĞI'NIN TEKLİFİ (2/134)

**DEVLET MEMURLARI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-**14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek 20 nci maddesinin son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun Teklifim Gerekçesi ile ektedir.

Saygılarımla.

*Tansel Barış*

Kırklareli

**GEREKÇE**

Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı verileri göz önüne alınarak, çeşitli kurum, kuruluş, sendika, oda ve derneklerin yapmış olduğu çalışmalar sonucunda;

Ocak 2008 tarihi itibari ile Asgari Gıda Harcaması (Açlık Sınırı) 4 kişilik bir ailenin asgari mutfak giderleri hesaplamaları sonucunda 689 YTL olduğu ortaya çıkmaktadır. Gıda, giyim, sağlık, barınma ve eğitim başta olmak üzere "olmazsa olmaz, vazgeçilmezler dahil" zorunlu harcama olarak kabul edilerek belirlenen 4 kişilik bir ailenin yoksulluk sınırı ise 1905 YTL olarak hesap edilmiştir.

Buna göre; 65 yaşını doldurmuş, kendisine kanunen bakmakla yükümlü bir yakını bulunmayan, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan birinden her ne ad altında olursa olsun bir gelir veya aylığı olmayanlar, nafaka bağlanmamış veya bağlanması mümkün olmayanlar, mahkeme kararı ile doğrudan doğruya kanunla bağlanmış herhangi bir devamlı gelire sahip bulunmayan ve muhtaçlığını il veya ilçe idare heyetleri tarafından belgeleyen Türk Vatandaşlarına hayatta bulundukları sürece her yıl bütçe kanunu ile belirlenen katsayı ile belirlenen gösterge rakamının çarpımı sonucu ortaya çıkan miktar kadar aylık belirlenmiştir. Belirlenen bu aylık ne yazık ki yaşamını sürdürmesi için değil, nefes alıp vermesi için. Daha doğrusu ölmeye mahkum etmek için belirlenmiş bir tutardır. Hiç olmazsa 65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz ve kimsesiz vatandaşlarımıza hayatta kalabilmeleri, nefes alabilmeleri zorunlu ihtiyaçları olan giyim, gıda, sağlık, barınma, elektrik, su gibi ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri bir aylık bağlanması gerekir. Bağlanacak bu aylığın da üç aylık peşin verilmesi yerine aylık peşin verilerek, aylık gelirine göre plan yapmasını kolaylaştıracaktır. Aksi takdirde üç ay peşin alınan maaş alındığı ay içerisinde tüketileceğinden, sonraki (zaten sıkıntılı olan) aylar da çok ciddi sıkıntılarla karşılaşılacaktır.

KIRKLARELİ MİLLETVEKİLİ TANSEL BARIŞ'IN TEKLİFİ (2/175)

**65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 01.07.1976 tarih ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde yer alan "300" ibaresi "750" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 2-** 2022 Sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan "3 ayda" ibaresi "her ay" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 3-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 4-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

05.06.2003 tarih ve 4876 sayılı "T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Üreticilere Kullandırılan ve Sorunlu Hale Gelen Tarımsal Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun"da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

*Şevket Köse*

Adıyaman

**GEREKÇE**

Küresel ısınma ve mevsimsel sıcaklıkların olağan dışı seyretmesi nedeniyle oluşan kuraklıktan etkilenen sektörlerin başında tarım gelmektedir. Özellikle Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde 2008 yılı içerisinde bu durumun sonuçları ortaya çıkmış ve çiftçilerin çok büyük oranlarda maddi zararlara uğradığı görülmüştür. Yine aynı yıl içerisinde girdi fiyatlarının ulusal ve uluslar arası etkiyle yükselmesi çiftçinin zararının katlanmasına yol açmıştır. Çiftçilerin uğradığı bu zararın giderilebilmesi için T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri (TKK) tarafından üreticilere kullandırılan kredi borçlarının ertelenmesi uygun olduğundan, 05.06.2003 tarih ve 4876 sayılı T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Üreticilere Kullandırılan ve Sorunlu Hale Gelen Tarımsal Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun'a bir geçici madde eklenmesi gerekli görülmüştür.

ADIYAMAN MİLLETVEKİLİ ŞEVKET KÖSE'NİN TEKLİFİ (2/235)

**T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. VE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ TARAFINDAN ÜRETİCİLERE KULLANDIRILAN VE SORUNLU HALE GELEN TARIMSAL KREDİLERİN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA İLİŞKİN KANUN'DA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 05.06.2003 tarih ve 4876 sayılı T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Üreticilere Kullandırılan ve Sorunlu Hale Gelen Tarımsal Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun'a aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE - Bu kanunun yayımlandığı yılın Ekim ayında toplam borç miktarının % l0'u, kalanı kanunun yayım tarihinden bir sonraki yılın Ekim ayından başlamak üzere, her yılın Ekim ayında ödenmek üzere üç eşit taksitle tahsil edilir. Taksitlendirme süresince alacağa herhangi bir değer artışı ve faiz uygulanmaz. Bu kanunun yayım tarihinden itibaren, doksan gün içerisinde borcun tamamının peşin ödenmesi halinde, toplam borç miktarı üzerinden % 30 oranında indirim uygulanır.

Taksitlendirme uygulamasından yararlanmak isteyen borçlular ve borçla ilgililer, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altmış gün içinde Bankaya veya TKK'ya dilekçe ile başvuruda bulunmak zorundadır.

Borç taksitlerinden herhangi birini vadesinde ödemeyenlerin kalan borçları muacceliyet kazanır."

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

*Selçuk Ayhan*
İzmir

**GEREKÇE**

Reel ekonomide yaşanan daralma ve olumsuzluklar en fazla küçük esnaf ve sanatkarlarımız ile çiftçilerimizi etkilemiştir. Piyasalarda yaşanan olumsuzluklar üretimi etkilediği gibi, esnaf ve sanatkarlarımızı çek ve senetlerini ödeyemez duruma düşürmüştür.

2002 yılında 2 milyar 203 milyon YTL olan karşılıksız çeklerin tutarı, 2007 yılı sonunda 11 milyar 728 milyon YTL'ye yükseldiği görülmektedir. Karşılıksız çek miktarı ise 5 yılda yüzde 432,1 oranında artmıştır.

2002 yılından 2007 yılı sonuna kadar protesto edilen senet sayısı ise yüzde 194,9 artarken, protesto edilen senet tutarı yüzde 602,3 oranında artış göstermiştir. 2002 yılında protestolu senet sayısı 498 bin 748, tutarı 816 milyon YTL iken, 2007 yılında protesto edilen 1 milyon 470 bin 758 adet senedin tutarı ise 5 milyar 732 milyon YTL'ye yükselmiştir.

Yukarıdaki veriler, ülke ekonomisinin içinde bulunduğu kötü tablonun bir göstergesidir. Protestolu çek ve senetlerin gelişimi reel sektördeki durumun vahametini gözler önüne sermektedir.

Bağ-Kur mükelleflerinin içinde bulundukları durum, Türkiye'deki üretim sektörünün iflas ettiğini, üretim sektörünün ciddi bir darboğazın içinden geçtiğini ortaya koymaktadır. Gelinen noktada küçük esnaf ve sanatkarlarımız ile çiftçilerimiz sosyal güvenlik primini dahi ödeyemez durumda bulunmaktadır. Primlerini ödeyemediği için pek çok mükellef işini bırakmak zorunda kalmış ve Bağ-Kur'la ilişiğini kesmiştir.

2003 yılında 141 bin 648, 2004'te 180 bin 738, 2005'te 262 bin 550, 2006'da 280 bin 737 ve 2007 yılında da 272 bin 841 sigortalı, Kurum'dan ayrılmıştır. Yani son beş yıllık dönemde, büyük bölümü esnaf olmak üzere toplam 1 milyon 138 bin 514 kişi Bağ-Kur'dan ayrılmıştır. Esnaf ile tarımda kendi adına çalışanların sosyal güvenlik kuruluşu olan Bağ-Kur, kepenk kapatan esnaf ve kentlere göç eden tarım nüfusu nedeniyle hızlı biçimde aktif sigortalı kaybına uğramıştır.

Yine bu dönemde Bağ-Kur prim borçları yaklaşık 3 kat artmıştır. 2002 yılında, esnaf Bağ-Kur'luların 9 milyar 43.4 milyon YTL olan prim borcu bulunurken 2007 yılı sonu itibariyle bu rakam 25 milyar 933.5 milyon YTL'ye ulaşmıştır Çiftçi Bağ-Kur'luların borç tutarı da 2 milyar 835 milyon YTL'den 6 milyar 722 milyon YTL'ye çıkmıştır. Böylece Bağ-Kur'un toplam prim alacağı 11 milyar 878.4 milyon YTL'den, 32 milyar 656.1 milyon YTL'ye yükselmiştir.

Hükümetin, prim borçlarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin olarak çıkardığı 5458 sayılı kanundan yararlanmak üzere 849 bin 464 Bağ-Kur sigortalısı başvurmuş, başvuruda bulunanlardan sadece 211 bin 714'ü yeniden yapılandırmadan yararlanmıştır. 10 bin 922 sigortalı ise prim ödemelerini düzenli olarak gerçekleştirmedikleri gerekçesiyle yeniden yapılandırma talepleri iptal edilirken, 141 bin 908 sigortalının yeniden yapılandırma talebi ise iptal pozisyonuna düşmüştür.

Görülmektedir ki, küçük esnaf ve sanatkar ile çiftçilerimizin Bağ-Kur'a olan borç sarmalından kurtararak, yeniden ekonomiye katkı verir ve üretim yapabilir hale getirmek bir zorunluluk haline gelmiştir. En azından Bağ-Kur prim borçlarının taksitlendirilerek, bu borçlara uygulanan faizlerin bir defaya mahsus olmak üzere silinmesi, daralan ekonomiye bir nebze de olsa rahatlama imkanı tanıyacaktır.

İZMİR MİLLETVEKİLİ SELÇUK AYHAN'IN TEKLİFİ (2/236)

**ESNAF VE SANATKARLAR VE DİĞER BAĞIMSIZ ÇALIŞANLAR SOSYAL SİGORTALAR KURUMU KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 28- Bu Kanuna ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre tescil edilmiş olup, prim ve gecikme zammı borcu bulunan sigortalıların borçları, bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren otuz gün içinde Kuruma başvurmaları halinde, toplam borçlarının faizleri silinerek yönetim Kurulunca yeniden yapılandırılır.

Yeniden yapılandırma kapsamında sigortalıların aylık cari primlerine ilaveten cari primlerinin belli bir oranından aşağı olmamak üzere borçlarına mahsuben taksitler halinde ödeme yapmaları, teminat göstermeleri çerçevesinde sigortalıların borç ödeme kapasitelerine ve borç sürelerine göre usul ve esasları belirlemeye ve başvuru süresini otuz güne kadar uzatmaya Yönetim Kurulu yetkilidir.

Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler, Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren bir yıl içinde düzenlenir."

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Tarımsal Kredi Borçlarının Ertelenmesine Dair Kanun Teklifim gerekçeleri ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

*Kemal Anadol*

İzmir

**GEREKÇE**

Uygulanan ekonomik politikalardan en olumsuz etkilenen kesimlerden birisinin tarım kesimi olduğuna kuşku yoktur.

Gayri Safi Yurtiçi Hâsılanın 2007 yılında yüzde 4,5 oranında artmasına karşın, tarımın yüzde 7,3 küçülmesi bunun en önemli göstergelerinden biridir. Bununla birlikte tarım alanlarında son 10 yılda 1 milyon hektara ulaşan daralma, çiftçilerin üretim güçlerini yitirmesinden dolayı tarımsal faaliyetlerini sürdüremediklerini ortaya koymaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumunun 15 Nisan 2008 tarihinde açıkladığı "Hanehalkı İşgücü Araştırması 2008 Ocak Dönemi Sonuçları"na göre, 2007 Ocak Dönemi ile 2008 Ocak dönemi arasında tarım sektöründe çalışanların sayısı 527 bin kişi azalmıştır. Buna göre tarımdaki istihdam oranı yüzde 25,5'den yüzde 23,2'ye gerilemiştir.

Tarım kesimindeki daralma ve çiftçilerimizin yaşadığı olumsuzluklara, 2007 yılında yaşanan kuraklığın da eklenmesi, çiftçilerimizin büyük gelir kaybına uğramalarına neden olmuştur.

Türkiye Ziraat Odaları Birliğinin yaptığı bir çalışmada 2007 yılında yaşanan kuraklıktan kaynaklı tarımsal üretim zararı 5 milyar YTL olarak hesaplanmıştır. Ege Bölgesi 1.407.884.484 YTL üretim zararı ile 2007 yılında en çok üretim zararı yaşanan bölgemiz olmuştur. Üretim zararı incirde yüzde 38.7, domateste yüzde 25.4, karpuzda 23.7, çekirdeksiz kuru üzüm, buğday ve arpada yüzde 20, kirazda yüzde 10'lara kadar ulaşmıştır.

Kuraklık karşısında alınan önlemler ve çiftçilerimize sağlanan destekler yetersiz kalmış ve birçok çiftçimiz haciz uygulaması ile karşı karşıya kalmışlardır.

Gelinen noktada tarımsal ürünlerin fiyatlarında büyük artışların ortaya çıktığı bir süreç yaşanmaya başlamıştır. Çiftçilerimizin yeterli destek unsurlarından yararlandırılmaması, üretim güçlerini yitirmeleri ve dolayısıyla üretim yapamaz noktaya gelmelerine neden olmuştur. Bu durum tarım ürünlerinde dış alımı artırmış, küresel ısınmayla birlikte artan ürün fiyatları karşısında Türk çiftçisinden esirgenen kaynağın, dış alımla yabancı ülkelere sağlanması gibi bir sonuç ortaya çıkmıştır.

Kanun teklifi ile çiftçilerimizin üretim güçlerini yeniden kazanarak tarımsal üretime geçmelerini sağlamak amacıyla T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlarının 1 yıl süre ile faiz işletilmeden ertelenmesi amaçlanmıştır.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden kullandıkları vadesi geçen ve vadesi 2008 yılı içinde dolacak olan tarımsal kredi borçlarının, faiz işletilmeden bir yıl süre ile ertelenmesi ve başlatılan yasal takibin erteleme sonuna kadar durdurulması amaçlanmıştır. Bu uygulama ile oluşan giderlerin Hazine tarafından karşılanması öngörülmüştür.

**Madde 2-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 3-** Yürütme maddesidir.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ KEMAL ANADOL'UN TEKLİFİ (2/237)

**ÇİFTÇİLERİN T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. VE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİNE OLAN TARIMSAL KREDİ BORÇLARININ ERTELENMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** (1) Çiftçilerin, vadesi geçen ve vadesi 2008 yılı içinde gelecek olan T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan tarımsal kredi borçları (hazine kaynağına dönüşmüş ve düşük faizli krediler dahil), vadesi geçen krediler için bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten, vadesi 2008 yılında gelecek olan krediler için de vade bitimi tarihinden itibaren, faiz tahakkuk ettirilmeksizin, bir yıl süre ertelenir.

(2) Bu uygulama sonucunda oluşan gelir kayıpları talepleri üzerine T.C. Ziraat Bankasına ve Banka aracılığı ile Tarım Kredi Kooperatiflerine Hazine Müsteşarlığı tarafından avans olarak ödenir.

(3) Ertelenen kredi borçları nedeniyle; kredi borçluları, müşterek borçlular ve müteselsil kefiller ve sair borçla ilgililer hakkında başlatılmış bulunan yasal takip işlemleri, borcun erteleme süresi sonuna kadar herhangi bir işleme gerek kalmaksızın durdurulur ve bu süre içerisinde yeni takip başlatılmaz.

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sulama Elektriği Borcu Bulunan Çiftçilerin Borçlarının Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

| | | |
|---|---|---|
| *Yaşar Ağyüz* | *Ferit Mevlüt Aslanoğlu* | *Enis Tütüncü* |
| Gaziantep | Malatya | Tekirdağ |
| *İsa Gök* | *Selçuk Ayhan* | *Ahmet Ersin* |
| Mersin | İzmir | İzmir |
| *Tacidar Seyhan* | *M. Ali Özpolat* | *Mevlüt Coşkuner* |
| Adana | İstanbul | Isparta |
| *Osman Kaptan* | *Tekin Bingöl* | *Algan Hacaloğlu* |
| Antalya | Ankara | İstanbul |
| *Fevzi Topuz* | *Nesrin Baytok* | *Gürol Ergin* |
| Muğla | Ankara | Muğla |
| *Abdulaziz Yazar* | *Sacid Yıldız* | *Bülent Baratalı* |
| Hatay | İstanbul | İzmir |
| *Vahap Seçer* | *Hüsnü Çöllü* | *M. Ali Susam* |
| Mersin | Antalya | İzmir |
| *Ensar Öğüt* | *Ergün Aydoğan* | *R. Kerim Özkan* |
| Ardahan | Balıkesir | Burdur |
| *Ali Rıza Ertemür* | *F. Nur Serter* | *Ali İhsan Köktürk* |
| Denizli | İstanbul | Zonguldak |
| *Atilla Kart* | *Ali Koçal* | *Nevin Gaye Erbatur* |
| Konya | Zonguldak | Adana |

**GENEL GEREKÇE**

Ülkemizde geçen yılın kurak geçmesi ve tarımsal destekleme politikalarındaki yanlışlık ve yetersizlik ile tarım girdilerindeki artışlar nedeniyle çiftçilerimiz bekledikleri yeterli geliri elde edememişlerdir.

Geçimini tarımla devam ettiren çiftçilerimizin zamanında gelmeyen elektrik faturaları birikmiş ve zaten ödeme güçlüğü içinde bulunan çiftçiler biriken borçlarını ödeyememişlerdir. Bu nedenle çiftçilerimizin ya elektrik saatleri mühürlenmekte veya haciz işlemine maruz kalmaktadırlar.

Ülkemizde bu yıl da devam eden kuraklık nedeniyle ürünlerin sulanması zorunluluğu devam etmektedir.

Tüm bu nedenlerle, çiftçilerimizin sulama elektriği borçlarının yeniden yapılandırılması zorunludur.

Bu kanun teklifiyle çiftçilerimize ürünlerini sulama olanağı ve ürünlerde verimlilik sağlanması amaçlanmaktadır.

GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ YAŞAR AĞYÜZ VE 29 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/258)

**SULAMA ELEKTRİĞİ BORCU BULUNAN ÇİFTÇİLERİN BORÇLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** Sulama elektriği borcu bulunan çiftçilerin, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde TEDAŞ Müdürlüklerine başvurmaları halinde, 1/1/2008 tarihine kadar faturalandırılmış borçlarından gecikme faizi alınmaksızın, anaparanın otuz altı ay ve eşit taksitlerle ödenmesi sağlanır.

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kamu Yatırımı Nedeniyle Zarar Gören Esnaf ve Tüccarlara Destek Verilmesi Hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçeleri ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz. *15.5.2008*

| | | |
|---|---|---|
| *Mehmet Ali Susam* | *Enis Tütüncü* | *Tekin Bingöl* |
| İzmir | Tekirdağ | Ankara |
| *Nesrin Baytok* | *Sacid Yıldız* | *Vahap Seçer* |
| Ankara | İstanbul | Mersin |
| *Mehmet Ali Özpolat* | *Osman Kaptan* | *Gürol Ergin* |
| İstanbul | Antalya | Muğla |
| *Hüsnü Çöllü* | *Fevzi Topuz* | *Tacidar Seyhan* |
| Antalya | Muğla | Adana |
| *Ahmet Ersin* | *Bülent Baratalı* | *Abdulaziz Yazar* |
| İzmir | İzmir | Hatay |
| *Mevlüt Coşkuner* | *Ensar Öğüt* | *Ergün Aydoğan* |
| Isparta | Ardahan | Balıkesir |
| *R. Kerim Özkan* | *Ali Rıza Ertemür* | *F. Nur Serter* |
| Burdur | Denizli | İstanbul |
| *Ali İhsan Köktürk* | *Atilla Kart* | *Ali Koçal* |
| Zonguldak | Konya | Zonguldak |
| | *Nevin Gaye Erbatur* | |
| | Adana | |

**GENEL GEREKÇE**

Alt ve üst geçit, köprü, metro inşaatı gibi kamu yatırımları, doğal olarak kamu idarelerinin, kent sakinleri için yaptığı yatırımların başında gelmektedir. Vatandaşların günlük hayatta yaşam standartlarını artırmak ve çağdaş bir kentsel yaşamın gereği olarak daha iyi hizmet alabilmelerini sağlamak için yapılanlar kuşkusuz vazgeçilmez ve ötelenemez hizmetlerin başında gelmektedir. Bu yatırımlar hiç kuşkusuz insanlarımızın trafikte daha az süre geçirmesini, işlerine daha kolay gidip gelebilmelerini ve günlük yaşamlarını daha rahat sürdürebilmelerini sağlamaktadır.

Ancak, bilindiği gibi, bu tip kamu yatırımlarının yapım süreci boyunca, inşaat çevresi içinde yer alan birçok özel ve kamusal alan zorunlu olarak trafiğe kapatılmakta, inşaatın sürdüğü bölgede her türlü sosyal ve ticari yaşam durmakta veya minimum seviyeye düşmektedir.

Dolayısıyla, bu kamu yatırımlarının inşaatı, kısa bir süre içerisinde bitirilmediği takdirde, çevre esnafı ve tüccarı, çok büyük zararlara uğramakta, inşaat nedeniyle müşteri trafiğinin olmaması karşısında iş yapamamakta, dolayısıyla borçlarını ödeyememekte, çoğu zaman ise dükkanını kapatmak zorunda kalmaktadır.

Bu durum, yalnızca çevre esnafı ve tüccarına değil, ülke ekonomisine de büyük zararlar vermekte, inşaat zamanında bitirilmediği takdirde, inşaat maliyetleri artmakta; bu da devleti büyük zararlara sokmaktadır.

Bu yüzden, inşaatların ivedi biçimde bitirilmesinin yanı sıra inşaat süresince özellikle mağduriyeti had safhada yaşayan küçük esnafın korunması ve zararlarının tazmini büyük önem taşımaktadır.

Kamu yatırımlarının inşaat aşamasında ilgili bölge sınırları içinde kalan esnaf ve tüccarlarımızın mağduriyetini gidermek ve kepenk kapatmalarını önlemek için bu kanun teklifi hazırlanmıştır.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** Bu maddeyle kamu yatırımı nedeniyle maddi sıkıntıya giren esnaf ve tüccarlarımızın, üç aydan fazla süren kamu yatırımı inşaatı süresince, devlete olan borçlarının inşaatın bitiş tarihinden sonraya ertelenmesi ve borcun taksitler halinde geri ödenmesi düzenlenmiştir.

**Madde 2-** Bu maddeyle kamu yatırımı nedeniyle maddi sıkıntıya giren esnaf ve tüccarlarımızın, kamu yatırımı inşaatı süresince nakdi destek alması düzenlenmiştir.

**Madde 3-** Teklifin bu maddesiyle; kamu yatırımı inşaatı nedeniyle ticari ve ekonomik açıdan zarar görecek tacir ve esnafları ve bunların olumsuzluktan etkilenme katsayılarını belirlemek amacıyla, valinin veya valiyi temsil edecek yardımcısının başkanlığında beş üyeli bir komisyon kurulması, komisyonun çalışmaları ve alacağı kararlar düzenlenmiştir.

**Madde 4-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 5-** Yürütme maddesidir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ MEHMET ALİ SUSAM VE 25 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/259)

**KAMU YATIRIMLARI NEDENİYLE ZARAR GÖREN ESNAF VE TACİRLERE DESTEK VERİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** Üç aydan fazla devam eden kamu yatırımları nedeniyle ticari faaliyetleri yönünden sıkıntıya düşen esnaf ve tacirlerin ilgili bölgedeki kamu yatırımı inşaatının başlama ve bitiş tarihleri arasında, kamuya olan her türlü borçlarının ödenmesi, esnaf ya da tacirin talep etmesi halinde tesisin resmi olarak hizmete alınış tarihinden itibaren altı ay sonrasına ertelenir ve bu süreyi takip eden 18 eşit taksitte ödenir. Taksit aralıkları en çok aylık ya da üç aylık olarak düzenlenir.

**MADDE 2-** Kamu yatırımı yapılacak bölge sınırları içinde işyeri sahibi olan esnaf ve tacirlere, inşaatın başlama tarihinden tesisin resmi hizmete alınış tarihine kadar geçecek süre içerisinde yoksun kalacakları ekonomik menfaat karşılığında olmak üzere, 3'üncü maddede belirtilen Komisyonca belirlenecek olumsuzluktan etkilenme katsayısına göre, yürürlükte bulunan asgari ücretin brüt tutarını geçmemek kaydıyla her ay nakdi destek sağlanır.

**MADDE 3-** Kamu yatırımı yapılacak bölge sınırları içinde, kamu yatırımının yapılmasından ticari ve ekonomik hak kaybına uğrayacak olan tacir ve esnafların belirlenmesi amacıyla, vali veya vali tarafından belirlenecek temsilcinin başkanlığında yatırımı yapan kamu idaresi, yatırımın yapıldığı yer Büyükşehir veya ilçe veya belde belediyesi, ticaret ve/veya ticaret ve sanayi odası, il esnaf ve sanatkarlar odaları birliği temsilcilerinden oluşan beş üyeli bir komisyon kurulur.

Komisyon, hak sahiplerini ve bunların olumsuzluktan etkilenme katsayılarını belirleyerek 15 gün süre ile ilan eder ve durumu hak sahiplerine de bir yazı ile tebliğ eder. Komisyon, kararlarını çoğunlukla alır. Komisyon kararlarına karşı komisyona itirazda bulunulabilir. İtiraz üzerine verilen komisyon kararları kesindir.

**MADDE 4-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 5-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Senetlerinin protesto edilmesi, karşılıksız çekler ve kredi kartı ve banka kredileri borcu nedeniyle mali sicilleri bozulan gerçek ve tüzel kişilerin mali sicillerinin silinmesine dair Kanun Teklifi gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

| | | |
|---|---|---|
| *Mümin İnan* | *Oktay Vural* | *Alim Işık* |
| Niğde | İzmir | Kütahya |
| *Münir Kutluata* | *Necati Özensoy* | *Yılmaz Tankut* |
| Sakarya | Bursa | Adana |
| | *K. Erdal Sipahi* | |
| | İzmir | |

**GEREKÇE**

Ülkemiz son dönemlerde ciddi ekonomik sıkıntılar yaşamaktadır. Esnaf ve tüccarımız senetlerini vadesinde ödemekte zorlanmakta, karşılıksız çeklerinin sayısı hızla artmakta, kredi kartı ve değişik adlarda kullanılan banka kredilerinin ödenmesinde sorunlar oluşmaktadır. Ekonomik sıkıntılar nedeniyle borcunu ödeyememiş, ancak daha sonra ödese bile Merkez Bankası'nın kara listesine girmiş esnaf ve tüccarlarımız var. Bu kişilere, banka işlemlerinde kara listeye girdiği için çek verilmiyor ya da kredi alamıyor. Oysaki Ekonomik daralmanın derinleşmeye başladığı son dönemlerde bu insanların gelecekteki işleri de olumsuz etkilenmemesi ve finansman ihtiyaçlarının daha kolay karşılanması için böyle bir adımın atılması gereklidir.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** Muhtelif borçları nedeniyle yasal takibe uğrayan vatandaşlarımızın, borçlarını ödedikleri tarihe göre mali sicillerinin silinmesini hükme bağlar.

**Madde 2-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 3-** Yürütme maddesidir.

NİĞDE MİLLETVEKİLİ MÜMİN İNAN VE 6 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/261)

**SENETLERİNİN PROTESTO EDİLMESİ, KARŞILIKSIZ ÇEKLER VE KREDİ KARTI VE BANKA KREDİLERİ BORCU NEDENİYLE MALİ SİCİLLERİ BOZULAN GERÇEK VE TÜZEL KİŞİLERİN MALİ SİCİLLERİNİN SİLİNMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** Kredi kartı, tüketici kredisi, karşılıksız çek ya da senet borcu nedeniyle 31 Mart 2008 tarihine kadar yasal takibe uğrayıp haklarında, 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanunun 89 ve 16 ncı maddeleri ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 44 üncü maddesine göre, işlem yapılan vatandaşlarımızdan, borçlarını ödemiş olanların mali sicilleri bu kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ay sonuna kadar, borçlarını 31.12.2008 tarihine kadar ödeyenlerin mali sicilleri ise borçlarını ödedikleri tarihi izleyen ay sonuna kadar silinir.

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çiftçilerimizin, Tarım Kredi Kooperatiflerine ve T.C. Ziraat Bankası AŞ'ne olan Zirai Kredi borçları ile tarımsal sulamadan dolayı devlete ait şirketlere olan elektrik borçlarının yeniden yapılandırılmasına dair kanun teklifi ektedir.

Gereğini arz ederiz.

| | | |
|---|---|---|
| *Mümin İnan* | *Oktay Vural* | *Alim Işık* |
| Niğde | İzmir | Kütahya |
| *Münir Kutluata* | *Necati Özensoy* | *Yılmaz Tankut* |
| Sakarya | Bursa | Adana |
| | *K. Erdal Sipahi* | |
| | İzmir | |

**GEREKÇE**

Ülkemiz son dönemlerde ciddi ekonomik sıkıntılar yaşamaktadır. Ülkemiz tarımı uygulanan ekonomik politikaların yanlışlığı ve yaşanan iklim değişiklikleri nedeniyle 2007 yılında kırmızı alarm verecek ölçüde küçülmüştür. Küresel ısınma, kuraklık, girdi maliyetlerinin yüksekliği ve gıda fiyatlarının yükselmesi, Türkiye'nin aylardan beri en çok konuştuğu konuların başında gelmektedir.

Topraktan elde ettiği üretimle kendi kendisine yetebilen Ülkemizde, son dönemlerde, susuzluk ve kuraklığın yanı sıra, mazot, gübre, tohum ve zirai ilaçların fiyatlarındaki aşırı artışlar nedeniyle, tahıl, sebze ve meyve üretiminde çok ciddi sıkıntılar yaşanmakta iken, sulanabilir araziler de çiftçilerimizin, enerji borçlarından dolayı elektrikleri kesildiğinden, sulanamamakta, devlet çiftçiye nefes alma şansı bırakmamaktadır. Türkiye Ziraat Odaları Birliğinin 2008 Buğday raporuna göre son yıllarda, Ülkemizdeki buğday ekim alanları % 10 civarında gerileyerek 9,4 milyon hektardan 8,5 milyon hektara düşmüş, Türkiye geçmişte, önemli miktarda buğday ve un ihracatı yaparken Dünyada fiyatların tavan yaptığı 2007 yılında büyük miktarda buğday ithal etmek zorunda kalmıştır.

Ülkemiz nüfusunun yaklaşık üçte birine yakın bölümü tarımsal alanda yaşadığı halde bu insanlarımızın milli gelirden tarımın aldığı pay ancak % 10 düzeyindedir. Halbuki bu oranlar, AB ülkelerinde yaşayan nüfus olarak yüzde 3-5 düzeyindedir ve milli gelirden aldıkları pay ise yüzde 5'tir. Yani bu ülkelerdeki çiftçilerin, milli gelirlerinden aldıkları pay nüfus ve gelirle doğru orantılı bir şekilde dengededir. Buna rağmen, AB bütçesinin yarısı hala tarıma destek olarak ayrılmaktadır.

Tarım kesiminin en önemli özelliği, tarımsal üretimin büyük ölçüde üreticinin kontrolü altında olmayan doğa koşullarının etkisi altında olmasıdır. Bu da tarımsal üreticilerimiz açısından risk ve belirsizlik faktörlerini güçlendirir. Çok sayıda ve dağınık olan tarımsal işletmeler, ürettikleri ürünleri genellikle tam rekabete çok yakın piyasalarda sattıkları halde, ihtiyaçları olan girdileri oligopol, hatta bazı hallerde monopol(tekel) piyasalardan sağlamaktadırlar.

Devlet müdahalesi olmadığı takdirde, tarımsal üreticiler bu piyasa koşullarına göre, gerek girdi satın alırlarken, gerekse ürünlerini arz ederlerken iki yönlü sömürüye açık durumdadırlar. Bütün bu nedenlerin etkisiyle, tarım sektörünün desteklemeye muhtaç olması gerçeği pek çok ülke tarafından kabul edilerek, çeşitli destekleme ve koruma tedbirleri uygulanmaktadır.

Türkiye tarımında girdi maliyetlerinin yanında en büyük sorunlardan biriside sulama sorunudur. Akarsularımızın derin vadilerden akması ve rejimlerinin düzensiz olmasından dolayı sulamada akarsularımızdan yeterince faydalanamıyoruz. Bunun için mutlaka akarsular üzerindeki baraj sayısı artırılmalıdır. Diğer bir sorun da yeraltı kaynak sularının, küresel ısınmanın da etkisiyle azalması ve giderek aşağı düşmesidir. Azalan su kaynaklarının daha verimli kullanılması, hem su tasarrufu hem de tarımsal üretimin olumsuz etkilenmemesi açısından, çiftçilerimizin geleneksel sulama yöntemlerinden vazgeçerek yeni teknik sulamalara geçmesi için desteklenmeleri şarttır. Yeraltı sularının tarımda kullanılabilmesinin maliyetinin her geçen gün daha da yükseldiği görülmektedir.

Çiftçilerimizin sıkıntıları had safhaya ulaşmış, dayanacak gücü kalmamıştır. Bir an önce çiftçilerimize yapılan icra takiplerinin durdurulup, üreticilerimizin bu sıkıntılarının çözülmesi gerekmektedir.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** Çiftçilerimizin Tarım Kredi Kooperatifleriyle Ziraat Bankasına olan Zirai Kredi borçları ile elektrik dağıtım şirketlerine olan borçlarının faizlerinin kaldırılarak, ana para borçlarının taksitler halinde ödenmesini hükme bağlar.

**Madde 2-** Çiftçilerimizin ödeme usul ve esaslarını düzenler.

**Madde 3-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 4-** Yürütme maddesidir.

NİĞDE MİLLETVEKİLİ MÜMİN İNAN VE 6 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/262)

**ÇİFTÇİLERİMİZİN, TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİNE VE T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ'NE OLAN ZİRAİ KREDİ BORÇLARI İLE TARIMSAL SULAMADAN DOLAYI DEVLETE AİT ELEKTRİK DAĞITIM ŞİRKETLERİNE OLAN VADESİ GEÇMİŞ ELEKTRİK BORÇLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** Çiftçilerin, Tarım Kredi Kooperatifleri'ne ve T.C. Ziraat Bankası AŞ'ne olan zirai kredi borçları ile tarımsal sulamadan dolayı devlete ait elektrik dağıtım şirketlerine olan vadesi geçmiş elektrik borçlarının faizleri kaldırılarak anapara, faizsiz olarak on eşit taksite bölünür, ilk taksit, başvuru tarihinden itibaren altı ay sonra ödenir, kalan taksitler ise ilk taksitten sonra altı ayda bir ödenmek üzere eşit dağıtılarak düzenlenecek şekilde yapılandırılır.

**MADDE 2-** Bu kanun yayımlandığı tarihten itibaren bir ay içinde başvuran çiftçilerimiz bu yapılandırmadan yararlanır, haklarında yapılan icra takipleri hiçbir işleme gerek kalmadan kendiliğinden sona erer. Üst üste iki taksiti ödemeyenlerin borcu yapılandırma öncesi haline göre hesaplanır, yaptığı ödemeler bu borçlarına mahsup edilir.

**MADDE 3-** Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

**MADDE 4-** Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

15 Temmuz 2007 tarihinde yayınlanan, kuraklık nedeni ile zarar gören illere yapılan destekleme kapsamı dışında kalan, Doğal Afetler ve Kuraklık Sebebi ile Ürünleri Zarar Gören Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden Kullandıkları Tarımsal Kredilerin Geri Ödenmesinin Ertelenmesine İlişkin Kanun Teklifi, gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

*Yaşar Tüzün*

Bilecik

**GENEL GEREKÇE**

Ülkemiz nüfusunun % 35' i geçimini tarımla sağlamakta iken son yıllarda yaşanan doğal afetler, girdi fiyatlarının yüksekliği, kuraklık ve tarımsal ürün gelirlerinin azalması ve diğer bir takım sebepler neticesinde bu oran % 26'ya gerilemiştir.

İstatistiklere göre işsizlik oranının her geçen gün arttığı bir ortamda çiftçilerin sorunlarına acil çözüm bulunmasının gerekliliği ortadadır.

Seçim bölgem Bilecik ilinde ve diğer illerde yapmış olduğum çalışmalarda yaşanan doğal afetlerin ürünlere büyük ölçüde zarar verdiği, tarım girdi fiyatlarının her geçen gün arttığı, bu duruma paralel olarak çıktı fiyatlarının artmaması ve ürün gelirlerinin düşmesi çiftçimizi canından bezdirmiş, köylülerimiz artık geçinemez duruma gelmiştir.

Tüm umutlarını hasada bağlayan köylülerimiz, kredi borçları, ilaç ve gübre borçları, esnaflara yaptıkları borçlar nedeniyle icra ve haciz olayları ile karşı karşıya gelmişlerdir.

15 Temmuz 2007 yılında, kuraklık nedeni ile yapılan destekleme ölçütleri objektif olmadığı için sorunu çözmemiştir. Örneğin Bilecik ilimiz çevresindeki Bolu, Düzce illeri coğrafi yapı ve iklim şartları nedeni ile Bilecik ilinden daha fazla yağış almasına rağmen, bu iller destekleme kapsamına alınmış, Bilecik ili bu kapsama alınmamıştır.

Bu kanun teklifi ile bu tip durumların ortadan kalkması, köylülerimizin borçlarını 1 yıl süre ile erteleyerek kendilerini mağdur eden doğal afetlerin olumsuz sonuçlarını asgariye düşürmek, bu vatandaşlarımızın zorunlu ihtiyaçlarını karşılamalarını sağlayabilmeleri amaçlanmıştır.

BİLECİK MİLLETVEKİLİ YAŞAR TÜZÜN'ÜN TEKLİFİ (2/267)

**DOĞAL AFETLER (KURAKLIK, DON VE KIRAĞ DÜŞMESİ) SEBEBİ İLE ZARAR GÖREN ÇİFTÇİLERİN T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. VE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİNDEN KULLANDIKLARI TARIMSAL KREDİLERİN GERİ ÖDEMESİNİN ERTELENMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 15 Temmuz 2007 tarihinde yayınlanan, kuraklık nedeni ile zarar gören illere yapılan destekleme kapsamı dışında kalan doğal afetler ve kuraklık nedeni ile ürünleri zarar gören çiftçilerin T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi kooperatiflerinden kullandıkları tarımsal kredilerin geri ödemeleri 1 yıl süre ile ertelenmiştir.

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çiftçilerimizin, Tarımsal Sulamadan Dolayı Devlete Ait Elektrik Dağıtım Şirketlerine Olan Vadesi Geçmiş Elektrik Borçları ile Tarım Kredi Kooperatifleri ve T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'ye Olan Zirai Kredi Borçlarının Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz. *10.06.2008*

*Süleyman Turan Çirkin* — Hatay

*M. Akif Paksoy* — Kahramanmaraş

*Mehmet Şandır* — Mersin

*Muharrem Varlı* — Adana

*Yılmaz Tankut* — Adana

**GEREKÇE**

Yoksulluğu, en yaygın olduğu kırsal kesimde azaltmak; ülkemizde gıda güvencesini sağlamak; ayrıca tarım ve gıda fiyatlarındaki bu değişimin ortaya koyduğu konjonktürden yararlanmak üzere tarımsal üretimimizi mutlaka artırmamız ve kırsal kalkınma politikalarına daha fazla önem vermemiz gerekmektedir. Artık, yıllardır ihmal ettiğimiz tarım ve gıda sektöründe atılım yapmak üzere doğru bir vizyon ve strateji geliştirmek, zorunlu hale gelmiştir. Çünkü uygulanan politikalar, tarımda çözülme ve şehirlere göçle sonuçlanmış; bu değişim ne sanayileşme ne de modernleşme hedefine ulaşmamızı sağlamıştır.

Ülkemiz çiftçisinin en önemli sorunu, üretim kalemlerindeki yüksek maliyetlerdir. Gübrede son bir yılda % 150 fiyat artışı olmuştur. Gübre fiyatının yükselmesi ülkemizde zaten yetersiz olan tüketimin daha da azalmasına yol açmaktadır. 2007 yılında gübre tüketimi % 4 oranında azalmış bulunmaktadır. Nisan ayı itibariyle son bir yılda gübrede % 44-150 arasında fiyat artışları olmuştur. Gübredeki bu fiyat artışları çiftçilerimizi gübre kullanamaz hale getirmiştir.

Mazota son bir yılda % 31,4 zam gelmiştir. 2008 yılında ilk beş ayda fiyat artışı % 20 olmuştur. Üretimin temel girdilerinden olan mazottaki bu fiyat artışı ürün maliyetlerini de artırmaktadır. 2008 yılı buğday üretim maliyetinin % 24' ünü mazot gideri oluşturmaktadır. Mazot bedelinin % 30'unu ÖTV oluşturmaktadır, ayrıca % 18 KDV alınmaktadır. Tarımda kullanılan mazot miktarı yaklaşık 3,3 milyar litredir. Verilen mazot desteği, tarımda kullanılan mazotun yansından daha azının (1,36 Milyar litre) bu günkü fiyatlarla ancak % 12'sini desteklemiştir. Aslında verilen destek tarımda kullanılan mazota ödenen toplam bedelin sadece % 5'ini ancak karşılamıştır.

Üstüne üstlük 2007 yılında genelde ülkemizde yeterli yağışın olmaması sebebiyle başlangıçta belirlenen meteorolojik kuraklık daha sonra tarımsal kuraklığa dönüşmüş, tüm bölgelerimiz ile kuraklığın etkisiyle bir çok üründe önemli üretim düşüşleri meydana gelmiştir. Türkiye Ziraat Odaları Birliği'nin raporlarına göre 2007 yılında kuraklığın tarıma verdiği zarar 5 Milyar YTL 'ye ulaşmış, tarımda % 7,3 oranında bir küçülme meydana gelmiştir.

2007 yılında kuraklık başta olmak üzere tarımdan yeterli geliri elde edemeyen üreticiler üretime devam edebilmek için kullandığı kredinin borcunu ödeyememiştir. Bu yılda kuraklığa bağlı 40 ilde 4 ürün baz alınarak yapılan borç ertelemesi çiftçilerimiz için yeterli olmamıştır. Bu sebeple kredi borcunu ödeyemeyen tüm üreticilerin kredi borçları faizsiz ertelenmelidir.

Kuraklığın etkisini kısmen azaltabilmek için üreticilerin sulama yapabilmesi çok önemlidir. Buna rağmen elektrik borçlarından dolayı icralık olan ve sayaçları kapanan üreticiler sulama yapamamaktadır. Kesik elektrikler acilen açılmalı, icralar durdurulmalı ve elektrik borçları yeniden yapılandırılmalıdır.

Bu gerekçelerle, Kanun teklifim hakkında gereğinin yapılmasını arz ederim.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** Çiftçilerin, tarımsal sulamada ve köy içme sularında kullanılan elektrik tüketim bedellerinden doğan alacaklarının, gecikme zammı ve faizleri kaldırılarak, anaparanın taksitlendirilmesini ve ödeme koşullarını düzenler.

**Madde 2-** Çiftçilerin, Tarım Kredi Kooperatiflerine ve T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'ye olan zirai kredi borçlarının faizlerinin kaldırılarak, anaparanın taksitlendirilmesi ve ödeme koşullarını düzenler.

**Madde 3-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 4-** Yürütme maddesidir.

HATAY MİLLETVEKİLİ SÜLEYMAN TURAN ÇİRKİN VE 4 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ
(2/289)

**ÇİFTÇİLERİMİZİN, TARIMSAL SULAMADAN DOLAYI DEVLETE AİT ELEKTRİK DAĞITIM ŞİRKETLERİNE OLAN VADESİ GEÇMİŞ ELEKTRİK BORÇLARI İLE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ VE T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş.'YE OLAN ZİRAİ KREDİ BORÇLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 2.4.2004 tarihli ve 2004/22 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı ile özelleştirme programına alınmış olan TEDAŞ Genel Müdürlüğü ve bağlı ortaklıklar ile müesseselerince tahakkuk ettirildiği halde, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar tahsil edilmemiş olan tarımsal sulamada ve köy içme sularında kullanılan elektrik tüketim bedellerinden doğan alacaklarının ve ferilerinin, yargıya intikal edip etmediğine ve daha önce herhangi bir şekilde ödeme planına bağlanıp bağlanılmadığına bakılmaksızın, tahakkuk tarihindeki vadesi geçmiş elektrik borçlarının gecikme zamları ve faizleri kaldırılarak, anapara kısımları taksitlendirme süresince söz konusu alacağa herhangi bir değer artışı uygulanmadan, eşit taksitler halinde ödemek kaydıyla ortalama vade onsekiz ayı, toplam süre üç yılı geçmeyecek şekilde taksitlendirerek tahsil etmeye TEDAŞ Yönetim Kurulu yetkilidir.

Tespit edilen toplam borç miktarının yüzde 10'u, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren doksan gün içinde peşin alınır. Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren doksan gün içinde borcun tamamının peşin ödenmesi halinde, hesaplanan toplam borç miktarı üzerinden yüzde 30 oranında indirim uygulanır.

Bu Kanun kapsamında taksitlendirilen alacakların, taksit ödeme sürelerinde ödenmemesi halinde, kalan taksit tutarları muaccel olur ve takip edilerek tahsil olunur.

Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce, takibe alınmış ve icra takibi devam etmekte olan alacaklar için, borçlunun bu kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde, asıl borçlular ve kefiller hakkında sürdürülen dava, icra ve takip işlemlerinden vazgeçilir.

**MADDE 2-** Çiftçilerin, Tarım Kredi Kooperatiflerine ve T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'ye olan zirai kredi borçlarının faizleri kaldırılarak anapara, taksitlendirme süresince söz konusu alacağa herhangi bir değer artışı uygulanmadan, eşit taksitler halinde ödemek kaydıyla, ortalama vade onsekiz ayı, toplam süre üç yılı geçmeyecek şekilde taksitlendirerek tahsil edilir.

Tespit edilen toplam borç miktarının yüzde 10'u, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren doksan gün içinde peşin alınır. Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren doksan gün içinde borcun tamamının peşin ödenmesi halinde, hesaplanan toplam borç miktarı üzerinden yüzde 30 oranında indirim uygulanır.

Bu Kanun kapsamında taksitlendirilen alacakların, taksit ödeme sürelerinde ödenmemesi halinde, kalan taksit tutarları muaccel olur ve takip edilerek tahsil olunur.

Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce, takibe alınmış ve icra takibi devam etmekte olan alacaklar için, borçlunun bu kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde, asıl borçlular ve kefiller hakkında sürdürülen dava, icra ve takip işlemlerinden vazgeçilir.

**MADDE 3-** Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

**MADDE 4-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. *17.11.2008*

*Selçuk Ayhan*

İzmir

**GENEL GEREKÇE**

AKP iktidarının uyguladığı yanlış politikalardan en çok etkilenen kesimlerin başında, tarım sektörü gelmektedir. AKP hükümetleri döneminde tarımsal girdi fiyatlarında yaşanan ve yüzde yüzleri bulan artışlara karşılık, tarım ürünleri fiyatlarının yerinde sayması nedeniyle, tarım kesimi büyük bir yıkımla karşı karşıya bırakılmıştır.

Tarlasını dahi ekemeyen çiftçilerimiz, tarım kredi kooperatiflerinden ve bankalardan kullanmış oldukları kredilerini dahi ödeyemez duruma düşmüş, bu yüzden büyük bir faiz ve borç batağının içine sürüklenmişlerdir. Bilindiği gibi Bağ-Kur primleri, tarım çalışanları için sağlık ve emeklilik güvencesi demektir. Yaşanılan ekonomik durgunluk ve yanlış tarım politikaları sonucu, toplam 1.147.363 Bağ-Kur'a kayıtlı tarım sigortalısının 720.000'i sigorta primlerini ödeyemediğinden borçlu duruma düşmüş, tüm olumsuz şartlara rağmen, ancak 427.363 sigortalı primlerini yatırabilmiştir.

Sosyal Güvenlik alanında yapılan düzenleme 1 Ekimde yürürlüğe girmiştir. Bu düzenlemeyle;

Tarımda kendi toprağını ya da kiraladığı toprağı kendi adına işleten çiftçi, yani Bağ-Kur'lu tarım çalışanı açısından 1 Ekim sonrası, aynı yeni dönemdeki normal Bağ-Kur'lular gibi işlem görecektir. Ancak çiftçilerin içerisinde bulunduğu ekonomik koşullar göz önünde bulundurulmak suretiyle, kimi noktalarda farklı düzenlemelere tabi tutulacaktır.

Tarım Bağ-Kur'lular için yeni dönemdeki en önemli gelişme, emekli olduktan sonra aylıklarını alarak, destek primi de ödemeden çalışmaya devam etmeleridir.

Tarımsal faaliyetten net geliri asgari ücretten az olanların sigortalı olma yükümlüğü bulunmuyor. Ancak bu tutarı geçiyorsa zorunlu olarak sigortalı olacaklar ve normal prim ödeyecekler.

Bağ-Kur'lu mükellefler için çıkartılan düzenleme, 1479 ve 2926 sayılı tarım sigortalı olanların 31/3/2008 tarihine kadar olan prim ve sosyal güvenlik destek prim borçları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden iki ay içinde yazılı olarak başvurulması kaydıyla, bu maddede belirtilen şartlarla peşin veya yirmi dört aya kadar eşit taksitler halinde ödenebilmesini kapsamaktaydı.

Yine 1479 ve 2926 sayılı kanunlar kapsamındaki sigortalılar veya bunların hak sahipleri, bu madde kapsamı dışında borçlarının bulunmaması veya bu madde kapsamı dışında borçları bulunmakla birlikte bu borçların özel kanunlara göre yapılandırılmış olup ödeme yükümlülüklerinin de yerine getiriliyor olması ve birinci fıkraya göre hesaplanan toplam borçlarının ilk dört taksitini ödemeleri kaydıyla sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılacaktır, denilmektedir.

Yürürlüğe giren bu yasadan faydalanmak için 2398 tarım sigortalısının başvuruda bulunduğu görülmektedir. düzenli olarak ödemede bulunan sigortalı sayısı ise 427 363'tür.

Tarım sektörü taşıdığı özellikler nedeniyle her yıl gelir getiren bir sektör değildir. Kuraklık ve benzeri nedenlerle gelir elde edemeyen çiftçilerimiz, bir sonraki yıl daha uygun bir dönem geçirebilmektedir. Bu nedenle Bağ-Kur'a borcu olan çiftçilere süre kazandırılması açısından yeni bir düzenleme yapılması gerekli görülmektedir.

Görülen odur ki, sık sık çıkartılan Bağ-Kur afları ne yazık ki tarım sigortalılarının sorunlarına çözüm olamamaktadır.

Yapılan düzenlemeyle, zor günler yaşayan tarım sigortalılarının, Bağ-Kur'la olan ilişkilerinin belli bir süreyle dondurulmasına bu sürenin bitiminde tekrar başvurmaları halinde, dondurulan yıllara ait prim borçlarının faizsiz olarak toptan ödenmesine olanak tanınmaktadır. Sağlık yardımlarında ise Bağ-Kur'la ilişkinin kesildiği ilk bir yıl için sağlık yardımlarından faydalanılmasına olanak tanınmaktadır.

İZMİR MİLLETVEKİLİ SELÇUK AYHAN'IN TEKLİFİ (2/344)

## SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEGİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

**MADDE 1-** 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

"MADDE 91/A- Tarımsal faaliyette bulunan sigortalıların ödemekle yükümlü olduğu primlerin ödenmesi, isteğe bağlı olarak en fazla 2 yıl süreyle ertelenir. Bu şekilde ertelenen primlere faiz, gecikme cezası veya gecikme zammı uygulanmaz. Erteleme süresinde biriken ödenmemiş primler toplamı, erteleme süresinin sonunda bir defada ödendiği takdirde prim ödemesi ertelenen süreler sigortalılıktan sayılır. Aksi halde birikmiş tüm prim borçları ertelenen süreye eşit bir sürede eşit taksitler halinde ödenir.

Sigortalılar ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler, birinci fıkraya göre belirlenen erteleme süresi içinde ilk 1 yıl boyunca sağlık hizmetlerinden faydalanmaya devam ederler.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ile Sağlık Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir."

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

06.06.2003 tarih 4876 sayılı T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Üreticilere Kullandırılan ve Sorunlu Hale Gelen Tarımsal Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun'a Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

*Eşref Karaibrahim*
Giresun

**GENEL GEREKÇE**

'T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Üreticilere Kullandırılan ve Sorunlu hale Gelen Tarımsal Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına ilişkin 4876 Sayılı Kanun' 12.06.2008 tarihinden bu yana yürürlükte olup tarımsal üretimdeki sıkıntılar çeşitli nedenlerle yıllar içerisinde büyümekte ve çiftçilerimizin bu kredilere olan gereksinimi de artmaktadır. Ülkemiz nüfusu göz önüne alındığında ve geçimini tarımla sağlayan nüfusumuzu büyüklüğü de buna ilave edilecek olur ise, sorunlarının en öncelikli çözüm yöntemleri geliştirilmesi gereken kesim tarım üreticileri olduğu bir gerçektir.

Uygulanan ekonomik politikalar, küresel ısınma ve kuraklık, tarım topraklarının amaç dışı kullanılması, ekolojik dengesizlikler, doğal afetler ve şimdi küresel kriz ve beraberinde artan işsizlik rakamları çiftçilerimizi üretemez, ürettiğinin karşılığını alamaz hale getirmiştir.

Tarım sektörü içinde önemli bir yer arz eden fındık üreticisi de bu gidişattan olumsuz etkilenen kesimlerin başında gelmektedir. Devlet Planlama Teşkilatı ve Devlet İstatistik Enstitüsü verilerine göre bugün itibari ile 42 ilimizde fındık yetiştirilmektedir. Fındık; ülkemizin, dünya üretim ve ihracatında yüzde 75'lik paya sahip olduğu tek üründür. Bu oran bazı yıllarda yüzde 80'lere kadar çıkabilmektedir. Denilebilir ki, dünya üzerinde hiçbir ülkenin hem üretimine hem ihracatına bu oranda sahip olduğu bir ürünü yoktur. Fındık; Karadeniz bölgesinde 8,5 milyon vatandaşımızın direkt ve dolaylı gelirlerini belirleyen en önemli gelir kaynaklarından birisini oluşturmaktadır. Keza bölgemiz gerek ekonomik ve gerekse sosyal kültürel yapılanmasında ve gelişmesinde fındık fevkalade öneme haizdir. Bölgemizde ticari yapının boyutlarını ve gelişmesini belirleyen ve pazar talebini oluşturan gelirlerin başında zirai kesimin fındıktan sağladığı kazançlar gelmektedir. Bu bağlamda fındık bölgemiz ekonomisinin ana gelir kaynağını oluşturmakta olan bir mahsuldür.

Fakat fındık üreticisi; son yıllarda gerek tarımsal ilaçlar, fındık ilaçları, gübrelerde özellikle 2007 ve 2008 yıllarında yüzde 200'lere varan artışlar, budama, hasat öncesi bahçe altının temizlenmesi, ayrıca hasat mevsiminde toplama, taşıma, ayıklama, patoz, harmanlama, kurutma, depolama maliyeti göz önüne alındığında bunun karşılığı alınamadığı gibi maliyeti karşılığında ürününü satmak zorunda kalmıştır. Fındık taban fiyatının geç açıklanması birçok üreticinin fındığını erkenden pazara çıkarmasına neden olmuştur. Daha sonrasında TMO'nun randevu sorunu, randıman düşüklüğü, parasını alamaması vs. gibi nedenler neticesinde üreticinin fındığını yine pazarda satmak zorunda bırakılmış olması da ayrıca mağduriyeti artırmıştır. Tüm bu gelişmeler neticesinde üretici belirlenen 2 YTL maliyet fiyatına ya da biraz üzerine fındığını satmak zorunda bırakılmıştır.

Bölgemde yaptığım araştırmalar neticesinde fındık üreticilerinin büyük bir kısmının T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri vasıtasıyla kullanmış olduğu kredileri geri ödeyemediğini, kimi üreticilerimizin icralık duruma düştüklerini görmekteyim. 4876 sayılı Kanun'a geçici bir madde eklenerek çiftçilerimizin mağduriyetlerinin biraz olsun giderilebilmesi, tarımsal üretime etkin katılabilmeleri amaçlanmaktadır.

GİRESUN MİLLETVEKİLİ EŞREF KARAİBRAHİM'İN TEKLİFİ (2/356)

**T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. VE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ TARAFINDAN ÜRETİCİLERE KULLANDIRILAN VE SORUNLU HALE GELEN TARIMSAL KREDİLERİN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA İLİŞKİN KANUN'A GEÇİCİ MADDE EKLENMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 4876 sayılı T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Üreticilere Kullandırılan ve Sorunlu Hale Gelen Tarımsal Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE- Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankası Tarım Kredi Kooperatiflerinden kullandıkları vadesi geçen ve vadesi 2008 yılı içerisinde dolacak olan tarımsal kredi borçları, faiz işletilmeden, eşit miktarlara bölünerek, beş yıla yayılarak tahsil edilir. Başlatılan yasal takip bu süre sonuna kadar durdurulur. Bu borçları nedeni ile kredi kullandırılmayan üreticilere yeniden kredi kullandırılabilir, oluşacak gider ve zararlar hazinece karşılanır.

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa Geçici Madde Eklenmesi ile İlgili Kanun Teklifimiz, gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

| | | |
|---|---|---|
| *Yılmaz Tankut* | *Oktay Vural* | *Prof. Dr. Alim Işık* |
| Adana | İzmir | Kütahya |
| *Cemalettin Uslu* | *Ahmet Kenan Tanrıkulu* | *Beytullah Asil* |
| Edirne | İzmir | Eskişehir |
| *Mümin İnan* | *Kürşat Atılgan* | *Ali Torlak* |
| Niğde | Adana | İstanbul |
| *Osman Ertuğrul* | | *Hasan Çalış* |
| Aksaray | | Karaman |

**GENEL GEREKÇE**

Yazılım sektörü, bilgi toplumunun altyapısını oluşturan temel endüstrilerden biridir. Bilgi toplumunun her etkinliği bir yazılımın sağladığı otomasyon ve iletişim sayesinde gerçekleştiğinden, bu çağın en önemli sektörlerinden biri olan yazılıma özel bir önem verilmesi gerekmektedir.

Yazılım diğer sanayi ürünlerinden farklı olarak yer kaplamaz ve taşınması kolaydır. Aynı zamanda yatırım sermayesi de azdır. Çok önemli bir özelliği ise bir kez üretilip, çok kez satılabilmesidir. Enerji tüketimi, dikkate alınmayacak kadar azdır. Yazılım sektörü için yeni enerji kaynaklarının yaratılması gerekmez. Katma değeri yüksek bir üründür ve tümüyle yurt içi kaynaklarla üretilebilir.

Yazılım, doğru yönlendirilirse, gelişmekte olan ülkeler için yararlı bir sektör olabilir. Yazılımın sektörler hiyerarşisinde önemli bir yeri vardır, diğer üretim sektörleri için bir değer katkısı yaratabilir, karar mekanizmalarını, ürünlerin fiyatları ve kalitelerini de iyileştirerek, verimlilik, üretkenlik ve rekabetçiliği artırabilir. İstihdam yaratır, ithal girdisi çok azdır, vergi ve ihracat gelirlerini artırır, bilgi toplumu olmayı, ülkelerin kültürel, entelektüel ve e-dönüşümünü kolaylaştırır.

Yerel yazılımlar ve ilgili hizmetler ülke özelliklerine uygun olduğundan hem e-dönüşüme destek verir, hem de ülke ekonomisinde önemli yer tutan küçük ve orta boy işletmelerin (KOBİ) güçlenmesi ve rekabet edebilir hale gelmesinde kullanılabilir. Yazılım sektörünün gelişmesi ve yaygınlaşması kayıt dışı ekonominin dizginlenmesine yardımcı olur, bu da yazılımı olumlu etkileyeceğinden bir gelir döngüsü sağlanabilir.

Yazılım sektörü aynı zamanda, devletin hiçbir ilave yatırım yapmasına gerek kalmadan, bölgelerarası kalkınma eşitsizliğini gidermede de kullanılabilir, hem devlet, hem özel sektör hem de bireylerin gelişmesini hızlandırabilir.

Ayrıca Ulusal Güvenlik yönüyle değerlendirildiğinde de yazılımın stratejik önemi ortaya çıkmaktadır. Örneğin, savaş uçaklarının veya helikopterlerin "görev bilgisayarı" yazılımında bu önem ortaya çıkmaktadır.

Üniversitelerden mezun olan binlerce genç ve dinamik yazılım ve bilgisayar mühendislerinin, kendi işletmelerinde veya ortak kurdukları şirketlerde ürettikleri yazılımlarla, ülkemize gerçek bir katma değer sağlayacakları kesindir.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** Yazılım sektörü, bilgi toplumunun altyapısını oluşturan temel endüstrilerden biridir. Yazılım üretiminin 'bacasız sanayi' olarak adlandırılması iş kurma maliyetlerinin düşüklüğü ve yaratılan katma değerin yüksekliği vb. gibi nedenlerle de önem kazanmaktadır. Ülkemiz, genç ve dinamik insan gücü potansiyeli ve bulunduğu coğrafi konum itibariyle uluslararası yazılım pazarından önemli oranda pay alabilme şansına sahip bulunmaktadır. Ancak, mevcut Katma Değer Vergisi uygulaması nedeniyle bu sektör beklenen düzeyde gelişme sağlayamamaktadır. Genç girişimci birçok insanımız, bu düzenleme yapıldığında sektörde istihdam edilme ve kayıt altına girme şansına sahip olabilecektir.

Ayrıca maddedeki 2023 yılı ise Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100 üncü yılında ülkemiz gençlerine ve müteşebbislerine yol göstermeyi ve hedef koymayı amaçlamaktadır.

**Madde 2-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 3-** Yürütme maddesidir.

ADANA MİLLETVEKİLİ YILMAZ TANKUT VE 10 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/363)

**3065 SAYILI KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNUNA GEÇİCİ MADDE EKLENMESİ İLE İLGİLİ KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 25.10.1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 25- Yazılım üreten firmaların üretmiş oldukları yazılımlar 31.12.2023 tarihine kadar Katma Değer Vergisinden müstesnadır."

**MADDE 2-** Bu Kanun hükümleri 01.01.2009 tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

*Ayla Akat Ata*

Batman

## GENEL GEREKÇE

12 Eylül 1980 askeri darbesi sonrasında binlerce insan tutuklanmış, on binlercesi gözaltına alınmış, işkencelerden geçirilmiştir. Bu dönemde açılan siyasi davalar ilkin Sıkıyönetim Mahkemelerinde ve ardından DGM'lerde görülmüştür. Bu davalar sonucunda toplumsal travmalara varan mağduriyetler yaşanmıştır. Diğer mağduriyetlerin yanı sıra onbinlerce insan işsiz kalmış, cezaevlerinden çıktıklarında ciddi sıkıntılar yaşamışlardır. AİHM aldığı yüzlerce kararda DGM'leri "Olağanüstü Mahkemeler" olarak tanımlamıştır. Bu "Olağanüstü Mahkemeler"in aldığı kararların tartışmalı olduğu, toplum vicdanında derin yaralar açtığı açıktır. DGM'lerin 30.06.2008 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan kararla ortadan kaldırıldığı sürece kadar on binlerce insan kamu haklarından men edilmiş, işsiz kalmış, sosyal güvenceden yoksun kılınmıştır. Hala on binlerce insanımız yıllarca c.evinde yattığından dolayı, çıktığı andan itibaren iş bulsa bile (ki bu oldukça zordur) emekli olması hayaldir. Toplumsal barışa katkı sunmak, AİHM'in "Olağanüstü Mahkemeler" olarak tanımladığı ve kararlarını bozduğu, Türkiye'yi bu yüzden mahkum ettiği DGM'lerin aldığı kararların yarattığı sonuçlardan birini bir nebze olsun telafi etmek ve sosyal devletin bir gereği olarak 12 Eylül 1980 ile DGM'lerin kaldırıldığı tarih olan 30 Haziran 2004 tarihleri arası için; DGM'lerde, Askeri mahkemelerde davası görülüp ceza alanların geriye dönük olarak, cezaevlerinde yattıkları süre kadar, Emekli Sandığı, Bağkur ve/veya SSK'ya borçlanmaları amaçlanmaktadır. Bu şekilde, hem prim borcu şeklinde yapılacak ödeme ile devlet kasasına para girmiş olacak hem de aksi halde emekliliği hayal olacak olan, sağlık güvencesi olmayan, geleceğe dair umutları sönen, ailesine yük olan insanların mağduriyeti giderilmiş olacaktır.

## MADDE GEREKÇELERİ

**Madde 1-** 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa GEÇİCİ MADDE 25'ten sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir. 12 Eylül 1980 ile 24 Haziran 2004 tarihleri arasında Sıkıyönetim Mahkemeleri veya Devlet Güvenlik Mahkemelerinde yargılanmaları nedeniyle tutuklulukta veya hükümlülükte geçen süreler ile hükümlülükten sonra sosyal güvenlik kurumlarına tabi olmayanların yaşamış oldukları mağduriyetlerin giderilmesi ve böylelikle toplumsal barışa katkı sunulması amaçlanmaktadır.

**Madde 2-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 3-** Yürütme maddesidir.

BATMAN MİLLETVEKİLİ AYLA AKAT ATA'NIN TEKLİFİ (2/377)

## SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

**MADDE 1-** 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Ek Geçici 26. Madde aşağıdaki gibi eklenmiştir:

506, 1479, 5434, 2925, 2926 sayılı kanunlara tabi olarak 12 Eylül 1980 ile 24 Haziran 2004 tarihleri arasında Sıkıyönetim Mahkemeleri veya Devlet Güvenlik Mahkemelerinde yargılanmaları nedeniyle tutuklulukta veya hükümlülükte geçen süreler ile hükümlülükten sonra sosyal güvenlik kurumlarına tabi olunmayan süreler, kendilerinin veya hak sahiplerinin yazılı talepte bulunmaları ve talep tarihinde 82'nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt ve üst sınırları arasında olmak üzere, kendilerince belirlenecek günlük kazancın % 15'i üzerinden hesaplanacak primlerini borcun tebliği tarihinden itibaren bir yıl içinde ödemeleri şartı ile borçlandırılarak, borçlandırılan süreleri sigortalılıklarına sayılır.

Bu Kanuna göre tespit edilen sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki süreler için borçlandırılma halinde, sigortalılığın başlangıç tarihi, borçlandırılan gün sayısı kadar geriye götürülür. Sigortalılık borçlanması ile aylık bağlanmasına hak kazanılması durumunda, ilgililere borcun ödendiği tarihi takip eden ay başından itibaren aylık bağlanır.

Borçlanılan süreler, uzun vadeli sigorta ve genel sağlık sigortası bakımından sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi gerekçeleri ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereği için bilgilerine arz olunur.

*26.1.2009*

*Ali Koçal*

Zonguldak

**GEREKÇE**

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin "ORTAK HÜKÜMLER" başlıklı (C) bölümünün 1 Numaralı fıkrasında teknik hizmetler sınıfına girenlerin, teknik hizmetler sınıfında geçen hizmetlerinin tamamı ve geri kalan sürenin 3/4 ü, 2 numaralı fıkrasında sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfına girenlerin, 3 numaralı fıkrasında avukatlık hizmetleri sınıfına girenlerin,4 numaralı fıkrasında Basın Kartları Yönetmeliğine göre, basın kartına sahip olmak suretiyle gazetecilik yaparak memurluğa girenlerin, bu kurumlarda geçen sürelerinin 3/4 ü memuriyette geçmiş sayılarak bu süreler her yılı bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilmektedir.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin "ORTAK HÜKÜMLER" başlıklı (C) bölümünün 5 numaralı fıkrasında ise, özel okullarda öğretmenlik veya yöneticilik yaptıktan sonra Milli Eğitim Bakanlığı emrinde memuriyet kabul edenlerin bu kurumlarda geçen sürelerinin 2/3 ü, 6 numaralı fıkrasında bu Kanunun 4 üncü ve 237 nci maddesinin (e) fıkrasına göre sözleşme ile istihdam edilenlerin ve 7 numaralı fıkrasında 2834 ve 2836 sayılı kanunlara göre kurulmuş olan Tarım Kredi ve Tarım Satış Kooperatiflerinde çalışanlardan sonradan memuriyete girenlerin bu kooperatiflerde geçen hizmetlerinin tamamı memuriyette geçmiş sayılarak bu süreler her yılı bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilmektedir.

Görüldüğü gibi genel idare hizmetleri sınıfında çalışanlar dışında kalanların memuriyette geçmemiş sürelerinin tamamı, 3/4 ü veya 2/3 ü değerlendirilmektedir.

Kanun Teklifi ile genel idare hizmetleri sınıfında görev yapanların bu Kanuna tabi kurumlarda, sermayesinin tamamı Devlet tarafından verilmek suretiyle kurulan iktisadi kurumlar ile sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait bankalarda, özel kanunlarla veya özel kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan banka ve kuruluşlarda, veya bu idare, kuruluş ve bankalar tarafından sermayelerinin yarısından fazlasına katılmak suretiyle kurulan kuruluşlarla bunların aynı oranda katılmaları ile vücut bulan kurumlarda ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3/C maddesine göre çalışmış olanların bu görevlerde geçen hizmet sürelerinin 3/4 ü memuriyette geçmiş sayılarak, bu sürelerin her yılı bir kademe ilerlemesine ve her üç yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

## MADDE GEREKÇELERİ

**Madde 1-** Genel idare hizmetleri sınıfında görev yapanların bu Kanuna tabi kurumlarda, sermayesinin tamamı Devlet tarafından verilmek suretiyle kurulan iktisadi kurumlar ile sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait bankalarda, özel kanunlarla veya özel kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan banka ve kuruluşlarda, veya bu idare, kuruluş ve bankalar tarafından sermayelerinin yarısından fazlasına katılmak suretiyle kurulan kuruluşlarla bunların aynı oranda katılmaları ile vücut bulan kurumlarda ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3/C maddesine göre çalışmış olanların bu görevlerde geçen hizmet sürelerinin 3/4 ü memuriyette geçmiş sayılarak, bu sürelerin her yılı bir kademe ilerlemesine ve her üç yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

**Madde 2-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 3-** Yürütme maddesidir.

ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ ALİ KOÇAL'IN TEKLİFİ (2/400)

## 657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

**MADDE 1-** 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin "ORTAK HÜKÜMLER" başlıklı (C) bölümünün 5 Nolu fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki 6 Nolu fıkra eklenmiş ve takip eden fıkraların numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

"6- Genel idare hizmetleri sınıfına girenlerden; memuriyete girmeden önce bu Kanunun 87 nci maddesinde belirtilen kurumlarda çalışanlarla, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3/C maddesine göre çalışmış olanların bu görevlerde geçen hizmet sürelerin 3/4 ü memuriyette geçmiş sayılarak, bu sürelerin her yılı bir kademe ilerlemesine ve her üç yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilir."

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

*01.04.2009*

*Mehmet Serdaroğlu* — Kastamonu

*Mehmet Şandır* — Mersin

**GENEL GEREKÇE**

Son birkaç aydır ekonomik krizi tüm ağırlığı ile hissettiğimiz bir ortamda, toplumun her kesimi büyük sıkıntı içindedir. Özellikle sabit ve dar gelirli vatandaşlarımız, gıda, sağlık, giyim gibi temel ihtiyaçlarından bile kısarak, içinde bulundukları borç batağında, borçlarını borçla ödeyerek, ay sonunu getirme çabası içindedirler.

Sabit ve dar gelirli vatandaşlarımız arasında da 1 milyon 200 binin üzerinde yaşlı ve özürlü maaşı alan vatandaşlarımız bulunmaktadır. Maaşlarını ayda bir alan sabit gelirliler 30 günü planlayamayarak, aybaşını getiremezken, asgari ücretin de altında yaşlı ve özürlü maaşı alan bu insanlarımız çok az olan ücretleri ile 90 günü tamamlamaları daha da güçleşmektedir.

Bu kapsamda 3 ayda bir maaş alan muhtaç vatandaşlarımızın, maaşlarının aylık dönemler halinde ödenmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Kanun teklifimiz ile gelir dağılımında en düşük payı alan muhtaç, güçsüz ve kimsesiz olan bu insanlarımızın 3 ayda bir aldıkları maaşlarını, aylık almalarının sağlanması amaçlanmaktadır.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** Muhtaç, güçsüz ve kimsesiz vatandaşlarımızın 3 ayda bir aldıkları maaşlarını, her ay almaları hükme bağlanmaktadır.

**Madde 2-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 3-** Yürütme maddesidir.

KASTAMONU MİLLETVEKİLİ MEHMET SERDAROĞLU VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR'IN TEKLİFİ

(2/425)

**65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUN'DA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 2002 Sayılı Kanunun 3. maddesinin ikinci fıkrasının ilk cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu aylıklar Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından belirlenecek ödeme günlerinde her ay peşin olarak ödenir."

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

*Şevket Köse*

Adıyaman

**GEREKÇE**

Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik kriz, ekonominin her alanını ve her aktörünü olumsuz olarak etkilemiştir. Bu olumsuz etki, yaşadığımız bugünlerde artmakta ve giderek de artacağı tahmin edilmektedir. Ekonomik kriz nedeniyle işyerleri kapanmakta, insanlar işsiz kalmakta ve bunun sonucu yalnızca ekonomik olarak değil, sosyo-psikolojik olarak ortaya çıkmaktadır.

TÜİK rakamlarına göre 2001 yılında 1 milyon 957 bin olan işsiz sayısı, 2003'te 2 milyon 496 bin, 2005'te 2 milyon 479 bin, 2006'da 2 milyon 442 bin ve son olarak 2008'de ise 2 milyon 995 bin olmuştur. Üstelik mevcut işsizlerin % 17.5'ini, yani 524 bin kişisini 2008 yılı Kasım ayı içerisinde işten çıkarılanlar oluşturmaktadır. Ayrıca, 2009 yılının ilk üç ayında işsizlik rekor boyutlara ulaşmış, ekonomik gidişat korku yaratacak niteliğe gelmiştir. Belirtilen bu rakamların işsizlik üzerine gerçek rakamları yansıtmadığı bilinen bir gerçektir. Zira; işbaşı yapmaya hazır olanların, eksik istihdamın ve mevsimlik işçilerin sayısı, bu rakamlara eklenince ortaya çok daha farklı bir tablo çıkmaktadır. Örneğin; işsiz sayısı düzeltilerek hesaplama yapıldığında 2003'teki işsiz sayısı 5 milyon 516 bin, 2006'daki sayı ise 5 milyon 414 bin olmaktadır.

Anayasa'nın 49. maddesinde belirtildiği üzere "Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır." Anayasanın açık hükmü de göz önüne alınırsa işsizlere verilen işsizlik sigortası, oldukça büyük öneme sahiptir.

İşsizlik sigortası Mart 2002'den bu yana uygulanan bir sistemdir. Ancak; Eylül 2007'ye geldiğimizde, sadece 872 bin kişi bundan yararlanmıştır. Bu rakam, İşsizlik Fonu'ndan yararlananların sayısının ne kadar az olduğunun bir göstergesidir, çünkü işsizlik sigortasından yararlanabilmenin koşulları oldukça ağırdır. Bilindiği üzere, işsizlik sigortası için kesintiler 2000 yılından itibaren yapılmış, ancak ödemelere 2002 yılında başlanmıştır. Başka bir ifadeyle İşsizlik Fonu'nda çok ciddi miktarda para birikmiştir. Toplanan primler ile işsizlere yapılan işsizlik ödeneği ödemeleri arasındaki makasın büyümesinin asıl nedeni, sisteme hak sahibi olarak girmenin güçlüğünden kaynaklanmıştır. Buna sistemden yararlananlara yapılan ödemelerin tutarlarının düşük olması ve yararlanma süresinin kısalığı eklenince, kaynaklar-ödemeler orantısızlığı veya prim ödeyen yükümlü-işsizlik ödeneğinden yararlanan hak sahibi dengesizliği giderek büyümüştür.

Nitekim, kuruluşundan dört yıl sonra Haziran 2004'te 11 milyar 436 milyon TL'ye ulaşan Fon gelirleri, 28 Şubat 2007 tarihi itibariyle 25 milyar 998 milyon TL'ye ulaşmıştır. Bu tutarın 8 milyar 199 milyon TL'si işçi ve işveren primi (gecikme zammı dahil), 2 milyar 753 milyon TL'si Devlet

Katkısı, 10 milyon 65 bin TL'si İdari Para Cezası ve 15 milyar 35 milyon TL'si faiz geliridir. 28 Şubat 2007 tarihi itibariyle Fonun toplam varlığı, işsizlik sigortası fonu giderleri 1 milyar 209 milyon YTL ve ücret garanti fonu gideri 5 milyon 115 bin TL düşüldükten sonra, 24 milyar 783 milyon TL olmuştur.

Rakamlardan da anlaşılacağı gibi, işsizlik sigortasından yararlananların sayısı sembolik orandadır. Bunun en önemli nedeni, daha önce de belirtildiği gibi, işsizlik sigortasını hak edebilmek için yerine getirilmesi gereken şartlardır. Bu sigortayı hak edebilmek için yerine getirilmesi gereken şartlar, günümüzde yaşanan işsizliğin artışı da hesaba katılırsa sosyal devlet ilkesi ile çelişmektedir.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun 51. maddesi "hizmet akitlerinin sona ermesinden önceki son üç yıl içinde en az 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş ve içinde prim ödeyerek sürekli çalışmış olmaları kaydıyla işsizlik ödeneği almaya hak kazanırlar" demektedir. Maddeye konulan 600 ve 120 gün şartları ise işsizlik sigortasından yararlanan sayısının azalmasına ve işsizlerin insanca bir yaşam sürmesine engel teşkil etmektedir. Bu nedenle 600 günlük şartın 300, 120 günlük şartın ise 60 gün olarak değiştirilmesi ve bu yolla devletin Anayasal bir görevinin yerine getirilmesi sağlanmalıdır.

ADIYAMAN MİLLETVEKİLİ ŞEVKET KÖSE'NİN TEKLİFİ (2/444)

**4447 SAYILI İŞSİZLİK SİGORTASI KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun 51. maddesinin ilk fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"Bu Kanun uyarınca sigortalı sayılanlardan hizmet akitleri aşağıda belirtilen hallerden birisine dayalı olarak sona erenler, Kuruma süresi içinde şahsen başvurarak yeni bir iş almaya hazır olduklarını kaydettirmeleri, hizmet akitlerinin sona ermesinden önceki son üç yıl içinde en az 300 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş ve işten ayrılmadan önceki son 60 gün içinde prim ödeyerek sürekli çalışmış olmaları kaydıyla işsizlik ödeneği almaya hak kazanırlar."

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımlandığı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

| *Reşat Doğru* | *Mehmet Şandır* | *Hasan Çalış* |
|---|---|---|
| Tokat | Mersin | Kahramanmaraş |

**GENEL GEREKÇE**

2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında yapılmakta olan yardımlar, günümüz şartlarında çok yetersiz kalmıştır.

Halkımızın büyük sıkıntı çektiği ekonomik kriz ortamında, muhtaç ve özürlü vatandaşlarımız ile özürlülere bakmakta olan yakınlarına verilecek olan aylık tutarları artırılması amaçlanmıştır.

Muhtaç vatandaşlarımıza bağlanacak olan aylıklar her yıl bütçe kanunu ile belirlenmektedir. Getirmiş olduğumuz öneri ile bağlanacak aylık tutar asgari ücrete endekslenmiştir.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile bağlanan aylıklar asgari ücret ile ilişkilendirilmiştir.

**Madde 2-** 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile bağlanan aylıklar asgari ücret ile ilişkilendirilmiştir.

**Madde 3-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 4-** Yürütme maddesidir.

TOKAT MİLLETVEKİLİ REŞAT DOĞRU VE 2 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/460)

**2022 SAYILI 65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDAKİ KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 2022 sayılı 65 yaşını doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına aylık bağlanması hakkındaki Kanunun 1. maddesinin 1. Fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"65 yaşını doldurmuş, kendisine kanunen bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan, sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlanmayan, nafaka bağlanmamış veya bağlanması mümkün olmayan, mahkeme kararıyla veya doğrudan doğruya kanunla bağlanmış herhangi bir devamlı gelire sahip bulunmayan ve muhtaçlığını İl veya İlçe İdare Heyetlerinden alacakları belgelerle kanıtlayan Türk Vatandaşlarına hayatta bulundukları sürece, 16 yaşından büyükler için tesbit edilmiş olan net Asgari Ücretin 1/3 tutarında aylık bağlanır.

**MADDE 2-** 2022 sayılı 65 yaşını doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına aylık bağlanması hakkındaki Kanunun 01/07/2005 tarih ve 5378 sayılı kanunla eklenen Ek Madde 1 a, b ve c bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

a) Başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde özürlü olduklarını tam teşekküllü hastanelerden alacakları sağlık kurulu raporu ile kanıtlayan, 18 yaşını dolduran ve kanunen bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan özürlülerden; her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirleri toplamının aylık ortalaması 16 yaşından büyükler için tespit edilmiş olan net Asgari Ücretin 1/3 ünün altında olması halinde, 16 yaşından büyükler için tespit edilmiş olan net Asgari Ücret tutarında,

b) 18 yaşını dolduran, kanunen bakmakla mükellef kimsesi olmayan ve herhangi bir işe yerleştirilememiş olan özürlülerden; her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirleri toplamının aylık ortalaması 16 yaşından büyükler için tespit edilmiş olan net Asgari Ücretin 1/3 ünün altında olması halinde, 16 yaşından büyükler için tespit edilmiş olan net Asgari Ücretin 2/3 tutarında,

c) Her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirleri toplamının aylık ortalaması, 16 yaşından büyükler için tespit edilmiş olan net Asgari Ücretin 1/3 ünün altında olması halinde, kanunen bakmakla yükümlü olduğu 18 yaşını tamamlamamış özürlü yakını bulunanlara, bakım ilişkisi fiilen gerçekleşmek kaydıyla 16 yaşından büyükler için tespit edilmiş olan net Asgari Ücretin 2/3 tutarında,

**MADDE 3 -** Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

**MADDE 4 -** Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda Bazı Değişiklikler Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifim gerekçeleri ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

*Nur Serter*

İstanbul

**GENEL GEREKÇE**

İşsizlik oranlarının ekonomik krizin etkisiyle hızla artması ve işsiz kalınan sürelerin uzaması bireyi en temel gereksinimlerinden yoksun bırakan ve insan onuruna yakışmayan koşullarda yaşamasına yol açan sonuçlar yaratmaktadır.

Yürürlükte bulunan 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun işsizlik ödeneğinden yararlanma koşul ve sürelerinin; İşsizlik Fonunda biriken kaynağın da elverişli olduğu dikkate alınarak yeniden düzenlenmesine gereksinim bulunmaktadır.

Bu kapsamda; işsizlik ödeneğinden yararlanmak için yasada öngörülen en az 600 gün prim ödeme koşuluna ek olarak son 120 gün kesintisiz prim ödenmesi zorunluluğu, sigorta primini ödemiş olmasına karşın kesintisiz prim ödeme koşulunu ülkenin ekonomik koşulları dolayısıyla yerine getiremeyenleri kapsam dışı bırakmaktadır.

Bu nedenle, "kesintisiz 120 gün prim ödeme" koşulunun kaldırılması ve 600 gün prim ödemenin yeterli sayılması işsizlik ödeneğinden yararlananların sayısını artıracaktır.

Türkiye'de işsiz kalınan sürelerin ekonomik krizin de etkisi ile uzamakta oluşu, işsizlik ödeneğinden yararlanma sürelerinin artırılmasını da zorunlu kılmıştır. Mevcut uygulamanın işsizlik ödeneğinden yararlanma süreleri bakımından AB ortalamasının altında kalmış olması da dikkate alınarak, işsizlik ödeneğinden yararlanma sürelerinin en az 240 gün; en fazla 360 gün olarak uzatılması sosyal devlet anlayışının gereğidir.

Bu çerçevede, bu kanun teklifinin temel amacı; 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun ekonomimizin yapısal koşullarıyla tutarlılık sağlaması ve işsizlik ödeneğinden yararlanma süreleri bakımından AB ortalamasına yakınlaştırılmasıdır.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ FATMA NUR SERTER'İN TEKLİFİ (2/462)

## 4447 SAYILI İŞSİZLİK SİGORTASI KANUNUNDA BAZI DEĞİŞİKLİKLER YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

**MADDE 1-** 4447 Sayılı Kanunun 50. maddesinin 2. fıkrası aşağıdaki şekilde değişmiştir.

"Hizmet akdinin sona ermesinden önceki son üç yıl içinde;

a) 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 240 gün,

b) 900 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 300 gün,

c) 1080 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 360 gün,

Süre ile işsizlik ödeneği verilir."

**MADDE 2-** 4447 Sayılı Kanunun 51. maddesinin 1. fıkrası aşağıdaki şekilde değişmiştir.

"Bu Kanun uyarınca sigortalı sayılanlardan hizmet akitleri aşağıda belirtilen hallerden birisine dayalı olarak sona erenler, Kuruma süresi içinde şahsen başvurarak yeni bir iş almaya hazır olduklarını kaydettirmeleri, hizmet akitlerinin sona ermesinden önceki son üç yıl içinde en az 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olanlar işsizlik ödeneği almaya hak kazanırlar.

**MADDE 3-** Bu kanunun 1. ve 2. maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 4-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

06.06.2003 tarih 4876 sayılı T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Üreticilere Kullandırılan ve Sorunlu Hale Gelen Tarımsal Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun'a Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

*Eşref Karaibrahim*

Giresun

**GENEL GEREKÇE**

Fındık Ürünü Karadeniz Bölgesinin ve Bölge Halkının en önemli geçim kaynağıdır. Yaklaşık 8 milyon yurttaşımızın ana geçim kaynağıdır. Ayrıca ülkemizin tarımsal ürün ihracatı içerisinde öne çıkan önemli bir döviz kaynağı niteliği bulunan fındık, bir sanayi ürünü olmasıyla da istihdama olan katkısı yadırganamayacak özel bir tarımsal üründür.

Fındık üreticisinin hakkının verilmesi; bölgede yaşanan yoğun göçün yerinde istihdamla çözülmesini sağlayacağı gibi, Karadeniz Bölgesinin temel problemlerinden olan erozyonla mücadelede de önemli bir yer tutan fındık bahçelerinin korunmasını dolayısıyla erozyonla mücadelede de başarılı olunmasını sağlayacaktır.

Devlet müdahalesiyle üreticinin alın terinin karşılığı verilmediği takdirde ülkemizin fındıktan elde ettiği döviz cinsinden ihracat gelirinin düşme eğiliminin süreceği anlaşılmaktadır. Her şeyden önemlisi içinde bulunduğumuz 2009 sezonunda rekolte miktarı 2008 yılına göre %30 oranında gerçekleşmiştir. Girdi maliyetlerinin hızla yükseldiği serbest piyasada üreticinin elde ettiği çıktıya paralel bir fiyat alamaması üreticinin ekonomik sorunlarını derinleştirmiştir.

Bölgemizde 2009 yazında üst üste yaşanan sel felaketleri ile üretici perişan olmuş elindeki avucundakini de sele vermiştir. Uygulanan ekonomi politikalarıyla hükümet üreticiyi topraklarında açlığa ve sefalete mahkum etmiştir.

Özellikle yaşanan sel felaketleri ve Hükümetin uygulamaya koyduğu fındık stratejisi neticesinde, ürün serbest piyasanın insafına terkedilmiş ve üstüne bu yıl rekolte düşük gerçekleşmiştir. Giresun ve Ordulu fındık üreticilerinin büyük bir kısmının T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri vasıtasıyla kullanmış olduğu kredileri geri ödeyemeyecekleri gerçeği anlaşılmaktadır.

4876 sayılı Kanun'a geçici bir madde eklenerek çiftçilerimizin mağduriyetlerinin biraz olsun giderilebilmesi amaçlanmaktadır.

GİRESUN MİLLETVEKİLİ EŞREF KARAİBRAHİM'İN TEKLİFİ (2/501)

**T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. VE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ TARAFINDAN ÜRETİCİLERE KULLANDIRILAN VE SORUNLU HALE GELEN TARIMSAL KREDİLERİN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA İLİŞKİN KANUN'A GEÇİCİ MADDE EKLENMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 4876 Sayılı T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Üreticilere Kullandırılan ve Sorunlu Hale Gelen Tarımsal Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun'a aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1- Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden kullandıkları kredilerin ödemeleri faizsiz olarak bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl süre ile ertelenir. Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar temerrüde düşmüş veya hakkında yasal takip başlamış olan çiftçilerin kredileri hakkında da erteleme hükmü geçerlidir. Başlatılan yasal takipler bu erteleme tarihi sonuna kadar durdurulur. Bu kanun hükmüne göre ertelenen borçlar, erteleme tarihi sonunda on iki eşit taksit halinde ödenir.

**MADDE 2-** Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yaşlılık Aylığı Alırken Çalışmaya Devam Edenlerden Kesilen Sosyal Güvenlik Destek Primi Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Teklifimiz ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

*Mehmet Serdaroğlu* — Kastamonu

*Oktay Vural* — İzmir

**GENEL GEREKÇE**

4956 Sayılı Kanunun 44 üncü maddesi ve 5073 sayılı kanunun 15 inci maddesiyle, 1479 sayılı kanunun ek 20 nci maddesi değiştirilerek, sosyal güvenlik kanunları uyarınca yaşlılık aylığı alırken çalışmaya devam edenlerden ve yeniden çalışmaya başlayanlardan yüzde 10 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilmeye başlanmıştır.

1479 sayılı kanunun 24 üncü maddesi kapsamında değerlendirilerek, 20 nci maddesi uyarınca tescilleri yapılan kişilere ilgili kurumca 6 yıl boyunca hiçbir bildirimde bulunulmamış, konu kitlesel iletişim araçları vasıtasıyla da yeterince duyurulmamıştır.

Sosyal güvenlik sistemi ve sosyal güvenlik kurumlarının yeniden yapılandırılması keşmekeşi içerisinde, vatandaşlarımızın haberleri dahi olmayan borçları birikmiş, ödenemez miktarlara ulaşmıştır. Sosyal güvenlik sisteminin yeniden yapılandırma çalışmaları çerçevesinde, ilgili kurum çalışanlarının dahi yeterince vakıf olamadığı sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan ve 6 yıl sonra ortaya çıkan bu borçların, hiç değilse faizlerinin silinmesi ve anaparanın yapılandırılarak taksitlendirilmesi gerekmektedir.

Kanun teklifimiz ile, Bağ-Kur'dan yaşlılık aylığı alırken faaliyetlerine devam eden veya yeniden çalışmaya başlayan ve diğer sosyal güvenlik kurumlarından emekli olup, 1479 sayılı kanunun 24 üncü maddesi kapsamına girenlere tahakkuk ettirilen sosyal güvenlik destek primi borçlarının faizlerinin silinmesi ve ana paralarının 12 ay taksitlendirilerek ödeme kolaylığı getirilmesi, belirtilen süre içerisinde ödenmeyen borçların tahsili için 1479 sayılı kanunun 53 üncü maddesine göre işlem yapılması amaçlanmaktadır.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** Genel gerekçe doğrultusunda bir düzenlemedir.

**Madde 2-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 3**- Yürütme maddesidir.

KASTAMONU MİLLETVEKİLİ MEHMET SERDAROĞLU VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL'IN TEKLİFİ (2/503)

**YAŞLILIK AYLIĞI ALIRKEN ÇALIŞMAYA DEVAM EDENLERDEN KESİLEN SOSYAL GÜVENLİK DESTEK PRİMİ BORÇLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 1479 sayılı kanunun ek 20 nci maddesi uyarınca tahakkuk ettirilen sosyal güvenlik destek primi borçlularının 3 ay içinde başvurmaları halinde, borç faizleri silinerek, anaparaları 12 ayı geçmemek üzere taksitlendirilir. 3 taksitin ödenmesi halinde borç 1479 sayılı kanunun 53. maddesine göre hesaplanarak tahsil edilir.

**MADDE 2-** Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanununa Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

*Mehmet Serdaroğlu* — Kastamonu

*Mehmet Şandır* — Mersin

**GENEL GEREKÇE**

2002 yılından sonra işbaşına gelen Hükümetin izlediği özelleştirme, borçlanma ve yüksek faizle ülkeye çekilen sıcak paraya dayalı ekonomi politikaları neticesinde sanal bir büyüme yaşanmıştır. Özelleştirme gelirleri, dış borçlanma ve sıcak para ile yakalanan sahte büyüme oranları, toplumda büyük bir iyimserlik oluşturmuş, Hükümete yakın medya organları tarafından pompalanan bu iyimser hava neticesinde insanlarımız bankalara borçlanarak gayrimenkul almışlardır.

Sıcak para, özelleştirme gelirleri ve borçlanmaya dayalı ekonomi politikalarının sürdürülemez olduğu, bir noktada patlayacağı ve bir ekonomik kriz yaşanacağı eleştirilerimize karşılık, Hükümet, piyasalara iyimserlik pompalamaya devam etmiştir.

2006 yılından itibaren ekonomik krizin emareleri görülmeye başlanmış, Hükümet, 2007 yılında yapılan genel seçimlere kadar, piyasalara para dağıtarak, durumu idare etmiş, nihayet genel seçimlerden sonra ekonomik kriz tüm boyutlarıyla yaşanmaya başlanmıştır.

Uluslar arası krizden bağımsız olarak, Hükümetin, üretim ve istihdam politikalarını göz ardı eden politikalarının sonucu olarak gelişen ve uluslar arası para kriziyle birleşen ekonomik kriz neticesinde, vatandaşlarımız ödeme güçlüğü içine düşmüşlerdir.

Vatandaşlarımızın içinde bulunduğu ödeme güçlüğü, kredi kartında, sosyal güvenlik primlerinde ve vergi ödemeleri gibi pek çok konuda kendisini göstermiştir.

Hükümet, ödeme güçlüğü içine düşmüş vatandaşlarımızın sıkıntılarını gidermek için bazı konularda adımlar atmış, yeni düzenlemeler yapmıştır.

Emlak vergisi de, vatandaşlarımızın ödeme güçlüğü içine düştüğü kalemlerden bir tanesidir. Ekonomik kriz nedeniyle arazi ve binaların kullanım ve kira gelirleri azalmış, hatta hiç gelir elde edilemeyecek noktaya gelmiştir.

Ekonomik kriz, genel bütçe vergi gelirlerinin düşmesine neden olmuş, bu durum, belediyelerin genel bütçe vergi gelirlerinden aldıkları payın da azalması sonucunu doğurmuştur.

Emlak vergisi belediyelerin önemli gelir kaynaklarındandır. Kriz, belediyelerin emlak vergisi gelirlerini de önemli oranda düşürmüştür.

Teklifimiz ile, Emlak Vergisi Kanununa eklenen Geçici 23'üncü maddede; 01.01.2009 tarihinden önceki dönemlerde meydana gelen vergiyi doğuran olaylar nedeniyle, bu tarihe kadar mükellefiyetini tesis ettirmemiş bulunan bina ve arazi vergisi mükelleflerinin, 30.11.2009 tarihine kadar bildirimde bulunmak suretiyle mükellefiyetlerini tesis ettirmeleri ve 2002-2008 yıllarına ilişkin olarak idarece tarh ve tahakkuk ettirilecek vergilerini her yıl için ayrı ayrı % 10 fazlasıyla 31.12.2009 tarihine kadar ödemeleri halinde, 2002 yılından önceki vergilendirme dönemlerine ait emlak vergilerinin aranmaması, 2002-2008 yıllarına ilişkin olarak yapılan tarhiyatlar hakkında vergi cezası kesilmemesi ve gecikme faizi uygulanmaması amaçlanmaktadır.

Teklifimiz ile, Emlak Vergisi Kanununa eklenen Geçici 24'üncü maddede; adlarına emlak vergisi tarh ve tahakkuk ettirilen mükelleflerin, vergi borçlarını her yıl için ayrı ayrı % 15 fazlasıyla 31.12.2009 tarihine kadar ödemeleri halinde, 2002 yılından önceki vergilendirme dönemlerine ait emlak vergileri aranmaması, 2002-2008 yıllarına ilişkin olarak yapılan tarhiyatlar hakkında vergi cezası kesilmemesi ve gecikme faizi uygulanmaması amaçlanmaktadır.

03/04/2002 tarihinde çıkarılan 4751 Sayılı kanunla 1998-2001 yılları için benzer bir düzenleme yapıldığından 2002 yılı baz alınmıştır.

Emlak vergi barışı olarak adlandırılabilecek teklifimizin kanunlaşması halinde, hem ödeme güçlüğü içine düşmüş vatandaşlarımızın emlak vergi borçlarını ödemeleri kolaylaşacak, hem de belediyelerimiz, tahsil edemedikleri emlak vergilerini tahsil etme imkanına kavuşacaklardır.

## MADDE GEREKÇELERİ

**Madde 1-** Genel gerekçeler doğrultusunda bir düzenlemedir.

**Madde 2-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 3-** Yürütme maddesidir.

KASTAMONU MİLLETVEKİLİ MEHMET SERDAROĞLU VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR'IN TEKLİFİ (2/507)

## 1319 SAYILI EMLAK VERGİSİ KANUNUNA GEÇİCİ MADDE EKLENMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

**MADDE 1-** 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 23'üncü madde ve geçici 24'üncü maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 23- 01.01.2009 tarihinden önceki dönemlerde meydana gelen vergiyi doğuran olaylar nedeniyle bu tarihe kadar mükellefiyetini tesis ettirmemiş bulunan bina ve arazi vergisi mükelleflerinin, 30.11.2009 tarihine kadar bildirimde bulunmak suretiyle mükellefiyetlerini tesis ettirmeleri halinde geçmiş yıllara ait idarece tarh ve tahakkuk ettirilecek vergilerini her yıl için ayrı ayrı % 15 fazlasıyla 31.12.2009 tarihine kadar ödemeleri halinde, 2002 yılından önceki vergilendirme dönemlerine ait emlak vergileri aranmaz, 2002-2008 yıllarına ilişkin olarak yapılan tarhiyatlar hakkında vergi cezası kesilmez ve gecikme faizi uygulanmaz. Bu maddede belirtilen süre içinde bildirim vermeyen ve ödemelerini tam yapmayan mükellefler bu madde hükmünden yararlanamazlar.

GEÇİCİ MADDE 24- Emlak vergisi mükellefi olup da, adlarına emlak vergisi tarh ve tahakkuk ettirilen mükelleflerin, vergi borçlarını her yıl için ayrı ayrı % 15 fazlasıyla 31.12.2009 tarihine kadar ödemeleri halinde, 2002 yılından önceki vergilendirme dönemlerine ait emlak vergileri aranmaz, 2002-2008 yıllarına ilişkin olarak yapılan tarhiyatlar hakkında vergi cezası kesilmez ve gecikme faizi uygulanmaz. Bu maddede belirtilen süre içinde bildirim vermeyen ve ödemelerini tam yapmayan mükellefler bu madde hükmünden yararlanamazlar.

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

*Mehmet Serdaroğlu* — Kastamonu

*Oktay Vural* — İzmir

**GENEL GEREKÇE**

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 67'nci maddesinde sağlık hizmetlerinden yararlanma şartları sayılırken, bu kanunun 4'üncü maddesinin (b) bendine göre sigortalı sayılanların sağlık hizmetlerinden yararlanması için "sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihte 60 günden fazla prim ve prime ilişkin her türlü borcunun bulunmaması" şartı aranmaktadır.

4 üncü maddenin (b) bendi, BAĞ-KUR sigortalılarını kapsamaktadır.

Sosyal Sigortalar Kurumu Sigortalılarının sağlık hizmetlerinden yararlanması için, prim borcu bulunmaması şartı aranmazken, BAĞ-KUR sigortalılarından 60 günden fazla prim borcu olmaması şartı aranması, SKK'lılar ile BAĞ-KUR'lular arasında ayırım yapmaktadır.

Bu durum, sosyal sigortalar ve genel sağlık sigortasının tek çatı altında toplanması politikasına aykırı olduğu gibi, anayasanın kanun önünde eşitlik ilkesine de aykırıdır.

Ekonomik kriz nedeniyle bir bir kepenk kapatan ve ürününü değerlendiremeyen çiftçinin, daha geniş anlamıyla BAĞ-KUR primini ödeyemeyen BAĞ-KUR sigortalılarının sağlık hizmetlerinden SSK sigortalılarının faydalandığı gibi faydalanamaması ikinci sınıf vatandaş olduğu duygusuna kapılmalarına neden olmaktadır.

Teklifimiz ile BAĞ-KUR'luların da, SSK'lılar gibi sağlık hizmetlerinden yararlanabilmesi amaçlanmaktadır.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** Genel gerekçe doğrultusunda bir düzenlemedir.

**Madde 2-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 3-** Yürütme maddesidir.

KASTAMONU MİLLETVEKİLİ MEHMET SERDAROĞLU VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL'IN TEKLİFİ (2/540)

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 67'nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde bulunan "(a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile" ibaresi maddde metninden çıkarılmıştır.

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

22.02.2006 tarih 5458 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

*Şevket Köse*
Adıyaman

**GEREKÇE**

Bağ-Kur ya da Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan emekli olduktan sonra ticari faaliyette bulunan kişiler son günlerde yaşadıkları sorunlarla ön plana çıkmaktadır. Bilindiği gibi bu kişilerden sosyal güvenlik destek pirimi adıyla kesintiler yapılmaktadır. Uygulama Bağ-Kur'dan emekli olanlar için 1999 yılından bu yana, sigorta emeklileri için ise 2003 yılından bu yana devam etmektedir. 1 Ekim 2008 tarihi ise bu konuda önemli bir değişimin olduğu tarihtir. Çünkü; bu tarihten önce ticari faaliyette bulunan emeklilerin sosyal güvenlik destek primleri aylıklarından kesilmiyordu. Başka bir deyişle bu kişiler ödemelerini bizzat yapmak zorundaydı. 1 Ekim 2008'den itibaren bu prim mükelleflerinin maaşlarından kesilmektedir.

Emekli olduktan sonra ticari faaliyetlerde bulunan mükelleflerden kimileri, bizzat ödeme yapmaları konusunda bilgileri olmadığı ve bu konuda kendilerine herhangi bir tebligatta bulunulmadığı için ödeme yapmamışlardır. Neticede bu mükelleflerin borçları birikmiş ve bu birikmenin ardından borçlarını ödemeleri için kişilere tebligatta bulunulmuştur.

Kişi başı yaklaşık 4 ila 5 bin TL borcu olan mükelleflerin, bu borçları ödeme konusunda ciddi bir sorun yaşadığı kamuoyunca bilinmektedir. Zira, son bir yılda ülkemizi etkisi altına alan ekonomik kriz nedeniyle çok sayıda esnaf, borcunu ödeyemeyecek duruma gelmiştir. Ayrıca; çok sayıda esnaf da kriz nedeniyle iş yerlerini kapatmıştır. Mükelleflerin ödeme yapmasının olanaksız olduğu çeşitli basın yayın organlarına da yansımıştır. Ekonomik kriz ile birlikte can çekişen esnafın, yaşadığı bu sorunun çözümlenebilmesi için yasal bir düzenleme yapılması gerektiği açıkça ortadadır.

22.02.2006 tarih 5458 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'a eklenen bir geçici madde ile mağduriyet yaşayan mükelleflerin bu mağduriyetlerinin giderilmesi amaçlanmaktadır. Buna göre; yasanın yürürlüğe girmesinden sonra 45 gün içerisinde bulundukları İl SGK Müdürlüklerine dilekçe ile başvuran mükelleflerin, mevcut borçlarının faizleri silindikten sonra, borçlarının anaparaları 12 aylık eşit miktarlara bölünmektedir. Emekli mükelleflerden isteyenlerin başvurmaları durumunda borçlarının emekli aylıklarından kesilmesi olanaklı olacaktır. Emekli aylıklarından kesinti yapılmasını istemeyenler ise aylık olarak ödemelerini kendileri gerçekleştirecektir.

ADIYAMAN MİLLETVEKİLİ ŞEVKET KÖSE'NİN TEKLİFİ (2/553)

## SOSYAL GÜVENLİK PRİM ALACAKLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN'DA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN

**MADDE 1-** 22.02.2006 tarih 5458 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'a aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1- 1 Ekim 2008 tarihinden önce emekli olan ve ticari faaliyette bulunan mükelleflerden sosyal güvenlik destek primlerini ödemeyenler, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren 45 gün içerisinde bulundukları İl SGK Müdürlüklerine dilekçe ile başvurmaları durumunda prim borçların faizleri silinir ve anaparaları 12 aylık eşit miktarlara bölünür. İsteyen yükümlülerin başvuru dilekçelerinde belirtmesi durumunda, kesintilerinin emekli aylıklarından yapılması sağlanır.

Borç taksitlerinden herhangi birini vadesinde ödemeyenlerin kalan borçları muacceliyet kazanır.

**MADDE 2-** Bu kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

**MADDE 3**- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

31.05.2006 Tarih ve 5510 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Gerekçesi ekte sunulmaktadır. Gereğini saygılarımla arz ederim. 19.01.2010

*Hulusi Güvel*

Adana

**GENEL GEREKÇE**

26.05.2008 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5763 sayılı Kanun ile 458 bini SSK'lı işveren ve 785 bin Bağ-Kur'lu esnaf olmak üzere toplam 1 milyon 262 bin kişi Sosyal Güvenlik Kurumu'na müracaat ederek borçlarını taksitlendirmişti. Ancak yaşanan kriz işverenler ve esnaf üzerinde etkilerini yoğunlaştırdıkça borçlarını yeniden yapılandıran işveren ve esnaflarımızın birçoğu taksitlerini aksattığı, bazıları 3 aydan fazla süre ile ödeyemediği için yapılandırma anlaşmaları bozulmuştur.

2008 yılında SSK ve BAĞ-KUR prim borcu için af çıkarıldığında SSK ve BAĞ-KUR'un toplam 23,5 milyar TL tutarında prim alacağı bulunmakta idi. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun açıkladığı 23,5 milyar liralık alacağı, bazı borçlar silinerek 14 milyar olarak taksitlendirilmişti. 2008 yılında 6,5 milyar lira tahsilat yapılmış, ancak kriz nedeniyle birçok borçlu taksitlerini ödeyemediğinden 2009 yılı tahsilatı yılın ilk 9 ayında 1,5 milyar lirada kalmıştır. Tahsilat yapılamaması nedeniyle prim gelirlerinin emekli aylıklarını ve sağlık ödemelerini karşılama oranı 2009 yılı için yüzde ellilere kadar gerilemiştir.

Yaşanan kriz ülkemizde en fazla reel kesim üzerinde etkilerini hissettirmiştir. Pek çok işveren prim ödeme kolaylığı sağlanmasına rağmen primlerini ve 5763 sayılı kanunla yeniden yapılandırılan prim borçlarını ödeyemez duruma gelmiştir. BAĞ-KUR primi ödemekte olan esnafımız açısından da, tarımda kendi nam ve hesabına çalışanlar açısından da durum çok farklı değildir.

Pek çok işveren primlerini ve yeniden yapılandırılan prim borçlarını ödeyemedikleri için çalıştırdıkları işçileri kayıt dışı istihdam etmektedirler. Bu durum hem sigortasız çalıştırılan işçiler hem genel ekonomi açısından sakınca yaratmaktadır. SSK ve BAĞ-KUR prim borçlarının ödenememesi ekonomik krizden kaynaklanmaktadır. Bu durum işverenler ile esnaf ve tarımda kendi nam ve hesabına çalışanların kendi inisiyatifleri dışında koşullar nedeniyle ortaya çıkmıştır. Bu durumun yarattığı olumsuzlukların ortadan kaldırılması Devlet'in görevidir.

Bu nedenlerle, işverenlerin ve esnafın SSK ve BAĞ-KUR'dan kaynaklanan prim borçlarının yeniden yapılandırılması gereği doğmaktadır.

Bu amaçla "SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ" hazırlanmıştır.

## MADDE GEREKÇELERİ

**Madde 1-** 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na Geçici Madde 26 eklenerek

1'inci fıkra ile; 2010/Ocak ve önceki dönemlere ilişkin sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası, sosyal yardım zammı ile isteğe bağlı sigortalıların 2010/Ocak dönemine kadar isteğe bağlı sigortalılıklarının devam ettiği süre içindeki prim borçları, topluluk sigortasına tabi olanların 2010/Ocak ve önceki dönemlere ilişkin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait prim borçları, 02.09.1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17.10.1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre sigortalı olanların 31.01.2010 tarihine kadar olan prim ve sosyal güvenlik destek prim borçlarının peşin veya yirmi dört ay vade ile ödenmesi,

2'nci fıkra ile; Söz konusu borçlar nedeniyle, taşınır ve taşınmaz mallara konulan hacizler ile alınan teminatların ilk taksitin ödenmesini müteakip kaldırılması,

3'üncü fıkra ile; daha önceki af kanunlarından yararlanamayan borçluların yararlandırılması,

4'üncü fıkra ile; 1479 ve 2926 sayılı kanunlar kapsamındaki sigortalılar veya bunların hak sahiplerinin toplam borçlarının ilk iki taksitini ödemeleri kaydıyla sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılması,

5'inci fıkra ile; uygulanmaya ilişkin usul ve esaslar ile peşin ödeme ve taksitli ödeme koşulları, terkin edilecek gecikme faizlerinin belirlenmesinde Sosyal Güvenlik Kurumu'nun yetkili olduğu düzenlenmiştir.

**Madde 2-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 3-** Yürütme maddesidir.

ADANA MİLLETVEKİLİ HULUSİ GÜVEL'İN TEKLİFİ (2/587)

## 5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

**MADDE 1-** 31.05.2006 tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na aşağıdaki Geçici Madde 26 eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 26- (1) 17.07.1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre takip edilen 10.07.2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi, mülga 07.12.2004 tarihli ve 5272 sayılı Belediye Kanununun geçici 7 nci maddesi ve 03.07.2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddesine istinaden Uzlaşma Komisyonunca karara bağlanan ve Bakanlar Kurulunca onaylanarak Resmi Gazetede yayımlanan borçlar hariç olmak üzere, bu maddeye göre yapılan başvuru tarihine kadar tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan 2010/Ocak ve önceki dönemlere ilişkin sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası, sosyal yardım zammı ile isteğe bağlı sigortalıların 2010/Ocak dönemine kadar isteğe bağlı sigortalılıklarının devam ettiği süre içindeki prim borçları, topluluk sigortasına tabi olanların 2010/Ocak ve önceki dönemlere ilişkin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait prim borçları, 02.09.1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17.10.1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre sigortalı olanların 31.01.2010 tarihine kadar olan prim ve sosyal güvenlik destek prim borçları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden iki ay içinde yazılı olarak başvurulması kaydıyla, bu maddede belirtilen şartlarla peşin veya yirmi dört aya kadar eşit taksitler halinde ödenir.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce bu madde kapsamına giren borçlar nedeniyle, taşınır ve taşınmaz mallara konulan hacizler ile alınan teminatlar yapılan ödemeler nispetinde, üçüncü şahıslar nezdindeki hak ve alacaklarla ilgili hacizler ise ilk taksitin ödenmesinden sonra tümüyle kaldırılır.

(3) 22.02.2006 tarihli ve 5458 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve 15.08.2008 tarih ve 5763 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna göre yapılandırma anlaşmaları devam eden veya ihya edilen borçluların anılan kanunlar kapsamı dışında kalan ancak, bu madde kapsamına giren borçları hakkında, talep etmeleri halinde bu madde hükümleri uygulanır.

(4) 1479 ve 2926 sayılı kanunlar kapsamındaki sigortalılar veya bunların hak sahipleri, bu madde kapsamı dışında borçlarının bulunmaması veya bu madde kapsamı dışında borçları bulunmakla birlikte bu borçların özel kanunlara göre yapılandırılmış olup ödeme yükümlülüklerinin de yerine getiriliyor olması ve birinci fıkraya göre hesaplanan toplam borçlarının ilk iki taksitini ödemeleri kaydıyla sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.

(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilidir."

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümleri Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ektedir.

Gereğinin yapılmasını saygılarımızla arz ederiz.

*Sacid Yıldız*
İstanbul

*Ferit Mevlüt Aslanoğlu*
Malatya

## GEREKÇE

İstanbul ili ve çevre illerde 08.09.2009 tarihinde oluşan sel felaketi nedeniyle selden etkilenen bölgede işletmesi bulunan mükelleflerin ticari faaliyetleri aksamıştır. Ticari faaliyeti aksayan bu mükellefler yüklendikleri katma değer vergilerini indirim konusu yapamamıştır.

Yapılan düzenlemeyle mükelleflerin Temmuz 2009 dönemi katma değer vergisi beyannamesindeki sonraki döneme devreden katma değer vergisinin selden görülen zarar tutarını aşmamak kaydıyla, Kanunun yayımlandığı tarih itibariyle vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ve 31.12.2010 tarihine kadar vadesi gelecek olan Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerince takip edilen vergi, resim, harçlara ve Sosyal Güvenlik Kurumu prim borçlarına mahsup imkanı sağlanmaktadır. Bu suretle bu mükelleflerin içinde bulundukları finansman güçlüğünün azaltılması amaçlanmaktadır.

Selden görülen zarar tutarının mahkeme tarafından tespit edilmiş olması şartı aranmaktadır. Ancak, sigorta şirketlerinden veya diğer kamu ya da özel kurumlardan bu zararın tazminine ilişkin alınan bedeller mahsuba konu zarar tutarından indirilecektir.

## MADDE GEREKÇELERİ

**Madde 1-** Yangın sel, deprem gibi ticari faaliyetleri son derece olumsuz etkileyen doğal afetlerin yaşandığı dönemlerde, afet bölgelerinde faaliyet gösteren katma değer vergisi mükellefleri, faaliyetleri nedeniyle doğan vergi, resim harç gibi borçlarını ödeme hususunda zorlanmakta kimi işletmeler bu borçlarını ödeyemediği için faaliyetlerine son verebilmektedir. Madde ile, doğal afetler nedeniyle ortaya çıkan olağanüstü dönemlerde; Maliye Bakanlığından KDV alacağı söz konusu olan mükelleflerin, bu alacakları ile borçlarının mahsup edilmesi öngörülmektedir.

**Madde 2-** 2009 yılı Eylül ayında İstanbul'da yaşanan sel felaketi nedeniyle bir çok firma vergi borçlarını ödeyemeyecek duruma gelmiştir. Bu firmalardan bir çoğunun aynı zamanda Maliye Bakanlığından KDV alacağı da bulunmaktadır. Çok nadir olarak görülen böylesi bir felaket neticesinde zarar gören firmaların faaliyetlerine devam edebilmeleri amacıyla, bu firmaların KDV alacakları ile vergi, resim, harç, Sosyal Güvenlik Kurumuna prim borcu gibi borçlarının mahsup edilmesi öngörülmektedir.

**Madde 3-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 4-** Yürütme maddesidir.

MALATYA MİLLETVEKİLİ FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU VE
İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SACİD YILDIZ'IN TEKLİFİ (2/591)

**KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

"EK MADDE 1-... Yangın, sel, deprem gibi tabi afetlerin yaşandığı dönemlerde, tabi afete maruz kalan bölgelerde faaliyet gösteren mükelleflerin KDV beyannamelerinde sonraki döneme devreden alacakları vergi, resim, harç ve Sosyal Güvenlik Kurumu prim borçlarına mahsup edilir. Mahsup işlemini yapmaya mükellefin faaliyet gösterdiği bölgedeki vergi dairesi yetkilidir.

**MADDE 2-** 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 29- İstanbul ve çevre illerde 8/9/2009 tarihinde oluşan sel felaketi nedeniyle selden zarar gören mükelleflerin Temmuz 2009 dönemi katma değer vergisi beyannamesi ile sonraki döneme devreden tutar; bu maddenin yayımlandığı tarih itibariyle vadesi geldiği halde ödenmeyen ve 31/12/2011 tarihine kadar vadesi gelecek vergi, resim, harç ve Sosyal Güvenlik Kurumu prim borçlarına mahsup edilir. Mahsup edilecek tutar, mükelleflerin sel felaketi nedeniyle uğradığı ve mahkeme tarafından tespit edilen zarar tutarını aşamaz ve mükelleflerin zararlarının tazminine yönelik sigorta şirketleri ile diğer kurumlardan sağladıkları bedeller, mahsup tutarından düşülür."

**MADDE 3-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 4-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Adli Personel ile Devlet Davalarını Takip Edenlere Yol Gideri ve Tazminat Verilmesi" ile 492 Sayılı Harçlar Kanununun Bir Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanunda, Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 06.04.2010

*M. Rıza Yalçınkaya*
Bartın

## GEREKÇE

Anayasa Mahkemesi; 3717 sayılı yasa ile ilgili olarak, 17.05.2007 tarihinde vermiş olduğu karar ile 3717 sayılı Adli Personel ile Devlet Davalarını Takip Edenlere Yol Gideri ve Tazminat Verilmesi ile 492 Sayılı Harçlar Kanununun Bir Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun'un 2 nci maddesinin 449 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değiştirilen altıncı fıkrasının birinci tümcesi dışında kalan bölümünü ("Birinci fıkrada sayılanlardan adli yargı hakim ve savcıları ile adli yargıda görevli yazı işleri müdürü, zabıt katibi, mübaşir, İcra müdürü, İcra müdür yardımcısı ile diğer personele tahakkuku müteakip yol tazminatının 1/2'si ödenir. Yol tazminatının kesilen 1/2'si o yerdeki bir kamu bankasında açılan bir hesaba yatırılır. Bu hesaba yatırılan paraların % 10'u her ayın ilk haftası içinde Ankara'da bir kamu bankasında açtırılan Adalet Bakanlığı merkez hesabına gönderilir. Mahalli hesapta toplanan paraların arta kalan, o yargı çevresinde görevli adli yargı hakim ve savcıları ile adli yargıda görevli yazı işleri müdürü, zabıt katibi, mübaşir, icra müdürü, icra müdür yardımcısı ile diğer personeline (ceza infaz kurumu personeli hariç) ayda bir, eşit miktarda ödenir; ancak, bu ödemenin yıllık tutarı en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) yıllık tutarının yarısını geçemez") Anayasanın 2 nci, 10 uncu ve 55 inci maddesi yönünden aykırı olduğundan, iptaline karar vermiştir.

Karar da; "iptal kararının doğuracağı hukuksal boşluk, kamu yararını bozucu nitelikte olduğundan gerekli düzenlemelerin yapılması amacıyla iptal kararının Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak bir yıl sonra yürürlüğe girmesi uygun görülmüştür" denilerek Anayasa Mahkemesi kararı 21.11.2007 tarihinde resmi gazetede yayımlanmış ve bu karar uyarınca verilen bir yıllık süre 21.11.2008 tarihinde dolmuştur.

21.11.2008 tarihinden itibaren icra ve keşifler karşılığı toplanan paralar personele ödenememektedir. Bu nedenle; Anayasa Mahkemesince: İptal edilen Kanun hükümleri nedeniyle, 3717 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yeniden düzenlenerek, Türkiye çapındaki tüm adliyelerde biriken paraların Adalet Bakanlığı personellerine dağıtılması gerekmektedir.

## MADDE GEREKÇELERİ

**Madde 1-** Maddeyle; adli personel ile devlet davalarını takip edenlere, daire dışında yapılacak olan her bir keşif ve icra işlemi için ödenecek olan yol tazminatları bakımından yeni bir uygulamaya geçilmektedir.

**Madde 2-** Maddeyle; adli personel ile devlet davalarını takip edenlere, 3717 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde yapılan değişiklikten önce, keşif ve icra karşılığı banka hesaplarında toplanan paraların ödenmesi amaçlanmaktadır.

**Madde 3-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 4-** Yürütme maddesidir.

BARTIN MİLLETVEKİLİ MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA'NIN TEKLİFİ (2/677)

**ADLİ PERSONEL İLE DEVLET DAVALARINI TAKİP EDENLERE YOL GİDERİ VE TAZMİNAT VERİLMESİ İLE 492 SAYILI HARÇLAR KANUNUNUN BİR MADDESİNİN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 8/5/1991 tarihli ve 3717 sayılı Adli Personel ile Devlet Davalarını Takip Edenlere Yol Gideri ve Tazminat Verilmesi ile 492 Sayılı Harçlar Kanununun Bir Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanunun 2 nci maddesi aşağıda şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 2- Daire dışında yapılması gereken her bir keşif ve icra işlemi için; hakimlere, cumhuriyet savcılarına, askeri mahkemelerdeki subay üyelere, adli tabiplere, icra müdürleri ve yardımcıları ile icra işlemlerini yapmakla yetkili memurlara, hazine avukatlarına, hazine avukatı olmayan il ve ilçelerde davaları takibe yetkili idare amirIeri ve 21/6/1987 tarihli ve 3402 sayılı Kadastro Kanununa göre yetkili kılınan kişilere (750), yazı işleri müdürlerine, hakim veya cumhuriyet savcısının kararı üzerine görevlendirilen sosyal çalışmacı, psikolog ve pedagoglara, muhakemat hizmetlerinde görev yapan memurlara, zabit katiplerine ve diğer adli ve idari yargı personeline (600), mübaşir ve hizmetlilere (450) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar yol tazminatı ödenir.

Bu madde uyarınca yol tazminatı bütçeden her ayın sonunda ödenir. Bir kişinin alacağı aylık yol tazminatı tutarı en yüksek devlet memuru aylığının ek gösterge dahil, iki katını geçemez. Ödenecek yol tazminatı damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi değildir.

**MADDE 2-** 3717 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2- 21/11/2008 tarihinden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar, bu Kanunun 2 nci maddesi uyarınca banka hesaplarına yatırılan paralar, bu süreler içerisinde çalışan personele çalışma süreleri dikkate alınarak Adalet Bakanlığınca belirlenecek olan esaslar dahilinde ödenir.

**MADDE 3-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 4-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

"Esnaf ve Çalışanların Vergi Yükünün Hafifletilmesi ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi" gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

| | | |
|---|---|---|
| *Mustafa Kalaycı* | *Oktay Vural* | *Mehmet Şandır* |
| Konya | İzmir | Mersin |
| *Erkan Akçay* | *İzzettin Yılmaz* | *Gürcan Dağdaş* |
| Manisa | Hatay | Kars |
| *Mustafa Enöz* | *Reşat Doğru* | *Hasan Çalış* |
| Manisa | Tokat | Karaman |

**GENEL GEREKÇE**

Esnaflık, tarım sektörü ile birlikte en yoğun işgücüne sahip alanlardan biri olarak milletimize sağladığı sosyo-ekonomik katkıları nedeniyle vazgeçilemez bir meslek grubudur.

Özellikle sanayinin işgücü yaratma kabiliyetinin giderek zayıflamasıyla birlikte, esnaflığın bu yönü daha belirginleşmeye başlamıştır.

Esnafımızın meşguliyeti ve kazancı, yaptığının yerine yenisini yapmakla, sattığının yerine yenisini koymakla sağlanmaktadır.

Ancak bugün, artan maliyetler, hammadde fiyatları ve enflasyondaki yükseliş ile esnaf mal ve üretim ile sermaye dönüşümünü sağlayamaz hale gelmiştir.

Türkiye ekonomisinin ağır kriz şartlarından en fazla etkilenen kesim hiç şüphesiz esnaf ve sanatkârlarımız olmuştur.

Krizin tahribatı ve yoğunluğu esnafımızı bunaltmış ve iş yapamaz bir hale getirmiştir.

İşyeri kirasını dahi ödemekte zorluk çeken; eşinden, dostundan gördüğü destekle hayatın güçlüklerine direnen; üretimden pazarlamaya, ticaretten, turizme birçok alanda faaliyette bulunan esnafımızın gerçek durumu tam anlamıyla içler acısıdır.

Yüksek faiz nedeniyle kredi kullanamayan, kullandığı krediyi ise ödeyemeyen esnafımızın içinde bulunduğu sorunlar, aynı zamanda toplumsal birliğimizi ve bütünlüğümüzü de tehdit eden bir faktör olarak karşımızdadır.

Sattığı malı yerine mal koyamayan, sabahları dükkânını umutla açamayan, akşamları gönül rahatlığıyla evine gidemeyenlerin sayısındaki artış vahim boyutlara ulaşmıştır.

Kapanan işyerleri, tükenen umutlar, kaybolan beklentiler, haciz kıskacında kıvranan esnafımızın durumunun hazin bir özetidir.

Kendi makûs kaderine terk edilen esnafımız, sadece yüzyılları aşan geleneğinden güç ve kuvvet alarak varlığını sürdürmeye çalışmaktadır.

Meslek grubu olarak milletimizin omurgasını oluşturan, toplumsal ahengin, düzenin, işbirliğinin sosyolojik mekanizmalarından olan esnafımızın sorunlarına acilen çözüm getirilmelidir.

Kanun teklifi ile,

- Ücretliler ile esnaf odasına kaydı bulunan gerçek usule tabi mükelleflerin gelirlerinden hesaplanan gelir vergisi oranlarında indirim yapılması,

- Basit usule tabi esnaf ve sanatkardan gelir vergisi alınmaması,

- Basit usule tabi olmayı gerektiren şartları topluca taşıyan esnaf ve sanatkarın, gerçek usulden basit usule geçebilmesine imkan verilmesi,

- Esnaf ve sanatkarın işlerine devam etmeleri veya yeni işyeri açmaları halinde emekli aylıklarından kesilen sosyal güvenlik destek primi oranının % 1'e düşürülmesi,

- Aylık bağlanabilmesi için aranan asgari prim gün sayısını tamamlamakla birlikte yaş haddini doldurmayı bekleyen ve sigortalı olmayan bir çok vatandaşımızın, bakmakla yükümlü olduğu kişiler dahil sağlık yardımlarından faydalanabilmesi amaçlanmaktadır.

## MADDE GEREKÇELERİ

**Madde 1-** Ülkemizde birçok esnaf ve sanatkar basit usule tabi olmayı gerektiren şartları topluca taşıdığı halde, herhangi bir şekilde gerçek usulde vergilendirmeye geçtiği gerekçesiyle, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 46 ncı maddesinin altıncı fıkrasına göre bir daha hiç bir şekilde basit usule dönememekte, hatta bu kişilerin aynı türden iş yapan eş ve çocukları da bu faaliyetleri nedeniyle basit usulden yararlanamamaktadır. Bu durum, aynı durumdaki mükellefler arasında büyük bir haksızlığa neden olmakta, eşitlik ve adalet ilkelerine uygun düşmemektedir.

Bu itibarla; gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 47 ve 48 inci maddelerde yazılı şartları topluca haiz olduklarını ve basit usule tabi olmaları gerektiğini yazı ile bildirenlerin, bu şartları taşıdıklarının belirlenmesi kaydıyla bu talepleri doğrultusunda takip eden takvim yılı başından itibaren basit usulde vergilendirilmeleri teklif edilmektedir.

**Madde 2-** Yaşanan ekonomik sıkıntılardan dolayı esnaf ve sanatkarlar, çiftçiler, dar ve sabit gelirliler başta olmak üzere toplumun bütün kesimleri ciddi sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Bunun sonucunda tahakkuk eden vergilerini zamanında ödeyemez duruma düşmüşlerdir. Maddede çalışanlar ile esnaf ve sanatkarın vergi yükü hafifletilmektedir.

Çalışanlar ile esnaf ve sanatkarın gelirlerinden ödenecek gelir vergisinin hesabında, ücretliler ile esnaf odasına kaydı bulunan gerçek usule tabi mükellefler için gelir vergisi tarifesinin birinci diliminde %10, ikinci diliminde ise %18 oranının uygulanması, basit usule tabi esnaf ve sanatkardan gelir vergisi alınmaması amaçlanmaktadır.

**Madde 3-** Yıllarca prim ödeyerek emeklilik hakkını alan esnaf ve sanatkarın işlerine devam etmeleri veya yeni işyeri açmaları halinde emekli aylıklarından sosyal güvenlik destek primi kesilmektedir. 5510 sayılı Kanunla, emekli olduktan sonra çalışan esnaf ve sanatkarın aylıklarından kesilen sosyal güvenlik destek primi oranının her yıl bir puan artırılarak %15'e yükseltilmesi öngörülmüştür. Bu durum, emekli olduktan sonra da çalışan veya yeni işyeri açan esnaf ve sanatkarı adeta cezalandırmaktadır.

Bu itibarla, esnaf ve sanatkarın emekli olduktan sonra işyerini çalıştırmaya devam edebilmesi veya yeni işyeri açılmasının teşviki amacıyla, emekli aylıklarından kesilen sosyal güvenlik destek primi oranının %1 ile sınırlandırılması teklif edilmektedir.

**Madde 4-** Yıllarca prim ödeyerek, bu Kanuna göre aylık bağlanabilmesi için aranan asgari prim gün sayısını tamamlamakla birlikte yaş haddini doldurmadığından emekliye ayrılamayan ve işini kaybettiğinden zorunlu sigortalıkları sona eren bir çok vatandaşımız, bakmakla yükümlü olduğu kişiler dahil sağlık hizmetlerinden yararlanamamaktadır. Teklif ile bu durumda olanların sağlık yardımlarından faydalanabilmesi teklif edilmektedir.

**Madde 5-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 6-** Yürütme maddesidir.

KONYA MİLLETVEKİLİ MUSTAFA KALAYCI VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLLERİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL İLE MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR VE 6 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/681)

**ESNAF VE ÇALIŞANLARIN VERGİ YÜKÜNÜN HAFİFLETİLMESİ VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 46 ncı maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir ..

"Basit usule tabi olmanın şartlarından herhangi birini takvim yılı içinde kaybedenler, ertesi takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirilirler. Basit usulün şartlarına haiz olanlardan, bu usulden yararlanmak istemediklerini yazı ile bildirenler, bu talepleri doğrultusunda takip eden ay başından veya izleyen takvim yılı başından, yeni işe başlayanlar ise işe başlama tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirilirler. Gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden, 47 ve 48 inci maddelerde yazılı şartları topluca haiz olduklarını ve basit usule tabi olmaları gerektiğini yazı ile bildirenler, bu şartları taşıdıklarının belirlenmesi kaydıyla bu talepleri doğrultusunda takip eden takvim yılı başından itibaren basit usulde vergilendirilirler.

**MADDE 2-** 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Ücretliler ile esnaf odasına kaydı bulunan gerçek usule tabi mükelleflerin gelir vergisine tabi gelirlerine, birinci fıkrada yer alan gelir vergisi tarifesinin birinci dilimi % 10, ikinci dilimi %18 olarak uygulanır.

Basit usule tabi esnafın beyana tabi gelirlerine yüzde sıfır gelir vergisi uygulanır."

**MADDE 3-** 5510 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde geçen "% 15'i" ibaresi "% 1'i" şeklinde değiştirilmiş, Geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin ikinci ve üçüncü cümleleri madde metninden çıkarılmıştır.

**MADDE 4-** 5510 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu Kanuna göre aylık bağlanabilmesi için aranan asgari prim gün sayısını tamamlamakla birlikte yaş haddini doldurmayanların zorunlu sigortalıkları sona ermesi halinde, bakmakla yükümlü olduğu kişiler dahil sağlık hizmetlerinden yararlanmaya devam ederler."

**MADDE 5-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 6-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Esnaf ve Çiftçilerin Sosyal Güvenlik Prim Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Teklifimiz ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

*Mehmet Serdaroğlu*
Kastamonu

*Mehmet Şandır*
Mersin

**GEREKÇE**

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4'üncü maddesi (b) fıkrasında tanımlanan, eski adıyla BAĞ-KUR kapsamında yer alan esnaf ve çiftçilerimizin sayısı 3 milyon 239 bin kişidir. Bu sigortalılardan sadece 962 bin kişinin prim borcu bulunmamaktadır. Geriye kalan 2 milyon 227 bin kişinin Sosyal Güvenlik Kurumuna prim borcu bulunmaktadır.

Sosyal güvenlik prim borçları ile ilgili bir yapılandırma, primlerini zamanında ödeyenler aleyhine haksızlık olarak düşünülebilir. Ancak, 2008 ve 2009 yıllarında yaşanan ekonomik kriz neticesinde, pek çok esnaf ve çiftçimiz, prim borçlarını ödeyememişlerdir. Bu kişiler, kendi hatalarından kaynaklanmayan bir ekonomik krizin işlerini bozması ile ödeme güçlüğü içine düşmüşlerdir. Keyfi olarak borçlarını ödemeyen kişiler değillerdir. Prim borcunu ödemeyen esnaf ve çiftçiler sağlık hizmetlerinden faydalanamazlar. Bu hüküm gereğince, kendilerinin ve çocuklarının sağlığını korumak için her esnaf ve çiftçimiz primlerini zamanında ödemeyi arzu etmektedirler.

Daha önce çıkarılan çeşitli yapılandırma kanunları, hem anlaşılabilir ve uygulanabilir değildir, hem de, kriz içinde inleyen esnafımızın borcunu ödeyebileceği imkânları kendilerine sunmamaktadır. Hal böyle olunca, çıkarılan yapılandırma kanunları, arzu edilen amaca hizmet etmemiş, zaten içinden çıkılmaz durumda olan prim sistemini daha da karışık hale getirmiştir.

Sosyal Güvenlik Primi, yaşlılık, malu1iyet ve ölüm sigortası primi ile, genel sağlık sigortası priminin toplamından oluşmaktadır. Kurum, prim borcu olan sigortalısına sağlık hizmeti vermediği halde, toplam sosyal güvenlik priminin yüzde 37.5'i kadar olan genel sağlık sigortası prim borcuna da, enflasyon oranının 6-7 katı, yıllık yüzde 23 fahiş gecikme faizi uygulamaktadır. Yani vermediği hizmetin primini de gecikme faizi ile birlikte sigortalıdan istemektedir. Sosyal Güvenlik Kurumu, büyük bir açıkgözlülük örneği sergileyerek, zaten geçinemeyen esnaf ve çiftçimizin sırtından sosyal güvenlik sisteminin açıklarını finanse etmeye çalışmaktadır. Dolayısıyla, teklif'imizde yer alan, prim borçlarının yıllık yüzde 23 gecikme faizinin yüzde 5'e indirilmesi, son derece adil bir çözüm olacaktır.

Ekonomik kriz nedeniyle esnafın rafında satacak malı, çiftçinin tarlasını ekecek tohumu kalmamıştır. Prim borçlarının haciz yolu ile tahsil edilmeye çalışılması, yeni trajediler doğurmaktan başka hiçbir işe yaramayacak, ekonomi dışına itilmiş, geçimini dahi temin edemeyen, Hükümetin makarna paketlerine, kömür torbalarına muhtaç yeni kesimler oluşmasını sağlayacaktır.

Kanun teklifimiz ile, 5510 sayılı Sosyal Güvenlik ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4'üncü maddesi (b) fıkrasına göre sigortalı sayılanların, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki ayın sonuna kadar geçen dönemde tahakkuk ettiği halde ödenmeyen prim borçları, 1 ay içerisinde başvurmaları halinde, anaparaları her yıl için ayrı ayrı yüzde 5 gecikme faizi eklenerek, 36 ayı

geçmemek üzere yeniden yapılandırılmaktadır. 2006 ve 2008 yıllarında çıkarılan yapılandırma kanunlarından faydalanarak borçlarını yapılandıranlar da, kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki, yapılandırılmış borçları anapara sayılarak yeni yapılandırmaya dahil edilmektedir. Borçları yeniden yapılandırılanlar, ilk taksitlerini ödemeleriyle birlikte sağlık hizmetlerinden yararlanmaya başlayacaklardır. 3 taksitin ödenmemesi halinde, borç mevcut mevzuata göre hesaplanarak tahsil edilecektir.

Hükümetin yanlış politikaları ve ekonomik kriz sonucu, ödeme güçlüğü içine düşen esnaf ve çiftçilerimiz, teklifimizin kanunlaşması ile biraz olsun nefes alacak, borçlarını ödeme imkânına kavuşacak, en önemlisi sağlık hizmetlerinden faydalanmaya başlayacaklardır. Sosyal Güvenlik Kurumu da, tahsil edemediği prim alacaklarını tahsil etme imkânına kavuşacaktır.

## MADDE GEREKÇELERİ

**Madde 1-** Genel gerekçe doğrultusunda bir düzenlemedir.

**Madde 2-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 3-** Yürütme maddesidir.

KASTAMONU MİLLETVEKİLİ MEHMET SERDAROĞLU VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR'IN TEKLİFİ
(2/682)

## ESNAF VE ÇİFTÇİLERİN SOSYAL GÜVENLİK PRİM BORÇLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

**MADDE 1-** 5510 sayılı Sosyal Güvenlik ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4'üncü maddesi (b) fıkrasına göre sigortalı sayılanların, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki ayın sonuna kadar geçen dönemde tahakkuk ettiği halde ödenmeyen prim borçları, 1 ay içerisinde başvurmaları halinde, anaparaları her yıl için ayrı ayrı yüzde 5 gecikme faizi eklenerek, 36 ayı geçmemek üzere yeniden yapılandırılır.

5458, 5763 ve 5797 sayılı kanunlardan faydalanarak borçlarını yapılandıranların kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki yapılandırılmış borçları, anapara sayılarak birinci fıkradaki hükümler çerçevesinde yeniden yapılandırılır.

Borçları yeniden yapılandırılanlar, ilk taksitlerini ödemeleriyle birlikte sağlık hizmetlerinden yararlanmaya başlarlar.

3 taksitin ödenmemesi halinde, borç mevcut mevzuata göre hesaplanarak tahsil edilir.

**MADDE 2-** Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'na Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

*Mehmet Serdaroğlu*
Kastamonu

*Mehmet Şandır*
Mersin

**GEREKÇE**

Son yıllarda yaşanan ekonomik. kriz, ülkemizde de olumsuz etkilerini göstermiş ve kriz, özellikle 2009 yılında toplumun tüm kesimlerince etkisini en üst düzeyde hissettirmiştir. Ekonomik kriz, kara yolu taşımacılığı sektörünü de son derece olumsuz etkilemiş, başta kamyoncu esnafı olmak üzere kara yolu taşımacılığı sektöründeki tüm esnafın büyük bir mali sıkıntı yaşamasına neden olmuştur.

Türkiye'de yaklaşık 750 bin kamyon ve 2 milyondan fazla kamyonet bulunmaktadır.

Kamyonların yüzde 70'inden fazlası ise ticari olarak çalışmaktadır. Taşımacılık faaliyetlerinin ülke genelinde krizle birlikte azalması, petrol fiyatları ile akaryakıttan alınan vergilerin artması nedeniyle sektördeki araçların sadece yüzde 10 faaliyetlerine devam edebilirken, 400 binden fazla kamyon otoparklarda beklemektedir.

Nakliye sektörü kazanç açısından en sıkıntılı dönemini yaşarken, Maliyet girdileri ve akaryakıt fiyatlarının yüksekliğinden büyük sıkıntı çeken nakliyeciler bunun yanında iş yokluğu da yaşamaktadırlar. Yurt içi ve yurt dışı karayolu taşımacılığı yapan firmalarımız bile yüksek girdi fiyatları ve akaryakıt fiyatları ile baş edemez durumda iken, bireysel kamyonculuk ise bitme noktasındadır.

Nakliyeci-Kamyoncu esnafı yıkıcı bir rekabet ortamında çoğu kez düşük ücretle hatta mazot parasına taşıma yapma zorunda kalmaktadır. Mazot fiyatlarındaki büyük artışlar, nakliye fiyatına bile yansıtılamamaktadır. Gelir vergisi, motorlu taşıtlar vergisi, araç muayenesi, egzoz pulu, yeni araçlarda ÖTV, geçici vergi gibi birçok vergi çeşidi ile boğuşan ve primini ödeyemeyen kamyoncu esnafına, KI, C2, SCR gibi yetki belgelerinin ücretlerinin çok yüksek olması da ayrı bir maliyet getirmektedir.

Kamyoncu esnafının toplam giderleri içinde yüzde 80'inden fazlasını oluşturan akaryakıt giderlerinin yanı sıra, iş yapamayan kamyoncu esnafımızın prim ve vergi borçları da katlanarak artmaktadır. Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununa göre, vergi borcu bulunan araçların fenni muayene de yaptıramadığı, bu nedenle kara yollarında yapılan denetimlerle de kamyonlar otoparka çekilmektedir. Otoparka çekilen bazı araçların park borçları bile değerini aşmış durumdadır. Parka çekilen araçların ticari faaliyetlerine devam edememeleri nedeniyle de yurt içi kara yolu taşımacığı neredeyse durma noktasına gelmiştir.

Büyük sıkıntı içinde bulunan kamyoncu esnafımız, yüksek akaryakıt fiyatları altında ezilip, iş bulamazken, ödeyemediği vergi ve prim borçları da katlanarak artmaktadır. Kanun teklifimiz ile kamyoncu esnafına bir nebze nefes aldırabilrnek ve Kamu'nun da alacağını tahsiline imkan sağlamak amacıyla, mükelleflerin ödenmemiş Motorlu Taşıtlar Vergisi ana para borcuna yıllık ayrı ayrı yüzde 5 faiz uygulanarak yeniden yapılandırılıp en fazla 24 ay taksitle ödemelerine imkan tanınması amaçlanmıştır.

Ayrıca son fıkra ile de, vergi borcu nedeniyle araç muayenesini yaptıramayan nakliyeci esnafının, MTV borcunu yeniden yapılandırması durumunda, araçlarına muayene yapılmasına izin verilecek, böylece muayenesini tamamlayan araçların trafiğe çıkmasına ve çalışmasına imkan tanınmış olacaktır.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** Nakliyeci esnafının Motorlu Taşıtlar Vergisi ana para borcuna yıllık yüzde 5 faiz uygulanarak yeniden yapılandırılması ve 12 taksitle ödenmesine imkan tanınmaktadır.

**Madde 2-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 3-** Yürütme maddesidir.

KASTAMONU MİLLETVEKİLİ MEHMET SERDAROĞLU VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR'IN TEKLİFİ (2/683)

**197 SAYILI MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ KANUNU'NA GEÇİCİ MADDE EKLENMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 8.- Bu kanunun 6. maddesinin (II) sayılı tarifesinde yer alan (4) numaralı bentteki kamyonet, kamyon, çekici ve benzeri taşıtlara ait, 31.01.2010 tarihine kadar olan motorlu taşıtlar vergisi anapara borçlarına her yıl için ayrı ayrı yüzde 5 faiz uygulanarak, mükelleflerin bir ay içinde başvurmaları halinde 24 ayı geçmemek üzere taksitlendirilip, yeniden yapılandırılır.

Bu yapılandırmadan faydalanan mükelleflerin, vergi borcu nedeniyle yaptıramadıkları araç muayenelerine izin verilir.

**MADDE 2-** Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tarımsal, Sulama ve Köy İçme Suyu Borçlarının Yapılandırılmasına Dair Kanun Teklifi, gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

| | | |
|---|---|---|
| *Erkan Akçay* | *Mustafa Kalaycı* | *Mehmet Şandır* |
| Manisa | Konya | Mersin |
| *Oktay Vural* | *İzzettin Yılmaz* | *Gürcan Dağdaş* |
| İzmir | Hatay | Kars |
| *Hasan Çalış* | *Reşat Doğru* | *Mustafa Enöz* |
| Karaman | Tokat | Manisa |

**GENEL GEREKÇE**

Türk tarımı uygulanan yanlış politikalar ve ekonominin içinde bulunduğu kriz ortamı nedeniyle çiftçilerimiz tarım kredi kooperatiflerine, bankalara ve tarımsal sulamadan dolayı elektrik dağıtım şirketlerine olan vadesi geçmiş elektrik borçlarını ödeyemez duruma gelmiştir.

Türkiye'de toplam enerji tüketimi 134 milyar kWh iken tarımsal sulamada elektrik tüketimi 4,5 milyar kWh'tir. Tarımsal sulamada yıllık elektrik tahakkuk bedeli 854 milyon TL, tarımsal sulama tüketim oranı yüzde 3,35'tir. Küresel ısınmanın etkisiyle ortaya çıkan kuraklık sonucu istediği verimi alamayan pek çok çiftçi elektrik borçlarını ödeyememiş ve bu borçları gecikme faizleriyle birlikte çok ciddi rakamlara ulaşmıştır.

Tarımsal sulama hizmetlerinde en önemli girdilerden biri olan elektrik fiyatlarının yüksek olması sulama maliyetini artırmakta, tarımda rekabet gücünü azaltmaktadır. Elektrik borçlarını ödeyemeyen çiftçiler ürünlerine su veremedikleri için ürünlerini kaybetme durumuyla karşı karşıyadırlar.

25/6/2009 tarih ve 5917 Sayılı Kanunun geçici ikinci maddesi ile tarımsal sulamada kullanılan elektrik borçlarının yeniden yapılandırılması ve taksitlendirilmesi öngörülmüştür. Ancak bu düzenleme ile sadece borçların taksitlendirilmesi sağlanmış, borçların faizlerinde herhangi bir indirim yapılmamıştır. Bu kanundan yararlanmak için başvuru süresi 9 Eylül 2009 tarihinde bitmesine karşılık çiftçilerimiz yeterince başvuruda bulunamamışlardır. Zaten borç batağı içinde bulunan çiftçilerimiz uygulamanın üç yılda altı taksit ve ilk taksitin peşin ödenmesi öngörüldüğünden ve bu peşinatın yüksek olmasından dolayı bu düzenlemeden yeterince yararlanamamıştır. Ayrıca özelleştirilmiş bölgelerde özel sektör başvuruları almadığı için tarımsal elektrik borçları yapılandırılamamıştır.

5917 Sayılı Kanunun uygulama sonuçlarına bakıldığında,

Borçlu tarımsal sulama abone sayısı : 122.380 adettir.

Toplam borçlu tarımsal sulama borç tutarı : 1.9 milyar TL'dir.

Aftan yararlanan borçlu abone sayısı : 9.782 adettir.

Kanundan sonra yapılandırılan tutar : 213 milyon TL'dir.

21/4/2005 tarihli ve 5335 Sayılı Kanunun Geçici Madde 10 uncu maddesi ile tarımsal sulamada ve köy içme sularında kullanılan elektrik tüketim bedelleri yeniden yapılandırılırken, 25/6/2009 tarih ve 5917 Sayılı Kanunun geçici ikinci maddesi sadece tarımsal sulamada kullanılan elektrik borçları

yeniden yapılandırılmış, köy içme sularında kullanılan elektrik tüketim bedelleri yapılandırılmamıştır. Anadolu'da binlerce köy içme suyunu kuyulardan sağlamakta, köye su pompalanırken elektrik kullanılmaktadır. Binlerce köy, köye su pompalayan kuyunun TEDAŞ'a olan borcunu ödeyememekte, TEDAŞ tarafından su pompalarının elektrikleri kesildiği için susuz kalmaktadır.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** Küresel ısınmanın etkisiyle ortaya çıkan kuraklık sonucu istediği verimi alamayan pek çok çiftçi elektrik borçlarını ödeyememiş ve bu borçları gecikme faizleriyle birlikte çok ciddi rakamlara ulaşmıştır. Tarımsal sulamada kullanılan ve ödenemeyen elektrik enerjisi borcu 1 milyar 900 milyon TL'ye ulaşmıştır.

25/6/2009 tarih ve 5917 Sayılı Kanunun geçici ikinci maddesi ile tarımsal sulamada kullanılan elektrik borçlarının yeniden yapılandırılması ve taksitlendirilmesi öngörülmüştür. Ancak 122.380 Tarımsal sulama elektrik borçlusundan 9.782'si borcunu yeniden yapılandırabilmiştir. Ayrıca 25/6/2009 tarih ve 5917 Sayılı Kanunun geçici ikinci maddesi sadece tarımsal sulamada kullanılan elektrik borçları yeniden yapılandırılmış, köy içme sularında kullanılan elektrik tüketim bedelleri yapılandırılmamıştır.

25/6/2009 tarih ve 5917 Sayılı Kanunun geçici ikinci maddesi ile tarımsal sulamada kullanılan elektrik borçlarının yeniden yapılandırılması ve taksitlendirilmesi öngörülmüştür. Ancak bu düzenleme ile sadece borçların taksitlendirilmesi sağlanmış, borçların ana faizlerinde herhangi bir indirim yapılmamıştır. Ayrıca borçlar yapılandırılırken birikmiş gecikme faizi ve gecikme zammı alınmıştır. Taksitlendirme süresince faiz ve gecikme zammı uygulanmıştır. Taksitlendirme yapılırken yılda iki taksit 36 ayda 6 taksit olması nedeniyle ilk taksit peşin düşünüldüğünden peşinatın yüksek olması nedeniyle Tarımsal sulama elektrik borçluları borçlarını yapılandırmak için başvuru yapamamıştır.

**Madde 2-** Çiftçilerimiz dönem içinde birkaç defa gelen elektrik faturalarını ödemekte zorlanmaktadır. Böylelikle faturalar birikmekte faizleriyle ödenecek tutar artmaktadır. Çiftçinin ödeme kabiliyeti dikkate alınarak, tarımsal sulamada kullandığı elektrik bedeline ilişkin faturaların hasat dönemi dikkate alınarak yılda en fazla iki defa düzenlenmesiyle çiftçilerimizin elektrik faturalarını ödeyebilmeleri sağlanacaktır.

**Madde 3-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 4-** Yürütme maddesidir.

MANİSA MİLLETVEKİLİ ERKAN AKÇAY VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLLERİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL İLE MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR VE 6 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/688)

## TARIMSAL SULAMA VE KÖY İÇME SUYU BORÇLARININ YAPILANDIRILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

**MADDE 1-** Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin ve Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin tarımsal sulama ve Köy İçme Suyu abonelerinin 22/4/2010 tarihi itibarıyla tüketmiş oldukları elektrik enerjisinden kaynaklanan her türlü alacakları ve bunların fer'ilerinin yargıya intikal edip etmediğine ve daha önce herhangi bir ödeme planına bağlanıp bağlanmadığına bakılmaksızın bunlar, Kanunda belirtilen esaslar çerçevesinde sulhen tahsil edilir. Sulhen tahsil konusunda Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Yönetim Kurulu gerekli işlemleri yapmaya yetkilidir. Bu yetki çerçevesinde bir defaya mahsus olmak üzere ilgililerin Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde müracaat etmeleri halinde, karşılıklı olarak sulh sözleşmesi imzalanır.

Sulh sözleşmesine konu alacaklara ilişkin tutar; anaparanın otuz altıda biri peşin tahsil edilmek üzere, otuz altı aya kadar faizsiz ve gecikme zamsız taksitlendirilir. Sulh sözleşmesine konu alacaklar, Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Yönetim Kurulunca belirlenecek vadelere göre yılda en az iki taksit ve en geç üç yılda tamamlanacak şekilde taksitlendirilir. Birikmiş gecikme faizi ve gecikme zammının tahsilinden vazgeçilir. Taksitlendirme süresince faiz veya gecikme zammı uygulanmaz. Taksitlerden birinin ödenememesi durumunda dört ay ek süre verilir. Bu kapsamdaki alacakların icra takibine ve/veya davaya konu edilmesi durumunda icra takip masrafları, mahkeme masrafları ve avukatlık ücreti toplamları peşin tahsil edilir ve alacağın tahsili için açılmış icra takipleri ve davalar 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre sulh sözleşmesi dahilinde sonlandırılır. Borçlular tarafından yapılacak müracaatlar ve imzalanacak sulh sözleşmelerinin düzenlenmesi ve uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Yönetim Kurulunca belirlenir.

**MADDE 2-** Tarımsal sulamada kullanılan elektrik bedeline ilişkin faturalar, çiftçinin hasat dönemi dikkate alınarak yılda en fazla iki defa düzenlenir.

**MADDE 3-** Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 4-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Esnafın Türkiye Halk Bankasına ve Esnaf Kefalet Kooperatiflerine; Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Kredi Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Teklifi" gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

| | | |
|---|---|---|
| *Mustafa Kalaycı* | *Oktay Vural* | *Mehmet Şandır* |
| Konya | İzmir | Mersin |
| *Erkan Akçay* | *İzzettin Yılmaz* | *Gürcan Dağdaş* |
| Manisa | Hatay | Kars |
| *Mustafa Enöz* | *Reşat Doğru* | *Hasan Çalış* |
| Manisa | Tokat | Karaman |

**GENEL GEREKÇE**

Toplumumuzun yarıdan fazlasını oluşturan esnafımız ve çiftçimiz uygulanan hatalı ekonomik politikalar sonucu çok zor günler geçirmektedirler. Çiftçilerimizin ürün girdilerine aşırı zam yapılırken, ürün fiyatları, tarımsal desteklemeler ve prim bedelleri düşük belirlenmiş ve geç ödenmiş, yetersiz kalmıştır. Bu sebeplerden dolayı çiftçilerimiz borçlarını ödeyemedikleri için idari ve kanuni takibe uğramışlardır.

Ülkemiz ekonomisinde meydana gelen krize bağlı olarak piyasalarda yaşanan durgunluk sebebiyle binlerce işyeri ve şirket kapanmıştır. Esnafımız, kredi borçlarını ve faizlerini, vadesi gelen senetlerini, vergi borçlarını, kazanmadıkları için ödeyememişler ve birçoğu da ya kepenk kapatmış ya da iflas etmiştir.

Sonuç olarak, çiftçilerimizin ve esnafımızın artık dayanacak gücü kalmamıştır. Zaten yarı aç yarı tok yaşayan çiftçimizin ve esnafımızın işyerine, evine, tarlasına, bağına, bahçesine, traktörüne haciz gelmiştir. Esnafımız ve çiftçimizin kredi borçları, faiz ve gecikme cezalarıyla birlikte aşırı arttığı için artık ödenemez duruma gelmiştir. Bunun üzerine esnaf ve çiftçimiz icra ve haciz problemleri ile karşı karşıya kalmışlardır.

Kanun teklifimiz ile; çiftçilerimiz ve esnafımızın aldıkları kredilerin anaparası ile, bu kanun yürürlüğe girdiği tarihteki faiz ve gecikme cezası borçlarının yarısından müteşekkil toplam borcunun ödemesi, kredi alan borçlunun, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ilgili kuruluşa borçlarının taksitlendirilmesi için yazılı müracaatı üzerine, yirmidört ayda ve üçer aylık eşit taksitlerde ödenmek üzere taksitlendirilecek, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki faiz ve gecikme cezası borçlarının yarısı silinecek, bunun için ihtiyaç duyulan kaynak Hazine tarafından karşılanacak, bu şekilde belirlenerek taksitlendirilen toplam borç sabitlenecek, ayrıca faiz uygulanmayacaktır. İdari ve icra takip işlemleri durdurulacaktır.

Ayrıca borcunu zamanında ödeyen çiftçi ve esnafımıza haksızlık yapmamak, borçları zamanında ödemeyi teşvik etmek, zayıflayan mali yapılarını güçlendirmek için borçlarını ödemiş esnaf ve çiftçilerin son üç yılda ödedikleri faiz ve gecikme cezalarının yüzde otuzbeşi kendilerine iade edilmektedir.

Bu düzenleme, çok zor günler geçiren çiftçi ve esnafımızın çektiği sıkıntıları kısmen ortadan kaldıracak ve borçlarını ödeyebilecek, üretmeye ve işlerine devam ederek istihdama katkı sağlayacak, bu arada devletimizin üretimden vergi alma imkanı da doğabilecektir.

## MADDE GEREKÇELERİ

**Madde 1-** Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış olmak kaydıyla; esnafın, T. Halk Bankası ve Esnaf Kefalet Kooperatifleri; çiftçilerin T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden aldıkları kredilerin anaparası ile, bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihteki faiz ve gecikme cezası borçlarının yarısından müteşekkil toplam borcunun ödemesi; kredi alan borçlunun, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ilgili kuruluşa borçlarının taksitlendirilmesi için yazılı müracaatı üzerine, yirmidört ayda ve üçer aylık eşit taksitlerde ödenmek üzere taksitlendirilecek, söz konusu borçluların, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki faiz ve gecikme cezası borçlarının yarısı silinecek, bunun için ilgili kuruluş tarafından ihtiyaç duyulan kaynak hazine tarafından karşılanacak, bu şekilde belirlenerek taksitlendirilen toplam borç sabitlenecek, ayrıca faiz uygulanmayacaktır. Yapılan bu düzenlemeyle, esnafımız ve çiftçilerimiz bir nebze olsun rahatlayacak ve işlerine devam ederek ülke üretimine ve istihdama katkı vermeyi sürdüreceklerdir.

Bu Kanuna göre yeniden yapılandırılan kredi borçları hakkında idari ve icra takip işlemleri durdurulacaktır.

**Madde 2-** Esnaf ve çiftçilerin ihtiyacına binaen aldıkları kredilere yüksek faiz ödemek zorunda kalmaları, işletme sermayelerinin önemli ölçüde azalmasına ve büyük sıkıntılar içinde işlerine devam etmesine sebep olmuştur. Borcunu işletme sermayelerini küçülterek ve malvarlıklarını azaltarak ödemiş olan esnaf ve çiftçilerin, üretim yeteneklerini ve kapasitelerini arttırarak borçlarını zamanında ödemeyi teşvik etmek amacıyla son iki yıldır borçlarını faizleri ve gecikme cezalarıyla birlikte ödemiş esnaf ve çiftçilere ödedikleri faiz ve gecikme cezalarının yüzde otuzbeşinin iadesi ile, borçlarının faiz ve gecikme cezalarının yarısı silinen çiftçiler ve esnaf arasında bir adalet sağlanmaya çalışılmıştır.

**Madde 3-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 4-** Yürütme maddesidir.

KONYA MİLLETVEKİLİ MUSTAFA KALAYCI VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ BAŞKANVEKİLLERİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL İLE MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR VE 6 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/689)

**ESNAFIN HALK BANKASINA VE ESNAF KREDİ VE KEFALET KOOPERATİFLERİNE; ÇİFTÇİLERİN ZİRAAT BANKASINA VE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİNE OLAN KREDİ BORÇLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1.-** Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış olmak kaydıyla; esnafın Türkiye Halk Bankası ve Esnaf Kredi ve Kefalet Kooperatiflerinden; çiftçilerin T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden aldıkları kredilerin anaparası ile, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki faiz ve gecikme cezası borçlarının yarısından müteşekkil toplam borcunun ödemesi; kredi alan borçlunun, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ilgili kuruluşa borçlarının taksitlendirilmesi için yazılı müracaatı üzerine, yirmidört ayda ve üçer aylık eşit taksitlere ödenmek üzere taksitlendirilir. Söz konusu borçluların, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki faiz ve gecikme cezası borçlarının yarısı silinir. Bunun için ilgili kuruluşlarca ihtiyaç duyulan kaynak Hazine tarafından karşılanır. Bu şekilde belirlenerek taksitlendirilen toplam borç sabitlenmiştir, ayrıca faiz uygulanmaz.

Bu Kanuna göre yeniden yapılandırılan kredi borçları hakkında idari ve icra takip işlemleri durdurulur.

**MADDE 2-** 2008 ve 2009 yıllarında T. Halk Bankası ve Esnaf Kredi ve Kefalet Kooperatiflerinden kredi alan ve borçlarının tamamını zamanında veya gecikme faizleri ile birlikte ödeyen esnafın; T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden kredi alan ve borçlarının tamamını zamanında veya gecikme faizleri ile birlikte ödeyen çiftçilerin, ödediği faiz ve gecikme cezalarının yüzde otuzbeşi borç aldıkları ilgili kuruluşça kendilerine, bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir yıl içinde iade edilir. Bunun için ilgili kuruluşlarca ihtiyaç duyulan kaynak Hazine tarafından karşılanır.

**MADDE 3-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 4-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Sigorta Primi Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması Hakkında Kanun Teklifi" gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

| | | |
|---|---|---|
| *Mustafa Kalaycı* | *Mehmet Şandır* | *Erkan Akçay* |
| Konya | Mersin | Manisa |
| *Oktay Vural* | *İzzettin Yılmaz* | *Gürcan Dağdaş* |
| İzmir | Hatay | Kars |
| *Mustafa Enöz* | *Reşat Doğru* | *Hasan Çalış* |
| Manisa | Tokat | Karaman |

**GENEL GEREKÇE**

Ülkemizde son yıllarda ciddi ekonomik sorunlar yaşanmakta, sanayi ve ticaret hayatı olumsuz etkilenmektedir. Yaklaşık iki yıldır devam eden ekonomik krizin de etkisiyle sayıları milyonlara ulaşmış işveren, esnaf ve çiftçiler, prim borçlarını ödemek bir yana işyerini kapatmama, işçisini çıkarmama ve evini geçindirme mücadelesi vermektedir.

Sözkonusu olumsuz ekonomik ortam içinde işyeri sahibi olan veya tarımsal faaliyette bulunan pek çok işveren, esnaf ve çiftçiler, mal ve hizmet üretiminde sıkıntıya düşmüş, ürettiğini satamamış, sattığı mal ve hizmetin parasını tahsil edememiş, ürettiği malı zararına satmış, yetiştirdiği tarımsal ürünleri tarlasında kalmıştır.

Dolayısıyla prim borçlarını ödeme konusunda iyi niyetli olan pek çok işveren, esnaf ve tarım sigortalıları, elinde olmayan sebeplerle prim borçlarını veya daha önce yapılandırmaya dönük çıkarılan yasalardan yararlanarak takside bağladığı borçlarını ödeyemez duruma düşmüştür.

Prim borçları için enflasyon oranları ve piyasa faizlerinin çok üzerinde uygulanan gecikme zammı/faizi nedeniyle ödenemez boyutlara ulaşmıştır. Mevcut borçlarından dolayı birçok esnaf, sağlık yardımlarından da yararlanamaz hale gelmiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumunun 2010 yılı Şubat ayı verilerine göre, 4/a kapsamında sigortalı çalıştıran işverenlerden olan prim alacakları; 18,6 milyar lirası özel sektör, 5,5 milyar lirası da resmi kurumlara ait olmak üzere 24,1 milyar liraya ulaşmıştır. 4/b kapsamındaki sigortalılardan olan prim alacakları ise 17,1 milyar lirası esnaf, 2,9 milyar lirası da tarım sigortalılarına ait olmak üzere 20 milyar liraya ulaşmıştır. Buna göre Sosyal Güvenlik Kurumunun alacak toplamı 44,1 milyar liradır.

Kanun teklifi ile, 31/3/2010 tarihine kadar ilgili mevzuatına göre ödenmesi gerektiği halde, ödenememiş olan sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi ve işsizlik sigortası primi borçlarının, prim asıllarına Tüketici Fiyat Endeksi aylık değişim oranı uygulanmak ve kırksekiz aya kadar taksitlendirilmek suretiyle yeniden yapılandırılması amaçlanmaktadır.

Böylelikle, getirilen ödeme kolaylığı sayesinde dar durumdaki milyonlarca işveren, esnaf ve çiftçinin bir nebze rahatlatılması, ekonomik ve ticari faaliyetlerini devam ettirebilmeleri imkanı sağlanmaktadır.

Bu şekilde, bir yandan işveren, esnaf ve çiftçi birikmiş borçlarının taksitler halinde ödeme imkanına kavuşacak, diğer yandan da Sosyal Güvenlik Kurumu zaten tahsil edilemeyen ve çok büyük tutarlara ulaşan prim alacaklarını tahsil etme ve donmuş alacaklarını nakde dönüştürerek gelir elde etme imkanı sağlayacaktır. Teklif, bu amaçlara yöneliktir.

## MADDE GEREKÇELERİ

**Madde 1-** İşverenler ile esnaf ve tarım sigortalılarının 31/3/2010 tarihine kadar ilgili mevzuatına göre ödenmesi gerektiği halde, ödenememiş olan sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi ve işsizlik sigortası primi borçlarının, prim asıllarına Tüketici Fiyat Endeksi aylık değişim oranı uygulanmak ve kırksekiz aya kadar taksitlendirilmek suretiyle yeniden yapılandırılması amaçlanmaktadır.

Bu maddeye göre hesaplanan borcun; oniki aylık sürede ödenirse yıllık % 2, oniki ayı aşan ancak yirmidört ayı aşmayan sürede ödenirse yıllık % 4 ve yirmidört ayı aşan sürede ödenirse yıllık % 6 oranında taksitlendirme farkı ilave edilip, taksit süresine bölünmek suretiyle aylık taksit tutarının bulunması öngörülmektedir.

Yeniden yapılandırma başvurusunun bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde yazılı olarak yapılması gerekmektedir.

Bu madde kapsamına giren prim alacakları ile ilgili olarak, tatbik edilen hacizlerin, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılması ve buna isabet eden teminatların iade edilmesi öngörülmektedir.

**Madde 2-** 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bulunan sigortalılar veya bunların hak sahiplerinin, birinci maddeye göre yeniden yapılandırılan toplam borçlarının bir taksidini carî ay primleri ile birlikte ödemeleri durumunda sağlık sigortasından yararlandırılması amaçlanmaktadır.

**Madde 3-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 4-** Yürütme maddesidir.

KONYA MİLLETVEKİLİ MUSTAFA KALAYCI VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLLERİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL İLE MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR VE 6 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/690)

## SİGORTA PRİMİ ALACAKLARININ TAHSİLATININ HIZLANDIRILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

**MADDE 1-** 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamına giren ve 31/3/2010 tarihine kadar ilgili mevzuatına göre ödenmesi gerektiği halde, bu Kanunda belirtilen başvuru süresinin sonuna kadar tahakkuk etmiş ve ödenmemiş olan sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi ile işsizlik sigortası primi borçları; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde Kuruma yazılı olarak başvurmak şartıyla, prim asıllarına ödeme süresinin bitiminden itibaren yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan tüketici fiyat endeksi aylık değişim oranı uygulanmak suretiyle bu madde hükümlerine göre yeniden yapılandırılır.

Borçların yeniden yapılandırılmasında; yapılandırılan borcun peşin veya kırksekiz aya kadar eşit taksitler halinde ödenmesine, ilk taksit ödeme süresini belirlemeye, başvuru süresini bir aya kadar uzatmaya ilişkin hususlar ile diğer usul ve esasları belirlemeye Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilidir.

Yeniden yapılandırılan borcun tamamının veya bir kısmının taksitle ödenmek istenilmesi halinde, taksitlendirilen toplam borca; oniki aylık sürede ödenirse yıllık % 2, oniki ayı aşan ancak yirmidört ayı aşmayan sürede ödenirse yıllık % 4 ve yirmidört ayı aşan sürede ödenirse yıllık % 6 oranında taksitlendirme farkı hesaplanarak ilave edilir ve taksit süresine bölünmek suretiyle aylık taksit tutarı bulunur.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5510 sayılı Kanun veya ilgili kanunlar uyarınca borçlarını taksitlendirerek, ilgili kanunlardaki taksitlendirme şartlarına uygun olarak ödemekte olanlar, kalan borç tutarları için başvuru süresi içinde talep etmeleri halinde, yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde, daha önce yapılmış olan tecil ve taksitlendirme işlemi bozularak taksitlendirme şartlarına uygun olarak daha önce ödenmiş olan taksit tutarları, ilgili kurumların mevzuatına göre mahsup edildikten sonra kalan borçlar vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tatbik edilmiş olan hacizler ile alınan teminatlar, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuran borçluların, kapsama giren borçları dolayısıyla Sosyal Güvenlik Kurumuna yaptıkları itirazlardan ve yargı nezdinde sürdürdükleri davalardan feragat etmeleri ve ihtilaf yaratmamaları şarttır.

**MADDE 2-** 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bulunan sigortalılar veya bunların hak sahipleri; birinci maddeye göre yeniden yapılandırılan toplam borçlarının bir taksidini cari ay primleri ile birlikte ödemeleri durumunda sağlık sigortasından yararlandırılırlar.

**MADDE 3-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 4-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Vergi Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması Hakkında Kanun Teklifi" gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

| | | |
|---|---|---|
| *Gürcan Dağdaş* | *Mehmet Şandır* | *Mustafa Kalaycı* |
| Kars | Mersin | Konya |
| *Erkan Akçay* | *İzzettin Yılmaz* | *Oktay Vural* |
| Manisa | Hatay | İzmir |
| *Mustafa Enöz* | *Reşat Doğru* | *Hasan Çalış* |
| Manisa | Tokat | Karaman |

**GENEL GEREKÇE**

Ülkemizde son yıllarda ciddi ekonomik sorunlar yaşanmakta, ülkemizin sanayi ve ticaret hayatı olumsuz etkilenmektedir.

Özellikle geçtiğimiz yıl Türk ekonomisinde yaşanan durgunluk ve daralma sonucunda milli gelir büyümeyip aksine küçülmüştür. Toplumda gelir dağılımı bozulmuş ve işsizlik artmıştır.

Türkiye çok zorlu ve çetin bir ekonomik buhranın tüm sonuçlarını derinlemesine yaşamış ve toplumun tüm kesimleri bu süreçte çok ciddi yara almıştır.

2009 yılında yaşananlar, bunun en bariz göstergesi olmuş, her sektörden ve kesimden imdat çığlıkları yükselmiştir.

Yaşanan ekonomik sıkıntılardan dolayı sanayici, ticaret ve meslek erbabı, esnaf ve sanatkârlar, çiftçiler, dar ve sabit gelirliler başta olmak üzere, toplumun bütün kesimleri ciddi sorunlarla karşı karşıya kalmıştır.

Bunun sonucunda vergi mükellefleri tahakkuk eden vergilerini zamanında ödeyemez duruma düşmüşlerdir.

Öte yandan, ekonomik sıkıntılardan dolayı ödeme zorluğu çeken söz konusu kesimler, fiskal ve parafiskal yükümlülüklerini yerine getirememekten dolayı yüksek gecikme faizi ve gecikme zammına maruz kalmışlardır.

Böylece milyonlarla ifade edilebilecek vatandaşımız ağır bir vergi ve bu vergilere ilişkin gecikme faizi ve gecikme zammından kaynaklanan borç yükü altına girmişler ve haciz uygulamaları sonucu ticari faaliyetlerini idame ettiremez hale gelmişlerdir.

Kanun teklifi ile, bu çarpık durumun giderilerek vatandaşın Devlete karşı ihtilaflı olmaktan çıkarılması, sosyal barışın temini ve bunlara tekrar ödeme kabiliyeti kazandırılarak yükümlülüklerini yerine getirebilmeleri ve böylece ekonomik ve ticari faaliyetlerini devam ettirebilmeleri imkanı sağlanmaktadır.

Buna göre;

- Vergi asıllarına Tüketici Fiyat Endeksi aylık değişim oranı uygulanmak suretiyle, vergi borçlarının kırksekiz aya kadar taksitlendirilerek yeniden yapılandırılması,

- Yapılandırılan borç, oniki aylık sürede ödenirse yıllık % 2, oniki ayı aşan ancak yirmidört ayı aşmayan sürede ödenirse yıllık % 4 ve yirmidört ayı aşan sürede ödenirse yıllık % 6 oranında taksitlendirme farkı ilave edilmesi,

- Beyana dayalı gelir ve kurumlar vergisi borçlarını 2008, 2009 ve 2010 yılında yürürlük tarihine kadar ödeyen mükelleflerin, ödedikleri vergilerin yüzde onuna en fazla 30.000 TL'ye kadar isabet eden tutarının, yeni borçlarına mahsup edilmesi amaçlanmaktadır.

Getirilen bu kolaylıklar sayesinde vergi mükellefleri bir yandan birikmiş vergi borçlarını taksitler halinde kolaylıkla ödeme imkanına kavuşacak, diğer yandan da Hazine, birikmiş alacaklarını tahsil etme ve donmuş alacaklarını nakde dönüştürerek gelir elde etme imkanı sağlayacaktır. Ayrıca vergi borcunu zamanında ödeyen mükelleflere haksızlık yapılmaması amacıyla ödedikleri verginin bir kısmının iadesi öngörülmektedir.

## MADDE GEREKÇELERİ

**Madde 1-** Vergi Usul Kanunu kapsamına giren ve 31/3/2010 tarihine kadar kısmen veya tamamen ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan vergi borçlarının, vergi asıllarına Tüketici Fiyat Endeksi aylık değişim oranı uygulanmak suretiyle kırksekiz aya kadar taksitlendirilerek yeniden yapılandırılması teklif edilmektedir.

Bu madde hükümlerine göre yeniden yapılandırılan vergi borçlarına dair gecikme faizi ve zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilmektedir.

Bu maddeye göre hesaplanan borcun; oniki aylık sürede ödenirse yıllık % 2, oniki ayı aşan ancak yirmidört ayı aşmayan sürede ödenirse yıllık % 4 ve yirmidört ayı aşan sürede ödenirse yıllık % 6 oranında taksitlendirme farkı ilave edilip, taksit süresine bölünmek suretiyle aylık taksit tutarının bulunması öngörülmektedir.

Yeniden yapılandırma başvurusunun bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde yazılı olarak yapılması gerekmektedir.

Bu madde kapsamına giren kamu alacakları ile ilgili olarak, tatbik edilen hacizlerin, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılması ve buna isabet eden teminatlar iade edilmesi öngörülmektedir.

Böylelikle, vergi mükellefleri bir yandan birikmiş vergi borçlarını taksitler halinde kolaylıkla ödeme imkanına kavuşacak, diğer yandan da Hazine, birikmiş alacaklarını tahsil etme ve donmuş alacaklarını nakde dönüştürerek gelir elde etme imkanı sağlayacaktır.

**Madde 2-** Beyana dayalı gelir ve kurumlar vergisi borçlarının tamamını zamanında veya gecikme faizi ve gecikme zammıyla birlikte 1/1/2008 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen dönemde ödeyen mükelleflerin, bu dönemde ödedikleri vergilerin yüzde onunun en fazla 30.000 TL'ye kadar isabet eden tutarı, doğmakla birlikte henüz ödenmemiş veya bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren doğacak borçlarından mahsup edilmesi önerilmektedir. Böylece, ağır kriz şartlarında dahi vergi borcunu ödemiş mükelleflerin ödüllendirilmesi, borcunu ödeyemeyip yeniden yapılandırmadan yararlanan mükellefler ile aralarında bir eşitlik sağlanması amaçlanmaktadır.

**Madde 3-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 4-** Yürütme maddesidir.

KARS MİLLETVEKİLİ GÜRCAN DAĞDAŞ VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLLERİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL İLE MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR VE 6 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/691)

## VERGİ ALACAKLARININ TAHSİLATININ HIZLANDIRILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

**MADDE 1-** 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren ve 31/3/2010 tarihine kadar ilgili mevzuatına göre vadesi geldiği halde kısmen veya tamamen ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan vergi borçları; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde yazılı olarak başvurulması şartıyla, vergi asıllarına ödeme süresinin bitiminden itibaren yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan Tüketici Fiyat Endeksi aylık değişim oranı uygulanmak suretiyle yeniden yapılandırılır. Bu madde hükümlerine göre yeniden yapılandırılan vergi borçlarına dair gecikme faizi ve gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

Borçların yeniden yapılandırılmasında; yapılandırılan borcun peşin veya kırksekiz aya kadar eşit taksitler halinde ödenmesine, başvuru süresini bir aya kadar uzatmaya ilişkin hususlar ile diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Yeniden yapılandırılan borcun tamamının veya bir kısmının taksitle ödenmek istenilmesi halinde, taksitlendirilen toplam borca; oniki aylık sürede ödenirse yıllık % 2, oniki ayı aşan ancak yirmidört ayı aşmayan sürede ödenirse yıllık % 4 ve yirmidört ayı aşan sürede ödenirse yıllık % 6 oranında taksitlendirme farkı hesaplanarak ilave edilir ve taksit süresine bölünmek suretiyle aylık taksit tutarı bulunur.

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesi uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, kalan taksit tutarları için mükellefler, talep etmeleri halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenen taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece tecil faizi uygulanır. Kalan taksit tutarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir ve bu alacaklar hakkında birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Bu madde kapsamına giren kamu alacakları ile ilgili olarak, tatbik edilen hacizler, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuran borçluların, kapsama giren borçları dolayısıyla yaptıkları itirazlardan ve yargı nezdinde sürdürdükleri davalardan feragat etmeleri ve ihtilaf yaratmamaları şarttır.

**MADDE 2-** Beyana dayalı gelir ve kurumlar vergisi borçlarının tamamını zamanında veya gecikme faizi ve gecikme zammıyla birlikte 1/1/2008 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen dönemde ödeyen mükelleflerin, bu dönemde ödedikleri vergilerin yüzde onuna ve en fazla 30.000 TL'ye kadar isabet eden tutarı, doğmakla birlikte henüz ödenmemiş veya bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren doğacak borçlarından mahsup edilir.

**MADDE 3-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 4-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılması hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

*Mehmet Ali Susam*

İzmir

**GENEL GEREKÇE**

5510 sayılı yasanın yürürlüğe girmesiyle, Sosyal Güvenlik sisteminde köklü bir değişiklik yapılmıştır. Geçmişte SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı şeklinde ayrı olarak hizmet veren kurumlar, tek çatı altında toplanmış, ancak geçmişten gelen bazı hatalar sürdürülmüştür.

5510 sayılı yasanın 4'üncü maddesi (b) bendi altında tanımlanan, geçmişte Bağ-Kur adıyla hizmet veren; esnaflar, tarım sigortalıları, muhtarlar, anonim şirketlerin yönetim kurulu olan ortakları, payları bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortaklarıyla diğer şirket ve donatma iştiraklerinin ise tüm ortakları Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı ve kamu adaletine sığmayacak biçimde haksız bir uygulamaya tabi tutulmaktadır.

Devlet'in sağlık hizmetlerinden faydalanma hakkı, temel ve Anayasal bir haktır. Anayasamızın 60'ıncı maddesi "Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir."; 56'ncı maddesi ise "Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler." demektedir.

Anayasa'nın amir hükümlerine karşın, 5510 sayılı yasanın "Sağlık hizmetinden yararlanma şartlarını düzenleyen 67'nci maddesinin (b) bendinde, eski deyimle Bağ-Kur'lu yeni deyimle 4/b'lilerden 60 gün veya daha fazla prim borcu olanların sağlık hizmetlerinden faydalanamayacağı ifade edilmektedir.

Yasanın 4'üncü maddesinin (a) bendi, "Hizmet akdiyle bir ya da birden fazla işveren tarafından çalıştırılan kişileri" ya da eski deyimiyle SSK'lıları tanımlamaktadır. 4/a'lıların sağlık hizmetlerinden yararlanması, son bir yılda 30 gün prim yatırılmış olması şartına bağlanmıştır.

Bir yılda 30 gün prim yatırmış olan 4/a'lılara sağlık hizmeti verilirken, yıllarca üreten, istihdam ve katma değer yaratan, vergi ödeyen esnaflara, çiftçilere, şirket yöneticilerine ya da kamu görevi yapmakta olan muhtarlara ve bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilere sosyal güvenlik primlerini 60 gün aksattığı için sağlık hizmeti verilmemesi kamu adaletine ve Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırıdır.

Özellikle son iki yılda iyice derinleşen ekonomik kriz nedeniyle zor günler geçiren ve prim borçlarını ödeyemez hale gelen bu kesime yönelik adaletsiz uygulamanın yürürlükten kaldırılması gerekmektedir.

Kanun teklifinin 1. maddesiyle, temel ve Anayasal bir hak olan sosyal güvenlik hakkının bu kesimlere teslim edilmesi; diğer maddeleriyle de yürürlüğünün sağlanması amaçlanmaktadır.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** Bu madde ile 4/b'lilerin temel ve Anayasal haklar olan sosyal güvenlik hakkı ve sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkının prim borcuna bağlanmasını öngören yasa maddesi yürürlükten kaldırılmıştır. Yasanın yürürlükten kalkmasıyla 4/b'liler de, diğer sigortalılar gibi sağlık hizmeti veren kuruma başvurma tarihinden önceki son bir yıl içinde 30 gün prim yatırdılarsa, sağlık hizmetinden faydalanabilecektir.

**Madde 2-** Yürürlük Maddesidir.

**Madde 3-** Yürütme Maddesidir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ MEHMET ALİ SUSAM'IN TEKLİFİ (2/698)

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 67. maddesi'nin (b) bendinin birinci paragrafı yürürlükten kaldırılmıştır.

**MADDE 2-** Bu kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu Yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur

Gereğini arz ederim.

*Şevket Köse*
Adıyaman

**GENEL GEREKÇE**

Ülkemizde yaşlılık aylıklarının düşük olması nedeniyle emekli olan vatandaşlarımız tekrar çalışma yaşamına dönmek zorunda kalmaktadırlar. Özellikle emeklilerimiz kendi nam ve hesabına çalışarak cüzi de olsa bir kazanç elde edebilmekte ve emekli maaşlarıyla birlikte ancak yoksulluk sınırının üstünde bir geçim düzeyi sağlayabilmektedirler. Bu konumdaki sigortalıların vergi mükellefi olduklarında Sosyal Güvenlik Kurumunca hak ve yükümlülükleri konusunda yeterli ve gerekli düzeyde bilgilendirilmediği görülmektedir. Bunun sonucu 5510 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi kapsamında sosyal güvenlik destek primi yükümlülükleri, gecikme cezası ve gecikme zamlarıyla birlikte büyük meblağlara ulaşan borçlar oluşmaktadır. Öte yandan, ülkemizde ve dünyada yaşanan ekonomik kriz sonucu mali yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde vatandaşlarımızın büyük bir bölümünün ciddi sıkıntılar yaşadığı görülmektedir.

Bu çerçevede; sosyal güvenlik destek primi borçlarının yeniden yapılandırılmasıyla Sosyal Güvenlik Kurumu 'nun birikmiş sosyal güvenlik destek primi alacaklarının asıllarını tahsiline imkan sağlanması, yükümlülerin borçlarının ödenebilir seviyeye getirilmesi ihtiyacı hasıl olmuştur.

Kanun Teklifi ile; sosyal güvenlik destek primi borçlarına ilişkin sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre yürütülen gecikme cezası ve gecikme zamanının terkin edilmesi ve prim asıllarının on iki aya kadar eşit taksitler halinde ödenmesi, borç aslının tamamının peşin ödenmesi yolunun tercih edilmesi durumunda yüzde 15 indirim uygulanması öngörülmektedir.

ADIYAMAN MİLLETVEKİLİ ŞEVKET KÖSE'NİN TEKLİFİ (2/714)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 27- (1) 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre, 1/6/2010 tarihine kadar tahakkuk ettiği halde bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödenmemiş olan sosyal güvenlik destek primi borçları; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde Kuruma yazılı olarak başvurmak şartıyla yeniden yapılandırılır. Sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre yürütülen gecikme cezası ve gecikme zammı terkin edilir ve prim asılları on iki aya kadar eşit taksitler halinde ödenir. Borç aslının tamamının peşin ödenmesi yolunun tercih edilmesi durumunda % 15 indirim uygulanır. İlk taksitin ödeme yükümlülüğü, bu maddeye göre başvurunun yapıldığı ayı takip eden ayda başlar.

(2) Bu madde kapsamına giren yapılandırılmış borçlar ile ilgili ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmemiş olması durumunda yapılandırma anlaşması bozulur. Yapılandırma anlaşmasının bozulma tarihine kadar ödenmiş olan tutarlar, hesaplanacak borç toplamından mahsup edilir ve birinci fıkra hükümleri tekrar uygulanmaksızın sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre takip ve tahsil işlemleri yürütülür.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Kurum yetkilidir."

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

18.04.2001 tarih ve 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanununda (Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve Doğal Gaz Piyasası Kanunu) Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini bilgilerine sunarım.

*Abdullah Özer*
Bursa

**GEREKÇE**

**Madde 1-** Bursa ve Eskişehir illerinde bulunan Organize Sanayi Bölgeleri (OSB), 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 8 inci maddesine göre serbest tüketici statüsündedirler. Bursa'da BURSAGAZ'dan, Eskişehir'de ise ESGAZ'dan aldıkları doğalgazı, OSB'ler içinde kurdukları dağıtım altyapısı üzerinden satmakta ve taşıma bedeli dahil doğalgaz bedelini BOTAŞ'a ödemektedirler. BOTAŞ ise, taşıma bedelini BURSAGAZ ile ESGAZ' a aktarmaktadır.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu, 27.01.2004 tarih ve 291 nolu Kurul Kararında 22.778 TL/$m^3$ olarak belirlediği taşıma bedeli üst sınırını, 368 nolu Kararında 8.786 TL/$m^3$, 415 nolu Kararında 9.307 TL/$m^3$ ve 616 nolu Kararında ise 9.962 TL/$m^3$ belirlemiş fakat bu tarifelerin üçü de Danıştay Onüçüncü Dairesinin sırasıyla 23.01.2007 gün ve K:2007/291, 292 ve 293 sayılı Kararlarıyla iptal edilmiştir.

Bunun üzerine EPDK, 30.10.2007 tarih ve 1360/4 nolu Kurul Kararı ile, 368,415 ve 616 sayılı Kurul Kararlarının iptal edilmesi nedeniyle, bu tarifelerden önce yürürlükte bulunan 291 nolu Kurul Kararının taşıma bedeline ilişkin maddelerinin 2004, 2005 ve 2006 yılları için de uygulamasına karar vermiştir. EPDK'nın 1360/4 sayılı Kurul Kararı üzerine BURSAGAZ ile ESGAZ ise, dağıtım bedeli farklarını BOTAŞ'ın doğalgaz satış faturalarından mahsup etme yoluyla BOTAŞ'tan tahsil etmişler; BOTAŞ da doğalgaz satış faturalarından mahsup edilen tutarları, Temmuz 2008' den itibaren söz konusu OSB'lere fatura ederek, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun hükümlerine göre takibata başlamıştır.

Söz konusu OSB'ler aldıkları doğalgazı, OSB içinde bulunan KOBİ'ler ile enerji santrallerine satmışlar; santrallerde üretilen enerji de OSB içindeki KOBİ'lere satılmıştır. Doğalgaz taşıma bedelinin geçmişe dönük olarak değişmesi durumunda, OSB içinde bulunan enerji santralının ürettiği enerjinin bedelini geçmişe yönelik olarak değiştirmeleri mümkün olmadığı gibi, doğalgaz ile enerji fiyatını bir maliyet unsuru kabul ederek üretim fiyatlandırmasında bulunan KOBİ'lerin üreterek satmış oldukları ürünlerin fiyatlarını geçmişe yönelik olarak değiştirmeleri de mümkün olamamaktadır.

Ülkemiz derin bir ekonomik kriz içindedir ve bundan dolayı OSB içinde bulunan işletmelerin önemli bir kısmı üretimlerini kısmak zorunda kalırlarken, önemli bir kısmı da iflas ederek üretimden çekilmişlerdir.

BOTAŞ'ın söz konusu OSB'lere geçmişe yönelik olarak tahakkuk ettirerek 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takibata geçtiği tutarları, OSB'lerin üyelerinden tahsil etmeleri fiilen imkansızdır. İmkansızdır; çünkü bir kısmı iflas ettiği için zaten tahsil edilemez durumdadır; bir kısmından da tahsilata girişilmesi iflaslarına yol açacaktır. İflaslara yeni iflasların eklenmesi işsizliği daha da artıracaktır.

Teklif ile meydana gelmiş olan haksızlığın giderilmesi ve olası mağduriyetlerin önlenmesi amaçlanmaktadır.

**Madde 2-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 3-** Yürütme maddesidir.

BURSA MİLLETVEKİLİ ABDULLAH ÖZER'İN TEKLİFİ (2/740)

**DOĞAL GAZ PİYASASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 18.04.2001 tarih ve 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanununun Geçici 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bursa ve Eskişehir illerindeki Organize Sanayi Bölgelerine, BOTAŞ tarafından Ekim 2004 - Aralık 2006 dönemine ilişkin olarak tahakkuk ettirilmiş bulunan doğalgaz taşıma farkı bedelleri silinerek görev zararı kabul edilir."

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Vergi ve Benzeri Alacakların Yeniden Yapılandırılarak Tahsilinin Sağlanması ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi" ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

*Osman Kaptan* — Antalya

*F. Mevlüt Aslanoğlu* — Malatya

## GENEL GEREKÇE

Ülkemizde son yıllarda yaşanan ciddi ekonomik sorunlar; ekonominin tüm sektörlerini olumsuz etkilemiştir. Özellikle geçtiğimiz yıl ekonomide yaşanan durgunluk ve daralma sonucunda istihdam azalmış, işsizlik artmış, sabit sermaye yatırımları gerilemiş, ekonomi küçülmüş ve gelir dağılımı bozulmuştur.

Türkiye çok zorlu ve çetin bir ekonomik krizin tüm sonuçlarını derinlemesine yaşamış ve toplumun tüm kesimleri bu süreçten çok ciddi şekilde etkilenmiştir.

2009 yılında yaşananlar bunun en açık göstergeleridir. 2009 yılında ekonominin hemen hemen tüm sektörleri ekonomik krizden etkilenmiş; nitekim ekonomi 2009 yılında yüzde 4,7 oranında küçülmüştür.

Yaşanan ekonomik sıkıntılardan dolayı sanayici, ticaret ve meslek erbabı ile esnaf ve sanatkarlar, çiftçiler, dar ve sabit gelirliler başta olmak üzere toplumun tüm kesimleri ciddi ekonomik ve mali sorunlarla karşı karşıya kalmışlardır.

Bunun sonucunda kişiler vergi ve prim borçlarını zamanında ödeyemez duruma düşerek, yüksek gecikme faizi ile gecikme zammına maruz kalmışlardır.

Böylece sayıları milyonlarla ifade edilebilecek düzeydeki mükellefimiz, ağır bir vergi ve sosyal güvenlik primi ile bunlara ilişkin gecikme faizi ve gecikme zammından kaynaklanan borç yükü altına girmişler ve haciz uygulamaları sonucu ekonomik ve ticari faaliyetlerini sürdüremez hale gelmişlerdir.

Kanun teklifi ile, ekonomik krizin faturasının hafifletilerek vatandaşın Devletle itilaflı olmaktan çıkarılması, sosyal barışın sağlanması ve borçlulara ödeme kabiliyeti kazandırılarak yükümlülüklerini yerine getirebilme ve ekonomik ve ticari faaliyetlerini devam ettirebilme imkanının sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu Kanun teklifi ile getirilen kolaylıklar sayesinde, vergi ve prim borçluları birikmiş vergi ve prim borçlarını taksitler halinde ödeme, Hazine ile Sosyal Güvenlik Kurumu ise, alacaklarını tahsil ve donmuş alacaklarını nakde dönüştürerek gelir elde etme imkanına kavuşacaktır.

## MADDE GEREKÇELERİ

**Madde 1-** 4.1.1961 tarih ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergi, resim , harç, fon payı ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri ve gecikme zamları ile 21.7.1953 tarih ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 1 inci maddesi kapsamındaki Devlete ait olup Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerince tahsil edilen alacaklardan kanunun yürürlük tarihine kadar ödenmemiş bulunan alacak asılları, Tüketici Fiyat Endeksi aylık değişim oranı uygulanmak suretiyle yeniden yapılandırılmaktadır .

Yeniden yapılandırılan alacak aslının, oniki aylık süre içinde ödenmesi halinde yıllık % 2, oniki ayı aşan ve yirmidört ayı aşmayan sürede ödenirse, ilk oniki aylık süre için % 2, ikinci oniki aylık süre için ise yıllık % 4 oranında taksitlendirme farkı eklenerek ödenmesinin sağlanması öngörülmektedir.

Ayrıca, yeniden yapılandırılan vergi, resim, harç ve fon payı alacaklarına ilişkin vergi cezaları, gecikme faizleri ve gecikme zamlarının tamamı ile bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmemiş olan vergi cezalarının % 20'sinin, başvurunun yapıldığı ayı izleyen üç ay içinde üç eşit taksitle ödenmesi, dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmiş olması şartıyla kalan % 80'inin tahsilinden vazgeçilmesi amaçlanmaktadır.

Öte yandan, alacakların yeniden yapılandırılması, yapılandırılan alacağın peşin veya yirmidört aya kadar eşit taksitler halinde ödenmesi ve başvuru süresini bir aya kadar uzatılması ile diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkili kılınmaktadır.

Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik şartların zorlamasıyla vergisini zamanında ödeyemeyen mükelleflerin lehine değişik zamanlarda yasal düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemeler vergisini zamanında ve tam ödeyenlerin cezalandırılması ve verginin ödenmemesinin teşvik edilmesi gibi haklı değerlendirmelere yol açmıştır. Oysa vergi politikasının temel amacı, verginin zamanında ve tam ödenmesinin sağlanması olmalıdır. Bu amaca ulaşmak için de teşvik edici düzenlemelerin yapılması gerekmektedir. Maddenin son fıkrası ile vergisini zamanında ve tam ödeyenlerin, o yıl içinde ödemiş oldukları beyana tabi vergi tutarının yüzde biri ile yüzde üçü arasındaki bir oranının, ertesi yıl tahakkuk eden vergi tutarından indirilmesi için Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

**Madde 2-** Teklifin 2 nci maddesi ile 31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 15.5.2008 tarih ve 5763 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle değişik geçici 24 üncü maddesinin (1) nolu fıkrası değiştirilmekte ve maddeye (13) nolu fıkra eklenmektedir.

Maddenin (1) nolu fıkrasında yapılan değişiklik ile maddenin esasına dokunulmamakta; sadece maddenin mevcut halinde yer alan "2008/Mart" ibareleri "2010/Ağustos" ibareleri ile, "31/3/2008" tarihi ise "31.8.2010" tarihi ile değiştirilerek, tahakkuk ettiği halde ödenmemiş bulunan sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası, sosyal yardım zamları ve fark işçiliğe ilişkin borçların, isteğe bağlı sigortalıların prim borçları ile topluluk sigortasına bağlı olanların malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait prim borçlarının ve 1479 ve 2926 sayılı Kanunlara göre sigortalı olanların prim ve sosyal güvenlik destek primi borçlarının yeniden yapılandırma tarihleri 2008/Mart döneminden 2010/Ağustos dönemine ve 31.3.2008 tarihinden ise 31.8.2010 tarihine çekilmektedir.

Değişiklikle 5510 sayılı Kanunun, 5763 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle değişik Geçici 24 üncü maddesinin diğer (2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 ve 12 nolu) fıkralarında yer alan sosyal güvenlik prim borçlarının yeniden yapılandırılarak tahsiline ilişkin hükümlerin 2008/Mart ile 2010/Ağustos ve 31.3.2008 ile 31.8.2010 tarihleri arasında da uygulanmasının sağlanması amaçlamaktadır.

Öte yandan, maddeye eklenen (13) nolu fıkra ile sigorta primi işveren hissesinin zamanında ve tam olarak ödenmesini teşvik etmek amacıyla, özel hukuk gerçek ve tüzel kişisi işverenlerin zamanında ve tam ödedikleri sigorta primi işveren hissesinin % 1'i ile % 3'ü oranında, ertesi yıl ödeyecekleri sigorta primi işveren hissesinden düşülmesi ve karşılığının Devletçe ödenmesi için Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

**Madde 3-** 5510 sayılı Kanunun 31.7.2008 tarih ve 5797 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle değişik geçici 25 inci maddesi, geçici 24 üncü maddeyle getirilen yeniden yapılandırma hükümlerinin maddede belirtilen şartlarla yeniden uygulanmasına ilişkin olduğundan, Teklifin 2 nci maddesiyle öngörülen yeniden yapılandırma süresinin 2008/Mart-2010/Ağustos dönemiyle çelişmemesi ve karışıklığa meydan verilmemesi için 5510 sayılı Kanunun değişik geçici 25 inci maddesinin yürürlükten kaldırılması amaçlanmaktadır

**Madde 4-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 5-** Yürütme Maddesidir.

MALATYA MİLLETVEKİLİ FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU VE ANTALYA MİLLETVEKİLİ OSMAN KAPTAN'IN TEKLİFİ (2/753)

## VERGİ VE BENZERİ ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILARAK TAHSİLİNİN SAĞLANMASI İLE 5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

**Vergi ve Benzeri Alacakların Yeniden Yapılandırılması ve Tahsilinin Sağlanması**

**MADDE 1-** Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde yazılı olarak başvurulması şartıyla, 4.1.1961 tarih ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergi, resim, harç, fon payı ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri ve gecikme zamları ile 21.7.1953 tarih ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 1 inci maddesi kapsamındaki Devlete ait olup Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerince tahsil edilen alacaklardan;

a) 31.8.2010 tarihi itibariyle, vadesi geldiği halde kısmen veya tamamen ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz gelmemiş bulunan alacak asılları, ödeme süresinin bitiminden itibaren yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan Tüketici Fiyat Endeksi aylık değişim oranı uygulanmak suretiyle yeniden yapılandırılır. Yeniden yapılandırılan borcun tamamının veya bir kısmının taksitle ödenmek istenmesi halinde, taksitlendirilen toplam borca; oniki aylık sürede ödenirse yıllık % 2, oniki ayı aşan ancak yirmidört ayı aşmayan süreler içinde ödenirse oniki ayı aşan süreler için yıllık % 4 taksitlendirme farkı hesaplanarak ilave edilir ve taksit süresine bölünmek suretiyle aylık taksit tutarı bulunur. Bu madde hükümlerine göre yeniden yapılandırılan vergi, resim, harç ve fon payı alacaklarına ilişkin vergi cezaları, gecikme faizleri ve gecikme zamlarının tamamının,

b) Bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmemiş olan vergi cezalarının % 20'sinin, başvurunun yapıldığı ayı izleyen üç ay içinde üç eşit taksitle ödenmesi, dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla kalan % 80'inin,

tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlardan, kalan taksit tutarları için mükellefler talep etmeleri halinde bu madde hükümlerinden yararlanırlar. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenmiş taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Kalan taksit tutarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir ve bu alacaklar hakkında birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Bu madde kapsamına giren alacaklar ile ilgili olarak uygulanan hacizler, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuran borçluların, kapsama giren borçları nedeniyle yaptıkları itirazlardan ve mahkemeler nezdinde sürdürdükleri davalardan feragat etmeleri şarttır.

Alacakların yeniden yapılandırılmasında, yapılandırılan alacağın peşin veya yirmidört aya kadar eşit taksitler halinde ödenmesine ve başvuru süresini bir aya kadar uzatmaya ilişkin hususlar ile diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Tahakkuk eden vergi borcunu zamanında ve tam olarak ödeyen mükelleflerin o yıl içinde ödemiş oldukları beyana tabi vergi tutarının yüzde biri ile yüzde üçü arasındaki bir oranda, ertesi yıl tahakkuk eden vergi tutarından indirilmesine Bakanlar Kurulunca karar verilir.

**MADDE 2-** 31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 15.5.2008 tarih ve 5763 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle değişik geçici 24 üncü maddesinin (1) nolu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye (13) nolu aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(1) 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre takip edilen 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi, mülga 7/12/2004 tarihli ve 5272 sayılı Belediye Kanununun geçici 7 nci maddesi ve 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddesine istinaden Uzlaşma Komisyonunca karara bağlanan ve Bakanlar Kurulunca onaylanarak Resmi Gazetede yayımlanan borçlar hariç olmak üzere, bu maddeye göre yapılan başvuru tarihine kadar tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan, 2010/Ağustos ve önceki dönemlere ilişkin sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası, sosyal yardım zammı ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar müracaat edilmiş olması kaydıyla 31/8/2010 tarihine kadar bitirilmiş olan özel bina inşaatı ile ihale konusu işlerden Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda yeterli işçilik bildiriminde bulunulmadığı anlaşılanların fark işçiliğe ilişkin borçları, isteğe bağlı sigortalıların 2003/Mayıs ila 2010/Ağustos dönemleri arasında isteğe bağlı sigortalılıklarının devam ettiği süre içindeki prim borçları, topluluk sigortasına tabi olanların 2010/Ağustos ve önceki dönemlere ilişkin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait prim borçları, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre sigortalı olanların 31/8/2010 tarihine kadar olan prim ve sosyal güvenlik destek prim borçları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden iki ay içinde yazılı olarak başvurulması kaydıyla, bu maddede belirtilen şartlarla peşin veya yirmidört aya kadar eşit taksitler halinde ödenir."

"(13) Bu Kanunun 81 inci maddesine göre alınacak sigorta primi işveren hissesini zamanında ve tam olarak ödeyen özel hukuk gerçek ve tüzel kişisi işverenlerin, o yıl içinde ödedikleri işveren hissesi tutarlarının yüzde bir ile yüzde üç arasındaki bir oranda, ertesi yıl tahakkuk eden sigorta primi işveren hissesinden, karşılığı Devletçe ödenmek suretiyle indirilmesine Bakanlar Kurulu yetkilidir."

**MADDE 3-** 31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 31.7.2008 tarih ve 5797 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle değişik geçici 25 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

**MADDE 4-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 5-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Vergi ve Benzeri Alacakların Yeniden Yapılandırılarak Tahsilinin Sağlanması ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi" ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

*Kemal Demirel*

Bursa

**GENEL GEREKÇE**

Ülkemizde son yıllarda yaşanan ciddi ekonomik sorunlar; ekonominin tüm sektörlerini olumsuz etkilemiştir. Özellikle geçtiğimiz yıl ekonomide yaşanan durgunluk ve daralma sonucunda istihdam azalmış, işsizlik artmış, sabit sermaye yatırımları gerilemiş, ekonomi küçülmüş ve gelir dağılımı bozulmuştur.

Türkiye çok zorlu ve çetin bir ekonomik krizin tüm sonuçlarını derinlemesine yaşamış ve toplumun tüm kesimleri bu süreçten çok ciddi şekilde etkilenmiştir.

2009 yılında yaşananlar bunun en açık göstergeleridir. 2009 yılında ekonominin hemen hemen tüm sektörleri ekonomik krizden etkilenmiş; nitekim ekonomi 2009 yılında yüzde 4,7 oranında küçülmüştür.

Yaşanan ekonomik sıkıntılardan dolayı sanayici, ticaret ve meslek erbabı ile esnaf ve sanatkarlar, çiftçiler, dar ve sabit gelirliler başta olmak üzere toplumun tüm kesimleri ciddi ekonomik ve mali sorunlarla karşı karşıya kalmışlardır.

Bunun sonucunda kişiler vergi ve prim borçlarını zamanında ödeyemez duruma düşerek, yüksek gecikme faizi ile gecikme zammına maruz kalmışlardır.

Böylece sayıları milyonlarla ifade edilebilecek düzeydeki mükellefimiz, ağır bir vergi ve sosyal güvenlik primi ile bunlara ilişkin gecikme faizi ve gecikme zammından kaynaklanan borç yükü altına girmişler ve haciz uygulamaları sonucu ekonomik ve ticari faaliyetlerini sürdüremez hale gelmişlerdir.

Kanun teklifi ile, ekonomik krizin faturasının hafifletilerek vatandaşın Devletle itilaflı olmaktan çıkarılması, sosyal barışın sağlanması ve borçlulara ödeme kabiliyeti kazandırılarak yükümlülüklerini yerine getirebilme ve ekonomik ve ticari faaliyetlerini devam ettirebilme imkanının sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu Kanun teklifi ile getirilen kolaylıklar sayesinde, vergi ve prim borçluları birikmiş vergi ve prim borçlarını taksitler halinde ödeme, Hazine ile Sosyal Güvenlik Kurumu ise, alacaklarını tahsil ve donmuş alacaklarını nakde dönüştürerek gelir elde etme imkanına kavuşacaktır.

## MADDE GEREKÇELERİ

**Madde 1-** 4.1.1961 tarih ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergi, resim , harç, fon payı ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri ve gecikme zamları ile 21.7.1953 tarih ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 1 inci maddesi kapsamındaki Devlete ait olup Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerince tahsil edilen alacaklardan kanunun yürürlük tarihine kadar ödenmemiş bulunan alacak asılları, Tüketici Fiyat Endeksi aylık değişim oranı uygulanmak suretiyle yeniden yapılandırılmaktadır.

Yeniden yapılandırılan alacak aslının, oniki aylık süre içinde ödenmesi halinde yıllık % 2, oniki ayı aşan ve otuzaltı ayı aşmayan sürede ödenirse, ilk oniki aylık süre için % 2, ikinci ve üçüncü oniki aylık süre için ise yıllık % 4 oranında taksitlendirme farkı eklenerek ödenmesinin sağlanması öngörülmektedir.

Ayrıca, yeniden yapılandırılan vergi, resim, harç ve fon payı alacaklarına ilişkin vergi cezaları, gecikme faizleri ve gecikme zamlarının tamamı ile bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmemiş olan vergi cezalarının % 20'sinin, başvurunun yapıldığı ayı izleyen üç ay içinde üç eşit taksitle ödenmesi, dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmiş olması şartıyla kalan % 80'inin tahsilinden vazgeçilmesi amaçlanmaktadır.

Öte yandan, alacakların yeniden yapılandırılması, yapılandırılan alacağın peşin veya otuzaltı aya kadar eşit taksitler halinde ödenmesi ve başvuru süresini bir aya kadar uzatılması ile diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkili kılınmaktadır.

Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik şartların zorlamasıyla vergisini zamanında ödeyemeyen mükelleflerin lehine değişik zamanlarda yasal düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemeler vergisini zamanında ve tam ödeyenlerin cezalandırılması ve verginin ödenmemesinin teşvik edilmesi gibi haklı değerlendirmelere yol açmıştır. Oysa vergi politikasının temel amacı, verginin zamanında ve tam ödenmesinin sağlanması olmalıdır. Bu amaca ulaşmak için de teşvik edici düzenlenmelerin yapılması gerekmektedir. Maddenin son fıkrası ile vergisini zamanında ve tam ödeyenlerin, o yıl içinde ödemiş oldukları beyana tabi vergi tutarının yüzde iki ile yüzde dördü arasındaki bir oranının, ertesi yıl tahakkuk eden vergi tutarından indirilmesi için Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

**Madde 2-** Teklifin 2 nci maddesi ile 31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 15.5.2008 tarih ve 5763 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle değişik geçici 24 üncü maddesinin (1) nolu fıkrası değiştirilmekte ve maddeye (13) nolu fıkra eklenmektedir.

Maddenin (l) nolu fıkrasında yapılan değişiklik ile maddenin esasına dokunulmamakta; sadece maddenin mevcut halinde yer alan "2008/Mart" ibareleri "2010/Ağustos" ibareleri ile, "31/3/2008" tarihi ise "31.8.2010" tarihi ile değiştirilerek, tahakkuk ettiği halde ödenmemiş bulunan sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası, sosyal yardım zamları ve fark işçiliğe ilişkin borçların, isteğe bağlı sigortalıların prim borçları ile topluluk sigortasına bağlı olanların malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait prim borçlarının ve 1479 ve 2926 sayılı Kanunlara göre sigortalı olanların prim ve sosyal güvenlik destek primi borçlarının yeniden yapılandırma tarihleri 2008/Mart döneminden 2010/Ağustos dönemine ve 31.3.2008 tarihinden ise 31.8.2010 tarihine çekilmektedir.

Değişiklikle 5510 sayılı Kanunun, 5763 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle değişik Geçici 24 üncü maddesinin diğer (2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 ve 12 nolu) fıkralarında yer alan sosyal güvenlik prim borçlarının yeniden yapılandırılarak tahsiline ilişkin hükümlerin 2008/Mart ile 2010/Ağustos ve 31.3.2008 ile 31.8.2010 tarihleri arasında da uygulanmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

Öte yandan, maddeye eklenen (13) nolu fıkra ile sigorta primi işveren hissesinin zamanında ve tam olarak ödenmesini teşvik etmek amacıyla, özel hukuk gerçek ve tüzel kişisi işverenlerin zamanında ve tam ödedikleri sigorta primi işveren hissesinin % 2'si ile % 4'ü oranında, ertesi yıl ödeyecekleri sigorta primi işveren hissesinden düşülmesi ve karşılığının Devletçe ödenmesi için Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

**Madde 3-** 5510 sayılı Kanunun 31.7.2008 tarih ve 5797 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle değişik geçici 25 inci maddesi, geçici 24 üncü maddeyle getirilen yeniden yapılandırma hükümlerinin maddede belirtilen şartlarla yeniden uygulanmasına ilişkin olduğundan, Teklifin 2 nci maddesiyle öngörülen yeniden yapılandırma süresinin 2008/Mart-2010/Ağustos dönemiyle çelişmemesi ve karışıklığa meydan verilmemesi için 5510 sayılı Kanunun değişik geçici 25 inci maddesinin yürürlükten kaldırılması amaçlanmaktadır.

**Madde 4-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 5-** Yürütme maddesidir.

BURSA MİLLETVEKİLİ KEMAL DEMİREL'İN TEKLİFİ (2/760)

## VERGİ VE BENZERİ ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILARAK TAHSİLİNİN SAĞLANMASI İLE 5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

**Vergi ve Benzeri Alacakların Yeniden Yapılandırılması ve Tahsilinin Sağlanması**

**MADDE 1-** Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde yazılı olarak başvurulması şartıyla, 4.1.1961 tarih ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergi, resim, harç, fon payı ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri ve gecikme zamları ile 21.7.1953 tarih ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 1 inci maddesi kapsamındaki Devlete ait olup Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerince tahsil edilen alacaklardan;

a) 31.8.2010 tarihi itibariyle, vadesi geldiği halde kısmen veya tamamen ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz gelmemiş bulunan alacak asılları, ödeme süresinin bitiminden itibaren yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan Tüketici Fiyat Endeksi aylık değişim oranı uygulanmak suretiyle yeniden yapılandırılır. Yeniden yapılandırılan borcun tamamının veya bir kısmının taksitle ödenmek istenmesi halinde, taksitlendirilen toplam borca; oniki aylık sürede ödenirse yıllık % 2, oniki ayı aşan ancak otuzaltı ayı aşmayan süreler içinde ödenirse oniki ayı aşan süreler için yıllık % 4 taksitlendirme farkı hesaplanarak ilave edilir ve taksit süresine bölünmek suretiyle aylık taksit tutarı bulunur. Bu madde hükümlerine göre yeniden yapılandırılan vergi, resim, harç ve fon payı alacaklarına ilişkin vergi cezaları, gecikme faizleri ve gecikme zamlarının tamamının,

b) Bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmemiş olan vergi cezalarının % 20' sinin, başvurunun yapıldığı ayı izleyen üç ay içinde ödenmesi, dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla kalan % 80'inin,

tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlardan, kalan taksit tutarları için mükellefler talep etmeleri halinde bu madde hükümlerinden yararlanırlar. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenmiş taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Kalan taksit tutarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir ve bu alacaklar hakkında birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Bu madde kapsamına giren alacaklar ile ilgili olarak uygulanan hacizler, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuran borçluların, kapsama giren borçları nedeniyle yaptıkları itirazlardan ve mahkemeler nezdinde sürdürdükleri davalardan feragat etmeleri şarttır.

Alacakların yeniden yapılandırılmasında, yapılandırılan alacağın peşin veya otuzaltı aya kadar eşit taksitler halinde ödenmesine ve başvuru süresini bir aya kadar uzatmaya ilişkin hususlar ile diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Tahakkuk eden vergi borcunu zamanında ve tam olarak ödeyen mükelleflerin o yıl içinde ödemiş oldukları beyana tabi vergi tutarının yüzde ikisi ile yüzde dördü arasındaki bir oranda, ertesi yıl tahakkuk eden vergi tutarından indirilmesine Bakanlar Kurulunca karar verilir.

**MADDE 2-** 31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 15.5.2008 tarih ve 5763 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle değişik geçici 24 üncü maddesinin (1) nolu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye (13) nolu aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(1) 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre takip edilen 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi, mülga 7/12/2004 tarihli ve 5272 sayılı Belediye Kanununun geçici 7 nci maddesi ve 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddesine istinaden Uzlaşma Komisyonunca karara bağlanan ve Bakanlar Kurulunca onaylanarak Resmi Gazetede yayımlanan borçlar hariç olmak üzere, bu maddeye göre yapılan başvuru tarihine kadar tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan, 2010/Ağustos ve önceki dönemlere ilişkin sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası, sosyal yardım zammı ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar müracaat edilmiş olması kaydıyla 31/8/2010 tarihine kadar bitirilmiş olan özel bina inşaatı ile ihale konusu işlerden Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda yeterli işçilik bildiriminde bulunulmadığı anlaşılanların fark işçiliğe ilişkin borçları, isteğe bağlı sigortalıların 2003/Mayıs ilâ 2010/Ağustos dönemleri arasında isteğe bağlı sigortalılıklarının devam ettiği süre içindeki prim borçları, topluluk sigortasına tabi olanların 2010/Ağustos ve önceki dönemlere ilişkin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait prim borçları, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre sigortalı olanların 31/8/2010 tarihine kadar olan prim ve sosyal güvenlik destek prim borçları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden iki ay içinde yazılı olarak başvurulması kaydıyla, bu maddede belirtilen şartlarla peşin veya otuzaltı aya kadar eşit taksitler halinde ödenir."

"(13) Bu Kanunun 81 inci maddesine göre alınacak sigorta primi işveren hissesini zamanında ve tam olarak ödeyen özel hukuk gerçek ve tüzel kişisi işverenlerin, o yıl içinde ödedikleri işveren hissesi tutarlarının yüzde iki ile yüzde dört arasındaki bir oranda, ertesi yıl tahakkuk eden sigorta primi işveren hissesinden, karşılığı Devletçe ödenmek suretiyle indirilmesine Bakanlar Kurulu yetkilidir. "

**MADDE 3-** 31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 31.7.2008 tarih ve 5797 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle değişik geçici 25 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

**MADDE 4-** Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 5-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Emeklilerin Maaş Promosyonu Alması Hakkında Kanun Teklifimiz ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

*Mehmet Serdaroğlu* — Kastamonu

*Oktay Vural* — İzmir

**GENEL GEREKÇE**

Yaklaşık olarak, 1 milyon 800 bin memur, 5 milyon 500 bin işçi ve 2 milyona yakın BAĞ-KUR emeklisi Sosyal Güvenlik Kurumu üzerinden maaş almaktadır. Ayrıca Sosyal Güvenlik Kurumu 1 milyon 200 bin kişiye yaşlılık aylığı ve özürlü aylığı da ödemektedir. Tüm bu işlemler bankalar üzerinden yapılmakta, çok ciddi bir işlem hacmi oluşturmaktadır.

Devlet kurumları, hatta özel kurumlar, personel maaşlarını öderken bankalarla pazarlık yapmakta, personeli için belli bir tutarda maaş promosyonu almaktadırlar. Hatta 300-500 kişinin maaşlarının yatırıldığı bazı bankalar, bunlara dahi promosyon vermektedirler. Ayrıca, aynı bankalar devlet memurlarına promosyon öderken, 9,5 milyonu emekli, yaşlılık-özürlü aylığı alanlarla birlikte 10 milyonun üzerinde kişinin maaşlarını ödeyen bankalar, bu kişilere promosyon ödemeye yanaşmamaktadırlar.

Bu sebeple Sosyal Güvenlik Kurumu'nun inisiyatifi ele alarak, bu 10 milyonun üzerindeki insanımızın uğradığı haksızlığı ortadan kaldırması doğru olacaktır. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun elini güçlendirmek için böyle bir kanun teklifine ihtiyaç duyulmasının yanı sıra, kredi kartı, tüketici kredisi, kart faizi ve kart aidatı gibi kalemlerden trilyonlarca lira kâr eden bankaların hiç olmazsa senede bir defa bu insanlara az da olsa bir katkıda bulunması amaçlanmaktadır.

Teklifimiz ile memurlarda olduğu gibi diğer emeklilerimizin de maaş promosyonu almasını sağlama görevi, kanuni bir görev olarak Sosyal Güvenlik Kurumu'na verilmekte, böylece emekli, yaşlı ve özürlülerimizin maaş promosyonu alması kanuni güvence altına alınmaktadır.

Böylece, kamuoyunda sürekli tartışılan ve insanlarımızı umutlandırıp beklenti içine sokan banka promosyonları konusuna bir açıklık getirilerek, her kesimin bundan faydalanabilmesine imkan tanınmış olacaktır.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** Genel gerekçe doğrultusunda bir düzenlemedir.

**Madde 2-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 3-** Yürütme maddesidir.

KASTAMONU MİLLETVEKİLİ MEHMET SERDAROĞLU VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL'IN TEKLİFİ (2/769)

**EMEKLİ, YAŞLI VE ÖZÜRLÜLERİN MAAŞ PROMOSYONU ALMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun "Kurumun amacı ve görevleri" başlıklı üçüncü maddesine, (d) fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki (e) fıkrası eklenmiştir.

e) Kurumundan aylık alan emekli, özürlü ve yaşlıların, maaşlarını aldıkları bankalardan maaş promosyonu almalarını sağlamak.

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışanların Doğum İzninin 20 Haftaya Çıkarılması Hakkında Kanun Teklifimiz ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

| *Mehmet Serdaroğlu* | *Oktay Vural* | *Mehmet Şandır* |
|---|---|---|
| Kastamonu | İzmir | Mersin |

**GEREKÇE**

Avrupa Parlamentosu tarafından 20 Ekim 2010 tarihinde alınan tavsiye kararında, annelere verilen doğum izninin 20 haftaya çıkarılmasını öngören öneri kabul edilmiştir.

Avrupa Parlamentosu milletvekilleri, kabul ettikleri öneri ile Avrupa Parlamentosu'na üye ülkelerin hükümetlerine, kabul edilen öneri doğrultusunda düzenleme yapma tavsiyesinde bulunmuşlardır.

Alınan kararın gerekçesinde, en az 20 haftalık doğum izninin anne ve bebek sağlığı açısından kaçınılmaz olduğu belirtilmiştir.

Ülkemizde doğum izni, 16 hafta (4 ay) olarak uygulanmakta, anne ve bebeğin durumuna göre, doğum öncesi ve sonrasında bölünerek kullanılabilmektedir. Genel eğilim, çalışan annelerin doğum izinlerini mümkün olduğunca doğum sonrasına bırakmaları şeklindedir. Doğum izni biten anneler, rapor, izin v.s çeşitli yol ve yöntemlerle, doğum sonrası işe başlama sürecini mümkün olduğunca uzatarak, bebekleri ile daha fazla vakit geçirmenin yollarını aramaktadırlar.

Avrupa ülkelerinin anne ve çocuk sağlığı ve bakım hizmetleri, kreş şartları, çocuklu ailelere verilen maddi destekler ile ülkemizde verilen hizmetler ve destekler arasında uçurum olduğu ortadadır.

İleriki 10 yıllarda nüfusun yaşlanmasının doğurabileceği sorunlar ile, önümüzdeki 20-30 yıl boyunca AB ülkeleri nezdinde doğum oranları itibariyle daha avantajlı olacağımız hususlarını dikkate alarak, doğum izninin 20 hafta olarak uygulanmasının nüfus istikrarı açısından da katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Teklifimiz ile kamu ve özel sektörde çalışan kadınlarımızın doğum yapmaları halinde 20 hafta (5 ay) doğum izni kullanabilmelerini amaçlamaktadır.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** Genel gerekçe doğrultusunda bir düzenlemedir.

**Madde 2-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 3**- Yürütme maddesidir.

KASTAMONU MİLLETVEKİLİ MEHMET SERDAROĞLU VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLLERİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL VE MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR'IN TEKLİFİ (2/779)

**ÇALIŞANLARIN DOĞUM İZNİNİN 20 HAFTAYA ÇIKARILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "mazeret izni" başlıklı 104 üncü maddesinde ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun "analık halinde çalışma ve süt izni" başlıklı 74. maddesinde düzenlenen, doğumdan önce 8 hafta, doğumdan sonra 8 hafta olmak üzere toplam 16 haftalık süreler, doğumdan önce 10 hafta, doğumdan sonra 10 hafta ve toplamda 20 hafta olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 2-** Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yaşlı ve Özürlü Maaşlarının Artırılması Hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

*Mehmet Serdaroğlu*
Kastamonu

*Mehmet Şandır*
Mersin

## GEREKÇE

2022 sayılı Kanuna göre, Sosyal Güvenlik Kurumu Primsiz Ödemeler Genel Müdürlüğü tarafından 65 yaşını doldurmuş muhtaç kişilere yaşlılık aylığı, 18 yaşını doldurmuş yüzde 40 ile yüzde 69 engelli olanlara özürlü aylığı, 18 yaşını doldurmuş yüzde 70 ve üzeri engelli olanlara bakıma muhtaç özürlü aylığı ve 18 yaşını doldurmamış engelli yakını olanlara da özürlü yakını aylığı olmak üzere 4 çeşit aylık bağlanmaktadır.

Sosyal Güvenlik Kurumu Primsiz Ödemeler Genel Müdürlüğü tarafından bağlanan aylıklar, 2022 sayılı Kanunun 1. maddesinde belirtilen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu hesaplanmaktadır. Yukarıda belirtilen 4 çeşit yaşlı ve özürlü aylığından Eylül 2010 itibariyle 1 milyon 320 bin 597 kişi faydalanmaktadır.

Bu sayının içinde 837 bin 316 kişi aylık 96 lira yaşlılık aylığı alırken, 328 bin 338 kişi de (yüzde 40-69 özürlülüğü bulunanlar ile özürlü yakını aylığı alanlar) aylık 192 lira özürlü maaşı ve özürlü yakını maaşı almaktadırlar. Yüzde 70'in üzerinde engelli olan 154 bin 943 kişi ise aylık 288 lira bakıma muhtaç özürlü aylığı almaktadırlar.

Ülkemizde her kesimi derinden etkileyen ekonomik krizin faturasını en ağır şekilde ödeyen kesimlerin başında, maaşları en düşük seviyede olan yaşlılar ve özürlüler yer almaktadır. Yaşlılık ve özürlü aylıkları her ne kadar memur maaş katsayısına bağlı olarak artırılsa da günümüzde 96 TL yaşlılık aylığı ve 192 ila 288 lira özürlü aylığı verilmektedir. Özellikle, yaşlılık maaşları asgari ücretin altıda biri civarında ve çok yetersiz kalmaktadır. Teklifimiz ile maaşlarda belirli bir miktar artış sağlanmasının yanı sıra, asgari ücrete bağlı olarak artırılması öngörülerek, her asgari ücret artışından bu kesimdeki vatandaşlarımızın da faydalanması amaçlanmıştır.

Teklif ile yaşlılık maaşları asgari ücretin üçte birine çıkarılarak, 100 liralık bir iyileştirme öngörülürken, özürlü maaşlarına da yaşlılık maaşının 1,5 ila 2 katı oranda artış öngörülerek, takriben yine 100' er liralık maaş artışı sağlanması amaçlanmıştır.

## MADDE GEREKÇELERİ

**Madde 1-** 65 yaşını doldurmuş muhtaç kişilerin yaşlılık aylığı asgari ücretin üçte biri oranına çıkarılmaktadır.

**Madde 2-** 18 yaşını doldurmuş yüzde 40 ile yüzde 69 engelli olanların özürlü aylıklarının yaşlılık aylığına göre; iki katı oranında, 18 yaşını doldurmuş yüzde 70 ve üzeri engelli olanlara verilen bakıma muhtaç özürlü aylığı ile 18 yaşını doldurmamış engelli yakını olanlara ödenen özürlü yakını aylığının, 1,5 katı oranında artırılması öngörülmüştür.

**Madde 3-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 4-** Yürütme maddesidir.

KASTAMONU MİLLETVEKİLİ MEHMET SERDAROĞLU VE
MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ
MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR'IN TEKLİFİ (2/780)

## YAŞLI VE ÖZÜRLÜ MAAŞLARININ ARTIRILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

**MADDE 1-** 2022 sayılı Kanunun 1. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "300 gösterge rakamının her yıl bütçe kanunu ile tespit edilecek katsayı ile çarpımından bulunacak tutarda" ibaresi, "net asgari ücretin 1/3'ü tutarında" ibaresi ile değiştirilmiştir.

**MADDE 2-** 2022 sayılı Kanunun Ek 1'inci maddesinin a fıkrasında yer alan "yüzde 300'ü tutarında" ibaresi "iki katı tutarında" olarak, b ve c fıkralarında yer alan "yüzde 200'ü tutarında" ibareleri, "1,5 katı tutarında" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 3-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 4-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Esnaf ve Sanatkârlara Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Kefaletiyle Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketince Kullandırılan Kredilerin Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Teklifi" ile gerekçesi ektedir.

Gereği bilgilerine sunulur.

*Ferit Mevlüt Aslanoğlu*
Malatya

## GENEL GEREKÇE

Türkiye ekonomisi 2008 yılında başlayan ve 2009 yılında derinleşen yoğun bir ekonomik krizin içindedir. Krizden en çok etkilenen kesim ise esnaf ve sanatkârlar olmuştur. Çünkü, hemşerilik ve komşuluk ilişkilerinin getirdiği dayanışma ihtiyacı esnaf ve sanatkârları veresiye satışlara zorlamaktadır. İstihdamın gerilediği ve gelirlerin düştüğü ekonomik kriz ortamlarında ise alacakların tahsili imkansızlaşmaktadır. Esnaf ve sanatkârların alacaklarını tahsil edememeleri, işletme sermayelerinin erimesine ve dolayısıyla vergi ve prim yükümlülükleri ile kredi borçlarının ödenememesine yol açmaktadır. Bu nedenlerle esnaf ve sanatkârlarımızın birçoğu işyerlerini kapatmak zorunda kalmış; birçoğu da kapatma noktasına gelmiştir.

Esnaf ve sanatkârların piyasadan silinmesi, sadece kendileri ve çalışanlarıyla sınırlı ekonomik sonuçlara değil; bunun yanında toplumun korunmaya muhtaç kesimlerini ilgilendiren sosyal sonuçlara da yol açmaktadır. Fiziksel yaşamın sürdürülmesi için gerekli olan temel tüketim maddelerine erişilememesi, suçları tetikleyici bir işlev görmektedir.

Bunun için esnaf ve sanatkârlarımızın işletmelerinin yaşatılması, ortadan kaldırılmasının yol açacağı ekonomik ve toplumsal sorunlar göz önüne alındığında büyük bir önem taşımaktadır.

Bu Kanunla, esnaf ve sanatkârların kredi borçlarının yeniden yapılandırılarak işletmelerinin yaşatılması amaçlanmaktadır.

## MADDE GEREKÇELERİ

**Madde 1-** Kanunun amacı düzenlenmektedir. Maddeyle, esnaf ve sanatkârların Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Kefaletiyle Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketinden kullandıkları kredilerden, Bankaya ödeyemedikleri için Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri tarafından Bankaya ödendikten sonra Kooperatifçe takibe başlanmış kredi borçları ile 30.09.2010 tarihine kadar Bankaya ödeyemedikleri kredilerin vadelerinin uzatılması ile takip masrafları ve temerrüt faizlerinde indirime gidilmesi suretiyle yeniden yapılandırılması amaçlanmaktadır.

**Madde 2-** Maddede kredi borçlarının ertelenmesi ve temerrüt faizinde indirime gidilmesi ile bu işlemlerden dolayı doğacak kayıpların karşılanması düzenlenmektedir

Maddenin birinci fıkrasında, esnaf ve sanatkârlar tarafından zamanında ödenememesi nedeniyle Esnaf ve Sanatkârlar Kredi Kooperatifleri tarafından Bankaya ödenen ve ödendikten sonra borçlu esnaf ve sanatkârlar nezdinde takibata başlanan krediler yanında 30.09.2010 tarihine kadar Bankaya ödenememiş kredilerin vadelerinin, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren aynı şartlarla iki yıl süreyle erteleneceği hüküm altına alınmaktadır.

İkinci fıkrada, ertelenen kredilere bileşik faiz uygulanmaması öngörülmüştür.

Üçüncü fıkrada ise, ertelenen krediler için Esnaf ve Sanatkârlar Kredi Kooperatifleri ile Bankanın yapmış olduğu takip masrafları ile temerrüt faizinin tamamının ve Esnaf ve Sanatkârlar Kredi Kooperatifleri ile Bankanın ertelenen kredilerden dolayı doğacak gelir kayıplarının tamamının Hazine tarafından karşılanması öngörülmektedir.

**Madde 3-** Kanun kapsamında yapılacak kredi ertelemelerinden dolayı Hazine tarafından yapılacak ödemelerin usulü düzenlenmektedir. Maddede Hazine tarafından ödeme yapılabilmesi, Hazine Kontrolörleri Kurulunca Esnaf ve Kredi Kooperatifleri, Banka ve Hazine kayıtları esas alınarak inceleme raporu düzenlenmesine dayandırılmaktadır.

**Madde 4-** Madde ertelenen borçlar için daha önce başlatılmış bulunan yasal takip işlemlerinin, herhangi bir işleme gerek kalmaksızın erteleme süresi sonuna kadar durması ve bu süre içerisinde yeni takip başlatılamayacağı hiçbir tartışmaya yer vermeyecek açıklıkta hükme bağlanmakta ve uygulanmış hacizlerin ise yapılan ödemelere paralel olarak kaldırılması esası getirilmektedir.

**Madde 5**- Esnaf ve sanatkârların Bankadan kullandıkları kredilerin ertelenmesine ilişkin olarak bu Kanunda yer almayan hususlar hakkında Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi mevzuatının uygulanması benimsenmektedir.

**Madde 6-** Kredi borcunun ertelenmesinden yararlanabilmek için müracaat süresi düzenlenmektedir. Buna göre Kanun, Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir ay içerisinde borçlu bulundukları Esnaf ve Sanatkârlar Odalarına veya Bankaya yazılı olarak müracaat edenler hakkında uygulanacaktır.

**Madde 7-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 8-** Yürütme maddesidir.

MALATYA MİLLETVEKİLİ FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU'NUN TEKLİFİ (2/783)

# ESNAF VE SANATKÂRLARA ESNAF VE SANATKÂRLAR KREDİ VE KEFALET KOOPERATİFLERİ KEFALETİYLE TÜRKİYE HALK BANKASI ANONİM ŞİRKETİNCE KULLANDIRILAN KREDİLERİN YENİDEN YAPILANDIRILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

**Amaç**

**MADDE 1**-Bu Kanunun amacı, esnaf ve sanatkârlara Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri kefaletiyle Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketince (Banka) kullandırılan kredilerden, Bankaya ödenemediği için Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri tarafından takibe başlanmış kredi borçları ile 30.09.2010 tarihine kadar Bankaya ödenememiş olan kredilerin vadelerinin uzatılması ve takip masrafları ile temerrüt faizlerinde indirime gidilmesi suretiyle yeniden yapılandırılmasıdır.

**Kredilerin ertelenmesi**

**MADDE 2**- Esnaf ve sanatkârlara Banka tarafından kullandırılan ve borçluları ödeyemediği için Esnaf ve Sanatkârlar Kredi Kooperatifleri tarafından Bankaya ödenerek borçluları nezdinde takibata başlanan krediler ile 30.09.2010 tarihine kadar Bankaya ödenememiş kredilerin vadeleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren aynı şartlarla iki yıl süreyle ertelenir.

Esnaf ve Sanatkârlar Kredi Kooperatifleri ve Banka tarafından, bu Kanun kapsamında ertelenen kredilere, 4.12.1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanuna dayanılarak bileşik faiz yürütülemez.

Ertelenen kredilere ilişkin Esnaf ve Sanatkârlar Kredi Kooperatifleri ile Bankanın takip masrafları ile temerrüt faizinin tamamı ve Esnaf ve Sanatkârlar Kredi Kooperatifleri ile Bankanın ertelenen kredilerden dolayı doğacak gelir kayıpları Hazine tarafından karşılanır.

**İnceleme**

**MADDE 3-** Bu Kanun kapsamında yapılacak kredi ertelemelerinden dolayı Hazine tarafından yapılacak ödemeler, Esnaf ve Kredi Kooperatifleri, Banka ve Hazine kayıtları esas alınarak Hazine Kontrolörleri Kurulunca yapılacak inceleme raporlarına göre yapılır.

**Yasal takip ve haciz işlemleri**

**MADDE 4**- Bu kapsamdaki borçlar nedeniyle daha önce başlatılmış bulunan yasal takip işlemleri, herhangi bir işleme gerek kalmaksızın erteleme süresi sonuna kadar durur ve bu süre içerisinde yeni takip başlatılmaz.

Uygulanmış hacizler, yapılan ödemelere paralel olarak kaldırılır.

**Diğer mevzuat**

**MADDE 5-** Bu Kanunda yer almayan ertelemeye ilişkin hususlar hakkında Banka mevzuatı uygulanır.

**Müracaat süresi**

**MADDE 6-** Bu Kanun hükümleri, Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir ay içerisinde borçlu bulundukları ilgisine göre Esnaf ve Sanatkârlar Odaları ile Bankaya yazılı olarak müracaat edenler hakkında uygulanır.

**Yürürlük**

**MADDE 7-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**Yürütme**

**MADDE 8-** Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kamu Alacaklarının Tahsil ve Terkinine İlişkin Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte bilgilerinize sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

*Ayşe Jale Ağırbaş*

İstanbul

**GENEL GEREKÇE**

1416 sayılı Kanun kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yurt dışına gönderilenlerden eğitimin herhangi bir aşamasında öğrencilikle ilişikleri kesilenler, öğrenim sürelerinin bitiminde mecburi hizmetlerini tamamlamak üzere görevlerine başlamayanlar, görevlerine başlayıp da yükümlü bulundukları mecburi hizmetini bitirmeden görevlerinden ayrılanlar ile göreve başladıktan sonra mecburi hizmetle yükümlü bulundukları süre içerisinde kadrolarıyla ilişiği kesilenler haklarında borç takibi başlamıştır. Bu durumda olan birçok bilim adamı, akademisyen ve mühendis bulunmaktadır. Faiz miktarlarının yüksek oluşu, bu durumdaki kişileri çok büyük maddi sıkıntılar içerisine sokmuş ve yurt dışındaki bankalardan borçlanmaya itmiştir. Türkiye'ye dönerek ürettiği bilimsel çalışmaları ve edindiği tecrübeleri ülkesinin hizmetine sunmaya hazır olan akademisyenler, uzun yıllar sürecek bir borçlanma döngüsüne girmeye zorlandıklarından adeta yurt dışında kalmaya mecbur edilmektedirler.

2006 yılında çıkarılan 5535 sayılı Kanunla, haklarında borç takibine başlanmışların 3 ay içerisinde başvurmaları halinde borçları ve faiz borçlarının bir kısmı affedilmişti. Ancak, 5535 sayılı Kanunda belirtilen başvuru süresi ve borç ve faiz ödemeleri için belirlenen sürenin kısa tutulması nedeniyle birçok kişi bu af kanunu kapsamından yararlanamamış ve büyük bir mağduriyet içerisine düşmüştür. Bu durum yurt dışında olan Türkiye Cumhuriyeti uyruklu bilim adamlarımızın yurda dönüşünü zorlaştırmakta, beyin göçüne neden olmaktadır.

2006 yılındaki Kanun değişikliğinin iyileştirilmesini de amaçlayan bu kanun teklifi, ülkesine dönerek bilgi ve deneyimlerini paylaşmak isteyen ancak, şartların bunu yapmaya el vermediği yetişmiş gençlerimize, bilim adamlarımıza ülkesine katkı verme şansını tanıyacak ve onları yabancı memleketlerde istemeyerek çalışma zorluğundan kurtararak, yetişmiş değerlerimize sahip çıkmamızı sağlayacaktır.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ AYŞE JALE AĞIRBAŞ'IN TEKLİFİ (2/800)

**BAZI KAMU ALACAKLARININ TAHSİL VE TERKİNİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 1416 Sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun'a aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1-

Bu Kanun uyarınca mecburi hizmet karşılığı yurt dışına gönderilenlerden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, eğitimin herhangi bir aşamasında öğrencilikle ilişikleri kesilenler, öğrenim sürelerinin bitiminde mecburi hizmetlerini tamamlamak üzere görevlerine başlamayanlar, görevlerine başlayıp da yükümlü bulundukları mecburi hizmetini bitirmeden görevlerinden ayrılanlar ile göreve başladıktan sonra mecburi hizmetle yükümlü bulundukları süre içerisinde kadrolarıyla ilişiği kesilenlerden haklarında borç takibi işlemi devam edenler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 9 ay içerisinde başvurmaları halinde, kendilerine döviz olarak yapılmış olan her türlü masraflar için, imzaladıkları yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi hükümleri dikkate alınmaksızın ve ilgililere ödeme yapma sonucunu doğurmaksızın, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine göre bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki süreler için faiz uygulanmaksızın hesaplanacak tutarlarla yükümlü tutulurlar. Ancak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 34 üncü maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önce yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınanların döviz borçları, ilgili adına fiilen ödemenin yapıldığı tarihteki T.C. Merkez Bankasınca tespit ve ilan edilen efektif satış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilerek bunlar adına Türk Lirası olarak yapılan harcama tutarına eklenir. Bu şekilde hesaplanacak borç, sarf tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen süre için 1/6/2010 tarihinden geçerli olmak üzere tespit ve ilan edilen kanuni faiz işletilerek hesaplanır. Bu şekilde hesaplanacak borç miktarından ilgilinin bu zamana kadar yaptığı tüm ödemeler mahsup edilir; fazla ödenen tutar var ise ilgililere geri ödeme zorunluluğu doğurmaz. Kalan borç var ise ilgilinin durumu ve ödettirilecek meblağ dikkate alınarak azami on yıla kadar taksitlendirilebilir.

Bunlardan borçlarını mecburi hizmet yaparak ödemek isteyenler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dokuz ay içerisinde Milli Eğitim Bakanlığına müracaat etmeleri halinde, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen genel şartları taşımaları kaydıyla, müracaat tarihinden itibaren üç ay içerisinde atamaları yapılır ve atandıkları kurumlarında, yurt içinde veya yurt dışında görmüş oldukları öğrenim sürelerine ilişkin olarak genel hükümler çerçevesinde belirlenen mecburi hizmet yükümlülüklerini yerine getirirler ve ilgililer adına öğrenimleri nedeniyle çıkarılmış olan her türlü borç tutarlarının takibinden vazgeçilerek tahsilat işlemine son verilir. Bunların daha önce ödemiş oldukları tutarların bulunması halinde, bu meblağa isabet eden süreler faiz borcu dikkate alınmaksızın ilgililerin mecburi hizmet sürelerinden indirilir.

Bu Kanun kapsamında yurt dışına gönderilen öğrenciler, yurt dışında resmi öğrenci olarak geçirmiş oldukları öğrenim sürelerinin 18 yaşının tamamlanmasından sonraki döneme ait olan kısmını, halen tabi oldukları sosyal güvenlik kurumuna bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren dokuz ay içinde müracaat etmeleri ve müracaat tarihi itibarıyla bulundukları görev ile derece ve kademe ya da basamak ya da prime esas kazanç tutarı üzerinden bu süreye ilişkin olarak hesaplanacak prim, kesenek, kurum karşılığı gibi toplam yükümlülük tutarını müracaatın kabul tarihinden itibaren

yirmidört ayda eşit taksitler halinde ödemek suretiyle borçlanabilirler. Taksit ödeme dönemi sonunda borcunun tamamını ödemiş olduğu tespit olunanların borçlanmış oldukları bu süreler, emekliliğe tabi toplam hizmet süresinin hesabında ve sigortalılık ya da iştirakçiliğin başlangıç tarihinin tespitinde dikkate alınır. Aylık taksitlerini zamanında ödemeyenlerin önceki aylara ilişkin olarak ödemiş oldukları tutarlar, süresi geçen son taksit tarihinden itibaren otuz gün içinde ilgililere iade olunur. Başvuru tarihi itibarıyla herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olmayanlardan, daha önce herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi çalışması olanlar en son tabi oldukları sosyal güvenlik kurumuna, daha önce herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi çalışması olmayanlar ise Sosyal Güvenlik Kurumuna (Bağ-Kur Genel Müdürlüğüne) müracaatta bulunurlar ve bunların borçlanacakları süreye ilişkin olarak ödeyecekleri toplam tutar, 8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen günlük tutar esas alınarak tespit olunur.

GEÇİCİ MADDE 2-

Bu Kanun uyarınca mecburi hizmet karşılığı yurt dışına gönderilenlerden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, borcunun tamamını ödemeden veya mecburi hizmetini tamamlamadan vefat edenlerin borç yükümlülükleri ortadan kalkar. Buna bağlı olarak, borçlunun kendisi, mirasçıları ve kefilleri hakkındaki her türlü borç yükümlülükleri ortadan kaldırılır ve her türlü borç takibi işlemlerine son verilir.

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi" ve gerekçesi ilişiktedir.

Gereğini arz ederiz.

| | | |
|---|---|---|
| *Eyüp Ayar* | *Veysi Kaynak* | *Abdullah Çalışkan* |
| Kocaeli | Kahramanmaraş | Kırşehir |

**GEREKÇE**

Bu teklifle, kanun hükmünden yararlanmak suretiyle köy tüzel kişiliğine ait yerlerden ev yapmak üzere yer alan vatandaşların, açılan davalar yüzünden mülkiyet haklarını uzun süre kullanmalarına mani olan uygulamaların önüne geçmek amacıyla değişiklik yapılması öngörülmektedir.

Vatandaşların bu arsaları satın alarak bu yerler için para ödedikleri dikkate alındığında 20.08.1987 tarih ve 19550 sayılı resmi gazetede yayınlanan "Köy Yerleşme ve Uygulama Yönetmeliğinin" 15. maddesine göre bu arsaların yargı yoluyla onların elinden alınması mağduriyetlere neden olacaktır.

442 sayılı Köy Kanununa geçici madde ekleyerek hali hazırda mahkemelerde süren ve kesin hüküm verilmemiş davalarda da bu hükmün uygulanması sağlanmaktadır.

Bu düzenlemeyle idare ile vatandaş arasında bu konuda mahkemelerde açılmış ve açılacak olan davaların vatandaş lehine yapılan yeni hükme göre çözümü, mahkemelerdeki iş yükünü azaltacak ve mağduriyetlerin giderilmesiyle sosyal devlet ilkesi niteliği güç kazanacaktır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın faaliyetlerinde daha etkin, verimli ve süratli olmasım temin etmek maksadıyla da teklifle, bu kurumun merkezinin İstanbul'a taşınması amaçlanmıştır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının merkezi, İstanbul olarak öngörüldüğünden Banka Meclisi toplantılarının da İstanbul'da yapılacağı yönünde düzenleme yapılmıştır.

Ayrıca teklif ile 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak çalışanların aylıksız izinli oldukları süreler için genel sağlık sigortası primi alınması amaçlanmıştır.

Diğer taraftan yapılan bu çalışmayla, 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tahakkuk ettiği halde dava açılmış veya dava açma süresi sona ermemiş olan idari para cezalarının ve idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tahsil ve terkininin şekli düzenlenmiştir.

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ EYÜP AYAR VE 2 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/801)

**BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 1- 31/12/2009 tarihinden önce belediye haline dönüşmek veya başka bir belediyenin sınırlarına dahil olmak suretiyle tüzel kişiliğini kaybeden köylerde, kendilerine bu kanunun ek 13 üncü maddesine göre taşınmaz satışı yapılan hak sahipleri hakkında satış bedelinin ödenmesi kaydıyla ek 13 üncü maddede öngörülen diğer şartlar uygulanmaz. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla henüz kesinleşmemiş davalarda da bu madde hükümleri uygulanır."

**MADDE 2-** 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 2 nci maddesinin birinci fikrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bankanın merkezi İstanbul'dadır."

**MADDE 3-** 1211 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Banka Meclisi toplantıları İstanbul'da yapılır."

**MADDE 4-** 1211 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 10- Banka merkezinin İstanbul'a taşınmasına ilişkin iş ve işlemler tamamlanıncaya kadar Bankanın idari merkezi Ankara'dır. Banka Meclisi toplantıları da Ankara'da yapılır. Merkezin nakli, iki yıl içinde tamamlanır. Bakanlar Kurulu bu süreyi uzatmaya yetkilidir. "

**MADDE 5-** 31/05/2006 tarih ve 5510 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin dördüncü fikrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu durumdaki sigortalıların aylıksız izinli oldukları süreler için prime esas kazanç alt sınırının altında olmamak kaydıyla aylıksız izne ayrıldıkları tarihteki prime esas kazançları üzerinden % 12 genel sağlık sigortası primi işverenlerince ödenir. Ancak askerlik hizmeti nedeniyle aylıksız izne ayrılanların genel sağlık sigortası priminin ödenmesinde, bir yıllık süre sınırı uygulanmaz."

**MADDE 6-** (1) 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tahakkuk ettiği halde dava açılmış veya dava açma süresi sona ermemiş olan idari para cezası asıllarının % 25'i ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, idari para cezası asıllarının kalan % 75'i ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer' i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Bu madde kapsamına giren alacakların tahakkuk ettiği tarih itibarıyla bu madde için öngörülen başvuru süresinin onbeş günden az kaldığı hallerde, bu alacaklar için bu maddeye göre yapılacak başvuru süresi tahakkuk tarihinden itibaren onbeş gün olarak uygulanır.

**MADDE 7-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 8-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi" ve gerekçesi ilişiktedir.

Gereğini arz ederim.

*Veysi Kaynak*

Kahramanmaraş

**GENEL GEREKÇE**

Bu teklifle, kanun hükmünden yararlanmak suretiyle köy tüzel kişiliğine ait yerlerden ev yapmak üzere yer alan vatandaşların, açılan davalar yüzünden mülkiyet haklarını uzun süre kullanmalarına mani olan uygulamaların önüne geçmek amacıyla değişiklik yapılması öngörülmektedir. Vatandaşların bu arsaları satın alarak bu yerler için para ödedikleri dikkate alındığında 20.08.1987 tarih ve 19550 sayılı resmi gazetede yayınlanan "Köy Yerleşme ve Uygulama Yönetmeliğinin" 15. maddesine göre bu arsaların yargı yoluyla onların elinden alınması mağduriyetlere neden olacaktır. 442 sayılı Köy Kanununa geçici madde ekleyerek hali hazırda mahkemelerde süren ve kesin hüküm verilmemiş davalarda da bu hükmün uygulanması sağlanmaktadır. Bu düzenlemeyle idare ile vatandaş arasında bu konuda mahkemelerde açılmış ve açılacak olan davaların vatandaş lehine yapılan yeni hükme göre çözümü, mahkemelerdeki iş yükünü azaltacak ve mağduriyetlerin giderilmesiyle sosyal devlet ilkesi niteliği güç kazanacaktır.

Ülkemizin 21,2 milyon hektar olan orman varlığının, yaklaşık yarısı kendisinden beklenen fonksiyonları yerine getiremeyecek şekilde bozuk ve verimsizdir. Bu alanların en kısa sürede verimli hale getirilmesi gerekmektedir. Bozuk ve verimsiz ormanlar tam alanda diri örtü kaldırılarak ağaçlandırılabileceği gibi erozyonun problem olduğu yerlerde erozyonu azaltmaya yönelik çalışmalar yapılabilir. Mevcut biyolojik çeşitliliğin korunması ve bir an önce sonuca ulaşmak için imar ihya ve/veya rehabilitasyon çalışması ile bozuk ormanlar verimli hale getirilebilir. Sahada nasıl bir çalışma yapılması gerektiğine mevcut bitki örtüsü ve yetişme ortamını inceleyen teknik elemanlar karar verecektir. Öte yandan bozuk orman alanları içerisinde odun dışı orman ürünü verebilecek nitelikte yaklaşık 500 000 hektar potansiyel alan bulunmaktadır. Bu sahalarda doğal olarak bulunan ve aşılamaya uygun ağaç ve ağaççıklar Bakanlıkça aşılanarak elde edilecek odun dışı orman ürünleri yurt ekonomisine önemli miktarda ekonomik değer ve yöre halkına istihdam sağlayacaktır.

Mevcut uygulamada Devlet ormanlarından elde edilen her nevi orman ürünü ve artıkları tarımsal kalkınma kooperatifleri ile yöre halkına Bakanlıkça tespit edilen tarife bedeli üzerinden satılmaktadır. İmar ihya sahalarından birim alanda daha fazla ekonomik değer alınabilmesi için her yıl bu sahaların bakımlarının düzenli olarak yapılması zorunludur. Bu sahaların bakımlarının devlet tarafından yapılması idare için bir külfettir. Ayrıca ormancılık çalışmalarına yöre halkının katılımı sağlanarak sahiplenme duygusu içerisinde ormanlar daha iyi korunacak ve orman-halk ilişkilerine olumlu katkı sağlanacaktır. Bu sahalardan elde edilecek odun dışı ürünlerin öncelikle sahaların bakımını üstlenen köy tüzel kişiliklerine, tarımsal kalkınma kooperatifleri ile yöre halkına satılması, birim alanlardan alınacak ürün miktarının artışını sağlayacak, aynı zamanda milli gelirden en az pay alan orman içi veya orman civarında yaşayan vatandaşın gelir düzeyinin artmasına katkıda bulunulacaktır. Ayrıca bozuk veya verimsiz orman alanlarında bulunan aşıya uygun türlerin aşılanması buralardaki yaban hayatının gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Avukatların büyük bölümünü ilgilendirmekte olan, süresinde ödenmeyen Baro keseneği ile staj kredi borçlarının faizlerinin silinmesi ile bu mesleği icra edenlerin ağır bir mali yükten kurtarılması amaçlanmıştır.

3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununun 22.11.1984 tarihinde kabulünden sonra, bugüne kadar yapılan uygulamalarda karşılaşılan sorunları gidermek, uygulamanın amacına uygun olarak yürütülmesini temin etmek, uygulama sırasında meydana gelen olumsuzlukları ortadan kaldırmak, mali yükü azaltmak ve çalışmaların daha verimli hale getirilmesi için Kanunun bazı maddelerinde değişiklik yapmak zarureti hasıl olmuştur.

Kadastro, ilgili kanun ve kurallara göre Devlet tarafından oluşturulan, sicillere yansıyan ve hak izhar eden temel bir işlemdir. İşlemin hukuka, kanıt durumuna ve gerçekliğe uygun olarak oluşturulması ve sicil ve tespitlerin bu temelde kurulması mülkiyet hakkına yönelik önemli bir Devlet görevidir. Bu yolla oluşturulan kayıtların iptalinin istenmesi ve giderek iptal sonucuna ulaşılması, işlemin kurulması aşamasındaki Devlet görevinde bir aksamayı anlatır. Bu gibi davalarda kayıt lehtarını yargılama gideri yükü altına almak, norm adaleti ile bağdaşmaz. Teklif, özellikle bölgesel bazda açılan orman davalarında ve benzerlerinde yaşanan yargı gideri yükü adaletsizliğini önleme amacına yöneliktir.

Koruma ve güvenlik hizmetlerinin bir bütünlük içerisinde yerine getirilmesi, önleyici kolluk hizmetlerinin sağlıklı ve ahenk içinde yürütülebilmesi genel kolluk birimleri ile özel güvenlik görevlilerinin uyum içerisinde olmasıyla doğru orantılıdır.

Özel güvenlik alanında sürekliliği ve profesyonelliği sağlamak, bu alanda çalışanların kesintisiz olarak sürekli çalışmasına bağlıdır. Bundan hareketle, özel güvenlik alanında sürekliliğin sağlanabilmesi amacıyla uygulamada karşılaşılan aksaklıklar ve yeni ihtiyaçlar doğrultusunda bazı hukuki düzenlemelerin yapılması gereksinimi gündeme gelmiştir.

Özel güvenlik görevlilerinin her beş yılda bir yeniden ruhsat harcı ödemek suretiyle yenilemek durumunda kaldıkları çalışma izinleri sürekli hale getirilerek, özel güvenlik alanında çalışan görevlilerin tecrübe ve birikimlerinden de istifadeyle koruma ve güvenliğin istenilen düzeyde yerine getirilmesi ve mesleğin kalıcılığının sağlanması hedeflenmiştir. Böylelikle özel güvenlik görevlileri bir defaya mahsus ruhsat harcı ödeyerek görevlerine devam edebileceklerdir.

Şirketlerde olduğu üzere, alarm izleme merkezleri ile eğitim kurumlarının kurucu ve yöneticilerinde de güvenlik soruşturması yapılması ve özel güvenlik görevlileri de dahil olmak üzere her beş yılda bir güvenlik soruşturmalarının yenilenmesi kuralı getirilmiştir.

Koruma ve güvenlik hizmetinin sağlanacağı yerlerde sözleşmenin imzalanmasıyla eş zamanlı olarak bu hizmetlerin yerine getirilmesinin istenmesi nedeniyle, hizmetin başlamasından en geç bir hafta önce ilgili valiliğe yazılı olarak bildirimde bulunma mecburiyeti hizmet veren şirketleri cezalı duruma düşürmektedir. Koruma ve güvenlik hizmetlerinin takibi ve kontrolü açısından bildirimin hizmetin başlamasından belli bir süre önce veya sonra yapılması arasında bir farklılık bulunmamaktadır. Bu nedenle, hizmetin başladığı gün mesai saati bitimine kadar valiliğe bildirilmesi yönünde düzenleme yapılarak bu olumsuzluğun giderilmesi ve şirketlerin cezai yaptırıma maruz kalmalarının önüne geçilmesi sağlanmıştır.

Milli İstihbarat Teşkilatı ve genel kolluk emeklileri ile en az beş yıl süreyle çalışıp kendi istekleriyle buralardan ayrılanlara ve daha önce yükseköğretim kurumlarının güvenlikle ilgili fakülte ve meslek

yüksek okullarından mezun olanlar ile fakülte ve meslek yüksek okullarının güvenlikle ilgili bölümlerinden mezun olanlara temel eğitim şartı kaldırılmıştır. Ayrıca, bu kapsamdaki Milli İstihbarat Teşkilatı ve genel kolluk mensuplarının tahsil şartı aranmaksızın silahlı özel güvenlik görevlisi olarak çalışabileceklerine dair düzenleme yapılmıştır. Bu düzenlemeler aynı zamanda, Merhum Sivas Milletvekili Muhsin Yazıcıoğlu'nun aynı kanunla ilgili hazırlamış olduğu teklifini de içerir mahiyettedir.

5746 sayılı Kanun'da yapılan değişikliklerle de Ar-Ge projelerinin desteklenmesi amacıyla ödeneği bulunan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin tümü tarafından yapılan ödemelerin toplam miktarının arttırılması amaçlanmıştır.

5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının ( c) bendine tabi olarak çalışanların aylıksız izinli oldukları süreler için genel sağlık sigortası primi alınması amaçlanmıştır.

31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tahakkuk ettiği halde dava açılmış veya dava açma süresi sona ermemiş olan idari para cezalarının ve idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tahsil ve terkininin şekli düzenlenmiştir.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü il ve ilçe teşkilatlarında sporun her dalında yürütülmekte olan çalışmalar neticesinde, spor tesisleri gençlerin ilgi odağı haline gelmiş, spor faaliyetlerinin yürütülebilmesi ve çalışmaların daha verimli olabilmesi için personele duyulan ihtiyaç artmıştır.

Genel Müdürlüğün personel sayısı emeklilik, ölüm, istifa ve benzeri sebeplerle ayrılanlar nedeniyle her geçen gün azalmakta olup, sürekli artan hizmet talebinin karşılanabilmesi ve hizmet sunumundaki kalitenin yükseltilebilmesi için uzman personel kadrosuna ihtiyaç duyulmaktadır.

Gençlerimizin daha bilinçli ve daha sağlıklı bir şekilde spora yönlendirilebilmeleri, ilgili spor dalında başarılı olabilmeleri ve yapılan sporun günlük hayatımızın bir parçası olduğu bilinciyle yetiştirilebilmeleri için söz konusu spor faaliyetinin bu konuda eğitim görmüş beden eğitimi ve spor yüksekokulları mezunları tarafından yapılması gerekmektedir. Bu doğrultuda, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatında eğitimli ve dalında uzman olan personelin istihdam edilebilmesini teminen 100 adet sportif eğitim uzmanı kadrosu ihdası öngörülmektedir.

KAHRAMANMARAŞ MİLLETVEKİLİ VEYSİ KAYNAK'IN TEKLİFİ (2/802)

**BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 1- 31/12/2009 tarihinden önce belediye haline dönüşmek veya başka bir belediyenin sınırlarına dahil olmak suretiyle tüzel kişiliğini kaybeden köylerde, kendilerine bu kanunun ek 13 üncü maddesine göre taşınmaz satışı yapılan hak sahipleri hakkında satış bedelinin ödenmesi kaydıyla ek 13 üncü maddede öngörülen diğer şartlar uygulanmaz. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla henüz kesinleşmemiş davalarda da bu madde hükümleri uygulanır."

**MADDE 2-** 31/08/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'na aşağıdaki ek madde eklenmiştir:

EK MADDE 11- Bozuk veya verimsiz orman alanları; ağaçlandırma, erozyon kontrolü ve rehabilitasyon çalışmalarına konu edilir. Bu alanlarda; mevcut türlerden gerekenler korunur, aşılanır ve/veya rehabilite edilir. Ayrıca orman içi boşluk alanlar, bölgede doğal olarak yetişen türlerle ekim, dikim ve aşılama suretiyle imar-ihya ve/veya rehabilite edilerek doldurulur. Ağaçlandırılan, erozyon kontrolü yapılan, imar-ihya ve rehabilite edilen sahalardan elde edilen odun dışı orman ürünleri; öncelikle bu sahaların bakımını gerçekleştiren köy tüzel kişiliklerine, tarımsal kalkınma kooperatiflerine, 5200 sayılı kanunla kurulmuş üretici birlikleri ve birliklere ve/veya yöre halkına tarife bedeli ile verilebilir.

**MADDE 3-** 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 23- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmemiş staj kredi borcunun tamamının, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi halinde, işlemiş faiz borcu silinir. Staj kredi borcunun ödenmemesine bağlı olarak yürütülen levhadan ve sicilden silme işlemleri ile yasal takip işlemleri bir ay süreyle durdurulur.

GEÇİCİ MADDE 24- Ödenmemiş baro keseneği borcunun tamamının, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi halinde, işlemiş faiz borcu silinir. Baro keseneğinin ödenmemesine bağlı olarak yürütülen levhadan ve sicilden silme işlemleri bir ay süreyle durdurulur."

**MADDE 4-** (1) 22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununun 5 inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları sırasıyla aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Uygulama alanlarında, bu Kanunun amacını gerçekleştirmek için ilgili kuruluşça bağ, bahçe ve ağaçlık arazi ve örnek işletmeler hariç, gerçek kişilerle özel hukuk tüzelkişilerine ait tarım topraklarından o bölge için tespit edilen dağıtım normunun on katını aşan kısmı ile varsa üzerindeki tarımsal yapı ve tesisler kamulaştırılabilir. Bu suretle yapılacak kamulaştırmalarda Devletçe sulanan arazi sulu arazi sayılır."

"Sahibine bırakılacak topraklar, bölgenin özellikleri dikkate alınarak Bakanlar Kurulunca belirlenir."

**MADDE 5-** (1) 3083 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri

MADDE 6- Bu Kanunda belirtilen amaçları gerçekleştirmek üzere uygulama alanlarında ilgili kuruluşça, isteğe bağlı veya maliklerin muvafakatı aranmaksızın arazi toplulaştırılması yapılabilir.

İsteğe bağlı olanlara öncelik vermek kaydıyla arazi toplulaştırmasını teşvik için ilgili kuruluşça arazi genişletmek gibi destekleyici tedbirler alınabilir.

Toplulaştırma alanlarında gerçek kişilerle kamu ve özel hukuk tüzel kişilerine ait araziden projenin özelliğine göre, yol ve kanal gibi kamunun ortak kullanacağı yerler için % 10'a kadar katılım payı kesilir. Toplulaştırma nedeniyle kapanan yollarla, yol fazlalıkları da aynı amaç için kullanılır. Katılım payı için herhangi bir bedel ödenmez. Ancak, katılım payı dışında kesilen arazi, öncelikle varsa eşdeğer Hazine arazisinden karşılanır. Yoksa, kesilen arazi için kamulaştırma işlemi yapılır.

Toplulaştırma sonunda dağıtılan veya sahibine bırakılan tarım arazisi malikleri adına, geriye kalan arazi ise Hazine adına uygulayıcı kuruluşun talebi ile tapuya tescil edilir. Malikleri adına tescil edilen arazi bu Kanun hükümleri dışında o bölge için tespit edilen dağıtım normundan daha küçük parçalara rızaen veya hükmen taksim edilemez ve ifraz işlemlerine konu olamaz. Bu husus tapu siciline şerh edilir.

Toprak ve su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi, kırsal alanda su temini ve kullanılmış suların uzaklaştırılması hizmetleri, arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri ile birlikte planlanır. Tarla içi geliştirme hizmetleri; tarla yolları ve sanat yapıları, açık ve kapalı drenaj, sulama tesisleri, kimyasal maddeler kullanılarak arazi ıslahı, toprak muhafazası ve dere yatağı ıslahı gibi faaliyetleri kapsar.

Ortak kullanım alanları olarak planlanan alanlarda toplulaştırma çalışmaları süresince tarımsal faaliyetlerde bulunmak ilgili kuruluşun iznine bağlıdır.

Toplulaştırmada kanal ve yol gibi kamunun ortak kullanacağı alanlar olarak planlanan yerlerdeki mütemmim cüzlerin karşılığı ile çiftçiye yeni parseller teslim edilene kadar doğabilecek gelir kayıpları uygulayıcı kuruluşça karşılanır.

Toplulaştırma esas ve usulleri ile toprağın derecelendirilmesi ile tarla içi geliştirme hizmetlerinin nasıl yapılacağı yönetmelikte belirtilir."

**MADDE 6 -** (l) 3083 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları sırasıyla aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yukarıda belirtilen süre içinde, bu gibi arazi Tarım Kredi Kooperatifleri ve bankalara ipotek edilebilir.

Bu kısıtlama süresi içerisinde ipoteğin paraya çevrilmesi gerektiğinde ipoteğin paraya çevrilmesi yoluyla yapılan takipte düzenlenecek kıymet takdir raporu uygulayıcı kuruluşa tebliğ edilir. Uygulayıcı kuruluşun bu rapora itiraz ve dava hakkı vardır. Kesinleşen kıymet takdir raporuna göre tespit edilmiş bedeli, bu Kanun hükümlerine göre uygulayıcı kuruluş tarafından uygun görülmesi halinde ipoteğin paraya çevrilmesi yoluyla takip dosyasına ödenerek arazinin Hazine mülkiyetine geçirilmesi sağlanır. Ancak uygulayıcı kuruluş tarafından ihtiyaç duyulmaması halinde, arazinin satışına izin verilebilir. Buna ilişkin esaslar yönetmelikle düzenlenir."

**MADDE 7-** 21/6/1987 tarihli ve 3402 sayılı Kadastro Kanununa 36 ncı maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Kamu tarafından açılan davalarda yargılama giderleri

MADDE 36 A- Kadastro işlemi ile oluşan tespit ve kayıtların iptali için Devlet veya diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından kayıt lehtarına karşı kadastro mahkemeleri ile genel mahkemelerde açılan davalarda davalı aleyhine vekalet ücreti dahil, yargılama giderine hükmolunmaz. "

**MADDE 8-** 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu şirketler tarafından üçüncü kişi, kurum ve kuruluşlara sağlanacak koruma ve güvenlik hizmetleri, hizmetin başladığı gün mesai saati bitimine kadar ilgili valiliğe yazılı olarak bildirilir. Acil ve geçici nitelikteki koruma ve güvenlik hizmetlerinde süre kaydı aranmaz."

**MADDE 9-** 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü ve beşinci fıkraları madde metninden çıkarılmıştır.

"Özel güvenlik görevlisi olarak istihdam edilecekler ile özel güvenlik şirketlerinde, alarm izleme merkezlerinde ve özel güvenlik eğitimi verecek kurumlarda kurucu ve/veya yönetici olarak çalışacaklar hakkında valilikçe güvenlik soruşturması yapılır. Soruşturma sonucu olumlu olanlara, bu Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen özel güvenlik temel eğitimini başarıyla bitirmiş olmak şartıyla, valilikçe çalışma izni verilir. Ateşli silah taşımayacak özel güvenlik görevlileri hakkında sadece arşiv araştırması yapılır. Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması bir ay içinde tamamlanır. Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması her beş yılda bir yenilenir."

**MADDE 10-** 5188 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Özel güvenlik temel eğitimi teorik ve pratik eğitim ile silah eğitiminden oluşmak üzere yüzyirmi ders saatinden; yenileme eğitimi altmış ders saatinden az olmamak üzere düzenlenir. Yükseköğretim kurumlarının güvenlikle ilgili fakülte ve meslek yüksek okullarından mezun olanlar ile fakülte veya meslek yüksek okullarının güvenlikle ilgili bölümlerinden mezun olanlarda silah eğitimi dışında özel güvenlik temel eğitimi şartı aranmaz. Genel kolluk kuvvetlerinden ve Milli İstihbarat Teşkilatından emekli olanlar ile en az beş yıl bu görevlerde çalıştıktan sonra kendi istekleriyle görevlerinden ayrılmış olanlarda, özel güvenlik temel eğitimi şartı ve Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrası (b) bendinde belirtilen eğitim şartı aranmaz."

"Özel güvenlik eğitimi ücreti karşılığında İçişleri Bakanlığınca verilebileceği gibi, Bakanlıktan faaliyet izni alan özel eğitim kurumlarınca da verilebilir. Yeterli bina, araç, gereç ve personel bulunması şartıyla özel güvenlik yenileme eğitimi, valiliğin izniyle güvenlik hizmetinin sağlandığı yerde verilebilir. Özel güvenlik eğitimi verecek kurumların kurucu ve yöneticilerinde 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen şartlar aranır."

**MADDE 11-** 31/05/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 45 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu durumdaki sigortalıların aylıksız izinli oldukları süreler için prime esas kazanç alt sınırının altında olmamak kaydıyla aylıksız izne ayrıldıkları tarihteki prime esas kazançları üzerinden % 12 genel sağlık sigortası primi işverenlerince ödenir. Ancak askerlik hizmeti nedeniyle aylıksız izne ayrılanların genel sağlık sigortası priminin ödenmesinde, bir yıllık süre sınırı uygulanmaz."

**MADDE 12-** 28/02/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasındaki "10.000.000" Yeni Türk Lirasını" ibaresinin "30.000.000 Yeni Türk Lirasını" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

**MADDE 13-** (1) 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tahakkuk ettiği halde dava açılmış veya dava

açma süresi sona ermemiş olan idari para cezası asıllarının % 25'i ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, idari para cezası asıllarının kalan % 75'i ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer' i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Bu madde kapsamına giren alacakların tahakkuk ettiği tarih itibarıyla bu madde için öngörülen başvuru süresinin onbeş günden az kaldığı hallerde, bu alacaklar için bu maddeye göre yapılacak başvuru süresi tahakkuk tarihinden itibaren onbeş gün olarak uygulanır.

**MADDE 14-** Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü taşra teşkilatında kullanılmak üzere ekli listede yer alan kadrolar ihdas edilerek, 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin ilgili bölümüne eklenmiştir.

**MADDE 15-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 16-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

KAHRAMANMARAŞ MİLLETVEKİLİ VEYSİ KAYNAK'IN TEKLİFİ (2/802)'NE EKLİ LİSTE

LİSTE

KURUMU : GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

| SINIFI | UNVANI | KADRO DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ | TUTULAN KADRO ADEDİ | TOPLAM |
|---|---|---|---|---|---|
| GİH | Sportif Eğitim Uzmanı | 9 | 100 | – | 100 |
| | **TOPLAM** | | **100** | | **100** |

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

*Mehmet Nezir Karabaş*

Bitlis

**GENEL GEREKÇE**

Sosyal ve ekonomik açıdan zayıf kesimlerin başında yer alan yaşlı ve engelli insanlarımızı kollayıp korumak, devletin asli görevidir. Bu görev Anayasanın 2'nci maddesinde yer alan, "sosyal devlet" olma ilkesinden kaynaklanmaktadır. "Sosyal devlet", sosyal ve ekonomik bakımdan zayıf kesimlere yaptığı yardımlar yoluyla sosyal adaleti tesis ederek, herkese insan onuruna yaraşır asgari bir yaşam düzeyini sağlama fikrini savunur ve devlete bunları bir ödev olarak yükler.

2022 sayılı Kanunda, muhtaçlık sınırının altında geliri olan engelliler ile güçsüz ve kimsesiz 65 yaş üstü vatandaşlarımıza maaş bağlanmasına dair esaslar düzenlenmiştir. 2022 sayılı Yasada net olarak belirtilmese de muhtaçlık sınırı olarak kabul edilen miktar, günümüzün ekonomik koşulları dikkate alındığında insan onuruna yaraşır asgari bir yaşam düzeyini sağlamaktan uzaktır. Maddenin ikinci fıkrasında yer alan, "Herhangi bir şekilde bu maddede yazılı miktardan fazla devamlı gelir sağlayan veya sağlaması mümkün olan kimselerin geçim kaynağı var sayılır ve kendilerine aylık bağlanmaz" hükmü ile bağlanan aylık miktarı muhtaçlık sınırı olarak kabul edilmiştir. Fıkrada getirilen düzenleme ile 96 TL üzerinde fazladan 1 Kuruş geliri olan, yaşlı ve engelli vatandaşlarımız muhtaç sayılmamış, kapsam dışı tutulmuştur.

Sendikaların yapmış olduğu açlık sınırı hesaplamalarına göre; 4 kişilik çekirdek bir ailenin ihtiyaç duyduğu kalori miktarını sağlayacak gıda harcamaları için gereken miktar, 800 ile 950 TL arasında değişmektedir. Bu rakamlara barınma, giyim, ulaşım ve diğer ihtiyaçlar için gerekli miktar dâhil edilmemiştir. En alt sınırdaki rakam olan 800 TL'nı kabul ettiğimizde bile, fert başına 200 Liralık gıda harcaması gerekmektedir. Mevcut ekonomik koşullar dikkate alındığında, muhtaçlık sınırının hiç değilse bu miktara çekilmesi halinde, muhtaç insanlarımıza gıda ihtiyaçlarını asgari düzeyde karşılama imkanı verilmiş olacaktır.

Yasanın 1'inci ek maddesinde, hangi hallerde engelli insanlarımıza aylık bağlanacağı düzenlemelerine yer verilmiştir. Engelli vatandaşlarımıza maaş bağlanması için muhtaçlık sınırının altında geliri olması şartı getirilmiştir. Ayrıca engel oranlarına göre 1'inci maddede yer alan aylık miktarına atıfta bulunarak 2 veya 3 katı miktarda aylık bağlanması hükümlerine yer verilmiştir. Bakıma muhtaç engelli vatandaşlarımızla ilgili yasal mevzuatımızda çelişkili düzenlemeler yapılmıştır. 2828 sayılı SHÇEK Kanunu ve bu kanuna dayalı olarak yapılmış Bakıma Muhtaç Özürlülerin Tespiti ve Bakım Hizmeti Esaslarının Belirlenmesine İlişkin Yönetmelik arasında çelişkiler bulunmakla birlikte, engellilerin bakımına yönelik olarak asgari ücretin iki katına kadar ödeme yapılmaktadır. Oysa 2022 sayılı Yasada aynı orandaki engelli vatandaşlara, asgari ücretin yarısını bile bulmayan miktarda aylık bağlanmaktadır. Aynı durumun yasal mevzuatımızda yer alan iki yasada farklı yorumlanması, yasal mevzuatımızda bütünlüğün sağlanması açısından sakınca doğurmaktadır.

Sosyal, ekonomik ve çevre faktörleri açısından negatif pozisyonda bulunan engelli insanlarımıza pozitif ayrımcılık yapılması gerekmektedir. Kabul edilmelidir ki engelli vatandaşlarımızın hayata tutunması ve normal bir hayat sürdürebilmeleri için ihtiyaç duyduğu gereksinimler sağlıklı bireylerden daha fazladır. Bu değişiklik teklifi ile muhtaç sayılma koşulunun mevcut ekonomik gerçeklikle biraz olsun uyumlulaşması ve 2022 sayılı Yasadan faydalanan vatandaşlarımızın maaşlarında iyileştirme hedeflenmiştir.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** 2022 sayılı Kanunun 1'inci maddesinde yapılmak istenen değişiklikle, güçsüz ve kimsesiz 65 yaş üstü vatandaşlarımıza bağlanan aylık miktarında artış sağlanarak, günümüz ekonomik koşulları ile uyumlu hale getirilmesi amaçlanmıştır.

**Madde 2-** 2022 sayılı Yasada muhtaçlık sınırı açık ve net biçimde belirtilmemiş olmasına rağmen, yasaya dayanılarak hazırlanmış yönetmelik ve uygulamada muhtaç olma durumuna ve muhtaçlık belgesine sıkça vurgu yapılmaktadır. Bu nedenle getirilen değişiklik teklifi ile muhtaçlığın rakamsal olarak açık ve net ifade edilmesi hedeflenmiştir.

**Madde 3-** 2022 sayılı Kanunun 1'inci ek maddesinin (a) bendinde yer verilen bakıma muhtaç engellilere verilen maaş miktarının, 2828 sayılı SHÇEK Kanununda aynı nitelikteki engelli vatandaşlarımıza tanınmış olan maddi imkanların eşitlenmesinin yanı sıra özür oranı itibariyle yasadan yararlanan vatandaşlarımızın maaşlarında iyileştirme hedeflenmiştir.

**Madde 4-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 5-** Yürütme maddesidir.

BİTLİS MİLLETVEKİLİ MEHMET NEZİR KARABAŞ'IN TEKLİFİ (2/805)

**2022 SAYILI 65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUN'DA DEGİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 1.7.1976 tarihli ve 2022 sayılı Kanunun 1'inci maddesinin birinci fıkrasının sonunda yer alan "300 gösterge rakamının her yıl bütçe kanunu ile tespit edilecek katsayı ile çarpımından bulunacak tutarda aylık bağlanır." ibaresi "bir aylık net asgari ücretin 1/3'ü oranında aylık bağlanır" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 2-** 1.7.1976 tarihli ve 2022 sayılı Kanunun 8'inci maddesinin birinci fıkrasının başına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirleri toplamı esas alınmak suretiyle; kendilerine ait veya bakmakla yükümlü olduğu birey sayısına göre kendilerine düşen ortalama aylık gelir tutarı bir aylık net asgari ücret tutarının 1/3'ünden daha az olanlar muhtaç sayılır."

**MADDE 3-** 1.7.1976 tarihli ve 2022 sayılı Kanunun 1'inci ek maddesinin (a), (b) ve (c) bentleri sırasıyla aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

a) Başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde özürlü olduklarını tam teşekküllü hastanelerden alacakları sağlık kurulu raporu ile kanıtlayan, 18 yaşını dolduran ve kanunen bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan özürlülerden; her ad ve her türlü gelirleri toplamının aylık ortalaması, bir aylık net asgari ücret tutarının 2/3'ünden daha az olanlara, bir aylık net asgari ücret tutarında,

b) 18 yaşını dolduran, kanunen bakmakla mükellef kimsesi olmayan ve herhangi bir işe yerleştirilememiş olan özürlülerden; her ad ve her türlü gelirleri toplamının aylık ortalaması, bir aylık net asgari ücret tutarının 1/3'ünden daha az olanlara, bir aylık net asgari ücretin yarısı tutarında,

c) Her ad ve her türlü gelirleri toplamı aylık ortalamasının, bakmakla mükellef olduğu fert sayısına bölünmesi sonucunda elde edilecek miktarın, bir aylık net asgari ücretin 1/3'ünden düşük olması halinde, bakmakla yükümlü olduğu ve bakımını üstlendiği 18 yaşını tamamlanmamış özürlü yakını bulunanlara, sosyal güvencesinin olmasına bakılmaksızın bir aylık net asgari ücretin yarısı tutarında,

**MADDE 4-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 5-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna bir geçici madde eklenmesi hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

*Fevzi Topuz*

Muğla

**GENEL GEREKÇE**

Spor kulüplerimizden birçoğu ekonomik sıkıntı içinde yaşamaktadırlar. Kulüplerimizden birçoğu içinde bulunduğu ekonomik sıkıntı daha önce tecil edilen vergi ve Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) borçları ödemesi güçleşmiştir. Birçok kulübümüzün tecil ve taksitlendirilmesi iptal edilmiştir.

Ülke gençliğimize hizmet eden amatör kulüplerimizin vergi, SGK ve gecikme zammı borçlarının yeniden değerlendirilerek 10 yıla bölünmesi kulüplerimizin borç yükünden kurtulmasını sağlayacaktır.

Gençliğe yatırım bir anlamda geleceğe yatırımdır. Ülkemizde gençlerimize yeterli spor olanağı sunamadığımız da bir gerçektir. Bu noktada gençliğimize spor sevgisinin aşılanmasında spor kulüplerimizin etkisi büyüktür.

Amatör kümede faaliyet gösteren Muğlaspor gibi spor kulüplerimizin birçoğu ekonomik yönden zor durumdadır. Amatör futbol kulüplerinin zor durumdan çıkabilmesi için SGK ve gecikme zammı borçlarının yeniden değerlendirilerek 10 yıla bölünmesi kulüplerimizi hem borçtan kurtaracak hem de yeniden bir çalışma şevki gelecektir. Ayrıca sporun gelişmesinin de önü açılacaktır.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Geçici Madde 1-** Kulüplerimizden birçoğu içinde bulunduğu ekonomik sıkıntı daha önce tecil edilen vergi ve Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) borçları ödemesi güçleşmiştir. Bu nedenle birçok kulübümüzün tecil ve taksitlendirilmesi yenilenmesi gerekmektedir. Bu nedenle amatör kulüplerimizin vergi, SGK ve gecikme zammı borçlarının yeniden değerlendirilerek 10 yıla bölünecektir.

Ülke gençliğimize hizmet eden amatör kulüplerimizin vergi, SGK ve gecikme zammı borçlarının yeniden değerlendirilerek 10 yıla bölünmesi kulüplerimizi borç yükünden kurtulmasını sağlayacak ve sağlıklı bir yapı kazanacaktır.

**Geçici Madde 2-** Yürürlük maddesidir.

**Geçici Madde 3-** Yürütme maddesidir.

MUĞLA MİLLETVEKİLİ FEVZİ TOPUZ'UN TEKLİFİ (2/806)

**6183 SAYILI AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUNA BİR GEÇİCİ MADDE EKLENMESİ HAKKINDA KANUN**

**MADDE 1-** 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1- "Amatör kümede faaliyet gösteren futbol kulüplerimizin vergi, SGK prim borçları ile gecikme zammı tutarı 10 yıla bölünerek, yıllık dört eşit taksit halinde ödenir."

GEÇİCİ MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

GEÇİCİ MADDE 3- Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"31/05/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. *29/11/2010*

| *Mustafa Kalaycı* | *Mehmet Şandır* | *Nevzat Korkmaz* |
|---|---|---|
| Konya | Mersin | Isparta |

**GENEL GEREKÇE**

01/10/2008 tarihinde yürürlüğe giren 31/05/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının 10'uncu bendinde, genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişiler tanımlanmıştır. Buna göre: genel sağlık sigortalısının sigortalı sayılmayan veya isteğe bağlı sigortalı olmayan, kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olan;

- Eşi,

- 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim veya 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çıraklık ve çıraklık eğitimi ile işletmelerde mesleki eğitim görmesi halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim görmesi halinde 25 yaşını doldurmamış ve evli olmayan çocukları ile yaşına bakılmaksızın bu Kanuna göre malûl olduğu tespit edilen evli olmayan çocukları,

bakmakla yükümlü olduğu kişiler olarak sayılmıştır.

5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki uygulamada, 18 yaşını dolduran, okumayan, çalışmayan ve evlenmemiş olan kız çocukları, anne veya babasının sigortasına bağlı olarak sağlık yardımlarından yararlanmakta iken, 5510 sayılı Kanun ile sigortalının bakmakla yükümlü olduğu kişiler kapsamından çıkarılmıştır.

Hâlbuki 5510 sayılı Kanunun 34'üncü maddesine göre, yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan kızlar, ölüm aylığı bağlanmasında hak sahibi konumunda bulunmakta, ölüm aylığı bağlandığında ise sağlık yardımlarından doğrudan yararlanabilmektedir.

18 yaşını dolduran, okumayan, çalışmayan ve evlenmemiş olan kız çocukların sigortalıların bakmakla yükümlü oldukları aile ferdi kapsamından çıkartılmış olmaları önemli sıkıntılar ve huzursuzluklar yaratmıştır. Kız çocuklarının, anne veya babasının sigortasına bağlı olarak sağlık yardımlarından yararlanmamaları mağduriyetlere neden olmaktadır.

Bu Kanun Teklifinde; ölüm aylığı bağlanmasında hak sahibi olarak sayılan "yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan kızların" genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişiler arasına da ilave edilmesi öngörülmektedir.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının 10'uncu bendinin (b) alt bendi değiştirilerek, "yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan kızlar" genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişiler arasına alınmaktadır.

**Madde 2-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 3-** Yürütme maddesidir.

KONYA MİLLETVEKİLİ MUSTAFA KALAYCI VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR İLE 1 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/808)

## 31/05/2006 TARİHLİ VE 5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

**MADDE 1-** 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının 10'uncu bendinin (b) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim veya 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çıraklık ve çıraklık eğitimi ile işletmelerde mesleki eğitim görmesi halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim görmesi halinde 25 yaşını doldurmamış ve evli olmayan çocukları ile yaşına bakılmaksızın bu Kanuna göre malûl olduğu tespit edilen evli olmayan çocukları ve yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan kızları;"

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile gerekçesi ekte sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

*Ferit Mevlüt Aslanoğlu*

Malatya

**GEREKÇE**

1. Özürlülerin çalışma koşullarının iyileştirilmesi, iklim ve ulaşım şartlarına bağlı olarak özürlü memurların mesai saatlerinin farklı düzenlenebilmesi amacıyla üst yöneticiler ve mülki amirlere yetki verilmiştir.

2. Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, ülkemizin hâlihazırda askeri ve sivil olmak üzere toplam 61 hava alanında 24 saat esasına dayalı vardiya sistemi ile uçuculuğa yönelik meteorolojik hizmetler vermektedir. Bu hizmetlerin karşılığı olarak, Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı (EUROCONTROL)'ndan belli miktarda gelir elde etmektedir.

Söz konusu yurtdışı gelirden, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü ile Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü personeline, "Havacılık Tazminatı" adı altında ek ödeme yapılmaktadır. Söz konusu ödemeler, faturalandırılarak anılan kuruluştan aynen geri tahsil edilmekte olduğundan Hazineye herhangi bir külfet getirmemektedir.

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü personeline ödenmesi öngörülen, ancak denge tazminatının altında kalan söz konusu havacılık tazminatı oranlarında yeni bir düzenleme amaçlanmaktadır.

3. 22.02.2007 tarih ve 26442 sayılı Resmi Gazete yayımlanan, "Belediye ve Bağlı kuruluşlar ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin 26. maddesi (2) fıkrasında" iktisat müfettişi kadrolarında istihdam edilen personel kadrolarıyla birlikte ilgili idarenin Teftiş Kurulu Başkanlığı müdürlüğünde görevlendirilir" hükmü yer almaktadır.

Danıştay'ın, Esas: 1999/1, Karar: 2002/1 İçtihat Birleştirme Kurulu Kararında "Belediye'de görev yapan iktisat müfettişlerinin teftiş kurullarındaki müfettişler gibi belediye adına teftiş yaptıklarından görev, yetki ve sorumlulukları açısından belediye müfettişleri ile aralarında fark bulunmadığına yer verilmektedir.

Belediye'de görev yapan iktisat müfettişlerinin, diğer müfettişler gibi aynı yetki ve sorumlulukla belediye adına görev yapmakta olup, müfettiş kadroları şahsa bağlı kadrolardır.

MALATYA MİLLETVEKİLİ FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU'NUN TEKLİFİ (2/809)

**BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 100. maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Ancak özürlüler için; özür durumu, hizmet gerekleri, iklim ve ulaşım şartları göz önünde bulundurulmak suretiyle günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatleri ile öğle dinlenme süreleri merkezde üst yönetici, taşrada mülki amirlerce farklı belirlenebilir."

**MADDE 2-** 3254 Sayılı Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 32/D maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 32/D- Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi (4/B maddesine tabi personel ile kadro karşılığı sözleşmeli personel dahil) merkez ve taşra teşkilatlarında çalışan personelden, hava alanlarında çalışan personel için en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının % 300' ünü, bunların dışında kalan diğer personel için ise % 225'ini geçmemek üzere, Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı gelirlerinden Genel Müdürlük Döner Sermaye İşletmesi Yönetim Kurulu kararı ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine, bağlı bulunulan Bakan onayı ile belirlenecek usul, esas ve oranlarda her ay döner sermaye gelirlerinden havacılık tazminatı ödenir. Bu ödeme aylıklara ilişkin esaslar çerçevesinde, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın yapılır. Bu ödemeden yararlanan personele 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesine göre ödeme yapılmaz."

**MADDE 3-** 5473 Sayılı Kanunun 3. Maddesinin (d) Bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

d) En az dört yıl süreli yükseköğrenim veren fakülte veya yüksekokulları bitirmiş, mesleğe özel yarışma sınavıyla girerek belirli süreli meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlik sınavında başarılı olmuş, birinci dereceli kadroya atanmış ve doğrudan belediye başkanı veya genel müdür adına teftiş, denetim ve inceleme yetkisine sahip büyükşehir belediyeleri ile bunlara bağlı genel müdürlük müfettişleri ve büyükşehir belediye sınırları içindeki ilçe belediye müfettişleri, belediye iktisat müfettişleri 1.000"

**MADDE 4-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 5-** Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"29/8/1977 Tarihli ve 2108 Sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi", gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. *01/12/2010*

*Mustafa Kalaycı* Konya

*Oktay Vural* İzmir

**GENEL GEREKÇE**

Köy ve mahalle muhtarları ve ihtiyar heyeti üyeleri, 5 yılda bir yapılan mahalli idareler seçimlerinde, köy ve mahalle nüfusuna kayıtlı seçmenlerin yaptıkları seçimle göreve gelmektedir.

Köy ve mahalle muhtarları ve ihtiyar heyeti üyeleri vatandaşa en yakın kamu görevlileri olup, Kanunla verilen görevleri yerine getirmekte, attıkları imzalar ile sorumluluk yüklenmektedir.

İhtiyar heyeti üyelerine huzur hakkı veya benzer bir ödeme yapılmamaktadır.

Köy ve mahalle muhtarlarımıza ise aylık ödenek verilmekle birlikte, aldıkları ödenekler günümüz şartlarında yetersizdir.

Muhtarların birçoğu sosyal güvenlik primini yatıramadığından sosyal güvenceden yoksun duruma düşmüşlerdir.

Köy ve mahallelere idari hizmetlerin sunulmasında, yerel hizmetlerin götürülmesinde ve vatandaşın birçok sorununun çözülmesinde, muhtarlar önemli görevler üstlenmektedir. Sayıları 53 bini bulan muhtarlar, vatandaşların sorunları ile en başta ve en yakın şekilde karşı karşıya gelmektedir.

Ancak, muhtarlara verilen aylık ödeneğin önemli bir kısmı, sürekli muhatap oldukları resmi kurumlara gidip gelmeleri için yaptıkları ulaşım giderlerine harcanmaktadır. Muhtarlık görevinin yürütülmesi için zorunlu olan internet, elektrik, telefon, kırtasiye, temsil, ağırlama ve diğer harcamalar, muhtarların aile bütçelerine ilave yük getirmektedir.

Bu nedenle, köy ve mahalle muhtarları ve ihtiyar heyeti üyelerine brüt asgari ücretin yüzde onbeşi kadar tutarın hiçbir kesintiye tabi tutulmaksızın her ay huzur hakkı olarak verilmesi teklif edilmektedir.

Böylelikle ihtiyar heyeti üyelerine yaptıkları görev ve üstlendikleri sorumluluk nedeniyle kendilerine huzur hakkı ödenmesi imkânı getirilmekte ve muhtarlarımıza verilen ödeneğe ilave olarak huzur hakkı da ödenmesi sağlanarak görevleri nedeniyle katlandıkları mali külfet hafifletilmektedir.

**MADDE GEREKÇELERİ**

**Madde 1-** Köy ve mahalle muhtarları ve ihtiyar heyeti üyelerine yaptıkları görev nedeniyle, brüt asgari ücret tutarının yüzde onbeşi kadar her ay huzur hakkı verilmesi öngörülmektedir.

**Madde 2-** Yürürlük maddesidir.

**Madde 3-** Yürütme maddesidir.

KONYA MİLLETVEKİLİ MUSTAFA KALAYCI VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL'IN TEKLİFİ (2/810)

**29/8/1977 TARİHLİ VE 2108 SAYILI MUHTAR ÖDENEK VE SOSYAL GÜVENLİK YASASINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 29/8/1977 Tarihli ve 2108 Sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının 5'inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Köy ve mahalle muhtarları ve ihtiyar heyeti üyelerine brüt asgari ücret tutarının yüzde onbeşi kadar her ay huzur hakkı verilir. Bu huzur hakkı hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz. Huzur hakkı ödemeleri özel idare bütçelerine aktarılan kaynaklardan karşılanır."

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" ve gerekçesi ilişiktedir.

Gereğini arz ederim.

| *Fatih Metin* | *Mehmet Yılmaz Helvacıoğlu* | *Veysi Kaynak* |
|---|---|---|
| Bolu | Siirt | Kahramanmaraş |

**GEREKÇE**

Anayasa'nın 72 nci maddesine göre vatan hizmeti, her Türk'ün hakkı ve ödevidir. Her erkek Türk vatandaşı öğrenim durumuna göre bu hizmeti, erbaş/er veya yedek subay olarak yerine getirmektedir.

Vatani görevini yapan bu kişiler, hizmetin özelliğinden dolayı bir saldırı veya kazaya uğrayabilmektedirler. Özellikle mayına basma sonucu yaralanmalarda ve uzuv kaybını doğuran rahatsızlıklarda tedavi süreci iki ila üç yıl arasında sürebilmekte ve tedavileri tamamlanmadan terhis edilmektedirler. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca bu kişiler hakkında maluliyet kararı verilebilmesi ve aylık bağlanabilmesi için, tedavi sürecinin tamamlanması ve haklarında kesin işlemli sağlık kurulu raporu tanzim edilmesi gerekmektedir.

Tedavileri devam ederken askerlik hizmet süresini tamamladığından bahisle terhis edilen bu kişiler, sık sık ikamet ettikleri yerlerden tedavi gördükleri illere gidip gelmek durumunda kalmakta; sivil hayatta da bir işte çalışamadıklarından, ulaşım, konaklama ve refakatçi giderleri konusunda büyük sıkıntı yaşamaktadırlar.

Teklif ile, vatanın korunması görevini büyük bir fedakarlıkla karşılıksız yerine getirmekte iken yaralanan askerlerimize maluliyet aylığı bağlanıncaya kadar sağlık yardımı yapılabilmesi amaçlanmaktadır.

Müsadere konusunda genel kural müsadere olunan tesislerin Orman Genel Müdürlüğünce ihtiyaç görüldüğü takdirde ormancılık veya diğer kamu hizmetlerinde kullanılması aksi takdirde yıkılmak suretiyle infazı olmakla birlikte bazı durumlarda örneğin bir fabrikanın ya da ticarethanenin kurulu bulunduğu tapulu taşınmaz bilahare bir orman kadastrosu neticesi ya da mahkeme kararıyla orman niteliğini kazanabilmekte, öncesinde mevcut olan tapular hukuki geçerliliğini kaybetmektedir. Bilahare tutulan suç zabıtlarıyla da orman niteliğini kazanan taşınmaz üzerinde bulunan fabrika ya da ticarethane bir ceza davası neticesinde ya da müstakil müsadere kararıyla kasıt olmasa dahi müsadereye konu olabilmektedir. Ormancılık veya kamu hizmeti için uygun olmayan bu tür tesislerin atıl kalmaması ekonomiye kazandırılması için bu yönde bir düzenleme yapılmıştır.

Yine teklifle Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin 11 inci fıkrasına eklenen bent ile, iktisadi işletmeleri hariç olmak üzere Türk Kızılay Derneğine makbuz karşılığı yapılan bağış ve yardımların tamamının, gelir vergisi matrahının tespitinde gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden indirilebilmesine imkan sağlamaktadır.

Uluslar arası sözleşmeler ve yasal mevzuat gereği hükümetin yardımcı kuruluşları arasında bulunan Türk Kızılayı anayasamızda yer alan sosyal devlet ilkesine katkıda bulunurken savaş, seferberlik ve afet durumunda yardıma muhtaç insanlara ayrım gözetmeksizin, tarafsızlık ve eşit davranarak yardıma koşmaktadır. Yapılan bağış ve yardımlarla ayakta duran Türk Kızılayı uluslar arası sözleşmeler, ulusal mevzuat ve tüzüğü çerçevesinde görevlerini en iyi şekilde icra etmektedir.

Siyasi partiler demokrasinin vazgeçilmez unsurlarıdır. Siyasi partilerin varlık sebepleri siyasi faaliyette bulunmaktır. Partilerin mali denetiminde harcamalarına esas siyasi faaliyetleri ise; seçim harcamaları, genel kurul toplantıları, açık hava ve kapalı salon toplantıları, siyasi söylemlerinin halka ulaştırma aracı olarak kullandıkları yazılı, sözlü ve görsel basın ile ilgili harcamaları, temsil giderleri, hizmet binalarının kira, ısınma, aydınlatma büro, kırtasiye ve personel giderleri gibi masrafları kapsamaktadır. Siyasi partiler tahmini bütçelerini bu faaliyetlerine öncelik vererek hazırlarlar.

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 74 üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenen cümle ile Anayasa Mahkemesi tarafından yapılan mali denetimin kapsamının açıklığa kavuşturulması ve bu bağlamda yapılacak kanuna uygunluk denetiminin siyasi partilerin amaçlarına ulaşmak için yapılmasında fayda görülen faaliyetleri daraltacak veya bu faaliyetlerin yerindeliğini içerecek şekilde yapılamayacağı hüküm altına alınmaktadır.

Siyasi partiler amaçlarına ulaşmak için yapım işleri ile mal ve hizmet alımı yapmaktadır. Yapılması öngörülen düzenleme ile bu işleri yaparken hangi ihale usullerini kullanacakları hususunda kendi ihtiyaçlarına uygun bir ihale usulünü seçme noktasında mevcut mevzuatta da var olan serbestlik hususuna açıklık getirilmektedir.

Teklifle öngörülen diğer bir düzenlemede, harcamaların tevsikinde hangi belgelerin ne şekilde kullanılacağına açıklık getirilmektedir.

Teklifle öngörülen başka bir düzenlemeyle siyasi partilerin ücret mukabili geçici veya sürekli olarak çalıştırdıkları kişilere ödedikleri ayni ve nakdi sağlık ve sosyal yardım giderleri ile amaçlarına ulaşmak için görevlendirdikleri kişiler tarafından yapılan yurt içi ve yurt dışı seyahatlere ilişkin konaklama, yol masrafları ve diğer zorunlu harcamaların gider yazılabilmesine ilişkin mevzuata açıklık kazandırılmaktadır.

T.C. Ziraat Bankası, T. Halk Bankası A.Ş. ve T. Emlak Bankası A.Ş.'nin, çağdaş bankacılığın ve uluslararası rekabetin gereklerine göre çalışmalarını ve özelleştirmeye hazırlanmalarını sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılmaları ile hisse satışlarına ilişkin düzenlemelerin ve hisselerin tamamına kadarının özel hukuk hükümlerine tabi gerçek ve tüzel kişilere satışının gerçekleştirilmesi amacıyla çıkarılan 4603 sayılı Kanun ile, bu bankalar, Kanun'un yürürlüğe girdiği 25.11.2000 tarihinden itibaren sektördeki özel sermayeli diğer bankalarla aynı hükümlere tabi kılınmıştır.

Anılan yasal düzenlemenin belirtilen amacı gözetilerek, 4734 sayılı Kanun'un 2. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile ikinci fıkrasında 4603 sayılı Kanun'a tabi bankaların yapım ihaleleri dışındaki ihaleleri kapsam dışında bırakılmış, sadece yapım ihaleleri Kanun kapsamına alınmıştır.

Diğer taraftan, anılan bankalar yapım ihaleleri dışında 4734 sayılı Kanun kapsamında bulunmamalarına rağmen, bu bankaların, tamamen kapsam dışında kalmaları gerektiğinde tereddüt bulunmayan hisse sahibi olduğu şirketler yönünden açık bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

Bu sebeple, Kanunda yasal düzenlemenin mevcut duruma uygunluğunun sağlanması ve bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları şirketler bankalarla aynı statüye getirilmiştir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun madde 10-f fıkrasına eklenen bent ile, iktisadi işletmeleri hariç olmak üzere Türk Kızılay Derneğine makbuz karşılığı yapılan bağış ve yardımların tamamının, gelir vergisi matrahının tespitinde gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden indirilebilmesine imkan sağlamaktadır.

5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak çalışanların aylıksız izinli oldukları süreler için genel sağlık sigortası primi alınması amaçlanmıştır.

18 yaşından küçük sigortalılar için, prime esas aylık kazanç alt sınırının yaşlarına uygun asgari ücret tutarına çekilerek, bu sigortalılar yönünden, asgari ücret ile sigorta primine esas kazanç arasındaki farklılığın ortadan kaldırılması ve dolayısıyla işverenler üzerindeki prim yükünün hafifletilmesi amaçlanmıştır.

Devlet yardımı, teşvik ve desteklerden işverenlerin muaccel prim ve idari para cezası borçlarının mahsup edilerek Kuruma aktarıldıktan sonra kalan kısmı üzerinden yararlanılabilmesi amaçlanmıştır.

Kurum hatasından kaynaklanan yersiz ödemelerin ilgililerinden tahsilinde kanuni faiz uygulanmayacak ödeme süresinin üç aydan iki yıla çıkarılması öngörülmüştür.

Özürlülerin çalışma koşullarının iyileştirilmesi amacıyla, iklim ve ulaşım şartlarına bağlı olarak, özürlü memurların mesai saatlerinin farklı düzenlenebilmesi konusunda üst yöneticiler ve mülki amirlere yetki verilmiştir.

Ayrıca, kamu görevlilerine, teknolojik gelişmelere uygun olarak ve günün şartlarına göre, gerektiğinde evlerinde, özel ofislerde veya benzeri başka yerlerde çalışabilmelerine imkan sağlamak amacıyla, yürütülen hizmetlerin özelliklerine göre, memurların çalışma saat ve süreleri ile görev yerlerine bağlı olmaksızın çalışabilmelerine ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

Günün yirmidört saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışan memurların çalışma saat ve şekillerinin kurumlarınca düzenlenmesine imkan tanınmıştır. Halen Devlet Personel Başkanlığının muvafakati alınarak belirlenen çalışma saatleri, bürokrasinin azaltılması anlayışı çerçevesinde kurumlara bırakılmaktadır.

Ayrıca, kadının ve annenin korunması ilkesinden hareketle, kadın memurlara hamileliklerinin yirmi dördüncü haftasından itibaren veya doktor raporuna dayalı olarak daha önceki süreler ile doğumdan sonraki bir yıl süreyle gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemeyeceği, özürlü memurlara da isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemeyeceği hususunda düzenleme yapılmaktadır.

Bununla birlikte, Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları ile hakim ve savcıların bir soruşturma, kovuşturma veya davayla ilgili olarak yaptıkları işlem, yürüttükleri faaliyet veya verdikleri her türlü kararlar nedeniyle aleyhlerine açılabilecek tazminat davaları konusunda dünyadaki gelişmeler ve karşılaştırmalı hukukta öngörülen değişiklikler nazara alınarak sorumluluk rejiminin düzenlenmesi zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

Memurlar ve diğer kamu görevlileri bakımından Anayasanın, 19, 40 ve 129 uncu maddelerindeki düzenlemeler ile mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik ve savcılık teminatı esaslarına göre görev yapan hakim ve savcılar bakımından da Anayasanın 138, 139 ve 140 ıncı maddelerindeki düzenlemeler dikkate alınarak; sorumluluk rejimi itibarıyla uygulamada birliğin sağlanması ve hakimlik ve savcılık teminatının daha da güçlendirilmesi amacıyla çeşitli kanunlarda değişiklik yapılmaktadır.

Ayrıca, Toprak Mahsulleri Ofisi Tarafından Yağlık Olarak Değerlendirilecek Fındıktan Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliğine Satış Yapılmasına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü (TMO) tarafından Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliğine (Fiskobirlik) satılan fındıklar için yapılan fındık satış sözleşmesinde yer alan % 27 faiz oranı, Fiskobirlik'in üreticilere olan borçlarının ödenmesini olumsuz etkilemekte ve TMO ya olan borçlarının tasfiyesini de zorlaştırmaktadır.

Bu durum dikkate alınarak satış işleminden doğduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan satış bedeli alacaklarının aslı ile alacağın doğduğu tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için taraflar arasında yapılan sözleşmede yer alan faiz yerine Türkiye İstatistik Kurumu'nun her ay için belirlediği üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarının basit usulde yürütülecek faiz esas alınmak suretiyle borç yeniden yapılandırılmaktadır.

Yine teklifle, Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan esnaf ve sanatkârların ve bunların üyesi oldukları meslek kuruluşlarının aidat ve katılma payı borçlarının asıllarının belli bir sürede ödenmesine bağlı olarak, gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilerek borçların ödenmesi teşvik edilmektedir.

BOLU MİLLETVEKİLİ FATİH METİN VE 2 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/811)

**BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 6- Vatani görevini yapmakta iken barışta ve savaşta, yurt içinde ve yurt dışında, görev esnasında veya görev dışında görevlerinden dolayı bir saldırıya veya kazaya uğrayan erbaş ve erlerden, sağlık kurumlarında tedavisi devam edenlere, olay/kaza tarihinden itibaren 36 ayı geçmemek üzere, terhislerini takip eden aybaşından itibaren ve tedavi gördüğü sağlık kurumunca düzenlenen "tedavisinin devam ettiğini belirtir" sağlık kurul raporuna istinaden, görevdeki uzman çavuşun (1 yıllık, karargâhta görevli, bekâr) aldığı net maaşın 2/3'ü (27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinde belirtilen ek tazminatlar ile 14/7/1964 tarihli ve 500 sayılı Kanuna göre ödenen tazminat ve yabancı dil tazminatı hariç) her ay sağlık yardımı olarak bağlı olduğu Kuvvet Komutanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından ilgili bütçe tertibinden ödenir. Bu ödemeden sigorta primi dahil hiçbir kesinti yapılmaz ve tedavi süresinde yapılan sağlık yardımı personelden tahsil edilmez. Olay/kaza durumu keyif verici içki ve her çeşit maddeler kullanmaktan, her ne suretle olursa olsun kendisine veya başkalarına menfaat sağlamak veya zarar vermek maksadından doğmuş olursa sağlık yardımı ödenmez. Tedavisi devam edenlerden;

a. 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 45 inci maddesi kapsamında vazife malulü ya da 64 üncü maddesi kapsamında harp malulü aylığı bağlananlar ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesi kapsamında vazife/harp malulü aylığı bağlananlara aylık bağlanma tarihini takip eden aybaşından itibaren,

b. Malullük durumu oluşmaksızın tedavisi kesin işlemli sağlık kurulu raporu ile sonlandırılanlara, raporunu takip eden aybaşından itibaren sağlık yardımı ödenmesi sonlandırılır. Tedavi süresinde yapılan sağlık yardımı personelden tahsil edilmez."

**MADDE 2-** 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 8 - Vatani görevini yapmakta iken barışta ve savaşta, yurt içinde ve yurt dışında, görev esnasında veya görev dışında görevlerinden dolayı bir saldırıya/kazaya uğrayan yedek subaylardan, sağlık kurumlarında tedavisi devam edenlere, olay/kaza tarihinden itibaren 36 ayı geçmemek üzere, terhislerini takip eden aybaşından itibaren ve tedavi gördüğü sağlık kurumunca düzenlenen "tedavisinin devam ettiğini belirtir" sağlık kurul raporuna istinaden, görevdeki emsali yedek subayın (karargâhta görevli, bekâr) net maaşının 2/3'ü (27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinde belirtilen ek tazminatlar ile 14/7/1964 tarihli ve 500 sayılı Kanuna göre ödenen tazminat ve yabancı dil tazminatı hariç) her ay sağlık yardımı olarak bağlı olduğu Kuvvet Komutanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından ilgili bütçe tertibinden ödenir. Bu ödemeden sigorta primi dahil hiçbir kesinti yapılmaz ve tedavi süresinde yapılan sağlık yardımı personelden tahsil edilmez. Olay/kaza durumu keyif verici içki ve her çeşit maddeler kullanmaktan, her ne suretle olursa olsun kendisine veya başkalarına menfaat sağlamak veya zarar vermek maksadından doğmuş olursa sağlık yardımı ödenmez. Tedavisi devam edenlerden;

a. Haklarında düzenlenecek kesin işlemli sağlık kurulu raporu ile; 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 45 inci maddesi kapsamında vazife malulü ya da 64 üncü maddesi kapsamında harp malulü aylığı bağlananlar ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesi kapsamında vazife/harp malulü aylığı bağlananlara aylık bağlanma tarihini takip eden aybaşından itibaren,

b. Malullük durumu oluşmaksızın tedavisi kesin işlemli sağlık kurulu raporu ile sonlandırılanlara, raporunu takip eden aybaşından itibaren sağlık yardımı ödenmesi sonlandırılır."

**MADDE 3-** 6831 sayılı Kanunun 93 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının üçüncü cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Şayet müsadere olunan tesis 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu kapsamında fabrika veya ticarethane ise ve Cumhuriyet Savcılığı tarafından kovuşturmaya yer olmadığına dair karar ya da yargılama sonucunda mahkeme tarafından beraat kararı verilmişse söz konusu tesis Orman Genel Müdürlüğünce yirmi dokuz yıllığına kiraya da verilebilir."

**MADDE 4-** 31/12/1960 tarih 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu Maddesinin 11 inci Fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

11. İktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneğine makbuz karşılığı yapılan ayni veya nakdi bağış ve yardımların tamamı.

**MADDE 5-** 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 74 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle ile aynı maddeye ikinci fıkradan gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Ancak yapılacak kanuna uygunluk denetimi siyasi partilerin amaçlarına ulaşmak için yapılmasında fayda görülen faaliyetleri daraltacak veya bu faaliyetlerin yerindeliğini içerecek şekilde yapılamaz."

"Siyasi partiler amaçlarına ulaşmak için gerekli gördükleri siyasi faaliyetleri kapsamında her türlü harcama yapabilirler.

Siyasi partiler mal ve hizmet alımı ile yapım işlerini, açık ihale, kapalı zarf usulü ve yazılı veya sözlü olmak üzere doğrudan veya pazarlık usullerinden herhangi biri ile yapabilir.

Siyasi partiler harcamalarını, vergi kanunları ve ilgili mevzuat ile diğer mali mevzuata uygun olmak kaydıyla fatura, fatura yerine geçen belgeler ile bu belgelerin temin edilmesinin mümkün olmadığı hallerde harcamanın doğruluğunu gösterecek muhtevaya sahip olmak şartıyla diğer belgelerle tevsik ederler. Ancak kaybolma, yırtılma ve yanma gibi mücbir sebeplerle aslının temin edilemediği hallerde, fatura ve fatura yerine geçen belgeler yerine bu belgeleri düzenleyenlerden alınacak tasdikli örnekleri kullanılabilir.

Siyasi partiler ücret mukabili geçici veya sürekli olarak çalıştırdıkları kişilere ödedikleri ayni ve nakdi sağlık ve sosyal yardım giderleri ile amaçlarına ulaşmak için görevlendirdikleri kişiler tarafından yapılan yurt içi ve yurt dışı seyahatlere ilişkin konaklama, yol masrafları ve diğer zorunlu harcamaları gider olarak kayıt edebilirler."

**MADDE 6-** 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 2. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"e) 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ile bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları şirketlerin yapım ihaleleri."

"Ancak, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve bu Fonun hisselerine kısmen ya da tamamen sahip olduğu bankalar, 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ile bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları şirketler, ( (e) bendinde belirtilen yapım ihaleleri hariç), enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketler bu Kanun kapsamı dışındadır."

**MADDE 7-** 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun diğer indirimler başlıklı 10 uncu maddesinin 1 inci fıkrasının f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"f) İktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneğine makbuz karşılığı yapılan ayni veya nakdi bağış ve yardımların tamamı.

**MADDE 8-** 13.06.1989 tarih ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu'na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇICI MADDE 15- Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği ve Birliğe bağlı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odaları ile Yeminli Mali Müşavirler Odalarına; bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödemeleri gerektiği halde ödenmemiş olan aidat borçları asıllarını bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen aydan başlamak üzere altı ay içinde ödemeleri halinde bu borçlara uygulanan gecikme zamlarının, aidat borçları asıllarının; bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması halinde, ödenmiş aidat borçları asıllarına isabet eden gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilir."

**MADDE 9-** 31/05/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 45 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu durumdaki sigortalıların aylıksız izinli oldukları süreler için prime esas kazanç alt sınırının altında olmamak kaydıyla aylıksız izne ayrıldıkları tarihteki prime esas kazançları üzerinden % 12 genel sağlık sigortası primi işverenlerince ödenir. Ancak askerlik hizmeti nedeniyle aylıksız izne ayrılanların genel sağlık sigortası priminin ödenmesinde, bir yıllık süre sınırı uygulanmaz."

**MADDE 10-** 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, sigortalıların yaşlarına uygun asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise 18 yaşından büyük sigortalıların günlük kazanç alt sınırının 6,5 katıdır."

**MADDE 11-** 5510 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesinin altıncı fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Devlet yardımı, teşvik ve desteklerden; işverenlerin muaccel prim ve idari para cezası borçları kesilip Kuruma aktarıldıktan sonra, varsa kalan kısmı üzerinden yararlanılabilir."

**MADDE 12-** 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "üç ay" ibaresi "peşin veya taksitler halinde yirmidört ay" ve "üç aylık" ibaresi "yirmidört aylık" şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 13-** 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 100 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Ancak özürlüler için; özür durumu, hizmet gerekleri, iklim ve ulaşım şartları göz önünde bulundurulmak suretiyle günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatleri ile öğle dinlenme süreleri merkezde üst yönetici, taşrada mülki amirlerce farklı belirlenebilir.

Memurların yürüttükleri hizmetin özelliklerine göre, bu madde uyarınca tespit edilen çalışma saat ve süreleri ile görev yerlerine bağlı olmaksızın çalışabilmeleri mümkündür. Bu hususa ilişkin usul ve esaslar, Devlet Personel Başkanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir."

**MADDE 14-** 657 sayılı Kanunun 101 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 101- Günün yirmidört saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışan memurların çalışma saat ve şekilleri kurumlarınca düzenlenir.

Ancak, kadın memurlara; tabip raporunda belirtilmesi halinde hamileliğin yirmidördüncü haftasından önce ve her halde hamileliğin yirmidördüncü haftasından itibaren ve doğumdan sonraki bir yıl süreyle gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez. Özürlü memurlara da isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez."

**MADDE 15-** (1) 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tahakkuk ettiği halde dava açılmış veya dava açma süresi sona ermemiş olan idari para cezası asıllarının % 25'i ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, idari para cezası asıllarının kalan % 75'i ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Bu madde kapsamına giren alacakların tahakkuk ettiği tarih itibarıyla bu madde için öngörüıen başvuru süresinin onbeş günden az kaldığı hallerde, bu alacaklar için bu maddeye göre yapılacak başvuru süresi tahakkuk tarihinden itibaren onbeş gün olarak uygulanır.

**MADDE 16-** 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kişiler, kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak uğradıkları zararlardan dolayı, ancak ilgili kurum aleyhine dava açabilirler; kişisel kusur iddiasıyla bile olsa bu görevleri yerine getiren personel aleyhine dava açamazlar."

**MADDE 17-** 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 28 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"4. Mahkeme kararlarının otuz gün içinde kamu görevlilerince yerine getirilmemesi halinde lehine karar verilen ilgili, sadece idare aleyhine dava açabilir; kamu görevlisi aleyhine, kişisel kusura dayanarak dahi olsa tazminat davası açamaz. Ancak, idarenin ilgili kamu görevlisine rücu hakkı saklıdır."

**MADDE 18-** 14.4.1982 tarihli ve 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun 4 üncü maddesinde yer alan "en az" ibaresinden sonra gelen "birisi" ibaresi "ikisi" şeklinde ve "olmak üzere" ibaresinden sonra gelen "iki" ibaresi "beş" şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 19-** 4/2/1983 tarihli ve 2797 sayılı Yargıtay Kanununun 13 üncü maddesinin (2) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"2) Yargıtay Başkan ve üyeleri ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcıvekili ve özel kanunlarında belirtilen kimselerin kişisel suçlarına ait ceza davalarına ve kanunlarda gösterilen diğer davalara ilk ve son derece mahkemesi olarak bakmak,"

**MADDE 20-** 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa 93 üncü maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 93/ A maddesi eklenmiştir.

"Tazminat davaları

MADDE 93/ A - Hakim ve savcıların bir soruşturma, kavuşturma veya davayla ilgili olarak yaptıkları işlem, yürüttükleri faaliyet veya verdikleri her türlü kararlar nedeniyle;

a) Ancak Devlet aleyhine tazminat davası açılabilir.

b) Kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk sebeplerine dayanılarak da olsa hakim veya savcı aleyhine tazminat davası açılamaz.

Devlet aleyhine açılacak tazminat davasında ancak, söz konusu işlem, faaliyet veya kararın;

a) Kayırma veya taraf tutma yahut taraflardan birine olan kin veya düşmanlık sebebiyle hukuka aykırı olması,

b) Sağlanan veya vaat edilen bir menfaat sebebiyle kanuna aykırı olması,

c) Farklı bir anlam yüklenemeyecek kadar açık ve kesin bir kanun hükmüne aykırı olması,

d) Soruşturma evrakında veya duruşma tutanağında mevcut olmayan bir sebebe dayanılmış olması,

e) Soruşturma veya duruşma tutanakları ile hüküm veya kararların değiştirilmesi yahut tahrif edilmesi veya söylenmeyen bir sözün hüküm ya da karara etkili olacak şekilde söylenmiş gibi gösterilmiş olması,

f) Hakkın yerine getirilmesinden kaçınılmış olması, sebeplerine veya Ceza Muhakemesi Kanununun 141 inci maddesinde gösterilen sebeplere dayanılabilir.

Tazminat davasının açılması, hakim ve savcıya karşı bir ceza soruşturmasının yapılması yahut mahkumiyet şartına bağlanamaz.

Devlet aleyhine açılan tazminat davası, miktar veya değerine bakılmaksızın, ilgili hakim veya savcının görev yaptığı yerdeki asliye hukuk mahkemesinde ve eğer o yer asliye hukuk mahkemesi tazminat konusu işlemle ilişkili ise ve aynı yerde başka bir asliye hukuk dairesi yoksa en yakın yer asliye hukuk mahkemesinde görülür.

Bu davalar ilgili hakim ve savcıya re'sen ihbar edilir.

Devlet aleyhine açılacak tazminat davası ancak, dava konusu işlem, faaliyet veya kararın dayanağı olan;

a) Soruşturma sonucunda verilen kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın veya kamu davası açılmış ise, kovuşturma sonucunda verilen hükmün,

b) Dava sonunda verilen hükmün, kesinleştiği tarihten itibaren altı ay içinde açılabilir.

Kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın veya hükmün kesinleşmesinden önce, hâkim ve savcının söz konusu işlem, faaliyet veya kararla ilgili olarak görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanmaktan mahkûmiyeti halinde ise tazminat davası bu hükmün kesinleşmesinden itibaren altı ay içinde açılabilir.

Devlet, ödediği tazminattan dolayı, tazminat davasına konu işlem, faaliyet veya kararla ilgili olarak görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan sorumlu hâkim ve savcıya, mahkûmiyet kararının kesinleştiği tarihten itibaren bir yıl içinde rücu eder. Rücu davası, tazminat davasını karara bağlamış olan mahkemede görülür.

Kanun yoluna başvurulması için miktar veya değere ilişkin olarak öngörülen sınırlamalar, bu madde hükümleri uyarınca açılan tazminat ve rücu davalarında uygulanmaz.

Açılacak tazminat davasında bu maddede hüküm bulunmayan hallerde Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümleri uygulanır.

Bu madde hükümleri;

a) Yüksek mahkemelerin başkanları, başkanvekilleri, daire başkanları ve üyeleri ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcıvekilinin bir soruşturma, kovuşturma veya davayla ilgili olarak yaptıkları işlem, yürüttükleri faaliyet veya verdikleri her türlü kararlar,

b) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişleri ile adalet müfettişlerinin, yetkilerini kullanırken yaptıkları işlem, yürüttükleri faaliyet ve verdikleri her türlü kararlar, nedeniyle açılacak tazminat davaları hakkında da uygulanır."

**MADDE 21-** 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 142 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 142- (1) Suç soruşturması sonucunda verilen kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın veya kamu davası açılmış ise, kovuşturma sonucunda verilen hükmün kesinleştiği tarihten itibaren altı ay içinde tazminat isteminde bulunulabilir.

(2) İstem, miktar veya değerine bakılmaksızın soruşturma veya kovuşturmanın yapıldığı yerdeki asliye hukuk mahkemesinde karara bağlanır. Mahkeme, tazminat hukukunun genel prensiplerine göre verilecek tazminat miktarının tespiti için gerekli gördüğü her türlü araştırmayı yapmaya yetkilidir.

(3) Kanun yoluna başvurulması için miktar veya değere ilişkin olarak öngörülen sınırlamalar, bu Bölüm hükümleri uyarınca açılan tazminat ve rücu davalarında uygulanmaz."

**MADDE 22-** a) 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 573, 574, 575 ve 576 ncı maddeleri,

b) 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 33 üncü maddesinin (2) numaralı bendi ve 36 ncı maddesinin (2) numaralı bendi,

c) 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 143 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi, yürürlükten kaldırılmıştır.

**GEÇİCİ MADDE 1-** Bu Kanunla değiştirilen 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrası ile 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 28 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükümleri görülmekte olan davalar ile henüz kesinleşmemiş hükümler bakımından da uygulanır.

**GEÇİCİ MADDE 2-** 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa bu Kanunla eklenen 93/ A maddesi hükmü, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Görülmekte olan davalar,

b) Kesinleşmemiş hükümler,

c) Bu Kanunla temyiz veya karar düzeltme yolu açılan hükümler açısından temyiz veya karar düzeltme süresi geçmeyenler, bakımından da uygulanır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla temyiz veya karar düzeltme süresi geçmeyen hükümler için, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren onbeş gün içinde temyiz veya karar düzeltme yoluna başvurulabilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen ve miktar veya değeri itibarıyla temyiz veya karar düzeltme yoluna başvurulamayan hükümler için, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren onbeş gün içinde temyiz veya karar düzeltme yoluna başvurulabilir. Bu fıkra hükmü uyarınca yapılan kanun yolu başvuruları üzerine verilen kararlar, tahsil edilmiş tazminat bedelinin geri istenmesi hakkını doğurmaz.

Görülmekte olan davalara, Devlet aleyhine devam olunur. Yargıtay'daki davalar, görevli ve yetkili asliye hukuk mahkemesine devredilir.

Görevli ve yetkili mahkemede Devlet aleyhine devam olunacak davada, yeniden duruşma açılarak davalının bildireceği deliller de toplanır; sonucuna göre bir karar verilir.

**GEÇİCİ MADDE 3-** 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun bu Kanunla değiştirilen 142 nci maddesi hükmü görülmekte olan davalar ile henüz kesinleşmemiş hükümler bakımından da uygulanır. Görülmekte olan davalar, yetkili ve görevli asliye hukuk mahkemesine devredilir ve bu Kanunun geçici 1 inci maddesinde öngörülen usule göre sonuçlandırılır.

**GEÇİCİ MADDE 4-** (1) 16/6/2008 tarihli ve 2008/13879 sayılı Toprak Mahsulleri Ofisi Tarafından Yağlık Olarak Değerlendirilecek Fındıktan Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliğine Satış Yapılmasına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü (TMO) tarafından Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliğine (Fiskobirlik) satılan ve satış işleminden doğduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan satış bedeli alacaklarının aslı ile alacağın doğduğu tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için taraflar arasında yapılan sözleşmede yer alan faiz yerine Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarının basit usulde yürütülecek faiz esas alınmak suretiyle hesaplanacak borç tutarının; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ayın sonuna kadar başvuruda bulunularak ilk taksit bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde oniki eşit taksitte ödenmesi şartıyla TMO tarafından hesaplanan faizin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce icra takibi başlatılmış alacaklar için, bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde, borçlu hakkında sürdürülen icra ve takip işlemlerinden, borçlunun icra masraflarını ve vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödenir.

(3) Bu Kanun hükümlerine göre hesaplanan tutarın;

a) İlk taksit ödeme süresi içerisinde defaten ödenmesi halinde, bu tutara bu Kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

b) Taksitle ödenmek istenmesi halinde, borçlunun başvuru sırasında altı, dokuz veya oniki eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmesi şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

c) Taksitle yapılacak ödemelerde bu maddeye göre belirlenen tutar;

1) Altı eşit taksit için (l,05),

2) Dokuz eşit taksit için (l,07),

3) Oniki eşit taksit için (l,10),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır.

(4) Bu maddeye göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak daha önce alınmış olan teminatlar yapılan ödemeler nispetinde iade edilir.

(5) Bu maddeye göre ödenmesi gereken taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksidi izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır. Süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir.

(6) Bu madde kapsamında TMO tarafından tahsilinden vazgeçilen faiz alacakları, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce TMO tarafından hâsılat kaydı yapılmış olması şartıyla kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınır. Gider olarak dikkate alınan bu tutar ise Fiskobirlik açısından gelir kaydedilmez.

(7) Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Tarım ve Köyişleri Bakanlığı yetkilidir.

**GEÇİCİ MADDE 5-** 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu hükümlerine göre üyelerin odalara, odaların birliklere ve federasyonlara, birlik ve federasyonların da Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonuna; bu kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödemeleri gerektiği halde ödenmemiş olan aidat ve katılma payı borçları asıllarını bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen aydan başlamak üzere altı ay içinde ödemeleri halinde, bu borçlara uygulanan gecikme zamlarının, aidat ve katılma payı borçları asıllarının bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması halinde ödenmiş aidat ve katılma payı borçları asıllarına isabet eden gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilir.

**MADDE 23-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 24-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçeleri ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

*M. Akif Hamzaçebi*

Trabzon

## GENEL GEREKÇE

Gazetecilik mesleğini sürdürürken kamu kurum ve kuruluşlarında göreve başlayanlar, geçmişte kazandıkları fiili hizmet süresi zamlarından yararlandırılmamaktadır. Oysa örneğin kamuda basın müşaviri kadrosunda görev yapıp daha sonra SSK'lı olarak bir basın kuruluşunda çalışırken emekli olanların, basın müşavirliğinde kazandıkları fiili hizmet zamları emekliliklerinde dikkate alınmaktadır.

Yasa teklifi ile gazeteciler açısından SSK ya da Emekli Sandığından olmaları durumunda fiili hizmet süresi zammı açısından ortaya çıkan eşitsizliğin giderilmesi amaçlanmıştır.

TRABZON MİLLETVEKİLİ M. AKİF HAMZAÇEBİ'NİN TEKLİFİ (2/812)

## SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

**MADDE 1-** 31.5.2006 tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 28- 212 Sayılı Kanun kapsamında basım ve gazetecilik işyerlerinde çalışırken, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında bir işe geçmiş olanların geçiş yaptıkları tarihe kadarki fiili hizmet süresi zamları, emekliliklerinde dikkate alınır."

**MADDE 2-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

| | | |
|---|---|---|
| *Veysi Kaynak* | *Yüksel Özden* | *Abdurrahman Arıcı* |
| Kahramanmaraş | Muğla | Antalya |

**GEREKÇE**

Teklif ile, Bazı İl Özel İdarelerinin yeterli kaynağa sahip olmaması nedenlerinden İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri ile bu değişiklikle İl Afet ve Acil Durum Müdürlüklerinin bünyesine katılan Sivil Savunma Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlüklerinin güncel ve operasyonel faaliyetlerinde sıkıntıya düşmemeleri için; personel harcamaları dışındaki diğer ödemeler olan; Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları, Yolluklar, Hizmet Alımları, Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri, Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri, Tedavi ve Cenaze Giderleri ve Memurların Öğle Yemeğine Yardım tertiplerinden yapılacak harcamalar ile yatırım harcamalarının İl Özel İdarelerinin bütçelerinden karşılanamayan miktarının Başkanlık Bütçesine bu amaçla konulan tertipten yapılması amaçlanmıştır.

Başkanlık koordinasyon makamı olup; 17/12/2009 tarihinde faaliyete geçmiştir. Bu tarihten itibaren davaların takibi açısından icrai nitelikteki işlemlerden kaynaklı hukuksal işlemlerin yerinde yürütülmesi ve bu işlemlerle ilgili davaların Başkanlığın husumeti olmaksızın sadece ilgili il valiliğinin husumetiyle yürütülmesi amaçlanmıştır. Bu maddenin uygulanması durumunda bu kanunun geçici 1 inci maddesinin 3 üncü fıkrası hükmü uygulanmayacaktır.

İllerde hem İl Afet Acil Durum Müdürlükleri hem de bazı illerde Sivil Savunma Arama Kurtarma Birlik Müdürlükleri oluşturulmuştur. Daha etkin bir şekilde görev ifasını sağlamak ve Birlik bulunan illerde hiyerarşik sorunların önlenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca Birlik Müdürlüklerinin personel ve personel ile ilgili diğer harcamalarının Başkanlık Bütçesinden karşılanması ve de İl Özel İdarelerince karşılanamayan cari ve yatırım harcamaları için Başkanlık Bütçesinin ilgili tertibinden kaynak aktarılabilmesine imkan tanınmaktadır.

Anayasa Mahkemesinin 209 sayılı Kanunun teklif ile düzenlenen fıkrasına ilişkin iptal kararı gerekçesinde Sağlık Bakanlığı personelinin bir ayda alacağı ek ödeme miktarının tavanının belirlenmesine rağmen taban oranlarının belirlenmediğini, yürütmeye bırakılan yetkinin üst sınırı belirlenirken alt sınır konulmadığını, bu sebeple personelin alacağı ek ödemenin asgari bir garanti içermediğini, bu durumun da hukuki güvenlik ilkesine (Anayasanın 2 nci maddesine) aykırılık oluşturduğunu belirtmiştir. 209 sayılı Kanunun 5947 sayılı Kanunla eklenen ek 3 maddesiyle, tabip ve diştabipleri için sabit garanti ödeme zaten getirilmişti.

Bu çerçevede Kanunun 5 inci maddesinin dördüncü fıkrası yeniden düzenlenmekte ve diğer personel için de, herhangi bir katkıya bağlı olmaksızın her ay yapılacak ek ödeme tutarının, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme tutarından az olamayacağı hüküm altına alınmaktadır.

Bu arada, üçüncü fıkrasında döner sermayeden yararlanacak personel daha genel bir ifade ile yeniden tanımlanmakta ve açıktan vekil olarak atananlar da kapsama alınmaktadır. Yine Anayasa Mahkemesi kararının ortaya çıkardığı sonuç sebebiyle, hizmet gerekleri gözetilerek ilgili kanunlarına göre mesai saatleri dışında özel faaliyette bulunanlara bu Kanunun ek 3 üncü maddesi uyarınca yapılan ödemenin dışında başkaca ödeme yapılmayacağı belirtilmektedir.

Ayrıca Aile Hekimliği uygulamasının yaygınlaştırılmasıyla birlikte artan kaynak ihtiyacını karşılamak üzere, döner sermayeli işletmelerden uygun görülenlerin Bakanlık merkez döner sermaye hesabına aktaracağı payın da %6'ya kadar artırılabilmesi öngörülmektedir.

10/07/2009 tarihli ve 27284 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5917 sayılı Kanunun 47'nci maddesinin on birinci fıkrası hükmü ile 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun'un 3'üncü maddesinin on birinci fıkrasında değişiklik yapılarak tütün mamullerinin elektronik ticaret araçları ve kargoyla satışı mutlak olarak yasaklanmıştır. Buna karşılık, tütün mamulleri ve alkollü içkilerin elektronik ticaret, posta ve kargo yolu ile satışı konusunda 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrasının (k) bendinde yer alan "izinsiz olarak veya Kurum düzenlemelerine aykırılık oluşturacak şekilde" ibaresi, mefhumu muhalifinden hareketle internet satışlarının izne bağlanabileceği veya düzenleme yapılarak sınırlı da olsa mümkün olduğu iddiası ile yargıya taşınmakta ve bu suretle uygulamada duraksamaya sebep olduğundan madde metninden çıkarılmıştır.

Diğer taraftan, 18 yaşından küçüklere tütün mamulü ve alkollü içki satışı Türk Ceza Kanunu'nun 194'üncü maddesine göre suç teşkil etmekte olup, bu zararlı ürünlerin internetteki alışveriş siteleri veya interaktif oyunlar gibi küçüklerin de sıklıkla girdiği siteler aracılığıyla küçüklerin bu ürünlere erişiminin kolaylaşması ve siparişlerin tesliminde kimlik kontrolü yapılması zorunluluğunun denetlenmesinin fiilen imkânsız olması gibi hususlar dikkate alındığında, elektronik ticaret veya posta gibi yöntemler ile küçüklere satış veya teslim yapılması yasağının delinmesini önlemek ve bu düzenlemelere işlerlik kazandırmak gerekliliği bulunmaktadır. Bu bağlamda, söz konusu madde değişikliği ile elektronik ticaret veya posta gibi yöntemler ile söz konusu zararlı ürünlerin satışının yasaklanması hususuna tam olarak açıklık getirilmekte ve aykırı eylemlere uygulanacak idari yaptırımlar konusundaki tereddütler giderilmektedir.

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 44 üncü ve 46 ncı maddelerinde yapılan düzenlemelerle öğrenim süreleri ile ilgili yeni bir sistem getirilmektedir. Buna göre; harçlarını ödemek kaydıyla öğrenciler ilişikleri kesilmeksizin öğrenimlerine devam edebileceklerdir. Yeni sisteme uyum sağlanması amacıyla daha önce ilişiği kesilen öğrencilere de öğrenimlerine devam imkanı sağlanmaktadır.

5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak çalışanların aylıksız izinli oldukları süreler için genel sağlık sigortası primi alınması amaçlanmıştır.

18 yaşından küçük sigortalılar için, prime esas aylık kazanç alt sınırının yaşlarına uygun asgari ücret tutarına çekilerek, bu sigortalılar yönünden, asgari ücret ile sigorta primine esas kazanç arasındaki farklılığın ortadan kaldırılması ve dolayısıyla işverenler üzerindeki prim yükünün hafifletilmesi amaçlanmıştır.

Devlet yardımı, teşvik ve desteklerden işverenlerin muaccel prim ve idari para cezası borçlarının mahsup edilerek Kuruma aktarıldıktan sonra kalan kısmı üzerinden yararlanılabilmesi amaçlanmıştır.

Kurum hatasından kaynaklanan yersiz ödemelerin ilgililerinden tahsilinde kanuni faiz uygulanmayacak ödeme süresinin üç aydan iki yıla çıkarılması öngörülmüştür.

31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tahakkuk ettiği halde dava açılmış veya dava açma süresi sona ermemiş olan idari para cezalarının ve idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tahsil ve terkinin şekli düzenlenmiştir.

KAHRAMANMARAŞ MİLLETVEKİLİ VEYSİ KAYNAK VE 2 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/821)

**BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 29/05/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Müdürlüklerin İl Özel İdaresi bütçelerinden karşılanamayan cari ve yatırım harcamaları için de Başkanlık bütçesine bu amaçla konulan tertipten aktarma yapılabilir.

(6) Başkanlık faaliyete geçtikten sonra bu Kanun kapsamında valiliklerce tesis edilen iş ve işlemler dolayısıyla açılmış ve açılacak davalar valiliklerce yürütülür ve bunlar hakkında geçici 1 inci maddenin 3 üncü fıkrası hükmü uygulanmaz."

**MADDE 2-** 5902 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(3) Müdürlükler bulundukları ilin İl afet ve acil durum müdürlüğünün bünyesinde ve il afet ve acil durum müdürlüğü emrinde görev yaparlar."

**MADDE 3-** 04/01/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin sekizinci fıkrasında geçen "yüzde 4'e kadar" ifadesi "yüzde 6'ya kadar" şeklinde, üçüncü ve dördüncü fıkraları da aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Personelin katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden, döner sermayeli sağlık kurum ve kuruluşlarında görevli olan memurlar ve sözleşmeli personel ile açıktan vekil olarak atananlara mesai içi veya mesai dışı ayrımı yapılmaksızın ek ödeme yapılabilir. Ancak ilgili kanunları uyarınca, mesai saatleri dışında özel sektörde çalışma hakkı bulunanlardan bu hakkı kullananlara bu Kanunun ek 3 üncü maddesine göre yapılan ödemeden başka ek ödeme yapılmaz. Sağlık kurum ve kuruluşlarında Bakanlıkça belirlenen hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle, bu ödemenin oranı ile esas ve usulleri; personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, hizmete katkısı, performansı, tetkik, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile muayene, ameliyat, anestezi, girişimsel işlemler ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi unsurlar esas alınarak Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

"Personelin katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden personele bir ayda yapılacak ek ödemenin tutarı, ilgili personelin bir ayda alacağı aylık (ek gösterge dâhil), yan ödeme ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatı ile yabancı dil tazminatı hariç) toplamının; klinik şefleri ve şef yardımcıları ile uzman tabip kadrosuna atanan profesör ve doçentlerde yüzde 800'ünü, uzman tabip ve tıpta uzmanlık mevzuatında belirtilen dallarda bu mevzuat hükümlerine göre uzman olanlar ile uzman diş tabiplerinde yüzde 700'ünü, pratisyen tabip ve diş tabiplerinde yüzde 500'ünü, idari sağlık müdür yardımcısı, hastane müdürü ve eczacılarda yüzde 250'sini, başhemşirelerde yüzde 200'ünü diğer personelde ise yüzde 150'sini geçemez. İşin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane, enfeksiyon özel bakım

gerektiren ruh sağlığı, organ ve doku nakli, acil servis ve benzeri sağlık hizmetlerinde çalışan personel için yüzde 150 oranı, yüzde 200 olarak uygulanır. Nöbet hizmetleri hariç olmak üzere mesai saatleri dışında gelir getirici çalışmalarından doğan katkılarına karşılık olarak tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlara bu fıkradaki oranların yüzde 30'unu, diğer personele yüzde 20'sini geçmeyecek şekilde ayrıca ek ödeme yapılır. Sözleşmeli olarak istihdam edilen personele yapılacak ek ödemenin tutarı ise aynı birimde aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsali personel esas alınarak belirlenir ve bunlara yapılacak ek ödeme hiçbir şekilde emsaline yapılabilecek ek ödeme üst sınırını geçemez. Bu bent uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme tutarından az olamaz. Bu kapsamdaki personel için 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz."

**MADDE 4-** 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 8 inci maddesinin beşinci fıkrasının (k) bendinde yer alan "izinsiz olarak veya Kurum düzenlemelerine aykırılık oluşturacak şekilde" ibaresi metinden çıkarılmış ve aynı bendin sonuna "Satışın internet ortamında yapılması halinde, 04/05/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'da öngörülen usullere göre erişimin engellenmesine karar verilir ve bu karar hakkında da anılan Kanun hükümleri uygulanır." cümlesi eklenmiştir.

**MADDE 5-** 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 57- Yükseköğretim kurumlarında hazırlık dahil bütün sınıflarda intibak, ön lisans, lisans tamamlama, lisans ve lisansüstü öğrenimi gören öğrencilerden; 12/9/1980 tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar, kendi isteğiyle ilişikleri kesilenler dahil her ne sebeple olursa olsun ilişiği kesilenler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 ay içinde ilişiklerinin kesildiği yükseköğretim kurumuna başvuruda bulunmaları şartıyla bu Kanunun 44 üncü maddesinde belirtilen esaslara göre 2011-2012 eğitim öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilirler. Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Yükseköğretim Kurulu yetkilidir."

**MADDE 6-** 31/05/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 45 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu durumdaki sigortalıların aylıksız izinli oldukları süreler için prime esas kazanç alt sınırının altında olmamak kaydıyla aylıksız izne ayrıldıkları tarihteki prime esas kazançları üzerinden % 12 genel sağlık sigortası primi işverenlerince ödenir. Ancak askerlik hizmeti nedeniyle aylıksız izne ayrılanların genel sağlık sigortası priminin ödenmesinde, bir yıllık süre sınırı uygulanmaz."

**MADDE 7-** 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, sigortalıların yaşlarına uygun asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise 18 yaşından büyük sigortalıların günlük kazanç alt sınırının 6,5 katıdır."

**MADDE 8-** 5510 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesinin altıncı fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Devlet yardımı, teşvik ve desteklerden; işverenlerin muaccel prim ve idari para cezası borçları kesilip Kuruma aktarıldıktan sonra, varsa kalan kısmı üzerinden yararlanılabilir."

**MADDE 9-** 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "üç ay" ibaresi "peşin veya taksitler halinde yirmidört ay" ve "üç aylık" ibaresi "yirmidört aylık" şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 10-** (1) 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tahakkuk ettiği halde dava açılmış veya dava açma süresi sona ermemiş olan idari para cezası asıllarının % 25'i ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, idari para cezası asıllarının kalan % 75'i ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Bu madde kapsamına giren alacakların tahakkuk ettiği tarih itibarıyla bu madde için öngörülen başvuru süresinin onbeş günden az kaldığı hallerde, bu alacaklar için bu maddeye göre yapılacak başvuru süresi tahakkuk tarihinden itibaren onbeş gün olarak uygulanır.

**MADDE 11-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 12-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu**

*Türkiye Büyük Millet Meclisi*

*Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,*

*Bilgi ve Teknoloji Komisyonu*

*Esas No.: 2/261*

*Karar No.: 9* *9/1/2009*

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınız tarafından; 29/05/2008 tarihinde esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna tali komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiş bulunan 2/261 esas numaralı "Niğde Milletvekili Mümin İnan ve 6 Milletvekilinin; Senetlerinin Protesto Edilmesi, Karşılıksız Çekler ve Kredi Kartı ve Banka Kredileri Borcu Nedeniyle Mali Sicilleri Bozulan Gerçek ve Tüzel Kişilerin Mali Sicillerinin Silinmesine Dair Kanun Teklifi"; esas komisyon olarak Komisyonumuza 5/1/2009 tarihinde havale edilmiş bulunan 1/664 esas numaralı "Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun Tasarısı", 12/11/2007 tarihinde havale edilmiş 2/59 esas numaralı "Tokat Milletvekili Reşat DOĞRU ve 2 Milletvekilinin; Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına ilişkin Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kayıtlarının Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun Teklifi", 22/12/2008 tarihinde havale edilmiş 2/357 esas numaralı "Kastamonu Milletvekili Mehmet SERDAROĞLU ve 2 Milletvekilinin; Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Silinmesi Hakkında Kanun Teklifi", 7/1/2009 tarihinde havale edilmiş 2/370 esas numaralı "Giresun Milletvekili Ali TEMÜR'ün; Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun Teklifi" ile Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 35 inci maddesi gereğince birbirleri ile ilgili görülerek birleştirilmek ve görüşmeler sırasında Tasarı esas alınmak suretiyle, Komisyonumuzun 7/1/2009 tarihinde Hükümeti temsilen Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Zafer ÇAĞLAYAN ile beraberinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Adalet Bakanlığı ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımlarıyla yaptığı, 1 inci Birleşiminde incelenip görüşülmüştür.

Teklif ile; 31 Mart 2008 tarihi itibariyle kullandığı kredi, kredi kartı, çek veya senet borcu nedeniyle yasal takibe uğrayanların borçlarının tamamını ödenmelerini müteakiben Merkez Bankasında tutulan kayıtlarının silinmesi amaçlanmaktadır. Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde ise;

- Ülkemiz ekonomisinin güçlendirilmesi amacıyla kredilendirme faaliyetlerinin desteklenmesinin gerektiği,

- Bazı kişi ve kuruluşların yüksek faizler ve öngörülemeyen bazı finansal dalgalanmalar nedeniyle, istememelerine ve bütün iyi niyetlerine rağmen ekonomik faaliyetleri esnasında çek, senet ve kredi kartları borçlarına ilişkin taahhütlerini yerine getiremediği ve bu nedenle T.C. Merkez Bankasının kara listesine alındıkları,

- T.C. Merkez Bankası kara listesi kayıtlarının; kredilendirme ve çek hesabı açma işlemleri sırasında, kredi talebinde bulunan kişi ve kurumların daha önceki çek, senet ve kredi kartı ödeme kabiliyetlerine ilişkin bir karine oluşturması nedeniyle, daha sonra ödenmiş olsalar dahi, kredilendirme ve çek hesabı açma işlemlerine engel teşkil edebildiği,

- T.C. Merkez Bankası kara listesi kayıtlarının; söz konusu borçların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce veya bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve tüketici finansman şirketlerince yapılacak kredilendirme, çek karnesi verilmesi ve diğer işlemlerde dikkate alınmamasını sağlamak amacıyla Tasarının hazırlandığı,

anlaşılmaktadır.

Görüşmelerimiz sırasında esas alınan Tasarının geneli üzerindeki görüşmeler sırasında Komisyon üyeleri tarafından;

- 5033 sayılı Kanun ile 22 bankanın iflas etmesi sonucunda ülkemizde yaşanan kriz sonrasında 2003 yılında benzer nitelikte bir düzenlemenin yapıldığı, ancak söz konusu Kanunun uygulanması sırasında bankalarının olumsuz tutumu nedeniyle vatandaş nezdinde birçok şikayetle karşılaşıldığı,

- 5033 sayılı Kanunun uygulaması incelendiğinde; Kanunun yürürlüğe girmesini takip eden yıl içerisinde silinmiş kayıtlardan yüzde 25'inin tekrar kara listeye yazıldığı,

- Tasarıda 5033 sayılı Kanundan farklı olarak mevcut borçların ödenmesi veya yeniden yapılandırılabilmesi için öngörülen sürenin 3 aydan 6 aya çıkardığı,

- Özel sektör tarafından işletilen bankaların T.C. Merkez Bankasındaki kayıtların silinmesine rağmen, kredi verme konusunda geçmişte aldıkları kayıtları kullanarak veya bizzat kendilerinin ortak bir şirket kurarak oluşturdukları kayıtları kullanmaya devam ettikleri, bu durumun Kanundan beklenen etkinin oluşmasını engellediği,

- 5033 sayılı Kanunun uygulanması sırasında yaşanan sorunlar dikkate alınarak özellikle bankalar için kayıtların silinmesine rağmen kayıtları gerekçe göstererek kredi vermekten çekinmek gibi tutumlar hakkında yaptırımların öngörülebileceği önerisi üzerine serbest piyasa ekonomisinin koşullarının geçerli olduğu ülkemizde özel sektörün ticari faaliyetlerine fazla müdahalenin yanlış olacağı,

- Temel işlevlerinden biri kredi vermek olan bankaların, geçmişte borçlarını ödeyemedikleri için kamu kurumları tarafından tutulan bir listeye kaydedilmiş bulunanlara bu listedeki kayıtların kanunla silinmesinin ardından kredi vermeye zorlanamayacağı,

- Bankaların kredi verirken verilecek kredinin tahsili konusunda T.C. Merkez Bankası kayıtlarının yanı sıra birçok başka kriteri kullandığı, bu çerçevede gerçek veya tüzel kişilerin kredi taleplerini geri çevirebildikleri,

- Borç ya da kredi alamamaktan kaynaklanan finansman sorunlarının çözümünün, küresel krizin etkilerinin halen devam ettiği günümüzde daha da büyük önem taşıdığı,

- Küresel kriz dikkate alınarak piyasada yaşanan finansman sorunun çözümü için; gerçek veya tüzel kişilerin borçlanma olanaklarını artıracak olan T.C. Merkez Bankası kayıtlarının silinmesinin yanı sıra mevcut borçların ödenebilirliğini sağlamak amacıyla kanunla yeniden yapılandırılmasının ve kamu harcamalarının artırılması suretiyle piyasadaki para arzının artırılmasının gerektiği, sadece T.C. Merkez Bankası kayıtlarının silinmesinin tek başına yetersiz kalacağı,

- Tasarı ile bankalardan kredi alma konusunda belgelendirme aşamasında yaşanan sıkıntılara çözüm getirildiği, piyasanın beklentileri doğrultusunda hazırlanan Tasarı ve Tekliflerin bir an önce kanunlaşması gerektiği, böylelikle hem kredi vermek isteyen bankaların önündeki teknik engelin hem de kişilerin mağduriyetinin ortadan kalkacağı,

- Kamuoyunda “sicil affı” olarak nitelendirilmesine rağmen aslında Tasarının bir af getirmediği, borçlarını ödemiş olanlara veya 6 ay içerisinde ödeyenlere T.C. Merkez Bankası kara listesinden silinme imkanının sağlandığı, dolayısıyla kanundan yararlanabilmek için borçların ödenmesinin bir zorunluluk olduğu,

- Tasarı ile bütün malvarlığını ortaya koyarak iyi niyetli bir şekilde borcunu ödeme gayreti içerisinde olan ancak piyasada yaşanan sorunlar nedeniyle bunu başaramayan kişilerin mağduriyetinin giderileceği,

- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen “Cansuyu kredisi” ile “KOBİ’lere sıfır faizli kredi” projelerinin uygulanması sırasında, kredi talep eden girişimcilerin T.C. Merkez Bankasındaki kayıtlar nedeniyle kredi alamamalarının, Tasarı ile Tekliflerin hazırlanmasında önemli rol oynadığı,

ifade edilmişti. Bunun üzerine Hükümet tarafından yapılan tamamlayıcı nitelikteki açıklamalarda;

• Piyasalardaki yüksek faizler ve öngörülemeyen bazı finansal dalgalanmaların, bazı kişi ve kuruluşların istememelerine ve bütün iyi niyetlerine rağmen ekonomik faaliyetleri esnasında çek, senet ve kredi kartları borçlarına ilişkin taahhütlerini yerine getirememesine sebep olduğu,

• Çek, senet veya kredi kartı borcunu ödeyemeyen kişi ve kurumların, T.C. Merkez Bankasının kredilendirme ve çek hesabı açma işlemlerinde, kredi talebinde bulunan kişi ve kurumların daha önceki çek, senet ve kredi kartı ödeme kabiliyetlerine ilişkin bir karine teşkil eden kara listesine alındığı, bu nedenle daha sonra ödenmiş olsalar dahi, karşılıksız çek protestolu senet ve kredi kartları kayıtları, kredilendirme ve çek hesabı açma işlemlerine engel teşkil edebildiği,

• Tasarının kanunlaşması halinde, borçlarını bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce veya bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde ödeyen veya alacaklı kuruluş ile anlaşarak yeniden yapılandıran çok sayıda KOBİ’nin, esnaf ve sanatkarın, yeni kredilendirme imkanlarına kavuşacakları ve önünün açılacağı,

• Uygulamada yaşanan sıkıntılar ve Dünyadaki gelişmeleri dikkate alınarak çekler, krediler ve kredi kartlarıyla ilgili kanunlarda değişiklik yapılmasına ilişkin çalışmaların yürütüldüğü,

ifade edilmiştir. Tasarının geneli üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasının ardından maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna tali komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiş bulunan Teklif, Tasarı ile aynı mahiyetteki düzenlemeleri içermesine rağmen esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmemiş bulunmaktadır. Bu nedenle esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiş bulunan aynı içeriğe sahip diğer 2/59, 2/357 ve 2/370 esas numaralı Teklifler, Tasarı ile birleştirilerek Genel Kurulun onayına sunulmuş olmasına rağmen, 2/261 esas numaralı Teklif için, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 23 üncü maddesi gereğince tali komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiş bulunması dikkate alınarak Plan ve Bütçe Komisyonuna görüşlerimizin bildirilmesi gereği doğmuştur.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

| Başkan | Başkanvekili | Kâtip |
|---|---|---|
| *Soner Aksoy* | *Hasan Angı* | *Osman Coşkun* |
| Kütahya | Konya | Yozgat |
| Üye | Üye | Üye |
| *Tacidar Seyhan* | *Yılmaz Tankut* | *Hüsnü Çöllü* |
| Adana | Adana | Antalya |
| Üye | Üye | Üye |
| *Kutbettin Arzu* | *Metin Kaşıkoğlu* | *Cemaleddin Uslu* |
| Diyarbakır | Düzce | Edirne |
| Üye | Üye | Üye |
| *Halil Mazıcıoğlu* | *İsmail Katmerci* | *Taner Yıldız* |
| Gaziantep | İzmir | Kayseri |
| Üye | Üye | Üye |
| *Eyüp Ayar* | *Alim Işık* | *Bayram Ali Bayramoğlu* |
| Kocaeli | Kütahya | Rize |
| Üye | Üye | Üye |
| *Hasan Ali Çelik* | *Mustafa Cumur* | *Kayhan Türkmenoğlu* |
| Sakarya | Trabzon | Van |
| | Üye | |
| | *Fazlı Erdoğan* | |
| | Zonguldak | |

## ALT KOMİSYON RAPORU

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca 30/11/2010 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 1/971 esas numaralı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" Plan ve Bütçe Komisyonunun 3/12/2010 tarihinde; Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer DİNÇER, Devlet Bakanı Hayati YAZICI ile Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Başbakanlık, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Devlet Personel Başkanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Kamu İhale Kurumu, Merkez Bankası, Karayolları Genel Müdürlüğü, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Bankalar Birliği ile Türkiye Barolar Birliği temsilcilerinin katılımlarıyla yaptığı 17 nci birleşiminde görüşülmeye başlanmıştır.

Tasarının geneli üzerindeki görüşmelere başlamadan önce, verilen bir önerge doğrultusunda, Tasarının daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini teminen bir Alt Komisyon kurulmasına ve alt komisyon çalışmalarını müteakiben görüşmelere devam edilmesine karar verilmiştir.

Alt Komisyonun; 3/12/2010, 7/12/2010, 8/12/2010, 9/12/2010, 10/12/2010, 14/12/2010, 15/12/2010,16/12/2010,17/12/2010, 20/12/2010, 21/12/2010, 22/12/2010 ve 23/12/2010 tarihlerinde Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Başbakanlık, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Devlet Personel Başkanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Kamu İhale Kurumu, Merkez Bankası, Karayolları Genel Müdürlüğü, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Türkiye Belediyeler Birliği temsilcilerinin katılımlarıyla yapmış olduğu toplantılarda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sendika ve dernek temsilcilerinin görüşleri geniş bir şekilde dile getirilmiş ve yapılan kapsamlı değerlendirmeler sonucunda Alt Komisyonca Tasarıda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

Tasarının, çerçeve;

- 1 inci maddesi; (1) numaralı fıkrasının (f) bendinin (3) numaralı alt bendinin belediyelerin su aboneliği sözleşmelerinde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dahil her türlü su kullanımından kaynaklanan bütün alacaklarının bu Kanunun kapsamına alınmasını teminen değiştirilmesi ve (ğ) bendine "ve ortaklardan alacaklar beyanı," ifadesinin eklenmesi, maddenin anlatıma açıklık kazandırılması ve uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 2 nci maddesi; (1) numaralı fıkrasının (a) bendi, aslı bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olan alacakların da bu madde kapsamına dahil edilmesi amacıyla "asla bağlı olarak" ibaresinden önce gelmek üzere "aslı bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olanlar dahil olmak üzere" ibaresinin eklenmesini teminen değiştirilmesi, (b) ve (c) bentlerinin anlatıma açıklık kazandırılması ve uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulması; (5) numaralı fıkrasının su aboneliği sözleşmelerinde düzenlenen her türlü zamlar dahil su kullanımından kaynaklanan bütün alacakların bu maddenin kapsamına alınmasını teminen değiştirilmesi suretiyle,

- 3 üncü maddesi; (1), (2), (4) ve (11) numaralı fıkralarının anlatıma açıklık kazandırılması ve uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulması; (7) numaralı fıkrasına, "yayımlandığı tarihten önce" ibaresinden sonra gelmek üzere "bu tarih dahil" ibaresinin eklenmesi; (9) numaralı fıkrasına, "vadesinde ödememeleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ya da eksik ödemeleri" ibaresinin eklenmesi suretiyle,

- 4 üncü maddesi; (1) numaralı fıkrasının "bu tarihe kadar" ibaresinin çıkarılması ve anlama açıklık kazandırılması ve uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulması; (5) numaralı fıkrasının madde kapsamında ödeme başvurusunda bulunulan alacağa ilişkin dava açılmaması şartına açıklık kazandırılmasını teminen değiştirilmesi suretiyle,

- 5 inci maddesi; aynen,

- 6 ncı maddesi; (2) numaralı fıkrasının gelir vergisi mükelleflerinden işletme hesabı esasına göre defter tutanlar için farklı, serbest meslek erbabı dahil bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için farklı olmak üzere vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah miktarlarının yeniden düzenlenmesi; (3) numaralı fıkrasının kurumlar vergisi mükelleflerinin vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah miktarının yeniden düzenlenmesi; (7) ve (8) numaralı fıkraları, fıkra düzenlemelerinin gelir ve kurumlar vergisi matrah ve vergi artırımına ilişkin bu madde düzenlemeleri kapsamında yer alması nedeniyle metinden çıkarılması ve takip eden fıkraların teselsül ettirilmesi; (9) numaralı fıkrası, "gelir veya" ibaresinin çıkarılması, (7) ve (8) numaralı fıkraların metinden çıkarılması nedeniyle "beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci" ibaresinin "beşinci ve altıncı", "ikinci ve üçüncü fıkralarda" ibaresinin "üçüncü fıkrada" şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- 7 nci maddesi; aynen,

- 8 inci maddesi; kurumlar stopaj vergisinin de madde kapsamına alınması, ücret ödemeleri için yapılan düzenleme kapsamına serbest meslek ödemeleri, kira ödemeleri ve yıllara sari inşaat işleri ile ilgili ödemeler yönünden de vergi artırımı müessesesinin getirilmesine ilişkin hükümlerin eklenmesi ve madde başlığının buna göre yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- 9 uncu maddesi; (4) numaralı fıkrasının 6 ncı maddedeki değişikliklere paralel olarak "onüçüncü fıkrası" ibaresinin "onbirinci fıkrası" şeklinde değiştirilmesi; (8) numaralı fıkrasının anlatıma açıklık kazandırılmasını teminen değiştirilmesi suretiyle,

- 10 uncu maddesi; (4) numaralı fıkrasının sonuna maddede yer alan mallardan özel tüketim vergisine tabi olanları beyan eden mükelleflerin, 4760 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası hükmü uyarınca tarhiyata muhatap tutulmayacaklarına yönelik bir cümlenin eklenmesi suretiyle,

- 11 inci maddesi, ortaklardan alacakların da madde kapsamına dahil edilmesi, maddenin ikinci fıkrası kapsamında yapılan beyanlar nedeniyle ödenen vergilerin gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmemesini, beyan edilen tutarlar ve ödenen vergilerin kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmamasını, böylelikle cari dönem matrahının bu beyanlardan etkilenmemesini; ayrıca anılan fıkra dışında beyan edilen tutarlar üzerinden hesaplanan ve ödenen vergi ile beyan edilen tutarların cari dönem matrahının olumsuz etkilenmesini önlemek açısından kanunen kabul edilmeyen gider düzeltmesi dışında, bu tutarlar dikkate alınarak kar payı stopajı gibi ilave bir tarhiyat yapılmamasını teminen yeniden düzenlenmesi ve ayrıca madde başlığının "Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar" şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- 12 nci maddesi; (5) numaralı fıkrasında yer alan "bu fer'i alacakların" ibaresinin çıkarılması ve madde metninin redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 13 üncü maddesi; aynen,

- 14 üncü maddesi; (l) numaralı fıkrasının uygulamada ortaya çıkacak tereddütlerin giderilmesini teminen yeniden düzenlenmesi; (3) numaralı fıkrasına anlatıma açıklık kazandırılması amacıyla "vadesinde ödememeleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ya da eksik ödemeleri" ibaresinin eklenmesini teminen değiştirilmesi suretiyle,

- 15 inci maddesi; (1) ve (2) numaralı fıkralarının, anlatıma açıklık kazandırılması ve uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulması; bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gerektiğine ilişkin bir hükmün (6) numaralı fıkra olarak eklenmesi ve ayrıca madde başlığının "Sosyal güvenlik borç yapılandırma anlaşmalarının ihyasına ilişkin hükümler" şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- 16 ncı maddesi; kanun tekniğine uygunluğun sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulmak suretiyle,

- 17 nci maddesi;

* (3) numaralı fıkrasında yer alan "60 lirayı" ibaresinin gümrük mevzuatı uyarınca asgari ceza tutarının 61 lira olması nedeniyle "65 lirayı" şeklinde değiştirilmesi;

* (4) numaralı fıkrasında yer alan "% 50" ibaresinin anlatıma açıklık kazandırılması ve uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla metinden çıkarılması ve redaksiyona tabi tutulması;

* (8) numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan "idari para cezalarının % 50'sinin;" ibaresinin "idari para cezalarının % 25 inin, "idari para cezasının kalan % 50'sinin" ibaresinin "idari para cezalarının kalan % 75'inin şeklinde değiştirilmesi;

* (11) numaralı fıkrasının, 5362 sayılı Kanun, 1136 sayılı Kanun, 5910 sayılı Kanun ve 3568 sayılı Kanun kapsamında oda, borsa, baro, fedarasyon, konfedarasyon gibi meslek kuruluşlarının üst kuruluşa olan borçları ile üyelerinin bu kuruluşlara olan borç asıllarının bu Kanun kapsamında ödenmesine bağlı olarak feri alacaklarının tahsilinden vazgeçilmesini teminen değiştirilmesi, baro keseneğinin ve staj kredisi borcunun ödenmemesine bağlı olarak yürütülen levhadan ve sicilden silme işlemleri ile yasal takip işlemlerinin bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen aydan itibaren altı ay süreyle durdurulmasına ilişkin bir hükmün eklenmesi ve kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde (a) bendi olarak düzenlenmesi ve ayrıca bu fıkranın (a) bendinde belirtilen kuruluşların dışında kalan ve Kanunla kurulmuş olan meslek kuruluşlarının üyelerinin bu kuruluşlara, bu kuruluşların da üst kuruluşlara olan aidat veya üst kuruluş payı niteliğindeki alacaklarını bu fıkrada öngörülen şekilde yapılandırabilmesine imkan sağlayan ve bu fıkra hükmünü uygulamaya ilgili meslek kuruluşunun üst kuruluşunun yetkili olduğuna ilişkin bir hükmün yeni (b) bendi olarak eklenmesi;

* (12) numaralı fıkrası, yapılandırma kapsamına girecek alacakların vade tarihinin “31/7/2010” şeklinde değiştirilmesi, doğalgaz dağıtımı yapan BOTAŞ ve diğer şirketlerin doğalgaz tesliminden kaynaklı alacaklarının bu Kanun kapsamında yapılandırılmaması nedeniyle “doğalgaz” ibaresinin metinden çıkarılması, organize sanayi bölgelerinin elektrik ve su bedeli ile yönetim aidatları alacaklarının bu Kanun kapsamında yapılandırılmamasında organize sanayi bölgelerinin isteğe bağlı olmasını ve bu alacakların yapılandırılıp yapılandırılmamasında organize sanayi bölgelerinin müteşebbis heyetleri veya genel kurullarının yetkili olmasını teminen değiştirilmesi;

* (13) numaralı fıkrası, anlatıma açıklık kazandırılması ve uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulması;

* (14) numaralı fıkrası, uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla “gelir ve gider” ibaresinden önce gelmek üzere “merkezi yönetim bütçesinin” ibaresinin eklenmesini teminen değiştirilmesi;

* (16) numaralı fıkrası, ihale sürecinde toptan satıcılık sözleşmelerine esas teşkil eden ihale ihale konularının da düzenleme kapsamına alınması amacıyla “satıcılık sözleşmeleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve bu sözleşmelere esas ihale kararları” ibaresinin eklenmesi;

* (18) numaralı fıkrası, ödenecek taksitlere bu Kanunla onsekiz eşit taksit için öngörülen katsayının uygulanmasına ilişkin bir hükmün eklenmesi;

* (21) numaralı fıkrası, Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca tarımsal amaçlı kullandırılan kredilerin bu Kanun kapsamında yapılandırılmasında esas alınacak borç tutarının belirlenmesinde bu kredilere Kanunun yayım tarihinde Bakanlıkça uygulanan sözleşme faiz oranı veya TEFE/TÜFE aylık değişim oranlarının uygulanması halinde düşük olan tutarın esas alınmasını, bu şekilde hesaplanan borç tutarının altışar aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesini ve ödenecek taksitlere bu Kanunla onsekiz eşit taksit için öngörülen katsayının uygulanmasını teminen değiştirilmesi ve kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde (a) bendi olarak düzenlenmesi, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde dava ve icra takiplerinin sonlandırılmasına, borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekalet ücretinin ilk taksit tutarını birlikte ödemelerine ilişkin yeni (b) bendinin eklenmesi, alacakların tamamının fıkrada öngörülen süre ve şekilde ödenmemesi halinde alacağın ilgili mevzuatın öngördüğü şekilde hesaplamasına ve ödenen tutarlar mahsup edilmesine ilişkin yeni (c) bendinin eklenmesi, alacaklara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenen tutarların bu fıkra hükümlerine dayanılarak red ve iade edilemeyeceğine ilişkin yeni (d) bendinin eklenmesi;

* 3083 sayılı Kanun uyarınca tarımsal alanların değerlendirilmesi amacıyla adlarına arazi tahsis edilen kişilerin süresinde ödeyemedikleri arazi bedeli taksitlerinin belli şartlar dahilinde yapılandırılmasına ve yapılandırılan borçlara altışar aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesine ilişkin yeni bir hükmün (22) numaralı fıkra olarak eklenmesi;

* 1163 sayılı Kanuna göre kurulan sulama kooperatifleri ile 5355 sayılı Kanununa göre kurulan sulama birliklerinin tarımsal sulama faaliyetlerinden kaynaklanan alacaklarının bu Kanun kapsamında yapılandırılmasına, yapılandırılan alacakların azami 18 taksitte ödenmesi ve taksit ödeme sürelerinin yılı değiştirilmemek şartıyla kooperatif/birlik tarafından belirlenmesine ilişkin yeni bir hükmün (23) numaralı fıkra olarak eklenmesi;

* 4207 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası ile 5326 sayılı Kanunun 39 uncu maddesine göre verilen idari para cezaları hariç olmak üzere, 31/7/2010 tarihinden önce belediyeler tarafından idari yaptırım kararı olarak verildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla 145 liranın (bu tutar dahil) altında kalan idari para cezalarının tebliğ edilmemesine ve tebliğ edilmiş olanların da fer'i alacaklarının tahsilinden vazgeçilmesine ilişkin yeni bir hükmün (24) numaralı fıkra olarak eklenmesi;

* İlgili Kanunları uyarınca orman sayılan yerler, Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar hakkında yapılan kesin izin, kesin tahsis, kullandırma kararı, irtifak hakkı, kullanma izni ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan ve ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat/ticari kar payları asıllarının tamamı ile fer'ileri, 6831 sayılı Kanun, 2634 sayılı Kanun ve 2873 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılan kesin izin ve kesin tahsis işlemlerinden kaynaklanan ve ödenmemiş olan orman köylülerini kalkındırma geliri, arazi tahsis bedeli, ağaçlandırma bedeli, ağaçlandırma ve erozyon kontrolü bedeli, yüzde üç proje bedeli ve toprak bedeli asıllarının tamamı ile fer'ileri, Sosyal Güvenlik Kurumunun mülkiyetinde olan taşınmazların kiralanmasından kaynaklanan ödenmemiş olan kira bedeli asıllarının tamamı ile fer'ileri, Vakıflar Genel Müdürlüğüne, mazbut vakıflar ile temsilen yönetilen vakıflara ait taşınmazların kiralanması işlemlerinden kaynaklanan ve ödenmemiş olan kira bedelleri alacakları ile ferilerinin bu Kanunla getirilen düzenlemeler kapsamında ödeyebilmelerine ve il özel idareleri ile belediyelere mülkiyetlerinde bulunan taşınmazlar hakkında yaptıkları irtifak hakkı ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan ve ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat payları alacaklarını bu fıkra hükmüne göre il encümeninin veya belediye encümeninin kararı ile taksitlendirmek suretiyle tahsil etmeye ve bu fıkra kapsamında fer'i alacaklarının tahsilinden vazgeçmeye yetki verilmesine ilişkin yeni bir hükmün (25) numaralı fıkra olarak eklenmesi;

* İşverenlerin ve üçüncü şahısların ilgili Kanunları uyarınca iş kazası ve meslek hastalığı, malullük, adi malullük ve ölüm halleri ile genel sağlık sigortalısına ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere yönelik fiiller nedeniyle ödemekle yükümlü bulundukları her türlü borçları ile ferilerinin bu Kanunla getirilen düzenlemeler kapsamında ödenebilmesine ilişkin yeni bir hükmün (26) numaralı fıkra olarak eklenmesi;

* Özel radyo ve televizyon kuruluşlarınca ödenmesi gereken ve ödenmemiş olan, 3984 sayılı Kanun gereğince yıllık brüt reklam gelirlerinden alınan % 5 oranındaki pay ile 4306 sayılı Kanun ve 3418 Sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca alınması gereken eğitime katkı payı asıllarının tamamı ile ferilerinin bu Kanunla getirilen düzenlemeler kapsamında ödenebilmesine ilişkin yeni bir hükmün (27) numaralı fıkra olarak eklenmesi;

* Bu Kanunla yapılan özel düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, her kademedeki askeri okullardan Kanunları uyarınca öğrencilikle ilişiği kesilenler ile Emniyet Teşkilatında görevlendirilmek üzere her kademedeki eğitim kurumlarında okutulanlardan Kanunları uyarınca öğrencilikle ilişiği kesilenlerin ve belirtilen eğitim kurumlarından mezun olanlar ile bu eğitim kurumları dışındaki eğitim kurumlarında Devlet hesabına okutulanlardan mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirmeyenlerin, ilgili Kanunları uyarınca bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmemiş olan öğrenim giderlerine ilişkin tazminat tutarlarının asılları ile ferilerine ilişkin hesaplanacak borç tutarının bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar borçlu oldukları idarelere başvuruda bulunularak ilk taksitin bu Kanunun yayımını izleyen üçüncü aydan başlamak ve ikişer aylık dönemler halinde on sekiz eşit taksitte ödenmek şartıyla bu alacaklara bu fıkra hükümlerine göre hesaplanan tutardan kalan faiz alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilmesini ilişkin yeni bir hükmün (28) numaralı fıkra olarak eklenmesi;

- 18 inci maddesi; (1) ve (3) numaralı fıkraları, anlatıma açıklık kazandırılması ve uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 19 uncu maddesi; 1 numaralı fıkrası, “iki veya daha az taksitin” ibaresinden sonra gelmek üzere “bu Kanunun 17 nci maddesinin onsekizinci, yirmibirinci ve yirmiikinci fıkralarında yer alan alacaklar için en fazla bir taksitin,” ibaresinin eklenmesi; (2) numaralı fıkrasında yer alan “Taksit tutarının” ibaresinden önce gelmek üzere uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla “Bu Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu ve 14 üncü maddesinin üçüncü fıkralarında vadesinde ödenmesi öngörülen alacakların veya” ibaresinin eklenmesi suretiyle,

- 20 nci maddesi; (7) numaralı fıkrası, bu Kanun hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu Kanunun yayımlandığı ay için uygulanması gereken ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen ÜFE aylık değişim oranının esas alınmasını teminen yeni bir hükmün eklenmesi suretiyle,

- 21 inci maddesi; bu Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında olup dava konusu edilen tarhiyatlara karşılık ödeme yapılmış olması halinde, ödenen bu tutarlar, vergi mahkemesinde esasa ilişkin olarak hiç karar verilmemiş veya verilen kararın bozulması nedeniyle yeniden karar verilmek üzere mahkemesine iade edilmiş davalara konu alacaklar için bu maddeden yararlanılmak üzere yapılan başvurular üzerine de red ve iade edilebilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle,

- 22 nci maddesi; aynen,

- 23 üncü maddesi; madde çerçevesinin 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çıraklık ve çıraklık eğitimi ile işletmelerde mesleki eğitim görenlerin bakmakla yükümlü olunan kişi sıfatıyla haklarının korunmaya devam edilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle,

- 24 üncü maddesi; 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerin bakmakla yükümlü olunan kişi sıfatıyla genel sağlık sigortalısı olmaları halinde mesleki eğitim, staj ve kısmi zamanlı çalışma nedeniyle mükerrer olarak genel sağlık sigortası kapsamına alınmalarını önlemek amacıyla ve Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerlerin, bakmakla yükümlü kişi sıfatıyla Genel Sağlık Sigortasından yararlanma hakları olmaması halinde genel sağlık sigortalısı olarak adlarına prim ödenmesini teminen değiştirilmesi suretiyle,

- 25 inci maddesi; aynen,

- 26 ncı maddesi; Tasarının sigortalılık hallerinin birleşmesini düzenleyen çerçeve 33 üncü maddesinde yapılan değişiklikle tarımda kendi nam ve hesabına çalışanların aynı zamanda hizmet akdine tabi çalışması durumunda her iki sigortalılık statüsünden prim yatırılması imkanı sağlandığından, tarımda kendi nam ve hesabına çalışanların hizmet akdine tabi çalışması durumunda 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılığının sona ermemesini teminen söz konusu madde ile 5510 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde öngörülen düzenlemenin madde metninden çıkarılması suretiyle,

- 27 nci maddesi; Tasarının sigortalılık hallerinin birleşmesini düzenleyen çerçeve 33 üncü maddesinde yapılan değişiklikle tarımda kendi nam ve hesabına çalışanların aynı zamanda hizmet akdine tabi çalışması durumunda her iki sigortalılık statüsünden prim yatırılması imkanı sağlandığından, sigortalının hizmet akdine tabi çalışmasının sona ermesinden sonra tarımda kendi nam ve hesabına çalışması nedeniyle 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılığının yeniden başlatılması ihtiyacının ortadan kalkmasından ötürü madde ile 5510 sayılı Kanunun sigortalı bildirimi ve tescilini düzenleyen 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasına eklenen cümlenin madde metninden çıkarılması suretiyle,

- 28 inci maddesi; Tasarının sigortalılık hallerinin birleşmesini düzenleyen çerçeve 33 üncü maddesinde yapılan değişiklikle tarımda kendi nam ve hesabına çalışanların aynı zamanda hizmet akdine tabi çalışması durumunda her iki sigortalılık statüsünden prim yatırılması imkanı sağlandığından, sigortalının hizmet akdine tabi çalışmasının sona ermesinden sonra tarımda kendi nam ve hesabına çalışması nedeniyle 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılığının sona erdirilmesi ihtiyacı ortadan kalktığından madde ile 5510 sayılı Kanunun sigortalılığın sona ermesini düzenleyen 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (5) numaralı alt bendinde yer alan "4 üncü maddedeki diğer sigortalılık statülerine tabi olarak çalışmaya başladığı ya da" ibaresinin madde metninden çıkarılması ve vergi dairelerince sigortalılığın sona ermesine yönelik bildirim yapılamayacağından 5510 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna eklenen cümlede yer alan "sigortalılığın" ibaresinin "vergi mükellefiyetinin" olarak değiştirilmesi suretiyle,

- 29, 30 ve 31 inci maddeleri; aynen,

- 32 nci maddesi; madde ile düzenlenen hususların Tasarının 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda değişiklik yapan maddeleri ile düzenlendiğinden mükerrerliğin önlenmesi amacıyla metinden çıkarılması suretiyle,

- 33 üncü maddesi; hizmet akdine tabi çalışanların aynı zamanda kendi nam ve hesaplarına da çalışmalarından ötürü sigortalılık hallerinin çakışması durumunda 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılığı esas alınanlara yazılı talepte bulunmaları halinde 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında da prim ödeme imkanı sağlanmasını ve bu kapsamdaki sigortalılık statüsünün iş kazası ve meslek hastalığından sağlanan yardımlar yönünden 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılık statüsünde, kısa vadeli sigorta kollarından sağlanan diğer yardımlar ile uzun vadeli sigorta kollarından sağlanan yardımlar yönünden ise Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık statüsünde değerlendirilmesini ve 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendindeki diğer sigortalılık statüleri ile tarımda kendi nam ve hesabına çalışmanın çakışması halinde ise birinci fıkrasının (b) bendindeki diğer sigortalılık statülerinin dikkate alınmasını teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle 32 nci madde olarak,

- 34 üncü maddesi; anlatıma açıklık kazandırılması amacıyla yeniden düzenlenmesi ve redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılması suretiyle 33 üncü madde olarak,

- 35, 36 ve 37 nci maddeleri; 34, 35 ve 36 ncı maddeler olarak aynen,

- 38 inci maddesi; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutarın Hazinece karşılanmasına ilişkin teşvik unsurlarından istisna tutulan kamu kurum ve kuruluşlarının belirlenmesini teminen "21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile" ibaresinin maddeye eklenmesi ve madde metninin redaksiyona tabi tutulması suretiyle 37 nci madde olarak,

- 39 uncu maddesi; Tasarının çerçeve 23 üncü maddesinde yapılan düzenlemeye paralellik sağlanması amacıyla "18" yaşın "16" olarak değiştirilmesi suretiyle 38 inci madde olarak,

- 40, 41, 42 ve 43 üncü maddeleri; 39, 40, 41 ve 42 nci maddeler olarak aynen,

- 44 üncü maddesi; Sosyal Güvenlik Kurumunca işverenlere, sigortalılara, isteğe bağlı sigortalılara gelir veya aylık almakta olanlara ve bunların hak sahiplerine, genel sağlık sigortalılarına ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere, fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen 5510 sayılı Kanun kapsamındaki her türlü ödemelerin Kurumun hatalı işlemlerinden kaynaklanması halinde en fazla beş yıllık sürede yapılan ödemeler toplamının geri alınmasında söz konusu fazla ve yersiz ödemenin ilgiliye tebliğ edildiği tarihten itibaren yirmi dört ay içinde yapılacak ödemelerde faiz uygulanmaması ve yirmi dört aylık sürenin dolduğu tarihten sonra yapılacak ödemelerde ise bu süre sonundan itibaren hesaplanacak olan kanuni faizi ile birlikte geri alınmasını teminen "peşin veya taksitler halinde" ibaresinin madde metninden çıkarılması suretiyle 43 üncü madde olarak,

- 45 inci maddesi; 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin (i) bendine eklenmesi öngörülen cümlenin redaksiyona tabi tutulması suretiyle 44 üncü madde olarak,

- 46 ncı maddesi; 45 inci madde olarak aynen,

- 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinde bulunan mevcut düzenlemede, başvuru süresinin ilgili maddenin yürürlük tarihinden itibaren 6 ay olarak, borçlanma tutarının ödenmesinin ise iki yıl içinde eşit taksitler halinde veya defaten ödenmesinin öngörülmüş olması, ayrıca borçlanma için başvuru süresinin kısa ve borçlanma tutarının da yüksek olmasına karşın bu tutarın ödenmesi için verilen sürenin kısa olması ve eşit taksitlerle veya defaten ödeme şartı bulunması nedeniyle düzenleme kapsamına girenlerin hak kayıplarının önlenmesini teminen yeni bir düzenlemenin çerçeve 46 ncı madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 47 inci maddesi; aynen,

- 48 inci maddesi; 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ilgili kanunları gereği bakmakla yükümlü olunan kişi olması nedeniyle 5510 sayılı Kanunla kazanılmış hakları korunan kız çocuklarının durum değişikliği nedeniyle kazanılmış haklarının ortadan kalkmasının önlenmesini ve durum değişikliğinin ortadan kalkması halinde tekrar ilgili kanunlarındaki kazanılmış haklarını elde edebilmelerini teminen 5510 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesinin sekizinci fıkrasına yeni bir hükmün eklenmesi suretiyle,

- 49 uncu maddesi; aynen,

- 50 nci maddesi; madde ile 5510 sayılı Kanuna eklenen Ek 5 inci maddenin birinci fıkrasının redaksiyona tabi tutulması, üçüncü fıkrasının anlatıma açıklık kazandırılmasını teminen yeniden düzenlenmesi, beşinci fıkrasında yer alan "bir ay" ibaresinin bu madde kapsamındaki sigortalıların iş kazası ve meslek hastalığı sigorta kollarından sağlanan yardımlardan yararlanabilmeleri için iş kazasının olduğu tarihten en az on gün önce tescil edilmiş olmalarını teminen "on gün" olarak değiştirilmesi, 5510 sayılı Kanuna eklenen Ek 6 ncı maddenin ikinci fıkrasında yer alan "bağlı" ibaresinin meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlarca kısmi süreli çalışanların sigortalılıklarına ilişkin yükümlülüklerin sadece üyeleri için yerine getirmelerini teminen "üyeleri" olarak değiştirilmesi, beşinci fıkrasında yer alan (a) ibaresinin Ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı olanların 5510 sayılı Kanunun birinci fıkrasının 4 numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında sigortalı sayılmalarını teminen (b) olarak değiştirilmesi suretiyle,

- 51 inci maddesi; 5510 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 28 inci maddenin redaksiyona tabi tutulması, geçici 29 uncu maddesi, maddede düzenlenen sigortalıların prime esas kazanç tutarlarının hesabının 5510 sayılı Kanunun geçici 16 ncı maddesinde düzenlenen sigortalılar ile uyumlaştırılmasını teminen birinci fıkrasında yer alan "on yedi" ibaresinin "on sekiz" olarak değiştirilmesi suretiyle,

- 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklar tarafından bağlanan aylık ve gelirlerin artırılmasında 506 sayılı Kanuna göre bağlanan aylıklara uygulanan artışların söz konusu sandıkların aktüeryal dengelerini bozmasından dolayı, aylık ve gelirlerde yapılacak artışlarda muadil miktar karşılaştırmasının esas alınmasının sağlanması ve bu nedenle doğmuş ve doğacak olan uyuşmazlıkların giderilmesi amacıyla yeni bir düzenlemenin yeni 52 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 52 ve 53 üncü maddeleri; 53 ve 54 üncü maddeler olarak aynen,

- 54 üncü maddesi; uygulamada yaşanabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla 3308 sayılı Kanunun diğer maddelerinde de geçen "20" ibarelerinin "5" olarak değiştirilmesi, stajyerlere ödenecek ücretin işyerlerinin çalıştırılan işçi sayısına göre kademeli olarak belirlenmesi ve meslek yüksek okulu öğrencilerinin sigorta giderleri için bağlı bulundukları üniversitelerin bütçelerine ödenek konulmasına imkan sağlanması, beceri eğitimi yaptıramayan işletmelerin Saymanlık hesabına yatıracakları miktarın yeniden belirlenmesi suretiyle 55 inci madde olarak,

- 55 ve 56 ncı maddeleri; 56 ve 57 nci maddeler olarak aynen,

- 57 nci maddesi; 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 48 inci maddesinin yedinci fıkrasında değişiklik öngören (b) bendinin uygulamada doğabilecek tereddütleri gidermek amacıyla değiştirilmesi, isteğe bağlı işsizlik sigortası prim ödemeleri oranının belirlenmesi amacıyla Kanunun 49 uncu maddesinde değişiklik öngören yeni bir hükmün (ç) bendi olarak eklenmesi ve işsizlik ödeneğinden faydalandığı halde gelir getirici bir işte çalışanların tespitinin sosyal güvenlik kontrol memurları tarafından da yapılmasını teminen yeni bir hükmün (d) bendi olarak eklenmesi suretiyle 58 inci madde olarak,

- 58 inci maddesi; 59 uncu madde olarak aynen,

- 59 uncu maddesi; 4447 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 10 uncu maddenin yedinci fıkrasının, 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerlerinin ilave istihdam sağlayan işyerleri için sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarının İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmasına yönelik teşvik uygulaması kapsamı dışında bırakılması amacıyla değiştirilmesi ve dokuzuncu fıkradan sonra gelmek üzere madde ile düzenlenen teşvikin 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıkların statülerine tabi personeli için de uygulanmasını teminen yeni bir fıkra eklenmesi suretiyle 60 ıncı madde olarak,

- 60 ve 61 inci maddeleri; 61 ve 62 nci maddeler olarak aynen,

- 62 nci maddesi; deneme süresinin genel olarak iki ay, ilk defa işe girenler için dört ay olabilmesi ve toplu iş sözleşmesine hüküm konulması halinde iki aylık sürenin dört aya kadar uzatılabilmesini teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle 63 üncü madde olarak,

- 63 üncü maddesi; özürlü çalıştırma hükümlerine ilişkin hükmün, işin niteliği veya teminde güçlük nedeniyle işyerinde kısmen veya tamamen özürlü çalıştırma konusunda güçlük yaşayan işverenlerin doğrudan veya dolaylı olarak yüzde elli veya daha fazla ortaklığının olduğu holding bünyesi veya bağlı şirketler içinde veya aynı şirketler topluluğuna bağlı başka bir işyerinde ve Organize Sanayi Bölgelerinde kurulacak ortak işletmelerde özürlü çalıştırılmasını sağlamak suretiyle 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinde öngörülen yükümlülüklerini yerine getirebilmelerini ve hangi iş ve işyerlerinde kısmen veya tamamen özürlü çalıştırılamayacağının, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı ve Türkiye İş Kurumu ile en çok özürlüyü temsil eden üst kuruluşun birer temsilcisinden oluşan bir komisyon tarafından belirlenmesini teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle 64 üncü madde olarak,

- 64 üncü maddesi; 4857 sayılı İş Kanununun 63 üncü maddesinde mevcut olan denkleştirme süresinin toplu iş sözleşmesi ile dört aya kadar uzatılabileceğine ilişkin hükmün korunmasını ve turizm işletme belgesi bulunan işyerleri için toplu iş sözleşmesi şartı aranmadan denkleştirme süresinin dört ay olarak uygulanmasını teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle 65 inci madde olarak,

- 65 inci maddesi; iş müfettişleri tarafından düzenlenen raporların ve tutulan tutanakların işçi alacaklarına ilişkin kısımlarına karşı taraflarca otuz gün içerisinde yetkili iş mahkemesine itiraz edilebilmesini teminen (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde yer alan "onbeş" ibaresinin "otuz" olarak değiştirilmesi ve iş mahkemelerince verilecek kararlara karşı taraflara kanun yoluna başvuru hakkının tanınması ve kanun yoluna başvurulmasının işçi alacağının tahsiline engel oluşturmamasını teminen yeni bir hükmün ilave edilmesi suretiyle 66 ncı madde olarak,

- 66 ve 67 nci maddeleri; 67 ve 68 inci maddeler olarak aynen,

- 68 inci maddesi; Özel Tüketim Vergisi Kanununda yer almayan petrol ürünü olan bazı malların özel tüketim vergisi kapsamına alınması amacıyla maddeye bağlı 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun (I) sayılı listesinin (A) cetvelinde değişiklik yapılması suretiyle 69 uncu madde olarak aynen,

- 69 uncu maddesi; 70 inci madde olarak aynen,

- 70 inci maddesi; 233 sayılı KHK'nın 54 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının kamu iktisadi teşebbüslerine ait işletmelerin atıl durumda bulunan varlıklarının bedelsiz veya rayiç bedelin altında devrinin yapılabileceği kurum ve kuruluşların genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerini kapsayacak şekilde yeniden ifade edilmesi suretiyle 71 inci madde olarak,

- 71 inci maddesi; madde ile 6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun üçüncü maddesinde yapılan düzenlemede Bankanın Genel Merkezinin Ana Sözleşmede yazılı olan yer olarak belirlenmesinden ötürü Banka Genel Kurulunun Ana Sözleşmede değişiklik yaparak Banka Merkezini taşıma imkanı bulunduğundan "Banka Genel Kurulu Bankanın merkezinin yurt içinde başka bir ile nakline karar verebilir." ibaresinin madde metninden çıkarılması ve 6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununa eklenen geçici 3 üncü maddenin 1/1/2004 tarihinden itibaren geçerli olması yönünde değişiklik yapılması suretiyle 72 nci madde olarak,

- 72 nci, 73 üncü, 74 üncü, 75 inci ve 76 ncı maddeleri; 73 üncü, 74 üncü, 75 inci, 76 ncı ve 77 nci maddeler olarak aynen,

- 77 nci maddesi; 657 sayılı Kanunun değiştirilmesi öngörülen 101 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "memurların" ibaresinin "Devlet memurlarının" şeklinde redaksiyona tabi tutulması suretiyle 78 inci madde olarak,

- 78 inci maddesi; 657 sayılı Kanunun değiştirilmesi öngörülen 104 üncü maddesinin; doğumun erken gerçekleşmesi nedeniyle, doğum öncesinde kullanılmayan analık izninin doğum sonrası analık iznine ilave edilmesine ilişkin olarak (A) fıkrasının beşinci cümlesinde yer alan "sekiz haftalık" ibaresinin, çoğul gebelik durumunda doğum öncesi sekiz haftalık analık izni süresine iki hafta ekleniyor olması dolayısıyla anlam karışıklığının giderilmesi amacıyla madde metninden çıkarılması ve kadın memura çocuğuna emzirmesi için verilen süt izninin doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden itibaren başlatılması amacıyla (D) fıkrasında yer alan "doğum tarihinden" ibaresinin "doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden" şeklinde değiştirilmesi suretiyle 79 uncu madde olarak,

- 79 uncu maddesi; 657 sayılı Kanunun değiştirilmesi öngörülen 105 inci maddesinin birinci ve yedinci fıkraları kapsamında memura verilecek izin sürelerinde memurun aylık ve özlük haklarının korunmasını teminen, anılan fıkralarda yer alan "aylık ve özlük haklarına dokunulmaksızın" ibarelerinin "aylık ve özlük hakları korunarak" şeklinde değiştirilmesi suretiyle 80 inci madde olarak,

- 80 inci maddesi; 657 sayılı Kanunun değiştirilmesi öngörülen 108 inci maddesinin (D) fıkrasının, yurt içine sürekli görevle atanan kamu görevlileri ile en az altı ay süreyle yurt dışında geçici olarak görevlendirilenlerin eşlerine aylıksız izin verilmesi amacıyla madde metinin değiştirilmesi suretiyle 81 inci madde olarak,

- 81 inci maddesi; 657 sayılı Kanunun değiştirilmesi öngörülen 109 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "kişisel ve" ibaresinin, memurun özlük dosyasında kişisel bilgilerin yer almaması amacıyla madde metninden çıkarılması suretiyle 82 nci madde olarak,

- 82 nci maddesi; başarı belgesi verilebilmesi için tasarrufta bulunulması gereken kamu kaynağı miktarının daha açık bir şekilde ifade edilmesi amacıyla 657 sayılı Kanunun değiştirilmesi öngörülen 122 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yüksek miktarda" ibaresinin madde metninden çıkarılması ve devamında yer alan "kamu kaynağında" ibaresinden sonra gelmek üzere "önemli ölçüde" ibaresinin eklenmesi; yine aynı fıkrada yer alan "illerde valiler" ibaresinden sonra gelmek üzere ", ilçelerde kaymakamlar" ibaresinin, başarı belgesinin kaymakamlar tarafından da verilebilmesi amacıyla madde metnine ilave edilmesi suretiyle 83 üncü madde olarak,

- 83 üncü maddesi; Tasarı metninden çıkarılması suretiyle,

- 84 üncü maddesi; aynen,

- 85 inci maddesi; daha önce aylıktan kesme ya da kademe ilerlemesi cezası ile tecziye edilmiş; ancak, söz konusu cezaların sicil kaydından silinmesi için gerekli süreyi tamamlamış memurların, değiştirilmesi öngörülen 657 sayılı Kanunun 132 nci maddesinin dördüncü fıkrasında sayılan kadrolara atanmalarında herhangi bir tereddüdün yaşanmaması amacıyla anılan fıkranın birinci cümlesinin "Aylıktan kesme cezası ile tecziye edilenler 5 yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziye edilenler 10 yıl boyunca" şeklinde yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- 86 ncı maddesi; aynen,

- 87 nci maddesi; Tasarı metninden çıkarılması suretiyle,

- 88 inci maddesi; kamu kurumlarının Devlet Personel Başkanlığına bildirmekle yükümlü oldukları hususları bildirmemeleri halinde herhangi bir mali hak kaybı, mali sorumluluk veya kamu zararı doğması halinde ilgili kurumun en üst amirine rücu edilememesini teminen 657 sayılı Kanunun değiştirilmesi öngörülen 231 inci maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesinin madde metninden çıkarılması suretiyle 87 nci madde olarak,

- 89 uncu maddesi; 657 sayılı Kanunun değiştirilmesi öngörülen 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "Yurtdışında görevlendirilen" ibaresi ile anlam bütünlüğünün sağlanması amacıyla anılan fıkranın (d) bendinde yer alan "Yurtdışına atanan" ibaresinin "Yurtdışında görevlendirilen" şeklinde değiştirilmesi suretiyle 88 inci madde olarak,

- Hâlihazırda teşkilatlarında kariyer uzman çalıştırma imkanı bulunmayan kurumlara uzman ve uzman yardımcısı istihdam etme imkanını getirilmesi ve bunların istihdamlarına ilişkin esaslar ile kadrolar ve mali haklarının belirlenmesi amacıyla 657 sayılı Kanuna ek madde eklenmesini öngören yeni bir hükmün 89 uncu madde olarak Tasarı metnine ilave edilmesi suretiyle,

- 90 ıncı maddesi; Tasarı metninden çıkarılması suretiyle,

- 91 inci maddesi; 657 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 36 ncı maddesinin (A), (B), (C), (D) ve (G) numaralı fıkralarının madde metninden çıkarılması suretiyle 90 ıncı madde olarak,

- 92 nci maddesi; birinci fıkrası; ikinci fıkrasının (a), (c), (f), (g), (i), (j), (l) ve (m) alt bentleri; üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu ve onuncu fıkraları; on ikinci fıkrasıyla değiştirilmesi öngörülen 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 25 inci maddesinin (b) bendi ve bu değişikliğe ilişkin çerçevede yer alan hüküm ile on üçüncü fıkrasının madde metininden çıkarılması ve diğer fıkra ile bent numaralarının buna göre teselsül ettirilmesi ve Sosyal Güvenlik Kurumu taşra teşkilatı için toplam iki bin beş yüz adet Sosyal Güvenlik Denetmeni ve Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcısı kadrosu ihdas edilmesi amacıyla yeni bir hükmün beş numaralı fıkra olarak madde metnine ilave edilmesi suretiyle 91 inci madde olarak,

- 93 üncü maddesi; özelleştirme işlemleri tamamlanarak devir işlemleri sonuçlandırılan ve özelleştirme öncesine duruma dönülmesini fiilen ortadan kaldıracak şekilde yatırımların ve hukuki tasarrufların yapılması durumunda, mahkemece verilen kararlar üzerine idarelerce herhangi bir işlem tesis edilemeyeceği ve idarece açılan davalardan feragat edileceği yönündeki düzenlemenin Tasarı metninden çıkartılması suretiyle,

- 94 üncü maddesi;

➢ Bir numaralı fıkrasının redaksiyona tabi tutulması,

➢ Zaman içinde değişen şartlara ve ihtiyaçlara göre barajlarda ve tesislerde maksat oranlarının değiştirilebilmesine imkan sağlayan düzenlemenin maddeye yeni iki numaralı fıkra olarak eklenmesi,

➢ Yeraltı suyu potansiyelinin etkin ve verimli kullanılması amacıyla kullanım belgesi alınarak açılmış kuyulara tahsis edilen yeraltı suyu çekiminin, kullanılacak ölçüm sistemi ile kontrol edilmesine imkan sağlayan düzenlemenin maddeye yeni üç numaralı fıkranın (a) bendi olarak; yeraltı suyu miktarının tespitini sağlayan ölçüm sistemlerinin özelliklerini belirleyen yönetmeliğin üç ay içerisinde hazırlanmasına, yeraltı suyu temini için gerekli sistemleri kuramayanların kullanma belgelerinin iptal edilebilmesine ve belge konusu yerlerin kapatma masraflarının sahibinden alınabilmesine imkan sağlayan düzenlemenin yeni üç numaralı fıkranın (b) bendi olarak; 4628 sayılı Kanun kapsamında imzalanmış su kullanım hakkı anlaşmalarını kapsayan yatırım bedellerinin geri alınmasını sağlayan düzenlemenin yeni dört numaralı fıkra olarak eklenmesi,

suretiyle 92 nci madde olarak,

- 95 ve 96 ncı maddeleri, 93 ve 94 üncü maddeler olarak aynen,

- 97 nci maddesi;

➢ Yap-İşlet-devret modeline ilişkin, yatırımların uygulanması, koordinasyonu ve izlenmesine yönelik usul ve esasların Bakanlar Kurulu Kararı ile düzenlenebilmesine imkan sağlayan bir hükmün (b) bendi olarak,

➢ Yap-İşlet-devret kapsamında üretilen mal ve hizmetler için idarece talep garantisi verilerek şirketlerin finansman kaynaklarının genişletilmesine imkan sağlayan bir düzenlemenin (c) bendi olarak,

➢ 3996 sayılı Kanunun 8 inci maddesi kapsamında belirtilen esas ve usullerin Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanmasını ve maddenin yürürlük tarihi itibarıyla bir ay içinde Bakanlar Kuruluna sunulmasını öngören bir düzenlemenin (e) bendi olarak,

eklenmesi ve maddenin redaksiyona tabi tutulması suretiyle 95 inci madde olarak,

- 98 inci maddesi, 96 ncı madde olarak aynen,

- 99 uncu maddesi; 4458 sayılı Gümrük Kanununun mülga 244 üncü maddesinin ikinci fıkrasına "kaçakçılık suçlarına" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve kabahatlerine" ibaresinin eklenmesi suretiyle 97 nci madde olarak,

- 100, 101, 102 ve 103 üncü maddeleri, 98, 99, 100 ve 101 inci maddeler olarak aynen,

- 104 üncü maddesi;

➢ (a) bendi ile değiştirilmesi öngörülen 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 73 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının, hem yurt içinde hem de yurt dışında yerleşik kredi kuruluşu ve finansal kuruluşlarını kapsayacak şekilde değiştirilmesini öngören bir düzenlemenin maddeye eklenmesi,

➢ (ç) bendi ile 5411 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen ek maddenin dördüncü fıkrasına, özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarının Risk Merkezi yönetimi tarafından talep edilen bilgileri vermekle yükümlü olduklarına ilişkin bir hükmün eklenmesi,

➢ (d) bendi ile 5411 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 28 inci maddenin birinci fıkrasına, Risk Merkezinin çalışma usul ve esaslarının, 5411 sayılı Kanunda öngörülen usuller çerçevesinde Türkiye Bankalar Birliğince belirlemesine ilişkin bir düzenlemenin eklenmesi ve maddenin redaksiyona tabi tutulması,

suretiyle 102 nci madde olarak,

- 105 inci maddesi; Merkezi Kayıt Kuruluşu bünyesinde kayden izlenen sermaye piyasası araçlarına ilişkin tedbir ve haciz benzeri idari ve adli taleplerin sadece Merkezi Kayıt Kuruluşunun üyeleri tarafından yerine getirilmesini öngören bir düzenlemenin eklenmesi suretiyle 103 üncü madde olarak,

- 106 ncı maddesi, 104 üncü madde olarak aynen;

- 107 nci maddesi; Sosyal güvenlik denetmen ve denetmen yardımcılarının 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesine göre derece yükselmesinden ve 152 nci maddesine göre özel hizmet tazminatı ile denetim tazminatından yararlanabilmelerini öngören bir düzenlemenin maddeye eklenmesi suretiyle 105 inci madde olarak,

- 108 inci maddesi, 106 ncı madde olarak aynen,

- 109 uncu maddesi;

➢ Birinci fıkrası; İl özel idareleri ile belediyelerin ihtiyaç fazlası işçilerinin Karayolları Genel Müdürlüğü taşra teşkilatı ile ihtiyacı bulunan mahalli idarelere de atanabilmelerine imkan sağlayan bir hükmün fıkraya eklenmesi,

➢ İkinci fıkrası; İhtiyaç fazlası işçilerin tespitini yapacak komisyona Karayolları Genel Müdürlüğü bölge müdürü ile il özel idaresinde veya belediyede toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkili işçi sendikası temsilcisinin de katılımını sağlayacak bir hükmün fıkraya eklenmesi,

➢ Üçüncü fıkrası; birinci fıkrada yapılan düzenlemeye paralel olarak ihtiyaç görülen mahalli idarelerde de ihtiyaç fazlası işçilerin norm kadro dahilinde istihdam edilebilmelerine imkan sağlanması amacıyla "mahalli idareler ile" ibaresinin fıkradan çıkarılması,

suretiyle 107 nci madde olarak,

- 110 ve 111 inci maddeleri, 108 ve 109 uncu maddeler olarak aynen,

- İhracata yönelik devlet yardımları kapsamında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu ile ilgili yetki ve görevlerin Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından, Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri ile ilgili Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu kapsamındaki yetki ve görevlerin ise Hazine Müsteşarlığı tarafından yürütülmesini ve Dış Ticaret Müsteşarlığının, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu kapsamında yapacağı ödemelerin yetkilendireceği kurum ve kuruluşlar vasıtasıyla da gerçekleştirebilmesine imkan sağlayan bir düzenlemenin yeni 110 uncu madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Yükseköğretim kurumlarında önlisans, lisans ve lisansüstü öğretim düzeylerinde, diploma almada, ders kredilerinin hesaplanmasında, öğrencilik haklarından yararlanılmasında ve yapılacak sınavlarda uygulanacak usul ve esasların yeniden belirlenmesine ilişkin düzenlemenin yeni 111 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Yükseköğretim kurumlarında, öğrenci başına düşen cari hizmet maliyetlerinin hesaplanmasının, öğretim şekline göre katkı paylarının ve öğrenim ücretlerinin yeniden belirlenmesine ilişkin düzenlemenin yeni 112 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Öğrenim harçlarının ödenmesi koşuluyla öğrencilerin ilişikleri kesilmeksizin öğrenimlerine devam edebilmelerine ve ilgili yükseköğretim kurumlarına başvurmak şartıyla 12/9/1980 tarihinden itibaren ilişikleri kesilen öğrencilerin de 2011-2012 eğitim öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilmelerine imkan sağlayan bir hükmün yeni 113 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 4325 ve 5084 sayılı Kanunlara göre yapılması gereken yatırım taahhütlerini çeşitli sebeplerle gerçekleştiremeyen yatırımcıların, kredi imkanlarından yaralandırılarak uygulamada ortaya çıkan hukuki ihtilafların giderilmesini sağlayan bir düzenlemenin yeni 114 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Elektronik ticaret veya posta yoluyla tütün mamulleri ve alkollü içkilerin satışının yasaklanmasını ve düzenlemeye aykırı eylemlerde bulunanlara uygulanacak idari yaptırımların belirlenmesini öngören bir düzenlemenin yeni 115 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 4603 sayılı Kanuna tabi bankaların ve bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları şirketlerin yapım ihaleleri dışındaki ihalelerinin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamından çıkarılmasını ve yasal düzenlemenin mevcut duruma uygunluğunun sağlanmasını amaçlayan bir düzenlemenin yeni 116 ncı madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Siyasi partilerin mali denetiminde; siyasi faaliyetler kapsamında seçim harcamaları, açık hava ve kapalı salon toplantıları ile yazılı, sözlü ve görsel basın ile ilgili harcamaları, temsil giderleri, hizmet binalarının kira, ısınma aydınlatma büro, kırtasiye ve personel giderleri gibi harcamaları gider olarak gösterebilmelerine ve mal ve hizmet alımına yönelik ihale usullerinin serbestçe belirlenebilmesine imkan sağlayan bir düzenlemenin yeni 117 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Siyasi partiler adına açılmış banka hesaplarına yapılan bağışlar için ayrıca gelir makbuzu düzenlenmemesine imkan sağlayan bir hükmün yeni 118 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Kamu yararı gereklerine uygun olarak orman idaresince belirlenen orman alanlarında öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde hayvan otlatılmasına izin verilmesini teminen 6831 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesini değiştiren bir hükmün yeni 119 uncu madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Bozuk veya verimsiz orman alanlarının ağaçlandırılması, erezyon kontrolü ve rehabilitasyon çalışmalarına konu edilmesi, bu alanlardaki mevcut türlerin korunması, aşılanması ve/veya rehabilite edilmesi ve bu alanlardan elde edilen odun dışı orman ürünlerinin öncelikle bu sahaların bakımını gerçekleştiren köy tüzel kişilerine, tarımsal kalkınma kooperatiflerine, üretici birliklerine ve/veya yöre halkına tarife bedeli ile verilmesini teminen 6831 sayılı Kanuna yeni ek 12 nci maddenin eklenmesini öngören bir düzenlemenin yeni 120 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Devlet Planlama Teşkilatı Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığında çalıştırılacak personel sayısının artırılmasını sağlayan bir düzenlemenin yeni 121 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Sivil Savunma Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlüklerinin personel harcamaları dışındaki diğer harcamaları ile yatırım harcamalarının il özel idareleri bütçelerinden karşılanamayan kısmının Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçesinden karşılanmasını sağlayan bir düzenlemenin yeni 122 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- İl özel idareleri bünyesinde bulunan Sivil Savunma Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlüklerinin Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı il afet ve acil durum müdürlükleri emrinde çalışmalarını öngören bir hükmün yeni 123 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Belediye sınırlarına dahil edilmek suretiyle tüzel kişiliğini kaybeden köylerde taşınmaz satışı hakkında açılmış ve açılacak davaların davalıların lehine çözümünün sağlanmasını ve mahkemelerde bu konuda halihazırda bulunan iş yükünün azaltılmasını sağlayan düzenlemenin yeni 124 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda, kaçak eşya naklinde kullanılan ve elkonulan taşıtlarla ilgili olarak bir hükmün bulunmaması nedeniyle bunların tasfiyesi konusunda ortaya çıkan hukuki boşluğun doldurulmasına ve taşıtların tasfiyesinin yapılarak ekonomiye kazandırılmasına imkan sağlayan bir düzenlemenin 125 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 6001 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca altı ay içerisinde Maliye Bakanlığı tarafından Karayolları Genel Müdürlüğüne devredilmesi gereken dava dosyalarına ilişkin devir süresinin, Genel Müdürlüğün avukat sayısının yeterli düzeye ulaştırılmaması nedeniyle bir yıla çıkarılmasını öngören bir düzenlemenin yeni 126 ncı madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Anayasa Mahkemesinin iptal kararı uyarınca tabip ve diş tabipleri dışında kalan sağlık personeline yapılacak ek ödemenin tabanının belirlenmesi, bu tabanın 375 sayılı KHK'nın ek 3 üncü maddesinde belirlenen ek ödeme tutarından az olmaması, açıktan vekil olarak atananların da döner sermayeden yararlanacak personel arasına dahil edilmesini; yine Anayasa Mahkemesinin kararı uyarınca ilgili kanunlarına göre mesai saatleri dışında özel faaliyette bulunanlara 209 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinde öngörülen ödeme dışında bir ödeme yapılmamasını, aile hekimliği hizmetlerinde kullanılmak üzere Bakanlık merkez döner sermaye hesabına aktarılacak payın üst sınırının yüzde dörtten yüzde altı ya çıkarılmasını öngören bir düzenlemenin 127 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Geçici 1 inci maddesi; maddedeki atıf numarasının "53 üncü" olarak değiştirilmesi suretiyle,

- Geçici 2 nci maddesi aynen,

- Geçici 3 üncü maddesi; ikinci fıkrasında geçen "gecikme zammı tutarını" ibaresinin "tutarı" olarak değiştirilmesi suretiyle,

- Geçici 4, 5 ve 6 ncı maddeleri aynen,

- Geçici 7 nci maddesi; 2003 ila 2009 yılları arasında merkezi yönetim bütçesine dahil kurumların dış finansmanına ilişkin olarak doğrudan dış proje kullanımlarının teyit işlemleri, ilgili yıl bütçelerine ödenek konulmaması nedeniyle gerçekleştirilemediğinden, bu yıllara münhasır olmak üzere ilgili bütçe ödeneği ile ilişkilendirilmeksizin muhasebeleştirme işlemlerinin gerçekleştirilmesi ile teyidin sağlanmasına ilişkin bir düzenlemenin maddeye eklenmesi suretiyle,

- 112 nci maddesi, Tasarıya eklenen ve çıkarılan maddeler neticesinde teselsül ettirilen madde numaraları nedeniyle redaksiyona tabi tutulması suretiyle, 128 inci madde olarak,

- 113 üncü maddesi, 129 uncu madde olarak aynen,

kabul edilmiştir.

Ayrıca, Rapora eklenen ve Alt Komisyon tarafından Plan ve Bütçe Komisyonunda gündeme alınmaları ve birleştirilmeleri tavsiye edilen kanun tekliflerinin Tasarı ile doğrudan ilişkili bazı maddelerine Alt Komisyon metninde de yer verilmiştir. Alt Komisyonun, Tasarı ile ilgili bularak birleştirilmesini önerdiği Kanun Teklifleri ektedir.

Raporumuz Plan ve Bütçe Komisyonuna arz olunur.

| | | |
|---|---|---|
| Başkan | Üye | Üye |
| *Recai Berber* | *Halil Aydoğan* | *Sadık Badak* |
| Manisa | Afyonkarahisar | Antalya |
| Üye | Üye | Üye |
| *Ali Osman Sali* | *Sedat Kızılcıklı* | *Süreyya Sadi Bilgiç* |
| Balıkesir | Bursa | Isparta |
| Üye | Üye | Üye |
| *Bülent Baratalı* | *Harun Öztürk* | *Eyüp Ayar* |
| İzmir | İzmir | Kocaeli |
| (Muhalifim) | (Muhalifim) | |
| Üye | Üye | Üye |
| *Muzaffer Baştopçu* | *Mustafa Kalaycı* | *Hasan Fehmi Kinay* |
| Kocaeli | Konya | Kütahya |
| | (Usulüne ve bazı maddelerine muhalifim) | |
| Üye | Üye | Üye |
| *Erkan Akçay* | *Kadir Tıngıroğlu* | *Hasip Kaplan* |
| Manisa | Sinop | Şırnak |
| (Usul ve İçtüzük bakımından ve bazı maddelerine muhalifim) | | (İçtüzüğe, usule, kanun tekniğine aykırı, bu nedenle muhalifim) |

**ALT KOMİSYONUN "BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU VE DİĞER BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI" İLE İLGİLİ BULARAK BİRLEŞTİRİLMESİNİ ÖNERDİĞİ KANUN TEKLİFLERİ**

1. Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün; Üreticilerin T.C. Ziraat Bankası A.Ş ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan ve Yeniden Yapılandırılan Borçlarının Faizsiz Ödenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2), (Komisyona Geliş Tarihi: 01.10.2007), (Tali Komisyon: Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu.)
2. Tekirdağ Milletvekili Enis TÜTÜNCÜ'nün; Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Mali Sektöre Olan Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/15), (Komisyona Geliş Tarihi: 08.10.2007), (Tali Komisyon: Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu.)
3. Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt ASLANOĞLU'nun; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/101), (Komisyona Geliş Tarihi: 24.12.2007), (Tali Komisyon: Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu.)
4. Zonguldak Milletvekili Ali İhsan KÖKTÜRK ve 17 Milletvekili'nin; 01/07/1976 Tarihli ve 2022 Sayılı Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/111), (Komisyona Geliş Tarihi: 03.01.2008.)
5. Ankara Milletvekili Zeynep DAĞ'ın; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/134), (Komisyona Geliş Tarihi: 25.01.2008.)
6. Kırklareli Milletvekili Tansel Barış'ın; 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/175), (Komisyona Geliş Tarihi: 12.03.2008.)
7. Adıyaman Milletvekili Şevket Köse'nin T.C Ziraat Bankası A.Ş. Ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Üreticilere Kullandırılan ve Sorunlu Hale Gelen Tarımsal Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/235), (Komisyona Geliş Tarihi: 06.05.2008), (Tali Komisyon: Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu.)

8. İzmir Milletvekili Selçuk Ayhan'ın; Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/236), (Komisyona Geliş Tarihi: 06.05.2008), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)
9. Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Kemal Anadol'un, Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Tarımsal Kredi Borçlarının Ertelenmesine Dair Kanun Teklifi (2/237), (Komisyona Geliş Tarihi: 12.05.2008), (Tali Komisyon: Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu.)
10. Gaziantep Milletvekili Yaşar Ağyüz ve 29 Milletvekilinin; Sulama Elektriği Borcu Bulunan Çiftçilerin Borçlarının Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/258), (Komisyona Geliş Tarihi: 29.05.2008), (Tali Komisyon: Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu.)
11. İzmir Milletvekili Mehmet Ali Susam ve 25 Milletvekilinin; Kamu Yatırımları Nedeniyle Zarar Gören Esnaf ve Tacirlere Destek Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/259), (Komisyona Geliş Tarihi: 29.05.2008), (Tali Komisyon: İçişleri Komisyonu.)
12. Niğde Milletvekili Mümin İnan ve 6 Milletvekilinin; Senetlerinin Protesto Edilmesi, Karşılıksız Çekler ve Kredi Kartı ve Banka Kredileri Borcu Nedeniyle Mali Sicilleri Bozulan Gerçek ve Tüzel Kişilerin Mali Sicillerinin Silinmesine Dair Kanun Teklifi (2/261), (Komisyona Geliş Tarihi: 29.05.2008), (Tali Komisyon: Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu.)
13. Niğde Milletvekili Mümin İnan ve 6 Milletvekilinin; Çiftçilerimizin, Tarım Kredi Kooperatiflerine ve T.C. Ziraat Bankası A,Ş,ye Olan Zirai Kredi Borçları ile Tarımsal Sulamadan Dolayı Devlete Ait Elektrik Dağıtım Şirketlerine Olan Vadesi Geçmiş Elektrik Borçlarının Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun Teklifi (2/262), (Komisyona Geliş Tarihi: 29.05.2008), (Tali Komisyon: Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu.)
14. Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün; Doğal Afetler (Kuraklık, Don ve Kırağ Düşmesi) Sebebi ile Zarar Gören Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden Kullandıkları Tarımsal Kredilerin Geri Ödenmesinin Ertelenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/267), (Komisyona Geliş tarihi: 03.06.2008), (Tali Komisyon: Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu.)

15. Hatay Milletvekili Süleyman Turan Çirkin ve 4 Milletvekilinin; Çiftçilerimizin, Tarımsal Sulamadan Dolayı Devlete Ait Elektrik Dağıtım Şirketlerine Olan Vadesi Geçmiş Elektrik Borçları ile Tarım Kredi Kooperatifleri ve T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'ye Olan Zirai Kredi Borçlarının Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/289), (Komisyona Geliş Tarihi: 24.06.2008), (Tali Komisyon: Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu.)
16. İzmir Milletvekili Selçuk Ayhan'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/344), (Komisyona Geliş Tarihi: 26.11.2008), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)
17. Giresun Milletvekili Eşref Karaibrahim'in; T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Üreticilere Kullandırılan ve Sorunlu Hale Gelen Tarımsal Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanuna Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (2/356), (Komisyona Geliş Tarihi: 22.12.2008), (Tali Komisyon: Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu.)
18. Adana Milletvekili Yılmaz Tankut ve 10 Milletvekilinin; 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa Geçici Madde Eklenmesi ile ilgili Kanun Teklifi (2/363), (Komisyona Geliş Tarihi: 22.12.2008.)
19. Batman Milletvekili Ayla Akat Ata'nın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/377), (Komisyona Geliş Tarihi: 21.01.2009), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)
20. Zonguldak Milletvekili Ali Koçal'ın; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/400), (Komisyona Geliş Tarihi: 26.02.2009.)
21. Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın; 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/425), (Komisyona Geliş Tarihi: 14.04.2009.)
22. Adıyaman Milletvekili Şevket Köse'nin; 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/444), (Komisyona Geliş Tarihi: 24.04.2009), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)

23. Tokat Milletvekili Reşat Doğru ve 2 Milletvekilinin; 2022 Sayılı 65 yaşını doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/460), (Komisyona Geliş Tarihi: 22.05.2009), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)
24. İstanbul Milletvekili Fatma Nur Serter'in; 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda Bazı Değişiklikler Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/462), (Komisyona Geliş Tarihi: 01.06.2010), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)
25. Giresun Milletvekili Eşref Karaibrahim'in; T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Üreticilere Kullandırılan ve Sorunlu Hale Gelen Tarımsal Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanuna Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (2/501), (Komisyona Geliş Tarihi: 01.10.2009), (Tali Komisyon: Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu.)
26. Kastamonu Milletvekili Mehmet SERDAROĞLU ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Oktay Vural'ın; Yaşlılık Aylığı Alırken Çalışmaya Devam Edenlerden Kesilen Sosyal Güvenlik Destek Primi Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Teklifi (2/503), (Komisyona Geliş Tarihi: 01.10.2009), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)
27. Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın; 1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanununa Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/507), (Komisyona Geliş Tarihi: 15.10.2009.)
28. Adıyaman Milletvekili Şevket Köse'nin; Sosyal Güvenli Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/553), (Komisyona Geliş Tarihi: 28.12.2009), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)
29. Adana Milletvekili Hulusi Güven'in; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/587), (Komisyona Geliş Tarihi: 02.02.2010), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)

30. Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu ve İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız'ın; Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/591), (Komisyona Geliş Tarihi: 02.02.2010.)
31. Bartın Milletvekili Muhamet Rıza Yalçınkaya'nın; Adli Personel ile Devlet Davalarını Takip Edenlere Yol Gideri ve Tazminat Verilmesi ile 492 Sayılı Harçlar Kanununun Bir Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/677), (Komisyona Geliş Tarihi: 27.04.2010), (Tali Komisyon: Adalet Komisyonu.)
32. Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ve 6 Milletvekilinin; Esnaf ve Çalışanların Vergi Yükünün Hafifletilmesi ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/681), (Komisyona Geliş Tarihi: 06.05.2010), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)
33. Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın; Esnaf ve Çiftçilerin Sosyal Güvenlik Prim Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Teklifi (2/682), (Komisyona Geliş Tarihi: 14.05.2010), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)
34. Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın; 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununa Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/683), (Komisyona Geliş Tarihi: 14.05.2010.)
35. Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ve 6 Milletvekilinin; Tarımsal Sulama ve Köy İçme Suyu Borçlarının Yapılandırılmasına Dair Kanun Teklifi (2/688), (Komisyona Geliş Tarihi: 14.05.2010), (Tali Komisyon: Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu.)
36. Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ve 6 Milletvekilinin, Esnafın Halk Bankasına ve Esnaf Kredi ve Kefalet Kooperatiflerine; Çiftçileri Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Kredi Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Teklifi

(2/689), (Komisyona Geliş Tarihi: 14.05.2010), (Tali Komisyon: Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu; Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu.)

37. Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ve 6 Milletvekilinin; Sigorta Primi Alacaklarının Tahsilinin Hızlandırılması Hakkında Kanun Teklifi (2/690), (Komisyona Geliş Tarihi: 14.05.2010), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)
38. Kars Milletvekili Gürcan Dağdaş ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ve 6 Milletvekilinin; Vergi Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması Hakkında Kanun Teklifi (2/691), (Komisyona Geliş Tarihi: 14.05.2010.)
39. İzmir Milletvekili Mehmet Ali Susam'ın; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/698), (Komisyona Geliş Tarihi: 14.05.2010), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)
40. Adıyaman Milletvekili Şevket Köse'nin; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/714), (Komisyona Geliş Tarihi: 16.06.2010), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)
41. Bursa Milletvekili Abdullah Özer'in; Doğalgaz Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/740), (Komisyona Geliş Tarihi: 01.10.2010), (Tali Komisyon: Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu.)
42. Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu ve Antalya Milletvekili Osman Kaptan'ın; Vergi ve Benzeri Alacakların Yeniden Yapılandırılarak Tahsilinin Sağlanması ile 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/753), (Komisyona Geliş Tarihi: 15.10.2010), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)
43. Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in; Vergi ve Benzeri Alacakların Yeniden Yapılandırılarak Tahsilinin Sağlanması ile 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/760), (Komisyona Geliş Tarihi: 22.10.2010), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)

44. Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ve Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın Çalışanların Doğum İzninin 20 Haftaya Çıkarılması Hakkında Kanun Teklifi (2/779), (Komisyona Geliş Tarihi: 04.11.2010), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu; Avrupa Birliği Uyum Komisyonu; Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu.)
45. Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun; Esnaf ve Sanatkarlara Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Kefaletiyle Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketince Kullandırılan Kredilerin Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Teklifi (2/783), (Komisyona Geliş Tarihi: 09.11.2010), (Tali Komisyon: Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu.)
46. İstanbul Milletvekili Ayşe Jale Ağırbaş'ın; Bazı Kamu Alacaklarının Tahsil ve Terkinine İlişkin Kanun Teklifi (2/800), (Komisyona Geliş Tarihi: 26.11.2010), (Tali Komisyon: Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu.)
47. Kocaeli Milletvekili Eyüp Ayar ve 2 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/801), (Komisyona Geliş Tarihi: 01.12.2010), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu; İçişleri Komisyonu.)
48. Kahramanmaraş Milletvekili Veysi Kaynak'ın; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/802), (Komisyona Geliş Tarihi: 01.12.2010), (Tali Komisyon: İçişleri Komisyonu; Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu; Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)
49. Bitlis Milletvekili Mehmet Nezir Karabaş'ın; 2022 sayılı 65 yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/805), (Komisyona Geliş Tarihi: 02.12.2010), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)
50. Muğla Milletvekili Fevzi Topuz'un 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/806), (Komisyona Geliş Tarihi: 02.12.2010), (Tali Komisyon: Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu.)

51. Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ile 1 Milletvekilinin; 31/05/2006 Tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/808), (Komisyona Geliş Tarihi: 07.12.2010), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)
52. Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/809), (Komisyona Geliş Tarihi: 07.12.2010), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu; İçişleri Komisyonu.)
53. Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; 29/8/1977 Tarihli ve 2108 Sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/810), (Komisyona Geliş Tarihi: 07.12.2010), (Tali Komisyon İçişleri Komisyonu.)
54. Bolu Milletvekili Fatih Metin ve 2 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/811), (Komisyona Geliş Tarihi: 07.12.2010), (Tali Komisyon: Milli Savunma Komisyonu; Anayasa Komisyonu; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu; Adalet Komisyonu.)
55. Trabzon Milletvekili M. Akif Hamzaçebi'nin; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/812), (Komisyona Geliş Tarihi: 09.12.2010), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.)
56. Kahramanmaraş Milletvekili Veysi Kaynak ve 2 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/821), (Komisyona Geliş Tarihi: 23.12 2010), (Tali Komisyon: Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu; Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu; İçişleri Komisyonu; Adalet Komisyonu.)

# ALT KOMİSYON METNİ

## BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU VE DİĞER BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

### BİRİNCİ KISIM
### Genel Hükümler

**Kapsam ve tanımlar**

**MADDE 1-** (1) Bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarında yer alan hükümleri;

a) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren;

1) 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

2) 2010 yılına ilişkin olarak 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

3) 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları,

b) 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce, 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu, mülga 11/2/1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, 10/6/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 18/1/1984 tarihli ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 23/5/1987 tarihli ve 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun gereğince verilen idari para cezaları,

c) Yukarıdaki bentler dışında kalan ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan; **adli ve idari para cezaları ile** 7/3/1954 tarihli ve 6326 sayılı Petrol Kanununa istinaden alınan Devlet hissesi ve Devlet hakkı, mülga 22/6/1956 tarihli ve 6747 sayılı Şeker Kanununa istinaden alınan şeker fiyat farkı, mülga 10/9/1960 tarihli ve 79 sayılı Milli Korunma Suçlarının Affına, Milli Korunma Teşkilat, Sermaye ve Fon Hesaplarının Tasfiyesine ve Bazı Hükümler İhdasına Dair Kanuna istinaden alınan akaryakıt fiyat istikrar payı ve akaryakıt fiyat farkı, 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununa istinaden alınan Devlet hakkı ve özel idare payı ile madencilik fonu, 10/8/1993 tarihli ve 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye istinaden alınan kılavuzluk ve römorkörcülük hizmet **payları** hariç olmak üzere, asli ve fer'i amme alacakları,

ç) 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Gümrük Müsteşarlığına bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, zamlar ve gecikme zammı alacakları,

d) Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarihe veya bu Kanunun ilgili hükümlerinde belirtilen sürelerin sonuna kadar tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan;

1) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin; sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

2) 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin isteğe bağlı sigorta primleri ve topluluk sigortası primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

3) Yaşlılık, emekli aylığı veya malullük aylığı bağlandıktan sonra 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık statüsü kapsamında sigortalı sayılmasını gerektirir nitelikte çalışması nedeniyle ilgili mevzuatına göre ödenmesi gereken, 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin sosyal güvenlik destek primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

4) 30/6/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) bitirilmiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

5) 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup ilgili kanunları uyarınca uygulanan idari para cezaları ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

6) İlgili kanunları gereğince takip edilen 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin; damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı ile bunlara bağlı gecikme zammı alacakları,

e) İl özel idarelerinin, **idari para cezaları ve 3213 sayılı Kanuna istinaden alınan özel idare payı hariç,** 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan, asli ve fer'i amme alacakları,

f) Belediyelerin;

1) **İdari para cezaları ile 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun mükerrer 97 nci maddesinin (b) fıkrası gereğince belediyelere ödenmesi gereken paylar hariç,** 213 sayılı Kanun kapsamına giren ve 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, bunların dışında kalan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan, asli ve fer'i amme alacakları,

2) 2464 sayılı Kanunun 97 nci maddesine göre tahsili gereken ve vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan ücret alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları,

3) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamındaki belediyelerin su abonelerinden olan ve vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan su **kullanımından kaynaklanan** alacakları ile bunlara bağlı fer'i **(sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dahil)** alacakları,

g) 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dahil) alacakları,

ğ) **İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar ile kıymetli maden, kıymetli taşlar ve bunlardan mamûl ziynet eşyası ile kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar beyanı,**

h) Bu Kanunun ilgili bölümlerinde geçen diğer alacaklar,

hakkında uygulanır.

(2) Bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarında geçen;

a) Vergi tabiri, 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergi, resim, harç ve fon payı ile eğitime katkı payını,

b) Gümrük vergileri tabiri, ilgili mevzuat uyarınca eşyanın ithali veya ihracında uygulanan ve Gümrük Müsteşarlığına bağlı gümrük idarelerince takip ve tahsil edilen gümrük vergisi, diğer vergiler, eş etkili vergiler ve mali yüklerin tümünü,

c) TEFE/ÜFE aylık değişim oranları tabiri, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını,

ç) Beyanname tabiri, vergi tarhına esas olan beyanname ve bildirimleri,

ifade eder.

(3) Bu Kanunun Beşinci Kısmı bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılması ve yeni hükümler ihdasına ilişkin hükümleri kapsar.

## İKİNCİ KISIM
## Maliye Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına, İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Bağlı Tahsil Dairelerince Takip Edilen Amme Alacakları ile Belediyelerin ve Büyükşehir Belediyeleri Su ve Kanalizasyon İdarelerinin Bazı Alacaklarına İlişkin Hükümler

### BİRİNCİ BÖLÜM
### Tahsilatın Hızlandırılmasına İlişkin Hükümler

**Kesinleşmiş alacaklar**

**MADDE 2-** (1) Maliye Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil dairelerince takip edilen amme alacaklarından bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla (bu tarih dahil);

a) Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan vergilerin/gümrük vergilerinin ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilere/gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ve **aslı bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olanlar dahil olmak üzere** asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

b) Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezaları ile iştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilmiş olan vergi cezalarının ve 4458 sayılı Kanun ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük **vergileri** asıllarına bağlı olmaksızın kesilmiş olan idari para cezalarının; % 50'si ve **bu tutara** gecikme zammı yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece gecikme zammından ibaret olması halinde gecikme zammı yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan % 50'sinin ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

c) Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında olan idari para cezalarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla **cezaya** bağlı fer'ilerin tamamının,

ç) Ödenmemiş olan ve yukarıdaki bentlerin dışında kalan (28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında olup tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan amme alacakları dahil) asli amme alacaklarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bu alacaklara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla uygulanan faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının,

d) 20/2/2008 tarihli ve 5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanunun 1 inci ve 2 nci maddeleri gereğince ödenmesi gerektiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan tutarların bu madde kapsamında ödenmesi halinde 5736 sayılı Kanun gereğince hesaplanan binde iki oranındaki faiz alacaklarının tamamının,

tahsilinden vazgeçilir.

(2) İhtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler hakkında bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanır.

(3) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak 2010 yılında tahakkuk eden ve bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan geçici vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zamları yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ödenmek suretiyle bu madde hükmünden yararlanılır. Bu takdirde, 2010 yılına ilişkin yıllık gelir/kurumlar vergisinin tahakkukunu müteakip ödenecek taksitlerde, vergi aslının ödenmesi şartı aranmaz.

(4) Bu Kanun kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi ve bu vergiye bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ait olduğu taşıt için, bu Kanun hükümlerinin ihlal edilmemiş olması koşuluyla bu Kanunda belirtilen ödeme süresi sonuna kadar 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin (d) fıkrası hükmü uygulanmaz.

(5) 2464 sayılı Kanunun 97 nci maddesine göre tahsili gereken ücretler ile su **kullanımından kaynaklanan alacaklardan** vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olanlar ile bunlara bağlı fer'iler **(sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dahil)** hakkında bu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi hükmü uygulanır.

(6) 2560 sayılı Kanun kapsamında büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan; su ve atık su bedeli alacak asıllarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dahil) hakkında bu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi halinde bu alacaklara bağlı cezaların ve gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dahil) tahsilinden vazgeçilir.

(7) Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

(8) 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) dahilde işleme rejimi kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ancak bu Kanunda öngörülen başvuru süresi sonuna kadar ihracat taahhüt hesabı müeyyideli kapatılan dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamına giren takibe konu kamu alacaklarına bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanır.

**Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan amme alacakları**

**MADDE 3-** (1) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda; vergilerin/gümrük vergilerinin % 50'si **bu tutara ilişkin** faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilerin/gümrük vergilerinin % 50'si, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla gümrük vergilerine ilişkin gümrük yükümlülüğü doğmuş ve idari itiraz süresi geçmemiş veya idari itiraz mercilerine intikal etmiş bulunan tahakkuklar hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır.

(2) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla bölge idare mahkemeleri veya Danıştay nezdinde ilgisine göre itiraz veya temyiz süreleri geçmemiş ya da itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda, bu maddeye göre ödenecek alacak asıllarının tespitinde, bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla tarhiyatın/tahakkukun bulunduğu en son safhadaki tutar esas alınır. Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce verilmiş en son kararın;

a) Terkine ilişkin karar olması halinde, ilk tarhiyata/tahakkuka esas alınan vergilerin/gümrük vergilerinin % 20'si ile bu tutara **ilişkin** faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, verginin/gümrük vergilerinin kalan % 80'inin, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve **alacak aslına** bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

b) Tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması halinde, tasdik edilen vergilerin/gümrük vergilerinin tamamı ile bu tutara **ilişkin** faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve **alacak aslına** bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

tahsilinden vazgeçilir. Ancak, verilen en son kararın bozma kararı olması halinde birinci fıkra hükmü, kısmen onama kısmen bozma kararı olması halinde ise onanan kısım için bu fıkranın (b) bendi, bozulan kısım için birinci fıkra hükmü uygulanır.

(3) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla sadece vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin dava açılmış olması halinde;

a) Asla bağlı cezaların, verginin/gümrük vergilerinin bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olması veya 2 nci maddeye ilişkin olarak bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla, tamamının ve bunlara bağlı gecikme zamlarının,

b) Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarından/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarından bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda cezanın % 25'inin, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda cezanın % 10'unun, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen ceza tutarının % 25'inin, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların,

tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkranın (b) bendi hükmü tarh edilen vergi ile birlikte dava konusu edilen asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezaları için de uygulanır.

(4) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla üçüncü fıkra kapsamı dışında kalan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren idari para cezalarına ilişkin idari yaptırım kararlarına karşı dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış olması halinde; kesilen idari para cezalarından ilk derece yargı merciinde ihtilaflı olanlarda cezanın % 50'si, ilk derece yargı merciinin cezayı kaldırdığı ancak itiraz veya temyiz merciinde yargılamanın devam ettiği safhada olanlarda cezanın % 20'si, ilk derece yargı merciinin kısmen veya tamamen onayladığı cezalarda onaylanan kısmın % 50'si ile **bu tutara** faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezalar ile bu cezalara bağlı fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(5) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla dava açma süresi geçmemiş olan vergi cezaları için üçüncü fıkra hükmü uygulanır.

(6) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilen vergi cezalarında, cezaya muhatap olanlar bu madde hükmünden üçüncü fıkranın (b) bendinde açıklandığı şekilde yararlanır.

(7) Bu maddeye göre ödenecek alacakların tespitinde esas alınacak olan en son karar, tarhiyata/tahakkuka ilişkin verilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce **(bu tarih dahil)** taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karardır.

(8) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla; uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış ancak, dava açma süresi geçmemiş alacaklar da bu madde hükmünden yararlanır.

(9) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan amme alacaklarından yıllık gelir veya kurumlar vergilerini, gelir (stopaj) vergisi, **kurumlar** (stopaj) vergisi, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi için bu madde ile 2 nci madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükelleflerin taksit ödeme süresince bu vergi türleri ile ilgili verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden vergileri çok zor durum olmaksızın her bir vergi türü itibarıyla bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri **ya da eksik ödemeleri** halinde belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybederler.

(10) Bu madde hükmünden yararlanılması için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması şarttır.

(11) Bu madde hükmünden yararlanmak için başvuruda bulunan ancak bu Kanunda belirtilen ödeme şartını yerine getirmeyen borçlulardan ilk tarhiyata/tahakkuka göre belirlenen alacaklar başka bir işleme gerek olmaksızın takip edilir. Şu kadar ki, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce verilmiş olan en son **yargı** kararının, tarhiyatın/tahakkukun tasdikine ilişkin olması halinde bu karar üzerine tahakkuk eden alacaklar takip edilir.

## İKİNCİ BÖLÜM
## İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan İşlemler

**İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan vergiler**

**MADDE 4-** (1) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanıldığı halde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine bu Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edilir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilen vergilerin % 50'si ile **bu tutara** gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın % 25'inin; ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesi şartıyla vergi aslının % 50'sinin, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın % 75'inin, vergilere bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyaı cezalarında, cezaya muhatap olanların, cezanın % 25'ini birinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde cezanın kalan % 75'inin tahsilinden vazgeçilir.

(3) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları hakkında bu madde hükümleri uygulanır. Şu kadar ki, asla bağlı vergi cezalarının bu madde kapsamında tahsilinden vazgeçilebilmesi için verginin bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olması veya bu Kanunun 2 nci maddesine göre ödenmesi şarttır.

(4) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tamamlandığı halde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılır. Yapılan tarhiyat üzerine bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen şekilde belirlenen tutarın, birinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.

(5) Bu madde hükümlerinden yararlanılabilmesi için **madde kapsamında ödeme başvurusunda bulunulan alacağa ilişkin** dava açılmaması şarttır.

(6) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla, 213 sayılı Kanunun tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar için de bu madde hükmü uygulanır.

(7) Bu Kanunun 3 üncü maddesi ile bu madde hükmünden yararlananlar, ayrıca 213 sayılı Kanunun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve vergi cezalarında indirim hükümlerinden yararlanamazlar.

(8) Bu madde uygulamasında incelemeye başlama; bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce mükellefler nezdinde; vergi incelemesine başlanıldığı hususunun bir tutanağa bağlanması, vergi incelemesi yapılmak üzere mükellefin yazı ile davet edilmesi, kanuni defter ve belgeleri isteme yazısının tebliğ edilmiş olması, matrah tesisine yönelik tutanak düzenlenmesi ya da kanuni defter ve belgelerin incelenmek üzere vergi incelemesine yetkili olanlara ibraz edilmiş olması hallerini kapsar.

**Pişmanlıkla ya da kendiliğinden yapılan beyanlar**

**MADDE 5-** (1) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar;

a) 213 sayılı Kanunun;

1) 371 inci maddesine göre beyan edilen matrahlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak pişmanlık zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla pişmanlık zammı ve vergi cezalarının tamamının,

2) 30 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre kendiliğinden verilen beyannameler üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla gecikme faizi ve vergi cezalarının tamamının,

b) 4458 sayılı Kanuna ve ilgili diğer kanunlara göre tahakkuku ve tahsili gerektiği halde yükümlü tarafından beyan edilmeyen aykırılıkların, ilgili gümrük idaresine bildirilmesi durumunda, gümrük vergilerinin tamamı ile hesaplanacak faiz yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla faizlerin ve idari para cezalarının tamamının,

c) 2010 yılı ve önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak emlak vergisi bildiriminde bulunmayan veya bildirimde bulunduğu halde vergisi eksik tahakkuk eden mükelleflerce bildirimde bulunulması ve tahakkuk eden vergi ve taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamı ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, bu alacaklara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve vergi cezalarının,

tahsilinden vazgeçilir.

(2) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 64 üncü maddesinde sayılan diğer ücret mükelleflerinin, 2011 yılı Şubat ayı sonuna kadar vergi dairelerine başvurarak 2011 takvim yılına ilişkin gelir vergilerini tarh ettirmeleri ve karnelerine işletmeleri kaydıyla önceki dönemlere ilişkin olarak herhangi bir vergi ve ceza aranmaz. Bu mükelleflerden daha önce mükellefiyet kaydını yaptırmamış olanların işe başlama tarihi olarak bu Kanuna göre yaptıkları müracaat tarihi esas alınır.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
## Matrah ve Vergi Artırımı

**Gelir ve kurumlar vergisinde matrah artırımı**

**MADDE 6-** (1) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde vergiye esas alınan matrahlarını, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar, 2006 takvim yılı için % 30, 2007 takvim yılı için % 25, 2008 takvim yılı için % 20, 2009 takvim yılı için % 15 oranlarından az olmamak üzere artırdıkları takdirde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmaz.

(2) Gelir vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları gelir vergisi beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dahil) olması halinde, vergilendirmeye esas alınacak matrah ile birinci fıkraya göre

artırdıkları matrahlar, **işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için 2006 takvim yılı için 6.370 liradan, 2007 takvim yılı için 6.880 liradan, 2008 takvim yılı için 7.480 liradan, 2009 takvim yılı için 8.150 liradan, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler (serbest meslek erbabı dahil) için 2006 takvim yılı için 9.550 liradan, 2007 takvim yılı için 10.320 liradan, 2008 takvim yılı için 11.220 liradan, 2009 takvim yılı için 12.230** liradan az olamaz. Ancak, beyana tabi geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan gelir vergisi mükellefleri için vergilendirmeye esas alınacak matrah, ilgili yıllar **itibarıyla bilanço esasına göre defter tutan mükellefler** için belirlenmiş tutarın 1/5'i, basit usulde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri için ise 1/10'u olarak dikkate alınır. Bu fıkranın uygulamasında ilgili yıllar itibarıyla gayrimenkul sermaye iratları için belirlenen istisna tutarları dikkate alınmaz.

(3) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya kazanç elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve kazançlarını vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dahil) olması halinde, vergilendirmeye esas alınacak matrahlar ile birinci fıkraya göre artırdıkları matrahlar, 2006 takvim yılı için **19.110** liradan, 2007 takvim yılı için **20.650** liradan, 2008 takvim yılı için **22.440** liradan, 2009 takvim yılı için **24.460** liradan az olamaz.

(4) Bu madde hükmüne göre artırılan matrahlar, % 20 oranında vergilendirilir ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi ve fon alınmaz. Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu beyannameler üzerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için bu Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddeleri hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla, bu madde hükmüne göre artırılan matrahları % 15 oranında vergilendirilir. İstisna, indirim ve mahsuplar nedeniyle bu beyannameler üzerinden ödenmesi gereken verginin bulunmaması halinde de bu hüküm uygulanır.

(5) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesi, geçici 67 nci maddesinin sekizinci fıkrası ve 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş olan kazanç ve iratlarının da bulunması halinde, birinci fıkrada belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlar üzerinden tevkif edilen vergilerin, ait olduğu yıla ilişkin olarak birinci fıkrada belirtilen şekilde artırılması şarttır.

(6) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesi, geçici 67 nci maddesinin sekizinci fıkrası ve 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olmaları halinde, bu yıllara ilişkin olarak birinci fıkrada belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarını, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar, üçüncü fıkrada belirtilen asgari matrahın % 50'sinden az olmamak kaydıyla beyan etmeleri şarttır. Bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlar üzerinden % 15 oranında vergi hesaplanır.

**(7)** Bu maddenin beşinci **ve** altıncı, fıkralarında yer alan hükümlerden yararlanarak artırımda veya beyanda bulunan mükelleflerin, bu yıllara ilişkin olarak birinci fıkrada belirtilen vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için ilgili yıllarda vergiye esas alınan kurumlar vergisi matrahlarını da üçüncü fıkrada belirtilen tutarlardan az olmamak üzere birinci fıkrada belirtilen şekilde artırmaları şarttır.

**(8)** Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu madde hükmünden yararlanarak beyan ettikleri matrahları artırmaları halinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilmez.

**(9)** Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında bulundukları yıllara ait zararların % 50'si, 2010 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmez.

**(10)** İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları bu madde hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemez.

**(11)** Matrah artırımında bulunan mükelleflerin yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili taleplerine ilişkin inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır.

**(12)** İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kısa dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanır.

**(13)** Bu maddenin birinci fıkrası kapsamında matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

**Katma değer vergisinde artırım**

**MADDE 7-** (1) Katma değer vergisi mükelleflerinin, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dahil) beyannamelerindeki hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden 2006 yılı için % 3, 2007 yılı için % 2,5, 2008 yılı için % 2 ve 2009 yılı için % 1,5 oranına göre belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımı olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar beyan etmeleri halinde, bu mükellefler nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz. 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi ve geçici 17 nci maddesine göre tecil-terkin uygulamasından faydalanan mükelleflerde artırıma esas tutarın belirlenmesinde, tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülür.

(2) Bir aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükelleflerince, artırımda bulunulmak istenilen yıl içindeki vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak,

a) Verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinden, en az üç döneme ait beyannamenin verilmiş olması halinde, bu yıla ait dönemlerden verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur ve bu tutar üzerinden birinci fıkrada belirtilen oranlara göre artırım tutarı hesaplanır.

b) Hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması halinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla, artırılan matrah üzerinden % 18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu maddeden yararlanılır. Bu durumda olan adi ortaklık, kollektif ve adi komandit ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları şarttır.

c) İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması veya diğer nedenlerle hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması ile tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması halinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden % 18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu maddeden yararlanılır. Şu kadar ki, ilgili takvim yılı içinde yukarıdaki işlemlerin yanı sıra vergiye tabi işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükelleflerin bu madde hükmüne göre ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak % 18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olamaz. Bu kapsama giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları halinde bu madde hükmünden yararlanamaz.

(3) Vergilendirme dönemi üç aylık olan katma değer vergisi mükelleflerinin, yıllık asgari artırım tutarı, hiç beyanname vermemiş olmaları halinde ikinci fıkranın (b) bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde, en az bir dönem için beyanname vermiş olmaları halinde ise aynı fıkranın (a) bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde belirlenir.

(4) Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur. Şu kadar ki, mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları halinde, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.

(5) Mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

(6) Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile ilgili inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır. Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.

(7) Bu madde hükmüne göre ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmaz, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmez veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılmaz.

**Gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisinde artırım**

**MADDE 8-** (1) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca hizmet erbabına ödenen ücretlerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dahil) muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden 2006 yılı için % 5, 2007 yılı için % 4, 2008 yılı için % 3 ve 2009 yılı için % 2 oranında hesaplanacak gelir vergisini, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar idareye başvurarak artırımda bulunmayı kabul etmeleri halinde, bu mükellefler nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak ücret yönünden gelir (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyat yapılmaz.

(2) **Birinci fıkra kapsamında vergi** artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak;

a) Verilmesi gereken muhtasar beyannamelerden, en az bir döneme ilişkin beyanname verilmiş olması halinde, beyan edilmiş ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutar **ortalaması alınmak suretiyle** bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık ücretler üzerinden gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunur ve bu tutar üzerinden birinci fıkrada belirtilen oranlarda gelir vergisi hesaplanır.

b) Hiç beyanname verilmemiş olması halinde, her ay için hesaplanacak asgari gelir (stopaj) vergisine esas olmak üzere en az;

1) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ilgili yılda verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi,

2) İlgili yılda aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması halinde, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar verilmiş olmak şartıyla, izleyen vergilendirme dönemlerinde verilen ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi,

3) Bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması halinde en az iki işçi,

çalıştırıldığı kabul edilmek ve ilgili yılın son vergilendirme döneminde onaltı yaşından büyük işçiler için geçerli olan asgari ücret tutarı esas alınarak hesaplanan gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden birinci fıkrada belirtilen oranlarda gelir vergisini ödemek suretiyle bu maddeden yararlanılır.

**(3) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2), (3) ve (5) numaralı bentleri ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların, ilgili yıl içinde verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dahil) muhtasar beyannamelerinde (ilgili yıl içinde verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeksizin) yer alan söz konusu ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden;**

**a) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) ve (5) numaralı bentleri ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere 2006 yılı için % 5, 2007 yılı için % 4, 2008 yılı için % 3 ve 2009 yılı için % 2 oranında hesaplanacak vergiyi,**

**b) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere 2006 ila 2009 yılları için her bir yıl itibarıyla % 1 oranında hesaplanacak vergiyi,**

**bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar idareye başvurarak artırımda bulunmayı kabul etmeleri halinde, bu mükellefler nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak söz konusu ödemeler yönünden gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz.**

**(4) Üçüncü fıkra kapsamında matrah veya vergi artırımında bulunulan yıl içinde hiç muhtasar beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte artırılması istenen ödeme türünün beyannamede bulunmaması halinde,**

**a) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarının % 50'si esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden % 15 oranında hesaplanan vergiyi,**

**b) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için beyana tabi geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden % 15 oranında hesaplanan vergiyi,**

**c) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bentlerinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden % 3 oranında hesaplanan vergiyi,**

**ödemek suretiyle, bu maddeden yararlanılır.**

**(5) Bu madde uyarınca artırımda bulunulması durumunda ayrıca gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartı aranmaz.**

**(6) Gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunmak isteyenlerin, yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları halinde faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için (ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınmak suretiyle) bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.**

**(7) Gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.**

**(8)** Bu madde hükmüne göre artırıma esas ücret tutarı **ile matrahlar**, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

**(9) Bu madde kapsamında artırımdan** yararlanılarak hesaplanan gelir vergisine herhangi bir istisna ve indirim uygulanmaz.

**Matrah ve vergi artırımına ilişkin ortak hükümler**

**MADDE 9-** (1) Bu Kanunun 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddelerine göre,

a) Hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şarttır. Bu vergilerin bu Kanunda belirtilen şekilde ödenmemesi halinde, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen oranın bir kat fazlası oranında uygulanacak gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsiline devam olunur.

b) Hesaplanarak veya artırılarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmez; indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaz.

c) Artırılan matrahlar nedeniyle geçici vergi hesaplanmaz ve tahsil olunmaz.

ç) Matrah veya vergi artırımında bulunulması, 213 sayılı Kanunun defter ve belgelerin muhafaza ve ibrazına ilişkin hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

(2) Daha önce nezdinde vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler, vergi incelemesi yapılan yıllar için de artırımda bulunabilirler.

(3) İdarenin, artırımda bulunulmayan yıllar veya dönemler için vergi incelemesi yapma hakkı saklıdır.

(4) Bu Kanuna göre matrah veya vergi artırımında bulunulması, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, bu Kanunun 6 ncı maddesinin **onbirinci** fıkrası ve 7 nci maddesinin altıncı fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ayın başından itibaren bir ay içerisinde sonuçlandırılamaması halinde, bu işlemlere devam edilmez. Bu süre içerisinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi halinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunulmuş olması şartıyla, inceleme ve takdir sonucu bulunan fark, bu Kanunun 6 ncı, 7 nci ve 8 inci madde hükümleri ile birlikte değerlendirilir. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

(5) Matrah veya vergi artırımı dolayısıyla mükelleflerce verilen yıllık, muhtasar ve katma değer vergisi beyannameleri ve diğer beyannameler için damga vergisi alınmaz.

(6) 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasındaki "defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler", bu Kanunun 6 ncı, 7 nci ve 8 inci madde hükümlerinden yararlanamazlar.

(7) Mükelleflerin bu Kanuna göre matrah veya vergi artırımı yaptıkları dönemlere ilişkin olarak kanuni süresinde vermedikleri anlaşılan beyannameler nedeniyle 213 sayılı Kanunun usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

(8) Bu Kanun hükümlerine göre **matrah veya vergi artırımı ile ilgili olarak** doğru beyan **edilmemesi veya vergi hataları nedeniyle** eksik tahakkuk eden vergiler, ilk taksit ödeme süresinin sonunda tahakkuk etmiş sayılır ve bu Kanunda açıklandığı şekilde tahsil edilir.

## DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
## Stok Beyanları

**İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar**

**MADDE 10-** (1) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil), işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel ile bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebilirler. Bildirime dahil edilen kıymetler için amortisman ayrılmaz.

(2) Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, birinci fıkra hükümleri uyarınca aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere özel karşılık hesabı açarlar. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi halinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

(3) Birinci fıkra uyarınca beyan **edilen;** genel orana tabi makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden % 10 oranı, indirimli orana tabi diğer makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabi olduğu oranların yarısı esas alınarak katma değer vergisi hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez. Emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirilir. Bu emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için 3065 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz.

(4) Kıymetli maden ve ziynet eşyası imalatı ve ticareti faaliyetinde bulunan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil) işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan kıymetli maden (altın, platin ve gümüş) ve kıymetli taşlar (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet, inci gibi) ile bunlardan mamûl ziynet eşyasını bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen süre ve şekilde bildirmeleri halinde, bu kıymetlerin bildirilen değeri üzerinden % 2,5 oranında vergi öderler. Bu suretle tahakkuk ettirilen vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir. Ödenen bu vergiler, gelir ve kurumlar vergisinden mahsup edilemez, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez. **Bu mallar için 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunun 4 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz.**

(5) Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, dördüncü fıkra uyarınca aktiflerine kaydettikleri kıymetler için özel karşılık hesabı açarlar. Bu hesapta izlenen karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi halinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu kıymetleri defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

(6) Bu madde kapsamında bildirilen kıymetlerin satılması halinde satış bedeli, bunların deftere kaydedilen değerinden düşük olamaz.

**Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar**

**MADDE 11-** (1) Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan mallar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil), kayıtlarında yer aldığı halde işletmelerinde mevcut olmayan **emtialarını**, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar, aynı nev'iden **emtialara** ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranını dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilirler. Gayrisafi kâr oranının cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınır.

b) Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmaz.

(2) Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu **ve ortaklardan alacaklar** hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, **30/6/2010** tarihi itibarıyla **düzenleyecekleri** bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları **ile işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını** bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.

b) (a) bendi kapsamında beyan edilen tutarlar üzerinden **% 5** oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.

c) **Bu fıkra kapsamında ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez, beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez. Bu fıkra uyarınca beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmaz.**

(3) Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak yılı içerisinde ödenmesi gereken vergilerin ödeme sürelerinde değişiklik yapmaya, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre bildirimde bulunma zorunluluğu getirmeye ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

## ÜÇÜNCÜ KISIM
## Sosyal Güvenlik Kurumuna Bağlı Tahsil Dairelerince Takip Edilen Alacaklara İlişkin Hükümler

### BİRİNCİ BÖLÜM
### Tahsilatın Hızlandırılmasına İlişkin Hükümler

**Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları**

**MADDE 12-** (1) 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahakkuk ettiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan;

a) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan; sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,

b) Bu Kanuna göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkanı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,

c) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,

asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Yaşlılık, emekli aylığı veya malullük aylığı bağlandıktan sonra 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık statüsü kapsamında sigortalı sayılmasını gerektirir nitelikte çalışması nedeniyle ilgili mevzuatına göre sosyal güvenlik destek primi ödemesi gerekenlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tescili yapılmış olanların, 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan sosyal güvenlik destek primi asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamın tahsilinden vazgeçilir.

(3) 30/6/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce Kurumca re'sen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan; özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamın tahsilinden vazgeçilir.

(4) 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava açma süresi sona erdiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının % 50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde idari para cezası asıllarının kalan % 50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamın tahsilinden vazgeçilir.

(5) Bu madde kapsamına giren alacakların; asıllarının bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olmasına rağmen, fer'ilerinin bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın % 40'ının bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde kalan % 60'ının tahsilinden vazgeçilir.

**Dava safhasında bulunan veya dava açma süresi sona ermemiş idari para cezaları**

**MADDE 13-** (1) 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tahakkuk ettiği halde dava açılmış veya dava açma süresi sona ermemiş olan idari para cezası asıllarının % 25'i ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, idari para cezası asıllarının kalan % 75'i ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Bu madde kapsamına giren alacakların tahakkuk ettiği tarih itibarıyla bu madde için öngörülen başvuru süresinin onbeş günden az kaldığı hallerde, bu alacaklar için bu maddeye göre yapılacak başvuru süresi tahakkuk tarihinden itibaren onbeş gün olarak uygulanır.

**Ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları**

**MADDE 14-** (1) 30/6/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) bitirilmiş **özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için** bu Kanunun yayım **tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar başvurulduğu halde bu sürenin sonuna kadar** Kurumca re'sen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edilememiş olan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın**, ilk taksit bu Kanuna göre** hesaplanan tutarın işverene tebliğ **edildiği** tarihi izleyen **ikinci aydan başlamak üzere, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde,** bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar re'sen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edilen eksik işçilik tutarları üzerinden hesaplanan sigorta prim tutarları, bu Kanunun 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen alacaklar için öngörülen süre ve şekilde ödenir.

(2) Bu madde ile 12 nci ve 13 üncü madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

(3) Bu madde ile 12 nci ve 13 üncü madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların taksit ödeme süresince tahakkuk eden sigorta primlerini çok zor durum olmaksızın bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri **ya da eksik ödemeleri** halinde, belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybederler.

**Sosyal güvenlik borç yapılandırma anlaşmalarının ihyasına ilişkin hükümler**

**MADDE 15-** (1) Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçları 5510 sayılı Kanunun geçici 24 üncü veya geçici 25 inci maddeleri uyarınca yeniden yapılandırıldığı halde, taksit ödeme yükümlülüklerini yerine getirmemiş olmaları nedeniyle yeniden yapılandırma haklarını kaybetmiş olanlardan, yapılandırmaları oniki taksite kadar yapılmış olanların, ödenmemiş taksit sayısı dörtten fazla olmayanların; yapılandırmaları yirmidört taksite kadar yapılmış olanların, ödenmemiş taksit sayısı sekizden fazla olmayanların; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar yazılı olarak başvurmaları halinde, bozulmuş olan yeniden yapılandırma anlaşmaları **anılan** kanun hükümleri uyarınca yapılmış olan başvuru tarihi ve taksitlendirme süresi dikkate alınarak ihya edilir.

(2) Bu Kanun uyarınca yeniden yapılandırma anlaşmaları ihya edilen borçluların, yeniden yapılandırma anlaşmalarının bozulduğu tarihten sonra **5510 sayılı Kanunun geçici 24 üncü ve geçici 25 inci maddeleri** kapsamına giren borçları için bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar yapmış oldukları ödemeler, **anılan** yapılandırma kanunu hükümlerine göre mahsup edilir.

(3) İhya veya mahsup işlemleri sonucunda süresi içinde ödenmediği veya eksik ödendiği anlaşılan taksit tutarlarının tamamının, ödeme süresinin sona erdiği tarihten ödemenin yapılacağı tarihe kadar her ay için Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait Türk Lirası cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faiz oranına bir puan eklenmek suretiyle bulunacak faiz oranının bileşik bazda uygulanması sonucunda hesaplanacak faiz tutarıyla birlikte bu maddeye göre yapılan başvuru tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar ödenmesi halinde ilgili kanunda öngörülen yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanılır. Bu fıkrada belirtilen ödeme yükümlülüklerinin söz konusu üç aylık süre içinde tam olarak yerine getirilmemesi halinde yeniden yapılandırma hakkı kaybedilir ve yapılandırma işlemleri iptal edilir.

(4) Bu madde kapsamına giren alacakların üçüncü fıkrada belirtilen şekilde tamamen ödenmemesi halinde, ihya öncesi duruma dönülerek ödedikleri taksit tutarları sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre borçlarına mahsup edilir.

(5) 5510 sayılı Kanunun geçici 24 üncü veya geçici 25 inci maddeleri kapsamına giren borçları yeniden yapılandırılanlardan, yeniden yapılandırma haklarını kaybetmiş olup kapsama giren borçlarının tamamını sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre ödemiş olanlar hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. Borçlarını kısmen ödemiş olup bu maddeden yararlanmak için başvuranlara, daha önce ödemiş oldukları tutarlar iade edilmez, bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları saklı kalmak kaydıyla mahsup işlemi yapılmaz.

**(6) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.**

**Sigortalılık süreleri durdurulanların ihya prim borçları**

**MADDE 16-** (1) Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan mülga 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre tescilleri yapıldığı halde prim borçları nedeniyle ilgili kanunları uyarınca sigortalılık süreleri durdurulmuş ve bu sigortalılık süreleri bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ihya edilmemiş olanların kendileri veya hak sahipleri, bu sigortalılık sürelerinin ihyası amacıyla 5510 sayılı Kanunun geçici 17 nci maddesinin ikinci fıkrasına istinaden bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar yapacakları yazılı müracaatlarında, durdurulan bu sigortalılık süreleri için ödeyecekleri prim tutarının, sigortalılık süreleri durdurulmamış gibi değerlendirilerek bu Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasına göre hesaplanmasını talep edebilirler. Bu şekilde hesaplanan prim borç tutarının tamamı bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen beşinci ayın sonuna kadar ödendiği takdirde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Bu **maddede** belirtilen süre içinde hesaplanan borç tutarının tamamının ödenmemesi halinde ihya işlemi geçerli sayılmaz ve bu **madde** kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin bu **madde** kapsamı haricinde başkaca prim borcunun bulunmaması kaydıyla iade edilir.

## DÖRDÜNCÜ KISIM
## Çeşitli ve Ortak Hükümler

### BİRİNCİ BÖLÜM
### Çeşitli Hükümler

**Diğer alacaklar ve çeşitli hükümler**

**MADDE 17-** (1) 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası ile 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 39 uncu maddesine göre verilen idari para cezaları hariç olmak üzere, 31/7/2010 tarihinden önce idari yaptırım kararı verildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilgilisine tebliğ edilmemiş olan ve genel bütçeye gelir kaydı gereken ve her bir kabahat için 120 liranın (bu tutar dahil) altında kalan idari para cezaları tebliğ edilmez, tebliğ edilmiş olanların ve bunlara bağlı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki, bu fıkra kapsamına giren ve mülga 5539 sayılı Kanun ile 6001 sayılı Kanun gereğince verilen idari para cezası ile birlikte ilgilisine tebliği gereken ve tutarı 12 lira ve altında kalan geçiş ücretleri için de bu fıkra hükmü uygulanır.

(2) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan ve vadesi 31/12/2004 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamına giren her bir alacağın türü, dönemi, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 50 lirayı aşmayan asli alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağlı fer'i alacakların, aslı ödenmiş fer'i alacaklardan tutarı 50 lirayı aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(3) Gümrük Müsteşarlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan ve vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında gümrük idarelerince takibi gereken her bir alacağın; türü, yükümlülüğü, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 50 lirayı aşmayan asli alacakların, idari para cezalarında **65** lirayı aşmayanların ve tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı fer'i alacakların, aslı ödenmiş fer'i alacaklarda toplamı 50 lirayı aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(4) Bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar yapılmış ödemelere ilişkin olmak üzere, 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında almakta oldukları aylıkları % 50 fazlası ile geri alınması gerekenlerden, **bu** %50 fazlaya ilişkin tahsil edilmemiş tutarların tahsilinden vazgeçilir.

(5) 5510 sayılı Kanun kapsamından çıkarılan işyerlerine ilişkin olup işyerine ait borcun tamamının ödeme süresi 31/7/2010 veya önceki bir tarihe ilişkin olduğu halde ödenmemiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ve idari para cezası asılları toplamı 50 lirayı aşmayan alacaklar ile tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'ilerinin ve aslı ödenmiş olan fer'i alacaklardan tutarı 50 lirayı aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(6) 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca primleri yılı merkezi yönetim bütçesinden karşılanmak üzere ilgili kamu idarelerince ödenmesi gereken aynı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan genel sağlık sigortalılarına ilişkin genel sağlık sigortası primleri ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanunun 50 nci, geçici 7 nci ve geçici 9 uncu maddeleri uyarınca İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması gerekip de Türkiye İş Kurumu tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmemiş sigorta primlerinin, bu Kanunun yayımlandığı ayın sonuna kadar olan gecikme cezası ve gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilir.

(7) a) 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununun geçici 4 üncü maddesi hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunarak Kuruma olan borçlarını ödeme taahhüdünde bulunan borçlulardan, bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla taahhütlerini yerine getirmemeleri nedeniyle anılan madde hükmünden yararlanma hakkını kaybedenlerin; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar Kuruma başvuruda bulunmaları ve ödeme süresi geçmiş borçlarının tamamını, anılan madde kapsamında belirlenen ilgili ödeme süresinin bitim tarihinden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak fazla ile birlikte, bu fıkrada belirlenen başvuru süresinde, diğer taksitlerini ise 351 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesine göre belirlenen sürede ödemeleri halinde 351 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükmünden yararlanılır.

b) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla taksit ödemelerini süresinde yapmış olan ve ödemeleri devam eden borçlular ile (a) bendinden yararlanan borçluların, bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra ödeyecekleri taksitlerin bir takvim yılında iki veya daha az taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen

taksit tutarlarının son taksit ödeme süresi sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak fazlası ile birlikte ödenmesi şartıyla 351 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükmünden yararlanılır. Bu fıkra kapsamındaki alacakların taksit ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından belirlenir.

(8) a) 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu uyarınca 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna bildirilmesi gereken yükümlülüklere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar (bu tarih dahil) vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi geçmemiş olan elektrik enerjisi satış bedeli payı ve bandrol ücretlerinin aslı ile bu alacaklara bağlı gecikme faizi ve faiz yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, 31/7/2010 tarihinden önce yapılan tespitlere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan idari para cezalarının **% 25 inin**; dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi halinde, bu alacaklara bağlı gecikme faizi ve faizin tamamı ile idari para **cezalarının** kalan **% 75'inin** tahsilinden vazgeçilir. Bu hükümden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların bu fıkra hükmünden yararlanabilmesi için ilk taksit ödeme süresi içerisinde Kurum tarafından hesaplanan takip masraflarını da ödemeleri şarttır.

b) Bu fıkranın kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanıldığı halde, bu tarihe kadar tamamlanamamış olan bandrol ücretleri ve elektrik enerjisi satış bedeli payına ilişkin incelemelere devam edilir. Bu incelemelerin tamamlanmasından sonra hesaplanan bandrol ücretleri ve elektrik enerjisi satış bedeli payının tamamı ve kesilen idari para cezalarının % 25'i ile bu tutarlara gecikme faizi ve faiz yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra ilgiliye yapılacak bildirim tarihine kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen oranda hesaplanan faizin tamamının, bildirim tarihinden itibaren altmış gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit başvuru süresinde başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesi şartıyla, bandrol ücretine bağlı idari para cezalarının kalan % 75'i ile gecikme faizi ve faizin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(9) a) 12/4/1990 tarihli ve 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun kapsamında, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) tarafından 31/7/2010 tarihinden önce kullandırılan ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce uygunsuzluğu tespit edilmiş olan veya 31/7/2010 tarihi itibarıyla geri ödemeleri ihlal edilmiş desteklerden kaynaklanan ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla;

1) Yargı kararı ile kesinleştiği halde ödenmemiş bulunan taahhütlü kredi faiz desteklerinin, geri ödemeli desteklerden ödenmemiş destek tutarının ve geri ödemesiz desteklerden ise uygunsuzluğu tespit edilmiş ve haklarında hukuki işlem başlatılmış olan destek tutarının aslı ile bu alacaklara bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar hesaplanan faiz yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın,

2) Hakkında kesinleşmiş yargı kararı bulunmayan taahhütlü kredi faiz destekleri asıllarının, hakkında hukuki işlem başlatılmamış olan geri ödemesiz desteklerin asıllarının,

bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla bu alacaklara bağlı faizlerin tahsilinden vazgeçilir.

b) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla KOSGEB tarafından taksitlendirilmiş destek alacakları ile ilgili olarak da bu fıkra hükmünden yararlanılabilir. Bu takdirde ödenmiş tutarlar için taksitlendirme işlemleri geçerli sayılır ve kalan borç tutarı üzerinden bu fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu hüküm taksitlendirilmiş geri ödemeli desteklerde ödenmemiş destek tutarları için de uygulanır.

c) Bu fıkra hükümlerinden yararlanabilmek için belirtilen diğer şartların yanı sıra fıkra kapsamında ödenecek destek unsurlarıyla ilgili olarak açılmış davalardan vazgeçilir ve yargılama giderleri ile vekâlet ücretleri ilk taksit ödeme süresi içinde ödenir.

ç) Haklarında; hukuki işlem devam eden işletmelerin bu fıkra hükmünden yararlanarak borçlarını ödemek istemeleri halinde bu iradelerini başvuru dilekçelerinde belirtmeleri ve idarenin talep ettiği alacak tutarını kabul etmeleri, hukuki işleme ilişkin mahkeme/icra masraflarını ve vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır. Bu takdirde, idarece açılmış davalar sonlandırılır ve bu sebeple idareden herhangi bir masraf ve vekalet ücreti talep edilemez ve bu alacakla ilgili herhangi bir dava açılamaz.

d) Bu fıkra hükmünden yararlanarak borçlarını ödeyen işletmeler KOSGEB tarafından sağlanan yeni desteklerden faydalandırılır.

(10) a) Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin (TEDAŞ) veya bu Şirketin hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarından ve 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun kapsamında mevcut sözleşmeleri uyarınca faaliyet göstermekte olan dağıtım şirketlerinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisans almadan önceki faaliyet dönemlerine ilişkin elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarından, vadesi 31/7/2010 tarihi itibarıyla geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olanların asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin fer'iler yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar söz konusu alacakların asıllarına TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar abonesi bulunulan dağıtım şirketine başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın, ilk taksit bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

b) Tarımsal sulamada kullanılan elektrik tüketiminden kaynaklanan alacakların bu Kanunda belirtilen taksit süreleri yerine, alacakların bulunduğu bölgeler, iller, ürünlerin hasat dönemleri dikkate alınarak borçlu tarafından seçilen taksit sayısının tekabül ettiği süreyi geçmemek üzere taksit süresinin her bir yılında ödenmesi gereken taksitlerin ödeme zamanını değiştirmeye, birden fazla taksiti birleştirerek yeni ödeme zamanı tespit etmeye alacaklı şirket yönetim kurulları yetkilidir.

c) Bu fıkra hükmü, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce çeşitli kanun hükümlerine veya TEDAŞ veya hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin yönetim kurullarının yetkisi ile taksitlendirilmiş ve taksit ödemeleri devam etmekte olan alacaklar için, bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla bakiye tutar içindeki alacak aslı, taksitlendirme şartları ihlal edilmiş olan alacaklar için ise ödenmemiş toplam tutar içindeki alacak aslı dikkate alınarak uygulanır.

ç) TEDAŞ'a ait olup tahsilatı özelleştirilen elektrik dağıtım şirketlerince sürdürülen ve bu fıkra kapsamına giren alacaklar da bu fıkra hükmünden yararlanır.

d) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde, asıl borçlular ve kefiller hakkında sürdürülen dava, icra ve takip işlemlerinden vazgeçilir. Bu takdirde, borçluların mahkeme masraflarını, icra masraflarını ve vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır.

e) Özel sektör elektrik dağıtım şirketleri, alacaklarını bu fıkrada öngörülen şekilde yapılandırabilirler.

(11) **a)** Bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar **ödenmesi** gerektiği halde ödenmemiş olan; 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu hükümlerine göre üyelerin oda ve borsalara, oda ve borsaların da Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine **olan** aidat borçları asıllarının **tamamını; 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu hükümlerine göre esnaf ve sanatkarların üyesi oldukları odalara aidat borçları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların konfederasyona olan katılma payı borçlarının asıllarının tamamını; 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümlerine göre avukatların ve stajyer avukatların baro kesenekleri ile staj kredisi borçlarının asıllarının tamamını; 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğine olan birlik payı borçlarının asıllarının tamamını; 18/6/2009 tarihli ve 5910 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun hükümlerine göre ihracatçıların üyesi oldukları ihracatçı birliklerine olan üyelik aidat borçları asıllarının tamamını;** bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen aydan başlamak üzere altı ay içinde ödemeleri halinde bu **alacaklara** uygulanan **faiz, gecikme faizi,** gecikme zammı gibi fer'i alacakların, **alacak** asıllarının bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması halinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden **faiz, gecikme faizi,** gecikme zammı **gibi fer'i alacakların** tahsilinden vazgeçilir. **Baro keseneğinin ve staj kredisi borcunun ödenmemesine bağlı olarak yürütülen levhadan ve sicilden silme işlemleri ile yasal takip işlemleri bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen aydan itibaren altı ay süreyle durdurulur.**

**b) Bu fıkranın (a) bendinde belirtilen kuruluşların dışında kalan ve Kanunla kurulmuş olan meslek kuruluşları da, gerek üyelerinin odalara gerekse odaların üst kuruluşlara olan aidat veya üst kuruluş payı niteliğindeki alacaklarını bu fıkrada öngörülen şekilde yapılandırabilirler. Bu fıkra hükmünü uygulamaya ilgili meslek kuruluşunun üst kuruluşu yetkili olup, bağlı odalarca üst kuruluşun kararı uygulanır.**

(12) 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu hükümlerine göre kurulan organize sanayi bölgelerinin sınırları içerisinde faaliyet gösteren katılımcılardan olan ve **31/7/2010** tarihi itibarıyla ödeme süresi geçtiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan elektrik **ve** su bedeli ile yönetim aidatları alacakları asıllarının tamamı ile bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, gecikme faizi, faiz gibi fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami oniki taksitte tamamen ödenmesi **şartıyla** bu borçlara hesaplanan gecikme zammı, gecikme faizi, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeç**meye organize sanayi bölgelerinin müteşebbis heyetleri/genel kurulları yetkilidir.**

(13) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bulunan sigortalılar, bu Kanun kapsamındaki borçlarını yapılandırmaları halinde, yapılandırılan borç haricinde altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçlarını ilgili kanunlara göre taksitlendirmiş veya yapılandırmış olup ödeme yükümlülüklerini de yerine getiriyor olmaları **kaydıyla,** bu Kanuna göre yapılandırılan borçlarının ilk taksit ödemeleri**ni yapmalarından itibaren** hak sahipleri de dahil genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.

(14) T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün yol bakım ve onarım giderleri karşılığı olarak 31/10/2010 tarihi itibarıyla Ulaştırma Bakanlığından olan ve bu Bakanlıkça tespit edilen alacaklarına karşılık, bu Genel Müdürlüğün ve bağlı ortaklıklarının

31/10/2010 tarihine (bu tarih dahil) kadar vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen her türlü vergi, fon ve paylar ile vergi cezaları, bunlara bağlı gecikme zammı ve gecikme faizlerinden oluşan borçlarının (4749 sayılı Kanun kapsamında olup tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan borçları dahil); **merkezi yönetim bütçesinin** gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin mahsup suretiyle terkin edilmesine, Ulaştırma Bakanının teklifi üzerine Maliye Bakanı yetkilidir. Bu kapsamda mahsuba konu olacak borçlara bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra fer'i alacak hesaplanmaz. Bu fıkra kapsamına giren alacaklara yönelik olarak bu Kanunun 2 nci maddesi hükümlerinden yararlanılamaz.

(15) Hazine Müsteşarlığı tarafından düzenlenen yatırım teşvik belgelerine istinaden, inşa edilerek satılan gemi ve yatlara ilişkin harcamalar üzerinden yatırım indirimi istisnasından yararlanan mükellefler hakkında, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önceki dönemler de dahil olmak üzere, bu kapsamda tarhiyat yapılmaz, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilmiş tutarlar red ve iade olunmaz. 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde bu Kanunla yapılan değişiklik ile istisna kapsamına alınan teslim ve hizmetlerle ilgili olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak katma değer vergisi tarhiyatı yapılmaz, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilmiş tutarlar red ve iade olunmaz.

(16) Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Anonim Şirketi ve/veya bağlı şirketi Sigara Pazarlama ve Dağıtım Anonim Şirketi ile toptan satıcılar arasında bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce düzenlenen tekel ürünleri toptan satıcılık sözleşmeleri **ve bu sözleşmelere esas ihale kararları** ile ilgili olarak damga vergisi tarhiyatı yapılmaz, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir. Tahsil edilmiş tutarlar red ve iade olunmaz.

(17) a) Mülga 27/11/1984 tarihli ve 84/8800 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Geliştirme ve Destekleme Fonu kaynaklı (afet kredileri hariç) olan ve 31/10/2010 tarihi itibarıyla ödenmesi gerektiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan (taksitlendirilen ancak taksit ödeme süresi henüz gelmemiş olanlar dahil) alacak asıllarının tamamı ile bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, gecikme faizi, faiz gibi fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ilgili mevzuatı gereği uygulanması gereken aylık faiz ile TEFE/ÜFE aylık değişim oranından düşük olanı alınarak basit usulde yürütülecek faiz esas alınmak ve yapılan tahsilatlar, tahsilat tarihi itibarıyla dikkate alınmak suretiyle hesaplanacak borç tutarının, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması ve bu alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu tutardan düşük olması halinde TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

b) Geliştirme ve Destekleme Fonundan kullandırılan ve/veya ertelenen afet kredileri ile Türkiye Halk Bankası A.Ş., T. Emlak Bankası A.Ş. (Tasfiye Halinde T. Emlak Bankası A.Ş.), T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve T. Tarım Kredi Kooperatiflerinin kendi kaynaklarından kullandırılan ve 18/4/2001 tarihli ve 2001/2312 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki listelerde yer alan tabii afet kararnamelerine istinaden Hazine kaynağına dönüşen krediler ile Hazine kaynağına dönüşen 10/4/2000 tarihli ve 2000/659 sayılı ve 9/6/2000 tarihli ve 2000/853 sayılı Kararlar kapsamındaki kredilere ilişkin olarak, bankaların ve/veya Tarım Kredi Kooperatiflerinin Tasfiye Olunacak Alacaklar/Takip Hesaplarına aktarıldığı tarihteki kayıtlı tutara, bu Hesaba alındığı tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar, bu tarihler arasında ilgili mevzuatı gereği uygulanması gereken aylık cari faiz ile TEFE/ÜFE aylık değişim

oranından düşük olanı alınarak basit usulde yürütülecek faiz esas alınmak ve yapılan tahsilatlar, tahsilat tarihi itibarıyla dikkate alınmak suretiyle hesaplanacak borç tutarının bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla borç tasfiye edilir. Bu kredilere ilgili mevzuatı gereği uygulanması gereken faizler ile diğer fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(18) a) Orman köylerinde oturan köylüler ile bu köylülerce kendi aralarında 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulmuş veya durumları bu Kanun hükümlerine intibak ettirilmiş çok amaçlı tarımsal kalkınma kooperatiflerine Çevre ve Orman Bakanlığınca kullandırılan kredilerden ödeme süresi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kredi alacaklarının asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin fer'iler yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar il çevre ve orman müdürlüklerine yazılı başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın, ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü aydan başlamak üzere altışar aylık dönemler halinde toplam altı taksitte ödenmesi şartıyla fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir. **Ödenecek taksitlere bu Kanunla onsekiz eşit taksit için öngörülen katsayı uygulanır.**

b) Bu fıkra uyarınca taksitlendirilen alacaklara ilişkin olarak açılmış davalardan vazgeçilir. Yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez.

(19) a) 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulan sulama kooperatiflerinden yeraltı suyu kaynaklarını kullanan sulama kooperatifleri için Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce inşa edilen yeraltı suyu sulama tesisleri ve/veya şebekelerine yapılan yatırım bedellerinin, geri ödemeleri ve süreleri sözleşmeye bağlanmış olanlarından, 31/7/2010 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan alacak asıllarının, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü ayın sonuna kadar anılan Genel Müdürlüğe başvuruda bulunularak ilk taksit başvuru süresini izleyen aydan başlamak ve ikişer aylık dönemler halinde azami oniki eşit taksitte ödenmek şartıyla bu alacakların ödenen kısmına isabet eden fer'ilerinin tamamının tahsilinden vazgeçilir. Yatırım bedelinden kalan alacaklar ek sözleşme yapılmak suretiyle revize edilir. Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş tutarlar red ve iade edilmez.

b) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde dava ve icra takiplerinden vazgeçilir. Bu takdirde borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır.

c) Önsözleşme yapıldığı halde yatırım bedelinin geri ödemesine ilişkin henüz sözleşme imzalamayan kooperatiflerden bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren iki ay içerisinde sözleşme imzalamak için müracaat edenlerin önsözleşme yapıldığı tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen sürede izinsiz olarak yaptıkları kullanıma bağlı olarak bu sürede ödemeleri gerektiği Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından tespit edilen tutarların, borçlu tarafından kabulü ve bu fıkra kapsamında ödenmesi halinde bu alacaklar için hesaplanması gereken fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir ve bu kooperatifler ile sözleşme yapılması halinde yatırım bedelinin bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki sürelere isabet eden kısmı için geri ödemelerine ilişkin süre ve diğer şartlar sözleşmede belirtilir.

(20) 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında, Kültür ve Turizm Bakanlığınca 31/7/2010 tarihinden önce korunması gerekli kültür varlıklarının korunması, bakım ve onarımı amacıyla kullandırılan kredilerden ödeme süresi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kredi alacaklarının asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin fer'iler yerine, bu Kanunun

yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde bu alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar Kültür ve Turizm Bakanlığına başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın, ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödenmek şartıyla fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(21) **a)** Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca, tarımsal amaçlı kooperatiflere veya bu kooperatiflerin ortaklarına 31/7/2010 tarihinden önce kullandırılan ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla **ödenmesi gerektiği halde** ödenmemiş olan kredi alacaklarının asıllarının tamamı ile bu alacaklara **ilgili mevzuatı gereği faiz hesaplanması gereken tarihten** bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar **Bakanlıkça bu Kanunun yayımlandığı tarihte kredilere uygulanan sözleşme faiz oranı esas alınarak hesaplanacak tutar ile** TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarının **yıllık toplamı dikkate alınarak basit usulde hesaplanacak tutardan düşük olanı esas alınarak hesaplanacak borç tutarının;** bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar Tarım ve Köyişleri Bakanlığı il müdürlüklerine başvuruda bulunularak ilk taksit bu Kanunun yayımını izleyen dördüncü aydan başlamak ve **altışar** aylık dönemler halinde **altı** eşit taksitte ödenmek şartıyla bu alacakların ödenen kısmına isabet eden fer'ilerinin tamamının tahsilinden vazgeçilir. **Ödenecek taksitlere bu Kanunla onsekiz eşit taksit için öngörülen katsayı uygulanır.**

**b) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde dava ve icra takipleri sonlandırılır. Bu takdirde borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır.**

**c) Bu fıkra kapsamına giren alacakların tamamının fıkrada öngörülen süre ve şekilde ödenmemesi halinde alacak ilgili mevzuatın öngördüğü şekilde hesaplanır ve ödenen tutarlar mahsup edilir.**

**d) Bu fıkra kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenen tutarlar bu fıkra hükümlerine dayanılarak red ve iade edilmez.**

**(22) a) 22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu uyarınca arazi dağıtımı yapılanların bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödemeleri gerektiği halde ödenmemiş bulunan arazi bedelleri taksitlerinin asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilgili mevzuatı gereği faiz hesaplanması gereken tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar uygulanması gereken faiz oranı esas alınarak hesaplanacak tutar ile TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarının yıllık toplamı dikkate alınarak basit usulde hesaplanacak tutardan düşük olanı esas alınarak hesaplanacak borç tutarının; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Tarım Reformu Bölge Müdürlüklerine başvuruda bulunularak ilk taksit bu Kanunun yayımını izleyen dördüncü aydan başlamak ve altışar aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmek şartıyla bu alacakların ödenen kısmına isabet eden fer'ilerinin tamamının tahsilinden vazgeçilir. Ödenecek taksitlere bu Kanunla onsekiz eşit taksit için öngörülen katsayı uygulanır.**

**b) Bu fıkra hükmü bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce arazi bedelleri taksitlerini süresinde ödememeleri nedeniyle dağıtılan toprağı geri alınan borçlular hakkında arazinin bir başka şahsa devredilmemiş olması şartıyla uygulanır. Bu takdirde borçlu tarafından bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmesi gereken taksit tutarlarının bu fıkra hükümlerine göre hesaplanan tutarı ile birlikte ödenmesi şarttır. Bu fıkra hükümlerine göre hesaplanan tutarın ilk taksitinin süresinde ödenmesini müteakip geri alınan topraklar 3083 sayılı Kanun hükümlerine göre yeniden hak sahibi adına tescil edilir.**

**c) Bu fıkra uyarınca taksitlendirilen alacaklara ilişkin olarak açılmış davalar sonlandırılır. Yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez.**

**d) Bu fıkra kapsamında taksitlendirilen alacakların fıkrada öngörülen süre ve şekilde tamamen ödenmemesi halinde 3083 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.**

**(23) a) 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulan sulama kooperatiflerinin ve 26/5/2005 tarihli ve 5355 sayılı Mahallî İdare Birlikleri Kanununa göre kurulan sulama birliklerinin tarımsal sulama faaliyetlerinden kaynaklanan alacaklarından, 31/7/2010 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olanların asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar borçlu bulunulan kooperatife/birliğe başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın, ilk taksit bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödenmesi şartıyla faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir.**

**b) Tarımsal sulamadan kaynaklanan alacakların bu Kanunda belirtilen taksit süreleri yerine, alacakların bulunduğu bölgeler, iller, ürünlerin hasat dönemleri dikkate alınarak borçlu tarafından seçilen taksit sayısının tekabül ettiği süreyi geçmemek üzere taksit süresinin her bir yılında ödenmesi gereken taksitlerin ödeme zamanını değiştirmeye, birden fazla taksiti birleştirerek yeni ödeme zamanı tespit etmeye alacaklı kooperatif/birlik yetkilidir.**

**c) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde, sürdürülen dava, icra ve takip işlemlerinden vazgeçilir. Bu takdirde, borçluların mahkeme masraflarını, icra masraflarını ve vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır.**

**(24) 4207 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası ile 5326 sayılı Kanunun 39 uncu maddesine göre verilen idari para cezaları hariç olmak üzere, 31/7/2010 tarihinden önce idari yaptırım kararı belediyeler tarafından verildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilgilisine tebliğ edilmemiş olan ve belediyelerin bütçelerine gelir kaydı gereken ve her bir kabahat için 145 liranın (bu tutar dahil) altında kalan idari para cezaları tebliğ edilmez, tebliğ edilmiş olanların ve bunlara bağlı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.**

**(25) a) İlgili Kanunları uyarınca orman sayılan yerler, Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar hakkında yapılan kesin izin, kesin tahsis, kullandırma kararı, irtifak hakkı, kullanma izni ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan ve vadesi 30/11/2010 tarihi itibarıyla geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat/ticari kar payları asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, faiz gibi fer'ileri yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte tamamen ödenmesi şartıyla, bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.**

**b) 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu, 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ve 9/8/1983 tarihli ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu hükümlerine göre yapılan kesin izin ve kesin tahsis işlemlerinden kaynaklanan ve vadesi 30/11/2010 tarihi itibarıyla geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan orman köylülerini kalkındırma geliri, arazi tahsis bedeli, ağaçlandırma bedeli, ağaçlandırma ve erozyon kontrolü bedeli, yüzde üç proje bedeli ve toprak bedeli asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, faiz gibi fer'ileri yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte tamamen ödenmesi şartıyla, bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.**

**c) Sosyal Güvenlik Kurumunun mülkiyetinde olan taşınmazların kiralanmasından kaynaklanan ve vadesi 30/11/2010 tarihi itibarıyla geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kira bedeli asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, faiz gibi fer'ileri yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte tamamen ödenmesi şartıyla, bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.**

**ç) Bu fıkra kapsamında olan ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için borçluların bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar ilgili idarelere başvuruda bulunması ve bu fıkra kapsamında hesaplanan tutarların fıkrada öngörülen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla bunlar için açılan davalar ile icra takiplerinden vazgeçilir. Bu takdirde borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır.**

**d) İl özel idareleri ve belediyeler, mülkiyetlerinde bulunan taşınmazlar hakkında yaptıkları irtifak hakkı ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan ve vadesi 30/11/2010 tarihi itibarıyla geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat payları alacaklarını bu fıkra hükmüne göre ilgisine göre il encümeninin veya belediye encümeninin kararı ile taksitlendirmek suretiyle tahsil etmeye ve bu fıkra kapsamında fer'i alacaklarının tahsilinden vazgeçmeye yetkilidirler.**

**e) Vakıflar Genel Müdürlüğü ile mazbut vakıflara ve temsilen yönetilen vakıflara ait taşınmazların kiralanması işlemlerinden kaynaklanan ve 30/11/2010 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kira bedelleri asıllarının, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ay sonuna kadar başvuruda bulunulması ve bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üç ay içinde haklarında açılan dava ve icra takiplerine ilişkin yargılama masrafları ile birlikte tamamen ödenmesi şartıyla, bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu bent kapsamına giren alacakların taksitle ödenmek istenmesi halinde en fazla oniki ay içinde ve eşit taksitler halinde kanuni faizi ile birlikte ödenmek üzere taksitlendirme yapılabilir. Bu takdirde dava ve icra takiplerine ilişkin yargılama masrafları ilk taksit tutarı ile birlikte tahsil edilir. Bu bent hükümlerinden yararlanılabilmesi için dava açılmaması ve açılmış davalardan vazgeçilmesi şarttır. Bu kiracılardan, tahliye hakkı doğmuş ancak tahliye kararı kesinleşmemiş olanlar ile yeniden sözleşme yapılabilir. Vakıflar Genel Müdürlüğüne, mazbut vakıflar ile temsilen yönetilen vakıflara ait taşınmazlar üzerinde bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte işgalci durumda olanlar ile işgalleri bu tarihten önce sonlandırılanlardan ecrimisil borcu bulunanların talep etmeleri halinde birikmiş borçları bu bentte belirtilen şartlarla tahsil edilir. Halen işgali devam edenlerin müracaat etmeleri halinde, taşınmazın mevcut durumu dikkate alınarak taşınmazın**

**bağlı olduğu bölge müdürlüğünce belirlenecek bedel üzerinden bu taşınmazlar kiralanabilir. Bu bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Vakıflar Genel Müdürlüğü yetkilidir.**

**(26) İşverenlerin ve üçüncü şahısların, 5510 sayılı Kanunun 14 üncü, 21 inci, 23 üncü, 39 uncu ve 76 ıncı maddeleri, 506 sayılı Kanunun mülga 10 uncu, 26 ncı, 27 nci ve 28 inci maddeleri, 1479 sayılı Kanunun mülga 63 üncü maddesi ve 5434 sayılı Kanunun mülga 129 uncu maddesi gereğince iş kazası ve meslek hastalığı, malullük, adi malullük ve ölüm halleri ile genel sağlık sigortalısına ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere yönelik fiiller nedeniyle ödemekle yükümlü bulundukları her türlü borçları ile bu borçlara kanuni faiz uygulanan sürenin başlangıcından bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde bu borçlara uygulanan kanuni faizin tahsilinden vazgeçilir.**

**(27) Özel radyo ve televizyon kuruluşlarınca ödenmesi gereken ve 31/7/2010 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan; 13/4/1994 tarihli ve 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun gereğince yıllık brüt reklam gelirlerinden alınan % 5 oranındaki pay ile 16/8/1997 tarihli ve 4306 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Milli Eğitim Temel Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24/3/1988 tarihli ve 3418 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kağıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca alınması gereken eğitime katkı payı asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ileri yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna başvuruda bulunularak ilk taksit bu Kanunun yayımını izleyen üçüncü aydan başlamak ve ikişer aylık dönemler halinde onsekiz eşit taksitte tamamen ödenmesi şartıyla, bu alacaklara ilişkin hesaplanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.**

**(28) a)Bu Kanunla yapılan özel düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, her kademedeki askeri okullardan Kanunları uyarınca öğrencilikle ilişiği kesilenler ile Emniyet Teşkilatında görevlendirilmek üzere her kademedeki eğitim kurumlarında okutulanlardan Kanunları uyarınca öğrencilikle ilişiği kesilenlerin ve belirtilen eğitim kurumlarından mezun olanlar ile bu eğitim kurumları dışındaki eğitim kurumlarında Devlet hesabına okutulanlardan mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirmeyenlerin, ilgili Kanunları uyarınca bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmemiş olan öğrenim giderlerine ilişkin tazminat tutarlarının asılları ile bu alacaklara ilgili mevzuatı gereği faiz hesaplanması gereken tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar, bu tarihler arasında yıllık kanuni faiz oranına göre hesaplanacak faiz tutarı ile TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarının yıllık toplamı dikkate alınarak basit usulde hesaplanacak tutardan düşük olanı esas alınarak hesaplanacak borç tutarının; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar borçlu oldukları idarelere başvuruda bulunularak ilk taksit bu Kanunun yayımını izleyen üçüncü aydan başlamak ve ikişer aylık dönemler halinde onsekiz eşit taksitte ödenmek şartıyla bu alacaklara bu fıkra hükümlerine göre hesaplanan tutardan kalan faiz alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu hüküm borçluların başvurusu üzerine taksitlendirilmiş ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödeme süresi gelmemiş taksit tutarları için de uygulanır.**

**b) Bu fıkra uyarınca taksitlendirilen alacaklar ile ilgili olarak açılmış davalar karşılıklı olarak sonlandırılır, yapılan takiplere ilişkin yargılama giderleri, icra masrafları ile dava ve icra vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez.**

## İKİNCİ BÖLÜM
## Ortak Hükümler

**Başvuru ve ödeme süresi ile şekli**

**MADDE 18-** (1) Bu Kanunun ilgili bölümlerindeki başvuru ve ödeme süresine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların;

a) Bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar ilgili idareye başvuruda bulunmaları,

b) Maliye Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına, il özel idarelerine, belediyelere, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerine bağlı tahsil dairelerine ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığına, Hazine Müsteşarlığına ve/veya Geliştirme Destekleme Fonu Gelir Hesabına aktarılmak üzere Türkiye Halk Bankası A.Ş., T. Emlak Bankası A.Ş. (Tasfiye Halinde T. Emlak Bankası A.Ş.), T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve tarım kredi kooperatiflerine, Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin (TEDAŞ) veya bu Şirketin hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketleri ile 3096 sayılı Kanun kapsamında mevcut sözleşmeleri uyarınca faaliyet göstermekte olan dağıtım şirketlerine ödenecek tutarların ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan, Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ise ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödemeleri,

şarttır.

(2) Bu Kanuna göre ödenecek taksitlerin ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter.

(3) Bu Kanun hükümlerine göre hesaplanan tutarın;

a) İlk taksit ödeme süresi içerisinde **tamamen** ödenmesi halinde, bu tutara bu Kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

b) Taksitle ödenmek istenmesi halinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla, borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

c) Taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

1) Altı eşit taksit için (1,05),

2) Dokuz eşit taksit için (1,07),

3) Oniki eşit taksit için (1,10),

4) Onsekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

(4) Maliye Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine bu Kanun kapsamında ödenecek olan alacakların 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi uygun görüldüğü takdirde, ödemeye aracılık yapan bankalarca, kart kullanıcılarına kredi kartı işlemine konu borç tutarının, taksitler halinde yansıtılması ve taksit ödeme aylarında hesaplarına borç kaydedilmesi koşuluyla, bu ödemeler

için ödeme tarihi olarak kredi kartının kullanıldığı gün esas alınır ve borçluya tahsilatın yapıldığını gösterir makbuz verilir. Bu şekilde tahsil edilen tutarların bankalarca Hazine/Sosyal Güvenlik Kurumu hesaplarına aktarılmasına ilişkin 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde belirlenen süre, taksit aylarının son gününü **izleyen** günden itibaren hesaplanır. Taksitlerin kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi bu madde hükmüne göre katsayı uygulanmasına engel teşkil etmez.

(5) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarına uygulanmak üzere, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvuruda bulunan ve ödenecek tutarları ilgili vergi mevzuatı gereği iade alacağından kendi borçlarına mahsuben ödemek isteyen borçluların, bu taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etmeleri şarttır. Bu takdirde, ilgili mevzuatın borçlunun mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılır, mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması halinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için borçluya bildirimde bulunularak eksik ödenen bu tutarın bir ay içerisinde ödenmesi istenilir. Bu süre içerisinde eksik ödenen tutarın, ödenmesi gerektiği tarihten ödendiği tarihe kadar gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde eksik ödenen tutar için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

**Süresinde ödenmeyen taksitler**

**MADDE 19-** (1) Bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin**, bu Kanunun 17 nci maddesinin onsekizinci, yirmibirinci ve yirmiikinci fıkralarında yer alan alacaklar için ise en fazla bir taksitin,** süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksidi izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır. Süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Bu hüküm her bir madde ve alacaklı idareler açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.

(2) **Bu Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu ve 14 üncü maddesinin üçüncü fıkralarında vadesinde ödenmesi öngörülen alacakların veya t**aksit tutarının % 10'unu aşmamak şartıyla 5 liraya (bu tutar dahil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(3) Bu Kanunun 15 inci ve 16 ncı maddeleri ile 17 nci maddesinin yedinci fıkrası hariç olmak üzere bu Kanun kapsamına giren alacakların birinci fıkrada belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması halinde, bu Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası ve 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla borçlular ödedikleri tutarlar kadar bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar.

**Diğer hükümler**

**MADDE 20-** (1) 22/2/2006 tarihli ve 5458 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine **göre yapılandırmaları devam edenler** hariç olmak üzere, bu Kanun kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce 6183 sayılı Kanun ve diğer kanunlar

uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, kalan taksit tutarları için borçlular, talep etmeleri halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece ilgili kanunun öngördüğü faiz uygulanır. Kalan taksit tutarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir ve bu alacaklar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır.

(2) Bu Kanundan yararlanılarak süresinde ödenen alacaklara, bu Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme cezası gibi fer'i amme alacağı hesaplanmaz.

(3) Bu Kanuna göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

(4) 5393 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesi ile 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında uzlaşılan alacaklar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

(5) a) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve ilgili maddeler uyarınca dava açmamaları veya açılan davalardan vazgeçmeleri gereken borçluların, bu Kanun hükümlerinden yararlanabilmeleri için ilgili maddelerde belirlenen başvuru sürelerinde, yazılı olarak bu iradelerini belirtmeleri şarttır.

b) Davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir. Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsili gerektiği halde tahakkuku diğer kamu idarelerince yapılan alacaklara ilişkin ilgili kamu idaresi aleyhine açılmış davalardan vazgeçme dilekçelerinin verileceği idari mercii belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

c) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz ve bu kararlar ile idare aleyhine hükmedilmiş yargılama giderleri ve vekâlet ücreti bulunması halinde bunlar talep edilemez.

(6) İl özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası ve 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri uygulanmaz.

(7) Bu Kanunun ilgili maddelerinde faiz, gecikme faizi, gecikme zammı, gecikme cezası, cezai faiz gibi fer'i alacaklar yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanması öngörülen tutarın tespitinde, TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarının belirlenmediği dönemler için alacağa ilgili dönemde uygulanan fer'i alacağın hesaplanmasına esas alınan oranın yarısı dikkate alınır. **Bu Kanun hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu Kanunun yayımlandığı ay için uygulanması gereken ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.**

**İade edilmeyecek alacaklar**

**MADDE 21-** (1) Bu Kanun kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar, bu Kanunun 16 ncı maddesi hükmü hariç olmak üzere bu Kanun kapsamında tahsil edilen tutarlar ile bu Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında yapılan tecile ilişkin olarak 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz. Ancak, bu Kanunun 3 üncü maddesinin **birinci fıkrası kapsamında olup** dava konusu **edilen** tarhiyatlara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödeme yapılmış olması halinde, ödenen bu tutarlar, vergi mahkemesinde **esasa ilişkin olarak hiç karar verilmemiş veya verilen kararın bozulması nedeniyle yeniden karar verilmek üzere mahkemesine iade edilmiş davalara konu alacaklar** için bu maddeden yararlanılmak üzere yapılan başvurular ile vergi mahkemesince verilmiş terkin kararları üzerine red ve iade edilebilir.

## BEŞİNCİ KISIM
## Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Hükümler ve Son Hükümler

### BİRİNCİ BÖLÜM
### Değişiklik Hükümleri

**MADDE 22-** 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak 1111 sayılı Askerlik Kanunu, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda belirtilen ve idari para cezasını gerektiren fiilin işlendiği tarihi takip eden takvim yılının son günü bitimine kadar idari para cezası verilerek tebliğ edilmediği takdirde idari yaptırım kararı verilemez, verilmiş olanlar düşer."

**MADDE 23-** 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde yer alan "Bu Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinin dışında kalan genel sağlık sigortalısının," ibaresi "5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1), (2) ve (7) numaralı alt bentleri ile yedinci fıkrasının dışında kalan genel sağlık sigortalısının," olarak , **aynı bendin** (c) alt bendinde yer alan "sigortalı" ibaresi "genel sağlık sigortalısı" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 24-** 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (e) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (g) bendine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"b) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası; meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası uygulanır. Bu bentte sayılanlar, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar ve **bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar** hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır."

"e) Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar ve bunlar hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası ile **bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında** genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır."

"Bu bent kapsamında yurt dışındaki işyerlerinde **çalışan** sigortalıların, bu sürede ödedikleri isteğe bağlı sigorta primleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık sayılır."

**MADDE 25-** 5510 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde yer alan "Kamu idareleri" ibaresi "Kamu idarelerinde ve Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında sayılanlar" şeklinde ve "belgeleyenler," ibaresi "belgeleyenler ile 65 yaşını dolduranlardan talepte bulunanlar," şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 26-** 5510 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "zorunlu" ibaresi madde metninden çıkarılmış**tır.**

**MADDE 27-** 5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendinde bulunanlar hariç olmak üzere diğer alt bentleri kapsamında sigortalı sayılan kişiler için 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık başlangıcından;" ibaresi "4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendinde bulunanlar hariç olmak üzere diğer alt bentleri kapsamında sigortalı sayılan kişilerden köy ve mahalle muhtarları için seçildiklerine ilişkin mazbatalarını ilgili seçim kurulundan aldıkları tarihten, sigortalılıkları vergi mükellefiyetlerinin başladığı tarihten başlayan sigortalılar için vergi mükellefiyeti işleminin tesis tarihinden itibaren iki ayı geçmemek üzere ilgili vergi dairesince vergi mükellefinin işe başlama işlemlerinin tekemmül ettirildiği tarihten ve diğerleri için 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık başlangıcından;" şeklinde, "esnaf sicil memurluğu" ibaresi "Esnaf ve Sanatkâr Sicil Müdürlüğü" olarak değiştirilmiş**tir.**

**MADDE 28-** 5510 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (5) numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (7), (8), (9) ve (10) numaralı alt bentlerinde yer alan "tarihten" ibarelerinden sonra gelmek üzere "bir gün öncesinden" ibareleri, (10) numaralı alt bentten sonra aşağıdaki alt bent ve üçüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"5) Tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar için, tarımsal faaliyetinin sona erdiği veya 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (ı) bendi uyarınca muafiyet kapsamına girdiği yahut 65 yaşını doldurması nedeniyle talepte bulunduğu tarihten,"

"11) 6132 sayılı Kanuna tabi jokey ve antrenörler için, lisansları yenilenmeyenlerin lisanslı oldukları yılın sonundan,"

"Vergi dairelerince **vergi mükellefiyetinin** sona erdiğine ilişkin yapılacak bildirimlerde bu süre vergi mükellefiyeti terk işleminin tesis tarihinden itibaren iki ayı geçmemek üzere vergi mükellefinin işi bırakma işlemlerinin vergi dairelerince tekemmül ettirildiği tarihten başlar."

**MADDE 29-** 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent ile aynı fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş ve dördüncü fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"i) Bu bendin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki sürelere ilişkin olmak üzere, 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalıların, kısmi süreli çalıştıkları aylara ait eksik süreleri,"

"(i) bendi kapsamında borçlanılacak sürelere ilişkin genel sağlık sigortası primlerinin ödenmiş olması halinde, genel sağlık sigortası primi ödenmiş bu sürelere ilişkin borçlanma tutarı % 20 oranı üzerinden hesaplanır."

"b) Birinci fıkranın (c) ve (ı) bentleri gereği borçlananlar, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendine, (i) bendine göre borçlananlar ise 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre,"

**MADDE 30-** 5510 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu durumdaki sigortalıların aylıksız izinli oldukları süreler için prime esas kazanç alt sınırının altında olmamak kaydıyla aylıksız izne ayrıldıkları tarihteki prime esas kazançları üzerinden % 12 genel sağlık sigortası primi işverenlerince ödenir. Ancak askerlik hizmeti nedeniyle aylıksız izne ayrılanların genel sağlık sigortası priminin ödenmesinde, bir yıllık süre sınırı uygulanmaz."

**MADDE 31-** 5510 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "(b) bendi" ibaresi "(a) bendi", beşinci fıkrasında yer alan "bu süreler" ibaresi "söz konusu süreler, bu maddenin üçüncü fıkrası hükmü saklı olmak üzere" şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 32-** 5510 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin **beşinci fıkrasında yer alan "Sigortalının," ibaresi "Birinci fıkra hükmü saklı olmak üzere sigortalının," olarak,** birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Sigortalının 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statüleri ile (c) bendinde yer alan sigortalılık statüsüne aynı anda tabi olacak şekilde Kanun kapsamına girmesi halinde öncelikle aynı maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında, (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statülerine tabi olacak şekilde Kanun kapsamına girmesi halinde ise aynı maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır. **Ancak, sigortalılık hallerinin çakışması nedeniyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılığı esas alınanlar, yazılı talepte bulunmak ve Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas kazanç alt sınırı ve üst sınırına ilişkin hükümler saklı olmak kaydıyla, esas alınmayan sigortalılık statüsü kapsamında talep tarihinden itibaren prim ödeyebilirler. Bu şekilde ödenen primler; iş kazası ve meslek hastalığı sigortasından sağlanan haklar yönünden, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılık statüsünde, kısa vadeli sigorta kollarından sağlanan diğer yardımlar ile uzun vadeli sigorta kollarından sağlanan yardımlar yönünden ise Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık statüsünde değerlendirilir. Bu fıkra hükümlerine göre ödeme talebinde bulunulduğu halde ait olduğu ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenmeyen primlerin ödenme hakkı düşer. 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi ile aynı maddenin birinci fıkrasının (b) bendindeki diğer sigortalılık statülerine aynı anda tabi olacak şekilde çalışılması durumunda, (b) bendinin (4) numaralı alt bendi dışındaki diğer sigortalılık durumu dikkate alınır.**"

**MADDE 33-** 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa göre üniversitelerde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler, yükseköğrenimlerinin devam ettiği sürelerle sınırlı olarak birinci fıkranın (d) bendindeki ve 52 nci maddenin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki şartlar aranmaksızın, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının 30 günlük tutarı üzerinden kendilerince genel sağlık sigortası primi ödenmek suretiyle genel sağlık sigortalısı olurlar. **Ancak bunlardan** kamu idareleri, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, kamu yararına faaliyet gösteren dernekler ile vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından tam burs sağlanan ve Yükseköğretim Kurulu tarafından ayrılan kontenjanlar dahilinde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler **genel sağlık sigortalısı sayılmaz ve bunların** sağlık giderleri 2547 sayılı Kanunun 46 ncı ve 47 nci maddeleri çerçevesinde üniversitelerin bütçelerine konulacak ödenekten karşılanır."

**MADDE 34-** 5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye beşinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"f) (g) bendinde sayılanlar; diğer bentlere göre genel sağlık sigortalısı olmadıkları veya diğer bentlere göre genel sağlık sigortasından yararlanma haklarının sona erdiği tarihten itibaren bu bent kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılırlar ve Kurumca resen tescil edilirler."

"60 ıncı maddenin yedinci fıkrası kapsamında sayılanlar yükseköğrenimlerinin başladığı tarihten itibaren genel sağlık sigortalısı sayılırlar ve yükseköğrenimlerinin devam ettiği sürece genel sağlık sigortalılıkları devam eder. Bu kapsamdaki öğrenciler yüksek öğrenimlerinin başladığı tarihten itibaren bir ay içerisinde ilgili üniversitelerce genel sağlık sigortası giriş bildirgesiyle Kuruma bildirilir."

**MADDE 35-** 5510 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "acil haller" ibaresinden önce gelmek üzere "trafik kazası halleri," ibaresi eklenmiş; dördüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "zorunlu sigortalılıklarından sonraki genel sağlık sigortalılıklarından dolayı prim borcu olup olmadığına bakılmaksızın" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı maddeye dördüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların 4857 sayılı İş Kanununun 56 ncı ve 74 üncü maddeleri ile diğer iş kanunlarında ücretsiz izin sayılan süreler haricinde ayrıca bir takvim yılı içerisinde toplam bir ayı aşmayan ve işverenlerince belgelendirilen ücretsiz izin sürelerinde genel sağlık sigortalılıkları devam eder."

**MADDE 36-** 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (k) bendi eklenmiş, dördüncü fıkrasında yer alan "(d) ve (g) bentlerinde" ibaresi "(d) bendinde" şeklinde, aynı fıkrada yer alan "Ancak, 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılmak için müracaat etmekle birlikte," ibaresi "60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanlar için" şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkranın sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"k) Meslek liselerinde okumakta iken veya yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler ve 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar ile kursiyerlerin prime esas günlük kazançlarının hesaplanmasında prime esas günlük kazanç alt sınırı dikkate alınır. Aday çırak, çırak ve meslekî eğitim gören öğrencilerin prime esas kazançları ilgili kanunlarında belirtilen şekilde belirlenir."

"Şu kadar ki 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanlar için gelir testleri Kurumca sonuçlandırılıncaya kadar 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarı prime esas asgari kazanç tutarı olarak esas alınır. Ancak gelir testi sonucu; aile içindeki gelirleri asgari ücretin altında kalan genel sağlık sigortalılarının bu sürelerde gelir testi sonucuna göre ödemeleri gereken tutarların üzerinde yaptıkları ödemeler herhangi bir faiz uygulanmaksızın iade veya mahsup edilir."

**MADDE 37-** 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde, (ı) bendinde yer alan "Bu fıkra hükümleri Kamu idareleri işyerleri ile bu Kanuna göre sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz." cümlesi "Bu bent hükümleri; **21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı**

**Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile** 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu**na,** 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu**na ve** uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işleri**ne ilişkin işyerleri**, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz." şeklinde, aynı bentte yer alan "Bu fıkrayla düzenlenen destek unsurundan diğer ilgili mevzuat uyarınca ayrıca yararlanmakta olan işverenler aynı dönem için ve mükerrer olarak bu destek unsurundan yararlanamaz. Bu durumda, işverenlerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygulama, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlı olarak yapılır." cümleleri "Bu fıkra ve diğer ilgili mevzuatla sağlanan sigorta prim desteklerinin aynı dönem için birlikte uygulanması halinde, bu destek öncelikle uygulanır." şeklinde değiştirilmiştir.

"d) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler için prim oranı, prime esas kazançlarının % 6'sıdır. Bu prim oranının % 1'i kısa vadeli sigorta kolları, % 5'i genel sağlık sigortası primidir. Aynı maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen kursiyerler için prim oranı, prime esas kazançlarının % 13,5'idir. Bu prim oranının % 1'i kısa vadeli sigorta kolları, % 12,5'i genel sağlık sigortası primidir."

**MADDE 38-** 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, sigortalıların yaşlarına uygun asgarî ücretin otuzda biri, üst sınırı ise **16 yaşından** büyük sigortalıların günlük kazanç alt sınırının 6,5 katıdır."

**MADDE 39-** 5510 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi "Kurumca belirlenen işyerlerinde bu şart aranmaz." şeklinde değiştirilmiş ve altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

**MADDE 40-** 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin (e) bendinde yer alan "zorunlu" ibareleri madde metninden çıkartılmıştır.

**MADDE 41-** 5510 sayılı Kanunun 88 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş ve altıncı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "takip eden ayda" ibaresi "en geç" olarak değiştirilmiştir.

"Kamu idaresine ait işyerinde çalıştırılan sigortalıların iş sözleşmesinin askıda olduğu sürede 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi çalışmaları ya da isteğe bağlı sigortalı olmaları halinde bu sigortalılar için belirtilen şekilde çalıştıkları veya isteğe bağlı sigortalı olarak prim ödedikleri sürelerle sınırlı olarak ilgili kamu idaresinden genel sağlık sigortası primi alınmaz."

**MADDE 42-** 5510 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesinin altıncı fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Devlet yardımı, teşvik ve desteklerden; işverenlerin muaccel prim ve idari para cezası borçları kesilip Kuruma aktarıldıktan sonra, varsa kalan kısmı üzerinden yararlanılabilir."

**MADDE 43-** 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "üç ay" ibaresi " **yirmidört ay**" ve "üç aylık" ibaresi "yirmidört aylık" şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 44-** 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan "ve 86 ncı maddesinin altıncı fıkrasında" ibaresi madde metninden çıkarılmış, (i) bendinin sonuna aşağıdaki cümle ve (k) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (l) bendi eklenmiştir.

"**Ancak** 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara geçici iş göremezlik ödeneği ödemelerinde 100 üncü maddeye istinaden Kurumca işverenlerden istenilen bildirimlerin belirlenen süre içerisinde ve elektronik ortamda yapılmaması halinde sigortalı başına aylık asgari ücretin onda biri, hiç yapılmaması halinde ise **sigortalı başına aylık** asgari ücretin yarısı tutarında idari para cezası uygulanır."

"l) Ek 6 ncı maddesine göre yapılması gereken bildirim veya kontrol yükümlüğünün yerine getirilmemesi halinde, her bir fiil için asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanır."

**MADDE 45-** 5510 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan "ve 33 üncü" ibaresi ", 33 üncü ve 35 inci" şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 46- 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin on yedinci fıkrasında yer alan "altı ay içerisinde" ibaresi "30/6/2011 tarihine kadar" şeklinde, "iki yıl içinde" ibaresi "31/12/2014 tarihine kadar" şeklinde değiştirilmiştir.**

**MADDE 47-** 5510 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında değerlendirilen 1/10/2008 tarihinden önceki yurt dışı borçlanma sürelerine göre tespit edilen basamaklar, 2008 yılı Eylül ayında yürürlükte bulunan gelir tablosunda, 41 inci maddenin beşinci fıkrası hükmüne göre belirlenen prime esas aylık kazanca yakın gelire karşılık gelen basamağı geçemez."

**MADDE 48-** 5510 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "üç yıl içinde" ve beşinci fıkrasında yer alan "en geç iki yıl içinde" ibareleri "1/1/2012 tarihine kadar" şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan "iki yıllık süreye" ibaresi "bu süreye" şeklinde, **sekizinci fıkrasında yer alan "Ancak durumlarında değişiklik olduğunda sağlık hizmetlerinden yararlanma koşulları bu Kanun hükümlerine göre yeniden belirlenir" cümlesinden sonra gelmek üzere "Kız çocuklarının durum değişikliklerinin ortadan kalkması halinde, bu kişiler tekrar ilgili kanunlarına göre bakmakla yükümlü olunan kişi sayılır." cümlesi eklenmiş,** onuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununa tabi sigortalılar ile bunların bu Kanuna göre bakmakla yükümlü oldukları kimseler, genel sağlık sigortası hükümlerine göre sağlanan sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan yararlanma hakkına sahiptir."

"4857 sayılı İş Kanununun 13 üncü ve 14 üncü maddelerine göre kısmi süreli **iş sözleşmesiyle** çalışanlar ile bu Kanuna göre ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalıların eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini 30 güne tamamlama yükümlülüğü 1/1/2012 tarihinde başlar."

**MADDE 49-** 5510 sayılı Kanunun geçici 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce," ibaresi ile "bu maddenin yürürlük tarihinden sonra aynı şartlarla bu işleri yaptıkları," ibaresi madde metninden çıkartılmış ve "yapmakta olanların" ibaresi "yaptıkları" şeklinde ve geçici 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 19- 1479 ve 2926 sayılı Kanunlara göre aylık almakta olanlarla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaları nedeniyle geçici 2 nci maddeye göre aylık bağlanacaklara aylık bağlamaya esas tüm hizmetleri süresince on yıl

süreyle hastalık sigortası veya sağlık sigortası veya genel sağlık sigortası primi ödememiş olanlardan, hastalık sigortası, sağlık sigortası ve genel sağlık sigortası primi kesilmiş olan süreler düşülmek kaydıyla, aylıklarının % 10'u oranında ve 10 yılı tamamlayacak süreyle genel sağlık sigortası primi kesilir. Ancak, bu maddenin yürürlük tarihinden önce yapılan kesintiler iade edilmez."

**MADDE 50-** 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

"Tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalışanların sigortalılığı

EK MADDE 5- 4 üncü madde ile isteğe bağlı sigortalılık hükümleri ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında sigortalı olmayan, kendi sigortalılıklarından dolayı bu kanunlara göre gelir veya aylık almayan ve 18 yaşını doldurmuş olanlardan; tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalışanlar, örneği Kurumca hazırlanan ve **Kurumca belirlenen** ilgili muhtarlık, birlik, kuruluş, il veya ilçe tarım müdürlükleri tarafından usulüne uygun olarak düzenlenip onaylanmış belgeleri ile talepte bulundukları tarihten itibaren sigortalı sayılırlar.

Bu madde kapsamındaki sigortalılık; 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi dâhil olmak üzere 4 üncü maddeye istinaden sigortalı olarak çalışmaya başlayanların çalışmaya başladıkları tarihten, sigortalılıklarını sona erdirme talebinde bulunanların talep tarihinden, prim borcu bulunanlardan talepte bulunanların primi ödenmiş son günden, gelir ya da aylık talebinde bulunanların aylığa hak kazanmış olmak şartıyla talep tarihinden ve ölen sigortalının ölüm tarihinden itibaren sona erer.

**Bu madde kapsamındaki sigortalıların 4 üncü madde kapsamında çalışmaları halinde, bu madde kapsamındaki sigortalılıkları sona erer. 4 üncü madde kapsamındaki çalışmanın sona ermesi halinde, bu madde kapsamındaki çalışmasının devam etmesi kaydıyla çalışmanın sona erdiği tarihi takip eden günden itibaren bu madde kapsamındaki sigortalılıkları kendiliğinden başlar.**

Tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalışanlar, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar. Bunlar hakkında bu Kanunun kısa vadeli sigorta kolları bakımından yalnızca iş kazası ve meslek hastalığı sigortası, uzun vadeli sigorta kolları yönünden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır.

Bu madde hükümlerine tabi sigortalıların iş kazası ve meslek hastalığı sigorta kollarından sağlanan yardımlardan yararlanabilmeleri için iş kazasının olduğu tarihten en az **on gün** önce tescil edilmiş olmaları ve sigortalılıklarının sona ermemiş olması, bu Kanuna göre iş kazası veya meslek hastalığından dolayı geçici iş göremezlik ödeneği ödenmesi veya sürekli iş göremezlik geliri ya da malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık bağlanabilmesi için prim ve prime ilişkin her türlü borçlarının ödenmiş olması şartı aranır. İş kazası ve meslek hastalığı halinde durum, kendilerince veya işverenlerince kolluk kuvvetlerine derhal, Kuruma da en geç üç iş günü içinde bildirilir.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas kazancın alt ve üst sınırı arasında olmak kaydıyla sigortalı tarafından belirlenen günlük kazancın otuz katının % 34,5'i oranında prim öderler. Bunun % 20'si malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları, % 12,5'i genel sağlık sigortası, % 2'si iş kazası ve meslek hastalıkları sigortası primidir.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, genel sağlık sigortası hükümlerinden yararlanabilmesi için 67 nci maddede sayılan diğer şartların yanı sıra sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihte 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirerek tecil ve taksitlendirmeleri devam edenler hariç 60 günden fazla prim ve prime ilişkin her türlü borcunun bulunmaması şarttır.

Bu madde kapsamındaki sigortalıların primlerinin yılda bir veya birden fazla dönem halinde ödenmesini ve ödeme tarihlerini belirlemeye Kurum yetkilidir.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar ile ilgili olarak bu maddede aksine hüküm bulunmaması kaydıyla bu Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Kamu idarelerinin tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalıştırılanlar hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Bazı kısmi süreli çalışanların sigortalılıkları

EK MADDE 6 - Ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olan kişilerin sigortalılıkları, bu madde kapsamında kendileri tarafından 30 gün üzerinden prim ödemeleri suretiyle sağlanır.

Bu madde kapsamında sigorta hak ve yükümlülükleri; kendilerince veya kendilerini çalıştıranlar tarafından ya da bunların **üye** oldukları meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlarca bildirimin Kuruma yapıldığı tarihten itibaren başlar, birinci fıkrada belirtilen şekildeki çalışma durumlarının son bulmasından itibaren sona erer.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar hakkında; malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası ve istekleri halinde işsizlik sigortası hükümleri uygulanır.

Bu sigortalılar, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas kazanç alt ve üst sınırı arasında olmak üzere kendileri tarafından belirlenecek günlük kazancın otuz katının % 32,5'i oranında prim öderler. Bu prim oranının % 20'si malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları, % 12,5'i genel sağlık sigortası primidir. İşsizlik sigortasına tabi olmayı isteyenlerin, sigortalı ve işveren hissesi oranındaki işsizlik sigortası primini ait olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar ödememeleri halinde, o aya ait işsizlik sigortası primini ödeme hakları düşer.

Bu madde kapsamında ödenen primler, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının **(b) bendi** kapsamında sigortalılık olarak değerlendirilir.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, genel sağlık sigortası hükümlerinden yararlanabilmesi için 67 nci maddede sayılan diğer şartların yanı sıra sağlık hizmeti sunucusuna başvurdukları tarihte 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirerek tecil ve taksitlendirmeleri devam edenler hariç 60 günden fazla prim ve prime ilişkin her türlü borcunun bulunmaması şarttır.

Bu Kanun kapsamında tam süreli çalışma ile uzun vadeli sigorta kollarına tabi olan sigortalılar ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sigortalılar ve kendi sigortalılıklarından dolayı gelir veya aylık almakta olanlar, birinci fıkrada belirtilen çalışma durumları nedeniyle ayrıca sigortalı olmazlar.

Kurum, bu madde kapsamındaki sigortalıların bu Kanunun diğer hükümlerine göre uzun vadeli sigorta kollarına tabi olma durumlarını dikkate alarak prim ödeme gün sayılarını ve prim ödeme sürelerini belirlemeye, bu sigortalıları çalıştıranlara ve çalıştıranların bağlı olduğu meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlara Kurumca belirlenecek süre içinde bu sigortalıların işe başlama ve işten ayrılışlarını bildirmeleri, bu madde veya bu Kanunun uzun vadeli sigorta kollarını ihtiva eden sigortalılık statüleri kapsamında sigortalılık kontrolünden sonra çalıştırılmaları, çalıştırıldıkları süre içerisinde sigortalılıklarının devam edip etmediği ve Kurumca verilecek sigortalılık belgelerinin periyodik kontrolünü sağlama hususunda zorunluluk getirmeye yetkilidir.

Bu madde kapsamında bulunan sigortalıları çalıştıranlar ile bunların **üye** olduğu meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlara bu madde uyarınca getirilecek bildirim ve kontrol yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi halinde 102 nci madde uyarınca idari para cezası uygulanır.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar ile ilgili olarak, bu maddede aksine hüküm bulunmaması kaydıyla bu Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

**MADDE 51-** 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 28- Geçici 11 inci maddenin altıncı fıkrasında öngörülen yükümlülükler ile 2008 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin olmak üzere 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılara ilişkin asıl veya ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerine ilişkin yükümlülüklerin yasal süresi içinde yerine getirilmemiş olması halinde, bu maddede sayılan yükümlülüklerle sınırlı olarak 102 nci madde hükümleri uygulanmaz. **Ancak,** yasal süresi içerisinde yerine getirilmeyen bu yükümlülüklerden işyeri bildirgesi ile belgenin asıl veya ek olma durumuna göre belgede kayıtlı sigortalı başına uygulanabilecek oran da dikkate alınarak her bir aya ait aylık prim ve hizmet belgesi için ayrı ayrı olmak üzere asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanır.

Bu madde kapsamına giren fiiller için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce uygulanmış idari para cezalarına ilişkin tahsil edilen tutarlar iade ve mahsup edilmez.

GEÇİCİ MADDE 29- Bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren ek 5 inci ve ek 6 ncı maddeleri kapsamındaki sigortalılardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği yıl için 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının on **sekiz** katı üzerinden başlanılarak, takip eden her yıl için bir puan artırılmak suretiyle otuz katını geçmemek üzere prim alınır.

1/5/2008 ila 30/9/2008 tarihleri arasında 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olanlar hakkında da bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren birinci fıkra ile ek 5 inci madde hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 30- 1/10/2008 ila bu maddenin yayımı tarihine kadarki sürede geçici 12 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca 18 yaşını doldurmamış çocuklarından dolayı tescil süreci başlatılanların **kendileri ile** 18 yaşını doldurmamış çocukları hariç bakmakla yükümlü oldukları kişilerin tescil tarihine kadarki genel sağlık giderlerine ilişkin fatura tutarları Kurumca ödenir. Bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar söz konusu süreler için ödenmiş olan primler iade ve mahsup edilmez.

1/10/2008 ila 31/12/2011 tarihleri arasında, geçici 12 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca tescili yapılanların sağlık hizmet sunucusuna başvuru tarihinden Kurumca tescil edildikleri tarihe kadarki sürede 18 yaşını doldurmamış çocukları adına düzenlenen genel sağlık giderlerine ilişkin fatura tutarları Hazineden karşılanmak üzere Kurumca ödenir.

GEÇİCİ MADDE 31- Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında ilgili mevzuatı çerçevesinde uzman ve usta öğretici olarak çalıştırılanlar, bu durumlarını milli eğitim il veya ilçe müdürlüklerince belgelendirmeleri kaydıyla, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki bu çalışmalarından dolayı ay içinde 30 günden eksik kalan sürelerini 41 inci madde esaslarına göre kendileri veya hak sahipleri tarafından borçlanabilirler. Borçlanılan bu süreler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi sayılır.

GEÇİCİ MADDE 32- Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası uyarınca genel sağlık sigortalısı sayılan yabancı uyruklu öğrencilerden yükseköğrenimleri anılan fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önce başlamış olanların genel sağlık sigortalılıkları anılan fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlar ve ilgili üniversitelerce bu tarihten itibaren bir ay içerisinde genel sağlık sigortası giriş bildirgesiyle Kuruma bildirilir.

GEÇİCİ MADDE 33- Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasında bu Kanunla yapılan değişiklikler, bu değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihten öncesi için uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 34- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerine;

a) 2011 yılı başından önce bağlanmış gelir ve aylık tutarları, dosya bazında ödenmesi gereken miktar esas alınmak kaydıyla;

1) 2011 yılı Ocak ödeme döneminden geçerli olmak üzere 60 TL tutarında artırılır. Ancak bu artış tutarının, gelir ve aylıkların % 4 oranında artırılması halinde gerçekleşecek artış tutarından az olması halinde % 4 oranında artırılarak ödenir.

2) 2011 yılı Temmuz ödeme döneminden geçerli olmak üzere, % 4 oranında artırılarak ödenir.

b) 2011 yılında bağlanacak malullük, yaşlılık veya ölüm aylıklarının 27 nci, 29 uncu, 33 üncü ve geçici 2 nci maddelere göre 2011 yılı Ocak ayı itibarıyla hesaplanan aylık tutarları, (a) bendinde belirtilen şekilde artırılarak ödenir.

c) İş kazaları ile meslek hastalıkları sigortasından hak kazanılan gelirlere esas günlük kazanç hesabına giren;

1) Son takvim ayı 2011 yılının birinci yarısına ait olanlara bağlanacak gelirler birinci fıkranın (a) bendinin (l) numaralı alt bendine göre,

2) Son takvim ayı 2011 yılının ikinci yarısına ait olanlara bağlanacak gelirler sadece birinci fıkranın (a) bendinin (2) numaralı alt bendine göre,

artırılarak ödenir.

d) Birinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendine göre yapılacak artış tutarı;

1) İş kazaları ve meslek hastalıkları sigortasından sürekli iş göremezlik geliri almakta olanlara, gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi oranında,

2) Ölüm dosyalarında hak sahiplerinin hisseleri oranında,

3) Yabancı ülkelerle akdedilen sosyal güvenlik sözleşmeleri uyarınca kısmi gelir veya aylık alanlara, ülkemiz mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme gün sayılarının, sosyal güvenlik sözleşmesine göre nazara alınan toplam prim ödeme gün sayısına olan oranına göre,

uygulanır.

e) Birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen şekilde artırılan gelir ve aylıklar, 2011 yılında bu maddede belirtilen artışlar dışında 55 inci maddeye göre ayrıca artırılmaz."

GEÇİCİ MADDE 35- **Bu** Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında ve 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler için aynı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülüklerden bu maddenin yürürlük tarihine kadar yerine getirilmiş olanları, yasal süresinde yerine getirilmiş sayılır ve idari para cezası uygulanmaz. Bu yükümlükler için daha önce uygulanan idari para cezaları, kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın kaldırılır, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez."

**MADDE 52- 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 20 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.**

**"Birinci fıkranın (b) bendindeki yardımların sağlanması ve bağlanmasında muadil miktar karşılaştırması esas alınır. Ancak, yardımların artırılmasında 506 sayılı Kanuna göre bağlanan gelir ve aylıkların artırımına ilişkin hükümler devir tarihine kadar uygulanmaz. Şu kadar ki, 5510 sayılı Kanunun Geçici 20 nci maddesinin 12 nci fıkrasında yer alan sınırlama dahilinde sandıkların kuruluş senetlerinde yer alan hükümler saklıdır. Bu hüküm, yürürlüğe girdiği tarihten önceki artışlarda ve görülmekte olan davalar hakkında da uygulanır."**

**MADDE 53-** 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin son üç paragrafı ile 91 inci maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddenin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yabancı plakalı taşıtların Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre Türkiye'de geçerli sigortaları yoksa bunlar için zorunlu mali sorumluluk sigortası Türkiye sınırlarına girişleri sırasında yapılır."

**MADDE 54-** 2918 sayılı Kanunun 98 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Sağlık hizmet bedellerinin ödenmesi

MADDE 98- Trafik kazaları sebebiyle üniversitelere bağlı hastaneler ve diğer bütün resmi ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarının sundukları sağlık hizmet bedelleri, kazazedenin sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanır.

Trafik kazalarına sağlık teminatı sağlayan zorunlu sigortalarda; sigorta şirketlerince yazılan primlerin ve Güvence Hesabınca tahsil edilen katkı paylarının % 15'ini aşmamak üzere, münhasıran bu teminatın karşılığı olarak Hazine Müsteşarlığınca sigortacılık ilkeleri çerçevesinde maktu veya nisbi olarak belirlenen tutarın tamamı sigorta şirketleri ve 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 14 üncü maddesinde düzenlenen durumlar için Güvence Hesabı tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılır. Söz konusu tutar, ilgili sigorta şirketleri için sigortacılık ilkelerine göre ayrı ayrı belirlenebilir. Aktarım ile sigorta şirketlerinin bu teminat kapsamındaki yükümlülükleri sona erer. Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu söz konusu tutarı % 50'sine kadar artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

Bu madde çerçevesinde sigorta şirketleri ve Güvence Hesabı tarafından ödenecek meblağın süresinde ödenmemesi halinde 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası uygulanır.

Sigorta şirketleri ve Güvence Hesabından Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılacak meblağın belirlenmesi ve ödenmesi ile sağlık hizmetleri için teminat sağlanan sigortaların tespiti ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşü alınarak Hazine Müsteşarlığınca belirlenir. Trafik kazası sebebiyle Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurumlarınca gerçekleştirilen tedavi giderleri bakımından, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından Sağlık Bakanlığına yapılacak ödemeye ilişkin usul ve esaslar Sosyal Güvenlik Kurumu ve Sağlık Bakanlığı tarafından ayrıca belirlenir."

**MADDE 55-** 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun;

a) 3 üncü maddesinin (j) bendine "orta öğretim kurumları" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve meslek yüksek okulları" ibaresi eklenmiştir.

b) 18 inci maddesinin birinci **ve beşinci fıkraları ile 23 üncü ve 24 üncü maddelerinde** yer alan "Yirmi" ibaresi "Beş" şeklinde**, 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "yirmiden" ibaresi "beşten" şeklinde** değiştirilmiştir.

**c) 24 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "her ay 18 yaşını bitirenlere ödenen asgari ücretin 2/3'ü nispetinde" ibaresi "her ay 18 yaşını bitirenlere ödenen asgari ücretin net tutarının 1/3'ü nispetinde yirmi ve daha fazla işçi çalıştırılması halinde 2/3'ü nispetinde" şeklinde değiştirilmiştir.**

**ç)** 25 inci maddesinin birinci fıkrasının **son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasına "Bakanlık" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve meslek okullarının bağlı olduğu üniversitelerin" ibaresi eklenmiştir.**

**"Ancak, işletmelerde meslek eğitimi gören örgün eğitim öğrencilerine, asgari ücretin net tutarının yirmi işçi ve üzerinde işçi çalıştıran işyerlerinde yüzde 30'undan, yirmi işçiden az işçi çalıştıran işyerlerinde yüzde 15'inden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30'undan aşağı ücret ödenemez."**

**MADDE 56-** 18/6/1992 tarihli ve 3816 sayılı Ödeme Gücü Olmayan Vatandaşların Tedavi Giderlerinin Yeşil Kart Verilerek Devlet Tarafından Karşılanması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"d) 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre aylık bağlanmış olanlar hariç olmak üzere yeşil kart verilen kişilerden 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi veya (b) bendinin (2) ve (4) numaralı alt bentlerine tabi sigortalı olarak çalışan ve bu çalışmalarından dolayı genel sağlık sigortası kapsamında olanlar ile bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilerin, 5510 sayılı Kanuna göre genel sağlık sigortası kapsamında sağlık hizmetlerinden yararlanmaya hak kazanma tarihinden sağlık hizmetlerinden yararlanma şartlarının sona erdiği tarihe kadar bu çalışmalardan dolayı elde edecekleri gelirlerine bakılmaksızın yeşil kartları askıya alınır. Bu kişilerin yeşil kartları 5510 sayılı Kanuna göre genel sağlık sigortası sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkının sona erdiği tarihi takip eden gün itibariyle başvuru veya başka bir işleme gerek olmaksızın aktif hale getirilir. Aynı hanede bulunmakla birlikte bakmakla yükümlü olunan kişiler dışında kalanların yeşil kart hak sahipliği devam eder ve bu hak sahipliğinin sürdürülmesinde bu bent kapsamındaki çalışmalardan elde edilecek gelirler dikkate alınmaz. Yeşil kartları askıya alınanlardan 5510 sayılı Kanuna göre bakmakla yükümlü olunan kişi sıfatını yitirenlerin ise bu bent kapsamındaki çalışmalardan elde edilecek gelirler dikkate alınmaksızın yeşil kartları aktif hale getirilir. Ayrıca, 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında sayılanlar ile kamu kaynaklı meslek edindirme kurslarına katılanların kurs sürelerince yeşil kartları devam eder."

**MADDE 57-** 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 5 inci maddesinde yer alan "ödenen aylıklar % 50 fazlasıyla geri alındığı gibi," ibaresi "ödenen aylıklar ödeme tarihinden tahsil tarihine kadar 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve" olarak değiştirilmiş ve aynı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 3- Sosyal güvenlik mevzuatına tabi olarak çalışmayan, Sosyal Güvenlik Kurumundan ya da yabancı bir ülke sosyal güvenlik kurumundan her ne ad altında olursa olsun herhangi bir gelir veya aylık elde etmeyen ve silikozis hastalığı nedeniyle meslekte kazanma gücünü en az % 40 kaybettiğine Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Kurulunca karar verilen kişilere, bu fıkrada belirtilen şartları sağlamaları halinde bu Kanunun 1 inci maddesinde yer alan diğer şartlar aranmaksızın Sosyal Güvenlik Kurumunca aylık bağlanır.

Aylık miktarı, meslekte kazanma gücünü % 40 ila % 59 arasında kaybedenlere 1 inci maddeye göre belirlenecek aylık tutarında; meslekte kazanma gücünü % 60 ila % 79 arasında kaybedenlere 1 inci maddeye göre belirlenecek aylık tutarının % 200'ü ve meslekte kazanma gücünü % 80 ve üzerinde kaybedenlere de % 300'ü esas alınarak hesaplanır.

Bu kişilere aylık bağlanmış olması 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre meslek hastalığı tespiti ve meslek hastalığına bağlı sürekli iş göremezlik geliri talebinde bulunmalarına engel teşkil etmez. 5510 sayılı Kanuna göre sürekli iş göremezlik gelirine de hak kazanılması halinde bu Kanuna göre bağlanan aylık kesilir."

**MADDE 58-** 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun;

a) 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "dayalı olarak çalışan sigortalıları" ibaresinden sonra gelmek üzere ", 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışanlardan 5510 sayılı Kanunun 52 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında işsizlik sigortası primi ödeyen isteğe bağlı sigortalılar ile aynı Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamındaki sigortalıları" ibaresi eklenmiştir.

b) 48 inci maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ayrıca Fonun bir önceki yıl prim gelirlerinin % 30'u; işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmak, çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak ve teknolojik gelişmeler nedeniyle işsiz kalması beklenenlerin başka alanlara yönlendirilmesini sağlamak, istihdamı **artırıcı ve** koruyucu tedbirler almak **ve uygulamak**, işe yerleştirme ve danışmanlık hizmetleri temin etmek, işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları yapmak amacıyla kullanılabilir. Bu oranı % 50'ye kadar çıkarmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Ancak, işsizlik ödeneğinden yararlanmakta olanlara yönelik hizmetler için bu sınırlama dikkate alınmaz. Bu fıkraya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir."

c) 51 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan ", hizmet akitlerinin sona ermesinden önceki son üç yıl içinde en az 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş ve işten ayrılmadan önceki son 120 gün içinde prim ödeyerek sürekli çalışmış" ibaresi "ve bu Kanunda yer alan prim ödeme koşullarını sağlamış" şeklinde değiştirilmiştir.

**ç) 49 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.**

**"İsteğe bağlı sigortalılardan işsizlik sigortası primini ödeyenlerden ise yüzde 1 sigortalı ve yüzde 2 işveren payı alınır."**

**d) 52 nci maddesinin son fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.**

**"Ancak, işsizlik sigortası ödeneğinden faydalanırken aynı zamanda gelir getirici bir işte çalışan sigortalıların tespitinin yapılmasında, sosyal güvenlik kontrol memurları da görevlendirilebilir."**

**MADDE 59-** 4447 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"EK MADDE 2- Genel ekonomik, sektörel veya bölgesel kriz ile zorlayıcı sebeplerle işyerindeki haftalık çalışma sürelerinin geçici olarak önemli ölçüde azaltılması veya işyerinde faaliyetin tamamen veya kısmen geçici olarak durdurulması hallerinde, işyerinde üç ayı aşmamak üzere kısa çalışma yapılabilir.

Bu Kanuna göre sigortalı sayılan kişileri hizmet akdine tabi olarak çalıştıran işveren, kısa çalışma talebini, derhal gerekçeleri ile birlikte Türkiye İş Kurumuna, varsa toplu iş sözleşmesi tarafı sendikaya bir yazı ile bildirir. Talebin uygunluğunun belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar, ilgili kurum ve kuruluşların da görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kısa çalışma halinde İşsizlik Sigortası Fonundan kısa çalışma ödeneği ödenir. İşçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için, hizmet akdinin feshi hariç işsizlik sigortası hak etme koşullarını yerine getirmesi gerekir.

Günlük kısa çalışma ödeneği; sigortalının son oniki aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının % 60'ıdır. Bu şekilde hesaplanan kısa çalışma ödeneği miktarı, 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesine göre 18 yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarının % 150'sini geçemez. Kısa çalışma ödeneğinden yararlananlara ait sigorta primlerinin aktarılması ve sağlık hizmetlerinin sunulmasına ilişkin işlemler 5510 sayılı Kanunda belirtilen esaslar çerçevesinde yürütülür. Kısa çalışma ödeneği olarak yapılan ödemeler başlangıçta belirlenen işsizlik ödeneği süresinden düşülür.

Zorlayıcı sebeplerle kısa çalışma yapılması halinde, kısa çalışma ödeneği ödemeleri 4857 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin (III) numaralı bendinde ve aynı Kanunun 40 ıncı maddesinde öngörülen bir haftalık süreden sonra başlar.

Bu maddede yer alan kısa çalışma ödeneğinin süresini altı aya kadar uzatmaya ve işsizlik ödeneğinden mahsup edilip edilmeyeceğini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

İşverenin hatalı bilgi ve belge vermesi nedeniyle yapılan fazla ödemeler, yasal faizi ile birlikte işverenden tahsil edilir."

**MADDE 60-** 4447 sayılı Kanunun;

a) Geçici 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi ve aynı maddenin beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

b) Geçici 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi ve aynı maddenin beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

c) Geçici 9 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 10- 31/12/2015 tarihine kadar işe alınan her bir sigortalı için geçerli olmak üzere, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren özel sektör işverenlerince işe alınan ve fiilen çalıştırılanların; işe alındıkları tarihten önceki altı aya ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar dışında olmaları, aynı döneme ilişkin işe alındıkları işyerinden bildirilen prim ve hizmet belgelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olmaları ve bu maddede belirtilen diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde sayılan ve 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarı, işe alındıkları tarihten itibaren İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır.

Bu maddede belirtilen destek unsuru;

a) 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük erkekler ile 18 yaşından büyük kadınlardan;

1) Mesleki yeterlik belgesi sahipleri için kırksekiz ay süreyle,

2) Mesleki ve teknik eğitim veren orta öğretim ile meslek yüksek okulu veya Türkiye İş Kurumunca düzenlenen işgücü yetiştirme kurslarını bitirenler için otuzaltı ay süreyle,

3) (1) ve (2) numaralı alt bentlerde sayılan belge ve niteliklere sahip olmayanlar için yirmidört ay süreyle,

b) 29 yaşından büyük erkeklerden (a) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinde sayılan belge ve niteliklere sahip olanlar için yirmidört ay süreyle,

c) (a) ve (b) bentleri kapsamına girenlerin Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasından işe alınmaları halinde ilave olarak altı ay süreyle,

ç) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmakta iken, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra mesleki yeterlik belgesi alanlar veya mesleki ve teknik eğitim veren orta öğretim ile meslek yüksek okulunu bitirenler için oniki ay süreyle,

d) 18 yaşından büyüklerden bu fıkranın (a), (b) ve (ç) bentlerine girmeyenlerin Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasından işe alınmaları halinde altı ay süreyle,

uygulanır.

Bu maddede sayılan belge ve nitelikler nedeniyle destek unsurundan yararlanabilmek için sigortalıların sahip oldukları mesleki yeterlik, mesleki ve teknik eğitim veren orta öğretim kurumları ile meslek yüksek okulu veya Türkiye İş Kurumunca düzenlenen işgücü yetiştirme kurslarına ilişkin belgelerde belirtilen meslek ya da alanlarda işe alınmaları ve/veya çalışıyor olmaları gerekir.

Bu maddeyle sağlanan destek unsurundan aynı sigortalı için bir kez yararlanılabilir. Sigortalı, destek süresini tamamlamadan işsiz kalması halinde, kalan süreden yeniden yararlanamaz. Ancak ikinci fıkranın (a) bendi kapsamına girenlerin, aynı bent kapsamında yeniden işe alınmaları ve (1) veya (2) numaralı alt bentlerde sayılan belge ve nitelikleri bu dönemde temin etmeleri halinde destekten yeniden yararlanabilirler. Bu durumda ilk yararlanma süresi, ikincisinden düşülür ve toplam yararlanma süresi en son yararlanılan destek için maddede öngörülen süreyi aşamaz.

İşveren hissesine ait primlerin Fondan karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak; 5510 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarını yasal süresi içinde ödemesi ve kapsama giren sigortalının işe alındığı işyerinden dolayı Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması şarttır.

Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirilmiş veya ilgili diğer kanunlar uyarınca prim borçlarının yeniden yapılandırılmış ve taksitlendirilmiş olması, bu tecil, taksitlendirme ve yeniden yapılandırma devam ettiği sürece işverenlerin bu fıkra hükmünden yararlanmasına engel teşkil etmez.

Bu madde hükümleri; **21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile** 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu**na,** 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu**na ve** uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri **ile** 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işleri**ne** ilişkin işyerleri**,** sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar **ve** yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

5510 sayılı Kanun gereğince yapılan kontrol ve denetimlerde, çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği tespit edilen işverenler bir yıl süreyle bu maddeyle sağlanan destek unsurlarından yararlanamaz.

Bu maddeyle sağlanan destek unsuru, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uygulandıktan sonra kalan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait oranı üzerinden, bu maddede belirtilen esaslar dikkate alınarak uygulanır.

**Bu maddede düzenlenen teşvik, 5510 sayılı Kanun kapsamında bulunanlarla aynı şartlarda olmak üzere 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıkların statülerine tabi personeli için de uygulanır.**

Fondan karşılanan prim tutarları, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

Bakanlar Kurulu, bu maddenin uygulanma süresini 2015 yılından itibaren beş yıla kadar uzatmaya yetkilidir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir."

**MADDE 61-** 27/2/2003 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 20- Bu Kanun kapsamına giren yabancıların ve işverenlerin bu Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirip getirmedikleri Bakanlık iş müfettişleri ve Sosyal Güvenlik Kurumu müfettişleri tarafından denetlenir. Bu Kanun gereğince yapılacak teftiş, denetim ve soruşturmalar 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununda yer alan teftiş, denetim ve soruşturma hükümlerine göre yapılır ve bu hükümlere göre ilgili yaptırımlar uygulanır.

Genel ve özel bütçeli idarelerin teftiş ve denetim elemanları ile kolluk kuvvetlerinin kendi mevzuatları gereğince işyerlerinde yapacakları her türlü denetim, inceleme ve kontrol sırasında yabancı çalıştıran işverenler ile yabancıların bu Kanundan doğan yükümlülükleri yerine getirmediklerini tespit etmeleri halinde, durum Bakanlığa bildirilir.

Birinci fıkraya göre yapılan denetimler ve ikinci fıkraya göre yapılan bildirimler üzerine Bakanlık bölge müdürünce, gönderilen tutanaklara ve denetim raporlarına göre bu Kanunda yer alan idari yaptırımlar uygulanır."

**MADDE 62- 22/5/2003 tarihli ve** 4857 sayılı **İş** Kanununun 14 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Çağrı üzerine çalışma, evden çalışma ve uzaktan çalışma

MADDE 14- Çağrı üzerine çalışmanın usul ve esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) Yazılı sözleşme ile işçinin yapmayı üstlendiği işle ilgili olarak kendisine ihtiyaç duyulması halinde iş görme ediminin yerine getirileceğinin kararlaştırıldığı iş ilişkisi, çağrı üzerine çalışmaya dayalı kısmi süreli bir iş sözleşmesidir.

b) Hafta, ay veya yıl gibi bir zaman dilimi içinde işçinin ne kadar süreyle çalışacağını taraflar belirlemedikleri takdirde, haftalık çalışma süresi yirmi saat olarak kararlaştırılmış sayılır. Çağrı üzerine çalıştırılmak için belirlenen sürede işçi çalıştırılsın veya çalıştırılmasın ücrete hak kazanır.

c) İşçiden iş görme borcunu yerine getirmesini çağrı yoluyla talep hakkına sahip olan işveren, bu çağrıyı, aksi kararlaştırılmadıkça, işçinin çalışacağı zamandan en az dört gün önce yapmak zorundadır. Süreye uygun çağrı üzerine işçi iş görme edimini yerine getirmekle yükümlüdür. Sözleşmede günlük çalışma süresi kararlaştırılmamış ise, işveren her çağrıda işçiyi günde en az dört saat üst üste çalıştırmak zorundadır.

Evden çalışmanın usul ve esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) İşçinin, ücret karşılığı işverenin belirlediği bir malı veya hizmeti üretmek amacıyla bir veya birden fazla işverene bağlı olarak ancak işverenin denetimi dışında ve genellikle işçinin kendi evinde iş görme edimini sunduğu yazılı sözleşmeye dayalı iş ilişkisidir.

b) Evden çalışma sözleşmesi ile çalıştırılan işçinin ücreti, parça başına veya götürü olarak ürettiği işe orantılı ödenir.

c) Sözleşmede işin tanımına ve konusuna, yapılma şekline, parça başına işlerde istenen üretim adedine ve belirli ise işin ne kadar sürede yapılacağına yer verilir. İşçilerin çalıştıkları gün ve saatlerin işveren tarafından onaylanan günlük puantaj cetvelleriyle takip edilmediği durumlarda, sözleşmeye emsal işin emsal işçi tarafından yapılabileceği süreye ilişkin bir hesaplamanın eklenmesi zorunludur.

Uzaktan çalışmanın usul ve esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) İşçinin bir hizmet ya da mal üretmek amacıyla işletme merkezi dışında genellikle evde ya da işyeri dışında bir büroda iş edimini yerine getirdiği, haberleşme ve bilgisayar ağı ile işletmeyle bağlantı kurulan, işyerine bağımlılığın az olduğu yazılı sözleşmeye dayalı iş ilişkisidir.

b) Uzaktan çalışma sözleşmesinde, asgari olarak işin yapılacağı yer ve tanımı, genel ve özel çalışma koşulları, işveren tarafından temin edilen ekipman, ekipmanın korunmasına ilişkin yükümlülükler, işverenin çalışanla iletişim kuracağı saatlere ilişkin hükümler yer alır.

c) İşveren uzaktan çalışanlar tarafından kullanılan verilerin korunmasını sağlamakla yükümlüdür. İşveren, uzaktan çalışanı veri korunmasına ilişkin şirket kuralları ve ilgili mevzuat hakkında bilgilendirir. Verilerin korunması amacıyla özel yaşama müdahale dışında işveren tarafından belirlenen hükümlere uzaktan çalışanın uyması zorunludur.

Çağrı üzerine, evden veya uzaktan çalışma sözleşmesiyle çalıştırılan işçi, ayrımı haklı kılan bir neden olmadıkça, salt iş sözleşmesinin niteliğinden ötürü emsal işçiye göre farklı işleme tabi tutulamaz.

İşveren, çağrı üzerine, evden ve uzaktan çalışan işçileri yazılı olarak çalışma koşulları ile ilgili olarak bilgilendirmekle yükümlüdür.

Çağrı üzerine, evden veya uzaktan çalışma sözleşmesiyle çalıştırılan işçinin iş sağlığı ve güvenliğinden işveren sorumludur.

Çağrı üzerine, evden veya uzaktan çalışma sözleşmesiyle çalıştırılanlarla ilgili iş sözleşmesinin tarafları, bölünemeyen haklar, yıllık ücretli izin, ihbar ve kıdem tazminatına hak kazanmada esas süre, hafta tatili ve ücretine hak kazanma ve benzeri konulara ilişkin hususlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir."

**MADDE 63-** 4857 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Taraflarca iş sözleşmesine bir deneme kaydı konulduğunda; bunun süresi en çok iki, **ilk defa işe girenler için en çok dört ay olabilir. İki aylık süre toplu iş sözleşmeleriyle dört aya kadar uzatılabilir.**"

**MADDE 64-** 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle ve ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, dördüncü fıkrası ile yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlerin, bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, bu işyerlerinde çalışan toplam işçi sayısına göre hesaplanır."

"İşin niteliği veya teminde güçlük nedeniyle işyer**inde kısmen veya tamamen** özürlü çalıştırma konusunda güçlük yaşayan işverenler; **doğrudan veya dolaylı olarak yüzde elli veya daha fazla ortaklığının olduğu holding bünyesi veya bağlı şirketler içinde veya aynı şirketler topluluğuna bağlı başka bir işyerinde ve Organize Sanayi Bölgelerinde kurulacak ortak işletmelerde çalıştırılmasını sağlamak suretiyle bu maddede öngörülen yükümlülüklerini** yerine getirebilir**ler. Hangi iş ve işyerlerinde kısmen veya tamamen özürlü çalıştırılamayacağı,** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, **Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı ve Türkiye İş Kurumu ile en çok özürlüyü temsil eden üst kuruluşun birer temsilcisinden oluşan bir komisyon tarafından** karara bağlanır. **Komisyonun çalışma usul ve esasları, ilgili kurum ve kuruluşların görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.**"

"Yer altı ve su altı işlerinde özürlü işçi çalıştırılamaz."

"Bu maddeye aykırılık hallerinde 101 inci madde uyarınca tahsil edilecek cezalar, özürlülerin ve eski hükümlülerin kendi işini kurmaları, özürlünün iş bulmasını sağlayacak destek teknolojileri, özürlünün işe yerleştirilmesi, işe ve işyerine uyumunun sağlanması ve bu gibi projelerde kullanılır. Tahsil edilen cezaların kullanımına ilişkin hususlar, Türkiye İş Kurumunun koordinatörlüğünde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü ile İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, Özürlüler İdaresi Başkanlığı, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü, en çok işçi ve işvereni temsil eden üst kuruluşların ve en çok özürlüyü temsil eden üst kuruluşun birer temsilcisinden oluşan komisyon tarafından karara bağlanır. Komisyonun çalışma usul ve esasları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir."

**MADDE 65-** 4857 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin ikinci fıkrasının son **iki** cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

**"Bu halde turizm işletme belgeli işyerlerinde dört ay, diğer işyerlerinde iki aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz. İki aylık denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar artırılabilir."**

**MADDE 66-** 4857 sayılı Kanunun;

a) 91 inci maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"30/1/1950 tarihli ve 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 10 uncu maddesine istinaden iş sözleşmesi fiilen sona eren işçilerin kanundan, iş ve toplu iş sözleşmesinden doğan bireysel alacaklarına ilişkin şikayetleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge müdürlüklerince incelenir."

b) 92 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Teftiş, denetleme ve incelemeler sırasında işverenler, işçiler ve bu işle ilgili görülen başka kişiler izleme, denetleme ve teftişle görevli iş müfettişleri ve işçi şikayetlerini inceleyen bölge müdürlüğü memurları tarafından çağrıldıkları zaman gelmek, ifade ve bilgi vermek, gerekli olan belge ve delilleri getirip göstermek ve vermek; iş müfettişlerinin birinci fıkrada yazılı görevlerini yapmaları için kendilerine her çeşit kolaylığı göstermek, bu yoldaki isteklerini geciktirmeksizin yerine getirmekle yükümlüdürler.

Çalışma hayatını izleme, denetleme ve teftişe yetkili iş müfettişleri ile işçi şikayetlerini incelemekle görevli bölge müdürlüğü memurları tarafından tutulan tutanaklar aksi kanıtlanıncaya kadar geçerlidir. İş müfettiş**leri** tarafından düzenlen**en** raporların ve tutulan tutanakların işçi alacaklarına ilişkin kısımlarına karşı taraflarca **otuz** gün içerisinde yetkili iş mahkemesine itiraz edilebilir. **İş mahkemesinin kararına karşı taraflarca 5521 sayılı Kanunun 8 inci maddesine göre kanun yoluna başvurulabilir. Kanun yoluna başvurulması iş mahkemesince hüküm altına alınan işçi alacağının tahsiline engel teşkil etmez.**"

c) 108 inci maddesinin ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"101 inci ve 106 ncı maddeler kapsamındaki idari para cezaları ise doğrudan Türkiye İş Kurumu il müdürü tarafından; birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlere uygulanacak idari para cezası ise işyerlerinin merkezinin bulunduğu yerdeki Türkiye İş Kurumu il müdürünce verilir ve genel esaslara göre tahsil edilir."

**MADDE 67-** 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "çıkan hizmetler," ibaresi "çıkan hizmetler ve faaliyetleri deniz taşıma araçları ile yüzer tesis ve araçların imal ve inşası olanlara bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılacak teslim ve hizmetler," şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 68-** 3065 sayılı Kanunun geçici 17 nci ve geçici 23 üncü maddelerinde ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 68 inci maddesinde yer alan "31.12.2010" ibareleri "31/12/2015" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 69-** 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun;

a) Ekinde yer alan (I), (II), (III) ve (IV) sayılı listeler; ekli (1), (2), (3) ve (4) sayılı cetvellerde gösterildiği şekilde değiştirilmiştir.

b) 7/A maddesinde yer alan "2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.18, 2710.19.45.00.11, 2710.19.45.00.12 ve 2710.19.49.00.11 G.T.İ.P. numaralı" ibaresi, "2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.13 ve 2710.19.45.00.12 G.T.İ.P. numaralı" olarak değiştirilmiştir.

c) Geçici 5 inci maddesinde yer alan "2710.19.61.00.11, 2710.19.61.00.19, 2710.19.63.00.11, 2710.19.63.00.19, 2710.19.65.00.11, 2710.19.65.00.19, 2710.19.69.00.11 ve 2710.19.69.00.99 G.T.İ.P. numaralı" ibaresi "2710.19.61.00.11, 2710.19.63.00.11, 2710.19.65.00.11 ve 2710.19.69.00.11 G.T.İ.P. numaralı" olarak; aynı maddedeki "2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.18, 2710.19.45.00.11, 2710.19.45.00.12 ve 2710.19.49.00.11 G.T.İ.P. numaralı" ibaresi ise "2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.13 ve 2710.19.45.00.12 G.T.İ.P. numaralı" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 70-** 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun "V-Kurumlarla ilgili kağıtlar" başlıklı kısmının sonuna aşağıdaki bent eklenmiştir.

"25. Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile döner sermaye işletmelerinin kadrolarında ve sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilen sözleşmeli personel ile yapılan hizmet sözleşmeleri."

**MADDE 71-** 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin;

a) 35 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"5. Kamu iktisadi teşebbüslerine bu madde uyarınca verilen görevler neticesinde doğan ve teşebbüs kayıtlarına göre gerçekleşen görev zararları, ilgili teşebbüsçe yapılacak ödeme talebine istinaden, Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alan ilgili harcama tertiplerinden gider kaydedilerek ödenir. Bu ödemeler, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 35 inci maddesi hükümlerine tabi değildir.

6. 12/12/2001 tarihli ve 2001/3372 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile önceki yıllar kararları kapsamında üretilen şekerin Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin özelleştirme programına alındığı tarih itibarıyla sözleşmesi ve bağlantısı yapılmış olan dahilde işleme rejimi kapsamındaki satışlarıyla ihracatından doğan görev zararları Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. tarafından yapılacak ödeme talebine istinaden, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin kayıtları esas alınarak, Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alan ilgili harcama tertiplerinden gider kaydedilerek ödenir. Bu ödemeler, 5018 sayılı Kanunun 35 inci maddesi hükümlerine tabi değildir.

7. Hazine Müsteşarlığınca görev zararı kapsamında yapılan ödemeler, bu maddede öngörülen usule uygun olarak incelenir. İnceleme sonucunda hesaplanan tutar ile Hazine Müsteşarlığı bütçesinden yapılmış bulunan ödemeler arasında fark bulunduğunun tespit edilmesi halinde taraflar yükümlülüklerini faizsiz olarak yerine getirir. Ancak, ilgili teşebbüs veya kuruluş tarafından yapılan talebin gerçek olmayan belge ve işlemlere ilişkin tutarları da içerdiğinin tespiti halinde, gerçek olmayan belge ve işlemlere ilişkin olup Hazine tarafından teşebbüs veya kuruluşa ödenmiş bulunan tutar Hazine Müsteşarlığı tarafından, söz konusu ödemenin yapıldığı tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde gecikme zammı oranında faiz uygulanarak tahsil edilir."

b) 36 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"9. 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan ikincil mevzuat uyarınca Merkezi Kayıt Kuruluşu nezdinde kayden izlenmesi gereken Hazine Müsteşarlığına ait hisseler ile ilgili işlemler; Merkezi Kayıt Kuruluşunca ve/veya aracı kuruluşlarca tahsil edilen her türlü ücret, komisyon, vergi, resim ve harçtan istisnadır."

c) 54 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"3. Kamu iktisadi teşebbüslerine ait işletmelerin atıl durumda bulunan varlıklarının **genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerine** bedelsiz veya rayiç bedelin altında devri, teşebbüs yönetim kurulunun teklifi üzerine; devre konu varlıkların rayiç bedelinin 10.000.000 TL'nin altında olması durumunda ilgili bakanın onayı, bu tutarın üzerinde olması durumunda ise ilgili bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca alınacak karar ile gerçekleştirilir. 10.000.000 TL'lik tutar her yıl yeniden değerleme oranına göre arttırılır."

**MADDE 72-** 11/1/1954 tarihli ve 6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun;

a) 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 3- Bankanın merkezi Ana Sözleşmesinde yazılı olan yerdir. Banka yurt içi ve yurt dışında lüzum gördüğü yerlerde, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu hükümlerine göre şube açabilir. Her türlü bankacılık işlemlerinin yapıldığı bu şubeler, kamu bankası şubeleri niteliğinde olup, kamu kuruluşlarına ait paralar da yatırılabilir."

b) 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 18- 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi

Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname, 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanun ve 12/4/1990 tarihli ve 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun Banka ve ortaklıkları hakkında uygulanmaz."

c) 8 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

ç) Geçici 2 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 3- 6219 sayılı Kanunun değişik 18 inci maddesi, 1/1/**2004** tarihinden itibaren geçerli**dir.**"

**MADDE 73-** 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 64 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kademe ve kademe ilerlemesi:

MADDE 64- Kademe; derece içinde, görevin önemi veya sorumluluğu artmadan, memurun aylığındaki ilerlemedir.

Memurun kademe ilerlemesinin yapılabilmesi için bulunduğu kademede en az bir yıl çalışmış olması ve bulunduğu derecede ilerleyebileceği bir kademenin bulunması şartları aranır.

72 nci madde gereğince belirli bir süre görev yapmak üzere, mecburî olarak sürekli görevle atanan memurlardan kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde bulunanlara, bu yörelerde fiilen çalışmak suretiyle geçirilen her iki yıl için bir kademe ilerlemesi daha verilir. Yıllık izinde geçirilen süreler fiilen çalışılmış sayılır. İki yıldan az süreler dikkate alınmaz.

Son on yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır.

Bu maddede belirtilen şartları haiz her sınıf ve derecedeki memurlar, hak kazandıkları tarihten geçerli olmak üzere ve başkaca bir işleme gerek kalmaksızın bir ileri kademeye ilerlemiş sayılırlar.

Kademe ilerlemesi ile ilgili onay mercii atamaya yetkili amirdir. Onay mercileri kademe ilerlemeleri ile ilgili yetkilerini devredebilirler.

Kademe ilerlemesine hak kazanamayan memurlar, kurumlarınca her ay alınacak toplu onaylarla belirlenir. Kademe ilerlemesi yapmış sayılanlardan ilerlemeye müstahak olmadıkları sonradan tespit edilenlerin kademe ilerlemeleri, ilerlemiş sayıldıkları tarihten geçerli olmak üzere iptal edilir."

**MADDE 74-** 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (A) bendinin (d) alt bendi yürürlükten kaldırılmış, (B) bendinin ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddenin sonuna aşağıdaki bent eklenmiştir.

"Ancak, bu şekilde bir atamanın yapılabilmesi için ilgilinin;

a) 1 inci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300 ve daha yukarıda olanlar için en az 12 yıl,

b) 1 inci ve 2 nci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300'den az olanlar için en az 10 yıl,

c) 3 üncü ve 4 üncü dereceli kadrolar için en az 8 yıl,

hizmetinin bulunması ve yükseköğrenim görmüş olması şarttır. Dört yıldan az süreli yükseköğrenim görenler için bu sürelere iki yıl ilave edilir. Bu sürelerin hesabında; 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi kapsamına dâhil kurumlarda fiilen çalışılan süreler ile Yasama Organı Üyeliğinde, belediye başkanlığında, belediye ve il genel meclisi üyeliğinde, kanunlarla kurulan fonlarda, muvazzaf askerlikte, okul devresi dâhil yedek subaylıkta ve uluslararası kuruluşlarda geçen sürelerin tamamı ile yükseköğrenim gördükten sonra özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürenin;

Başbakanlık ve bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşlarının müsteşar ve müsteşar yardımcıları ile en üst yönetici konumundaki genel müdür ve başkan kadrolarına atanacaklar için tamamı, diğer kadrolara atanacaklar için altı yılı geçmemek üzere dörtte üçü dikkate alınır."

"C) Derece yükselmesi ile ilgili onay mercii atamaya yetkili amirdir. Müşterek kararla atanmış olanların derece yükselmeleri, ilgili bakanın veya yetkili kıldığı makamın onayı ile yapılır. Üst derece kadroya atanmış olup da kazanılmış hak ve emeklilik keseneğine esas aylık dereceleri daha aşağıda bulunanların (45 inci maddenin ikinci fıkrasına göre yapılan atamalar hariç), kazanılmış hak ve emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükseltilmeleri için, bu hâlin devamı süresince yukarıda belirtilen onay aranmaz."

**MADDE 75-** 657 sayılı Kanunun 77 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yabancı memleketlerin resmî kurumları veya uluslararası kuruluşlarda kurumlarının muvafakati ile görev alacak memurlara, ilgili Bakanın onayı ile (her üç yılda bir Bakan onayı yenilenmek kaydıyla) memuriyeti süresince yabancı memleketlerin resmî kurumlarında on yıla, uluslararası kuruluşlarda yirmibir yıla kadar aylıksız izin verilebilir."

**MADDE 76-** 657 sayılı Kanunun 91 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 91- Kadrosu kaldırılan memurlar, en geç altı ay içinde kendi kurumlarında niteliklerine uygun bir kadroya atanırlar. Bu memurlar, kurumlarında atama imkânı bulunmaması hâlinde aynı süre içinde başka bir kurumdaki kadrolara atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Bunlar, atama işlemi yapılıncaya kadar kurumlarında niteliklerine uygun işlerde çalıştırılır ve yeni bir kadroya atanıncaya kadar eski kadrolarına ait malî haklardan ve sosyal yardımlardan yararlanmaya devam ederler.

Söz konusu memurların eski kadrolarına ait en son ayda aldığı malî haklar kapsamında fiilen yapılmakta olan her türlü ödemeler toplamının net tutarının, atandıkları yeni kadrolarına ait malî haklar kapsamında fiilen yapılmakta olan her türlü ödemeler toplamının net tutarından fazla olması hâlinde, aradaki fark, farklılık giderilinceye kadar, atandıkları kadrolarda veya bu kadrolardan istekleri dışında atandıkları başka kadrolarda kaldıkları sürece, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir. Aylık mutad olarak yapılmayıp belirli bir dönemi kapsayan ödemelerin ödendiği tarih itibarıyla net tutarları toplamının yılı içinde çalışılan aylara bölünmesi suretiyle bulunacak tutarı, en son ayda aldığı aylık tutarına ilave edilir. Fazla çalışma ücreti, fiilen yapılan ders karşılığı ödenen ek ders ücreti ve nöbet ücreti gibi ilave bir çalışmanın karşılığında elde edilen ödemeler aylık tutarına ilave edilmez.

Diğer kamu kurum ve kuruluşlarına atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilen memurların 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının boş kadrolarından Devlet Personel Başkanlığınca tespit edilen kadroya, anılan Başkanlık tarafından kırkbeş gün içinde ataması teklif edilir. Devlet Personel Başkanlığı tarafından gönderilen atama teklif yazısının atamayı yapacak kamu kurum ve kuruluşuna intikalinden itibaren otuz gün içinde bu kurum ve kuruluş tarafından atama işlemlerinin yapılması zorunludur. Bunlardan unvanları müdür ve daha üst olanlar ile danışma ve denetim işlevlerine ilişkin kadrolarda çalışanlar Araştırmacı kadrolarına, diğerleri ise durumlarına uygun kadrolara atanırlar."

**MADDE 77-** 657 sayılı Kanunun 100 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Ancak özürlüler için; özür durumu, hizmet gerekleri, iklim ve ulaşım şartları göz önünde bulundurulmak suretiyle günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatleri ile öğle dinlenme süreleri merkezde üst yönetici, taşrada mülki amirlerce farklı belirlenebilir.

Memurların yürüttükleri hizmetin özelliklerine göre, bu madde uyarınca tespit edilen çalışma saat ve süreleri ile görev yerlerine bağlı olmaksızın çalışabilmeleri mümkündür. Bu hususa ilişkin usûl ve esaslar, Devlet Personel Başkanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir."

**MADDE 78-** 657 sayılı Kanunun 101 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 101- Günün yirmidört saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışan **Devlet** memurlarının çalışma saat ve şekilleri kurumlarınca düzenlenir.

Ancak, kadın memurlara; tabip raporunda belirtilmesi hâlinde hamileliğin yirmidördüncü haftasından önce ve her hâlde hamileliğin yirmidördüncü haftasından itibaren ve doğumdan sonraki bir yıl süreyle gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez. Özürlü memurlara da isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez."

**MADDE 79-** 657 sayılı Kanunun 104 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 104- A) Kadın memura; doğumdan önce sekiz, doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam onaltı hafta süreyle analık izni verilir. Çoğul gebelik durumunda, doğum öncesi sekiz haftalık analık izni süresine iki hafta eklenir. Ancak beklenen doğum tarihinden sekiz hafta öncesine kadar sağlık durumunun çalışmaya uygun olduğunu tabip raporuyla belgeleyen kadın memur, isteği hâlinde doğumdan önceki üç haftaya kadar kurumunda çalışabilir. Bu durumda, doğum öncesinde bu rapora dayanarak fiilen çalıştığı süreler doğum sonrası analık izni süresine eklenir. Doğumun erken gerçekleşmesi sebebiyle, doğum öncesi analık izninin kullanılamayan bölümü de doğum sonrası analık izni süresine ilave edilir. Doğumda veya doğum sonrasında analık izni kullanılırken annenin ölümü hâlinde, isteği üzerine memur olan babaya anne için öngörülen süre kadar izin verilir.

B) Memura, eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine on gün babalık izni; kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine yedi gün izin verilir.

C) (A) ve (B) fıkralarında belirtilen hâller dışında, merkezde atamaya yetkili amir, ilde vali, ilçede kaymakam ve yurt dışında diplomatik misyon şefi tarafından, birim amirinin muvafakati ile bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde, mazeretleri sebebiyle memurlara on gün izin verilebilir. Zaruret hâlinde öğretmenler hariç olmak üzere, aynı usûlle on gün daha mazeret izni verilebilir. Bu takdirde, ikinci kez verilen bu izin, yıllık izinden düşülür.

D) Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için **doğum sonrası analık izni süresinin bitim** tarihinden itibaren ilk altı ayda günde üç saat, ikinci altı ayda günde birbuçuk saat süt izni verilir. Süt izninin hangi saatler arasında ve günde kaç kez kullanılacağı hususunda, kadın memurun tercihi esastır.

E) Yıllık izin ve mazeret izinleri sırasında malî haklar ile sosyal yardımlara dokunulmaz."

**MADDE 80-** 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Hastalık ve refakat izni:

MADDE 105- Memura, **aylık ve özlük hakları korunarak**, verilecek raporda gösterilecek lüzum üzerine, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde onsekiz aya kadar, diğer hastalık hâllerinde ise oniki aya kadar izin verilir.

Memurun, hastalığı sebebiyle yataklı tedavi kurumunda yatarak gördüğü tedavi süreleri, hastalık iznine ait sürenin hesabında dikkate alınır.

Bu maddede yazılı azamî süreler kadar izin verilen memurun, bu iznin sonunda işe başlayabilmesi için, iyileştiğine dair raporu (yurt dışındaki memurlar için mahallî usûle göre verilecek raporu) ibraz etmesi zorunludur. İzin süresinin sonunda, hastalığının devam ettiği resmî sağlık kurulu raporu ile tespit edilen memurun izni, birinci fıkrada belirtilen süreler kadar uzatılır, bu sürenin sonunda da iyileşemeyen memur hakkında emeklilik hükümleri uygulanır.

Bunlardan gerekli sağlık şartlarını yeniden kazandıkları resmî sağlık kurullarınca tespit edilen ve emeklilik hakkını elde etmemiş olanlar, yeniden memuriyete dönmek istemeleri hâlinde, niteliklerine uygun kadrolara öncelikle atanırlar.

Görevi sırasında veya görevinden dolayı bir kazaya veya saldırıya uğrayan veya bir meslek hastalığına tutulan memur, iyileşinceye kadar izinli sayılır.

Hastalık raporlarının hangi hallerde, hangi hekimler veya sağlık kurulları tarafından verileceği ve süreleri ile bu konuya ilişkin diğer hususlar, Sağlık, Maliye ve Dışişleri Bakanlıkları ile Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşleri alınarak Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.

Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, **aylık ve özlük hakları korunarak**, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır."

**MADDE 81-** 657 sayılı Kanunun 108 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 108- A) Memura, 105 inci maddenin son fıkrası uyarınca verilen iznin bitiminden itibaren, sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, istekleri üzerine onsekiz aya kadar aylıksız izin verilebilir.

B) Doğum yapan memura, 104 üncü madde uyarınca verilen doğum sonrası analık izni süresinin bitiminden; eşi doğum yapan memura ise, doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine yirmidört aya kadar aylıksız izin verilir.

C) Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyle birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, çocuğun ana ve babasının rızasının kesinleştiği tarihten veya vesayet dairelerinin izin verme tarihinden itibaren, istekleri üzerine yirmidört aya kadar aylıksız izin verilir. Evlat edinen her iki eşin memur olması durumunda bu süre, eşlerin talebi üzerine yirmidört aylık süreyi geçmeyecek şekilde, birbirini izleyen iki bölüm hâlinde eşlere kullandırılabilir.

D) Özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kendilerine aylıksız izin verilenler de dâhil olmak üzere burslu olarak ya da bütçe imkânlarıyla yetiştirilmek üzere yurtdışına gönderilen veya sürekli görevle **yurtiçine ya da** yurtdışına atanan **veya en az altı ay süreyle yurtdışında geçici olarak görevlendirilen** memurlar veya diğer personel kanunlarına tâbi olanlar ile yurtdışına kamu kurumlarınca gönderilmiş olan öğrencilerin memur olan eşleri ile 77 nci maddeye göre izin verilenlerin memur olan eşlerine, toplamı sekiz yılı geçmemek üzere görev veya öğrenim süresi içinde aylıksız izin verilebilir.

E) Memura, yıllık izinde esas alınan süreler itibarıyla beş hizmet yılını tamamlamış olması ve isteği hâlinde memuriyeti boyunca ve en fazla iki defada kullanılmak üzere, toplam bir yıla kadar aylıksız izin verilebilir. Ancak, sıkıyönetim, olağanüstü hâl veya genel hayata müessir afet hâli ilan edilen bölgelere 72 nci madde gereğince belli bir süre görev yapmak üzere zorunlu olarak sürekli görevle atananlar hakkında bu bölgelerdeki görev süreleri içinde bu fıkra hükmü uygulanmaz.

F) Aylıksız izin süresinin bitiminden önce mazereti gerektiren sebebin ortadan kalkması hâlinde, on gün içinde göreve dönülmesi zorunludur. Aylıksız izin süresinin bitiminde veya mazeret sebebinin kalkmasını izleyen on gün içinde görevine dönmeyenler, memuriyetten çekilmiş sayılır.

G) Muvazzaf askerliğe ayrılan memurlar askerlik süresince görev yeri saklı kalarak aylıksız izinli sayılır."

**MADDE 82-** 657 sayılı Kanunun 109 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Memur bilgi sistemi, özlük dosyası:

MADDE 109- Memurlar, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esas alınarak kurumlarınca tutulacak personel bilgi sistemine kaydolunurlar. Her memur için bir özlük dosyası tutulur.

Özlük dosyasına, memurun mesleki bilgileri, mal bildirimleri; varsa inceleme, soruşturma, denetim raporları, disiplin cezaları ile ödül ve başarı belgesi verilmesine ilişkin bilgi ve belgeler konulur.

Memurların başarı, yeterlik ve ehliyetlerinin tespitinde, kademe ilerlemelerinde, derece yükselmelerinde, emekliye ayrılmalarında veya hizmetle ilişkilerinin kesilmesinde, hizmet gerekleri yanında özlük dosyaları göz önünde bulundurulur.

Özlük dosyalarının tutulma esasları ile özlük dosyalarında yer alacak belgelere ilişkin usûl ve esaslar Devlet Personel Başkanlığınca belirlenir."

**MADDE 83-** 657 sayılı Kanunun 122 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Başarı, üstün başarı değerlendirmesi ve ödül:

MADDE 122- Görevli oldukları kurumlarda olağanüstü gayret ve çalışmaları ile emsallerine göre başarılı görev yapmak suretiyle; kamu kaynağında **önemli ölçüde** tasarruf sağlanmasında, kamu zararının oluşmasının önlenmesinde, kamusal fayda ve gelirlerin beklenenin üzerinde artırılmasında veya sunulan hizmetlerin etkinlik ve kalitesinin yükseltilmesinde somut olaylara ve verilere dayalı olarak katkı sağladıkları tespit edilen memurlara, merkezde bağlı veya ilgili bakan, illerde valiler, **ilçelerde kaymakamlar** tarafından başarı belgesi verilebilir. Üç defa başarı belgesi alanlara üstün başarı belgesi verilir.

Üstün başarı belgesi verilenlere, merkezde bağlı veya ilgili bakan ve illerde valiler tarafından uygun görülmesi hâlinde en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil) % 200'üne kadar ödül verilebilir.

Bu maddeye göre bir malî yıl içinde ödüllendirileceklerin sayısı, kurumun yılbaşındaki dolu kadro mevcudunun binde onundan, Gümrük Müsteşarlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü kadroları için binde yirmisinden fazla olamaz. Yıl içinde ödüllendirilen personel sayısı kurumlarınca izleyen yılın Ocak ayı sonuna kadar Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Kamu kurum ve kuruluşları yürütmekte oldukları hizmetlerin özelliklerini göz önünde bulundurarak memurlarının başarı, verimlilik ve gayretlerini ölçmek üzere, Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşü alınmak kaydıyla, değerlendirme ölçütleri belirleyebilir."

**MADDE 84-** 657 sayılı Kanunun 125 inci maddesinin, (C) bendinin (g), (h) ve (j) alt bentleri yürürlükten kaldırılmış; (E) bendinin (a) alt bendinde yer alan "engelleme" ibaresi "kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme" olarak, (f) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasında yer alan "sicilden" ibaresi "özlük dosyasından" ve üçüncü fıkrasında yer alan "iyi veya çok iyi derecede sicil alan" ibaresi "ödül veya başarı belgesi alan" olarak değiştirilmiştir.

"f) Amirlerine, maiyetindekilere ve iş sahiplerine fiili tecavüzde bulunmak,"

**MADDE 85-** 657 sayılı Kanunun 132 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "sıralı sicil amirine" ibaresi "üst disiplin amirine" olarak değiştirilmiş, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"**Aylıktan kesme cezası ile tecziye edilenler 5 yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziye edilenler 10 yıl boyunca** daire başkanı kadrolarına, daire başkanı kadrosunun dengi ve daha üstü kadrolara, bölge ve il teşkilatlarının en üst yönetici kadrolarına, düzenleyici ve denetleyici kurumların başkanlık ve üyeliklerine, vali ve büyükelçi kadrolarına atanamazlar."

**MADDE 86-** 657 sayılı Kanunun 135 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 135- Disiplin amirleri tarafından verilen uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarına karşı disiplin kuruluna, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı yüksek disiplin kuruluna itiraz edilebilir.

İtirazda süre, kararın ilgiliye tebliği tarihinden itibaren yedi gündür. Süresi içinde itiraz edilmeyen disiplin cezaları kesinleşir.

İtiraz mercileri, itiraz dilekçesi ile karar ve eklerinin kendilerine intikalinden itibaren otuz gün içinde kararlarını vermek zorundadır.

İtirazın kabulü hâlinde, disiplin amirleri kararı gözden geçirerek verilen cezayı hafifletebilir veya tamamen kaldırabilirler.

Disiplin cezalarına karşı idari yargı yoluna başvurulabilir."

**MADDE 87-** 657 sayılı Kanunun 231 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kamu personeli bilgi sistemi:

MADDE 231- Devlet Personel Başkanlığı, kuruluş kanunlarına ve bütçe türlerine bağlı kalınmaksızın, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat yapılarına ve personeline ilişkin konularda, gerekli gördüğü bilgi ve belgeleri kamu kurum ve kuruluşlarından talep eder. Kamu kurum ve kuruluşları bu bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.

Kamu kurum ve kuruluşları; atama, yer değiştirme, görevde yükselme, unvan değişikliği ve Devlet Personel Başkanlığınca belirlenecek diğer personel hareketlerini bildirmek zorundadır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar ile istisna tutulacak kamu kurum ve kuruluşları Bakanlar Kurulunca belirlenir."

**MADDE 88-** 657 sayılı Kanunun ek 8 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurumlar arası geçici süreli görevlendirme:

EK MADDE 8- Memurlar, geçici görevlendirme yapmak isteyen kurumun talebi ve çalıştıkları kurumun izni ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında aşağıda belirtilen şartlarla geçici süreli olarak görevlendirilebilir:

a) Yurtdışında görevlendirilen güvenlik görevlileri hariç olmak üzere, memurun görevlendirileceği kurumda göreve ilişkin 4 üncü ve daha yukarı bir dereceden boş bir kadronun bulunması şarttır.

b) Geçici süreli görevlendirilen memurlar, geçici süreli olarak görevlendirildikleri kurumların mevzuatına uymakla yükümlüdür.

c) Geçici süreli olarak görevlendirilen memurlar, yurtdışında görevlendirilen güvenlik görevlileri hariç olmak üzere, aylıkları ile diğer malî ve sosyal haklarını kurumlarından alır. Bu memurların kadroları ile ilişkileri, kendi sınıf ve derecelerindeki terfi ve emeklilik hakları devam eder.

d) Geçici süreli görevlendirme süresi bir yılda altı ayı geçemez. **Yurtdışında görevlendirilen** güvenlik görevlileri için geçici görevlendirme süresi en çok iki yıldır; gerekli görülmesi hâlinde bu süre bir katına kadar uzatılabilir.

e) Geçici süreli görevlendirmenin, memurların mesleği ile ilgili olması şarttır.

f) Geçici süreli görevlendirmede memurun muvafakati aranır.

Birinci fıkrada belirtilen hâller dışında memurlar, kamu yararı ve hizmet gerekleri sebebiyle ihtiyaç duyulması hâlinde kurumlarınca, Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşü alınarak diğer kamu kurum ve kuruluşlarında altı aya kadar geçici süreli olarak görevlendirilebilir."

**MADDE 89 - 657 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.**

**"Uzman ve uzman yardımcısı istihdamı:**

**EK MADDE 40- A) Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri, Millî Eğitim, Bayındırlık ve İskân, Sağlık, Tarım ve Köyişleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlıkları ile Devlet Su İşleri, Karayolları, Orman, Basın Yayın ve Enformasyon, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu, Gençlik ve Spor, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlükleri, Yükseköğretim Kurulu, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlıkları merkez teşkilatı ana hizmet birimlerinde uzman ve uzman yardımcısı istihdam edilir.**

**B) Uzman yardımcılığına atanabilmek için; 48 inci maddede sayılan şartlara ek olarak, yapılacak yarışma sınavında başarılı olma ve sınavın yapıldığı yılın Ocak ayının ilk gününde otuz yaşını doldurmamış olma ile;**

**1. Adalet Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,**

**2. Millî Savunma Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,**

**3. İçişleri Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,**

**4. Dışişleri Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, uluslararası ilişkiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,**

**5. Millî Eğitim Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler, eğitim ve fen-edebiyat fakültelerinden,**

**6. Bayındırlık ve İskân Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin inşaat mühendisliği, mimarlık, şehir ve bölge planlaması bölümlerinden,**

**7. Sağlık Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler, tıp, eczacılık ve diş hekimliği fakültelerinden,**

**8. Tarım ve Köyişleri Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler, veterinerlik ve ziraat fakültelerinden,**

**9. Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,**

**10. Devlet Su İşleri Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin inşaat mühendisliği, mimarlık, şehir ve bölge planlaması bölümlerinden,**

**11. Karayolları Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin inşaat mühendisliği, mimarlık, şehir ve bölge planlaması bölümlerinden,**

**12. Orman Genel Müdürlüğü Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler, orman ve ziraat fakültelerinden,**

**13. Basın Yayın ve Enformasyon Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler ve iletişim fakültelerinden,**

**14. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin sosyal hizmetler bölümünden,**

**15. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,**

**16. Gençlik ve Spor Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ve fakültelerin beden eğitimi ve spor bölümleri ile dört yıllık beden eğitimi ve spor yüksekokullarından,**

**17. Maden Tetkik ve Arama Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin maden mühendisliği bölümünden,**

**18. Yükseköğretim Kurulu Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,**

**19. Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,**

**20. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Uzman yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin Türk dili ve edebiyatı ve tarih bölümlerinden,**

**21. Özel Çevre Koruma Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin çevre mühendisliği, inşaat mühendisliği, mimarlık, şehir ve bölge planlaması bölümlerinden,**

**veya bu bakanlıklar ve kurumlarca yürütülen kurumsal hizmet gerekleri çerçevesinde yönetmelikle belirlenen dört yıllık lisans eğitimi veren fakülte veya yüksekokulların ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtiçindeki veya yurtdışındaki öğretim kurumlarından mezun olma şartı aranır.**

**Uzman yardımcıları mesleğe özel yarışma sınavı ile alınır. Uzman yardımcılığı giriş sınavı ÖSYM Başkanlığı tarafından yapılan eleme sınavı sonuçlarına göre; yazılı ve sözlü sınav veya yalnızca sözlü sınavdan oluşur. Öğrenim dalları itibarıyla belirlenecek uzman yardımcılığı kadrolarına giriş sınavı için, eleme sınavı sonucunda aranacak puan türleri, taban puanları ve sınavda alınan başarı derecelerine göre çağrılacak aday sayısı tespit edilerek, giriş sınavı duyurusuyla ilan yapılır. Ancak, giriş sınavına çağrılacak aday sayısı, atama yapılacak kadro sayısının yirmi katından, yalnızca sözlü sınav yapılması hâlinde sözlü sınava çağrılacak aday sayısı giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadronun dört katından fazla olamaz. Yazılı sınav; kurumun görev alanına göre yönetmelikle belirlenen konulardan yapılır. Yazılı sınav sonucunda yetmiş puandan az olmamak üzere, en yüksek puandan başlanarak giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadronun dört katına kadar aday sözlü sınava çağrılır. Sözlü sınav adayların;**

**a) Sınav konularına ilişkin bilgi düzeyi,**

**b) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü,**

**c) Liyakati, temsil kabiliyeti, davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu,**
**d) Özgüveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı,**
**e) Genel yetenek ve genel kültürü,**
**f) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı,**
**yönlerinden değerlendirilerek, ayrı ayrı puan verilmek suretiyle gerçekleştirilir.**

**Adaylar, komisyon tarafından (a) bendi için elli puan (b) ila (f) bentlerinde yazılı özelliklerin her biri için onar puan üzerinden değerlendirilir ve verilen puanlar ayrı ayrı tutanağa geçirilir. Bunun dışında sözlü sınav ile ilgili herhangi bir kayıt sistemi kullanılmaz. Sınav komisyonu; kurum içinden ve/veya dışından yönetmelikle belirlenen kişilerden oluşur. Sözlü sınavda başarılı sayılmak için, komisyon başkan ve üyelerinin yüz tam puan üzerinden verdikleri puanların aritmetik ortalamasının en az yetmiş olması şarttır. Başarı puanı en yüksek olan adaydan başlanmak suretiyle giriş sınavı duyurusunda belirtilen uzman yardımcısı kadro sayısı kadar asıl adayın isimleri ile yazılı ve/veya sözlü sınavda başarılı olmak şartıyla, giriş sınavı duyurusunda belirtilen uzman yardımcısı kadro sayısının yarısını geçmemek üzere komisyon tarafından belirlenen sayıda yedek adayın isimlerini kapsayan bir liste belirlenerek ilan edilir.**

**C) Uzman yardımcılığına atananlar, en az üç yıl çalışmak ve istihdam edildikleri birimlerce belirlenecek konularda hazırlayacakları uzmanlık tezinin, oluşturulacak tez jürisi tarafından kabul edilmesi kaydıyla, yapılacak yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Süresi içinde tezlerini sunmayan veya tezleri kabul edilmeyenlere tezlerini sunmaları veya yeni bir tez hazırlamaları için altı ayı aşmamak üzere ilave süre verilir.**

**Sınavda başarılı olamayanlar veya sınava girmeye hak kazandığı hâlde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara, bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir. Verilen ilave süre içinde tezlerini sunmayan veya ikinci defa hazırladıkları tezleri de kabul edilmeyenler, ikinci sınavda da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar uzman yardımcısı unvanını kaybederler ve kurumlarında durumlarına uygun kadrolara atanırlar.**

**D) Uzman ve uzman yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez hazırlama ve yeterlik sınavı ile uzman ve uzman yardımcılarıyla ilgili diğer hususlar, Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınarak kurumlarınca hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.**

**E) Bu madde uyarınca istihdam edilen uzman ve uzman yardımcıları, 36 ncı maddenin "Ortak Hükümler" bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendine göre derece yükselmesinden, 152 nci maddenin "II- Tazminatlar" fıkrasının "(A) Özel Hizmet Tazminatı" bendinin (i) alt bendinde yer alan özel hizmet tazminatından, "(F) Denetim Tazminatı" bendinde yer alan denetim tazminatından ve (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "I- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (h) bendinde yer alan ek göstergeden aynı usul ve esaslarla yararlanır.**

**F) Bu madde kapsamında ihdas edilecek uzman ve uzman yardımcılıklarında kullanılmak üzere genel idare hizmetleri sınıfından üçüncü dereceli binyüzkırk adet uzman, dokuzuncu dereceli ikibinbeşyüzkırk adet uzman yardımcısı kadrosu ihdas edilmiştir. Bu kadroları derece değişikliği yapmak suretiyle anılan bakanlıklar ve kurumlara tahsis etmeye, Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu fıkraya göre bakanlıklar ve kurumlara tahsis edilen kadrolar, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerin ilgili bölümüne eklenmiş sayılır. Anılan kadrolara yapılacak atamalar, iki yıl süreyle merkezî yönetim bütçe kanunlarında yer alan açıktan veya naklen atamaya ilişkin kadro sayısı kısıtlamalarına tâbi değildir.**

**MADDE 90-** 657 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Geçiş hükümleri:

GEÇİCİ MADDE 36-

**A)** Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tutulmakta olan sicil dosyaları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen beşinci yılın sonuna kadar muhafaza edilir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce olumsuz sicil almış olan memurların itirazları ve bu itirazların sonuçlandırılması, 657 sayılı Kanunun bu Kanunla değiştirilen veya yürürlükten kaldırılan hükümlerine göre sonuçlandırılır.

**B)** Bu Kanunun yayımı tarihinden önceki son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan 37 nci maddede yer alan bir üst dereceye yükseltme uygulamasından yararlanmamış olanlar hakkında, bu Kanunla değiştirilen 37 nci maddenin değişiklikten önceki hükmü uygulanır. Bu Kanunla değiştirilen 37 nci maddede yer alan on yıllık süre, ilk on yıllık dönem için, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki;

a) Son beş yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için beş yıl,

b) Son dört yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için altı yıl,

c) Son üç yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için yedi yıl,

d) Son iki yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için sekiz yıl,

e) Son sicil notu doksan ve daha yukarı olanlar için dokuz yıl,

olarak uygulanır.

**C)** Bu Kanunun yayımı tarihinden önceki son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan bir kademe ilerlemesi uygulamasından yararlanmamış olanlar hakkında, bu Kanunla değiştirilen 64 üncü maddenin ikinci fıkrasının değişiklikten önceki hükmü uygulanır. Bu Kanunla değiştirilen 64 üncü maddenin dördüncü fıkrasında yer alan on yıllık süre, ilk on yıllık dönem için, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki;

a) Son beş yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için beş yıl,

b) Son dört yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için altı yıl,

c) Son üç yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için yedi yıl,

d) Son iki yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için sekiz yıl,

e) Son sicil notu doksan ve daha yukarı olanlar için dokuz yıl,

olarak uygulanır.

**D)** 657 sayılı Kanunun bu Kanunla değiştirilen hükümleri gereğince, ilgililere geriye dönük olarak herhangi bir şekilde malî ve sosyal hak sağlanamaz ve hiçbir şekilde ödeme yapılmaz.

**MADDE 91-**

**1)** 657 sayılı Kanunun;

**a)** 37 nci maddesinde yer alan "son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan son sicil notu olumlu bulunanların" ibaresi "son on yıllık süre içinde herhangi bir disiplin cezası almayanların" olarak değiştirilmiştir.

**b)** 56 ncı maddesinde yer alan "sicil" ibaresi "disiplin" olarak değiştirilmiştir.

**c)** 57 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Adaylardan en geç iki yıl içinde Devlet memuru olabilmeleri için olumlu sicil alamayanların sicil amirlerinin teklifi" ibaresi "Adaylık süresi içinde disiplin cezası almış olanların disiplin amirlerinin teklifi" olarak değiştirilmiştir.

**ç)** 58 inci maddesinde yer alan " ve olumlu sicil alan adaylar sicil amirlerinin teklifi" ibaresi "adaylar disiplin amirlerinin teklifi" olarak değiştirilmiştir.

**d)** "Hizmet Şartları ve Şekilleri" başlıklı (IV) numaralı kısmının 6 ncı bölümünün başlığı "Özlük Dosyası" olarak değiştirilmiştir.

**e)** 129 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "sicil dosyasını" ibaresi "özlük dosyasını" olarak değiştirilmiştir.

**f)** 133 üncü maddesinin madde başlığında yer alan "sicilden" ibaresi "özlük dosyasından", birinci fıkrasında yer alan "siciline" ibaresi "özlük dosyasına", "sicil dosyasından" ibaresi "özlük dosyasından", ikinci fıkrasında yer alan "sicil dosyasına" ibaresi "özlük dosyasına", üçüncü fıkrasında yer alan "sicilden silinmesinde" ibaresi "özlük dosyasından çıkarılmasında" olarak değiştirilmiştir.

**g)** 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi, 26 ncı maddesinin birinci fıkrası, 98 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan "ve sicil" ibaresi, 129 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "sicil dosyası hariç," ibaresi, 160 ıncı maddesinin ikinci fıkrası, 202 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi, 208 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ikiden fazla dahi olsa" ibaresi ile 38 inci, 65 inci, 66 ncı, 106 ncı, 110 uncu, 111 inci, 112 nci, 113 üncü, 115 inci, 117 nci, 118 inci, 119 uncu, 120 nci, 121 inci, 123 üncü, 136 ncı, 226 ncı, 227 nci, ek 2 nci, ek 3 üncü, ek 4 üncü, ek 6 ncı, ek 7 nci, ek 9 uncu, ek 13 üncü, ek 16 ncı, ek 17 nci, ek 18 inci, ek 20 nci, ek 21 inci, ek 25 inci, ek 30 uncu; geçici 5 inci, geçici 6 ncı, geçici 8 inci, geçici 12 nci, geçici 13 üncü, geçici 20 nci, geçici 23 üncü, geçici 26 ncı, geçici 27 nci, geçici 28 inci, geçici 29 uncu, geçici 30 uncu, geçici 31 inci, geçici 32 nci, geçici 33 üncü; ek geçici 4 üncü, ek geçici 6 ncı, ek geçici 7 nci, ek geçici 8 inci, ek geçici 11 inci, ek geçici 18 inci, ek geçici 22 nci, ek geçici 23 üncü, ek geçici 24 üncü, ek geçici 26 ncı, ek geçici 28 inci, ek geçici 30 uncu, ek geçici 32 nci, ek geçici 33 üncü, ek geçici 34 üncü, ek geçici 35 inci, ek geçici 37 nci, ek geçici 40 ıncı, ek geçici 41 inci, ek geçici 42 nci, ek geçici 43 üncü, ek geçici 44 üncü, ek geçici 46 ncı, ek geçici 47 nci, ek geçici 49 uncu, ek geçici 50 nci, ek geçici 51 inci, ek geçici 52 nci, ek geçici 54 üncü, ek geçici 55 inci, ek geçici 56 ncı, ek geçici 57 nci, ek geçici 58 inci maddeleri ve 22/9/1991 tarihli ve 458 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile eklenen ek geçici maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

**2)** 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin (D) bendinde yer alan "beşyüz milyon lira" ibaresi "yediyüzelli Türk Lirası" şeklinde, ek 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve söz konusu Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek 8 inci madde eklenmiştir.

"EK MADDE 4- 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu hükümleri uyarınca kamu görevlileri sendikalarına üye olup, aylık veya ücretinden üyelik ödentisi kesilen kamu görevlilerine Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında aylık veya ücretleri ile birlikte 45 Türk Lirası toplu sözleşme primi ödenir. Bu madde uyarınca yapılan ödeme, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz ve ilgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, döner sermaye payı, ikramiye, ücret ve her ne ad altında olursa olsun benzer ödemelerin hesabında dikkate alınmaz."

"EK MADDE 8- Ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı çalışan sözleşmeli personel hariç olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatları ile döner sermaye işletmelerinde sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilenlerden aile yardımı ödeneğinden veya başka bir ad altında da olsa aynı amaçla yapılan herhangi bir ödemeden yararlanamayanlara, Devlet memurlarına verilen aile yardımı ödeneği, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir."

**3)** 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 13/A maddesi eklenmiş, 14 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Sendika Kurma

MADDE 13/A- Sözleşmeli personel, Anayasada ve özel kanununda belirtilen hükümler uyarınca sendikalar ve üst kuruluşlar kurabilir ve bunlara üye olabilir."

"Grev Yasağı

MADDE 14- Sözleşmeli personelin grev kararı vermesi, bu yolda propaganda yapması, herhangi bir greve veya grev teşebbüsüne katılması, grevi desteklemesi yahut teşvik etmesi yasaktır."

**4)** 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14/A maddesinin (c) bendinde yer alan "beşyüz milyon lirayı" ibaresi "yediyüzelli Türk Lirasını" şeklinde değiştirilmiştir.

**5) Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usûlü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Sosyal Güvenlik Kurumuna ait bölümüne eklenmiştir.**

**MADDE 92-** 18/12/1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek ve geçici maddeler eklenmiştir.

"EK MADDE 2- Bu Kanuna göre inşa edilen barajlardan ve/veya tesislerden içme suyu tahsisi yapılanların bu yatırımda içme suyuna isabet eden yatırım bedellerinin geri ödemeleri ve süreleri için 3/7/1968 tarihli ve 1053 sayılı Belediye Teşkîlatı Olan Yerleşim Yerlerine İçme, Kullanma ve Endüstri Suyu Temini Hakkında Kanun hükümleri uygulanır."

"GEÇİCİ MADDE 7- Bu Kanun ile 1053 sayılı Kanun hükümlerine göre inşa edilen barajlardan ve/veya tesislerden içme suyu tahsisi yapılanların bu yatırımda içme suyuna isabet eden yatırım bedellerinin, geri ödemeleri ve süreleri protokole bağlanmış olanlarından, 31/7/2010 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde bu **maddenin** yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olanlar için bu **maddenin** yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne başvuruda bulunulması ve bu başvurular üzerine bu **maddenin** yayımlandığı tarihi izleyen dokuzuncu ayın sonuna kadar durumları Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce tespit edilen borçlulara yapılan bildirim üzerine alacak asıllarının, bildirimi takip eden aydan başlamak ve ikişer aylık dönemler halinde azami oniki eşit taksitte ödenmesi şartıyla ödenen kısma ilişkin fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Protokole bağlanmış yatırım bedeli geri ödemesinden kalan alacaklar, toplam süre 30 yılı geçmemek üzere, 1053 sayılı Kanuna göre ek protokol yapılmak ve fer'i alacak hesaplanmamak suretiyle revize edilir. Bu alacaklardan maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapılmış olan tahsilat red ve iade edilmez.

Bu **maddenin** yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde, dava ve icra takiplerinden vazgeçilir. Bu takdirde borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır."

**(2) 3/7/1968 tarihli ve 1053 sayılı Belediye Teşkîlatı Olan Yerleşim Yerlerine İçme, Kullanma ve Endüstri Suyu Temini Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.**

**"EK MADDE 1- Barajlarda ve/veya tesislerde bu Kanunun 4 üncü maddesine göre veya diğer kanunlara istinaden belirlenen maksat oranı veya oranları Devlet Su işleri Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakanlığın teklifi ve Başbakanın onayı ile değiştirilebilir."**

**(3) a) 16/12/1960 tarihli ve 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanunun 10 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.**

**"Kuyu, galeri, tünel ve benzerlerine çekilecek yeraltı suyu miktarının tespitini sağlayacak ölçüm sistemleri kurulmadan, kullanma belgesi verilemez. Bu ölçüm sisteminin özellikleri yönetmelikle belirlenir."**

**b) 167 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.**

**"GEÇİCİ MADDE 2- 10 uncu maddenin ikinci fıkrasında öngörülen yönetmelik, üç ay içinde hazırlanarak Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Bağlı olduğu bakanlık tarafından yürürlüğe konulur."**

**"GEÇİCİ MADDE 3- Bu maddenin yayımı tarihinden önce yeraltı suyu temini maksadıyla kuyu, galeri, tünel ve benzerleri için kullanma belgesi almış olan kimseler, iki yıl içerisinde 10 uncu maddenin ikinci fıkrasında öngörülen ölçüm sistemini kurar.**

**Bu süre içerisinde ölçüm sistemi kuramayanların kullanma belgeleri Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından iptal edilir ve belge konusu yer kapatılarak kapatma masrafları sahibinden alınır."**

**(4) 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun geçici 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının ilk cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

**"4628 sayılı Kanun kapsamında imzalanan su kullanım hakkı anlaşması hükümleri çerçevesinde DSİ'ye ödenecek olan enerji hissesi katılım payının hesabında esas alınacak tesis bedeli, tek veya çok maksatlı tesislerde tesisin ihaleye esas ilk keşfi;**

**a) Enerji tesisini ihtiva ediyorsa tesisin DSİ tarafından yapılan kısmın ilk keşif bedeli,**

**b) Enerji tesisini ihtiva etmiyorsa ortak tesise ait ilk keşif bedeli,**

**c) Enerji tesisini ihtiva etmemekle birlikte DSİ tarafından enerji tesisi kısmen yapılmış ise ihaleye esas ilk keşif bedeli,**

**TEFE/ÜFE ile su kullanım anlaşmasının yapıldığı tarihe getirilmiş olan bedelin % 30'undan fazlasını geçemez."**

**MADDE 93-** 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"j) Bakanlık hizmet binalarının yapımını programlamak, satın alma işlemlerini yürütmek ve bunların onarımlarını yapmak,"

**MADDE 94-** 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına (b) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (c) bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

"c) Hükümet konaklarının yapımını programlamak, satın alma ile kiralanması işlemlerini yürütmek ve bunların onarımlarını yapmak,"

**MADDE 95-** 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanunun;

a) 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Bu Kanunda öngörülen yatırım ve hizmetleri yap-işlet-devret modeline göre yaptırmak isteyen idare, projeye ilişkin ön yapılabilirlik etüdüyle Yüksek Planlama Kuruluna müracaat eder ve Yüksek Planlama Kurulu tarafından söz konusu yatırım ve hizmetleri gerçekleştirmek için yetkilendirilebilir.

Bu Kanun kapsamında yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilecek yatırım ve hizmetlere ilişkin Uygulama Sözleşmeleri; yetkili idarelerin bağlı, ilgili veya ilişkili olduğu Bakanın onayı alınarak Sermaye Şirketi veya Yabancı Şirket ile imzalanır."

**b) 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi "Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenir." şeklinde değiştirilmiştir.**

**c) 8 inci maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.**

**"Görevli şirketçe üretilen mal ve hizmetler için idare tarafından talep garantisi verilebilir. Ancak, talep garantisi verilmesi öngörülen sözleşmelerde, garanti edilen mal ve hizmet düzeyinin üzerinde talep gerçekleşmesi durumunda hasılat paylaşımının ne şekilde yapılacağı hususu düzenlenir.**

ç) 12 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Yap-işlet-devret modeli ile yapılacak projelerde **ilgili İdaresince** 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi olunmadan **yapım ve işletme sürelerinde** müşavirlik hizmet alımı yapılabilir. Söz konusu hizmet alımına ilişkin esas ve usuller **ilgili bakanlıklar tarafından** belirlenir."

d) 14 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 1- Bu Kanun kapsamında gerçekleştirilecek yatırım ve hizmetler**le ilgili olmak üzere** görevli şirketin kullanımına bırakılacak olan; mülkiyeti kamu kurum veya kuruluşlarına (kamu iktisadi teşebbüsleri dâhil) ve Hazineye ait taşınmazlar ile bedeli idare tarafından ödenmek suretiyle kamulaştırılarak tapuda idare veya Hazine adına tescil ya da tapudan terkin edilen taşınmazlar **ve** Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan **diğer** yerler için kullanım bedeli ve hasılat payı alınmaz."

**e)Geçici 1 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.**

**"GEÇİCİ MADDE 2- 8 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen esas ve usuller, Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlar Kuruluna sunulur."**

**MADDE 96-** 14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "açmaya ve değiştirmeye" ibaresi "açmaya, değiştirmeye ve bunlara ilişkin usul ve esasları belirlemeye" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 97-** 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun mülga 244 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"MADDE 244- (1) Beyan ile gümrük idaresince yapılan tespit sonucunda belirlenen farklılıklara ilişkin tebliğ edilen gümrük vergileri alacakları ile bu Kanunda ve ilgili diğer kanunlarda öngörülen cezalar hakkında; yükümlü veya ceza muhatabı tarafından, söz konusu eksiklik veya aykırılıkların kanun hükümlerine yeterince nüfuz edememekten veya kanun hükümlerini yanlış yorumlamaktan kaynaklandığının veya yargı kararları ile idarenin ihtilaf konusu olayda görüş farklılığının olduğunun ileri sürülmesi durumunda, idare bu maddede yer alan hükümler çerçevesinde yükümlüler veya cezanın muhatabı ile uzlaşabilir. Uzlaşma talebi, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde, henüz itiraz başvurusu yapılmamış gümrük vergileri ve cezalar için yapılır. Uzlaşma talebinde bulunulması halinde, itiraz veya dava açma süresi durur, uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde süre kaldığı yerden işlemeye başlar, ancak sürenin bitimine üç günden az kalmış olması halinde süre üç gün uzar. Uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde yeniden uzlaşma talebinde bulunulamaz.

(2) Gümrük vergileri alacakları ile cezaların, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan kaçakçılık suçlarına **ve kabahatlerine** ilişkin olması halinde bu madde hükmü uygulanmaz.

(3) Bu madde kapsamında yapılan uzlaşma talepleri, gümrük uzlaşma komisyonları tarafından değerlendirilir. Gümrük uzlaşma komisyonlarının kurulması, çalışması ile bu madde kapsamında yapılacak başvurulara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

(4) Gümrük uzlaşma komisyonlarının tutacakları uzlaşma tutanakları kesin olup gereği idarece derhal yerine getirilir. Yükümlü veya ceza muhatabı; üzerinde uzlaşılan ve tutanakla tespit olunan hususlar hakkında dava açamaz ve hiçbir mercie şikâyette bulunamaz.

(5) Uzlaşma konusu yapılan gümrük vergileri ve cezalar, uzlaşma gerçekleştiği takdirde, uzlaşma tutanağının tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir. Uzlaşılan vergilerin alınması gerektiği tarihten itibaren uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında gecikme faizi uygulanır. Uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi takdirde, genel hükümlere göre işlem yapılır.

(6) Bu madde uyarınca üzerinde uzlaşılan cezalar hakkında 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesi uyarınca ayrıca peşin ödeme indiriminden yararlanılamaz."

**MADDE 98-** 25/1/2006 tarihli ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 5- Bu Kanunun 20 nci maddesinin son fıkrası 2013 bütçe yılına kadar uygulanmaz."

**MADDE 99-** 22/5/2007 tarihli ve 5664 sayılı Konut Edindirme Yardımı Hak Sahiplerine Ödeme Yapılmasına Dair Kanunun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu fıkrada tanımlanan hak sahiplerine EGYO tarafından ödenen kâr paylarının EGYO'nun yükümlülüğünü aşan kısmı, konunun Hazine kontrolörlerince incelenmesini müteakip düzenlenecek rapora istinaden Hazine tarafından EGYO'ya ödenir."

**MADDE 100-** 27/12/2006 tarihli ve 5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi Kullandırılmasına Dair Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "avans olarak" ibaresi madde metninden çıkartılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"(3) 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Kanun ile bu Kanuna istinaden T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'ye, ödemeleri T.C. Ziraat Bankası A.Ş. kanalıyla yapılmak üzere tarım kredi kooperatiflerine ve Türkiye Halk Bankası A.Ş.'ye yürürlükte bulunan ve/veya müteakip yıllar içinde yürürlüğe konulacak olan Bakanlar Kurulu kararları uyarınca verilen görevler nedeniyle doğan ve bankalar ile tarım kredi kooperatifleri kayıtlarına göre gerçekleşen gelir kayıpları ve görev zararları, bankalar ve tarım kredi kooperatifleri tarafından yapılacak ödeme talebine istinaden, ilgili mevzuatında belirlenen usul ve esaslar kapsamında Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alan ilgili harcama tertiplerinden gider kaydedilerek ödenir. Bu ödemeler, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 35 inci maddesi hükümlerine tabi değildir.

(4) Yapılan ödemeler yıllık bazda Hazine Kontrolörleri Kurulunca incelenir. İncelemeler sonucunda düzenlenen raporlarda; hesaplanan tutar ile Hazine Müsteşarlığı bütçesinden yapılmış bulunan ödemeler arasında fark bulunduğunun tespit edilmesi halinde taraflar yükümlülüklerini faizsiz olarak yerine getirir."

**MADDE 101-** 14/10/1999 tarihli ve 4456 sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bankanın merkezi ana sözleşmesi ile belirlenir."

**MADDE 102-** 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun;

a) 73 üncü maddesinin ikinci fıkrasının dördüncü cümlesi ile üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurumun bu fıkra kapsamında elde edeceği sır niteliğindeki bilgi ve belgeler, ceza soruşturması ve kovuşturması kapsamında savcılıklar ile ceza mahkemeleri, görevden ayrılmış olsalar dahi, görevleriyle bağlantılı olarak işledikleri iddia edilen suçlardan dolayı başlatılan soruşturma ve kovuşturmalar ile bağlantılı olarak talepte bulunacak Kurul Başkanı ve üyeleri ile Kurum personeli dışında hiçbir kişi, kurum ve kuruluşa verilemez."

"Sıfat ve görevleri dolayısıyla bankalara veya müşterilerine ait sırları öğrenenler, söz konusu sırları bu konuda kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrıldıktan sonra da devam eder. 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanunu, 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun, 20/4/1967 tarihli ve 854 sayılı Deniz İş Kanunu ile 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında çalıştırılan işçi, gemi adamı ve gazetecinin ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikte her çeşit istihkak ödemelerinin özel olarak açılan banka hesabına yapılması halinde, bu hesaplara ilişkin bilgi ve belgelerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı ile bunlara bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşlara verilmesi ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 8 inci ve 100 üncü maddelerinin uygulanması ile genel sağlık sigortalılığında gelir testinin yapılmasına ilişkin bilgi ve belgelerin Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi sırrın ifşası sayılmaz. Bu bilgi ve belgelerin verilmesine ilişkin usûl ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık ile Kurulca belirlenir.

Kurumun gözetim ve denetimine tabi kuruluşların, bunların ortaklarına, bağlı ortaklık, iştirak, birlikte kontrol edilen ortaklıklarının faaliyetlerine veya müşterilerine ilişkin yabancı ülke kanunlarına göre denetime yetkili ve Kurum muadili mercilerin taleplerinin Kurumca karşılanması, gizlilik sözleşmesi yapılması ve sadece belirtilen amaçlar ile sınırlı **kılınması** koşuluyla bankaların ve finansal kuruluşların, kendi aralarında doğrudan doğruya ya da risk merkezi veya en az beş banka ya da finansal kuruluş tarafından kurulacak şirketler vasıtasıyla yapacakları her türlü bilgi ve belge alışverişinin yanı sıra doğrudan veya dolaylı pay sahipliği yoluyla sermayelerinin yüzde onunu ve daha fazlasını temsil eden paylarının satışı amacıyla muhtemel alıcıların yapacakları değerleme çalışmalarında ya da sermayelerinin yüzde on veya daha fazlasına sahip olan **yurt içinde veya yurt dışında yerleşik** kredi kuruluşu ile finansal kuruluşlar da dahil ana ortaklıkların konsolide finansal tablo hazırlama çalışmalarında, risk yönetimi ve iç denetim uygulamalarında veya kredileri de dahil varlıklarının ya da bunlara dayalı menkul kıymetlerin satışı amacıyla yapılacak değerleme çalışmalarında ya da değerleme, derecelendirme veya destek hizmeti alınması ile bağımsız denetim faaliyetlerinde ve gerekli tedbirlerin alınması kaydıyla hizmet alımlarına yönelik işlemlerde kullanılmak üzere bilgi ve belge taleplerinin karşılanması sırasında banka ya da müşteri sırrı niteliğindeki bilgilerin öğrenilmesi sır saklama yükümlülüğü dışındadır."

b) 82 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurumun merkezi İstanbul'dadır."

c) 95 inci maddesinin altıncı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "Ankara'da Asliye Ticaret Mahkemesinde" ibaresi "İstanbul'da Asliye Ticaret Mahkemesinde" şeklinde değiştirilmiştir.

ç) 169 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Risk Merkezi

EK MADDE 1- Türkiye Bankalar Birliği nezdinde, kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşların müşterilerinin risk bilgilerini toplamak ve söz konusu bilgileri bu kuruluşlar ile gerçek veya tüzel kişilerin kendileriyle ya da onay vermeleri koşuluyla özel hukuk tüzel kişileri ile de paylaşılmasını sağlamak üzere Risk Merkezi kurulmuştur.

Kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşlar, Risk Merkezine üye olmak zorundadır. Üye kuruluşlar, Risk Merkezince istenilen, müşterileri ile ilgili her türlü bilgiyi vermekle yükümlüdür. Risk Merkezi, bu yükümlülüğe uymayanlara bilgi akışını durdurmaya yetkilidir.

Risk Merkezi, Kurumun ve Merkez Bankasının personeli arasından belirleyeceği birer üye dahil olmak üzere dokuz üyeden oluşan bir yönetim tarafından idare edilir. Risk Merkezi yönetimini oluşturan üyeler üç yıllık dönem için görev yapmak üzere seçilir.

Risk Merkezi yönetimi, Risk Merkezinin kuruluş amaçları doğrultusunda özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarından bilgi talep etmeye ve bu kurum ve kuruluşlarla Kurulun uygun görüşüne istinaden bilgi alış-verişine yönelik sözleşmeler imzalamaya yetkilidir. **Özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşları Risk Merkezi yönetimi tarafından talep edilen bilgileri vermekle yükümlüdürler.** Kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşların müşterilerinin onay vermesi koşuluyla, Risk Merkezi ile bilgi alış-verişi sözleşmesi imzalayan özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarına verilecek, müşterilerin bu kuruluşlar nezdindeki risk bilgileri Kanunun 73 üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında değerlendirilir.

Risk Merkezinin kuruluşuna, faaliyetine ve çalışmasına, Risk Merkezi yönetiminin oluşumuna, toplanmasına ve karar almasına, Risk Merkezine verilen bilgilerin kapsam, biçim ve içeriğine ve bunların paylaşılmasına, paylaşılacak bilgilerin kapsam ve içeriğine, ücretlendirilmesine ve üyelerce ödenecek aidatların belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar, Türkiye Katılım Bankaları Birliği ve Kurul tarafından belirlenen finansal kuruluşların üye oldukları meslek örgütlerinin görüşü ile Kurulun ve Merkez Bankasının uygun görüşü alınarak Türkiye Bankalar Birliğince belirlenir ve Resmi Gazetede yayımlanır.

Süresinde üyeler tarafından ödenmeyen aidatlar ve komisyonlar Türkiye Bankalar Birliğince kanuni yollara başvurularak tahsil edilir.

Kurum, gerektiğinde Risk Merkezini denetler, denetime ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

Risk Merkezi, topladığı her türlü bilgiyi, Kurum ve Merkez Bankasına istenen biçim ve sürede vermekle yükümlüdür. Ayrıca, gerçek ya da tüzel kişilerin gerekçesini belirterek risk bilgilerinin kendilerine verilmesi için yazılı talepte bulunmaları ya da kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşlar dışındaki bir özel hukuk tüzel kişisine bu nitelikteki bilgilerin verilmesi için onay verdiklerinin ispat edilmesi halinde bahse konu bilgiler de talepte bulunan tarafça karşılanacak belli bir ücret karşılığında verilir.

Risk Merkezinin bütün işlem ve kayıtları gizlidir. Sır sahibinin bilgilerinin açıklanması konusunda açık rızasının bulunması durumunda belirlediği kişiye risk bilgileri verilir. Kişinin rızasına dayanan bilgilerin verilmesine ilişkin usul ve esaslar, Kurulun ve Merkez Bankasının uygun görüşü, Türkiye Katılım Bankaları Birliğinin ve Kurulun belirleyeceği kurum ve kuruluşların görüşü alınarak Türkiye Bankalar Birliğince belirlenir ve Resmi Gazetede yayımlanır.

Risk Merkezi nezdinde bulunan sır niteliğindeki bilgileri, bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkalarına açıklayanlar, hukuka aykırı olarak kendisi ya da başkası yararına kullananlar, yayanlar, verenler, aktaranlar veya ele geçirenler hakkında 159 uncu madde hükümleri uygulanır. Bu fıkrada tanımlanan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, ilgili tüzel kişi hakkında Türk Ceza Kanununun tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Risk Merkezi, nezdindeki her türlü bilgi alışverişini 73 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca en az beş banka tarafından kurulmuş şirketler aracılığı ile ve bu şirketlerle yapılacak sözleşmeler çerçevesinde de gerçekleştirebilir."

d) Geçici 27 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 28- Risk Merkezinin çalışma usul ve esasları bu **maddenin** yayımı tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde ek 1 inci maddenin **beşinci ve dokuzuncu fıkralarında** belirtilen usul çerçevesinde Türkiye Bankalar Birliğince belirlenir.

Bu Kanuna göre kurulan Risk Merkezi faaliyete geçinceye kadar, Merkez Bankası bünyesinde bulunan Risk Merkezi, **14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun** yürürlükten kaldırılan **44 üncü maddesi** hükümleri uyarınca faaliyetlerini yürütür.

Merkez Bankası nezdindeki Risk Merkezi bilgileri, bu Kanuna göre kurulan Risk Merkezine aktarılır.

GEÇİCİ MADDE 29- Kurumun merkezinin İstanbul'a taşınmasına ilişkin iş ve işlemler tamamlanıncaya kadar Kurumun idari merkezi Ankara'dır. Merkezin nakli, iki yıl içinde tamamlanır. Bakanlar Kurulu bu süreyi uzatmaya yetkilidir."

**MADDE 103-** 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun;

a) 10/A maddesine beşinci fıkra olarak aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Kayden izlenen sermaye piyasası araçlarına ilişkin tedbir, haciz ve benzeri her türlü idari ve adli talep **münhasıran** Merkezi Kayıt Kuruluşunun üyeleri tarafından yerine getirilir. **İlgili kanunlar** uyarınca elektronik ortamda tebligatı yapılan alacakların takip ve tahsiline ilişkin hükümler saklıdır."

b) 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü ve dördüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Merkezi İstanbul'dadır. Kurul, yurt içinde gerekli gördüğü yerlerde temsilcilik açabilir ve sermaye piyasaları açısından yoğun ilişki içinde bulunulan ülkelerde Bakanlar Kurulu kararıyla yurtdışı temsilcilik açılabilir."

c) 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı bende bu cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki dördüncü cümle eklenmiş ve aynı maddenin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Bu konudaki soruşturma izni, Kurul Başkanı ve üyeleri için ilgili Bakan, personeli için Başkan tarafından verilir. Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurul personelinin cezai ve hukuki sorumluluğuna ilişkin olarak, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 104 üncü maddesi hükümleri uygulanır."

ç) 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine dördüncü paragraf olarak aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

"Kurul tarafından izlenen ve denetlenen borsalar, piyasalar ve diğer teşkilatlanmış piyasaların, takas ve saklama kurumlarının ve Merkezi Kayıt Kuruluşunun faaliyetlerinden elde ettikleri faiz gelirleri hariç tüm gelirlerinin azami %10'u Kurul bütçesine Kurul tarafından gelir olarak kaydedilebilir. Ancak, bu maddeye göre yapılacak ödemelerin zamanı ve tutarları, gelirin elde edildiği yılı izleyen takvim yılında Kurulun nakit durumu dikkate alınarak Kurul tarafından en az 30 gün öncesinden ilgili kurumlara bildirilir. Bir takvim yılı içinde talep edilmeyen tutarlar izleyen yıllarda ödenecek tutara eklenir ve Kurul tarafından aynı usul ile talep edilebilir. Bu gelirlerin hangi kurumdan ne oranda tahsil edileceği her takvim yılı için Kurul tarafından belirlenir."

d) 30 uncu maddesine (f) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (g) bendi eklenmiş ve mevcut (g) bendi (h) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

"g) Döviz, mal, kıymetli maden veya Kurulca belirlenecek diğer varlıkların kaldıraçlı alım satımı,"

e) 40 ıncı maddesinin son fıkrasının dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci cümleleri yürürlükten kaldırılmıştır.

f) Geçici 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra dördüncü fıkra olarak eklenmiştir.

"İkinci fıkrada belirlenen sürenin sonuna kadar teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları, bu tarihten sonra borsada işlem göremez, aracı kurumlarca alım satımına aracılık edilemez ve katılma belgelerinin geri alımı yapılamaz. Teslim edilerek kayden izlenmesine başlanmış olan sermaye piyasası araçlarını temsil eden senetler merasime gerek kalmaksızın hükümsüz hale gelir ve imha edilir.

Her bir sermaye piyasası aracı için Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından kayden izlemenin başladığı tarihi izleyen yedinci yılın sonuna kadar teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları hisse senedi ise, ihraççıya kanunen intikal eder. Bu durumda paydan doğmuş olan haklar, hisse senetlerinin ihraççıya intikal tarihinde kendiliğinden sona ermiş sayılır. Söz konusu payların satışı, ihraççılarca üç ay içerisinde yapılır. Teslim edilmeyen diğer sermaye piyasası araçlarından doğan alacaklar, bu tarihte zamanaşımına uğrar."

g) Geçici 12 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 13- Kurul merkezinin İstanbul'a taşınmasına ilişkin iş ve işlemler tamamlanıncaya kadar Kurulun idari merkezi Ankara'dır. Merkezin nakli, iki yıl içinde tamamlanır. Bakanlar Kurulu bu süreyi uzatmaya yetkilidir."

**MADDE 104-** 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun;

a) 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"f) Bilgi istemeye ve istatistikî bilgileri toplamaya ilişkin usul ve esasların belirlenmesi,"

b) 41 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Mali ve ekonomik müşavirlik ve mali ajanlık

MADDE 41- Banka, Hükümetin mali ve ekonomik istişare organıdır. Bu sıfatla Banka, para ve kredi politikası konusunda Hükümetçe incelenmesi istenilecek hususlar hakkında mütalaa beyan eder.

Devletin milletlerarası mali ve iktisadi münasebetlerinde Bankaya, Hükümetin mali ajanlığı verilebilir.

Banka, her nevi Devlet iç borçlanma senetlerinin mali servisini, özel kanunlara veya bunlara dayanan kararlara göre kambiyo denetlemesini ve dış ticaret rejimi tatbikatını veya benzeri işlemleri yapmakla görevlendirilebilir. Bu sıfatla yaptığı işlemlerden dolayı üçüncü şahıslar tarafından Bankaya sorumluluk tevcih edilemez.

Banka, Hazine Müsteşarlığının talebi üzerine Devletin gerek içerde ve gerekse yabancı memleketlerde tahsilat ve tediyatını ve bütün Hazine işlemlerini ve memleket içi ve dışı her nevi para nakil ve havale işlerini yapar veya yaptırır. Bu işler için uygulanacak ücret Banka tarafından tespit edilir.

Hazine Müsteşarlığına ait tevdiatın nemalandırılmasına ilişkin usul ve esaslar Banka ile Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken tespit olunur."

c) 68 inci maddesinin (I) numaralı fıkrasının (b) bendindeki "43 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları ile 44 üncü maddesinde belirtilen bilgi ve belgeleri vermeyen veya gerçeğe aykırı bilgi ve belge veren" ibaresi "43 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen bilgi ve belgeleri vermeyen veya gerçeğe aykırı bilgi ve belge veren" şeklinde değiştirilmiştir.

ç) (IV) numaralı Kısmının (IV) numaralı Bölümünün başlığı "Bilgi isteme" olarak değiştirilmiş ve 44 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

**MADDE 105-** 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun;

a) 31 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Sosyal Güvenlik Denetmenliği ve Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılığı

MADDE 31- Kurum taşra teşkilatında Sosyal Güvenlik Denetmeni ve Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcısı istihdam edilir.

Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır:

a) En az dört yıllık eğitim veren yüksek öğretim kurumlarının hukuk, siyasal bilgiler, iktisadî ve idarî bilimler, iktisat, işletme, matematik, istatistik, aktüerya, bankacılık, sigortacılık, işletme mühendisliği, endüstri mühendisliği, yazılım mühendisliği, elektronik mühendisliği, elektrik ve elektronik mühendisliği, bilgisayar mühendisliği, sosyal hizmetler ve sağlık idaresi/yönetimi fakülte, yüksek okul veya bölümlerinden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olmak,

b) Yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak,

c) Sınavın yapıldığı gün itibariyle 30 yaşından gün almamış olmak.

Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılığına atananlar, en az üç yıl çalışmak ve olumlu sicil almak kaydıyla yapılacak Denetmenlik yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Denetmenlik yeterlik sınavında başarılı olanlar Sosyal Güvenlik Denetmeni kadrolarına atanır. Sınavda başarılı olamayanlar bir yıl içinde ikinci kez sınava tâbi tutulur. Bu sınavda da başarı gösteremeyenler Kurum taşra teşkilatında durumlarına uygun başka kadrolara atanır.

Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma ve yeterlilik sınavlarının şekil ve uygulama esasları ile Sosyal Güvenlik Denetmenleri ve Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılarının görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

Sosyal Güvenlik Denetmenleri sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasına ilişkin tespit, denetim ve taramalarda görevlendirilirler ve görevleriyle ilgili kayıt ve belgeleri inceleme yetkisine sahiptir.

**Sosyal Güvenlik Denetmenleri ve Denetmen Yardımcıları, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin "Ortak Hükümler" bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendine göre derece yükselmesinden, 152 nci maddesinin "II-Tazminatlar" fıkrasının "(A) Özel Hizmet Tazminatı" bendinin (i) alt bendinde yer alan özel hizmet tazminatından, "(F) Denetim Tazminatı" bendinde yer alan denetim tazminatından ve (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "I-Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (h) bendinde yer alan ek göstergeden aynı usul ve esaslarla yararlanır."**

b) Geçici 7 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Personele dair geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 8- Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla,

a) Kurum Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru kadrolarında çalışanlardan altı ay içinde açılacak yeterlik sınavını başarmaları halinde Sosyal Güvenlik Denetmeni kadrolarına atanırlar. Bunların Sosyal Güvenlik Kontrol Memurluğunda geçen süreleri Sosyal Güvenlik Denetmenliğinde geçmiş sayılır.

b) (a) bendi gereği Sosyal Güvenlik Denetmeni kadrolarına atanamayan Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru kadrolarında çalışanlar, bu Kanuna ekli ihdas edilen şahsa bağlı Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru kadrolarına atanmış sayılırlar. Bunların herhangi bir şekilde bu kadrolardan ayrılmaları halinde, şahsa bağlı olarak ihdas edilen Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru kadroları kendiliğinden iptal edilmiş olur."

Bu maddeye göre yapılacak yeterlik sınavlarının usul ve esasları Kurumca belirlenir.

**MADDE 106-** 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 36/A maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

## İKİNCİ BÖLÜM
## Son Hükümler

**Mahalli idarelerin ihtiyaç fazlası işçilerine ilişkin hükümler**

**MADDE 107**- (1) İl özel idareleri ile belediyelerin (bağlı kuruluşları hariç) sürekli işçi kadrolarında çalışan ihtiyaç fazlası işçiler, Milli Eğitim Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü **ve Karayolları Genel Müdürlüğünün** taşra teşkilatındaki sürekli işçi kadroları **ile sürekli işçi norm kadro dahilinde olmak üzere ihtiyacı bulunan mahalli idarelere** atanır.

(2) İhtiyaç fazlası işçilerin tespitini yapmak üzere vali veya görevlendireceği vali yardımcısının başkanlığında, il emniyet müdürü, defterdar, il milli eğitim müdürü, Türkiye İş Kurumu il müdürü, **Karayolları Genel Müdürlüğü bölge müdürü,** il mahalli idareler müdürü **ve işçi devreden işyerinde toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkili işçi sendikası temsilcisinden** oluşan bir komisyon kurulur.

(3) Tespitin yapılmasına esas işçilerin listesi; birinci fıkrada belirtilen mahalli idareler tarafından bu Kanunun yayımından itibaren kırkbeş gün içinde gerekçesi ile birlikte komisyona sunulur. İhtiyaç fazlası olarak bildirilen işçilerden norm kadro fazlası olanlar komisyon tarafından birinci fıkrada belirtilen kurumlara atanmak üzere tespit edilir. Mahalli idarelerin norm kadrosu dâhilinde olup da ihtiyaç fazlası olarak bildirilen işçiler ise, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesindeki oranlar, kurumun bütçe dengesi, norm kadrosu ve yürütmekle görevli olduğu hizmetin gereği ile nüfus kriterleri değerlendirilmek suretiyle birinci fıkrada belirtilen kurumlara atanmak üzere tespit edilir. İldeki diğer kamu kurum ve kuruluşlarının talepte bulunması halinde, özelleştirme programında bulunan kuruluşlar hariç olmak üzere bu idarelerde sürekli işçi statüsünde istihdam edilmek üzere atama işlemi yapılabilir. Komisyon çalışmasını kırkbeş gün içinde tamamlar. Bu listelerin tespitinden sonra valilerce atama yapılır.

(4) Bu madde kapsamında valilikler tarafından atama işleminin kamu kurum ve kuruluşlarına bildirim yapıldığı tarih itibarıyla sürekli işçi kadroları, diğer kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas ve tahsis edilmiş sayılır. İlgili kurumlar sürekli işçi kadrolarına yapılan atama işlemini onbeş gün içinde tekemmül ettirerek sonuçlandırır. Atama işlemi yapılan personel ilgili valilikler tarafından en geç on gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

(5) Ataması tekemmül ettirilen işçiler, çalıştıkları kurumlarınca atama emirlerinin tebliğini izleyen günden itibaren beş iş günü içinde yeni görevlerine başlamak zorundadırlar. Bu süre içinde yeni kurumunda işe başlamayan işçilerin atamaları iptal edilerek 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 17 nci maddesine göre iş sözleşmeleri sona erdirilir.

(6) Devredilen işçilerin ücret ile diğer malî ve sosyal hakları; toplu iş sözleşmesi bulunan işçiler bakımından yenileri düzenleninceye kadar devir işleminden önce tabi oldukları toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre, toplu iş sözleşmesi olmayan işçiler bakımından 2010 yılı Kasım ayında geçerli olan bireysel iş sözleşmesi hükümlerine göre belirlenir. Devre konu işçiler bakımından devir tarihinden önce doğmuş ve devir tarihinde ödenmesi gereken borçlardan devralan kurum sorumlu tutulamaz. Kıdem tazminatına ilişkin hükümler saklıdır.

(7) Bu madde kapsamında işçi nakleden mahalli idarelerin nakil sonrasında oluşan işçi sayısında beş yıl süreyle artış yapılamaz.

(8) Bu madde kapsamında işçi nakleden mahalli idarelerce üç yıl süreyle, gerçekleşen en son yıl bütçe gideri içinde yer alan hizmet alımı tutarının, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerleme oranında artırılarak hesaplanacak tutarı aşmayacak şekilde hizmet alımı için harcama yapılabilir. Bu kapsamda yapılacak harcamaların hizmet gereklerine dayalı olarak belirlenen sınırdan fazla yapılması gerekmesi halinde İçişleri Bakanlığından izin alınması zorunludur.

(9) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak gerekli görülmesi halinde, Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Devlet Personel Başkanlığı ve ilgili diğer kurumların görüşünü alarak uygulamayı yönlendirmeye ve ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye İçişleri Bakanlığı yetkilidir.

**Bazı mahalli idarelerin borç ve alacaklarının takas ve mahsubu**

**MADDE 108-** (1) 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında daha önce uzlaşmaya girmemiş olan büyükşehir belediyeleri ve bağlı idareleri ile Hazine Müsteşarlığına borcu olan ve üyeleri belediyelerden oluşan mahalli idare birlikleri bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren otuz gün içinde başvurmaları halinde borç ve alacakları 5216 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi hükümleri kapsamında takas ve mahsup edilir.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki mahalli idare birlikleri başvurularını üye belediyelerin yetkili mercileri ile birlikte yaparlar. Uzlaşması yapılan mahalli idare birliğinin uzlaşma kapsamındaki borçları birlik üyesi belediyelerin genel bütçe vergi gelir paylarından 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı Kanunun 7 nci maddesi çerçevesinde kesinti yapılarak tahsil edilir.

(3) 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanununun geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında yapılacak işlemler bu madde kapsamı dışındadır.

**Yetki**

**MADDE 109-** (1) Bakanlar Kurulu, bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarında öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.

(2) Bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarının uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgisine göre Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı veya Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilidir. İl özel idareleri ve belediyelere ait amme alacaklarına ilişkin hükümlerin uygulamasına dair usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca, TEDAŞ ve hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin alacaklarına ilişkin hükümler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak TEDAŞ, diğer kurumlara ait alacaklara ilişkin usul ve esaslar bu kurumlar tarafından belirlenir.

**MADDE 110- 09/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Geçici 5 inci maddesinde yer alan "Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı Kanunun Ek 2 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde ilave edilmiştir.**

**"EK MADDE 3- (1) İhracata yönelik devlet yardımları kapsamında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu ile ilgili yetki ve görevler ile her türlü işlemler Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yürütülür. İhracata yönelik devlet yardımlarına ilişkin mevzuatla Hazine Müsteşarlığına yapılan atıflar Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu bakımından Dış Ticaret Müsteşarlığına yapılmış sayılır.**

**(2) Dış Ticaret Müsteşarlığı, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan ihracata yönelik devlet yardımları kapsamında yapılan ödemelere ilişkin iş ve işlemleri, bağlı kuruluşları olan İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi/Türkiye İhracatçılar Meclisi/İhracatçı Birlikleri; Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ve görevlendireceği ilgili diğer kurum ve kuruluşlar vasıtasıyla da gerçekleştirebilir. İhracata yönelik devlet yardımları kapsamında Destekleme Fiyat İstikrar Fonuna aktarılmak üzere ilgili yıl merkezi yönetim bütçesi kanununda Dış Ticaret Müsteşarlığı bütçesi için öngörülen ödenek, ilgili mevzuatı çerçevesinde yapılacak destek ödemelerinde kullanılmak üzere, ilgili kuruluşlar tarafından bildirilen tutarların karşılanması için Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonuna tahakkuka bağlanmak suretiyle ödenir. Aktarılan bu tutar, ihracata**

**yönelik devlet yardımlarına dair mevzuat hükümleri çerçevesinde kullandırılır. Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan ihracata yönelik devlet yardımları kapsamında yapılan destek ödemelerinin İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi/Türkiye İhracatçılar Meclisi/İhracatçı Birlikleri, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ile Dış Ticaret Müsteşarlığınca görevlendirilen ilgili diğer kurum ve kuruluşlar vasıtasıyla yapılması halinde, ilgili mevzuatında belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde destekten yararlanmak isteyen başvuru sahipleri bu kuruluşlara başvurur. Başvuruya istinaden bu kuruluşlarca ilgili mevzuatında belirtilen esas ve usuller kapsamında inceleme yapılır ve destek ödemeleri tutarları tespit edilir. Destek ödemelerine ilişkin tahakkuk listeleri bu kuruluşlarca Dış Ticaret Müsteşarlığına sunularak Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan başvuru sahiplerinin hesabına aktarılması gereken tutarlar bildirilir. Dış Ticaret Müsteşarlığı bu tahakkuk listelerine istinaden Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan gerekli ödemelerin yapılmasını ilgili mevzuatında belirtilen esas ve usuller çerçevesinde sağlar. Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan bu şekilde yapılan destek ödemelerine ilişkin olarak Türkiye İhracatçılar Meclisi/İhracatçı Birlikleri, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ve görevlendirilen ilgili diğer kurum ve kuruluşlar Dış Ticaret Müsteşarlığına karşı mali açıdan sorumludur. Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan ihracata yönelik devlet yardımları kapsamında verilen krediler ile yapılan fazla ve/veya yersiz ödemeler amme alacağı sayılır ve Türkiye İhracatçılar Meclisi/İhracatçı Birlikleri, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ve görevlendirilen ilgili diğer kurum ve kuruluşlar nezdinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ihracata yönelik devlet yardımları kapsamında yapılan ödemelere ilişkin olarak ortaya çıkmış veya çıkacak hukuki ihtilaflar sonucunda mahkemelerce hak sahiplerine ödenmesine karar verilen devlet yardımları kapsamındaki ödemeler de Dış Ticaret Müsteşarlığınca Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan yapılır.**

**(3) Bu madde kapsamında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan yapılan ihracata yönelik devlet yardımlarının harcanması, belgelendirilmesi, muhasebeleştirilmesi, belgelerin muhafazası ve ibrazı, raporlanması, kontrolü ile İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi/Türkiye İhracatçılar Meclisi/İhracatçı Birlikleri, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından bu madde çerçevesinde görevlendirilen ilgili diğer kurum ve kuruluşların Dış Ticaret Müsteşarlığınca denetimine ilişkin esas ve usuller Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlıkça belirlenir.**

**(4) 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanun ve 2005/8839 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı hükümleri uyarınca, Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri ile ilgili olarak Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu kapsamındaki yetki ve görevler ile her türlü işlemler Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan ve Hazine Müsteşarlığı tarafından yürütülür. Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonunun 2005/8839 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında 01/01/2011 tarihi itibariyle Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası nezdindeki gider hesabı bakiyesi genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine İç Ödemeler Muhasebe Biriminin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hesabına aktarılır. Bu fıkra ile ilgili esas ve usuller Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenir."**

**MADDE 111- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 44 üncü maddesi, başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:**

**"*Diploma alma, ders kredilerinin hesaplanması, öğrencilik haklarından yararlanma ve sınavlar:***

**MADDE 44– a. Yükseköğretim kurumlarının önlisans, lisans ve lisansüstü düzeyindeki diploma programlarına kayıtlı öğrenciler, bu madde hükümlerine göre belirlenen ders kredileri ve diğer yükümlülükleri başarı ile tamamlamaları halinde; önlisans, lisans, yüksek lisans veya doktora diploması alır. Ders kredileri, Yükseköğretim Kurulunca ilgili programın yer aldığı diploma düzeyi ve alan için yükseköğretim yeterlilikler çerçevesine göre belirlenen kredi aralığı ve öğrencilerin çalışma saati göz önünde tutularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenir. İlgili diploma programını bitiren öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısını ifade eden öğrenim kazanımları ile açıkça belirlenmiş teorik veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen diğer faaliyetler için gerekli çalışma saatleri de göz önünde bulundurularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde ders kredileri hesaplanır.**

**b. Yükseköğretim kurumlarında, öğretim faaliyetlerinin yıl içinde kaç döneme ayrılarak sürdürüleceği; her bir dönemde alınması gereken asgari ve azami kredi miktarları; her bir diploma programının diplomayı almayı hak eden kişiye kazandıracağı bilgi, beceri ve yetkinliklerin neler olacağı ve bunların ölçme ve değerlendirmelerinin nasıl yapılacağı; hazırlık sınıfı veya başka yollarla yabancı dil yeterliliğinin nasıl kazandırılacağı ve yabancı dil bilgi düzeyinin nasıl ölçüleceği; kayıt, devam, uygulama, tez ve teorik ders içerikleri, ön şartlı dersler, sınav çeşitleri ve bunların ders başarı notuna katkısı; öğrencilerin mezuniyet sonrası istihdamına ilişkin olarak bilgi, görüş ve tecrübelerine ihtiyaç duyulan kişileri ifade eden dış paydaşların diploma programlarına ilişkin değerlendirmelerinin alınması; diğer yurt içi ve yurt dışı yükseköğretim kurumlarından alınan derslerin kredilerinin intibakının sağlanması; ilgili programın tamamlanmasına yönelik önceden kazanılmış yeterliliklerin tanınması; farklı diploma programlarından bazı derslerin alınmasıyla yandal veya çift anadal yapılması; diploma alınabilmesi için, uygulama, teorik, uzaktan veya açıköğretim özellikleri ile bu maddenin (c) fıkrasında belirlenen sürelerde diploma alamayan öğrenciler bakımından, müfredat değişikliği veya isimleri değişmemekle birlikte ders içeriğinin değişmesi ya da ders içeriği değişmemekle birlikte aradan uzun bir sürenin geçmesi nedeniyle, daha önce başarılı olunan derslerden hangilerini yeniden almaları gerektiği; eğitim-öğretim süreçlerinin sürekli iyileştirilmesine yönelik iç ve dış kalite güvencesi uygulamaları ve eğitim-öğretimin devamına ilişkin diğer hususlar, Yükseköğretim Kurulunun bu konularda belirlediği temel ilkelere uygun olarak yükseköğretim kurumları senatoları tarafından belirlenir.**

**c. Bir yıl süreli yabancı dil hazırlık sınıfı hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın önlisans programlarını azami dört yıl, lisans programlarını azami yedi yıl, lisans ve yüksek lisans derecesini birlikte veren programları azami dokuz yıl, yüksek lisans programını azami üç yıl, doktora programını ise azami altı yıl içinde başarı ile tamamlayarak mezun olamayanlar, bu Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.**

**ç. Bir yılda üç dönem öğretim veren yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanlarının bu Kanunun 36 ncı maddesinde belirlenen haftalık zorunlu ders yükleri, sadece iki dönem için aranır. Tez danışmanlıkları hariç, üçüncü dönemde de ders vermeleri halinde, bu derslerle ilgili olarak kendilerine ek ders ücreti ödenir.**

**d. Yeterlilik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, kağıt ortamında ve eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi, alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir. Sınavlarda sorulacak soruların hazırlanması, soru bankasının oluşturulması ve şifrelenmesi, sınav sorularının kağıt ortamında veya elektronik ortamda saklanması ile sınav güvenliğinin sağlanmasına ilişkin ilkeler Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.**

**e.Yükseköğretim Kurulu kararı üzerine yükseköğretim kurumlarında; öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü ön lisans, lisans ve lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir. Uzaktan öğretim programlarının açılabileceği alanlar, uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve kredi miktarları, ders materyallerinin hazırlanması, sınavlarının yapılma şekli, yükseköğretim kurumları arasında bu amaçla yapılacak protokoller ile uzaktan öğretime ilişkin diğer hususlar, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.**

**Uzaktan öğretim programı kapsamında yükseköğretim kurumlarında ders veren öğretim elemanlarına, haftalık 10 saati geçmemek üzere verdikleri ders başına, 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesindeki unvanlar itibarıyla belirlenen ek ders ücretinin beş katını geçmemek üzere yükseköğretim kurumları yönetim kurulunca belirlenecek tutarda ek ders ücreti ödenir. Ders malzemelerinin hazırlanması, derse kaydolan öğrenci sayısı, dersin canlı veya kayıttan verilmesi, öğrencilerin sorularına verilen cevaplar, ödev veya uygulamaların değerlendirilmesi için harcanan süreler ile uzaktan öğretimle verilen derslere katılan öğrenci sayısı esas alınarak öğretim elemanlarına yapılacak ek ders ücreti ile ders malzemelerinin hazırlanmasında veya dersin yürütülmesinde fiilen katkıda bulunanlara yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir. Ancak, yukarıda belirtilen her türlü ödemelerin toplamı uzaktan öğretim için yatırılan toplam öğrenim ücretinin yüzde yetmişini geçemez. Uzaktan öğretim için yatırılan öğrenim ücretinin bu fıkraya göre yapılan ödemeler sonrası kalan kısmı ile elektronik ortamda veya internet ortamında sunulan uzaktan öğretim materyalinden elde edilen gelirler, ilgili birimin veya yükseköğretim kurumunun mal ve hizmet alımlarında kullanılır.**

**Senato tarafından uygun görülmesi halinde, birinci ve ikinci öğretim programlarındaki bazı dersler, sadece uzaktan öğretim yoluyla verilebilir. Ancak bu şekilde verilen dersler için öğrencilerden ilave bir ödeme talep edilemez.**

**Birinci ve ikinci öğretim programlarındaki bir dersin hem örgün öğretim yoluyla hem de uzaktan öğretim yoluyla verilmesinin senato tarafından uygun görülmesi halinde; dersi uzaktan öğretim yoluyla almayı tercih eden öğrencilerden, bu Kanunun 46 ncı maddesinin (c) fıkrasına göre belirlenen kredi başına öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti alınır. Dersin uzaktan öğretim yoluyla verilmesinde görev alan öğretim elemanı ve diğer personele, dersi uzaktan öğretim yoluyla almayı tercih eden öğrencilerden alınan öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti toplamının yüzde yetmişini geçmeyecek şekilde bu fıkranın ikinci paragrafına göre ödeme yapılır.**

**Dersleri verecek yeterli öğretim elemanı bulunmayan yükseköğretim kurumlarında uzaktan öğretim yoluyla ders vermek üzere Yükseköğretim Kurulu tarafından görevlendirilen öğretim elemanlarına, ders yükü dikkate alınmaksızın haftalık 10 saati geçmeyecek şekilde 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesindeki unvanlar itibarıyla belirlenen ek ders ücretinin dört katını geçmemek üzere ek ders ücreti ödenir.**

**f. Yükseköğretim kurumları ile iş dünyası ve diğer paydaşlar arasındaki ilişkileri geliştirmek amacıyla danışma kurulları oluşturulabilir. Danışma kurullarının oluşumu ve görevleri Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir."**

**MADDE 112- 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:**

***"Cari hizmet maliyetinin hesaplanması, öğrenci katkı payları ve öğrenim ücretleri:***

**MADDE 46– a. Yükseköğretim kurumlarında, öğrenci başına düşen cari hizmet maliyetleri, yükseköğretim programlarının özellikleri göz önüne alınarak Yükseköğretim Kurulunca hesaplanır. Öğrencilerden her bir dönem için birinci öğretimde öğrenci katkı payı, ikinci öğretim ve uzaktan öğretimde ise öğrenim ücreti alınır. Yabancı uyruklu öğrencilerden, birinci veya ikinci öğretim ayırımı yapılmaksızın, her bir dönem için öğrenim ücreti alınır. Devlet tarafından karşılanacak kısım ile birinci öğretim, ikinci öğretim, açık ve uzaktan öğretim öğrencileri tarafından karşılanacak öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretleri, öğrenci başına düşen cari hizmet maliyetleri göz önünde bulundurularak belirlenir. Cari hizmet maliyetinin öğrenciler tarafından karşılanacak kısmı dışında kalan miktarı, Devlet tarafından karşılanır. Devletçe karşılanan kısım cari hizmet maliyetinin yarısından az olamaz.**

**b. Birinci öğretim, ikinci öğretim, açık ve uzaktan öğretim için Yükseköğretim Kurulu tarafından hesaplanan cari hizmet maliyetlerinin Devlet tarafından karşılanacak kısmı, öğrenciler tarafından karşılanacak katkı payları ve öğrenim ücretleri ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar, her yıl Haziran ayı sonuna kadar Maliye Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulunun görüşü ve Milli Eğitim Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir. Öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretinden muaf tutulacaklar ile yabancı uyruklu öğrencilerden alınacak asgari öğrenim ücretlerinin tutarı Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenir.**

**c. Bu maddenin (ç), (d) ve (e) fıkralarında belirtilen durumlarda her bir ders için kredi başına ödenecek katkı payı veya öğrenim ücreti tutarları, her bir dersin kredisinin ilgili dönemde alınması gereken toplam ders kredisine oranlanması sonucu bulunacak katsayının ilgili dönem için belirlenen öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti ile çarpılarak, ilgili yükseköğretim kurumunca dönem başlarında hesaplanır.**

**ç. 44 üncü maddenin (c) fıkrasındaki süreler içinde aynı yükseköğretim kurumundaki öğrenimi sırasında bir derse üçüncü defa kayıt yaptırılması halinde, ilgili dönem için öngörülen katkı payı ya da öğrenim ücretinin yanı sıra bu maddenin (c) fıkrasına göre hesaplanan kredi başına ödenecek katkı payı veya öğrenim ücreti; dersin alınacağı dönem için belirlenen kredi başına katkı payı veya öğrenim ücretinin yüzde elli fazlası, dördüncü defa kayıt yaptırılması halinde yüzde yüz, beşinci veya daha fazla defa kayıt yaptırılması halinde ise yüzde üç yüz fazlası ile hesaplanır.**

**d. 44 üncü maddenin (c) fıkrasındaki süreler içinde öğrenimin tamamlanamaması halinde, her bir ilave ders için kredi başına ödenecek öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti; dersin alınacağı dönem için bu maddenin (c) fıkrasına göre belirlenecek olan kredi başına katkı payı veya öğrenim ücretinin yüzde yüzü, ikinci defa kayıt yaptırılması halinde yüzde iki yüzü, üçüncü defa kayıt yaptırılması halinde yüzde üç yüzü, dördüncü ve daha fazla defa kayıt yaptırılması halinde ise yüzde dört yüzü olarak hesaplanır.**

**e. 44 üncü maddenin (c) fıkrasında belirlenen süreler içerisinde yandal veya çift anadal öğreniminin tamamlanamaması nedeniyle ilave ders alınması halinde, her bir ders için kredi başına ödenecek öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti; dersin alınacağı dönem için (c) fıkrasına göre hesaplanan kredi başına katkı payı veya öğrenim ücretinin yüzde yüzü; ikinci defa kayıt yaptırılması halinde yüzde iki yüzü, üç ve daha fazla defa kayıt yaptırılması halinde ise yüzde üç yüzü olarak hesaplanır.**

**f. Lisansüstü öğrenimin, 44 üncü maddenin (c) fıkrasındaki süreler içinde tamamlanamaması halinde, tez aşamasında ödenecek öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti, lisansüstü öğrenim için belirlenen dönemlik katkı payı veya öğrenim ücretine (d) fıkrasındaki oranlar uygulanarak hesaplanır.**

**g. Öğrenci katkı payı ve öğrenim ücretleri, ilgili dönem başlarında ödenir. Süresi içinde katkı payı veya öğrenim ücretini ödemeyenler ve mazeretleri ilgili yükseköğretim kurumunun yönetim kurulunca kabul edilmeyenler, o dönem için kayıt yaptıramaz ve öğrencilik haklarından yararlanamaz. Ödeme güçlüğü bulunan birinci öğretim öğrencilerinin ödemesi gereken katkı payının tamamı, talepleri halinde Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunca katkı kredisi olarak verilebilir.**

**ğ. İkinci öğretimde alınacak öğrenim ücreti, öğrenci cari hizmet maliyetinin yarısından az olamaz. İkinci öğretimde alınacak ücretlerin Bakanlar Kurulunca belirlenecek miktarı öğrencilerin başta beslenme olmak üzere barınma, sağlık, spor, kültür ve diğer sosyal hizmetlerinde kullanılır.**

**h. Hazırlık sınıfı hariç, bulundukları bölümde her bir dönem için belirlenen asgari derslerden başarılı olan ve bu dersleri alan öğrencilerin başarı ortalamasına göre dönem sonu itibariyle yapılacak sıralamada ilk yüzde ona giren ikinci öğretim öğrencileri, bir sonraki dönemde birinci öğretim öğrencilerinin ödeyecekleri öğrenci katkı payı kadar öğrenim ücreti öder.**

**ı. Hazırlık sınıfı hariç, bulundukları bölümde her bir dönem için belirlenen asgari derslerden başarılı olan ve bu dersleri alan öğrencilerin başarı ortalamasına göre dönem sonu itibariyle yapılacak sıralamada ilk yüzde ona giren birinci öğretim öğrencileri, bir sonraki dönemde ödeyecekleri öğrenci katkı payının yarısını öder.**

**i. Öğrenci sosyal tesisleri ile faaliyetlerinden elde edilen gelirler, yükseköğretim kurumlarınca önceki yıllarda basılan süreli ya da süresiz yayınlar ile elektronik ortamda veya internet ortamında sunulan ders materyallerinden elde edilen gelirler, öğrenci katkı payı olarak tahsil edilen gelirler ile diğer gelirler; en geç tahsil edildiği ayın sonuna kadar ilgili yükseköğretim kurumu hesabına yatırılır. Yatırılan bu tutarlar, yükseköğretim kurumu bütçesine öz gelir olarak kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesinde öngörülen ödenekler, gelir gerçekleşmelerine göre kullandırılır. Kaydedilen ödenekler, başta öğrencilerin beslenme, barınma, sağlık, spor, kültür ve diğer sosyal hizmet giderleri olmak üzere, kalkınma planı ve programlarına uygun olarak yükseköğretim kurumunun cari, sermaye, transfer giderleri ile öğrencilerin kısmi zamanlı olarak geçici işlerde çalıştırılmasına ilişkin giderlerinde kullanılır.**

**j. Bu maddeye göre elde edilen gelirlerin en fazla yüzde onu, yükseköğretim kurumu yönetim kurulunun tespit edeceği başarılı ve gelir düzeyi düşük öğrencilerin kitap, kırtasiye ile beslenme ve barınma yardımı ödemelerinde kullanılır.**

**k. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından burs verilenler veya burs alma şartlarını taşıyanlara öncelik verilmek suretiyle hizmetlerine ihtiyaç duyulan öğrenciler, öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumlarındaki geçici işlerde kısmi zamanlı olarak çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılan öğrenciler, bu çalışmalarından dolayı işçi olarak kabul edilmez. Kısmi zamanlı olarak çalıştırılan öğrencilere bir saatlik çalışma karşılığı ödenecek ücret, 4857 sayılı İş Kanunu gereğince 16 yaşından büyük işçiler için belirlenmiş olan günlük brüt asgari ücretin dörtte birini geçmemek üzere, yükseköğretim kurumu yönetim kurulu tarafından belirlenir. Kısmi zamanlı çalışma karşılığı ücret ödenmesi, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından verilmekte olan burs veya öğrenim kredisinin kesilmesi veya aynı Kuruma ait yurtlardan yararlanma hakkının kaldırılması sonucunu doğurmaz. Kısmi zamanlı olarak öğrenci çalıştırılmasına ilişkin haftalık çalışma süreleri ile diğer usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir."**

**MADDE 113- 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.**

**"GEÇİCİ MADDE 57- Yükseköğretim kurumlarında hazırlık dâhil bütün sınıflarda intibak, ön lisans, lisans tamamlama, lisans ve lisansüstü öğrenimi gören öğrencilerden; 12/9/1980 tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar, kendi isteğiyle ilişikleri kesilenler dâhil her ne sebeple olursa olsun ilişiği kesilenler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş ay içinde ilişiklerinin kesildiği yükseköğretim kurumuna başvuruda bulunmaları şartıyla bu Kanunun 44 üncü maddesinde belirtilen esaslara göre 2011-2012 eğitim öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilirler. Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Yükseköğretim Kurulu yetkilidir."**

**MADDE 114- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 12 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.**

**"GEÇİCİ MADDE 13- Mülga 21/1/1998 tarihli ve 4325 sayılı Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 8 inci maddesi ile 29/1/2004 tarihli ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun mülga 5 inci maddesine göre, üzerlerinde yatırım yapılmak amacıyla gerçek veya tüzel kişilere bedelsiz olarak devredilen taşınmazların tapu kütüklerine bu maddelere göre konulan şerhler; üretime kısmen ya da tamamen geçmiş olmakla beraber taahhüt ettiği yatırım ve istihdam şartını tam olarak sağlayamamış yatırımcılar tarafından, taşınmazın devir tarihindeki rayiç değeri kadar asgari yatırım yapılması ve ilgili idarelerden gerekli izinlerin alınması, bu maddelerde öngörülen asgari istihdam şartlarının, her kişi için en az bir ay olmak üzere beş yıllık toplam üzerinden sağlanması koşullarıyla, 31/12/2011 tarihine kadar talep etmeleri halinde başka bir işleme gerek olmaksızın terkin edilir.**

**Bedelsiz olarak devredilen taşınmazların üzerinde taşınmazın devir tarihindeki rayiç bedeli kadar yatırım yapılması ve yatırımcılar tarafından 31/12/2011 tarihine kadar talep edilmesi halinde, üretime geçilip geçilmediğine ve istihdam şartlarına bakılmaksızın; anılan maddelerde öngörülen istihdamın yüzde elli ve daha fazlasının sağlandığının tespit edilmesi halinde taşınmazın şerhin kaldırılacağı tarihteki rayiç bedelinin yüzde ellisi, yüzde elliden daha az veya hiç sağlanmadığının tespiti halinde ise şerhin kaldırılacağı tarihteki rayiç bedelinin tamamı ilgili idarece genel hükümlere göre tahsil edilmesinden sonra, bu Kanunlara göre tapu kütüğüne konulan şerhler terkin edilir.**

**Yukarıdaki fıkra hükümlerinden yararlanmak istemeyen yatırımcılar tarafından 31/12/2011 tarihine kadar talep etmeleri halinde, devir konusu taşınmazların eski maliki idareler adına tescilleri sağlanarak, bu taşınmazlar hakkında ilgili yatırımcılar adına doğrudan genel hükümlere göre 49 (kırkdokuz) yıl süreli bedelli irtifak hakkı tesis edilebilir veya kullanma izni verilebilir.**

**Bedelsiz olarak devredilen ve yükümlülüklerini yerine getirilmemesi nedeniyle devir işlemi iptal edilerek tapuda eski maliki idare adına tescil edilen ancak, dava konusu edilmesi nedeniyle davası devam eden ve idarece her hangi bir tasarrufta bulunulmamış taşınmazlar hakkında da, bu maddenin yürürlük tarihinde yukarıda belirtilen şartları taşımaları halinde bu madde hükümleri uygulanır."**

**MADDE 115- 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrasının (k) bendinde yer alan "izinsiz olarak veya Kurum düzenlemelerine aykırılık oluşturacak şekilde" ibaresi metinden çıkarılmış ve aynı bendin sonuna "Satışın internet ortamında yapılması halinde, 04/05/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda öngörülen usullere göre erişimin engellenmesine karar verilir ve bu karar hakkında da anılan Kanun hükümleri uygulanır." cümlesi eklenmiştir.**

**MADDE 116- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

**"e) 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ile bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları şirketlerin yapım ihaleleri."**

**"Ancak, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve bu Fonun hisselerine kısmen ya da tamamen sahip olduğu bankalar, 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ve bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları şirketler ( (e) bendinde belirtilen yapım ihaleleri hariç) ile enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketler bu Kanun kapsamı dışındadır."**

**MADDE 117- 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 74 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle ile aynı maddeye ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.**

**"Ancak yapılacak kanuna uygunluk denetimi siyasi partilerin amaçlarına ulaşmak için yapılmasında fayda görülen faaliyetleri daraltacak veya bu faaliyetlerin yerindeliğini içerecek şekilde yapılamaz. Denetimde harcamaların gerçek mahiyeti esas alınır. Şekle ve usule ilişkin eksiklikler harcamaların kabul edilmemesini gerektirmez."**

**"Siyasi partiler amaçlarına ulaşmak için gerekli gördükleri siyasi faaliyetleri kapsamında her türlü harcama yapabilirler.**

**Siyasi partiler mal ve hizmet alımı ile yapım işlerini, açık ihale, kapalı zarf usulü ve yazılı veya sözlü olmak üzere doğrudan veya pazarlık usullerinden herhangi biri ile yapabilir.**

**Siyasi partiler harcamalarını fatura, fatura yerine geçen belgeler ile bu belgelerin temin edilmesinin mümkün olmadığı hallerde harcamanın doğruluğunu gösterecek muhtevaya sahip olmak şartıyla diğer belgelerle tevsik ederler. Ancak kaybolma, yırtılma ve yanma gibi mücbir sebeplerle aslının temin edilemediği hallerde, fatura ve fatura yerine geçen belgeler yerine bu belgeleri düzenleyenlerden alınacak tasdikli örnekleri kullanılabilir.**

**Siyasi partiler ücret mukabili geçici veya sürekli olarak çalıştırdıkları kişilere ödedikleri ayni ve nakdi sağlık ve sosyal yardım giderleri ile amaçlarına ulaşmak için görevlendirdikleri kişiler tarafından yapılan yurt içi ve yurt dışı seyahatlere ilişkin konaklama, yol masrafları ve diğer zorunlu harcamaları gider olarak kayıt edebilirler."**

**MADDE 118- 2820 sayılı Kanunun 66 ncı maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.**

**"Siyasi Partilerin adına açılmış banka hesaplarına yapılan bağışlar için ayrıca gelir makbuzu düzenlenmez"**

**MADDE 119- 31/08/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

**"Ancak, kamu yararı gereklerine uygun olarak, orman idaresince belirlenen orman alanlarında; orman idaresince tespit edilen usul ve esaslar çerçevesinde hayvan otlatılmasına izin verilebilir."**

**MADDE 120- 6831 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.**

**"EK MADDE 12- Bozuk veya verimsiz orman alanları; ağaçlandırma, erozyon kontrolü ve rehabilitasyon çalışmalarına konu edilir. Bu alanlarda; mevcut türlerden gerekenler korunur, aşılanır ve/veya rehabilite edilir. Ayrıca orman içi boşluk alanlar, bölgede doğal olarak yetişen türlerle ekim, dikim ve aşılama suretiyle imar-ihya ve/veya rehabilite edilerek doldurulur. Ağaçlandırılan, erozyon kontrolü yapılan, imar-ihya ve rehabilite edilen sahalardan elde edilen odun dışı orman ürünleri; öncelikle bu sahaların bakımını gerçekleştiren köy tüzel kişiliklerine, tarımsal kalkınma kooperatiflerine, 5200 sayılı Kanunla kurulmuş üretici birlikleri ve birliklere ve/veya yöre halkına tarife bedeli ile verilebilir."**

**MADDE 121- 19/6/1994 tarihli ve 540 sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 2 nci maddesinin onikinci fıkrasında yer alan "Rehberler hariç olmak üzere Merkezde her ne şekilde olursa olsun istihdam edilecek personel sayısı" ibaresinden sonra gelen "yüz" ibaresi "yüzyetmiş" olarak değiştirilmiştir.**

**MADDE 122- 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.**

**"Müdürlüklerin İl Özel İdaresi bütçelerinden karşılanamayan cari ve yatırım harcamaları için de Başkanlık bütçesinden bu amaçla konulan tertipten aktarma yapılabilir."**

**"(6) Başkanlık faaliyete geçtikten sonra bu Kanun kapsamında valiliklerce tesis edilen iş ve işlemler dolayısıyla açılmış ve açılacak davalar valiliklerce yürütülür ve bunlar hakkında geçici 1 inci maddenin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz."**

**MADDE 123- 5902 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

**"(3) Müdürlükler bulundukları ilin il afet ve acil durum müdürlüğünün bünyesinde ve il afet ve acil durum müdürlüğü emrinde görev yaparlar."**

**MADDE 124- 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.**

**"GEÇİCİ MADDE 1- 31/12/2009 tarihinden önce belediye haline dönüşmek veya başka bir belediyenin sınırlarına dahil olmak suretiyle tüzel kişiliğini kaybeden köylerde, kendilerine bu Kanunun ek 13 üncü maddesine göre taşınmaz satışı yapılan hak sahipleri hakkında satış bedelinin ödenmesi kaydıyla ek 13 üncü maddede öngörülen diğer şartlar uygulanmaz. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla henüz kesinleşmemiş davalarda da bu madde hükümleri uygulanır."**

**MADDE 125- 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.**

**"GEÇİCİ MADDE 5- (1) 31/3/2007 tarihinden önce, kaçak eşya naklinde kullanılması nedeniyle elkonulan veya alıkonulan taşıma araçları hakkında bu Kanunun 16 ncı maddesi hükümleri uygulanır."**

**MADDE 126- 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "altı ay" ibaresi "bir yıl" olarak değiştirilmiştir.**

**MADDE 127- 04/01/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin sekizinci fıkrasında geçen "yüzde 4'e kadar" ifadesi "yüzde 6'ya kadar" şeklinde, üçüncü ve dördüncü fıkraları da aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

**"Personelin katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden, döner sermayeli sağlık kurum ve kuruluşlarında görevli olan memurlar ve sözleşmeli personel ile açıktan vekil olarak atananlara mesai içi veya mesai dışı ayrımı yapılmaksızın ek ödeme yapılabilir. Ancak ilgili kanunları uyarınca, mesai saatleri dışında özel sektörde çalışma hakkı bulunanlardan bu hakkı kullananlara bu Kanunun ek 3 üncü maddesine göre yapılan ödemeden başka ek ödeme yapılmaz. Sağlık kurum ve kuruluşlarında Bakanlıkça belirlenen hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle, bu ödemenin oranı ile esas ve usulleri; personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, hizmete katkısı, performansı, tetkik, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile muayene, ameliyat, anestezi, girişimsel işlemler ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi unsurlar esas alınarak Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."**

**"Personelin katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden personele bir ayda yapılacak ek ödemenin tutarı, ilgili personelin bir ayda alacağı aylık (ek gösterge dâhil), yan ödeme ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatı ile yabancı dil tazminatı hariç) toplamının; klinik şefleri ve şef yardımcıları ile uzman tabip kadrosuna atanan profesör ve doçentlerde yüzde 800'ünü, uzman tabip ve tıpta uzmanlık mevzuatında belirtilen dallarda bu mevzuat hükümlerine göre uzman olanlar ile uzman diş tabiplerinde yüzde 700'ünü, pratisyen tabip ve diş tabiplerinde yüzde 500'ünü, idari sağlık müdür yardımcısı, hastane müdürü ve eczacılarda yüzde 250'sini, başhemşirelerde yüzde 200'ünü, diğer personelde ise yüzde 150'sini geçemez. İşin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane, enfeksiyon, özel bakım gerektiren ruh sağlığı, organ ve doku nakli, acil servis ve benzeri sağlık hizmetlerinde çalışan personel için yüzde 150 oranı, yüzde 200 olarak uygulanır. Nöbet hizmetleri hariç olmak üzere mesai saatleri dışında gelir getirici çalışmalarından doğan katkılarına karşılık olarak tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlara bu fıkradaki oranların yüzde 30'unu, diğer personele yüzde 20'sini geçmeyecek şekilde ayrıca ek ödeme yapılır. Sözleşmeli olarak istihdam edilen personele yapılacak ek ödemenin tutarı ise, aynı birimde aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsali personel esas alınarak belirlenir ve bunlara yapılacak ek ödeme hiçbir şekilde emsaline yapılabilecek ek ödeme üst sınırını geçemez. Bu bent uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme tutarından az olamaz. Bu kapsamdaki personel için 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz"**

**GEÇİCİ MADDE 1-** (1) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce meydana gelen trafik kazaları nedeniyle sunulan sağlık hizmet bedelleri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanır. Söz konusu sağlık hizmet bedelleri için bu Kanunun **53 üncü** maddesine göre belirlenen tutarın %20'sinden fazla olmamak üzere belirlenecek tutarın üç yıl süreyle ayrıca aktarılmasıyla anılan dönem için ilgili sigorta şirketleri ve Güvence Hesabının yükümlülükleri sona erer. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşü alınarak Hazine Müsteşarlığınca belirlenir.

**GEÇİCİ MADDE 2-** (1) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren altı ay içinde Sağlık Bakanlığı Trafik Hizmetleri Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün trafik kazalarından kaynaklanan tedavi giderlerinin tahsili için kurduğu sistem mevcut haliyle Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilir. Trafik Hizmetleri Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün tasfiyesine ilişkin iş ve işlemler aynı tarih itibarıyla Sağlık Bakanlığınca gerçekleştirilir.

**GEÇİCİ MADDE 3-** (1) 13/11/2008 tarihli ve 5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin;

a) Birinci fıkrasına göre bildirim veya beyanda bulunanlardan yurt dışında bulunan varlıklarını süresi içinde Türkiye'ye getiremeyen veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer etmeyenler ile,

b) İkinci fıkrasına göre beyanda bulunanlardan bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerce süresi içinde sermaye artırımında bulunmayanların,

ilgili sürenin bitim tarihinden itibaren bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar, bildirim veya beyana konu yurt dışında bulunan varlıklardan para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını Türkiye'ye getirmeleri veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer etmeleri, beyana konu yurt içinde bulunan varlıkları nedeniyle sermaye artırımında bulunmaları halinde, 5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşımaları kaydıyla, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren diğer nedenlerle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak yapılacak vergi incelemeleri hakkında anılan Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmünden yararlanabilirler.

(2) 5811 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrasına göre bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle tarh edilen vergileri vadesinde ödemeyenlerden; daha önce ödemede bulunanlar ile vergi aslı ve bu Kanunun ikinci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre hesaplanacak **tutarı,** bu Kanunun 18 inci maddesi hükümleri hariç olmak üzere, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar ödeyenler, 5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşımaları kaydıyla, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren diğer nedenlerle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak yapılacak vergi incelemeleri hakkında anılan Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmünden yararlanabilirler.

(3) 5811 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin;

a) Birinci ve ikinci fıkralarına göre bildirim veya beyanda bulunan mükelleflerden, diğer nedenlerle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin vergi incelemelerine bağlı olarak vergi incelemesine yetkili olanların talebi üzerine matrah takdiri için takdir komisyonlarına sevk edilenler, takdir komisyonlarınca gelir, kurumlar ve katma değer vergisi (indirimi reddedilen katma değer vergisi dahil) yönünden haklarında takdir edilen matrah farkları açısından,

b) İkinci fıkrasına göre beyanda bulunanlar, taşınmazlar dışındaki varlıklarını beyan tarihinden sonra sermaye artırımının gerçekleştirilmesi gereken tarihe kadar banka veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara yatırmak suretiyle ilgili varlıkların tevsik şartını sonradan gerçekleştirenler,

5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşımaları kaydıyla anılan Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmünden yararlanabilirler.

(4) Bu maddenin yürürlük tarihinden önce haklarında yapılan vergi incelemelerine bağlı olarak vergi incelemesine yetkili olanların talebi üzerine matrah takdiri için takdir komisyonlarına sevk edilen ve takdir komisyonu kararlarına göre matrah takdir edilerek tarhiyat yapılan mükelleflerden, söz konusu matrah takdirine ilişkin tarhiyat yapılmadan önce 5811 sayılı Kanuna göre bildirim veya beyanda bulunanlar ile taşınmazlar dışındaki varlıklarını beyan tarihinden sonra banka veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara yatırmak suretiyle ilgili varlıkların tevsik şartını sonradan gerçekleştirenler hakkında, diğer nedenlerle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin yapılan tarhiyatlar, 5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşımaları kaydıyla, bildirim veya beyan edilen tutarlar dikkate alınmak suretiyle, 213 sayılı Kanunun düzeltme hükümlerine göre düzeltilir; tahakkuk eden vergiler, bu alacaklarla ilgili olarak açılmış bulunan tüm davalardan bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar vazgeçilmesi şartıyla terkin edilir, varsa tahsil edilen tutarlar red ve iade olunur. Bu fıkrada belirtilen düzeltmelerin yapılabilmesi için 5811 sayılı Kanunda aranılan diğer şartların varlığına ilişkin hususların vergi incelemesine yetkili olanlarca tespit edilmesi şarttır.

**GEÇİCİ MADDE 4-** (1) 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrası, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun geçici 53 üncü maddesinin birinci fıkrası ile 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun geçici 34 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamına girmesine rağmen anılan maddelerde belirtilen sürelerde borçlarının yeniden hesaplanması için müracaat etmeyenler ile söz konusu maddelerin yürürlüğe girdiği tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre içerisinde anılan düzenlemelerde belirtilen nedenlerle haklarında borç takibi yapılanlar veya yapılması gerekenlerin, kendilerine döviz olarak yapılmış olan her türlü masrafa ilişkin borç tutarları, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üç ay içerisinde borçlu oldukları idarelere başvurmaları halinde, imzaladıkları yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi hükümleri dikkate alınmaksızın ve ilgililere ödeme yapma sonucunu doğurmaksızın aşağıdaki şekilde yeniden hesaplanır ve başvuru süresi içerisinde tahsilat işlemi durdurulur.

a) 5/8/1996 tarihinden sonra yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınanlar hakkında, 657 sayılı Kanunun ek 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine göre bu Kanunun yayımlandığı tarihten önceki süreler için herhangi bir fer'i alacak hesaplanmaz.

b) 5/8/1996 tarihinden önce yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınanlar hakkında, ilgili adına fiilen ödemenin yapıldığı tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca tespit ve ilân edilen efektif satış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilerek bulunacak tutar ile bu tutara sarf tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen süre için 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere tespit ve ilân edilen kanunî faiz işletilerek hesaplama yapılır. Ancak, bu hükümlere göre hesaplama yapılması sonucunda borçlunun aleyhine bir durum ortaya çıkması halinde (a) bendi hükümleri uygulanır.

(2) Bunların daha önce ödemiş oldukları tutar ile mecburi hizmetlerinde değerlendirilen sürelere isabet eden tutar, yukarıdaki şekilde belirlenecek tutardan düşülür. Bu madde uyarınca vazgeçilen borç tutarına isabet eden vekalet ücreti de dahil yargılama giderleri tahsil edilmez. Hesaplanan borç tutarı, ilgilinin durumu ve ödenmesi gereken meblağ dikkate alınarak azamî beş yıla kadar taksitlendirilebilir.

(3) Birinci fıkra kapsamında bulunanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce borcunun tamamını ödemeden veya mecburi hizmetini tamamlamadan vefat edenlerin borç yükümlülükleri ortadan kalkar. Buna bağlı olarak, borçlunun kendisi, mirasçıları ve kefilleri hakkında her türlü borç yükümlülükleri ortadan kaldırılır ve her türlü borç takibi işlemlerine son verilir.

**GEÇİCİ MADDE 5-** (1) Bu Kanunla 5326 sayılı Kanunun 20 nci maddesine eklenen hüküm kapsamına giren ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce işlenmiş olan kabahatlere ilişkin olarak verilmeyen ya da verildiği halde ilgilisine tebliğ edilmemiş olan idari para cezasına ilişkin yaptırım kararları, bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren, maddede yapılan değişiklik öncesi hükümlere göre işlemiş olan soruşturma zamanaşımı süresinin kalan kısmını aşmamak kaydıyla, bir yıl içerisinde verilerek ilgilisine tebliğ edilmediği takdirde düşer.

**GEÇİCİ MADDE 6-** (1) 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendindeki geçmiş beş yıllık dönemdeki birikmiş zararın taşınması ile ilgili sınırlama Tasfiye Halinde T. Emlak Bankası Anonim Şirketi yönünden tasfiye süresince uygulanmaz.

**GEÇİCİ MADDE 7-** (1) 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 14 üncü ve 16 ncı maddelerine istinaden çıkarılan Dış Proje Kredilerinin Dış Borç Kaydına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesi çerçevesinde, **Merkezi Yönetim Bütçesine dahil kurumların** 1/1/2003 ila 31/12/2008 tarihleri arasında yapmış oldukları doğrudan kullanımlardan **ödenek yokluğu nedeniyle bütçeleştirilemeyen ve muhasebeleştirilemediği için** Hazine Müsteşarlığı kayıtlarına göre teyitsiz kalan kullanımlar, ilgili yıllar bütçe ödeneği ile ilişkilendirilmeksizin, kullanıma ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılarak Hazine Müsteşarlığına bildirilmesi şartıyla teyit edilmiş sayılır. **Bu idarelere ilgili yıllara ilişkin olarak ilave ödenek tahsis edilemez. Bu madde kapsamında gerçekleştirilecek teyit işlemleri, ilgili kredi kullanımlarından doğan, muhasebeleştirme ve hesap verme sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.**

**Yürürlük**

**MADDE 128-** (1) Bu Kanunun;

a) Aşağıdaki alt bentlerde belirtilen hükümleri 1/10/2008 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde;

1) 24 üncü maddesiyle değiştirilen 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin sonuna eklenen cümle,

2) 25 inci maddesiyle değiştirilen 5510 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendine eklenen "**belgeleyenler** ile 65 yaşını dolduranlardan talepte bulunanlar," ibaresi,

**3)** 5510 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin birinci fıkrasına eklenen ibare hariç **35 inci** maddesi,

**4)** 27 nci, 28 inci, **42 nci, 45 inci** ve 48 inci maddeleri,

**5)** 51 inci maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 30 uncu maddesi.

b) 23 üncü maddesi, 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin sonuna eklenen cümle hariç 24 üncü maddesi, 30 uncu, **32 nci, 33 üncü, 34 üncü, 36 ncı, 37 nci, 38 inci, 39 uncu, 41 inci** maddeleri ile 51 inci maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 29 uncu ve geçici 32 nci maddeleri yayımını takip eden ayın birinci gününde,

c) 51 inci maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 34 üncü maddesi ile **70 inci** maddesi 1/1/2011 tarihinde,

ç) 50 nci maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen ek 5 inci ve ek 6 ncı maddeleri ile **60 ıncı** maddesiyle 4447 sayılı Kanuna eklenen geçici 10 uncu maddesi 1/2/2011 tarihinde,

d) **98 inci** üncü maddesi 8/2/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

e) **103 üncü** maddesinin (a) bendi yayımını izleyen üçüncü ayın sonunda,

**f) 68 inci maddesi 31/12/2010 tarihinde,**

**g)126 ncı maddesi 13/1/2011 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,**

**ğ)** Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

**Yürütme**

**MADDE 129-** (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

## ALT KOMİSYON TARAFINDAN KABUL EDİLEN METNE EKLİ CETVEL VE LİSTELER

### (1) Sayılı Cetvel

### (I) SAYILI LİSTE
### (A) CETVELİ

| *G.T.İ.P. NO | Mal İsmi | Vergi Tutarı (TL) | Birimi |
|---|---|---|---|
| | (Hafif yağlar ve müstahzarları) | | |
| **2710.11.11.00.00** | **Özel bir işleme tabi tutulacak olanlar**<br>(Yalnız nafta) | 2,5000 | Kilogram |
| **2710.11.31.00.00** | **Uçak benzini** | 2,5000 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) | | |
| **2710.11.41.00.00** | **Oktanı (RON) 95'den az olanlar**<br>(Kurşunsuz normal benzin) | 1,8500 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler)<br>(Oktanı (RON) 95 veya daha fazla fakat 98'den az olanlar) | | |
| **2710.11.45.00.11** | **Kurşunsuz benzin 95 oktan** | 1,8915 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler)<br>(Oktanı (RON) 95 veya daha fazla fakat 98'den az olanlar) | | |
| **2710.11.45.00.12** | **Katkılı kurşunsuz benzin 95 oktan** | 1,8915 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler)<br>(Oktanı (RON) 95 veya daha fazla fakat 98'den az olanlar) | | |
| **2710.11.45.00.19** | **Diğerleri** | 1,8915 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler)<br>(Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar) | | |
| **2710.11.49.00.11** | **Kurşunsuz benzin 98 oktan** | 2,0135 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler)<br>(Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar) | | |
| **2710.11.49.00.19** | **Diğerleri** | 2,0135 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçenler) | | |
| **2710.11.51.00.00** | **Oktanı (RON) 98'den az olanlar**<br>(Kurşunlu normal benzin)<br>(Kurşunlu süper benzin) | 1,8800 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçenler) | | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **2710.11.59.00.00** | **Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar**<br>(Kurşunlu süper benzin) | 1,8800 | Litre |
| **(*) G.T.İ.P. NO:** | **Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon Numaralarıdır** | | |
| **2710.11.70.00.00** | **Benzin tipi jet yakıtı** | 2,5000 | Litre |
| **2710.19.21.00.00** | **Jet yakıtı (Kerosen)** | 2,5000 | Litre |
| **2710.19.41.00.11** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçmeyenler)<br>**Motorin** | 1,3045 | Litre |
| **2710.19.41.00.13** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçmeyenler)<br>**Kırsal Motorin** | 1,3045 | Litre |
| **2710.19.41.00.29** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçmeyenler)<br>**Diğerleri** | 1,3045 | Litre |
| **2710.19.45.00.12** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler)<br>**Kırsal Motorin** | 1,2345 | Litre |
| **2710.19.45.00.13** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler)<br>**Deniz motorini (DMX)** | 1,2345 | Litre |
| **2710.19.45.00.14** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler)<br>**Deniz motorini (DMA)** | 1,2345 | Litre |
| **2710.19.45.00.15** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler)<br>**Deniz motorini (DMB)** | 1,2345 | Litre |
| **2710.19.45.00.16** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler)<br>**Deniz motorini (DMC)** | 1,2345 | Litre |
| **2710.19.45.00.29** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler)<br>**Diğerleri** | 1,2345 | Litre |
| **2710.19.49.00.13** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler)<br>**Deniz motorini (DMX)** | 1,2345 | Litre |
| **2710.19.49.00.14** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler)<br>**Deniz motorini (DMA)** | 1,2345 | Litre |
| **2710.19.49.00.15** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler)<br>**Deniz motorini (DMB)** | 1,2345 | Litre |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler) | | |
| **2710.19.49.00.16** | **Deniz motorini (DMC)** | 1,2345 | Litre |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler) | | |
| **2710.19.49.00.18** | **Diğerleri** | 1,2345 | Litre |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.11** | **Fuel oil 3** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.12** | **Denizcilik yakıtı (RMA-30)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.13** | **Denizcilik yakıtı (RMB-30)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.14** | **Denizcilik yakıtı (RMD-80)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.15** | **Denizcilik yakıtı (RME-180)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.16** | **Denizcilik yakıtı (RMF-180)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.17** | **Denizcilik yakıtı (RMG-380)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.18** | **Denizcilik yakıtı (RMH-380)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.21** | **Denizcilik yakıtı (RMK-380)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.22** | **Denizcilik yakıtı (RMH-700)** | 0,2370 | Kilogram |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.23** | **Denizcilik yakıtı (RMK-700)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.29** | **Diğerleri** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.11** | **Fuel oil 4 (Kalorifer yakıtı)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.12** | **Denizcilik yakıtı (RMA-30)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.13** | **Denizcilik yakıtı (RMB-30)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.14** | **Denizcilik yakıtı (RMD-80)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.15** | **Denizcilik yakıtı (RME-180)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.16** | **Denizcilik yakıtı (RMF-180)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.17** | **Denizcilik yakıtı (RMG-380)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.18** | **Denizcilik yakıtı (RMH-380)** | 0,4760 | Kilogram |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.21** | **Denizcilik yakıtı (RMK-380)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.22** | **Denizcilik yakıtı (RMH-700)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.23** | **Denizcilik yakıtı (RMK-700)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.29** | **Diğerleri** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.11** | **Fuel oil 5** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.12** | **Denizcilik yakıtı (RMA-30)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.13** | **Denizcilik yakıtı (RMB-30)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.14** | **Denizcilik yakıtı (RMD-80)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.15** | **Denizcilik yakıtı (RME-180)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.16** | **Denizcilik yakıtı (RMF-180)** | 0,2240 | Kilogram |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.17** | **Denizcilik yakıtı (RMG-380)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.18** | **Denizcilik yakıtı (RMH-380)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.21** | **Denizcilik yakıtı (RMK-380)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.22** | **Denizcilik yakıtı (RMH-700)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.23** | **Denizcilik yakıtı (RMK-700)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.29** | **Diğerleri** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.11** | **Fuel oil 6** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.12** | **Denizcilik yakıtı (RMA-30)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.13** | **Denizcilik yakıtı (RMB-30)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.14** | **Denizcilik yakıtı (RMD-80)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.15** | **Denizcilik yakıtı (RME-180)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.16** | **Denizcilik yakıtı (RMF-180)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.17** | **Denizcilik yakıtı (RMG-380)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.18** | **Denizcilik yakıtı (RMH-380)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.21** | **Denizcilik yakıtı (RMK-380)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.22** | **Denizcilik yakıtı (RMH-700)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.23** | **Denizcilik yakıtı (RMK-700)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.99** | **Diğerleri** | 0,2240 | Kilogram |
| **27.11** | **Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar** (2711.11.00.00.00; 2711.12; 2711.13; 2711.19.00.00.11; 2711.21.00.00.00; 2711.29.00.00.11 ve 2711.29.00.00.12 hariç) | 2,5000 | Kilogram |
| | (Sıvılaştırılmış) | | |
| **2711.11.00.00.00** | **Doğal gaz** | | |
| | Motorlu taşıtlarda yakıt olarak kullanılacak olanlar | 0,6964 | Metreküp |
| | Diğerleri | 0,0230 | Metreküp |
| | (Sıvılaştırılmış) | | |
| **2711.12** | **Propan** | 1,2100 | Kilogram |
| | (Sıvılaştırılmış) | | |
| **2711.13** | **Bütan** | 1,2100 | Kilogram |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **2711.19.00.00.11** | **Sıvılaştırılmış petrol gazı (L.P.G.)** | | |
| | Motorlu Taşıtlarda Yakıt Olarak Kullanılacak Olanlar (Otogaz) | 1,2780 | Kilogram |
| | Diğerleri | 1,2100 | Kilogram |
| | (Gaz halinde) | | |
| **2711.21.00.00.00** | **Doğal gaz** | | |
| | Motorlu Taşıtlarda Yakıt Olarak Kullanılacak Olanlar | 0,6964 | Metreküp |
| | Diğerleri | 0,0230 | Metreküp |
| | (Gaz halinde) | | |
| **2711.29.00.00.11** | **Propan** | 1,2100 | Kilogram |
| | (Gaz halinde) | | |
| **2711.29.00.00.12** | **Bütan** | 1,2100 | Kilogram |
| **27.13** | **Petrol koku, petrol bitümeni ve petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları** ( 2713.11.00.00.00; 2713.12.00.00.00; 2713.20.00.00.19; 2713.90 hariç) | 2,5000 | Kilogram |
| | (Petrol koku) | | |
| **2713.11.00.00.00** | **Kalsine edilmemiş** | 2,5000 | Kilogram |
| | (Petrol koku) | | |
| **2713.12.00.00.00** | **Kalsine edilmiş** | 2,5000 | Kilogram |
| | (Petrol bitümeni) | | |
| **2713.20.00.00.19** | **Diğerleri** | 2,5000 | Kilogram |
| **2713.90** | **Petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları** (28.03 pozisyonundaki her nevi karbon imaline mahsus olanlar hariç) | 2,5000 | Kilogram |
| **2715.00.00.00.00** | **Esasını tabii asfalt, tabii bitümen, petrol bitümeni, mineral katran veya mineral katran zifti (bitümenli sakızlar, cut-backs gibi) teşkil eden bitümenli karışımlar** | 2,5000 | Kilogram |
| **3824.90.97.90.54** | **Oto Biodizel** | 0,9100 | Litre |
| **3824.90.97.90.55** | **Yakıt Biodizel** | 0,9100 | Litre |

(B) CETVELİ

| G.T.İ.P. NO | Mal İsmi | Vergi Tutarı (TL) | Birimi |
|---|---|---|---|
| **2707.10** | **Benzol (Benzen)** | 2,0135 | Kilogram |
| **2707.20** | **Toluol (toluen)** | 2,0135 | Kilogram |
| **2707.50.90.00.11** | **Solvent nafta** (Çözücü nafta) | 2,0135 | Kilogram |
| **2710.11.21.00.00** | **White spirit** | 2,0135 | Kilogram |
| **2710.11.25.00.00** | **Diğerleri** | 2,0135 | Kilogram |
| **2710.11.90.00.11** | **Diğer solventler** (Çözücüler) (Petrol eteri) | 2,0135 | Kilogram |
| **2710.11.90.00.19** | **Diğerleri** (Petrol eteri) | 2,0135 | Kilogram |
| **2710.19.29.00.00** | **Diğerleri** (Petrol eteri) | 2,0135 | Kilogram |
| **2901.10.00.90.11** | **Hekzan** | 2,0135 | Kilogram |
| **2901.10.00.90.12** | **Heptan** | 2,0135 | Kilogram |
| **2901.10.00.90.13** | **Pentan** | 2,0135 | Kilogram |
| **2902.20.00.00.00** | **Benzen (Benzol)** | 2,0135 | Kilogram |
| **2902.30.00.00.00** | **Toluen (Toluol)** | 2,0135 | Kilogram |
| **2909.19.90.00.13** | **Metil tersiyer bütil eter (MTBE)** | 2,0135 | Kilogram |
| **3811.21.00.10.00** | (Petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içerenler) **Mineral yağlar veya mineral yağlar gibi aynı amaçla kullanılan diğer sıvı yağlar için diğer müstahzar katkılar** | 2,0135 | Kilogram |
| **3811.29.00.10.00** | (Petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içermeyenler) **Mineral yağlar veya mineral yağlar gibi aynı amaçla kullanılan diğer sıvı yağlar için diğer müstahzar katkılar** | 2,0135 | Kilogram |
| **3811.90.00.10.12** | **Hafif mineral yağlar için müstahzar katkılar** | 2,0135 | Kilogram |
| | Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan organik karma çözücüler ve incelticiler; boya ve vernik çıkarmada kullanılan müstahzarlar | | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **3814.00.90** | **Diğerleri**<br>(Esası bütil asetat olanlar hariç) | 0,0650 | Kilogram |
| **3824.90.40.00.00** | **Vernikler ve benzeri ürünler için anorganik karma çözücüler ve incelticiler** | 0,0650 | Kilogram |
| **2710.19.71.00.00** | (Yağlama yağları; diğer yağlar)<br>**Özel bir işleme tabi tutulacak olanlar** | 1,0560 | Kilogram |
| **2710.19.75.00.00** | (Yağlama yağları; diğer yağlar)<br>**2710.19.71.00 Alt pozisyonunda belirtilen işlemlerden başka bir işlemle kimyasal değişime tabi tutulacak olanlar** | 1,0560 | Kilogram |
| **2710.19.81.00.00** | (Yağlama yağları; diğer yağlar)<br>**Motor yağları, kompresör yağlama yağları, türbin yağlama yağları** | 1,0560 | Kilogram |
| **2710.19.83.00.00** | (Yağlama yağları; diğer yağlar)<br>**Hidrolik amaçlara mahsus sıvı yağlar** | 1,0560 | Kilogram |
| **2710.19.85.00.00** | (Yağlama yağları; diğer yağlar)<br>**Beyaz yağlar, sıvı parafin** | 1,0560 | Kilogram |
| **2710.19.87.00.00** | (Yağlama yağları; diğer yağlar)<br>**Dişli yağları ve redüktör yağları** | 1,0560 | Kilogram |
| **2710.19.91.00.00** | (Yağlama yağları; diğer yağlar)<br>**Metal işlemeye mahsus bileşikler, kalıp çıkarma yağları, aşınmayı önleyici yağlar** | 1,0560 | Kilogram |
| **2710.19.93.00.00** | (Yağlama yağları; diğer yağlar)<br>**Elektrik izolasyonuna mahsus yağlar** | 1,0560 | Kilogram |
| **2710.19.99.00.25** | (Yağlama yağları; diğer yağlar)<br>**Diğer madeni yağlar** | 1,0560 | Kilogram |
| **2710.19.99.00.21** | (Yağlama yağları; diğer yağlar)<br>**Spindle oil** | 1,0560 | Kilogram |
| **2710.19.99.00.22** | (Yağlama yağları; diğer yağlar)<br>**Light neutral** | 1,0560 | Kilogram |
| **2710.19.99.00.23** | (Yağlama yağları; diğer yağlar)<br>**Heavy neutral** | 1,0560 | Kilogram |
| **2710.19.99.00.24** | (Yağlama yağları; diğer yağlar)<br>**Bright stock** | 1,0560 | Kilogram |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar | | |
| **2710.19.99.00.98** | **Diğerleri** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yalnız baz yağlar) | | |
| **2710.19.25.00.11** | **Gazyağı** | 0,7605 | Litre |
| **2710.19.25.00.19** | **Diğerleri** | 0,7605 | Litre |
| | (Yağlama müstahzarları) | | |
| **3403.11.00.00.00** | **Dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin işlenmesine mahsus müstahzarlar** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama müstahzarları) | | |
| **3403.19.10.00.00** | **Esas madde olarak kabul edilmemek şartıyla, ağırlık itibarıyla % 70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içerenler** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama müstahzarları) | | |
| **3403.19.90.00.00** | **Diğerleri** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama müstahzarları) | | |
| **3403.91.00.00.00** | **Dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin işlenmesine mahsus müstahzarlar** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama müstahzarları) | | |
| **3403.99.00.00.00** | **Diğerleri** | 1,0560 | Kilogram |

## (2) Sayılı Cetvel

## (II) SAYILI LİSTE

| G.T.İ.P. NO | Mal İsmi | Vergi Oranı (%) |
|---|---|---|
| **8701.20** | **Yarı römorkler için çekiciler** | 4 |
| **87.02** | **10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) motorlu taşıtlar** | |
| | Otobüs | 1 |
| | Midibüs | 4 |
| | Minibüs | 9 |
| **87.03** | **Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (87.02 pozisyonuna girenler hariç) (steyşın vagonlar ve yarış arabaları dahil) [Yalnız binek otomobilleri, steyşın vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları vb., (Para arabaları dahil), motorlu karavanlar, elektrik, gaz, güneş enerjili vb. motorlu taşıtlar.]** [Ambulanslar, mahkum taşımaya mahsus arabalar, cenaze arabaları, itfaiye öncü arabaları gibi özel amaçla yapılmış motorlu taşıtlar, özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar, diğerleri (Golf arabaları vb. taşıtlar) hariç] | |
| | -Yük taşımasında kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi (Yolcu taşıma kapasitesi sürücü dâhil toplam yolcu sayısının 70 kilogramla çarpılması suretiyle hesaplanır. Bu hesaplamada koltuk olmasa dahi, koltuk montajı için bulunan sabit tertibatlar da koltuk olarak dikkate alınır) istiap haddinin (bir aracın güvenle taşıyabileceği sürücü ve yolcu dâhil toplam yük ağırlığı) % 50'sinin altında olan motorlu araçlardan (bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilenler, binek otomobilleri, steyşın vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları hariç) | |
| | İstiap haddi 850 kilogramı geçmeyip motor silindir hacmi 2000 $cm^3$'ün altında olanlar | 10 |
| | İstiap haddi 850 kilogramı geçip motor silindir hacmi 2800 $cm^3$'ün altında olanlar | 10 |
| | -Motor silindir hacmi 3200 $cm^3$'ü geçmeyen sürücü dahil 9 kişilik oturma yeri olanlar | 10 |
| | -Diğerleri | |
| | Motor silindir hacmi 1600 $cm^3$'ü geçmeyenler | 37 |
| | Motor silindir hacmi 1600 $cm^3$'ü geçen fakat 2000 $cm^3$'ü geçmeyenler | 60 |
| | Motor silindir hacmi 2000 $cm^3$'ü geçenler | 84 |
| **8703.10.11.00.00** | **Özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar** | 6,7 |
| **8703.10.18.00.00** | **Diğerleri** (Golf arabaları vb. taşıtlar) | 6,7 |

| | | |
|---|---|---|
| 87.04 | **Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar**<br>(Yalnız kayıt ve tescile tabi olanlar ) | |
| | - Azami yüklü kütlesi 4700 kilogramı geçmeyip sürücü sırasından başka oturma yeri veya sürücü sırası dışında yanda pencereleri olanlar (kapalı kasalı olmayanlardan motor silindir hacmi 3200 cm³'ü geçmeyenler hariç); | |
| | Motor silindir hacmi 3000 cm³'ü geçmeyenler | 10 |
| | Motor silindir hacmi 3000 cm³'ü geçen fakat 4000 cm³'ü geçmeyenler | 52 |
| | Motor silindir hacmi 4000 cm³'ü geçenler | 75 |
| | - Kapalı kasalı olup istiap haddi 620 kilogramın altında olanlar | 10 |
| | - Diğerleri | 4 |
| 87.05 | **Özel amaçlı motorlu taşıtlar (insan veya eşya taşımak üzere özel olarak yapılmış olanlar hariç) (Örneğin; kurtarıcılar, vinçli taşıtlar, itfaiye taşıtları, beton karıştırıcı ile mücehhez taşıtlar, yol süpürmeye mahsus arabalar, tohum, gübre, zift, su ve benzerlerini püskürten arabalar, seyyar atölyeler, seyyar radyoloji üniteleri)**<br>[(Yalnız kayıt ve tescile tabi olanlar) (İtfaiye taşıtları hariç)] | 4 |
| 87.09 | **Fabrika, antrepo, liman veya hava limanlarında kısa mesafelerde eşya taşımaya mahsus, kaldırma tertibatı ile donatılmamış kendinden hareketli yük arabaları; demiryolu istasyon platformlarında kullanılan türde çekiciler; bu taşıtların aksam ve parçaları** | 4 |
| 87.11 | **Motosikletler (mopedler dahil) ve bir yardımcı motoru bulunan tekerlekli taşıtlar (sepetli olsun olmasın); sepetler**<br>(sepetler hariç) | |
| | Motor silindir hacmi 250 cm³'ü geçmeyenler | 22 |
| | Motor silindir hacmi 250 cm³'ü geçenler | 37 |
| 88.02 | **Diğer hava taşıtları (helikopterler, uçaklar gibi); uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları**<br>[(Yalnız helikopterler ve uçaklar) (Askeri, zirai, yangınla mücadelede kullanılan özel yapıdaki helikopterler ve uçaklar hariç)] | 0,5 |
| 8901.10.10.00.11 | **18 Gros tonilatoyu geçmeyen gezinti gemileri**<br>(Denizde seyretmeye mahsus olanlar) | 6,7 |
| 8901.10.90.00.11 | **Yolcu ve gezinti gemileri**<br>(Denizde seyretmeye mahsus olmayanlar) | 6,7 |
| 89.03 | **Yatlar ve diğer eğlence ve spor tekneleri; kürekli kayıklar ve kanolar**<br>(Şişirilebilir olanlar, birim ağırlığı 100 kg.ı geçmeyenler, kürekli kayıklar ve kanolar hariç) | 8 |

**NOT : Bu listedeki malların aksam ve parçaları kapsama dahil değildir.**

(3) Sayılı Cetvel

(III) SAYILI LİSTE
(A) CETVELİ

| G.T.İ.P. NO | Mal İsmi | Vergi Oranı (%) | Asgari Maktu Vergi Tutarı (TL/Lt) |
|---|---|---|---|
| **2202.10.00.00.13** | **Kolalı Gazozlar** | 25 | - |
| **2203.00** | **Malttan üretilen biralar** | 63,3 | 0,44 |
| **22.04** | **Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil); üzüm şırası (20.09 pozisyonunda yer alanlar hariç)** (2204.10 köpüklü şaraplar ve 2204.30 diğer üzüm şıraları hariç) | 63,3 | 2,44 |
| **2204.10** | **Köpüklü şaraplar** | 275,6 | 16,12 |
| **22.05** | **Vermut ve diğer taze üzüm şarapları (bitkiler veya kokulu maddelerle aromalandırılmış)** (2205.10.10.00.00, 2205.10.90.00.12 hariç) | 275,6 | 22,1 |
| **2205.10.10.00.00** | **Alkol derecesi hacim itibariyle % 18 veya daha az olanlar** | 275,6 | 17,55 |
| **2206.00** | **Fermente edilmiş diğer içecekler (elma şarabı, armut şarabı, bal şarabı gibi), tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan fermente edilmiş içeceklerin karışımları ve fermente edilmiş içeceklerle alkolsüz içeceklerin karışımları** | 275,6 | 2,44 |
| **2205.10.90.00.12** | **Alkol derecesi hacim itibariyle % 22'den fazla olanlar** | 275,6 | 85,8 |
| **2207.20** | **Alkol derecesi ne olursa olsun tağyir (denatüre) edilmiş etil alkol ve damıtım yoluyla elde edilen diğer alkollü içkiler** (Alkol derecesi ne olursa olsun tağyir (denatüre) edilmiş etil alkol hariç) | 275,6 | 85,8 |
| **22.08** | **Alkol derecesi hacim itibariyle % 80'den az olan tağyir (denatüre) edilmemiş etil alkol; damıtım yoluyla elde edilen alkollü içkiler, likörler ve diğer alkollü içecekler** [(2208.90.91; 2208.90.99) Alkol derecesi hacim itibariyle % 80'den az olan tağyir (denatüre) edilmemiş etil alkol hariç, (2208.20; 2208.50; 2208.60; 2208.70 ve 2208.90 hariç)] | 275,6 | 85,8 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **2208.20** | **Üzüm şarabı veya üzüm cibresinin damıtılması yolu ile elde edilen alkollü içkiler** | 275,6 | 71,5 |
| **2208.50** | **Cin ve Geneva** | 275,6 | 57,2 |
| **2208.60** | **Votka** (2208.60.91.00.00, 2208.60.99.00.00 hariç) | 275,6 | 57,2 |
| **2208.60.91.00.00** | **Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar** (Alkol derecesi hacim itibariyle % 45.4'den fazla olanlar) | 275,6 | 85,8 |
| **2208.60.99.00.00** | **Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar** (Alkol derecesi hacim itibariyle % 45.4'den fazla olanlar) | 275,6 | 85,8 |
| **2208.70** | **Likörler** | 275,6 | 78,65 |
| **2208.90** | **Diğerleri** (2208.90.48.00.11, 2208.90.71.00.11 hariç) | 275,6 | 85,8 |
| **2208.90.48.00.11** | **Rakı** (Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar) | 275,6 | 51,48 |
| **2208.90.71.00.11** | **Rakı** (Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar) | 275,6 | 51,48 |

## (B) CETVELİ

| G.T.İ.P. NO | Mal İsmi | Vergi Oranı (%) | Asgari Maktu Vergi Tutarı (TL |
|---|---|---|---|
| **2402.10.00.00.11** | **Tütün içeren purolar** | 63 | 0,1325 |
| **2402.10.00.00.12** | **Uçları açık purolar** | 63 | 0,1325 |
| **2402.10.00.00.19** | **Sigarillolar** | 63 | 0,1325 |
| **2402.20** | **Tütün içeren sigaralar** | 63 | 0,1325 |
| **2402.90.00.00.00** | **Diğerleri** (Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış purolar, uçları açık purolar, sigarillolar ve sigaralar) | | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | -Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış purolar, uçları açık purolar ve sigarillolar | 63 | 0,1325 |
| | -Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış sigaralar | 63 | 0,1325 |
| **2403.10** | **İçilen tütün (Herhangi bir oranda tütün yerine geçen maddeleri içersin içermesin)** (2403.10.10.00.19 ve 2403.10.90.00.19 hariç) | 63 | 0,1325 |
| **2403.10.10.00.19** | **Diğerleri** (Net muhtevası 500 gramı geçmeyen ambalajlarda olanlar) | 63 | 0,1325 |
| **2403.10.90.00.19** | **Diğerleri** (Net muhtevası 500 gramı geçen ambalajlarda olanlar) | 63 | 0,1325 |
| **2403.99.10.00.00** | **Enfiye ve çiğnemeye mahsus tütün** | 63 | 0,1325 |

(4) Sayılı Cetvel

(IV) SAYILI LİSTE

| G.T.İ.P. NO | Mal İsmi | Vergi Oranı (%) |
|---|---|---|
| **1604.30** | **Havyar ve havyar yerine kullanılan ürünler** | 20 |
| **3303.00** | **Parfümler ve tuvalet suları (3303.00.90.00.11 Kolonyalar hariç)** | 20 |
| **33.04** | **Güzellik veya makyaj müstahzarları ve cilt bakımı için müstahzarlar (İlaçlar hariç) (güneş kremleri veya güneşlenme müstahzarları dahil); manikür ve pedikür müstahzarları** | 20 |
| **3305.20.00.00.00** | **Perma ve defrize müstahzarları** | 20 |
| **3305.30.00.00.00** | **Saç spreyleri** | 20 |
| | (Saç losyonları, boyaları, v.b) | |
| **3305.90** | **Diğerleri** | 20 |
| **33.07** | **Traş öncesi, traş sırasında veya traştan sonra kullanılan müstahzarlar, vücut deodorantları, banyo müstahzarları, tüy dökücüler ve tarifenin başka yerinde yer almayan veya belirtilmeyen diğer parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları, kapalı yerlerde kullanılan müstahzar deodorantlar (parfümlü veya dezenfekte edici vasfı olsun olmasın)** | 20 |
| | **Traş köpüğü ve traş kremi** | 6,7 |
| **3401.11.00.90.00** | **Diğerleri** (Yalnız traş sabunu) | 6,7 |
| **4103.90.90.00.11** | **Diğer hayvanların yaş derileri**<br>(Koyun ve kuzuların yaş derileri hariç)<br>[Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri] | 20 |
| **4103.90.90.00.12** | **Diğer hayvanların kuru derileri**<br>(Koyun ve kuzuların kuru derileri hariç)<br>[Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri] | 20 |
| **4103.90.90.00.13** | **Diğer hayvanların pikle derileri**<br>(Koyun ve kuzuların pikle derileri hariç)<br>[Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri] | 20 |
| **4103.90.90.00.19** | **Diğerleri**<br>(Koyun ve kuzu ile keçi ve oğlakların ham postları hariç)<br>[Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri] | 20 |

| | | |
|---|---|---|
| **43** | **Postlar, kürkler ve taklit kürkler; bunların mamülleri**<br>[Bu fasılda yer alan koyun, kuzu, keçi, oğlak ve sığırların (bufalo dahil) postları, kürkleri ve taklit kürkleri ile bunlardan mamul giyim eşyası, aksesuarları ve diğer eşya hariç] | 20 |
| **49.01** | **Kitaplar, broşürler, risaleler ve benzeri matbuat (ayrı ayrı sayfalar halinde olsun olmasın)**<br>(Yalnız 3266 sayılı Kanunla değişik 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar) | 20 |
| **49.02** | **Gazeteler ve periyodik yayınlar (resimli olsun olmasın veya reklam içersin içermesin)**<br>(Yalnız 3266 sayılı Kanunla değişik 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar) | 20 |
| | (Cam seramiğinden sofra ve mutfak eşyası) | |
| **7013.10.00.10.00** | **Sofra ve mutfak işleri için olanlar** | 20 |
| | (Kurşun kristalden ayaklı bardak) | |
| **7013.22.10.00.00** | **El imali olanlar** | 20 |
| | (Kurşun kristalden ayaklı bardak) | |
| **7013.22.90.00.00** | **Makine imali olanlar** | 20 |
| | (Kurşun kristalden el imali bardak) | |
| **7013.33.11.00.00** | **Kesilmiş veya başka şekilde dekorlanmış** | 20 |
| | (Kurşun kristalden el imali bardak) | |
| **7013.33.19.00.00** | **Diğerleri** | 20 |
| | (Kurşun kristalden makine imali bardak) | |
| **7013.33.91.00.00** | **Kesilmiş veya başka şekilde dekorlanmış** | 20 |
| | (Kurşun kristalden makine imali bardak) | |
| **7013.33.99.00.00** | **Diğerleri** | 20 |
| | (Kurşun kristalden sofra ve mutfak eşyası) | |
| **7013.41.10.00.00** | **El imali olanlar**<br>(Bardak hariç) | 20 |
| | (Kurşun kristalden sofra ve mutfak eşyası) | |
| **7013.41.90.00.00** | **Makine imali olanlar**<br>(Bardak hariç) | 20 |
| | (Kurşun kristalden tuvalet, yazıhane ve ev tezyinatı ve benzeri işler için diğer cam eşya) | |
| **7013.91.10.00.00** | **El imali olanlar** | 20 |
| | (Kurşun kristalden tuvalet, yazıhane ve ev tezyinatı ve benzeri işler için diğer cam eşya) | |
| **7013.91.90.00.00** | **Makine imali olanlar** | 20 |

| | | |
|---|---|---|
| **71.01** | **Tabii inci veya kültür incileri (işlenmiş veya tasnife tabi tutulmuş olsun olmasın) (fakat ipliğe dizilmemiş, mıhlanmamış veya takılmamış); tabii inci veya kültür incileri (taşınmasında kolaylık sağlamak amacıyla geçici olarak ipliğe dizilmiş)** | 20 |
| **71.02** | **Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mıhlanmamış veya takılmamış)**<br>(Sanayide kullanılanlar hariç) | 20 |
| **71.03** | **Kıymetli taşlar (elmaslar hariç) veya yarı kıymetli taşlar (işlenmiş veya tasnife tabi tutulmuş olsun olmasın) (fakat ipliğe dizilmemiş, mıhlanmamış veya takılmamış); kıymetli taşlar (elmaslar hariç) veya yarı kıymetli taşlar (tasnife tabi tutulmamış) (taşınmasında kolaylık sağlamak amacıyla geçici olarak ipliğe dizilmiş)** | 20 |
| | (Sanayide kullanılmayan sentetik veya terkip yoluyla elde edilen kıymetli veya yarı kıymetli taşlar) | |
| **7104.90.00.00.19** | **Diğerleri** | 20 |
| **71.05** | **Tabii veya sentetik, kıymetli veya yarı kıymetli taşların toz ve pudraları**<br>(Sanayide kullanılanlar hariç) | 20 |
| **71.16** | **Tabii inci veya kültür incilerinden, kıymetli ya da yarı kıymetli taşlardan eşya (tabii, sentetik veya terkip yoluyla elde edilmiş)** | 20 |
| **8214.20.00.00.00** | **Manikür ve pedikür takım ve aletleri (tırnak törpüleri dahil)** | 20 |
| | (Kaşık, çatal vb. takım halinde) | |
| **8215.10.20.00.11** | **Altın ve gümüşle kaplamalı olanlar** | 20 |
| | (Tek kaşık, çatal vb.) | |
| **8215.91.00.90.11** | **Altın ve gümüşle kaplamalı olanlar** | 20 |
| **84.15** | **Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatı olanlar) (nemin ayrı olarak ayarlanamadığı cihazlar dahil)**<br>[(Yalnız 8415.10.10.00.00 Tek bir gövde halinde (Self-contained); 8415.10.90.00.00 Ayrı elemanlı sistemler (split sistem); 8415.81.00.90.00 Diğerleri (Bir soğutucu ünite ve soğutma-ısıtma çevrimini tersine değiştiren bir valf içerenler) (ters çevrimli ısı pompaları); (sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayanlar); 8415.82.00.90.00 Diğerleri (Bir soğutucu ünite içeren, sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayan, pencere ve duvar tipi olmayan, motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılmayan klima cihazı); 8415.83.00.90.00 Diğerleri (Bir soğutucu ünite içermeyen, sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayan, pencere ve duvar tipi olmayan motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılmayan klima cihazı) | 6,7 |

| | | |
|---|---|---|
| **84.18** | **Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar (elektrikli olsun olmasın); ısı pompaları (84.15 pozisyonundaki klima cihazları hariç)**<br>(Diğer soğutucu veya dondurucu cihazlar; ısı pompaları hariç) | 6,7 |
| **8419.11.00.00.00** | **Gazla çalışan anında su ısıtıcılar** | 6,7 |
| | (Katı yakıtlı) | |
| **8419.19.00.00.11** | **Termosifonlar (depolu su ısıtıcıları)** | 6,7 |
| | (Termosifonlar ve güneş enerjili su ısıtıcıları dışındaki elektrikli olmayan anında veya depolu su ısıtıcıları) | |
| **8419.19.00.00.19** | **Diğerleri** | 6,7 |
| | (Çamaşır kurutma makinaları) | |
| **8421.12.00.00.11** | **Bir defada kurutacağı çamaşırın kuru ağırlığı 6 kg'ı geçmeyecek kapasitede olanlar** | 6,7 |
| | (Bulaşık yıkama makinaları) | |
| **8422.11.00.00.00** | **Evlerde kullanılanlar** | 6,7 |
| | (Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg.ı geçmeyen tam otomatik çamaşır yıkama makinası) | |
| **8450.11.11.00.00** | **Çamaşırı önden yüklemeli olanlar** | 6,7 |
| | (Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg.ı geçmeyen tam otomatik çamaşır yıkama makinası) | |
| **8450.11.19.00.00** | **Çamaşırı üstten yüklemeli olanlar** | 6,7 |
| | (Tam otomatik çamaşır yıkama makinası) | |
| **8450.11.90.00.00** | **Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg'ı geçen fakat 10 kg'ı geçmeyenler** | 6,7 |
| | (Çamaşır yıkama makinası) | |
| **8450.12.00.00.00** | **Diğer çamaşır makinaları (Santrifüjlü kurutma tertibatlı olanlar)** | 6,7 |
| | (Kuru çamaşır kapasitesi 10 kg.ı geçmeyen, santrifüjlü kurutma tertibatı olmayan çamaşır yıkama makinası) | |
| **8450.19.00.00.11** | **Elektrikli olanlar** | 6,7 |
| | (Elektrikli olmayan çamaşır yıkama makinası) | |
| **8450.19.00.00.19** | **Diğerleri** | 6,7 |
| | (Kuru çamaşır kapasitesi 10 kg.ı geçmeyen kurutma makinaları) | |
| **8451.21.00.00.11** | **Evlerde kullanılanlar** | 6,7 |
| **85.08** | **Vakumlu elektrik süpürgeleri** | 6,7 |

| | | |
|---|---|---|
| | (Gıda maddelerini öğütücüler ve karıştırıcılar; meyva veya sebze presleri, vb.; et kıyma makinaları vb.) | |
| **85.09** | **Ev işlerinde kullanılmaya mahsus kendinden elektrik motorlu elektro-mekanik cihazlar (85.08 pozisyonunda yer alan vakumlu elektrik süpürgeleri hariç)** | 6,7 |
| | (Elektrikli) | |
| **8510.10.00.00.00** | **Traş makinaları** | 6,7 |
| **85.16** | **Elektrikli anında veya depolu su ısıtıcılar ve daldırma tipi ısıtıcılar; herhangi bir mahallin veya toprak ve benzeri yerlerin ısıtılmasına mahsus elektrikli cihazlar; berber işleri için elektrotermik cihazlar (örneğin; saç kurutucular, saç kıvırma cihazları, saç kıvırma maşalarını ısıtma cihazları) ve el kurutma makinaları; elektrikli ütüler; ev işlerinde kullanılan diğer elektrotermik cihazlar; elektrikli ısıtıcı rezistanslar (85.45 pozisyonundakiler hariç) (8516.40 Elektrikli ütüler hariç)** | 6,7 |
| **8517.11.00.00.00** | **Kordonsuz ahizeli telli telefon cihazları** | 20 |
| **8517.12.00.00.11** | **Alıcısı bulunan verici portatif (cellular) telsiz telefon cihazları** | 20 |
| **8517.12.00.00.12** | **Alıcısı bulunan verici mobil araç (cellular) telsiz telefon cihazları** | 20 |
| **8517.12.00.00.13** | **Alçak güçlü (100 miliwatt'dan küçük) mobil telsiz telefon cihazları** | 20 |
| **8517.69.31.00.00** | **Arama, uyarma veya çağırma sistemlerinde kullanılan taşınabilir alıcılar** | 20 |
| **8517.69.39.00.00** | **Diğerleri**<br>(Yalnız amatör telsiz alıcı cihazları) | 20 |
| **8517.69.90.90.14** | **Alıcısı bulunan verici halk bandı (CB) ve 49 MHz alçak güçlü (100 miliwatt'dan küçük) telsiz cihazları** | 20 |
| **8517.69.90.90.15** | **Alıcısı bulunan verici kablosuz mikrofon cihazları** | 20 |
| **8517.69.90.90.18** | **Alıcısı bulunan verici amatör telsiz telefon cihazları** | 20 |
| **8517.69.90.90.21** | **Alıcısı bulunan verici alçak güçlü ve oyuncak telsiz cihazları (gücü 100 miliwatt'dan az olanlar)** | 20 |
| **8517.69.90.90.29** | **Diğerleri**<br>(Yalnız amatör telsiz telefon verici cihazları ve telsiz alarm cihazları) | 20 |

| | | |
|---|---|---|
| **85.18** | **Mikrofonlar ve bunların mesnetleri; hoparlörler (kabinlerine monte edilmiş olsun olmasın); başa takılan kulaklıklar, kulağa takılan kulaklıklar (bir mikrofonla kombine halde olsun olmasın), bir mikrofon ve bir veya daha fazla hoparlör içeren setler; elektrikli ses frekansı yükselteçleri, takım halindeki ses amplifikatörleri** | 20 |
| **85.19** | **Ses kaydetme veya kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihazlar** (8519.81.81.00.00, 8519.81.85.00.00, 8519.81.95.00.00, 8519.89.90.10.00. 8519.89.90.90.00 hariç) | 6,7 |
| **85.21** | **Video kayıt veya gösterme cihazları (bir video tunerle birlikte olsun olmasın)** | 6,7 |
| | (Manyetik mesnetler) | |
| **8523.29.15.00.18** | **Video bantları** | 6,7 |
| | (Diğer manyetik mesnetler) | |
| **8523.29.39.00.16** | **Video bantları** | 6,7 |
| | (Kayıt yapılmamış optik mesnetler) | |
| **8523.40.11.00.11** | **Lazer diskler** | 6,7 |
| | (Kayıt yapılmamış optik mesnetler) | |
| **8523.40.13.00.11** | **Lazer diskler** | 6,7 |
| | (Kayıt yapılmamış optik mesnetler) | |
| **8523.40.19.00.11** | **Lazer diskler** | 6,7 |
| | (Otomatik bilgi işlem makinası dışında kullanılanlar) | |
| **8523.40.51.00.00** | **Dijital çok yönlü diskler (DVD)** | 6,7 |
| | (Dijital çok yönlü olmayan diskler) | |
| **8523.40.59.00.00** | **Diğerleri** | 6,7 |
| **8525.80** | **Televizyon kameraları, dijital kameralar ve görüntü kaydedici kameralar** [Yalnız 8525.80.11 Üç veya daha fazla kamera tüpü olan televizyon kameraları; 8525.80.19 Televizyon kameraları (8525.80.11 pozisyonunda olmayan televizyon kameraları); 8525.80.30.00.00 Dijital kameralar] | 20 |
| **8526.92** | **Uzaktan kumanda etmeye mahsus telsiz cihazları** | 20 |
| **8527.12** | **Cep tipi radyo kaset çalar** | 20 |
| **8527.13** | **Ses kayıt veya kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihaz ile birlikte olan diğer cihazlar** | 20 |
| | (Harici bir güç kaynağı olmaksızın çalışan radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.19.00.00.00** | **Diğerleri** | 6,7 |

| | | |
|---|---|---|
| | (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.21.20.00.00** | **Lazer okuma sistemli olanlar** | 20 |
| | (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.21.52.00.00** | **Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar** | 20 |
| | (Kaset tipi olmayan) (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.21.59.00.00** | **Diğerleri** | 20 |
| | (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.21.70.00.00** | **Lazer okuma sistemli olanlar** | 20 |
| | (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.21.92.00.00** | **Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar** | 20 |
| | (Kaset tipi olmayan, sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.21.98.00.00** | **Diğerleri** | 20 |
| | (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde ses kayıt cihazı ile birlikte olmayan radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.29.00.00.00** | **Diğerleri** | 20 |
| | (Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.91.11.00.00** | **Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar** | 6,7 |
| | (Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.91.19.00.00** | **Diğerleri** | 6,7 |
| | (Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.91.35.00.00** | **Lazer okuma sistemli olanlar** | 6,7 |
| | (Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.91.91.00.00** | **Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar** | 6,7 |
| | (Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.91.99.00.00** | **Diğerleri** | 6,7 |
| **8527.92.10.00.00** | **Çalar saatli radyolar** | 6,7 |
| | (Saatli radyolar) | |
| **8527.92.90.00.00** | **Diğerleri** | 6,7 |

| | | |
|---|---|---|
| | (Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.99.00.00.00** | **Diğerleri** | 6,7 |
| **85.28** | **Monitörler ve projektörler (televizyon alıcı cihazı ile mücehhez olmayanlar); televizyon alıcı cihazları (radyo yayınlarını alıcı cihazı veya ses veya görüntü kayıt veya tekrar verme cihazıyla birlikte olsun olmasın)** (8528.41.00.00.00 ; 8528.51.00.00.00 ; 8528.61.00.00.00 hariç) | 6,7 |
| **8543.70.90.00.15** | **Infrared ile çalışan uzaktan kumanda cihazları (remote control)** | 20 |
| | (Saat kayışları) | |
| **9113.90.80.20.00** | **İnci, kıymetli taş; sentetik veya terkip yoluyla elde edilen taşlardan mamül olanlar** | 20 |
| **9302.00.00.00.00** | **Revolverler ve tabancalar (93.03 veya 93.04 pozisyonundakiler hariç)** | 20 |
| **93.03** | **Bir patlayıcının itiş gücü ile çalışan diğer ateşli silahlar ve benzeri cihazlar (spor için av tüfekleri ve tüfekler, ağızdan doldurulan ateşli silahlar, sadece işaret fişeği atmak üzere imal edilmiş tabanca ve diğer cihazlar, manevra fişeği atmak için tabanca ve revolverler, hayvan öldürmeye mahsus sürgülü silahlar, ok-atar tüfekler gibi)** | 20 |
| **9405.10.50.10.11** | **Kristal avizeler** | 20 |
| **95.04** | **Lunaparklar benzeri yerler için oyun eşyası, tilt makinası, bilardo, kumarhane oyunları için özel masalar, salon veya masa oyunları ve otomatik bowling oyun ekipmanları dahil** | 20 |
| **96.01** | **İşlenmiş fildişi, kemik, bağa, boynuz, çatallı boynuz, mercan, sedef ve yontulmaya elverişli diğer hayvansal maddeler ve bu maddelerden eşya (kalıplama suretiyle elde edilen eşya dahil)** | 20 |

**NOT: Bu listedeki malların aksam ve parçaları kapsama dahil değildir.**

**(1) SAYILI LİSTE**

**KURUMU : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU**
**TEŞKİLATI : TAŞRA**

**İHDAS EDİLEN KADROLAR**

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ |
|---|---|---|---|
| GİH | Sosyal Güvenlik Denetmeni | 1 | 500 |
| GİH | Sosyal Güvenlik Denetmeni | 3 | 500 |
| GİH | Sosyal Güvenlik Denetmeni | 5 | 500 |
| GİH | Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcısı | 7 | 1250 |
| | **TOPLAM** | | **2750** |

**Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu**

*Türkiye Büyük Millet Meclisi*

*Plan ve Bütçe Komisyonu*

*Esas No.: 1/971, 2/2, 2/15, 2/101, 2/111, 2/134, 2/175, 2/235, 2/236, 2/237, 2/258, 2/259, 2/261, 2/262, 2/267, 2/289, 2/344, 2/356, 2/363, 2/377, 2/400, 2/425, 2/444, 2/460, 2/462, 2/501, 2/503, 2/507, 2/540, 2/553, 2/587, 2/591, 2/677, 2/681, 2/682, 2/683, 2/688, 2/689, 2/690, 2/691, 2/698, 2/714, 2/740, 2/753, 2/760, 2/769, 2/779, 2/780, 2/783, 2/800, 2/801, 2/802, 2/805, 2/806, 2/808, 2/809, 2/810, 2/811, 2/812, 2/821*

*Karar No.: 31* *21/01/2011*

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulu tarafından 29/11/2010 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 30/11/2010 tarihinde tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 1/971 esas numaralı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 03/12/2010 tarihinde yaptığı 17 nci birleşiminde, Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer DİNÇER ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hayati YAZICI ile Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Kamu İhale Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sosyal Güvenlik Kurumu, Hazine Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Devlet Personel Başkanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, TEDAŞ Genel Müdürlüğü, Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü, Merkez Bankası, TÜRMOB, Bankalar Birliği ve ilgili diğer sivil toplum ve meslek kuruluşlarının temsilcilerinin de katılımıyla görüşülmeye başlanmıştır.

Bilindiği gibi, uluslararası finans piyasalarında başlayan ve tüm sektörleri etkisi altına alan küresel ekonomik kriz, ülkemizde de dış talebin düşmesine bağlı olarak ekonomik daralmaya neden olmuştur. Bununla birlikte, kredi teminindeki güçlükler işletmelerin üretim kapasitelerini tam olarak kullanamamalarına ve buna bağlı olarak nakit dengelerinin bozulmasına neden olmuş ve bazı işletmelerin kamuya yönelik yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde gecikmeler meydana gelmiştir. Yaşanan bu süreçten olumsuz etkilenen işletmelerin kamuya olan borçlarına uygulanan ek mali müeyyideler de borç tutarlarını artırmış, icra takibine maruz kalan borçlulara mevcut yasal düzenlemeler ile sağlanmaya çalışılan ödeme imkanları da bu borçların tasfiyesinde yeterli olmamıştır.

Ekonomik kalkınmanın sürdürülebilir şekilde devamlılığını temin etmek, yatırım ortamını iyileştirmek, özel sektörün kamuya olan borç yükünü azaltmak, maliye ve para politikalarının daha etkin şekilde kullanılmasını sağlamak amaçlarıyla hazırlanan bu Kanun Tasarısının kapsamı alacaklı idareler ve alacak türleri itibarıyla mümkün olduğunca geniş tutulmuştur. Ayrıca, yapılacak ödemelerde finansman sıkıntısı ile karşılaşılmaması için uzun sürede taksitle ödeme imkânı getirilmiş ve borçların önemli bir tutarının ödeneceği iki idare olan Maliye Bakanlığına bağlı tahsil daireleri ile Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine yapılacak taksit ödemeleri aynı aya denk gelmeyecek şekilde düzenlenmiştir.

İşçi – işveren ilişkilerini düzenleyen temel kanunlar olan İş Kanunları, ekonomik ve sosyal hayatın gelişmelerine ve gerekliliklerine hızla uyum sağlamak durumundadır. 1990'lı yıllarla başlayıp 2000'li yıllarda hız kazanan sosyo-ekonomik gelişmeler çalışma ilişkilerinde de ciddi değişimleri beraberinde getirmiştir. Çalışma hayatında yaşanan gelişmeler, yasal çerçevede bütünlüklü bir yenilenme ihtiyacı doğurmuş ve 2003 yılında, 1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanunu yerini 4857 sayılı İş Kanununa bırakmıştır. 1990'lı yıllarla birlikte hızlı teknolojik gelişme, piyasaların entegrasyonu ve artan rekabet, işgücü piyasalarında da yansımalarını bulmuş, üretimin esnekleşmesi ve tüketim kalıplarının değişmesi çalışma ilişkilerinde de değişik yönelimleri beraberinde getirmiştir. Bu sürecin önemli çıktılarından biri yeni istihdam modellerinin ortaya çıkmasıdır. 4857 sayılı İş Kanunu, bazı esnek çalışma modellerini düzenlemiştir. Bununla birlikte uygulamada görülmesine karşın Kanunda açıkça düzenlenmemiş çalışma biçimleri özellikle işçilerin korunması açısından bazı zafiyetler barındırmaktadır. Bu sakıncaları gidermeye yönelik olarak yeni bazı esnek çalışma biçimleri; uzaktan çalışma ve evden çalışma İş Kanununda düzenlenmektedir. Yeni düzenlemeler ile bir taraftan işçilerin Avrupa Birliği müktesebatına uygun olarak korunmasına yönelik kurallar getirilirken diğer taraftan İş Kanunu daha kapsayıcı ve dinamik hale getirilmektedir.

Diğer yandan; sosyal hukuk devletinin, somut göstergelerinden biri olan sosyal güvenlik hakkının yer aldığı Anayasanın 60 ıncı maddesinin "Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar." hükmü dikkate alındığında, sosyal güvenliğin; bireylerin istek ve iradeleri dışında oluşan sosyal risklerin, kendilerinin ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerin üzerlerindeki gelir azaltıcı ve harcama artırıcı etkilerini en aza indirgemek, ayrıca sağlıklı bir asgari hayat standardını güvence altına alabilmek olduğu görülmektedir.

Devletin Anayasal bir gereklilik olarak (56 ncı maddesinin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan "Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini geliştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler. Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir. Sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesi için kanunla genel sağlık sigortası kurulabilir." hükmünü dikkate alarak) sağlık hizmetlerini yürütürken herkesin bu hizmetten yararlanmasını sağlayacak genel esasları belirlemesi gerekmektedir. Anayasanın 56 ncı maddesi bağlamında 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesi için genel sağlık sigortası kurulması öngörülmüştür. Dolayısıyla sosyal güvenlik hakkı ve bu çerçevede kişi sağlığının korunması Anayasamız ile teminat altına alınmış olup, bu haktan önceden vazgeçilemeyeceği gibi bu hakkın kanuni çerçevesinin daraltılması da mümkün değildir.

Kamu çalışanlarının çoğunluğunu teşkil eden memur statüsündeki personelin hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yükümlülük ve sorumluluklarını, aylıklarını, ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenleyen temel mevzuat 657 sayılı Devlet Memurları Kanunudur. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, memur statüsünde olmamakla birlikte özel kanunlarda yer alan atıflar gereği, diğer kamu personelinin idarî, malî ve diğer bazı sosyal hakları bakımından da uygulanması sebebiyle geniş bir kitleyi ilgilendirmektedir.

Kanun, görevde bulunanlar dışında, görevlerinden emekli olanların malî hakları açısından da belirleyici olma vasfını sürdürmektedir. Özellikle son yıllarda toplumsal hayatta yaşanan gelişme ve değişimler sebebiyle, ilgili kesimlerin talepleri artmış, bu durum, kamusal hayatta hizmet gören memurların haklarında, yükümlülüklerinde, iş ve işlemlerinde tâbi olacakları kurallarda da değişimi zorunlu kılmıştır. Sendikal örgütlenmeler sonucu yapılanan memur sendikaları yanında, muhtelif sivil toplum kuruluşlarının ve çalışanların da mâkûl ve uygun görülebilir talepleri, konu hakkında yeni düzenlemelerin yapılmasının dayanaklarından birini oluşturmaktadır.

Sosyal yapıdaki değişimin sonucu olarak, memurların gerek kendileri gerekse yakınlarının hastalık, kaza veya doğum-ölüm vakalarındaki aylıklı ve aylıksız izin süreleri ile hastaya refakat gibi konularda düzenleme yapılması zorunlu hâle getirmiştir. Bununla beraber yıllardır süren uygulamalar, Devlet memurları için gizli sicil raporu doldurulması suretiyle başarı ve başarısızlığın tespitinin mümkün olamadığını göstermiştir. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamındaki başvurularla birlikte, gizli olması gereken sicil raporlarının aleniyet kazanması, çalışanlar ile idarecileri karşı karşıya getirmiş, bu alandaki idarî yargı davalarında büyük bir artışa yol açmıştır. Özellikle yıl sonunun gelmesiyle sicil amirleri açısından bir külfet hâlini alan sicil değerlendirmesi, memurların yükselmesinde ve liyakatin tespitinde başlıca dayanak olma vasfını yitirmiş, bürokratik bir formaliteye dönüşmüştür. Gelinen noktada, gerek değerlendirme makamları, gerekse değerlendirilenler açısından inandırıcılığını ve güvenilirliğini yitirmiş olan sicil sisteminin kaldırılmasının kamu yararı açısından daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu hizmetinden yararlananların daha kaliteli, daha hızlı ve etkin hizmet talepleri, iyi yetişmiş, nitelikli ve eğitimli bir memur profilinin kamuda istihdam edilmesi zorunluluğunu doğurmuştur. Bu anlamda, bazı kurumlarda başarıyla uygulanan kariyer uzmanlık sisteminin bütün bakanlıkları kapsayacak şekilde yaygınlaştırılmasının kamu hizmetlerinin kalitesinde artışa yol açacağı düşünülmektedir. Kamuda nitelikli personel istihdamı ve bu personelin görevde tutulması ise bunların genel uygulamadan farklı işe alım, yetiştirme, eğitim ve daha iyi özlük hakları sistemine tabi olmasını gerektirmektedir.

Diğer taraftan, memur istihdamına dair ayrıntılı düzenlemelere yer vermiş olan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun işlemez hâle gelen hükümlerinin ortadan kaldırılması, uygulayıcılara kolaylık sağlanması bakımından sözü edilen Kanunda Basitleştirme ve sadeleştirme yapılması da kaçınılmaz hâle gelmiştir.

Tasarı ile;

-Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, il özel idareleri, belediyeler (büyükşehir belediyeleri dahil), Sosyal Güvenlik Kurumu, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idareleri ile TEDAŞ, YURT-KUR, TRT, KOSGEB, TOBB ve OSB'nin; vergiler ve vergi cezaları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen bazı amme alacakları, gümrük vergileri ve idari para cezaları, sosyal güvenlik primleri, il özel idarelerinin 6183 sayılı Kanun kapsamındaki bazı alacakları, belediyelerin; vergi, tarifeden doğan ücret ve su bedeli alacakları ile 6183 sayılı Kanun kapsamındaki bazı amme alacakları, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su bedeli alacakları, TEDAŞ'ın ve hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin elektrik alacakları ve 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun kapsamında mevcut sözleşmeleri uyarınca faaliyet göstermekte olan dağıtım şirketlerinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisans almadan önceki

faaliyet dönemlerine ilişkin elektrik tüketiminden kaynaklanan alacakları, YURT-KUR'un öğrenim ve katkı kredisi alacakları, TRT'nin elektrik enerjisi satış bedeli payı ve bandrol ücretlerinden kaynaklı alacakları, KOSGEB'in desteklerden kaynaklanan alacakları, TOBB'un ve bu birliğe bağlı odaların aidatlarından kaynaklanan alacakları, OSB'lerin elektrik, doğalgaz, su ve yönetim aidatlarından kaynaklanan alacakları, mülga 27/11/1984 tarihli 84/8800 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Geliştirme ve Destekleme Fonu kaynaklı alacakları, orman köylüleri ile bu köylülerce oluşturulan kooperatiflere Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından verilen desteklerden geri alınması gereken alacaklar, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün bazı alacakları ile bu alacaklara ilişkin her türlü faiz, zam, gecikme zammı, gecikme faizi, cezai faiz, gecikme cezası gibi fer'i alacaklarının yeniden yapılandırılması,

- Maliye Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş amme alacakları ile belediyelerin ve büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin kesinleşmiş bazı alacaklarının yeniden düzenlenmesi,

- Tasarı kapsamına giren ve kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan amme alacaklarının da belli şartlar dahilinde yapılandırılması,

- Tasarının, kanunlaşıp yayımlandığı tarihten önce başlanıldığı halde tamamlanamamış olup da sonraki dönemde vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine devam edilecek olan alacakların da kapsama alınması,

- Tasarının, kanunlaşıp yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar pişmanlıkla veya kendiliğinden yapılacak beyanlara yönelik uygulanacak olan işlemlerin düzenlenmesi ve 193 sayılı Kanunun 64 üncü maddesine göre vergilendirilen diğer ücret mükelleflerinin; 2011 yılı Şubat ayı sonuna kadar vergi dairelerine başvurarak 2011 takvim yılına ilişkin gelir vergilerini tarh ettirmeleri ve karnelerine işletmeleri kaydıyla, önceki dönemlere ilişkin olarak herhangi bir vergi ve ceza aranmaması suretiyle bu mükelleflerin kayıt altına alınmasına imkân tanınması,

- Mükelleflerce çeşitli sebeplerle noksan beyan edilmiş ya da beyan dışı bırakılmış geçmiş yıl gelirlerinin belli oran ve tutarlar dahilinde beyan edilmesi sağlanmak amacıyla düzenleme yapılması,

- KDV mükelleflerinin 2006, 2007, 2008 ve 2009 yılları için bu tasarıda belirtildiği şekilde vergi artırımında bulunmaları halinde, artırımda bulundukları dönemler için Tasarıda belirtilen durumlar hariç olmak üzere, haklarında KDV yönünden vergi incelemesi ve tarhiyatına muhatap tutulmamalarına imkan sağlanması,

- 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca hizmet erbabına ödenen ücretlerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar tarafından, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dahil) muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamının belli oran ve tutarlar dahilinde beyan edilmesinin sağlanması,

- Kayıt dışı faaliyetlerin kayıt altına alınabilmesini teminen, işletmelerde mevcut olmasına rağmen kayıtlara yansıtılmamış emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kayıtlara intikal ettirilebilmesini sağlayacak düzenleme yapılması,

- Faturalı olarak alınıp kayıtlara geçen ancak belge düzenlenmeksizin satılan malların halen stokta gözükmesi nedeniyle oluşan gerçek dışılığın, fatura düzenlenerek kayıt ve beyanlara hasılat olarak intikal ettirilmesi sağlanmak suretiyle düzeltilmesinin sağlanması ve bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerinin, 31/12/2009 tarihi itibarıyla bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutlarının, Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan edilmesi suretiyle kayıtların düzeltilebilmesine imkân sağlanması,

- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bu Kanuna göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkanı ortadan kalkmamış olan isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi ve Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı alacak asılları ile bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların, yaşlılık, emekli aylığı veya malullük aylığı bağlandıktan sonra 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık statüsü kapsamında sigortalı sayılmasını gerektirir nitelikte çalışması nedeniyle ilgili mevzuatına göre sosyal güvenlik destek primi ödemesi gerekenlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tescili yapılmış olanların, Haziran 2010 ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımlanacağı tarih itibarıyla ödenmemiş olan sosyal güvenlik destek primi asılları ile bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların, 30/6/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce Kurumca re'sen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının, 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava açma süresi sona erdiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asılları ile bunlara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların ve asıllarının bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olmasına rağmen, fer'ilerinin bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın, tahsil ve terkin usullerinin düzenlenmesi,

- 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tahakkuk ettiği halde dava açılmış veya dava açma süresi sona ermemiş olan idari para cezalarının ve idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tahsil ve terkin usulünün düzenlenmesi,

- 30/6/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) bitirilmiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup da bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce asgari işçilik tutarının tespitine ilişkin SGK'ya başvuruda bulunulmasına rağmen, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce SGK tarafından re'sen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edilememiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin, yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asıllarının ve bunlara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tahsil ve terkininin usulü ile başvuru ve taksitlendirme süresinin; borçluların maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gerektiğinin; başvuruda bulunan borçluların taksit ödeme süresince tahakkuk eden sigorta primlerini çok zor durum olmaksızın bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri halinde, belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybedeceklerinin düzenlenmesi,

- Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçları yeniden yapılandırıldığı halde, taksit ödeme yükümlülüklerini yerine getirmemiş olmaları nedeniyle yeniden yapılandırma haklarını kaybetmiş olanların, yapılandırmalarının ihya edilmesinin usulü ile başvuru ve ödeme süresi ile diğer esasların düzenlenmesi,

- Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan 1479 ve 2926 sayılı kanunlara göre tescilleri yapıldığı halde prim borçları nedeniyle ilgili kanunları uyarınca sigortalılık süreleri durdurulmuş ve bu sigortalılık süreleri bu Kanunun yayımlandığı tarih itibariyle ihya edilmemiş olanların kendileri veya hak sahiplerinin bu sigortalılık sürelerinin ihyası amacıyla 5510 sayılı Kanunun geçici 17 nci maddesinin ikinci fıkrasına istinaden bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar yapacakları yazılı müracaatlarında, durdurulan bu sigortalılık süreleri için ödeyecekleri prim tutarının, sigortalılık süreleri durdurulmamış gibi değerlendirilerek bu Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasına göre hesaplanan tutarın tamamının maddede belirtilen sürede ödenmesinin usulü ve diğer esasların düzenlenmesi,

- Tahsil dairelerinin iş yükünün azaltılması ve verimliliğin artırılması amacıyla, 31/7/2010 tarihinden önce idari yaptırım kararı verildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilgilisine tebliğ edilmemiş olan ve genel bütçeye gelir kaydedilen ve her bir kabahat için 120 liranın altında kalan idari para cezaları ile mülga 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun gereğince verilen idari para cezası ile birlikte tebliği gereken ve tutarı 12 lira ve altında kalan geçiş ücretlerinin tebliğ edilmeyeceği, tebliğ edilmiş olanların tahsilinden vazgeçileceği; tütün mamulü tüketen kişiler hakkında uygulanan idari para cezalarının tasarı kapsamı dışında tutulması; 31/12/2004 tarihinden önce vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen ve 6183 sayılı Kanun kapsamına giren her bir alacağın türü, dönemi dikkate alınmak suretiyle küçük tutardaki asli alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağlı fer'i alacakların, ayrıca asılları ödenmiş küçük tutardaki fer'i alacakların da tahsilinden vazgeçilmesi; Gümrük Müsteşarlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan ve vadesi 31/7/2010 tarihinden önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamındaki her bir alacağın; türü, yükümlülüğü, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 50 lirayı aşmayan asli alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı fer'i alacakların, aslı ödenmiş fer'i alacaklarda toplamı 50 lirayı, para cezalarında ise 60 lirayı aşmayanların tahsilinden vazgeçilmesi; 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında aylık almaya müstahak olmadıkları halde yersiz olarak aylık aldığı anlaşılanlardan, yersiz ödenen aylıklarının % 50 oranındaki alınması gereken zam tahsil edilmemiş ise bu % 50 zammın tahsilinden vazgeçilmesi; 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamından çıkarılan işyerlerine ilişkin Haziran 2010 ve önceki dönemlere ait borç aslı tutarının 50 lirayı aşmaması halinde, bu 50 liraya kadar asıl alacak ile buna bağlı gecikme cezası ve gecikme zammının; borcun sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde ise 50 lirayı aşmayan fer'i alacak tutarının tahsilinden vazgeçilmesi; 5510 sayılı Kanun uyarınca primleri yılı merkezi yönetim bütçesinden karşılanmak üzere ilgili kamu idarelerince ödenmesi gereken, aynı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan genel sağlık sigortalılarına ilişkin genel sağlık sigortası primleri ile 4447 sayılı Kanun uyarınca İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması gerekip de Türkiye İş Kurumu tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmemiş sigorta primlerinin, bu Kanunun yayımlandığı ayın sonuna kadar olan gecikme cezası ve gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilmesi; Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunun öğrenim ve katkı kredisi alacaklarının yeniden yapılandırılması; ayrıca, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununa eklenen geçici 4 üncü madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunarak Kuruma olan borçlarını ödeme taahhüdünde bulunan borçlulardan, bu taahhütlerini çeşitli sebeplerden dolayı yerine getiremeyenlere yeniden bir hak

verilmesi; Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığına (KOSGEB) ait alacaklara yönelik düzenlemeler yapılması; Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin veya bu şirketin hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarına yönelik düzenlemeler yapılması; tarımsal sulamada kullanılan elektrik tüketiminden kaynaklanan alacakların düzenlenmesi; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu hükümlerine göre üyelerin oda ve borsalara, oda ve borsaların da Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine olan alacaklarına yönelik düzenleme yapılması; T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün, yol bakım ve onarım giderlerine karşılık Ulaştırma Bakanlığından alacağı olan tutarların mahsup ve terkin edilmesine imkan verilmesi; inşa edilerek yurt içi veya yurt dışına satılan gemi ve yatlara ilişkin harcamalar üzerinden yatırım indirimi istisnasından yararlanan mükellefler hakkında yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçileceğinin, tahakkuk eden tutarların terkin edileceğinin ve tahsil edilmiş tutarların red ve iade olunmayacağı; TEKEL ve/veya bağlı şirketi Sigara Pazarlama ve Dağıtım Anonim Şirketi ile toptan satıcılar arasında düzenlenen tekel ürünleri toptan satıcılık sözleşmeleri ile ilgili olarak damga vergisi tarhiyatı yapılmayacağı, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan da varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilerek tahakkuk eden tutarların terkin edileceği ve tahsil edilmiş tutarların ise red ve iade olunmayacağı; Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Geliştirme ve Destekleme Fonu kaynaklı olan, ödenmemiş bulunan afet kredilerinin dışındaki alacaklara yönelik düzenleme yapılması; orman köylüleri ile bu köylülerce oluşturulan kooperatiflere Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından verilen desteklerin geri ödemelerine yönelik yeniden yapılandırma yönünde düzenleme yapılması; yeraltı suyu kaynaklarından faydalanmak üzere teşekkül etmiş sulama kooperatiflerinin Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce inşa edilen yeraltı suyu sulama tesisleri ve/veya şebekelerine yapılan yatırım bedellerini geri ödemelerinde tahsil edilmeyen taksitlerin ödenebilmesine fırsat verilmesi ve ayrıca sulama kooperatifleri ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü arasında kuyuların açılmasına ilişkin önsözleşme imzalanıp, kuyuların işletmeye açılmasına rağmen yatırım bedellerinin geri ödemesine ilişkin sözleşme imzalamayan kooperatiflere yeni bir imkan sağlanarak bu kuyular için yapılan harcama bedellerinin fer'ilerinden vazgeçilerek tahsilinin sağlanmasına matuf düzenleme yapılması; gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişilerinin mülkiyetinde bulunan korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının; korunması, bakım ve onarımı için 2863 sayılı Kanun kapsamında verilen kredileri zamanında ödeyemeyen ve bu nedenle de haklarında icrai takibata geçilen kişilerin geri ödemelerinde kolaylık sağlanması; tarımsal amaçlı kooperatiflerin kalkınma planları ilkelerine ve politikalarına uygun olarak tarımsal üretimi ve istihdamı artırmak ve ortaklarına uygun şartlarla girdi sağlamak için hazırladıkları projeleri desteklemek amacıyla verilen ve çeşitli nedenlerle geri ödemeleri yapılamayan kredilere uygulanan temerrüt faizi nedeniyle ağır bir yük oluşturan kredilerin ödenebilir hale getirilmesi; 1111 sayılı Askerlik Kanunu, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda belirtilen ve idari para cezasını gerektiren kabahat fiillerinden dolayı verilecek idari yaptırım kararları için soruşturma zaman aşımının bir yıl ile sınırlandırılması ve mağduriyetlerin önüne geçilmesi amacıyla da yine aynı bir yıllık sürede muhatabına tebliğ edilemeyen idari para cezasına ilişkin yaptırım kararlarının ortadan kalkması,

- Bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin bir takvim yılında en fazla iki defa ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen bu tutarların son taksidi izleyen ayın sonuna kadar her ay ve kesri için ayrı ayrı 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde, kanun hükümlerinden yararlanmanın devamının sağlanması; küçük tutarlı eksik ödemelerin ihlâl sayılmaması,

- Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla gerek 6183 sayılı Kanun gerekse diğer kanunlar uyarınca tecil edilmiş ve tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olan amme alacaklarının Kanun hükümlerinden ne şekilde yararlanacağının açıklanması ve madde hükmünün uygulamasında 5458 sayılı Kanuna göre yapılmış tecillerin kapsam dışı bırakılması; bu Kanuna göre ödenecek tutarlara Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme cezası gibi fer'i amme alacağı hesaplanmayacağının öngörülmesi ve alacaklarla ilgili olarak da Kanunun yayımlandığı tarihten önce tatbik edilmiş hacizlerin yapılan ödemeler nispetinde kaldırılması ve buna isabet eden teminatların iade edilmesi; 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddesi ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında uzlaşılan alacakların kapsam dışında bırakılması; Kanunun genel olarak yararlanma şartı olarak öngördüğü davadan vazgeçme işlemlerinin yapılma usul ve esasları; il özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar hakkında vergi ve prim yükümlülükleri açısından cari dönem ödeme şartı aranılmaması; tasarı kapsamına giren ve vade tarihleri bu tarihten de önce olan alacaklar olabileceğinden bu alacaklara Ocak/1980 tarihine kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları yerine uygulanacak müeyyidenin belirlenmesi amacıyla düzenleme yapılması,

- Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılan ödemeler ile bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarında yer alan alacaklara karşılık yapılan ödemelerin, sonradan iadesini önlemek amacıyla red, iade ve mahsup yapılmaması, ancak şahısta, oranda hata gibi hallerde ve mükerrer tahsilatlarda iade yapılabilmesi; 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesinin de yapılmaması, ancak, dava konusu olan tarhiyatlara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödeme yapılmış olması halinde, ödenen bu tutarların; vergi mahkemesinde devam eden davalar ile vergi mahkemesince daha önce verilmiş terkin kararları için kesinleşmemiş ve dava safhasında bulunan alacaklara yönelik hükümlerden yararlanılmak üzere yapılan başvurular üzerine, nakden ya da mahsuben iade edilebileceği yönünde istisna getirilmesi,

- 1111 sayılı Askerlik Kanunu, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda belirtilen ve idari para cezasını gerektiren kabahat fiillerinden dolayı verilecek idari yaptırım kararları için soruşturma zamanaşımının bir yıl ile sınırlandırılması ve aynı bir yıllık sürede muhatabına tebliğ edilemeyen idari para cezasına ilişkin yaptırım kararlarının ortadan kaldırılması,

- 5510 sayılı Kanun kapsamındaki çıraklar ve staja tabi tutulan öğrenciler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar ve yabancı uyruklu öğrencilerin kendileri genel sağlık sigortası kapsamına alındıklarından, bakmakla yükümlü olunan kişilerin belirlendiği 5510 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin yeniden düzenlenmesi,

- 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki çıraklar ve staja tabi tutulan öğrenciler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar ile (e) bendi kapsamındaki Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerlerin kendileri üzerinden genel sağlık sigortası kapsamına girmeleri ve müteahhitlerce Türkiye ile aralarında sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan ülkelere götürülen işçilerin uzun vadeli sigorta kapsamında isteğe bağlı sigortalı olarak ödeyecekleri primlerin bu çalışmaların esasen hizmet akdi kapsamında çalışma olması nedeniyle 4/b yerine 4/a sigortalılık statüsü kapsamına alınması,

- Bir işveren tarafından süreksiz tarım işlerinde çalıştırılanların sosyal güvenlik kapsamına alınmaları nedeniyle, bu durumdaki kişilerin sigortalı olmayacaklarına ilişkin hükmün kaldırılması, ayrıca kendi nam ve hesabına tarımsal faaliyette bulunanlardan 65 yaşını doldurmuş olanlara talepte bulunmaları halinde sigorta kapsamından çıkma hakkının verilmesi,

- Tarımda kendi nam ve hesabına çalışan sigortalı olup 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin diğer bentlerine tabi çalışmaları nedeniyle sigortalılıkları sona erenlerden, bu çalışmalarının sona erdiği tarihte tarımsal faaliyetinin devam ettiği anlaşılanların herhangi bir müracaat veya bildirim şartı aranmaksızın tarım sigortalılıklarının yeniden başlatılmasına imkân sağlanmakta, ayrıca meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında zorunlu staja tabi tutulan öğrenciler için öngörülen sigortalılığın okulları veya üniversitelerince staj gördürülen ve zorunlu staja tabi olmayan öğrencileri de kapsayacak şekilde düzenlenmesi,

- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılardan vergi mükellefiyetine bağlı olarak sigortalı olanların, vergi mükellefiyetinin sona erdiğinin vergi dairelerince Kuruma bildirilmesi süresi başlangıcının vergi mükellefiyetinin sona erdirilmesi işleminin sonuçlandırıldığı tarih olarak belirlenmesi; tarımsal faaliyette bulunan çiftçilerin tarımsal faaliyetlerini bitirdikleri ürün dönemlerinden sonra tarımsal faaliyetlerine ilişkin kayıtları devam etmekle birlikte hizmet akdine dayalı çalışma yapmaları halinde 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmaları ve bağımsız çalışan sigortalıların sigortalı hizmetlerinde çakışma olmaması için bu statüdeki sigortalılıklarının sigortalılığı sona erdiren durumlardan bir gün önce sona erdirilmesi,

- 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalıların, kısmi süreli çalıştıkları aylara ait eksik sürelerini 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre borçlanmasına imkan sağlanması ve borçlanılan bu sürelerin hizmet akdine istinaden gerçekleşen çalışma sürelerinde olduğu gibi 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık türü olarak sayılması,

- 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak çalışanların aylıksız izinli oldukları süreler için genel sağlık sigortası primi alınması,

- Ay içerisinde 30 günden az çalışan veya 80 inci madde uyarınca prim ödeme gün sayısı, ay içindeki toplam çalışma saatinin 4857 sayılı Kanuna göre belirlenen günlük normal çalışma saatine bölünmesi suretiyle hesaplanan sigortalılardan, isteğe bağlı sigorta primi ödeyerek 30 güne tamamlayanların sigortalılık statüsünün, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi olarak belirlenmesi,

- Ay içerisinde 30 günden az çalışan veya 80 inci madde uyarınca prim ödeme gün sayısı, ay içindeki toplam çalışma saatinin 4857 sayılı Kanuna göre belirlenen günlük normal çalışma saatine bölünmesi suretiyle hesaplanan sigortalıların, isteğe bağlı sigorta hükümlerine istinaden yapacakları prim ödemelerinde, işsizlik sigortası primlerinin de ödenmesi imkânı getirilmesi ve isteğe bağlı işsizlik sigortası priminin ait olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar ödenmediği takdirde o aya ait işsizlik sigortası primi ödeme hakkının düşmesi,

- 5510 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca sigortalıların 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında geçen çalışmalarının çakışması halinde (c) bendine tabi çalışma, diğer bentler kapsamında çakışma olması halinde ise önce başlayan sigortalılık esas alınmakta iken, yapılan düzenlemelerde sigortalıların 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında geçen çalışmalarının çakışması halinde (c) bendine tabi çalışmalarının esas alınmasına yönelik düzenlemenin korunması, ancak (a) bendi kapsamında hizmet akdine tabi ve (b) bendi kapsamında kendi adına ve hesabına bağımsız olarak geçen çalışmalarının çakışması halinde ise öncelikli olarak (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmalarına imkan sağlanması,

- Kamu idareleri, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, kamu yararına faaliyet gösteren dernekler ile vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından tam burs sağlanan ve Yükseköğretim Kurulu tarafından ayrılan kontenjanlar dahilinde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin haricindeki 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa göre üniversitelerde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin, yükseköğrenimlerinin devam ettiği sürelerle sınırlı olarak 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendindeki ve aynı Kanunun 52 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki şartlar aranmaksızın, prime esas günlük kazanç alt sınırının 30 günlük tutarı üzerinden kendilerince genel sağlık sigortası primi ödenmek suretiyle genel sağlık sigortalısı olmalarının sağlanması,

- İlk defa genel sağlık sigortalısı olacaklar ile genel sağlık sigortasından yararlanma hakları sona erenlerin, genel sağlık sigortalılıklarının sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkı sona erdiği veya diğer bentler kapsamında genel sağlık sigortalısı olmadıkları tarihten itibaren Kurumca tescil edilmeleri; üniversitelerde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin yükseköğrenimlerinin başladığı tarihten itibaren genel sağlık sigortası kapsamına alınmaları, genel sağlık sigortalılıklarının yükseköğrenimlerinin devam ettiği sürece devam etmesi,

- Trafik kazalarının her durumda sağlık yardımı alınacak kategoriler arasına dahil edilmesi; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamındaki sigortalıların işten ayrılmalarından itibaren on güne ilaveten doksan gün süreyle daha gelir testi veya prim ödeme yükümlülüğü olmaksızın sağlıktan yararlanabilmelerinin sağlanması ile 4857 sayılı İş Kanununun 56 ncı ve 74 üncü maddelerinde ücretsiz izinli sayılan süreler haricinde bir takvim yılında toplam bir ayı aşmayan ve işverenlerince belgelendirilen ücretsiz izin sürelerinde sağlık yardımlarından yararlanabilmeleri,

- 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen aday çırak, çırak ve öğrencilerle (e) bendinde belirtilen İŞKUR tarafından düzenlenen kurslara katılan kursiyerler adına ödenecek prim oranlarının belirlenmesi; 5 puanlık prim indirimini içeren teşvik unsurunun, diğer teşviklerle aynı anda uygulanmasının sağlanması ve bu teşvik unsurunun, Devlet İhale Kanunu, Kamu İhale Kanunu ve bu Kanundan istisna olan alımlar ile uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan hizmet alımları ve yapım işlerini yürüten işyerleri hakkında uygulanmaması,

- 18 yaşından küçük sigortalılar için, prime esas aylık kazanç alt sınırının yaşlarına uygun asgari ücret tutarına çekilerek, bu sigortalılar yönünden, asgari ücret ile sigorta primine esas kazanç arasındaki farklılığın ortadan kaldırılması ve dolayısıyla işverenler üzerindeki prim yükünün hafifletilmesi,

- İşverenlerin aylık prim hizmet belgesini işyerine asma yükümlülüğünün kaldırılması ile işverenlerce eksik gün bildirim belgelerini verme yükümlülüğünün belirlenmesinde SGK'ya yetki verilmesi,

- Kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar ile ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalıların eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerinin tahsil edilebilmesi için sigortalılarca ödenmesi gereken primlerin ödeme süresinin bir ay uzatılması,

- Devlet yardımı, teşvik ve desteklerden işverenlerin muaccel prim ve idari para cezası borçlarının mahsup edilerek Kuruma aktarıldıktan sonra kalan kısmı üzerinden yararlanılabilmesi,

- SGK hatasından kaynaklanan yersiz ödemelerin ilgililerinden tahsilinde kanuni faiz uygulanmayacak ödeme süresinin üç aydan iki yıla çıkarılması,

- 2925 sayılı Kanunun 35 inci maddesinde sigortalı kadının çalışamayacak durumda malûl olmayan veya 55 yaşından küçük kocası ile sigortalıların ana ve babalarının bakmakla yükümlü olunan kişiler olarak sayılması, 5510 sayılı Kanunda ise bu kişilerin genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi olarak belirtilmesi nedeniyle ortaya çıkan bu eşitsizliği gidermek amacıyla düzenleme yapılması,

- 5510 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesinin beşinci fıkrası herhangi bir sosyal güvencesi olmayan ve 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanların 1/10/2010 tarihine kadarki geçiş sürecinin 1/1/2012 tarihine ertelenmesi, geçiş sürecinin ertelenmesine bağlı olarak halen kamu idarelerince sağlık yardımları karşılanan yatılı öğrencilerin sağlık yardımlarının ve kısmi süreli çalışanların genel sağlık sigortası primlerini 30 güne tamamlama zorunluluğunun ise 1/1/2012 tarihine ertelenmesi; 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalıların bakmakla yükümlü olduğu kimseler tanımının 5510 sayılı Kanunla paralel duruma getirilmesine ilişkin 106 ncı maddede yapılan değişikliğe uygun değişiklik yapılması,

- Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde belirtilen işleri, hizmet akdiyle herhangi bir işverene tabi olmaksızın sürekli ve kazanç getirici nitelikte 1/10/2008 tarihinden önce yapmaya başlayan ve bu tarihten sonra yapmaya devam eden isteğe bağlı kadın sigortalılara yönelik öngörülmüş olan daha düşük prim ödeme imkânının, bu tarihten sonra bu işleri yaptıklarını belgeleyenlerden talepte bulunanlara da sağlanması; 1479 ve 2926 sayılı Kanunlara göre veya 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi statüsünde emekli olan sigortalılardan 10 yıldan az sağlık primi ödeyenlerden yapılan kesintilerde, sağlık primi ödenen sürenin yalnızca bağımsız çalışılan statüde ödenen prim süresinden değil bütün statülere tabi hizmet süresinden tespit edilmesinin sağlanması,

- Tarım ve orman işlerinde süreksiz olarak çalışanların kapsama alınarak, sigortalılıklarının başlangıcı, sona ermesi, prim oranları, primlerin ödenmesi ve genel sağlık sigortalılıklarının usul ve esasları ile diğer hak ve yükümlülüklerinin düzenlenmesi; ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek işyerlerinde kısmi süreli iş sözleşmeleriyle ay içerisinde bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve bir kişiye tabi olarak çalışma saati süresine göre belirlenen gün sayısı 10 günden az olan kişilerin sosyal güvenliklerinin tasarı kapsamında sağlanması,

- Tarım ve orman işlerinde süreksiz olarak çalışanların kendi nam ve hesabına tarımsal faaliyette bulunan sigortalılar gibi düşük miktarda prim ödemeleri; 1/10/2008 ila bu maddenin yayımı tarihi arasında geçici 12 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca 18 yaşını doldurmamış çocuklarından dolayı tescil süreci başlatılanların kendilerinin ve 18 yaşını doldurmamış çocukları hariç bakmakla yükümlü oldukları kişilerin sağlık hizmet sunucularına başvuru tarihi ile gelir testlerinin sonuçlanarak tescil edildikleri tarihe kadarki genel sağlık giderlerine ilişkin fatura tutarlarının SGK tarafından ödenmesi ve 1/10/2008 ila 31/12/2011 tarihleri arasında, geçici 12 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca tescili

yapılanların sağlık hizmet sunucusuna başvuru tarihinden gelir testlerinin sonuçlanarak Kurumca tescil edildikleri tarihe kadarki sürede 18 yaşını doldurmamış çocukları adına düzenlenen genel sağlık giderlerine ilişkin fatura tutarlarının Hazineden tahsil edilmesi; kısmi süreli çalışanlara eksik kalan sürelerini borçlanabilmeleri ve bu borçlanmaların 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi olarak sayılması; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında gelir/aylık almakta olanlara yönelik 2011 yılı Ocak ve Temmuz ödeme dönemlerinde artışlar düzenlenmesi;

- Motorlu araç işletenlerin zorunlu mali sorumluluk sigortasının yaptırıldığını göstermek amacıyla trafik sigortası pulunu araçlarının ön camına yapıştırmaları uygulamasının günün gelişmeleri doğrultusunda sonlandırılması; 2918 sayılı Kanunla yabancı plakalı motorlu araçların Türkiye'de uluslararası anlaşmalar kapsamında geçerli trafik sigortalarının bulunmaması halinde anılan araçlar için trafik sigortasının ülkeye girişleri esnasında yapılmasını hükme bağlayan maddenin uygulamayı kolaylaştırmak üzere yeniden düzenlenmesi,

- Kazazedenin sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın trafik kazası nedeniyle sağlık hizmet sunucularınca verilen tedavi hizmet bedellerinin tamamının Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanması, Güvence Hesabı tarafından Kuruma katkı paylarının %15'i kadar kaynak aktarılması, bu tutarın %50'sine kadar artırılabilmesi için Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi,

- Meslek yüksek okulu öğrencilerinin 3308 sayılı Kanun kapsamına alınarak staj dönemlerinde hastalık iş kazası ve meslek hastalıkları sigortası primlerinin kamu kaynaklarından karşılanması,

- Sosyal yardımlardan faydalanan kişilerden çalışabilecek durumda olanların bu yardımlardan yararlanma koşullarını kaybetme kaygısıyla işgücü piyasasına katılmaktan imtina etmelerinin engellenmesi ve böylelikle söz konusu kişilerin kayıtlı istihdama yönlendirilmesi amacıyla, işe girdikleri takdirde yeşil kartlarının iptal edilmesi yerine askıya alınması,

- Kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan ve işsizlik sigortası primi ödeyen sigortalıların, İşsizlik Sigortası Kanunu kapsamına alınması; işsizlik sigortası fonunun kullanım alanlarının yeniden belirlenmesi; kısmi süreli çalışanların işsizlik ödeneğinden yararlanmasını engelleyen hükümlerin kaldırılması;

- 2022 sayılı Kanuna göre aylık bağlanan kişilerin sonradan ibraz ettikleri belge ve bilgilerin gerçeğe uygun olmadığının anlaşılması halinde ödenmiş olan aylıkların gecikme zammı ile birlikte geri alınması; silikozis meslek hastalığında, kayıt dışı çalışmış olanların işyerleriyle çalışma ilişkisinin kurulamaması nedeniyle iş kazası ve meslek hastalığı sigortasından yararlanamayanların 2022 sayılı Kanundan yararlandırılarak sosyal güvenliklerinin sağlanması,

- Kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan ve işsizlik sigortası primi ödeyen sigortalıların, İşsizlik Sigortası Kanunu kapsamına alınmasının; işsizlik sigortası fonunun bir önceki yıl prim gelirlerinin kullanılması,

- Genel ekonomik kriz ve zorlayıcı sebepler yanında, sektörel ve bölgesel kriz nedeniyle de, işyerlerinin kısa çalışma uygulamasından yararlanmasına olanak sağlanması, kısa çalışma ile ilgili ödemelerin işverenin beyanı doğrultusunda gerçekleştirilmesi nedeniyle, işverenin hatalı bilgi ve belge vermesi sonucunda oluşan fazla ödemelerin yasal faizi ile birlikte işverenden tahsil edilmesi; kısa çalışma süresinin uzatılması konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi,

- Kadınlar ile 18-29 yaş arası gençlere yönelik uygulanan sigorta prim teşviklerinin ve 31/12/2010 tarihine kadar, işe alınan ve fiilen çalıştırılanlar için prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarının altı ay boyunca İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmasına yönelik uygulanan sigorta prim teşviklerinin de, 5 puanlık prim indirim ile birlikte uygulanabilmesini sağlamak amacıyla düzenleme yapılması; ayrıca istihdamı teşvik, kadınların ve gençlerin işgücüne katılımının artırılması amacıyla 31/12/2015 tarihinde sona ermek,

her bir sigortalı için geçerli olmak, işe alındıkları tarihten itibaren ve koşulların devamı süresince uygulanmak, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren özel sektör işverenlerince işe alınmak ve fiilen çalıştırılmak, işe alındıkları tarihten önceki altı aya ilişkin prim ve hizmet belgelerinde bildirilen sigortalı sayısının ortalamasına ilave olmak ve aynı döneme ilişkin işe alındıkları işyerinden Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar dışında olmak kaydıyla, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde sayılan ve 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarının, koşulların devamı süresince İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması,

- Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin teftiş ve denetim elemanları ile denetime yetkili diğer kamu görevlilerinin ve kolluk kuvvetlerinin yapacakları her türlü denetim, inceleme, teftiş ve kontroller sırasında, yabancı çalıştıran işverenler ile yabancıların, bu Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirmediklerinin tespit edilmesi halinde, durumun Bakanlığa veya yetkili bölge müdürlüğüne bildirilmesi; bu bildirimler ve maddenin birinci fıkrası gereğince düzenlenen denetim raporları doğrultusunda Kanunda yer alan idari yaptırımların Bölge Müdürlerince uygulanması,

- Çalışma mevzuatının dinamik bir yapıya kavuşturulması ve ilgili AB mevzuatına uygun olarak çalışanların haklarının güvenceye alınması amacıyla çağrı üzerine çalışma, evden çalışma ve uzaktan çalışmanın usul ve esaslarının belirlenmesi,

- İş sözleşmesine konulabilecek deneme süresinin iki ay ile sınırlandırılması ve yirmi beş yaş altındaki işçiler için iş sözleşmesine konulabilecek deneme süresinin dört aya kadar uzatılabilmesine imkân tanınması,

- Özürlü işçi çalıştırılması konusunda, birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlerin, çalıştırmakla yükümlü olduğu özürlü işçi sayısının, bu işyerlerinde çalışan toplam işçi sayısına göre hesaplanmasına imkân sağlanması ve özürlü işçi çalıştırma yükümlülüğünün başka işletmelerde özürlü çalıştırılması suretiyle yerine getirilebilmesi,

- Denkleştirme süresinin toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar arttırılabilmesi hükmünün geçersiz kılınması, böylece turizm işletme belgesine sahip işyerleri için denkleştirme süresinin dört ay olarak uygulanabilmesine imkân sağlanması,

- İş sözleşmesi fiilen sona eren işçilerin Kanundan, iş ve toplu iş sözleşmesinden doğan bireysel alacaklarına ilişkin işçi şikâyetlerinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge müdürlüklerince incelenebilmesine imkan tanınması ve birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlere uygulanacak idari para cezasının, işyerlerinin merkezinin bulunduğu yerdeki Türkiye İş Kurumu il müdürünce uygulanması, böylece uyuşmazlıkların çözüm sürecinin hızlandırılması,

- Faaliyetleri deniz taşıma araçları ile yüzer tesis ve araçların imal ve inşası olanlara bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılan teslim ve hizmetlerin, ilgili mevzuatta yer alan diğer şartlara bağlı kalınmaksızın katma değer vergisinden istisna edilmesi,

- İhraç edilecek malların üretiminde kullanılacak girdilerin tecil-terkin uygulaması kapsamında yurt içinden temin edilebilmesine imkân veren mevzuat hükmünün, Milli Eğitim Bakanlığına bilgisayar, donanımları ve yazılımlarının bağışı ile bağışı yapacak olanların bunları temininde katma değer vergisi istisnası uygulanmasına yönelik mevzuat hükmünün ve Türkiye Jokey Kulübünce organize edilen yarışmalara katılan atların jokeylerine, jokey yamaklarına ve antrenörlerine ücret olarak yapılan ödemeler üzerinden % 20 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılmasına ilişkin mevzuat hükmünün yürürlük sürelerinin 5 yıl daha uzatılması,

- Öngörülen düzenleme ile özel tüketim vergisi kapsamına giren malların tanımlandığı Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki malların tarife numaraları ve tanımlarında 2009 ve 2010 yılları için değişiklikler yapılmış olması nedeniyle ilgili listelerin güncellenmesi ve halen uygulanmakta olan vergi tutar ve oranlarının bu listelerde yer alması amacıyla söz konusu listelerin değiştirilmesi,

- Sözleşmeli personel (kadro karşılığı personel dahil) ile kurumları tarafından imzalanan hizmet sözleşmelerinin ve söz konusu sözleşmelere ilişkin olarak süre uzatımı, yenileme, tadil, fesih, taahhüt gibi amaçlarla düzenlenen diğer her türlü kağıtların damga vergisinden istisna tutulması,

- Verilen görevler neticesinde doğan ve teşebbüs kayıtlarına göre gerçekleşen görev zararlarının Hazine Müsteşarlığı bütçesinden ilgili teşebbüsçe yapılacak ödeme talebi çerçevesinde karşılanması; Merkezi Kayıt Kuruluşu nezdinde kayden izlenmesi zorunlu olan Hazine hisselerine ilişkin olarak, aracı kuruma yapılan ödemelerde her türlü ücret, komisyon, vergi, resim ve harçtan istisna sağlanması; kamu iktisadi teşebbüslerinin atıl durumda bulunan varlıklarının kamu kurum ve kuruluşlarına bedelsiz veya rayiç bedelin altında devrinde, rayiç bedeli 10.000.000 TL'nin altında bulunan varlıkların devri yetkisinin ilgili bakana, atıl durumda bulunan ve belirlenen sınırdan daha yüksek değerdeki varlıkların bedelsiz veya rayiç bedelin altında devrine ilişkin takdir yetkisinin ise Bakanlar Kuruluna bırakılması,

- Vakıf Bank Genel Müdürlüğünün gerekli organizasyonu tamamlanmak suretiyle, Banka Genel Kurulunun uygun göreceği bir zamanlama çerçevesinde, Ankara dışına nakledilmesine imkan sağlanması, tahvil ihracında Maliye Bakanlığının muvafakati ve kefaletinin de aranması koşulunu içeren hükmün ilga edilmesi, uygulamada Banka aleyhine yaşanan haksız rekabetin giderilmesi amacıyla ilgili mevzuatta değişiklikler yapılması,

- Kademe ilerlemesi için gerekli şartların yeniden belirlenmesinin,

- Kamuda üst düzey kadrolara atanacakların özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürelerin öngörülen sınırlamalara tabi olmaksızın dikkate alınması,

- Yabancı memleketlerin resmî kurumlarında veya uluslararası kuruluşlarda görev alacak memurlara üç yılda bir verilecek iznin, Başbakan yerine ilgili bakan tarafından verilmesi,

- Kadrosu kaldırılan memurların yeni kadrolarına atanmalarına ilişkin hususların yeniden düzenlenmesi, bu memurların eski kadrosu ile yeni kadrosu arasında ücret farklılığı olması hâlinde bu farkın tazminat şeklinde ödenmesinin ayrı ayrı kanunlarda düzenlenmesi yerine 657 sayılı Kanuna hüküm konularak sürekli uygulanabilecek olan bir düzenleme haline getirilmesi; teşkilat yapısının değişmesine bağlı olarak kadro nitelikleri değişen kurumlarda açığa çıkan personelin ihtiyaç duyulan kurumlara nakline ilişkin Devlet Personel Başkanlığına genel bir yetki verilmesi,

- İklim ve ulaşım şartlarına bağlı olarak, özürlü memurların mesai saatlerinin farklı düzenlenebilmesi konusunda üst yöneticilere ve mülkî amirlere yetki verilmesi ve kamu görevlilerinin, gerektiğinde evlerinde, özel ofislerde veya benzeri başka yerlerde çalışabilmelerine imkân sağlamak amacıyla, yürütülen hizmetlerin özelliklerine göre, çalışma saat ve süreleri ile görev yerlerine bağlı olmaksızın çalışabilmelerine ilişkin hususların düzenlenmesi,

- Kadın memurlara hamileliklerinin yirmi dördüncü haftasından itibaren veya doktor raporuna dayalı olarak daha önceki süreler ile doğumdan sonraki bir yıl süreyle, özürlü memurlara da isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilmemesi,

- Memurlara verilen mazeret izinlerinin yeniden düzenlenmesi,

- Memurların birinci derece yakınlarının bakıma muhtaç hâle gelmesi ve refakatin tıbbî olarak zorunlu olması hâlinde üç aya kadar ücretli refakat izni verilmesi gerektiğinde bu sürenin bir katına kadar uzatılabilmesi,

- Memurun aylıksız izin almasının kolaylaştırılması ve izin süresinin artırılması,

- Memur bilgi sisteminde, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının esas alınması ve memurların başarı, yeterlik ve ehliyetlerinin tespitinde, kademe ilerlemelerinde, derece yükselmelerinde, emekliye ayrılmalarında veya hizmetle ilişkilerinin kesilmesinde, hizmet gereklerinin yanında özlük dosyalarının da göz önünde bulundurulması,

- Olağanüstü gayret ve çalışmaları ile emsallerine göre başarılı görev yaparak kamusal fayda sağlanmasında ve vatandaşa sunulan hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesinde somut olaylara ve verilere dayanılarak katkı sağladığı tespit edilen memurlara başarı belgesi ve ödül verilmesi,

- Sicil sisteminin kaldırılmasının bir sonucu olarak disiplin amirlerinin rolünün artması nedeniyle, taşrada görev yapan memurlar açısından valilerin ve kaymakamların disiplin amiri olarak pozisyonlarının güçlendirilmesi,

- Disiplin cezası verilmesini gerektiren bazı fiil ve hâllerin, günün şartlarına göre yeniden düzenlenmesi,

- Kendilerine disiplin cezası olarak aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezası verilenlerin atanamayacakları görevlerin yeniden belirlenerek uygulamadaki tereddütlerin giderilmesi,

- Disiplin amirleri tarafından verilen uyarma ve kınama cezaları ile aylıktan kesme cezalarına karşı itirazların doğrudan disiplin kurullarına yapılabilmesine, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı da yüksek disiplin kuruluna itiraz edilebilmesine olanak sağlanması, ayrıca Anayasada yapılan değişikliğe paralel olarak uyarma ve kınama cezalarına karşı da yargı yolunun açılması,

- Kamu kurum ve kuruluşlarının her kademedeki personelinin yetiştirilmesi ve eğitim ihtiyaçlarının karşılanarak kamu hizmet kalitesinin artırılması konularında Devlet Personel Başkanlığının görevli ve yetkili kılınması,

- Devlet Personel Başkanlığının, kuruluş kanunlarına ve bütçe türlerine bağlı kalınmaksızın tüm kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat yapılarına ve personeline ilişkin konularda gerekli gördüğü bilgi ve dokümanları kamu kurum ve kuruluşlarından istemeye yetkili olduğu ve kamu kurum ve kuruluşlarının istenilen bilgi ve dokümanları vermekle yükümlü olduğu ve söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesinden doğacak olan zararların tazmininde ilgili kurumun üst amirine rücû edilmesi,

- Belirli koşullar altında ve belirli süreler ile kurumlar arasında geçici görevlendirme yapılmasına imkân sağlanması,

- Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri, Millî Eğitim, Bayındırlık ve İskân, Sağlık, Tarım ve Köyişleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlıkları ile Devlet Su İşleri, Karayolları, Orman, Basın Yayın ve Enformasyon, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu, Gençlik ve Spor, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlükleri, Yükseköğretim Kurulu, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve Özel Çevre Koruma Kurumu başkanlıkları merkez teşkilatında kadro karşılığı sözleşmeli olarak, uzman ve uzman yardımcısı istihdam edilebilmesi, ayrıca taşra teşkilatı bulunan bakanlıkların taşra teşkilatında uzman personel görevlendirebileceğinin hükme bağlanması ve benzer nitelikte görev ifa eden kariyer uzmanlar arasındaki ücret dengesizliklerinin giderilmesine yönelik düzenlemeler yapılması,

- Uzman ve uzman yardımcılarının özlük hakları, kadroları ile sicile ilişkin geçiş hükümlerinin düzenlenmesi,

- Yeni ihdas edilen kadroların özel hizmet ve denetim tazminatlarının, ek göstergelerinin, makam tazminatlarının ve kadrolarına ilişkin düzenlemelerin, sicil sisteminin kaldırılmasıyla ilgili hususların, günün değişen şartları nedeniyle uygulama imkânı kalmayan, yeniden düzenlenmesi ya da değiştirilmesi gereken hükümlerin düzenlenmesi,

- Özelleştirme uygulamalarına yönelik olarak açılan iptal davalarında, idari yargı mercilerince kimi zaman özelleştirme uygulamalarının bütün sonuçlarıyla birlikte tamamlanmasından sonra verilen yürütmenin durdurulması ve iptal kararlarına ilişkin mahkeme kararları üzerine İdarece herhangi bir işlem tesis edilmeyeceği ve bu konuda İdarece açılan davalardan feragat edileceği yönünde düzenleme eklenmesi,

- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce yapılan barajlardan ve/veya tesislerden belediyelere sağlanan içme suyu tahsislerine ait tesislerin yatırım bedellerinin geri ödemelerine ilişkin yeknesaklığın sağlanması amacıyla düzenleme yapılması,

- Maliye Bakanlığının görevleri arasından, hükümet konaklarının yapımını programlama, satın alma işlemlerini yürütme ve bunların onarımlarını yapma yetkisinin çıkarılması,

- Yap İşlet Devret projelerinin hazırlanması ve yürütülmesi safhasındaki müşavirlik hizmeti alımına ilişkin esas ve usullerin Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenmesi ve Kanun kapsamında gerçekleştirilecek yatırım ve hizmetler için görevli şirketin kullanımına bırakılacak olan mülkiyeti kamu kurum veya kuruluşlarına (kamu iktisadi teşebbüsleri dahil) ve Hazineye ait taşınmazlar ile bedeli idare tarafından ödenmek suretiyle kamulaştırılarak tapuda idare veya Hazine adına tescil ya da tapudan terkin edilen taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler için kullanım bedeli ve hasılat payı alınmaması,

- Gümrük Tarife Cetvelinin Avrupa Birliği (AB) mevzuatı ve uygulamalarına uyumunun sağlanması, AB'nin kullandığı Avrupa Toplulukları Entegre Tarifesi (TARIC) ile Entegre Tarife Yönetim Sistemi (ITMS)'nin altyapısının oluşturulması, vergilendirme ve ticaret politikası önlemlerinin etkin uygulanmasının temin edilmesi amacıyla, 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunun Bakanlar Kuruluna verdiği yetki çerçevesinin netleştirilmesi,

- Uzlaşma müessesesinin Vergi Usul Kanununda yer alan düzenlemeye benzer şekilde Gümrük Kanununa alınması, bu sayede iç vergilerde olduğu gibi gümrük idaresince alınan vergiler için de uzlaşma imkanından yararlanılabilmesinin temini,

- Kalkınma Ajans Personel Harcamalarının gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin %15 ini aşamayacağına ilişkin hükmün uygulanmasının 2013 bütçe yılına kadar ertelenmesi,

- 5664 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde tanımlanan hak sahiplerine yapılan KEY ödemelerinde EGYO'nun yükümlülüğünü aşan kısmının Hazinece EGYO'ya ödenmesi hükmüne paralel olarak, EGYO tarafından söz konusu bentte tanımlanan hak sahiplerine ödenen kâr payının, EGYO'nun yükümlülüğünü aşan kısmının da Hazine tarafından karşılanmasının sağlanması,

- Her yıl bütçe kanunlarında yer alan hükümlerin, Sayıştay Başkanlığının eleştirileri de dikkate alınarak düzeltilmiş hali ile ilgili Kanunda yer alması,

- Türkiye Kalkınma Bankasının merkezinin belirlenmesinin ana sözleşmeye bırakılması,

- Avrupa Birliği direktifleri ile uyumlu olarak sır niteliğini haiz bilgilerin üst seviyede korunmasını teminen, BDDK'nın elde edeceği bilgileri ceza soruşturma ve kovuşturmaları kapsamında savcılıklar ile ceza mahkemelerine verebileceğinin hüküm altına alınması, Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personelinin görevleriyle bağlantılı olarak başlatılan soruşturma ve kovuşturmalar ile ilgili bilgi taleplerinin yerine getirilmesine imkan sağlanması; bankaların sır

saklama yükümlülüğü dışında bulunan durumların, sadece öngörülen amaçlar ile sınırlı kalınması ve gizlilik sözleşmesi yapılması koşuluyla belirlenmesi; Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun merkezinin İstanbul olarak, Kurumun yerinde denetim yapacak meslek personelinin yemin edeceği mahkeme olarak ise "İstanbul Asliye Ticaret Mahkemesi"nin belirlenmesi; kredi kuruluşları ile finansal kuruluşların müşterilerinin risk bilgilerinin toplanması ve bu kuruluşlarla paylaşılması amacıyla Türkiye Bankalar Birliği nezdinde bir Risk Merkezi kurulması,

- Merkezi Kayıt Kuruluşu bünyesinde kayden izlenen sermaye piyasası araçlarına ilişkin tedbir, haciz ve benzeri her türlü idari ve adli taleplerin ilgili hesaplara bağlı ayrı alt hesaplar oluşturulması suretiyle Merkezi Kayıt Kuruluşunun üyeleri tarafından yerine getirileceği, bu taleplerin doğrudan doğruya Merkezi Kayıt Kuruluşuna iletilmesi halinde ise Merkezi Kayıt Kuruluşunun bu talebi ilgili hesapların bulunduğu üyelere elektronik ortamda yönlendirmesi ve bu üye listesini talepte bulunan kuruma bildirmesi, bu durumda söz konusu talebin üyeye yönlendirme tarihinde ilgili üyeye yapılmış gibi hüküm doğurması; Sermaye Piyasası Kurulunun merkezinin İstanbul'a taşınması ve sermaye piyasaları açısından yoğun ilişki içinde bulunulan ülkelerde Bakanlar Kurulu kararıyla, yurt içinde ise Kurul kararıyla temsilcilik açılmasının düzenlenmesi; cezai ve hukuki sorumluluk bakımından, Kurul Başkan ve üyeleri ile personelinin, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun ilgili maddelerine tabi tutulması; kaldıraçlı döviz ve kıymetli maden ticaretine yönelik düzenleme yapılması; Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından kayden izlemenin başladığı tarihi izleyen beşinci yılın sonuna kadar Sermaye Piyasası Kanununun geçici 6 ncı maddesinin birinci fıkrası uyarınca teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları hisse senedi ise, ihraççıya kanunen intikal ettirilmesi yönünde düzenleme yapılması,

- Merkez Bankasının mali bağımsızlığı ve kamuya kaynak sağlamaması yönündeki ilkelere uygun olarak Hazine adına gerçekleştirdiği işlemlerden ücret almasına, buna karşın Hazinenin etkin nakit yönetimi çerçevesinde Hazine hesaplarının belirlenen usul ve esaslar dahilinde ve Banka'nın likidite yönetimi politikaları ile uyumlu şekilde Bankaca veya doğrudan Hazine Müsteşarlığı'nca nemalandırılmasına olanak sağlanması,

- Sosyal Güvenlik Denetmenliğinin kariyer meslek olarak ihdas edilmesi ve halen bu görevi yürüten kontrol memurlarının da bu göreve atanmalarının düzenlenmesi,

- 1/1/1954 tarihinde yürürlüğe giren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna, 4/6/2008 tarihli ve 5766 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile eklenmiş olan 36/A maddesi hükmünün, Anayasanın 7/5/2010 tarihli ve 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi ile değiştirilmiş olan 23 üncü maddesine aykırı hale gelerek zımnen ilga olması nedeniyle yürürlükten kaldırılması,

- İl özel idareleri ile belediyelerin (bağlı kuruluşları hariç) sürekli işçi kadrolarında çalışan ihtiyaç fazlası işçilerin, ihtiyaç duyulan Milli Eğitim Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatındaki sürekli işçi kadrolarına atanmasına yönelik düzenleme yapılması,

- 5216 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi ile getirilen takas ve mahsup işlemlerinden çeşitli sebeplerle zamanında yararlanamayan büyükşehir belediyeleri ile bağlı idarelerinin, kamu kurum ve kuruluşlarından olan alacaklarının borçlarına mahsup edilmesi,

- Kanun kapsamında alacakları yapılandırılan alacaklı idarelerin sayısının çok olması nedeniyle bu Kanunda belirlenen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerinin bir aya kadar uzatılmasına Bakanlar Kurulunun yetkili kılınması,

- Kanunun uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgisine göre Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, TEDAŞ ve diğer kurumların yetkili kılınması,

öngörülmektedir.

Tasarı üzerinde hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- Son dönemde dış talebin düşmesine bağlı olarak mal ve hizmet gelirlerindeki azalma ve kredi teminindeki güçlükler gibi nedenlerle işletmelerin üretim kapasitelerini tam olarak kullanamadığı, buna bağlı olarak nakit dengelerinin bozulduğu ve bazı işletmelerin kamuya yönelik yükümlülüklerini yerine getirmekte güçlük çekmeye başladıkları, bunun sonucunda da borçluların yüksek bir faiz yükü ile karşılaştığı,

- Tasarıda, alacaklı idareler ve alacak türleri itibarıyla, vatandaşla kamu arasındaki borç alacak meselelerinin kapsamının oldukça geniş tutulduğu, ancak bunun bir af olarak nitelendirilemeyeceği, zira kamuya olan borçların asıl tutarlarında herhangi bir indirim yapılmadığı, asıl alacağın reel değerinin korunduğu, yapılacak ödemelerde finansman sıkıntısı ile karşılaşılmaması için uzun süreli taksitlendirme öngörüldüğü,

- Borçların önemli bir tutarının ödeneceği iki idare olan Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak taksitli ödemelerin aynı aya denk gelmeyecek şekilde düzenlendiği ve bu sayede iki kuruma da borçlu olanların borçlarını daha kolay tasfiye etmelerinin hedeflendiği,

- Bazı alacakların yapılandırılmasını ve ihtilaflı kamu alacaklarının çözüme kavuşturulmasını sağlayan Tasarının, içinde bulunulan küresel iktisadi koşullar altında vatandaş ve kamu idareleri açısından önemli kolaylıklar getirdiği,

- Tasarı ile; istihdamın artırılmasına yönelik ilave teşviklerin öngörüldüğü, özürlü çalıştırmaya kolaylık sağlandığı, staj imkanının geliştirildiği, işsizlik sigortasının ve kısa çalışma ödeneğinin genişletildiği, işsizlikle mücadeleye yönelik kaynak artırımı hedeflendiği, işçi şikayetlerinin kısa sürede(15 gün) sonuçlandırılmasının sağlandığı, turizm işletme belgesine sahip işyerleri için denkleştirme süresinin uzatıldığı, esnek çalışma türlerinin kurallarının belirlendiği, izinsiz çalışan yabancılara yönelik denetim imkânının geliştirildiği, kısmi süreli çalışanlara ve bağımsız çalışanlara yönelik bazı haklar tanındığı, taksicilere ve sanatçılara yönelik sosyal güvenlik hakkının geliştirildiği, trafik kazaları sonucunda ortaya çıkan sağlık masraflarının karşılanmasının sağlandığı, ücretsiz izinlerde sağlık sisteminden yararlanabilme imkânının sağlandığı, Bağ-Kur kapsamında yurtdışı borçlanmalarında hak edilmeyen yüksek tutarlı aylık alınması sıkıntısının engellendiği, el sanatlarıyla uğraşan kadınların sosyal güvencelerinin güçlendirildiği, kolaylık sağlandığı, silikozis hastalarına ve mevsimlik tarım işçilerine yönelik sosyal güvenlik hakkı sağlandığı, yeşil kartın iptalinden kaynaklanan sıkıntıların giderilmesi amacıyla yeşil kartın "askıya alınması" imkanının sağlandığı, süreksiz tarım işçilerine yönelik sağlık yardımı imkanı sağlandığı, bağımsız olarak çalışan tarım sigortalılarına yeni haklar sağlandığı, emekli aylığı artışlarının belirlendiği, yabancı öğrencilere genel sağlık sigortası hakkı tanındığı,

- Sosyal Güvenlik Kurumu taşra teşkilatında görev yapmak üzere Sosyal Güvenlik Denetmenliği kadrolarının ihdas edildiği, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının, Türkiye İş Kurumunun, Sosyal Güvenlik Kurumunun ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezinin ihtiyacı olan uzman kadrolarının ve iş müfettişi kadrolarının ihdas edildiği,

- Tasarı kapsamında Gümrük Müsteşarlığının çok sayıdaki ihtilaflı dosyasının çözüme kavuşturulduğu,

- Kamu görevlileri ile ilgili olarak tasarıda bulunan hükümlerin önemli bir kısmının, daha önce memur sendikaları ile yapılan toplantılar sonucunda alınan kararların kanunlaştırılması amacıyla tasarıya eklendiği,

- Kamu görevlilerine yönelik günümüzde geçerliliğini yitirmiş olan bazı zorunlulukların, izin imkânlarının ve disiplin suçlarının yeniden düzenlenerek hukuk devleti ilkelerine daha uygun bir kamu personel sisteminin oluşturulmasının amaçlandığı,

- Tasarı ile, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun son Anayasa değişikliklerine uyarlanmasına yönelik düzenlemelerin yapıldığı,

- Kamu kurumlarındaki merkez uzmanlıklarına yönelik ücret eşitliğinin sağlanmasının amaçlandığı, bununla beraber, bu kapsamda yapılacak olan düzenlemelerin, kazanılmış hakların kaybedilmesi anlamına gelmeyeceği,

ifade edilmiştir.

Hükümet adına yapılan açıklamaları müteakiben geneli üzerindeki görüşmelere geçilmeden önce verilen bir önerge doğrultusunda, tasarının daha ayrıntılı incelenebilmesini teminen öncelikle bir alt komisyonda ele alınmasına karar verilmiştir.

Alt Komisyonun; 3/12/2010, 7/12/2010, 8/12/2010, 9/12/2010, 10/12/2010, 14/12/2010, 15/12/2010, 16/12/2010, 17/12/2010, 20/12/2010, 21/12/2010, 22/12/2010 ve 23/12/2010 tarihlerinde Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Başbakanlık, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Devlet Personel Başkanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Kamu İhale Kurumu, Merkez Bankası, Karayolları Genel Müdürlüğü, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Belediyeler Birliği, TÜRMOB ve Bankalar Birliği temsilcilerinin katılımlarıyla yapmış olduğu toplantılarda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sendika ve dernek temsilcilerinin görüşleri geniş bir şekilde dile getirilmiş ve yapılan kapsamlı değerlendirmeler sonucunda Alt Komisyonca Tasarıda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

Tasarının, çerçeve;

- 1 inci maddesi; (1) numaralı fıkrasının (f) bendinin (3) numaralı alt bendinin belediyelerin su aboneliği sözleşmelerinde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dahil her türlü su kullanımından kaynaklanan bütün alacaklarının bu Kanunun kapsamına alınmasını teminen değiştirilmesi ve (ğ) bendine "ve ortaklardan alacaklar beyanı," ifadesinin eklenmesi, maddenin anlatıma açıklık kazandırılması ve uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 2 nci maddesi; (1) numaralı fıkrasının (a) bendi, aslı bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olan alacakların da bu madde kapsamına dahil edilmesi amacıyla "asla bağlı olarak" ibaresinden önce gelmek üzere "aslı bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olanlar dahil olmak üzere" ibaresinin eklenmesini teminen değiştirilmesi, (b) ve (c) bentlerinin anlatıma açıklık kazandırılması ve uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulması; (5) numaralı fıkrasının su aboneliği sözleşmelerinde düzenlenen her türlü zamlar dahil su kullanımından kaynaklanan bütün alacakların bu maddenin kapsamına alınmasını teminen değiştirilmesi suretiyle,

- 3 üncü maddesi; (1), (2), (4) ve (11) numaralı fıkralarının anlatıma açıklık kazandırılması ve uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulması; (7) numaralı fıkrasına, "yayımlandığı tarihten önce" ibaresinden sonra gelmek üzere "bu tarih dahil" ibaresinin eklenmesi; (9) numaralı fıkrasına, "vadesinde ödememeleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ya da eksik ödemeleri" ibaresinin eklenmesi suretiyle,

- 4 üncü maddesi; (1) numaralı fıkrasının "bu tarihe kadar" ibaresinin çıkarılması ve anlama açıklık kazandırılması ve uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulması; (5) numaralı fıkrasının madde kapsamında ödeme başvurusunda bulunulan alacağa ilişkin dava açılmaması şartına açıklık kazandırılmasını teminen değiştirilmesi suretiyle,

- 5 inci maddesi; aynen,

- 6 ncı maddesi; (2) numaralı fıkrasının gelir vergisi mükelleflerinden işletme hesabı esasına göre defter tutanlar için farklı, serbest meslek erbabı dahil bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için farklı olmak üzere vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah miktarlarının yeniden düzenlenmesi; (3) numaralı fıkrasının kurumlar vergisi mükelleflerinin vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah miktarının yeniden düzenlenmesi; (7) ve (8) numaralı fıkraları, fıkra düzenlemelerinin gelir ve kurumlar vergisi matrah ve vergi artırımına ilişkin bu madde düzenlemeleri kapsamında yer alması nedeniyle metinden çıkarılması ve takip eden fıkraların teselsül ettirilmesi; (9) numaralı fıkrası, "gelir veya" ibaresinin çıkarılması, (7) ve (8) numaralı fıkraların metinden çıkarılması nedeniyle "beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci" ibaresinin "beşinci ve altıncı", "ikinci ve üçüncü fıkralarda" ibaresinin "üçüncü fıkrada" şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- 7 nci maddesi; aynen,

- 8 inci maddesi; kurumlar stopaj vergisinin de madde kapsamına alınması, ücret ödemeleri için yapılan düzenleme kapsamına serbest meslek ödemeleri, kira ödemeleri ve yıllara sari inşaat işleri ile ilgili ödemeler yönünden de vergi artırımı müessesesinin getirilmesine ilişkin hükümlerin eklenmesi ve madde başlığının buna göre yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- 9 uncu maddesi; (4) numaralı fıkrasının 6 ncı maddedeki değişikliklere paralel olarak "onüçüncü fıkrası" ibaresinin "onbirinci fıkrası" şeklinde değiştirilmesi; (8) numaralı fıkrasının anlatıma açıklık kazandırılmasını teminen değiştirilmesi suretiyle,

- 10 ncu maddesi; (4) numaralı fıkrasının sonuna maddede yer alan mallardan özel tüketim vergisine tabi olanları beyan eden mükelleflerin, 4760 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası hükmü uyarınca tarhiyata muhatap tutulmayacaklarına yönelik bir cümlenin eklenmesi suretiyle,

- 11 inci maddesi, ortaklardan alacakların da madde kapsamına dahil edilmesi, maddenin ikinci fıkrası kapsamında yapılan beyanlar nedeniyle ödenen vergilerin gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmemesini, beyan edilen tutarlar ve ödenen vergilerin kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmamasını, böylelikle cari dönem matrahının bu beyanlardan etkilenmemesini; ayrıca anılan fıkra dışında beyan edilen tutarlar üzerinden hesaplanan ve ödenen vergi ile beyan edilen tutarların cari dönem matrahının olumsuz etkilenmesini önlemek açısından kanunen kabul edilmeyen gider düzeltmesi dışında, bu tutarlar dikkate alınarak kar payı stopajı gibi ilave bir tarhiyat yapılmamasını teminen yeniden düzenlenmesi ve ayrıca madde başlığının "Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar" şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- 12 nci maddesi; (5) numaralı fıkrasında yer alan "bu fer'i alacakların" ibaresinin çıkarılması ve madde metninin redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 13 üncü maddesi; aynen,

- 14 üncü maddesi; (1) numaralı fıkrasının uygulamada ortaya çıkacak tereddütlerin giderilmesini teminen yeniden düzenlenmesi; (3) numaralı fıkrasına anlatıma açıklık kazandırılması amacıyla "vadesinde ödememeleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ya da eksik ödemeleri" ibaresinin eklenmesini teminen değiştirilmesi suretiyle,

- 15 inci maddesi; (1) ve (2) numaralı fıkralarının, anlatıma açıklık kazandırılması ve uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulması; bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gerektiğine ilişkin bir hükmün (6) numaralı fıkra olarak eklenmesi ve ayrıca madde başlığının "Sosyal güvenlik borç yapılandırma anlaşmalarının ihyasına ilişkin hükümler" şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- 16 ncı maddesi; kanun tekniğine uygunluğun sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulmak suretiyle,

- 17 inci maddesi;

* (3) numaralı fıkrasında yer alan "60 lirayı" ibaresinin gümrük mevzuatı uyarınca asgari ceza tutarının 61 lira olması nedeniyle "65 lirayı" şeklinde değiştirilmesi;

* (4) numaralı fıkrasında yer alan "% 50" ibaresinin anlatıma açıklık kazandırılması ve uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla metinden çıkarılması ve redaksiyona tabi tutulması;

* (8) numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan "idari para cezalarının % 50'sinin;" ibaresinin "idari para cezalarının % 25 inin", "idari para cezasının kalan % 50'sinin" ibaresinin "idari para cezalarının kalan % 75'inin" şeklinde değiştirilmesi;

* (11) numaralı fıkrasının, 5362 sayılı Kanun, 1136 sayılı Kanun, 5910 sayılı Kanun ve 3568 sayılı Kanun kapsamında oda, borsa, baro, fedarasyon, konfedarasyon gibi meslek kuruluşlarının üst kuruluşa olan borçları ile üyelerinin bu kuruluşlara olan borç asıllarının bu Kanun kapsamında ödenmesine bağlı olarak fer'i alacaklarının tahsilinden vazgeçilmesini teminen değiştirilmesi, baro keseneğinin ve staj kredisi borcunun ödenmemesine bağlı olarak yürütülen levhadan ve sicilden silme işlemleri ile yasal takip işlemlerinin bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen aydan itibaren altı ay süreyle durdurulmasına ilişkin bir hükmün eklenmesi ve kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde (a) bendi olarak düzenlenmesi ve ayrıca bu fıkranın (a) bendinde belirtilen kuruluşların dışında kalan ve Kanunla kurulmuş olan meslek kuruluşlarının üyelerinin bu kuruluşlara, bu kuruluşların da üst kuruluşlara olan aidat veya üst kuruluş payı niteliğindeki alacaklarını bu fıkrada öngörülen şekilde yapılandırabilmesine imkan sağlayan ve bu fıkra hükmünü uygulamaya ilgili meslek kuruluşunun üst kuruluşunun yetkili olduğuna ilişkin bir hükmün yeni (b) bendi olarak eklenmesi;

* (12) numaralı fıkrası, yapılandırma kapsamına girecek alacakların vade tarihinin "31/7/2010" şeklinde değiştirilmesi, doğalgaz dağıtımı yapan BOTAŞ ve diğer şirketlerin doğalgaz tesliminden kaynaklı alacaklarının bu Kanun kapsamında yapılandırılmaması nedeniyle "doğalgaz" ibaresinin metinden çıkarılması, organize sanayi bölgelerinin elektrik ve su bedeli ile yönetim aidatları alacaklarının bu Kanun kapsamında yapılandırılmamasında organize sanayi bölgelerinin isteğe bağlı olmasını ve bu alacakların yapılandırılıp yapılandırılmamasında organize sanayi bölgelerinin müteşebbis heyetleri veya genel kurullarının yetkili olmasını teminen değiştirilmesi;

* (13) numaralı fıkrası, anlatıma açıklık kazandırılması ve uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulması;

* (14) numaralı fıkrası, uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla "gelir ve gider" ibaresinden önce gelmek üzere "merkezi yönetim bütçesinin" ibaresinin eklenmesini teminen değiştirilmesi;

* (16) numaralı fıkrası, ihale sürecinde toptan satıcılık sözleşmelerine esas teşkil eden ihale ihale konularının da düzenleme kapsamına alınması amacıyla "satıcılık sözleşmeleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve bu sözleşmelere esas ihale kararları" ibaresinin eklenmesi;

* (18) numaralı fıkrası, ödenecek taksitlere bu Kanunla onsekiz eşit taksit için öngörülen katsayının uygulanmasına ilişkin bir hükmün eklenmesi;

* (21) numaralı fıkrası, Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca tarımsal amaçlı kullandırılan kredilerin bu Kanun kapsamında yapılandırılmasında esas alınacak borç tutarının belirlenmesinde bu kredilere Kanunun yayım tarihinde Bakanlıkça uygulanan sözleşme faiz oranı veya TEFE/TÜFE aylık değişim oranlarının uygulanması halinde düşük olan tutarın esas alınmasını, bu şekilde hesaplanan borç tutarının altışar aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesini ve ödenecek taksitlere bu Kanunla onsekiz eşit taksit için öngörülen katsayının uygulanmasını teminen değiştirilmesi ve kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde (a) bendi olarak düzenlenmesi, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde dava ve icra takiplerinin sonlandırılmasına, borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekalet ücretinin ilk taksit tutarını birlikte ödemelerine ilişkin yeni (b) bendinin eklenmesi, alacakların tamamının fıkrada öngörülen süre ve şekilde ödenmemesi halinde alacağın ilgili mevzuatın öngördüğü şekilde hesaplamasına ve ödenen tutarlar mahsup edilmesine ilişkin yeni (c) bendinin eklenmesi, alacaklara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenen tutarların bu fıkra hükümlerine dayanılarak red ve iade edilemeyeceğine ilişkin yeni (d) bendinin eklenmesi;

* 3083 sayılı Kanun uyarınca tarımsal alanların değerlendirilmesi amacıyla adlarına arazi tahsis edilen kişilerin süresinde ödeyemedikleri arazi bedeli taksitlerinin belli şartlar dahilinde yapılandırılmasına ve yapılandırılan borçlara altışar aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesine ilişkin yeni bir hükmün (22) numaralı fıkra olarak eklenmesi;

* 1163 sayılı Kanuna göre kurulan sulama kooperatifleri ile 5355 sayılı Kanununa göre kurulan sulama birliklerinin tarımsal sulama faaliyetlerinden kaynaklanan alacaklarının bu Kanun kapsamında yapılandırılmasına, yapılandırılan alacakların azami 18 taksitte ödenmesi ve taksit ödeme sürelerinin yılı değiştirilmemek şartıyla kooperatfif/birlik tarafından belirlenmesine ilişkin yeni bir hükmün (23) numaralı fıkra olarak eklenmesi;

* 4207 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası ile 5326 sayılı Kanunun 39 uncu maddesine göre verilen idari para cezaları hariç olmak üzere, 31/7/2010 tarihinden önce belediyeler tarafından idari yaptırım kararı olarak verildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla 145 liranın (bu tutar dahil) altında kalan idari para cezalarının tebliğ edilmemesine ve tebliğ edilmiş olanların da fer'i alacaklarının tahsilinden vazgeçilmesine ilişkin yeni bir hükmün (24) numaralı fıkra olarak eklenmesi;

* İlgili Kanunları uyarınca orman sayılan yerler, Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar hakkında yapılan kesin izin, kesin tahsis, kullandırma kararı, irtifak hakkı, kullanma izni ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan ve ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat/ticari kar payları asıllarının tamamı ile fer'ileri, 6831 sayılı Kanun, 2634 sayılı Kanun ve 2873 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılan kesin izin ve kesin tahsis işlemlerinden kaynaklanan ve ödenmemiş olan orman köylülerini kalkındırma geliri, arazi tahsis bedeli, ağaçlandırma bedeli, ağaçlandırma ve erozyon kontrolü bedeli, yüzde üç proje bedeli ve toprak bedeli asıllarının tamamı ile fer'ileri, Sosyal Güvenlik Kurumunun mülkiyetinde olan taşınmazların kiralanmasından kaynaklanan ödenmemiş olan kira bedeli asıllarının tamamı ile fer'ileri, Vakıflar

Genel Müdürlüğüne, mazbut vakıflar ile temsilen yönetilen vakıflara ait taşınmazların kiralanması işlemlerinden kaynaklanan ve ödenmemiş olan kira bedelleri alacakları ile ferilerinin bu Kanunla getirilen düzenlemeler kapsamında ödeyebilmelerine ve il özel idareleri ile belediyelere mülkiyetlerinde bulunan taşınmazlar hakkında yaptıkları irtifak hakkı ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan ve ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat payları alacaklarını bu fıkra hükmüne göre il encümeninin veya belediye encümeninin kararı ile taksitlendirmek suretiyle tahsil etmeye ve bu fıkra kapsamında fer'i alacaklarının tahsilinden vazgeçmeye yetki verilmesine ilişkin yeni bir hükmün (25) numaralı fıkra olarak eklenmesi;

* İşverenlerin ve üçüncü şahısların ilgili Kanunları uyarınca iş kazası ve meslek hastalığı, malullük, adi malullük ve ölüm halleri ile genel sağlık sigortalısına ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere yönelik fiiller nedeniyle ödemekle yükümlü bulundukları her türlü borçları ile ferilerinin bu Kanunla getirilen düzenlemeler kapsamında ödenebilmesine ilişkin yeni bir hükmün (26) numaralı fıkra olarak eklenmesi;

* Özel radyo ve televizyon kuruluşlarınca ödenmesi gereken ve ödenmemiş olan, 3984 sayılı Kanun gereğince yıllık brüt reklam gelirlerinden alınan % 5 oranındaki pay ile 4306 sayılı Kanun ve 3418 Sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca alınması gereken eğitime katkı payı asıllarının tamamı ile ferilerinin bu Kanunla getirilen düzenlemeler kapsamında ödenebilmesine ilişkin yeni bir hükmün (27) numaralı fıkra olarak eklenmesi;

* Bu Kanunla yapılan özel düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, her kademedeki askeri okullardan Kanunları uyarınca öğrencilikle ilişiği kesilenler ile Emniyet Teşkilatında görevlendirilmek üzere her kademedeki eğitim kurumlarında okutulanlardan Kanunları uyarınca öğrencilikle ilişiği kesilenlerin ve belirtilen eğitim kurumlarından mezun olanlar ile bu eğitim kurumları dışındaki eğitim kurumlarında Devlet hesabına okutulanlardan mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirmeyenlerin, ilgili Kanunları uyarınca bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmemiş olan öğrenim giderlerine ilişkin tazminat tutarlarının asılları ile ferilerine ilişkin hesaplanacak borç tutarının bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar borçlu oldukları idarelere başvuruda bulunularak ilk taksitin bu Kanunun yayımını izleyen üçüncü aydan başlamak ve ikişer aylık dönemler halinde on sekiz eşit taksitte ödenmek şartıyla bu alacaklara bu fıkra hükümlerine göre hesaplanan tutardan kalan faiz alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilmesini ilişkin yeni bir hükmün (28) numaralı fıkra olarak eklenmesi;

- 18 inci maddesi; (1) ve (3) numaralı fıkraları, anlatıma açıklık kazandırılması ve uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 19 uncu maddesi; 1 numaralı fıkrası, "iki veya daha az taksitin" ibaresinden sonra gelmek üzere "bu Kanunun 17 inci maddesinin onsekizinci, yirmibirinci ve yirmiikinci fıkralarında yer alan alacaklar için en fazla bir taksitin," ibaresinin eklenmesi; (2) numaralı fıkrasında yer alan "Taksit tutarının" ibaresinden önce gelmek üzere uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla "Bu Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu ve 14 üncü maddesinin üçüncü fıkralarında vadesinde ödenmesi öngörülen alacakların veya" ibaresinin eklenmesi suretiyle,

- 20 nci maddesi; (7) numaralı fıkrası, bu Kanun hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu Kanunun yayımlandığı ay için uygulanması gereken ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen ÜFE aylık değişim oranının esas alınmasını teminen yeni bir hükmün eklenmesi suretiyle,

- 21 inci maddesi; bu Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında olup dava konusu edilen tarhiyatlara karşılık ödeme yapılmış olması halinde, ödenen bu tutarlar, vergi mahkemesinde esasa ilişkin olarak hiç karar verilmemiş veya verilen kararın bozulması nedeniyle yeniden karar verilmek üzere mahkemesine iade edilmiş davalara konu alacaklar için bu maddeden yararlanılmak üzere yapılan başvurular üzerine de red ve iade edilebilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle,

- 22 nci maddesi; aynen,

- 23 üncü maddesi; madde çerçevesinin 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çıraklık ve çıraklık eğitimi ile işletmelerde mesleki eğitim görenlerin bakmakla yükümlü olunan kişi sıfatıyla haklarının korunmaya devam edilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle,

- 24 üncü maddesi; 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler, meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerin bakmakla yükümlü olunan kişi sıfatıyla genel sağlık sigortalısı olmaları halinde mesleki eğitim, staj ve kısmi zamanlı çalışma nedeniyle mükerrer olarak genel sağlık sigortası kapsamına alınmalarını önlemek amacıyla ve Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerlerin, bakmakla yükümlü kişi sıfatıyla Genel Sağlık Sigortasından yararlanma hakları olmaması halinde genel sağlık sigortalısı olarak adlarına prim ödenmesini teminen değiştirilmesi suretiyle,

- 25 inci maddesi; aynen,

- 26 ncı maddesi; Tasarının sigortalılık hallerinin birleşmesini düzenleyen çerçeve 33 üncü maddesinde yapılan değişiklikle tarımda kendi nam ve hesabına çalışanların aynı zamanda hizmet akdine tabi çalışması durumunda her iki sigortalılık statüsünden prim yatırılması imkanı sağlandığından, tarımda kendi nam ve hesabına çalışanların hizmet akdine tabi çalışması durumunda 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılığının sona ermemesini teminen söz konusu madde ile 5510 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde öngörülen düzenlemenin madde metninden çıkarılması suretiyle,

- 27 inci maddesi; Tasarının sigortalılık hallerinin birleşmesini düzenleyen çerçeve 33 üncü maddesinde yapılan değişiklikle tarımda kendi nam ve hesabına çalışanların aynı zamanda hizmet akdine tabi çalışması durumunda her iki sigortalılık statüsünden prim yatırılması imkanı sağlandığından, sigortalının hizmet akdine tabi çalışmasının sona ermesinden sonra tarımda kendi nam ve hesabına çalışması nedeniyle 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılığının yeniden başlatılması ihtiyacının ortadan kalkmasından ötürü madde ile 5510 sayılı Kanunun sigortalı bildirimi ve tescilini düzenleyen 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasına eklenen cümlenin madde metninden çıkarılması suretiyle,

- 28 inci maddesi; Tasarının sigortalılık hallerinin birleşmesini düzenleyen çerçeve 33 üncü maddesinde yapılan değişiklikle tarımda kendi nam ve hesabına çalışanların aynı zamanda hizmet akdine tabi çalışması durumunda her iki sigortalılık statüsünden prim yatırılması imkanı sağlandığından, sigortalının hizmet akdine tabi çalışmasının sona ermesinden sonra tarımda kendi nam ve hesabına çalışması nedeniyle 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılığının sona erdirilmesi ihtiyacı ortadan

kalktığından madde ile 5510 sayılı Kanunun sigortalılığın sona ermesini düzenleyen 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (5) numaralı alt bendinde yer alan "4 üncü maddedeki diğer sigortalılık statülerine tabi olarak çalışmaya başladığı ya da" ibaresinin madde metninden çıkarılması ve vergi dairelerince sigortalılığın sona ermesine yönelik bildirim yapılamayacağından 5510 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna eklenen cümlede yer alan "sigortalılığın" ibaresinin "vergi mükellefiyetinin" olarak değiştirilmesi suretiyle,

- 29, 30 ve 31 inci maddeleri; aynen,

- 32 nci maddesi; madde ile düzenlenen hususların Tasarının 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda değişiklik yapan maddeleri ile düzenlendiğinden mükerrerliğin önlenmesi amacıyla metinden çıkarılması suretiyle,

- 33 üncü maddesi; hizmet akdine tabi çalışanların aynı zamanda kendi nam ve hesaplarına da çalışmalarından ötürü sigortalılık hallerinin çakışması durumunda 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılığı esas alınanlara yazılı talepte bulunmaları halinde 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında da prim ödeme imkanı sağlanmasını ve bu kapsamdaki sigortalılık statüsünün iş kazası ve meslek hastalığından sağlanan yardımlar yönünden 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılık statüsünde, kısa vadeli sigorta kollarından sağlanan diğer yardımlar ile uzun vadeli sigorta kollarından sağlanan yardımlar yönünden ise Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık statüsünde değerlendirilmesini ve 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendindeki diğer sigortalılık statüleri ile tarımda kendi nam ve hesabına çalışmanın çakışması halinde ise birinci fıkrasının (b) bendindeki diğer sigortalılık statülerinin dikkate alınmasını teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle 32 nci madde olarak,

- 34 üncü maddesi; anlatıma açıklık kazandırılması amacıyla yeniden düzenlenmesi ve redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılması suretiyle 33 üncü madde olarak,

- 35, 36 ve 37 nci maddeleri; 34, 35 ve 36 ncı maddeler olarak aynen,

- 38 inci maddesi; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutarın Hazinece karşılanmasına ilişkin teşvik unsurlarından istisna tutulan kamu kurum ve kuruluşlarının belirlenmesini teminen "21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile" ibaresinin maddeye eklenmesi ve madde metninin redaksiyona tabi tutulması suretiyle 37 nci madde olarak,

- 39 uncu maddesi; Tasarının çerçeve 23 üncü maddesinde yapılan düzenlemeye paralellik sağlanması amacıyla "18" yaşın "16" olarak değiştirilmesi suretiyle 38 inci madde olarak,

- 40, 41, 42 ve 43 üncü maddeleri; 39, 40, 41 ve 42 nci maddeler olarak aynen,

- 44 üncü maddesi; Sosyal Güvenlik Kurumunca işverenlere, sigortalılara, isteğe bağlı sigortalılara gelir veya aylık almakta olanlara ve bunların hak sahiplerine, genel sağlık sigortalılarına ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere, fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen 5510 sayılı Kanun kapsamındaki her türlü ödemelerin Kurumun hatalı işlemlerinden kaynaklanması halinde en fazla beş yıllık sürede yapılan ödemeler toplamının geri alınmasında söz konusu fazla ve yersiz ödemenin ilgiliye tebliğ edildiği tarihten itibaren yirmi dört ay içinde yapılacak ödemelerde faiz uygulanmaması ve yirmi dört aylık sürenin dolduğu tarihten sonra yapılacak ödemelerde ise bu süre sonundan itibaren hesaplanacak olan kanunî faizi ile birlikte geri alınmasını teminen "peşin veya taksitler halinde" ibaresinin madde metninden çıkarılması suretiyle 43 üncü madde olarak,

- 45 inci maddesi; 5510 sayılı Kanunun 102 inci maddesinin (i) bendine eklenmesi öngörülen cümlenin redaksiyona tabi tutulması suretiyle 44 üncü madde olarak,

- 46 ncı maddesi; 45 inci madde olarak aynen,

- 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinde bulunan mevcut düzenlemede, başvuru süresinin ilgili maddenin yürürlük tarihinden itibaren 6 ay olarak, borçlanma tutarının ödenmesinin ise iki yıl içinde eşit taksitler halinde veya defaten ödenmesinin öngörülmüş olması, ayrıca borçlanma için başvuru süresinin kısa ve borçlanma tutarının da yüksek olmasına karşın bu tutarın ödenmesi için verilen sürenin kısa olması ve eşit taksitlerle veya defaten ödeme şartı bulunması nedeniyle düzenleme kapsamına girenlerin hak kayıplarının önlenmesini teminen yeni bir düzenlemenin çerçeve 46 ncı madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 47 nci maddesi; aynen,

- 48 inci maddesi; 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ilgili kanunları gereği bakmakla yükümlü olunan kişi olması nedeniyle 5510 sayılı Kanunla kazanılmış hakları korunan kız çocuklarının durum değişikliği nedeniyle kazanılmış haklarının ortadan kalkmasının önlenmesini ve durum değişikliğinin ortadan kalkması halinde tekrar ilgili kanunlarındaki kazanılmış haklarını elde edebilmelerini teminen 5510 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesinin sekizinci fıkrasına yeni bir hükmün eklenmesi suretiyle,

- 49 uncu maddesi; aynen,

- 50 nci maddesi; madde ile 5510 sayılı Kanuna eklenen Ek 5 inci maddenin birinci fıkrasının redaksiyona tabi tutulması, üçüncü fıkrasının anlatıma açıklık kazandırılmasını teminen yeniden düzenlenmesi, beşinci fıkrasında yer alan “bir ay” ibaresinin bu madde kapsamındaki sigortalıların iş kazası ve meslek hastalığı sigorta kollarından sağlanan yardımlardan yararlanabilmeleri için iş kazasının olduğu tarihten en az on gün önce tescil edilmiş olmalarını teminen “on gün” olarak değiştirilmesi, 5510 sayılı Kanuna eklenen Ek 6 ncı maddenin ikinci fıkrasında yer alan “bağlı” ibaresinin meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlarca kısmi süreli çalışanların sigortalılıklarına ilişkin yükümlülüklerin sadece üyeleri için yerine getirmelerini teminen “üyeleri” olarak değiştirilmesi, beşinci fıkrasında yer alan (a) ibaresinin Ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı olanların 5510 sayılı Kanunun birinci fıkrasının 4 numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında sigortalı sayılmalarını teminen (b) olarak değiştirilmesi suretiyle,

- 51 inci maddesi; 5510 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 28 inci maddenin redaksiyona tabi tutulması, geçici 29 uncu maddesi, maddede düzenlenen sigortalıların prime esas kazanç tutarlarının hesabının 5510 sayılı Kanunun geçici 16 ncı maddesinde düzenlenen sigortalılar ile uyumlaştırılmasını teminen birinci fıkrasında yer alan “on yedi” ibaresinin “on sekiz” olarak değiştirilmesi suretiyle,

- 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklar tarafından bağlanan aylık ve gelirlerin artırılmasında 506 sayılı Kanuna göre bağlanan aylıklara uygulanan artışların söz konusu sandıkların aktüeryal dengelerini bozmasında dolayı, aylık ve gelirlerde yapılacak artışlarda muadil miktar karşılaştırmasının esas alınmasının sağlanması ve bu nedenle doğmuş ve doğacak olan uyuşmazlıkların giderilmesi amacıyla yeni bir düzenlemenin yeni 52 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 52 ve 53 üncü maddeleri; 53 ve 54 üncü maddeler olarak aynen,

- 54 üncü maddesi; uygulamada yaşanabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla 3308 sayılı Kanunun diğer maddelerinde de geçen "20" ibarelerinin "5" olarak değiştirilmesi, stajyerlere ödenecek ücretin işyerlerinin çalıştırılan işçi sayısına göre kademeli olarak belirlenmesi ve meslek yüksek okulu öğrencilerinin sigorta giderleri için bağlı bulundukları üniversitelerin bütçelerine ödenek konulmasına imkân sağlanması, beceri eğitimi yaptıramayan işletmelerin Saymanlık hesabına yatıracakları miktarın yeniden belirlenmesi suretiyle 55 inci madde olarak,

- 55 ve 56 ncı maddeleri; 56 ve 57 nci maddeler olarak aynen,

- 57 nci maddesi; 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 48 inci maddesinin yedinci fıkrasında değişiklik öngören (b) bendinin uygulamada doğabilecek tereddütleri gidermek amacıyla değiştirilmesi, isteğe bağlı işsizlik sigortası prim ödemeleri oranının belirlenmesi amacıyla Kanunun 49 uncu maddesinde değişiklik öngören yeni bir hükmün (ç) bendi olarak eklenmesi ve işsizlik ödeneğinden faydalandığı halde gelir getirici bir işte çalışanların tespitinin sosyal güvenlik kontrol memurları tarafından da yapılmasını teminen yeni bir hükmün (d) bendi olarak eklenmesi suretiyle 58 inci madde olarak,

- 58 inci maddesi; 59 uncu madde olarak aynen,

- 59 uncu maddesi; 4447 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 10 uncu maddenin yedinci fıkrasının, 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerlerinin ilave istihdam sağlayan işyerleri için sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarının İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmasına yönelik teşvik uygulaması kapsamı dışında bırakılması amacıyla değiştirilmesi ve dokuzuncu fıkradan sonra gelmek üzere madde ile düzenlenen teşvikin 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıkların statülerine tabi personeli için de uygulanmasını teminen yeni bir fıkra eklenmesi suretiyle 60 ıncı madde olarak,

- 60 ve 61 inci maddeleri; 61 ve 62 nci maddeler olarak aynen,

- 62 nci maddesi; deneme süresinin genel olarak iki ay, ilk defa çalışma hayatına girerek sigortalı olanlar için dört ay olabilmesi ve toplu iş sözleşmesine hüküm konulması halinde iki aylık sürenin dört aya kadar uzatılabilmesini teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle 63 üncü madde olarak,

- 63 üncü maddesi; özürlü çalıştırma hükümlerine ilişkin hükmün, işin niteliği veya teminde güçlük nedeniyle işyerinde kısmen veya tamamen özürlü çalıştırma konusunda güçlük yaşayan işverenlerin doğrudan veya dolaylı olarak yüzde elli veya daha fazla ortaklığının olduğu holding bünyesi veya bağlı şirketler içinde veya aynı şirketler topluluğuna bağlı başka bir işyerinde ve Organize Sanayi Bölgelerinde kurulacak ortak işletmelerde özürlü çalıştırılmasını sağlamak suretiyle 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinde öngörülen yükümlülüklerini yerine getirebilmelerini ve hangi iş ve işyerlerinde kısmen veya tamamen özürlü çalıştırılamayacağının, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı ve Türkiye İş Kurumu ile en çok özürlüyü temsil eden üst kuruluşun birer temsilcisinden oluşan bir komisyon tarafından belirlenmesini teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle 64 üncü madde olarak,

- 64 üncü maddesi; 4857 sayılı İş Kanununun 63 üncü maddesinde mevcut olan denkleştirme süresinin toplu iş sözleşmesi ile dört aya kadar uzatılabileceğine ilişkin hükmün korunmasını ve turizm işletme belgesi bulunan işyerleri için toplu iş sözleşmesi şartı aranmadan denkleştirme süresinin dört ay olarak uygulanmasını teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle 65 inci madde olarak,

- 65 inci maddesi; iş müfettişleri tarafından düzenlenen raporların ve tutulan tutanakların işçi alacaklarına ilişkin kısımlarına karşı taraflarca otuz gün içerisinde yetkili iş mahkemesine itiraz edilebilmesini teminen (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde yer alan "onbeş" ibaresinin "otuz" olarak değiştirilmesi ve iş mahkemelerince verilecek kararlara karşı taraflara kanun yoluna başvuru hakkının tanınması ve kanun yoluna başvurulmasının işçi alacağının tahsiline engel oluşturmamasını teminen yeni bir hükmün ilave edilmesi suretiyle 66 ncı madde olarak,

- 66 ve 67 nci maddeleri; 67 ve 68 inci maddeler olarak aynen,

- 68 inci maddesi; Özel Tüketim Vergisi Kanununda yer almayan petrol ürünü olan bazı malların özel tüketim vergisi kapsamına alınması amacıyla maddeye bağlı 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun (I) sayılı listesinin (A) cetvelinde değişiklik yapılması suretiyle 69 uncu madde olarak aynen,

- 69 uncu maddesi; 70 inci madde olarak aynen,

- 70 inci maddesi; 233 sayılı KHK'nın 54 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının kamu iktisadi teşebbüslerine ait işletmelerin atıl durumda bulunan varlıklarının bedelsiz veya rayiç bedelin altında devrinin yapılabileceği kurum ve kuruluşların genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerini kapsayacak şekilde yeniden ifade edilmesi suretiyle 71 inci madde olarak,

- 71 inci maddesi; madde ile 6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun üçüncü maddesinde yapılan düzenlemede Bankanın Genel Merkezinin Ana Sözleşmede yazılı olan yer olarak belirlenmesinden ötürü Banka Genel Kurulunun Ana Sözleşmede değişiklik yaparak Banka Merkezini taşıma imkanı bulunduğundan "Banka Genel Kurulu Bankanın merkezinin yurt içinde başka bir ile nakline karar verebilir." ibaresinin madde metninden çıkarılması ve 6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununa eklenen geçici 3 üncü maddenin 1/1/2004 tarihinden itibaren geçerli olması yönünde değişiklik yapılması suretiyle 72 nci madde olarak,

- 72 nci, 73 üncü, 74 üncü, 75 inci ve 76 ncı maddeleri; 73 üncü, 74 üncü, 75 inci, 76 ncı ve 77 nci maddeler olarak aynen,

- 77 nci maddesi; 657 sayılı Kanunun değiştirilmesi öngörülen 101 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "memurların" ibaresinin "Devlet memurlarının" şeklinde redaksiyona tabi tutulması suretiyle 78 inci madde olarak,

- 78 inci maddesi; 657 sayılı Kanunun değiştirilmesi öngörülen 104 üncü maddesinin; doğumun erken gerçekleşmesi nedeniyle, doğum öncesinde kullanılmayan analık izninin doğum sonrası analık iznine ilave edilmesine ilişkin olarak (A) fıkrasının beşinci cümlesinde yer alan "sekiz haftalık" ibaresinin, çoğul gebelik durumunda doğum öncesi sekiz haftalık analık izni süresine iki hafta ekleniyor olması dolayısıyla anlam karışıklığının giderilmesi amacıyla madde metninden çıkarılması ve kadın memura çocuğuna emzirmesi için verilen süt izninin doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden itibaren başlatılması amacıyla (D) fıkrasında yer alan "doğum tarihinden" ibaresinin "doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden" şeklinde değiştirilmesi suretiyle 79 uncu madde olarak,

- 79 uncu maddesi; 657 sayılı Kanunun değiştirilmesi öngörülen 105 inci maddesinin birinci ve yedinci fıkraları kapsamında memura verilecek izin sürelerinde memurun aylık ve özlük haklarının korunmasını teminen, anılan fıkralarda yer alan "aylık ve özlük haklarına dokunulmaksızın" ibarelerinin "aylık ve özlük hakları korunarak" şeklinde değiştirilmesi suretiyle 80 inci madde olarak,

- 80 inci maddesi; 657 sayılı Kanunun değiştirilmesi öngörülen 108 inci maddesinin (D) fıkrasının, yurt içine sürekli görevle atanan kamu görevlileri ile en az altı ay süreyle yurt dışında geçici olarak görevlendirilenlerin eşlerine aylıksız izin verilmesi amacıyla madde metinin değiştirilmesi suretiyle 81 inci madde olarak,

- 81 inci maddesi; 657 sayılı Kanunun değiştirilmesi öngörülen 109 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "kişisel ve" ibaresinin, memurun özlük dosyasında kişisel bilgilerin yer almaması amacıyla madde metninden çıkarılması suretiyle 82 nci madde olarak,

- 82 nci maddesi; başarı belgesi verilebilmesi için tasarrufta bulunulması gereken kamu kaynağı miktarının daha açık bir şekilde ifade edilmesi amacıyla 657 sayılı Kanunun değiştirilmesi öngörülen 122 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yüksek miktarda" ibaresinin madde metninden çıkarılması ve devamında yer alan "kamu kaynağında" ibaresinden sonra gelmek üzere "önemli ölçüde" ibaresinin eklenmesi; yine aynı fıkrada yer alan "illerde valiler" ibaresinden sonra gelmek üzere ", ilçelerde kaymakamlar" ibaresinin, başarı belgesinin kaymakamlar tarafından da verilebilmesi amacıyla madde metnine ilave edilmesi suretiyle 83 üncü madde olarak,

- 83 üncü maddesi; Tasarı metninden çıkarılması suretiyle,

- 84 üncü maddesi; aynen,

- 85 inci maddesi; daha önce aylıktan kesme ya da kademe ilerlemesi cezası ile tecziye edilmiş; ancak, söz konusu cezaların sicil kaydından silinmesi için gerekli süreyi tamamlamış memurların, değiştirilmesi öngörülen 657 sayılı Kanunun 132 nci maddesinin dördüncü fıkrasında sayılan kadrolara atanmalarında herhangi bir tereddüdün yaşanmaması amacıyla anılan fıkranın birinci cümlesinin "Aylıktan kesme cezası ile tecziye edilenler 5 yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziye edilenler 10 yıl boyunca" şeklinde yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- 86 ncı maddesi; aynen,

- 87 nci maddesi; Tasarı metninden çıkarılması suretiyle,

- 88 inci maddesi; kamu kurumlarının Devlet Personel Başkanlığına bildirmekle yükümlü oldukları hususları bildirmemeleri halinde herhangi bir malî hak kaybı, malî sorumluluk veya kamu zararı doğması hâlinde ilgili kurumun en üst amirine rücu edilememesini teminen 657 sayılı Kanunun değiştirilmesi öngörülen 231 inci maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesinin madde metninden çıkarılması suretiyle 87 nci madde olarak,

- 89 uncu maddesi; 657 sayılı Kanunun değiştirilmesi öngörülen 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "Yurtdışında görevlendirilen" ibaresi ile anlam bütünlüğünün sağlanması amacıyla anılan fıkranın (d) bendinde yer alan "Yurtdışına atanan" ibaresinin "Yurtdışında görevlendirilen" şeklinde değiştirilmesi suretiyle 88 inci madde olarak,

- Hâlihazırda teşkilatlarında kariyer uzman çalıştırma imkânı bulunmayan kurumlara uzman ve uzman yardımcısı istihdam etme imkânını getirilmesi ve bunların istihdamlarına ilişkin esaslar ile kadrolar ve mali haklarının belirlenmesi amacıyla 657 sayılı Kanuna ek madde eklenmesini öngören yeni bir hükmün 89 uncu madde olarak Tasarı metnine ilave edilmesi suretiyle,

- 90 ıncı maddesi; Tasarı metninden çıkarılması suretiyle,

- 91 inci maddesi; 657 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 36 ncı maddesinin (A), (B), (C), (D) ve (G) numaralı fıkralarının madde metninden çıkarılması suretiyle 90 ıncı madde olarak,

- 92 nci maddesi; birinci fıkrası; ikinci fıkrasının (a), (c), (f), (g), (i), (j), (l) ve (m) alt bentleri; üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu ve onuncu fıkraları; on ikinci fıkrasıyla değiştirilmesi öngörülen 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 25 inci maddesinin (b) bendi ve bu değişikliğe ilişkin çerçevede yer alan hüküm ile on üçüncü fıkrasının madde metininden çıkarılması ve diğer fıkra ile bent numaralarının buna göre teselsül ettirilmesi ve Sosyal Güvenlik Kurumu taşra teşkilatı için toplam iki bin beş yüz adet Sosyal Güvenlik Denetmeni ve Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcısı kadrosu ihdas edilmesi amacıyla yeni bir hükmün beş numaralı fıkra olarak madde metnine ilave edilmesi suretiyle 91 inci madde olarak,

- 93 üncü maddesi; özelleştirme işlemleri tamamlanarak devir işlemleri sonuçlandırılan ve özelleştirme öncesine duruma dönülmesini fiilen ortadan kaldıracak şekilde yatırımların ve hukuki

tasarrufların yapılması durumunda, mahkemece verilen kararlar üzerine idarelerce herhangi bir işlem tesis edilemeyeceği ve idarece açılan davalardan feragat edileceği yönündeki düzenlemenin Tasarı metninden çıkartılması suretiyle,

- 94 üncü maddesi;

* Bir numaralı fıkrasının redaksiyona tabi tutulması,

* Zaman içinde değişen şartlara ve ihtiyaçlara göre barajlarda ve tesislerde maksat oranlarının değiştirilebilmesine imkan sağlayan düzenlemenin maddeye yeni iki numaralı fıkra olarak eklenmesi,

* Yeraltı suyu potansiyelinin etkin ve verimli kullanılması amacıyla kullanım belgesi alınarak açılmış kuyulara tahsis edilen yeraltı suyu çekiminin, kullanılacak ölçüm sistemi ile kontrol edilmesine imkan sağlayan düzenlemenin maddeye yeni üç numaralı fıkranın (a) bendi olarak; yeraltı suyu miktarının tespitini sağlayan ölçüm sistemlerinin özelliklerini belirleyen yönetmeliğin üç ay içerisinde hazırlanmasına, yeraltı suyu temini için gerekli sistemleri kuramayanların kullanma belgelerinin iptal edilebilmesine ve belge konusu yerlerin kapatma masraflarının sahibinden alınabilmesine imkan sağlayan düzenlemenin yeni üç numaralı fıkranın (b) bendi olarak; 4628 sayılı Kanun kapsamında imzalanmış su kullanım hakkı anlaşmalarını kapsayan yatırım bedellerinin geri alınmasını sağlayan düzenlemenin yeni dört numaralı fıkra olarak eklenmesi,

suretiyle 92 nci madde olarak,

- 95 ve 96 ncı maddeleri, 93 ve 94 üncü maddeler olarak aynen,

- 97 nci maddesi;

* Yap-İşlet-devret modeline ilişkin, yatırımların uygulanması, koordinasyonu ve izlenmesine yönelik usul ve esasların Bakanlar Kurulu Kararı ile düzenlenebilmesine imkan sağlayan bir hükmün (b) bendi olarak,

* Yap-İşlet-devret kapsamında üretilen mal ve hizmetler için idarece talep garantisi verilerek şirketlerin finansman kaynaklarının genişletilmesine imkan sağlayan bir düzenlemenin (c) bendi olarak,

* 3996 sayılı Kanunun 8 inci maddesi kapsamında belirtilen esas ve usullerin Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanmasını ve maddenin yürürlük tarihi itibarıyla bir ay içinde Bakanlar Kuruluna sunulmasını öngören bir düzenlemenin (e) bendi olarak,

eklenmesi ve maddenin redaksiyona tabi tutulması suretiyle 95 inci madde olarak,

- 98 inci maddesi, 96 ncı madde olarak aynen,

- 99 uncu maddesi; 4458 sayılı Gümrük Kanununun mülga 244 üncü maddesinin ikinci fıkrasına “kaçakçılık suçlarına” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve kabahatlerine” ibaresinin eklenmesi suretiyle 97 nci madde olarak,

- 100, 101, 102 ve 103 üncü maddeleri, 98, 99, 100 ve 101 inci maddeler olarak aynen;

- 104 üncü maddesi;

*(a) bendi ile değiştirilmesi öngörülen 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 73 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının, hem yurt içinde hem de yurt dışında yerleşik kredi kuruluşu ve finansal kuruluşlarını kapsayacak şekilde değiştirilmesini öngören bir düzenlemenin maddeye eklenmesi,

*(ç) bendi ile 5411 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen ek maddenin dördüncü fıkrasına, özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarının Risk Merkezi yönetimi tarafından talep edilen bilgileri vermekle yükümlü olduklarına ilişkin bir hükmün eklenmesi,

*(d) bendi ile 5411 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 28 inci maddenin birinci fıkrasına, Risk Merkezinin çalışma usul ve esaslarının, 5411 sayılı Kanunda öngörülen usuller çerçevesinde Türkiye Bankalar Birliğince belirlemesine ilişkin bir düzenlemenin eklenmesi ve maddenin redaksiyona tabi tutulması,

suretiyle 102 nci madde olarak,

- 105 inci maddesi; Merkezi Kayıt Kuruluşu bünyesinde kayden izlenen sermaye piyasası araçlarına ilişkin tedbir ve haciz benzeri idari ve adli taleplerin sadece Merkezi Kayıt Kuruluşunun üyeleri tarafından yerine getirilmesini öngören bir düzenlemenin eklenmesi suretiyle 103 üncü madde olarak,

- 106 ncı maddesi, 104 üncü madde olarak aynen;

- 107 nci maddesi; Sosyal güvenlik denetmen ve denetmen yardımcılarının 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesine göre derece yükselmesinden ve 152 nci maddesine göre özel hizmet tazminatı ile denetim tazminatından yararlanabilmelerini öngören bir düzenlemenin maddeye eklenmesi suretiyle 105 inci madde olarak,

- 108 inci maddesi, 106 ncı madde olarak aynen,

- 109 uncu maddesi;

*Birinci fıkrası; İl özel idareleri ile belediyelerin ihtiyaç fazlası işçilerinin Karayolları Genel Müdürlüğü taşra teşkilatı ile ihtiyacı bulunan mahalli idarelere de atanabilmelerine imkan sağlayan bir hükmün fıkraya eklenmesi,

*İkinci fıkrası; İhtiyaç fazlası işçilerin tespitini yapacak komisyona Karayolları Genel Müdürlüğü bölge müdürü ile il özel idaresinde veya belediyede toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkili işçi sendikası temsilcisinin de katılımını sağlayacak bir hükmün fıkraya eklenmesi,

*Üçüncü fıkrası; birinci fıkrada yapılan düzenlemeye paralel olarak ihtiyaç görülen mahalli idarelerde de ihtiyaç fazlası işçilerin norm kadro dahilinde istihdam edilebilmelerine imkan sağlanması amacıyla "mahalli idareler ile" ibaresinin fıkradan çıkarılması,

suretiyle 107 nci madde olarak,

- 110 ve 111 inci maddeleri, 108 ve 109 uncu maddeler olarak aynen,

- İhracata yönelik devlet yardımları kapsamında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu ile ilgili yetki ve görevlerin Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından, Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri ile ilgili Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu kapsamındaki yetki ve görevlerin ise Hazine Müsteşarlığı tarafından yürütülmesini ve Dış Ticaret Müsteşarlığının, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu kapsamında yapacağı ödemelerin yetkilendireceği kurum ve kuruluşlar vasıtasıyla da gerçekleştirebilmesine imkan sağlayan bir düzenlemenin yeni 110 uncu madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Yükseköğretim kurumlarında önlisans, lisans ve lisansüstü öğretim düzeylerinde, diploma almada, ders kredilerinin hesaplanmasında, öğrencilik haklarından yararlanılmasında ve yapılacak sınavlarda uygulanacak usul ve esasların yeniden belirlenmesine ilişkin düzenlemenin yeni 111 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

-Yükseköğretim kurumlarında, öğrenci başına düşen cari hizmet maliyetlerinin hesaplanmasının, öğretim şekline göre katkı paylarının ve öğrenim ücretlerinin yeniden belirlenmesine ilişkin düzenlemenin yeni 112 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Öğrenim harçlarının ödenmesi koşuluyla öğrencilerin ilişikleri kesilmeksizin öğrenimlerine devam edebilmelerine ve ilgili yükseköğretim kurumlarına başvurmak şartıyla 12/9/1980 tarihinden itibaren ilişikleri kesilen öğrencilerin de 2011-2012 eğitim-öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilmelerine imkan sağlayan bir hükmün yeni 113 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 4325 ve 5084 sayılı Kanunlara göre yapılması gereken yatırım taahhütlerini çeşitli sebeplerle gerçekleştiremeyen yatırımcıların, kredi imkanlarından yararlandırılarak uygulamada ortaya çıkan hukuki ihtilafların giderilmesini sağlayan bir düzenlemenin yeni 114 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Elektronik ticaret veya posta yoluyla tütün mamulleri ve alkollü içkilerin satışının yasaklanmasını ve düzenlemeye aykırı eylemlerde bulunanlara uygulanacak idari yaptırımların belirlenmesini öngören bir düzenlemenin yeni 115 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 4603 sayılı Kanuna tabi bankaların ve bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları şirketlerin yapım ihaleleri dışındaki ihalelerinin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamından çıkarılmasını ve yasal düzenlemenin mevcut duruma uygunluğunun sağlanmasını amaçlayan bir düzenlemenin yeni 116 ncı madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Siyasi partilerin mali denetiminde; siyasi faaliyetler kapsamında seçim harcamaları, açık hava ve kapalı salon toplantıları ile yazılı, sözlü ve görsel basın ile ilgili harcamaları, temsil giderleri, hizmet binalarının kira, ısınma aydınlatma büro, kırtasiye ve personel giderleri gibi harcamaları gider olarak gösterebilmelerine ve mal ve hizmet alımına yönelik ihale usullerinin serbestçe belirlenebilmesine imkan sağlayan bir düzenlemenin yeni 117 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Siyasi partiler adına açılmış banka hesaplarına yapılan bağışlar için ayrıca gelir makbuzu düzenlenmemesine imkan sağlayan bir hükmün yeni 118 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Kamu yararı gereklerine uygun olarak orman idaresince belirlenen orman alanlarında öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde hayvan otlatılmasına izin verilmesini teminen 6831 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesini değiştiren bir hükmün yeni 119 uncu madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Bozuk veya verimsiz orman alanlarının ağaçlandırılması, erozyon kontrolü ve rehabilitasyon çalışmalarına konu edilmesi, bu alanlardaki mevcut türlerin korunması, aşılanması ve/veya rahabilite edilmesi ve bu alanlardan elde edilen odun dışı orman ürünlerinin öncelikle bu sahaların bakımını gerçekleştiren köy tüzel kişilerine, tarımsal kalkınma kooperatiflerine, üretici birliklerine ve/veya yöre halkına tarife bedeli ile verilmesini teminen 6831 sayılı Kanuna yeni ek 12 nci maddenin eklenmesini öngören bir düzenlemenin yeni 120 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Devlet Planlama Teşkilatı Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığında çalıştırılacak personel sayısının artırılmasını sağlayan bir düzenlemenin yeni 121 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Sivil Savunma Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlüklerinin personel harcamaları dışındaki diğer harcamaları ile yatırım harcamalarının il özel idareleri bütçelerinden karşılanamayan kısmının Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçesinden karşılanmasını sağlayan bir düzenlemenin yeni 122 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- İl özel idareleri bünyesinde bulunan Sivil Savunma Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlüklerinin Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı il afet ve acil durum müdürlükleri emrinde çalışmalarını öngören bir hükmün yeni 123 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Belediye sınırlarına dahil edilmek suretiyle tüzel kişiliğini kaybeden köylerde taşınmaz satışı hakkında açılmış ve açılacak davaların davalıların lehine çözümünün sağlanmasını ve mahkemelerde bu konuda halihazırda bulunan iş yükünün azaltılmasını sağlayan düzenlemenin yeni 124 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda, kaçak eşya naklinde kullanılan ve elkonulan taşıtlarla ilgili olarak bir hükmün bulunmaması nedeniyle bunların tasfiyesi konusunda ortaya çıkan hukuki boşluğun doldurulmasına ve taşıtların tasfiyesinin yapılarak ekonomiye kazandırılmasına imkan sağlayan bir düzenlemenin 125 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 6001 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca altı ay içerisinde Maliye Bakanlığı tarafından Karayolları Genel Müdürlüğüne devredilmesi gereken dava dosyalarına ilişkin devir süresinin, Genel Müdürlüğün avukat sayısının yeterli düzeye ulaştırılmaması nedeniyle bir yıla çıkarılmasını öngören bir düzenlemenin yeni 126 ncı madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Anayasa Mahkemesinin iptal kararı uyarınca tabip ve diş tabipleri dışında kalan sağlık personeline yapılacak ek ödemenin tabanının belirlenmesi, bu tabanın 375 sayılı KHK'nın ek 3 üncü maddesinde belirlenen ek ödeme tutarından az olmaması, açıktan vekil olarak atananların da döner sermayeden yararlanacak personel arasına dahil edilmesini; yine Anayasa Mahkemesinin kararı uyarınca ilgili kanunlarına göre mesai saatleri dışında özel faaliyette bulunanlara 209 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinde öngörülen ödeme dışında bir ödeme yapılmamasını, aile hekimliği hizmetlerinde kullanılmak üzere Bakanlık merkez döner sermaye hesabına aktarılacak payın üst sınırının yüzde dörtten yüzde altıya çıkarılmasını öngören bir düzenlemenin 127 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Geçici 1 inci maddesi; maddedeki atıf numarasının "53 üncü" olarak değiştirilmesi suretiyle,

- Geçici 2 nci maddesi aynen,

- Geçici 3 üncü maddesi; ikinci fıkrasında geçen "gecikme zammı tutarını" ibaresinin "tutarı" olarak değiştirilmesi suretiyle,

- Geçici 4, 5 ve 6 ncı maddeleri aynen,

- Geçici 7 nci maddesi; 2003 ila 2009 yılları arasında merkezi yönetim bütçesine dahil kurumların dış finansmanına ilişkin olarak doğrudan dış proje kullanımlarının teyit işlemleri, ilgili yıl bütçelerine ödenek konulmaması nedeniyle gerçekleştirilemediğinden, bu yıllara münhasır olmak üzere ilgili bütçe ödeneği ile ilişkilendirilmeksizin muhasebeleştirme işlemlerinin gerçekleştirilmesi ile teyidin sağlanmasına ilişkin bir düzenlemenin maddeye eklenmesi suretiyle,

- 112 nci maddesi, Tasarıya eklenen ve çıkarılan maddeler neticesinde teselsül ettirilen madde numaraları nedeniyle redaksiyona tabi tutulması suretiyle, 128 inci madde olarak,

- 113 üncü maddesi, 129 uncu madde olarak aynen,

kabul edilmiştir.

Bu defa Komisyonumuzun 28/12/2010, 29/12/2010, 04/01/2011, 05/01/2011, 06/01/2011, 11/01/2011, 12/01/2011, 13/01/2011 tarihlerinde, Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer DİNÇER ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hayati YAZICI ile Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Kamu İhale Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sosyal Güvenlik Kurumu, Hazine Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Devlet Personel Başkanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, TEDAŞ Genel Müdürlüğü, Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü, Merkez Bankası, TÜRMOB, Bankalar Birliği ve ilgili sivil toplum ve meslek kuruluşlarının temsilcilerinin de katılımlarıyla yaptığı 18 inci, 19 uncu, 20 nci, 21 inci, 22 nci, 23 üncü, 24 üncü ve 25 inci Birleşimlerde Tasarının geneli ve maddeleri görüşülmüş, maddelerin görüşülmesine Alt Komisyon metni üzerinden devam edilmesine karar verilmiştir.

Komisyonumuzun 28/12/2010 tarihinde gerçekleştirdiği 18. birleşiminde, Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Tasarıyla ilgisi bulunan ve komisyon portföyünde yer alan kanun tekliflerinin de Tasarı ile birleştirilerek görüşülmesi gerektiği,

- Alt komisyonda, tasarının geniş bir şekilde tartışıldığı, ancak böylesine yoğun bir çalışma sonucunda yapılması beklenen değişikliklerin yapılmadığı,

- Tasarıda öngörülen yapılandırmaya ilişkin hükümlerin geç kalmış düzenlemeler olduğu, bu düzenlemelerin krizin etkisini arttırdığı dönemde yapılmış olması gerektiği,

- Tasarının ilk halindeki ve alt komisyon metnindeki bazı düzenlemelerin hukuka aykırı hükümler içerdiği, ayrıca tasarının kanun yapım tekniğine uygun olmadığı,

- Tasarıda bulunan bazı hükümlerin yargı kararlarını etkisiz hale getirir nitelikte olduğu,

- Kamu alacaklarının yapılması çerçevesinde; geçmiş borç ile cari borç arasındaki fark göz önüne alınarak, bazı durumlarda taksitlendirme süresinin uzatılabilmesine imkân tanınmasının yararlı olacağı,

- Tasarı ile, bazı kamu alacaklarının yapılandırılması kapsamında, kamu idarelerine olan yükümlülüklerini zamanında yerine getirmeyen vatandaşlara kolaylıklar sağlandığı, ancak borcunu zamanında ödeyen, yükümlülüklerini layıkıyla yerine getiren vatandaşlara yönelik bir ödüllendirme mekanizmasının öngörülmediği,

- Tasarının, kamu kurumlarında görev yapan uzmanlara yönelik düzenlemeleri kapsayan kısmının tasarıdan çıkarılarak alt komisyonda görüşülmediği, bu hükümlerin her kesimi memnun edecek hale getirilebileceği, böyle bir adım atılması halinde muhalefetin de olumlu ve yapıcı katkı sağlayacağı,

- Tasarının, kapsam itibarıyla oldukça geniş olduğu ve çok sayıda maddeden oluştuğu, bu şartlar altında tasarının yasalaşmasının uzun zaman almasının kuvvetle muhtemel olduğu, bu durumun, ülke ekonomisi açısından oldukça önem ve aciliyet arz eden yapılandırmaya yönelik düzenlemelerin zamanında uygulamaya konulmaması gibi bir sorun ortaya çıkaracağı, bu sıkıntının giderilebilmesi amacıyla, tasarının yapılandırmaya ilişkin hükümlerinin tasarıdan ayrılarak kısa sürede görüşülüp yasalaşmasının, tasarının kalan kısmının da komisyonda görüşülmeye devam edilmesinin yararlı olacağı,

şeklindeki görüş ve önerilerin ardından Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Alt komisyonun, yaklaşık 15 gün boyunca, günde 12 saati aşan sürelerde yoğun olarak çalıştığı, bunun sonucunda tasarıda çok sayıda değişiklik yapıldığı, bu bağlamda, tasarının yapılandırmaya ilişkin hükümlerinin kapsamının genişletildiği ve bu bölümün büyük ölçüde mutabakatla kabul edildiği,

- Tasarıdan çıkarılmasına karar verilen kamu uzmanlıklarına yönelik hükümlerin kanunlaşmasındaki kararlılıkta herhangi bir değişiklik olmadığı, ancak söz konusu düzenlemelerin kanun tekniği açısından, daha fazla madde sayısı oluşmasını gerektirdiği, bu nedenle mezkur hususların ayrı bir kanun tasarısı ile gündeme getirileceği,

- Her ne kadar kanun yapım tekniğine aykırı olsa da farklı kanunlarda değişiklik yapan kanun tasarılarının bir zorunluluktan kaynaklandığı,

- Tasarının, bir bütün halinde görüşülüp, mümkün olan en kısa sürede yasalaşmasının kamu yararı açısından oldukça önemli olduğu,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda, 1/971 esas numaralı tasarı ile 2/2, 2/15, 2/101, 2/111, 2/134, 2/175, 2/235, 2/236, 2/237, 2/258, 2/259, 2/261, 2/262, 2/267, 2/289, 2/344, 2/356, 2/363, 2/377, 2/400, 2/425, 2/444, 2/460, 2/462, 2/501, 2/503, 2/507, 2/540, 2/553, 2/587, 2/591, 2/677, 2/681, 2/682, 2/683, 2/688, 2/689, 2/690, 2/691, 2/698, 2/714, 2/740, 2/753, 2/760, 2/769, 2/779, 2/780, 2/783, 2/800, 2/801, 2/802, 2/805, 2/806, 2/808, 2/809, 2/810, 2/811, 2/812, 2/821 esas numaralı teklifler de Tasarı ile birleştirilmiş ve görüşmelere 1/971 esas numaralı Tasarı esas alınmıştır.

Geneli üzerindeki görüşmelerden sonra, Alt Komisyon Metninin görüşülmesine geçilmiştir. Alt Komisyon metninin;

-1 inci maddesi; Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerince takip edilen alacaklardan, 2010 yılına ilişkin olarak 31/12/2010 tarihinden önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamlarının Kanun kapsamında olduğu dikkate alınarak belediyelerce takip edilen bu tür alacakların da Kanun kapsamına alınması amacıyla birinci fıkrasının (f) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan "gecikme cezaları," ibaresinden sonra gelmek üzere "2010 yılına ilişkin olarak 31/12/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları," ibaresinin eklenmesi; 10 uncu maddesinde yapılan değişikliklere paralel olarak (1) numaralı fıkrasının (ğ) bendinde yer alan "kıymetli maden, kıymetli taşlar ve bunlardan mamûl ziynet eşyası ile" ibresinin metinden çıkarılması, Kanunun yürürlüğe gireceği tarih dikkate alınarak Kanun kapsamına girecek alacakların dönemlerinin değiştirilmesi amacıyla birinci fıkrasının (a) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentlerinde, (b), (c) ve (ç) bentlerinde, (d) bendinin (5) numaralı alt bendinde, (e) bendinde, (f) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentlerinde ve (g) bendinde yer alan "31/7/2010" ibarelerinin "31/12/2010" şeklinde, (d) bendinin (1), (2), (3) ve (6) numaralı alt bentlerinde yer alan "2010/Haziran" ibarelerinin "2010/Kasım" şeklinde, aynı bendin (4) numaralı alt bendinde yer alan "30/6/2010" ibaresinin "30/11/2010" şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- 2 nci maddesi; 1 inci maddesinde yapılan değişikliklere paralel olarak beşinci, altıncı ve sekizinci fıkralarında yer alan "31/7/2010" ibarelerinin "31/12/2010" şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- 3 üncü maddesi; (1) numaralı fıkrasının redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 4 ve 5 inci maddeleri; aynen,

- 6 ncı maddesi; (2) numaralı fıkrasının kazancı işletme hesabı esasına veya bilanço esasına göre tespit edilen mükellefler ile serbest meslek erbabı dışında kalan gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı, diğer kazanç ve iratları ile ücret geliri elde edenler ve sadece basit usulde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri için vergilendirmeye esas alınacak asgari matrahların belirlenmesini teminen değiştirilmesi suretiyle,

- 7 nci maddesi; aynen,

- 8 inci maddesi; 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) ve (13) numaralı bentleri uyarınca yapılan tevkifatların bu madde kapsamına alınmasını teminen (3) numaralı fıkrasının birinci cümlesindeki "(2), (3) ve (5)" ibaresinin "(2), (3), (5), (11) ve (13)" şeklinde; vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların ilgili yıl içinde verdikleri muhtasar beyannamelerinde yer alan ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden yapılacak tevkifat oranları ile beyanname vermeyenler ve muhtasar beyanname verilmekle birlikte artırılması istenen ödeme türünün beyannamede bulunmaması durumu için tevkifat oranları uygulama kolaylığı sağlanmasını teminen (b) alt bendindeki "%1 oranında hesaplanacak vergiyi," ibaresinin "193 sayılı Kanunun 94 üncü

maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı bendinde yer alan ödemeler için % 1, (13) numaralı bendinde yer alan ödemeler için % 2 oranında hesaplanan vergiyi," şeklinde, (4) numaralı fıkrasının (c) alt bendinde yer alan "% 3 oranında hesaplanan vergiyi," ibaresinin "193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı bendinde yer alan ödemeler için % 2, (13) numaralı bendinde yer alan ödemeler için de % 5 oranında hesaplanan vergiyi," şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- 9 uncu maddesi; aynen,

- 10 uncu maddesi; kıymetli maden ve ziynet eşyaları ile ilgili olarak stok beyanına yönelik düzenlemenin çıkarılmasını teminen (4) ve (5) numaralı fıkraların Tasarı metninden çıkarılması ve takip eden fıkraların teselsül ettirilmesi; maddenin (1), (2) ve (3) numaralı fıkraları kapsamında beyan edilen kıymetlerin Özel Tüketim Vergisi Kanunu kapsamında olan mallar olması durumunda bu mallara ilişkin belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin özel tüketim vergisini beyan etmelerini ve ödemelerini sağlayan bir hükmün yeni (5) numaralı fıkra olarak eklenmesi ve bu madde kapsamında beyan edilen ve ödenen vergiler için vergi cezası uygulanmayacağına açıklık kazandıran bir hükmün (6) numaralı fıkra olarak eklenmesi suretiyle,

- 11 inci maddesi; ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "30/6/2010" ibaresinin "31/12/2010" şeklinde değiştirilmesi ve fıkranın redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 12 nci maddesi; madde metninde yer alan "2010/Haziran" ibarelerinin "2010/Kasım" şeklinde, "30/6/2010" ibaresinin "30/11/2010" şeklinde ve "31/7/2010" ibaresinin "31/12/2010" şeklinde değiştirilmesi ve (4) numaralı fıkrasının anlatıma açıklık kazandırılmasını teminen redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 13 üncü maddesi; (1) numaralı fıkrasında yer alan "31/7/2010" ibaresinin "31/12/2010" şeklinde değiştirilmesi ve fıkranın anlatıma açıklık kazandırılmasını teminen redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 14 üncü maddesi; birinci fıkrasında yer alan "30/6/2010" ibaresinin "30/11/2010" şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- 15 inci maddesi; aynen,

- 16 ncı maddesi; bu madde kapsamında ödenmiş olan borç tutarlarının ilgilinin bu madde kapsamı haricinde başkaca prim borcunun bulunmaması kaydıyla "faizsiz olarak" iade edilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle,

- 17 nci maddesi;

* (1) numaralı fıkrasının redaksiyona tabi tutulması;

* aslı ödenmiş fer'i alacaklarda terkin edilecek tutarın 100 liraya çıkarılmasını teminen (2) numaralı fıkrasında yer alan "aslı ödenmiş fer'i alacaklardan tutarı 50 lirayı aşmayanların," ibaresinin "aslı ödenmiş fer'i alacaklardan tutarı 100 lirayı aşmayanların" şeklinde, (3) numaralı fıkrasında yer alan "aslı ödenmiş fer'i alacaklarda toplamı 50 lirayı aşmayanların" ifadesinin "aslı ödenmiş fer'i alacaklarda toplamı 100 lirayı aşmayanların" şeklinde, (5) numaralı fıkrasında yer alan "aslı ödenmiş olan fer'i alacaklardan tutarı 50 lirayı aşmayanların" ibaresinin "aslı ödenmiş olan fer'i alacaklardan tutarı 100 lirayı aşmayanların" şeklinde değiştirilmesi;

* 4 numaralı fıkrasının sonuna tahsil edilmiş tutarların mahsup ve iade edilmeyeceğini açıklığa kavuşturan bir hükmün eklenmesi;

* (7) numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan "bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın" ibaresinin "bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın" şeklinde, (b) bendinde yer alan "bir takvim yılında iki veya daha az" ibaresinin "bir takvim yılında üç veya daha az" şeklinde değiştirilmesi;

* (13) numaralı fıkrasının anlatıma açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması;

* (18) numaralı fıkrasının (a) bendinin orman köylülerinin bu Kanun kapsamındaki ödeyecekleri taksitlerin ödeme zamanının uzatılmasını ve yılda bir defa ödeme yapılmasını teminen değiştirilmesi;

* (19) numaralı fıkrasına; Dünya Bankası finansı ile sağlanan hibe desteği projesi kapsamında Devlet alacağı haline gelmiş veya dava konusu olmuş ve/veya kesinleşmiş mahkeme kararıyla da sabit alacakların mevcut ferilerinin asıl alacağın 4-5 katını bulmasından, bu alacakların ferilerinin tahsilinden vazgeçilerek bu konumdaki sulama kooperatif ve birliklerine ödeme fırsatı sağlanarak Devletin asıl alacağını tahsil etmesine ilişkin yeni (d) bendinin eklenmesi;

* (21) numaralı fıkrasının (a) bendi tarım kesimindeki borçluların bu Kanun kapsamında ödeyecekleri taksitlerin ödeme zamanının uzatılmasını ve yılda bir taksit olmak üzere beş yılda ödeme yapılmasını teminen değiştirilmesi;

* (22) numaralı fıkrasının (a) bendinin arazi dağıtılan çiftçilerin bu Kanun kapsamındaki ödeyecekleri taksitlerin ödeme zamanının uzatılmasını ve yılda bir taksit olmak üzere beş yılda ödeme yapılmasını teminen değiştirilmesi;

* (23) numaralı fıkrasının (a) bendinin sulama kooperatifleri ile sulama birliklerinin üyelerinin bu Kanun kapsamında ödeyecekleri taksitlerin ödeme zamanının uzatılmasını ve yılda bir taksit olmak üzere beş yılda ödeme yapılmasını teminen değiştirilmesi, (b) bendinin ise taksit ödeme zamanını alacakların bulunduğu bölgeler, iller, ürünlerin hasat dönemleri dikkate alınarak değiştirmeye alacaklı kooperatif ve/veya birliklerin yetkili kılınmasını teminen değiştirilmesi;

* (25) numaralı fıkrasına kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerine ait taşınmazların kiralanmasından kaynaklı alacakların da bu Kanun kapsamında yapılandırılarak ödenmesine ilişkin yeni (ç) bendinin eklenmesi ve mevcut (ç) bendinin (d) bendi olarak teselsül ettirilmesi; bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen borçların süresi içerisinde ödenmemesi sebebiyle kesin izin, kesin tahsis, kullandırma kararı, irtifak hakkı, kullanma izni ve kiralama işlemleri iptal edilenler tarafından borçların bu bentlerde belirtilen şekilde ödenmesine rağmen iptal işleminin ihya edilmeyeceğini ve geçerliliğini korumayacağına açıklık kazandıran bir hükmün yeni (e) bendi olarak eklenmesi; mevcut (d) bendinin il özel idarelerinin, belediyelerin sahip oldukları taşınmazların yanında bunların bağlı kuruluşlarına ve sermayesinin yüzde ellisinden fazlası bunlara ait olan şirketlere ait taşınmazların irtifak hakkı kurulmasından ve kiralanmasından kaynaklı alacakların yanı sıra ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat payları asıllarının da bu Kanun kapsamında yapılandırılarak ödenmesini ve bu bendin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgisine göre il encümeninin, belediye encümeninin ya da bağlı kuruluşun ve şirketin, yönetim organlarının yetkilendirilmesini teminen değiştirilmesi ve (d) ve (e) bentlerinin (f) ve (g) bentleri olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

* Toprak Mahsulleri Ofisi Tarafından Yağlık Olarak Değerlendirilecek Fındıktan Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliğine Satış Yapılmasına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü tarafından Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliğine (Fiskobirlik) satılan ve satış işleminden doğduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan satış bedeli alacaklarının aslı ile alacağın doğduğu tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için taraflar arasında yapılan sözleşmede yer alan faiz yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarının basit usulde yürütülecek faiz esas alınmak suretiyle borç tutarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin bir hükmün (29) numaralı fıkra olarak eklenmesi;

* Kalkınma ajanslarının 5449 sayılı Kanunu gereğince il özel idareleri ve belediyeler ile sanayi ve ticaret odalarından olan alacaklarının TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarına göre güncellenecek ikişer aylık taksitler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödenmek üzere bu Kanun kapsamında yapılandırılmasına ilişkin bir hükmün (30) numaralı fıkra olarak eklenmesi;

* 506, 1479, 2925, 2926, 5434 ve 5510 sayılı Kanunlar kapsamında gelir ve aylık bağlanmış olanlara fazla veya yersiz ödendiği tespit edilen ve geri alınması gereken gelir ve aylık tutarlarının bu Kanun kapsamında yapılandırılmasına ilişkin bir hükmün (31) numaralı fıkra olarak eklenmesi;

* Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce Spor Toto Teşkilat Başkanlığı (Müdürlüğü) adına 1/4/2007 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak 6802 sayılı Kanunun mülga 40 ıncı maddesine göre şans oyunları vergisi, 1/1/2009 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak mülga 5422 sayılı Kanun ile 5520 sayılı Kanun hükümlerine göre kurumlar vergisi tarhiyatı yapılmayacağına, yapılmış tarhiyatlardan davalardan feragat edilmesi şartıyla vazgeçileceğine ve tahakkuk eden tutarların terkin edileceğine ilişkin bir hükmün (32) numaralı fıkra olarak eklenmesi;

* Ayrıca; (1), (3) ve (5) numaralı fıkralarında, (8) numaralı fıkrasının (a) bendinde, (9) numaralı fıkrasının (a) bendinde, (10) numaralı fıkrasının (a) bendinde, (12) numaralı fıkrasında, (19) numaralı fıkrasının (a) bendinde, (20) numaralı fıkrasında, (21) numaralı fıkrasının (a) bendinde, (23) numaralı fıkrasının (a) bendinde, (24) numaralı ve (27) numaralı fıkralarında yer alan "31/7/2010" ibarelerinin "31/12/2010" şeklinde, (14) numaralı fıkrasında ve (17) numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan "31/10/2010" ibarelerinin "31/12/2010" şeklinde, (25) numaralı fıkrasının (a), (b), (c), (d) ve (e) bentlerinde yer alan "30/11/2010" ibarelerinin "31/12/2010" şeklinde değiştirilmesi; (9), (10), (18) (19), (21), (23) ve (25) numaralı fıkralarda geçen "davalardan/takiplerden vazgeçilir." ibarelerinin ilgisine göre " davalar sonlandırılır/takipler durdurulur" şeklinde redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

-18 inci maddesi; bu Kanun kapsamında ödenmesi gereken tutarların il özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarca ikişer aylık dönemler halinde azami otuzaltı eşit taksitte; Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu ve özerk spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye'de sportif alanda faaliyette bulunan spor kulüplerince yine ikişer aylık dönemler halinde azami kırkiki eşit taksitte ödenebilmesine ve bunlar için hesaplanacak katsayının yirmidört eşit taksit için (1,20), otuz eşit taksit için (1,25), otuzaltı eşit taksit için (1,30) ve kırkiki eşit taksit için (1,35) olarak uygulanmasına ilişkin bir hükmün yeni (ç) bendi; 17 nci maddesinin onsekizinci, yirmibirinci, yirmiikinci ve yirmiüçüncü fıkraları hükümlerine göre ödenmesi gereken tutarların iki eşit taksitte ödenmesi halinde (1,10), üç eşit taksitte ödenmesi halinde (1,15), dört eşit taksitte ödenmesi halinde (1,20), beş eşit taksitte ödenmesi halinde ise (1,25) katsayısının uygulanmasına ilişkin bir hükmün yeni (d) bendi olarak (3) numaralı fıkranın sonuna eklenmesi suretiyle,

- 19 uncu maddesi; 17 nci maddesinin onsekizinci, yirmibirinci, yirmiikinci ve yirmiüçüncü fıkralarına göre bir yılda sadece bir taksit ödemesi yapılacağından (1) numaralı fıkrasında yer alan "bu Kanunun 17 nci maddesinin onsekizinci, yirmibirinci ve yirmiikinci fıkralarında yer alan alacaklar için ise en fazla bir taksitin," ibaresinin metinden çıkarılması; bu Kanunun 17 nci maddesinin onsekizinci, yirmibirinci, yirmiikinci ve yirmiüçüncü fıkraları hükümlerine göre ödenmesi gereken taksitlerden birinin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde ödenmeyen taksit tutarlarının 19 uncu maddenin birinci fıkrasına göre izleyen taksit ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılmasına ilişkin bir hükmün yeni (b) bendi olarak fıkraya eklenmesi, fıkradaki mevcut hükmün kanun tekniğine uygun olarak (a) bendi şeklinde düzenlenmesi suretiyle,

- 20 nci maddesi; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı olan tarım sigortalılarının elde ettikleri kazançları düzenli ve sürekli olmadığından, bu sigortalılık statüsüne tabi olanların bir takvim yılında ikiye kadar olan taksitlerinin taksitlendirme süresinin sonuna kadar ödeyebilme hakları saklı olmak üzere, ayrıca o yıldaki diğer taksitlerin taksitlendirme süresini takip eden ayın sonu aşılmamak kaydıyla taksitin ilişkin olduğu yılın sonuna kadar madde de öngörülen faiz oranı ile ödenmesi halinde yapılandırmadan yararlanılmasına ilişkin bir hükmün yeni (7) numaralı fıkra olarak eklenmesi ve takip eden fıkraların teselsül ettirilmesi; bu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında beyan edilen vergilere, ödeme yönünden şartların ihlali halinde, kesilmesi gereken vergi cezaları için 213 sayılı Kanunun 374 üncü maddesinde yer alan zamanaşımı sürelerinin taksit ödeme süresince işlemeyeceğini açıklığa kavuşturan bir hükmün yeni (9) numaralı fıkra olarak eklenmesi suretiyle,

- 21 inci maddesi; aynen,

- 22 nci maddesi; aynen,

- 23 üncü maddesi; Tasarı ile stajyerlik süreleri ile sınırlı olmak üzere genel sağlık sigortası kapsamına alınan stajyer avukatların, bakmakla yükümlü oldukları kişilere bakmakla yükümlü olunan kişi sıfatıyla genel sağlık sigortası yardımı yapılmayacağı hususunun açıklığa kavuşturulması suretiyle,

- 24, 25, 26, 27 ve 28 inci maddeleri; aynen,

- Tasarı ile 4857 sayılı İş Kanununda öngörülen kadın işçilerin erken doğum yapması halinde doğum öncesi izninin doğum sonrasında kullanabilmesine yönelik düzenlemeye paralellik sağlanması amacıyla, doğum öncesinde kullanılamayan izin süresi için geçici iş göremezlik ödeneğinden yararlanmalarının sağlanmasını teminen yeni bir hükmün çerçeve 29 uncu madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 29, 30, 31 ve 32 nci maddeleri; çerçeve 30, 31, 32 ve 33 üncü maddeler olarak aynen,

- 33 üncü maddesi; avukatlık stajına başlayanlardan 5510 sayılı Kanuna göre genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanların stajyerlik süreleri ile sınırlı olmak kaydıyla genel sağlık sigortalısı sayılmaları ve genel sağlık sigortası primlerinin Türkiye Barolar Birliği tarafından ödenmesi amacıyla yeni bir fıkra eklenmesi suretiyle çerçeve 34 üncü madde olarak,

- 34 üncü maddesi; avukatlık stajına başlayanların staja başladıkları süreden itibaren genel sağlık sigortalısı sayılmalarını ve bunların sigortalılık bildirimlerinin staja başladıkları tarihten itibaren bir ay içerisinde Türkiye Barolar Birliğince Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılmasını teminen yeni bir fıkra eklenmesi suretiyle çerçeve 35 inci madde olarak,

- 35 inci maddesi; çerçeve 36 ncı madde olarak aynen,

- 36 ncı maddesi; redaksiyon yapılması suretiyle çerçeve 37 nci madde olarak,

- 37, 38, 39 ve 40 ıncı maddeleri; çerçeve 38, 39, 40 ve 41 inci maddeler olarak aynen,

- 41 inci maddesi; 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen yükümlülerin her aya ait primlerini takip eden ayda Sosyal Güvenlik Kurumunca belirlenecek günün sonuna kadar Kuruma ödemelerine yönelik düzenlemenin mevcut Kanunda olduğu gibi muhafaza edilmesini teminen değiştirilmesi ve madde metninin redaksiyona tabi tutulması suretiyle çerçeve 42 nci madde olarak,

- 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48 ve 49 uncu maddeleri; çerçeve 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49 ve 50 nci maddeler olarak aynen,

- 50 nci maddesi; ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olan kişilerin Tasarı ile 5510 sayılı Kanuna eklenen ek 6 ncı madde kapsamında ödenen primlerinin 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık olarak değerlendirilmesini teminen değiştirilmesi ve bu madde kapsamında sigortalı olanlardan gelir vergisi mükellefiyeti bulunanların 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmalarını teminen yeni bir hükmün eklenmesi suretiyle çerçeve 51 inci madde olarak,

- 51 inci maddesi; 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 28 inci maddenin anlatıma açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması, geçici 32 nci maddenin Tasarı ile avukatlık stajına başlayanların genel sağlık sigortası kapsamına alınması nedeniyle söz konusu düzenlemenin yürürlük tarihinden önce avukatlık stajyerliğine başlayanların genel sağlık sigortasından yararlandırılmalarını teminen değiştirilmesi, geçici 33 üncü maddenin redaksiyona tabi tutulması suretiyle ve geçici 35 inci maddenin 5510 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen yükümlülüklerden bu maddenin yürürlük tarihine kadar yerine getirilmiş olanların yasal süresi içinde yerine getirilmiş sayılmasını ve yükümlülüklerini bu şekilde yerine getirenlere idari para cezası uygulanmamasını teminen değiştirilmesi ve aynı maddede yer alan "kaldırılır" ibaresinin "terkin edilir" olarak değiştirilmesi ve çerçeve madde numarasının 52 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- 52 nci maddesi; 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklar tarafından yapılan yardımların sağlanması ve bağlanmasında alt sınırın belirlenmesi yönünden muadil miktar karşılaştırması yapılması, gelir ve aylıkların artırılmasında ise 506 sayılı Kanun hükümlerinin devir tarihine kadar uygulanmamasını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 53 üncü madde olarak,

- 53 üncü maddesi; madde ile düzenlenen 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun, 8 inci maddesine ilişkin değişiklik çerçeve 54, 91 inci maddesine ilişkin değişiklik çerçeve 58 inci madde olarak aynen,

- Araçların tescili ve hurdaya ayrılma işlemlerinin trafik tescil kuruluşlarının yanı sıra Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen kamu kurum veya kuruluşları ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerince de yapılabilmesini teminen yeni bir hükmün çerçeve 55 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Tescile ilişkin geçici belgeyle trafiğe çıkacak sürücülere bu belgelerin geçerlilik süresince cezai işlem uygulanmamasını teminen yeni bir hükmün çerçeve 56 ncı madde olarak eklenmesi suretiyle,

- İlk defa tescil edilecek araçların tescil işlemlerinin elektronik ortamda yapılabilmesi ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından tescile ilişkin geçici belge ve diğer belgelerin basımını yaparak ilgililere teslim etmek üzere kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine yetki verilebilmesini ve bu konuyla ilgili olarak belirlenen usul ve esaslara aykırı hareket edenlere verilecek idari para cezasının belirlenmesini ve düzenlenecek "Tescile İlişkin Geçici Belge"nin Türk Ceza Kanununun uygulanması bakımından resmi belge olarak kabul edilmesini teminen öngörülen düzenlemelerin çerçeve 57 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 54 üncü maddesi; sigorta şirketlerinin yanı sıra Güvence Hesabından Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak aktarım ile Güvence Hesabının sağlık teminatı kapsamındaki yükümlülüklerinin sona ermesini teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 59 uncu madde olarak,

- Karayollarında can ve mal güvenliğinin sağlanması ile düzenli ve güvenli trafik akışını temin etmek amacıyla, belediyelerce kendi bütçe kaynakları kullanılarak kurulan ve işletilen elektronik sistemlerin Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından da kullanılması nedeniyle söz konusu sistemlerin kurulum ve işletme maliyet bedellerine katkı sağlanması amacıyla bu sistemler kullanılarak kesilen trafik para cezalarının yüzde otuzunun Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından ilgili belediyeye sistem kullanım hizmet bedeli olarak aktarılmasını teminen yeni bir hükmün çerçeve 60 ıncı madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 55 inci maddesi; 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda düzenleme öngören;

* (a) bendi; yeni kurulan teknoloji fakülteleri ile öğrenim sırasında işyeri eğitim verilen lisans programlarının da 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamına alınması amacıyla anılan bentte yer alan "ve meslek yüksek okulları" ibaresinin "ve mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumları" olarak değiştirilmesi suretiyle çerçeve 61 inci madde olarak;

* (b) bendi; on ve daha fazla personel çalıştıran işletmelerin beceri eğitimi yaptırmakla yükümlü olmasını teminen anılan bentte yer alan "Beş" ibaresinin "On" olarak ve "beşten" ibaresinin "ondan" olarak değiştirilmesi ve on olarak belirlenen personel sayısını beş personele kadar indirmeye Bakanlar Kuruluna yetki verilmesine yönelik bir hükmün eklenmesi suretiyle çerçeve 62 nci madde olarak,

* (c) bendi; işçi statüsü dışında çalışan personelin de işyerinde çalışanların sayısının belirlenmesinde dikkate alınmasını sağlamak üzere "işçi" ibaresinin "personel" olarak değiştirilmesi suretiyle çerçeve 63 üncü madde olarak,

* (ç) bendi; "ve meslek okullarının bağlı olduğu üniversitelerin" ibaresinin "ve mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumlarının bağlı olduğu üniversitelerin" olarak değiştirilmesi; işçi statüsü dışında çalışan personelin de işyerinde çalışanların sayısının belirlenmesinde dikkate alınmasını sağlamak üzere bentte yer alan "işçi" ibarelerinin "personel" olarak değiştirilmesi suretiyle çerçeve 64 üncü madde olarak,

- 56 ncı maddesi; redaksiyon yapılması suretiyle çerçeve 65 inci madde olarak,

- 57 nci maddesi; 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 5 inci maddesinde öngörülen düzenleme, anılan maddeye göre aylığa hak kazanmak üzere düzenlenen belgelerin gerçeğe uymaması halinde ödenen aylıkların ödeme tarihinden tahsil tarihine kadar Türkiye İstatistik Kurumunca her ay için belirlenen Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarıyla birlikte geri alınmasını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 66 ncı madde olarak ve 2022 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen ek üçüncü maddesi, Sosyal Güvenlik Kurumundan gelir ve aylık almayan silikozis hastaları ile bunların eş ve çocuklarına bağlanacak aylıkların miktar ve şartlarının tespit edilmesi ve aylık miktarlarının meslekte kazanma gücü kayıp oranlarına göre belirlenmesini teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 67 nci madde olarak,

- 58 inci maddesi; madde ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda düzenleme öngören;

* (a) bendi; çerçeve 68 inci madde olarak aynen,

* (b) bendi; çerçeve 69 uncu madde olarak aynen,

* (c) bendi; çerçeve 71 inci madde olarak aynen,

* (ç) bendi; çerçeve 70 inci madde olarak aynen,

* (d) bendi; Tasarı ile sosyal güvenlik denetmenleri kadrosu ihdas edildiğinden işsizlik sigortası ödeneğinden faydalanırken aynı zamanda gelir getirici bir işte çalışan sigortalıların tespitinin yapılmasında sosyal güvenlik denetmenlerinin de görevlendirilebilmesini teminen söz konusu bentte yer alan "sosyal güvenlik kontrol memuru" ibaresinden önce gelmek üzere "sosyal güvenlik denetmenleri" ibaresinin eklenmesi suretiyle çerçeve 72 nci madde olarak,

- 59 uncu maddesi; 5510 sayılı Kanunun asgari ücret tanımındaki yaş ibaresine paralellik sağlamak amacıyla “18” ibaresinin “16” olarak değiştirilmesi suretiyle çerçeve 73 üncü madde olarak,

- 60 ıncı maddesi; madde ile 4447 sayılı Kanuna eklenen geçici 10 uncu madde ile getirilen teşvik unsurunun 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda yapılan değişikliğe uyum sağlamak amacıyla teknoloji fakülteleri ile öğrenim sırasında işyeri eğitim verilen lisans programlarını bitirenler için de uygulanmasını teminen değiştirilmesi ve maddenin Kanun tekniğine uygun olarak yeniden düzenlenmesi suretiyle çerçeve 74 üncü madde olarak,

- 61, 62 ve 63 üncü maddeleri; 75, 76 ve 77 nci maddeler olarak aynen,

- 64 üncü maddesi; özürlülere yönelik istihdamı arttırıcı tedbirlerin sosyal rehabilitasyonu, toplumsal katılımı ve bütünleşmeyi de sağlayacak şekilde uygulanması gerektiğinden söz konusu düzenlemenin metinden çıkarılması suretiyle,

- 65 inci maddesi; 78 inci madde olarak aynen,

- Kadın işçilerin erken doğum yapması halinde doğum öncesinde kullanılamayan izin sürelerinin doğum sonrası izin süresiyle birleştirilerek kullanılmasını sağlamak amacıyla yeni bir hükmün çerçeve 79 uncu madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 66 ncı maddesi; (a), (b) ve (c) bentleri ayrı maddeler halinde düzenlenmek suretiyle 80, 81 ve 82 nci maddeler olarak aynen,

- 67 nci maddesi; Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca aracı kurumlar, bankalar ve sahip olduğu veya kiraladığı varlıkları, kiralamak üzere varlık kiralama şirketine devreden anonim şirket niteliğindeki kaynak kuruluşlar tarafından münhasıran kira sertifikası ihraç etmek üzere kurulmuş olan varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarının tesliminin Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinde belirtilen istisna hükümleri arasına alınmasını ve Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca menkul, gayrimenkul ve maddi olmayan varlıkların, varlık kiralama şirketlerine devri ile bu varlıkların varlık kiralama şirketlerince kiralanması ve devralınan kuruma devri işlemlerinin katma değer vergisinden istisna edilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 88 inci madde olarak,

- 68 inci maddesi; 89 uncu madde olarak aynen,

- 69 uncu maddesi; (a) bendi, maddeye bağlı cetvellerde redaksiyon yapılması ve ayrı madde olarak düzenlenmesi suretiyle çerçeve 90 ıncı madde olarak, (b) ve (c) bentleri ayrı madde olarak düzenlenmesi suretiyle çerçeve 91 ve 92 nci maddeler olarak aynen,

- 70 inci maddesi; menkul, gayrimenkul ve maddi olmayan varlıkların varlık kiralama şirketine devri, bunların varlık kiralama şirketince devralınan kuruma devri, bu devirlere bağlı olarak yapılan ipotek işlemleri ile bunların varlık kiralama şirketlerince kiralanması nedeniyle düzenlenen kâğıtlar ve kira sertifikalarının damga vergisinden istisna tutulmasını teminen 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun “V- Kurumlarla ilgili kağıtlar” başlıklı kısmının sonuna yeni bir fıkra eklenmesi suretiyle çerçeve 86 ncı madde olarak,

- 71 inci maddesi; (a), (b) ve (c) bentleri, ayrı maddeler halinde düzenlenmesi suretiyle çerçeve 96, 97 ve 98 inci maddeler olarak aynen,

- 72 nci maddesi; (a) bendinin 99 uncu madde, (b) ve (c) bentlerinin birleştirilerek 100 üncü madde olarak, (ç) bendinin 6219 sayılı Kanuna eklenen geçici 3 üncü maddenin 6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun Tasarı ile değiştirilen 18 inci maddesi nedeniyle ortaya çıkabilecek uyuşmazlıkların ortadan kaldırılması amacıyla değiştirilmesi suretiyle çerçeve 101 inci madde olarak,

- Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca kurulmuş olan varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından elde edilen gelirlerin menkul sermaye iratları arasında sayılmasını teminen Gelir Vergisi Kanununda değişiklik yapan yeni bir hükmün çerçeve 83 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Tam mükellef kurumlar tarafından yurt dışında ihraç edilen tahvillerden dar mükellef gerçek kişi veya kurumlarca sağlanan kazançların vergilendirilmesine yönelik düzenleme yapılmasını teminen Gelir Vergisi Kanununda değişiklik yapan yeni bir hükmün çerçeve 84 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen mükelleflerin vergi levhalarını işyerlerine asma zorunluluğunun kaldırılmasının ve söz konusu levhayı sadece alma zorunluluğu getirilmesini teminen yeni bir hükmün çerçeve 85 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Menkul, gayrimenkul ve maddi olmayan varlıkların, varlık kiralama şirketine devri ile bunların varlık kiralama şirketince devralınan kuruma devri ve bu devirlere bağlı olarak yapılan ipotek işlemlerinin 492 sayılı Harçlar Kanununda belirtilen harçlardan müstesna olmasını teminen yeni bir hükmün çerçeve 87 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Taşınmazların kaynak kuruluşlarca kira sertifikası ihracı amacıyla varlık kiralama şirketlerine satışı ile bu varlıkların varlık kiralama şirketlerince taşınmazın devralındığı kuruma satışından doğan kazançların kurumlar vergisinden istisna edilmesini teminen Kurumlar Vergisi Kanununda değişiklik öngören yeni bir hükmün çerçeve 93 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca kurulmuş olan varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından elde edilen gelirlerin menkul sermaye iratları arasında sayılmasını teminen Kurumlar Vergisi Kanununda değişiklik öngören yeni bir hükmün çerçeve 94 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesinde düzenlenen indirimli kurumlar vergisi uygulamasında Bakanlar Kuruluna verilen her bir il grubu için yatırıma katkı oranını yüzde 25'i, yatırım tutarı 50 milyon Türk Lirasını aşan büyük ölçekli yatırımlar için ise yüzde 45'i geçmemek üzere belirleme yetkisinin, her bir il grubu için yatırıma katkı oranını yüzde 55'i, yatırım tutarı 50 milyon Türk Lirasını aşan büyük ölçekli yatırımlarda ise yüzde 65'i geçmemek üzere belirleme yetkisi verilmesini teminen yeni bir hükmün çerçeve 95'inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Kamu kurum ve kuruluşlarının yurtdışı teşkilatları hariç olmak üzere diğer teşkilatlarının Devlet memuru kadrolarında özürlü istihdamına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi ve bu istihdama yönelik diğer bazı hususların Özürlüler İdaresi Başkanlığının görüşü alınarak Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak yönetmelikle düzenlenmesini teminen 657 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarını yürürlükten kaldıran ve 53 üncü maddesini başlığıyla birlikte değiştiren yeni bir hükmün 102 nci madde olarak Tasarı metnine ilave edilmesi suretiyle,

- 73 üncü maddesi; son sekiz yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanabilmesini teminen 657 sayılı Kanunun değiştirilmesi öngörülen 64 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "on yıl" ibaresinin "sekiz yıl" olarak değiştirilmesi suretiyle 103 üncü madde olarak,

- 74 üncü ve 75 inci maddeleri; 104 üncü ve 105 inci maddeler olarak aynen,

- 76 ncı maddesi; diğer kamu kurum ve kuruluşlarına atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilen memurlardan denetim kadrolarında çalışanların araştırmacı kadroları yerine durumlarına uygun kadrolara atanabilmelerinin sağlanması amacıyla 657 sayılı Kanunun değiştirilen 91 inci maddesinin son fıkrasının son cümlesinde yer alan "ve denetim" ibaresinin madde metninden çıkarılması suretiyle 106 ncı madde olarak,

- 77 nci, 78 inci, 79 uncu ve 80 inci maddeleri; 107 nci, 108 inci, 109 uncu ve 110 uncu maddeler olarak aynen,

- 81 inci maddesi; özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kendilerine aylıksız izin verilenler de dâhil olmak üzere burslu olarak ya da bütçe imkânlarıyla yetiştirilmek üzere yurtdışına gönderilen veya sürekli görevle yurtiçine ya da yurtdışına atanan veya en az altı ay süreyle yurtdışında geçici olarak görevlendirilen memurlar veya diğer personel kanunlarına tâbi olanlar ile yurtdışına kamu kurumlarınca gönderilmiş olan öğrencilerin memur olan eşleri ile 657 sayılı Kanunun 77 nci maddesine göre izin verilenlerin memur olan eşlerine, süre sınırlaması olmaksızın söz konusu görev veya öğrenim süresi içinde aylıksız izin verilebilmesini teminen 657 sayılı Kanunun değiştirilen 108 inci maddesinin (D) numaralı fıkrasında yer alan “, toplamı sekiz yılı geçmemek üzere” ifadesinin madde metninden çıkarılması suretiyle 111 inci madde olarak,

- 82 nci ve 83 üncü maddeleri; 112 nci ve 113 üncü maddeler olarak aynen,

- Disiplin cezası vermeye yetkili disiplin amirlerinin genel yönetmelikte belirtilen esas ve usuller çerçevesinde kurumlarınca tayin ve tespit edilmesi ve Gelir İdaresi Başkanlığı hariç olmak üzere valilerin il, kaymakamların ilçe sınırları dâhilindeki kamu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilatında görev yapan her düzey personelin üst disiplin amiri olmasının sağlanması amacıyla 657 sayılı Kanunun 124 üncü maddesinin birinci fıkrasını değiştiren yeni bir hükmün 114 üncü madde olarak Tasarı metnine ilave edilmesi suretiyle,

- 84 üncü, 85 inci, 86 ncı ve 87 nci maddeleri; 115 inci, 116 ncı, 117 nci ve 118 inci maddeler olarak aynen,

- 88 inci maddesi; değiştirilmesi öngörülen 657 sayılı Kanunun ek 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “mesleği ile” ibaresinin “göreviyle” şeklinde redaksiyona tabi tutulması suretiyle 119 uncu madde olarak,

- 89 uncu maddesi; Tasarı metninden çıkarılması suretiyle,

- 90 ıncı maddesi; 73 üncü maddede, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere memura bir kademe ilerlemesi uygulanabilmesi amacıyla memurun disiplin cezası almamasının şart koşulduğu sürede yapılan değişiklik ile paralellik sağlanmasını teminen madde metninde yer alan sicil sürelerinin redaksiyona tabi tutulması suretiyle 120 nci madde olarak,

- 91 inci maddesi; Kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde;

* 657 sayılı Kanunun 37 nci maddesinde ibare değişikliği öngören birinci fıkrası; (a) bendinde yer alan “on” ibaresinin, 73 üncü ve 90 ıncı maddelerde disiplin ve sicil sürelerinde yapılan değişikliklere paralellik sağlanmasını teminen “sekiz” olarak değiştirilmesi suretiyle 121 inci madde olarak,

* 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik öngören ikinci fıkrası, 122 nci madde olarak,

* Üçüncü fıkrası ile 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenmesi öngörülen 13/A maddesi 123 üncü madde olarak ve aynı fıkra ile değiştirilmesi öngörülen söz konusu Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesi 124 üncü madde olarak,

* 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik öngören dördüncü fıkrası 126 ncı madde olarak,

* 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Sosyal Güvenlik Kurumu bölümünde değişiklik öngören beşinci fıkrası 127 nci madde olarak,

- 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 sayılı cetvelinde yer alan KİT personeline ödenecek ek tazminat miktarının Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığı tarafından belirlenecek oran ve esaslar çerçevesinde artırılması amacıyla anılan Kanun Hükmünde Kararnamenin 25 inci maddesinin (b) bendinde değişiklik öngören yeni bir hükmün 125 inci madde olarak Tasarı metnine ilave edilmesi suretiyle,

- 92 nci maddesi;

* Birinci fıkrasının, 6200 sayılı Kanuna eklenen geçici 7 nci maddesinde yer alan “31/7/2010” tarihinin “31/12/2010” olarak değiştirilmesi ve redaksiyona tabi tutulması suretiyle 128 inci madde olarak,

* İkinci fıkrası, 129 uncu madde olarak aynen,

* Üçüncü fıkrasının (a) ve (b) bentleri, 130 ve 131 inci maddeler olarak aynen,

* Dördüncü fıkrası, 4628 sayılı Kanun kapsamında hidroelektrik santralları için imzalanmış ve imzalanacak su kullanım hakkı anlaşmalarının kurulmuş ve kurulacak hidroelektrik santrallarını kapsayacak şekilde düzenlenmesine ve yatırım bedellerinin geri alınmasına açıklık kazandırılması; enerji tesisi ihtiva etmeyen ancak teknik yönden enerji tesisi için yapılması zorunlu olan tesislerin, enerji kısmına harcanan tutarın enerji hissesi katılım payına ilave edilebilmesine ilişkin bir hükmün eklenmesi suretiyle 132 nci madde olarak,

- 93 ve 94 üncü maddeleri; 133 ve 134 üncü maddeler olarak aynen,

- 95 inci maddesi;

*(a) bendi, 135 inci madde olarak aynen,

*(b) ve (c) bentleri, 136 ncı madde olarak aynen,

*(ç) bendi, 137 nci madde olarak aynen,

*(d) bendi, 138 inci madde olarak aynen,

*(e) bendi, 139 uncu madde olarak aynen,

- 96, 97 ve 98 inci maddeleri; 140, 141 ve 142 nci maddeler olarak aynen,

- 99 uncu maddesi; 5664 sayılı Kanuna eklenen fıkrada yer alan “Hazine kontrolörlerince” ibaresinin “Hazine Müsteşarlığınca” şeklinde değiştirilmesi suretiyle 143 üncü madde olarak,

- 100 üncü maddesi; “Hazine Kontrolörleri Kurulunca” ibaresinin, “Hazine Müsteşarlığınca” şeklinde değiştirilmesi suretiyle 144 üncü madde olarak,

- 101 inci maddesi; 145 inci madde olarak aynen,

- Bankaların maliyetlerinin azaltılması amacıyla destek hizmeti kuruluşu tanımını, mevduat veya katılım fonu kabul edebilecek şekilde yeniden düzenleyen hükmün yeni 146 ncı madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Bankaların alacağı destek hizmeti faaliyetlerini gerçekleştirecek kuruluşların Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulundan yetki ve faaliyet izni almalarına ilişkin sürecin, kurumun kaynaklarını etkin ve verimli kullanmasını engeller bir nitelik kazanması nedeniyle, destek hizmet kuruluşlarının Kuruldan izin alma yükümlülüklerinin kaldırılmasını öngören düzenlemenin 147 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Bankaların genel müdür ve yardımcılarının, konsolide denetime tabi ortaklıklar hariç ticari kuruluşlarda tam ve yarı zamanlı olarak görev alma yasağı ile 5441 sayılı Kanunun 15 inci maddesinde yapılan düzenlemeye paralel olarak, bankaların alacakları destek hizmetleri ile ilgili hazırlayacakları raporu Kuruma sunma zorunluluğunu kaldıran ve Kurula gerekli görmesi halinde destek hizmeti alınabilecek alanları belirleme veya bu hizmeti alacak bankaları sınırlandırma yetkisi veren düzenlemenin yeni 148 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Bankalara hizmet veren bağımsız denetim, değerleme, derecelendirme ve destek hizmeti kuruluşları için getirilen mesleki sorumluluk sigortasının sadece bağımsız denetim kuruluşları hakkında Hazine Müsteşarlığınca belirlenecek şartlar çerçevesinde uygulanmasını öngören düzenlemenin yeni 149 uncu madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 102 nci maddesi;

*(a) bendi, 150 nci madde olarak aynen,

*(b) bendi, 151 inci madde olarak aynen,

*(c) bendi, 152 nci madde olarak aynen,

*(ç) bendi, 5411 sayılı Kanuna eklenen ek maddenin Risk Merkezi ile işbirliği yaparak bilgi paylaşımından yararlanacak kurum ve kuruluşlarının kapsamının genişletilmesini teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle 153 üncü madde olarak,

*(d) bendi, 154 üncü madde olarak aynen,

- 103 üncü maddesi;

*(a) bendi, 155 inci madde olarak aynen,

*(b) bendi, 156 ncı madde olarak aynen,

*(c) bendi, 157 nci madde olarak aynen,

*(ç) bendi, 158 inci madde olarak aynen,

*(d) bendi, kaldıraçlı işlemler piyasasında Sermaye Piyasası Kanununda yer alan tüm yetkilerin kullanılmasına ilişkin tereddütlerin giderilmesi amacıyla Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenecek kaldıraçlı varlıkların alım satımına aracılık faaliyetleri ile bu işlemlere yönelik hizmetlerin de Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme alanına girmesine imkan sağlayan bir hükmün eklenmesi suretiyle 159 uncu madde olarak,

*(e) bendi, 160 ıncı madde olarak aynen,

*(f) bendi, 161 inci madde olarak aynen,

*(g) bendi, 162 nci madde olarak aynen,

- 104 üncü maddesi;

*(a) bendi, 163 üncü madde olarak aynen,

*(b) ve (ç) bentleri, 164 üncü madde olarak aynen,

*(c) bendi, 165 inci madde olarak aynen,

-Merkez Bankasının kamuya kaynak sağlamaması yönündeki ilkeye uygun olarak, Merkez Bankasının kurumlar vergisine matrah olan yıllık karının yüzde ikisini Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığına aidat olarak ödemesini kaldıran düzenlemenin yeni 166 ncı madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 105 inci maddesi;

*(a) bendi, 167 nci madde olarak aynen,

*(b) bendi, “sınavını başarmaları halinde” ibaresinin “sınavında başarılı olanlar” şeklinde redaksiyona tabi tutulması suretiyle 168 inci madde olarak,

- 106 ncı maddesi, 169 uncu madde olarak aynen,

- 107 nci maddesi;

*Birinci fıkrası, il özel idarelerinin ihtiyaç fazlası işçilerinin Karayolları Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatına, belediyelerin ihtiyaç fazlası işçilerinin ise öncelikle Milli Eğitim Bakanlığı ile Emniyet Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatı ile diğer mahalli idarelere atanabilmesine imkan sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesi,

*Üçüncü fıkrası, ihtiyaç fazlası işçilerin norm kadro dahilinde başka kamu kurum ve kuruluşlarına atanabilmesinde işçilerin muvafakatinin de alınması şartının aranacağına dair bir hükmün eklenmesi,

suretiyle 170 inci madde olarak,

- 108 ve 109 uncu maddeleri; 171 ve 172 nci maddeler olarak aynen,

- 110 uncu maddesi; 4059 sayılı Kanuna eklenen ek maddenin dördüncü fıkrasında Bakanlar Kurulu kararlarına yapılan atıfların çıkarılmasını ve aynı fıkraya, Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri tarafından yapılacak kredi geri ödemelerinin genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine İç Ödemeler Muhasebe Biriminin hesabına aktarılmasını öngören bir düzenlemenin eklenmesi suretiyle 173 üncü madde olarak,

- Meslek yüksekokulu mezunlarına iş piyasasına geçişlerinde piyasanın ihtiyaç duyduğu beceri ve yetkinliklerin kazandırılabilmesi amacıyla, yılda üç dönem olmak üzere, iki yılda toplam altı dönem olan eğitim-öğretim süresinde, üç dönem "işyeri eğitimi" ve üç dönem "okul eğitimi" görmelerine imkan sağlayan düzenlemenin yeni 174 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 111 inci maddesi; 2547 sayılı Kanunun değiştirilen 44 üncü maddesinin (b) fıkrasına, öğretim faaliyetlerinin yıl içinde dönemlere ayrılması hususuna üst sınır getirilmesi amacıyla “öğretim faaliyetlerinin” ibaresinden sonra gelmek üzere “üç dönemi aşmamak üzere” ibaresinin eklenmesi suretiyle 175 inci madde olarak,

- 112 nci maddesi; 176 ncı madde olarak aynen,

- 113 üncü maddesi; yükseköğretim kurumlarından ilişikleri kesilen öğrencilerin öğrenimlerine 2010-2011 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde başlama imkanının getirilmesini, öğrenim hakkından yaralanacak olan kişilerin kayıt sırasında askerliklerinin tecil edilmiş sayılmasını ve halen askerde olanların başvuru haklarının saklı tutulmasını, öğrenim hakkından yararlanan öğrencilere yükseköğretim kurumlarının imkanları ölçüsünde çalıştıkları veya ikamet ettikleri illerdeki yükseköğretim kurumlarına ve açık öğretim fakültesinin eşdeğer programlarına yatay geçiş imkanının getirilmesini ve Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı eğitim kurumları ile Polis Akademisi ve bağlı yükseköğretim kurumlarından 22/10/2008 tarihi itibarıyla ilişiği kesilenlerin de Yükseköğretim Kurulunca uygun görülen yükseköğretim kurumlarına intibaklarının sağlanmasını öngören hükümlerin eklenmesi suretiyle 177 nci madde olarak,

- 114 üncü maddesi; teşvik uygulamaları kapsamında, taahhüt ettikleri yatırım ve istihdam karşılığında, kamu idarelerine ait taşınmazların bedelsiz olarak devredildiği ancak ekonomik kriz nedeniyle taahhüt ettikleri yatırım ve istihdamı gerçekleştiremeyen yatırımcılara kredi imkanları sağlanarak yatırımlarını tamamlamalarını ve bu hususta uygulamada ortaya çıkan hukuki ihtilafların giderilmesini öngören bir düzenlenmenin eklenmesi suretiyle 178 inci madde olarak,

- 115 inci maddesi; tütün mamulleri ve alkollü içkilerin elektronik ticaret veya posta yoluyla satışına aykırı eylemlerde bulunanlara uygulanacak idari yaptırımların belirlenmesini; 4250 ve 5607 sayılı Kanunlara aykırı fiillerden dolayı haklarında kesinleşmiş mahkûmiyet kararı bulunanların, Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunun görev alanına giren piyasalarda faaliyette bulunamamalarını teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle 179 uncu madde olarak,

- 116 ncı maddesi; 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tabi gayrimenkul yatırım ortaklıklarının faaliyet alanına dâhil yapım işlerinin de 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamı dışında kalacak şekilde yeniden düzenlenmesi suretiyle 180 inci madde olarak,

- Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumunca fakir ailelere dağıtılacak kömürlerin temini amacıyla kendisine veya bağlı ortaklık ve iştiraklerine ait kömür sahalarından yapılacak mal ve hizmet alımlarının 4734 sayılı Kanun kapsamından çıkarılmasını sağlayacak bir düzenlemenin metne eklenmesi suretiyle yeni 181 inci madde olarak,

- Hizmet alımı ve yapım işi ihalelerinde yerli istekliler lehine, mal alım ihalelerinde ise teklif verenin yerli veya yabancı olmasına bakılmaksızın yerli malı lehine yüzde onbeşe kadar fiyat avantajı sağlanmasına ilişkin düzenlemenin metne eklenmesi suretiyle yeni 182 nci madde olarak,

- 117 nci maddesi; siyasi partilerin mal ve hizmet alım sözleşmelerinden kaynaklanan ve mahkeme kararı ile ödedikleri tutarların da gider olarak kaydedilebilmesine imkan sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesi suretiyle 183 üncü madde olarak,

- 118,119, 120 ve 121 inci maddeleri, 184, 185,186 ve 187 nci maddeler olarak aynen,

- 122 nci maddesi; İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri ile Sivil Savunma Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlüklerinin personel harcamaları dışındaki diğer cari giderleri için İl Özel İdare bütçelerinden, bütçelerinin yüzde birinden az olmamak üzere ödenek ayrılmasını, yatırım harcamalarının ise, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerden karşılanmasını; il dışında Sivil Savunma Arama ve Kurtarma Birlikleri personelinin valiliklerin yanı sıra Başkanlıkça da görevlendirilebilmesini; 5902 sayılı Kanun kapsamında valiliklerce tesis edilen iş ve işlemler nedeniyle açılan davaların Başkanlığın husumeti olmaksızın ilgili il valiliğinin husumetiyle yürütülmesini sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesi suretiyle 188 inci madde olarak,

- 123, 124, 125 ve 126 maddeleri; 189, 190, 191 ve 192 nci maddeler olarak aynen,

- 127 nci maddesi; redaksiyona tabi tutulmak suretiyle 193 üncü madde olarak,

- 351 sayılı Kanun kapsamında öğrenim kredilerinin ödeme süresinin, öğrencilerin öğretim kurumları ile ilişiklerinin kesildiği tarihten itibaren üç yıl sonra başlamasını ve yükseköğrenim öğrencileri tarafından alınan kredilerin, mezuniyet sonrası geri ödeme sürecinde esneklik sağlanmasını öngören bir düzenlemenin yeni 194 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Mobil elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmecilerin bu yetkilendirme kapsamındaki aylık brüt satışlarından yüzde onbeş Hazine payı alınmasına ilişkin bir düzenlemenin yeni 195 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 580 sayılı Kanuna göre Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Teşkilatı Konfederasyonunun, Milli Prodüktivite Merkezine ödemekle yükümlü olduğu aidatın kaldırılmasını öngören bir düzenlemenin yeni 196 ncı madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun meskenlerde bulunan avukatlık ve hukuk bürolarının tahliye edilmesine ilişkin kararı nedeniyle, yargı hizmetlerinde bir aksamaya sebebiyet verilmemesi için, avukatlık ve hukuk büroları hakkında yasal bir düzenleme yapılıncaya kadar, söz konusu büroların faaliyetlerine devam edebilmelerine imkân sağlayan bir düzenlemenin yeni 197 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca avukatlık stajına başlayanların genel sağlık sigortası primlerinin karşılanması amacıyla her yıl yenilenen vekâlet pulu bedeline yüzde beş oranında ilave yapılarak kaynak yaratılmasını, kaynağın yetersizliği durumunda staj kredi fonundan aktarım yapılmasını ve primlerin Türkiye Barolar Birliği tarafından ödenmesini öngören bir düzenlemenin yeni 198 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Hazinenin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlar üzerinde turizm yatırımı yapmak amacıyla yatırımcılara tahsis edilen taşınmazlar için taahhüt edilen tahsis koşullarına, onaylı plan ve projelere esaslı aykırılık oluşturacak şekilde veya ilgili Bakanlıkların izni alınmadan, yapı ve tesis oluşturanlar hakkında lehlerine tesis edilen irtifak haklarının iptali için dava açılmasını ve onaylı plan ve projelere aykırılıklara uygulanacak idari yaptırımlara ilişkin usullerin belirlenmesini öngören bir düzenlemenin yeni 199 uncu madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununda APK uzmanı ve birinci meslek derecesinde 1 inci sınıf emniyet müdürü görev unvanları kaldırıldığından, aynı Kanun kapsamında öngörülen Genel Müdürlük Yüksek Değerlendirme Kurulunun teşekkülünü yeniden düzenleyen bir hükmün yeni 200 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Ulaştırma Bakanlığı tarafından elektronik haberleşme sektöründe araştırma ve geliştirmeye yönelik faaliyetlerin teşvik edilmesini ve bu amaçla Bakanlığın üniversiteler de dâhil olmak üzere diğer kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapmasını öngören bir düzenlemenin yeni 201 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Elektronik haberleşme sektöründe araştırma ve geliştirmeye yönelik faaliyetleri desteklemek amacıyla Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun her üç ayda bir giderlerinin karşılanmasından sonra kalan miktarın yüzde yirmisini Araştırma ve Geliştirme Gelirleri olarak genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Ulaştırma Bakanlığı hesabına aktarılmasını öngören bir düzenlemenin yeni 202 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Büyükşehir Belediyelerinin yapımı devam etmekte olan şehir içi raylı ulaşım sistemi ve metro projesi sözleşmelerinin Belediyelerle yükleniciler arasında yapılmış bulunan mevcut şartlarla Ulaştırma Bakanlığınca devralınabilmesine ve devralma çerçevesinde Bakanlık ile yükleniciler arasında yapılacak sözleşmelerin damga vergisi ve harçlardan istisna edilmesine ilişkin bir düzenlemenin yeni 203 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından genel bütçeye aktarılacak tutarın, bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla henüz aktarılmamış bulunan geçmiş yıllara ait kısmının bir ay içerisinde Ulaştırma Bakanlığı hesabına aktarılmasına ilişkin bir düzenlemenin yeni 204 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 3572 sayılı Kanun kapsamında işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının verilmesinde uygulanacak usullerin, 1136 sayılı Kanuna göre açılacak avukatlık bürolarının çalıştırılmasında ve kapatılmasında uygulanmayacağına ilişkin bir düzenlemenin yeni 205 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 4207 sayılı Kanuna göre tütün ürünlerinin zararlarının önlenmesine ilişkin düzenlemelere aykırı faaliyette bulunan işyerlerine uygulanacak idari para cezalarına ilişkin yetkilerin mahalli mülki amire devredilmesini ve cezayı gerektiren fiillerin tekerrürü halinde idari para cezalarının bir kat artırılarak verilmesini öngören bir düzenlemenin yeni 206 ncı madde olarak eklenmesi suretiyle,

-4306 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesine göre, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununa göre tahsil edilen şans oyunları vergisinin yüzde 25'inin, 31.12.2015 tarihine kadar sekiz yıllık kesintisiz ilköğretim hizmetlerinde kullanılmak üzere Milli Eğitim Bakanlığı payı olarak ayrılmasına ilişkin bir düzenlemenin yeni 207 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Henüz tamamlanmamış su kullanım anlaşmalarının ilişkin olduğu projeler de dahil olmak üzere hidroelektrik santral projeleri il elektrik enerjisi üretim tesislerinin kurulması amacıyla yapılacak yatırımlar dolayısıyla, demiryolu güzergahının değiştirilmesinin zorunlu olduğu hallerde, rölekasyon işinin, su altında kalacak mevcut demiryolunun kamulaştırma bedelinin ilgili şirketten alınarak demiryolunun bağlı olduğu idare tarafından yapılmasını öngören bir düzenlemenin yeni 208 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 4634 sayılı Şeker Kanunu kapsamında, şeker üretiminde kullanılan hammaddelerin temininde güçlük çeken şirketlere, ilgili Kurumun denetiminde üreticilerle sözleşme yaparak kendi ekim alanları dışından da hammadde teminine imkân sağlayan bir düzenlemenin yeni 209 uncu madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Doğalgaz yatırımlarında sürecin hızlandırılması amacıyla aynı yere birden fazla depolama lisansı için başvuru olması halinde, lisans başvurularının Kurul tarafından belirlenecek kriterler esas alınarak değerlendirilmesini; değerlendirme sonucunda birden fazla başvurunun kalması durumunda ise lisans bedelinin artırılması esasına göre yarışma yapılmasını; ancak, aynı yatırımı yapmak kaydıyla depolama faaliyetinin yapılacağı sahada yer alan taşınmazların asgari yarısının mülkiyetinin lisans başvurusunda bulunan tüzel kişilere ait olması halinde mülkiyet sahibine rüçhan hakkı tanınabilmesini öngören bir düzenlemenin yeni 210 uncu madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Kamu kurum ve kuruluşlarında sürekli işçi kadrosunda çalışan işçilere, bakmaya mecbur oldukları veya refakat etmedikleri takdirde hayatı tehlikeye girebilecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır kaza veya önemli hastalıkları nedeniyle istekleri üzerine altı aya kadar ücretsiz izin verilebilmesini; on hizmet yılını tamamlayanların istekleri üzerine bir defa olmak üzere ücretsiz izin alabilmelerini ve devlet tarafından yurt dışına yetiştirilmek üzere gönderilen öğrenci ve memurlar ile yurt içine ve yurt dışına sürekli görevle atanan memurların işçi olan eşlerine en çok sekiz yıla kadar ücretsiz izin verilebilmesini öngören bir düzenlemenin yeni 211 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Vakfın kurulduğu tarih esas alınarak vakıf evlatları tarafından vakfiye mallarının, çeşitli fiili ve hukuki nedenlerle günümüze dahi intikal etmeyen gelirlerinin varsayıma dayalı tespit edilerek talep edildiği ve hatta yargıda hukuki uyuşmazlıklara neden olduğundan 5737 sayılı Vakıflar Kanunu ile saklı tutulan intifa hakkının mahiyeti de dikkate alınarak, vakıf senedi gereğince vakıf evlatlarına ödenecek galle fazlasının hesap şeklinin ve hak düşürücü nitelikteki talep süresinin yeniden belirlenmesine ilişkin bir düzenlenmenin yeni 212 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Vakıf evlatlarına ödenecek galle fazlasının hesap şeklinin ve hak düşürücü nitelikteki talep süresinin belirlenmesine ilişkin düzenlenmenin intifa haklarına ilişkin açılmış bulunan davalara da uygulanmasını öngören bir düzenlemenin yeni 213 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Ar-Ge projelerinin desteklenmesi amacıyla bütçelerinde ödenek bulunan Merkezi Yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin tamamı tarafından yapılacak toplam ödeme miktarının artırılmasına ilişkin bir hükmün yeni 214 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Elçi, elçi-müsteşar, elçi-daimi temsilci yardımcısı ve birinci sınıf başkonsolos unvanlarından birini henüz almamış birinci derece kadrodaki meslek memurları ile ikinci ve üçüncü derece kadrodaki meslek memurlarının dış temsilcilik gruplandırmasında sondaki üç grupta yer alan temsilciliklere atanabilmesini öngören bir düzenlemenin yeni 215 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Meslek memuru veya aday meslek memuru statüsünde bulunanların başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girebilmelerinin, askerlik dahil en az altıncı fiili hizmet yılı içerisinde bulunmaları şartına bağlanmasına ilişkin bir hükmün yeni 216 ncı madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Başkatip veya konsolos unvanına yükselebilmek için açılacak yeterlik sınavına dışişleri hukuk müşaviri unvanı kazanıldıktan sonra hesaplanmak üzere, askerlik hizmeti de dâhil Bakanlıktaki en erken altıncı fiili hizmet yılında girilebileceğine ilişkin bir hükmün yeni 217 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Askerlik hizmeti dahil en az dokuzuncu fiili hizmet yılı içinde bulunanlar veya üçüncü ve daha üst kadro derecelerinde çalışmakta olanların, Dışişleri Bakanlığı merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını almaya hak kazanabilmeleri için en az iki yıllık eğitim veren bir fakülteden mezun olmaları şartının getirilmesini; danışmanların hizmet yılı gözetilmeksizin konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçebilmelerinin özel yeterlilik sınavında başarılı olma şartına bağlanmasını öngören bir düzenlemenin yeni 218 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 6004 sayılı Kanunla üç yıl öne alınmış bulunan başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girebilmek için Kanunda öngörülmüş bulunan kademeli geçiş sürecinin kısaltılması amacıyla yapılan düzenlemeye paralel olarak, mevcut bazı unvanlara karşılık gelen derecelerde yeni bir kadro ihdas edilmeksizin ve genel kadro adedinde de bir artış yapılmaksızın düzenleme yapılmasını öngören bir hükmün yeni 219 uncu madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 6098 sayılı Borçlar Kanununun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasının; görme özürlülerinin haklarının korunması amacıyla talepleri halinde imzalarında şahit aranmasını sağlayacak şekilde değiştirilmesini öngören bir düzenlemenin yeni 220 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 7258 sayılı Kanuna göre oluşturulan Spor Toto Teşkilat Başkanlığı bünyesinde, Teşkilat Başkanı, Başkan Yardımcısı ve Teşkilat Müdürü görevlerine 65 yaşını dolduranların atamasının yapılamayacağına ilişkin bir düzenlemenin yeni 221 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Turizm yatırımı yapmak amacıyla turizm yatırımcılarına tahsis edilen taşınmazlar hakkında ortaya çıkan hukuki ihtilafların giderilmesine yönelik 4916 sayılı Kanunda bulunan geçici maddenin, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunda yapılan değişiklik nedeniyle yürürlükten kaldırılmasına ilişkin bir hükmün yeni 222 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Geçici 1 ve Geçici 2 nci maddeleri; birinci ve ikinci fıkralar şeklinde birleştirilmek ve redaksiyona tabi tutulmak suretiyle geçici 1 inci madde olarak,

- Geçici 3 üncü maddesi; mükelleflerin Kanunun yürürlük tarihini izleyen dördüncü ayın sonuna kadar başvurmaları kaydıyla, 5811 sayılı Kanun kapsamında yer alan şartları taşıyan bildirim veya beyan edilen tutarlar hakkında, 213 sayılı Kanunun düzeltme hükümlerinden yararlandırılmasına ve bu konuda açılmış olan davalardan vazgeçilmesine ilişkin hükümlerin eklenmesi suretiyle geçici 2 nci madde olarak,

- Geçici 4 üncü maddesi; 2547 sayılı Kanunun 35 inci maddesi uyarınca yurt içinde görevlendirilenler ile 33 üncü maddesi uyarınca, yurt dışına gönderilenlerin borçlarının, yurtiçi maaşları ve buna yönelik cezai şartları dikkate alınmaksızın yeniden yapılandırılmasını öngören bir düzenlemenin eklenmesi suretiyle geçici 3 üncü madde olarak,

- Geçici 5 inci maddesi; geçici 4 üncü madde olarak aynen,

- Geçici 6 ncı maddesi; Tasfiye Halinde T. Emlak Bankasının tasfiye döneminde kar getirecek herhangi bir ticari faaliyeti söz konusu olmadığından, tasfiye döneminde elde edilen dönem karlarından tasfiye öncesi son beş yılın birikmiş zararlar da dâhil edilerek mahsup edilmesine ilişkin bir hükmün eklenmesi suretiyle geçici 5 inci madde olarak,

- Geçici 7 nci maddesi; redaksiyona tabi tutulmak suretiyle, geçici 6 ncı madde olarak,

- 4734 sayılı Kanun kapsamında Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından dağıtılacak kömürlerin temini ihaleleri ile bankaların yapım ihaleleri hakkında bu Kanunda öngörülen değişikliklerin, ihale süreci başlamış bulunan ihaleler hakkında uygulanmayacağına ilişkin bir düzenlemenin yeni geçici 7 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda öngörülen iç denetim sisteminin hayata geçirilmesi amacıyla iç denetçi kadrolarına, kamu idarelerinin mevcut denetim kadrolarında deneyim kazanmış görevliler arasından atama yapılarak, Maliye Bakanlığı tarafından 5018 sayılı Kanunun öngördüğü sistemin uygulanmasına yönelik eğitime tabi tutulmalarını öngören bir düzenlemenin yeni geçici 8 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Gelir İdaresi Başkanlığı merkez veya taşra teşkilatı kadrolarında görev yapan personelden, yaş ve öğrenim alanı şartları hariç ilgili yönetmeliklerde belirtilen şartları taşımaları kaydıyla, bir yıl içinde açılacak özel sınavda başarılı olanların gelir uzmanı olarak atanmalarına ilişkin bir düzenlemenin yeni geçici 9 uncu madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 2005/9539, 2005/9540, 2005/9541 ve 2007/12761 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları gereği İller Bankası tarafından tabii afet nedeniyle gelir kaybı ve altyapı hasarına uğrayan ve alacaklı durumda olan belediyelere toplam alacak tutarını geçmemek üzere ödeme yapılabilmesini teminen, Maliye Bakanlığı bütçesinden İller Bankasına ödeme yapmaya Maliye Bakanını yetkili kılan bir düzenlemenin yeni geçici 10 uncu madde olarak eklenmesi suretiyle,

- 128 inci maddesi; Tasarıya eklenen ve çıkarılan maddeler neticesinde teselsül ettirilen madde numaraları nedeniyle redaksiyona tabi tutulması suretiyle, 223 üncü madde olarak,

- 129 uncu maddesi, 224 üncü madde olarak aynen,

kabul edilmiştir.

Ayrıca, Tasarının tamamı, yapılan değişiklikler de dikkate alınarak, kanunların yapılmasındaki esas ve usuller doğrultusunda redaksiyona tabi tutulmuştur.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

| | | |
|---|---|---|
| Başkan | Başkanvekili | Sözcü |
| *M. Mustafa Açıkalın* | *Recai Berber* | *Hasan Fehmi Kinay* |
| Sivas | Manisa | Kütahya |
| | | (Bu raporun sözcüsü) |
| Kâtip | Üye | Üye |
| *Süreyya Sadi Bilgiç* | *Necdet Ünüvar* | *Halil Aydoğan* |
| Isparta | Adana | Afyonkarahisar |
| (Bu raporun sözcüsü) | | (Bu raporun sözcüsü) |
| Üye | Üye | Üye |
| *Sadık Badak* | *Osman Kaptan* | *Mehmet Günal* |
| Antalya | Antalya | Antalya |
| (Bu raporun sözcüsü) | (Ayrışık oy eklidir) | (Muhalefet şerhi ektedir) |
| Üye | Üye | Üye |
| *İsmail Özgün* | *Ali Osman Sali* | *Zeki Ergezen* |
| Balıkesir | Balıkesir | Bitlis |
| | (Bu raporun sözcüsü) | |
| Üye | Üye | Üye |
| *Sedat Kızılcıklı* | *Cahit Bağcı* | *Mehmet Yüksel* |
| Bursa | Çorum | Denizli |
| (Bu raporun sözcüsü) | | (Bu raporun sözcüsü) |
| Üye | Üye | Üye |
| *Emin Haluk Ayhan* | *Necdet Budak* | *Alaattin Büyükkaya* |
| Denizli | Edirne | İstanbul |
| (Muhalefet şerhi ektedir) | | |
| Üye | Üye | Üye |
| *Mustafa Özyürek* | *Hasan Macit* | *Harun Öztürk* |
| İstanbul | İstanbul | İzmir |
| (Ayrışık oyum var) | (Karşı oy yazım ektedir) | (Karşı oy yazısı eklidir) |
| Üye | Üye | Üye |
| *Tuğrul Yemişci* | *Bülent Baratalı* | *Muzaffer Baştopçu* |
| İzmir | İzmir | Kocaeli |
| | (Ayrışık oy eklidir) | (Bu raporun sözcüsü) |

| | | |
|---|---|---|
| Üye | Üye | Üye |
| *Eyüp Ayar* | *Hasan Angı* | *Mustafa Kalaycı* |
| Kocaeli | Konya | Konya |
| | | (Muhalefet şerhi ektedir) |
| Üye | Üye | Üye |
| *Ferit Mevlüt Aslanoğlu* | *Erkan Akçay* | *Süleyman Çelebi* |
| Malatya | Manisa | Mardin |
| (Muhalefet şerhi ektedir) | (Muhalefet şerhi ektedir) | |
| Üye | Üye | Üye |
| *Ali Er* | *Gürol Ergin* | *Münir Kutluata* |
| Mersin | Muğla | Sakarya |
| | (Ayrışık oy eklidir) | (Muhalefet şerhim eklidir) |
| Üye | Üye | Üye |
| *Osman Özçelik* | *Kadir Tıngıroğlu* | *Hasip Kaplan* |
| Siirt | Sinop | Şırnak |
| (Muhalefet şerhim eklidir) | | (Muhalefet şerhimiz ektedir) |
| Üye | Üye | Üye |
| *Faik Öztrak* | *Osman Demir* | *Kerem Altun* |
| Tekirdağ | Tokat | Van |
| (Ayrışık oy eklidir) | | |

# KARŞIOY

## I. AKP HÜKÜMETLERİ HER TÜRLÜ AF VE BORÇ YAPILANDIRILMASI BEKLENTİSİNİN ÖNÜNE GEÇEMEMİŞTİR.

Hükümet, kriz Türkiye'yi teğet geçecek demesine rağmen, gerekli tedbirler zamanında alınmadığı için, dünyada krizden en çok etkilenen ülke bizim ülkemiz olmuştur.

Vergi ve prim borçlarını yeniden yapılandıran; vergi cezaları, idari para cezaları, gecikme zammı, gecikme faizi ve gecikme cezalarına af niteliğinde indirimler getiren; kira ve irtifak hakkı bedellerinde yeniden yapılandırmaya giden bu Tasarı, kamu alacaklarının yapılandırılması konusunda bugüne kadar ortaya konulan en kapsamlı düzenlemedir.

AKP Hükümeti işbaşına geldiğinde 2001-2005 arasını kapsayan **8. Beş Yıllık Kalkınma Planı** yürürlükteydi. **Bu plan,** vergi sisteminin basit ve anlaşılır hale getirilmesini, vergi kayıp ve kaçaklarının azaltılmasını, verginin tabana yayılmasını, vergi istisna, muafiyet ve indirimlerinin yeniden düzenlenmesini ve vergi affı uygulamasını gerektirmeyecek ortam oluşturulmasını ve af beklentilerinin ortadan kaldırılmasını sağlayacak düzenlemelerin gerçekleştirilmesini, öngörmüştü.

Hükümetin uygulamaya koyduğu **9. kalkınma planında da** kayıtdışı ekonomiyi ödüllendiren, kamuya olan güveni sarsan ve kayıtdışılığı özendiren her türlü af ve borç yapılandırılması beklentisinin önüne geçilmesi hedeflenmişti.

**60. Hükümet Programında ise, vergi politikalarının temel amacı;** ekonomide kayıtdışılığın azaltılması, daha basit, adil ve geniş tabanlı bir vergi sistemi oluşturulması, damga vergisi başta olmak üzere, işlemler üzerinden alınan vergilerin kademeli olarak kaldırılması, **şeklinde belirlenmişti.**

Hükümetin uygulama sonuçlarına baktığımızda ise görülen tablo şu şekildedir: Vergi oranlarında bazı indirimler yapılmasına rağmen, istisna ve muafiyetler esastan ele alınamamış; vergi sistemi basit ve anlaşılır hale getirilememiş; vergilemede adaleti sağlamaya, kayıt dışı ekonomiyi kayıt altına almaya ve vergiyi tabana yaymaya yönelik bir mesafe kat edilememiş; vergi denetimde koordinasyon ve tarafsızlık temin edilememiş ve denetim kapasitesi niteliksel ve nicel olarak geliştirilememiştir.

## II. AKP HÜKÜMETLERİ BUGÜNE KADAR ÇOK SAYIDA VERGİ VE PRİM YAPILANDIRMASI YAPMAK ZORUNDA KALMIŞTIR

AKP Hükümetleri vergi affı uygulamasını gerektirmeyecek ortam oluşturulmasını ve af beklentilerinin ortadan kaldırılmasını sağlayacak düzenlemeler yapamamıştır. Aksine birçok düzenleme yapmıştır. Örneğin **25.2.2003** tarihli ve **4811** sayılı Vergi Barışı Kanunu, **22.2.2006** tarihli ve **5458** sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, **20/2/2008** tarihli ve **5736** sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanun, **13.11.2008** tarihli ve **5811** sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun ile yapılan düzenlemeler, kayıt dışı ekonomi ile ilgili af beklentilerini sürekli hale getirmiştir.

a) **4811 sayılı Vergi Barışı Kanunu,** 31.8.2002 tarihinden önceki dönemlere ait; 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergi, resim, harçlar, fon payı ve bunlara bağlı vergi cezaları ile gecikme faizleri ve gecikme zamlarını, 4306 sayılı Kanuna göre alınan eğitime katkı payı ve buna bağlı gecikme zammını, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre alınan ecrimisiller ve buna bağlı gecikme zamlarını ve Devlete ait olup Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerince tahsil edilen ve 6183 sayılı Kanun kapsamına giren alacakları kapsamak üzere çıkarılmıştır.

Aynı kanun, kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut olmayan ya da işletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için de af getirmiş; Devlete ait olup gümrük idareleri tarafından alınan gümrük vergileri, para cezaları ve gecikme zamlarını da kapsamına almıştı.

Bu düzenlemenin üstünden henüz bir yıl geçmeden 2003 Mali Yılı Bütçe Kanunu ile 4811 sayılı Kanundaki 9 taksit süresi 24 taksite çıkarılmış ve ilk taksiti ödeme süresi de 21.4.2003 tarihine kadar uzatılmıştır.

Yine 2004 yılında 5228 sayılı Kanunla aksatılan taksitlerin %10 fazlası ile ödenmesi şartı (4811 sayılı Kanundaki hüküm) %5 fazlası şeklinde değiştirilmiştir.

Görüşülmekte olan bu Torba Tasarı 4811 sayılı Kanun esas alarak hazırlanmıştır.

b) **5458 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun**un 1 inci maddesi, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre takip edilen, kamu sektörü işverenlerinin en son 14/4/2005 tarihine; özel sektör işverenlerinin ise

en son 31/3/2005 tarihine kadar ilgili mevzuatına göre ödemeleri gerektiği halde, bu Kanunda belirtilen başvuru süresinin sonuna kadar tahakkuk etmiş ve ödenmemiş olan sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi, idarî para cezası, sosyal yardım zammı borçlarının ve 31/3/2005 tarihi ve öncesinde biten özel bina inşaatı ve ihale konusu işlerden dolayı yeterli işçilik bildiriminde bulunmadığı anlaşılan veya yine bu tarihten önce bitmiş olan söz konusu işlerle ilgili olarak, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 gün içinde bu konuda müracaat edilmesi üzerine Sosyal Sigortalar Kurumunca yapılacak ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda yeterli işçilik bildiriminde bulunmadığı anlaşılan işverenlerin, fark işçilik tutarı üzerinden hesaplanacak borçlarının ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 85 inci maddesine göre prim ödeyen isteğe bağlı sigortalıların 1/5/2003 tarihinden 31/3/2005 tarihine kadar isteğe bağlı sigortalılıklarının devam ettiği süre içerisindeki prim borçları ile 506 sayılı Kanunun 86 ncı maddesine göre topluluk sigortasına tâbi olanların 31/3/2005 tarihine kadar olan malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait prim borçlarının; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içerisinde Kuruma yazılı olarak başvurmak şartıyla, bu madde ve 3 üncü madde hükümlerine göre yeniden yapılandırılacağını hükme bağlamıştır.

**31.5.2006** tarihli ve **5510** sayılı **Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa** 15.5.2008 tarihli ve 5763 sayılı kanunla eklenen geçici 23 ve 24 üncü maddelerle özel sektörün ve kamu kesiminin sosyal güvenlik kurumuna olan ve 5458 sayılı kanunla yapılandırılan prim borçları ve cezaları yeniden yapılandırılmıştır.

c) **5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanun,** 27.2.2008 tarihinden önceki dönemlere ait ikmalen, re'sen ve idarece yapılan tarhiyatların uzlaşma yolu ile tahsilini ve açılmış davalardan vazgeçilmesini; ecrimisil alacaklarında yeniden hesaplandırılan değer üzerinden uzlaşılmasını düzenlemekte; uzlaşma sağlanan alacaklara ilişkin taksitlerin, süresinde ödenmemesi ya da eksik ödenmiş olması halinde, süresinde ödenmemiş veya eksik ödenmiş taksit tutarı; son taksit ödeme süresi sonuna kadar, ödenmeyen ya da eksik ödenen taksitin son taksite ait olması halinde ise bu tutara son taksiti izleyen ayın sonuna kadar her ay ve kesri için ayrı ayrı % 5 oranında, tahsil tarihine kadar geçen süre için ise 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek ödeme emri tebliğine gerek kalmaksızın aynı Kanun hükümlerine göre cebren takip ve tahsil edileceğini hükme bağlamıştır.

d) **5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanunun amacı;** gerçek ve tüzel kişilere ait olup yurt dışında bulunan para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının ekonomiye kazandırılması ve taşınmazların kayda alınması ile yurt içinde bulunan, ancak

işletmelerin özkaynakları içinde yer almayan bu türden varlıkların sermaye olarak konulmak suretiyle işletmelerin sermaye yapılarının güçlendirilmesini sağlamak, **şeklinde belirlenmişti.**

Kanuna göre, gerçek veya tüzel kişiler, **1/10/2008** tarihi itibarıyla sahip olunan ve yurt dışında bulunan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazları, kanunun yayımlandığı tarihi **(Resmi Gazete 22.11.2008)** izleyen üçüncü ayın sonuna kadar **(22.2.2009)** TL cinsinden rayiç bedelle banka veya aracı kuruma bildirecekler ya da vergi dairelerine beyan edeceklerdi. Bu kıymetler, 213 sayılı Kanun uyarınca defter tutan mükellefler tarafından beyan tarihi itibarıyla kanuni defterlerine kaydedilecekti.

Gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri de Türkiye'de bulunan, ancak 1/10/2008 tarihi itibarıyla defter kayıtlarında işletmenin özkaynakları arasında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazları, kanunun yayımlandığı tarihi **(Resmi Gazete 22.11.2008)** izleyen üçüncü ayın sonuna kadar **(22.2.2009)** TL cinsinden rayiç bedelle vergi dairelerine beyan edecekler, bilanço esasına göre defter tutanlar kanuni defterlerine, taşınmazlar dışındaki varlıklarını banka ve aracı kurumlardaki hesaplara yatırmak suretiyle kaydederek pasifte özel fon hesabı açacaklardı. Bu fon hesabı beyan tarihinden itibaren altı ay içinde sermayeye ilave olunacaktı.

*25/6/2009 tarihli ve 5917 sayılı Kanunun 44 üncü maddesiyle; yukarıdaki "1/10/2008" tarihi "1/6/2009"; „Kanunun yayımlandığı ayı izleyen üçüncü ayın sonuna kadar" ibaresi de "30/9/2009 tarihine kadar" şeklinde değiştirilmiştir.*

Uzatılan bu süreler, *29/9/2009 tarihli ve 2009/15456 sayılı* ***Bakanlar Kurulu Kararı*** *Eki Kararın 1 inci maddesiyle; bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen bildirim ve beyan süreleri, 31/12/2009 tarihine kadar (bu tarih dahil)* ***yeniden*** *uzatılmıştır.*

Görüldüğü gibi 5811 sayılı kanunla belirlenen bildirim ve beyan süreleri önce kanunla sonra bakanlar kurulu kararı ile iki kez uzatılmıştır.

5811 sayılı Kanun kapsamında bildirilen veya beyan edilen bu varlıklar nedeniyle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı da yapılmayacaktı.

Şimdi, bütün bu uzatmalara rağmen, taahhütlerini yerine getirmeyenler için yeniden süre verilmekte ve başlamış incelemeler sonlandırılmakta, varsa incelemeye dayalı yapılmış tahsilâtların iade edilmesi öngörülmektedir. Maliye Bakanlığının, yapılan tüm düzenlemelerde varsa yapılmış tahsilâtları red ve iade etmek istemezken, burada niçin farklı davrandığını anlamak zordur.

Peş peşe yapılan ve; af, uzlaşma veya vergi incelemesinden muaf tutulma hakkı veren bütün bu düzenlemeler de yetmemiş olacak ki, yapılan en son düzenlemenin ardından henüz 2 yıl geçmişken, Hükümet ödenmeyen vergi ve cezalarda tarihin en kapsamlı affını gündeme getirmek zorunda kalmıştır.

Kapsamın bu kadar geniş tutulmasında, her fırsatta seçim yatırımı yapmadığını söyleyen Hükümetin Haziran 2011 seçimlerini düşünmesi önemli ölçüde etkili olsa da, **asıl neden AKP'nin ülkeyi yönetemediği gerçeğidir.**

## III. AKP YENİDEN YAPILANDIRMANIN BİR AN ÖNCE YASALAŞTIRILMASINI İSTEMEMİŞTİR

Krizin vatandaşlar üzerindeki tahribatını azaltmak için, kriz esnasında, CHP olarak, borçların yeniden yapılandırılması gerektiğini ısrarla söylenmemize rağmen, bu konuda Hükümeti harekete geçirmek ne yazık ki mümkün olamamıştır.

Hükümetin aklına bu konu, vatandaşların sıkıntılarını gidermek için değil, Anayasa Referandumunda oylarını alabilmek için gelmiş; oylarını aldıktan sonra da altı ayda konuyu TBMM'ne taşıyabilmiştir.

Gündeme getirilen bu Af Tasarısı ile Hükümetin bu defa bir başka istismar peşinde olduğu görülmektedir.

Hükümet, *'nasıl olsa muhalefet de vatandaşların borçlarının hafifletilmesine karşı çıkmıyor, o zaman ben de bu paketin arkasına ne takarsam geçer* 'anlayışı içindedir. Bu anlayış doğru ve etik bir anlayış değildir. Ancak iktidarın bu tavrı ile ilk kez karşılaşıyor da değiliz.

Nitekim, Hükümet, yargıyı ele geçirmeyi hedefleyen son anayasa değişiklikleri içine de muhalefetin ve milletin karşı çıkmayacağı maddeleri koyduğu henüz hafızalardan silinmiş değildir. Hükümete göre mademki bu proje başarıya ulaşmıştır, o zaman aynı taktiği uygulamada büyük fayda vardır.

Hükümet, bu düşüncelerle hazırladığı ve kapsamını genişlettiği Tasarıyı, af konusunun ilk kez gündeme getirildiği tarihten 4-5 ay sonra Aralık başında TBMM'ne sunabilmiştir. İçinde 21 maddesi afla ilişkili olan **Hükümet Tasarısı** 7'si geçici madde olmak üzere **120** maddeden ibaretti.

**Komisyonun nihai olarak kabul ettiği metinde** ise madde sayısı 10'u geçici madde olmak üzere **234**'dür.

Gerek Tasarının komisyonda yapılan ilk görüşmeleri sırasında gerek alt komisyon aşamasında gerekse üst komisyonda tekrar tekrar Tasarı ile ilgili olarak Hükümete şunları söyledik:

Kriz sırasında, gelin vatandaşların borçlarını yeniden yapılandıralım dedik, dinlemediniz. Krizde birçok vatandaşımızın işlerini kaybetmelerine ve işsiz kalmalarına seyirci kaldınız. Şimdi gecikmeyle gündeme getirdiğiniz af konusunun peşine bir sürü maddeyi takarak işi yeniden yokuşa sürüyorsunuz. TBMM'nin gündemi belli. Vatandaşın beklemeye tahammülü kalmadı. TBMM Aralık ayında Bütçeyi görüşmek zorunda. Ocak ayında, muhalefetin iyi niyetli yaklaşımı ile 1500'ü aşkın maddeden ibaret Türk Ticaret Kanunu ve yine 500'ü aşkın maddeyi içeren Borçlar Kanunu ve bu kanunlarla ilişkili usul hükümlerinin görüşülüp yasalaşması ve bundan sonraki döneme kalmaması ihtimali doğmuştur. Ardından da 2011 seçimlerinin takvimi başlayacaktır. Gelin, Tasarının affı ilgilendiren 21 maddesini ayıralım, bir iki gün içinde komisyondan geçirelim, ardından da bütçe görüşmeleri başlamadan Genel Kurulda da görüşüp yasalaştıralım.

Hükümet bizim bu iyi niyetli adımımıza ne yazık ki karşılık vermemiştir.

Hükümet alt komisyon aşamasında ayrı bir taktik daha uygulamıştır. Tasarıdan bazı maddelerin çıkarılmasını kabul edeceğini belirterek, sözde muhalefetin isteğini yerine getiriyor görüntüsü vermek istemiştir.

Sözde taviz vererek çıkarmayı kabul ettiği maddelerden sadece biri özelleştirme ile ilgili olanı, bizim ana itirazlarımız arasında yer almaktaydı. Bilindiği gibi bu madde özelleştirmelerle ilgili verilmiş yargı kararlarının idare tarafından uygulanmayacağını hükme bağlamaktaydı.

Tasarıdan çıkaracağını söylediği maddelerden biri ise, bizim CHP olarak talep etmediğimiz, aksine görüşülmesinden yana olduğumuz, kamuda uzman maaşlarının eşitlenmesine ilişkin olanıydı. Biz CHP olarak, uzmanların bu haklı talebinin, kamu çalışanları ve emeklileri arasında var olan diğer ücret dengesizlikleriyle birlikte ele alınıp komisyonda görüşülmesinde ısrarcı olduk.

Hükümet, hem çalışanlar hem de emekliler arasındaki ücret dengesizliklerini gün yüzüne çıkaran bu maddenin tartışılmasından hoşlanmamış olacak ki kendisi Tasarıdan çıkarmak istemiştir. Bunu yaparken de etik davranmamış, söz konusu girişimi muhalefetin talebi üzerine yaptığını söyleyerek maddenin Tasarıdan çıkarılma girişimini muhalefetin üstüne yıkmaya kalkışmıştır.

Bu oyunu bozulan Hükümet, maddenin tümüyle Tasarıdan çıkarılması yerine beklentisi olan kesimleri oyalamak amacıyla alt komisyonda bir değişiklik yaparak eşitlik ve adalet bekleyen uzmanlara "pantolon uyduramadık, gömlek verelim"

dercesine, yeni talep sahiplerini 2 nci grup uzmanlarla eşitlemek istemiştir. Ne var ki üst komisyonda sayın Bakan Hayati Yazıcı bu madde ile ilgili olarak stratejik bir hata yaptığını ifade ederek maddenin tümüyle Tasarıdan çıkarılmasını sağlamıştır. Bu nedenle eşitlik ve adalet bekleyen kamudaki uzmanların bu hayalleri bir başka bahara kalmıştır.

Gece yarılarına kadar süren alt komisyon çalışmaları haftalarca sürmüştür.

Tasarının üst komisyonda görüşülmeye başlandığı aşamada da ilk 21 maddenin Tasarıdan ayrılarak görüşülüp bir an önce yasalaştırılması tekrar önerilmiş olmasına rağmen, Hükümet Tasarının tüm maddelerinin birlikte görüşülmesi ısrarını sürdürmüştür.

Hükümetin bu tavrı, Tasarının yasalaşmasının seçime yakın bir zamana kalmasını istediği izlenimini vermiştir. Zira, Tasarının görüşmelerinin üst komisyonda tamamlanmasının haftalar alacağı daha baştan belli idi ve nitekim öyle de oldu.

Eğer Hükümet bizim önerimizi kabul edip yeniden yapılandırmaya ilişkin maddeleri diğer maddelerden ayırmış olsaydı, bütçe görüşmeleri arasında bir iki gün içinde bu maddeler görüşülüp yasalaştırılmış olacaktı.

Gerek alt gerekse üst komisyonun CHP'li üyeleri olarak, Tasarının eksiksiz ve uygulanabilir bir biçimde yasalaşması konusunda elimizden gelen her türlü yapıcı çabayı gösterdiğimiz ve katkıyı vermeye çalıştığımız inkâr edilemez.

Buna rağmen, Tasarının yasa hazırlama tekniğine tam uygun hale getirilebildiğini söylemek yine de mümkün değildir.

## IV. BU *„TORBA TASARI"* YASA YAPMA TEKNİĞİNE UYGUN OLARAK HAZIRLANMAMIŞTIR VE GENEL KURULDA TEMEL YASA OLARAK GÖRÜŞÜLEMEZ

Şimdi de Tasarıya niçin Torba Tasarı denildiğine ve CHP olarak ana itiraz noktalarımıza işaret etmek istiyoruz. Ayrıntılı itiraz noktalarımıza, karşıoy yazımızın aşağıdaki bölümlerinde maddeler itibariyle ayrıca yer verilecektir.

10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Kanunun 2, 8 ve 33 üncü maddelerine dayanılarak Bakanlar Kurulu'nca 19/12/2005 tarihinde kararlaştırılan ve 17 Şubat 2006 Tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan *"Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik"*in 17 nci maddesinde; **konu itibarıyla aralarında bağlantı bulunması sebebiyle birden fazla mevzuatta düzenleme yapılmasını gerektiren hâller dışında**, bir çerçeve taslak ile birden fazla düzenlemenin hükümlerinde değişiklik yapılamayacağı, yapılacak değişikliklerin her düzenleme için ayrı ayrı çerçeve taslaklar ile yapılacağı;

değiştirilmesi öngörülen maddelerin birden fazla olması durumunda bunların tek bir çerçeve madde içinde değil, her biri ayrı çerçeve maddeler ile düzenleneceği, hükme bağlanmıştır.

TBMM İçtüzüğünün *'Komisyonların yetkisi, toplantı yeri ve zamanı'* başlıklı 35 inci maddesinde de, **komisyonların, kendilerine havale edilen kanun tasarı veya tekliflerini aynen veya değiştirerek kabul veya red edebilecekleri**; birbirleriyle ilgili gördüklerini birleştirerek görüşebilecekleri; kanun teklif edemeyecekleri, **kendilerine havale edilenler dışında kalan işlerle uğraşamayacakları** emredilmektedir.

Hükümet Tasarısı yukarıdaki hukuk kurallarına aykırı bir biçimde **120** madde halinde ve Torba Tasarı şeklinde TBMM'ne sevk edilmişken, alt ve üst komisyonda yukarıda yer alan hukuk kurallarına aykırı bir şekilde yapılan eklemelerle madde sayısı **234'e** çıkmıştır.

Madde sayısı artışının bir kısmı, Torba Tasarıda yer alan maddelerin mevzuat hazırlama yönetmeliğine uygun hale getirilmek üzere ayrıştırılmasından kaynaklansa da, alt ve üst komisyonda Tasarıya birçok yeni madde eklendiği de açıktır. Nitekim, **17 nci maddeye** Hükümet Tasarısında olmayan **15** yeni konu dahil edilmiştir. Yine **Tasarıya,** Hükümet Tasarısında yer almayan **4'ü geçici** madde olmak üzere **86 yeni madde** eklenmiştir. Böylece komisyonda eklenen madde sayısı **101'e** ulaşmıştır. Hükümet tasarısında yer alan ancak komisyonda çıkarılan madde sayısı da 4'dür.

**Alt ve üst komisyon kendisine havale edilen tasarıyı mevzuat ve İçtüzük çerçevesinde olgunlaştırmak yerine, adeta oturup yeni kanun teklifi hazırlamıştır.**

Gerçekten de hem Tasarıda hem de alt ve üst komisyonun kabul ettiği metinlerde yasaların hazırlanması ve komisyonlarda görüşülmesiyle ilgili hukuk kurallarına aykırı bir şekilde yer alan maddelerin ayıklanması ve amme alacaklarının yeniden yapılandırılması ile doğrudan yapılandırmayla ilgili maddelerin görüşülüp karara bağlanması gerekirken bu zorunluluğa uyulmamıştır.

Bu zorunluluğa uyulması gerektiği hem alt komisyon hem de üst komisyon çalışmaları sırasında dikkate getirilmiş ve aksi davranışın, mevzuatın belirlediği ahval dışına çıkarak görevi kötüye kullanma suçu oluşturacağı hatırlatılmış olmasına rağmen, iktidar grubu bildiğini yapmayı sürdürmüştür.

Yukarıda sıralanan mevzuat hükümleri çerçevesinde, üst komisyonun kabul ettiği metinde yer alan, ancak bu Tasarıdan ayrılarak başka kanun tasarı ve teklifleri ile TBMM'nin ilgili komisyonlarına havale edilmesi gereken pek çok madde bulunmaktadır.

**Tasarının 1-21 maddeleri ile 172 nci ve geçici 2 nci maddesi yeniden yapılandırmaya ilişkindir.**

Diğerlerinden;

- 22 nci maddesi ile geçici 4 üncü maddesi **Kabahatler Kanununu,**
- 23-53, 61-67, 167 ve 168 inci maddeleri ile geçici 1 inci maddesi **Sosyal Güvenlik Kurumunu,**
- 54, 55, 56, 57, 58, 59 ve 60 ıncı maddeleri **Karayolları Trafik Kanununu,**
- 68-82 inci maddeleri **Çalışma Hayatını,**
- 83 ve 84 üncü maddeleri **Gelir Vergisi Kanununu,**
- 85 inci maddesi **Vergi Usul Kanununu,**
- 86 ncı maddesi **Damga Vergisi Kanununu,**
- 87 nci maddesi **Harçlar Kanununu,**
- 88 ve 89 uncu maddeleri **KDV Kanununu,**
- 90, 91 ve 92 nci maddeleri **Özel Tüketim Vergisi Kanununu,**
- 93, 94 ve 95 inci maddeleri ile geçici 5 inci maddesi **Kurumlar Vergisi Kanununu,**
- 96, 97 ve 98 inci maddeleri **Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameyi,**
- 99, 100 ve 101 inci maddeleri **Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununu,**
- 102-121 inci maddeleri **Devlet Memurları Kanununu,**
- 122 nci maddesi **375 sayılı KHK'yi,**
- 123, 124 ve 125 inci maddeleri **399 sayılı KHK'yi,**
- 126 ncı maddesi **631 sayılı KHK'yi,**
- 127 nci maddesi **190 sayılı KHK'yi,**
- 128 inci maddesi **Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunu,**
- 129 uncu maddesi **Belediye Teşkîlatı Olan Yerleşim Yerlerine İçme, Kullanma ve Endüstri Suyu Temini Hakkında Kanunu,**
- 130 ve 131 inci maddeleri **Yeraltı Suları Hakkında Kanunu,**
- 132 nci maddesi **Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunları,**
- 133 üncü maddesi **Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameyi,**
- 134 üncü maddesi **İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunu,**
- 135-139 uncu maddeleri **Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanunu,**
- 140 ncı maddesi **Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunu,**
- 141 inci maddesi **Gümrük Kanununu,**
- 142 nci maddesi **Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunu,**

- 143 üncü maddesi **Konut Edindirme Yardımı Hak Sahiplerine Ödeme Yapılmasına Dair Kanunu,**
- 144 üncü maddesi **Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi Kullandırılmasına Dair Kanunu,**
- 145 inci maddesi **Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanunu,**
- 146-154 üncü maddeleri **Bankacılık Kanununu,**
- 155–162 nci maddeleri **Sermaye Piyasası Kanununu,**
  163-166 ncı maddeleri **Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununu,**
- 169 uncu maddesi **6183 sayılı Kanunu,**
- 170 inci maddesi **Mahalli İdarelerin İhtiyaç Fazlası İşçilerine İlişkin Hükümlerini,**
- 171 inci maddesi **Bazı Mahalli İdarelerin Borç ve Alacaklarının Takas ve Mahsubunu,**
- 173 üncü maddesi **Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunu,**
- 174-177 nci maddeleri **Yükseköğretim Kanununu,**
- 178 inci maddesi **Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi Hakkında Kanunu,**
- 179 uncu maddesi **Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunu,**
- 180-182 nci maddeleri ile geçici 7 nci maddesi **Kamu İhale Kanununu,**
- 183 ve 184 üncü maddeleri **Siyasi Partiler Kanununu,**
- 185 ve 186 ncı maddeleri **Orman Kanununu,**
- 187 nci maddesi **Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameyi,**
- 188 ve 189 uncu maddeleri **Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunu,**
- 190 ıncı maddesi **Köy Kanununu,**
- 191 inci maddesi **Kaçakçılıkla Mücadele Kanununu,**
- 192 nci maddesi **Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunu,**
- 193 üncü maddesi **Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunu,**
- 194 üncü maddesi **Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununu,**
- 195 inci maddesi **Telgraf ve Telefon Kanununu,**
- 196 ncı maddesi **Milli Prodüktivite Merkezi Kuruluş Kanununu,**
- 197 nci maddesi **Kat Mülkiyeti Kanununu,**
- 198 inci maddesi **Avukatlık Kanununu,**
- 199 uncu maddesi **Turizm Teşvik Kanununu,**
- 200 üncü maddesi **Emniyet Teşkilatı Kanununu,**
- 201-204 üncü maddeleri **Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunu,**

- 205 inci maddesi **İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanunu,**
- 206 ncı maddesi **Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunu,**
- 207 nci maddesi **Eğitime Katkı Payını,**
- 208 inci maddesi **Elektrik Piyasası Kanununu,**
- 209 uncu maddesi **Şeker Kanununu,**
- 210 uncu maddesi **Doğal Gaz Piyasası Kanununu,**
- 211 inci maddesi **Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunu,**
- 212 ve 213 üncü maddeleri **Vakıflar Kanununu,**
- 214 üncü maddesi **Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunu,**
- 215-219 uncu maddeleri **Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunu,**
- 220 nci maddesi **Borçlar Kanununu,**
- 221 inci maddesi **Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlemesi Hakkında Kanunu,**
- 222 nci maddesi **4916 sayılı Çeşitli Kanunlarda ve Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunu,**
- Geçici 3 üncü maddesi **Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunu,**
- Geçici 6 ncı maddesi **Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunu,**
- Geçici 8 inci maddesi **Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununu,**
- Geçici 9 uncu maddesi **Gelir İdaresi Başkanlığını,**
- Geçici 10 uncu maddesi **İller Bankasını,**

ilgilendirmekte olup başka çerçeve kanun tasarı veya tekliflerinde yer almaları gerekmektedir.

173 ve izleyen çerçeve maddelerin tamamı Tasarıya Komisyon aşamasında eklenmiştir.

Tasarının 68-82 nci maddelerinde yer alan ve **Çalışma Hayatını** ilgilendiren düzenlemelerin de ilgili komisyon olan Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda görüşülmesi gerektiğini önemle vurgulamak durumundayız.

Çalışma Hayatını ilgilendiren yasa tasarı ve teklifleri ile ilgili olarak sosyal tarafların önceden görüşlerinin alınması çalışma barışının bozulmaması için bir zorunluluktur.

İş Kanununun Üçlü Danışma Kurulu başlığını taşıyan 114 üncü maddesine göre, çalışma barışının endüstri ilişkilerinin geliştirilmesinde, çalışma hayatıyla ilgili mevzuat çalışmalarının ve uygulamalarının izlenmesi amacıyla Hükümet, işçi ve

işveren konfederasyonları arasında etkin danışmayı sağlamak üzere temsile dayalı olarak kurulmuş bulunan Üçlü Danışma Kurulu'nun Tasarı konusunda hiç bilgilendirilmemesi, taslakların konfederasyonlara gönderilip görüşlerinin alınmaması manidar olduğu kadar, ülkemizin taraf olduğu Üçlü Danışmaya İlişkin 144 sayılı İLO Sözleşmesine ve sosyal diyaloga da aykırıdır.

Üstelik Ekonomik ve Sosyal Konseyi anayasal bir kurum haline getirdikten sonra bu konuların söz konusu konseyde görüşülmeden TBMM'nin gündemine getirilmiş olması iktidarın ayrı bir samimiyetsizlik örneğidir.

Tasarının Çalışma Hayatını ilgilendiren maddeleri ile ilgili olarak önceden sosyal tarafların görüş ve mutabakatlarının alınmadığı alt komisyon çalışmaları sırasında ortaya çıkmıştır.

Ulusal istihdam belgesi çalışmaları kapsamında sermaye kesimleri tarafından dile getirilen asgari ücretin düşürülmesi, esnek çalışmanın yaygınlaştırılması gibi önerilerinin Tasarıda yer bulmasının sayın bakan tarafından tüm sosyal tarafların mutabakatıymış gibi takdim edilmesine ise söylenecek söz bulunamamaktadır.
Öte yandan, Tasarının Çalışma Hayatını ilgilendiren bölümlerini görüşmek komisyonumuzun yetkisinde de değildir.

Öte yandan, bir kanunla ilgili olarak değiştirilmesi öngörülen maddelerin birden fazla olması durumunda, bunların tek bir çerçeve madde içinde değil, her birinin ayrı çerçeve maddelerde düzenlenmesi gerektiği yolundaki eleştirimizi dikkate alan komisyon, 17 nci madde hariç, diğer maddelerde redaksiyon yetkisine dayanarak gerekli düzeltmeleri yapmıştır. Bu düzeltmelerden sonra Tasarı **10'u geçici** olmak üzere **234** maddeden oluşmuştur.

Eleştirimiz doğrultusunda, 17 nci maddenin de 38 ayrı çerçeve madde halinde düzenlenmesi gerekmektedir. Bu maddeler de ilave edildiğinde Tasarının madde sayısı gerçekte **271'**e ulaşmaktadır.

Görüldüğü gibi Torba Tasarı içinde 17 nci madde, başka bir torba olarak yerini korumuştur.

**Öte yandan,** Hükümet bu Tasarıyı da kısa sürede yasalaştırmak amacıyla TBMM İçtüzük hükümlerine aykırı bir biçimde "Temel Kanun" olarak görüşmek için Genel Kurul'un onayını almak isteyecektir.

**TBMM İçtüzüğünün "Temel kanunlar " başlıklı 91 inci maddesinde,** "Bir hukuk dalını sistematik olarak bütünüyle veya kapsamlı olarak değiştirecek biçimde genel ilkeleri içermesi; kişisel veya toplumsal yaşamın büyük bir bölümünü ilgilendirmesi; kendi alanındaki özel kanunların dayandığı temel kavramları göstermesi, özel

kanunlar arasında uygulamada ahenk sağlaması, düzenlediği alan yönünden bütünlüğünün ve maddeler arasındaki bağlantıların korunması zorunluluğunun bulunması; önceki yasalaşma evrelerinde de özel görüşme ve oylama usulüne bağlı tutulması gibi özellikleri taşıyan kanunları ve İçtüzüğü bütünüyle veya kapsamlı olarak değiştiren veya yürürlüğe koyan tasarı veya tekliflerin Genel Kurulda bölümler halinde görüşülmesine ve her bölümün en çok otuz maddeyi geçmemek kaydıyla hangi maddelerden oluşacağına Hükümetin, esas komisyonun veya grupların teklifi, Danışma Kurulunun oybirliği ile önerisi üzerine Genel Kurulca karar verilebilir." denilmektedir.

Yukarıda geneli üzerinde yapılan açıklamalar ve İçtüzüğün açık hükmü karşısında bu Tasarının "Temel Kanun" kabul edilerek görüşülmesi hukuka açıkça aykırı olacaktır.

## V. TORBA TASARININ YENİDEN YAPILANDIRMAYA İLİŞKİN HÜKÜMLERİ

### a) Yeniden Yapılandırma Kapsamına Giren Alacaklar

1. Vergi Usul Kanunu kapsamına giren; vergi, resim, harç ve fon payları ile eğitime katkı payı ve vergi cezaları,

2. 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre vergi dairelerince takip edilen devlete, il özel idarelerine ve belediyelere ait; vergi, resim, harç, ceza tahkik ve takiplerine ait muhakeme masrafı, vergi cezası, para cezası gibi **asli**; gecikme zammı, faiz gibi **fer'i** amme alacakları,

3. Askerlik Kanunu, Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, Milletvekili Seçimi Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu, Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, Karayolu Taşıma Kanunu ve Nüfus Hizmetleri Kanunu gereğince verilen **idari para cezaları** *(burada ve Tasarının başka maddelerinde sayılmayan idari para cezaları kapsama girmemektedir),*

4. Yukarıda sayılanlar dışında kalan ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi **31/12/2010** tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan **asli ve fer'i amme alacakları** (*adli ve idari para cezaları* ***ile*** *Petrol Kanununa istinaden alınan Devlet hissesi ve Devlet hakkı, Şeker Kanununa istinaden alınan şeker fiyat farkı, Milli Korunma Suçlarının Affına Milli Korunma Teşkilat Sermaye ve*

*Fon Hesaplarının Tasfiyesine ve Bazı Hükümler İhdasına Dair Kanuna istinaden alınan akaryakıt fiyat istikrar payı ve akaryakıt fiyat farkı, Maden Kanununa istinaden alınan Devlet hakkı ve özel idare payı ile madencilik fonu, Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye istinaden alınan kılavuzluk ve römorkörcülük hizmet payları hariç),*

5. Gümrük vergileri ile Gümrük İdaresince kesilen idari para cezaları,
6. Sosyal güvenlik primleri ile SGK tarafından kesilen idari para cezaları,
7. İl özel idarelerinin çeşitli harç ve katılma payı gibi asli ve fer'i amme alacakları *(idari para cezaları ile madenlerden alınan özel idare payları hariç),*
8. Belediyelerin vergi ve vergi cezaları ile 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen asli ve fer'i amme alacakları, tarifeden doğan ücret ve su kullanımından kaynaklanan alacakları *(idari para cezaları ile madenlerden alınan belediye payları hariç),*
9. Büyükşehir belediyelerinin su ve atık su alacakları,
10. Yurt-Kur'un öğrenim ve katkı kredisi alacakları,
11. TRT'nin elektrik enerjisi satış bedeli payı ve bandrol ücretlerinden kaynaklanan alacakları,
12. KOSGEB'in desteklerden kaynaklanan alacakları,
13. TEDAŞ'ın elektrik alacakları,
14. TOBB, TÜRMOB, Türkiye Barolar Birliği, Esnaf ve Sanatkârlar Odası, İhracatçı Birlikleri ve diğer meslek kuruluşlarının oda aidat alacakları,
15. OSB'nin elektrik ve su bedeli ile yönetim aidatı alacakları,
16. Türkiye Halk Bankası, T.Emlak Bankası, T.C. Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığı ile Geliştirme ve Destekleme Fonundan kullandırılan afet kredileri ve diğer alacaklar,
17. Orman köylülerine ve kooperatiflerine ORKÖY Fonundan kullandırılan kredi alacakları,
18. DSİ'nin yeraltı suyu sulama tesisleri ve şebekelerine yaptığı yatırım bedeli alacakları,
19. Kültür ve Tabiat Varlıkları Kanunu kapsamında kullandırılan kredilerden doğan alacaklar,
20. Tarımsal amaçlı kooperatiflere veya bu kooperatiflerin ortaklarına kullandırılan Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından kullandırılan tarımsal kredilerden doğan alacaklar,
21. Tarım reformu kapsamında dağıtımı yapılan arazilere ilişkin olarak arazi bedellerinden doğan alacaklar,
22. Sulama birliklerinin tarımsal sulamadan kaynaklanan alacakları,
23. Hazinenin irtifak hakkı, kullanma izni, kesin tahsis, kesin izin ve kira alacakları,
24. Orman Genel Müdürlüğünün arazi tahsis bedeli, ağaçlandırma bedeli vb. ile kira alacakları,

25. SGK'nın kira alacakları,
26. Vakıflar Genel Müdürlüğünün kira alacakları,
27. İl özel idareleri ve belediyelerin irtifak hakkı ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan kullanım bedelleri ve hasılat payları alacakları,
28. Özel radyo ve televizyon kuruluşlarınca RTÜK'e ödenmesi gereken reklâm gelirleri payı ile eğitime katkı payı alacakları,
29. Askeri okullar ve polis okulları ile ilişiği kesilenlerin ve mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirmeyenlerin öğrenim giderlerine ilişkin tazminat borçları,

**b) Yeniden Yapılandırmada Amme Alacakları İçin Esas Alınan ve Komisyon Tarafından Benimsenen Tarihler**

1. *Vergiler (Gümrük vergileri dahil) aşısından;*

   a. **31.12.2010** tarihinden önceki dönemlere ait olanlar,
   b. Beyannamesi **31.12.2010** tarihine kadar verilmesi gerekenler,
   c. 2010 yılına ilişkin olup **31.12.2010** tarihinden önce tahakkuk eden emlak vergisi, çevre temizlik vergisi ve motorlu taşıtlar vergisi gibi vergi alacakları.

2. *Vergi dairelerince 6183 sayılı kanuna göre takip edilen ve vadesi **31.12.2010** tarihinden önceye rastlayan asli ve fer'i amme alacakları,*

3. *Sosyal güvenlik primleri açısından;*

   a. **Kasım 2010** ve önceki aylara ait olup kapsama giren her türlü prim alacakları,
   b. **31.12.2010** tarihine kadar işlenen fiillere ilişkin idari para cezaları,

Tasarı amme alacaklarını yeniden yapılandırmada **31.7.2010** tarihini milat olarak almıştı.

Hükümet af sözcüğünü telaffuz ettikten hemen sonra yasayı çıkaramadığı için 31.7.2010 tarihinden sonra kapsama giren amme alacaklarında yeni birikimler olması kaçınılmazdı. Biriken bu borçların, yeniden yapılandırmanın başarıya ulaşmasına engel olmaması için milat olarak 31.7.2010 tarihinin değil de 31.12.2010 tarihinin esas alınmasının daha yerinde olacağı hem alt komisyon hem de üst komisyon aşamasında söylenmiş ve bu doğrultuda değişiklik önergeleri verilmiş olmasına rağmen bu önerilerimizin komisyonun AKP'li üyelerine kabul ettirilmesi mümkün olamamıştı.

Ancak, Hükümet üst komisyon çalışmaları tamamlanmak üzere iken verdirdiği değişiklik önergeleri ile bizim kendilerine daha önce önerdiğimiz 31.12.2010 tarihini milât olarak kabul etmiştir. Yanlıştan geç de olsa dönmüş olmalarını bir gelişme olarak değerlendiriyoruz.

Yukarıda yapılan açıklamalarda Hükümetin 31.7.2010 olarak önerdiği tarihler komisyonca kabul edilen önergeler dikkate alınarak 31.12.2010 şeklinde değiştirilmiştir.

**c) Yeniden Yapılandırmanın Temel Koşulları**

Borçluların Tasarının getirdiği yeniden yapılandırma imkânından faydalanabilmeleri için öncelikle dava açmamış olmaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve Tasarı ile yeniden hesaplanacak olan borçlarını 36 ay içinde 18 eşit taksitte ödemeleri gerekmektedir. Yani iki ayda bir taksit ödeyeceklerdir.

Borçlular bu ödemeler yaparken, cari döneme ilişkin vergi ve primlerini de aksatmadan ödemek zorunda kalacakları gibi matrah artırımında bulunmuşlarsa ayrıca buna ilişkin vergilerini de yine aksatmadan ödeyeceklerdir. Her bir vergi türü itibariyle yılda iki taksit aksatma hakkı verilmektedir. Aksatılan taksitlere ilişkin mevcut mevzuata göre hesaplanacak cezalar da ayrıca tahsil edilecektir.

Bu koşullar yerine getirilemediğinde yeniden yapılandırma bozulacak ve kalan borca 6183 sayılı kanunun öngördüğü gecikme cezasının iki katı tutarında gecikme cezası uygulanacaktır.

**d) Bulundukları Aşamaya Göre Yeniden Yapılandırmanın Özel Koşulları**

1. *Kesinleşmiş alacaklarda;*
   a. Alacak asılları ile alacak aslına bağlı olmayan cezaların % 50'sinin,
   b. Kapsam dahilindeki idari para cezalarının tamamının,
   c. SGK tarafından uygulanan idari para cezalarının % 50'sinin,
   d. Halen takip edilen gecikme faizi, gecikme zammı ve gecikme cezası yerine Tasarının benimsediği TEFE/ÜFE oranının uygulanması ile hesaplanacak yeni tutarının,

   ödenmesi istenmektedir.

2. *İhtilaflı alacaklarda;*
   a. **İhtilaf vergi mahkemesinde ise** alacak asıllarının % 50'sinin ve fer'ilerin TEFE/ÜFE esasına göre hesaplanan kısmının ödenmesi gerekmektedir.
   b. **İhtilaf böge idare mahkemeleri veya Danıştay'da** olup;
      1. Son karar **tarhiyatın terkini yönünde ise,** alacak aslının % 20'si ile fer'ilerin TEFE/ÜFE esasına göre hesaplanan kısmının,
      2. Son karar **tarhiyatın kısmen veya tamamen tasdiki yönünde ise,** tasdik edilen alacak aslının tamamı ile fer'ilerin TEFE/ÜFE esasına göre hesaplanan kısmının,

      ödenmesi gerekmektedir.

   c. **Asla bağlı olmayan vergi cezaları** ile gümrük idaresinin kestiği idari para cezalarında;
      1. (2)(a)'daki durumda % 25'inin,
      2. (2)(b)/1'deki durumda %10'nun,

      ödenmesi gerekmektedir.

   **d.** (c) kapsamı dışında olup kanun kapsamına giren **diğer idari para cezalarında;**
      1. (2) (a)'daki durumda % 50'sinin
      2. (2) (b)/1'deki durumda % 20'sinin,

      ödenmesi gerekmektedir.

   e. **SGK'nın prim alacak asıllarında** herhangi bir indirim yapılmamakta, idari para cezalarının % 25'i ile fer'ilerin TEFE/ÜFE esasına göre hesaplanan kısmının ödenmesi gerekmektedir.

3. *İnceleme ve tarhiyat safhasındaki alacaklarda;*
   a. Başlanılmış vergi incelemeleri tamamlandıktan sonra;
      1. Tarhedilen vergilerin % 50'sinin,
      2. Kanunun yayımlandığı tarihe kadar gecikme faizinin TEFE/ÜFE esasına göre hesaplanan kısmı ile dava tarihine kadar mer'i mevzuata göre hesaplanacak gecikme faizinin,
      3. Vergi aslına bağlı olmayan cezaların % 25'nin,

      ödenmesi gerekmektedir.

   b. Ödemeler ikişer aylık dönemler halinde 6 eşit taksitte yapılacaktır.
   c. Matrah artırımında bulunan mükellefler hakkında incelemeler bir ay içinde tamamlanacaktır.

4. *Pişmanlık beyanları üzerine yapılan tarhiyatta;*
   a. Verginin tamamı ile
   b. Pişmanlık zammı ve gecikme faizi yerine TEFE/ÜFE esasına göre hesaplanan kısmının,
   ödenmesi gerekmektedir.

5. *Süresinde verilmeyen emlak vergisi beyanları ile ilgili olarak beyan edilen tutarlar üzerinden hesap edilen;*
   a. Emlak vergisi ve taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamının ve
   b. Fer'ilerin TEFE/ÜFE esasına göre hesaplanan kısmının,
   ödenmesi gerekmektedir.

**e) Matrah Artırımına İlişkin Hükümler**

2006-2009 dönemi için gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine matrah artırımı, gelir stopaj ve KDV mükelleflerine de vergi artırımı imkanı getirilmek suretiyle yapılacak incelemelerden muaf tutulma hakkı tanınmaktadır.

Hükümet Tasarısında gelir ve kurumlar vergisi için asgari artırım yüzdesi ve tutarları (TL olarak) şöyleydi:

| Yıllar | Asgari Artırım % | Gelir Vergisi Asgari Artırım | Kurumlar Vergisi Arıtım Tutarı |
|---|---|---|---|
| 2006 | 30 | 10.000 | 30.000 |
| 2007 | 25 | 12.000 | 36.000 |
| 2008 | 20 | 15.000 | 45.000 |
| 2009 | 15 | 20.000 | 60.000 |

İlgili yıl için yapılması gereken matrah artırımı hesaplanırken iki koşul birlikte aranacaktır. Birinci koşulda, mükellefin beyanına ilgili yıl için öngörülen asgari artırım yüzdesi uygulanacaktır. İkinci koşul olarak ise, oran uygulanarak bulunan rakamın ilgili yıl için belirlenen asgari beyan tutarından düşük olmaması aranacaktır. Örneğin 2009 yılında 100.000 TL beyan eden bir gelir vergisi mükellefinin oran cinsinden beyan etmesi gereken asgari matrah artırım tutarı 100.000 * % 15= 15.000 TL'dir. 2009 yılı için oran cinsinden hesap edilen miktarın 20.000 TL'den az olmaması gerektiğinden, artırılacak tutar 20.000 TL'ye yükseltilmesi gerekecektir.

Alt komisyon müzakereleri sırasında Tasarıda yıllar itibariyle belirlenen asgari matrah artırımlarının bir esasa dayandırılmadığı ortaya çıkmıştır.

Nitekim 2006 yılı rakamları baz alınarak izleyen yıllara ait talep edilen matrah artırımları ilgili yıl enflasyonu dikkate alınarak yeniden hesaplandığında daha düşük rakamlar olması gerektiği görülmüştür.

Ayrıca alt komisyon müzakerelerinde işletme hesabı esasına göre defter tutanlarla bilânço esasına göre defter tutanların aynı esasa tabi tutulmalarının adil olmayacağı ifade edilmiştir.

Maliye Bakanlığı bu eleştiri ve değerlendirmeleri dikkate alarak asgari olarak beyan edilmesi gereken matrah artırım tutarlarını asgari ücreti esas alarak yeniden tespit etmiş ve komisyonun çoğunluğunca da bu yeni rakamlar benimsenmiştir. Bu rakamlara ilişkin ayrıntılı açıklamalara ilgili çerçeve madde değerlendirilirken ayrıca yer verilecektir.

İlgili yıllarda yüksek gelir beyan edenlerin matrah artırımında da yüksek beyana zorlanması ve gerçek gelirlerini beyan edip hesaplanan vergilerini düzenli ödeyenleri teşvik edecek bir mekanizmanın Tasarıya dahil edilmemesi, bu Tasarının en zayıf yönlerinden biridir.

## VI. TORBA TASARININ YENİDEN YAPILANDIRMAYA İLİŞKİN DİĞER HÜKÜMLERİ

Tasarının çerçeve 17 nci maddesi Torba Tasarı içinde bir başka torbadır.

Tasarının bu maddesinde yeniden yapılandırmanın başlangıç tarihi olarak belirlenen **31.07.2010** tarihinin **31.12.2010** olarak değiştirilmesi önerimiz başlangıçta reddedilmiş olmasına rağmen, tekriri müzakere önergesi ile daha sonra bizim önerimize dönülmüştür.

Maddede öngörülen başvuru sürelerine birer ay ilave edilmesi ile 36 ay olarak belirlenen toplam ödeme süresinin 48 aya çıkarılması önerilerimiz ise komisyonun AKP'li üyelerinin oyları ile reddedilmiştir.

## VII. TORBA TASARININ MADDELER İTİBARİYLE ELEŞTİRİSİ

### ÇERÇEVE MADDE 2

Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gerekmektedir.

Kesinleşmiş alacaklarda alacağın aslından vazgeçilmemesi ve birikmiş fer'ilerinin TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak yeniden hesaplanması yerindedir.

Vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları ile gümrük vergisi aslına bağlı olmayan idari para cezalarının % 50'si istenirken Tasarının 1 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan kanunlara göre kesilen idari para cezalarının tamamının istenmesi hakkaniyete uygun değildir. Her iki durumda cezaların %50'si ile bu cezalara ait TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın talep edilmesi uygun olacaktır.

20/2/2008 tarihli ve 5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanunun 1 inci ve 2 nci maddeleri gereğince ödenmesi gerektiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan tutarların bu madde kapsamında ödenmesi halinde 5736 sayılı Kanun gereğince hesaplanan binde iki oranındaki faiz alacaklarının tamamından vazgeçilmektedir. Bu düzenleme aynı zamanda 5736 sayılı kanuna göre yapılan yapılandırmanın başarıya ulaşamadığının ve AKP Hükümetinin ekonomiyi yönetmede yetersizliğinin de bir itirafıdır.

Dahilde işleme rejimi gereği taahhütlerini yerine getirmeyenlerin durumu ekonomik kriz nedeniyle borçlarını vadesinde ödeyemeyenlerden farklı olduğundan madde kapsamından çıkarılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

**ÇERÇEVE MADDE 3-**

Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan amme alacaklarının yapılandırılması bu maddede düzenlenmiştir.

Söz konusu alacak fer'ilerinin TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak yeniden hesaplanacak tutarın ödenmesinin istenmesi yerindedir.

İlk derece yargı merciinde bulunan tarhiyatla ilgili olarak davadan vazgeçme karşılığında verginin % 50'si istenmektedir. Bu oran, mükellefleri haklı oldukları konuda hak aramaktan vazgeçirecek bir oran değildir. Dolayısıyla bu oranla yeniden yapılandırmadan beklenen fayda hasıl olamaz. Söz konusu oranın % 30'a çekilmesi uygun olacaktır.

Bölge idare mahkemesi veya Danıştay tarafından mükellef lehine verilen terkin kararları ile ilgili olarak, idarenin temyiz tehdidine başvurarak mükelleften, terkin edilen verginin %20'sini istemesi kesinlikle adil değildir. Bu oran % 12'ye indirilmelidir.

İdare, bölge idare mahkemesi ve Danıştay'da kendisinin kazandığı davalarda verginin tamamını istemektedir. Bu büyük haksızlıktır. Bu durumda, alacak aslına bağlı kesilen vergi cezalarının ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilmiş olması adaletsizliği ortadan kaldırmamaktadır. Bu nedenle verginin tamamı yerine % 50'sinin istenmesi yeniden yapılandırmanın amacına daha uygun olacaktır.

Aynı gerekçelerle bu maddenin üçüncü fıkrasında yer alan % 25 oranlarının % 15, % 10 oranının %6; dördüncü fıkrasında yer alan % 50 oranlarının %30, % 20 oranının da % 12 şeklinde değiştirilmesi yerinde olacaktır.

2 ve 3 üncü madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükelleflerin yeniden yapılandırmalarının bozulmaması için, yapılandırılan borçlarının yanı sıra cari döneme ilişkin yıllık gelir veya kurumlar vergilerini, gelir ve kurumlar (stopaj) vergilerini, katma değer vergisi ile özel tüketim vergilerini de ödemek zorundadırlar. Yapılandırmanın bozulmaması için her bir vergi türü için yılda iki taksit aksatma hakkı verilmektedir. Aksatılan taksitler için yasal faiz alınacağına göre, hiç değilse bu Tasarı ile yapılan yeniden yapılandırmanın amacına ulaşabilmesi için aksatılacak taksit sayısının 2'den 3'e çıkarılması yerinde olacaktır.

**ÇERÇEVE MADDE 4-**

Bu madde inceleme ve tarhiyat safhasında bulunan vergilerin yeniden yapılandırılmasını düzenlemektedir.

Bu kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanılan bir incelemeye dayanılarak tarh edilen vergilerin % 50'si ile bu tutara ilişkin gecikme faizinin TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarının ödenmesi istenmektedir. İncelemeye dayalı olarak kesilen ve vergi aslına bağlı olmayan cezaların ise % 25'inin ödenmesi gerekmektedir. Bu indirimlerden yararlanabilmek için inceleme sonucu tarhedilen vergilerin ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesi zorunludur.

İnceleme üzerine tarhedilen vergi ve cezalarla ilgili yapılandırmanın başarıya ulaşması için bu maddede öngörülen % 50 oranının %30'a ve % 25 oranının da % 12'ye çekilmesinin, ödeme süresinin de 6 taksitten 12 taksite çıkarılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Bu maddeye göre yapılandırmadan yararlanmanın ön koşulu da, inceleme sonucu yapılacak tarhiyat için yargı yoluna başvurmamak şeklinde belirlenmiştir.

ÇERÇEVE MADDE 6-

Bu maddede öngörülen koşullarda gelir ve kurumlar vergisi beyanlarını artıran mükellefler, matrah artırımında bulundukları dönemler için vergi incelemesinden muaf tutulacaklardır.

Vergi incelemesine tabi olmamanın birinci koşulu, artırılan matrahın, mükelleflerin beyanlarının 2006 yılı için %30'undan, 2007 için % 25'inden, 2008 için % 20'sinden ve 2009 için % 15'inden az olmaması şeklindedir. İkinci koşul ise, oran esasına göre hesaplanan bu tutarların maddede öngörülen asgari tutarların altına düşmemesi koşuludur.

Hükümet Tasarısında, ikinci koşul olarak öngörülen asgari matrah artırım tutarları 2006 yılı için 10.000, 2007 için 12.000, 2008 için 15.000 ve 2009 için 20.000 TL şeklindeydi.

Bu hükümlere göre, örneğin 2009 yılı için 133.333 TL beyanı olan bir mükellefin beyanının % 15'i ile asgari artırım tutarı olan 20.000 TL aynı rakam olmaktadır. Bu şu demektir: 133.333 TL'den yüksek beyanı olanlar matrahlarını en az % 15 oranında artırırken, 133.333 TL'nin altında beyanı olan herkes bu madde hükmünden yararlanabilmek için beyanlarını en az 20.000 TL tutarında artıracaklardır. Başka bir deyişle, küçük esnaf 2009 yılı için bu kanundan yararlanmak istediğinde en az 20.000 TL tutarında matrah artırımında bulunacaktır.

Bu örneği diğer yıllar için de yaptığımızda benzer çarpıklığı görmemiz mümkündür.

Getirilen hükümler, bir taraftan küçük esnafı asgari tutarda beyana zorlarken, diğer taraftan da beyanlarını yüksek gösteren mükellefleri bu kez de daha yüksek beyanda bulunmaya zorlamaktadır.

Alt komisyonda yapılan bu eleştiriler çerçevesinde, matrah artırımında bulunurken beyan edilmesi istenen asgari tutarlar Maliye Bakanlığı tarafından yeniden tespit edilmiştir. Yeni rakamlar Tasarı ile karşılaştırıldığında; 2006 yılı için benimsenen rakamların Hükümet Tasarısının % 63.7'sine, 2009 yılı rakamlarının ise %40.8'ine karşılık geldiği görülecektir. Bu açıklamalar Hükümetin ne kadar gayri ciddi çalıştığını da açıkça ortaya koymaktadır.

Komisyon aşamasında Hükümet Tasarısındaki rakamlar bir ölçüde aşağı çekilmiş olsa ve işletme hesabı ve bilânço esasına göre defter tutan mükellefler bakımından farklılaştırılsa da, özellikle gelir vergisi mükellefleri açısından belirlenen yeni tutarların da hala yüksek olduğu düşünülmektedir.

Zira, aşağıdaki tabloda da görüleceği üzere, belirlenen yeni asgari matrah artırım tutarları söz konusu yıllarda beyan edilen ortalama matrahlara yakındır. Mükelleflerden, ilgili yıl beyanlarını ortalama beyan tutarında artırmalarını beklemek akılcı görülmemektedir. Örneğin, 2009 yılında ortalama 11.772 TL matrah beyan eden bir gelir vergisi mükellefinden, beyanını, işletme hesabına göre defter tutuyorsa 8.150 TL, bilânço hesabı esasına göre defter tutuyorsa 12.230 TL tutarında artırması beklenmektedir.

| Yıllar | BEYAN EDİLEN ORTALAMA MATRAH | | YÜZDE OLARAK ASGARİ ARTIRIM | GELİR VERGİSİ ASGARİ ARTIRIM TUTARI | | | KURUMLAR VERGİSİ ASGARİ ARTIRIM TUTARI | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | GELİR VERGİSİ | KURUMLAR VERGİSİ | | TASARI | KOMİSYON | | TASARI | KOMİSYON |
| | | | | | İŞLETME HESABI | BİLANÇO HESABI | | |
| 2006 | 9.394 | 119.903 | 30 | 10,000 | 6370 | 9.550 | 30.000 | 19,110 |
| 2007 | 10.556 | 150.086 | 25 | 12,000 | 6880 | 10.320 | 36.000 | 20,650 |
| 2008 | 11.094 | 150.376 | 20 | 15,000 | 7480 | 11.220 | 45.000 | 22,440 |
| 2009 | 11.772 | 194.325 | 15 | 20,000 | 8150 | 12.230 | 60.000 | 24.460 |

Ayrıca, komisyonun kabul ettiği metne göre, örneğin 2009 yılında, işletme hesabına tabi mükelleflerden beyanı 54.333 TL'nin altında olan tüm mükellefler, Tasarının getirdiği matrah artırımı hükmünden yararlanmak için asgari 8.150 TL tutarında beyan artışında bulunmak zorundadırlar. Aynı yıl için bilânço esasına tabi mükelleflerden beyanları 81.533 TL'nin altında olanlar da Tasarıdan yararlanmak için asgari 12.230 TL tutarında matrah artırımında bulunacaklardır. Bu rakamlar, küçük esnafın matrah artırımından yararlanmak üzere başvurmalarını önemli ölçüde sınırlandıracaktır.

Öte yandan, aynı yıl ortalama kurumlar vergisi matrahı 194.325 TL iken kurumlar vergisi mükelleflerinden 24.460 TL tutarında asgari matrah artışı yapması istenmektedir. Buna göre gelir vergisi mükellefleri için istenen asgari matrah artırımı tutarları yüksek iken, kurumlar vergisi mükelleflerinden istenen asgari matrah artırım tutarları düşüktür.

Bu nedenle, komisyonun gelir vergisi mükellefleri için öngördüğü asgari matrah artırım tutarlarının biraz daha düşürülmesi, kurumlar vergisi mükellefleri için tespit edilen asgari tutarların ise bir miktar artırılmasının, matrah artırımının başarıya ulaşması açısından uygun olacağı düşünülmektedir.

Tasarıda asgari matrah artırım tutarlarının yüksek tespitinin yanı sıra bazı ilave koşullar öngörülmüş olması da matrah artırımı için müracaat edecek mükelleflerin sayısını olumsuz yönde etkileyecektir. Örneğin, tevkif yoluyla ödenen vergilerin artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilememesi,

artırımda bulunulan yıllara ait zararların yarısının 2010 ve izleyen yıllar kârlarından indirilememesi, tevkif yoluyla ödenen vergilerin iadesinin talep edilmesi halinde vergi incelemesi ve tarhiyat hakkının saklı tutulması gibi nedenler, matrah artırımına başvuruyu azaltacak nedenlerdir.

**ÇERÇEVE MADDE 7-**

Bu maddede KDV artırımı düzenlenmektedir.

Hesaplanan KDV'nin yıllık toplamı üzerinden 2006-2009 dönemi için sırasıyla % 3, %2.5, % 2 ve %1.5 oranında artırım yapıldığı takdirde söz konusu dönemlerle ilgili KDV incelemesi yapılmayacaktır.

Ödenen KDV'ler mahsup edilmeden mükelleflerin mal ve hizmet satış faturalarında gösterdikleri KDV toplamına artırım oranının uygulanacak olması, belirlenen bu oranların yüksek olduğu sonucunu ortaya koymaktadır. Daha çok mükellefin getirilen imkândan yararlanması düşünülüyorsa, bu oranların biraz daha aşağıya çekilmesi gerekir.

Bu amaçla verilen ve KDV artırım oranlarının 2006-2009 dönemi için sırasıyla % 2.5, % 2, % 1.5 ve % 1'e çekilmesini öngören teklifimiz komisyonun AKP'li üyeleri tarafından reddedilmiştir.

İlgili yıllarda hiç KDV beyannamesi vermemiş mükelleflerin, gelir/kurumlar vergisi açısından artırdıkları matrah üzerinden % 18 oranında KDV ödedikten sonra Tasarının KDV artırımından yararlanacak olmaları da sistemi tercih edenlerin sayısını azaltacaktır.

**ÇERÇEVE MADDE 8-**

Bu maddede gelir (stopaj) vergisi artırımı düzenlenmektedir.

Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde sayılanlardan sadece ücret ve serbest meslek erbabına yapılan ödemelerle kira ödemelerinin ve yıllara sari inşaat ve onarım işlerine ilişkin ödemelerin kapsama alınması ve maddede sayılan diğer stopaj ödemelerinin kapsam dışında bırakılması bir eksikliktir.

Tasarının gelir (stopaj) vergisi artırımı ile ilgili hükümlerinin amacına ulaşmasını kolaylaştırmak üzere, 2006-2009 dönemi için Tasarıda sırasıyla %5, %4, %3ve %2 olarak öngörülen oranların % 4, %3, %2 ve %1 olarak değiştirilmesi komisyonda önerilmiş, ancak bu önerimiz komisyonun AKP'li üyelerinin oyları ile reddedilmiştir.

Bu maddenin dördüncü fıkrasında yer alan hükümler de çerçeve 6 ncı maddeye göre gelir ve kurumlar vergisi matrah artışında bulunmayı düşünen mükellefleri bu düşüncelerinden vazgeçirmeye yöneltecek niteliktedir.

ÇERÇEVE MADDE 9-

Bu maddede matrah ve vergi artırımına ilişkin ortak hükümler yer almaktadır.

Matrah veya vergi artırımı üzerinden hesaplanan vergilerin Tasarıda belirlenen sürelerde ödenmemesi halinde 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesindeki gecikme cezasının iki kat olarak uygulanacağının öngörülmesi; ödenen vergilerin gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmemesi; indirim, mahsup ve iadeye konu yapılmaması yeniden yapılandırma için başvuru sayısını sınırlandıracaktır.

Gerçekten de, bu Tasarıdan yararlanmak için başvurup da koşulları yerine getiremeyenlere iki kat gecikme zammı uygulansın demek, bu kanundan yararlanmak için iki kez düşünün demek anlamına gelir. Bizim yasama organı olarak, mükelleflere hem geçmişe ilişkin amme alacaklarını ödeyebilmeleri hem de cari yükümlülüklerini zamanında yerine getirebilmeleri için olumlu bir yapılandırma sunmamız gerekir. İki kat ceza tehdidi bu anlamda olumlu değerlendirilecek bir husus kesinlikle değildir.

Matrah veya vergi artırımında bulunan mükellefler hakkında daha önce başlamış olan incelemelerin bir ay içinde bitirilmesi koşulu ise vergi idaresi açısından olumsuz bir koşuldur. Ciddi matrah artışı ile sonuçlanabilecek incelemelerin yarıda bıraktırılmasına neden olabilecektir. Bu sakıncanın ortadan kaldırılması için söz konusu bir aylık sürenin, hiç değilse 3 aya çıkarılması uygun olacaktır. Bu yönde vermiş olduğumuz önerge de komisyonun AKP'li üyelerinin oyları ile reddedilmiştir.

Defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya sahifelerini yok ederek yerine başka yaprak koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısman sahte olarak düzenleyenlerin artırım hükümlerinden yararlanamayacaklarının belirtilmiş olması yerindedir.

ÇERÇEVE MADDE 10-

Bu maddede stok affına ilişkin hükümler yer almaktadır.

İşletmelerde mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan ve genel orana tabi makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden % 10 oranında, indirimli orana tabi olanlar için tabi oldukları oranın yarısı esas alınarak KDV hesaplanacağı öngörülmektedir. Ziynet eşyası ile ilgili kayıt dışı beyanda ise uygulanacak KDV oranı Tasarıda % 2.5 şeklinde belirlenmişti.

Kayıtdışı emtianın kayıt altına alınması için % 10 oranında KDV istenmesinin kanundan beklenen amacı tesis edemeyeceği düşünülmektedir.

Öte yandan, ziynet eşyalarının kayıt altına alınması karşılığında talep edilen % 2.5 oranının düşük olduğu yönünde komisyonda yapılan eleştiriler üzerine, ziynet eşyalarının beyanı tümüyle kapsam dışına çıkarılmıştır. Ancak, kayıtdışılığın çok yaygın olduğu ve kayıt altına almada güçlüklerin yaşandığı bu sektör için de stok beyanı hakkı getirilmesinin ve diğer emtialardan ayırmadan % 5 şeklinde tek bir oran uygulanmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

ÇERÇEVE MADDE 11-

Bu maddede, kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklarla ilgili hükümler yer almaktadır.
Tasarıda, maddenin uygulanmasında 30.6.2010 tarihi milat olarak alınmıştı. Tam bir beyaz sayfa açılması için bu tarihin 31.12.2010 şeklinde değiştirilmesi önerimiz başlangıçta kabul edilmemiş, ancak daha sonra verilen tekriri müzakere talebine dayanılarak bu talebimiz yerine getirilmiştir.

ÇERÇEVE MADDE 12-

Bu madde kesinleşmiş sosyal güvenlik alacaklarının yeniden yapılandırılmasını düzenlemektedir.

Tasarı, 2010/Haziran ve önceki dönemlere ait Sosyal Güvenlik Kurumu alacaklarını kapsamaktaydı. Alacak asıllarının tamamının ödenmesi kaydıyla birikmiş fer'ilerin yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarları ödenecekti. Bu da cezalarda önemli bir indirim anlamına gelmektedir.

Gelecekte yeniden yapılandırma ihtiyacı doğmaması için yapılandırmada milat olarak alınan „2010/Haziran" tarihinin „2010/Aralık" olarak değiştirilmesi önerimiz

komisyonun AKP'li üyelerinin oyları ile reddedilmiştir. Ancak daha sonra verilen tekriri müzakere talebine dayanılarak „2010/Haziran" tarihinin „2010/Kasım" olarak değiştirilmesi yerinde olmuştur. Böylece bizim önerimize önemli ölçüde yaklaşılmıştır.

Maddede idari para cezası asıllarının %50'sinin ödenmesi koşulu getirilmektedir. Bu oranın %30'a indirilmesi yeniden yapılandırmanın başarı şansını artıracaktır.

**ÇERÇEVE MADDE 13-**

Bu madde ile ilgili olarak da Tasarıda 31.7.2010 olarak öngörülen miladın 31.12.2010 tarihine çekilmesi önerimizi başlangıçta kabul etmeyen Hükümet daha sonra tekriri müzakere ile bu önerimize uymak durumunda kalmıştır.

Maddede, dava konusu yapılmamak ya da yapılmış olanlardan vazgeçilmek kaydıyla para cezası asıllarının % 25'i ile TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesine imkân tanınmaktadır. Maddede öngörülen % 25 oranının % 15'e çekilmesi yeniden yapılandırmanın başarı şansını artıracaktır.

**ÇERÇEVE MADDE 14-**

Ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları ile ilgili yapılandırma tarihinin 30.6.2010 yerine 31.12.2010 tarihi olması önerimizi başlangıçta reddeden Hükümetin tekriri müzakere ile bu tarihi 30.11.2010'a çekmiş olması olumlu bir gelişmedir.

**ÇERÇEVE MADDE 15-**

Bu madde, 5510 sayılı Kanunun geçici 24 veya 25 inci maddelerine göre borçlarını yeniden yapılandıran, ancak yapılandırma koşullarına uymayanlara, anılan maddelerden yeniden yararlanma hakkı getirmektedir.

Ancak bu hak, söz konusu maddelere göre 12 taksitten yararlananlardan en çok 4 taksit aksatanlarla, 24 taksitten yararlananlardan en çok 8 taksit aksatanlara tanınmaktadır. Daha fazla taksit aksatanların yeniden yapılandırmadan yararlandırılmamaları bunların sorunlarının ileriye taşınması anlamına gelmektedir. Bu nedenle, aksatılan taksit sayısı dikkate alınmadan söz konusu borçluların tamamının anılan kanuna göre yeniden yapılandırmalarının ihya edilmesi uygun olacaktır.

Bu maddenin üçüncü fıkrasında ise, ihya veya mahsup işlemleri sonucunda süresi içinde ödenmediği veya eksik ödendiği anlaşılan taksit tutarlarının tamamının, ödeme süresinin sona erdiği tarihten ödemenin yapılacağı tarihe kadar her ay için Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait Türk Lirası cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faiz oranına bir puan eklenmek suretiyle bulunacak faiz oranının bileşik bazda uygulanması sonucunda hesaplanacak faiz tutarıyla birlikte bu maddeye göre yapılan başvuru tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar ödenmesi halinde, ilgili kanunda öngörülen yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlandırılacakları hükme bağlanmaktadır. Bu fıkrada belirtilen ödeme yükümlülüklerinin söz konusu üç aylık süre içinde tam olarak yerine getirilmemesi halinde yeniden yapılandırma hakkı kaybedilecek ve yapılandırma işlemleri iptal edilecektir. Bu üç aylık sürenin yeterli olmayacağı düşünülmektedir.

Madde incelendiğinde, bu madde kapsamına girenlerin borçlarının yeniden yapılandırılmasında daha ağır koşulların öngörüldüğü görülecektir. Bunda, önceki taahhütlerine uygun hareket etmemiş olmaları nedeniyle borçluların bu muameleye maruz bırakılmaları haklı gibi görülse de, sosyal güvenlik kurumunun alacaklarının aksatılmadan tahsili bakımından genel kurallardan ayrılmamak daha doğru olacaktır.

**ÇERÇEVE MADDE 16-**

Bu madde, kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanların prim borçları nedeniyle durdurulan sigortalılık sürelerinin, söz konusu borçların kendileri veya hak sahipleri tarafından kanunun yayımını izleyen beş ay içinde ödenmesi halinde, durdurulmamış gibi değerlendirilmesine imkân tanımaktadır.

Bu olumlu bir düzenleme olmakla birlikte tanınan beş aylık sürenin kısa olduğu değerlendirilmektedir.

**ÇERÇEVE MADDE 17-**

Bu maddede diğer alacakların yeniden yapılandırılmasına ilişkin hükümler yer almaktadır.

17 nci madde torba Tasarı içinde yer alan bir başka torbadır. 17 nci madde içindeki yirmibeşinci fıkranın içinde de 6 çerçeve madde halinde düzenlenmesi gereken başka bir kesecik vardır. Bu maddenin 37 ayrı çerçeve madde yerine 32 fıkra ve alt bentler halinde düzenlenmesi mevzuat hazırlama yönetmeliğine aykırıdır.

Bu maddenin (1), (3), (5), (8/a), (9/a), (10/a), (12), (14), (17/a), (19/a), (20), (21/a), (23/a), (24), (25/a,b,c,ç,f ve g), (27) ve (30) uncu fıkralarında yer alan **31.7.2010** tarihlerinin **31.12.2010** olarak değiştirilmesi önerimizi başlangıçta kabul etmeyen Hükümetin tekriri müzakere talebi ile sonunda önerimize gelmiş olması olumlu bir gelişmedir.

Aşağıda bu alacaklarla ilgili olarak fıkra numaraları itibariyle değerlendirmeler yapılacaktır.

**(14)** T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün yol bakım ve onarım giderleri karşılığı olarak Ulaştırma Bakanlığından olan ve bu Bakanlıkça tespit edilen alacaklarına karşılık, bu Genel Müdürlüğün ve bağlı ortaklıklarının ödenmemiş ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen her türlü vergi, fon ve paylar ile vergi cezaları, bunlara bağlı gecikme zammı ve gecikme faizlerinden oluşan borçlarının merkezi yönetim bütçesinin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin mahsup suretiyle terkin edilmesi öngörülmektedir. Mahsup işleminin merkezi yönetim bütçesinin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeden yapılmasına yetki verilmesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun bütçe birliği ilkesine aykırıdır.

**(15)** Bu fıkra aynen şöyledir: *„Hazine Müsteşarlığı tarafından düzenlenen yatırım teşvik belgelerine istinaden, inşa edilerek satılan gemi ve yatlara ilişkin harcamalar üzerinden yatırım indirimi istisnasından yararlanan mükellefler hakkında,* ***bu Kanunun yayımlandığı tarihten önceki dönemler de dahil olmak üzere,*** *bu kapsamda tarhiyat yapılmaz, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilmiş tutarlar red ve iade olunmaz. 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde* ***bu Kanunla yapılan değişiklik ile istisna kapsamına alınan teslim ve hizmetlerle ilgili olarak*** *bu Kanunun yayımlandığı tarihten önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak katma değer vergisi tarhiyatı yapılmaz, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilmiş tutarlar red ve iade olunmaz."*

Bu fıkra, Maliye Bakanlığı denetim elemanları tarafından yapılan incelemelere dayanılarak yapılan tarhiyatları ve yargıya intikal eden ihtilafları etkilemek ve geriye doğru tümüyle ortadan kaldırmak için getirilmektedir. İleriye yönelik bu fıkraya konu teslim ve hizmetlerin KDV'ne tabi olmayacakları ilk defa bu Tasarı ile düzenlenmektedir. **Bu düzenlemenin geriye yürütülmesinin ve yapılan tarhiyatların terkin edilmesinin hukuk devleti anlayışı ile bağdaştırılması mümkün değildir.**

Kimlerin yararlanacağı da açıklanmayan bu düzenlemenin madde metninden mutlaka çıkartılması gerekir.

**(16)** Bu fıkra ile Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Anonim Şirketi ve/veya bağlı şirketi Sigara Pazarlama ve Dağıtım Anonim Şirketi ile toptan satıcılar arasında **bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce düzenlenen** tekel ürünleri toptan satıcılık sözleşmeleri ve bu sözleşmelere esas ihale kararları ile ilgili olarak damga vergisi tarhiyatı yapılmayacağı, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçileceği, tahakkuk eden tutarların terkin edileceği, hükme bağlanmaktadır.

**Geriye doğru yapılmış tarhiyatları ortadan kaldıran bu düzenleme Tasarı metninden çıkarılmalıdır.**

**(25)** Bu fıkranın **(a) ve (b) bentlerinde,** 6831 sayılı Orman Kanunu, 2634 sayılı Turizm Teşvik Kanunu, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu hükümlerine göre yapılan kesin izin ve kesin tahsis işlemlerinden kaynaklanan ve 31.12.2010 tarihine kadar ödenmeyen orman köylülerini kalkındırma geliri, arazi tahsis bedeli, ağaçlandırma bedeli, ağaçlandırma ve erozyon kontrolü bedeli, yüzde üç proje bedeli ve toprak bedeli ile Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlara ilişkin kesin izin, kesin tahsis, kullandırma kararı, irtifak hakkı, kullanma izni ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan ve yine 31/12/2010 tarihine kadar ödenmeyen kullanım bedelleri ve hasılat/ticari kâr paylarının yeniden yapılandırılması öngörülmektedir.

Bu alacakların bu Tasarı ile yapılandırılan diğer alacaklardan farklı olan bir yönüne işaret etmek gerekir. Orman sayılan alanlarda yapılan bu tahsisler genellikle üstün kamu yararı gözetilerek yapılmakta ve 49 yıla varan sürelerle kendisine tahsis yapılana taşınmazları kullanma hakkı vermektedir. Kendilerine tahsis yapılanlar, bu tahsis alanlarında uzun vadeli yatırımlar yapmakta ve önemli gelirler elde etmektedirler. Buna rağmen, kamuya olan borçlarını ödememiş olmalarının bir şekilde bağışlanması, onları gelecek uzun yıllarla ilgili borçlarını ödeme konusunda da bir rehavete iteceği açıktır. Bu nedenlerle bu fıkranın madde metninden çıkarılması kamu vicdanının yaralanmaması açısından önemlidir.

Bu fıkranın **(g) bendi,** Vakıflar Genel Müdürlüğü ile mazbut vakıflara ve temsilen yönetilen vakıflara ait taşınmazların kiralanması işlemlerinden kaynaklanan ve 31/12/2010 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kira bedellerinin yeniden yapılandırılmasını düzenlemektedir. Borç asıllarını ödeyenlerin fer'i borçlarının diğer yapılandırmalardan farklı olarak tümüyle silinmesi ise dikkat çekmektedir. Ayrıca vakıf taşınmazları üzerinde fuzuli şagil durumunda olanlarla sözleşme yapma imkânı getirilmesi, vakıf taşınmazlarının işgalini özendirecek nitelikte görülmekte olup bu düzenleme madde metninden çıkarılmalıdır.

ÇERÇEVE MADDE 18-

Bu maddeye göre, Tasarının diğer maddelerinde özel olarak belirlenen haller dışında, yeniden yapılandırmadan faydalanmak isteyenler, bu kanunun yayımlandığı tarihi izleyen aydan başlamak üzere;

- **Ikinci ayın sonuna kadar** ilgili idareye başvurmak,
- ilki **üçüncü aydan başlamak üzere** (sosyal güvenlik kurumu alacakları için dördüncü aydan başlamak üzere) **iki ayda bir taksit ödemek** ve
- toplam borcu **18 eşit taksitte** (36 ayda) **bitirmek,**

zorundadırlar.

Bu yeniden yapılandırmanın akıbetinin de önceki yeniden yapılandırmaların akıbetine benzememesi için, **başvuru süresinin** 2 aydan **3 aya** çıkartılması, **ilk taksit ödeme başlangıcının** üçüncü aydan **dördüncü aya** çekilmesi ve **30 eşit taksitte** ödenmek suretiyle **vadenin 60 aya çıkartılması** zorunlu görülmektedir.

**Bu öneri dikkate alındığında**, bu Kanun hükümlerine göre hesaplanan tutarın taksitle ödenmek istenmesi halinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla, borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, oniki, onsekiz, **yirmidört** veya **otuz** eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri gerekecektir.

Önerimizin uygun görülmesi halinde tercih ettikleri vadeye göre;

1) Altı eşit taksit için **(1.03)**,
2) Dokuz eşit taksit için **(1,05)**,
3) Oniki eşit taksit için **(1,08)**,
4) Onsekiz eşit taksit için **(1,12)**,
5) **Yirmidört eşit taksit için (1.17),**
6) **Otuz eşit taksit için (1.23)**

katsayısına bağlı faiz ödeyeceklerdir. Faizlerde ve vadelerde ödeme kolaylığı sağlamayı amaçlayan yukarıdaki önerilerimiz komisyonun AKP'li üyeleri tarafından reddedilmiştir.

ÇERÇEVE MADDE 19-

Bu madde, Tasarıya göre ödenmesi gereken taksitlerden bir takvim yılında en fazla iki taksitin aksatılmasına izin vermektedir.

Yerine göre mükellefler, yapılandırılan borçlarını öderken, cari dönem vergi ve prim borçlarını da aksatmadan ödemek zorunda kalacaklar; hatta gelir, kurumlar ve KDV

için matrah ve veri artırımında bulunmuşlarsa bunlara ilişkin vergileri de yatırmaları gerekecektir. Bu arada kazandıkları ile geçimlerini sağlayacaklar ve krizden yeni çıkmakta olmaları nedeniyle de işlerini geliştirmek üzere yeni yatırım yapacaklardır. Ayrıca bütçe gelir tahminleri içinde yapılandırmadan gelecek gelirler yer almamaktadır. Her ne kadar her vergi türü ve yapılandırma için ayrı ayrı iki taksit aksatma imkânı verilmiş olsa da, yukarıdaki nedenlerle yapılandırmanın tam olarak amacına ulaşabilmesi için, madem aksatma durumunda faiz de alınmaktadır, o zaman iki taksit yerine üç taksit aksatma yetkisi verilebilir diye düşünülmektedir.

**ÇERÇEVE MADDE 30-**

Bu Tasarının yürürlüğe girdiği tarihten sonraki sürelere ilişkin olmak üzere kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışanlara eksik günler için borçlanma hakkı verilmektedir. Borçlanılan sürelere ilişkin işçi tarafından genel sağlık sigortası primi ödenmişse borçlanma tutarı % 20 üzeriden, ödenmemişse % 32 üzerinden hesaplanacaktır.

Bu Tasarının değişik maddelerinde kısmi süreli çalışanlara bir hak tanınıyormuş gibi bazı düzenlemeler yapılmaktadır.

İş Kanununa göre kısmi süreli çalışanlara, emeklilikleri için gerekli olan 7.200 gün prim ödeme koşulunu yerine getirilebilmeleri için 30 gün içinde çalışmadıkları süreleri borçlanma imkânı getirilmektedir. Ancak, borçlanma için gerekli kaynağı kısmi süreli çalışma karşılığı elde ettikleri düşük ücretten kendileri karşılamak zorunda kalacaklardır. Aynı şekilde çalışmadıkları süreler için genel sağlık sigortasından sağlık hizmeti almak istiyorlarsa yine eksik olan günlere ilişkin genel sağlık sigortası primlerini de kendileri karşılayacaklardır.

İşgücü piyasasında tam gün iş bulsalar, bu kişilerin çoğunun tam gün istihdam edilmeyi tercih edeceklerinden şüphe yoktur. Mademki bu işçiler İş Kanununun esnek çalışma hükümleri nedeniyle kısmi süreli çalışmak zorunda kalmakta ve işverenlerin rekabet etme koşullarının iyileşmesine katkıda bulunmaktadırlar, o zaman, eksik çalışmak zorunda kaldıkları sürelere ilişkin uzun vadeli sigorta kolu primleri ile genel sağlık sigortası primlerinin borçlanılması sırasında da bunların işveren hisselerinin ya işverence ya da Hazinece karşılanması hakkaniyete daha uygun olacaktır.

Ayrıca, esnek çalışma adı altında kısmi süreli çalışma, 4857 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girmesi ile birlikte yaygınlaştırıldığına ve ardından 5510 sayılı Kanunla emeklilik için gerekli prim ödeme gün sayıları artırıldığına göre borçlanma imkânının da 4857 sayılı İş Kanununun yürürlük tarihine kadar (10.6.2003) geri götürülmesi gerekir.

ÇERÇEVE MADDE 33-

Bu madde ile, 5510 sayılı Kanuna tabi sigortalının, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statüleri ile (c) bendinde yer alan sigortalılık statüsüne aynı anda tabi olacak şekilde Kanun kapsamına girmesi halinde, öncelikle aynı maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında, (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statülerine tabi olacak şekilde Kanun kapsamına girmesi halinde ise aynı maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacakları hükme bağlanmaktadır.

Bu düzenleme, aynı anda farklı statülere girilmesi halinde hangi sigortalılığın esas alınacağına açıklık getirmektedir. Ancak bu madde Kanunun yayımını izleyen günden itibaren yürürlüğe gireceği için geçmişteki çakışmalara çözüm getirmemektedir. Nitekim çerçeve 52 nci madde ile 5510 sayılı Kanuna eklenen Geçici Madde 33 söz konusu hükümlerin geriye yürümeyeceğini düzenlemektedir.

Bu madde, geriye yönelik çakışma hallerine de uygulanacak biçimde değiştirilmelidir.

ÇERÇEVE MADDE 34-

Bu düzenleme, ülkemize yükseköğrenim yapmak üzere kendi imkanları ile gelenlerin genel sağlık sigortası yükümlüsü olacaklarını hükme bağlarken, kamu idareleri, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, kamu yararına faaliyet gösteren dernekler ile vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından tam burs sağlanarak Yükseköğretim Kurulu tarafından ayrılan kontenjanlar dahilinde yükseköğrenim görmek üzere ülkemize gelen yabancı uyruklu öğrencileri genel sağlık sigortası yükümlüsü saymamaktadır. İkinci gruptakileri genel sağlık sigortası yükümlüsü saymamanın gerekçesi de, söz konusu kişilere burs verenlere ilave yük getirilmemesi olarak açıklanmaktadır. Bu gerekçeye dayalı olarak yapılan farklı uygulama sonucunda kendi imkânları ile ülkemize gelenler genel sağlık sigortasından hizmet alırlarken, tam burslu gelenlerin sağlık hizmetleri genel sağlık sigortası dışında üniversite bütçelerinden karşılanacaktır. Bu düzenlemenin, çoğunluğu Diyanet Vakfı tarafından verilen bursların bu vakfa ilave yük getirmemesi amacıyla yapılmakta olduğu açıktır. Yani, bu vakfın ödemesi gereken sağlık hizmeti bedeli üniversite bütçelerine yüklenmektedir.

Hem aynı durumda olanlar arasında uygulama farklılığına yol açması hem de vakıfların üstlenmesi gereken maliyetin üniversitelere aktarılması uygun görülmediğinden, kendi imkânları ya da kamu idareleri ve vakıfların burslarına dayanılarak yüksek öğrenim için ülkemize gelenler arasında genel sağlık

sigortasından yararlanma konusunda eşitlik sağlayacak bir düzenleme yapılması gerekmektedir.

**ÇERÇEVE MADDE 36-**

Bu madde ile, 5510 sayılı Kanunun 67 nci maddesine dördüncü fıkradan sonra gelmek üzere yeni bir fıkra eklenmektedir. İlave edilen bu fıkra, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların 4857 sayılı İş Kanununun 56 ncı ve 74 üncü maddeleri ile diğer iş kanunlarında ücretsiz izin sayılan süreler **haricinde** ayrıca bir takvim yılı içerisinde **toplam bir ayı aşmayan ve işverenlerince belgelendirilen ücretsiz izin sürelerinde** genel sağlık sigortalılıklarının devam edeceğini hükme bağlamaktadır.

Burada, işverence yasaların belirlediği haller dışında ücretsiz izin verilmesi halinde bu izinlerin bir aya kadar olan bölümü için genel sağlık sigortalılığının devamı öngörülmektedir. Bu değişikliğe yüzeysel bakıldığında olumlu bir değişiklik olarak görülebilir. Ancak bu değişiklik, işverenlerin iş mevzuatının belirlediği haller dışında da işçilere ücretsiz izin verilebilirmiş gibi bir yoruma yol açabilir. Bu da emeği ile geçinen işçileri mağdur edebilecek bir uygulamanın önünü açabilir. Bu nedenle söz konusu fıkranın maddeye ilavesi uygun görülmemektedir.

**ÇERÇEVE MADDE 38-**

Bu madde ile 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi değiştirilerek; aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim görenlerle staja tabi tutulan öğrenciler ve 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine göre kısmi süreli çalıştırılan öğrencilerin sadece kendilerinin genel sağlık sigortasından yararlandırılmalarına imkân sağlanırken, Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerlerin hem kendileri hem de bakmakla yükümlü oldukları kişileri bu sigorta kolundan faydalandırılmaktadır.

Bu adil olmayan ikili yapının ortadan kaldırılması için (d) bendinde her iki grubun da % 13.5 oranında prim ödemelerini sağlayacak bir değişikliğin yapılması uygun olacaktır.

**ÇERÇEVE MADDE 40-**

5510 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin dördüncü fıkrası 30 günden az çalışılması halinde az çalıştırmayı ispata yarayan belgelerin ibrazını öngörmekteydi. Bu ibraz yükümlülüğünden bir tek kamu idareleri ile Toplu İş Sözleşmesi imzalayan işyerleri muaf tutulmuştu.

Maddede yapılan değişiklik, kamu idaresi olsun olmasın, Kurumca belirlenen işyerlerinde de bu ibraz şartının aranmayabileceğini hükme bağlamaktadır. Tasarı ile bir taraftan kısmi zamanlı çalışma işçiler aleyhine alabildiğine esnetilirken, diğer taraftan kısmi zamanlı çalışmayı haklı kılan nedenlerin işverenden istenmemesine ilişkin düzenleme yapılması emeğin tümüyle istismar edilmesine yol açacaktır.

Bu madde ile 86 ncı maddenin yürürlükten kaldırılan yedinci fıkrası ise şöyledir:

*„ Sigortalıyı çalıştıran işveren ile alt işveren ve iş görme edimini yerini getirmek üzere sigortalıyı geçici olarak devralan işveren; aylık prim ve hizmet belgesinin Kurumca onaylanan bir nüshasını sigortalının çalıştığı işyerinde, birden ziyade işyeri olması halinde ise sigortalının çalıştığı her işyerinde ayrı ayrı olmak üzere, Kuruma verilmesi gereken sürenin son gününü takip eden günden başlanarak, müteakip belgenin verilmesi gereken sürenin sonuna kadar, sigortalılar tarafından görülebilecek bir yere asmak zorundadır."*

Hükümet, teknolojik gelişmelerden yararlanarak söz konusu bilgilere ulaşılabileceği için bu fıkranın kaldırıldığını söylemektedir. Oysa, taşeronlaşma konusunda onca şikâyetin olduğu bir ortamda, işçilere otokontrol imkanı veren bir düzenlemenin yürürlükten kaldırılmakta olmasını iyi niyetle bağdaştırmak mümkün değildir.

Açıklanan nedenlerle bu madde Tasarı metninden çıkarılmalıdır.

**ÇERÇEVE MADDE 49-**

5510 sayılı kanunun geçici 12 nci maddesi, Kamu idarelerinin sağlık hizmetlerinin sağlanmasına ilişkin görevlerinin, yürürlükten kaldırılan kanunlardaki hak ve yükümlülükler çerçevesinde ilgili kayıt ve işlemler Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından devralınana kadar devam edeceğini ve devir süresinin üç yıl içinde tamamlanacağını hükme bağlamaktadır. Bu geçici madde **1.7.2008** tarihinde yürürlüğe girdiğine göre devir işlemlerinin **1.7.2011** tarihinde tamamlanması gerekiyordu. Tasarı ile bu üç yıllık sürenin bitimi **1.1.2012'ye** çekilerek 6 ay uzatılmaktadır.

Geçici 12 nci maddenin beşinci fıkrası, 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (d) ve (g) bentleri gereğince sigortalı sayılanların, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten

itibaren en geç iki yıl içinde (**1.7.2010**) bildirimlerini yapacaklarını öngörmekteydi. Tasarı **1.7.2010** tarihinde dolmuş olan süreyi **1.1.2012**'ye çekmektedir.

Bu hükümler arasında, yeşil kartlıların yanı sıra ailede gelir ortalaması asgari ücretin üçte birinden fazla olması halinde, bakmakla yükümlü kişi statüsünden çıkacak olan işsiz aile bireyleri de bulunmaktadır. Bu erteleme yapılmamış olsa söz konusu işsiz aile bireyleri de hemen zorunlu sağlık sigortalısı olacak ve primleri ailenin diğer bireyleri tarafından karşılanmak zorunda kalınacaktı.

Düzenleme ile geçici 12 nci maddeye ayrıca yeni bir fıkra daha eklenmektedir. 5510 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesine eklenen yeni fıkra, İş Kanununun 13 üncü ve 14 üncü maddelerine göre kısmi süreli iş sözleşmesiyle çalışanlar ile bu Kanuna göre ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalıların **eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini tamamlama yükümlülükleri** genel seçimler nedeniyle 1.1.2012 tarihine ertelenmektedir.

İş Kanununda yapılan değişikliklerle kısmi zamanlı çalışmaya zorlanan işçilerin çalışamadıkları günlere ait genel sağlık sigortası primlerini de ödemeye zorlanmaları anayasamızın sosyal devlet ilkesi ile bağdaşmadığı gibi aynı zamanda tam bir emek sömürüsüdür. Seçim nedeniyle bu zorunluluğun 1.1.2012 tarihine ertelenmiş olması soruna çözüm getirmemektedir. Çözüm, bu işçilerin eksik kalan günlerine ilişkin genel sağlık sigortası primlerinin Hazinece karşılanmasında aranmalıdır.

**Bu maddede yapılan değişiklikler her fırsatta seçim yatırımı yapmadığını söyleyen Hükümetin kulağına küpe olsun.**

**ÇERÇEVE MADDE 51-**

Bu madde ile 5510 sayılı Kanuna eklenen Ek Madde 6'ya göre; ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olan kişilerin sigortalılıkları, bu madde kapsamında kendileri tarafından 30 gün üzerinden prim ödemeleri suretiyle sağlanacaktır.

Buna göre yukarıda sayılan kişiler uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına çalışmadıkları sürelere ilişkin işçi ve işveren primlerinin tamamını kendileri yatırmak zorunda kalacaklardır. Kısmi çalışmaları nedeniyle kısmi ücret alan kişilere bu yükümlülüğün getirilmiş olması anayasamızın sosyal devlet ilkesi ile bağdaşmamaktadır.

Keza, maddede bunlardan işsizlik sigortasından yararlanmak isteyenlerin dilerlerse isteğe bağlı olarak bu sigorta koluna da eksik günler için işsizlik sigortası primi ödeyebilecekleri öngörülmektedir.

İşsizlik sigortası aşağıda açıklandığı üzere zorunlu bir sigorta kolu olup, bu sigorta koluna isteğe bağlı prim yatırılması imkânı getirilmesi söz konusu yasanın ruhuyla bağdaşmamaktadır.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrası, işsizlik sigortasının kapsamını, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile ikinci fıkrası kapsamında olanlardan **bir hizmet akdine dayalı olarak çalışan** sigortalılar ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde açıklanan sandıklara tabi sigortalılar olarak belirlemiştir.

Anılan maddenin üçüncü fıkrası ise, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde sayılanlarla ikinci fıkrası kapsamında olanlardan **bir hizmet akdine dayalı olarak çalışmayanlarla** üçüncü fıkrasında belirtilenleri, 5 inci (stajyerler, aday çırak, çırak ve kursiyerler), 6 ncı (sigortalı sayılmayanlar) ve geçici 13 üncü maddeleri kapsamında olanları işsizlik sigortası kapsamında mütalâa etmemiştir.

Öte yandan, 4447 sayılı Kanunun 47 nci maddesinde;

- **İşsizlik sigortası,** bir işyerinde çalışırken, çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, herhangi bir kasıt ve kusuru olmaksızın işini kaybeden sigortalılara işsiz kalmaları nedeniyle uğradıkları gelir kaybını belli süre ve ölçüde karşılayan, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren **zorunlu sigorta,**

- **Sigortalı,** İşsizlik Sigortası Kanunu kapsamına giren **bir işyerinde bir hizmet akdine dayalı olarak çalışan** ve çalıştığı süre içerisinde işsizlik sigortası primi ödeyen kimse,

- **Sigortalı işsiz, bir işyerinde bir hizmet akdine dayalı** ve **sigortalı olarak çalışırken** bu Kanunun ilgili maddelerinde belirtilen nedenlerle işini kaybeden ve Kuruma başvurarak **çalışmaya hazır olduğunu bildiren** kimse,

- **İşveren,** 46 ncı maddede belirtilen sigortalıları çalıştıran gerçek veya tüzel kişiler,

- **İşyeri,** 46 ncı maddede belirtilen sigortalıların işlerini yaptıkları yerler,

olarak tanımlanmıştır.

Yine **47 nci madde**, işin niteliği ve yürütülmesi bakımından **işyerine bağlı bulunan yerlerle** dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden veya meslek eğitimi yerleri, avlu veya büro gibi diğer eklentileri ve araçları işyerinden saymıştır.

**48 inci madde**, işsizlik sigortasının zorunlu olduğunu, 4447 sayılı Kanun kapsamına giren ve halen çalışmakta olanların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten, yeni girenlerin ise işe başladıkları tarihten itibaren sigortalı olacaklarını; işverenin, hizmet akdi 51 inci maddede belirtilen hallerden birisine dayalı olarak sona ermiş olan sigortalıları Kuruma bildireceğini; hükme bağlamaktadır.

**49 uncu madde,** işverenlerin, işsizlik sigortasına ilişkin prim yükümlülükleri nedeniyle sigortalıların ücretlerinden herhangi bir indirim veya kesinti yapamayacaklarını öngörmektedir.

İşsizlik ödeneğinin hangi koşullarda ödeneceğini hükme bağlayan **50 nci maddede** de, **hizmet akdinin sona ermesinden önceki** son 120 gün prim ödeyerek sürekli **çalışmış olmaktan** söz edilmektedir.

İşsizlik ödeneğine hak kazanmanın şartlarının düzenlendiği **51 inci maddede,** bu Kanun uyarınca sigortalı sayılanlardan **hizmet akitleri aşağıda belirtilen hallerden birisine dayalı olarak sona erenlerin**, Kuruma süresi içinde şahsen başvurarak **yeni bir iş almaya hazır olduklarını kaydettirmeleri, hizmet akitlerinin sona ermesinden** önceki son üç yıl içinde en az 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş ve işten ayrılmadan önceki son 120 gün içinde prim ödeyerek **sürekli çalışmış olmaları** kaydıyla işsizlik ödeneği almaya hak kazanacakları belirtilmektedir.

**52 nci maddede**, teklif edilen mesleklerine uygun ve son çalıştıkları işin ücret ve çalışma koşullarına yakın ve ikamet edilen yerin belediye mücavir alanı sınırları içinde bir işi haklı bir nedene dayanmaksızın reddeden; Kurum tarafından önerilen meslek geliştirme, edindirme ve yetiştirme eğitimini haklı bir neden göstermeden kabul etmeyen veya kabul etmesine karşın devam etmeyen, sigortalı işsizlerin işsizlik ödeneğinin kesileceğini hükme bağlamaktadır.

Yukarıda yer alan hükümler birlikte değerlendirildiğinde; bir hizmet akdi ile bir işverene bağlı olarak yine bir işyerinde çalışmayan isteğe bağlı sigortalıların yine isteğe bağlı olarak işsizlik sigortası kapsamına alınmaları bu sigorta kolunun mantığına aykırıdır.

Kısmi süreli çalışanlar ise bir işverene bağımlı olarak onun işyerinde ve bir hizmet akdine dayalı olarak çalışıyorlarsa aldıkları ücret üzerinden işsizlik sigortasına tabi olacakları konusunda bir tereddüt zaten bulunmamaktadır. Ancak yeni getirilmek

istenen evden ve uzaktan çalışma yöntemine göre kısmi zamanlı çalışacaklarla işveren arasında bir hizmet akdinin olacağı öngörülmüş olsa bile iş sözleşmesinin işverene bağımlı olma ve bir işyerinde çalışma unsurlarının yerine getirilememiş olacağı düşüncesindeyiz. Bu nedenle bunların zorunlu işsizlik sigortalısı olmaları da tartışmalıdır.

Kapsam içinde zorunlu işsizlik sigortalısı olan kısmi zamanlı çalışanlar için önemli olan, bunların kanunun öngördüğü prim ödeme gün sayısını tamamlayıp tamamlayamayacaklarıdır. Mevsimlik çalışanlarla kısmi süreli çalışanların işsizlik sigortası ödeneğine hak kazanmak için 600 ve 120 gün olarak öngörülen prim ödeme gün sayılarını tamamlayamayacakları, kanunun kabulü sırasında da eleştiri konusu yapılmıştı. Bizim, kısmi süreli çalışanlar için yapmamız gereken, çalışmadıkları süreler için kendilerinden isteğe bağlı işsizlik sigortası primi istemek değil, mevcut çalışma koşulları dikkate alınarak işsizlik ödeneğinden yararlanma şartlarının iyileştirilmesi olmalıdır.

**ÇERÇEVE MADDE 52-**

5510 sayılı Kanuna bu madde ile eklenen **Geçici Madde 34,** sayın Başbakanın Ekim 2010'da emeklilere müjde olarak sunduğu maaş artışının yeni yapılmakta olduğunu göstermektedir.

SSK ve Bağ-Kur emeklileri bu madde yasalaştıktan sonra Ocak ayında almaları gereken zamlı maaşları ancak alabileceklerdir.

Dileğimiz, Parlamentonun yetkisinde olan konularda Hükümetin bu tür beyanlarda bulunmaktan bundan sonra kaçınmalarıdır.

Emekli maaş artış oranlarının enflasyonun ne kadar üzerinde olduğunu tartışmak yerine, bu oranlar sonucunda ortaya çıkan rakamların, açlık ve yoksulluk sınırındaki ücretlerin neresinde olduğunun ve söz konusu rakamlarla bir ailenin geçinip geçinemeyeceğinin tartışılması daha yerinde olacaktır.

**ÇERÇEVE MADDE 53-**

Tasarının bu maddesi ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki bazı personelin emekli maaş artışları konusunda yargıya taşıdıkları bir ihtilaf, henüz yargı kesin kararını vermeden yasa çıkarılmak suretiyle ile ortadan kaldırılmaktadır. Bu durum, yasama organının yargıya açık müdahalesi niteliği taşımakta olup Anayasamızın 138 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aykırıdır.

Getirilen değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önceki artışlara ve görülmekte olan davalara da uygulanacağının belirtilmesi ise parlamenter demokrasimiz açısından yeni bir talihsizliktir.

**ÇERÇEVE MADDELER 55 ve 57 -**

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 20 ve 22 nci maddelerinde yapılan değişikliklere dayanılarak, trafiğe tescille ilgili başvuru ve işlemler konusunda kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra gerçek ve tüzel kişilerin de yetkilendirilecekleri anlaşılmaktadır. Bu yetkilendirme kamu görevinin devri anlamı taşıdığından uygun görülmemektedir.

**ÇERÇEVE MADDE 62-**

Mesleki eğitim yaptıracak işletme sayısının yetersizliği dikkate alınarak, 20 ve daha fazla personel çalıştıran işletmeler için var olan staj yaptırma yükümlülüğünün daha az personel çalıştıran işyerlerini de kapsayacak şekilde aşağıya çekilmesi düşüncesi yerinde olabilir. Ancak küçük işletmelere ilave yük getireceği de dikkate alınarak Hükümet Tasarısında olduğu gibi 20 yerine 5 personel çalıştıran işletmelerin kapsama alınmasının da doğru olmayacağı düşünülmektedir. Her şeyden önce bu belirleme, kapsam dışına çıkmak isteyen işletmeleri kayıtdışı istihdama yönlendirebilecektir. Komisyon aşamasında dile getirilen eleştiriler üzerine, 5 rakamının 10'a çekilmesi ve gerektiğinde bu sayının 5'e düşürülmesi konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi olumlu olmuştur.

**ÇERÇEVE MADDE 63-**

3308 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinde staj yaptırma yükümlülüğünü yerine getirmeyen işletmelere verilmesi öngörülen cezanın, işletmeden çalışan personel sayısının 20'den az veya çok oluşuna göre farklılaştırılması anayasanın eşitlik ilkesine aykırıdır.

**ÇERÇEVE MADDE 64-**

Staj yapanlara ödenecek ücret tutarının asgari ücretin brütünün %30'undan netinin % 30'na, hatta küçük işletmelerde %15'ine çekilmesi doğru olmamıştır. Bu farklılaştırma anayasada öngörülen eşitlik ilkesine aykırıdır. Bu ödemelerin işletmeler üzerinde bir yük oluşturacağı düşünülüyorsa, öğrencilerin harçlığının düşürülmesi yerine, belli bir miktarının Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden karşılanması sağlanmalıdır.

**ÇERÇEVE MADDELER 68, 69, 70 ve 72-**

Bu madde ile, 4447 sayılı Kanunun işsizlik sigortasının kapsamına belirleyen 46 ncı maddesine, İş Kanununa göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışanlardan 5510 sayılı Kanunun 52 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında işsizlik sigortası primi ödeyen isteğe bağlı sigortalılar ile aynı Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamındaki kısmi zamanlı çalışan sigortalılar dahil edilmektedir.

Ancak, çerçeve 51 inci maddede yapılan açıklamalar doğrultusunda isteğe bağlı sigortalıların zorunlu bir sigorta kolu olan işsizlik sigortası kapsamına alınmaları mümkün görülmediğinden 46 ncı maddede aksine yapılan söz konusu değişiklikle 49 uncu maddesinde bu değişikliğe paralel olarak yer verilen düzenlemenin madde metinden çıkarılması gerekir.

Bilindiği gibi işsizlik sigortası, geçici bir süre işsiz kalan sigortalıya, ücret gelirinin yerine geçmek üzere, "işsizlik ödeneği" adı altında parasal bir yardımın yapılmasını amaçlamaktadır.

İşsizlik sigortasının bu amacın yanı sıra işsizlerin yeni bir iş edinmeleri ve onların mesleki eğitim görmelerini sağlayıcı işlevleri de bulunmaktadır.

İşsizlik sigortası işsizliğe başlı başına bir çare olarak öngörülmemiştir. İşsizlik sigortası işsizliğin sonuçlarının telafisine çalışır. Bu nedenle, işsizliğin önlenmesi ya da azaltılması ile işsizlik sigortası arasında mutlak bir bağ kurmak, birini diğerinin önkoşulu gibi kabul etmek, sosyal güvenlik kavramına aykırı düşer. İşsizlik riski var olduğu içindir ki sosyal güvenlik kapsamında zorunlu bir işsizlik sigortasının kurulmasına ihtiyaç duyulmuştur.

İşsizliğin önlenmesi ya da azaltılması ekonomik politikaların, bireyler üzerindeki etkilerinin onarılması ise sosyal güvenlik politikalarının kapsamına girmektedir.

Başarı için ekonomi politikaları ile sosyal güvenlik politikalarının birbirini desteklemesi elbette gereklidir. Ancak işsizliği önlemeye yönelik ekonomik politikaların gerektirdiği kaynak ihtiyacının, geri dönüşümsüz bir şekilde işsizlik sigortası fonundan karşılanması kabul edilemez.

Nitekim, 4447 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinde, fonun bütçe kapsamı dışında olduğu, gelirlerinden hiç bir şekilde kesinti yapılamayacağı ve Genel Bütçeye gelir kaydedilemeyeceği hükme bağlanmıştır. Ne var ki bu hükme rağmen, uygulama, yapılan başka yasal düzenlemelere bağlı olarak aksine işlemektedir.

Bu madde ile, işsizliği önlemek için istihdam teşvikleri şeklinde bugüne kadar devreye sokulan ekonomi politikalarının ihtiyaç duyduğu kaynağı büyütmek üzere

4447 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin yedinci fıkrası yeniden değiştirilmektedir. Önceden, söz konusu teşvikler için devletin fona katkısının % 30'una kadar olan kısmına el koyma yetkisi alınırken, bu değişiklikten sonra işçi ve işverenlerden tahsil edilen prim gelirlerinin % 30'una da el konulabilecektir. Ayrıca bu oran Bakanlar Kurulu tarafından %50'ye kadar artırılabilecektir. Görüldüğü gibi Hükümet, gelecek tepkileri aza indirmek için önce devletin katkılarının % 30'una el koyma yetkisi almıştır. İstihdamı artırmak için bunu yaptığı yolundaki savunmasına fazla itiraz gelmeyince, bu defa işçi ve işverenlerin hisselerinin %30'una da el koymaya kalkışmaktadır. Eğer hak ettiği tepkiyi görmezse, kısa süre içinde Fonun bütün kaynaklarının bitirilmiş olması kimseyi şaşırtmamalıdır.

Madde ile ayrıca, sosyal güvenlik kontrol memurlarına işsizlik sigortası ile ilgili denetim yetkisi de verilmektedir ki bunun kabulü mümkün değildir. Çünkü denetim mesleğe girişi, yetişmeleri özel olarak düzenlenmiş kariyer bir meslektir.

Yukarıda açıklanan gerekçelerle çerçeve 68, 69, 70 ve 72 nci maddelerin Tasarı metninden çıkarılması gerekir.

**ÇERÇEVE MADDE 73-**

Yürürlükteki mevzuat, kısa çalışma ödeneğinin ödenebilmesi için iki temel şarttan birinin meydana gelmesini öngörmektedir. Bunlardan birincisi, bir ekonomik krizin ortaya çıkması, diğeri ise zorlayıcı bir nedenin varlığıdır. Bu iki temel şartın yanında diğer şartlar, kısa çalışma yapılması ve kısa çalışma ödeneğinin ödenmesinde aranan hususlara ilişkindir. Yürürlükteki mevzuatta deprem, yangın, sel felaketi gibi afetler zorlayıcı sebep olarak sayılmış olup, zorlayıcı sebebin neler olduğu konusunda uygulamada bir tereddüt bulunmamaktadır.

Ancak, genel ekonomik kriz için aynı değerlendirmenin yapılabilmesi mevcut mevzuata göre dahi mümkün değildir. Halen yürürlükte bulunan Kısa Çalışma ve Kısa Çalışma Ödeneği Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre, ekonomik krizin varlığına Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı karar vermektedir.

Bu nedenle, genel ekonomik krizin varlığını objektif olarak ortaya koyabilecek hukuken denetlenebilir kıstasların ortaya konulması veya ekonomik krizin olup olmadığının anayasal bir kurum haline getirilen ekonomik ve sosyal konseyde görüşülmesi yerinde olacaktır.

Yürürlükteki mevzuatta yer alan genel ekonomik krizi objektif olarak tanımlamada bu güçlükler yaşanırken, Tasarıda olduğu gibi sektörel ve bölgesel krizlerin de kısa çalışma ödeneği ödenecek durumlar arasına alınması; iç ve dış talepte geçici daralma ve stok artışları gibi nedenlerle de fona başvurma ve fon kaynaklarını kullanma

imkânı verir ki, bu tür sübjektif değerlendirmelere açık kavramların maddeye ilave edilmesi uygun görülmemektedir.

Öte yandan, kısa çalışma ödeneğinin 4857 sayılı İş Kanununun 65 inci maddesinde düzenlendiği dönemlerde, kısa çalışma ile ilgili hükümlere aykırı davranan işveren veya vekiline aynı Kanunun 104 üncü maddesi gereğince kısa çalışma kapsamında olan her işçi dikkate alınarak idari para cezası öngörülmüştü. Daha sonra kısa çalışma ile ilgili düzenlemeler aynı esaslarla İşsizlik Sigortası Kanununa aktarılmış olmasına rağmen, aykırılık için bu kanunda herhangi bir idari para cezası öngörülmemiştir. Kötüye kullanımın önlenmesi için kısa çalışma ile ilgili hükümlere aykırı davranan işveren veya vekiline her işçi için belirli bir miktarda idari para cezası uygulanmasını öngören düzenlemenin İşsizlik Sigortası Kanununa da konulması boşluğun doldurulması açısından uygun olacaktır.

Kısa çalışma yaptırma kararından önce varsa sendikaların görüşlerinin alınmaması ise kabul edilemez.

Kısa çalışma çok istisnai hallerde başvurulması gereken bir müessese olduğundan Bakanlar Kuruluna ayrıca 6 aya kadar uzatma yetkisi verilmesi de doğru değildir.

Açıklanan nedenlerle maddenin kısa çalışma ödeneğinin miktarında iyileştirme yapan hükümleri dışında kalan hükümlerinin madde metninden çıkarılması gerekir.

**ÇERÇEVE MADDE 74-**

İşçi ve işveren primleri ile devlet katkısından oluşan işsizlik sigortası fonunun en temel amacı, kendi istek ve iradesi dışında işini kaybedenlerin, yeni bir iş ararken, 10 aya kadar işsizlik ödeneğinden yararlanabilmelerini sağlamaktır.

Durum böyle olmakla birlikte, **15.5.2008** tarih ve **5763** sayılı kanunla **4447** sayılı İşsizlik Sigortası Fonu Kurulmasına Dair Kanuna iki geçici madde eklenmiş ve fonda biriken kaynakların amacı dışında kullanılmasının yolu açılmıştır.

5763 sayılı Kanunla eklenen geçici 6 ncı maddede, **2008** yılına münhasır olmak üzere, Fonun mevcut nema gelirlerinden **1.3** milyar TL'lik kısmının bütçeye gelir kaydedileceği ve kaydedilen bu gelirin, Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlara öncelik vermek kaydıyla münhasıran ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik yatırımlarda kullanılacağı hükme bağlanmıştır.

Bu geçici madde daha sonra **11.8.2009** tarihli ve **5921** sayılı kanunla değiştirilerek, **2009** yılı için daha önce fondan aktarılması öngörülen **dörtte bir** oranı **üçte bire**, **2010** yılı için öngörülen **dörtte bir** oranı da **dörtte üçe** çıkarılmıştır.

Bu geçici madde, Fondan aktarılan kaynakların faizsiz olarak fona geri ödeneceğini öngörse de, geri ödemenin hangi vadede ve ne şekilde yapılacağına ilişkin kesin bir hükme yer verilmemesi nedeniyle söz konusu hüküm temenni mahiyetinden öte bir anlamı yoktur.

4447 sayılı Kanuna eklenen **geçici 7 nci** maddeyle de; 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük olanlar ile yaş şartı aranmaksızın 18 yaşından büyük kadınların, maddede belirtilen koşullarda (Bu koşullarda da 18.2.2009 tarihli ve **5838** sayılı kanunla değişiklikler yapılmıştır) fiilen istihdam edilmeleri halinde, hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin; birinci yıl için yüzde yüzü, ikinci yıl için yüzde sekseni, üçüncü yıl için yüzde altmışı, dördüncü yıl için yüzde kırkı, beşinci yıl için yüzde yirmisinin İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacağı hükme bağlanmaktadır.

Fondan bu geçici madde kapsamında aktarılan kaynakların Fona iade edileceğine ilişkin ise bir düzenleme bulunmamaktadır. Esasen Hazine tarafından karşılanması gereken bu teşvik tutarları doğrudan fona gider yazılarak fondan karşılanmaktadır.

Fonun amacı dışında kullanımının yolu **5763** sayılı Kanunla **4447** sayılı Kanuna eklenen geçici madde 6 ve 7 ile bu şekilde açıldıktan sonra, **5291** sayılı Kanunla 4447 sayılı Kanuna **yeni bir geçici madde** daha eklenmiştir.

Eklenen bu **geçici 9 uncu maddede**, 2009 yılının **Nisan ayına** ait prim ve hizmet belgelerinde bildirilen sigortalı sayısına ilave olarak, **31.12.2009** tarihine kadar, işe alınma tarihinden önceki üç aylık dönem içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar dışındaki kişilerden olmak kaydıyla işe alınan ve fiilen çalıştırılanlar için; prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisseleri, altı ay boyunca İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacaktır.

Madde Bakanlar Kuruluna, 31.12.2009 tarihini 30.6.2010 tarihine kadar, primlerin Fondan karşılanma süresini de altı aya kadar uzatma yetkisi vermiştir.

Bu geçici maddeye dayanılarak Fondan aktarılan kaynakların Fona geri dönüşüne ilişkin bir düzenleme ise yine maddede yer almamaktadır.

Açılan bu kapılar, İşsizlik Sigortası Fonunu MEYAK ve Zorunlu Tasarruf Fonunun uğradığı akıbete doğru hızla itmektedir. Çünkü, **28.1.2010** tarihinde kabul edilen **5951** sayılı kanunla, geçici 9 uncu maddedeki **"Nisan ayına"** ibaresi **"Ekim ayına"**, **"31.12.2009** tarihine kadar" ibaresi **"31.12.2010** tarihine kadar", Bakanlara Kuruluna uzatma konusunda yetki veren **"31.12.2009** tarihini **30.6.2010** tarihine kadar" ibaresi de **"31.12.2010** tarihini **30.6.2011** tarihine kadar" şeklinde değiştirilmiştir.

Bir hukuk devletinde ne işçi ne işveren ne de devlet, sigortacılık mantığı ile kurulan Fona yatırdıkları paraları geri talep edebilirler. Yukarıda açıklanan yasalara dayalı el koyma işlemlerinin yasa çıkarıp kişilerin bankalarındaki özel hesaplarına el koymaktan bir farkı bulunmamaktadır.

2010 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi için yazdığımız karşıoy yazısında yukarıdaki eleştirilere yer verdikten sonra "Kanundaki bu yeni tarihlere yaklaşıldığında sürelerin yeniden uzatılacağından şüphe duyulmamaktadır." dediğimizi dikkatlerinize sunmak isteriz.

Evet, Tasarı ile 4447 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 10 uncu madde, 2015 yılına kadar uzayan ve Bakanlar Kurulu Kararı ile 2020 yılına kadar uzatılabilecek olan yeni ve öncekilerden daha kapsamlı bir teşvik düzenlemesini içermektedir.

Bundan öncekilerde olduğu gibi bu teşviki de CHP olarak destekliyoruz. Ancak bir kamu kaynağı olmayan işsizlik sigortası fonundan yapılan aktarmaların izleyen yıl içinde belli bir faiz hesabıyla fona iade edilmesi gerektiğini de ifade ediyoruz.

**ÇERÇEVE MADDE 76-**

Bu madde ile İş Kanununda yer alan ve esnek çalışma modellerinden olan çağrı üzerine çalışmaya *„evden çalışma"* ve *„uzaktan çalışma"* adı altında yeni esnek çalışma modelleri eklenmektedir.

Sözde ekonomik ve teknolojik gelişmelere ayak uydurmak için bu çalışma modellerine ihtiyaç duyulduğu ifade edilmekteyse de, Tasarı ile asıl yapılmak istenen, insan onuruna yaraşır nitelikli ve güvenceli işler yaratmak yerine, esnek çalışma biçimlerinin ve gençlerin sömürüsünün yaygınlaştırılmasıdır.

4857 sayılı İş Kanunumuzda çalışma süreleri, fazla çalışma, fazla sürelerle çalışma, zamlı ücret yerine serbest zaman uygulaması seçeneği, denkleştirme yöntemiyle yoğunlaştırılmış iş haftası uygulaması, telafi çalışması ve kısa çalışma gibi birçok esnek çalışma yöntemi zaten mevcuttur.

Bütün bunlar ortada dururken, *„evden çalışma"* ve *„uzaktan çalışma"* gibi güvencesiz esnek çalışma yöntemlerinin işçilere dayatılması kabul edilemez.

Kısmi süreli çalışmaların düzenli çalışmalara göre işçinin aleyhine olduğu herkesin kabul ettiği çıplak bir gerçektir.

4857 sayılı İş Kanununda (İK); işçinin normal haftalık çalışma süresinin, tam süreli iş sözleşmesiyle çalışan emsal işçiye göre önemli ölçüde daha az belirlenmesi

durumunda sözleşmenin kısmî süreli iş sözleşmesi olacağı (İK.m.13); kısmî süreli iş sözleşmesi ile çalıştırılan işçinin, ayırımı haklı kılan bir neden olmadıkça, salt iş sözleşmesinin kısmî süreli olmasından dolayı tam süreli emsal işçiye göre farklı işleme tâbi tutulamayacağı (İK.m.5/2 ve 13/2), kısmî süreli çalışan işçinin ücret ve paraya ilişkin bölünebilir menfaatlerinin, tam süreli emsal işçiye göre çalıştığı süreyle orantılı olarak ödeneceği (İK.m.13/2); emsal işçinin, işyerinde aynı veya benzeri işte tam süreli çalıştırılan işçi olacağı, işyerinde böyle bir işçi bulunmadığı takdirde, o işkolunda şartlara uygun işyerinde aynı veya benzer işi üstlenen tam süreli iş sözleşmesiyle çalıştırılan işçinin esas alınacağı (İK.m.13/3); işyerinde çalışan işçilerin, niteliklerine uygun açık yer bulunduğunda kısmî süreliden tam süreliye veya tam süreliden kısmî süreliye geçirilme isteklerinin işverence dikkate alınacağı ve boş yerlerin zamanında işçilere duyurulacağı, hükme bağlanmaktadır.

Yukarıdaki hükümlere göre tam süreli işçiye uygulanan İK hükümleri kısmi süreli çalışanlara da uygulanacaktır. Ancak ayrım yapmayı haklı kılan nedenlerin olması halinde elbette farklı uygulamaya tabi olabileceklerdir. Ücret, tazminat, ikramiye vb. ödemelerden çalıştığı süreyle ilgili olarak orantılı bir şekilde yararlanacaklardır.

Kısmi süreli iş akdi belirsiz süreli yapılabileceği gibi İK.m.11/1 de sayılan objektif koşullar varsa belirli süreli olarak da kurulabilecektir. Aynı şekilde bu ilişki sürekli ve süreksiz iş ilişkisi şeklinde de kurulabilecektir.

Kısmi süreli iş akdi ile birden fazla işveren yanında çalışılabilir. Bu takdirde haftalık azami çalışma süresinin aşılmaması gerekir. Aşılıp aşılmadığı nasıl izlenecek; bir işveren yanında tam süreli çalışan birisinin bir başka işverenin yanında kısmi süreli çalışması nasıl önlenecek; fazla çalışma ücreti ve denkleştirme işlemleri nasıl yapılacak; ücretli izin hakları nasıl hesaplanıp kullandırılacak; ihbar tazminatlarına ilişkin İK hükümleri bunlar için nasıl uygulanacak; kıdem tazminatının hesabında çalışılan sürelerin toplamı mı yoksa sözleşmenin süresi mi esas alınacak; hukuken sendika üyesi olmalarına bir engel görülmemekle birlikte fiiliyatta örgütlenme zorlaştırılmış olmayacak mı; iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınıp alınmadığı nasıl denetlenecek, evdeki kazaların iş kazası olup olmadığı nasıl ayırt edilecek, iş kazası olduğuna dair illiyet bağı nasıl kurulacak ve işverenin sorumluluğuna nasıl gidilecektir; birden fazla yerde kısmi zamanlı çalışan işçinin çalıştığı her iş yerinde aynı verimliliği göstermesi mümkün olacak mıdır?

Çağrı üzerine çalışma kısmi zamanlı çalışmanın özel bir türüdür. Yazılı sözleşme ile mümkündür. Özellikle turizm sektöründe uygulanmaktadır. Aksi belirlenmedikçe haftalık 20 saatlik çalışmalar söz konusudur. Çalışmadan dört gün önce işçi işe çağrılmalıdır. Yine aksi kararlaştırılmamışsa, çalışılan günlerde en az dört saat çalışılmış sayılır ve işçi bu süreler üzerinden ücrete hak kazanır. Bu iş ilişkisi de belirli ve belirsiz süreli iş sözleşmelerine konu olabilmektedir. Ancak, belirli süreli iş sözleşmesi sayılabilmesi için burada da diğer kısmi süreli iş sözleşmelerinde olduğu

gibi İK.m.11' deki objektif koşulların varlığı aranacaktır. Çağrı üzerine çalışma ile ilgili olarak maddede düzenlenmeyen hususlarda kısmi süreli iş sözleşmesi için belirlenen hükümlerin ve İK'nun diğer hükümlerinin uygulanmasına bir engel olmadığı düşünülmektedir.

Tasarıyla maddeye yapılan ilavelerle çağrı üzerine çalışma biraz daha esnetilmektedir.

"Evde çalışma" tabiri yerine "evden çalışma" tabiri kullanılarak evin işyerinin bir uzantısı olduğu havası verilmeye çalışılmıştır.

*„Evden çalışma"*da ev gerçekten işyeri sayılabilecek midir? Evden çalışan kişi, bir veya birden çok işveren için evinde mal ve hizmet üretiyorsa, ev hangi işverenin işyeri sayılacaktır? Böyle bir durumda, evde iş kazası olduğunda hangi işveren sorumlu olacaktır? İş kazasının yapılan işten mi yoksa başka nedenlerden mi kaynaklandığı nasıl anlaşılacaktır? İşle illiyet bağı nasıl kurulacaktır?

Bir iş sözleşmesinin esaslı unsurlarından biri işçinin işverene bağımlı çalışmasıdır. Bağımlılık ilişkisinin varlığını koruyabilmesi için işverenin, evden çalışan işçiye yaptığı işle ilgili talimatlar verebilmesi, gözetim ve denetim yetkisinin bulunması gerekmektedir. Bağımlılık ilişkisi ortadan kalktığında ortadaki sözleşme iş sözleşmesi olmaktan çıkmaktadır. Evden ve uzaktan çalışmada iş sözleşmesinin esaslı unsurlarından bağımlılık ilişkisinin sürdüğü nasıl kanıtlanacaktır?

İşverene bağımlılığın azalması, yapılan sözleşmenin iş sözleşmesi vasfını değiştirerek istisna sözleşmesi sayılması sonucunu doğurmayacak mıdır? Evden iş yapanın bağımsız bir girişimci mi yoksa işçi mi sayılacağı ayrımı nasıl yapılacaktır? İşçi ve işveren iş sözleşmesinden doğan karşılıklı sadakat borçlarını nasıl yerine getireceklerdir? İşveren işçiyi gözetme borcunu nasıl yerine getirecektir?

Evden ve uzaktan çalışmalarda iş mevzuatının günlük ve haftalık çalışma süreleri, ara dinlenmeleri, gece çalışmaları, tatil günlerinde çalışma, fazla çalışma gibi iş sürelerine ilişkin hükümlerinin uygulanması ve denetimi nasıl mümkün olacaktır?

Evin 24 saat iş yerine dönüşmesinin aile üzerindeki etkileri düşünülmüş müdür?

Bütün bunlar, getirilmek istenen yeni esnek çalışma modellerinin açık yönleridir. Yasa ile güvence altına alınmayan ve yukarıda temas edilen boşluklar nedeniyle bu madde Tasarı metninden mutlaka çıkartılmalıdır.

ÇERÇEVE MADDE 77-

İş Kanununun 15 inci maddesi, taraflarca iş sözleşmesine bir deneme kaydı konulduğunda, bunun süresinin en çok iki ay olabileceğini, toplu iş sözleşmeleriyle dört aya kadar uzatılabileceğini hükme bağlamaktadır.

Komisyon tarafından kabul edilen metin, deneme süresinin en çok iki ay olabileceğine ilişkin hükmü ilke olarak korurken, hemen ardından bu sürenin ilk defa işe girenler için en çok dört ay olabileceğini öngörmektedir.

İş hukukunda yer alan deneme süreli iş sözleşmesi; işverenin işçinin bilgi, yetenek ve kişiliğini tanımaya; işçinin de çalışma koşullarının kendisine uygun olup olmadığını öğrenmeye olan ihtiyacından doğmuştur.

Bu açıdan bakıldığında, 2003 yılında İş Kanunu yasalaşırken iki aylık deneme süresinin bu amaçları karşılamaya yeteceği, gerekirse toplu iş sözleşmesi ile bu sürenin dört aya kadar uzatılabileceği kabul edilmiştir. Sosyal taraflar da yapılan bu düzenlemeyi benimsemişlerdir.

Şimdi, o gün gündeme getirilmeyen iki aylık deneme süresinin yetersizliğinin bugün fark edilmesi ne kadar kabul edilebilir. İK'nun 15 inci maddesinin ikinci fıkrası deneme süresi içinde tarafların iş sözleşmesini bildirim süresine gerek olmaksızın (ihbar tazminatı ödenmeden) ve tazminatsız (kıdem tazminatı ödenmeden) feshedebileceklerini hükme bağlamaktadır. Tasarı ile fazla çalışma ücreti ödenmeyecek biçimde denkleştirme döneminin turizm sektörü için iki aydan dört aya çıkarılması, bu maddedeki deneme süresinin uzatılması ile birlikte değerlendirildiğinde, turizm sektörüne verilen sözlerin yerine getirilmekte olduğu açıkça görülecektir.

2003 yılında İş Kanunu ile birlikte yasalaşan ve sosyal taraflarca kabullenilmiş bir hükmün, sosyal taraflarla görüşülmeden özellikle turizm sektöründe tam bir emek sömürüsüne dönüşecek biçimde uygulanmasına izin verilmesi kabul edilemez. Bu nedenle madde, Tasarı metninden çıkarılmalıdır.

ÇERÇEVE MADDE 78-

İş Kanununun bu madde ile değiştirilen 63 üncü maddesinin ikinci fıkrasının mevcut son iki cümlesi, iki aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresinin, normal haftalık çalışma süresini aşamayacağı, denkleştirme süresinin toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar artırılabileceği, şeklindeydi. Bu hüküm şu anlama gelmektedir. Bir işçinin haftalık 45 saatten iki aylık normal çalışma süresi 360 saattir. Bu işçi haftada 60 saat üzerinden birinci ayda 240 saat çalışmış, kalan bir ay içinde de

haftada 30 saatten 120 saat çalışmış olsun. Bu durumda işçi, iki aylık denkleştirme süresindeki fiili çalışması normal çalışma süresi olan 360 saate eşit olduğundan, ilk ayda yaptığı fazla çalışmalar için herhangi bir fazla çalışma ücreti alamayacaktır.

Madde ile fazla çalışma ücreti ödenmesini engelleyen denkleştirme dönemi turizm işletmeleri için iki aydan dört aya çıkarılmaktadır. Bu da turizm sektöründe çalışan işçilere sezon boyunca hiç fazla çalışma ücreti ödenmeyeceği anlamına gelmektedir.

Üstelik turizm sektöründe çalışanlar aleyhine ayrımcı bir düzenleme olan bu madde eşitlik ilkesine de aykırıdır ve Tasarı metninden çıkarılmalıdır.

**ÇERÇEVE MADDELER 80 ve 81-**

Bu madde ile İş Kanununun 91 inci maddesine bir fıkra eklenerek, 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 10 uncu maddesine istinaden iş sözleşmesi fiilen sona eren işçilerin kanundan, iş ve toplu iş sözleşmesinden doğan bireysel alacaklarına ilişkin şikayetlerinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge müdürlüklerince inceleneceği öngörülmektedir.

Madde ile İş Kanununun 92 nci maddesinde yapılan değişiklikle de, memurların düzenlediği tutanakların da aksi sabit oluncaya kadar "kati delil" niteliği taşıyan belgeler arasında sayılması hükme bağlanmaktadır. Bu değişiklik, iş sözleşmesi sona ermiş işçilerin iş sözleşmesinden kaynaklanan kişisel alacaklarına ilişkin şikayetlerinin işyeri denetimi gerektirmemesi, belgeye dayalı incelemeler olması nedeniyle tam anlamıyla bir teftiş ve denetim faaliyeti olmadığı gerekçesine dayandırılmaktadır.

Daha önce yönetmelikle bu değişikliği yapmak isteyen Bakanlık, yargı engelini aşamayınca yasal düzenleme ile amaca ulaşmayı denemektedir.

Ülkemizin de onayladığı 81 sayılı İLO Sözleşmesinin 4 üncü maddesi ile 129 sayılı Tarımda İş Teftişine Dair İLO Sözleşmesinin 7 nci maddesi, iş denetiminin bütünlüğünü esas almış, çalışma hayatının denetiminin bağımsız statüye kavuşturulmuş çalışma müfettişlerince yapılacağını hükme bağlamıştır.

İş Kanununun 91-97 nci maddeleri " Çalışma Hayatının Denetim ve Teftişi"ni düzenlemekte, yasada yer alan madde hükümleri, 81 sayılı İLO Sözleşmesi hükümleri ile örtüşmekte ve çalışma hayatının denetiminin sözleşmede tanımlanan "iş müfettişleri" vasıtasıyla yürütülmesini hükme bağlamaktadır.

Mademki Tasarının gerekçesinde, iş sözleşmesi fiilen sona eren işçilerin kanundan, iş ve toplu iş sözleşmesinden doğan bireysel alacaklarına ilişkin şikayetlerinin, denetim

faaliyeti olmadığı belirtilmektedir, o zaman, yapılmak istenen değişikliğin de İş Kanununun "Çalışma Hayatının Denetim ve Teftişi"ni düzenleyen yedinci bölümde yer almaması gerekir.

Şikayetlerin geç sonuçlandığından yakınılıyorsa, yapılması gereken memurlara da denetim yetkisi vermek değil, iş müfettişlerinin sayısını artırmaktır.

Ülkemizin İLO denetim organlarınca eleştirisine de neden olacak bu değişikliklerin Tasarı metninden çıkarılması gerekir.

**ÇERÇEVE MADDE 85 -**

Bu madde ile Vergi Usul Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasındaki *„Gelir Vergisi mükellefleri (Kazancı basit usulde tespit edilenler dahil) ile sermaye şirketleri her yıl Mayıs ayının son gününe kadar vergi tarhına esas olan kazanç tutarları ile bunlara isabet eden vergi miktarlarını gösteren* ***levhayı merkezlerine, şubelerine, satış mağazalarına iş sahipleri ile mükellefler tarafından kolayca okunup görünecek şekilde asmak zorundadırlar.***" hükmü *„Gelir Vergisi mükellefleri (Kazancı basit usulde tespit edilenler dahil) ile sermaye şirketleri her yıl Mayıs ayının son gününe kadar vergi tarhına esas olan kazanç tutarları ile bunlara isabet eden vergi miktarlarını gösteren* ***levhayı almak zorundadırlar.***" şeklinde değiştirilmektedir.

Değişiklik vergi levhası asma zorunluluğunu kaldırmaktadır. Levha alma zorunluluğu devam ettiğine göre vergi açısından durumlarını iyi görenler işyerine asacak, iyi görmeyenler alıp asmayacaktır.

Vatandaşların Otokontrolü için gerekli görülen vergi levhasının işyerine asılması yükümlülüğü devam etmelidir.

**ÇERÇEVE MADDELER 99 ve 101-**

Günümüzün bilişim çağında sanki Vakıflar Bankasının İstanbul'a taşınması ile İstanbul finans merkezi olacakmış gibi bir savunmayı kabul etmek mümkün değildir. Bu nedenle, banka merkezinin Ankara'dan taşınmasını amaçlayan (a) bendindeki değişikliğin madde metninden çıkarılması gerekir.

Maddenin (b) bendi ile bankanın KOSGEB'e ödemesi gereken pay kaldırılmaktadır. Bu siyasi bir tercihtir. Ancak, pay ödemesinin geriye yönelik olarak 1.1.2004 tarihinden geçerli olarak kaldırılmasını ve yargıda görülmekte olan ve ilk derece mahkemesinde kaybedilmiş bulunan yaklaşık 210 milyon TL tutarındaki alacaktan KOSGEB'in mahrum bırakılmasını hukuk devleti ilkesi ile bağdaştırmak mümkün

değildir. Ayrıca bankaya yapılan bu hukuk dışı bağışın nedeninin geçmişte bazı kesimlere verilen kredilerle bir ilgisi olup olmadığı da merak konusudur.

Bu nedenle yargıyı devre dışı bırakmaya yönelik (ç) bendinin madde metninden çıkarılması gerekir. Bu bendin çıkarılması bir yana komisyonda verilen önergelerle söz konusu alacakla ilgili yargı kararlarının uygulanmayacağına ve başlamış icra takiplerinin durdurulacağına ilişkin açıklık getirmeye yönelik bir değişiklik yapılmıştır.

Tasarının 99 ve 101 inci maddeleri Tasarı metninden çıkarılmalıdır.

**ÇERÇEVE MADDE 104-**

Bu madde ile bir gün bile memuriyeti olmayanların Başbakanlık ve bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşlarının müsteşar ve müsteşar yardımcısı ya da en üst yönetici konumundaki genel müdür ve başkan kadrolarına atanmalarına imkân tanınmaktadır.

657 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi, bu kanunun temel ilkelerini sayarken, kariyer ilkesini, devlet memurlarına yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetişme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkânını sağlamak olarak belirlemiştir.

Yine aynı maddede liyakat ilkesi, devlet kamu hizmet görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkânlarla uygulanmasında devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmak şeklinde tanımlamıştır.

Madde ile yapılan değişiklik ise kariyer ilkesi doğrultusunda memurların yükselme imkânının önünü kestiği gibi yükselmede liyakat ilkesinin gözetilmesini de ortadan kaldırmaktadır.

Bir gün bile memuriyeti olmadan en üst yönetici düzeyine getirilenlerin 657 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde devlet memurları için öngörülen tarafsızlık ilkesine tümüyle uymaları nasıl temin edilecektir. Çünkü bu maddede, devlet memurlarının siyasi partiye üye olamayacakları, herhangi bir siyasi parti, kişi veya zümrenin yararını veya zararını hedef tutan bir davranışta bulunamayacakları; görevlerini yerine getirirken dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep gibi ayrım yapamayacakları; hiçbir şekilde siyasi ve ideolojik amaçlı beyanda ve eylemde bulunamayacakları ve bu eylemlere katılamayacakları belirtilmektedir.

Bu uygulamanın, kamunun imkân ve fırsatlarının, daha önce özel sektörde görev yapılan kişi veya sektörlere sunulmasına yol açması nasıl önlenebilecektir.

Bu tür kötüye kullanmaları önlemek üzere kamunun almış olduğu bazı tedbirlere burada işaret etmek yararlı olabilir. Örneğin bir Maliye Müfettişi memuriyetten ayrılıp özel sektörde görev almışsa, tekrar Maliye Müfettişliği görevine döndürülmemektedir. Yine kamuda bazı üst görevlerde bulunanların memuriyetten ayrıldıktan sonra belli bir süre özel sektörde benzer görevleri alamayacakları, aldıkları takdirde hapis cezası ile cezalandırılacaklarına dair yasal düzenleme bulunmaktadır. Bu ikinci örnekteki düzenlemenin amacının, söz konusu yöneticilerin ayrılmazdan önce özel sektörde görev alacakları şirketlere ayrımcı bir işlem yapmalarını önlemek için olduğu unutulmamalıdır. Olaya, bu değişiklik bağlamında tersinden baktığımızda, özel sektörden gelecek yöneticilerin geldikleri şirket ya da sektöre yönelik ayrımcı bir işlem yapmaları nasıl engellenecektir.

Belirtilen sakıncaları dolayısıyla bu madde Tasarı metninden çıkarılmalıdır.

**ÇERÇEVE MADDE 106-**

Bu madde ile, kadrosu kaldırılan memurların en geç altı ay içinde kendi kurumlarında niteliklerine uygun bir kadroya atanacakları, bu mümkün olmadığı takdirde aynı süre içinde başka bir kurumdaki kadrolara atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilecekleri ve atama işlemi yapılıncaya kadar kurumlarında niteliklerine uygun işlerde çalıştırılacakları, yeni bir kadroya atanıncaya kadar eski kadrolarına ait malî haklardan ve sosyal yardımlardan yararlanmaya devam edecekleri hükme bağlanmaktadır.

Bugüne kadar gerek özelleştirme kanununda gerekse diğer bazı teşkilat kanunlarında kadrosu kaldırılan personel için buna benzer düzenlemelere yer verilmiştir. Şimdi, bu düzenleme ile 657 sayılı Kanuna aynı amaçlar için devamlı bir hüküm konulmak istenmektedir. Hükümet her teşkilat kanunu değişikliğinde konunun yeniden tartışılmasından kaçınmak; tasfiye ve kadrolaşmaya yönelik bu hükmü memurların tepesinde Demokles'in Kılıcı gibi tutmak istemektedir.

Maddenin son cümlesinde yer alan, unvanları müdür ve daha üst olanlar ile danışma ve denetim işlevlerine ilişkin kadrolarda çalışanların araştırmacı kadrolarına, diğerlerinin ise durumlarına uygun kadrolara atanırlar, cümlesi asıl yapılmak istenenin ipuçlarını vermektedir. Komisyonda denetim işlevlerine ilişkin kadrolarda çalışanların kapsam dışına çıkarılmış olması, tepkileri asgariye indirmek amacına yönelik olup, ileride aynı uygulama kapsamına denetim elemanlarının yeniden alınmayacaklarının bir garantisi değildir.

Bu düzenleme, kamu görevlilerinin geleceğe güvenle bakmalarını önlemeyi ve iş güvencelerini ortadan kaldırmayı amaçlayan bir düzenlemedir. Kadrosu kaldırılan memurların özlük haklarının korunacağı yönünde masumane bir gerekçeye sığınılmaktadır. Özlük haklarının korunması ise kadro değişikliğinin yapıldığı andaki maaşların dondurulması şeklinde olacaktır.

İstek dışı yapılacak bu operasyon çeşitli sürgünleri beraberinde getirecek ve memurların sendikalaşmalarına da zarar verecektir.

Söz konusu sakıncaları nedeniyle madde Tasarı metninden çıkarılmalıdır.

**ÇERÇEVE MADDE 107-**

Maddenin ikinci fıkrası ile; memurların yürüttükleri hizmetin özelliklerine göre, 100 üncü madde uyarınca tespit edilen **çalışma saat ve süreleri** ile **görev yerlerine bağlı olmaksızın çalıştırılabilmelerinin** yolu açılmak istenmektedir. Yani memurlara da evden ve uzaktan çalışma yaptırmanın alt yapısı hazırlanmaktadır.

Memurları işyeri dışında kısmi zamanlı çalışmaya zorlayacak olan bu yolun açılması uygun görülmediğinden ikinci fıkra madde metninden çıkarılmalıdır.

**ÇERÇEVE MADDE 109-**

Komisyonda önerge ile kabul edilen ve doğumun prematüre olarak gerçekleşmesi halinde doğum izninin bebeğin taburcu olduğu tarihten itibaren başlayacağını öngören değişiklik önergesinin, işçilerde paralel bir düzenleme olmadığı gerekçesi ile daha sonra metinden çıkarılması doğru olmamıştır. Doğru olan işçiler bakımından İş Kanununda da paralel bir düzenleme yapmak şeklinde olmalıydı.

**ÇERÇEVE MADDE 116-**

Madde ile 657 sayılı Kanunun 132 nci maddesinde yapılan değişiklik, aylıktan kesme cezalarında 5, kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarında 10 yıl geçtikten sonra bu cezaların üst yönetim görevlerine atamada engel olması koşulunu kaldırmaktadır.

Aylıktan kesme cezası verilen fiiller arasında "devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzerlerini özel menfaat sağlamak için kullanmak" fiili yer almaktadır.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası verilen fiiller arasında ise; "Görevi ile ilgili her ne surette olursa olsun çıkar sağlamak", "Gerçeğe aykırı rapor ve belge

düzenlemek","Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve meshep ayrımı yapmak", "Mal bildiriminde bulunmamak" ve "Herhangi bir siyasi parti yararına veya zararına fiilen faaliyette bulunmak" fiilleri de yer almaktadır.

Sayılan filleri işleyenlerin aradan belli bir zaman geçtikten sonra da olsa kamu yönetiminde üst görevlere atanmaları uygun görülmediğinden, buna imkan veren değişikliğin madde metninden çıkarılması uygun olacaktır.

**ÇERÇEVE MADDE 119-**

Devlet memurlarının kurumlar arası geçici görevlendirmesini düzenleyen maddenin birinci fıkrası, görevlendirmenin memurun isteğine bağlı olmasını düzenlerken, ikinci fıkrasında kamu yararı ve hizmet gerekleri göz önünde tutularak memurun isteği tümüyle göz ardı edilmektedir. Siyasi iktidar tarafından istenmeyen memurların sürgün edilmesine yol açacak bu düzenlemenin kabulü mümkün olmadığından madde metninden çıkarılması gerekir.

Son fıkranın kalmasında ısrar edilecekse, *„kamu yararı ve hizmet gerekleri sebebiyle"* ibareleri yerine *„ afet ve olağanüstü hallere münhasır olmak üzere"* ibarelerinin kullanılmasının ihtiyacı karşılayabileceği düşünülmektedir. Aksi takdirde maddenin esasını oluşturan birinci fıkra istisna durumuna düşebilir.

**Kamuda Uzman İstihdamına İlişkin Tasarıdan Çıkartılan Madde**

Hükümet Tasarısında kamuda görev yapan ve yeni ihdas edilen bütün uzman ve uzman yardımcılıkları tek bir kariyer uzmanlık altında toplanmakta ve özlük hakları da eşitlenmekteydi.

Hükümet, hesaba katamadığı başka dengesizlikleri beraberinde getireceği endişesi ile komisyon aşamasında bu eşitlemeden vazgeçmiştir.

Öncelikle Hükümet getirdiği Tasarının yansımalarının ne olacağını baştan incelemeli, kamuda çalışan uzmanlar arasındaki ücret farklılıklarını gidermede kararlı ise, yapacağı bu düzenlemenin yaratacağı yeni dengesizlikleri de giderecek biçimde hazırlayacağı Tasarıyı Parlamentoya sunmalıydı.

Bunu yapmayan ya da yapamayan Hükümet, komisyon aşamasında kolay yolu seçmiş, 657 sayılı Kanuna eklendiği Ek Madde 40 ile bazı bakanlık ve genel müdürlüklerde görev yapmak üzere yeni uzman ve uzman yardımcısı istihdamını öngörmüştür. Bulunan çözüm, kamuda uzmanlar arasında var olan dengesizliği

gidermek yerine, yeni uzman grubunu mevcut ikinci grup uzmanlarla eşitleme şeklinde olmuştur. Yani tabir yerindeyse Hükümet bu iki grubu refahta değil sefalette buluşturmuştur. Böylece ikinci grupta yer alan ve birinci gruptaki uzmanlarla birleşmeyi ümit eden uzmanların bu hayalleri bir başka bahara kalmıştır.

Ayrıca taşrada görev yapıyor olmaları gerekçesiyle bazı uzmanların kapsam dışında tutulması doğru olmamıştır. Bu uzmanlar taşrada görev yaptıkları için kapsam dışında tutulurken Tasarının 112 nci maddesi ile yeni ihdas edilen SGK Denetçilerinin merkezdeki ikinci grup uzmanlarla aynı statüye getirilmeleri başka bir adaletsizlik yaratmıştır.

Hükümet daha sonra kamuda uzman istihdamı ile ilgili maddeyi Tasarıdan tümüyle geri çekmiştir.

İleride tekrar gündeme getirilebileceği düşünülerek, bu madde ile ilgili bazı değerlendirmelerimizin de Genel Kurul ile paylaşılması uygun görülmüştür.

ÖSYM eleme sınavından sonra yazılı yapmadan sadece sözlü sınav yapılmasına imkân veren ve sübjektifliğe açık hükümlerden kaçınılmalı; yine sübjektif değerlendirmeleri asgari düzeye indirmek için yazılı sınav notunun % 70'i ile sözlü sınav notunun %30'u başarının değerlemesine esas alınmalıdır. Ayrıca Hükümet, yargının istediği sözlü sınavda kamera kaydı bulunması isteğini devre dışı bırakmaya çalışmaktan vazgeçmelidir.

Sınav komisyonuna dışarıdan üye alınmasının düşünülmesi durumunda alınacak üyenin akademik bir kariyeri olmasına dikkat edilmelidir.

**ÇERÇEVE MADDE 122-**

Tasarının bu maddesi ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen Ek Madde 8' de, ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı çalışan sözleşmeli personel hariç olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatları ile döner sermaye işletmelerinde sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilenlerden aile yardımı ödeneğinden veya başka bir ad altında da olsa aynı amaçla yapılan herhangi bir ödemeden yararlanamayanlara, Devlet memurlarına verilen aile yardımı ödeneğinin herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenmesi öngörülmektedir.

CHP olarak bu ödemeyi biz de destekliyoruz. Ancak, her fırsatta 657 sayılı Kanunun 4/c maddesine göre çalıştırılan geçici personele diğer sözleşmeli personele tanınan hakların tanındığını söyleyen Hükümetin, 4/c kapsamındakilere de aile yardımı

ödeneği verilmesini öngören değişiklik önergemizi reddetmiş olması tam bir samimiyetsizlik örneği olmuştur.

ÇERÇEVE MADDE 124-

KİT'lerde çalışan sözleşmeli personele grev yasağı getirilmektedir. Hükümet, yasa ile sözleşmeli personele grev yasağı getirmek yerine, onayladığımız uluslararası sözleşmeler çerçevesinde anayasamızda devlet memuru ve diğer kamu görevlileri için var olan grev yasağını kaldırmayı denemelidir.

ÇERÇEVE MADDELER 135, 136, 137 ve 139-

Ön yapılabilirlik etüdü Yüksek Planlama Kurulu (YPK) tarafından incelendikten sonra ihaleye çıkarılan yatırım ve hizmetlerle ilgili olarak, ihale sonucu ortaya konulan uygulama sözleşmelerinin, başlangıçta YPK tarafından onaylanan işle ne kadar uyumlu olduğunun tespit edilmeden ilgili bakan tarafından imzalanması, hem yapılan ihalenin YPK'dan kaçırıldığı hem de siyasi sorumluluktan kaçınıldığı anlamına gelmektedir.

**135 inci madde ile** yapılan değişikliğin zamandan tasarruf etmek için yapıldığı gerekçesini kabul etmek mümkün değildir.

**136 ncı madde ile** yap-işlet-devret modeli ile yapılan ihalelerde görevli şirketçe üretilen mal ve hizmetler için idare tarafından talep garantisi verilmektedir. Bu hüküm kullanmadığımız doğal gazın bedelini ödememize benzer bir Hazine zararına yol açacak niteliktedir.

**137 nci madde ise**, yap-işlet-devret modeli ile yapılacak projelerde 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi olunmadan müşavirlik hizmeti alımı yapılmasına izin vermektedir. Bu değişiklikle, Kamu İhale Kanununun öngördüğü rekabet, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkelerinden kaçınmak ve ihalelerin keyfi olarak dağıtılmasının yolu açılmak istenmektedir.

**139 uncu madde de** 136 ncı madde ile ilgilidir.

Sayın Babacan, yap-işlet-devret modelinin bütçeden ödenek ayırma ihtiyacı gerektirmediğini, kaynak yetersizliği nedeniyle bu modelle kamunun yapması gereken yatırımların kısa sürede devreye sokulabildiğini, borç stokunu da artırmayacağını söylemektedir. Oysa, 3996 sayılı Kanunda 2008 yılında yapılan bir değişiklik, bu modelle yapılan ve bir ücret karşılığı sunulmayan yatırımlar için bütçeden girişimciye yıllarca katkı payı adı altında ödeme yapılacağını ve bunun

kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerinde yer alan yatırım ödeneklerinin belli bir kısmından karşılanacağını öngörmüştü. Sayın bakanın bu gerçekleri göz ardı etmesini yadırgadığımızı ifade etmek isteriz. Çünkü bu yolla 20-30-40 yıl gibi uzun sürelerle bütçe gelirlerinin ve kamu yatırımlarının bloke edilmesi söz konusu olacak ve kamunun borçlanma ihtiyacı artacaktır.

Bu nedenledir ki, yap-işlet-devret modeli ile ilgili olarak YPK'nın ön izin verdiği projelerin, ihale sonrası YPK tarafından yeniden değerlendirilmesi ve geleceğe yönelik kaynak tahsisi projeksiyonlarının buna göre düzeltilmesi gerekir. Bu itibarla YPK'yı uygulama sözleşmelerini değerlendirmeden alıkoyacak bu düzenlemelerin Tasarı metninden çıkarılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

**ÇERÇEVE MADDE 145-**

Günümüzün bilişim çağında sanki Türkiye Kalkınma Bankasının İstanbul'a taşınması ile İstanbul finans merkezi olacakmış gibi bir savunmayı kabul etmek mümkün değildir. Bu nedenle banka merkezinin İstanbul'a taşınmasını ve Ankara'nın giderek boşaltılmasını amaçlayan maddenin Tasarı metninden çıkarılması gerektiği düşünülmektedir.

**ÇERÇEVE MADDELER 151,152 ve 154 (Geçici Madde 29 için)-**

Günümüzün bilişim çağında sanki BDDK'nın İstanbul'a taşınması ile İstanbul finans merkezi olacakmış gibi bir savunmayı kabul etmek mümkün değildir. Değişiklik Ankara'nın giderek boşaltılmasını amaçlamaktadır. Bu nedenle 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 82 nci maddesinde Kurulun merkezinin İstanbul olmasını öngören değişiklikle buna bağlı olarak anılan kanunun 95 inci maddesinde yapılan değişikliğin ve kanuna eklenen geçici madde 29'un Tasarı metninden çıkarılması gerekir.

**ÇERÇEVE MADDELER 156 ve 162-**

Günümüzün bilişim çağında SPK'nın İstanbul'a taşınması ile sanki İstanbul finans merkezi olacakmış gibi bir savunmayı kabul etmek mümkün değildir. Değişiklik Ankara'nın giderek boşaltılmasını amaçlamaktadır. Bu nedenle 2499 sayılı Sermaye Piyasası kanununun 17 nci maddesinde SPK merkezinin İstanbul olmasını öngören değişiklikle, buna bağlı olarak anılan kanuna eklenen geçici madde 13'ün Tasarı metninden çıkarılması gerekir.

ÇERÇEVE MADDE 170-

Bu madde ile, il özel idarelerinin sürekli işçi kadrolarında çalışan ihtiyaç fazlası işçiler, Karayolları Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatındaki sürekli işçi kadrolarına, belediyelerin (bağlı kuruluşları hariç) sürekli işçi kadrolarında çalışan ihtiyaç fazlası işçiler, Milli Eğitim Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatındaki sürekli işçi kadroları ile sürekli işçi norm kadro dâhilinde olmak üzere ihtiyacı bulunan mahalli idarelere atanacakları öngörülmektedir.

Bir kere işçinin bir kurumdan diğerine naklen ataması diye bir şey söz konusu olamaz. Bu bir atama işlemi değildir. Halen çalıştığı yerdeki iş sözleşmesinin yasa hükmüne dayandırılarak sonlandırılması ve yine yasa hükmüne dayanılarak başka bir işverenle yeni bir iş sözleşmesi yapılması söz konusudur. Görüldüğü gibi öncelikle sözleşme serbestisine aykırı bir işlem yapılmaktadır.

Yukarıdaki sayılan kurumlara işçilerin geçirilmesinde rızaları aranmayacaktır. İşçiler bu sayılan kurumlar dışında bir kamu kurum ve kuruluşuna geçmek istedikleri takdirde rızalarına bakılacaktır. Bu isteğin, Hükümet tarafından işçilerin rızası ile başka kamu kurum ve kuruluşlarına geçirilecekleri şeklinde takdim edilmesi tam bir aldatmacadır.

Maddeye göre ihtiyaç fazlası olarak belirlenecek işçiler mutlaka çalıştıkları yerlerden başka bir yere aktarılacaklardır. Ya, Milli Eğitim, Emniyet ve Karayolları için kendilerine yapılacak öneriyi kabul edecekler ya da bunların dışında seçecekleri bir kamu kurum ve kuruluşlarına geçirileceklerdir. İhtiyaç fazlası olarak belirlenmişler ise eski görev yerlerinde kalma imkanları bulunmamaktadır.

Maddede sözü edilen işçi fazlalığı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün kapatılmasından sonra burada çalışan işçilerin özel idarelere devrinden, geçici işçi statüsünde çalışan işçilerin daimi işçi kadrolarına geçirilmelerinden ve yıllardır belediyelere denetimsiz siyasi amaçlarla ihtiyaçtan fazla işçi alınmasından ve taşeron uygulamasından kaynaklanmaktadır.

Bilindiği gibi köy hizmetlerinden aktarılan işçilerle ilgili olarak il özel idarelerine merkezi yönetim bütçesinden ödenek aktarılmaya devam edilmektedir.

Geçici işçi statüsünden daimi işçi statüsüne geçişi düzenleyen yasada ise, norm kadro fazlası veya ihtiyaç fazlası işçilerin zaman içinde nasıl azaltılacağına ilişkin hükümler yer almaktadır. Konunun zaman içinde bu hükümlere dayanılarak çözümü yerine bu düzenleme ile işçiler istek dışı bir sürgüne zorlanmaktadır.

Madde; ihtiyaç fazlası işçilerin objektif kurallara dayanılarak tespit edileceğine dair bir güvence içermektedir. İşyeri değişikliğinin şehir merkezi ile sınırlı tutulacağına

ilişkin bir teminat da bulunmamaktadır. İşçi isteği dışında bir nakle zorlanmaktadır. Nakledilen yerde halen yapmakta oldukları işe eşit ya da yakın bir işte çalıştırılacakları garanti edilmemektedir. Nakledildikleri işyerlerinde bir sendikaya girip giremeyecekleri belli değildir. Bu nedenle örgütlenme hakları ellerinden alınmaktadır. Mevcut Toplu İş Sözleşmesi hükmünden yararlanmaya devam edecekleri yolundaki hüküm yeterli değildir. Çünkü izleyen yıllarda hak kaybına uğramaları kaçınılmaz görülmektedir.

Devri izleyen üç yıl içinde, sözde, il özel idareleri ve belediyelere yeni işçi alımını önlemek üzere maddeye konulan, belli bir tarihteki hizmet alımı tutarı ile kıyaslama hükmü de uygulanabilir olmaktan uzaktır.

Kamu kurumları arasında işçi naklinden söz edilmesine rağmen, maddeye, devre konu işçiler bakımından devir tarihinden önce doğmuş ve devir tarihinde ödenmesi gereken borçlardan devralan kurumun sorumlu tutulamayacağına ilişkin hüküm konulmasını anlamak mümkün değildir.

İşçiler kamu kurumları arasında geçiş yaptıkları için kamuda geçen toplam hizmetleri üzerinden en son çalıştıkları kurumun kıdem tazminatı ödemesi gerektiği bilinerek, bu mu engellenmeye çalışılmaktadır. İşçiler hak arama konusunda kurumlar arasında koşuşturmaya mı itilmektedir? Ayrıca, işyeri naklini kabul etmeyip işten ayrılanlar için bütçeye ne kadar kıdem tazminatı yükü geleceği ve bunun hangi kaynaktan karşılanacağı konusunda da komisyonda herhangi bir bilgi verilmemiştir. Bu tazminatlar için gerekli kaynak nereden bulunacaktır?

İstek dışında nakledildikleri yerde işe başlamayan işçilerin iş sözleşmelerinin feshinde İş Kanununun 18 inci maddesinde öngörülen iş güvencesi haklarının saklı olduğu düşünülmektedir. Bilindiği gibi 18 inci madde, işverenin iş sözleşmesinin feshini haklı bir nedene dayandırmasını düzenlemektedir. Bize göre Tasarının bu maddesi, iş sözleşmesinin feshini haklı kılan nedenler arasında sayılan işletmenin, işyerinin veya işin gereklerinin bizatihi gerekçesi olamaz.

Yukarıda sıralanan nedenlerle söz konusu maddenin Tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

**ÇERÇEVE MADDE 171-**

Hazinenin 30 Kasım 2010 itibariyle alacak stoku 25.0 milyar TL'dir. Bu tutarın 14.6 milyar TL'si **(yüzde 58.4) mahalli idarelere**, 5.9 milyar TL'si (yüzde 23.6) KİT'lere aittir.

25.0 milyar TL tutarındaki alacağın **8.2 milyar TL'lik** kısmının **vadesi geçmiştir.** Vadesi geçen alacağın **7.8 milyar TL'lik kısmı** (yüzde 95.1) **mahalli idarelerin borcudur.** Bunun da **4.4 milyar TL'si** (yüzde 56.4) **Ankara Büyükşehir Belediyesi ve bağlı kuruluşlarına,** 1.7 milyar TL'si de (yüzde 21.8) İzmit Büyükşehir Belediyesine aittir.

4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesi ile Hazine alacakları karşılığında hesaplanan gecikme faizi ve cezalar için uzlaşma hakkı tanınmıştır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, bu hükme dayanılarak 2002 yılında Hazine ile yaptığı uzlaşma protokolü ekinde yer alan itfa tablosundaki ödemelerin ve Hazine garantisi kapsamında kreditöre yapılacak ödemelerin yürürlüğünün durdurulması talebiyle 24. Asliye Hukuk Mahkemesinde dava açmış ve ödeme planı ile ilgili yürütmeyi durdurma kararı almıştır. Kararın gerekçesi, 2003 yılı Bütçe Kanununun 4/y maddesi ile vergi gelirlerinden belediyelere verilen payların belediyenin kusuru olmadan yasama organı tarafından tek taraflı düşürülmesine dayandırılmıştır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi bu karara dayanarak 2004, 2005 ve 2006 yıllarında Hazineye herhangi bir borç ödemesinde bulunmamıştır.

Elinde yürütmeyi durdurma kararı olduğu için 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi ile 2004 yılında tanınan uzlaşmaya dayalı takas ve mahsup hakkından yararlanmak için başvuruda bulunmayan Ankara Büyükşehir Belediyesi, 2005 yılında 5335 sayılı ve 2006 yılında da 5568 sayılı kanunlarla tanınan uzatma haklarına da dönüp bakmamıştır.

.2007 yılında, Asliye Hukuk Mahkemesinin değil de İdare Mahkemesinin söz konusu davaya bakmaya yetkili olduğu kararı verilince, borçları 2007 yılından itibaren yeniden takip edilmeye başlanmıştır. Bu nedenledir ki Ankara Büyükşehir Belediyesi için bu özel düzenlemenin yapılmasına ihtiyaç doğmuştur.

Düzenlemeden, Ankara Büyükşehir Belediyesi dışında sadece Mariç-Marmaris-İçmeler-Armutalan Belediye Birliği yararlanacaktır. Bu belediyeler birliği önceki düzenlemeler kapsamına girmediği için bu madde kapsamında borçlarını ilk defa yapılandıracaktır. Yani bu birliğin Ankara Büyükşehir Belediyesi gibi kapsama girdikleri halde önceki düzenlemelerden yararlanmama durumları söz konusu değildir.

Kişi ve kurumların durumları dikkate alınarak özel düzenleme yapılması kabul edilemeyeceğinden bu madde Tasarı metninden çıkarılmalıdır.

ÇERÇEVE MADDE 173-

4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna ilave edilen ek madde 3 ile, Dış Ticaret Müsteşarlığının, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan ihracata yönelik devlet yardımları kapsamında yapılan ödemelere ilişkin iş ve işlemleri, bağlı kuruluşları olan İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi/Türkiye İhracatçılar Meclisi/İhracatçı Birlikleri; Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ve **görevlendireceği ilgili diğer kurum ve kuruluşlar vasıtasıyla da** gerçekleştirebileceği; bu durumda müsteşarlığa karşı bu ilgili kuruluşların mali bakımdan sorumlu olacakları ve denetlenecekleri hükme bağlanmaktadır.

Getirilen sistem genel hatları itibariyle uygun görülmekle birlikte, Müsteşarlık adına iş ve işlemler yaparak kamu gücü ve yetkisini kullanacak kuruluşlar arasında sayılan *„Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından bu madde çerçevesinde görevlendirilen **ilgili diğer kurum ve kuruluşlar**"* ibaresinin net olmaması önemli bir eksikliktir. Komisyonda, bu ifadenin netleştirilmesi konusundaki önerilerimiz dikkate alınmamıştır. Bu ibarenin *„Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından bu madde çerçevesinde görevlendirilen ilgili diğer **kamu** kurum ve kuruluşları ile* **kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları**" şeklinde netleştirilmesi gerekir.

Bu yönde bir değişiklik yapılması halinde maddenin yasalaşması uygun görülmektedir.

ÇERÇEVE MADDE 175-

Bu madde ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun "Diploma alma, ders kredilerinin hesaplanması, öğrencilik hakkından yararlanma" başlıklı 44 üncü maddesi ile ilgili olarak önerilen değişikliğin, Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun görüşü alınmadan Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi, bir yetki aşımı olup, Yasama yetkisinin kötüye kullanımıdır.

2547 sayılı yasanın 44 üncü maddesinin (b) bendinde Üniversite Senatolarının yetkileri yeniden düzenlenmekte ve senatolara "öğretim faaliyetlerinin yıl içinde kaç döneme ayrılarak sürdürüleceği", "teorik ders içeriklerinin belirlenmesi" gibi konularda yetki verilmektedir. Senato yetkileri ile ilgili yapılan düzenlemenin Milli Eğitim Kültür Gençlik ve Spor Komisyonunda tartışılmamasının yanı sıra,, yukarıda belirtilen yetkilerin kendi içinde de değerlendirilmesi gerekmektedir.

"Öğretim faaliyetlerinin yıl içinde kaç döneme ayrılarak sürdürüleceği, ucu açık bir ifadedir. Öğretimin 3 yarıyılı aşan sürelerde de sürdürülebileceği anlamını taşımakta olup, üniversiteler arası eşgüdümü olanaksız kılma riskini barındırmaktadır.

Özellikle lisansüstü eğitime geçişte ve yatay geçişlerde farklı uygulamaların yaratacağı sorunları ciddi boyuta ulaştırabilecek nitelik taşımaktadır.

"Teorik ders içeriklerinin" senatolarca belirlenmesi ise bilimsel özerkliğe aykırıdır.

Maddenin (c) bendinde öğrenimlerini yasal sürelerde tamamlayamayanların "öğrencilere tanınan haklardan" yararlandırılmayacağı ifade edilmiştir. Diğer hakların açılımı ise yurt, burs, kredi, askerlik tecili, öğrenci pasosudur. Yasada öğrenimini yasal sürede tamamlayamayanların ödeyeceği öğrenim ücreti ve katkı paylarının yüksekliği dikkate alındığında, bu mahrumiyetlerin öğrencinin öğrenimini sürdürmesi önünde büyük engel oluşturacağı ve askerlik sürecinin de devreye girmesi ile öğrenimden kopuşun hızlanacağı açıktır.

Maddenin (d) bendinde yer alan gerektiğinde her adaya "farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına" olanak sağlayan düzenlemenin hangi koşullar için geçerli olacağı ve sınavda eşitlik ilkesi ile nasıl bağdaştırılabildiği belirsiz bırakılmıştır.

Maddenin (e) bendinde yer alan uzaktan öğretim ile ilgili düzenleme, yükseköğretimin geneline yaygınlaştırılarak, öğretim üyesi yetersizliğine ve yükseköğretimde sürdürülen plansız üniversite açma politikasına bir çare olarak sunulmuştur. Bu çare, gerçekte çaresizliğin bir itirafı olup, yükseköğretimde nitelik kaybının meşrulaştırılmasıdır.

**ÇERÇEVE MADDE 176-**

"Cari Hizmet Maliyetlerinin hesaplanması, öğrenci katkı payları ve öğrenim ücretleri" başlığı altında 2547 sayılı yasanın 46 ncı maddesine ilişkin düzenlemelerde;

Maddenin (a) bendinde yer alan "Devletçe karşılanan kısım cari hizmet maliyetinin yarısından az olamaz" ibaresi, ucu açık bir ibaredir. Bu oranın cari hizmet maliyetinin % 100'üne kadar ulaşabileceği ve üst sınırı belirlemeyen bir ibare olduğu ortadadır. Bu ibarenin "en fazla % 50'si" şeklinde değiştirilmesi gerekmektedir. Aksi halde Devlet Üniversiteleri "paralı öğrenim" yapan kurumlara dönüşecektir.

Maddenin (ç), (d) ve (e) bentlerinde yer alan katkı payı, öğrenim ücreti ve kredi başına ödenecek katkı payları ve öğrenim ücretleri ile ilgili düzenlemelerde, öğrencinin başarısızlık düzeyine bağlı olarak yapılan artışların % 400'lere kadar çıkması, katkı payını ödeyemediği için üniversite ile ilişiği kesilen öğrencilerin durumları dikkate alındığında sadece gelir düzeyi yüksek olan kesime tanınan bir ayrıcalığa dönüşmekte ve eğitimde fırsat eşitliği ilkesi ile çelişmektedir.

Maddenin (k) bendinde yer alan "kısmi zamanlı öğrenci çalışmasına" ilişkin düzenlemede, öğrenci çalışmasının önünde en büyük engeli oluşturan 2009 yılında 5917 sayılı Kanunla yapılan değişikliğin aynen korunduğu görülmektedir. Üniversitelerde öğrencilerin mediko-sosyal hizmetlerinden ücretsiz yararlanma ve her türlü sağlık yardımı alma hakkı bulunmasına rağmen, söz konusu değişiklikle sağlık sigortası dahil her türlü sigorta dalı için sosyal güvenlik primine tabi kılınmaları sonucu çalışan öğrenci sayısında meydana gelen ve ekonomik zorunluluktan kaynaklanan azalma çok ciddi şikayetlerin kaynağıdır. Bu öğrencilerin sadece iş kazası ve meslek hastalıklı dalları için prim ödemeleri önerilmektedir.

46 ncı maddenin (k) fıkrasında, ayrıca, kısmi zamanlı olarak çalıştırılan öğrencilere bir saatlik çalışma karşılığı ödenecek ücretin, 4857 sayılı İş Kanunu gereğince 16 yaşından büyük işçiler için belirlenmiş olan günlük brüt asgari ücretin dörtte birini geçmemek üzere, yükseköğretim kurumu yönetim kurulu tarafından belirleneceği öngörülmektedir.

2011 Ocak ayı itibariyle asgari saat ücreti 4 lira 44 krş olduğuna göre üniversite öğrencisine bir saatlik çalışması karşılığında 1 lira 11 krş ödenecektir. Tespit edilen bu ücret anayasamızın angaryayı yasaklayan hükmüne aykırıdır.

**ÇERÇEVE MADDE 178-**

Bu madde ile; üzerinde yatırım yapılmak amacıyla gerçek ve tüzel kişilere bedelsiz olarak devredilen taşınmazların tapu kütüklerine konulan şerhlerinin kaldırılmasının yolu açılmaktadır.

Bu teşvikler, 2004 yılından bu yana tamamı AKP tarafından verilen yatırım ve istihdam yaratmaya yönelik teşvikler olup, dayanağı; 4325 sayılı Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi Hakkında Kanun ile 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki Hakkında Kanun hükümleridir.

Komisyonda 119 firmayı ilgilendirdiği ifade edilen bu düzenleme, kişiye veya bir gruba özel düzenleme niteliğindedir.

Söz konusu kanunlar uyarınca teşviklerden yararlandırılanlar, başlangıçta taahhüt ettikleri ne yatırımı ne de istihdamı gerçekleştirebilmişlerdir. Komisyonda söz konusu taahhütlerin gerçekleştirilememesinde teşvikten yararlananların başlangıçta ölçüsüz taahhütte bulunmaları neden olarak gösterilmiştir. Bu mazeret, teşviklerin dağıtımının idare tarafından gelişi güzel yapıldığının da kabulü anlamına gelmektedir.

Şimdi bu düzenleme ile, yatırım ve istihdam taahhütlerini yerine getiremeyenlere, yaptıkları yatırımın ve yarattıkları istihdamın düzeyine göre, bedelsiz aldıkları Hazineye ait taşınmazı devretmenin yolu açılmaktadır. Yatırım ve istihdam taahhüdünün ne ölçüde yerine getirildiğine bağlı olarak, hazineye ait taşınmaz mal üzerinde tapuda konulan şerh kaldırılarak, devir tarihindeki rayiç değerinin tamamı ya da bir bölümünü ödemeleri karşılığında devir işlemleri yapılacaktır.

Böylece AKP döneminde, hesapsız kitapsız bir biçimde, teşvik adı altında dağıtılan taşınmazlar ihalesiz bir biçimde ve bugünkü rayicinin altında bir bedelle söz konusu kişilere devredilecektir.

Bu taşınmazlar üzerinde „tüyü bitmemiş yetimlerin hakkı vardır", bu nedenle maddede öngörüldüğü biçimde devredilmesi kabul edilemez.

Hükümet, teşviklerin dağıtımında gerekli özeni göstermeyerek kaynak israfına ve Hazine zararına yol açmıştır. Hukuk devletinde yapılması gereken, teşvik belgesindeki taahhütlerin yerine getirilip getirilmediğini takip etmek, yerine getirilmemişse, taşınmazların Hazineye geri intikalini sağlayacak girişimlerde bulunmaktır.

Açıklanan nedenlerle maddenin Tasarı metninden çıkarılması gerekir.

**ÇERÇEVE MADDE 181-**

4734 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine komisyonda son dakikada eklenen (r) bendi ile, fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin Bakanlar Kurulu kararnameleri kapsamında; işleticisi kim olursa olsun, **Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğünün** kendisine veya bağlı ortaklık veya iştiraklerine ait olan **kömür sahalarından yapacağı mal ve hizmet alımları** Kamu İhale Kanunu kapsamı dışına çıkarılmıştır.

Değişikliğe göre TKİ, kendisine ait kömür sahalarından kömür çıkaran özel sektör işletmelerinden Kamu İhale Kanununa tabi olmadan kömür alabilecektir. Fakirlere dağıtılan kömürün temininde aksama olmaması için bu değişikliğe ihtiyaç duyulduğu ifade edilse de, özel sektörün başka alanlarda da kömür çıkardığı bilindiğine göre, bu yöntem rekabet ve şeffaflığı ortadan kaldırarak kamu zararına yol açabilecektir.

Bu nedenle madde Tasarı metninden çıkarılmalıdır.

ÇERÇEVE MADDE 182-

Tasarıya gece yarısı önerge ile eklenen bir hükümle 4734 sayılı Kanunun 63 üncü maddesi değiştirilmiştir.

Düzenleme, yaklaşık maliyeti eşik değerlerin altında kalan ihalelerde sadece yerli isteklilerin katılabilmesi konusunda bir değişiklik içermemektedir. Yaklaşık maliyeti eşik değerin üzerindeki ihalelerden hizmet alımı ve yapım işlerinde de bütün yerli istekliler lehine fiyat avantajı sağlamada da herhangi bir değişiklik öngörmemektedir. Getirilen değişiklik, yaklaşık maliyeti eşik değerin üzerindeki mal alımlarında eğer yerli malı teslim edilmişse yerli isteklilerin yanı sıra yabancılara da fiyat avantajından yararlanma hakkı vermektedir.

Bu durum, ihale konusu malların yerli malı olması nedeniyle yabancılara tanınan avantajı haklıymış gibi gösterebilir. Ancak bu değişiklik yerli malı teslim eden firmalarla daha büyük ölçekteki yabancı firmaları rekabet etmeye zorlamaktadır ki yerli firmalar aleyhine bir düzenlemedir.

Öte yandan, bu düzenlemenin AB Uyum Komisyonunda da değerlendirilmesi gerekirdi. Bu yapılmadığı gibi Plan ve Bütçe Komisyonunda da Tasarıya gece yarısı eklenmiş ve tartışma fırsatı olmamıştır.

Türkiye'nin AB Müktesebatına Uyum Programı (2009-2013)'nda bu dönemde çıkarılmasında yarar görülen yasal düzenlemeler arasında; eşik değerler ve yerli istekli lehine uygulamalar konusunda AB mevzuatına uyum sağlanması ile AB'nin ortak ihale terminolojisinin (CVP) kullanımı ve kamu ihale ilanlarının yayınlanmasında standart formların kullanımı ile ilgili uyum konuları da yer almaktadır. İlgili komisyonda görüşülmediği için değişikliğin bu hedeflerle ne ölçüde uyuştuğu da bilinmemektedir.

ÇERÇEVE MADDE 186-

Bu madde ile ilgili eleştirimiz şekle ilişkindir. Özü itibariyle değişikliği destekliyoruz.

Bu madde ile yapılmak istenen düzenleme, Uşak Milletvekili sayın Nuri Uslu'nun vermiş olduğu bir kanun teklifi üzerine ilgili komisyon olan Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda daha önce görüşülüp kabul edilerek rapora bağlanmış ve TBMM Genel Kurulu gündeminde 417 sıra sayısı ile yerini almıştır.

Aciliyeti gerekçe gösterilerek, Genel Kurul Gündeminde bekleyen bir Tasarı ya da teklifte yer alan bir konunun komisyonda başka bir Tasarı ya da teklife eklenmesi

uygun görülmemektedir. Üstelik, Genel Kurul Gündemindeki tekliften bir madde alındığında teklifin sadece yürürlük ve yürütme maddesi kalıyorsa, yapılan işin yanlışlığı daha iyi anlaşılır. TBMM Başkanlık Divanının gündemine hakim olarak bu tür uygulamalara izin vermemesi gerekir.

Eğer Genel Kurul Gündeminde yer alan bu kanun teklifinin acil olarak yasalaştırılması düşünülüyorsa, İktidar Grubunun yapması gereken, bu 3 maddelik teklifin Genel Kurul Gündeminin ön sıralarına alınmasını sağlamak olmalıdır.

**ÇERÇEVE MADDELER 188 ve 189-**

29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun kabulünden henüz fazla zaman geçmemiş olmasına rağmen düzenleme yapma ihtiyacının doğması, 2009 yılında kuruluş aşamasında söz konusu idarenin taşra teşkilatı ile harcamalara ilişkin esas ve usullerin iyi kurgulanmadığı yönündeki eleştirilere kulak asılmamış olması etkili olmuştur.

Bu madde ile, İl Özel İdarelerinin İl Afet ve Acil Durum Müdürlüklerinin harcamaları için bütçelerine kendi bütçelerinin %1'inden az ödenek konulamayacağı hükmü getirilmektedir. Bu hükmün işlemeyeceği de zamanla görülecektir. Çünkü bu ödenek konulmaz ise ne yapılacaktır? Bir şey yapılamayacağına, Tarım Kanununda tarımsal destekler için GSYH'nın %1'i oranında Merkezi Yönetim Bütçesinden ödenek ayrılacağı hükmüne yıllardır uyulmaması örnek olarak gösterilebilir.

Bu madde, Hükümetin, muhalefetin haklı eleştirilerini dikkate almaması nedeniyle parlamentonun tekrar tekrar meşgul edildiğinin yeni bir örneğidir.

**ÇERÇEVE MADDE 193-**

Bu maddenin düzenleniş amaçlarından birinin, tam gün yasası ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesi tarafından verilen bazı iptal gerekçelerine uymak olduğu anlaşılmaktadır.

209 Sayılı Kanunun 5947 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile değiştirilen 5 inci maddesinin dördüncü fıkrası, Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasaya aykırı bulunmuş ve iptal edilmişti. İptal gerekçesinde özetle; " *Yasa koyucu, bu kuralda ödeme yapılacak çalışanların niteliği ve statülerine göre bu kişilere yapılacak ödemelerin tavan oranlarını ayrıntılı olarak düzenlemiş, ancak yürütmeye bırakılan yetkinin sınırlarının belirlenmesi açısından yapılacak ödemelerde herhangi bir taban oranı belirlememiştir. Yürütmeye bırakılan yetkinin üst sınırı ve çerçevesi belirlenirken alt sınırının belirlenmemiş*

*olması, kuralda belirtilen personelin alacakları döner sermaye katkı paylarında asgari bir garanti içermemektedir. Bu nedenle dava konusu kural, devletin tüm işlem ve eylemlerine bireylerin güven duymasını zedeleyici nitelik taşıdığından hukuk devletinin gereği olan hukuki güvenlik ilkesine aykırılık oluşturmaktadır*" denilmiştir.

Bu maddede söz konusu alt sınır; "*bu bent uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme tutarından az olamaz.*" şeklinde belirlenmiştir. Bu düzenlemeye göre getirilen alt sınırın 1/4 'ündeki hekimler yönünden parasal karşılığı **384,01 TL**'dir. Asgari ücretin bile altında olan bu miktarın Mahkeme kararında belirtilen "*asgari garantiyi*" karşıladığı söylenemez. Mademki kanunda üst sınır personelin almakta oldukları aylıklara oranla belirlenmiştir, alt sınır da almakta oldukları aylıklara göre belirlenebilir.

Buna göre 5 inci maddenin dördüncü fıkrasının son iki cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi yerinde olacaktır.

*„Bu fıkra uyarınca yapılacak ek ödeme alt sınırı, ilgili personelin bir ayda alacağı aylık (ek gösterge dahil), yan ödeme, ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatı ile yabancı dil tazminatı hariç) toplamının; klinik şef ve şef yardımcıları ile uzman tabip kadrosuna atanan profesör ve doçentler için % 700'ünden, uzman tabip, tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar ile uzman diş tabipleri için % 600'ünden az olamaz. Pratisyen tabip ve diş tabipleri ile diğer personel için bu fıkra uyarınca yapılacak ek ödemenin üst sınırı aynı zamanda alt sınırdır. „*

209 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan ve "ancak" ile başlayan hüküm, *ilgili kanunları uyarınca, mesai saatleri dışında özel sektörde çalışma hakkı bulunanlardan bu hakkı kullananlara bu Kanunun ek 3 üncü maddesine göre yapılan ödemeden başka ek ödeme yapılamayacağını,* öngörmektedir. İki sağlık çalışanı düşünün, tam gün yasasının belirlediği, örneğin saat 17'ye kadar her ikisi çalışıyor ve aynı saatte işten çıkıyorlar. Biri evine, diğeri ek iş yapmaya gidiyor. Her ikisinin de kamuya verdiği mesai aynı olduğuna göre ücretlerinin birbirinden farklılaştırılmaması gerekir.

Bu düzenleme, Anayasanın "*ücret emeğin karşılığıdır*" ve "*eşit işe eşit ücret*" kurallarına aykırıdır. Bu nedenle "ancak" ile başlayan cümlenin söz konusu fıkradan çıkarılması uygun olur.

Öte yandan, halen mahalli idareler ile kurum tabipliklerinde çalışan ve döner sermaye ek ödemesi almayan tabipler, aynı unvan ve görevdeki meslektaşlarına oranla oldukça düşük ücret almaktadır. Oysa tabip ve uzman tabiplerin çalıştıkları, kadrolarının bulunduğu kurumlardan bağımsız olarak görev ve sorumlulukları aynı biçimde tanımlanmıştır. Sadece kadrolarının bulunduğu yerlerin farklı olduğu

ölçütünden hareketle; kurum tabipleri ve mahalli idarelerde çalışan hekimlerin düşük ücretler almaları ivedilikle giderilmesi gereken bir eşitsizliktir. Bu konuda Tasarıda bir düzenlemenin yer almaması eksikliktir.

**ÇERÇEVE MADDE 195-**

406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 37 nci maddesinde bu madde ile yapılan değişikliklerin, 23.7.2010 tarihli ve 6009 sayılı Kanunla yeni değiştirilen hükümler olması, Hükümetin yasama organını çalıştırmada ne kadar yetersiz kaldığını açıkça ortaya koymaktadır.

**ÇERÇEVE MADDE 196-**

580 sayılı Milli Prodüktivite Merkezi (MPM) Kuruluş Kanununun 2 nci maddesinde, MPM, yurt ekonomisinin prodüktivite esaslarına uygun olarak gelişmesine yarayacak tedbirleri araştırmak, bu tedbirlerin uygulamaya konulmasını sağlayacak çalışmalarda bulunmakla görevlendirilmiştir.

Bu merkezin milli prodüktiviteye yapacağı katkıdan yararlanacakları düşünülerek, anılan kanunun 13 üncü maddesinde TESK de MPM'nin bütçesine katkıda bulunacaklar arasında sayılmıştır. Şimdi Tasarının bu maddesi ile TESK aidat ödeme yükümlülüğünden çıkarılıyor. Bu düzenlemeden sonra halen aidat ödemeye devam eden, örneğin işveren ve işçi sendikaları birlikleri ile KİT'ler de bu yükümlülükten muaf tutulma talepleri ile geleceklerdir. Sonuçta, MPM'nin bütün harcamalarının bütçeden finanse edilmesi zorunluluğu ortaya çıkacaktır. Açıklanan nedenlerle bu düzenlemenin Tasarı metninden çıkarılması tartışılmalıdır.

**ÇERÇEVE MADDE 199-**

Bu madde ile 2634 sayılı Turizm Teşvik Kanununa bir madde eklenmekte, mevzuata aykırı yapılaşmalar için öngörülen cezalar hafifletilerek hukuka aykırı yapılaşmalarda cezaların caydırıcılığı ortadan kaldırılmaktadır.

Madde ile cezaları hafifletilen fiiller şunlardır:

(a) Tahsis edilen kamu arazisi üzerinde, inşaatın yapıldığı tarihte geçerli olan onaylı plan ve projesine aykırı olarak veya ilgili idarelerden izin alınmadan bedel tespitine esas teşkil edecek şekilde ilâve yapı, tesis veya kapasite artışı ya da tür değişikliğinin gerçekleştirilmesi,

(b) Tahsis edilen kamu arazisi üzerindeki yapı ve tesislerin, Kültür ve Turizm Bakanlığınca belgelendirilen turizm tesisi türleri dışında başka bir amaçla kullanılması veya amaç dışı yapı yapılması,

(c) Sözleşmelerinde belirtilen veya ilgili idarelerce verilen ek süre içerisinde, adlarına tahsis edilen taşınmazın üzerinde yatırıma başlanılmaması,

(d) İrtifak hakkının üçüncü kişilere devredilmesi, tesislerin asli unsurunun üçüncü kişilere kiralanması ya da işletme hakkının devredilmesi, şirket hisselerinin yüzde elliden fazlasının mevcut ortaklar veya bu ortakların yüzde elli ve daha fazla hissesine sahip oldukları diğer şirketler dışında üçüncü kişilere devri, sözleşmeden doğan bedellerin herhangi birinin iki yıl üst üste hiç ödenmemesi,

Bu fiiller için öngörülen cezaların hafifletilmesi hukuk dışılığı teşvik edeceğinden bu madde Tasarı metninden çıkarılmalıdır.

**ÇERÇEVE MADDE 209-**

Madde ile, 4634 sayılı Şeker Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına; şirketlerin, kendi ekim alanlarından yeterli hammadde bulamadığı takdirde münavebe esasları dâhilinde kendi ekim alanları dışından da Kurumun denetiminde üreticilerle sözleşme yaparak pancar temin edebileceğine ilişkin bir cümle eklenmiştir.

Kotalarla ilgili sıkıntılara çözüm getirmeyen bu düzenleme yetersiz olup, şeker fabrikalarının üretim için gerekli hammadde ihtiyacını tümüyle karşılamaktan uzaktır.

**ÇERÇEVE MADDE 211-**

5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna eklenen ek madde 1'in ikinci fıkrasında, işçilere, 10 hizmet yılını tamamlamış olmaları ve istekleri halinde işçilik süreleri boyunca ve bir defada kullanılmak üzere altı aya kadar ücretsiz izin verilebileceği hükme bağlanmaktadır. Bu hükümle, maddede sayılan özel haller dışında da herhangi bir mazeret göstermeden işçilere istekleri halinde ücretsiz izin kullanabilme hakkı getirilmektedir.

Uygulamada bu hükmün, işverenin toplu ücretsiz izin kullandırmasına yol açmaması için, söz konusu fıkranın *„ İşçilere, 10 hizmet yılını tamamlamış olmaları ve*

*istekleri halinde işçilik süreleri boyunca ve bir defada kullanılmak üzere altı aya kadar ücretsi izin verilebilir. İşçiler bu fıkra hükmüne dayanılarak topluca ücretsiz izne çıkarılamaz.*" şeklinde düzenlenmesi uygun olacaktır. İş ilişkisinde zayıf konumda olan işçiler kendi istekleri ile ücretsiz izne zorlanabilirler düşüncesi ile böyle bir değişikliğe gidilmesine ihtiyaç olduğu düşünülmüştür.

**ÇERÇEVE MADDE 214-**

Bu madde ile 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrasında yer alan "10.000.000 Yeni Türk Lirasını" ibaresi "30.000.000 Türk Lirasını" şeklinde değiştirilmektedir.

Anılan fıkra, yılı bütçesinde Ar-Ge projelerinin desteklenmesi amacıyla ödeneği bulunan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin tümü tarafından yapılan ödemelerin toplamının, her takvim yılı için 10.000.000 Yeni Türk Lirasını geçemeyeceği ve bu tutarların, takip eden yıllarda 213 sayılı Kanuna göre her yıl belirlenen yeniden değerleme oranında artırılacağını hükme bağlanmaktaydı.

Biz CHP olarak bütçeden Ar-Ge faaliyetlerine daha çok kaynak aktarılmasından yanayız. Ancak, Kanunda belirlenen tutarlar her yıl yeniden değerleme oranında artırılmasına rağmen, bu değişikliğin yapılmasına ihtiyaç duyulması, 2008 yılında 10 milyon YTL rakamı belirlenirken ihtiyacın iyi tespit edilemediğini göstermektedir. Bu da, AKP'nin yasa yapma konusundaki yetersizliğini açıkça ortaya koymaktadır.

**ÇERÇEVE MADDELER 215, 216, 217, 218 ve 219-**

Bu madde ile, Parlamentonun 7.7.2010 tarihli ve 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun yasalaştırılırken unutulan bazı hususları düzeltmek zorunda kalması hem bürokrasimiz hem de yasama organımız açısından hiç de olumlu bir gelişme olmamıştır. Bu durum, AKP döneminde bürokrasiye yapılan atamalarda liyakat yerine başka ölçütlerin aranmasının acı sonuçlarını göstermesi açısından önemlidir.

VIII. SONUÇ

Torba Tasarının yeniden yapılandırma ile ilgili hükümlerini ilke olarak destekliyoruz. Ancak yeniden yapılandırmanın koşulları iyileştirilmek suretiyle başarı şansı artırılabilirdi. Bu yöndeki yapıcı önerilerimiz komisyonun AKP'li üyelerinin oyları ile reddedilmiştir.

Tasarının diğer maddelerine ilişkin yukarıda yapılan eleştiriler doğrultusunda komisyonun çoğunluk görüşüne katılmamız mümkün olmamıştır.

Genel Kurulun bilgisine saygı ile sunulur.

**Mustafa ÖZYÜREK**
**İstanbul Milletvekili**

**Osman KAPTAN**
**Antalya Milletvekili**

**Bülent BARATALI**
**İzmir Milletvekili**

**Harun ÖZTÜRK**
**İzmir Milletvekili**

**Ferit Mevlüt ASLANOĞLU**
**Malatya Milletvekili**

**Gürol ERGİN**
**Muğla Milletvekili**

**Faik ÖZTRAK**
**Tekirdağ Milletvekili**

## MUHALEFET ŞERHİ

### A) TASARININ USULÜNE VE GENELİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

**1- Tasarı hazırlanırken "Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" hükümlerine riayet edilmemiştir.**

**a) Tasarıda, konu itibarıyla aralarında bağlantı bulunmayan birçok mevzuatta düzenleme yapılmaktadır.**

10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanunun 2 nci, 8 inci ve 33 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 19/12/2005 tarihli ve 2005/9986 sayılı Kararı ile uygulamaya konulan "Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik"; Başbakanlık, bakanlıklar, bağlı, ilgili, ilişkili kurum ve kuruluşlar ile diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanacak kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik, Bakanlar Kurulu kararı eki kararlar ve diğer düzenleyici işlemlerin taslak metinlerinin hazırlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.

Bu Yönetmeliğin 17 nci maddesinde; "konu itibarıyla aralarında bağlantı bulunması sebebiyle birden fazla mevzuatta düzenleme yapılmasını gerektiren haller dışında, bir çerçeve taslak ile birden fazla düzenlemenin hükümlerinde değişiklik yapılamaz. Yapılacak değişiklikler her düzenleme için ayrı ayrı çerçeve taslaklar ile yapılır." denilmektedir.

Ancak, bu Tasarıda konu itibarıyla aralarında hiçbir bağlantı bulunmayan, konu ve amaç bütünlüğü olmayan birçok mevzuatta değişiklik içeren hükümler yer almaktadır.

"Torba Kanun" olarak nitelenen bu türlü uygulamalar sonucu, kanunlar için aranan öngörülebilir, anlaşılabilir ve ulaşılabilir olma özellikleri tamamen yok edilmektedir. Hukuki güvenlik ilkesi, yürürlükte bulunan ve herkes için bağlayıcı olan kuralların açık, ulaşılabilir ve öngörülebilir olmasını gerekli kılar. Ülkemizde son yıllarda yaygınlaşan bu şekildeki yasa yapım tarzı, hukukun bu genel ilkesini, dahası hukukun kendisini altüst etmiş bulunmaktadır.

**b) Tasarı ile yapılması öngörülen düzenlemelerin "düzenleyici etki analizi" hazırlanmamıştır.**

Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 10. maddesine göre, hazırlanan düzenlemelerin düzenleyici etki analizinin bulunması zorunlu olmasına karşın, Tasarının düzenleyici etki analizi hazırlanmamıştır.

**2- Tasarıda, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun 14 üncü maddesi hükümlerine uyulmamıştır.**

10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun 14 üncü maddesinde "Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri; kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tasarılarının getireceği malî yükü, orta vadeli program ve malî plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplar ve tasarılara eklerler. Sosyal güvenliğe yönelik kanun tasarılarında ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilir. Ayrıca, bu kanun tasarılarına Maliye Bakanlığı ile ilgisine göre Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı veya Hazine Müsteşarlığının görüşleri eklenir." hükmü yer almaktadır. 2011 yılı bütçe kanunu tasarısı mecliste görüşülürken gündeme gelen vergi ve diğer bazı borçların yeniden yapılandırılmasına ilişkin düzenlemeden beklenen gelirlerin tahmini ve bu gelirin nasıl harcanacağı hususu bütçede yer almamıştır.

Buna karşın, bu Tasarının mali yüküne ilişkin hiçbir hesaplama yapılmamış olup, hatta yapılandırmanın ne tutarda alacağı kapsadığı, dolayısıyla ne tutarda alacak aslından, vergi cezasından, idari para cezasından, ne tutarda gecikme cezası, gecikme zammı gibi ferilerinden vazgeçildiği bilinmemektedir.

Ayrıca; sosyal güvenlikle ilgili düzenlemelere ilişkin en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplar hazırlanmadığından, Tasarı ekinde yer verilmemiştir.

Yine, Maliye Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı veya Hazine Müsteşarlığının görüşleri Tasarıya eklenmemiştir.

**3- Tasarı görüşmelerinde TBMM İç Tüzüğü hükümleri dikkate alınmamıştır.**

Tasarının içerdiği konular itibarıyla aşağıda belirtilen 8 ayrı ihtisas komisyonunda ayrı ayrı görüşülmesi gereken maddeler vardır. Başka Komisyonların görev ve uzmanlık alanına giren düzenlemeler, ilgili Komisyonlarda görüşülmeyerek İç Tüzük hükümleri ihlal edilmiştir.

İlgili komisyonlar:

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu,

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu,

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu,
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu,
Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu,
Çevre Komisyonu,
Millî Savunma Komisyonu,
İçişleri Komisyonu

**4- Tasarı, Üçlü Danışmaya İlişkin 144 sayılı ILO Sözleşmesine ve sosyal diyaloga aykırı hazırlanmıştır.**

4857 sayılı İş Kanununun "Üçlü Danışma Kurulu" başlığını taşıyan 114. maddesine göre, çalışma barışının ve endüstri ilişkilerinin geliştirilmesinde, çalışma hayatıyla ilgili mevzuat çalışmalarının ve uygulamalarının izlenmesi amacıyla hükümet, işçi ve işveren konfederasyonları arasında etkin danışmayı sağlamak üzere üçlü temsile dayalı olarak Üçlü Danışma Kurulu kurulmuştur.

Büyük oranda çalışma hayatını ilgilendiren bu Tasarıda yapılan düzenlemelere ilişkin olarak, Üçlü Danışma Kurulu'nun hiç bilgilendirilmemesi, taslakların konfederasyonlara gönderilip görüşlerinin bile alınmaması manidar olduğu kadar, ülkemizin taraf olduğu Üçlü Danışmaya İlişkin 144 sayılı ILO Sözleşmesine ve sosyal diyaloga aykırıdır.

**5- Tasarıdaki konular, Ekonomik Sosyal Konsey'in gündemine getirilmemiştir.**

Toplumun büyük bir bölümünü yakından ilgilendiren bu değişiklik tasarısı Anayasa değişikliklerinde, bu tür konuların görüşüleceği yer olarak, büyük bir iddia ile Anayasal bir kurum haline getirilen Ekonomik Sosyal Konsey'in de gündemine getirilmemiştir.

Bu durum, katılımcılık, sosyal diyalog konusunda dile getirilen iddialarla çelişmektedir. Bunun sonucu olarak ortaya çıkan taslak, büyük oranda sermaye kesimlerinin beklentilerini yansıtan bir öze sahiptir.

**6- AKP siyasi ahlaka uygun davranmamıştır.**

Bilindiği üzere milyonlarca vatandaşımızın vergi, sosyal güvenlik primi, harç, para cezası, elektrik, öğrenim kredisi gibi çok çeşitli ve çok yüklü kamu borçları bulunmaktadır. Bazı tahminlere göre bu borçların toplam tutarı 120 milyar TL'yi bulmaktadır.

8 yıllık AKP iktidarının yanlış ekonomi uygulamaları ve sonucunda derinleşen ekonomik krizin etkisiyle vatandaşlar kamuya olan borçlarını ödeyemez hale gelmişlerdir. Bu durumu dikkate alan MHP 2008 yılından bu yana vatandaşın

borçluluğu konusunda defalarca hükümetin dikkatini çekmiş, MHP milletvekilleri tarafından 2008'den bu yana çok sayıda Kanun Teklifi verilmiştir. MHP'nin teklif ve uyarıları maalesef dikkate alınmamış bugüne gelinmiştir.

Vatandaşın kamu kurum ve kuruluşlarına olan borçlarının yeniden yapılandırılması konusunda kamuoyunda büyük beklenti oluşturulmuş, ilk defa 2010 yılı Temmuz ayında Başbakan tarafından dile getirilen konu, referandum sürecinde siyasi malzeme olarak kullanılmış, Kurban Bayramının Arefe günü itibariyle 15 Kasım 2010 tarihinde Başbakan Yardımcısı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı tarafından "Bayram Müjdesi" olarak kamuoyuna açıklanmıştır. Ancak, Bakanlar Kurulunca 30.11.2010 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulan ve 03.12.2010 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonunun gündemine gelen Tasarıda, bazı alacakların yapılandırılması hususunun yanı sıra, bu konuyla hiçbir alakası olmayan, konu ve amaç bütünlüğü bulunmayan birçok mevzuatta değişiklikler içeren hükümler yer almıştır.

Sadece ilk 21 maddesi alacakların yapılandırılması ile ilgili olan Tasarı, Hükümet tarafından 107 çerçeve madde olarak sunulmuş, Alt Komisyon ve Komisyon görüşmeleri sonrasında çerçeve madde sayısı 224'e yükselmiştir. Bazı maddelerin birçok alt maddeden oluştuğu dikkate alındığında madde sayısı 280'i geçmektedir. Dolayısıyla, AKP, vatandaş tarafından beklenen 21 maddelik hükümlerin arkasına, nasıl olsa muhalefet bu Tasarıyı engelleyemez mantığıyla, siyasi ahlakla bağdaşmayacak bir şekilde olumsuz içerikte bir çok maddeyi de bu Tasarıya eklemiştir. Başta özelleştirme ile ilgili olmak üzere bazı yargı kararlarının ortadan kaldırılması, özürlülerin adeta toplama kampları oluşturarak çalıştırılmasının öngörülmesi, sadece yüzde 2.5 vergi karşılığında kayıt dışındaki altın ve değerli taşlarını kayda almalarına olanak sağlanması gibi bazı maddeler yoğun itirazlarımız üzerine tasarıdan çıkartılmış olmakla birlikte, halen karşı olduğumuz, ilgili taraflarca ve ilgili komisyonlarda etraflıca tartışılmasında yarar gördüğümüz bazı maddeler Tasarıda yer almaktadır.

**7- Tasarı, AKP'nin samimiyetsiz ve fırsatçı siyasetinin yeni bir göstergesidir.**

Bu düzenleme ile AKP esasen sekiz yıldır Türkiye'yi iyi yönetmediğini ikrar etmektedir. Vatandaşlarımızın borcunu ödeyemez hale gelmesinin sorumlusu, sekiz yıldır gerekli önlemleri almayarak ekonomiyi ve vatandaşlarımızı kaderine terk eden AKP Hükümetidir.

Önce borcunu ödeyemez duruma düşürdüğü vatandaşlarımıza tam da seçim öncesinde kolaylık getirmeyi vaat etmesi, AKP'nin samimiyetsiz ve fırsatçı siyasetinin yeni bir göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum AKP'nin sorunları çözmeyip, kronikleştirme ve sonra da istismar etme alışkanlığının bir başka örneğidir.

Bu Tasarının Plan ve Bütçe Komisyonundan görüşmeleri sırasında dikkat çeken bir diğer husus da; Torba Tasarıdaki 5510 Sayılı Sosyal Güvenlik mevzuatı ile ilgili düzenlemeler sırasında komisyonunun MHP'li üyeleri tarafından verilen 12 Eylül 1980 askeri darbe yönetimi tarafından gözaltına alınarak serbest bırakılan veya cezaevinde tutuklu kalıp beraat eden kişilerin gözaltında ve tutuklu kaldıkları sürelerin Kanun Kapsamında sigortalılık sürelerine sayılmasına ilişkin önergenin AKP tarafından reddedilmesidir.

12 Eylül Anayasa Referandumu öncesi "12 Eylül'ü yargılayacağız ve hesap soracağız" diyerek halktan ve 12 Eylül mağdurlarından sahte gözyaşları dökerek "evet" oyu isteyen AKP 4 aydır bu yalanın ve istismarının üstüne yatmış ve bu sözünü inkar ve unutturma gayretine girmiştir. Dört aydır bu konuda en küçük bir gayret göstermemiştir.

12 Eylül mağdurlarının mağduriyetini insafsızca ve haksız bir şekilde istismar eden AKP bu konudaki gerçek yüzünü Plan Bütçe Komisyonunda MHP'nin son derece samimi, iyi niyetli ve mütevazı önergesini reddederek göstermiştir. AKP'nin 12 Eylül hakkında Kenan Evren gibi düşündüğü anlaşılmaktadır.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa ilişkin düzenlemeleri de ilk başta Tasarıya dahil eden hükümet, daha sonra uzmanların özlük hakları ile statülerini belirleyen düzenlemeleri Tasarıdan çıkartmıştır. Bu durum Kamuda çalışan binlerce uzmanı derinden yaralamıştır. Uzmanlara ilişkin düzenlemelerin tekrar tasarıya dahil edilerek daha adil ve iyi bir şekilde düzenlenerek yasalaşması gerektiğini düşünüyoruz.

Bu Torba Tasarıda özürlüler için olumsuz düzenlemeler bulunmaktadır. 12 Eylül Anayasa değişikliğinde "Özürlüler ve kadınlar için pozitif ayrımcılık yapıyoruz" iddiasıyla propaganda ve istismar yapan AKP bu Tasarıda özürlüler için negatif ayrımcılık yapma gayretine girmiştir. Özürlüler dışlanmaya, adeta çalışma kamplarına yönlendirilmeye çalışılmıştır. Bu tasarıda AKP Hükümeti 12 Eylül Referandum sürecinde söylemiş olduğu vaatlerinin tam aksi yönde düzenlemeler yapmaya çalışmıştır. Daha sonra tepkilerin artması üzerine hükümet bu maddeyi ( eski 64 üncü madde) geri çekmiştir.

**8- AKP, seçime dönük popülist bir yatırım çabası içerisindedir.**

Kapsamlı bir şekilde alacakların yeniden yapılandırılması ile bir taraftan seçim ekonomisine kaynak yaratılırken, diğer taraftan da seçim öncesinde devlete borçlu kesimlerin oy'larının devşirilmesi hedef alınmaktadır.

Seçime dönük popülist bir yatırım çabası olduğu gözlerden kaçmayan düzenlemenin amacı her ne olursa olsun, AKP'nin zorlaştırdığı hayat şartları

karşısında vatandaşlarımızın geçimine bir nebze olsun kolaylık sağlayacak olmasını olumlu buluyoruz.

AKP'nin seçim yatırımları yerine öncelikli olarak yapması gereken şey, vatandaşlarımızın gelir düzeyini yükseltecek ve istihdamı artıracak yapısal önlemleri almaktır. Vatandaşlarımızı borçlanmadan yaşayabilir hale getirmektir. Türkiye ekonomisinin üretmeyen, ithal eden, tüketime dayalı yapısını ve dolayısıyla sıcak paraya ve ithalata dayalı ekonomi anlayışını kökten değiştirmektir.

**9- Kamu alacaklarının yapılandırılmasında çok geç kalınmıştır.**

Vatandaşın kamu kurum ve kuruluşlarına olan borçlarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin düzenleme yapılması konusunda, 2008 yılından bu yana Hükümet, MHP tarafından defalarca uyarılmış ve MHP milletvekilleri çok sayıda kanun teklifi vermiştir.

AKP hükümetinin uyguladığı yanlış ekonomi politikaları ile sarsılan küçük ve orta işletmelerimizle, çiftçilerimizin gelmekte olan ekonomik krizden çıkamayacağı vurgulanmıştır. 2008 yılı kasım ve aralık aylarında yürütülen bütçe görüşmelerine MHP'nin bu konudaki ısrarlı ikazları damgasını vurmuştur.

Ne yazık ki vaktinde yapılsa idi birçok küçük ve orta işletmemizi batmaktan alı koyacak bir uygulama hükümet tarafından uygun bir zamanda kullanılmak üzere gündeme getirilmemiştir.

**10-AKP, Tasarının hazırlanmasını ve görüşmelerini geciktirmiş, "Bayram Müjdesi" denmesinden bu yana bile yaklaşık 2,5 ay geçmiştir.**

Kamu alacaklarının yapılandırılması;

- 2010 yılının Temmuz ayında Başbakan tarafından dile getirilmiş,
- 15.11.2010 tarihinde, Kurban Bayramının Arefe günü Başbakan Yardımcısı ile Çalışma Bakanı tarafından "Bayram Müjdesi" diye kamuoyuna açıklanmış,
- 28.11.2010 tarihinde Tasarı Bakanlar Kurulunca TBMM Başkanlığına sunulmuş,
- 03.12.2010 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonunun gündemine gelmiş ve Alt Komisyona havale edilmiş,
- 23.12.2010 tarihinde Alt Komisyon görüşmeleri tamamlanmış,
- 13.01.2011 tarihinde de Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmeleri tamamlanmıştır.

Görüldüğü üzere Başbakanın gündeme getirmesinden bu yana yaklaşık 7 ay, "Bayram Müjdesi" diye açıklanmasından bu yana yaklaşık 2,5 ay geçmiştir.

Sadece ilk 21 maddesi alacakların yapılandırılması ile ilgili olan Tasarının, Komisyonda eklenenlerle birlikte 224 çerçeve maddeden oluşması Komisyon görüşme sürecinin yaklaşık 1,5 ay sürmesine yol açmıştır.

Tasarının Plan ve Bütçe Komisyonunun gündemine geldiği 03.12.2010 günü, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, aciliyeti olan ve vatandaş tarafından umutla beklenen bazı alacakların yapılandırılmasına ilişkin hükümleri içeren Tasarının ilk 21 maddesinin ayrılarak hemen genel Kurula sevkedilip yasalaşması, geri kalan maddelerin Komisyon görüşmelerine devam edilmesi yönündeki teklifimiz Hükümet ve AKP grubu tarafından kabul edilmemiştir.

Dolayısıyla, 2010 Aralık ayının daha ilk haftasında yasalaşma imkanı bulunan bazı alacakların yapılandırılmasına ilişkin hükümlerin yasalaşıp yürürlüğe girmesi, en az 2 ay gecikmiş olmaktadır.

Gerek Alt Komisyon, gerekse Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmeleri boyunca bu teklifimiz yinelenmiş, daha sonra çoğunluğuna Milliyetçi Hareket Partisi olarak destek verdiğimiz ilk 60 maddenin ayrılarak Genel Kurula sevk edilmesi teklifimiz de kabul görmemiş, konu yaptığımız basın toplantısı ile de kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, zamanlamasını ve kapsamını manidar bulmakla birlikte tasarının, zor durumda olan vatandaşlarımıza kolaylık sağlayacağı ve onların yeniden üretime katkıda bulunmasını temin etmede yardımcı olacağını düşünerek, Komisyon görüşmelerinde sürekli destek verilmiş, maddelerin vatandaşımız için daha uygulanabilir olması için katkı verilmiş, olumsuzluk içeren maddeler konusunda gerekli uyarıda bulunularak, bunlardan bazılarının Tasarıdan çıkarılması sağlanmıştır.

**11-AKP, Tasarıyı yap boz tahtasına dönüştürmüştür.**

AKP, Komisyon görüşmeleri boyunca Tasarı ile hangi düzenlemeleri yapacağını bilmez bir tavır sergilemiştir.

Hükümet tasarısında yer alan ve kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan uzmanları aynı statüye getirerek ücretlerinde iyileştirme yapılmasını öngören düzenlemede Hükümet ve AKP Grubu tarafından önce değişiklik yapılmış, sonra tümüyle Tasarıdan çıkarılmıştır. Tasarının muhalefet tarafından eleştirildiği gerekçesiyle bu düzenlemeleri çıkarıldığı gibi bir yalan beyana da başvurmaktan geri kalmamışlardır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu konuda verdiğimiz önergeyle anılan düzenlemenin Tasarıda yer alması teklifimiz AKP Grubunca reddedilmiş ve bir anlamda söyledikleri yalan da zabıtlara geçirilmiştir.

Yine Hükümet Tasarısında yer alan KİT'lerde 1 sayılı cetvelde çalışanların ücret yönünden mağduriyetinin giderilmesini içeren madde itirazlarımıza rağmen Tasarıdan çıkarılmış, daha sonra tekrar Tasarıya alınmıştır.

**12-AKP, kara para sahiplerini ve naylon faturacıları da kapsama almıştır.**

Öngörülen düzenlemenin dikkat çekici vahim boyutu, AKP Hükümeti tarafından, her türlü gayri meşru faaliyetlerden sağlanan para ve varlıkların kayda alınmasına, kara paranın aklanmasına imkan verilmesi, vergi kaçıranların ve naylon fatura kullananların da yapılandırmadan yararlandırılmasıdır.

Kendi Maliye Bakanı'na af çıkartan kötü bir sicile sahip olan AKP, bu sefer acaba kimlerin kara parasının aklanmasına imkan vermekte, hangi naylon faturacıları kurtarmaya çalışmaktadır? Bunların arasında siyasiler ve AKP mensupları var mıdır? Bu soruların cevapsız kalması da kamu vicdanını yaralayacaktır.

**13-AKP, borcunu zamanında ödeyen vatandaşlarımızı küstürmektedir.**

Bu türlü af düzenlemelerinin, öncelikle vergide adalet ilkesini zedelediğini, borcunu ödemeyenlere kolaylık sağlanırken, borcunu zamanında ve düzenli ödeyen vatandaşlarımızı küstürdüğünü, isyana sevk ettiğini de ifade etmemiz gerekmektedir.

Vatandaşlarımızdan birçoğu devlete olan borcunu zamanında ödeyebilmek için arabalarını veya evlerini satmış, bankalardan, hatta tefecilerden borçlanmışlardır. Sırf bu yüzden batan ticaret erbabı olduğu gibi gururuna yediremeyerek intihar edenler de olmuştur. Şimdi bunların bedelini AKP nasıl ödeyecektir? AKP döneminde oluşan, namuslu vatandaşların hep mağdur edildiği kanaati nasıl giderilecektir?

Onun için, borcunu zamanında ödeyen vatandaşlara da telafi edici kolaylıklar sağlamasını zorunlu gördüğümüzü MHP olarak belirtmemize ve önerge vermemize karşın, AKP bu hususu dikkate almamış ve önergemizi reddetmiştir. Toplumda adalet ve devlete güven duygusunun zedelenmemesi için böyle bir düzenlemenin yapılması şarttır. Bu şekilde ancak kuralsızlık teşvik edilmemiş, kurallara uyanlar aldatılmamış, devlet herkese adil davranmış olacaktır.

Esasen, hukukun genellik ve eşitlik ilkesi, kuralların, hak ve yükümlülüklerin herkese eşit biçimde uygulanmasını, yaptırımlara herkesin uymasını gerektirmektedir.

## B) TASARININ İÇERİĞİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

### 1- Bazı alacakların yeniden yapılandırılması

**Madde 1- Alacaklı Kurumlar:**

Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, İl Özel İdareleri, Belediyeler, Büyükşehir Belediyeleri Su ve Kanalizasyon İdareleri, Yurt-Kur, TRT, KOSGEB, TEDAŞ, TOBB, TESK, Barolar Birliği, TÜRMOB, İhracatçı Birlikleri Ve Diğer Meslek Kuruluşları, OSB, Geliştirme Ve Destekleme Fonu, Hazine Müsteşarlığı, Bazı Bankalar (Afet Kredileri), Çevre Ve Orman Bakanlığı (Orman Köylülerinin Kredi Borçları) , DSİ, Kültür Ve Turizm Bakanlığı, Tarım Ve Köyişleri Bakanlığı (Tarımsal Amaçlı Krediler, Toprak Reformundan Kaynaklı Alacaklar), Sulama Birlikleri, Orman Genel Müdürlüğü (Kira Alacakları), Vakıflar Genel Müdürlüğü (Kira Alacakları), RTÜK, Asker, Polis Ve Diğer Öğrencilerden Öğrenim Ve Mecburi Hizmet Alacağı Olan Tüm Kurumlar, TMO, Kalkınma Ajansları.

**Alacakların Türleri ve Dönemleri:**

- **Vergiler ve vergi cezaları,**
  - 31.12.2010 tarihinden önceki dönemler,
  - Beyana dayanan vergilerde 31.12.2010 tarihine kadar verilmesi gereken beyannameler,
  - 2010 yılına ilişkin 31.12.2010 tarihinden önce tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisi gibi vergi alacakları,
  - 31.12.2010 tarihinden önce yapılan tespitlere ilişkin usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları,

- 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre vergi dairelerince takip edilen ve vadesi 31.12.2010 tarihinden önce olup Kanun kapsamına giren **asli ve fer'i amme alacakları,** (Adli ve idari para cezaları, Devlet hissesi ve Devlet hakkı, şeker fiyat farkı, akaryakıt fiyat istikrar payı ve akaryakıt fiyat farkı, özel idare payı ile madencilik fonu, kılavuzluk ve römorkörcülük hizmet payları hariç),

- 31.12.2010 tarihinden önce verilen askerlik, seçim, nüfus, trafik para cezası, karayolları kaçak geçiş ücreti cezaları, Karayolu Taşıma Kanununa göre verilen para cezaları,

**Gümrük Vergileri:**

- 31/12/2010 tarihinden önce Gümrük Kanunu ve diğer kanunlar gereğince takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, zamlar ve gecikme zammı alacakları,

**İl Özel İdaresi Alacakları:**

- İl özel idarelerinin vadesi 31.12.2010 tarihinden önce olan çeşitli harç ve katılma payı gibi asli ve fer'i amme alacakları, (idari para cezaları ve Maden Kanuna istinaden alınan özel idare payı hariç)

**Belediye Alacakları:**

- 31.12.2010 tarihinden önceki dönemler,

- Beyana dayanan vergilerde 31.12.2010 tarihine kadar verilmesi gereken beyannameler,

- 2010 yılına ilişkin 31.12.2010 tarihinden önce tahakkuk eden emlak vergisi, çevre temizlik vergisi gibi vergi alacakları,

- 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen ve vadesi 31.12.2010 tarihinden önce olup Kanun kapsamına giren asli ve fer'i amme alacakları,

- Vadesi 31/12/2010 tarihinden önce olan ücret alacakları ile fer'ileri,

- Vadesi 31/12/2010 tarihinden önce olan su kullanımından kaynaklanan alacakları ile fer'ileri, (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dahil),

- Büyükşehir Belediyeleri Su Kanalizasyon İdarelerinin vadesi 31/12/2010 tarihinden önce olan su ve atık su bedeli alacakları ile fer'ileri,

**SGK Alacaklarının Tür ve Dönemleri:**

- Sosyal güvenlik primleri açısından, Kasım 2010 ve önceki aylara ait;
  - İşveren ve sigortalılara ilişkin sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi, ile bunlara bağlı gecikme zammı, gecikme cezası,
  - İsteğe bağlı sigortalılar ve topluluk sigortalılarına ilişkin primler ile bunlara bağlı gecikme zammı, gecikme cezası,
  - Yaşlılık, emekli aylığı veya malullük aylığı bağlandıktan sonra sigortalı sayılmasını gerektirir nitelikteki kendi nam ve hesabına bağımsız çalışanların aylığından kesilmesi veya kendisince ödenmesi gereken sosyal güvenlik destek primi ile bunlara bağlı gecikme zammı, gecikme cezası,
  - Sosyal Güvenlik Kurumunca takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi, eğitime katkı payı ile bunlara bağlı gecikme zammı, gecikme cezası,

- 30.11.2010 tarihine kadar bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi,

- 31.12.2010 tarihine kadar işlenen fiillere ilişkin idari para cezaları,

Bu Tasarı oldukça geniş kapsamlı olmasına rağmen adli ve idari para cezaları kapsam dışında tutulmuştur. Adli para cezaları bu Tasarının gerekçesi itibariyle kapsam dışı tutulsa dahi en azından idari para cezalarının kapsama dahil edilmesinde fayda bulunmaktadır. İdari para cezaları hukuk düzenimizdeki idari yaptırımların ve devlet-vatandaş münasebetinin önemli bir göstergesidir. İdari para cezaları ve bu cezaların uygulanabilmesi kamu otoritesinin yaptırım gücünü iade etmektedir. Ancak idari para cezalarının etkili ve caydırıcı olup olmadığı hususu bir tarafa, tahsilinde de büyük sıkıntılar yaşanmaktadır.

Ekonomik krizin etkisiyle faaliyet hacimlerinde önemli daralmalar olan, öz kaynak yapıları bozulan işletmelerin kamuya olan borçları ile ihtilaflı durumdaki işlemleri açısından adil bir borç yapılanması sağlamayı amaçlaması gereken bu tasarının, kendinden beklenen faydayı tam olarak sağlayabilmesi için idari para cezalarını da kapsaması yerinde olacaktır. Üst Kurum ve Kurullar tarafından kesilmiş olan halihazırda mahkemelerde davası devam etmekte olan ihtilafların tutarları oldukça büyük bir yekun tutmaktadır. Dolayısıyla, söz konusu cezaların tasarı kapsamına alınmasıyla halihazırda mevcut olan çok sayıda ihtilafa da son verilecek ve bir yandan mahkemeler nezdindeki iş yükünün hafifletilmesi sağlanacaktır.

Bu Tasarının önemli noksanlıklarından birisi de esnafın Halk Bankasına ve Esnaf Kredi ve Kefalet Kooperatiflerine olan borçları ile çiftçinin Ziraat Bankasına olan borçlarının Tasarı kapsamına dahil edilmemesidir. Gerçek ve geniş kapsamlı bir yapılandırmanın esnaf ve çiftçi borçlarını da kapsaması gerekmektedir. Esnafımız ve çiftçimiz çok borçludur. Çiftçimizin Ziraat Bankasına, kooperatiflere borcu 12 milyar lirayı, esnafın Halk Bankasına 3.3 milyar TL. borcu bulunmaktadır.

**Madde-2 <u>Kesinleşmiş Kamu Alacakları</u>**

- Alacak asıllarının tamamı,

- Gecikme faizi, gecikme zammı ve gecikme cezası yerine güncelleme oranı (TEFE/ÜFE), esas alınarak belirlenecek tutar,

- Alacak aslına bağlı olmayan cezaların % 50'si,

- Kapsam dahilindeki idari para cezalarının tamamı ile fer'ileri yerine güncelleme oranı (TEFE/ÜFE), esas alınarak belirlenecek tutar,

<u>ödenecektir.</u>

- Vergi aslına bağlı olarak kesilen cezaların tamamı,

- Alacak aslına bağlı olmayan cezaların kalan % 50'si,

- Gecikme cezası, gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer'i alacakların tamamı, terkin edilecektir.

- İhtirazi kayıtla verilen beyannamelere göre tahakkuk eden vergiler kesinleşmiş alacak kabul edilerek Kanundan yararlanabilecektir.

- Kanun kapsamında borçlarını yapılandıran MTV mükelleflerine bu Kanun hükümlerinin ihlal edilmemesi şartıyla taksitlendirme süresi sonuna kadar fenni muayene izni verilmektedir.

- 31/12/2010 tarihine kadar dahilde işleme rejimi kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ancak bu Kanunda öngörülen başvuru süresi sonuna kadar ihracat taahhüt hesabı müeyyideli kapatılan dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamına giren alacakların tamamı ve TEFE/ÜFE ödenecek, cezalar ve fer'iler terkin edilecektir.

Bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan alacaklarına bağlı olmayan idari para cezalarında %50 oranı yüksektir. Bu oranın %30 veya 40'a çekilmesinde yarar vardır.

Kanun Tasarısının 2 nci maddesinin 2 nci fıkrasında " ihtirazı kayıtla" verilen beyannameler üzerine tahakkuk ettirilen vergiler için kanunun " Kesinleşmiş Alacaklar" başlıklı 2/1-a maddesinin geçerli olduğu belirtilmektedir. Buna göre, ihtirazı kayıtla beyan üzerine tarih ve tahakkuk ettirilen vergi, ceza ve faizler için, vergi aslının tamamı TEFE/TÜFE ile beraber ödenecek ve ceza ile gecikme faizi terkin edilecektir. Bu uygulama " kesinleşmiş " vergiler için yapılan uygulamanın tamamen aynısıdır. Oysa ihtirazi kayıtla beyan edilip dava konusu yapılan vergi ve ceza için özünde kesinleşme durumu mevcut değildir. Ancak dava safhası sonucuna göre kesinleşme veya terkin durumu oluşacaktır. Bu durumdaki vergi ve/veya cezanın, vergi inceleme raporu üzerine ikmalen veya re'sen salınarak dava konunus yapılan vergi ve/veya cezadan hiçbir farkı bulunmamaktadır.

Müphem ve yoruma açık bir konu nedeniyle vergi inceleme elemanı tarafından düzenlenen rapor üzerine bir tarhiyat yapılabileceği gibi mükellefin kendiliğinden ihtirrazı kayıtla vereceği beyan üzerine tarhiyat yapılabilir. Söz konusu tarhiyatların ikisinin de dava konusu yapılabileceği dikkate alındığında vergi barışı uygulaması bakımından ihtirazı kayıtla beyan edilip dava konusu yapılan tarhiyatlar için dezavantajlı bir uygulama yapılmasının adil olmayacağını düşünüyoruz. Bu

uygulama, kendiliğinden müphem ve yoruma açık bir konuyu vergi idaresinin bilgisine sunan mükellefi ödüllendirmek yerine cezalandırmak gibi sonuca yol açmaktadır.

Tasarıdaki mevcut hükmün düzeltilerek, dava sahfası devam eden ikmalen ve resen tarh edilen vergi ve cezalar için yapılan uygulamanın, dava safhası devam eden ve ihtirazı kayıtla verilen beyannamelerden kaynaklanan vergi ve cezalaar için de uygulanmasının sağlanmasında fayda bulunmaktadır. Aksi durumda, ihtirazi kayıtla yapılan beyanlardan kaynaklanan ve halihazırda yargı mercilerinde görülmekte olan binlerce dava açısından işbu kanun herhangi bir sonuç doğurmayacak ve böylelikle yargıdaki ihtilaflı tarhiyat miktarının azalması sağlanamayacaktır.

**Madde 3- İhtilaflı Alacaklar:**

**İkmalen, resen veya idarece tarh edilen vergilerde ihtilaf;**

- Vergi mahkemesinde ise
  - Alacak asıllarının % 50'si
  -Gecikme faizi ve gecikme zammı yerine güncelleme oranı (TEFE/ÜFE) esas alınarak hesaplanacak tutar, ödenecektir.

- Danıştay veya Bölge İdare Mahkemesinde ise verilen en son karara bakılacaktır.
  En son karar terkin kararı ise
  -Alacak asıllarının % 20'si
  -Gecikme faizi ve gecikme zammı yerine güncelleme oranı (TEFE/ÜFE) esas alınarak hesaplanacak tutar, ödenecektir.
  En son karar tasdik ya da tadilen tasdik kararı ise
  -Tasdik edilen alacak asıllarının tamamı
  -Gecikme faizi ve gecikme zammı yerine güncelleme oranı (TEFE/ÜFE) esas alınarak hesaplanacak tutar, ödenecektir.

- Kalan vergi asılları, vergi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezalarının tamamı ile gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilecektir.

**Aynı esaslar çerçevesinde;**
**- Asla bağlı olmayan vergi cezaları/gümrük idari para cezalarının % 25'i veya % 10'u,**
**- Kanun kapsamına giren idari para cezalarının % 50'si veya % 20'si ödenecektir.**

- **Kalan cezalar ile bu cezalara uygulanan fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilecektir.**

- Vergi dışı alacaklardan dava konusu edilmiş olanlar ihtilaflı alacak olarak değil kesinleşmiş alacak olarak dikkate alınacak ve Kanunun 2 nci maddesinden faydalandırılacaktır.

- Madde uygulamasında esas alınacak en son karar, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karardır.

- Uzlaşma için başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış ancak, dava açma süresi geçmemiş alacaklar da ihtilaflı alacak olarak değerlendirilecektir.

- Yıllık gelir veya kurumlar vergisi, gelir (stp) vergisi, kurumlar (stp) vergisi, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi için 2 nci ve 3 üncü maddeden yararlanan mükelleflerin cari dönemde beyanları üzerine tahakkuk eden vergilerini çok zor durum olmaksızın her bir vergi türü itibarıyla bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri halinde Kanundan yararlanma hakkı kaybedilecektir.

Kamu İdaresi ile vatandaşlar arasındaki amme alacağı davaları artarak sürmektedir. Bu davalar devlet vatandaş münasebetlerini zedelemektedir. Üstelik idare bu davaların çoğunu kaybetmektedir. İhtilaflardan mümkün olduğunca vazgeçilmesi ve azaltılması idarenin ve mahkemelerin yükünü ciddi oranda azaltacağı gibi, mükellefi rahatlatacak ve ihtilaftan vazgeçmek için daha da özendirecektir. Bunun için ihtilaflı ve dava safhasında bulunan alacakların %50'si yerine %30'unun ödenmesi halinde davadan vazgeçme konusunda vatandaş bakımından teşvik edici olacaktır. Aksi takdirde Tasarının bu maddesinden beklenen maksat hasıl olmayacaktır.

Kanun tasarısı incelendiğinde, kesinleşmemiş ve dava safhasında bulunan tarhiyatlardan son yargı kararı mükellef lehine olanlarda vergi aslının % 20'si talep edilmekte, geriye kalan vergi aslı ile ceza ve gecikme faizinden vazgeçilmektedir. Buradaki temel düşüncenin; son mahkeme kararı mükellef lehine olmakla beraber henüz yargı sürecinin bitmediği, mükellef lehine olan durumun kesin olmadığı ve halen Gelir İdaresi Lehine nihai yargı kararının çıkabileceği olasılığının mevcut olduğu anlaşılmaktadır. Buna mukabil, kesinleşmemiş ve dava safhasında bulunan tarhiyatlardan son yargı kararı mükellef aleyhine olanlarda ise vergi aslının % 100'ü talep edilirken yalnızca cezalardan ( ve gecikme faizinden) vazgeçilmektedir. Bu durum " kesinleşmiş" kamu alacakları için talep edilen durum ile tamamen aynıdır. Buna göre, henüz yargı aşaması tamamlanmadığı halde, son yargı mercii kararı mükellef aleyhine olan bir durumda, söz konusu vergi alacağı sanki kesinleşmiş gibi işleme tabi tutulması öngörülmektedir. Dolayısıyla bu yaklaşım tarzı, henüz yargı aşamasında olup son yargı mercii kararı mükellef lehine olan durumda mündemiç olan mantık ile tezat teşkil etmekte ve gayri adil bir sonuç oluşturmaktadır. Başka bir deyişle, mevcut tasarıya göre, son yargı kararı mükellef lehine olan durumda idare mükellefe % 20 oranında bir külfet yüklerken, kendi lehine olan durumlarda herhangi

bir fedakarlıkta bulunmayı reddetmekte ve dava nihai olarak " lehine sonuçlanmış gibi " vergi aslının tamamının ödenmesini şart koşmaktadır.

Tasarının henüz yargı aşaması devam etmekle beraber son yargı mercii kararı mükellef aleyhine olan durumu düzenleyen madde 3/2-b kısmının revize edilerek böyle bir durumda vergi aslının % 100'ü yerine daha düşük nispette bir kısmının talep edilmesi yerinde olacaktır. Buna göre henüz yargı aşamasına gelmemiş veya yargı aşamasına gelmekle beraber ilk derece mahkeme kararı oluşmamış durumda vergi aslının % 50'si, ilk derece mahkemesi kararı mükellef lehine olan durumda vergi aslının % 10'u ve ilk derece mahkemesi kararı mükellef aleyhine olan durumlarda da vergi aslının % 60'nın talep edilmesi daha adil olacaktır. Böylece ihtilaf süreci henüz tamamlanmamış davaların çok daha büyük bir kısmının yapılanmadan yararlanması yönünde teşvik edici olacaktır.

**Madde 4- İnceleme ve Tarhiyat Safhasındaki Alacaklar:**

Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanıldığı halde tamamlanmamış olan vergi incelemelerine, takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine devam edilecektir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra;

- Tarh edilen verginin % 50'si,
- Kanunun yayımlandığı tarihe kadar hesaplanan gecikme faizi yerine güncelleme oranı (TEFE/ÜFE) esas alınarak hesaplanacak tutar,
- Kanunun yayımlandığı tarih ila ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren dava açma süresinin bitim tarihine kadar geçen süre için hesaplanacak gecikme faizi,
- Vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %25'i, ödenecektir.
- Kalan alacak asılları ve vergi cezaları ile gecikme faizi gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilecektir.
- Bu madde kapsamındaki işlemler Kanunun yayımından sonra tamamlanacağı için ihbarnamenin tebliğinden itibaren 30 gün içinde başvuruda bulunulacaktır.
- Ödemeler ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlayarak ikişer aylık dönemler halinde 6 eşit taksitte yapılacaktır.
- Matrah artırımında bulunan mükellefler hakkında incelemeler 1 ay içerisinde tamamlanacaktır.

Bu maddede kanunun yürürlüğe girmesinden önce başlamış incelemelerde matrah artırımında bulunulması halinde incelemenin kanunun yürürlüğe girdiğinden itibaren 30 gün içerisinde, incelemenin bitirilmemesi halinde incelemeye devam edilmemesi öngörülmüştür. Oysa ki; böyle bir hükmün inceleme elemanlarınca keyfi olarak uygulanma olasılığı oldukça yüksektir. Zira hangi mükellefin incelenmesinin 30 gün içerisinde bitirilip bitirilemeyeceği konusunda bir kriter bulunmadığından ve bu konuda denetime tabi olmadığından aynı şartlarda olan mükellefler açısından eşitsizlik ve adaletsizlik doğuracaktır.

**Madde-5 Pişmanlıkla veya Kendiliğinden Yapılan Beyanlar**

- Pişmanlıkla veya kendiliğinden beyanname veren mükelleflerin tahakkuk eden;
  - Vergilerin tamamı,
  - Pişmanlık zammı, gecikme faizi yerine güncelleme oranı (TEFE/ÜFE), esas alınarak hesaplanacak tutar, ödenecektir.
  - Vergi cezalarının, pişmanlık zammının, gecikme faizinin tahsilinden vazgeçilecektir.

- Gümrük vergileri için de aynı esaslar öngörülmüştür.

- Emlak vergisi bildirimini süresinde vermemiş olan mükelleflere bildirimde bulunma imkanı verilmektedir.

  -Vergiler ile taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamı,
  -Gecikme faizi, gecikme zammı yerine güncelleme oranı (TEFE/ÜFE), esas alınarak hesaplanacak tutar, ödenecektir.
  -Gecikme faizi ve vergi cezalarının tahsilinden vazgeçilecektir.

- Diğer ücret mükelleflerinin 2011 yılı Şubat ayı sonuna kadar bildirimde bulunmaları ve vergilerini karnelerine işletmeleri halinde önceki dönemler için vergi ve ceza alınmayacaktır.

**Madde 6- Gelir ve Kurumlar Vergisinde Matrah Artırımı**

- **Mükelleflerin 2006 ila 2009 yıllarında beyan ettikleri;**
  - Gelir Vergisi
  - Kurumlar Vergisi

matrahlarını Kanunda öngörülen oranlarda artırmaları ve belli bir oranda vergi ödemeleri koşuluna bağlı olarak bu vergi türlerinden inceleme ve tarhiyata muhatap olmamaları yönünde düzenleme yapılmaktadır.

- Vergi oranı %20'dir. Ancak Matrah artırımında bulunulan yıla ait vergiler zamanında ödenmiş ve bu vergi türleri için Kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinden yararlanılmamış ise vergi oranı %15 olacaktır.

**Gelir Vergisi Matrah Artırımı**

| MATRAH ARTIRIMI VE VERGİ ORANLARI İLE ASGARİ ARTIRIM TUTARI | | | | |
|---|---|---|---|---|
| YIL | MATRAH ARTIRIM ORANLARI | ASGARİ ARTIRIM TUTARI (İŞLETME H.) | ASGARİ ARTIRIM TUTARI (BİLANÇO ESASI VE SERBEST MESLEK KAZANCI) | VERGİ ORANI |
| 2006 | % 30 | 6.370 | 9.550 | % 20 |
| 2007 | % 25 | 6.880 | 10.320 | % 20 |
| 2008 | % 20 | 7.480 | 11.220 | % 20 |
| 2009 | % 15 | 8.150 | 12.230 | % 20 |

- Gelirleri, ücret, menkul sermaye iradı, diğer kazanç ve irat'lardan oluşan gelir vergisi mükellefleri için işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflere ait asgari matrah tutarları esas alınacaktır.

- GMSİ mükellefleri için asgari matrah tutarı bilanço esasına **göre defter tutan** mükellefler için belirlenmiş matrahların 1/5'idir.

- Basit usul mükellefleri için asgari matrah tutarı bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş matrahların 1/10'udur.

| YIL | BASİT USULDE VERGİLENDİRİLEN MÜKELLEFLER İÇİN ASGARİ ARTIRIM TUTARI | GAYRİMENKUL SERMAYE İRADI MÜKELLEFLERİ İÇİN ASGARİ ARTIRIM TUTARI |
|---|---|---|
| 2006 | 955 | 1.910 |
| 2007 | 1.032 | 2.064 |
| 2008 | 1.122 | 2.244 |
| 2009 | 1.223 | 2.446 |

- Tevkif yoluyla ödenen vergiler, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilemeyecektir.

- Artırımında bulunulan yıllara ait zararların % 50'si, 2010 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilebilecektir.

- Tevkif yoluyla ödenen vergilerin iadesinin talebi halinde, vergi incelemesi ve tarhiyat hakkı saklı tutulmaktadır.

- Kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında asgari matrahların tespitinde kıst dönem dikkate alınacaktır.

- Kanunun yayımlandığı tarihten önce kesinleşen tarhiyatlar matrah artırımında dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.

- Kar dağıtımına bağlı stopaj uygulaması matrah artırımı kapsamında değildir.

**Kurumlar Vergisi Matrah Artırımı**

| KURUMLAR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI ORANLARI VE ASGARİ ARTIRILACAK MATRAH TUTARLARI | | | |
|---|---|---|---|
| **YIL** | **MATRAH ARTIRIM ORANLARI** | **ASGARİ ARTIRIM TUTARI** | **VERGİ ORANI** |
| **2006** | **% 30** | **19.110** | **% 20** |
| **2007** | **% 25** | **20.650** | **% 20** |
| **2008** | **% 20** | **22.440** | **% 20** |
| **2009** | **% 15** | **24.460** | **% 20** |

- Kurumlar vergisi mükelleflerinin; yatırım indirimi istisnası, menkul kıymet gelirleri ve kurum kazancı ile ilgili olup tevkif suretiyle vergilendirilen menkul kıymet, yatırım fonu ve ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden elde ettikleri kazançlarının bulunması halinde, matrah artırımından yararlanabilmeleri için daha önce ödenen vergileri, ilgili yıllar için belirlenen matrah artırım oranlarında artırarak ödemeleri gerekmektedir.

- Bu kazançlarla ilgili vergi tevkifatına tabi gelirlerini beyan etmemiş olanların, belirlenen asgari matrah artırım tutarlarının % 50'sinden az olmamak üzere matrah beyan etmeleri ve % 15 oranı üzerinden vergi ödemeleri gerekmektedir.

Bu maddede gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri için öngörülen artırım oranları ve asgari tutarlar farklılaştırıldığı halde artırılacak matraha uygulanacak vergi oranı aynı tutulmuştur. Bu çelişkinin giderilmesi için gelir ve kurumlar vergisi matrahına uygulanacak vergi oranları da farklılaştırılmalıdır.

" Bu madde hükmüne göre artırılan matrahlar gelir vergisi mükelleflerinde % 15 oranında, kurumlar vergisi mükelleflerinde ise % 20 oranında vergilendirilir..." şeklinde değiştirilmesi yerinde olacaktır.

**Madde 7-Katma Değer Vergisinde Artırım**

- Mükelleflerin 2006 ila 2009 yıllarında beyan ettikleri katma değer vergisine ilişkin vergilerini Kanunda öngörülen oranlarda artırmaları ve ödemeleri koşuluna bağlı olarak bu vergi türlerinden inceleme ve tarhiyata muhatap olmamaları yönünde düzenleme yapılmaktadır.

- Katma değer vergisi mükelleflerinin her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerindeki hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden aşağıda belirtilen oranlarda katma değer vergisini artırmaları halinde ilgili dönemlere ilişkin katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

| KATMA DEĞER VERGİSİ ARTIRIM ORANI | |
|---|---|
| **YIL** | **VERGİ ARTIRIM ORANI** |
| **2006** | **% 3,0** |
| **2007** | **% 2,5** |
| **2008** | **% 2,0** |
| **2009** | **% 1,5** |

- KDV artırımı bir tam yıl için yapılacaktır.

- Kıst dönemde faaliyette bulunan mükellefler kıst dönem için yararlanacaklardır.

- Artırımda bulunulacak yılda KDV beyannamelerinin tamamı verilmemişse verilen beyannameler esas alınarak artırımda bulunulacaktır.

- Bir yıllık sürede 3 veya daha fazla beyanname veren mükelleflerin bu beyanlarında yer alan tutarlar tam yıla iblağ edilecektir.

- Bir yıllık sürede 3 dönemden daha az sayıda beyanda bulunulmuş ise mükelleflerin KDV artırımından yararlanabilmesi için gelir/kurumlar vergisi matrah artırımında bulunması şarttır.

- Bu durumda beyan edilen tutar üzerinden % 18 oranında vergi ödenecektir.

- KDV Beyannamesinde;

  - İstisnalar ve diğer nedenlerle yıl içinde hiç hesaplanan vergi bulunmuyorsa,
  - İşlemler sadece ihraç kaydıyla teslimlerden oluşuyorsa,

KDV artırımından yararlanabilmesi için, gelir/kurumlar vergilerinde matrah artırımında bulunması ve % 18 oranında katma değer vergisi ödenmesi gerekmektedir.

- Bu kapsamdaki mükelleflerin yılın bazı dönemlerinde hesaplanan vergisi bulunması halinde; hesaplanan vergi üzerinden artırılan vergi ile gelir/kurumlar vergisi matrah artırımı üzerinden hesaplanan vergi kıyaslanacak ve daha büyük olan tutar katma değer vergisi artırımı olacaktır.

- Katma değer vergisi artırımında bulunulan yıllar için, prensip olarak, vergi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz.

- İade talebi olanlar bakımından inceleme hakkı saklıdır.

- Sonraki dönemlere devreden vergiler bakımından da inceleme yapılabilir. Ancak, bu inceleme sonunda artırım talebinde bulunulan yıllara ilişkin olarak tarhiyat yapılamaz.

- Sorumlu sıfatıyla beyan edilen katma değer vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi gereken vergiler bakımından vergi artırımından yararlanılamaz.

Tasarının Matrah ve Vergi Artırımı başlıklı 3 üncü bölümü incelendiğinde, sözü edilen imkânların gelir ve kurumlar vergileri ile katma değer vergisi ve gelir ( stopaj) vergisi yönünden öngörüldüğü, Damga Vergisi, BSMV ve ÖTV açısından benzer bir imkân sağlanmadığı anlaşılmaktadır.

Tasarıda gelir, kurumlar vergisi ve KDV gibi " beyan üzerine tarh edilen vergiler" olan Damga Vergisi, BSMV ve ÖTV açısından da benzer bir düzenlemeye yer verilmesinde fayda olacağı düşüncesindeyiz. Böylelikle, İdarenin ve denetim elemanlarının önceki yıllar ile ilgili iş yükünün daha hafiflemesi sağlanacaktır. Örneğin, damga vergisi, BSMV ve ÖTV yönünden eleştiriyi gerektiren konuların

genellikle gelir, kurumlar ve katma değer vergisi gibi matrah artırımı kapsamındaki vergiler yönünden yapılan incelemelerde tespit edildiği dikkate alındığında, matrah artırımı nedeniyle bu vergiler yönünden incelenemeyecek olan yıllar açısından mükelleflerin belirli bir ÖTV, BSMV ve Damga Vergisi ödemeleri de sağlanmış olacaktır.

**Madde 8- Gelir (stopaj), Kurumlar (stopaj) Vergisinde Artırım**

**Mükelleflerin 2006 ila 2009 yıllarında beyan ettikleri**

- Ücret ödemeleri
- Serbest meslek erbabına yapılan ödemeler
- Kira ödemeleri
- Yıllara sari inşaat ve onarım işlerine ilişkin ödemeler
- Çiftçilere yapılan ödemeler
- Vergiden muaf esnafa yapılan ödemeler

Üzerinden tevkif ederek beyan ettikleri gelir (stp) vergilerini Kanunda öngörülen oranlarda artırmaları ve ödemeleri koşuluna bağlı olarak bu vergi türlerinden inceleme ve tarhiyata muhatap olmamaları yönünde düzenleme yapılmaktadır.

**Ücret ödemeleri:**

- Ücretli olarak çalışanlardan vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların beyan ettikleri ücret ödemelerine ilişkin tutarların yıllık toplamı üzerinden aşağıda belirtilen oranlarda gelir (stopaj) vergisini artırmaları halinde, ilgili dönemlere ilişkin gelir (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

| GELİR (STOPAJ) VERGİSİ ARTIRIM ORANI | |
|---|---|
| YIL | VERGİ ARTIRIM ORANI |
| 2006 | % 5 |
| 2007 | % 4 |
| 2008 | % 3 |
| 2009 | % 2 |

**Serbest meslek erbabına yapılan ödemeler, kira ödemeleri**

- Vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların, ilgili yıl içinde verdikleri muhtasar beyannamelerinde (ilgili yıl içinde verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeksizin) yer alan söz konusu ödemelerine ilişkin

gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden; aşağıda belirtilen oranlarda gelir (stopaj) vergisini artırmaları halinde, ilgili dönemlere ilişkin gelir (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

| GELİR (STOPAJ) VERGİSİ ARTIRIM ORANI | |
|---|---|
| YIL | VERGİ ARTIRIM ORANI |
| 2006 | % 5 |
| 2007 | % 4 |
| 2008 | % 3 |
| 2009 | % 2 |

- Serbest meslek stopajının hiç beyan edilmemiş olması halinde artırım yapılacak asgari tutar aşağıdaki şekilde olacaktır.

| Yıllar | Beyan Edilecek Matrah (Bilanço esası için belirlenmiş asgari matrahın % 50'si) | Ödenecek Vergi Tutarı (% 15) |
|---|---|---|
| 2006 | 4.775 | 716,25 |
| 2007 | 5.160 | 774,00 |
| 2008 | 5.610 | 841,50 |
| 2009 | 6.115 | 917,25 |

- Kira stopajının hiç beyan edilmemiş olması halinde artırım yapılacak asgari tutar aşağıdaki şekilde olacaktır.

| Yıllar | Beyan Edilecek Matrah (GMSİ için belirlenmiş asgari matrah tutarı) | Ödenecek Vergi Tutarı (% 15) |
|---|---|---|
| 2006 | 1.910 | 286,50 |
| 2007 | 2.064 | 309,60 |
| 2008 | 2.244 | 336,60 |
| 2009 | 2.446 | 366,90 |

**Yıllara sari inşaat ve onarım işlerine ilişkin ödemeler**

- Birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemeleri için 2006 ila 2009 yılları için her bir yıl itibarıyla % 1 oranında hesaplanacak vergiyi ödemeleri halinde bu tevkifat türü için de incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

- Bu kapsamda muhtasar beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte artırılması istenilen ödeme türünün beyannamede

bulunmaması halinde ise bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş asgari matrah üzerinden 2006 ila 2009 yılları için her bir yıl itibarıyla % 3 oranında hesaplanacak vergi ödenerek artırım imkanından yararlanılacaktır.

**Vergiden muaf esnafa yapılan ödemelerde stopaj artırımı**

- **Esnaf muaflığı kapsamında bulunanlara yaptıkları ödemelerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar muhtasar beyannamelerinde beyan edilen tutarlar üzerinden ilgili yıllarda geçerli olan tevkifat oranının 1/4'ü oranında hesaplanacak vergiyi ödemek suretiyle vergi artırımından yararlanmaları mümkün bulunmaktadır.**

- **Bu kapsamda beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeyecektir.**

| Yıllar | GVK 94/13-(a) ve (b) bentlerine göre yapılan ödemeler için | GVK 94/13-(c) bendine göre yapılan ödemeler için | GVK 94/13-(d) bendine göre yapılan ödemeler için |
|---|---|---|---|
| 2006 | %0,5 | %1,25 | %2,5 |
| 2007 | %0,5 | %1,25 | %2,5 |
| 2008 | %0,5 | %1,25 | %2,5 |
| 2009 | %0,5 | %1,25 | %2,5 |

- Vergiden muaf esnafa yapılan ödemelerin hiç beyan edilmemiş olması halinde artırım yapılacak asgari tutar ve vergilendirme oranı aşağıdaki şekilde olacaktır.

| Yıllar | Beyan Edilecek Matrah (Bilanço esası için belirlenen asgari matrah) | GVK 94/13-(a) ve (b) bentlerine göre yapılan ödemeler için | GVK 94/13-(c) bendine göre yapılan ödemeler için | GVK 94/13-(d) bendine göre yapılan ödemeler için |
|---|---|---|---|---|
| 2006 | 9.550 | %2 | %5 | %10 |
| 2007 | 10.320 | %2 | %5 | %10 |
| 2008 | 11.220 | %2 | %5 | %10 |
| 2009 | 12.230 | %2 | %5 | %10 |

**Çiftçilere yapılan ödemelerde stopaj artırımı**

- Çiftçilere yapılan ödemelerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar muhtasar beyannamelerinde beyan edilen tutarlar üzerinden (bir yıla iblağ edilmeksizin) ilgili yıllarda geçerli olan tevkifat oranının 1/4'ü oranında hesaplanacak vergiyi ödemek suretiyle vergi artırımından yararlanmaları mümkün bulunmaktadır.

| Yıllar | Borsada satışı yapılan hayvan ve mahsulleri | Borsada satılan zirai mahsuller<br>Borsa dışı satılan hayvan ve mahsuller<br>Orman idaresine yapılan hizmetler | Borsa dışı satılan zirai mahsuller ve diğer hizmetler |
|---|---|---|---|
| 2006 | %0,25 | %0,50 | %1 |
| 2007 | %0,25 | %0,50 | %1 |
| 2008 | %0,25 | %0,50 | %1 |
| 2009 | %0,25 | %0,50 | %1 |

- Çiftçilere yapılan ödemelerin hiç beyan edilmemiş olması halinde artırım yapılacak asgari tutar ve vergilendirme oranı aşağıdaki şekilde olacaktır.

| Yıllar | Beyan Edilecek Matrah | Borsada satışı yapılan hayvan ve mahsulleri | Borsada satılan zirai mahsuller<br>Borsa dışı satılan hayvan ve mahsuller<br>Orman idaresine yapılan hizmetler | Borsa dışı satılan zirai mahsuller ve diğer hizmetler |
|---|---|---|---|---|
| 2006 | 9.550 | %1 | %2 | %4 |
| 2007 | 10.320 | %1 | %2 | %4 |
| 2008 | 11.220 | %1 | %2 | %4 |
| 2009 | 12.230 | %1 | %2 | %4 |

**Madde 9- Matrah ve Vergi Artırımına İlişkin Ortak Hükümler**

- Matrah/vergi artırımı üzerinden hesaplanan vergiler, Kanunda belirtilen şekilde ödenmediği takdirde, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesindeki gecikme zammı oranının 2 katı oranında gecikme zammı ile birlikte takip ve tahsil edilecektir.

- Ödenen vergiler, gider veya maliyet kabul edilmeyecek, indirim, mahsup ve iade konusu yapılmayacaktır.

- Artırılan matrahlar için ayrıca geçici vergi hesaplanmayacaktır.

- Mükellefler defter ve belgeleri muhafaza ve istendiğinde ibraza mecburdurlar.

- Matrah/vergi artırımında bulunan mükellefler hakkında bu Kanundan önce başlanılmış incelemenin 1 ay içinde bitirilmemesi halinde bu işlemlere devam edilmeyecektir.

- Bu süre içerisinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmayacaktır.

- İnceleme veya takdir komisyonu kararının vergi dairesine gelmesinden önce matrah artırımında bulunulursa inceleme ve takdir sonucu bulunan fark ile matrah artırımı mukayese edilerek gerekli tarhiyat yapılacaktır.

- Artırım için verilen beyannamelerden damga vergisi alınmayacaktır.

- Defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler artırım hükümlerinden yararlanamayacaktır.

- Matrah/vergi artırımında bulunulan yıllar için beyannamelere usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları kesilmeyecektir.

- Matrah/vergi artırımdan kaynaklı eksik tahakkuk eden vergiler ilk taksit süresi sonunda tahakkuk etmiş sayılacak ve buna göre işlem yapılacaktır.

**Madde 10-<u>İşletmede bulunduğu halde kayıtlarda yer almayan mallar;</u>**

- Kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların deftere kaydı imkanı getirilmektedir.

- Genel orana tabi makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden % 10 oranında,
- İndirimli orana tabi diğer makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabi olduğu KDV oranlarının yarısı esas alınarak hesaplanacak katma değer vergisi ödenecektir.

- Emtia üzerinden ödenen vergi indirim konusu yapılabilecektir.

- Bu mallar için KDV Kanunu uyarınca sorumluluk uygulaması yapılmayacaktır.

- Madde kapsamında beyan edilen kıymetlerin satış bedeli bunların deftere kaydedilen bedelinden düşük olamayacaktır.

**Madde 11- Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar;**

- Mükelleflerin, kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut olmayan mallarını fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

- Madde kapsamında fatura düzenlenerek kayıtlara alınan emtia için geçmişe yönelik ceza ve gecikme faizi uygulanmayacaktır.

- Kurumlar vergisi mükelleflerine, işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklarını gerçek duruma uygun hale getirilmelerine imkan verilmektedir.

- Bilanço esasına tabi kurumlar vergisi mükellefleri 30/6/2010 tarihi itibarıyla işletmede olmayan kasa mevcutlarını ve ortaklardan alacak/ortaklara borç hesapları arasındaki net alacak tutarını düzeltebilecektir.

- Düzeltilen tutarlar için beyanda bulunulacak ve beyan edilen tutarlar üzerinden % 5 oranında vergi ödenecektir.

- Ödenen vergiler gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmeyecek ve gider olarak dikkate alınmayacaktır.

- Beyan edilen tutarlar nedeniyle herhangi bir tarhiyat yapılmayacaktır.

**Sosyal Güvenlik Alacaklarının Yapılandırılması: (12,13,14,15 ve 16'ıncı madde yer alan düzenlemeler)**

**Yapılandırmanın kapsamı:**

Sosyal Güvelik Kurumuna ait;

- İşveren ve sigortalılardan olan, 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,

- İsteğe bağlı sigortalılar ve topluluk sigortalılarına ilişkin 2010/Haziran ve önceki aylara ait primler,

- Yaşlılık, emekli aylığı veya malullük aylığı bağlandıktan sonra sigortalı sayılmasını gerektirir nitelikteki kendi nam ve hesabına bağımsız çalışması nedeniyle aylığından kesilmesi veya kendisince ödenmesi gereken 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin sosyal güvenlik destek primi,

- 30/6/2010 tarihine kadar bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi,

- Takip ve tahsil görevi Sosyal Güvenlik Kurumunda bulunan, 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin; damga vergisi, özel işlem vergisi, eğitime katkı payı,

- 31/7/2010 tarihine kadar işlenen fiillere ilişkin idari para cezaları,

asılları ile bu alacak türlerine bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları yapılandırma kanunu kapsamında bulunmaktadır.

**Yapılandırma usul ve esasları**

- Kanun kapsamındaki alacak asılları ile bu alacaklar için ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tahsilinden vazgeçilmektedir.

- İdari para cezalarında,

- Dava açma süresi geçmiş ise; borç aslının %50'si,
- Dava açma süresi geçmemiş ise; borç aslının %25'i,

ile bunlara bağlı gecikme cezası gecikme zammı yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tahsilinden vazgeçilmektedir.

- 2008 yılında prim borçları yapılandırılan ve taksitlerini tam olarak ödememeleri nedeniyle yapılandırmaları bozulanlardan Kanunda belirtilen sayıda ödenmeyen taksiti bulunanlara, bozulmuş olan yapılandırmalarını ihya imkanı tanınmaktadır.

- Sigortalılık süreleri durdurulan kendi nam ve hesabına bağımsız çalışan sigortalılar ile çiftçilere, durdurulan sigortalılık sürelerine ait borçlarını, prim borcu bulunan sigortalılar gibi ödeme imkanı sağlanmaktadır.

- Kendi nam ve hesabına bağımsız çalışan sigortalılar ile çiftçilerin borçlarını yapılandırmaları halinde, yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemelerinden sonra, hak sahipleri de dahil genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılmaktadır.

**Yapılandırma Kanunu ile ayrıca;**

- 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında almakta oldukları aylıkları %50 fazlası ile geri alınması gerekenlerden, %50 fazlaya ilişkin tahsil edilmemiş tutarların tahsilinden vazgeçilmektedir.

**Başvuru ve ödeme süresi**

- Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların; Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar ilgili idareye başvurulmaları gerekmektedir.

- Borç, ilk taksit süresinin içinde defaten (peşin) veya taksitlendirme farkı ödenerek ikişer aylık dönemler halinde 6, 9, 12 ve 18 eşit taksitte (36 ay) ödenebilecektir.
  - Altı eşit taksit için 1,05
  - Dokuz eşit taksit için 1,07
  - Oniki eşit taksit için 1,10
  - Onsekiz eşit taksit için 1,15 taksitlendirme farkı ödenecektir

- İlk taksit ödemesine, kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen dördüncü aydan başlanılacaktır.

- Cari ay primlerinin süresinde ödenmesi gerekmektedir. (Bir takvim yılında iki aydan fazla cari ay priminin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilecektir.) İl özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluşlar hakkında bu hüküm uygulanmayacaktır.

- Bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilecektir.

- Yapılandırılan borcun tamamının ödenmemesi halinde, borçlular ödedikleri tutarlar kadar kanun hükümlerinden yararlandırılacaktır.

**Madde 17- Diğer Alacaklar ve Çeşitli Hükümler**

**Silinen Küçük Alacaklar;**

- 31/12/2010 tarihinden önce verilen ve genel bütçeye gelir kaydedilmesi gereken 120 liranın altında kalan idari para cezaları, (Sigara kullanımından kaynaklananlar hariç) 12 lira ve altında kalan kaçak geçiş ücretleri, (17/1)

- Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen vadesi 31/12/2004 tarihinden önce olan 50 lirayı aşmayan asli alacaklar ile bu alacağa bağlı fer'i alacaklar, aslı ödenmiş 100 lirayı aşmayan fer'i alacaklar, 17/2)

- Gümrük Müsteşarlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen vadesi 31/12/2010 tarihinden önce olan 50 liralık asli alacaklar ve 65 liralık idari para cezaları, (17/3)

- 65 yaş maaşını haksız yere alanlardan talep edilen %50 fazlalar, (17/4)

- SGK tarafından takip edilen ve vadesi 31/12/2010 tarihinden önce olan 50 lirayı aşmayan asli alacaklar ile bu alacağa bağlı fer'i alacaklar, aslı ödenmiş 100 lirayı aşmayan fer'i alacaklar, (17/5)

- Kamu idarelerinin genel sağlık sigortası prim ödemeleri ile Türkiye İş Kurumunun karşılaması gereken prim teşviklerinin kuruma aktarılmasındaki gecikmelerden kaynaklanan gecikme cezası ve gecikme zamları, (17/6)

**Yapılandırılan Çeşitli Alacaklar**

- YURT-KUR'a olan öğrenim ve katkı kredisi borçlarının 351 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında yapılandırılarak ödenmesi hakkını kaybedenlere yeni bir hak verilmektedir. (17/7)

- TRT'nin elektrik enerjisi satış bedeli payı ve bandrol ücretleri aslı ile Kanunun yayımlandığı tarihe kadar olan TEFE/ÜFE tutarı ödenecek, idari para cezalarının %25'i ödenecek, fer'i alacaklar ve idari para cezalarının %75'i terkin edilecektir. (17/8)

- KOSGEB'in 31/12/2010 tarihinden önce kullandırılan ve Kanunun yayımlandığı tarihten önce uygunsuzluğu tespit edilmiş olan veya 31/7/2010

tarihi itibarıyla geri ödemeleri ihlal edilmiş desteklerden kaynaklanan alacakları yapılandırılmaktadır. (17/9)

- TEDAŞ'ın veya hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin elektrik tüketiminden kaynaklanan alacak asıllarının tamamı ile Kanunun yayımlandığı tarihe kadar olan TEFE/ÜFE tutarının ödenmesi şartıyla fer'i alacaklar terkin edilecektir. (17/10)

- TOBB, TESK, Barolar Birliği, TÜRMOB ve İhracatçı birliklerinin üyelik aidat alacaklarının asıllarının tamamının bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen aydan başlamak üzere 6 ay içinde ödenmesi halinde bu alacaklara ilişkin fer'i alacaklar terkin edilecektir. (17/11)

- OSB'nin 31/12/2010 tarihi itibarıyla ödeme süresi geçtiği halde ödenmemiş bulunan elektrik ve su bedeli, yönetim aidatları alacakları asıllarının tamamı ile Kanunun yayımlandığı tarihe kadar olan TEFE/ÜFE tutarı ödenecek, fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilecektir. (17/12)

- Bağ-Kur'lular ve çiftçilerin prim borçlarını yapılandırmaları ve ilk taksiti ödemeleri şartıyla genel sağlık sigortasından yararlanabilecektir. (17/13)

- TCDD Genel Müdürlüğü'nün yol, bakım ve onarım giderleri karşılığı olarak 31/12/2010 tarihi itibarıyla Ulaştırma Bakanlığı'na olan alacaklarına karşılık vergi borçları mahsup suretiyle terkin edilecektir. (17/14)

- Hazine Müsteşarlığı tarafından düzenlenen yatırım teşvik belgelerine istinaden, inşa edilerek yurt içi veya yurt dışına satılan gemi ve yatlara ilişkin harcamalar üzerinden yatırım indirimi istisnasından yararlanan mükellefler hakkında tarhiyat yapılmayacaktır. (17/15)

- Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri A.Ş. (Tekel) ve/veya bağlı şirketi Sigara Pazarlama ve Dağıtım A.Ş.'nin tekel ürünleri toptan satıcılık sözleşmeleri ve bu sözleşmelere esas ihale kararları ile ilgili damga vergisi tarhiyatı yapılmayacak, tahakkuk eden tutarlar terkin edilecektir. (17/16)

- Geliştirme ve Destekleme Fonu kaynaklı alacak asıllarının tamamı ve ilgili mevzuatı gereği uygulanması gereken aylık faiz ile TEFE/ÜFE aylık değişim oranından düşük olanı esas alınarak hesaplanacak tutar ödenecek ve fer'i alacaklar terkin edilecektir. (17/17-a)

- Geliştirme ve Destekleme Fonundan kullandırılan afet kredileri ile Bakanlar Kurulunun tabi afet kararnamelerine istinaden Hazine kaynağına dönüşen kredilere ilgili mevzuatı gereği uygulanması gereken aylık faiz ile TEFE/ÜFE

aylık değişim oranından düşük olanı esas alınarak hesaplanacak tutar ödenecek ve fer'i alacaklar terkin edilecektir. (17/17-b)

- Çevre ve Orman Bakanlığının, ORKÖY fonundan veya bütçeden orman köylülerine kullandırılan kredi alacakları Kanunun yayımlandığı tarihe kadar olan TEFE/ÜFE tutarı ile birlikte bir yıllık dönemler halinde beş eşit taksitte ödenecek, fer'iler terkin edilecektir. (17/18)

- DSİ'nin yeraltı suyu sulama tesisleri ve/veya şebekelerine yaptığı yatırım bedeli alacakları anılan Genel Müdürlüğe ikişer aylık dönemler halinde 12 eşit taksitte ödenecek, fer'iler terkin edilecektir. (17/19)

- Korunması gerekli kültür varlıklarının korunması, bakım ve onarımı amacıyla kullandırılan krediler, Kanunun yayımlandığı tarihe kadar olan TEFE/ÜFE tutarı ile birlikte ödenecek, fer'iler terkin edilecektir. (17/20)

- Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca, tarımsal amaçlı kooperatiflere veya bu kooperatiflerin ortaklarına kullandırılan krediler için sözleşme faiz oranı esas alınarak hesaplanacak tutar ile TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarının yıllık toplamı dikkate alınarak basit usulde hesaplanacak tutardan düşük olanı esas alınarak hesaplanacak borç tutarı, bir yıllık dönemler halinde

- Arazi dağıtımı yapılanların ödenmemiş arazi bedelleri asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilgili mevzuatı gereği uygulanması gereken faiz oranı esas alınarak hesaplanacak tutar ile TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarının yıllık toplamı dikkate alınarak basit usulde hesaplanacak tutardan düşük olanı esas alınarak hesaplanacak borç tutarının bir yıllık dönemler halinde beş eşit taksitte ödenecek, fer'iler terkin edilecektir. (17/22)

- Sulama kooperatiflerinin ve sulama birliklerinin tarımsal sulama faaliyetlerinden kaynaklanan alacaklarından, 31/12/2010 tarihi itibarıyla vadesi geldiği ödenmemiş olan asıllarının tamamı ile Kanunun yayımlandığı tarihe kadar olan TEFE/ÜFE tutarı bir yıllık dönemler halinde beş eşit taksitte ödenecek, fer'iler terkin edilecektir. (17/23)

- Sigara kullanımından kaynaklanan idari para cezaları hariç olmak üzere, 31/12/2010 tarihinden önce belediyelerce verilmiş 145 liranın altında kalan idari para cezaları terkin edilecektir. (17/24)

- Orman sayılan yerler, Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar hakkında yapılan kesin izin, kesin tahsis, kullandırma kararı, irtifak hakkı, kullanma izni ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan, vadesi 31/12/2010 tarihinden önce olan ödenmemiş kullanım

bedelleri ve hasılat/ticari kar payları asıllarının tamamı ile Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE tutarı ikişer aylık dönemler halinde azami 18 eşit taksitte ödenecek, fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilecektir. (17/25-a)

- Kesin izin ve kesin tahsis işlemlerinden kaynaklanan vadesi 31/12/2010 tarihi itibarıyla geldiği halde ödenmemiş olan orman köylülerini kalkındırma geliri, arazi tahsis bedeli, ağaçlandırma bedeli, ağaçlandırma ve erozyon kontrolü bedeli, yüzde üç proje bedeli ve toprak bedeli asıllarının tamamı ile Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE tutarı ikişer aylık dönemler halinde azami 18 eşit taksitte ödenecek, fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilecektir. (17/25-b)

- SGK mülkiyetinde olan taşınmazların kiralanmasından kaynaklanan vadesi 31/12/2010 tarihi itibarıyla geldiği halde ödenmemiş kira bedeli asıllarının tamamı ile Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE tutarı ikişer aylık dönemler halinde azami 18 eşit taksitte ödenecek, fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilecektir. (17/25-c)

- KİT'lere ve bunların müesseselerine, bağlı ortaklılarına ve iştiraklerine ait olan taşınmazların kiralanmasından kaynaklanan ve vadesi 30/11/2010 tarihi itibarıyla geldiği halde ödenmemiş kira bedeli asıllarının tamamı ile Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE tutarı ikişer aylık dönemler halinde azami 18 eşit taksitte ödenecek, fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilecektir.(17/25-ç)

- İl özel idareler, belediyeler ile bunlara bağlı kuruluşların ve sermayesinin yüzde ellisinden fazlası bunlara ait olan şirketlerin, irtifak hakkı ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan vadesi 31/12/2010 tarihi itibarıyla geldiği halde ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat payları alacaklarını bu fıkra hükmüne göre il encümeninin/belediye encümeninin kararı ile taksitlendirmeye, fer'i alacakların tahsilinden vazgeçmeye yetkilidirler. (17/25-f)

- Vakıflar Genel Müdürlüğüne, mazbut vakıflar ile temsilen yönetilen vakıflara ait taşınmazların kiralanması işlemlerinden kaynaklanan 31/12/2010 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan kira bedelleri alacakları bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen 3 ay içinde birikmiş kira borçlarını ve yargılama masraflarını ödemeleri şartıyla fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilecektir. (17/25-g)

- İşverenlerin ve üçüncü şahısların, iş kazası ve meslek hastalığı, malullük, adi malullük ve ölüm halleri ile genel sağlık sigortalısına ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere yönelik fiiller nedeniyle ödemekle yükümlü bulundukları her türlü borçları ile bu borçlara kanuni faiz uygulanan sürenin başlangıcından bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın,

ödenmesi halinde bu borçlara uygulanan kanuni faizin tahsilinden vazgeçilecektir. (17/26)

- Özel radyo ve televizyon kuruluşlarınca RTÜK'e ödenmesi gereken 31/12/2010 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan; yıllık brüt reklam gelirlerinden alınan % 5 oranındaki pay ile eğitime katkı payı asıllarının tamamı ile bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE tutarı ikişer aylık dönemler halinde 18 eşit taksitte ödenecek, fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilecektir. (17/27)

- Askeri okullardan ilişiği kesilenler ile Emniyet Teşkilatında görevlendirilmek üzere eğitim kurumlarında okutulanlardan öğrencilikle ilişiği kesilenlerin ve bu eğitim kurumlarından mezun olanlar ile bunlar dışındaki eğitim kurumlarında Devlet hesabına okutulanlardan mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirmeyenlerin, ödenmemiş olan öğrenim giderlerine ilişkin tazminat tutarlarının asılları ile bu alacaklara ilgili mevzuatı gereği hesaplanacak faiz tutarı ile TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarının yıllık toplamı dikkate alınarak basit usulde hesaplanacak tutardan düşük olanı esas alınarak hesaplanacak borç tutarı ödenecek, kalan faiz alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilecektir. (17/28)

- Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü (TMO) tarafından Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliğine (Fiskobirlik) satılan ve ödenmemiş bulunan satış bedeli alacaklarının aslı ile TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarının basit usulde yürütülecek faiz esas alınmak suretiyle hesaplanacak borç tutarının; Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ayın sonuna kadar başvuruda bulunularak ilk taksit Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami oniki eşit taksitte ödenmesi şartıyla TMO tarafından hesaplanan faizin tamamının tahsilinden vazgeçilir. (17/29)

- Kalkınma ajanslarının mahalli idareler ve odalardan olan alacak asıllarının tamamı ile bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, gecikme faizi, faiz gibi fer'i alacaklar yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödenmesi şartıyla bu borçlara hesaplanan fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. (17/30)

**Madde 18- <u>Başvuru, Ödeme Süresi, Şekli</u>**

- Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar ilgili idareye başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

- **Kanunun yayımını izleyen üçüncü ayda ilk taksit ödemesi yapılacak kurumlar**
  - Maliye Bakanlığı
  - Gümrük Müsteşarlığı
  - İl özel idareleri
  - Belediyeler
  - Büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idareleri
  - Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu
  - KOSGEB
  - Hazine Müsteşarlığına ve/veya Geliştirme Destekleme Fonu Gelir Hesabına aktarılmak üzere T. Halk Bankası A.Ş., T. Emlak Bankası A.Ş. (T.H. T. Emlak Bankası A.Ş.), T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve tarım kredi kooperatifleri
  - Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (TEDAŞ) veya bu Şirketin hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketleri

- Kanunun yayımını izleyen dördüncü ayda ilk taksit ödemesi yapılacak kurumlar
  - SGK
  - Kültür ve Turizm Bakanlığı

- Taksitler ikişer aylık dönemler halinde azami 18 eşit taksitte ödenecektir.

- İl özel idareleri ve belediyeler borçlarını 6 yılda 36 taksitte,

- Spor kulüpleri 7 yılda 42 taksitte,

- Çiftçiler; orman kredileri, tarım kredileri, sulama birliklerine olan borçları ile arazi bedellerinden kaynaklanan borçlarını 5 yılda 5 taksitte,

ödeyecektir.

- Peşin ödemelerde ödenecek tutarda bir artırım yapılmayacaktır.

- Taksitle yapılan ödemelerde taksitler ödeme süresine bağlı olarak belli bir katsayıda artırılarak tahsil edilecektir.

  - 6 taksitte 12 ayda yapılacak ödemelerde 1,05
  - 9 taksitte 18 ayda yapılacak ödemelerde 1,07
  - 12 taksitte 24 ayda yapılacak ödemelerde 1,10
  - 18 taksitte 36 ayda yapılacak ödemelerde 1,15

katsayısı esas alınacaktır.

- Özel ödeme süresi verilen alacaklar için 1,20, 1,25, 1,30 ve 1,35 katsayıları belirlenmiştir.

- Borçlular başvuru sırasında altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih edecektir.

- Vergi/prim borçlarının kredi kartıyla ödenmesine imkan sağlanmaktadır.

- Kanun kapsamında vergi dairelerine ödenmesi gereken taksitler mahsuben ödenebilecektir.

- Mahsup taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgelerin tam ve eksiksiz olarak ibraz edilmesi şarttır.

- Mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için borçluya bildirimde bulunularak eksik ödenen bu tutarın bir ay içerisinde ödenmesi istenecek bu sürede ödeme yapıldığı takdirde Kanun ihlal edilmiş sayılmayacaktır.

Vatandaşın borç yükü çok fazladır. Biriken vergi borçlarının, sigorta primlerinin cari ödemelerinin hepsinin birden yapılması çok zordur. Vadenin 18 taksitte 36 ay süre yerine faiz oranı kademeli olarak artırılarak 20 taksitte 3 ayda bir 60 aylık ödeme imkanı olarak düzenlenmesi bu borçların tasfiyesi ve ödenmesinde büyük kolaylık sağlayacaktır.

**Madde 19- <u>Süresinde Ödenmeyen Taksitler</u>**

- Kanun kapsamında ödenecek taksitlerin bir takvim yılında en fazla iki tanesinin ihlali halinde Kanun hükümlerinden yararlanmaya devam edilebilecektir.

- Süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksidi izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi gerekmektedir.

- Bu hüküm her bir madde ve alacaklı idareler açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanacaktır.

- Cari döneme ait alacak tutarları veya taksit tutarlarının % 10'unu aşmamak şartıyla 5 liraya (bu tutar dahil) kadar yapılmış eksik ödemeler ihlal sayılmayacaktır.

- Yapılandırmanın ihlali halinde borçlular ödedikleri tutarlar kadar Kanun hükümlerinden yararlanacaktır.

**Madde 20- Diğer Hükümler**

- Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tecil edilip tecil şartlarına uygun ödenmekte olan alacakların (5458 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan SGK alacakları hariç) kalan taksit tutarları için bu Kanun hükümlerinden yararlanılabilecektir.

- Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır.

- Kanun kapsamında ödenecek alacaklara Kanundan sonra faiz vb. fer'i amme alacağı hesaplanmayacaktır.

- Kanun kapsamında ödenen alacaklara ilişkin, tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılacaktır.

- Belediye uzlaşması kapsamındaki alacaklar için bu Kanun hükümlerinden yararlanılamayacaktır.

- Dava açmamaya ve davalardan vazgeçmeye ilişkin dilekçeler başvuru sırasında verilecektir.

- Kanunun yayımlandığı tarihten sonra tebliğ edilen kararlar ile ilgili işlem yapılmayacaktır.

- İl özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarının Kanun kapsamındaki borçları için cari dönem ödeme şartı aranılmamaktadır.

**Madde 21- İade Edilmeyecek Alacaklar**

Kanun kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarların red ve iade edilmemesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Tasarının 21 inci Maddesinde, " Kanunun 3 üncü maddesinin uygulanmasına ilişkin olarak dava konusu olan tarhiyatlara Karşılık bu Kanun'un yayımlandığı tarihten önce ödeme yapılmış olması halinde, **ödenen bu tutarlar VERGİ MAHKEMESİ'nde devam eden davalar için bu maddeden yararlanılmak üzere yapılan başvurular ile vergi mahkesince verilmiş terkin kararları üzerine red ve iade edilebilir"** denilmektedir.

Böylece bu kanun yayımlanmadan önce, nezdinde yapılan vergi incelemesi neticesinde tarh ve tebliğ edilen vergi, ceza ve gecikme faizine karşı dava süreci başlatan bir mükellefin, vergi mahkemesi kararının aleyhine çıkması nedeniyle konuyu temyizen Danıştay'a taşırken söz konusu vergi, ceza ve gecikme faizini vergi dairesine ödemiş olması durumunda, Kanun'un 3 üncü maddesinden yararlanamayacak ve fazladan yapmış olduğu ödemeyi iade alamayacaktır.

Bu durumda, mahkemece verilmiş tasdik kararı üzerine amme alacağını " ödemeyerek" davasına Danıştay'da devam eden bir mükellef, bu yasadan yararlanmak istemesi üzerine gecikme faizi ve zamları ile vergi cezaları ve vergi cezalarına uygulanan gecikme zammı yükünden kurtulduğu halde, aynı durumda bulunan ve iyi niyetle davranıp vergi aslı ile birlikte zam ve cezalarını ödeyen ve iade alamayan mükellef açısından eşitsizlik doğacaktır. Sözü edilen durumun Anayasanın eşitlik ilkesine ve kanun koyucunun amacına ters düştüğünü düşünüyoruz. Öte yandan Danıştay'da temyiz safhasında bulunan davaların da, vergi mahkemesindeki davaların devamı niteliğinde olduğu dikkate alındığında; söz konusu 21 inci maddenin uygulanması bakımından, davalardan, vergi mahkemesinde devam ederken veya Danıştay'da temyiz aşamasında iken vazgeçilmesi arasına bir farklılık yaratılmaması gerekir.

Ayrıca genel gerekçe bölümünde de açık olarak ifade edildiği üzere, Tasarıyla tahsil edilemeyen kamu alacaklarının tahsilinin yanında, vergi idaresi ile mükellefler arasındaki vergi uyuşmazlıklarının sona erdirilmesi de amaçlanmaktadır. Bu durumda, Tasarının ilk derece mahkemesi kararına binaen ödemede bulunan mükellefler açısından da uygulanabilir kılınması, hakkaniyet uygunluğu yanında Tasarının temel mantığı açısından da doğru bir uygulama olacaktır. Nitekim 4811 Sayılı Kanun'un 20 inci maddesindeki benzer düzenlemeye dayanarak Gelir İdaresinin uygulamasına karşı açılan davalar üzerine Danıştay tarafından mükellef lehine verilen kararlar bu görüşümüzü desteklemektedir.

**Madde 22-** Kabahatler Kanununa bir cümle eklenerek askerlik, seçim, nüfus, karayolu taşıma ve trafik para cezaları gibi küçük cezaların fiilin işlendiği tarihi takip eden yılın sonuna kadar tebliğ edilememesi halinde ceza uygulanamayacağı düzenlenmektedir.

**2- Çalışma ve sosyal güvenlik mevzuatında yapılan düzenlemeler**

Türkiye'nin temel sorunu, ekonomik büyümeye rağmen yeni ve yeterli istihdam imkanları sağlanmasında çekilen güçlüktür. Türkiye'de işsizlik konjonktürel değil yapısaldır.

Anayasada devlete 'işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak için' gerekli tedbirleri alma görevi verilmiştir. "Çalışma Hakkı" günümüzde temel insan

hakkı kapsamında kabul edilmektedir. İşsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak için gerekli tedbirleri almak, devletin vazgeçilmez ve devredilemez görevidir. İşsizlik sorununun çözümü "bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler" anlayışıyla piyasaya, işverenlerin taleplerine ve iyi niyetli yaklaşımına bırakılamaz.

Özellikle, ulusal istihdam strateji belgesi çalışmaları kapsamında sermaye kesimleri tarafından başta esnekliğin yaygınlaştırılması olmak üzere dile getirilen öneriler, Tasarıda kendisine yer bulmuştur. Tasarının özellikle gençlerin istihdamının teşvik edilmesi amacı ile oluşturulduğu iddia edilen düzenlemeleri, gençlerin açık sömürüsü üzerine inşa edilen bir büyüme modelinin taşlarını döşemekte ve vicdanları rahatsız etmektedir.

Tasarı ile yapılan düzenlemelerle, eksik ve yetersiz istihdam edilenlerin (gizli işsizlerin) sayısı artacak, yarı zamanlı ve geçici çalışma yaygınlaşacaktır. Bu tasarı ile insan onuruna yaraşır nitelikli ve güvenceli işler yaratmayı bir hedef olarak koymak yerine, esnek çalışma biçimlerini yaygınlaştırmaya ve gençlerin sömürüsünün yaygınlaştırılmasına çalışılmaktadır.

Tasarı ile Türkiye'nin en büyük sorunu haline gelen işsizliğin çözümüne yönelik, çalışan kesiminin taleplerine karşı sessiz ve duyarsız kalınırken, işsizliğin temel sorumlusu olan ve kriz döneminde hükümetin bile tepkisini çeken sermaye çevrelerinin talepleri bir emir olarak kabul edilmektedir.

Tasarıda kadınların ve gençlerin istihdama katılımının artırılmasına yönelik geliştirilen önermeler, çalışma yaşamına en acımasız koşullarda katılan bu kesimlerin, iş talebini artıracak bir içeriğe sahip değildir. İnsan onuruna yaraşır bir iş talebinin göz ardı edildiği koşullarda, stajyer sömürüsünün artırılması, deneme sürelerinin uzatılması, kısmi zamanlı çalışma ile eksik zamanlı ve yetersiz istihdamın yaygınlaştırılması, ücretin düşürülmesi gibi uygulamalardan, bu kesimler lehine sonuçlar çıkarmak büyük bir yanılgı olacaktır. "İş beğenmeme" olgusu Türkiye çalışma yaşamının bir parçası haline gelmiştir. Gerçekte sorun iş beğenmeme değil, çalışma koşullarının tatmin edici olmamasıdır. Gençler ağır çalışma koşulları ve düşük ücretler yüzünden çalışma yaşamına dâhil olmaktan uzak durmaktadır. Bu gerçeği göz ardı etmek sorumluluğu, yine kişilerin üzerine yıkmaya çalışan bir anlayışın ürünüdür.

**Tasarının 25 inci maddesi** ile 5510 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde değişiklik yapılarak; maddede sigortalı sayılmayan geçici işlerde çalışan tarım işçileri için bu Tasarının 51 maddesinde sigortalı olmaları yönünde düzenleme yapıldığından, sigortalı sayılmamaları yönündeki düzenleme metinden çıkarılmaktadır.

1.10.2008 gününden beri kendilerinden emeklilik primi istenmeyen (ama 01.01.2012 gününden sonra mecburi GSS primi ödeyecek olan) ve emekli olmaları

mümkün olmayan 10 milyonluk tarım kesimi (gerek çiftçi gerekse de çiftçi yanında amele olanların) arasına 65 yaşından büyük olanlar da eklenmektedir.

Kısa süre sonra bunun sıkıntılarının da yaşanacağı şimdiden görülmektedir. Zira, ileride bu kesim emekli aylığı gibi bir hakkı olmadığında ve çalışma güçlerini de kaybettiklerinde yaşayacak para bulamayacaklardır.

**Tasarının 30 uncu maddesi** ile 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde değişiklik yapılarak; ay içerisinde 30 günden eksik çalışanların kalan sürelerini borçlanma yapmak suretiyle 30 güne tamamlama imkanı sağlanmakta, bu şekilde borçlanılan süreler 4/a statüsünde sigortalılık süresi olarak belirlenmektedir. Oysaki kısmi süreli iş sözleşmesiyle çalışan sigortalıların sadece çalıştıkları aylardaki eksik günleri borçlanmaları tam aylık ile emekli olmalarını hak etmelerine yeterli değildir. Kısmi süreli işlerde ve mevsimlik işlerde çalışan sigortalıların tam aylık ile emekli olabilmeleri için hizmet akitleri askıda iken yıl içinde çalışmadıkları ayları da borçlanmalarına imkan sağlanması gerekir.

Burada kötü niyetli işverenler prim yükümlülüğünden kaçınmak için ay içerisinde 30 günden az çalışmış gibi gösterip geri kalan primlerin borçlanma yapmak isteyen sigortalıya yükletme yoluna gidebilecektir.

**Tasarı'nın 36'ncı maddesiyle** 5510 sayılı Kanunun 67'inci maddesinde yapılan değişiklikle, işçi statüsündeki (4/a kapsamındaki) sigortalıların, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 56. ve 74'üncü maddeleri ile diğer iş kanunlarında ücretsiz izin sayılan süreler haricinde bir takvim yılı içerisinde toplam bir ayı aşmayan işverenlerce belgelenen ücretsiz izin süreleri ile sınırlı olarak genel sağlık sigortalılıklarının devamı öngörülmektedir. Toplu iş sözleşmeleri ile öngörülen ücretsiz izin sürelerinin de dikkate alınması gerekli görülmektedir.

**Tasarı'nın 37 nci maddesi** ile 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesinde yapılan düzenlemede; bu Tasarıda genel sağlık sigortası kapsamına alınanların primleri düzenlenmekte, ayrıca yalnızca GSS primi ödemek suretiyle sağlık hizmeti alacakların, gelir durumları netleşene kadar asgari ücretinin iki kat üzerinden ödedikleri primleri bir katı üzerinden ödemeleri yönünde düzenleme yapılmaktadır.

5510 sayılı Kanun'un 80. maddesine eklenen cümle ile, 60. maddenin (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanlar için gelir testi Kurumca sonuçlandırılıncaya kadar, prime esas günlük kazancın 30 günlük tutarının, prime esas kazanç sayılarak, yoksul olup olmadıklarının belirlenmesi beklenmeden bu miktar üzerinden genel sağlık sigortası primi ödemeleri öngörülmektedir.

Bu uygulama yoksul durumda olan ve prim ödeyemeyenlerin, gelir testleri sonuçlanıncaya kadar sağlık yardımlarından yoksun kalarak mağdur olmalarına yol açacaktır.

**Tasarı'nın 39'uncu maddesi ile** 5510 sayılı Kanun'un 82'inci maddesi değiştirilerek prime esas kazancın üst sınırının belirlenmesinde asgari ücret 18 yaş sınırına göre düzenlenmektedir. Bu düzenleme işletmelerde çıraklık eğitimi gören, mesleki eğitim gören ve staja tabi tutulanların almakta oldukları ücretlerini de önemli ölçüde düşürecektir.

**Tasarı'nın 42 nci maddesi** ile 5510 sayılı Kanunun 88 inci maddesinde yapılan düzenlemede; kamu işyerinde çalışanlardan hizmet akitleri askıda kalanlar, özellikle mevsimlik işçiler, iş akitleri askıda kaldıkları sürede başka bir işyerinde çalışmaları durumunda kamu idarelerinin bu işçiler için ödemek zorunda oldukları GSS priminin ödenmemesi yönünde düzenleme yapılmakta, kamu işyerleri gereksiz prim ödeme yükümlülüğünden kurtulmaktadır. Ancak işçi bu sürede çalışmaz ise kamu idareleri prim ödemeye devam edecekler.

Kamu idaresine ait işyerlerinde çalıştırılan sigortalıların iş sözleşmesinin askıda olduğu sürelerde isteğe bağlı sigortalı olmaları halinde isteğe bağlı sigortalı oldukları sürece genel sağlık sigortası primlerini kendilerinin ödemesi öngörülmektedir. Bu düzenleme, kamu idarelerine ait işyerlerinde çalışan ve çalışmadıkları sürelerde isteğe bağlı sigortaya devam ederek malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerini ödemek isteyen işçilerin daha yüksek prim ödeyerek bir anlamda cezalandırılmış olmaları anlamına gelecektir.

**Tasarı'nın 45'inci maddesi** ile 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesi değiştirilerek, işverenlerin alt işverenlerin ve geçici işçi devralan işverenlerin prim hizmet belgesinin bir suretini işyerine asmaması idari para cezası uygulanacak fiil olmaktan çıkartılmaktadır. İşyerlerinde çalışan işçilerin SGK'na bildirilip bildirilmediklerini öğrenmelerine olanak sağlayan uygulamanın kaldırılması kayıt dışı istihdama ortam oluşturabilecektir.

**Tasarı'nın 49'uncu maddesi** ile 5510 sayılı Kanun'un geçici 12. maddesine eklenen fıkra ile 4857 sayılı Kanunun 13. ve 14. maddelerine göre kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar ile bu Kanun'a göre ev hizmetlerinde ay içinde 30 günden az çalışan sigortalıların, eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini 01.01.2012 tarihinden itibaren kendileri tarafından zorunlu olarak 30 güne tamamlamaları öngörülmektedir. Kamu idareleri işyerlerinde kısmi sürekli çalışan işçilerin hizmet akitleri askıda iken çalışmadıkları sürelerde genel sağlık sigortası primlerini işverenleri öderken, özel sektörde kısmı süreli çalışan işçilerin hizmet askıda iken çalışmadıkları sürelerde genel sağlık sigortası primlerini kendilerinin ödeyecek olmaları eşitlik ilkesine aykırı olduğu gibi adil de değildir. Özel sektörde bu durumda olan işçilerin de genel sağlık sigortası primlerinin devlet tarafından ödenmesi gerekir.

**Tasarının 51 inci maddesi** ile 5510 sayılı Kanun'a eklenen ek 6. madde ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile Kültür ve

Turizm Bakanlığı'nca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesi ile bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştırıldıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan gün sayısı 10 günden az olan kişilerin, 30 gün üzerinden primlerinin kendileri tarafından ödenerek sigortalılıklarının sağlanması; istekleri halinde işsizlik sigortası primlerini de kendilerinin ödeyerek işsizlik sigortasında da yararlanmaları öngörülmektedir. Düzenlemede sigortalılıkları kendi isteklerine bırakılanlar iş sözleşmesi ile çalışmaktadırlar. Bu kanunla iş sözleşmesi ile çalışanlar zorunlu sigortalı olarak tanımlanmıştır. Bu nedenle belirtilen kimselerin yanlarında çalıştıkları işverenleri tarafından kuruma bildirilmeleri ve primlerinin de işverenleri tarafından ödenmeleri sisteme uygun olacağı gibi düşük gelir grubundaki bu kimselerin sosyal güvenlik hakları da düzenli olarak sağlanmış olacaktır.

Bu kanun Tasarısının TBMM'ne sunulan ilk halinde kamuda istihdam edilen uzman yardımcısı ve uzmanlarla ilgili çok önemli düzenlemeler bulunmakta idi. Ancak bu düzenlemeler tasarıdan çıkartılmıştır. Hükümetin ve iktidar grubunun bu konudaki tutumunu tasvip etmiyoruz. İktidarın bu konudaki kararsız ve olumsuz tutumu uzmanları ziyadesiyle üzmüştür. Uzmanlarla ilgili düzenlemelerin tekrar tasarıya ilave edilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Kamu çalışma hayatımızın en önemli sorunlarından birisi de kamu personel rejiminin bozukluğudur. 8 yıllık AKP Hükümetleri döneminde bu konuda yol alınamamıştır. Eşit işe eşit ücret ilkesi uygulanamamaktadır. Kariyer ve liyakat düzeni alt üst olmuştur.

Hükümet Sözcüsü Sayın Cemil Çiçek, 2 Kasım 2009 tarihindeki Bakanlar Kurulu toplantısı sonrasında yaptığı açıklamada "eşit işe eşit ücret" politikasının bir adımı olarak kamuda çalışan uzmanlar arasındaki maaş farklılıklarını gidermek amacıyla bir çalışma yapılacağını ve konuyla ilgili tasarının 1 ay içinde hazırlanarak Meclise sunulacağını açıklamıştı. Ancak bu çalışma tam 7 ay sürdü ve Haziran ayında ortaya bir metin çıktı. Tasarıyı Haziran ayında TBMM'ne sunarak binlerce uzmanın beklentisini referandumda oya çevirme hesabı yapan hükümet referandum sonrasında sessizliğe büründü. 657 sayılı Kanunda değişiklikler öngören tasarı bırakın yasalaşmayı Plan Bütçe Komisyonunda gündeme dahi gelmedi. Sayın Yazıcı her defasında gündemin yoğunluğundan bahsederek önce 2011 Bütçesi öncesini sonra yeni yılın ilk günlerini işaret ederek kamu uzmanlarındaki beklentiyi canlı tutmaya devam etti. Sonrasında sürpriz bir şekilde kamu uzmanlarına ilişkin düzenlemeler "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Müdürlüğü Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" (Torba Kanun) kapsamına alındı.

Kamu uzmanlarına eşit işe eşit ücretin uzmanlıklardan başlayarak giderileceğini defalarca açıklayan Devlet Bakanı Sayın Yazıcı, son olarak 3 Aralık Cuma günü Plan Bütçe Komisyonunda torba kanuna ilişkin sunumunda "Kamunun

değişik idarelerinde uzman yardımcıları, uzmanlar çok farklı ücret alıyor ve bunlar arasında uçurum var. İlk kez bu tasarıyla, kamu personel rejiminde adaleti gözeten bir düzenleme getiriyoruz. Tasarının yasalaşması halinde, kamu kurum ve kuruluşlarında uzman yardımcısı olarak çalışmaya başlayacaklar, taşra hariç aynı ücreti alacak. Kazanılmış haklar korunacak." diyerek bu konudaki siyasi irade kararlılığını tekrar ifade etmişti. Ancak bu sunumdan sonra 7 Aralık 2010 tarihinde bu düzenlemeler tasarıdan çıkarıldı. Şimdi bu geri adımın arkasındaki nedenler üzerine her gün farklı gerekçeler açıklanmaktadır.

Bazı AKP yetkilileri bu düzenlemenin kamuda dengeleri bozacağını, üzerinde yeniden çalışılması gerektiğini söylemişlerdir. O zaman soruyoruz, 13 aydır neyin üzerinde çalıştınız? Aynı düzenlemeyi iki kez TBMM'ye sunarken bunun farkında değil miydiniz? 3 Aralık 2010 tarihinde tasarıyı sunarken adaletsizlikleri gideriyordu da 4 gün sonra aylarca çalıştığınız metnin adaletsizliğe yol açtığını mı fark ettiniz?

Bu yaşananlar AKP hükümetinin o her fırsatta dile getirdiği "bürokratik oligarşi"ye yenik düşmesinden başka bir şey değildir. Binlerce uzman, aylardır özlük haklarındaki adaletsizliğin son bulmasını beklerken, iktidarın yanlış ve kararsız değerlendirmeleri yüzünden düzenlemenin geri çekilmesi karşısında büyük bir hayal kırıklığı yaşamaktadırlar.

**Tasarı'nın 61, 62, 63 ve 64 üncü maddeleri** ile 3308 sayılı Kanun'un 3, 18, 24 ve 25 inci maddelerinde değişiklik yapılmaktadır.

Buna göre; 20 ve daha fazla personel çalıştıran işyerlerinin çalıştırdıkları personel sayısının % 5'inden az % 10'undan fazla olmamak üzere beceri eğitimi yaptırmakla yükümlü kılan maddedeki "20" sayısının "10" olarak değiştirilmesi ve Bakanlar Kuruluna 5 personele kadar indirmeye yetki verilmesi, özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin tabi olduğu yüklerde artışa neden olacaktır.

Stajyerlik adı altında işe yeni giren işçilerin daha fazla sömürülmesine olanak tanıyan düzenlemeler genişletilmekte, bir yandan mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumları da stajyer kapsamına alınırken, diğer yandan yirminin altında personel çalıştıran işyerlerinde stajyerlik için ödenecek ücret asgari ücretin net tutarının 1/3'ü olarak belirlenmektedir.

**Tasarı'nın 68 inci maddesi** ile; 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 46. maddesine bir cümle eklenerek madde kapsamında genişleme yapılmıştır. Tasarı ile 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışanlardan 5510 sayılı Kanunun 52. maddesinin birinci fıkrası kapsamında işsizlik sigortası primi ödeyen isteğe bağlı sigortalılar ile ek 6. maddesi kapsamındaki sigortalılar işsizlik sigortası kapsamına alınmışlardır. Ancak genel olarak İşsizlik Sigortası Fonu'ndan yararlanma koşullarında iyileştirme anlamında bir değişiklik yapılmamıştır.

İsteğe bağlı sigortalıların, İşsizlik Sigortası Kanunu kapsamına alınması büyük çelişkidir. Zira isteğe bağlı sigortalıların, işi ve bu işini kaybetme gibi bir durum sözkonusu değil ki işsizlik sigortası olsun. Dolayısıyla sistem dejenere edilmekte ve fonun kötü niyetle kullanılabilmesinin önü açılmaktadır.

**Tasarının 69 uncu maddesi** ile, İşsizlik Sigortası Kanununun 48. maddesinin 7. fıkrası değiştirilmiş ve İşsizlik Sigortası Fonu'nun bir önceki yıl prim gelirlerinin % 30'unun istihdamı artırmaya yönelik politika ve tedbirleri uygulamak; işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmak, çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak ve teknolojik gelişmeler nedeniyle işsiz kalması beklenenlerin başka alanlara yönlendirilmesini sağlamak; istihdamı koruyucu tedbirler almak; işe yerleştirme ve danışmanlık hizmetleri temin etmek; işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları yapmak amacıyla kullanılmasına olanak sağlanmıştır. Ayrıca Bakanlar Kuruluna bu oranı % 50'ye kadar çıkarma yetkisi verilmiştir.

Bu noktada Fon'un aşamalı olarak kuruluş amacının dışına çekildiğini söylemek mümkündür. Zira İşsizlik Sigortası Fonu'nun oluşturulma amacı Fon'a prim ödeyenlerin kendi ihtiyaçları dışında işsiz kalmaları halinde Fon'dan yararlandırılmalarıdır. Ancak Kanun Tasarısı'nda bu konuda bir düzenleme yapılmamakta, Fon'dan yararlanma koşulları aynı bırakılmaktadır. Halbuki, öncelikle Fon'a erişim ve Fon'dan yararlanma koşullarının iyileştirilmesi gerekmektedir.

2008 yılından bu yana İşsizlik Sigortası Fonu kaynakları fonun kuruluş amacı dışında kullanılmaktadır. 2008 yılında başlayan bu süreç genişleyerek devam etmektedir.

**Tasarının 70 inci maddesi** ile, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 49 uncu maddesinin birinci fıkrasına cümle eklenerek, isteğe bağlı sigortalılardan işsizlik sigortası primini ödeyenlerden ise yüzde 1 sigortalı ve yüzde 2 işveren payı alınması öngörülmektedir. İsteğe bağlı sigortalılık zorunlu sigortalılık olmayan dönemler için sözkonusu olup, bir çalışma olmadan sigortalı olunmaktadır. Dolayısıyla, isteğe bağlı sigortalıların işsizlik sigortası primi ödemesi sistemin özüne aykırıdır.

**Tasarının 71 inci maddesi** ile, İşsizlik Sigortası Kanununun 51. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "hizmet akitlerinin sona ermesinden önceki son üç yıl içinde en az 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş ve işten ayrılmadan önceki son 120 gün içinde prim ödeyerek sürekli çalışmış" ibaresi metinden çıkarılmış ve yerine "ve bu Kanun'da yer alan prim ödeme koşullarını sağlamış" ibaresi eklenmiştir. Kanun gerekçesinde, bu değişiklik ile kapsam maddesinde işsizlik sigortasından yararlanma yolu açılan kısmi süreli çalışanların işsizlik ödeneğinden yararlanmalarının sağlandığı belirtilmektedir.

Ancak mevcut kanunun 50. maddesinin 2. fıkrasında yer alan "hizmet akdinin sona ermesinden önceki son 120 gün prim ödeyerek sürekli çalışmış olanlardan, son

üç yıl içinde; a) 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 180 gün, b) 900 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 240 gün, c) 1080 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 300 gün" koşulu halen durmaktadır. Yani bu durumdaki kişiler yine aynı koşullara tabidirler, şu kadar ki bu defa kendi primlerini kendileri ödeyeceklerdir.

**Tasarı'nın 73 üncü maddesi** ile; 4447 sayılı Kanunun ek 2. maddesi değiştirilmiştir. Bu değişiklik ile mevcut Kanunda yer alan "genel ekonomik kriz ve zorlayıcı sebepler"e ilave olarak "sektörel veya bölgesel kriz" ibareleri de eklenmiştir. Yani kısa çalışma ödeneğini doğuran haller genişletilmiştir.

Mevcut durumda günlük kısa çalışma ödeneğinin miktarı, işsizlik ödeneği miktarı kadar belirlenmişken Tasarı ile hesaplama yöntemi değiştirilmiş ve sigortalının son oniki aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının % 60'ı olarak belirlenmiştir. Ayrıca bu miktar 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarının % 150'sini geçemeyecektir.

Yine Tasarı ile Bakanlar Kurulu'na, kısa çalışma ödeneğinin süresini altı aya kadar uzatmaya ve işsizlik ödeneğinden mahsup edilip edilmeyeceğini belirleme yetkisi verilmiştir. Öte yandan işverenin hatalı bilgi ve belge vermesi nedeniyle yapılan fazla ödemeler, yasal faizi ile birlikte işverenden tahsil edilecektir.

"Sektörel veya bölgesel kriz" ibarelerinin eklenerek alanın genişletilmesi özel uygulamalara yol açacak subjektif ölçüler getirecektir. Fon kaynaklarının amacının dışında kullanılmasının bir başka yolu da bu olacaktır.

**Tasarı'nın 74 üncü maddesi** ile; 31 Aralık 2015 tarihine kadar ilk defa işe alınacak her bir sigortalı için özel sektör işverenine sigorta primi desteği getirilmektedir.

Bu maddede belirtilen destek unsuru;

a) 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük erkekler ile 18 yaşından büyük kadınlardan;

1) Mesleki yeterlik belgesi sahipleri için kırksekiz ay süreyle,

2) Mesleki ve teknik eğitim veren orta veya yüksek öğretimi veya Türkiye İş Kurumunca düzenlenen işgücü yetiştirme kurslarını bitirenler için otuzaltı ay süreyle,

3) (1) ve (2) numaralı alt bentlerde sayılan belge ve niteliklere sahip olmayanlar için yirmidört ay süreyle,

b) 29 yaşından büyük erkeklerden (a) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinde sayılan belge ve niteliklere sahip olanlar için yirmidört ay süreyle,

c) (a) ve (b) bentleri kapsamına girenlerin Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasından işe alınmaları halinde ilave olarak altı ay süreyle,

ç) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmakta iken, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra mesleki yeterlik belgesi alanlar veya mesleki ve teknik eğitim veren orta veya yüksek öğretimi bitirenler için oniki ay süreyle,

d) 18 yaşından büyüklerden bu fıkranın (a), (b) ve (ç) bentlerine girmeyenlerin Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasından işe alınmaları halinde altı ay süreyle,

uygulanması öngörülmektedir.

Böylelikle, işverenlerin istihdam koşuluna bağlı olarak İşsizlik Sigortası Fonu'ndan yararlanma alanı genişletilmiştir. Buna göre; 31.12.2015 tarihine kadar özel sektör işverenlerinin işe aldığı yeni işçilerin, işveren sigorta primlerinin İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanması öngörülmekte ayrıca Bakanlar Kurulu'na, bu maddenin uygulanma süresini 2015 yılından itibaren beş yıla kadar uzatma yetkisi verilmektedir. Bu teşviğin her yıl ekonomik göstergelere bakılarak ve elbette ki sosyal taraflarında görüşü alınarak sağlanması gerekmektedir. İşçiye ait olan fon kaynaklarının bu şekilde yıllarca teşvik amaçlı kullanılması kaynakların erimesine yol açacaktır.

**Tasarı'nın 76 ncı maddesi** ile; 4857 sayılı İş Kanunu'nun "Çağrı Üzerine Çalışma" başlığını taşıyan 14. maddesi tamamen değiştirilmekte, madde başlığı da "Çağrı üzerine çalışma, evden çalışma ve uzaktan çalışma" olarak düzenlenmektedir.

Bir anlamda son yıllarda fiilen uygulanan "evden çalışma" ve "uzaktan çalışma" gibi esnek çalışma modelleri yasal dayanağa kavuşturulmaktadır.

Ancak, kısmi süreli çalışmanın yaygınlaşmasını kolaylaştırıcı uygulamalarda, dünyadaki benzer örnekleri düşünüldüğünde tedirgin edicidir. İnsanlar kısmi süreli çalışma ile asgari ücretin altında bir ücretle çalışmak zorunda kalmaktadır. Türkiye çalışma hayatı açısından çok ciddi kuralsızlıkların ve denetimsizliklerin yaşandığı bir ülkedir. Buna rağmen atipik istihdam biçimlerin yaygınlaştırma çabası iyi niyet taşımamaktadır.

Bu iş tanımlarıyla çalışan işçilere kimi sosyal haklar sağlanmış olsa da, bu işçiler uzun vadeli iş haklarından ve kazanımlarından yararlanamamaktadır. Ayrıca bu tür çalışmalar iş güvencesi hükümlerini de ortadan kaldırmaktadır.

Çalışma sürelerinin, aylık ücretli izinlerin AB standartlarına yükseltilmesi konusunda herhangi bir girişim gündeme gelmezken çözüm olarak sunulan bu düzenlemeler kaygı vericidir. Kısmi süreli çalışanlar eğer emekli olmak ya da işsizlik sigortası fonundan yararlanmak isterse aldıkları kısıtlı ücretle ayrıca prim ödemek zorunda bırakılmaktadır.

Esneklik uygulamalarının iş kanuna yeni çalışma biçimleri ile girmesi, esnekliğin yani kuralsızlığın bir kural haline getirilmesini amaçlamaktadır.

Kişinin çalışma yaşamına sadece kendisine ihtiyaç duyulduğunda dâhil olduğu, sosyal ve ekonomik haklarını iş gücüne dâhil oldukları bu geçici sürelerde kullanabildikleri bu tip düzenlemeler yetersiz istihdamın artırılması, işsizliğin gizlenmesi anlamına gelmektedir.

**Tasarı'nın 77 inci maddesi** ile; 4857 sayılı İş Kanunu'nun 15. maddesinde, bütün işçiler için azami iki ay olan deneme süresi ilk defa işe giren işçiler için azami dört aya çıkarılmakta olup, bu genç işçileri ayrımcılığa maruz bırakmaktadır. Bu düzenleme Anayasa'nın eşitlik ve pozitif ayrımcılığı düzenleyen 10. maddesine de aykırıdır.

Deneme süresi için farklı uygulamaların yapılması uygulamanın "deneme" amaçlı olmadığının somut ifadesidir. Bu madde ile amaçlananın güvencesizliğin gençlere dayatılması olduğu açıkça görülmektedir.

İlk defa işe girenleri ayrımcılığa maruz bırakan bu madde, gençlerin dört ay süreyle çalıştırıldıktan sonra işte çıkarılmalarını meşru kılıyor.

Bugün pek çok işveren deneme süresi adı altında özellikle gençleri çalıştırmakta çok defa bu sürenin sonunda (iş yapılıp bittiği için) bu kişilerin ücretini dahi ödemeden iş ilişkisini bitirmektedir. Bu nedenle deneme süresinin uzatılması uygulamada işçi aleyhine dönmektedir Bu kapsamda stajyer uygulaması da asıl işçinin yerine ikame edildiğinden, düşük maliyetli işçi istihdamı amacıyla kullanılmasına izin verilmemelidir.

Çalışma mevzuatındaki katılıkların, rekabetçiliğin artırılması ve işsizlikle mücadele konusunda yeni sorunlara yol açacağı unutulmamalıdır.

**Tasarı'nın 78 inci maddesi** ile; 4857 sayılı İş Kanunu'nun 63. maddesinde değişiklik yapılarak, azami iki ay olarak belirlenmiş denkleştirme süresi turizm işletme belgesine sahip işyerleri için dört aya çıkarılmaktadır. Bu düzenleme Anayasa'nın kanun önünde eşitliği düzenleyen 10. maddesine de aykırıdır.

Bu düzenleme özellikle turizm dönemlerinde işçilerin ağır koşullarda çalıştırılmasına olanak tanımaktadır. Bunun anlamı birkaç kişinin yapacağı işin bir kişinin üzerine yıkılması ve turizmde istihdamın azalmasıdır.

Yapılan değişiklik sonucu sezonun tamamı için işverene denkleştirme hakkı getirilmektedir. Bu işkolunda çalışan işçilerin fazla çalışma ücreti almalarının "fiilen" önüne geçilmektedir.

Denkleştirme süreleri ile amaçlanan, işletmelerin talep dalgalanmalarına hızla uyum sağlayabilmeleridir. Bu sürenin, ilgili AB Direktifi ile uyumlu olarak belirli

hallerde veya toplu iş sözleşmeleri ya da sosyal taraflarca yapılacak anlaşmalarla belirlenmesine imkan tanınması gerekmektedir. Bu durum özellikle ekonomik kriz şartlarında istihdamın korunmasına da olumsuz etki yapabilecektir.

**Tasarı'nın 80 inci maddesi** ile; 4857 sayılı İş Kanunu'nun 91. maddesine eklenen bir fıkra ile iş ve toplu iş sözleşmesinden doğan bireysel alacaklarına ilişkin şikayetlerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge müdürlüklerinde görevli memurlarca tutanakla tespit edilmesi ve söz konusu tutanaklara itiraz edilmemesi veya itirazın reddi halinde de kesin hüküm etkisi tanınması öngörülmektedir. Hükümet yönetmelik değişikliği ile yapmak isteyip, Danıştay engeline takılan değişikliği yasa yoluyla yapmak istemektedir.

Uzmanlık isteyen denetim ve inceleme işinin ve yetkisinin düz memurlar eliyle yaptırılmak istenmesinin hukuka ve çalışma yaşamının gereklerine uymadığı açıktır.

**Tasarı'nın 81 inci maddesi** ile; 4857 sayılı İş Kanunu'nun 92. maddesinde yapılan değişiklikle; işçilerin alacakları, işverenlerin, yanlı veya eksik belge vermesi nedeniyle eksik ve yanlış hesaplanabileceği gibi, çalışma süresi, ücretin miktarı vb. tartışmalı hususların bulunduğu ve bir yargılama sonucunda ispatlanabilecek durumlarda bir işçinin 15 gün içinde İş Mahkemesine itiraz etmemesi halinde, bu eksik ve yanlış hesap kesinleşecek, işçiler mağdur olacaktır.

Yargı mercii tarafından karara bağlanması gereken bir konuda iş müfettişinin veya bölge müdürlüğü memurunun vereceği kararların kesin hükümde olması kabul edilemez niteliktedir. Bu durum hukuk devleti ilkesine açık bir aykırılık oluşturmaktadır.

### 3- Devlet memurları Kanununda yapılan değişiklikler

Tasarı, memurların bazı sosyal haklarında iyileştirme yapılması bakımından olumlu düzenlemeler içermekle birlikte, kadrolaşma, memurları güvencesiz hale getirme, baskı, yıldırma ve sürgüne altyapı hazırlama, kamu kaynaklarını rant çevrelerine aktarabilmek için bu çevrelerin temsilcilerini kamu kurumlarının başına getirmeye dönük hususlar bakımından kabul edilemeyecek düzenlemeler içermektedir.

Devlet memurlarının izinlerinde, özellikle de mazeret izinlerinde iyileştirici düzenlemeler yapılmaktadır. Çalışma saatlerinin özürlüler için farklı düzenlenebilmesi imkânı getirilmektedir. Diğer taraftan, sadeleştirme ve teknik bazı sorunları gidererek uygulama kolaylığı sağlayacak şekilde toplu görüşmeler sırasında sendikaların taleplerine paralel olarak düzenlemeler yapılmaktadır.

Çıkarılacak kanunun uygulayıcıları hiç şüphesiz memurlardır. Yapılacak değişikliklerde muhatap da öncelikli olarak memurlar olmalıdır. Eğer demokrasinin,

yalnızca seçimlerde oy kullanmak değil de yönetim sürecine tarafları dahil etmek olarak tanımlandığı bir ülkede yaşıyorsak; yapılacak değişiklikler için de tarafların temsilcilerine danışılmasının zorunlu olduğu gerçeği kabul edilmek zorundadır. Demokratik yönetim anlayışı, günümüzdeki gelişmelerle birlikte istişare, müzakere ve diyalogu zorunlu kılmaktadır.

Kamu hizmetlerinin sunumunda özel sektör anlayışını yerleştirme amacı taşıyan tasarı ile kamu hizmetlerinin sunumunu ön plana çıkaran kamu istihdam mantığı, kâr odaklı, esnek, güvencesiz özel sektör anlayışına teslim edilmektedir. Siyaset, kamu hizmetlerini ele geçirmekte ve kamu hizmeti, siyasi partinin hizmeti haline gelmektedir. Bunun en açık göstergesi, kamuya özel sektörden müsteşar, genel müdür ve başkan gibi üst düzey yöneticilerin transfer edilebilmesinin önünü açan maddedir. Kamu Personeli Seçme Sınavı, ülkemizde uygulanan en zor sınavlarından bir tanesidir. Bu denli zor bir sınavla kamuda görev verdiğiniz personeli, yıllar sonra üst düzey yönetici olabilecek özelliklerden uzaklaştıran bir durum varsa bu çalışanların değil, yıllardır yaratılan, hizmet içi eğitimden yoksun sistemin eksikliği olarak görülmeli ve asıl bu sorun çözülmelidir. Kamu çalışanlarının yükselmelerinin ve kamuda kariyerlerini geliştirmenin engellenmemesi esas olmalı, aksine başarılı çalışmalar ve kendini geliştirme teşvik edilmelidir. Oysa kariyer ve liyakat ilkeleri zayıflatılmaktadır. Memuriyete girişte aranan merkezi sınav kazanma; ilerlemede tahsil ve liyakat şartı zaafa uğratılmaktadır.

Bilindiği gibi 657 sayılı Kanunun, siyasal kadrolaşmaya ve siyasal baskıya karşı memurun haklarını koruyan ve kamu hizmetini esas alan bir mantığı vardır. Buna göre memurlar istekleri dışında başka bir kuruma nakledilemezler. Ancak özelleştirme kapsamındaki KİT'lerde görev yapan personel Devlet Personel Başkanlığı nezdinde değerlendirilerek, başka kurumlara gönderilebilmektedir. Kamu yönetiminin yeniden yapılandırılması kapsamında yapılmak istenilen bir diğer köklü değişiklik de teftiş kurullarının kaldırılarak, denetimsiz bir kamu yapılanmasının önünün açılmasıdır. Ancak daha önce yargı kararları, siyasi iradenin önüne set çekmiş ve denetim mekanizmasının yok edilmesini engellemiştir. Kanuna göre hükümetler, görevden aldığı üst düzey yöneticileri kurumlarına Müşavir veya Başuzman olarak atamak zorundadır. Şimdi ise yapılmak istenilen değişiklikle bazı müşavir, başuzman ve müfettişlik kadroları iptal edilmekte ve bu durumdaki personelin Devlet Personel Başkanlığı eli ile başka kurumlara sürgün edilebilmelerinin önü açılmaktadır.

Sorunun çözümü yerine, var olan sorunları görmezden gelerek, kariyer ve liyakat ilkesini yok saymak, üst düzey yönetici atamalarında kadrolaşma, siyasi yandaşlık, denetimsiz bir kamu yönetimi, özel sektör-siyasi parti ilişkilerinin meşrulaşması ve hükümet memuru uygulaması esas alınmak istenmektedir.

İnsan onuruna yaraşır, düzgün işlerin sunulması için örnek olması beklenen kamunun, evrensel normlardan uzak kalınarak özel sektör mantığıyla, sosyal

yardımlardan mahrum, döner sermayeden faydalanamayan, fazla çalıştırılan ancak karşılığı ödenmeyen, bir nevi kölelik sistemini getirme amaçlı bu girişimi kabul edilemez bir durumdur. Görünen o dur ki; kamuda bundan böyle alt düzeyde esnek ve güvencesiz sözleşmeli statüde çalışanlar, üst düzeyde kamu dışından transfer edilen, özel sektör "ceo"'ları istihdam edilmek istenmektedir.

Esnek çalışmanın gereği olarak kamuda çalışma saatlerinin düzenlenmesinin kurumlara bırakılacak olması, kamu hizmetlerindeki yeknesaklığın ve ahengin bozulmasına, kamuda çok başlı bir yapının doğmasına neden olacaktır.

Müşteri odaklı bir yaklaşım getirirken, müşteri olarak gördüğünüz vatandaşa hizmet sunan kamu görevlisini görmezden gelmek, onların da insan hakları bağlamında kendini savunma hakkının olduğunu unutmak, konuya yaklaşımın memur dostu gözüyle olmadığını göstermektedir.

Yapılan düzenlemelerde devlet, vatandaş, devlet memuru ve kamu hizmeti kavramlarının içi boşaltılmak istenmektedir. Tüccar devlet ise hizmeti değil kârlılığı ve maliyeti öne alır. İnsanı geri plana iter. "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın" ilkesi sözde kalır.

Bugüne kadar yapılan toplu görüşmelerde mutabakata varılan ve uygulanması beklenen 50'den fazla konu varken yalnızca bir kısmının 657 sayılı Kanunun özünü ve temel mantığını değiştirmek isteyen bu tasarıya dahil edilmiş olması bile yapılan çalışmanın mantığını ortaya koymaya yetmektedir. Geride kalan konuların hayata geçirilmesi için acaba daha kaç yıl beklenmesi ve sistemi tahrip eden kaç reformun içine çeşni olarak serpiştirilmesi gerekmektedir?

Demokrasinin zedelendiği, sosyal diyalogun tahrip edildiği, memurluk güvencesinin yok edildiği, kamu hizmetinin, iktidar hizmetine dönüştürüldüğü, devlet memurunun hükümet memuru haline getirilmek istendiği bir girişimle karşı karşıyayız. Bunun ötesinde tasarının içeriği kadar, değişiklik sürecinin iktidar tarafından nasıl yönetildiği de son derece önem taşımaktadır.

AKP tarafından Kamuda memura bakışın nasıl değiştirildiği, toplumda memur düşmanı bir kesim yaratılmaya çalışıldığı bilinen bir gerçektir.

**Tasarı'nın 103 üncü maddesi** ile; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 64 üncü maddesi değiştirilerek, memurların sicil değerlendirmeleri kaldırılmaktadır.

Memurun kademe ilerlemesi yapabilmesi için gerekli "olumlu sicil almış olmak" şartı kaldırılmıştır. Disiplin cezası almamış olma ile ilişki kurulmuştur.

Devlet memurluğu, sınıflandırma, liyakat, kariyer ve sicil sistemine dayalı bir statü olarak düzenlenmiştir. Başarıyı ölçmek üzere oluşturulan sicil sistemi,

değerlendirmelerin objektif esaslara bağlanamaması sebebiyle amaca hizmet eden bir yapıda değildir. Çoğunlukla da amirle memur arasında bir "niza" nedeni olabilmektedir.

Ancak bu sistemin kaldırılarak yerine daha objektif başka bir sistem getirilmemesi, değerlendirmenin disiplin cezası ile ilişkilendirilmesi, memur statüsünün başarıyı değerlendirme ayağını eksik bırakmaktadır. Zira disiplin, başarı değerlendirme ölçütü olmayıp bir cezalandırmadır.

**Tasarı'nın 104 üncü maddesi** ile; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68 inci maddesinde değişiklik yapılarak, üst düzey görevlere memur olmayanlar arasından atama yapılması öngörülmektedir.

68/B maddesine göre yapılacak atamalarda aranan şartlardan olan, 217 sayılı KHK'nın 2 nci maddesi kapsamına dahil kurumlarda (kamu kurum ve kuruluşları) fiilen çalışmış olma şartı kaldırılmaktadır.

Bu düzenleme ile Kamu kurumlarındaki ilk 4 dereceli kadrolara, memur olmayanların da atanmasına imkan tanınmaktadır. Yapılacak atamalarda yüksek öğrenim görmüş olmak ve atanılacak dereceye özgü hizmet yılı şartının taşımak yeterli görülmektedir. Söz konusu hizmet yılının tespitinde ise, müsteşar, müsteşar yardımcısı, üst yönetici konumundaki genel müdür ve başkan kadrolarına atanmada özel kurumlarda veya serbest çalışılarak geçirilen sürenin tamamı esas alınmaktadır. Kamu hizmetinde bulunmamış kişilerin doğrudan kamu kurumlarının en üst yöneticisi olma imkanı getirilmektedir.

Bu düzenlemenin, kamu kurumlarının üst yöneticilerinin siyasallaşmasını sağlamasının kaçınılmaz olmasının yanı sıra, kamu yararı, hizmet gerekleri ve diğer olası sakıncaları ile hizmet yılının belirlenmesinde belli unvanlar için farklılık getirmesi nedeniyle eşitlik ilkesine aykırıdır.

Bu düzenleme ile kamuda bu görevleri yapabilecek vasıfta eleman yokmuş gibi yetişmiş binlerce memura hakaret de edilmektedir.

Bu şekilde atananların, görevden ayrılmaları halinde hangi kadrolara atanacağı ile görevden ayrıldıktan sonra Devlet memuriyetinde kalmaları halinde haklarında adaylık ve sınav (KPSS) şartlarının uygulanıp uygulanmayacağı hususlarına düzenlemede yer verilmemiştir.

Memur hukuku kendi içinde liyakat ve kariyer temel ilkelerine dayanan, başladığı görevde en üst makamlara kadar yükselme imkânı sağlayan bir statüyü öngörmektedir. Düzenleme ile eşitlik ve hakkaniyet ilkesine de aykırı olarak asli ve sürekli kamu hizmetleri, memuriyet dışından transfer edilen yöneticilere bırakılmaktadır.

**Tasarı'nın 106 ncı maddesi** ile; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 91 inci maddesi değiştirilerek, kadrosu kaldırılan devlet memurlarının kendi istekleri dışında başka kurumlara nakledilmesi öngörülmektedir.

Kurumların mevzuatlarında yapılacak küçük çaplı değişikliklerle, görevde kalması istenmeyen personeli görevden alma yerine kadrosunun kaldırılması ya da kadro unvan ismin değiştirilmesi suretiyle, 6 ay içerisinde başka kurumlara gönderilmesine imkan tanınmaktadır. Bu haliyle ilgililerin görevlerinden ayrılmaları sonucu idari yargı yerlerine başvurarak tekrar görevlerine dönmelerinin önüne geçilmektedir.

Kamu yönetiminin yeniden yapılandırılması kapsamında yapılmak istenen bir köklü değişiklik, teftiş kurullarının kaldırılarak denetimsiz bir kamu yapılanmasının önünün açılması idi. Ancak Anayasa mahkemesi iptal etmiştir.

AKP, kamu çalışanlarının özellikle de yönetici görevdekilerin tasfiyesi amacıyla bir idari tasarrufla görevden alma yerine kurumların teşkilat kanunlarında düzenleme yapmayı ve bu şekilde memurların yargıdan dönme ihtimalini ortadan kaldırmayı hedeflemiş ve bu yönde birçok düzenleme yapmıştır. Bu şekilde her görev ve unvanda yüzlerce memur görevlerinden alınmış, başka kurumlara ve yerlere nakledilmişlerdir.

Bu defa ise teşkilat kanunları ile ayrı ayrı yapılan düzenlemeler, genel bir düzenleme olarak Devlet Memurları Kanununa eklenmektedir. Birçok kamu kurum ve kuruluşunun teşkilat kanununda değişikliğe ilişkin tasarı ve teklifin TBMM gündeminde bulunduğu dikkate alındığında, birçok kadronun ve bu kadrolarda görevli memurların tasfiyesinin amaçlandığını anlamak zor olmamaktadır.

Bu düzenleme, kadro iptali yoluyla birçok memurun, aynen özelleştirilen kuruluşlardaki memurlar gibi "havuz"a gönderilmesini öngörmektedir.

İdari işlemlerin, Yasama organı kullanılarak yapılması idarenin idari yargı yolu ile denetimini engellemekte ve memurların haklarını arayamamalarına yol açmaktadır. Bu yolun yaygın olarak kullanılması ise esasen kuvvetler ayrılığı ilkesinin de ihlali anlamına gelmektedir. Bu tür düzenleme ve uygulamalar memuru bütünüyle güvencesiz kılmaktadır.

Sendikaların talepleri doğrultusunda izinlerde ve sosyal haklardaki iyileştirmeler olumludur. Ancak satır aralarında gizlenen hükümlerle getirilmek istenen; memurların güvencesiz hale getirilmesi, baskı, tasfiye ve sürgüne alt yapı hazırlanması, kamu yönetimi disiplininden uzaklaşılmakta olması, tasfiye edilen memurların yargıya gitmelerine engel olunmak istenmesi, üst düzey görevlerin siyasallaştırılması, asli ve sürekli kamu hizmetlerinin bile özel sektöre devredilmesi,

bazı hizmetlerin belirli ellere ihale edilmesi, bu amaçla özel sektörden yönetici getirilmesi, objektif esaslara dayalı bir başarı değerlendirme sistemi getirilememesi, ücret adaletinin sağlanamaması ve ücretler genel düzeyinin yükseltilememesi, Tasarının kanun tekniğine uygun olmaması, hazırlanışında tarafların uygun görüşünün alınmaması hususları kabul edilemezdir.

**Tasarı'nın 107 nci maddesi ile** 657 Sayılı Kanunun Günlük Çalışma Saatlerinin Tespiti başlıklı 100. maddesine iki yeni fıkra eklenmektedir. Buna göre günlük çalışma saatlerinin tespitinde özürlüler için ayrı bir düzenleme getirilmekte ve özürlülerin özür durumu, hizmet gerekleri, iklim ve ulaşım şartları göz önünde bulundurularak günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatleri ile öğle dinlenme süreleri merkezde üst yöneticiler, taşrada mülki amirler tarafından farklı olarak belirlenmesi sağlanacaktır.

Ayrıca memurların verdiği hizmetin özelliklerine göre, çalışma süreleri ile işyerlerine bağlı olmadan çalışabilmelerine imkân sağlanmaktadır.

Özürlüler için getirilen düzenleme olumlu bulunmakla birlikte memurların yer ve zamandan bağımsız olarak çalıştırılabilmesine imkân tanıyan ve kamuda esnek istihdam sisteminin yerleşmesini sağlayacak olan maddeyi doğru bulmuyoruz.

**Tasarı'nın 108 inci maddesi ile** Esnek çalışma süreleri, hamile kadınlara ve özürlülere gece nöbeti ve gece vardiyası 657 Sayılı Kanunun 101. maddesi değiştirilmektedir. Mevcut uygulamada, günün 24 saati devamlılık gösteren hizmetlerde çalışan memurların çalışma saat ve şekillerinin belirlenmesi için Devlet Personel Başkanlığı'nın muvafakat vermesi gerekmektedir. Tasarıda bu zorunluluk kaldırılıyor ve yetki yalnızca kuruma bırakılıyor.

Hamile kadınlara, hamileliklerinin yirmi dördüncü haftası ile doğumdan sonraki bir yıl arasında gece nöbeti ve gece vardiyası verilemeyeceği hükme bağlanıyor. Ayrıca özürlülerin de isteği halinde gece nöbeti ve gece vardiyasından muaf tutulacağı hükme bağlanıyor.

Bu maddenin hamile kadınların gece nöbetini düzenleyen hükümleri doğru bir düzenlemedir. Ancak esnek çalışmanın bir parçası olarak, çalışma saat ve şekillerinin kurumlar tarafından belirlenmesini öngören hükümler madde metninden çıkarılmalı ve günün 24 saati devamlılık gösteren hizmetlerde çalışan memurların çalışma saat ve şekilleri Devlet Personel Başkanlığı'nın muvafakati ile belirlenmeye devam etmelidir.

**Tasarı'nın 116 ncı maddesi ile** Disiplin uygulaması 657 Sayılı Kanunun disiplin cezalarının uygulanmasını düzenleyen 132. maddesinde değişikliğe gidilmektedir. Buna göre aylıktan kesme ve kademe ilerlemesi durdurma cezası alanlar yeniden tanımlanmakta, bu cezaları alanların Bakanlar Kurulu Kararı ile

atamaları yapılan unvanlara getirilemeyecekleri hükmü kanun maddesinden çıkarılmaktadır. Bu düzenlemeleri yerinde bulmuyoruz. " Aylıktan kesme " ve " kademe ilerlemesini durdurma" cezalarını alanların vali, müsteşar, büyükelçi gibi üst düzey görevlere atanamayacaklarına ilişkin mevcut hüküm kaldırılmakta, yapılan değişiklikle bu yasaklar aylıktan kesme cezasında 5 yıl, kademe ilerlemesini durdurma cezasında 10 yıl ile sınırlandırılmaktadır. Böylelikle gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenleyen, ticaret yapan veya devlete memurlarına yasaklanan kazanç getirici faaliyetlerde bulunan, görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapan, diplomatik statüsünden yararlanmak suretiyle yurt dışında ödeme kabiliyetinin üstünde borçlanan, mal bildiriminde bulunmayan, yasaklanan bilgileri açıklayan, herhangi bir siyasi parti yararına veya zararına fiilen faaliyette bulunan, devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzerlerini özel menfaat sağlamak için kullanan memurlar bu düzenlemeyle daire başkanı ve üzeri görevlere, vali ve büyükelçilik kadrolarına atanabilecektir.

**4- Vakıflar ve Kalkınma bankaları ile SPK ve BDDK'nın İstanbul'a taşınması ve bankacılıkla ilgili düzenlemeler**

SPK, BDDK, Türkiye Kalkınma Bankası gibi kurumların taşınmasının hiçbir ekonomik gerekçesi bulunmamaktadır. SPK ve BDDK'nın İstanbul'da faaliyet göstermesi durumunda faaliyetlerinde bir etkinlik artışı veya maliyet azalışı gerçekleşmeyecektir. İstanbul'un finans başkenti olması için bir coğrafi bölgeye bankaların ve finansal kuruluşlarının taşınması gerekmemektedir. Dünyada böyle bir uygulama yoktur. Özellikle yıllardır tartışılan ve bu tasarı çerçevesinde de gündeme gelen, ayrıca Alt Komsiyon'un tasarıyla birleştirilmesini tavsiye ettiği kanun teklifleri arasında 56. sırada bulunan teklifte de yer alan Merkez Bankasının İstanbul'a taşınmasına ilişkin tartışmalar dikkate alınınca bütün bu taşınma kararlarının ekonomik veya kurumsal etkinlikle bir ilgisinin olmadığı, bunun bir siyasi karar olduğu açıkça görülmektedir. Başbakan yardımcısı sayın Ali Babacan'ın komisyon görüşmeleri sırasında, sorduğumuz "Merkez Bankası'nın taşınmasının sonradan tasarıya eklenip eklenmeyeceğine" ilişkin sorumuza, şimdilik düşünmüyoruz demesi bu kanaatimizi güçlendirmektedir.

AKP Hükümetinin bütün iş ve kararlarında örnek aldığı ABD'deki benzer kurumlara baktığımızda tam tersi bir durum söz konusudur. SPK'nın benzeri olan Securities Exchange Commission (SEC), TMSF benzeri olan Federal Deposit Insurance Corporation (FDIC), Merkez Bankası Federal Reserve Board (FED) gibi kuruluşların hiçbirisi ABD'nin ve dünyanın finans merkezi olan New York'ta değildir. Ayrıca, IMF ve Dünya Bankası grubu kuruluşları da New York'ta değildir. Tüm bu kuruluşlar ABD'nin başkenti olan Washington DC'dedir.

Dolayısıyla, finans merkezi olmak için bütün kuruluşların başkentte olması gerektiği bir kandırmadan ibarettir, siyasi bir kararın üstünü örtme çabasıdır.

AKP Hükümeti kuruluşundan itibaren görüş aldığı, bugün İstanbul'u finans başkenti yapma iddiasının ardında yatan ve Büyük Ortadoğu projesinde de ortak olduğu ABD'nin yolunu takip etmemekte, ancak Türkiye'yi bölünmeye götürecek ve "Yeni Osmanlı Federal Devleti"nin temelini atmaya yönelik çabalarının bir sonucu olarak bu tasarıya finansal kuruluşları eklemektedir.

Özellikle daha önce İstanbul'a taşınması kararlaştırılan Ziraat Bankası ve Halkbank'ın şimdiye kadar hiçbir şey yapılmayan Ataşehir'de arsa almış olmasının anlaşılabilir tarafı yoktur. Hükümetin zorlamasıyla Ziraat Bankası 211.5 milyon TL, Halkbank da 223.5 milyon TL ödeyerek arsa almışlardır. Bu finans merkezi projesinin gerçekleşmemesi durumunda bu iki banka TOKİ'ye kaynak aktarmış olacaklar ve arsaları da ellerinden çıkarmak zorunda kalacaklardır. Özellikle her iki bankayı da Hükümetin özelleştirmeyi planladığı dikkate alındığında bu bankaların aceleyle İstanbul'a taşınmasının kararlaştırılması ve arsa satın almalarının mantığı anlaşılamamıştır. İstanbul zirai faaliyetlerin yoğun olduğu bir şehir değildir. Eğer faaliyet konusuna göre taşınılacaksa, örneğin Ziraat Bankası'nın Urfa'ya veya Konya'ya, Halkbank'ın da Kayseri'ye veya Gaziantep'e taşınması gerekir. Ayrıca, faaliyet alanı ve konusuna göre kurumların İstanbul'a taşınmasının doğru bulunması durumunda, bu kurumları tamamlayan Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Hazine Müsteşarlığı da taşınmalıdır. Çünkü ihracatın büyük bir kısmı İstanbul'dan yapılmaktadır ve finansal kuruluşların nerdeyse tamamı İstanbul'a taşınacağından Hazine'nin de Ankara'da bir işi kalmayacaktır.

Öte yandan, İstanbul'da faaliyette bulunan bütün bankalar ve finansal kuruluşlar Levent-Maslak hattında yerleşik bulunmaktadır. İstanbul'un finans merkezi olma projesinin bir an için coğrafi bir boyutu olduğunu kabul etsek bile, bu yerin Ataşehir olmasının da makul bir gerekçesi yoktur. Çünkü bizzat Başbakan Erdoğan'ın talimatıyla, İstanbul Finans Merkezi projesi için yer belirleme çalışmalarını yürütmek İstanbul Vali Yardımcısı Vedat Müftüoğlu'nun başkanlığında oluşturulan Çalışma Grubu da bu konuda önemli tespitlerde bulunmuştur.

Çalışma Grubu'nun raporunda Ataşehir'de kurulması planlanan İstanbul Finans Merkezi için en uygun bölgenin Levent-Maslak hattı olduğu belirtilmiştir. Ataşehir'de İFM için sıfırdan başlanacağı, sınırlı toprak bütünlüğüne sahip olduğu ve yeterli kültürel, eğitim, sağlık ve ulaşım olanaklarına sahip olmadığı belirtilen raporda, Maslak seçeneğinde olanakların zaten büyük ölçüde hem mevcut olduğu hem de gelişme kabiliyetine sahip olduğu söylenmektedir. Ataşehir'le ilgili değerlendirmelerde, İFM için 300 bin metrekare alan tahsis edildiği, bu alanın ancak finans sektörünün kamu bölümüne ayrılabileceği belirtildi. İMKB ve Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB) gibi kuruluşların Maslak- Büyükdere ekseninde gelişerek yer aldığı anlatılan raporda, Ataşehir'in Finans Merkezi olması durumunda, Ataşehir ve Maslak olmak üzere, çift lokasyonlu bir tablonun ortaya çıkacağı ve başta ulaşım olmak üzere ciddi sorunlar yaratacağı vurgulandı.

Tüm yukarda belirtilen hususlar dikkate alındığında finansal kuruluşların İstanbul'a taşınması kararının siyasi bir karar olduğu, ekonomik veya mali herhangi bir makul gerekçesi olmadığı ortaya çıkmaktadır. Bu AKP'nin taşeronluğunu yaptığı Büyük Ortadoğu Projesinin ve Türkiye'yi bölünmeye götürme tehlikesi taşıyan sözde açılım politikasının bir uzantısı olan İstanbul'u başkent yapma projesinin bir parçasıdır.

**Tasarı'nın 99 uncu maddesi** ile, Türkiye Vakıflar Bankası Anonim Ortaklığı Kanununda değişiklik yapılarak, banka bir taraftan ihale ve KİT mevzuatı dışında bırakılırken, öbür taraftan "şubelerinin kamu bankası şubesi niteliğinde olup, kamu kuruluşlarına ait paralar da yatırılabilir" hükmü getirilmesi tezat teşkil etmektedir. Kanun gücüyle kamu bankası şubesi olma niteliği verilmekte ve haksız rekabete yol açılmaktadır. Bir taraftan kamu bankası olma özelliği istenirken, 100. maddeyle kamu bankalarının uymaları gereken yükümlülükten kaçınılması ise ayrı bir tezat konusudur.

**Tasarı'nın 145 inci maddesi** ile, Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş.'nin merkezinin ana sözleşme ile belirlenmesi yani İstanbul'a taşınması düzenlenmektedir. Bankanın faaliyet alanı itibarıyla taşınmasına, hele hele İstanbul'a taşınmasına gerek yoktur. Adında kalkınma olan ve amacı "Bankanın amacı; Türkiye'nin kalkınması için, anonim şirket statüsündeki teşebbüslere kârlılık ve verimlilik anlayışı içinde kredi vermek, iştirak etmek suretiyle finansman ve işletme desteği sağlamak, yurtiçi ve yurtdışı tasarrufları kalkınmaya dönük yatırımlara yöneltmek, sermaye piyasasının gelişmesine katkıda bulunmak, yurtiçi, yurtdışı ve uluslararası ortak yatırımları finanse etmek ve her türlü kalkınma ve yatırım bankacılığı işlevlerini yapmak" olan bir kalkınma ve yatırım bankasının İstanbul'a taşınmasının da gerekçesi anlaşılamamıştır.

**Tasarı'nın 151 inci maddesi** ile, BDDK'nın İstanbul'a taşınması düzenlenmektedir. Bir düzenleme ve denetim kurumu olan BDDK'nın İstanbul'a taşınmasının da makul bir gerekçesi yoktur. Denetleme kurumunun denetlenen birimlere uzak olması bir temel prensiptir. Etkinlik açısından da bir katkısı olmayacağı açıktır.

**Tasarı'nın 152 nci maddesi** ile; 151. maddeye bağlı olarak, yetkili mahkemelerin İstanbul mahkemeleri olmasını belirleyen bu maddenin de metinden çıkarılması gerekmektedir.

**Tasarı'nın 156 ncı maddesi** ile, Sermaye Piyasası Kurumu'nun İstanbul'a taşınması düzenlenmektedir. Sermaye Piyasası Kurumu bir düzenleme ve denetleme kurumudur. Düzenleme ve denetleme faaliyetlerinin icrası için kurumun İstanbul'da olmasının ekonomik veya kurumsal gerekçesi yoktur. Ayrıca, denetleyici kurumların denetlenen birimlerden uzak olması da denetleme işinin doğası gereğidir. AKP iktidarının örnek aldığı batı ülkelerinde de böyle bir uygulama yoktur. ABD'de aynı

fonksiyonu yerine getiren Securities Exchange Commission'un (SEC) merkezi de New York'ta değil, başkent olan Washington DC'dedir. Yani SPK'nın taşınmasının da makul bir gerekçesi yoktur.

**5- Tasarıda yer alan diğer bazı maddeler**

**Tasarı'nın 85 inci maddesi** ile; Mükelleflerin işyerine vergi levhası asma zorunluluğu kaldırılmaktadır. Bu düzenlemenin sebebi anlaşılamamıştır. Levha asma zorunluluğunun kaldırılması gerekir.

**Tasarı'nın 86 ıncı maddesi** ile; Kamu kurumlarında sözleşmeleri olarak çalıştırılan personel ile imzalanan kağıtlar damga vergisinden istisna edilmektedir. 4-C kapsamındaki çalışanların da istisna kapsamına alınması yerinde olacaktır.

**Tasarı'nın 88 inci maddesi** ile, KDV Kanununda deniz taşıma araçları ile yüzer tesis ve araçların imar ve inşası ile ilgili yapılacak teslim ve hizmetler maddede mevcut diğer şartlara bağlı kalınmaksızın istisna kapsamına alınmaktadır.

**Tasarı'nın 89 uncu maddesi** ile; Milli Eğitim Bakanlığına yapılacak bilgisayar ve donanım bağışları ile ilgili istisna süresi ile dahilde İşleme Rejimi ile ilgili KDV istisnasına ilişkin süre 31.12.2015 tarihine uzatılmaktadır. Jokeylere ilişkin gelir vergisinde öngörülen vergileme rejiminin süresi de 31.12.2015 tarihine uzatılmaktadır.

**Tasarı'nın 90, 91 ve 92 nci maddeleri** ile özel tüketim vergisinde düzenlemeler yapılmaktadır. Danıştay Dava Dairelerinin Tüketici Dernekleri tarafından yeniden değerleme oranının % 2,2 olmasına karşın Bakanlar Kurulu Kararı ile Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli I sayılı listede yer alan ürünlerden alınan maktu vergi tutarlarının % 10'un üzerinde artmasının iptali için açılan davada vermiş olduğu 2010/52 esas sayılı yürütmeyi durdurma kararına göre 2009 ve 2010 yılında haksız tahsil edilen ÖTV'lerin durumu düzeltilmeye çalışmaktadır. Hükümet yargı kararlarını by-pas etmek için ÖTV Kanununa ekli listeleri bu tasarı ile yeniden düzenlemektedir.

Danıştay kararının gerekçesinde yer alan "Anayasanın 73 üncü maddesinin 4 üncü fıkrasının gerekçesinde, Bakanlar Kuruluna verilen yetkinin; vergi yükünün muaflık ve istisnaların reel olarak zamanla düşmesini engellemek üzere verildiği ve amaç kanunda gösterilen unsur içinde kalması gerektiğidir." ibaresidir. Bu ibare ile hükümetin vergi oranlarını düzenlerken hukuk devleti ilkelerini çiğnediği anlaşılmaktadır. Hükümet ÖTV'de Danıştay'ın bu kararını bu Kanunla by-pas edebilecektir. Ancak aynı kararın bir uzantısı olarak harçlar ve damga vergisi başta olmak üzere Bakanlar Kurulu Kararı doğrultusunda arttırılan bütün vergilerde benzer durum ortaya çıkacaktır.

**Tasarının 135 inci maddesi** ile, 3996 sayılı kanunun dördüncü fıkrası gereğince Yüksek Planlama Kurulu tarafından kuruma verilen imzalama izni yetkisi bir anlamda ortadan kaldırılmaktadır. Yapılan değişiklikle bütün yetkiler ilgili kurumun bakanının onayına bırakılmaktadır. Kanunun mevcut halinde sözleşme imzası için YPK'nın onayı gerekirken ilgili bakanının onayı ile sözleşmeler imzalanacaktır. YPK verdiği izin çerçevesinde işlerin yapılıp yapılmadığını kontrol edemeyecektir. YPK üyelerinden herhangi biri kendi alanı veya konusuna giren bir alana ilişkin hususların uygulamalardan nasıl etkilendiği veya etkileneceği konusunda bilgi sahibi olamayacaktır.

Yapılan değişikliğin zaman tasarrufu açısından değerlendirilmesi makul bir gerekçe olarak kabul edilemez. Daha önceleri de başka kurullarda kurula üye AKP'li bakanlar kurul üyesi olmalarına rağmen kararları imzalamaktan kaçınmışlardır. Kurul üyeliğinden ayrılmak zorunda kalmışlardır. Bu durum, AKP Hükümetlerinde bu tür projelerde anlaşmazlıkların olduğunu açık bir şekilde göstermektedir. Bu düzenleme ile yetkiyi veren kurul üyesinin yetkinin nasıl kullanıldığını izlemesi engellenmiş olacaktır.

**Tasarı'nın 136 ncı maddesi** ile 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun yapılan değişiklikle yıllık yatırım programındaki usul ve esaslardan vazgeçilmek istenmektedir. Bunun anlamı, aklına geldiği zaman geldiği gibi davranma arzusudur. Maddeye eklenen fıkra ile idare tarafından talep garantisi verilebileceği ifade edilmektedir. YPK'nın haberi olmadan böyle bir yükümlülüğü üstlenmesi uygun değildir.

**Tasarı'nın 137 nci maddesi ile** 4734 sayılı kanunun 12 maddesine yapılan ekleme ile Kamu İhale Kanunu kapsamı dışına çıkılmaktadır. AKP Hükümeti kanundan kaçmanın yolunu bulmakta ve kurallardan kaçınmanın hilesini kanun yoluyla bir kez daha elde etmiş olmaktadır.

**Tasarı'nın 138 inci maddesi ile** kulanım bedeli ve hasılat payı alımından vazgeçilirken A.Ş statüsünde olan kurumların haklarını kanun ile gasp edilmektedir.

**Tasarı'nın 139 uncu maddesi ile** 8 maddede yapılan değişiklikleri ihtiva edecek esas ve usuller için gerekli yönetmeliği DPT'nin bir ay içinde çıkarması öngörülmektedir.

**Tasarı'nın 140 ıncı maddesi ile** 474 sayılı kanunun 1. maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılmaktadır. Daha önce açmaya ve değiştirmeye ve bunlara ilişkin uygulama esaslarının belirlenmesi yetkisi bakanlar kurulunda iken, yapılan değişiklik ile uygulamaya ilişkin esaslar bakanlar kurulu yetkisi dışına çıkarılmaktadır.

**Tasarı'nın 141 inci maddesi ile** 4458 sayılı Gümrük Kanununun mülga 244. maddesi ihya edilmektedir. Maddede yer alan "yükümlü veya ceza muhatabı

tarafından, söz konusu eksiklik veya aykırılıkların kanun hükümlerine yeterince nüfuz edememekten veya kanun hükümlerini yanlış yorumlamaktan kaynaklandığının veya yargı kararları ile idarenin ihtilaf konusu olayda görüş farklılığının olduğunun ileri sürülmesi durumunda, idare bu maddede yer alan hükümler çerçevesinde yükümlüler veya cezanın muhatabı ile uzlaşabilir." hükmü çok geniş bir uzlaşma imkanı getirmektedir. Uzun süredir bekleyen ve tartışmalı olan bazı vergi alacakları da bu yolla affedilecektir. Konunun muhatapları açısından bu maddenin uygulamaya geçirilmesi olumlu gibi görülmekle beraber vatandaşların ödeme yükümlülüklerini yerine getirmekten kaçınmalarına neden olabilecektir. Tasarının madde gerekçesinde; uzlaşma, idare ile yükümlüler arasında ortaya çıkan itilafların yargı yoluna başvurmadan, görüşme yoluyla çözülmesini öngören bir müessese olarak tanımlanmaktadır. Ancak, uzlaşmanın gerçekleşmesi için gerekli altyapının da önceden hazırlanması gerekir. Bu nedenle uzlaşmanın yapılabilmesi için uzlaşma müessesesinin altyapısı için gerekli olan hususlar yerine getirilmelidir. Maliye Bakanlığı'nda bu müessesenin çalışmasının nedeni, bu konuda var olan alt yapı ve birikimdir. Bu husus Tasarı da yeterince dikkate alınmamıştır.

Müsteşarlık tarafından hazırlanan bilgi notunda dava konusu edilen ve aynı zamanda yapılandırma kapsamına giren amme alacağı toplamının 1.8 milyar TL. olduğu, bunun 672 milyon TL.'lık kısmının alacak aslını teşkil ettiği ifade edilmektedir. Müsteşarlığın ilama yönelik borç ödemeleri için 2008 yılında 5.8 milyon TL. ayrıldığı görülmektedir. Ancak, bir önceki yıla göre meydana gelen yüzde 123'lük artışın nedeni anlaşılamamıştır.

**Tasarı'nın 142 nci maddesi ile** 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanuna geçici madde eklenmektedir. Eklenen geçici madde ile ajansların personel harcamalarının gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin yüzde 15'ini aşamayacağı hükmünün 2013 bütçe yılına kadar uygulanmaması hükmü getirilmektedir. Kanunun hazırlanması sırasındaki öngörülere ve gerekçelere ulaşmada mevcut AKP Hükümetinin ne kadar yetersiz kaldığı açıkça görülmektedir. Ayrıca, Tasarıda Kanunun mevcut hükmünün yerine getirilmemesi veya getirilememesinden kaynaklanan sorumluluk konusunda hiçbir ifadeye yer verilmemektedir. Buna ilave olarak 2013 bütçesi ile Kanun Hükümlerinin nasıl yerine getirileceğine dair bir hüküm de tasarıda yer almamaktadır. Personel harcamalarının tıkanması ise izlenen personel politikası konusunun rasyonel olup olmadığı konusunda şüphe uyandırmaktadır.

**Tasarı'nın 143 üncü maddesi ile** 5664 sayılı kanunun 4. maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna eklenen cümle ile EGYO tarafından ödenen kar paylarının da bu kuruluşun yükümlülüğünü aşan kısmının Hazine tarafından yapılacak incelemeler sonunda ödeneceği anlaşılmaktadır. Konunun Hükmet tarafından gündeme getirilip bir övünç vesilesi yapıldığı izlenmekle birlikte sonuçlandırılmakta güçlük çekildiği görülmektedir. Bu düzenlemenin de mevzuat değişikliği olması gerektiği düşünülmektedir.

**Tasarının 167 ve 168 inci maddeler:** 168 inci madde de yer alan Geçici Madde 8'de Sosyal Güvenlik Kurumunda Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru kadrosunda çalışanlardan altı ay içinde açılacak yeterlik sınavında başarılı olanların Sosyal Güvenlik kadrolarına atanacağı öngörülmektedir.

Sosyal Güvenlik Kurumunda sayıları 700'ü bulan söz konusu kontrol memurları 2005 yılı Nisan ayında yapılan yeterlilik sınavı ve mülakatı ile atanmış olup 1.7.2005 tarihinden bu yana Sosyal Güvenlik Kurumunda denetim, teftiş ve yoklama görevlerini yapmaktadırlar. Sosyal Güvenlik kontrol memurlarının bu konumları nedeniyle tekrar bir yeterlilik sınavına katılmadan doğrudan denetmenlik kadrolarına atanmaları daha uygun olacaktır.

**Tasarı'nın 170 inci maddesi** ile; İl özel idarelerinin sürekli işçi kadrolarında çalışan ihtiyaç fazlası işçilerin, Karayolları Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatındaki sürekli işçi kadrolarına, belediyelerin (bağlı kuruluşları hariç) sürekli işçi kadrolarında çalışan ihtiyaç fazlası işçilerin ise, Milli Eğitim Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatındaki sürekli işçi kadroları ile sürekli işçi norm kadro dâhilinde olmak üzere ihtiyacı bulunan mahalli idarelere atanması öngörülmektedir.

İhtiyaç fazlası işçilerin tespitini yapmak üzere vali veya görevlendireceği vali yardımcısının başkanlığında, il emniyet müdürü, defterdar, il milli eğitim müdürü, Türkiye İş Kurumu il müdürü, Karayolları Genel Müdürlüğü bölge müdürü, il mahalli idareler müdürü ve işçi devreden işyerinde toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkili işçi sendikası temsilcisinden oluşan bir komisyon kurulmaktadır.

Bu düzenleme onbinlerce belediye işçisi açısından ciddi sorunlar yaratacaktır. "İhtiyaç fazlası" tanımlamasının hangi kriterlere dayandırılacağının belirsiz olması, kişilerin rızası dışında bu düzenlemenin hayata geçirilmeye çalışılması, kişi hak ve özgürlüklerinin ihlali anlamına gelmektedir.

Aynı zamanda ataması tekemmül ettirilen işçiler, çalıştıkları kurumlarınca atama emirlerinin tebliğini izleyen günden itibaren beş iş günü içinde yeni görevlerine başlamak zorundadırlar. Bu süre içinde yeni kurumunda işe başlamayan işçilerin atamaları iptal edilmektedir. İnsanlık dışı bu uygulamanın, işçileri yıldırmak ve istifaya zorlamak anlamına geldiği açıktır.

Bu kapsamda işçi nakleden mahalli idarelerin nakil sonrasında oluşan işçi sayısında beş yıl süreyle artış yapılamaması, buna karşı hizmet alımı yoluna gidebilmesi, taşeronlaşmanın yaygınlaştırılması amacını taşımaktadır. Kadrolu çalışanlar, sürgün edilecek, yerine taşeronlar sokulacaktır.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün kapatılmasından sonra burada çalışan işçiler İl Özel İdareleri ve belediyelere dağıtılmışlardır. Bu işçiler meslek sahibi işçilerdir. Bu işçilerin "ihtiyaç fazlası" sayılarak doğru değildir.

**Tasarı'nın 171 inci maddesi** ile bazı mahalli idarelere 2004 yılında yapılan uzlaşma yasasından yararlanma imkanı verilmektedir. Bu düzenleme daha çok Ankara Büyükşehir Belediyesi için yapılmaktadır. Bu konuda komisyonumuz yeterince bilgilendirilmemmiştir.

**Tasarı'nın 173 üncü maddesi** ile 09/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna madde ilave edilmesi öngörülmektedir. Böylece ihracata yönelik devlet yardımları kapsamında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu ile ilgili yetki ve görevler ile her türlü işlemlerin Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yürütülmesine ilişkin olarak daimi bir düzenleme yapılmış olmaktadır. Hazine Müsteşarlığının yetkileri elinden alınmaktadır. Ayrıca, Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın, Destekleme Fiyat ve İstikrar Fonundan ihracata yönelik devlet yardımları kapsamında yapılan ödemelere ilişkin iş ve işlemleri, bağlı kuruluşları olan İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi/Türkiye İhracatçılar Meclisi/İhracatçı Birlikleri; Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ve görevlendireceği ilgili diğer kurum ve kuruluşlar vasıtasıyla da gerçekleştirebilmesine imkan sağlanmaktadır. Belirtilen değişiklikle uygulamaya hız kazandırılmış ve kontrol uygulayıcı kuruma devredilmiş gibi gözükmesine rağmen yetkilerin başka kurumlara devredilmesinin mevzuata uygun olup olmadığı tartışmaya açıktır. Bahsedilen kurumların tamamı 5018 sayılı kanuna tabi kurumları değildir.

**175 ve 176 ncı maddeler** ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda önemli düzenlemeler yapılmaktadır. 175 inci madde ile 2547 sayılı Kanunun 44 üncü maddesini başlığı ile birlikte değiştirmektedir. Yürürlükte 2547 Sayılı Kanunun 44 üncü maddesi üniversite de öğrenim gören öğrencilerin eğitim süreleri ve mezun olabilmek şartlarıyla ilgilidir. 175 inci maddesindeki düzenleme ile 2547 sayılı Kanunun 44 üncü maddesi tamamen değiştirilmektedir. (c ) bendi ile bir öğrencinin başarılı olabilmesi için hangi programı kaç yıl içinde bitirmesi gerektiği belirtilmektedir.

176 ncı madde ile, şu an yürürlükte olan 2547 sayılı kanunun 46 ncı maddesi ile üniversite öğrencilerinin ödeyeceği katkı kredileri belirlenmektedir.

2547 Sayılı Kanunun 46. maddesine göre; Hazırlık sınıfı veya yabancı dil geliştirme programı hariç olmak üzere, 2 yıllık önlisans ve 4, 5, 6 yıllık lisans öğreniminden bu süreler sonunda mezun olamayan öğrenciler, Öğrenci katkısını birinci yıl için % 50, müteakip yıllar için % 100 fazlasıyla ödemektedir. Lisans düzeyinde ikinci bir yükseköğretim yapan öğrencilerden de öğrenci katkısı % 100 fazlasıyla alınmaktadır.

Bu tasarının 176 ncı maddesi ile 2547 sayılı kanunun 46. maddesi madde başlığı ile birlikte yeniden düzenlenmektedir. (c) fıkrası ile her bir ders için kredi başına ödenecek katkı payı veya öğrenim ücreti tutarları belirlenmektedir. (ç) fıkrası ile Tasarının 175 inci maddesinin ( c) fıkrasına atıfta bulunularak, bir öğrenci okulunu uzatmamış olsa bile bir derse üçüncü defa kayıt yaptırması halinde (yani birinci sınıfta başarısız olduğu bir dersi üçüncü sınıfta tekrar aldığı zaman) dersin alınacağı dönem için belirlenen kredi başına ödenecek katkı payı veya öğrenim ücretini yüzde 50, dördüncü defa kayıt yaptırılması halinde yüzde yüz, beşinci veya daha fazla defa kayıt yaptırılması halinde ise yüzde üç yüz artırmaktadır.

Tasarının 176 ncı maddesinin ( d ) fıkrası ile, 175 inci maddenin ( c ) fıkrasına atıfta bulunularak (Öğrencinin başarılı olması için hangi programı kaç yılda bitirmesi gerektiği) bu süreler içinde öğrenimini tamamlayamayan öğrencilerin her bir ilave ders için kredi başına ödenecek öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretini; birinci kayıt yaptırmada yüzde yüz, ikinci defa kayıt yaptırılması halinde yüzde iki yüz, üçüncü defa kayıt yaptırılması halinde yüzde üç yüz, dördüncü ve daha fazla defa kayıt yaptırılması halinde ise yüzde dört yüz oranında artırmaktadır.

Tasarının 176 ncı maddesinin (e ) fıkrası ile tasarının 175 maddesinin ( c) fıkrasına göre anılan sürede süreler içinde yandal veya çift anadal öğreniminin süresi içinde tamamlanamaması ve ilave ders alınması halinde, her bir ders için kredi başına ödenecek öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti; dersin alınacağı dönem için (c) fıkrasına göre hesaplanan kredi başına katkı payı veya öğrenim ücretinin yüzde yüzü; ikinci defa kayıt yaptırılması halinde yüzde iki yüzü, üç ve daha fazla defa kayıt yaptırılması halinde ise yüzde üç yüzü oranında artırılmaktadır.

Tasarının 176 ncı maddesinin ( f) fıkrasında, lisansüstü öğrenimini tasarının 175 inci maddesinin ( c) fıkrasında belirtilen sürede bitiremeyen öğrencilerin tez aşamasında ödenecek öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti, lisansüstü öğrenim için belirlenen dönemlik katkı payı veya öğrenim ücreti birinci kayıt yaptırmada yüzde yüz, ikinci defa kayıt yaptırılması halinde yüzde iki yüz, üçüncü defa kayıt yaptırılması halinde yüzde üç yüz, dördüncü ve daha fazla defa kayıt yaptırılması halinde ise yüzde dört yüz oranında artırmaktadır.

2547 sayılı Yükseköğretim kanununda çok kapsamlı ve köklü değişiklikler içeren bu düzenlemelerin bir kısmına katılmak mümkün değildir. Ayrıca böylesine önemli düzenlemelerin torba tasarı ile değil temel veya teşkilat kanunları ile yapılması gerekir.

**Tasarı'nın 178 inci maddesi** ile 4706 Sayılı Hazineye ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanuna eklenen Geçici Madde 13 ile; 4325 ve 5084 Sayılı Kanunlara göre üzerlerinde yatırım yapılmak amacıyla gerçek ve tüzel kişilere bedelsiz olarak devredilen taşınmazların tapu kütüklerine konulan şerhlerin terkin edileceği

öngörülmektedir. Şerhin terkini için yatırımın en az yüzde yirmibeşinin yapılmış olması şartı getirilmektedir.

Geçici Madde 13'ün üçüncü fıkrasındaki; bu düzenlemelerden yararlanma talebinde bulunmayan ancak taahhüt ettiği yatırımın en az yüzde yirmibeşi kadar asgari yatırım yapmış olan yatırımcılara 49 yıl süreli irtifak hakkı tesisi veya kullanma izni imkanı getirilmesini doğru bulmuyoruz.

**Tasarı'nın 179 uncu maddesi** ile 4733 Sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 8 inci maddesinde yapılan düzenleme ile, tütün üreticilerini ve tütün alım ve satımı yapanları olumsuz yönde etkileyecek düzenlemeler yapılmaktadır. Türkiye genelinde sigara kaçakçılığını öneleyemeyen ve yurt sathında etkili denetimini gerçekleştiremeyen kurumun tasarıdaki bu değişiklikten ziyade sigara kaçakçılığını önleyici idari tedbirlere önem vermesi gerekir.

**Tasarı'nın 187 nci maddesi ile** 540 sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Kanunu Hükmünde Kararnamenin ek 2 nci maddesinin 12. fıkrasında yer alan "rehberler hariç olmak üzere Merkezde her ne şekilde olursa olsun istihdam edilecek personel sayısı" ibaresinden sonra gelen "yüz" ibaresi "yüzyetmiş" olarak değiştirilmektedir. Bu sayının yükseltilmesinin ne kadar acil olup olmadığı ile bu tasarıda yer alıp almaması gerektiği tartışılabilir. Ancak, bütün bunların doğru olduğu bile kabul edilse, kısa bir süre önce ilgili kuruluşun bütçesi görüşülürken, bugün acil olduğu ifade edilen bu hususun ne kadar dile getirilip getirilmediğinin dikkate alınması gerekir. Bu husus, Hükümetin olayları nasıl değerlendirdiğini ve izlediğini göstermesi açısından önemlidir.

**Tasarı'nın 188 ve 189 uncu maddeleri ile** 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 18 ve 19 uncu maddelerinde değişiklik yapılmaktadır.

5902 sayılı kanunla Bayındırlık ve İskân Bakanlığına bağlı Afet İşleri Genel Müdürlüğü, İç İşleri Bakanlığına bağlı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü ve Başbakanlığa bağlı Acil Durum Genel Müdürlüğü kapatılarak bunların yerine afet ve acil yönetimdeki dağınık yapılanmanın giderilmesi amacıyla Başbakanlığa bağlı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı kurulmuştur. Bu kanunla İllerde ise Afet ve Acil durumlarla ilgili hizmetlerin yürütülmesi ve koordinasyonu için İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri kurulmuştur. Ancak daha önce 11 ilde kurulu bulunan Sivil savunma ve Arama ve Kurtarma birlik müdürlükleri, illerdeki il Afet ve Acil Durum müdürlüklerine bağlı olarak tek çatı altına alınmamış, bu birimlerin doğrudan valiye bağlı olarak ayrı bir müdürlük şeklinde devam etmesi şeklinde bir sistem oluşturulmuştur.

İl afet ve acil durumu müdürlükleri bütçe ve ödeneklerini belirleyememekte, il özel idare bütçeleri içerisinde il genel meclislerinin kararı ile oluşturulmaktadır. Temel

yetki ve imkânları olmayan bütçe ve mali yönetim içerisinde, sadece personelle ilgili harcamaların başkanlık bütçesinden karşılanacağı, tüketime yönelik mal ve malzeme alımları, yolluklar hizmet alımları, gayrı menkul bakımı ve onarımı giderleri, tedavi giderleri gibi birçok temel ödeneklerin nasıl ve hangi birim tarafından karşılanacağı belli olmadığı için mali acıdan zayıf bir yapı oluşturulmuştur.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, 1,5 yıl önce çıkarılan bu Kanunla oluşturulan teşkilat ve sistemle ilgili yaşanacak sorunlar konusunda uyarılar yapılmış ve muhalefet şerhinde de bu durum ifade edilmiştir. Nitekim sistemde yaşanan sorunlar nedeniyle Kanunun ilgili maddelerinde değişikliğe gidilmektedir.

Bu Tasarı ile yapılan değişikliklerde, Müdürlüklerin personel harcamaları ve personel ile ilgili diğer harcamalarının Başkanlık bütçesinden karşılanması, İl özel idarelerinin afet ve acil durumlar ile sivil savunmaya ilişkin hizmetler kapsamındaki yatırım projelerinden Başkanlıkça uygun görülenlere Başkanlık bütçesinden belirlenen tutarda yardım yapılabilmesi, Müdürlüklerin il dışı geçici görevlendirmesinin valiliklerin yanı sıra ihtiyaç duyulması halinde Başkanlıkça re'sen de yapılabilmesi, Sivil Savunma Müdürlüklerinin bulundukları ilin il afet ve acil durum müdürlüğünün bünyesinde ve il afet ve acil durum müdürlüğü emrinde görev yapmaları hususları düzenlenmektedir. Ancak, bu düzenlemeyle de ödenekler, harcamalar, yetkiler Başkanlık ile valilikler arasında birbirine geçmiş, daha da karmaşık bir yapı oluşmuştur.

**Tasarı'nın 199 uncu Maddesi** ile 2634 Sayılı Turizmi Teşvik Kanununa eklenen ek madde 5 ile; turizm yatırımı yapılmak amacıyla adlarına kamu taşınmazı tahsis edilenlerin, izne tabi işlemleri izinsiz olarak gerçekleştirmeleri ya da aykırı davranmaları halinde proje maliyet bedelleri üzerinden çok düşük bedeller ödenmek suretiyle ilgili bakanlıklarca işletmeciler aleyhine açılan davalardan vazgeçileceği veya dava açılması gerekenler için ise dava açılmayacağı ve tahsislerin devam edeceği öngörülmektedir. Bu düzenleme adeta bir af düzenlemesidir ve kabul etmek mümkün değildir.

**Tasarı'nın 206 ıncı Maddesi** ile 4207 Sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun 5 inci maddesinde değişiklikler yapılarak Belediyelerde olan idari para cezası verme yetkisi mahalli mülki amirlere verilmektedir. Bu düzenlemeyi kabul etmek mümkün değildir. Bu kanunda yer alan yasaklar Türkiye'nin her yerinde eşit ve adil uygulanamamakta iken, yasaklara azami özeni gösteren kişi ve işletmeler idari para cezası ve kapatma cezalarıyla daha da baskı altına alınacaklardır.

**Çerçeve 222 inci maddede yer alan Geçici Madde 1'de yapılan düzenleme** ile bu kanunun yayımlandığı tarihten önce meydana gelen trafik kazaları nedeniyle sunulan sağlık hizmet bedellerinin Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödenmesi

öngörülmektedir. Komisyondaki bazı madde ile ilgili görüşmeler sırasında yetkililer tarafından bu konuda bütçeye herhangi bir yük gelmeyeceği ifade edilmiş olmasına rağmen bu görüşün doğru olmadığı kanaatindeyiz. Bu madde ile ilgili bir düzenleyici etki analizi yapılmadığı gibi, Hazine Müsteşarlığınca sorularımıza karşılık aydınlatıcı bir bilgi verilememiştir. Ayrıca maddenin yeniden yazımına ihtiyaç bulunmaktadır.

**Tasarı'nın Geçici Madde 2'si ile** 5811 sayılı Kanundan yararlanmak üzere başvuruda bulunan ancak yurt dışında bulunan varlıklarını süresi içinde yerine getirmeyenlere, süresi içinde sermaye artırımında bulunmayanlara, tarh edilen vergileri vadesinde ödemeyenlere ek süre verilerek Kanundan yararlanma imkanı getirilmektedir.

**Tasarı'nın Geçici Madde 3'ü ile** Mecburi hizmet karşılığı yurt dışına gönderilenlerin öğrenim giderleri ile ilgili borçları yeniden yapılandırılmaktadır.

**Sonuç itibariyle;** Tasarı genel olarak desteklenmekle birlikte, usul yönünden ve yukarıda ifade edilen nedenlerle bazı maddelerine muhalefet ediyoruz.

**Prof.Dr. Münir KUTLUATA**
**Sakarya Milletvekili**

**Emin Haluk AYHAN**
**Denizli Milletvekili**

**Erkan AKÇAY**
**Manisa Milletvekili**

**Mustafa KALAYCI**
**Konya Milletvekili**

**Doç.Dr. Mehmet GÜNAL**
**Antalya Milletvekili**

## MUHALEFET ŞERHİ

Yasama faaliyetleri, anayasa ve iç tüzükle belirlenmiştir."Kaliteli yasa" yapma teknik ve usulü demokrasiler için vazgeçilmezdir. Muhalefetin emek ve meslek örgütlerinin görüşlerinin alınması, dokuz ilgili komisyonda görüşülmedi, raporları düzenlenmedi. Bu nedenle meclisin kaliteli yasa yapma imkanı dayatmacı bir anlayışla ortadan kaldırıldı.

Yasa teklif ve tasarıları ilgili komisyonlarından geçmeden,129 çerçeve madde, 50 alt madde,7 geçici maddeyle 186 maddeye çıkarıldı.Onu aşkın bakanlık, otuzu aşkın kuruluşu ilgilendiren düzenlemeler bir torbaya kondu. Torba kanun "tuzak kanun" mantığı ile ayrımcı bir yaklaşımla, AKP çoğunluk anlayışının bir tezahürü olarak hazırlandı.

Küresel kriz toplumun her kesimini 73 milyon yurttaşımızı etkiledi. Ancak; Krizden etkilenen çek mağdurları, kredi kartı borçluları, banka borçluları telefon borçları gibi birçok konu kapsam dışı bırakıldı.

Hükümet banka borçları konusunda bankaları koruyucu bir yaklaşıma girdi.

İdari ve adli para cezaları, alacak borç ilişkileri kapsam dışında bırakılırken, henüz kesinleşmemiş alacaklar kapsama alındı. Ödemesini yapamayan borçlular lehine bir düzenlemeye gidilmedi. Eşitliğe aykırı bu yaklaşım,ayrımcılığa dönüştü.

Vergisini, prim borçlarını zamanında ödeyen mükellef adeta cezalandırıldı, teşvik destek görmedi.

Öncelikle sigorta primleri ve vergi borçlarının "mali af/yapılandırma" anlayışı ile başlayan süreç yüzü aşkın madde eklenerek, yangından mal kaçırırcasına düzenlendi. Muhalefetin ilk 26 maddenin ayrı olarak görüşülmesi uzlaşma talepleri ret edildi.

Plan ve Bütçe Komisyonunda prim ve vergi borçları konusunda kimlerin borçlarının olduğu, kimin ne kadar yararlanacağı yönündeki taleplerimize tüm ısrarlarımıza rağmen; ilgili bakanlıkça cevap verilmedi.

12 Eylül referandumu sonucu kadınlara, özürlülere, diğer gruplara "pozitif ayrımcılık" yapılması gerekirken,"negatif ayrımcılık yapıldı" kazanımları budandı.

Yap İşlet Devret Modeli kapsamında hükümete sınırsız denetimsiz yetkiler tanınarak,80 milyar liralık işlem yapma ayrıcalığı tanındı.

İşçi, memur kazanımları budanarak, Belediye, Özel idare ve diğer kurumlar da çalışanların (174 bin kişi)iş güvenceleri yok edildi, çalışanların Emniyet ve Milli Eğitimin taşra kadrolarına sürülmesi yolu açıldı.4/C statüsü yaygınlaştırıldı, TEKEL işçilerinin uğradığı uygulamalara diğer alanlarda da yol açıldı.

İşçiler 5 iş günü içinde gönderildikleri kuruma gitmezse iş sözleşmeleri feshedilecek. Toplu sözleşme imkanı kaldırılıyor, sendikasız yaşam dayatılmakta, çalışma hayatından kaynaklanan tüm kazanılmış haklar ortadan kaldırılmaktadır.

İşçiye sürgün yolu açılırken, ailesi, eşi çocukları çalışmaları, okul durumları gözetilmemektedir.

Çırakların, stajyerlerin sosyal güvenlik hakları kısıtlanmaktadır.

Köy, mahalle muhtarları da sosyal güvenceden mahrum bırakılmaktadır.

82 bin korucunun sosyal güvenlik hakları kapsama alınmamış, güvenlik güçleriyle aynı görevi yapan, daha fazla çalışan koruculara hiçbir düzenleme yapılmamıştır.

Stajyer avukatlara kısmi bir güvenlik sağlanırken dahi, primlerin yine avukatların ödediği pul kaynağından karşılanması ayrı bir adaletsizlik konusudur.

Trafik kazalarında uluslar arası sözleşmeler yok sayılmış, acil tedavi kapsamı daraltılmış, hasta haklarına riayet edilmemiştir.

Silikozis hastalarına sınırlamalar getirildiği gibi, malulen emeklilikleri garantiye alınmamıştır.

İşsizlik fonuna el atılarak % 30 olan miktar % 50 ye çıkarıldı.

Üniversite öğrencilerine af getirilen maddeye" terör suçları hariç" ibaresi eklenerek, darbe sonrası "Sıkıyönetim Askeri mahkemeleri ve DGM" kararlarına meşruluk getirildi.AB uyum yasalarına aykırı olarak ayrımcılık yapıldı,düşünce suçları terör suçları arasında sayıldı.Kitap,makale yazanlar af kapsamı dışına alınırken,işkenceciler, yüz kızartıcı suç ve cinayet işleyenler kapsama alındı.

Özürlülere pozitif ayrımcılık uygulanacağına, kazanılmış haklarının kısıtlanması yoluna gidilmiş,8.5 milyon özürlüye hayal kırıklığı yaşatılmış, referandum meydanlarında ki vaatler havada kalmıştır.

Yap İşlet Devret modeli ile hükümet her türlü denetimi kaldırmış, şeffaf ihaleler yandaşlara verilir duruma getirilmiştir.Hazine arazilerin terkin,tescil yolu açılmıştır.

Kalkınma ajansları, hükümete bağlı birer büro durumuna getirilmiştir.

Yeni kadrolar ihdas edilerek, hükümet partizanca bir kadrolaşmanın koşullarını yaratmıştır.

Köprü geçiş ücretleri keyfi bir takdire bağlanmış, adeta Deli Dumrul yasaları çıkarılmıştır.

Siyasi partilere hazine yardımı yapılması yönündeki önergeler ret edilmiş, seçim adaleti ortadan kaldırılmış, mecliste grubu olan BDP' ye hazine yardımı engellenmiştir.

Torba kanun tasarısı yasalara aykırı olarak "tuzak yasa tasarısına" dönüştü.Açıkladığımız nedenlerle torba kanun tasarısına muhalifiz.

**Hasip KAPLAN**
**Şırnak milletvekili**

**Osman Özçelik**
**Siirt milletvekili**

## KARŞI OY YAZISI

Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, isminden de anlaşılacağı gibi birden çok konuları içermektedir.

Ekonomik krizin yarattığı sıkıntıdan dolayı borçlanan halkımız zaman zaman yükümlülüklerini yerine getirememiştir. Zaman ilerledikçe borçları ödenemez boyutlara ulaşmaktadır. Bu nedenle halkımız borçları ile ilgili bir yapılanma beklemektedir. Hükümet bu beklentiyi karşılayacak bir düzenleme yaparken farklı konuları da ekleyerek sorunsuz olarak tasarının kanunlaşmasını hedeflemiştir.

Dikkatleri borç yapılandırmasına çekerek, halkımızın yararına olmayacak, yaşamını zorlaştıracak konuların tartışılmasını önlemek amacını taşımaktadır. Kanun tasarısının "Alacakların Yeniden Yapılandırılması" bölümü ayrılarak ivedilikle çıkarılmalıdır. Diğer bölümler geri çekilmelidir.

Kaldı ki, kanun tasarısı Bakanlar Kurulu'nun 19/12/2005 tarihinde kararlaştırarak yürürlüğe konulan "Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik"te uyulması gereken kurallara uygun değildir. Hükümet kendi koyduğu kurallara kendi uymamaktadır.

Kanun yapma tekniğine aykırı olan bu tasarıya red oyu verdiğimi bilgilerinize arz ederim.

20.01.2011

Hasan MACİT
İstanbul Milletvekili

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

# BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU VE DİĞER BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

## BİRİNCİ KISIM

### Genel Hükümler

**Kapsam ve tanımlar**

**MADDE 1-** (1) Bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarında yer alan hükümleri;

a) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren;

1) 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

2) 2010 yılına ilişkin olarak 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

3) 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları,

b) 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce, 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu, mülga 11/2/1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, 10/6/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 18/1/1984 tarihli ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 23/5/1987 tarihli ve 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun gereğince verilen idari para cezaları,

c) Yukarıdaki bentler dışında kalan ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan; 7/3/1954 tarihli ve 6326 sayılı Petrol Kanununa istinaden alınan Devlet hissesi ve Devlet hakkı, mülga 22/6/1956 tarihli ve 6747 sayılı Şeker Kanununa istinaden alınan şeker fiyat farkı, mülga 10/9/1960 tarihli ve 79 sayılı Milli Korunma Suçlarının Affına, Milli Korunma Teşkilat, Sermaye ve Fon Hesaplarının Tasfiyesine ve Bazı Hükümler İhdasına Dair Kanuna istinaden alınan akaryakıt fiyat istikrar payı ve akaryakıt fiyat farkı, 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununa istinaden alınan Devlet hakkı ve özel idare payı ile madencilik fonu, 10/8/1993 tarihli ve 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye istinaden alınan kılavuzluk ve römorkörcülük hizmet payı ile adli ve idari para cezaları hariç olmak üzere, asli ve fer'i amme alacakları,

ç) 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Gümrük Müsteşarlığına bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, zamlar ve gecikme zammı alacakları,

d) Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarihe veya bu Kanunun ilgili hükümlerinde belirtilen sürelerin sonuna kadar tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan;

1) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin; sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

2) 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin isteğe bağlı sigorta primleri ve topluluk sigortası primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

3) Yaşlılık, emekli aylığı veya malullük aylığı bağlandıktan sonra 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık statüsü kapsamında sigortalı sayılmasını gerektirir nitelikte çalışması nedeniyle ilgili mevzuatına göre ödenmesi gereken 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin sosyal güvenlik destek primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

4) 30/6/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) bitirilmiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

5) 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup ilgili kanunları uyarınca uygulanan idari para cezaları ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

6) İlgili kanunları gereğince takip edilen 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin; damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı ile bunlara bağlı gecikme zammı alacakları,

e) İl özel idarelerinin, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan, idari para cezaları ve 3213 sayılı Kanuna istinaden alınan özel idare payı hariç, asli ve fer'i amme alacakları,

f) Belediyelerin;

1) 213 sayılı Kanun kapsamına giren ve 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, bunların dışında kalan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan, idari para cezaları ve 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun mükerrer 97 nci maddesinin (b) fıkrası gereğince belediyelere ödenmesi gereken paylar hariç, asli ve fer'i amme alacakları,

2) 2464 sayılı Kanunun 97 nci maddesine göre tahsili gereken ve vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan ücret alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları,

3) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamındaki belediyelerin su abonelerinden olan ve vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan su bedeli alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları,

g) 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dahil) alacakları,

ğ) Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan mallar ve kasa mevcudu ile işletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar ile kıymetli maden, kıymetli taşlar ve bunlardan mamûl ziynet eşyası beyanı,

h) Bu Kanunun ilgili bölümlerinde geçen diğer alacaklar,

hakkında uygulanır.

(2) Bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarında geçen;

a) Vergi tabiri, 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergi, resim, harç ve fon payı ile eğitime katkı payını,

b) Gümrük vergileri tabiri, ilgili mevzuat uyarınca eşyanın ithali veya ihracında uygulanan ve Gümrük Müsteşarlığına bağlı gümrük idarelerince takip ve tahsil edilen gümrük vergisi, diğer vergiler, eş etkili vergiler ve mali yüklerin tümünü,

c) TEFE/ÜFE aylık değişim oranları tabiri, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını,

ç) Beyanname tabiri, vergi tarhına esas olan beyanname ve bildirimleri,

ifade eder.

(3) Bu Kanunun Beşinci Kısmı bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılması ve yeni hükümleri ihdasına ilişkin hükümleri kapsar.

## İKİNCİ KISIM

## Maliye Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına, İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Bağlı Tahsil Dairelerince Takip Edilen Amme Alacakları ile Belediyelerin ve Büyükşehir Belediyeleri Su ve Kanalizasyon İdarelerinin Bazı Alacaklarına İlişkin Hükümler

### BİRİNCİ BÖLÜM

### Tahsilatın Hızlandırılmasına İlişkin Hükümler

**Kesinleşmiş alacaklar**

**MADDE 2-** (1) Maliye Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil dairelerince takip edilen amme alacaklarından bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla (bu tarih dahil);

a) Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan vergilerin/gümrük vergilerinin ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilere/gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

b) Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezaları ile iştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilmiş olan vergi cezalarının ve 4458 sayılı Kanun ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergisi asıllarına bağlı olmaksızın kesilmiş olan idari para cezalarının; % 50'si ve bunlara bağlı gecikme zammı yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece gecikme zammından ibaret olması halinde gecikme zammı yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan % 50'sinin ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

c) Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında olan idari para cezalarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezanın kalan % 50'si ile bunlara bağlı fer'ilerin tamamının,

ç) Ödenmemiş olan ve yukarıdaki bentlerin dışında kalan (28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında olup tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan amme alacakları dahil) asli amme alacaklarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bu alacaklara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla uygulanan faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının,

d) 20/2/2008 tarihli ve 5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanunun 1 inci ve 2 nci maddeleri gereğince ödenmesi gerektiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan tutarların bu madde kapsamında ödenmesi halinde 5736 sayılı Kanun gereğince hesaplanan binde iki oranındaki faiz alacaklarının tamamının,

tahsilinden vazgeçilir.

(2) İhtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler hakkında bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanır.

(3) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak 2010 yılında tahakkuk eden ve bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan geçici vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zamları yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ödenmek suretiyle bu madde hükmünden yararlanılır. Bu takdirde, 2010 yılına ilişkin yıllık gelir/kurumlar vergisinin tahakkukunu müteakip ödenecek taksitlerde, vergi aslının ödenmesi şartı aranmaz.

(4) Bu Kanun kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi ve bu vergiye bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ait olduğu taşıt için, bu Kanun hükümlerinin ihlal edilmemiş olması koşuluyla bu Kanunda belirtilen ödeme süresi sonuna kadar 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin (d) fıkrası hükmü uygulanmaz.

(5) 2464 sayılı Kanunun 97 nci maddesine göre tahsili gereken ücretler ile su bedellerinden vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olanlar ile bunlara bağlı fer'iler hakkında bu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi hükmü uygulanır.

(6) 2560 sayılı Kanun kapsamında büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan; su ve atık su bedeli alacak asıllarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dahil) hakkında bu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi halinde bu alacaklara bağlı cezaların ve gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dahil) tahsilinden vazgeçilir.

(7) Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

(8) 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) dahilde işleme rejimi kapsamında gümrük yükümlüğü doğan ancak bu Kanunda öngörülen başvuru süresi sonuna kadar ihracat taahhüt hesabı müeyyideli kapatılan dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamına giren takibe konu kamu alacaklarına bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanır.

**Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan amme alacakları**

**MADDE 3-** (1) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda; vergilerin/gümrük vergilerinin % 50'si ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilerin/gümrük vergilerinin % 50'si ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla gümrük vergilerine ilişkin gümrük yükümlülüğü doğmuş ve idari itiraz süresi geçmemiş veya idari itiraz mercilerine intikal etmiş bulunan tahakkuklar hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır.

(2) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla bölge idare mahkemeleri veya Danıştay nezdinde ilgisine göre itiraz veya temyiz süreleri geçmemiş ya da itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda, bu maddeye göre ödenecek alacak asıllarının tespitinde, bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla tarhiyatın/tahakkukun bulunduğu en son safhadaki tutar esas alınır. Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce verilmiş en son kararın;

a) Terkine ilişkin karar olması halinde, ilk tarhiyata/tahakkuka esas alınan vergilerin/gümrük vergilerinin % 20'si ile bu tutara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, verginin/gümrük vergilerinin kalan % 80'inin, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

b) Tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması halinde, tasdik edilen vergilerin/gümrük vergilerinin tamamı ile bu tutara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

tahsilinden vazgeçilir. Ancak, verilen en son kararın bozma kararı olması halinde birinci fıkra hükmü, kısmen onama kısmen bozma kararı olması halinde ise onanan kısım için bu fıkranın (b) bendi, bozulan kısım için birinci fıkra hükmü uygulanır.

(3) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla sadece vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin dava açılmış olması halinde;

a) Asla bağlı cezaların, verginin/gümrük vergilerinin bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olması veya 2 nci maddeye ilişkin olarak bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla, tamamının ve bunlara bağlı gecikme zamlarının,

b) Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarından/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarından bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda cezanın % 25'inin, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda cezanın % 10'unun, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen ceza tutarının % 25'inin, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların,

tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkranın (b) bendi hükmü tarh edilen vergi ile birlikte dava konusu edilen asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezaları için de uygulanır.

(4) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla üçüncü fıkra kapsamı dışında kalan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren idari para cezalarına ilişkin idari yaptırım kararlarına karşı dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış olması halinde; kesilen idari para cezalarından ilk derece yargı merciinde ihtilaflı olanlarda cezanın % 50'si, ilk derece yargı merciinin cezayı kaldırdığı ancak itiraz veya temyiz merciinde yargılamanın devam ettiği safhada olanlarda cezanın % 20'si, ilk derece yargı merciinin kısmen veya tamamen onayladığı cezalarda onaylanan kısmın % 50'si ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezalar ile bu cezalara bağlı fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(5) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla dava açma süresi geçmemiş olan vergi cezaları için üçüncü fıkra hükmü uygulanır.

(6) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilen vergi cezalarında, cezaya muhatap olanlar bu madde hükmünden üçüncü fıkranın (b) bendinde açıklandığı şekilde yararlanır.

(7) Bu maddeye göre ödenecek alacakların tespitinde esas alınacak olan en son karar, tarhiyata/tahakkuka ilişkin verilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karardır.

(8) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla; uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış ancak, dava açma süresi geçmemiş alacaklar da bu madde hükmünden yararlanır.

(9) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan amme alacaklarından yıllık gelir veya kurumlar vergilerini, gelir (stopaj) vergisi, kurum (stopaj) vergisi, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi için bu madde ile 2 nci madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükelleflerin taksit ödeme süresince bu vergi türleri ile ilgili verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden vergileri çok zor durum olmaksızın her bir vergi türü itibarıyla bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri halinde belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybederler.

(10) Bu madde hükmünden yararlanılması için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması şarttır.

(11) Bu madde hükmünden yararlanmak için başvuruda bulunan ancak bu Kanunda belirtilen ödeme şartını yerine getirmeyen borçlulardan ilk tarhiyata/tahakkuka göre belirlenen alacaklar başka bir işleme gerek olmaksızın takip edilir. Şu kadar ki, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce verilmiş olan en son kararın tarhiyatın/tahakkukun tasdikine ilişkin karar olması halinde bu karar üzerine tahakkuk eden alacaklar takip edilir.

## İKİNCİ BÖLÜM

## İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan İşlemler

### İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan vergiler

**MADDE 4-** (1) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanıldığı halde, bu tarihe kadar tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine bu Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edilir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilen vergilerin % 50'si ile bunlara bağlı gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın % 25'inin; ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesi şartıyla vergi aslının % 50'sinin, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın % 75'inin, vergilere bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyaı cezalarında, cezaya muhatap olanların, cezanın % 25'ini birinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde cezanın kalan % 75'inin tahsilinden vazgeçilir.

(3) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları hakkında bu madde hükümleri uygulanır. Şu kadar ki, asla bağlı vergi cezalarının bu madde kapsamında tahsilinden vazgeçilebilmesi için verginin bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olması veya bu Kanunun 2 nci maddesine göre ödenmesi şarttır.

(4) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tamamlandığı halde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılır. Yapılan tarhiyat üzerine bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen şekilde belirlenen tutarın, birinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.

(5) Bu madde hükümlerinden yararlanılabilmesi için dava açılmaması şarttır.

(6) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla, 213 sayılı Kanunun tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar için de bu madde hükmü uygulanır.

(7) Bu Kanunun 3 üncü maddesi ile bu madde hükmünden yararlananlar, ayrıca 213 sayılı Kanunun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve vergi cezalarında indirim hükümlerinden yararlanamazlar.

(8) Bu madde uygulamasında incelemeye başlama; bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce mükellefler nezdinde; vergi incelemesine başlanıldığı hususunun bir tutanağa bağlanması, vergi incelemesi yapılmak üzere mükellefin yazı ile davet edilmesi, kanuni defter ve belgeleri isteme yazısının tebliğ edilmiş olması, matrah tesisine yönelik tutanak düzenlenmesi ya da kanuni defter ve belgelerin incelenmek üzere vergi incelemesine yetkili olanlara ibraz edilmiş olması hallerini kapsar.

**Pişmanlıkla ya da kendiliğinden yapılan beyanlar**

**MADDE 5-** (1) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar;

a) 213 sayılı Kanunun;

1) 371 inci maddesine göre beyan edilen matrahlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak pişmanlık zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla pişmanlık zammı ve vergi cezalarının tamamının,

2) 30 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre kendiliğinden verilen beyannameler üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla gecikme faizi ve vergi cezalarının tamamının,

b) 4458 sayılı Kanuna ve ilgili diğer kanunlara göre tahakkuku ve tahsili gerektiği halde yükümlü tarafından beyan edilmeyen aykırılıkların, ilgili gümrük idaresine bildirilmesi durumunda, gümrük vergilerinin tamamı ile hesaplanacak faiz yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla faizlerin ve idari para cezalarının tamamının,

c) 2010 yılı ve önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak emlak vergisi bildiriminde bulunmayan veya bildirimde bulunduğu halde vergisi eksik tahakkuk eden mükelleflerce bildirimde bulunulması ve tahakkuk eden vergi ve taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamı ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, bu alacaklara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve vergi cezalarının,

tahsilinden vazgeçilir.

(2) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 64 üncü maddesinde sayılan diğer ücret mükelleflerinin, 2011 yılı Şubat ayı sonuna kadar vergi dairelerine başvurarak 2011 takvim yılına ilişkin gelir vergilerini tarh ettirmeleri ve karnelerine işletmeleri kaydıyla önceki dönemlere ilişkin olarak herhangi bir vergi ve ceza aranmaz. Bu mükelleflerden daha önce mükellefiyet kaydını yaptırmamış olanların işe başlama tarihi olarak bu Kanuna göre yaptıkları müracaat tarihi esas alınır.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

## Matrah ve Vergi Artırımı

**Gelir ve kurumlar vergisinde matrah artırımı**

**MADDE 6-** (1) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde vergiye esas alınan matrahlarını, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar, 2006 takvim yılı için % 30, 2007 takvim yılı için % 25, 2008 takvim yılı için % 20, 2009 takvim yılı için % 15 oranlarından az olmamak üzere artırdıkları takdirde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmaz.

(2) Gelir vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları gelir vergisi beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dahil) olması halinde, vergilendirmeye esas alınacak matrah ile birinci fıkraya göre artırdıkları matrahlar, 2006 takvim yılı için 10.000 liradan, 2007 takvim yılı için 12.000 liradan, 2008 takvim yılı için 15.000 liradan, 2009 takvim yılı için 20.000 liradan az olamaz. Ancak, beyana tabi geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan gelir vergisi mükellefleri için vergilendirmeye esas alınacak matrah, ilgili yıllar için belirlenmiş tutarın 1/5'i, basit usulde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri için 1/10'u olarak dikkate alınır. Bu fıkranın uygulamasında ilgili yıllar itibarıyla gayrimenkul sermaye iratları için belirlenen istisna tutarları dikkate alınmaz.

(3) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya kazanç elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve kazançlarını vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dahil) olması halinde, vergilendirmeye esas alınacak matrahlar ile birinci fıkraya göre artırdıkları matrahlar, 2006 takvim yılı için 30.000 liradan, 2007 takvim yılı için 36.000 liradan, 2008 takvim yılı için 45.000 liradan, 2009 takvim yılı için 60.000 liradan az olamaz.

(4) Bu madde hükmüne göre artırılan matrahlar, % 20 oranında vergilendirilir ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi ve fon alınmaz. Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu beyannameler üzerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için bu Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddeleri hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla, bu madde hükmüne göre artırılan matrahları % 15 oranında vergilendirilir. İstisna, indirim ve mahsuplar nedeniyle bu beyannameler üzerinden ödenmesi gereken verginin bulunmaması halinde de bu hüküm uygulanır.

(5) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesi, geçici 67 nci maddesinin sekizinci fıkrası ve 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş olan kazanç ve iratlarının da bulunması halinde, birinci fıkrada belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlar üzerinden tevkif edilen vergilerin, ait olduğu yıla ilişkin olarak birinci fıkrada belirtilen şekilde artırılması şarttır.

(6) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesi, geçici 67 nci maddesinin sekizinci fıkrası ve 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olmaları halinde, bu yıllara ilişkin olarak birinci fıkrada belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarını, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar, üçüncü fıkrada belirtilen asgari matrahın % 50'sinden az olmamak kaydıyla beyan etmeleri şarttır. Bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlar üzerinden % 15 oranında vergi hesaplanır.

(7) Gelir vergisi mükellefleri, verdikleri yıllık beyannamede gelirden indirilen ve 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş olan gelirlerinin bulunması halinde, beşinci fıkrada belirtilen şekilde artırımda bulunmaları şartıyla, artırımda bulundukları yıllar için vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap tutulmazlar.

(8) Gelir vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesinde yer alan vergi tevkifatına tabi gelirlerini muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olmaları halinde, bu yıllara ilişkin olarak birinci fıkrada belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu gelirlere ait tevkifat matrahlarını, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar, ikinci fıkrada belirtilen asgari matrahın % 50'sinden az olmamak kaydıyla beyan etmeleri şarttır. Bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlar üzerinden % 15 oranında vergi hesaplanır.

(9) Bu maddenin beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci fıkralarında yer alan hükümlerden yararlanarak artırımda veya beyanda bulunan mükelleflerin, bu yıllara ilişkin olarak birinci fıkrada belirtilen vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için ilgili yıllarda vergiye esas alınan gelir veya kurumlar vergisi matrahlarını da ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen tutarlardan az olmamak üzere birinci fıkrada belirtilen şekilde artırmaları şarttır.

(10) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu madde hükmünden yararlanarak beyan ettikleri matrahları artırmaları halinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilmez.

(11) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında bulundukları yıllara ait zararların % 50'si, 2010 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmez.

(12) İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları bu madde hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemez.

(13) Matrah artırımında bulunan mükelleflerin yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili taleplerine ilişkin inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır.

(14) İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanır.

(15) Bu maddenin birinci fıkrası kapsamında matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

**Katma değer vergisinde artırım**

**MADDE 7-** (1) Katma değer vergisi mükelleflerinin, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dahil) beyannamelerindeki hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden 2006 yılı için % 3, 2007 yılı için % 2,5, 2008 yılı için % 2 ve 2009 yılı için % 1,5 oranına göre belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımı olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar beyan etmeleri halinde, bu mükellefler nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz. 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi ve geçici 17 nci maddesine göre tecil-terkin uygulamasından faydalanan mükelleflerde artırıma esas tutarın belirlenmesinde, tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülür.

(2) Bir aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükelleflerince, artırımda bulunulmak istenilen yıl içindeki vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak,

a) Verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinden, en az üç döneme ait beyannamenin verilmiş olması halinde, bu yıla ait dönemlerden verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur ve bu tutar üzerinden birinci fıkrada belirtilen oranlara göre artırım tutarı hesaplanır.

b) Hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması halinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla, artırılan matrah üzerinden % 18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu maddeden yararlanılır. Bu durumda olan adi ortaklık, kollektif ve adi komandit ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları şarttır.

c) İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması veya diğer nedenlerle hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması ile tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması halinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden % 18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu maddeden yararlanılır. Şu kadar ki, ilgili takvim yılı içinde yukarıdaki işlemlerin yanı sıra vergiye tabi işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükelleflerin bu madde hükmüne göre ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak % 18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olamaz. Bu kapsama giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları halinde bu madde hükmünden yararlanamaz.

(3) Vergilendirme dönemi üç aylık olan katma değer vergisi mükelleflerinin, yıllık asgari artırım tutarı, hiç beyanname vermemiş olmaları halinde ikinci fıkranın (b) bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde, en az bir dönem için beyanname vermiş olmaları halinde ise aynı fıkranın (a) bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde belirlenir.

(4) Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur. Şu kadar ki, mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları halinde, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.

(5) Mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

(6) Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile ilgili inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır. Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.

(7) Bu madde hükmüne göre ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmaz, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmez veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılmaz.

**Gelir (stopaj) vergisinde artırım**

**MADDE 8-** (1) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca hizmet erbabına ödenen ücretlerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dahil) muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden 2006 yılı için % 5, 2007 yılı için % 4, 2008 yılı için % 3 ve 2009 yılı için % 2 oranında hesaplanacak gelir vergisini, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar idareye başvurarak artırımda bulunmayı kabul etmeleri halinde, bu mükellefler nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak ücret yönünden gelir (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyat yapılmaz.

(2) Gelir (stopaj) vergisi artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak;

a) Verilmesi gereken muhtasar beyannamelerden, en az bir döneme ilişkin beyanname verilmiş olması halinde, beyan edilmiş ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutar bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık ücretler üzerinden gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunur ve bu tutar üzerinden birinci fıkrada belirtilen oranlarda gelir vergisi hesaplanır.

b) Hiç beyanname verilmemiş olması halinde, her ay için hesaplanacak asgari gelir (stopaj) vergisine esas olmak üzere en az,

1) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ilgili yılda verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi,

2) İlgili yılda aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması halinde, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar verilmiş olmak şartıyla, izleyen vergilendirme dönemlerinde verilen ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi,

3) Bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması halinde en az iki işçi,

çalıştırıldığı kabul edilmek ve ilgili yılın son vergilendirme döneminde onaltı yaşından büyük işçiler için geçerli olan asgari ücret tutarı esas alınarak hesaplanan gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden birinci fıkrada belirtilen oranlarda gelir vergisini ödemek suretiyle bu maddeden yararlanılır.

(3) Gelir (stopaj) vergisi artırımında bulunmak isteyenlerin, yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları halinde faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için (ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınmak suretiyle) bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.

(4) Gelir (stopaj) vergisi artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

(5) Bu madde hükmüne göre artırıma esas ücret tutarı ve ödenen gelir vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

(6) Gelir (stopaj) vergisi artırımından yararlanılarak hesaplanan gelir vergisine herhangi bir istisna ve indirim uygulanmaz.

**Matrah ve vergi artırımına ilişkin ortak hükümler**

**MADDE 9-** (1) Bu Kanunun 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddelerine göre,

a) Hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şarttır. Bu vergilerin bu Kanunda belirtilen şekilde ödenmemesi halinde, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen oranın bir kat fazlası oranında uygulanacak gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsiline devam olunur.

b) Hesaplanarak veya artırılarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmez; indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaz.

c) Artırılan matrahlar nedeniyle geçici vergi hesaplanmaz ve tahsil olunmaz.

ç) Matrah veya vergi artırımında bulunulması, 213 sayılı Kanunun defter ve belgelerin muhafaza ve ibrazına ilişkin hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

(2) Daha önce nezdinde vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler, vergi incelemesi yapılan yıllar için de artırımda bulunabilirler.

(3) İdarenin, artırımda bulunulmayan yıllar veya dönemler için vergi incelemesi yapma hakkı saklıdır.

(4) Bu Kanuna göre matrah veya vergi artırımında bulunulması, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, bu Kanunun 6 ncı maddesinin onüçüncü fıkrası ve 7 nci maddesinin altıncı fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ayın başından itibaren bir ay içerisinde sonuçlandırılamaması halinde, bu işlemlere devam edilmez. Bu süre içerisinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi halinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunulmuş olması şartıyla, inceleme ve takdir sonucu bulunan fark, bu Kanunun 6 ncı, 7 nci ve 8 inci madde hükümleri ile birlikte değerlendirilir. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

(5) Matrah veya vergi artırımı dolayısıyla mükelleflerce verilen yıllık, muhtasar ve katma değer vergisi beyannameleri ve diğer beyannameler için damga vergisi alınmaz.

(6) 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasındaki “defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler”, bu Kanunun 6 ncı, 7 nci ve 8 inci madde hükümlerinden yararlanamazlar.

(7) Mükelleflerin bu Kanuna göre matrah veya vergi artırımı yaptıkları dönemlere ilişkin olarak kanuni süresinde vermedikleri anlaşılan beyannameler nedeniyle 213 sayılı Kanunun usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

(8) Bu Kanun hükümlerine göre doğru beyan edilmeyen matrah veya vergi artırımı ile ilgili olarak eksik tahakkuk eden vergiler, ilk taksit ödeme süresinin sonunda tahakkuk etmiş sayılır ve bu Kanunda açıklandığı şekilde tahsil edilir.

## DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

## Stok Beyanları

**İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar**

**MADDE 10-** (1) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil), işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel ile bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebilirler. Bildirime dahil edilen kıymetler için amortisman ayrılmaz.

(2) Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, birinci fıkra hükümleri uyarınca aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere özel karşılık hesabı açarlar. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi halinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

(3) Birinci fıkra uyarınca beyan edilen genel orana tabi makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden % 10 oranı, indirimli orana tabi diğer makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabi olduğu oranların yarısı esas alınarak katma değer vergisi hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez. Emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirilir. Bu emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için 3065 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz.

(4) Kıymetli maden ve ziynet eşyası imalatı ve ticareti faaliyetinde bulunan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil) işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan kıymetli maden (altın, platin ve gümüş) ve kıymetli taşlar (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet, inci gibi) ile bunlardan mamûl ziynet eşyasını bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen süre ve şekilde bildirmeleri halinde, bu kıymetlerin bildirilen değeri üzerinden % 2,5 oranında vergi öderler. Bu suretle tahakkuk ettirilen vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir. Ödenen bu vergiler, gelir ve kurumlar vergisinden mahsup edilemez, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez.

(5) Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, dördüncü fıkra uyarınca aktiflerine kaydettikleri kıymetler için özel karşılık hesabı açarlar. Bu hesapta izlenen karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi halinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu kıymetleri defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

(6) Bu madde kapsamında bildirilen kıymetlerin satılması halinde satış bedeli, bunların deftere kaydedilen değerinden düşük olamaz.

**Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan mallar ve kasa mevcudu**

**MADDE 11-** (1) Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan mallar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil), kayıtlarında yer aldığı halde işletmelerinde mevcut olmayan mallarını, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar, aynı nev'iden mallara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranını dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilirler. Gayrisafi kâr oranının cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınır.

b) Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmaz.

(2) Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31/12/2009 tarihi itibarıyla bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutlarını, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.

b) (a) bendi kapsamında beyan edilen tutarlar üzerinden % 10 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.

c) Bu fıkra kapsamında beyan edilen tutarlar, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmaz.

(3) Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak yılı içerisinde ödenmesi gereken vergilerin ödeme sürelerinde değişiklik yapmaya, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre bildirimde bulunma zorunluluğu getirmeye ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

## ÜÇÜNCÜ KISIM

## Sosyal Güvenlik Kurumuna Bağlı Tahsil Dairelerince Takip Edilen Alacaklara İlişkin Hükümler

### BİRİNCİ BÖLÜM

### Tahsilatın Hızlandırılmasına İlişkin Hükümler

**Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları**

**MADDE 12-** (1) 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahakkuk ettiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan;

a) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan; sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,

b) Bu Kanuna göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkanı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,

c) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,

borç asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Yaşlılık, emekli aylığı veya malullük aylığı bağlandıktan sonra 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık statüsü kapsamında sigortalı sayılmasını gerektirir nitelikte çalışması nedeniyle ilgili mevzuatına göre sosyal güvenlik destek primi ödemesi gerekenlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tescili yapılmış olanların, 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan sosyal güvenlik destek primi asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(3) 30/6/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce Kurumca re'sen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan; özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(4) 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava açma süresi sona erdiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının % 50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde idari para cezası asıllarının kalan % 50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(5) Bu madde kapsamına giren alacakların; asıllarının bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olmasına rağmen, fer'ilerinin bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın % 40'ının bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde bu fer'i alacakların kalan % 60'ının tahsilinden vazgeçilir.

**Dava safhasında bulunan veya dava açma süresi sona ermemiş idari para cezaları**

**MADDE 13-** (1) 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tahakkuk ettiği halde dava açılmış veya dava açma süresi sona ermemiş olan idari para cezası asıllarının % 25'i ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, idari para cezası asıllarının kalan % 75'i ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Bu madde kapsamına giren alacakların tahakkuk ettiği tarih itibarıyla bu madde için öngörülen başvuru süresinin onbeş günden az kaldığı hallerde, bu alacaklar için bu maddeye göre yapılacak başvuru süresi tahakkuk tarihinden itibaren onbeş gün olarak uygulanır.

**Ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları**

**MADDE 14-** (1) 30/6/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) bitirilmiş olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce asgari işçilik tutarının tespitine ilişkin olarak Kuruma başvuruda bulunulmasına rağmen, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce Kurumca re'sen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edilememiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ve hesaplanan bu tutarlara bu Kanunun yayımlandığı tarihten asgari işçilik tutarının işverene tebliğ tarihine kadar geçen süre için 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre hesaplanacak gecikme zammının tamamının, işverene tebliğ tarihinden başlanarak bir ay içerisinde bu fıkra kapsamında Kuruma yazılı olarak başvurularak, ilk taksit tebligatın yapıldığı ayı izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde oniki eşit taksitte ödenmesi şartıyla, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar re'sen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edilen eksik işçilik tutarları üzerinden hesaplanan sigorta prim tutarları, bu Kanunun 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen alacaklar için öngörülen süre ve şekilde ödenir.

(2) Bu madde ile 12 nci ve 13 üncü madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

(3) Bu madde ile 12 nci ve 13 üncü madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların taksit ödeme süresince tahakkuk eden sigorta primlerini çok zor durum olmaksızın bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri halinde, belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybederler.

**Sosyal güvenlik prim yapılandırması bozulanlara ilişkin hükümler**

**MADDE 15-** (1) Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçları 5510 sayılı Kanunun geçici 24 üncü veya geçici 25 inci maddeleri uyarınca yeniden yapılandırıldığı halde, taksit ödeme yükümlülüklerini yerine getirmemiş olmaları nedeniyle yeniden yapılandırma haklarını kaybetmiş olanlardan, yapılandırmaları oniki taksite kadar yapılmış olanların, ödenmemiş taksit sayısı dörtten fazla olmayanların; yapılandırmaları yirmidört taksite kadar yapılmış olanların, ödenmemiş taksit sayısı sekizden fazla olmayanların; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar yazılı olarak başvurmaları halinde, bozulmuş olan yeniden yapılandırma anlaşmaları ilgili kanun hükümleri uyarınca yapılmış olan başvuru tarihi ve taksitlendirme süresi dikkate alınarak ihya edilir.

(2) Bu Kanun uyarınca yeniden yapılandırma anlaşmaları ihya edilen borçluların, yeniden yapılandırma anlaşmalarının bozulduğu tarihten sonra ilgili yapılandırma kanunu kapsamına giren borçları için bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar yapmış oldukları ödemeler, ilgili yapılandırma kanunu hükümlerine göre mahsup edilir.

(3) İhya veya mahsup işlemleri sonucunda süresi içinde ödenmediği veya eksik ödendiği anlaşılan taksit tutarlarının tamamının, ödeme süresinin sona erdiği tarihten ödemenin yapılacağı tarihe kadar her ay için Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait Türk Lirası cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faiz oranına bir puan eklenmek suretiyle bulunacak faiz oranının bileşik bazda uygulanması sonucunda hesaplanacak faiz tutarıyla birlikte bu maddeye göre yapılan başvuru tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar ödenmesi halinde ilgili kanunda öngörülen yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanılır. Bu fıkrada belirtilen ödeme yükümlülüklerinin söz konusu üç aylık süre içinde tam olarak yerine getirilmemesi halinde yeniden yapılandırma hakkı kaybedilir ve yapılandırma işlemleri iptal edilir.

(4) Bu madde kapsamına giren alacakların üçüncü fıkrada belirtilen şekilde tamamen ödenmemesi halinde, ihya öncesi duruma dönülerek ödedikleri taksit tutarları sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre borçlarına mahsup edilir.

(5) 5510 sayılı Kanunun geçici 24 üncü veya geçici 25 inci maddeleri kapsamına giren borçları yeniden yapılandırılanlardan, yeniden yapılandırma haklarını kaybetmiş olup kapsama giren borçlarının tamamını sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre ödemiş olanlar hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. Borçlarını kısmen ödemiş olup bu maddeden yararlanmak için başvuranlara, daha önce ödemiş oldukları tutarlar iade edilmez, bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları saklı kalmak kaydıyla mahsup işlemi yapılmaz.

**Sigortalılık süreleri durdurulanların ihya prim borçları**

**MADDE 16-** (1) Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan mülga 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre tescilleri yapıldığı halde prim borçları nedeniyle ilgili kanunları uyarınca sigortalılık süreleri durdurulmuş ve bu sigortalılık süreleri bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ihya edilmemiş olanların kendileri veya hak sahipleri, bu sigortalılık sürelerinin ihyası amacıyla 5510 sayılı Kanunun geçici 17 nci maddesinin ikinci fıkrasına istinaden bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar yapacakları yazılı müracaatlarında, durdurulan bu sigortalılık süreleri için ödeyecekleri prim tutarının, sigortalılık süreleri durdurulmamış gibi değerlendirilerek bu Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasına göre hesaplanmasını talep edebilirler. Bu şekilde hesaplanan prim borç tutarının tamamı bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen beşinci ayın sonuna kadar ödendiği takdirde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Bu fıkrada belirtilen süre içinde hesaplanan borç tutarının tamamının ödenmemesi halinde ihya işlemi geçerli sayılmaz ve bu fıkra kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin bu fıkra kapsamı haricinde başkaca prim borcunun bulunmaması kaydıyla iade edilir.

## DÖRDÜNCÜ KISIM

## Çeşitli ve Ortak Hükümler

### BİRİNCİ BÖLÜM

### Çeşitli Hükümler

**Diğer alacaklar ve çeşitli hükümler**

**MADDE 17-** (1) 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası ile 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 39 uncu maddesine göre verilen idari para cezaları hariç olmak üzere, 31/7/2010 tarihinden önce idari yaptırım kararı verildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilgilisine tebliğ edilmemiş olan ve genel bütçeye gelir kaydı gereken ve her bir kabahat için

120 liranın (bu tutar dahil) altında kalan idari para cezaları tebliğ edilmez, tebliğ edilmiş olanların ve bunlara bağlı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki, bu fıkra kapsamına giren ve mülga 5539 sayılı Kanun ile 6001 sayılı Kanun gereğince verilen idari para cezası ile birlikte ilgilisine tebliği gereken ve tutarı 12 lira ve altında kalan geçiş ücretleri için de bu fıkra hükmü uygulanır.

(2) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan ve vadesi 31/12/2004 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamına giren her bir alacağın türü, dönemi, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 50 lirayı aşmayan asli alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağlı fer'i alacakların, aslı ödenmiş fer'i alacaklardan tutarı 50 lirayı aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(3) Gümrük Müsteşarlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan ve vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında gümrük idarelerince takibi gereken her bir alacağın; türü, yükümlülüğü, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 50 lirayı aşmayan asli alacakların, idari para cezalarında 60 lirayı aşmayanların ve tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı fer'i alacakların, aslı ödenmiş fer'i alacaklarda toplamı 50 lirayı aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(4) Bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar yapılmış ödemelere ilişkin olmak üzere, 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında almakta oldukları aylıkları % 50 fazlası ile geri alınması gerekenlerden, % 50 fazlaya ilişkin tahsil edilmemiş tutarların tahsilinden vazgeçilir.

(5) 5510 sayılı Kanun kapsamından çıkarılan işyerlerine ilişkin olup işyerine ait borcun tamamının ödeme süresi 31/7/2010 veya önceki bir tarihe ilişkin olduğu halde ödenmemiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ve idari para cezası asılları toplamı 50 lirayı aşmayan alacaklar ile tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'ilerinin ve aslı ödenmiş olan fer'i alacaklardan tutarı 50 lirayı aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(6) 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca primleri yılı merkezi yönetim bütçesinden karşılanmak üzere ilgili kamu idarelerince ödenmesi gereken aynı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan genel sağlık sigortalılarına ilişkin genel sağlık sigortası primleri ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanunun 50 nci, geçici 7 nci ve geçici 9 uncu maddeleri uyarınca İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması gerekip de Türkiye İş Kurumu tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmemiş sigorta primlerinin, bu Kanunun yayımlandığı ayın sonuna kadar olan gecikme cezası ve gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilir.

(7) a) 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununun geçici 4 üncü maddesi hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunarak Kuruma olan borçlarını ödeme taahhüdünde bulunan borçlulardan, bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla taahhütlerini yerine getirmemeleri nedeniyle anılan madde hükmünden yararlanma hakkını kaybedenlerin; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar Kuruma başvuruda bulunmaları ve ödeme süresi geçmiş borçlarının tamamını, anılan madde kapsamında belirlenen ilgili ödeme süresinin bitim tarihinden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak fazla ile birlikte, bu fıkrada belirlenen başvuru süresinde, diğer taksitlerini ise 351 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesine göre belirlenen sürede ödemeleri halinde 351 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükmünden yararlanılır.

b) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla taksit ödemelerini süresinde yapmış olan ve ödemeleri devam eden borçlular ile (a) bendinden yararlanan borçluların, bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra ödeyecekleri taksitlerin bir takvim yılında iki veya daha az taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksit ödeme süresi sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak fazlası ile birlikte ödenmesi şartıyla 351 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükmünden yararlanılır. Bu fıkra kapsamındaki alacakların taksit ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından belirlenir.

(8) a) 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu uyarınca 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna bildirilmesi gereken yükümlülüklere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar (bu tarih dahil) vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi geçmemiş olan elektrik enerjisi satış bedeli payı ve bandrol ücretlerinin aslı ile bu alacaklara bağlı gecikme faizi ve faiz yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, 31/7/2010 tarihinden önce yapılan tespitlere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan idari para cezalarının % 50'sinin; dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi halinde, bu alacaklara bağlı gecikme faizi ve faizin tamamı ile idari para cezasının kalan % 50'sinin tahsilinden vazgeçilir. Bu hükümden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların bu fıkra hükmünden yararlanabilmesi için ilk taksit ödeme süresi içerisinde Kurum tarafından hesaplanan takip masraflarını da ödemeleri şarttır.

b) Bu fıkranın kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanıldığı halde, bu tarihe kadar tamamlanamamış olan bandrol ücretleri ve elektrik enerjisi satış bedeli payına ilişkin incelemelere devam edilir. Bu incelemelerin tamamlanmasından sonra hesaplanan bandrol ücretleri ve elektrik enerjisi satış bedeli payının tamamı ve kesilen idari para cezalarının % 25'i ile bu tutarlara gecikme faizi ve faiz yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra ilgiliye yapılacak bildirim tarihine kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen oranda hesaplanan faizin tamamının, bildirim tarihinden itibaren altmış gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit başvuru süresinde başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesi şartıyla, bandrol ücretine bağlı idari para cezalarının kalan % 75'i ile gecikme faizi ve faizin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(9) a) 12/4/1990 tarihli ve 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun kapsamında, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) tarafından 31/7/2010 tarihinden önce kullandırılan ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce uygunsuzluğu tespit edilmiş olan veya 31/7/2010 tarihi itibarıyla geri ödemeleri ihlal edilmiş desteklerden kaynaklanan ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla;

1) Yargı kararı ile kesinleştiği halde ödenmemiş bulunan taahhütlü kredi faiz desteklerinin, geri ödemeli desteklerden ödenmemiş destek tutarının ve geri ödemesiz desteklerden ise uygunsuzluğu tespit edilmiş ve haklarında hukuki işlem başlatılmış olan destek tutarının aslı ile bu alacaklara bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar hesaplanan faiz yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın,

2) Hakkında kesinleşmiş yargı kararı bulunmayan taahhütlü kredi faiz destekleri asıllarının, hakkında hukuki işlem başlatılmamış olan geri ödemesiz desteklerin asıllarının,

bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla bu alacaklara bağlı faizlerin tahsilinden vazgeçilir.

b) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla KOSGEB tarafından taksitlendirilmiş destek alacakları ile ilgili olarak da bu fıkra hükmünden yararlanılabilir. Bu takdirde ödenmiş tutarlar için taksitlendirme işlemleri geçerli sayılır ve kalan borç tutarı üzerinden bu fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu hüküm taksitlendirilmiş geri ödemeli desteklerde ödenmemiş destek tutarları için de uygulanır.

c) Bu fıkra hükümlerinden yararlanabilmek için belirtilen diğer şartların yanı sıra fıkra kapsamında ödenecek destek unsurlarıyla ilgili olarak açılmış davalardan vazgeçilir ve yargılama giderleri ile vekâlet ücretleri ilk taksit ödeme süresi içinde ödenir.

ç) Haklarında; hukuki işlem devam eden işletmelerin bu fıkra hükmünden yararlanarak borçlarını ödemek istemeleri halinde bu iradelerini başvuru dilekçelerinde belirtmeleri ve idarenin talep ettiği alacak tutarını kabul etmeleri, hukuki işleme ilişkin mahkeme/icra masraflarını ve vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır. Bu takdirde, idarece açılmış davalar sonlandırılır ve bu sebeple idareden herhangi bir masraf ve vekalet ücreti talep edilemez ve bu alacakla ilgili herhangi bir dava açılamaz.

d) Bu fıkra hükmünden yararlanarak borçlarını ödeyen işletmeler KOSGEB tarafından sağlanan yeni desteklerden faydalandırılır.

(10) a) Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin (TEDAŞ) veya bu Şirketin hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarından ve 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun kapsamında mevcut sözleşmeleri uyarınca faaliyet göstermekte olan dağıtım şirketlerinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisans almadan önceki faaliyet dönemlerine ilişkin elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarından, vadesi 31/7/2010 tarihi itibarıyla geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olanların asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin fer'iler yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar söz konusu alacakların asıllarına TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar abonesi bulunulan dağıtım şirketine başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın, ilk taksit bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

b) Tarımsal sulamada kullanılan elektrik tüketiminden kaynaklanan alacakların bu Kanunda belirtilen taksit süreleri yerine, alacakların bulunduğu bölgeler, iller, ürünlerin hasat dönemleri dikkate alınarak borçlu tarafından seçilen taksit sayısının tekabül ettiği süreyi geçmemek üzere taksit süresinin her bir yılında ödenmesi gereken taksitlerin ödeme zamanını değiştirmeye, birden fazla taksiti birleştirerek yeni ödeme zamanı tespit etmeye alacaklı şirket yönetim kurulları yetkilidir.

c) Bu fıkra hükmü, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce çeşitli kanun hükümlerine veya TEDAŞ veya hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin yönetim kurullarının yetkisi ile taksitlendirilmiş ve taksit ödemeleri devam etmekte olan alacaklar için, bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla bakiye tutar içindeki alacak aslı, taksitlendirme şartları ihlal edilmiş olan alacaklar için ise ödenmemiş toplam tutar içindeki alacak aslı dikkate alınarak uygulanır.

ç) TEDAŞ'a ait olup tahsilatı özelleştirilen elektrik dağıtım şirketlerince sürdürülen ve bu fıkra kapsamına giren alacaklar da bu fıkra hükmünden yararlanır.

d) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde, asıl borçlular ve kefiller hakkında sürdürülen dava, icra ve takip işlemlerinden vazgeçilir. Bu takdirde, borçluların mahkeme masraflarını, icra masraflarını ve vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır.

e) Özel sektör elektrik dağıtım şirketleri, alacaklarını bu fıkrada öngörülen şekilde yapılandırabilirler.

(11) 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu hükümlerine göre üyelerin oda ve borsalara, oda ve borsaların da Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine; bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödemeleri gerektiği halde ödenmemiş olan aidat borçları asıllarını bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen aydan başlamak üzere altı ay içinde ödemeleri halinde bu borçlara uygulanan gecikme zamlarının, aidat borçları asıllarının bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması halinde ödenmiş aidat borçları asıllarına isabet eden gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilir.

(12) 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu hükümlerine göre kurulan Organize Sanayi Bölgelerinin sınırları içerisinde faaliyet gösteren katılımcılardan olan ve 31/10/2010 tarihi itibarıyla ödeme süresi geçtiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan elektrik, su ve doğalgaz bedeli alacakları ile yönetim aidatları alacakları asıllarının tamamı ile bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, gecikme faizi, faiz gibi fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami oniki taksitte tamamen ödenmesi halinde bu borçlara hesaplanan gecikme zammı, gecikme faizi, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

(13) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bulunan sigortalılar, bu Kanun kapsamındaki borçlarını yapılandırmaları halinde, yapılandırılan borç haricinde altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçlarını ilgili kanunlara göre taksitlendirmiş veya yapılandırmış olup ödeme yükümlülüklerini de yerine getiriyor olmaları ve bu Kanuna göre yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla, hak sahipleri de dahil genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.

(14) T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün yol bakım ve onarım giderleri karşılığı olarak 31/10/2010 tarihi itibarıyla Ulaştırma Bakanlığından olan ve bu Bakanlıkça tespit edilen alacaklarına karşılık, bu Genel Müdürlüğün ve bağlı ortaklıklarının 31/10/2010 tarihine (bu tarih dahil) kadar vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen her türlü vergi, fon ve paylar ile vergi cezaları, bunlara bağlı gecikme zammı ve gecikme faizlerinden oluşan borçlarının (4749 sayılı Kanun kapsamında olup tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan borçları dahil); gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin mahsup suretiyle terkin edilmesine, Ulaştırma Bakanının teklifi üzerine Maliye Bakanı yetkilidir. Bu kapsamda mahsuba konu olacak borçlara bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra fer'i alacak hesaplanmaz. Bu fıkra kapsamına giren alacaklara yönelik olarak bu Kanunun 2 nci maddesi hükümlerinden yararlanılamaz.

(15) Hazine Müsteşarlığı tarafından düzenlenen yatırım teşvik belgelerine istinaden, inşa edilerek satılan gemi ve yatlara ilişkin harcamalar üzerinden yatırım indirimi istisnasından yararlanan mükellefler hakkında, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önceki dönemler de dahil olmak üzere, bu kapsamda tarhiyat yapılmaz, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilmiş tutarlar red ve iade olunmaz. 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde bu Kanunla yapılan değişiklik ile istisna kapsamına alınan teslim ve hizmetlerle ilgili olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak katma değer vergisi tarhiyatı yapılmaz, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilmiş tutarlar red ve iade olunmaz.

(16) Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Anonim Şirketi ve/veya bağlı şirketi Sigara Pazarlama ve Dağıtım Anonim Şirketi ile toptan satıcılar arasında bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce düzenlenen tekel ürünleri toptan satıcılık sözleşmeleri ile ilgili olarak damga vergisi tarhiyatı yapılmaz, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir. Tahsil edilmiş tutarlar red ve iade olunmaz.

(17) a) Mülga 27/11/1984 tarihli ve 84/8800 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Geliştirme ve Destekleme Fonu kaynaklı (afet kredileri hariç) olan ve 31/10/2010 tarihi itibarıyla ödenmesi gerektiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan (taksitlendirilen ancak taksit ödeme süresi henüz gelmemiş olanlar dahil) alacak asıllarının tamamı ile bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, gecikme faizi, faiz gibi fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ilgili mevzuatı gereği uygulanması gereken aylık faiz ile TEFE/ÜFE aylık değişim oranından düşük olanı alınarak basit usulde yürütülecek faiz esas alınmak ve yapılan tahsilatlar, tahsilat tarihi itibarıyla dikkate alınmak suretiyle hesaplanacak borç tutarının, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması ve bu alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu tutardan düşük olması halinde TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

b) Geliştirme ve Destekleme Fonundan kullandırılan ve/veya ertelenen afet kredileri ile Türkiye Halk Bankası A.Ş., T. Emlak Bankası A.Ş. (Tasfiye Halinde T. Emlak Bankası A.Ş.), T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve T. Tarım Kredi Kooperatiflerinin kendi kaynaklarından kullandırılan ve 18/4/2001 tarihli ve 2001/2312 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki listelerde yer alan tabii afet kararnamelerine istinaden Hazine kaynağına dönüşen krediler ile Hazine kaynağına dönüşen 10/4/2000 tarihli ve 2000/659 sayılı ve 9/6/2000 tarihli ve 2000/853 sayılı Kararlar kapsamındaki kredilere ilişkin olarak, bankaların ve/veya Tarım Kredi Kooperatiflerinin Tasfiye Olunacak Alacaklar/Takip Hesaplarına aktarıldığı tarihteki kayıtlı tutara, bu Hesaba alındığı tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar, bu tarihler arasında ilgili mevzuatı gereği uygulanması gereken aylık cari faiz ile TEFE/ÜFE aylık değişim oranından düşük olanı alınarak basit usulde yürütülecek faiz esas alınmak ve yapılan tahsilatlar, tahsilat tarihi itibarıyla dikkate alınmak suretiyle hesaplanacak borç tutarının bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla borç tasfiye edilir. Bu kredilere ilgili mevzuatı gereği uygulanması gereken faizler ile diğer fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(18) a) Orman köylerinde oturan köylüler ile bu köylülerce kendi aralarında 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulmuş veya durumları bu Kanun hükümlerine intibak ettirilmiş çok amaçlı tarımsal kalkınma kooperatiflerine Çevre ve Orman Bakanlığınca kullandırılan kredilerden ödeme süresi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kredi alacaklarının asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin fer'iler yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar il çevre ve orman müdürlüklerine yazılı başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın, ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü aydan başlamak üzere altışar aylık dönemler halinde toplam altı taksitte ödenmesi şartıyla fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

b) Bu fıkra uyarınca taksitlendirilen alacaklara ilişkin olarak açılmış davalardan vazgeçilir. Yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez.

(19) a) 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulan sulama kooperatiflerinden yeraltı suyu kaynaklarını kullanan sulama kooperatifleri için Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce inşa edilen yeraltı suyu sulama tesisleri ve/veya şebekelerine yapılan yatırım bedellerinin, geri ödemeleri ve süreleri sözleşmeye bağlanmış olanlarından, 31/7/2010 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan alacak asıllarının, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü ayın sonuna kadar anılan Genel Müdürlüğe başvuruda bulunularak ilk taksit başvuru süresini izleyen aydan başlamak ve ikişer aylık dönemler halinde azami oniki eşit taksitte ödenmek şartıyla bu alacakların ödenen kısmına isabet eden fer'ilerinin tamamının tahsilinden vazgeçilir. Yatırım bedelinden kalan alacaklar ek sözleşme yapılmak suretiyle revize edilir. Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş tutarlar red ve iade edilmez.

b) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde dava ve icra takiplerinden vazgeçilir. Bu takdirde borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır.

c) Önsözleşme yapıldığı halde yatırım bedelinin geri ödemesine ilişkin henüz sözleşme imzalamayan kooperatiflerden bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren iki ay içerisinde sözleşme imzalamak için müracaat edenlerin önsözleşme yapıldığı tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen sürede izinsiz olarak yaptıkları kullanıma bağlı olarak bu sürede ödemeleri gerektiği Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından tespit edilen tutarların, borçlu tarafından kabulü ve bu fıkra kapsamında ödenmesi halinde bu alacaklar için hesaplanması gereken fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir ve bu kooperatifler ile sözleşme yapılması halinde yatırım bedelinin bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki sürelere isabet eden kısmı için geri ödemelerine ilişkin süre ve diğer şartlar sözleşmede belirtilir.

(20) 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında, Kültür ve Turizm Bakanlığınca 31/7/2010 tarihinden önce korunması gerekli kültür varlıklarının korunması, bakım ve onarımı amacıyla kullandırılan kredilerden ödeme süresi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kredi alacaklarının asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin fer'iler yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde bu alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar Kültür ve Turizm Bakanlığına başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın, ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödenmek şartıyla fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(21) Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca, tarımsal amaçlı kooperatiflere veya bu kooperatiflerin ortaklarına 31/7/2010 tarihinden önce kullandırılan ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kredi alacaklarının asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin fer'iler yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde bu alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar Tarım ve Köyişleri Bakanlığı il müdürlüklerine başvuruda bulunularak ilk taksit bu Kanunun yayımını izleyen dördüncü aydan başlamak ve ikişer aylık dönemler halinde onsekiz eşit taksitte ödenmek şartıyla bu alacakların ödenen kısmına isabet eden fer'ilerinin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

## İKİNCİ BÖLÜM

## Ortak Hükümler

**Başvuru ve ödeme süresi ile şekli**

**MADDE 18-** (1) Bu Kanunun ilgili bölümlerindeki başvuru ve ödeme süresine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların;

a) Bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar ilgili idareye başvuruda bulunmaları,

b) Maliye Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına, il özel idarelerine, belediyelere, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerine bağlı tahsil dairelerine ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığına, Hazine Müsteşarlığına ve/veya Geliştirme Destekleme Fonu Gelir Hesabına aktarılmak üzere Türkiye Halk Bankası A.Ş., T. Emlak Bankası A.Ş. (Tasfiye Halinde T. Emlak Bankası A.Ş.), T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve tarım kredi kooperatiflerine, Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin (TEDAŞ) veya bu Şirketin hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketleri ile 3096 sayılı Kanun kapsamında mevcut sözleşmeleri uyarınca faaliyet göstermekte olan dağıtım şirketlerine ödenecek tutarları defaten veya ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan, Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarları ise defaten veya ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödemeleri,

şarttır.

(2) Bu Kanuna göre ödenecek taksitlerin ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter.

(3) Bu Kanun hükümlerine göre hesaplanan tutarın;

a) İlk taksit ödeme süresi içerisinde defaten ödenmesi halinde, bu tutara bu Kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

b) Taksitle ödenmek istenmesi halinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla, borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

c) Taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

1) Altı eşit taksit için (1,05),

2) Dokuz eşit taksit için (1,07),

3) Oniki eşit taksit için (1,10),

4) Onsekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

(4) Maliye Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine bu Kanun kapsamında ödenecek olan alacakların 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi uygun görüldüğü takdirde, ödemeye aracılık yapan bankalarca, kart kullanıcılarına kredi kartı işlemine konu borç tutarının, taksitler halinde yansıtılması ve taksit ödeme aylarında hesaplarına borç kaydedilmesi koşuluyla, bu ödemeler için ödeme tarihi olarak kredi kartının kullanıldığı gün esas alınır ve borçluya tahsilatın yapıldığını gösterir makbuz verilir. Bu şekilde tahsil edilen tutarların bankalarca Hazine/Sosyal Güvenlik Kurumu hesaplarına aktarılmasına ilişkin 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde belirlenen süre, taksit aylarının son gününü takip eden günden itibaren hesaplanır. Taksitlerin kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi bu madde hükmüne göre katsayı uygulanmasına engel teşkil etmez.

(5) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarına uygulanmak üzere, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvuruda bulunan ve ödenecek tutarları ilgili vergi mevzuatı gereği iade alacağından kendi borçlarına mahsuben ödemek isteyen borçluların, bu taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etmeleri şarttır. Bu takdirde, ilgili mevzuatın borçlunun mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılır, mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması halinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için borçluya bildirimde bulunularak eksik ödenen bu tutarın bir ay içerisinde ödenmesi istenilir. Bu süre içerisinde eksik ödenen tutarın, ödenmesi gerektiği tarihten ödendiği tarihe kadar gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde eksik ödenen tutar için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

**Süresinde ödenmeyen taksitler**

**MADDE 19**- (1) Bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksidi izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır. Süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Bu hüküm her bir madde ve alacaklı idareler açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.

(2) Taksit tutarının % 10'unu aşmamak şartıyla 5 liraya (bu tutar dahil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(3) Bu Kanunun 15 inci ve 16 ncı maddeleri ile 17 nci maddesinin yedinci fıkrası hariç olmak üzere bu Kanun kapsamına giren alacakların birinci fıkrada belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması halinde, bu Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası ve 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla borçlular ödedikleri tutarlar kadar bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar.

**Diğer hükümler**

**MADDE 20-** (1) 22/2/2006 tarihli ve 5458 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümleri hariç olmak üzere, bu Kanun kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce 6183 sayılı Kanun ve diğer kanunlar uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, kalan taksit tutarları için borçlular, talep etmeleri halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece ilgili kanunun öngördüğü faiz uygulanır. Kalan taksit tutarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir ve bu alacaklar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır.

(2) Bu Kanundan yararlanılarak süresinde ödenen alacaklara, bu Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme cezası gibi fer'i amme alacağı hesaplanmaz.

(3) Bu Kanuna göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

(4) 5393 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesi ile 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında uzlaşılan alacaklar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

(5) a) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve ilgili maddeler uyarınca dava açmamaları veya açılan davalardan vazgeçmeleri gereken borçluların, bu Kanun hükümlerinden yararlanabilmeleri için ilgili maddelerde belirlenen başvuru sürelerinde, yazılı olarak bu iradelerini belirtmeleri şarttır.

b) Davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir. Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsili gerektiği halde tahakkuku diğer kamu idarelerince yapılan alacaklara ilişkin ilgili kamu idaresi aleyhine açılmış davalardan vazgeçme dilekçelerinin verileceği idari mercii belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

c) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz ve bu kararlar ile idare aleyhine hükmedilmiş yargılama giderleri ve vekâlet ücreti bulunması halinde bunlar talep edilemez.

(6) İl özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası ve 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri uygulanmaz.

(7) Bu Kanunun ilgili maddelerinde faiz, gecikme faizi, gecikme zammı, gecikme cezası, cezai faiz gibi fer'i alacaklar yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanması öngörülen tutarın tespitinde, TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarının belirlenmediği dönemler için alacağa ilgili dönemde uygulanan fer'i alacağın hesaplanmasına esas alınan oranın yarısı dikkate alınır.

**İade edilmeyecek alacaklar**

**MADDE 21-** (1) Bu Kanun kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar, bu Kanunun 16 ncı maddesi hükmü hariç olmak üzere bu Kanun kapsamında tahsil edilen tutarlar ile bu Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında yapılan tecile ilişkin olarak 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu

Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz. Ancak, bu Kanunun 3 üncü maddesinin uygulamasına ilişkin olarak dava konusu olan tarhiyatlara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödeme yapılmış olması halinde, ödenen bu tutarlar vergi mahkemesinde devam eden davalar için bu maddeden yararlanılmak üzere yapılan başvurular ile vergi mahkemesince verilmiş terkin kararları üzerine red ve iade edilebilir.

## BEŞİNCİ KISIM
## Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Hükümler ve Son Hükümler
## BİRİNCİ BÖLÜM
## Değişiklik Hükümleri

**MADDE 22-** 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak 1111 sayılı Askerlik Kanunu, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda belirtilen ve idari para cezasını gerektiren fiilin işlendiği tarihi takip eden takvim yılının son günü bitimine kadar idari para cezası verilerek tebliğ edilmediği takdirde idari yaptırım kararı verilemez, verilmiş olanlar düşer."

**MADDE 23-** 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde yer alan "Bu Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinin dışında kalan genel sağlık sigortalısının," ibaresi "5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1), (2) ve (7) numaralı alt bentleri ile yedinci fıkrasının dışında kalan genel sağlık sigortalısının," olarak değiştirilmiş, aynı maddenin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan "veya 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen aday çıraklık ve çıraklık eğitimi ile işletmelerde meslekî eğitim" ibaresi madde metninden çıkarılmış, (c) alt bendinde yer alan "sigortalı" ibaresi "genel sağlık sigortalısı" olarak ve (13) numaralı bendinde yer alan "16" ibaresi "18" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 24-** 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (e) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (g) bendine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"b) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası; meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası uygulanır. Bu bentte sayılanlar, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar ve bunlar hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır."

"e) Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar ve bunlar hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır."

"Bu bent kapsamında yurt dışındaki işyerlerindeki çalışmaları devam eden sigortalıların, bu sürede ödedikleri isteğe bağlı sigorta primleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık sayılır."

**MADDE 25-** 5510 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde yer alan "Kamu idareleri" ibaresi "Kamu idarelerinde ve Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında sayılanlar" şeklinde ve "belgeleyenler," ibaresi "belgeleyenler ile 65 yaşını dolduranlardan talepte bulunanlar," şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 26-** 5510 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "zorunlu" ibaresi madde metninden çıkartılmış, (b) bendine "bildirimin Kuruma yapıldığı tarihten;" ibaresinden sonra gelmek üzere "ancak, 4 üncü maddenin diğer sigortalılık statülerine tabi olarak çalışmaya başlaması nedeniyle sigortalılıkları sona erenlerden Kurumca diğer statülere tabi çalışmasının bittiği tarih itibariyle tarımsal faaliyetlerinin devam ettiği tespit edilenlerin diğer statülere tabi sigortalı çalışmalarının sona erdiği tarihi takip eden günden;" ibaresi eklenmiştir.

**MADDE 27-** 5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendinde bulunanlar hariç olmak üzere diğer alt bentleri kapsamında sigortalı sayılan kişiler için 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık başlangıcından;" ibaresi "4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendinde bulunanlar hariç olmak üzere diğer alt bentleri kapsamında sigortalı sayılan kişilerden köy ve mahalle muhtarları için seçildiklerine ilişkin mazbatalarını ilgili seçim kurulundan aldıkları tarihten, sigortalılıkları vergi mükellefiyetlerinin başladığı tarihten başlayan sigortalılar için vergi mükellefiyeti işleminin tesis tarihinden itibaren iki ayı geçmemek üzere ilgili vergi dairesince vergi mükellefinin işe başlama işlemlerinin tekemmül ettirildiği tarihten ve diğerleri için 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık başlangıcından;" şeklinde, "esnaf sicil memurluğu" ibaresi "Esnaf ve Sanatkâr Sicil Müdürlüğü" olarak değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi sigortalılardan, 4 üncü maddedeki diğer sigortalılık statülerine tabi olarak çalışmaya başlaması nedeniyle sigortalılıkları sona erenlerin diğer statülere tabi çalışmasının bittiği tarih itibarıyla tarımsal faaliyetlerinin devam ettiğinin tespit edilmesi kaydıyla diğer sigortalılık statülerine tabi çalışmalarının sona erdiği tarihi takip eden gün itibarıyla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılığı Kurumca başlatılır."

**MADDE 28-** 5510 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (5) numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (7), (8), (9) ve (10) numaralı alt bentlerinde yer alan "tarihten" ibarelerinden sonra gelmek üzere "bir gün öncesinden" ibareleri, (10) numaralı alt bentten sonra aşağıdaki alt bent ve üçüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"5) Tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar için, tarımsal faaliyetinin sona erdiği veya 4 üncü maddedeki diğer sigortalılık statülerine tabi olarak çalışmaya başladığı ya da 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (ı) bendi uyarınca muafiyet kapsamına girdiği yahut 65 yaşını doldurması nedeniyle talepte bulunduğu tarihten,"

"11) 6132 sayılı Kanuna tabi jokey ve antrenörler için, lisansları yenilenmeyenlerin lisanslı oldukları yılın sonundan,"

"Vergi dairelerince sigortalılığın sona erdiğine ilişkin yapılacak bildirimlerde bu süre vergi mükellefiyeti terk işleminin tesis tarihinden itibaren iki ayı geçmemek üzere vergi mükellefinin işi bırakma işlemlerinin vergi dairelerince tekemmül ettirildiği tarihten başlar."

**MADDE 29-** 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent ile aynı fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş ve dördüncü fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“i) Bu bendin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki sürelere ilişkin olmak üzere, 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalıların, kısmi süreli çalıştıkları aylara ait eksik süreleri,”

“(i) bendi kapsamında borçlanılacak sürelere ilişkin genel sağlık sigortası primlerinin ödenmiş olması halinde, genel sağlık sigortası primi ödenmiş bu sürelere ilişkin borçlanma tutarı % 20 oranı üzerinden hesaplanır.”

“b) Birinci fıkranın (c) ve (ı) bentleri gereği borçlananlar, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendine, (i) bendine göre borçlananlar ise 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre,”

**MADDE 30-** 5510 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu durumdaki sigortalıların aylıksız izinli oldukları süreler için prime esas kazanç alt sınırının altında olmamak kaydıyla aylıksız izne ayrıldıkları tarihteki prime esas kazançları üzerinden % 12 genel sağlık sigortası primi işverenlerince ödenir. Ancak askerlik hizmeti nedeniyle aylıksız izne ayrılanların genel sağlık sigortası priminin ödenmesinde, bir yıllık süre sınırı uygulanmaz.”

**MADDE 31-** 5510 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “(b) bendi” ibaresi “(a) bendi”, beşinci fıkrasında yer alan “bu süreler” ibaresi “söz konusu süreler, bu maddenin üçüncü fıkrası hükmü saklı olmak üzere” şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 32-** 5510 sayılı Kanunun 52 nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde yer alan “genel sağlık sigortası primi” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışanların istekleri halinde işsizlik sigortası primlerinin sigortalı ve işveren hissesi oranındaki işsizlik sigortası primi” ibaresi ve aynı fıkraya “İsteğe bağlı sigortalılardan işsizlik sigortası primini ödeyenlerin, işsizlik sigortası primini ait olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar ödememeleri halinde, o aya ait işsizlik sigortası primi ödeme hakkı düşer.” cümlesi eklenmiştir.

**MADDE 33-** 5510 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sigortalının 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statüleri ile (c) bendinde yer alan sigortalılık statüsüne aynı anda tabi olacak şekilde Kanun kapsamına girmesi halinde öncelikle aynı maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında, (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statülerine tabi olacak şekilde Kanun kapsamına girmesi halinde ise aynı maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır.”

**MADDE 34-** 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kamu idareleri, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, kamu yararına faaliyet gösteren dernekler ile vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından tam burs sağlanan ve Yükseköğretim Kurulu tarafından ayrılan kontenjanlar dahilinde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler hariç 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa göre üniversitelerde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler, yükseköğrenimlerinin devam ettiği sürelerle sınırlı olarak birinci fıkranın (d) bendindeki ve 52 nci maddenin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki şartlar aranmaksızın, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının 30 günlük tutarı üzerinden kendilerince genel sağlık sigortası primi ödenmek suretiyle genel sağlık sigortalısı olurlar. Kamu idareleri, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, kamu yararına faaliyet gösteren dernekler ile vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından tam burs sağlanan ve Yükseköğretim Kurulu tarafından ayrılan kontenjanlar dahilinde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin sağlık giderleri ise 2547 sayılı Kanunun 46 ncı ve 47 nci maddeleri çerçevesinde üniversitelerin bütçelerine konulacak ödenekten karşılanır.”

**MADDE 35-** 5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye beşinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"f) (g) bendinde sayılanlar; diğer bentlere göre genel sağlık sigortalısı olmadıkları veya diğer bentlere göre genel sağlık sigortasından yararlanma haklarının sona erdiği tarihten itibaren bu bent kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılırlar ve Kurumca resen tescil edilirler."

"60 ıncı maddenin yedinci fıkrası kapsamında sayılanlar yükseköğrenimlerinin başladığı tarihten itibaren genel sağlık sigortalısı sayılırlar ve yükseköğrenimlerinin devam ettiği sürece genel sağlık sigortalılıkları devam eder. Bu kapsamdaki öğrenciler yüksek öğrenimlerinin başladığı tarihten itibaren bir ay içerisinde ilgili üniversitelerce genel sağlık sigortası giriş bildirgesiyle Kuruma bildirilir."

**MADDE 36-** 5510 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "acil haller" ibaresinden önce gelmek üzere "trafik kazası halleri," ibaresi eklenmiş; dördüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "zorunlu sigortalılıklarından sonraki genel sağlık sigortalılıklarından dolayı prim borcu olup olmadığına bakılmaksızın" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı maddeye dördüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların 4857 sayılı İş Kanununun 56 ncı ve 74 üncü maddeleri ile diğer iş kanunlarında ücretsiz izin sayılan süreler haricinde ayrıca bir takvim yılı içerisinde toplam bir ayı aşmayan ve işverenlerince belgelendirilen ücretsiz izin sürelerinde genel sağlık sigortalılıkları devam eder."

**MADDE 37-** 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (k) bendi eklenmiş, dördüncü fıkrasında yer alan "(d) ve (g) bentlerinde" ibaresi "(d) bendinde" şeklinde, aynı fıkrada yer alan "Ancak, 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılmak için müracaat etmekle birlikte," ibaresi "60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanlar için" şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkranın sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"k) Meslek liselerinde okumakta iken veya yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler ve 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar ile kursiyerlerin prime esas günlük kazançlarının hesaplanmasında prime esas günlük kazanç alt sınırı dikkate alınır. Aday çırak, çırak ve meslekî eğitim gören öğrencilerin prime esas kazançları ilgili kanunlarında belirtilen şekilde belirlenir."

"Şu kadar ki 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanlar için gelir testleri Kurumca sonuçlandırılıncaya kadar 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarı prime esas asgari kazanç tutarı olarak esas alınır. Ancak gelir testi sonucu; aile içindeki gelirleri asgari ücretin altında kalan genel sağlık sigortalılarının bu sürelerde gelir testi sonucuna göre ödemeleri gereken tutarların üzerinde yaptıkları ödemeler herhangi bir faiz uygulanmaksızın iade veya mahsup edilir."

**MADDE 38-** 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde, (ı) bendinde yer alan "Bu fıkra hükümleri Kamu idareleri işyerleri ile bu Kanuna göre sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz." cümlesi "Bu bent hükümleri; 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki alım ve yapım işleri ve 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işleri ile uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri ve bu Kanuna göre sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ile yurt

dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.” şeklinde, aynı bentte yer alan “Bu fıkrayla düzenlenen destek unsurundan diğer ilgili mevzuat uyarınca ayrıca yararlanmakta olan işverenler aynı dönem için ve mükerrer olarak bu destek unsurundan yararlanamaz. Bu durumda, işverenlerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygulama, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlı olarak yapılır.” cümleleri “Bu fıkra ve diğer ilgili mevzuatla sağlanan sigorta prim desteklerinin aynı dönem için birlikte uygulanması halinde, bu destek öncelikle uygulanır.” şeklinde değiştirilmiştir.

“d) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler için prim oranı, prime esas kazançlarının % 6’sıdır. Bu prim oranının % 1’i kısa vadeli sigorta kolları, % 5’i genel sağlık sigortası primidir. Aynı maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen kursiyerler için prim oranı, prime esas kazançlarının % 13,5’idir. Bu prim oranının % 1’i kısa vadeli sigorta kolları, % 12,5’i genel sağlık sigortası primidir.”

**MADDE 39-** 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, sigortalıların yaşlarına uygun asgarî ücretin otuzda biri, üst sınırı ise 18 yaşından büyük sigortalıların günlük kazanç alt sınırının 6,5 katıdır.”

**MADDE 40-** 5510 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi “Kurumca belirlenen işyerlerinde bu şart aranmaz.” şeklinde değiştirilmiş ve altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

**MADDE 41-** 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin (e) bendinde yer alan “zorunlu” ibareleri madde metninden çıkartılmıştır.

**MADDE 42-** 5510 sayılı Kanunun 88 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş ve altıncı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “takip eden ayda” ibaresi “en geç” olarak değiştirilmiştir.

“Kamu idaresine ait işyerinde çalıştırılan sigortalıların iş sözleşmesinin askıda olduğu sürede 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi çalışmaları ya da isteğe bağlı sigortalı olmaları halinde bu sigortalılar için belirtilen şekilde çalıştıkları veya isteğe bağlı sigortalı olarak prim ödedikleri sürelerle sınırlı olarak ilgili kamu idaresinden genel sağlık sigortası primi alınmaz.”

**MADDE 43-** 5510 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesinin altıncı fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Devlet yardımı, teşvik ve desteklerden; işverenlerin muaccel prim ve idari para cezası borçları kesilip Kuruma aktarıldıktan sonra, varsa kalan kısmı üzerinden yararlanılabilir.”

**MADDE 44-** 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “üç ay” ibaresi “peşin veya taksitler halinde yirmidört ay” ve “üç aylık” ibaresi “yirmidört aylık” şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 45-** 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “ve 86 ncı maddesinin altıncı fıkrasında” ibaresi madde metninden çıkarılmış, (i) bendinin sonuna aşağıdaki cümle ve (k) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (l) bendi eklenmiştir.

“4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara geçici iş göremezlik ödeneği ödemelerinde 100 üncü maddeye istinaden Kurumca işverenlerden istenilen bildirimlerin belirlenen süre içerisinde ve elektronik ortamda yapılmaması halinde sigortalı başına aylık asgari ücretin onda biri, hiç yapılmaması halinde ise asgari ücretin yarısı tutarında idari para cezası uygulanır.”

“l) Ek 6 ncı maddesine göre yapılması gereken bildirim veya kontrol yükümlüğünün yerine getirilmemesi halinde, her bir fiil için asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanır.”

**MADDE 46-** 5510 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan "ve 33 üncü" ibaresi ", 33 üncü ve 35 inci" şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 47-** 5510 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında değerlendirilen 1/10/2008 tarihinden önceki yurt dışı borçlanma sürelerine göre tespit edilen basamaklar, 2008 yılı Eylül ayında yürürlükte bulunan gelir tablosunda, 41 inci maddenin beşinci fıkrası hükmüne göre belirlenen prime esas aylık kazanca yakın gelire karşılık gelen basamağı geçemez."

**MADDE 48-** 5510 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "üç yıl içinde" ve beşinci fıkrasında yer alan "en geç iki yıl içinde" ibareleri "1/1/2012 tarihine kadar" şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan "iki yıllık süreye" ibaresi "bu süreye" şeklinde, onuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununa tabi sigortalılar ile bunların bu Kanuna göre bakmakla yükümlü oldukları kimseler, genel sağlık sigortası hükümlerine göre sağlanan sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan yararlanma hakkına sahiptir."

"4857 sayılı İş Kanununun 13 üncü ve 14 üncü maddelerine göre kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar ile bu Kanuna göre ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalıların eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini 30 güne tamamlama yükümlülüğü 1/1/2012 tarihinde başlar."

**MADDE 49-** 5510 sayılı Kanunun geçici 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce," ibaresi ile "bu maddenin yürürlük tarihinden sonra aynı şartlarla bu işleri yaptıkları," ibaresi madde metninden çıkartılmış ve "yapmakta olanların" ibaresi "yaptıkları" şeklinde ve geçici 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 19- 1479 ve 2926 sayılı Kanunlara göre aylık almakta olanlarla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaları nedeniyle geçici 2 nci maddeye göre aylık bağlanacaklara aylık bağlamaya esas tüm hizmetleri süresince on yıl süreyle hastalık sigortası veya sağlık sigortası veya genel sağlık sigortası primi ödememiş olanlardan, hastalık sigortası, sağlık sigortası ve genel sağlık sigortası primi kesilmiş olan süreler düşülmek kaydıyla, aylıklarının % 10'u oranında ve 10 yılı tamamlayacak süreyle genel sağlık sigortası primi kesilir. Ancak, bu maddenin yürürlük tarihinden önce yapılan kesintiler iade edilmez."

**MADDE 50-** 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

"Tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalışanların sigortalılığı

EK MADDE 5- 4 üncü madde ile isteğe bağlı sigortalılık hükümleri ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında sigortalı olmayan, kendi sigortalılıklarından dolayı bu kanunlara göre gelir veya aylık almayan ve 18 yaşını doldurmuş olanlardan; tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalışanlar, örneği Kurumca hazırlanan ve ilgili muhtarlık, birlik, kuruluş, il veya ilçe tarım müdürlükleri tarafından usulüne uygun olarak düzenlenip onaylanmış belgeleri ile talepte bulundukları tarihten itibaren sigortalı sayılırlar.

Bu madde kapsamındaki sigortalılık; 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi dâhil olmak üzere 4 üncü maddeye istinaden sigortalı olarak çalışmaya başlayanların çalışmaya başladıkları tarihten, sigortalılıklarını sona erdirme talebinde bulunanların talep tarihinden, prim borcu bulunanlardan talepte bulunanların primi ödenmiş son günden, gelir ya da aylık talebinde bulunanların aylığa hak kazanmış olmak şartıyla talep tarihinden ve ölen sigortalının ölüm tarihinden itibaren sona erer.

4 üncü madde kapsamında çalışmaları nedeniyle sigortalılıkları sona erenlerin sigortalılıkları, bu madde kapsamındaki çalışmalarının devam etmesi kaydıyla, çalışmanın sona erdiği tarihi takip eden günden itibaren kendiliğinden başlar.

Tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalışanlar, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar. Bunlar hakkında bu Kanunun kısa vadeli sigorta kolları bakımından yalnızca iş kazası ve meslek hastalığı sigortası, uzun vadeli sigorta kolları yönünden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır.

Bu madde hükümlerine tabi sigortalıların iş kazası ve meslek hastalığı sigorta kollarından sağlanan yardımlardan yararlanabilmeleri için iş kazasının olduğu tarihten en az bir ay önce tescil edilmiş olmaları ve sigortalılıklarının sona ermemiş olması, bu Kanuna göre iş kazası veya meslek hastalığından dolayı geçici iş göremezlik ödeneği ödenmesi veya sürekli iş göremezlik geliri ya da malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık bağlanabilmesi için prim ve prime ilişkin her türlü borçlarının ödenmiş olması şartı aranır. İş kazası ve meslek hastalığı halinde durum, kendilerince veya işverenlerince kolluk kuvvetlerine derhal, Kuruma da en geç üç iş günü içinde bildirilir.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas kazancın alt ve üst sınırı arasında olmak kaydıyla sigortalı tarafından belirlenen günlük kazancın otuz katının % 34,5'i oranında prim öderler. Bunun % 20'si malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları, % 12,5'i genel sağlık sigortası, % 2'si iş kazası ve meslek hastalıkları sigortası primidir.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, genel sağlık sigortası hükümlerinden yararlanabilmesi için 67 nci maddede sayılan diğer şartların yanı sıra sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihte 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirerek tecil ve taksitlendirmeleri devam edenler hariç 60 günden fazla prim ve prime ilişkin her türlü borcunun bulunmaması şarttır.

Bu madde kapsamındaki sigortalıların primlerinin yılda bir veya birden fazla dönem halinde ödenmesini ve ödeme tarihlerini belirlemeye Kurum yetkilidir.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar ile ilgili olarak bu maddede aksine hüküm bulunmaması kaydıyla bu Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Kamu idarelerinin tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalıştırılanlar hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Bazı kısmi süreli çalışanların sigortalılıkları

EK MADDE 6 - Ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olan kişilerin sigortalılıkları, bu madde kapsamında kendileri tarafından 30 gün üzerinden prim ödemeleri suretiyle sağlanır.

Bu madde kapsamında sigorta hak ve yükümlülükleri; kendilerince veya kendilerini çalıştıranlar tarafından ya da bunların bağlı oldukları meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlarca bildirimin Kuruma yapıldığı tarihten itibaren başlar, birinci fıkrada belirtilen şekildeki çalışma durumlarının son bulmasından itibaren sona erer.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar hakkında; malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası ve istekleri halinde işsizlik sigortası hükümleri uygulanır.

Bu sigortalılar, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas kazanç alt ve üst sınırı arasında olmak üzere kendileri tarafından belirlenecek günlük kazancın otuz katının % 32,5'i oranında prim öderler. Bu prim oranının % 20'si malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları, % 12,5'i genel sağlık sigortası primidir. İşsizlik sigortasına tabi olmayı isteyenlerin, sigortalı ve işveren hissesi oranındaki işsizlik sigortası primini ait olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar ödememeleri halinde, o aya ait işsizlik sigortası primini ödeme hakları düşer.

Bu madde kapsamında ödenen primler, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık olarak değerlendirilir.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, genel sağlık sigortası hükümlerinden yararlanabilmesi için 67 nci maddede sayılan diğer şartların yanı sıra sağlık hizmeti sunucusuna başvurdukları tarihte 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirerek tecil ve taksitlendirmeleri devam edenler hariç 60 günden fazla prim ve prime ilişkin her türlü borcunun bulunmaması şarttır.

Bu Kanun kapsamında tam süreli çalışma ile uzun vadeli sigorta kollarına tabi olan sigortalılar ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sigortalılar ve kendi sigortalılıklarından dolayı gelir veya aylık almakta olanlar, birinci fıkrada belirtilen çalışma durumları nedeniyle ayrıca sigortalı olmazlar.

Kurum, bu madde kapsamındaki sigortalıların bu Kanunun diğer hükümlerine göre uzun vadeli sigorta kollarına tabi olma durumlarını dikkate alarak prim ödeme gün sayılarını ve prim ödeme sürelerini belirlemeye, bu sigortalıları çalıştıranlara ve çalıştıranların bağlı olduğu meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlara Kurumca belirlenecek süre içinde bu sigortalıların işe başlama ve işten ayrılışlarını bildirmeleri, bu madde veya bu Kanunun uzun vadeli sigorta kollarını ihtiva eden sigortalılık statüleri kapsamında sigortalılık kontrolünden sonra çalıştırılmaları, çalıştırıldıkları süre içerisinde sigortalılıklarının devam edip etmediği ve Kurumca verilecek sigortalılık belgelerinin periyodik kontrolünü sağlama hususunda zorunluluk getirmeye yetkilidir.

Bu madde kapsamında bulunan sigortalıları çalıştıranlar ile bunların bağlı olduğu meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlara bu madde uyarınca getirilecek bildirim ve kontrol yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi halinde 102 nci madde uyarınca idari para cezası uygulanır.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar ile ilgili olarak, bu maddede aksine hüküm bulunmaması kaydıyla bu Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

**MADDE 51-** 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 28- Geçici 11 inci maddenin altıncı fıkrasında öngörülen yükümlülükler ile 2008 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin olmak üzere 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılara ilişkin asıl veya ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerine ilişkin yükümlülüklerin yasal süresi içinde yerine getirilmemiş olması halinde, bu maddede sayılan yükümlülüklerle sınırlı olarak 102 nci madde hükümleri uygulanmaz. Yasal süresi içerisinde yerine getirilmeyen bu yükümlülüklerden işyeri bildirgesi ile belgenin asıl veya ek olma durumuna göre belgede kayıtlı sigortalı başına uygulanabilecek oran da dikkate alınarak her bir aya ait aylık prim ve hizmet belgesi için ayrı ayrı olmak üzere asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanır.

Bu madde kapsamına giren fiiller için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce uygulanmış idari para cezalarına ilişkin tahsil edilen tutarlar iade ve mahsup edilmez.

GEÇİCİ MADDE 29- Bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren ek 5 inci ve ek 6 ncı maddeleri kapsamındaki sigortalılardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği yıl için 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının on yedi katı üzerinden başlanılarak, takip eden her yıl için bir puan artırılmak suretiyle otuz katını geçmemek üzere prim alınır.

1/5/2008 ila 30/9/2008 tarihleri arasında 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olanlar hakkında da bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren birinci fıkra ile ek 5 inci madde hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 30- 1/10/2008 ila bu maddenin yayımı tarihine kadarki sürede geçici 12 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca 18 yaşını doldurmamış çocuklarından dolayı tescil süreci başlatılanların kendilerinin ve 18 yaşını doldurmamış çocukları hariç bakmakla yükümlü oldukları kişilerin tescil tarihine kadarki genel sağlık giderlerine ilişkin fatura tutarları Kurumca ödenir. Bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar söz konusu süreler için ödenmiş olan primler iade ve mahsup edilmez.

1/10/2008 ila 31/12/2011 tarihleri arasında, geçici 12 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca tescili yapılanların sağlık hizmet sunucusuna başvuru tarihinden Kurumca tescil edildikleri tarihe kadarki sürede 18 yaşını doldurmamış çocukları adına düzenlenen genel sağlık giderlerine ilişkin fatura tutarları Hazineden karşılanmak üzere Kurumca ödenir.

GEÇİCİ MADDE 31- Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında ilgili mevzuatı çerçevesinde uzman ve usta öğretici olarak çalıştırılanlar, bu durumlarını milli eğitim il veya ilçe müdürlüklerince belgelendirmeleri kaydıyla, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki bu çalışmalarından dolayı ay içinde 30 günden eksik kalan sürelerini 41 inci madde esaslarına göre kendileri veya hak sahipleri tarafından borçlanabilirler. Borçlanılan bu süreler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi sayılır.

GEÇİCİ MADDE 32- Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası uyarınca genel sağlık sigortalısı sayılan yabancı uyruklu öğrencilerden yükseköğrenimleri anılan fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önce başlamış olanların genel sağlık sigortalılıkları anılan fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlar ve ilgili üniversitelerce bu tarihten itibaren bir ay içerisinde genel sağlık sigortası giriş bildirgesiyle Kuruma bildirilir.

GEÇİCİ MADDE 33- Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasında bu Kanunla yapılan değişiklikler, bu değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihten öncesi için uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 34- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerine;

a) 2011 yılı başından önce bağlanmış gelir ve aylık tutarları, dosya bazında ödenmesi gereken miktar esas alınmak kaydıyla;

1) 2011 yılı Ocak ödeme döneminden geçerli olmak üzere 60 TL tutarında artırılır. Ancak bu artış tutarının, gelir ve aylıkların % 4 oranında artırılması halinde gerçekleşecek artış tutarından az olması halinde % 4 oranında artırılarak ödenir.

2) 2011 yılı Temmuz ödeme döneminden geçerli olmak üzere, % 4 oranında artırılarak ödenir.

b) 2011 yılında bağlanacak malullük, yaşlılık veya ölüm aylıklarının 27 nci, 29 uncu, 33 üncü ve geçici 2 nci maddelere göre 2011 yılı Ocak ayı itibarıyla hesaplanan aylık tutarları, (a) bendinde belirtilen şekilde artırılarak ödenir.

c) İş kazaları ile meslek hastalıkları sigortasından hak kazanılan gelirlere esas günlük kazanç hesabına giren;

1) Son takvim ayı 2011 yılının birinci yarısına ait olanlara bağlanacak gelirler birinci fıkranın (a) bendinin (l) numaralı alt bendine göre,

2) Son takvim ayı 2011 yılının ikinci yarısına ait olanlara bağlanacak gelirler sadece birinci fıkranın (a) bendinin (2) numaralı alt bendine göre,

artırılarak ödenir.

d) Birinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendine göre yapılacak artış tutarı;

1) İş kazaları ve meslek hastalıkları sigortasından sürekli iş göremezlik geliri almakta olanlara, gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi oranında,

2) Ölüm dosyalarında hak sahiplerinin hisseleri oranında,

3) Yabancı ülkelerle akdedilen sosyal güvenlik sözleşmeleri uyarınca kısmi gelir veya aylık alanlara, ülkemiz mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme gün sayılarının, sosyal güvenlik sözleşmesine göre nazara alınan toplam prim ödeme gün sayısına olan oranına göre,

uygulanır.

e) Birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen şekilde artırılan gelir ve aylıklar, 2011 yılında bu maddede belirtilen artışlar dışında 55 inci maddeye göre ayrıca artırılmaz.

GEÇİCİ MADDE 35- Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında ve 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler için aynı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülüklerden bu maddenin yürürlük tarihine kadar yerine getirilmiş olanları, yasal süresinde yerine getirilmiş sayılır ve idari para cezası uygulanmaz. Bu yükümlükler için daha önce uygulanan idari para cezaları, kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın kaldırılır, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez.”

**MADDE 52-** 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin son üç paragrafı ile 91 inci maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddenin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yabancı plakalı taşıtların Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre Türkiye’de geçerli sigortaları yoksa, bunlar için zorunlu mali sorumluluk sigortası Türkiye sınırlarına girişleri sırasında yapılır.”

**MADDE 53-** 2918 sayılı Kanunun 98 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sağlık hizmet bedellerinin ödenmesi

MADDE 98- Trafik kazaları sebebiyle üniversitelere bağlı hastaneler ve diğer bütün resmi ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarının sundukları sağlık hizmet bedelleri, kazazedenin sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanır.

Trafik kazalarına sağlık teminatı sağlayan zorunlu sigortalarda; sigorta şirketlerince yazılan primlerin ve Güvence Hesabınca tahsil edilen katkı paylarının % 15’ini aşmamak üzere, münhasıran bu teminatın karşılığı olarak Hazine Müsteşarlığınca sigortacılık ilkeleri çerçevesinde maktu veya nisbi olarak belirlenen tutarın tamamı sigorta şirketleri ve 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 14 üncü maddesinde düzenlenen durumlar için Güvence Hesabı tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılır. Söz konusu tutar, ilgili sigorta şirketleri için sigortacılık ilkelerine göre ayrı ayrı belirlenebilir. Aktarım ile sigorta şirketlerinin bu teminat kapsamındaki yükümlülükleri sona erer. Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu söz konusu tutarı % 50’sine kadar artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

Bu madde çerçevesinde sigorta şirketleri ve Güvence Hesabı tarafından ödenecek meblağın süresinde ödenmemesi halinde 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası uygulanır.

Sigorta şirketleri ve Güvence Hesabından Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılacak meblağın belirlenmesi ve ödenmesi ile sağlık hizmetleri için teminat sağlanan sigortaların tespiti ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşü alınarak Hazine Müsteşarlığınca belirlenir. Trafik kazası sebebiyle Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurumlarınca gerçekleştirilen tedavi giderleri bakımından, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından Sağlık Bakanlığına yapılacak ödemeye ilişkin usul ve esaslar Sosyal Güvenlik Kurumu ve Sağlık Bakanlığı tarafından ayrıca belirlenir.”

**MADDE 54-** 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun;

a) 3 üncü maddesinin (j) bendine “orta öğretim kurumları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve meslek yüksek okulları” ibaresi eklenmiştir.

b) 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Yirmi” ibaresi “Beş” şeklinde değiştirilmiştir.

c) 25 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “asgari ücretin % 30’undan” ibaresi “asgari ücretin net tutarının % 30’undan” şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 55-** 18/6/1992 tarihli ve 3816 sayılı Ödeme Gücü Olmayan Vatandaşların Tedavi Giderlerinin Yeşil Kart Verilerek Devlet Tarafından Karşılanması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre aylık bağlanmış olanlar hariç olmak üzere yeşil kart verilen kişilerden 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi veya (b) bendinin (2) ve (4) numaralı alt bentlerine tabi sigortalı olarak çalışan ve bu çalışmalarından dolayı genel sağlık sigortası kapsamında olanlar ile bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilerin, 5510 sayılı Kanuna göre genel sağlık sigortası kapsamında sağlık hizmetlerinden yararlanmaya hak kazanma tarihinden sağlık hizmetlerinden yararlanma şartlarının sona erdiği tarihe kadar bu çalışmalardan dolayı elde edecekleri gelirlerine bakılmaksızın yeşil kartları askıya alınır. Bu kişilerin yeşil kartları 5510 sayılı Kanuna göre genel sağlık sigortası sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkının sona erdiği tarihi takip eden gün itibariyle başvuru veya başka bir işleme gerek olmaksızın aktif hale getirilir. Aynı hanede bulunmakla birlikte bakmakla yükümlü olunan kişiler dışında kalanların yeşil kart hak sahipliği devam eder ve bu hak sahipliğinin sürdürülmesinde bu bent kapsamındaki çalışmalardan elde edilecek gelirler dikkate alınmaz. Yeşil kartları askıya alınanlardan 5510 sayılı Kanuna göre bakmakla yükümlü olunan kişi sıfatını yitirenlerin ise bu bent kapsamındaki çalışmalardan elde edilecek gelirler dikkate alınmaksızın yeşil kartları aktif hale getirilir. Ayrıca, 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında sayılanlar ile kamu kaynaklı meslek edindirme kurslarına katılanların kurs sürelerince yeşil kartları devam eder.”

**MADDE 56-** 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 5 inci maddesinde yer alan “ödenen aylıklar % 50 fazlasıyla geri alındığı gibi,” ibaresi “ödenen aylıklar ödeme tarihinden tahsil tarihine kadar 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve” olarak değiştirilmiş ve aynı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- Sosyal güvenlik mevzuatına tabi olarak çalışmayan, Sosyal Güvenlik Kurumundan ya da yabancı bir ülke sosyal güvenlik kurumundan her ne ad altında olursa olsun herhangi bir gelir veya aylık elde etmeyen ve silikozis hastalığı nedeniyle meslekte kazanma gücünü en az % 40 kaybettiğine Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Kurulunca karar verilen kişilere, bu fıkrada belirtilen şartları sağlamaları halinde bu Kanunun 1 inci maddesinde yer alan diğer şartlar aranmaksızın Sosyal Güvenlik Kurumunca aylık bağlanır.

Aylık miktarı, meslekte kazanma gücünü % 40 ila % 59 arasında kaybedenlere 1 inci maddeye göre belirlenecek aylık tutarında; meslekte kazanma gücünü % 60 ila % 79 arasında kaybedenlere 1 inci maddeye göre belirlenecek aylık tutarının % 200’ü ve meslekte kazanma gücünü % 80 ve üzerinde kaybedenlere de % 300’ü esas alınarak hesaplanır.

Bu kişilere aylık bağlanmış olması 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre meslek hastalığı tespiti ve meslek hastalığına bağlı sürekli iş göremezlik geliri talebinde bulunmalarına engel teşkil etmez. 5510 sayılı Kanuna göre sürekli iş göremezlik gelirine de hak kazanılması halinde bu Kanuna göre bağlanan aylık kesilir.”

**MADDE 57-** 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun;

a) 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “dayalı olarak çalışan sigortalıları” ibaresinden sonra gelmek üzere “, 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışanlardan 5510 sayılı Kanunun 52 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında işsizlik sigortası primi ödeyen isteğe bağlı sigortalılar ile aynı Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamındaki sigortalıları” ibaresi eklenmiştir.

b) 48 inci maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ayrıca Fonun bir önceki yıl prim gelirlerinin % 30’u; istihdamı artırmaya yönelik politika ve tedbirleri uygulamak, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmak, çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak ve teknolojik gelişmeler nedeniyle işsiz kalması beklenenlerin başka alanlara yönlendirilmesini sağlamak, istihdamı koruyucu tedbirler almak, işe yerleştirme ve danışmanlık hizmetleri temin etmek, işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları yapmak amacıyla kullanılabilir. Bu oranı % 50’ye kadar çıkarmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Ancak, işsizlik ödeneğinden yararlanmakta olanlara yönelik hizmetler için bu sınırlama dikkate alınmaz. Bu fıkraya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

c) 51 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, hizmet akitlerinin sona ermesinden önceki son üç yıl içinde en az 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş ve işten ayrılmadan önceki son 120 gün içinde prim ödeyerek sürekli çalışmış” ibaresi “ve bu Kanunda yer alan prim ödeme koşullarını sağlamış” şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 58-** 4447 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 2- Genel ekonomik, sektörel veya bölgesel kriz ile zorlayıcı sebeplerle işyerindeki haftalık çalışma sürelerinin geçici olarak önemli ölçüde azaltılması veya işyerinde faaliyetin tamamen veya kısmen geçici olarak durdurulması hallerinde, işyerinde üç ayı aşmamak üzere kısa çalışma yapılabilir.

Bu Kanuna göre sigortalı sayılan kişileri hizmet akdine tabi olarak çalıştıran işveren, kısa çalışma talebini, derhal gerekçeleri ile birlikte Türkiye İş Kurumuna, varsa toplu iş sözleşmesi tarafı sendikaya bir yazı ile bildirir. Talebin uygunluğunun belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar, ilgili kurum ve kuruluşların da görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kısa çalışma halinde İşsizlik Sigortası Fonundan kısa çalışma ödeneği ödenir. İşçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için, hizmet akdinin feshi hariç işsizlik sigortası hak etme koşullarını yerine getirmesi gerekir.

Günlük kısa çalışma ödeneği; sigortalının son oniki aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının % 60'ıdır. Bu şekilde hesaplanan kısa çalışma ödeneği miktarı, 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesine göre 18 yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarının % 150'sini geçemez. Kısa çalışma ödeneğinden yararlananlara ait sigorta primlerinin aktarılması ve sağlık hizmetlerinin sunulmasına ilişkin işlemler 5510 sayılı Kanunda belirtilen esaslar çerçevesinde yürütülür. Kısa çalışma ödeneği olarak yapılan ödemeler başlangıçta belirlenen işsizlik ödeneği süresinden düşülür.

Zorlayıcı sebeplerle kısa çalışma yapılması halinde, kısa çalışma ödeneği ödemeleri 4857 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin (III) numaralı bendinde ve aynı Kanunun 40 ıncı maddesinde öngörülen bir haftalık süreden sonra başlar.

Bu maddede yer alan kısa çalışma ödeneğinin süresini altı aya kadar uzatmaya ve işsizlik ödeneğinden mahsup edilip edilmeyeceğini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

İşverenin hatalı bilgi ve belge vermesi nedeniyle yapılan fazla ödemeler, yasal faizi ile birlikte işverenden tahsil edilir."

**MADDE 59-** 4447 sayılı Kanunun;

a) Geçici 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi ve aynı maddenin beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

b) Geçici 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi ve aynı maddenin beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

c) Geçici 9 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 10- 31/12/2015 tarihine kadar işe alınan her bir sigortalı için geçerli olmak üzere, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren özel sektör işverenlerince işe alınan ve fiilen çalıştırılanların; işe alındıkları tarihten önceki altı aya ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar dışında olmaları, aynı döneme ilişkin işe alındıkları işyerinden bildirilen prim ve hizmet belgelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olmaları ve bu maddede belirtilen diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde sayılan ve 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarı, işe alındıkları tarihten itibaren İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır.

Bu maddede belirtilen destek unsuru;

a) 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük erkekler ile 18 yaşından büyük kadınlardan;

1) Mesleki yeterlik belgesi sahipleri için kırksekiz ay süreyle,

2) Mesleki ve teknik eğitim veren orta öğretim ile meslek yüksek okulu veya Türkiye İş Kurumunca düzenlenen işgücü yetiştirme kurslarını bitirenler için otuzaltı ay süreyle,

3) (1) ve (2) numaralı alt bentlerde sayılan belge ve niteliklere sahip olmayanlar için yirmidört ay süreyle,

b) 29 yaşından büyük erkeklerden (a) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinde sayılan belge ve niteliklere sahip olanlar için yirmidört ay süreyle,

c) (a) ve (b) bentleri kapsamına girenlerin Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasından işe alınmaları halinde ilave olarak altı ay süreyle,

ç) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmakta iken, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra mesleki yeterlik belgesi alanlar veya mesleki ve teknik eğitim veren orta öğretim ile meslek yüksek okulunu bitirenler için oniki ay süreyle,

d) 18 yaşından büyüklerden bu fıkranın (a), (b) ve (ç) bentlerine girmeyenlerin Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasından işe alınmaları halinde altı ay süreyle,

uygulanır.

Bu maddede sayılan belge ve nitelikler nedeniyle destek unsurundan yararlanabilmek için sigortalıların sahip oldukları mesleki yeterlik, mesleki ve teknik eğitim veren orta öğretim kurumları ile meslek yüksek okulu veya Türkiye İş Kurumunca düzenlenen işgücü yetiştirme kurslarına ilişkin belgelerde belirtilen meslek ya da alanlarda işe alınmaları ve/veya çalışıyor olmaları gerekir.

Bu maddeyle sağlanan destek unsurundan aynı sigortalı için bir kez yararlanılabilir. Sigortalı, destek süresini tamamlamadan işsiz kalması halinde, kalan süreden yeniden yararlanamaz. Ancak ikinci fıkranın (a) bendi kapsamına girenlerin, aynı bent kapsamında yeniden işe alınmaları ve (1) veya (2) numaralı alt bentlerde sayılan belge ve nitelikleri bu dönemde temin etmeleri halinde destekten yeniden yararlanabilirler. Bu durumda ilk yararlanma süresi, ikincisinden düşülür ve toplam yararlanma süresi en son yararlanılan destek için maddede öngörülen süreyi aşamaz.

İşveren hissesine ait primlerin Fondan karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak; 5510 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarını yasal süresi içinde ödemesi ve kapsama giren sigortalının işe alındığı işyerinden dolayı Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması şarttır.

Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirilmiş veya ilgili diğer kanunlar uyarınca prim borçlarının yeniden yapılandırılmış ve taksitlendirilmiş olması, bu tecil, taksitlendirme ve yeniden yapılandırma devam ettiği sürece işverenlerin bu fıkra hükmünden yararlanmasına engel teşkil etmez.

Bu madde hükümleri; 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki alım ve yapım işleri ve 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işleri ile uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri ve bu Kanuna göre sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ile yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

5510 sayılı Kanun gereğince yapılan kontrol ve denetimlerde, çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği tespit edilen işverenler bir yıl süreyle bu maddeyle sağlanan destek unsurlarından yararlanamaz.

Bu maddeyle sağlanan destek unsuru, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi uygulandıktan sonra kalan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait oranı üzerinden, bu maddede belirtilen esaslar dikkate alınarak uygulanır.

Fondan karşılanan prim tutarları, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

Bakanlar Kurulu, bu maddenin uygulanma süresini 2015 yılından itibaren beş yıla kadar uzatmaya yetkilidir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.”

**MADDE 60-** 27/2/2003 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 20- Bu Kanun kapsamına giren yabancıların ve işverenlerin bu Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirip getirmedikleri Bakanlık iş müfettişleri ve Sosyal Güvenlik Kurumu müfettişleri tarafından denetlenir. Bu Kanun gereğince yapılacak teftiş, denetim ve soruşturmalar 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununda yer alan teftiş, denetim ve soruşturma hükümlerine göre yapılır ve bu hükümlere göre ilgili yaptırımlar uygulanır.

Genel ve özel bütçeli idarelerin teftiş ve denetim elemanları ile kolluk kuvvetlerinin kendi mevzuatları gereğince işyerlerinde yapacakları her türlü denetim, inceleme ve kontrol sırasında yabancı çalıştıran işverenler ile yabancıların bu Kanundan doğan yükümlülükleri yerine getirmediklerini tespit etmeleri halinde, durum Bakanlığa bildirilir.

Birinci fıkraya göre yapılan denetimler ve ikinci fıkraya göre yapılan bildirimler üzerine Bakanlık bölge müdürünce, gönderilen tutanaklara ve denetim raporlarına göre bu Kanunda yer alan idari yaptırımlar uygulanır.”

**MADDE 61-** 4857 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Çağrı üzerine çalışma, evden çalışma ve uzaktan çalışma

MADDE 14- Çağrı üzerine çalışmanın usul ve esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) Yazılı sözleşme ile işçinin yapmayı üstlendiği işle ilgili olarak kendisine ihtiyaç duyulması halinde iş görme ediminin yerine getirileceğinin kararlaştırıldığı iş ilişkisi, çağrı üzerine çalışmaya dayalı kısmi süreli bir iş sözleşmesidir.

b) Hafta, ay veya yıl gibi bir zaman dilimi içinde işçinin ne kadar süreyle çalışacağını taraflar belirlemedikleri takdirde, haftalık çalışma süresi yirmi saat olarak kararlaştırılmış sayılır. Çağrı üzerine çalıştırılmak için belirlenen sürede işçi çalıştırılsın veya çalıştırılmasın ücrete hak kazanır.

c) İşçiden iş görme borcunu yerine getirmesini çağrı yoluyla talep hakkına sahip olan işveren, bu çağrıyı, aksi kararlaştırılmadıkça, işçinin çalışacağı zamandan en az dört gün önce yapmak zorundadır. Süreye uygun çağrı üzerine işçi iş görme edimini yerine getirmekle yükümlüdür. Sözleşmede günlük çalışma süresi kararlaştırılmamış ise, işveren her çağrıda işçiyi günde en az dört saat üst üste çalıştırmak zorundadır.

Evden çalışmanın usul ve esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) İşçinin, ücret karşılığı işverenin belirlediği bir malı veya hizmeti üretmek amacıyla bir veya birden fazla işverene bağlı olarak ancak işverenin denetimi dışında ve genellikle işçinin kendi evinde iş görme edimini sunduğu yazılı sözleşmeye dayalı iş ilişkisidir.

b) Evden çalışma sözleşmesi ile çalıştırılan işçinin ücreti, parça başına veya götürü olarak ürettiği işe orantılı ödenir.

c) Sözleşmede işin tanımına ve konusuna, yapılma şekline, parça başına işlerde istenen üretim adedine ve belirli ise işin ne kadar sürede yapılacağına yer verilir. İşçilerin çalıştıkları gün ve saatlerin işveren tarafından onaylanan günlük puantaj cetvelleriyle takip edilmediği durumlarda, sözleşmeye emsal işin emsal işçi tarafından yapılabileceği süreye ilişkin bir hesaplamanın eklenmesi zorunludur.

Uzaktan çalışmanın usul ve esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) İşçinin bir hizmet ya da mal üretmek amacıyla işletme merkezi dışında genellikle evde ya da işyeri dışında bir büroda iş edimini yerine getirdiği, haberleşme ve bilgisayar ağı ile işletmeyle bağlantı kurulan, işyerine bağımlılığın az olduğu yazılı sözleşmeye dayalı iş ilişkisidir.

b) Uzaktan çalışma sözleşmesinde, asgari olarak işin yapılacağı yer ve tanımı, genel ve özel çalışma koşulları, işveren tarafından temin edilen ekipman, ekipmanın korunmasına ilişkin yükümlülükler, işverenin çalışanla iletişim kuracağı saatlere ilişkin hükümler yer alır.

c) İşveren uzaktan çalışanlar tarafından kullanılan verilerin korunmasını sağlamakla yükümlüdür. İşveren, uzaktan çalışanı veri korunmasına ilişkin şirket kuralları ve ilgili mevzuat hakkında bilgilendirir. Verilerin korunması amacıyla özel yaşama müdahale dışında işveren tarafından belirlenen hükümlere uzaktan çalışanın uyması zorunludur.

Çağrı üzerine, evden veya uzaktan çalışma sözleşmesiyle çalıştırılan işçi, ayrımı haklı kılan bir neden olmadıkça, salt iş sözleşmesinin niteliğinden ötürü emsal işçiye göre farklı işleme tabi tutulamaz.

İşveren, çağrı üzerine, evden ve uzaktan çalışan işçileri yazılı olarak çalışma koşulları ile ilgili olarak bilgilendirmekle yükümlüdür.

Çağrı üzerine, evden veya uzaktan çalışma sözleşmesiyle çalıştırılan işçinin iş sağlığı ve güvenliğinden işveren sorumludur.

Çağrı üzerine, evden veya uzaktan çalışma sözleşmesiyle çalıştırılanlarla ilgili iş sözleşmesinin tarafları, bölünemeyen haklar, yıllık ücretli izin, ihbar ve kıdem tazminatına hak kazanmada esas süre, hafta tatili ve ücretine hak kazanma ve benzeri konulara ilişkin hususlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

**MADDE 62-** 4857 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Taraflarca iş sözleşmesine bir deneme kaydı konulduğunda; bunun süresi en çok iki, yirmibeş yaş altındaki işçiler için en çok dört ay olabilir.”

**MADDE 63-** 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle ve ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, dördüncü fıkrası ile yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlerin, bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, bu işyerlerinde çalışan toplam işçi sayısına göre hesaplanır.”

“İşin niteliği veya teminde güçlük nedeniyle işyerlerinde özürlü çalıştırma konusunda güçlük yaşayan işverenler; başka işverene ait işletmelerde, kurulan ortak işletmelerde veya özürlü çalıştırmak amacıyla kurulan işletmelerde ilk defa işe alınan özürlülerin ücretlerini karşılayarak özürlü çalıştırma zorunluluğunu yerine getirebilir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, işverenin başvurusu üzerine işin niteliği veya teminde güçlük nedeniyle işyerinde özürlü çalıştırma konusunda güçlük yaşanıp yaşanmayacağını karara bağlar.”

“Yer altı ve su altı işlerinde özürlü işçi çalıştırılamaz.”

“Bu maddeye aykırılık hallerinde 101 inci madde uyarınca tahsil edilecek cezalar, özürlülerin ve eski hükümlülerin kendi işini kurmaları, özürlünün iş bulmasını sağlayacak destek teknolojileri, özürlünün işe yerleştirilmesi, işe ve işyerine uyumunun sağlanması ve bu gibi projelerde kullanılır. Tahsil edilen cezaların kullanımına ilişkin hususlar, Türkiye İş Kurumunun koordinatörlüğünde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü ile İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, Özürlüler İdaresi Başkanlığı, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü, en çok işçi ve işvereni temsil eden üst kuruluşların ve en çok özürlüyü temsil eden üst kuruluşun birer temsilcisinden oluşan komisyon tarafından karara bağlanır. Komisyonun çalışma usul ve esasları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

**MADDE 64-** 4857 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Denkleştirme süresi turizm işletme belgeli işyerleri için dört aya kadar uzatılabilir.”

**MADDE 65-** 4857 sayılı Kanunun;

a) 91 inci maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“30/1/1950 tarihli ve 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 10 uncu maddesine istinaden iş sözleşmesi fiilen sona eren işçilerin kanundan, iş ve toplu iş sözleşmesinden doğan bireysel alacaklarına ilişkin şikayetleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge müdürlüklerince incelenir.”

b) 92 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Teftiş, denetleme ve incelemeler sırasında işverenler, işçiler ve bu işle ilgili görülen başka kişiler izleme, denetleme ve teftişle görevli iş müfettişleri ve işçi şikayetlerini inceleyen bölge müdürlüğü memurları tarafından çağrıldıkları zaman gelmek, ifade ve bilgi vermek, gerekli olan belge ve delilleri getirip göstermek ve vermek; iş müfettişlerinin birinci fıkrada yazılı görevlerini yapmaları için kendilerine her çeşit kolaylığı göstermek, bu yoldaki emir ve isteklerini geciktirmeksizin yerine getirmekle yükümlüdürler.

Çalışma hayatını izleme, denetleme ve teftişe yetkili iş müfettişleri ile işçi şikayetlerini incelemekle görevli bölge müdürlüğü memurları tarafından tutulan tutanaklar aksi kanıtlanıncaya kadar geçerlidir. İş müfettişi tarafından düzenlen raporların ve tutulan tutanakların işçi alacaklarına ilişkin kısımlarına karşı taraflarca onbeş gün içerisinde yetkili iş mahkemesine itiraz edilebilir. Süresinde itiraz edilmemesi veya iş mahkemesince itirazın reddine karar verilmesi halinde raporda veya tutanakta belirtilen alacak kesinleşir.”

c) 108 inci maddesinin ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“101 inci ve 106 ncı maddeler kapsamındaki idari para cezaları ise doğrudan Türkiye İş Kurumu il müdürü tarafından; birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlere uygulanacak idari para cezası ise işyerlerinin merkezinin bulunduğu yerdeki Türkiye İş Kurumu il müdürünce verilir ve genel esaslara göre tahsil edilir.”

**MADDE 66-** 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “çıkan hizmetler,” ibaresi “çıkan hizmetler ve faaliyetleri deniz taşıma araçları ile yüzer tesis ve araçların imal ve inşası olanlara bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılacak teslim ve hizmetler,” şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 67-** 3065 sayılı Kanunun geçici 17 nci ve geçici 23 üncü maddelerinde ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 68 inci maddesinde yer alan “31.12.2010” ibareleri “31/12/2015” olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 68-** 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun;

a) Ekinde yer alan (I), (II), (III) ve (IV) sayılı listeler; ekli (1), (2), (3) ve (4) sayılı cetvellerde gösterildiği şekilde değiştirilmiştir.

b) 7/A maddesinde yer alan "2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.18, 2710.19.45.00.11, 2710.19.45.00.12 ve 2710.19.49.00.11 G.T.İ.P. numaralı" ibaresi, "2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.13 ve 2710.19.45.00.12 G.T.İ.P. numaralı" olarak değiştirilmiştir.

c) Geçici 5 inci maddesinde yer alan "2710.19.61.00.11, 2710.19.61.00.19, 2710.19.63.00.11, 2710.19.63.00.19, 2710.19.65.00.11, 2710.19.65.00.19, 2710.19.69.00.11 ve 2710.19.69.00.99 G.T.İ.P. numaralı" ibaresi "2710.19.61.00.11, 2710.19.63.00.11, 2710.19.65.00.11 ve 2710.19.69.00.11 G.T.İ.P. numaralı" olarak; aynı maddedeki "2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.18, 2710.19.45.00.11, 2710.19.45.00.12 ve 2710.19.49.00.11 G.T.İ.P. numaralı" ibaresi ise "2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.13 ve 2710.19.45.00.12 G.T.İ.P. numaralı" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 69-** 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun "V-Kurumlarla ilgili kağıtlar" başlıklı kısmının sonuna aşağıdaki bent eklenmiştir.

"25. Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile döner sermaye işletmelerinin kadrolarında ve sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilen sözleşmeli personel ile yapılan hizmet sözleşmeleri."

**MADDE 70-** 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin;

a) 35 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"5. Kamu iktisadi teşebbüslerine bu madde uyarınca verilen görevler neticesinde doğan ve teşebbüs kayıtlarına göre gerçekleşen görev zararları, ilgili teşebbüsçe yapılacak ödeme talebine istinaden, Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alan ilgili harcama tertiplerinden gider kaydedilerek ödenir. Bu ödemeler, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 35 inci maddesi hükümlerine tabi değildir.

6. 12/12/2001 tarihli ve 2001/3372 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile önceki yıllar kararları kapsamında üretilen şekerin Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin özelleştirme programına alındığı tarih itibarıyla sözleşmesi ve bağlantısı yapılmış olan dahilde işleme rejimi kapsamındaki satışlarıyla ihracatından doğan görev zararları Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. tarafından yapılacak ödeme talebine istinaden, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin kayıtları esas alınarak, Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alan ilgili harcama tertiplerinden gider kaydedilerek ödenir. Bu ödemeler, 5018 sayılı Kanunun 35 inci maddesi hükümlerine tabi değildir.

7. Hazine Müsteşarlığınca görev zararı kapsamında yapılan ödemeler, bu maddede öngörülen usule uygun olarak incelenir. İnceleme sonucunda hesaplanan tutar ile Hazine Müsteşarlığı bütçesinden yapılmış bulunan ödemeler arasında fark bulunduğunun tespit edilmesi halinde taraflar yükümlülüklerini faizsiz olarak yerine getirir. Ancak, ilgili teşebbüs veya kuruluş tarafından yapılan talebin gerçek olmayan belge ve işlemlere ilişkin tutarları da içerdiğinin tespiti halinde, gerçek olmayan belge ve işlemlere ilişkin olup Hazine tarafından teşebbüs veya kuruluşa ödenmiş bulunan tutar Hazine Müsteşarlığı tarafından, söz konusu ödemenin yapıldığı tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde gecikme zammı oranında faiz uygulanarak tahsil edilir."

b) 36 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“9. 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan ikincil mevzuat uyarınca Merkezi Kayıt Kuruluşu nezdinde kayden izlenmesi gereken Hazine Müsteşarlığına ait hisseler ile ilgili işlemler; Merkezi Kayıt Kuruluşunca ve/veya aracı kuruluşlarca tahsil edilen her türlü ücret, komisyon, vergi, resim ve harçtan istisnadır.”

c) 54 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3. Kamu iktisadi teşebbüslerine ait işletmelerin atıl durumda bulunan varlıklarının kamu kurum ve kuruluşlarına bedelsiz veya rayiç bedelin altında devri, teşebbüs yönetim kurulunun teklifi üzerine; devre konu varlıkların rayiç bedelinin 10.000.000 TL’nin altında olması durumunda ilgili bakanın onayı, bu tutarın üzerinde olması durumunda ise ilgili bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca alınacak karar ile gerçekleştirilir. 10.000.000 TL’lik tutar her yıl yeniden değerleme oranına göre arttırılır.”

**MADDE 71-** 11/1/1954 tarihli ve 6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun;

a) 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 3- Bankanın merkezi Ana Sözleşmesinde yazılı olan yerdir. Banka Genel Kurulu Bankanın merkezinin yurt içinde başka bir ile nakline karar verebilir. Banka yurt içi ve yurt dışında lüzum gördüğü yerlerde, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu hükümlerine göre şube açabilir. Her türlü bankacılık işlemlerinin yapıldığı bu şubeler, kamu bankası şubeleri niteliğinde olup, kamu kuruluşlarına ait paralar da yatırılabilir.”

b) 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 18- 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname, 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanun ve 12/4/1990 tarihli ve 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun Banka ve ortaklıkları hakkında uygulanmaz.”

c) 8 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

ç) Geçici 2 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- 6219 sayılı Kanunun değişik 18 inci maddesi, 1/1/2000 tarihinden itibaren geçerli olup, Banka ve ortaklıkları hakkında yargı mercilerine açılmış davalar ve icra takipleri hakkında da uygulanır.”

**MADDE 72-** 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 64 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kademe ve kademe ilerlemesi:

MADDE 64- Kademe; derece içinde, görevin önemi veya sorumluluğu artmadan, memurun aylığındaki ilerlemedir.

Memurun kademe ilerlemesinin yapılabilmesi için bulunduğu kademede en az bir yıl çalışmış olması ve bulunduğu derecede ilerleyebileceği bir kademenin bulunması şartları aranır.

72 nci madde gereğince belirli bir süre görev yapmak üzere, mecburî olarak sürekli görevle atanan memurlardan kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde bulunanlara, bu yörelerde fiilen çalışmak suretiyle geçirilen her iki yıl için bir kademe ilerlemesi daha verilir. Yıllık izinde geçirilen süreler fiilen çalışılmış sayılır. İki yıldan az süreler dikkate alınmaz.

Son on yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır.

Bu maddede belirtilen şartları haiz her sınıf ve derecedeki memurlar, hak kazandıkları tarihten geçerli olmak üzere ve başkaca bir işleme gerek kalmaksızın bir ileri kademeye ilerlemiş sayılırlar.

Kademe ilerlemesi ile ilgili onay mercii atamaya yetkili amirdir. Onay mercileri kademe ilerlemeleri ile ilgili yetkilerini devredebilirler.

Kademe ilerlemesine hak kazanamayan memurlar, kurumlarınca her ay alınacak toplu onaylarla belirlenir. Kademe ilerlemesi yapmış sayılanlardan ilerlemeye müstahak olmadıkları sonradan tespit edilenlerin kademe ilerlemeleri, ilerlemiş sayıldıkları tarihten geçerli olmak üzere iptal edilir.”

**MADDE 73-** 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (A) bendinin (d) alt bendi yürürlükten kaldırılmış, (B) bendinin ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddenin sonuna aşağıdaki bent eklenmiştir.

“Ancak, bu şekilde bir atamanın yapılabilmesi için ilgilinin;

a) 1 inci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300 ve daha yukarıda olanlar için en az 12 yıl,

b) 1 inci ve 2 nci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300’den az olanlar için en az 10 yıl,

c) 3 üncü ve 4 üncü dereceli kadrolar için en az 8 yıl,

hizmetinin bulunması ve yükseköğrenim görmüş olması şarttır. Dört yıldan az süreli yükseköğrenim görenler için bu sürelere iki yıl ilave edilir. Bu sürelerin hesabında; 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi kapsamına dâhil kurumlarda fiilen çalışılan süreler ile Yasama Organı Üyeliğinde, belediye başkanlığında, belediye ve il genel meclisi üyeliğinde, kanunlarla kurulan fonlarda, muvazzaf askerlikte, okul devresi dâhil yedek subaylıkta ve uluslararası kuruluşlarda geçen sürelerin tamamı ile yükseköğrenim gördükten sonra özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürenin; Başbakanlık ve bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşlarının müsteşar ve müsteşar yardımcıları ile en üst yönetici konumundaki genel müdür ve başkan kadrolarına atanacaklar için tamamı, diğer kadrolara atanacaklar için altı yılı geçmemek üzere dörtte üçü dikkate alınır.”

“C) Derece yükselmesi ile ilgili onay mercii atamaya yetkili amirdir. Müşterek kararla atanmış olanların derece yükselmeleri, ilgili bakanın veya yetkili kıldığı makamın onayı ile yapılır. Üst derece kadroya atanmış olup da kazanılmış hak ve emeklilik keseneğine esas aylık dereceleri daha aşağıda bulunanların (45 inci maddenin ikinci fıkrasına göre yapılan atamalar hariç), kazanılmış hak ve emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükseltilmeleri için, bu hâlin devamı süresince yukarıda belirtilen onay aranmaz.”

**MADDE 74-** 657 sayılı Kanunun 77 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yabancı memleketlerin resmî kurumları veya uluslararası kuruluşlarda kurumlarının muvafakati ile görev alacak memurlara, ilgili Bakanın onayı ile (her üç yılda bir Bakan onayı yenilenmek kaydıyla) memuriyeti süresince yabancı memleketlerin resmî kurumlarında on yıla, uluslararası kuruluşlarda yirmibir yıla kadar aylıksız izin verilebilir.”

**MADDE 75-** 657 sayılı Kanunun 91 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 91- Kadrosu kaldırılan memurlar, en geç altı ay içinde kendi kurumlarında niteliklerine uygun bir kadroya atanırlar. Bu memurlar, kurumlarında atama imkânı bulunmaması hâlinde aynı süre içinde başka bir kurumdaki kadrolara atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Bunlar, atama işlemi yapılıncaya kadar kurumlarında niteliklerine uygun işlerde çalıştırılır ve yeni bir kadroya atanıncaya kadar eski kadrolarına ait malî haklardan ve sosyal yardımlardan yararlanmaya devam ederler.

Söz konusu memurların eski kadrolarına ait en son ayda aldığı malî haklar kapsamında fiilen yapılmakta olan her türlü ödemeler toplamının net tutarının, atandıkları yeni kadrolarına ait malî haklar kapsamında fiilen yapılmakta olan her türlü ödemeler toplamının net tutarından fazla olması hâlinde, aradaki fark, farklılık giderilinceye kadar, atandıkları kadrolarda veya bu kadrolardan istekleri dışında atandıkları başka kadrolarda kaldıkları sürece, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir. Aylık mutad olarak yapılmayıp belirli bir dönemi kapsayan ödemelerin ödendiği tarih itibarıyla net tutarları toplamının yılı içinde çalışılan aylara bölünmesi suretiyle bulunacak tutarı, en son ayda aldığı aylık tutarına ilave edilir. Fazla çalışma ücreti, fiilen yapılan ders karşılığı ödenen ek ders ücreti ve nöbet ücreti gibi ilave bir çalışmanın karşılığında elde edilen ödemeler aylık tutarına ilave edilmez.

Diğer kamu kurum ve kuruluşlarına atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilen memurların 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının boş kadrolarından Devlet Personel Başkanlığınca tespit edilen kadroya, anılan Başkanlık tarafından kırkbeş gün içinde ataması teklif edilir. Devlet Personel Başkanlığı tarafından gönderilen atama teklif yazısının atamayı yapacak kamu kurum ve kuruluşuna intikalinden itibaren otuz gün içinde bu kurum ve kuruluş tarafından atama işlemlerinin yapılması zorunludur. Bunlardan unvanları müdür ve daha üst olanlar ile danışma ve denetim işlevlerine ilişkin kadrolarda çalışanlar Araştırmacı kadrolarına, diğerleri ise durumlarına uygun kadrolara atanırlar.”

**MADDE 76-** 657 sayılı Kanunun 100 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Ancak özürlüler için; özür durumu, hizmet gerekleri, iklim ve ulaşım şartları göz önünde bulundurulmak suretiyle günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatleri ile öğle dinlenme süreleri merkezde üst yönetici, taşrada mülki amirlerce farklı belirlenebilir.

Memurların yürüttükleri hizmetin özelliklerine göre, bu madde uyarınca tespit edilen çalışma saat ve süreleri ile görev yerlerine bağlı olmaksızın çalışabilmeleri mümkündür. Bu hususa ilişkin usûl ve esaslar, Devlet Personel Başkanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

**MADDE 77-** 657 sayılı Kanunun 101 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 101- Günün yirmidört saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışan memurların çalışma saat ve şekilleri kurumlarınca düzenlenir.

Ancak, kadın memurlara; tabip raporunda belirtilmesi hâlinde hamileliğin yirmidördüncü haftasından önce ve her hâlde hamileliğin yirmidördüncü haftasından itibaren ve doğumdan sonraki bir yıl süreyle gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez. Özürlü memurlara da isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez.”

**MADDE 78-** 657 sayılı Kanunun 104 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 104- A) Kadın memura; doğumdan önce sekiz, doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam onaltı hafta süreyle analık izni verilir. Çoğul gebelik durumunda, doğum öncesi sekiz haftalık analık izni süresine iki hafta eklenir. Ancak beklenen doğum tarihinden sekiz hafta öncesine kadar sağlık durumunun çalışmaya uygun olduğunu tabip raporuyla belgeleyen kadın memur, isteği hâlinde doğumdan önceki üç haftaya kadar kurumunda çalışabilir. Bu durumda, doğum öncesinde bu rapora dayanarak fiilen çalıştığı süreler doğum sonrası analık izni süresine eklenir. Doğumun erken gerçekleşmesi sebebiyle, doğum öncesi sekiz haftalık analık izninin kullanılamayan bölümü de doğum sonrası analık izni süresine ilave edilir. Doğumda veya doğum sonrasında analık izni kullanılırken annenin ölümü hâlinde, isteği üzerine memur olan babaya anne için öngörülen süre kadar izin verilir.

B) Memura, eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine on gün babalık izni; kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine yedi gün izin verilir.

C) (A) ve (B) fıkralarında belirtilen hâller dışında, merkezde atamaya yetkili amir, ilde vali, ilçede kaymakam ve yurt dışında diplomatik misyon şefi tarafından, birim amirinin muvafakati ile bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde, mazeretleri sebebiyle memurlara on gün izin verilebilir. Zaruret hâlinde öğretmenler hariç olmak üzere, aynı usûlle on gün daha mazeret izni verilebilir. Bu takdirde, ikinci kez verilen bu izin, yıllık izinden düşülür.

D) Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için doğum tarihinden itibaren ilk altı ayda günde üç saat, ikinci altı ayda günde birbuçuk saat süt izni verilir. Süt izninin hangi saatler arasında ve günde kaç kez kullanılacağı hususunda, kadın memurun tercihi esastır.

E) Yıllık izin ve mazeret izinleri sırasında malî haklar ile sosyal yardımlara dokunulmaz."

**MADDE 79-** 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Hastalık ve refakat izni:

MADDE 105- Memura, aylık ve özlük haklarına dokunulmaksızın, verilecek raporda gösterilecek lüzum üzerine, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde onsekiz aya kadar, diğer hastalık hâllerinde ise oniki aya kadar izin verilir.

Memurun, hastalığı sebebiyle yataklı tedavi kurumunda yatarak gördüğü tedavi süreleri, hastalık iznine ait sürenin hesabında dikkate alınır.

Bu maddede yazılı azamî süreler kadar izin verilen memurun, bu iznin sonunda işe başlayabilmesi için, iyileştiğine dair raporu (yurt dışındaki memurlar için mahallî usûle göre verilecek raporu) ibraz etmesi zorunludur. İzin süresinin sonunda, hastalığının devam ettiği resmî sağlık kurulu raporu ile tespit edilen memurun izni, birinci fıkrada belirtilen süreler kadar uzatılır, bu sürenin sonunda da iyileşemeyen memur hakkında emeklilik hükümleri uygulanır.

Bunlardan gerekli sağlık şartlarını yeniden kazandıkları resmî sağlık kurullarınca tespit edilen ve emeklilik hakkını elde etmemiş olanlar, yeniden memuriyete dönmek istemeleri hâlinde, niteliklerine uygun kadrolara öncelikle atanırlar.

Görevi sırasında veya görevinden dolayı bir kazaya veya saldırıya uğrayan veya bir meslek hastalığına tutulan memur, iyileşinceye kadar izinli sayılır.

Hastalık raporlarının hangi hallerde, hangi hekimler veya sağlık kurulları tarafından verileceği ve süreleri ile bu konuya ilişkin diğer hususlar, Sağlık, Maliye ve Dışişleri Bakanlıkları ile Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşleri alınarak Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.

Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük haklarına dokunulmaksızın, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.”

**MADDE 80-** 657 sayılı Kanunun 108 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 108- A) Memura, 105 inci maddenin son fıkrası uyarınca verilen iznin bitiminden itibaren, sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, istekleri üzerine onsekiz aya kadar aylıksız izin verilebilir.

B) Doğum yapan memura, 104 üncü madde uyarınca verilen doğum sonrası analık izni süresinin bitiminden; eşi doğum yapan memura ise, doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine yirmidört aya kadar aylıksız izin verilir.

C) Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyle birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, çocuğun ana ve babasının rızasının kesinleştiği tarihten veya vesayet dairelerinin izin verme tarihinden itibaren, istekleri üzerine yirmidört aya kadar aylıksız izin verilir. Evlat edinen her iki eşin memur olması durumunda bu süre, eşlerin talebi üzerine yirmidört aylık süreyi geçmeyecek şekilde, birbirini izleyen iki bölüm hâlinde eşlere kullandırılabilir.

D) Özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kendilerine aylıksız izin verilenler de dâhil olmak üzere burslu olarak ya da bütçe imkânlarıyla yetiştirilmek üzere yurtdışına gönderilen veya sürekli görevle yurtdışına atanan memurlar veya diğer personel kanunlarına tâbi olanlar ile yurtdışına kamu kurumlarınca gönderilmiş olan öğrencilerin memur olan eşleri ile 77 nci maddeye göre izin verilenlerin memur olan eşlerine, toplamı sekiz yılı geçmemek üzere görev veya öğrenim süresi içinde aylıksız izin verilebilir.

E) Memura, yıllık izinde esas alınan süreler itibarıyla beş hizmet yılını tamamlamış olması ve isteği hâlinde memuriyeti boyunca ve en fazla iki defada kullanılmak üzere, toplam bir yıla kadar aylıksız izin verilebilir. Ancak, sıkıyönetim, olağanüstü hâl veya genel hayata müessir afet hâli ilan edilen bölgelere 72 nci madde gereğince belli bir süre görev yapmak üzere zorunlu olarak sürekli görevle atananlar hakkında bu bölgelerdeki görev süreleri içinde bu fıkra hükmü uygulanmaz.

F) Aylıksız izin süresinin bitiminden önce mazereti gerektiren sebebin ortadan kalkması hâlinde, on gün içinde göreve dönülmesi zorunludur. Aylıksız izin süresinin bitiminde veya mazeret sebebinin kalkmasını izleyen on gün içinde görevine dönmeyenler, memuriyetten çekilmiş sayılır.

G) Muvazzaf askerliğe ayrılan memurlar askerlik süresince görev yeri saklı kalarak aylıksız izinli sayılır.”

**MADDE 81-** 657 sayılı Kanunun 109 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Memur bilgi sistemi, özlük dosyası:

MADDE 109- Memurlar, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esas alınarak kurumlarınca tutulacak personel bilgi sistemine kaydolunurlar. Her memur için bir özlük dosyası tutulur.

Özlük dosyasına, memurun kişisel ve mesleki bilgileri, mal bildirimleri; varsa inceleme, soruşturma, denetim raporları, disiplin cezaları ile ödül ve başarı belgesi verilmesine ilişkin bilgi ve belgeler konulur.

Memurların başarı, yeterlik ve ehliyetlerinin tespitinde, kademe ilerlemelerinde, derece yükselmelerinde, emekliye ayrılmalarında veya hizmetle ilişkilerinin kesilmesinde, hizmet gerekleri yanında özlük dosyaları göz önünde bulundurulur.

Özlük dosyalarının tutulma esasları ile özlük dosyalarında yer alacak belgelere ilişkin usûl ve esaslar Devlet Personel Başkanlığınca belirlenir."

**MADDE 82-** 657 sayılı Kanunun 122 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Başarı, üstün başarı değerlendirmesi ve ödül:

MADDE 122- Görevli oldukları kurumlarda olağanüstü gayret ve çalışmaları ile emsallerine göre başarılı görev yapmak suretiyle; yüksek miktarda kamu kaynağında tasarruf sağlanmasında, kamu zararının oluşmasının önlenmesinde, kamusal fayda ve gelirlerin beklenenin üzerinde artırılmasında veya sunulan hizmetlerin etkinlik ve kalitesinin yükseltilmesinde somut olaylara ve verilere dayalı olarak katkı sağladıkları tespit edilen memurlara, merkezde bağlı veya ilgili bakan, illerde valiler tarafından başarı belgesi verilebilir. Üç defa başarı belgesi alanlara üstün başarı belgesi verilir.

Üstün başarı belgesi verilenlere, merkezde bağlı veya ilgili bakan ve illerde valiler tarafından uygun görülmesi hâlinde en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil) % 200'üne kadar ödül verilebilir.

Bu maddeye göre bir malî yıl içinde ödüllendirileceklerin sayısı, kurumun yılbaşındaki dolu kadro mevcudunun binde onundan, Gümrük Müsteşarlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü kadroları için binde yirmisinden fazla olamaz. Yıl içinde ödüllendirilen personel sayısı kurumlarınca izleyen yılın Ocak ayı sonuna kadar Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Kamu kurum ve kuruluşları yürütmekte oldukları hizmetlerin özelliklerini göz önünde bulundurarak memurlarının başarı, verimlilik ve gayretlerini ölçmek üzere, Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşü alınmak kaydıyla, değerlendirme ölçütleri belirleyebilir."

**MADDE 83-** 657 sayılı Kanunun 124 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Disiplin cezası vermeye yetkili disiplin amirleri; yürütülen hizmetin özellikleri ve çalışma şartları dikkate alınarak genel yönetmelikte belirtilen esas ve usûller çerçevesinde, kurumlarınca tayin ve tespit edilen amirlerdir. Valiler il, kaymakamlar ilçe sınırları dâhilindeki kamu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilatında görev yapan her düzey personelin üst disiplin amiridir."

**MADDE 84-** 657 sayılı Kanunun 125 inci maddesinin, (C) bendinin (g), (h) ve (j) alt bentleri yürürlükten kaldırılmış; (E) bendinin (a) alt bendinde yer alan "engelleme" ibaresi "kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme" olarak, (f) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasında yer alan "sicilden" ibaresi "özlük dosyasından" ve üçüncü fıkrasında yer alan "iyi veya çok iyi derecede sicil alan" ibaresi "ödül veya başarı belgesi alan" olarak değiştirilmiştir.

"f) Amirlerine, maiyetindekilere ve iş sahiplerine fiili tecavüzde bulunmak,"

**MADDE 85-** 657 sayılı Kanunun 132 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "sıralı sicil amirine" ibaresi "üst disiplin amirine" olarak değiştirilmiş, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziye edilenler, daire başkanı kadrolarına, daire başkanı kadrosunun dengi ve daha üstü kadrolara, bölge ve il teşkilatlarının en üst yönetici kadrolarına, düzenleyici ve denetleyici kurumların başkanlık ve üyeliklerine, vali ve büyükelçi kadrolarına atanamazlar."

**MADDE 86-** 657 sayılı Kanunun 135 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 135- Disiplin amirleri tarafından verilen uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarına karşı disiplin kuruluna, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı yüksek disiplin kuruluna itiraz edilebilir.

İtirazda süre, kararın ilgiliye tebliği tarihinden itibaren yedi gündür. Süresi içinde itiraz edilmeyen disiplin cezaları kesinleşir.

İtiraz mercileri, itiraz dilekçesi ile karar ve eklerinin kendilerine intikalinden itibaren otuz gün içinde kararlarını vermek zorundadır.

İtirazın kabulü hâlinde, disiplin amirleri kararı gözden geçirerek verilen cezayı hafifletebilir veya tamamen kaldırabilirler.

Disiplin cezalarına karşı idari yargı yoluna başvurulabilir.”

**MADDE 87-** 657 sayılı Kanunun 214 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Memurların yetiştirilmesi:

MADDE 214- Memurların yetiştirilmesi kapsamında;

a) Kamu yönetiminin orta ve uzun vadeli insan gücü ihtiyacına göre planlanması amacıyla, yükseköğretim kurumları ile ortak çalışmalar yapılarak insan kaynakları ihtiyaç ve önceliklerinin tespit edilmesi,

b) Kamu personelinin adaylıktan başlamak üzere hizmet içinde eğitilmesi ve yetiştirilmesi,

c) Orta ve üst kademe yöneticilerinin yetiştirilmesine ilişkin her türlü çalışmanın yapılması, eğitim merkezlerinin kurulması, eğitim programlarının uygulanması,

ile bu konulara ilişkin koordinasyon, takip ve denetim Devlet Personel Başkanlığınca yürütülür.

Devlet Personel Başkanlığı bu eğitimleri doğrudan yapabileceği gibi, kamuya ait eğitim kurumlarından veya özel eğitim kurumlarından da eğitim hizmeti sağlayabilir. Kamu kurum ve kuruluşları, Devlet Personel Başkanlığının kamu personelinin eğitimi ve yetiştirilmesi için ihtiyaç duyduğu personeli, eğitim süresince Başkanlık emrine görevlendirebilir.”

**MADDE 88-** 657 sayılı Kanunun 231 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kamu personeli bilgi sistemi:

MADDE 231- Devlet Personel Başkanlığı, kuruluş kanunlarına ve bütçe türlerine bağlı kalınmaksızın, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat yapılarına ve personeline ilişkin konularda, gerekli gördüğü bilgi ve belgeleri kamu kurum ve kuruluşlarından talep eder. Kamu kurum ve kuruluşları bu bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.

Kamu kurum ve kuruluşları; atama, yer değiştirme, görevde yükselme, unvan değişikliği ve Devlet Personel Başkanlığınca belirlenecek diğer personel hareketlerini bildirmek zorundadır. Bu bildirim şartına uyulmaksızın gerçekleştirilecek işlemlerden herhangi bir malî hak kaybı, malî sorumluluk veya kamu zararı doğması hâlinde ilgili kurumun en üst amirine rücu edilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar ile istisna tutulacak kamu kurum ve kuruluşları Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

**MADDE 89-** 657 sayılı Kanunun ek 8 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurumlar arası geçici süreli görevlendirme:

EK MADDE 8- Memurlar, geçici görevlendirme yapmak isteyen kurumun talebi ve çalıştıkları kurumun izni ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında aşağıda belirtilen şartlarla geçici süreli olarak görevlendirilebilir:

a) Yurtdışında görevlendirilen güvenlik görevlileri hariç olmak üzere, memurun görevlendirileceği kurumda göreve ilişkin 4 üncü ve daha yukarı bir dereceden boş bir kadronun bulunması şarttır.

b) Geçici süreli görevlendirilen memurlar, geçici süreli olarak görevlendirildikleri kurumların mevzuatına uymakla yükümlüdür.

c) Geçici süreli olarak görevlendirilen memurlar, yurtdışında görevlendirilen güvenlik görevlileri hariç olmak üzere, aylıkları ile diğer malî ve sosyal haklarını kurumlarından alır. Bu memurların kadroları ile ilişkileri, kendi sınıf ve derecelerindeki terfi ve emeklilik hakları devam eder.

d) Geçici süreli görevlendirme süresi bir yılda altı ayı geçemez. Yurtdışına atanan güvenlik görevlileri için geçici görevlendirme süresi en çok iki yıldır; gerekli görülmesi hâlinde bu süre bir katına kadar uzatılabilir.

e) Geçici süreli görevlendirmenin, memurların mesleği ile ilgili olması şarttır.

f) Geçici süreli görevlendirmede memurun muvafakati aranır.

Birinci fıkrada belirtilen hâller dışında memurlar, kamu yararı ve hizmet gerekleri sebebiyle ihtiyaç duyulması hâlinde kurumlarınca, Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşü alınarak diğer kamu kurum ve kuruluşlarında altı aya kadar geçici süreli olarak görevlendirilebilir."

**MADDE 90-** 657 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Uzman istihdamı:

EK MADDE 40- A) Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri, Millî Eğitim, Bayındırlık ve İskân, Sağlık, Tarım ve Köyişleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar bakanlıkları ile Devlet Su İşleri, Karayolları, Orman, Basın Yayın ve Enformasyon, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu, Gençlik ve Spor, Maden Tetkik ve Arama genel müdürlükleri, Yükseköğretim Kurulu, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve Özel Çevre Koruma Kurumu başkanlıkları merkez teşkilatında ana hizmet birimlerinde, uzman ve uzman yardımcısı istihdam edilir. İçişleri, Millî Eğitim, Bayındırlık ve İskân, Sağlık ile Tarım ve Köyişleri bakanlıklarının uzman ve uzman yardımcıları taşra teşkilatında görevlendirilebilir.

B) Uzman yardımcılığına atanabilmek için; 48 inci maddede sayılan şartlara ek olarak, yapılacak yarışma sınavında başarılı olma ve sınavın yapıldığı yılın Ocak ayının ilk gününde otuz yaşını doldurmamış olma ile;

1. Adalet Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,

2. Millî Savunma Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,

3. İçişleri Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,

4. Dışişleri Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, uluslararası ilişkiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,

5. Millî Eğitim Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler, eğitim ve fen-edebiyat fakültelerinden,

6. Bayındırlık ve İskân Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin inşaat mühendisliği, mimarlık, şehir ve bölge planlaması bölümlerinden,

7. Sağlık Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler, tıp, eczacılık ve diş hekimliği fakültelerinden,

8. Tarım ve Köyişleri Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler, veterinerlik ve ziraat fakültelerinden,

9. Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,

10. Devlet Su İşleri Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin inşaat mühendisliği, mimarlık, şehir ve bölge planlaması bölümlerinden,

11. Karayolları Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin inşaat mühendisliği, mimarlık, şehir ve bölge planlaması bölümlerinden,

12. Orman Genel Müdürlüğü Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler, orman ve ziraat fakültelerinden,

13. Basın Yayın ve Enformasyon Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler ve iletişim fakültelerinden,

14. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin sosyal hizmetler bölümünden,

15. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,

16. Gençlik ve Spor Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,

17. Maden Tetkik ve Arama Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin maden mühendisliği bölümünden,

18. Yükseköğretim Kurulu Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,

19. Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,

20. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Uzman yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin Türk dili ve edebiyatı ve tarih bölümlerinden,

21. Özel Çevre Koruma Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin çevre mühendisliği, inşaat mühendisliği, mimarlık, şehir ve bölge planlaması bölümlerinden,

veya bu bakanlıklar ve kurumlarca yürütülen kurumsal hizmet gerekleri çerçevesinde yönetmelikle belirlenen fakültelerden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtiçindeki veya yurtdışındaki öğretim kurumlarından mezun olma şartı aranır.

Uzman yardımcıları mesleğe özel yarışma sınavı ile alınır. Uzman yardımcılığı giriş sınavı ÖSYM Başkanlığı tarafından yapılan eleme sınavı sonuçlarına göre; yazılı ve sözlü sınav veya yalnızca sözlü sınavdan oluşur. Öğrenim dalları itibarıyla belirlenecek uzman yardımcılığı kadrolarına giriş sınavı için, eleme sınavı sonucunda aranacak puan türleri, taban puanları ve sınavda alınan başarı derecelerine göre çağrılacak aday sayısı tespit edilerek, giriş sınavı duyurusuyla ilan yapılır. Ancak, giriş sınavına çağrılacak aday sayısı, atama yapılacak kadro sayısının yirmi katından, yalnızca sözlü sınav yapılması hâlinde sözlü sınava çağrılacak aday sayısı giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadronun dört katından fazla olamaz. Yazılı sınav; kurumun görev alanına göre yönetmelikle belirlenen konulardan yapılır. Yazılı sınav sonucunda yetmiş puandan az olmamak üzere, en yüksek puandan başlanarak giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadronun dört katına kadar aday sözlü sınava çağrılır. Sözlü sınav adayların;

a) Sınav konularına ilişkin bilgi düzeyi,

b) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü,

c) Liyakati, temsil kabiliyeti, davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu,

d) Özgüveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı,

e) Genel yetenek ve genel kültürü,

f) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı,

yönlerinden değerlendirilerek, ayrı ayrı puan verilmek suretiyle gerçekleştirilir.

Adaylar, komisyon tarafından (a) bendi için elli puan (b) ila (f) bentlerinde yazılı özelliklerin her biri için onar puan üzerinden değerlendirilir ve verilen puanlar ayrı ayrı tutanağa geçirilir. Bunun dışında sözlü sınav ile ilgili herhangi bir kayıt sistemi kullanılmaz. Sınav komisyonu; kurum içinden veya dışından yönetmelikle belirlenen kişilerden oluşur. Sözlü sınavda başarılı sayılmak için, komisyon başkan ve üyelerinin yüz tam puan üzerinden verdikleri puanların aritmetik ortalamasının en az yetmiş olması şarttır. Başarı puanı en yüksek olan adaydan başlanmak suretiyle giriş sınavı duyurusunda belirtilen uzman yardımcısı kadro sayısı kadar asıl adayın isimleri ile yazılı ve/veya sözlü sınavda başarılı olmak şartıyla, giriş sınavı duyurusunda belirtilen uzman yardımcısı kadro sayısının yarısını geçmemek üzere komisyon tarafından belirlenen sayıda yedek adayın isimlerini kapsayan bir liste belirlenerek ilan edilir.

C) Uzman yardımcılığına atananlar, en az üç yıl çalışmak ve istihdam edildikleri birimlerce belirlenecek konularda hazırlayacakları uzmanlık tezinin, oluşturulacak tez jürisi tarafından kabul edilmesi kaydıyla, yapılacak yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Süresi içinde tezlerini sunmayan veya tezleri kabul edilmeyenlere tezlerini sunmaları veya yeni bir tez hazırlamaları için altı ayı aşmamak üzere ilave süre verilir.

Yeterlik sınavında başarılı olanların uzman kadrolarına atanabilmeleri, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından asgarî (C), Dışişleri Uzmanlığı için asgarî (B) düzeyinde veya dil yeterliği bakımından buna denkliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belgeye yeterlik sınavından itibaren en geç iki yıl içinde sahip olma şartına bağlıdır.

Sınavda başarılı olamayanlar veya sınava girmeye hak kazandığı hâlde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara, bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir. Verilen ilave süre içinde tezlerini sunmayan veya ikinci defa hazırladıkları tezleri de kabul edilmeyenler, ikinci sınavda da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar ile süresi içinde yabancı dil yeterliliği şartını yerine getirmeyenler, uzman yardımcısı unvanını kaybederler ve kurumlarında durumlarına uygun kadrolara atanırlar.

D) 152 nci maddenin "II- Tazminatlar" fıkrasının "(A) Özel Hizmet Tazminatı" bendinin (ğ) alt bendinde yer alan uzman ve uzman yardımcısı kadrolarından merkez teşkilatına ait olanlarda bulunan personel, kadroları karşılık gösterilmek kaydıyla bu Kanun ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın sözleşmeli olarak çalıştırılabilir. Bunlara atandığı kadronun unvan ve derecesine göre ekli (V) sayılı cetvelde yer alan taban ve tavan arasında kalmak kaydıyla Bakanlar Kurulunca belirlenen tutarda aylık brüt sözleşme ücreti ödenir. Anılan cetvelde yer alan taban ve tavan ücretler Bakanlar Kurulu kararıyla artırılabilir. Ayrıca, anılan uzman ve uzman yardımcıları 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Kanunun 31 inci maddesinde yer alan fazla çalışma ücretinden aynı usûl ve esaslar çerçevesinde yararlanır. Bu kadrolarda fiilen çalışan personelden üstün gayret ve çalışmaları sonucunda emsallerine göre daha başarılı çalışma yaptıkları tespit edilenlere, bağlı oldukları birim amirinin teklifi ve üst yöneticinin onayı ile Haziran ve Aralık aylarında birer aylık sözleşme ücreti tutarına kadar teşvik ikramiyesi ödenebilir. Bu ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi değildir. Ancak;

a) Uyarma ve kınama cezası alanlar ile birim amirleri tarafından çalışmalarında başarısız olduğu veya verimsiz çalıştığı bildirilenlere altı aylık dönem için,

b) Aylıktan kesme cezası alanlara bir yıllık dönem için,

c) Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası alanlara iki yıllık dönem için, teşvik ikramiyesi ödenmez.

Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar ile birinci paragrafta belirtilen personele yapılacak diğer ödemeler Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

Bu fıkraya göre kadro karşılığı sözleşmeli olarak istihdam edilen uzman ve uzman yardımcılarına, 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Kanunun 12 nci maddesi ile 71 inci maddesinin son fıkrası, 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Kanunun 5 inci maddesi, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Kanunun ek 13 üncü maddesi, 5/3/1964 tarihli ve 439 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Kanunun ek 17 nci maddesinin (C) fıkrası, 21/12/1967 tarihli ve 969 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi, 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi, 9/1/1985 tarihli ve 3146 sayılı Kanunun 39 uncu maddesi, 9/4/1987 tarihli ve 3348 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesi, 8/5/1991 tarihli ve 3717 sayılı Kanunun 2/A maddesi, 23/2/1995 tarihli ve 4077 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Kanunun 221 inci ve 222 nci maddeleri, 2/5/2001 tarihli ve 4668 sayılı Kanunun 17 nci maddesi, 16/4/2003 tarihli ve 4848 sayılı Kanunun 32 nci maddesi, 1/5/2003 tarihli ve 4856 sayılı Kanunun 35 inci maddesi, 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Kanunun 15 inci maddesi, 3/3/2004 tarihli ve 5102 sayılı Kanunun 5 inci maddesi, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Kanunun 66 ncı maddesi, 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Kanunun 28 inci maddesi, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Kanunun 25 inci maddesi, 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Kanunun 72 nci maddesi ve 7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesinde öngörülen ödemeler ile diğer mevzuat uyarınca görev yaptıkları kurum personelinin yararlandığı tazminat, ek ödeme, döner sermaye, ikramiye, fazla mesai ve benzeri başka bir ad altında herhangi bir ödeme yapılmaz.

Bu fıkrada yer alan hükümler Türkiye Büyük Millet Meclisi uzman ve uzman yardımcıları ile 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların başuzman, uzman ve uzman yardımcıları hakkında da uygulanır. Başuzman istihdam edilen düzenleyici ve denetleyici kurumların başuzman, uzman ve uzman yardımcılarının brüt sözleşme ücretleri ekli (V) sayılı cetvelde yer alan taban ve tavan arasında kalmak kaydıyla Bakanlar Kurulunca belirlenir. Düzenleyici ve denetleyici kurumların başuzman, uzman ve uzman yardımcılarına bu fıkra uyarınca yapılacak ödemeler dışında, malî ve sosyal haklar kapsamında aynî ve nakdî herhangi bir ödeme yapılmaz. Emeklilik bakımından; düzenleyici ve denetleyici kurumların başuzman ve uzmanları Başbakanlık uzmanı ile denk kabul edilir.

E) Uzman ve uzman yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez hazırlama ve yeterlik sınavı, taşrada görevlendirilme esasları ile uzman ve uzman yardımcılarıyla ilgili diğer hususlar, Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınarak kurumlarınca hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

F) (B) fıkrasının ikinci ve üçüncü paragrafları 36 ncı maddenin "Ortak Hükümler" bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen kadroların yardımcıları ve stajyerleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi uzman yardımcıları ile 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların uzman yardımcıları ile diğer meslek personelinin yardımcı ve stajyerleri hakkında da uygulanır.

(C) ve (E) fıkralarında yer alan hükümler, 36 ncı maddenin "Ortak Hükümler" bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen uzman yardımcıları ve uzmanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi uzman yardımcıları ve uzmanları ile 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların uzman yardımcısı, uzman ve başuzmanları hakkında da uygulanır."

**MADDE 91-** 657 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Geçiş hükümleri:

GEÇİCİ MADDE 36- A) Bu maddenin yayımı tarihinde, bu Kanunla Maliye ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik uzmanı ve uzman yardımcısı kadrolarına atanmış sayılanlar da dâhil olmak üzere, 152 nci maddenin "II- Tazminatlar" fıkrasının "(A) Özel Hizmet Tazminatı" bendinin (ğ) alt bendinde yer alan uzman ve uzman yardımcısı kadrolarından merkez teşkilatına ait olanlar ile Türkiye Büyük Millet Meclisi uzman ve uzman yardımcısı kadrolarında ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların başuzman, uzman ve uzman yardımcısı kadrolarında bulunanlara, bu maddenin yayımı tarihinde yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine göre, malî haklar kapsamında fiilen yapılması öngörülen her türlü ödemeler (ikramiyelerin bir aya isabet eden tutarı dâhil) toplamı net tutarının; ek 40 ıncı maddenin (D) fıkrasına göre uzman ve uzman yardımcıları için malî haklar kapsamında fiilen yapılması öngörülen her türlü ödemeler toplamı net tutarından fazla olması hâlinde, bu maddenin yayımı tarihinde uzman yardımcısı kadrosunda bulunanlardan uzmanlığa geçenler de dâhil olmak üzere bunlar hakkında, bu maddenin yayımı tarihinden önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerinin uygulanmasına devam edilir; bu maddenin yayımı tarihinden önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerinin uygulanmasına devam edilirken söz konusu mevzuat hükümlerine göre malî haklar kapsamında fiilen yapılması öngörülen her türlü ödemeler toplamı net tutarının, herhangi bir nedenle ek 40 ıncı maddenin (D) fıkrasına göre malî haklar kapsamında fiilen yapılması öngörülen her türlü ödemeler toplamı net tutarından daha düşük kaldığı tarihten itibaren, bunların malî hakları ek 40 ıncı maddenin (D) fıkrasına göre belirlenir.

Bu maddenin yayımı tarihinde, bu Kanunla Maliye ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik uzmanı ve uzman yardımcısı kadrolarına atanmış sayılanlar da dâhil olmak üzere, 152 nci maddenin "II- Tazminatlar" fıkrasının "(A) Özel Hizmet Tazminatı" bendinin (ğ) alt bendinde belirtilen kadrolar ile bunların yardımcılıklarına ait kadrolarda bulunanlardan, bu maddenin yayımı tarihi itibarıyla, malî haklar kapsamında fiilen yapılan her türlü ödemeler (ikramiyelerin bir aya isabet eden tutarı dâhil) toplamı net tutarının, ek 40 ıncı maddenin (D) fıkrasına göre malî haklar kapsamında fiilen yapılması öngörülen her türlü ödemeler toplamı net tutarından daha az olanların malî hakları, ek 40 ıncı maddenin (D) fıkrasına göre belirlenir. Ancak, bunlardan uzmanların malî haklarının hesabında bu Kanuna ekli (V) sayılı cetvelde yer alan taban ve tavan ücretlerin;

a) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih ile 14/7/2011 tarihleri arasında yüzde sekseni,

b) 15/7/2011 ile 14/1/2012 tarihleri arasında yüzde doksanı,

esas alınır. Anılan personele (a) ve (b) bentlerine göre belirlenmiş olan ücretlerin uygulanması sonucunda ödenmesi gereken toplam net tutarın, bu maddenin yayımı tarihinden önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine göre bunlara, malî haklar kapsamında fiilen yapılması öngörülen her türlü ödemeler (ikramiyelerin bir aya isabet eden tutarı dâhil) toplam net tutarından daha az olması hâlinde, (a) ve (b) bentlerine göre belirlenmiş olan ücretlerin uygulanması sonucunda ödenmesi gereken toplam net tutar ile bu maddenin yayımı tarihinden önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerinin uygulanması sonucunda ödenmesi gereken toplam net tutar arasındaki farklılık giderilinceye kadar, bunlar hakkında bu maddenin yayımı tarihinden önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

B) Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri, Millî Eğitim, Bayındırlık ve İskân, Sağlık, Tarım ve Köyişleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik ile Enerji ve Tabii Kaynaklar bakanlıkları ve Devlet Su İşleri, Karayolları, Orman, Basın Yayın ve Enformasyon, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu, Gençlik ve Spor, Maden Tetkik ve Arama genel müdürlükleri, Yükseköğretim Kurulu, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve Özel Çevre Koruma Kurumu başkanlıklarında kullanılmak üzere, genel idare hizmetleri sınıfından üçüncü dereceli binyüzkırk adet uzman, dokuzuncu dereceli ikibinbeşyüzkırk adet uzman yardımcısı kadrosu ihdas edilmiştir. Bu kadroları derece değişikliği yapmak suretiyle anılan bakanlıklar ve kurumlara tahsis etmeye, Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu fıkraya göre bakanlıklar ve kurumlara tahsis edilen kadrolar, 152 nci maddenin "II- Tazminatlar" fıkrasının "(A) Özel Hizmet Tazminatı" bendinin (ğ) alt bendinde belirtilen anılan bakanlıklar ile kurumlara ait kadro unvanları ile 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerin ilgili bölümüne eklenmiş sayılır. Anılan kadrolara yapılacak atamalar, iki yıl süreyle merkezî yönetim bütçe kanunlarında yer alan açıktan veya naklen atamaya ilişkin kadro sayısı kısıtlamalarına tâbi değildir.

C) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren beş yıl süreyle, bakanlıklar ve kurumlar tarafından yapılacak kadro değişikliklerinde, iptal edilen Genel Müdür Yardımcısı, Daire Başkanı ve Şube Müdürü kadroları için üçer adet, diğer kadrolardan iptal edilen her dört kadro için birer adet, anılan bakanlıklar ve kurumların 36 ncı maddenin "Ortak Hükümler" bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen uzman veya uzman yardımcısı kadroları, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen süre kaydı aranmaksızın ihdas edilebilir.

D) Bu Kanunla ihdas edilen uzman yardımcısı kadrolarına bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç yıl süreyle ek 40 ıncı maddeye göre yapılacak uzman yardımcılığı alımında uygulanacak merkezî eleme sınavı, öğrenim dalları itibarıyla belirlenecek puan türleri, yabancı dil bilgisi seviyesi ile sözlü sınav komisyonunun oluşumu, uzman yardımcısı kadrosu ihdas edilen bakanlık ve kurumların görüşleri alınarak Devlet Personel Başkanlığı tarafından hazırlanan ve bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içinde Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan bir yönetmelikle belirlenir.

E) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tutulmakta olan sicil dosyaları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen beşinci yılın sonuna kadar muhafaza edilir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce olumsuz sicil almış olan memurların itirazları ve bu itirazların sonuçlandırılması, 657 sayılı Kanunun bu Kanunla değiştirilen veya yürürlükten kaldırılan hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Bu Kanunun yayımı tarihinden önceki son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan 37 nci maddede yer alan bir üst dereceye yükseltme uygulamasından yararlanmamış olanlar hakkında, bu Kanunla değiştirilen 37 nci maddenin değişiklikten önceki hükmü uygulanır. Bu Kanunla değiştirilen 37 nci maddede yer alan on yıllık süre, ilk on yıllık dönem için, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki;

a) Son beş yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için beş yıl,

b) Son dört yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için altı yıl,

c) Son üç yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için yedi yıl,

d) Son iki yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için sekiz yıl,

e) Son sicil notu doksan ve daha yukarı olanlar için dokuz yıl,

olarak uygulanır.

Bu Kanunun yayımı tarihinden önceki son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan bir kademe ilerlemesi uygulamasından yararlanmamış olanlar hakkında, bu Kanunla değiştirilen 64 üncü maddenin ikinci fıkrasının değişiklikten önceki hükmü uygulanır. Bu Kanunla değiştirilen 64 üncü maddenin dördüncü fıkrasında yer alan on yıllık süre, ilk on yıllık dönem için, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki;

a) Son beş yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için beş yıl,

b) Son dört yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için altı yıl,

c) Son üç yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için yedi yıl,

d) Son iki yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için sekiz yıl,

e) Son sicil notu doksan ve daha yukarı olanlar için dokuz yıl,

olarak uygulanır.

F) 657 sayılı Kanunun bu Kanunla değiştirilen hükümleri gereğince, ilgililere geriye dönük olarak herhangi bir şekilde malî ve sosyal hak sağlanamaz ve hiçbir şekilde ödeme yapılmaz.

G) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvelde yer alan kurumların 152 nci maddenin "II- Tazminatlar" fıkrasının "(A) Özel Hizmet Tazminatı" bendinin (ğ) alt bendinde yer alan uzman ve uzman yardımcısı kadrolarından teknik hizmetler sınıfında bulunanların hizmet sınıfı, genel idare hizmetleri olarak değiştirilmiştir. 152 nci maddenin "II- Tazminatlar" fıkrasının "(A) Özel Hizmet Tazminatı" bendinin (ğ) alt bendinde yer alan uzman ve uzman yardımcılarından (A) fıkrasının birinci paragrafında yer alanlardan, bu maddenin yayımı tarihinden önce teknik hizmetler sınıfında bulunanlar için, bu maddenin yayımı tarihinden önce uygulanmakta olan özel hizmet tazminatı oranının uygulanması sonucunda bulunacak tutar ile hizmet sınıfının değişmesi sonucu belirlenen özel hizmet tazminatı oranının uygulanması sonucunda bulunacak tutar arasındaki fark, farklılık giderilinceye kadar herhangi bir vergi ve kesintiye tabi olmaksızın tazminat olarak ödenir.

**MADDE 92-** 1) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) bendine "Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanı ve üyeleri," ibaresinden sonra gelmek üzere "Yükseköğretim Başdenetçileri, Denetçileri ve Denetçi Yardımcıları," ibaresi eklenmiştir.

2) 657 sayılı Kanunun;

a) 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendine “Başbakanlık Uzman Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Adalet Uzman Yardımcıları, Millî Savunma Uzman Yardımcıları, İçişleri Uzman Yardımcıları, Dışişleri Uzman Yardımcıları, Maliye Uzman Yardımcıları, Millî Eğitim Uzman Yardımcıları, Bayındırlık ve İskân Uzman Yardımcıları, Sağlık Uzman Yardımcıları, Tarım ve Köyişleri Uzman Yardımcıları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcıları, Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzman Yardımcıları, Savunma Sanayii Müsteşarlığı Uzman Yardımcıları, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Uzman Yardımcıları, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü Uzman Yardımcıları, Devlet Su İşleri Uzman Yardımcıları, Karayolları Uzman Yardımcıları, Orman Genel Müdürlüğü Uzman Yardımcıları, Basın Yayın ve Enformasyon Uzman Yardımcıları, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Uzman Yardımcıları, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Uzman Yardımcıları, Gençlik ve Spor Uzman Yardımcıları, Maden Tetkik ve Arama Uzman Yardımcıları, Yükseköğretim Kurulu Uzman Yardımcıları, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzman Yardımcıları, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Uzman Yardımcıları, Özel Çevre Koruma Uzman Yardımcıları, Defterdarlık Uzman Yardımcıları, Yükseköğretim Denetçi Yardımcıları, Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcıları” ibaresi, “Başbakanlık Uzmanlığına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Adalet Uzmanlığına, Millî Savunma Uzmanlığına, İçişleri Uzmanlığına, Dışişleri Uzmanlığına, Maliye Uzmanlığına, Millî Eğitim Uzmanlığına, Bayındırlık ve İskân Uzmanlığına, Sağlık Uzmanlığına, Tarım ve Köyişleri Uzmanlığına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanlığına, Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanlığına, Savunma Sanayii Müsteşarlığı Uzmanlığına, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Uzmanlığına, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü Uzmanlığına, Devlet Su İşleri Uzmanlığına, Karayolları Uzmanlığına, Orman Genel Müdürlüğü Uzmanlığına, Basın Yayın ve Enformasyon Uzmanlığına, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Uzmanlığına, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Uzmanlığına, Gençlik ve Spor Uzmanlığına, Maden Tetkik ve Arama Uzmanlığına, Yükseköğretim Kurulu Uzmanlığına, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanlığına, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Uzmanlığına, Özel Çevre Koruma Uzmanlığına, Defterdarlık Uzmanlığına, Yükseköğretim Denetçiliğine, Sosyal Güvenlik Denetmenliğine” ibaresi eklenmiş, aynı bentte yer alan “Devlet Bütçe Uzman Yardımcıları,”, “Mali Suçları Araştırma Uzman Yardımcıları,”, “Çalışma Uzman Yardımcıları ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzman Yardımcıları,”, “Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzman Yardımcıları,”, “İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcıları,”, “Devlet Muhasebe Uzman Yardımcıları,”, “Devlet Malları Uzman Yardımcıları,”, “Maliye Uzman Yardımcıları,”, “Milli Emlak Uzman Yardımcıları,”, “Devlet Bütçe Uzmanlığına,”, “Çalışma Uzmanlığına,”, “Mali Suçları Araştırma Uzmanlığına,”, “Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanlığına,”, “İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanlığına,”, “Devlet Muhasebe Uzmanlığına,”, “Devlet Malları Uzmanlığına,”, “Maliye Uzmanlığına,”, “Milli Emlak Uzmanlığına,” ibareleri metinden çıkarılmıştır. Anılan bölümün (C) fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan “Bu kanunun 4 üncü ve 237 nci maddesinin (e) fıkrasına göre sözleşme ile istihdam edilenlerin, memuriyete geçirilmeleri hâlinde,” ibaresi “Bu Kanun ve diğer kanunlarda yer alan hükümler uyarınca sözleşmeli personel statüsünde istihdam edilenlerden sonradan memur kadrolarına atananların,” olarak değiştirilmiştir.

b) 37 nci maddesinde yer alan “son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan son sicil notu olumlu bulunanların” ibaresi “son on yıllık süre içinde herhangi bir disiplin cezası almayanların” olarak değiştirilmiştir.

c) 43 üncü maddesinin (B) bendinin üçüncü paragrafında yer alan “Müşavir ve 1'inci dereceden uzman ünvanlı kadrolara atananlara” ibaresi “Müşavir ve 1 inci dereceden uzman unvanlı kadrolar ile 36 ncı maddenin Ortak Hükümler bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen kariyer görevlere ilişkin 1 inci dereceli kadrolara atananlara” olarak değiştirilmiştir.

ç) 56 ncı maddesinde yer alan “sicil” ibaresi “disiplin” olarak değiştirilmiştir.

d) 57 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Adaylardan en geç iki yıl içinde Devlet memuru olabilmeleri için olumlu sicil alamayanların sicil amirlerinin teklifi” ibaresi “Adaylık süresi içinde disiplin cezası almış olanların disiplin amirlerinin teklifi” olarak değiştirilmiştir.

e) 58 inci maddesinde yer alan “ ve olumlu sicil alan adaylar sicil amirlerinin teklifi” ibaresi “adaylar disiplin amirlerinin teklifi” olarak değiştirilmiştir.

f) 59 uncu maddesinde yer alan “Savunma Sanayii Müsteşarlığı” ibaresi “Savunma Sanayii Müsteşarlığına ait Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı, I.Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı ve Müşavir Avukatlar” olarak değiştirilmiştir.

g) 92 nci maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu şekilde atananların çekilmiş oldukları görevlerde geçen hizmet süreleri, her yıl için bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir.”

ğ) “Hizmet Şartları ve Şekilleri” başlıklı (IV) numaralı kısmının 6 ncı bölümünün başlığı “Özlük Dosyası” olarak değiştirilmiştir.

h) 129 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “sicil dosyasını” ibaresi “özlük dosyasını” olarak değiştirilmiştir.

ı) 133 üncü maddesinin madde başlığında yer alan “sicilden” ibaresi “özlük dosyasından”, birinci fıkrasında yer alan “siciline” ibaresi “özlük dosyasına”, “sicil dosyasından” ibaresi “özlük dosyasından”, ikinci fıkrasında yer alan “sicil dosyasına” ibaresi “özlük dosyasına”, üçüncü fıkrasında yer alan “sicilden silinmesinde” ibaresi “özlük dosyasından çıkarılmasında” olarak değiştirilmiştir.

i) 152 nci maddesinin “II- Tazminatlar” fıkrasının “(A) Özel Hizmet Tazminatı” bendinin (h) alt bendinde yer alan “Başbakanlık Uzmanları,”, “D.P.T. Planlama Uzmanları,”, “Hazine Uzmanları,”, “Dış Ticaret Uzmanları,”, “Diyanet İşleri Uzmanları,”, “Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanları,”, “Avrupa Birliği İşleri Uzmanları,”, “Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanları,”, “Türkiye İstatistik Kurumu Uzmanları,”, “Devlet Personel Uzmanları,”, “Afet ve Acil Durum Yönetimi Uzmanları,”, “Devlet Bütçe Uzmanları,”, “Sosyal Güvenlik Uzmanları,”, “Çalışma Uzmanları,”, “Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanları,”, “İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanları,”, “Sosyal Yardım Uzmanları,” ibareleri ile (i) alt bendinde yer alan “Mali Suçları Araştırma Uzmanları,”, “Devlet Muhasebe Uzmanları,”, “Devlet Gelir Uzmanları,”, “Devlet Malları Uzmanları,”, “Maliye Uzmanları,”, “Milli Emlak Uzmanları,”, “Çevre ve Orman Uzmanları,”, “Sanayi ve Ticaret Uzmanları,”, “Marka Uzmanları,”, “Patent Uzmanları,”, “Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Uzmanları,”, “Denizcilik Uzmanları,”, “Gümrük Uzmanları,”, “Teknik Yardım Uzmanları,”, “Bakanlık ve Bağlı Kuruluşların Avrupa Birliği Uzmanları,”, “Savunma Sanayi Müsteşarlığı Uzmanları,”, “Özürlüler Uzmanları,”, “Aile ve Sosyal Araştırma Uzmanları,”, “Kadının Statüsü Uzmanları,”, “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanları,”, “İstihdam ve Meslek Uzmanları,”, “Kültür ve Turizm Uzmanları,”, “Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanları,”, “Vakıf Uzmanları,” ibareleri metinden çıkarılmış, (g) alt bendine “İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçisi ve Dernekler Denetçi Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Yükseköğretim Denetçisi ve Yükseköğretim Denetçi Yardımcıları,” ibaresi eklenmiş, (i) alt bendine “Mali Hizmetler Uzmanları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “İçişleri Bakanlığı İl Planlama Uzmanları, Defterdarlık Uzmanları, Sosyal Güvenlik Denetmenleri” ibaresi ile anılan bende aşağıdaki alt bent eklenmiş ve anılan bendin (k) alt bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

“ğ) Başbakanlık Uzmanları, Adalet Uzmanları, Millî Savunma Uzmanları, İçişleri Uzmanları, Dışişleri Uzmanları, Maliye Uzmanları, Millî Eğitim Uzmanları, Bayındırlık ve İskân Uzmanları, Sağlık Uzmanları, Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanları, Tarım ve Köyişleri Uzmanları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanları, Sanayi ve Ticaret Uzmanları, Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanları, Kültür ve Turizm Uzmanları, Çevre ve Orman Uzmanları, D.P.T. Planlama Uzmanları, Hazine Uzmanları, Dış Ticaret Uzmanları, Gümrük Uzmanları, Denizcilik Uzmanları, Savunma Sanayii Müsteşarlığı Uzmanları, Avrupa Birliği İşleri Uzmanları, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanları, Devlet Personel Uzmanları, Diyanet İşleri Uzmanları, Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanları, Sosyal Güvenlik Uzmanları, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Uzmanları, Devlet Gelir Uzmanları, Türkiye İstatistik Kurumu Uzmanları, Teknik Yardım Uzmanları, Afet ve Acil Durum Yönetimi Uzmanları, Bakanlık ve Bağlı Kuruluşların Avrupa Birliği Uzmanları, Vakıf Uzmanları, Özürlüler Uzmanları, Aile ve Sosyal Araştırma Uzmanları, Kadının Statüsü Uzmanları, Sosyal Yardım Uzmanları, Marka Uzmanları, Patent Uzmanları, İstihdam ve Meslek Uzmanları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanları, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü Uzmanları, Devlet Su İşleri Uzmanları, Karayolları Uzmanları, Orman Genel Müdürlüğü Uzmanları, Basın Yayın ve Enformasyon Uzmanları, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Uzmanları, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Uzmanları, Gençlik ve Spor Uzmanları, Maden Tetkik ve Arama Uzmanları, Yükseköğretim Kurulu Uzmanları, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanları, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Uzmanları, Özel Çevre Koruma Uzmanları ile bunların yardımcıları için % 130’una”

j) 152 nci maddesinin “II- Tazminatlar” fıkrasının “(F) Denetim Tazminatı” bendinin (b) alt bendinde yer alan “(h), (i), (j) ve (k) sırasında sayılanlar” ibaresi “(ğ), (h), (i) ve (j) sırasında sayılanlar” olarak değiştirilmiştir.

k) 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi, 26 ncı maddesinin birinci fıkrası, 98 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan “ve sicil” ibaresi, 129 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “sicil dosyası hariç,” ibaresi, 160 ıncı maddesinin ikinci fıkrası, 202 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi, 208 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ikiden fazla dahi olsa” ibaresi ile 38 inci, 65 inci, 66 ncı, 106 ncı, 110 uncu, 111 inci, 112 nci, 113 üncü, 115 inci, 117 nci, 118 inci, 119 uncu, 120 nci, 121 inci, 123 üncü, 136 ncı, 226 ncı, 227 nci, ek 2 nci, ek 3 üncü, ek 4 üncü, ek 6 ncı, ek 7 nci, ek 9 uncu, ek 12 nci, ek 13 üncü, ek 16 ncı, ek 17 nci, ek 18 inci, ek 20 nci, ek 21 inci, ek 25 inci, ek 30 uncu; geçici 5 inci, geçici 6 ncı, geçici 8 inci, geçici 12 nci, geçici 13 üncü, geçici 20 nci, geçici 23 üncü, geçici 26 ncı, geçici 27 nci, geçici 28 inci, geçici 29 uncu, geçici 30 uncu, geçici 31 inci, geçici 32 nci, geçici 33 üncü; ek geçici 4 üncü, ek geçici 6 ncı, ek geçici 7 nci, ek geçici 8 inci, ek geçici 11 inci, ek geçici 18 inci, ek geçici 22 nci, ek geçici 23 üncü, ek geçici 24 üncü, ek geçici 26 ncı, ek geçici 28 inci, ek geçici 30 uncu, ek geçici 32 nci, ek geçici 33 üncü, ek geçici 34 üncü, ek geçici 35 inci, ek geçici 37 nci, ek geçici 40 ıncı, ek geçici 41 inci, ek geçici 42 nci, ek geçici 43 üncü, ek geçici 44 üncü, ek geçici 46 ncı, ek geçici 47 nci, ek geçici 49 uncu, ek geçici 50 nci, ek geçici 51 inci, ek geçici 52 nci, ek geçici 54 üncü, ek geçici 55 inci, ek geçici 56 ncı, ek geçici 57 nci, ek geçici 58 inci maddeleri ve 22/9/1991 tarihli ve 458 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile eklenen ek geçici maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

l) Eki (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "I- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (c) bendinde yer alan "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanı" ibaresi eklenmiş, anılan bölümün (g) bendine "İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçileri" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Yükseköğretim Denetçileri" ibaresi eklenmiş, anılan bölümün (h) bendinde yer alan "Devlet Personel Uzmanları,", "Afet ve Acil Durum Yönetimi Uzmanları,", "Maliye Bakanlığı Devlet Bütçe Uzmanları,", "Konsolosluk ve İhtisas Memurları,", "Çalışma Uzmanları,", "Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanları,", "İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanları,", "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanları,", "Mali Suçları Araştırma Uzmanları,", "Devlet Muhasebe Uzmanları,", "Devlet Gelir Uzmanları,", "Devlet Malları Uzmanları,", "Maliye Uzmanı,", "Bakanlık ve bağlı kuruluşların A.B Uzmanları,", "Çevre ve Orman Uzmanları,", "Özürlüler Uzmanı,", "Sosyal Yardım Uzmanları,", "Aile ve Sosyal Araştırma Uzmanları,", "Kadının Statüsü Uzmanları,", "Kültür ve Turizm Uzmanları,", "Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanları,", "Vakıf Uzmanları,", "Diyanet İşleri Uzmanları", "Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanları", "Sanayi ve Ticaret Uzmanları,", "Denizcilik Uzmanları,", "Gümrük Uzmanları,", "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanları,", "Teknik Yardım Uzmanları,", "İstihdam ve Meslek Uzmanları,", "Marka Uzmanı,", "Patent Uzmanı," ibareleri metinden çıkarılmış, (h) bendinde yer alan "Milli Emlak Uzmanları," ibaresi "Defterdarlık Uzmanları," olarak değiştirilmiş, aynı bende "Sosyal Güvenlik Denetmenleri" ibaresi eklenmiş ve anılan bölümün (g) bendine "Başbakanlık Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Adalet Uzmanları, Millî Savunma Uzmanları, İçişleri Uzmanları, Konsolosluk ve İhtisas Memurları, Dışişleri Uzmanları, Maliye Uzmanları, Millî Eğitim Uzmanları, Bayındırlık ve İskân Uzmanları, Sağlık Uzmanları, Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanları, Tarım ve Köyişleri Uzmanları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanları, Sanayi ve Ticaret Uzmanları, Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanları, Kültür ve Turizm Uzmanları, Çevre ve Orman Uzmanları, Gümrük Uzmanları, Denizcilik Uzmanları, Savunma Sanayii Uzmanları, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Uzmanları, Devlet Personel Uzmanları, Teknik Yardım Uzmanları, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanları, Devlet Gelir Uzmanları, Afet ve Acil Durum Yönetimi Uzmanları, Özürlüler Uzmanları, Sosyal Yardım Uzmanları, Aile ve Sosyal Araştırma Uzmanları, Kadının Statüsü Uzmanları, Vakıf Uzmanları, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü Uzmanları, Bakanlık ve Bağlı Kuruluşların Avrupa Birliği Uzmanları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanları, İstihdam ve Meslek Uzmanları, Marka Uzmanları, Patent Uzmanları, Devlet Su İşleri Uzmanları, Karayolları Uzmanları, Orman Genel Müdürlüğü Uzmanları, Basın Yayın ve Enformasyon Uzmanları, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Uzmanları, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Uzmanları, Gençlik ve Spor Uzmanları, Maden Tetkik ve Arama Uzmanları, Yükseköğretim Kurulu Uzmanları, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanları, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Uzmanları, Özel Çevre Koruma Uzmanları," ibaresi eklenmiştir.

m) Eki (IV) sayılı Makam Tazminatı Cetvelinin, ikinci sırasına "Avrupa Birliği Genel Sekreteri" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri" ibaresi, sekizinci sırasının (a) bendine "İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçileri" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Yükseköğretim Denetçileri" ibaresi eklenmiş ve aynı sıranın (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) En az dört yıl süreli yüksek öğrenim veren fakülte veya yüksekokulları bitirmiş olmak ve birinci dereceli kadroya atanmış olmak şartıyla, 152 nci maddenin "II- Tazminatlar" fıkrasının "(A) Özel Hizmet Tazminatı" bendinin (ğ) alt bendinde yer alan uzmanlardan merkez teşkilatına ait olan kadrolarda bulunanlar 2000"

3) 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun;

a) 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve anılan Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“MADDE 8- a. Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına yükseköğretim üst kuruluşları ile üniversiteleri ve bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran, Yükseköğretim Kuruluna bağlı bir kuruldur.

b. Yükseköğretim Denetleme Kurulu;

1) Yükseköğretim Kurulu tarafından tercihen rektörlük, rektör yardımcılığı, dekanlık veya bölüm başkanlığı gibi idarî görevler yapmış olanlar arasından önerilecek dokuz profesör üyeden,

2) Danıştay ve Sayıştay tarafından gösterilecek üçer aday arasından Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilip önerilecek birer üyeden,

3) Millî Eğitim Bakanlığınca seçilecek bir üyeden,

oluşur.

Bu suretle tespit edilen Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyelerinin atanmaları, cari usullere göre yapılır.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanı, Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyeleri arasından Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından atanır.

Kurul üyelerinin görev süresi altı yıldır. Süresi sona eren üyenin yeniden seçilmesi mümkündür. Kurul üyelerinin kurumları ile ilişikleri kesilir, üyelerin yaş haddi öğretim üyelerinde olduğu gibidir.

Kurul üyelerinin ücretleri, Yükseköğretim Yürütme Kurulu üyelerine ödenen ücreti geçmeyecek şekilde Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyeleri, Bakanlar Kurulu ve Yükseköğretim Kurulu tarafından verilen istisnaî geçici görevler dışında hiçbir kamu kuruluşu veya özel kuruluşta ücretli ve ücretsiz çalışamazlar. Üyelerden geçici görevlendirme dışında herhangi bir nedenle bir yıl içinde, yıllık izin hariç, toplam üç ay hizmete devam etmeyenler Kuruldan ayrılmış sayılır.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyelerinden görev süreleri sona ereceklerin yerine yapılacak seçimler Eylül ayında yapılır ve atanan üyeler seçimi izleyen Ocak ayı başında göreve başlarlar.

c. Yükseköğretim Denetleme Kurulunda Yükseköğretim başdenetçisi, denetçisi ve denetçi yardımcısı istihdam edilir.

Yükseköğretim denetçi yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır:

1) En az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden veya kurumsal hizmet gerekleri çerçevesinde yönetmelikle belirlenen fakültelerden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içindeki veya yurt dışındaki öğretim kurumlarından mezun olmak.

2) Yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak.

3) Sınavın yapıldığı yılın Ocak ayının ilk günü itibarıyla otuz yaşını doldurmamış olmak.

Yükseköğretim denetçi yardımcılığı kadrolarına atananlar, en az üç yıl çalışmak, Yükseköğretim Denetleme Kurulunca belirlenecek bir konuda hazırlayacakları yeterlik tezinin tez jürisi tarafından kabul edilmesi ve denetçi yardımcısı yetiştirme programında yeterli puan almak kaydıyla, yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Süresi içinde tezlerini sunmayan veya tezleri kabul edilmeyenlere tezlerini sunmaları veya yeni bir tez hazırlamaları için altı ayı aşmamak üzere ilave süre verilir.

Yeterlik sınavında başarılı olanların denetçi kadrolarına atanabilmeleri, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından asgarî (C) düzeyinde veya dil yeterliği bakımından buna denkliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belgeye yeterlik sınavından itibaren en geç iki yıl içinde sahip olma şartına bağlıdır.

Sınavda başarılı olamayanlar veya sınava girmeye hak kazandığı hâlde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara, bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir. Denetçi yardımcısı yetiştirme programında yeterli puan alamayanlar, verilen ilave süre içinde tezlerini sunmayan veya ikinci defa hazırladıkları tezleri de kabul edilmeyenler, ikinci sınavda da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar ile süresi içinde yabancı dil yeterliliği şartını yerine getirmeyenler, denetçi yardımcısı unvanını kaybederler ve Yükseköğretim Kurulunda durumlarına uygun kadrolara atanırlar.

Yükseköğretim Denetleme Kurulunda fiilen en az on yıl denetçi olarak çalışmış olan denetçiler, meslekî yeteneği, kıdemi ve başarısı esas alınarak, Yükseköğretim Denetleme Kurulunun olumlu görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından başdenetçiliğe atanırlar.

d. Başdenetçi, denetçi ve yetkili denetçi yardımcıları, araştırma, inceleme, denetleme ve soruşturma yetkilerine sahiptir. Yükseköğretim Kurulu üyeleri, Denetleme Kurulu üyeleri ve ÖSYM Başkanı ile rektör, rektör yardımcısı ve dekan hakkındaki soruşturmalar, Denetleme Kurulu üyeleri tarafından bizzat veya Kurul üyeleri başkanlığında denetçiler ile birlikte yapılır. Diğer görevlilerin soruşturmaları, Kurul üyelerinin gözetiminde denetçiler tarafından münferiden yapılabilir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyeleri ve denetçileri, görevlerinin yerine getirilmesi sırasında resmî veya özel bütün kurum, kuruluş ve kişilerden görev konusuyla ilgili elektronik ortamdakiler de dâhil olmak üzere her türlü bilgi, belge ve doküman ile nakit, kıymetli evrak ve diğer varlıkların ibrazını veya gösterilmesini isteyebilir, her türlü doküman veya malzeme üzerinde arama ve tutanak düzenleyerek el koyma işlemi yapabilir. Denetleme Kurulu üyeleri, soruşturma göreviyle ilgili konularda adlî makamlardan her türlü ihtiyatî tedbir veya delillerin teminine dönük talepte bulunmaya yetkilidirler. Belge, bilgi ve görüşlerin istenilen süre içinde verilmesi zorunludur. Bu çerçevede kendilerinden bilgi istenilen gerçek veya tüzel kişiler, savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, özel kanunlarda yazılı gizlilik ve sır saklama gibi gerekçelerle bilgi ve belge vermekten kaçınamazlar. Bu fıkra hükümlerini ihlal edenler hakkında ilgili mevzuatı gereğince disiplin cezası uygulanır ve ayrıca, fiillerinin özelliğine göre haklarında ceza kovuşturması yapılır.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanı, üyeleri ve denetçiler ile diğer personel, çalışmaları ve denetlemeleri sırasında ilgililere ve üçüncü kişilere ait öğrendikleri sırları açıklayamazlar ve kendi yararlarına kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

e. İnceleme ve soruşturma işlemlerine yardımcı olmak üzere, Yükseköğretim Kurulu Başkanının yazılı talebi üzerine ilgili kamu idaresince uygun görülen uzman personel görevlendirilir ve her türlü yardım sağlanır. Bu şekilde görevlendirilenlerin görev süresi üç ayı geçemez, bunlar görevli oldukları sürece kurumlarından izinli sayılır ve aylık, tazminat, yan ödeme ile diğer özlük ve sosyal haklarından yararlanmaya devam eder. Bu personele fiilen görev yaptığı sürece (10.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak tutarı geçmemek üzere, aylık ek ödemede bulunulur. Ek ödeme, bir aydan kısa süreli görevlendirmelerde, görev süresiyle orantılı olarak ödenir.

f. Denetleme Kurulu; çalışmalarında, ulusal veya uluslararası değerlendirme ve derecelendirme kuruluşları tarafından yükseköğretim kurumlarının akademik faaliyetleriyle ilgili olarak hazırlanan raporlarından da yararlanabilir. Yükseköğretim kurumları; Yükseköğretim Kurulunca tanınan değerlendirme ve derecelendirme kuruluşlarına, yılı bütçesinde ödeneği bulunması kaydıyla üye olabilir, hizmet karşılığı ödeme yapabilir ve yıllık üyelik aidatı ödeyebilir.

g. Yükseköğretim Denetleme Kurulunun çalışma usûl ve esasları, başdenetçi, denetçi ve denetçi yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez hazırlama, yetiştirme programı, yeterlik sınavı, başdenetçiliğe atanma ile başdenetçi, denetçi ve denetçi yardımcılarıyla ilgili diğer hususlar Yükseköğretim Kurulu tarafından yönetmelikle düzenlenir."

"GEÇİCİ MADDE 58- Mesleğe özel yarışma sınavı ile giren ve belirli süreli meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlik sınavı sonunda atanan bakanlıkların merkez teşkilatı denetim elemanlarından, en az beş yıl bu görevde çalışmış, kırk yaşından gün almamış ve Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından asgarî (C) düzeyinde veya dil yeterliği bakımından buna denkliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belgeye sahip olanlar, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde Yükseköğretim Kurulu Başkanınca Yükseköğretim denetçisi olarak atanabilirler. Ancak, bu şekilde atanacakların sayısı onu geçemez.

Bu madde hükümlerine göre denetçiliğe atananlar için başdenetçiliğe atanmada aranan fiilen en az on yıl denetçi olarak çalışmış olma şartı, Yükseköğretim Denetleme Kurulunda fiilen en az beş yıl denetçi olarak çalışmış olma olarak uygulanır."

b) 21/1/2010 tarihli ve 5947 sayılı Kanunla değişik 58 inci maddesinin (c) fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan "657 sayılı Devlet Memurları Kanununa" ibaresinden önce gelmek üzere "Diğer öğretim elemanlarına ve" ibaresi, "başhemşireler için" ibaresinden önce gelmek üzere "diğer öğretim elemanları ile" ibaresi eklenmiştir.

4) 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, 35 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Strateji Geliştirme Başkanı," ibaresi eklenmiş ve anılan fıkrada yer alan "Uzman" ve "Uzman Yardımcısı" ibareleri "Başbakanlık Uzmanı" ve "Başbakanlık Uzman Yardımcısı" olarak değiştirilmiştir.

"Başbakana danışmanlık görevi yapmak üzere Başbakan Başmüşaviri ve Başbakan Müşaviri atanabilir. Ayrıca, 36 ncı maddeye göre görevlendirilenlere Başbakan Başmüşaviri ve Başbakan Müşaviri unvanı verilebilir."

5) 9/1/1985 tarihli ve 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Çalışma ve Sosyal Güvenlik uzman ve uzman yardımcılığına atanmış sayılma

GEÇİCİ MADDE 15- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Çalışma Uzmanı, Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzmanı ve İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı olarak görev yapanlar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanı kadrolarına; Çalışma Uzman Yardımcısı, Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzman Yardımcısı ve İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcısı olarak görev yapanlar ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı kadrolarına bu maddenin yayımlandığı tarihte başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılırlar. Çalışma Uzmanı, Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzmanı ve İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı kadrolarında geçirilen süreler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanı kadrosunda, Çalışma Uzman Yardımcısı, Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzman Yardımcısı ve İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcısı kadrolarında geçirilen süreler, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı kadrosunda geçmiş sayılır."

6) 22/7/1998 tarihli ve 4369 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin (c) fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

7) 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 21 inci maddesinin birinci, ikinci ve dördüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

8) 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 43 üncü maddesinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve anılan Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"b) Uzman çalıştırılması: Bakanlık merkez teşkilatı ana hizmet birimleriyle Strateji Geliştirme Başkanlığında Maliye Uzmanı çalıştırılabilir. Maliye Uzmanlarına diğer görevlerinin yanı sıra bağlı oldukları başkanlık ve genel müdürlüklerin görev alanına giren konularda ilgili kuruluşlar nezdinde araştırma, inceleme ve analiz yaptırılabilir. Bakanlık merkez saymanlık müdürlükleri ile taşra teşkilatı muhasebat ve millî emlak birimlerinde Defterdarlık Uzmanı çalıştırılabilir. Bunlar en az dört yıllık eğitim veren yüksek öğretim kurumlarının hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilmiş yüksek öğretim kurumlarından mezun olanlar arasından yapılacak özel yarışma sınavı sonucunda mesleğe uzman yardımcısı olarak alınırlar."

"GEÇİCİ MADDE 11 - Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Devlet Bütçe Uzmanı, Mali Suçları Araştırma Uzmanı, Devlet Muhasebe Uzmanı ve Devlet Malları Uzmanı kadrolarında görev yapmakta olanlar, Maliye Uzmanı kadrolarına, bunların yardımcıları Maliye Uzman Yardımcısı kadrolarına,

b) Muhasebe Uzmanı ve Millî Emlak Uzmanı kadrolarında görev yapmakta olanlar, Defterdarlık Uzmanı kadrolarına, bunların yardımcıları Defterdarlık Uzman Yardımcısı kadrolarına,

başka bir işleme gerek kalmaksızın hâlen bulundukları kadro dereceleriyle atanmış sayılırlar.

Devlet Bütçe Uzmanı, Mali Suçları Araştırma Uzmanı, Devlet Muhasebe Uzmanı ve Devlet Malları Uzmanı kadrolarında geçirilen süreler Maliye Uzmanı, Muhasebe Uzmanı ve Millî Emlak Uzmanı kadrolarında geçirilen süreler Defterdarlık Uzmanı kadrosunda geçmiş sayılır.

Maliye Uzman Yardımcısı veya Defterdarlık Uzman Yardımcısı kadrolarına birinci fıkraya göre atananların;

a) Devlet Bütçe Uzman Yardımcısı, Mali Suçları Araştırma Uzman Yardımcısı, Devlet Muhasebe Uzman Yardımcısı ve Devlet Malları Uzman Yardımcısı olarak geçirdikleri süreler Maliye Uzman Yardımcısı,

b) Muhasebe Uzman Yardımcısı ve Millî Emlak Uzman Yardımcısı olarak geçirdikleri süreler Defterdarlık Uzman Yardımcısı,

kadrosunda geçmiş sayılır ve bunların yeterlik sınavları bu atamadan önce tabi oldukları Yönetmelik hükümlerine göre yapılarak başarılı olanlar ilgisine göre Maliye Uzmanı veya Defterdarlık Uzmanı kadrolarına atanırlar.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Devlet Bütçe Uzmanı, Mali Suçları Araştırma Uzmanı, Devlet Muhasebe Uzmanı ve Devlet Malları Uzmanı unvanını kazanmış olanlardan kamu kurum ve kuruluşlarında başka görevlerde bulunanlar, talep etmeleri hâlinde durumlarına uygun Maliye Uzmanı kadrolarına atanabilirler.

Mevzuatta Devlet Bütçe Uzmanı, Mali Suçları Araştırma Uzmanı, Devlet Muhasebe Uzmanı ve Devlet Malları Uzmanı ile bunların yardımcılarına yapılan atıflar ilgisine göre Maliye Uzmanı veya Maliye Uzman Yardımcısına; Muhasebe Uzmanı ve Millî Emlak Uzmanı ile bunların yardımcılarına yapılan atıflar ise ilgisine göre Defterdarlık Uzmanı veya Defterdarlık Uzman Yardımcısına yapılmış sayılır."

9) Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usûlü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin ilgili bakanlıklara ve Sosyal Güvenlik Kurumuna ait bölümünden çıkarılmış ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek aynı Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Başbakanlığa, ilgili bakanlıklara, Savunma Sanayii Müsteşarlığına, Yükseköğretim Kuruluna, Türkiye İş Kurumuna, Sosyal Güvenlik Kurumuna ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliğine, (III) sayılı cetvelin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezine ait bölümlerine eklenmiş, aynı Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Başbakanlığa ait bölümünde yer alan "Uzman" ibaresi "Başbakanlık Uzmanı", "Uzman Yardımcısı" ibaresi "Başbakanlık Uzman Yardımcısı" olarak değiştirilmiştir.

10) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alan İtfaiyeci kadrolarının hizmet sınıfı, genel idare hizmetleri olarak değiştirilmiştir.

11) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin (D) bendinde yer alan "beşyüz milyon lira" ibaresi "yediyüzelli Türk Lirası" şeklinde, ek 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve söz konusu Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek 8 inci madde eklenmiştir.

"EK MADDE 4- 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu hükümleri uyarınca kamu görevlileri sendikalarına üye olup, aylık veya ücretinden üyelik ödentisi kesilen kamu görevlilerine Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında aylık veya ücretleri ile birlikte 45 Türk Lirası toplu sözleşme primi ödenir. Bu madde uyarınca yapılan ödeme, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz ve ilgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, döner sermaye payı, ikramiye, ücret ve her ne ad altında olursa olsun benzer ödemelerin hesabında dikkate alınmaz."

"EK MADDE 8- Ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı çalışan sözleşmeli personel hariç olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatları ile döner sermaye işletmelerinde sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilenlerden aile yardımı ödeneğinden veya başka bir ad altında da olsa aynı amaçla yapılan herhangi bir ödemeden yararlanamayanlara, Devlet memurlarına verilen aile yardımı ödeneği, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir."

12) 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 13/A maddesi eklenmiş, 14 üncü maddesi başlığıyla birlikte, 25 inci maddesinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Sendika Kurma

MADDE 13/A- Sözleşmeli personel, Anayasada ve özel kanununda belirtilen hükümler uyarınca sendikalar ve üst kuruluşlar kurabilir ve bunlara üye olabilir."

"Grev Yasağı

MADDE 14- Sözleşmeli personelin grev kararı vermesi, bu yolda propaganda yapması, herhangi bir greve veya grev teşebbüsüne katılması, grevi desteklemesi yahut teşvik etmesi yasaktır."

"b) Teşebbüs ve bağlı ortaklıkların üretim, satış, kârlılık, verimlilik, ihracat gibi iş ve hizmet özellikleri ile kamu kesimi genel ücret dengesi dikkate alınarak (1) sayılı cetvele dahil kadrolara atananlara, en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının % 200'ünü (Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü için % 100'ünü) geçmemek üzere Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığı tarafından belirlenecek oran ve esaslar çerçevesinde ek tazminat ödenir. Bu şekilde tespit edilecek ek tazminat damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz."

13) 19/6/1994 tarihli ve 540 sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 2 nci maddesinin onikinci fıkrasında yer alan "Rehberler hariç olmak üzere Merkezde her ne şekilde olursa olsun istihdam edilecek personel sayısı" ibaresinden sonra gelen "yüz" ibaresi "yüzyetmiş" olarak değiştirilmiştir.

14) 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14/A maddesinin (c) bendinde yer alan "beşyüz milyon lirayı" ibaresi "yediyüzelli Türk Lirasını" şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 93-** 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 25- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla özelleştirme işlemleri tamamlanarak devir işlemleri sonuçlandırılan ve devralan tarafından özelleştirme öncesi duruma dönülmesine imkan vermeyecek şekilde devredilen kuruluş için üretim amaçlı yatırım ve buna bağlı ticari, mali ve hukuki tasarruflarda bulunulmuş olanlara ilişkin; mahkemelerce verilen iptal ve yürütmeyi durdurma kararlarıyla ilgili olarak İdarece herhangi bir işlem tesis edilmez, bu konuda açılan davalardan feragat edilir."

**MADDE 94-** 18/12/1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek ve geçici maddeler eklenmiştir.

"EK MADDE 2- Bu Kanuna göre inşa edilen barajlardan ve/veya tesislerden içme suyu tahsisi yapılanların bu yatırımda içme suyuna isabet eden yatırım bedellerinin geri ödemeleri ve süreleri için 3/7/1968 tarihli ve 1053 sayılı Belediye Teşkîlatı Olan Yerleşim Yerlerine İçme, Kullanma ve Endüstri Suyu Temini Hakkında Kanun hükümleri uygulanır."

"GEÇİCİ MADDE 7- Bu Kanun ile 1053 sayılı Kanun hükümlerine göre inşa edilen barajlardan ve/veya tesislerden içme suyu tahsisi yapılanların bu yatırımda içme suyuna isabet eden yatırım bedellerinin, geri ödemeleri ve süreleri protokole bağlanmış olanlarından, 31/7/2010 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olanlar için bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne başvuruda bulunulması ve bu başvurular üzerine bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dokuzuncu ayın sonuna kadar durumları Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce tespit edilen borçlulara yapılan bildirim üzerine alacak asıllarının, bildirimi takip eden aydan başlamak ve ikişer aylık dönemler halinde azami oniki eşit taksitte ödenmesi şartıyla ödenen kısma ilişkin fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Protokole bağlanmış yatırım bedeli geri ödemesinden kalan alacaklar, toplam süre 30 yılı geçmemek üzere, 1053 sayılı Kanuna göre ek protokol yapılmak ve fer'i alacak hesaplanmamak suretiyle revize edilir. Bu alacaklardan maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapılmış olan tahsilat red ve iade edilmez.

Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde, dava ve icra takiplerinden vazgeçilir. Bu takdirde borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır."

**MADDE 95-** 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"j) Bakanlık hizmet binalarının yapımını programlamak, satın alma işlemlerini yürütmek ve bunların onarımlarını yapmak,"

**MADDE 96-** 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına (b) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (c) bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

"c) Hükümet konaklarının yapımını programlamak, satın alma ile kiralanması işlemlerini yürütmek ve bunların onarımlarını yapmak,"

**MADDE 97-** 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanunun;

a) 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Bu Kanunda öngörülen yatırım ve hizmetleri yap-işlet-devret modeline göre yaptırmak isteyen idare, projeye ilişkin ön yapılabilirlik etüdüyle Yüksek Planlama Kuruluna müracaat eder ve Yüksek Planlama Kurulu tarafından söz konusu yatırım ve hizmetleri gerçekleştirmek için yetkilendirilebilir.

Bu Kanun kapsamında yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilecek yatırım ve hizmetlere ilişkin uygulama sözleşmeleri, Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Hazine Müsteşarlığının görüşleri alındıktan sonra, yetkili idarelerin bağlı, ilgili veya ilişkili olduğu bakanın onayı alınarak sermaye şirketi veya yabancı şirket ile imzalanır."

b) 12 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Yap-işlet-devret modeli ile yapılacak projelerde 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi olunmadan müşavirlik hizmet alımı yapılabilir. Söz konusu hizmet alımına ilişkin esas ve usuller Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenir."

c) 14 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 1- Bu Kanun kapsamında gerçekleştirilecek yatırım ve hizmetler için görevli şirketin kullanımına bırakılacak olan mülkiyeti kamu kurum veya kuruluşlarına (kamu iktisadi teşebbüsleri dahil) ve Hazineye ait taşınmazlar ile bedeli idare tarafından ödenmek suretiyle kamulaştırılarak tapuda idare veya Hazine adına tescil ya da tapudan terkin edilen taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler için kullanım bedeli ve hasılat payı alınmaz."

**MADDE 98-** 14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "açmaya ve değiştirmeye" ibaresi "açmaya, değiştirmeye ve bunlara ilişkin usul ve esasları belirlemeye" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 99-** 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun mülga 244 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"MADDE 244- (1) Beyan ile gümrük idaresince yapılan tespit sonucunda belirlenen farklılıklara ilişkin tebliğ edilen gümrük vergileri alacakları ile bu Kanunda ve ilgili diğer kanunlarda öngörülen cezalar hakkında; yükümlü veya ceza muhatabı tarafından, söz konusu eksiklik veya aykırılıkların kanun hükümlerine yeterince nüfuz edememekten veya kanun hükümlerini yanlış yorumlamaktan kaynaklandığının veya yargı kararları ile idarenin ihtilaf konusu olayda görüş farklılığının olduğunun ileri sürülmesi durumunda, idare bu maddede yer alan hükümler çerçevesinde yükümlüler veya cezanın muhatabı ile uzlaşabilir. Uzlaşma talebi, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde, henüz itiraz başvurusu yapılmamış gümrük vergileri ve cezalar için yapılır. Uzlaşma talebinde bulunulması halinde, itiraz veya dava açma süresi durur, uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde süre kaldığı yerden işlemeye başlar, ancak sürenin bitimine üç günden az kalmış olması halinde süre üç gün uzar. Uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde yeniden uzlaşma talebinde bulunulamaz.

(2) Gümrük vergileri alacakları ile cezaların, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan kaçakçılık suçlarına ilişkin olması halinde bu madde hükmü uygulanmaz.

(3) Bu madde kapsamında yapılan uzlaşma talepleri, gümrük uzlaşma komisyonları tarafından değerlendirilir. Gümrük uzlaşma komisyonlarının kurulması ve çalışma usul ve esaslarına ilişkin hususlar ile bu madde kapsamında yapılacak başvurulara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

(4) Gümrük uzlaşma komisyonlarının tutacakları uzlaşma tutanakları kesin olup gereği idarece derhal yerine getirilir. Yükümlü veya ceza muhatabı; üzerinde uzlaşılan ve tutanakla tespit olunan hususlar hakkında dava açamaz ve hiçbir mercie şikâyette bulunamaz.

(5) Uzlaşma konusu yapılan gümrük vergileri ve cezalar, uzlaşma gerçekleştiği takdirde, uzlaşma tutanağının tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir. Uzlaşılan vergilerin alınması gerektiği tarihten itibaren uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında gecikme faizi uygulanır. Uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi takdirde, genel hükümlere göre işlem yapılır.

(6) Bu madde uyarınca üzerinde uzlaşılan cezalar hakkında 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesi uyarınca ayrıca peşin ödeme indiriminden yararlanılamaz.”

**MADDE 100-** 25/1/2006 tarihli ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- Bu Kanunun 20 nci maddesinin son fıkrası 2013 bütçe yılına kadar uygulanmaz.”

**MADDE 101-** 22/5/2007 tarihli ve 5664 sayılı Konut Edindirme Yardımı Hak Sahiplerine Ödeme Yapılmasına Dair Kanunun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu fıkrada tanımlanan hak sahiplerine EGYO tarafından ödenen kâr paylarının EGYO’nun yükümlülüğünü aşan kısmı, konunun Hazine kontrolörlerince incelenmesini müteakip düzenlenecek rapora istinaden Hazine tarafından EGYO’ya ödenir.”

**MADDE 102-** 27/12/2006 tarihli ve 5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi Kullandırılmasına Dair Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “avans olarak” ibaresi madde metninden çıkartılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(3) 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Kanun ile bu Kanuna istinaden T.C. Ziraat Bankası A.Ş.’ye, ödemeleri T.C. Ziraat Bankası A.Ş. kanalıyla yapılmak üzere tarım kredi kooperatiflerine ve Türkiye Halk Bankası A.Ş.’ye yürürlükte bulunan ve/veya müteakip yıllar içinde yürürlüğe konulacak olan Bakanlar Kurulu kararları uyarınca verilen görevler nedeniyle doğan ve bankalar ile tarım kredi kooperatifleri kayıtlarına göre gerçekleşen gelir kayıpları ve görev zararları, bankalar ve tarım kredi kooperatifleri tarafından yapılacak ödeme talebine istinaden, ilgili mevzuatında belirlenen usul ve esaslar kapsamında Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alan ilgili harcama tertiplerinden gider kaydedilerek ödenir. Bu ödemeler, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 35 inci maddesi hükümlerine tabi değildir.

(4) Yapılan ödemeler yıllık bazda Hazine Kontrolörleri Kurulunca incelenir. İncelemeler sonucunda düzenlenen raporlarda; hesaplanan tutar ile Hazine Müsteşarlığı bütçesinden yapılmış bulunan ödemeler arasında fark bulunduğunun tespit edilmesi halinde taraflar yükümlülüklerini faizsiz olarak yerine getirir.”

**MADDE 103-** 14/10/1999 tarihli ve 4456 sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bankanın merkezi ana sözleşmesi ile belirlenir."

**MADDE 104-** 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun;

a) 73 üncü maddesinin ikinci fıkrasının dördüncü cümlesi ile üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurumun bu fıkra kapsamında elde edeceği sır niteliğindeki bilgi ve belgeler, ceza soruşturması ve kovuşturması kapsamında savcılıklar ile ceza mahkemeleri, görevden ayrılmış olsalar dahi, görevleriyle bağlantılı olarak işledikleri iddia edilen suçlardan dolayı başlatılan soruşturma ve kovuşturmalar ile bağlantılı olarak talepte bulunacak Kurul Başkanı ve üyeleri ile Kurum personeli dışında hiçbir kişi, kurum ve kuruluşa verilemez."

"Sıfat ve görevleri dolayısıyla bankalara veya müşterilerine ait sırları öğrenenler, söz konusu sırları bu konuda kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrıldıktan sonra da devam eder. 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanunu, 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun, 20/4/1967 tarihli ve 854 sayılı Deniz İş Kanunu ile 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında çalıştırılan işçi, gemi adamı ve gazetecinin ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikte her çeşit istihkak ödemelerinin özel olarak açılan banka hesabına yapılması halinde, bu hesaplara ilişkin bilgi ve belgelerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı ile bunlara bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşlara verilmesi ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 8 inci ve 100 üncü maddelerinin uygulanması ile genel sağlık sigortalılığında gelir testinin yapılmasına ilişkin bilgi ve belgelerin Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi sırrın ifşası sayılmaz. Bu bilgi ve belgelerin verilmesine ilişkin usûl ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık ile Kurulca belirlenir.

Kurumun gözetim ve denetimine tabi kuruluşların, bunların ortaklarına, bağlı ortaklık, iştirak, birlikte kontrol edilen ortaklıklarının faaliyetlerine veya müşterilerine ilişkin yabancı ülke kanunlarına göre denetime yetkili ve Kurum muadili mercilerin taleplerinin Kurumca karşılanması, gizlilik sözleşmesi yapılması ve sadece belirtilen amaçlar ile sınırlı kalınması koşuluyla bankaların ve finansal kuruluşların, kendi aralarında doğrudan doğruya ya da risk merkezi veya en az beş banka ya da finansal kuruluş tarafından kurulacak şirketler vasıtasıyla yapacakları her türlü bilgi ve belge alışverişinin yanı sıra doğrudan veya dolaylı pay sahipliği yoluyla sermayelerinin yüzde onunu ve daha fazlasını temsil eden paylarının satışı amacıyla muhtemel alıcıların yapacakları değerleme çalışmalarında ya da sermayelerinin yüzde on veya daha fazlasına sahip olan kredi kuruluşu ile finansal kuruluşlar da dahil ana ortaklıkların konsolide finansal tablo hazırlama çalışmalarında, risk yönetimi ve iç denetim uygulamalarında veya kredileri de dahil varlıklarının ya da bunlara dayalı menkul kıymetlerin satışı amacıyla yapılacak değerleme çalışmalarında ya da değerleme, derecelendirme veya destek hizmeti alınması ile bağımsız denetim faaliyetlerinde ve gerekli tedbirlerin alınması kaydıyla hizmet alımlarına yönelik işlemlerde kullanılmak üzere bilgi ve belge taleplerinin karşılanması sırasında banka ya da müşteri sırrı niteliğindeki bilgilerin öğrenilmesi sır saklama yükümlülüğü dışındadır."

b) 82 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurumun merkezi İstanbul'dadır."

c) 95 inci maddesinin altıncı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "Ankara'da Asliye Ticaret Mahkemesinde" ibaresi "İstanbul'da Asliye Ticaret Mahkemesinde" şeklinde değiştirilmiştir.

ç) 169 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Risk Merkezi

EK MADDE 1- Türkiye Bankalar Birliği nezdinde, kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşların müşterilerinin risk bilgilerini toplamak ve söz konusu bilgileri bu kuruluşlar ile gerçek veya tüzel kişilerin kendileriyle ya da onay vermeleri koşuluyla özel hukuk tüzel kişileri ile de paylaşılmasını sağlamak üzere Risk Merkezi kurulmuştur.

Kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşlar, Risk Merkezine üye olmak zorundadır. Üye kuruluşlar, Risk Merkezince istenilen, müşterileri ile ilgili her türlü bilgiyi vermekle yükümlüdür. Risk Merkezi, bu yükümlülüğe uymayanlara bilgi akışını durdurmaya yetkilidir.

Risk Merkezi, Kurumun ve Merkez Bankasının personeli arasından belirleyeceği birer üye dahil olmak üzere dokuz üyeden oluşan bir yönetim tarafından idare edilir. Risk Merkezi yönetimini oluşturan üyeler üç yıllık dönem için görev yapmak üzere seçilir.

Risk Merkezi yönetimi, Risk Merkezinin kuruluş amaçları doğrultusunda özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarından bilgi talep etmeye ve bu kurum ve kuruluşlarla Kurulun uygun görüşüne istinaden bilgi alış-verişine yönelik sözleşmeler imzalamaya yetkilidir. Kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşların müşterilerinin onay vermesi koşuluyla, Risk Merkezi ile bilgi alış-verişi sözleşmesi imzalayan özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarına verilecek, müşterilerin bu kuruluşlar nezdindeki risk bilgileri Kanunun 73 üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında değerlendirilir.

Risk Merkezinin kuruluşuna, faaliyetine ve çalışmasına, Risk Merkezi yönetiminin oluşumuna, toplanmasına ve karar almasına, Risk Merkezine verilen bilgilerin kapsam, biçim ve içeriğine ve bunların paylaşılmasına, paylaşılacak bilgilerin kapsam ve içeriğine, ücretlendirilmesine ve üyelerce ödenecek aidatların belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar, Türkiye Katılım Bankaları Birliği ve Kurul tarafından belirlenen finansal kuruluşların üye oldukları meslek örgütlerinin görüşü ile Kurulun ve Merkez Bankasının uygun görüşü alınarak Türkiye Bankalar Birliğince belirlenir ve Resmi Gazetede yayımlanır.

Süresinde üyeler tarafından ödenmeyen aidatlar ve komisyonlar Türkiye Bankalar Birliğince kanuni yollara başvurularak tahsil edilir.

Kurum, gerektiğinde Risk Merkezini denetler, denetime ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

Risk Merkezi, topladığı her türlü bilgiyi, Kurum ve Merkez Bankasına istenen biçim ve sürede vermekle yükümlüdür. Ayrıca, gerçek ya da tüzel kişilerin gerekçesini belirterek risk bilgilerinin kendilerine verilmesi için yazılı talepte bulunmaları ya da kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşlar dışındaki bir özel hukuk tüzel kişisine bu nitelikteki bilgilerin verilmesi için onay verdiklerinin ispat edilmesi halinde bahse konu bilgiler de talepte bulunan tarafça karşılanacak belli bir ücret karşılığında verilir.

Risk Merkezinin bütün işlem ve kayıtları gizlidir. Sır sahibinin bilgilerinin açıklanması konusunda açık rızasının bulunması durumunda belirlediği kişiye risk bilgileri verilir. Kişinin rızasına dayanan bilgilerin verilmesine ilişkin usul ve esaslar, Kurulun ve Merkez Bankasının uygun görüşü, Türkiye Katılım Bankaları Birliğinin ve Kurulun belirleyeceği kurum ve kuruluşların görüşü alınarak Türkiye Bankalar Birliğince belirlenir ve Resmi Gazetede yayımlanır.

Risk Merkezi nezdinde bulunan sır niteliğindeki bilgileri, bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkalarına açıklayanlar, hukuka aykırı olarak kendisi ya da başkası yararına kullananlar, yayanlar, verenler, aktaranlar veya ele geçirenler hakkında 159 uncu madde hükümleri uygulanır. Bu fıkrada tanımlanan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, ilgili tüzel kişi hakkında Türk Ceza Kanununun tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Risk Merkezi, nezdindeki her türlü bilgi alışverişini 73 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca en az beş banka tarafından kurulmuş şirketler aracılığı ile ve bu şirketlerle yapılacak sözleşmeler çerçevesinde de gerçekleştirebilir.”

d) Geçici 27 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 28- Risk Merkezinin çalışma usul ve esasları bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde ek 1 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen usul çerçevesinde Türkiye Bankalar Birliğince belirlenir.

Bu Kanuna göre kurulan Risk Merkezi faaliyete geçinceye kadar, Merkez Bankası bünyesinde bulunan Risk Merkezi, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümler uyarınca faaliyetlerini yürütür.

Merkez Bankası nezdindeki Risk Merkezi bilgileri, bu Kanuna göre kurulan Risk Merkezine aktarılır.

GEÇİCİ MADDE 29- Kurumun merkezinin İstanbul'a taşınmasına ilişkin iş ve işlemler tamamlanıncaya kadar Kurumun idari merkezi Ankara'dır. Merkezin nakli, iki yıl içinde tamamlanır. Bakanlar Kurulu bu süreyi uzatmaya yetkilidir.”

**MADDE 105-** 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun;

a) 10/A maddesine beşinci fıkra olarak aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kayden izlenen sermaye piyasası araçlarına ilişkin tedbir, haciz ve benzeri her türlü idari ve adli talepler ilgili hesaplara bağlı ayrı alt hesaplar oluşturulması suretiyle Merkezi Kayıt Kuruluşunun üyeleri tarafından yerine getirilir. Bu taleplerin doğrudan doğruya Merkezi Kayıt Kuruluşuna iletilmesi halinde Merkezi Kayıt Kuruluşu bu talebi ilgili hesapların bulunduğu üyelere elektronik ortamda yönlendirir ve bu üye listesini talepte bulunan kuruma bildirir. Bu durumda söz konusu talep üyeye yönlendirme tarihinde ilgili üyeye yapılmış gibi hüküm doğurur. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 79 uncu maddesi hükmü uyarınca elektronik ortamda tebligatı yapılan alacakların takip ve tahsiline ilişkin hükümler saklıdır.”

b) 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü ve dördüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Merkezi İstanbul’dadır. Kurul, yurt içinde gerekli gördüğü yerlerde temsilcilik açabilir ve sermaye piyasaları açısından yoğun ilişki içinde bulunulan ülkelerde Bakanlar Kurulu kararıyla yurtdışı temsilcilik açılabilir.”

c) 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı bende bu cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki dördüncü cümle eklenmiş ve aynı maddenin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Bu konudaki soruşturma izni, Kurul Başkanı ve üyeleri için ilgili Bakan, personeli için Başkan tarafından verilir. Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurul personelinin cezai ve hukuki sorumluluğuna ilişkin olarak, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 104 üncü maddesi hükümleri uygulanır.”

ç) 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine dördüncü paragraf olarak aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Kurul tarafından izlenen ve denetlenen borsalar, piyasalar ve diğer teşkilatlanmış piyasaların, takas ve saklama kurumlarının ve Merkezi Kayıt Kuruluşunun faaliyetlerinden elde ettikleri faiz gelirleri hariç tüm gelirlerinin azami %10’u Kurul bütçesine Kurul tarafından gelir olarak kaydedilebilir. Ancak, bu maddeye göre yapılacak ödemelerin zamanı ve tutarları, gelirin elde edildiği yılı izleyen takvim yılında Kurulun nakit durumu dikkate alınarak Kurul tarafından en az 30 gün öncesinden ilgili kurumlara bildirilir. Bir takvim yılı içinde talep edilmeyen tutarlar izleyen yıllarda ödenecek tutara eklenir ve Kurul tarafından aynı usul ile talep edilebilir. Bu gelirlerin hangi kurumdan ne oranda tahsil edileceği her takvim yılı için Kurul tarafından belirlenir.”

d) 30 uncu maddesine (f) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (g) bendi eklenmiş ve mevcut (g) bendi (h) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

“g) Döviz, mal, kıymetli maden veya Kurulca belirlenecek diğer varlıkların kaldıraçlı alım satımı,”

e) 40 ıncı maddesinin son fıkrasının dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci cümleleri yürürlükten kaldırılmıştır.

f) Geçici 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra dördüncü fıkra olarak eklenmiştir.

“İkinci fıkrada belirlenen sürenin sonuna kadar teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları, bu tarihten sonra borsada işlem göremez, aracı kurumlarca alım satımına aracılık edilemez ve katılma belgelerinin geri alımı yapılamaz. Teslim edilerek kayden izlenmesine başlanmış olan sermaye piyasası araçlarını temsil eden senetler merasime gerek kalmaksızın hükümsüz hale gelir ve imha edilir.

Her bir sermaye piyasası aracı için Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından kayden izlemenin başladığı tarihi izleyen yedinci yılın sonuna kadar teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları hisse senedi ise, ihraççıya kanunen intikal eder. Bu durumda paydan doğmuş olan haklar, hisse senetlerinin ihraççıya intikal tarihinde kendiliğinden sona ermiş sayılır. Söz konusu payların satışı, ihraççılarca üç ay içerisinde yapılır. Teslim edilmeyen diğer sermaye piyasası araçlarından doğan alacaklar, bu tarihte zamanaşımına uğrar.”

g) Geçici 12 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- Kurul merkezinin İstanbul’a taşınmasına ilişkin iş ve işlemler tamamlanıncaya kadar Kurulun idari merkezi Ankara’dır. Merkezin nakli, iki yıl içinde tamamlanır. Bakanlar Kurulu bu süreyi uzatmaya yetkilidir.”

**MADDE 106-** 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun;

a) 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“f) Bilgi istemeye ve istatistiki bilgileri toplamaya ilişkin usul ve esasların belirlenmesi,”

b) 41 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mali ve ekonomik müşavirlik ve mali ajanlık

MADDE 41- Banka, Hükümetin mali ve ekonomik istişare organıdır. Bu sıfatla Banka, para ve kredi politikası konusunda Hükümetçe incelenmesi istenilecek hususlar hakkında mütalaa beyan eder.

Devletin milletlerarası mali ve iktisadi münasebetlerinde Bankaya, Hükümetin mali ajanlığı verilebilir.

Banka, her nevi Devlet iç borçlanma senetlerinin mali servisini, özel kanunlara veya bunlara dayanan kararlara göre kambiyo denetlemesini ve dış ticaret rejimi tatbikatını veya benzeri işlemleri yapmakla görevlendirilebilir. Bu sıfatla yaptığı işlemlerden dolayı üçüncü şahıslar tarafından Bankaya sorumluluk tevcih edilemez.

Banka, Hazine Müsteşarlığının talebi üzerine Devletin gerek içerde ve gerekse yabancı memleketlerde tahsilat ve tediyatını ve bütün Hazine işlemlerini ve memleket içi ve dışı her nevi para nakil ve havale işlerini yapar veya yaptırır. Bu işler için uygulanacak ücret Banka tarafından tespit edilir.

Hazine Müsteşarlığına ait tevdiatın nemalandırılmasına ilişkin usul ve esaslar Banka ile Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken tespit olunur.”

c) 68 inci maddesinin (I) numaralı fıkrasının (b) bendindeki “43 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları ile 44 üncü maddesinde belirtilen bilgi ve belgeleri vermeyen veya gerçeğe aykırı bilgi ve belge veren” ibaresi “43 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen bilgi ve belgeleri vermeyen veya gerçeğe aykırı bilgi ve belge veren” şeklinde değiştirilmiştir.

ç) (IV) numaralı Kısmının (IV) numaralı Bölümünün başlığı “Bilgi isteme” olarak değiştirilmiş ve 44 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

**MADDE 107-** 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun;

a) 31 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sosyal Güvenlik Denetmenliği ve Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılığı

MADDE 31- Kurum taşra teşkilatında Sosyal Güvenlik Denetmeni ve Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcısı istihdam edilir.

Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır:

a) En az dört yıllık eğitim veren yüksek öğretim kurumlarının hukuk, siyasal bilgiler, iktisadî ve idarî bilimler, iktisat, işletme, matematik, istatistik, aktüerya, bankacılık, sigortacılık, işletme mühendisliği, endüstri mühendisliği, yazılım mühendisliği, elektronik mühendisliği, elektrik ve elektronik mühendisliği, bilgisayar mühendisliği, sosyal hizmetler ve sağlık idaresi/yönetimi fakülte, yüksek okul veya bölümlerinden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olmak,

b) Yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak,

c) Sınavın yapıldığı gün itibariyle 30 yaşından gün almamış olmak.

Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılığına atananlar, en az üç yıl çalışmak ve olumlu sicil almak kaydıyla yapılacak Denetmenlik yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Denetmenlik yeterlik sınavında başarılı olanlar Sosyal Güvenlik Denetmeni kadrolarına atanır. Sınavda başarılı olamayanlar bir yıl içinde ikinci kez sınava tâbi tutulur. Bu sınavda da başarı gösteremeyenler Kurum taşra teşkilatında durumlarına uygun başka kadrolara atanır.

Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma ve yeterlilik sınavlarının şekil ve uygulama esasları ile Sosyal Güvenlik Denetmenleri ve Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılarının görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

Sosyal Güvenlik Denetmenleri sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasına ilişkin tespit, denetim ve taramalarda görevlendirilirler ve görevleriyle ilgili kayıt ve belgeleri inceleme yetkisine sahiptir.”

b) Geçici 7 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Personele dair geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 8- Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla,

a) Kurum Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru kadrolarında çalışanlardan altı ay içinde açılacak yeterlik sınavını başarmaları halinde Sosyal Güvenlik Denetmeni kadrolarına atanırlar. Bunların Sosyal Güvenlik Kontrol Memurluğunda geçen süreleri Sosyal Güvenlik Denetmenliğinde geçmiş sayılır.

b) (a) bendi gereği Sosyal Güvenlik Denetmeni kadrolarına atanamayan Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru kadrolarında çalışanlar, bu Kanuna ekli ihdas edilen şahsa bağlı Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru kadrolarına atanmış sayılırlar. Bunların herhangi bir şekilde bu kadrolardan ayrılmaları halinde, şahsa bağlı olarak ihdas edilen Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru kadroları kendiliğinden iptal edilmiş olur.”

Bu maddeye göre yapılacak yeterlik sınavlarının usul ve esasları Kurumca belirlenir.

**MADDE 108-** 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 36/A maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

## İKİNCİ BÖLÜM

## Son Hükümler

**Mahalli idarelerin ihtiyaç fazlası işçilerine ilişkin hükümler**

**MADDE 109-** (1) İl özel idareleri ile belediyelerin (bağlı kuruluşları hariç) sürekli işçi kadrolarında çalışan ihtiyaç fazlası işçiler, Milli Eğitim Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatındaki sürekli işçi kadrolarına atanır.

(2) İhtiyaç fazlası işçilerin tespitini yapmak üzere vali veya görevlendireceği vali yardımcısının başkanlığında, il emniyet müdürü, defterdar, il milli eğitim müdürü, Türkiye İş Kurumu il müdürü ve il mahalli idareler müdüründen oluşan bir komisyon kurulur.

(3) Tespitin yapılmasına esas işçilerin listesi; birinci fıkrada belirtilen mahalli idareler tarafından bu Kanunun yayımından itibaren kırkbeş gün içinde gerekçesi ile birlikte komisyona sunulur. İhtiyaç fazlası olarak bildirilen işçilerden norm kadro fazlası olanlar komisyon tarafından birinci fıkrada belirtilen kurumlara atanmak üzere tespit edilir. Mahalli idarelerin norm kadrosu dâhilinde olup da ihtiyaç fazlası olarak bildirilen işçiler ise, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesindeki oranlar, kurumun bütçe dengesi, norm kadrosu ve yürütmekle görevli olduğu hizmetin gereği ile nüfus kriterleri değerlendirilmek suretiyle birinci fıkrada belirtilen kurumlara atanmak üzere tespit edilir. İldeki diğer kamu kurum ve kuruluşlarının talepte bulunması halinde, mahalli idareler ile özelleştirme programında bulunan kuruluşlar hariç olmak üzere bu idarelerde sürekli işçi statüsünde istihdam edilmek üzere atama işlemi yapılabilir. Komisyon çalışmasını kırkbeş gün içinde tamamlar. Bu listelerin tespitinden sonra valilerce atama yapılır.

(4) Bu madde kapsamında valilikler tarafından atama işleminin kamu kurum ve kuruluşlarına bildirim yapıldığı tarih itibarıyla sürekli işçi kadroları, diğer kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas ve tahsis edilmiş sayılır. İlgili kurumlar sürekli işçi kadrolarına yapılan atama işlemini onbeş gün içinde tekemmül ettirerek sonuçlandırır. Atama işlemi yapılan personel ilgili valilikler tarafından en geç on gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

(5) Ataması tekemmül ettirilen işçiler, çalıştıkları kurumlarınca atama emirlerinin tebliğini izleyen günden itibaren beş iş günü içinde yeni görevlerine başlamak zorundadırlar. Bu süre içinde yeni kurumunda işe başlamayan işçilerin atamaları iptal edilerek 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 17 nci maddesine göre iş sözleşmeleri sona erdirilir.

(6) Devredilen işçilerin ücret ile diğer malî ve sosyal hakları; toplu iş sözleşmesi bulunan işçiler bakımından yenileri düzenleninceye kadar devir işleminden önce tabi oldukları toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre, toplu iş sözleşmesi olmayan işçiler bakımından 2010 yılı Kasım ayında geçerli olan bireysel iş sözleşmesi hükümlerine göre belirlenir. Devre konu işçiler bakımından devir tarihinden önce doğmuş ve devir tarihinde ödenmesi gereken borçlardan devralan kurum sorumlu tutulamaz. Kıdem tazminatına ilişkin hükümler saklıdır.

(7) Bu madde kapsamında işçi nakleden mahalli idarelerin nakil sonrasında oluşan işçi sayısında beş yıl süreyle artış yapılamaz.

(8) Bu madde kapsamında işçi nakleden mahalli idarelerce üç yıl süreyle, gerçekleşen en son yıl bütçe gideri içinde yer alan hizmet alımı tutarının, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerleme oranında artırılarak hesaplanacak tutarı aşmayacak şekilde hizmet alımı için harcama yapılabilir. Bu kapsamda yapılacak harcamaların hizmet gereklerine dayalı olarak belirlenen sınırdan fazla yapılması gerekmesi halinde İçişleri Bakanlığından izin alınması zorunludur.

(9) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak gerekli görülmesi halinde, Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Devlet Personel Başkanlığı ve ilgili diğer kurumların görüşünü alarak uygulamayı yönlendirmeye ve ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye İçişleri Bakanlığı yetkilidir.

**Bazı mahalli idarelerin borç ve alacaklarının takas ve mahsubu**

**MADDE 110-** (1) 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında daha önce uzlaşmaya girmemiş olan büyükşehir belediyeleri ve bağlı idareleri ile Hazine Müsteşarlığına borcu olan ve üyeleri belediyelerden oluşan mahalli idare birlikleri bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren otuz gün içinde başvurmaları halinde borç ve alacakları 5216 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi hükümleri kapsamında takas ve mahsup edilir.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki mahalli idare birlikleri başvurularını üye belediyelerin yetkili mercileri ile birlikte yaparlar. Uzlaşması yapılan mahalli idare birliğinin uzlaşma kapsamındaki borçları birlik üyesi belediyelerin genel bütçe vergi gelir paylarından 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı Kanunun 7 nci maddesi çerçevesinde kesinti yapılarak tahsil edilir.

(3) 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanununun geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında yapılacak işlemler bu madde kapsamı dışındadır.

**Yetki**

**MADDE 111-** (1) Bakanlar Kurulu, bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarında öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.

(2) Bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarının uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgisine göre Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı veya Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilidir. İl özel idareleri ve belediyelere ait amme alacaklarına ilişkin hükümlerin uygulamasına dair usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca, TEDAŞ ve hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin alacaklarına ilişkin hükümler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak TEDAŞ, diğer kurumlara ait alacaklara ilişkin usul ve esaslar bu kurumlar tarafından belirlenir.

**GEÇİCİ MADDE 1-** (1) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce meydana gelen trafik kazaları nedeniyle sunulan sağlık hizmet bedelleri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanır. Söz konusu sağlık hizmet bedelleri için bu Kanunun 32 nci maddesine göre belirlenen tutarın %20'sinden fazla olmamak üzere belirlenecek tutarın üç yıl süreyle ayrıca aktarılmasıyla anılan dönem için ilgili sigorta şirketleri ve Güvence Hesabının yükümlülükleri sona erer. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşü alınarak Hazine Müsteşarlığınca belirlenir.

**GEÇİCİ MADDE 2-** (1) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren altı ay içinde Sağlık Bakanlığı Trafik Hizmetleri Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün trafik kazalarından kaynaklanan tedavi giderlerinin tahsili için kurduğu sistem mevcut haliyle Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilir. Trafik Hizmetleri Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün tasfiyesine ilişkin iş ve işlemler aynı tarih itibarıyla Sağlık Bakanlığınca gerçekleştirilir.

**GEÇİCİ MADDE 3-** (1) 13/11/2008 tarihli ve 5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin;

a) Birinci fıkrasına göre bildirim veya beyanda bulunanlardan yurt dışında bulunan varlıklarını süresi içinde Türkiye'ye getiremeyen veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer etmeyenler ile,

b) İkinci fıkrasına göre beyanda bulunanlardan bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerce süresi içinde sermaye artırımında bulunmayanların,

ilgili sürenin bitim tarihinden itibaren bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar, bildirim veya beyana konu yurt dışında bulunan varlıklardan para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını Türkiye'ye getirmeleri veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer etmeleri, beyana konu yurt içinde bulunan varlıkları nedeniyle sermaye artırımında bulunmaları halinde, 5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşımaları kaydıyla, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren diğer nedenlerle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak yapılacak vergi incelemeleri hakkında anılan Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmünden yararlanabilirler.

(2) 5811 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrasına göre bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle tarh edilen vergileri vadesinde ödemeyenlerden; daha önce ödemede bulunanlar ile vergi aslı ve bu Kanunun ikinci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre hesaplanacak gecikme zammı tutarını, bu Kanunun 18 inci maddesi hükümleri hariç olmak üzere, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar ödeyenler, 5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşımaları kaydıyla, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren diğer nedenlerle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak yapılacak vergi incelemeleri hakkında anılan Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmünden yararlanabilirler.

(3) 5811 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin;

a) Birinci ve ikinci fıkralarına göre bildirim veya beyanda bulunan mükelleflerden, diğer nedenlerle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin vergi incelemelerine bağlı olarak vergi incelemesine yetkili olanların talebi üzerine matrah takdiri için takdir komisyonlarına sevk edilenler, takdir komisyonlarınca gelir, kurumlar ve katma değer vergisi (indirimi reddedilen katma değer vergisi dahil) yönünden haklarında takdir edilen matrah farkları açısından,

b) İkinci fıkrasına göre beyanda bulunanlar, taşınmazlar dışındaki varlıklarını beyan tarihinden sonra sermaye artırımının gerçekleştirilmesi gereken tarihe kadar banka veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara yatırmak suretiyle ilgili varlıkların tevsik şartını sonradan gerçekleştirenler,

5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşımaları kaydıyla anılan Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmünden yararlanabilirler.

(4) Bu maddenin yürürlük tarihinden önce haklarında yapılan vergi incelemelerine bağlı olarak vergi incelemesine yetkili olanların talebi üzerine matrah takdiri için takdir komisyonlarına sevk edilen ve takdir komisyonu kararlarına göre matrah takdir edilerek tarhiyat yapılan mükelleflerden, söz konusu matrah takdirine ilişkin tarhiyat yapılmadan önce 5811 sayılı Kanuna göre bildirim veya beyanda bulunanlar ile taşınmazlar dışındaki varlıklarını beyan tarihinden sonra banka veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara yatırmak suretiyle ilgili varlıkların tevsik şartını sonradan gerçekleştirenler hakkında, diğer nedenlerle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin yapılan tarhiyatlar, 5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşımaları kaydıyla, bildirim veya beyan edilen tutarlar dikkate alınmak suretiyle, 213 sayılı Kanunun düzeltme hükümlerine göre düzeltilir; tahakkuk eden vergiler, bu alacaklarla ilgili olarak açılmış bulunan tüm davalardan bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar vazgeçilmesi şartıyla terkin edilir, varsa tahsil edilen tutarlar red ve iade olunur. Bu fıkrada belirtilen düzeltmelerin yapılabilmesi için 5811 sayılı Kanunda aranılan diğer şartların varlığına ilişkin hususların vergi incelemesine yetkili olanlarca tespit edilmesi şarttır.

**GEÇİCİ MADDE 4-** (1) 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrası, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun geçici 53 üncü maddesinin birinci fıkrası ile 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun geçici 34 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamına girmesine rağmen anılan maddelerde belirtilen sürelerde borçlarının yeniden hesaplanması için müracaat etmeyenler ile söz konusu maddelerin yürürlüğe girdiği tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre içerisinde anılan düzenlemelerde belirtilen nedenlerle haklarında borç takibi yapılanlar veya yapılması gerekenlerin, kendilerine döviz olarak yapılmış olan her türlü masrafa ilişkin borç tutarları, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üç ay içerisinde borçlu oldukları idarelere başvurmaları halinde, imzaladıkları yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi hükümleri dikkate alınmaksızın ve ilgililere ödeme yapma sonucunu doğurmaksızın aşağıdaki şekilde yeniden hesaplanır ve başvuru süresi içerisinde tahsilat işlemi durdurulur.

a) 5/8/1996 tarihinden sonra yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınanlar hakkında, 657 sayılı Kanunun ek 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine göre bu Kanunun yayımlandığı tarihten önceki süreler için herhangi bir fer'i alacak hesaplanmaz.

b) 5/8/1996 tarihinden önce yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınanlar hakkında, ilgili adına fiilen ödemenin yapıldığı tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca tespit ve ilân edilen efektif satış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilerek bulunacak tutar ile bu tutara sarf tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen süre için 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere tespit ve ilân edilen kanunî faiz işletilerek hesaplama yapılır. Ancak, bu hükümlere göre hesaplama yapılması sonucunda borçlunun aleyhine bir durum ortaya çıkması halinde (a) bendi hükümleri uygulanır.

(2) Bunların daha önce ödemiş oldukları tutar ile mecburi hizmetlerinde değerlendirilen sürelere isabet eden tutar, yukarıdaki şekilde belirlenecek tutardan düşülür. Bu madde uyarınca vazgeçilen borç tutarına isabet eden vekalet ücreti de dahil yargılama giderleri tahsil edilmez. Hesaplanan borç tutarı, ilgilinin durumu ve ödenmesi gereken meblağ dikkate alınarak azamî beş yıla kadar taksitlendirilebilir.

(3) Birinci fıkra kapsamında bulunanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce borcunun tamamını ödemeden veya mecburi hizmetini tamamlamadan vefat edenlerin borç yükümlülükleri ortadan kalkar. Buna bağlı olarak, borçlunun kendisi, mirasçıları ve kefilleri hakkında her türlü borç yükümlülükleri ortadan kaldırılır ve her türlü borç takibi işlemlerine son verilir.

**GEÇİCİ MADDE 5-** (1) Bu Kanunla 5326 sayılı Kanunun 20 nci maddesine eklenen hüküm kapsamına giren ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce işlenmiş olan kabahatlere ilişkin olarak verilmeyen ya da verildiği halde ilgilisine tebliğ edilmemiş olan idari para cezasına ilişkin yaptırım kararları, bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren, maddede yapılan değişiklik öncesi hükümlere göre işlemiş olan soruşturma zamanaşımı süresinin kalan kısmını aşmamak kaydıyla, bir yıl içerisinde verilerek ilgilisine tebliğ edilmediği takdirde düşer.

**GEÇİCİ MADDE 6-** (1) 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendindeki geçmiş beş yıllık dönemdeki birikmiş zararın taşınması ile ilgili sınırlama Tasfiye Halinde T. Emlak Bankası Anonim Şirketi yönünden tasfiye süresince uygulanmaz.

**GEÇİCİ MADDE 7-** (1) 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 14 üncü ve 16 ncı maddelerine istinaden çıkarılan Dış Proje Kredilerinin Dış Borç Kaydına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesi çerçevesinde genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ve genel bütçe kapsamı dışındaki kurum ve kuruluşların 1/1/2003 ile 31/12/2008 tarihleri arasında yapmış oldukları doğrudan kullanımlardan Hazine Müsteşarlığı kayıtlarına göre teyitsiz kalan kullanımlar, ilgili yıllar bütçe ödeneği ile ilişkilendirilmeksizin, kullanıma ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılarak Hazine Müsteşarlığına bildirilmesi şartıyla teyit edilmiş sayılır.

**Yürürlük**

**MADDE 112-** (1) Bu Kanunun;

a) Aşağıdaki alt bentlerde belirtilen hükümleri 1/10/2008 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde;

1) 24 üncü maddesiyle değiştirilen 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin sonuna eklenen cümle,

2) 25 inci maddesiyle değiştirilen 5510 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendine eklenen "ile 65 yaşını dolduranlardan talepte bulunanlar," ibaresi,

3) 26 ncı maddesiyle 5510 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine "bildirimin Kuruma yapıldığı tarihten" ibaresinden sonra gelmek üzere eklenen ibare,

4) 5510 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin birinci fıkrasına eklenen ibare hariç 36 ncı maddesi,

5) 27 nci, 28 inci, 43 üncü, 46 ncı ve 48 inci maddeleri,

6) 51 inci maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 30 uncu maddesi.

b) 23 üncü maddesi, 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin sonuna eklenen cümle hariç 24 üncü maddesi, 30 uncu, 33 üncü, 34 üncü, 35 inci, 37 nci, 38 inci, 39 uncu, 40 ıncı, 42 nci maddeleri ile 51 inci maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 29 uncu ve geçici 32 nci maddeleri yayımını takip eden ayın birinci gününde,

c) 51 inci maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 34 üncü maddesi ile 69 uncu maddesi 1/1/2011 tarihinde,

ç) 50 nci maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen ek 5 inci ve ek 6 ncı maddeleri ile 59 uncu maddesiyle 4447 sayılı Kanuna eklenen geçici 10 uncu maddesi 1/2/2011 tarihinde,

d) 100 üncü maddesi 8/2/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

e) 105 inci maddesinin (a) bendi yayımını izleyen üçüncü ayın sonunda,

f) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

**Yürütme**

**MADDE 113-** (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

*Recep Tayyip Erdoğan*
Başbakan

| | | |
|---|---|---|
| Devlet Bak. ve Başb. Yrd. | Devlet Bak. ve Başb. Yrd. | Devlet Bak. ve Başb. Yrd. |
| *C. Çiçek* | *B. Arınç* | *A. Babacan* |
| Devlet Bakanı | Devlet Bakanı | Devlet Bakanı |
| *M. Aydın* | *H. Yazıcı* | *F. N. Özak* |
| Devlet Bakanı | Devlet Bakanı | Devlet Bakanı |
| *M. Z. Çağlayan* | *F. Çelik* | *E. Bağış* |
| Devlet Bakanı | Devlet Bakanı | Adalet Bakanı |
| *S. A. Kavaf* | *C. Yılmaz* | *S. Ergin* |
| Millî Savunma Bakanı | İçişleri Bakanı | Dışişleri Bakanı V. |
| *M. V. Gönül* | *B. Atalay* | *H. Yazıcı* |
| Maliye Bakanı | Millî Eğitim Bakanı V. | Bayındırlık ve İskân Bakanı |
| *M. Şimşek* | *M. M. Eker* | *M. Demir* |
| Sağlık Bakanı | Ulaştırma Bakanı | Tarım ve Köyişleri Bakanı |
| *R. Akdağ* | *B. Yıldırım* | *M. M. Eker* |
| Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı | Sanayi ve Ticaret Bakanı | En. ve Tab. Kay. Bakanı |
| *Ö. Dinçer* | *N. Ergün* | *T. Yıldız* |

| | |
|---|---|
| Kültür ve Turizm Bakanı | Çevre ve Orman Bakanı |
| *E. Günay* | *V. Eroğlu* |

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU VE DİĞER BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI**

**BİRİNCİ KISIM**
**Genel Hükümler**

**Kapsam ve tanımlar**

**MADDE 1-** (1) Bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarında yer alan hükümleri;

a) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren;

1) **31/12/2010** tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

2) 2010 yılına ilişkin olarak **31/12/2010** tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

3) **31/12/2010** tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları,

b) **31/12/2010** tarihinden (bu tarih dâhil) önce, 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu, mülga 11/2/1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, 10/6/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 18/1/1984 tarihli ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 23/5/1987 tarihli ve 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun gereğince verilen idari para cezaları,

c) Yukarıdaki bentler dışında kalan ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi **31/12/2010** tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan; adli ve idari para cezaları ile 7/3/1954 tarihli ve 6326 sayılı Petrol Kanununa istinaden alınan Devlet hissesi ve Devlet hakkı, mülga 22/6/1956 tarihli ve 6747 sayılı Şeker Kanununa istinaden alınan şeker fiyat farkı, mülga 10/9/1960 tarihli ve 79 sayılı Milli Korunma Suçlarının Affına, Milli Korunma Teşkilat, Sermaye ve Fon Hesaplarının Tasfiyesine ve Bazı Hükümler İhdasına Dair Kanuna istinaden alınan akaryakıt fiyat istikrar payı ve akaryakıt fiyat farkı, 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununa istinaden alınan Devlet hakkı ve özel idare payı ile madencilik fonu, 10/8/1993 tarihli ve 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye istinaden alınan kılavuzluk ve römorkörcülük hizmet payları hariç olmak üzere, asli ve fer'i amme alacakları,

ç) **31/12/2010** tarihinden (bu tarih dahil) önce 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Gümrük Müsteşarlığına bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, zamlar ve gecikme zammı alacakları,

d) Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarihe veya bu Kanunun ilgili hükümlerinde belirtilen sürelerin sonuna kadar tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan;

1) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, **2010 yılı Kasım ayı** ve önceki aylara ilişkin; sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

2) **2010 yılı Kasım ayı** ve önceki aylara ilişkin isteğe bağlı sigorta primleri ve topluluk sigortası primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

3) Yaşlılık, emekli aylığı veya malullük aylığı bağlandıktan sonra 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık statüsü kapsamında sigortalı sayılmasını gerektirir nitelikte çalışması nedeniyle ilgili mevzuatına göre ödenmesi gereken, **2010 yılı Kasım ayı** ve önceki aylara ilişkin sosyal güvenlik destek primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

4) **30/11/2010** tarihine kadar (bu tarih dahil) bitirilmiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

5) **31/12/2010** tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup ilgili kanunları uyarınca uygulanan idari para cezaları ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

6) İlgili kanunları gereğince takip edilen **2010 yılı Kasım ayı** ve önceki aylara ilişkin; damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı ile bunlara bağlı gecikme zammı alacakları,

e) İl özel idarelerinin, idari para cezaları ve 3213 sayılı Kanuna istinaden alınan özel idare payı hariç, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi **31/12/2010** tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan, asli ve fer'i amme alacakları,

f) Belediyelerin;

1) İdari para cezaları ile 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun mükerrer 97 nci maddesinin (b) fıkrası gereğince belediyelere ödenmesi gereken paylar hariç, 213 sayılı Kanun kapsamına giren ve **31/12/2010** tarihinden (bu tarih dahil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, **2010 yılına ilişkin olarak 31/12/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,** bunların dışında kalan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi **31/12/2010** tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan, asli ve fer'i amme alacakları,

2) 2464 sayılı Kanunun 97 nci maddesine göre tahsili gereken ve vadesi **31/12/2010** tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan ücret alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları,

3) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamındaki belediyelerin su abonelerinden olan ve vadesi **31/12/2010** tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan su kullanımından kaynaklanan alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dahil) alacakları,

g) 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin vadesi **31/12/2010** tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dahil) alacakları,

ğ) İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar ile kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar beyanı,

h) Bu Kanunun ilgili bölümlerinde geçen diğer alacaklar,

hakkında uygulanır.

(2) Bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarında geçen;

a) Vergi tabiri, 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergi, resim, harç ve fon payı ile eğitime katkı payını,

b) Gümrük vergileri tabiri, ilgili mevzuat uyarınca eşyanın ithali veya ihracında uygulanan ve Gümrük Müsteşarlığına bağlı gümrük idarelerince takip ve tahsil edilen gümrük vergisi, diğer vergiler, eş etkili vergiler ve mali yüklerin tümünü,

c) TEFE/ÜFE aylık değişim oranları tabiri, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını,

ç) Beyanname tabiri, vergi tarhına esas olan beyanname ve bildirimleri,

ifade eder.

(3) Bu Kanunun Beşinci Kısmı bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılması ve yeni hükümler ihdasına ilişkin hükümleri kapsar.

## İKİNCİ KISIM
## Maliye Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına, İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Bağlı Tahsil Dairelerince Takip Edilen Amme Alacakları ile Belediyelerin ve Büyükşehir Belediyeleri Su ve Kanalizasyon İdarelerinin Bazı Alacaklarına İlişkin Hükümler

### BİRİNCİ BÖLÜM
### Tahsilatın Hızlandırılmasına İlişkin Hükümler

**Kesinleşmiş alacaklar**

**MADDE 2-** (1) Maliye Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil dairelerince takip edilen amme alacaklarından bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla (bu tarih dâhil);

a) Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan vergilerin/gümrük vergilerinin ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilere/gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ve aslı bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olanlar dahil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

b) Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezaları ile iştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilmiş olan vergi cezalarının ve 4458 sayılı Kanun ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergileri asıllarına bağlı olmaksızın kesilmiş olan idari para cezalarının; % 50'si ve bu tutara gecikme zammı yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece gecikme zammından ibaret olması halinde gecikme zammı yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan % 50'sinin ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

c) Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında olan idari para cezalarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaya bağlı fer'ilerin tamamının,

ç) Ödenmemiş olan ve yukarıdaki bentlerin dışında kalan (28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında olup tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan amme alacakları dahil) asli amme alacaklarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bu alacaklara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla uygulanan faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının,

d) 20/2/2008 tarihli ve 5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanunun 1 inci ve 2 nci maddeleri gereğince ödenmesi gerektiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan tutarların bu madde kapsamında ödenmesi halinde 5736 sayılı Kanun gereğince hesaplanan binde iki oranındaki faiz alacaklarının tamamının,

tahsilinden vazgeçilir.

(2) İhtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler hakkında bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanır.

(3) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak 2010 yılında tahakkuk eden ve bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan geçici vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zamları yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ödenmek suretiyle bu madde hükmünden yararlanılır. Bu takdirde, 2010 yılına ilişkin yıllık gelir/kurumlar vergisinin tahakkukunu müteakip ödenecek taksitlerde, vergi aslının ödenmesi şartı aranmaz.

(4) Bu Kanun kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi ve bu vergiye bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ait olduğu taşıt için, bu Kanun hükümlerinin ihlal edilmemiş olması koşuluyla bu Kanunda belirtilen ödeme süresi sonuna kadar 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin (d) fıkrası hükmü uygulanmaz.

(5) 2464 sayılı Kanunun 97 nci maddesine göre tahsili gereken ücretler ile su kullanımından kaynaklanan alacaklardan vadesi **31/12/2010** tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olanlar ile bunlara bağlı fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dahil) hakkında bu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi hükmü uygulanır.

(6) 2560 sayılı Kanun kapsamında büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin vadesi **31/12/2010** tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan; su ve atık su bedeli alacak asıllarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında bu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi halinde bu alacaklara bağlı cezaların ve gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.

(7) Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

(8) **31/12/2010** tarihine kadar (bu tarih dâhil) dâhilde işleme rejimi kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ancak bu Kanunda öngörülen başvuru süresi sonuna kadar ihracat taahhüt hesabı müeyyideli kapatılan dâhilde işleme izin belgesi/dâhilde işleme izni kapsamına giren takibe konu kamu alacaklarına bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanır.

**Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan amme alacakları**

**MADDE 3-** (1) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda; vergilerin/gümrük vergilerinin % 50'si **ile** bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilerin/gümrük vergilerinin % 50'si, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla gümrük vergilerine ilişkin gümrük yükümlülüğü doğmuş ve idari itiraz süresi geçmemiş veya idari itiraz mercilerine intikal etmiş bulunan tahakkuklar hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır.

(2) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla bölge idare mahkemeleri veya Danıştay nezdinde ilgisine göre itiraz veya temyiz süreleri geçmemiş ya da itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda, bu maddeye göre ödenecek alacak asıllarının tespitinde, bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla tarhiyatın/tahakkukun bulunduğu en son safhadaki tutar esas alınır. Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce verilmiş en son kararın;

a) Terkine ilişkin karar olması halinde, ilk tarhiyata/tahakkuka esas alınan vergilerin/gümrük vergilerinin % 20'si ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, verginin/gümrük vergilerinin kalan % 80'inin, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

b) Tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması halinde, tasdik edilen vergilerin/gümrük vergilerinin tamamı ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

tahsilinden vazgeçilir. Ancak, verilen en son kararın bozma kararı olması halinde birinci fıkra hükmü, kısmen onama kısmen bozma kararı olması halinde ise onanan kısım için bu fıkranın (b) bendi, bozulan kısım için birinci fıkra hükmü uygulanır.

(3) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla sadece vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin dava açılmış olması halinde;

a) Asla bağlı cezaların, verginin/gümrük vergilerinin bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olması veya 2 nci maddeye ilişkin olarak bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla, tamamının ve bunlara bağlı gecikme zamlarının,

b) Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarından/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarından bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda cezanın % 25'inin, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda cezanın % 10'unun, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen ceza tutarının % 25'inin, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların,

tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkranın (b) bendi hükmü tarh edilen vergi ile birlikte dava konusu edilen asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezaları için de uygulanır.

(4) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla üçüncü fıkra kapsamı dışında kalan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren idari para cezalarına ilişkin idari yaptırım kararlarına karşı dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış olması halinde; kesilen idari para cezalarından ilk derece yargı merciinde ihtilaflı olanlarda cezanın % 50'si, ilk derece yargı merciinin cezayı kaldırdığı ancak itiraz veya temyiz merciinde yargılamanın devam ettiği safhada olanlarda cezanın % 20'si, ilk derece yargı merciinin kısmen veya tamamen onayladığı cezalarda onaylanan kısmın % 50'si ile bu tutara faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezalar ile bu cezalara bağlı fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(5) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla dava açma süresi geçmemiş olan vergi cezaları için üçüncü fıkra hükmü uygulanır.

(6) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilen vergi cezalarında, cezaya muhatap olanlar bu madde hükmünden üçüncü fıkranın (b) bendinde açıklandığı şekilde yararlanır.

(7) Bu maddeye göre ödenecek alacakların tespitinde esas alınacak olan en son karar, tarhiyata/tahakkuka ilişkin verilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce (bu tarih dahil) taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karardır.

(8) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla; uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış ancak, dava açma süresi geçmemiş alacaklar da bu madde hükmünden yararlanır.

(9) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan amme alacaklarından yıllık gelir veya kurumlar vergilerini, gelir (stopaj) vergisi, kurumlar (stopaj) vergisi, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi için bu madde ile 2 nci madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükellefler, taksit ödeme süresince bu vergi türleri ile ilgili verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden vergileri çok zor durum olmaksızın her bir vergi türü itibarıyla bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri ya da eksik ödemeleri halinde belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybederler.

(10) Bu madde hükmünden yararlanılması için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması şarttır.

(11) Bu madde hükmünden yararlanmak için başvuruda bulunan ancak bu Kanunda belirtilen ödeme şartını yerine getirmeyen borçlulardan ilk tarhiyata/tahakkuka göre belirlenen alacaklar başka bir işleme gerek olmaksızın takip edilir. Şu kadar ki, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce verilmiş olan en son yargı kararının, tarhiyatın/tahakkukun tasdikine ilişkin olması halinde bu karar üzerine tahakkuk eden alacaklar takip edilir.

## İKİNCİ BÖLÜM
## İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan İşlemler

**İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan vergiler**

**MADDE 4-** (1) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanıldığı halde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine bu Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edilir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilen vergilerin % 50'si ile bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın % 25'inin; ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesi şartıyla vergi aslının % 50'sinin, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın % 75'inin, vergilere bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyaı cezalarında, cezaya muhatap olanların, cezanın % 25'ini birinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde cezanın kalan % 75'inin tahsilinden vazgeçilir.

(3) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları hakkında bu madde hükümleri uygulanır. Şu kadar ki, asla bağlı vergi cezalarının bu madde kapsamında tahsilinden vazgeçilebilmesi için verginin bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olması veya bu Kanunun 2 nci maddesine göre ödenmesi şarttır.

(4) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tamamlandığı halde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılır. Yapılan tarhiyat üzerine bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen şekilde belirlenen tutarın, birinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.

(5) Bu madde hükümlerinden yararlanılabilmesi için madde kapsamında ödeme başvurusunda bulunulan alacağa ilişkin dava açılmaması şarttır.

(6) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla, 213 sayılı Kanunun tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar için de bu madde hükmü uygulanır.

(7) Bu Kanunun 3 üncü maddesi ile bu madde hükmünden yararlananlar, ayrıca 213 sayılı Kanunun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve vergi cezalarında indirim hükümlerinden yararlanamazlar.

(8) Bu madde uygulamasında incelemeye başlama; bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce mükellefler nezdinde; vergi incelemesine başlanıldığı hususunun bir tutanağa bağlanması, vergi incelemesi yapılmak üzere mükellefin yazı ile davet edilmesi, kanuni defter ve belgeleri isteme yazısının tebliğ edilmiş olması, matrah tesisine yönelik tutanak düzenlenmesi ya da kanuni defter ve belgelerin incelenmek üzere vergi incelemesine yetkili olanlara ibraz edilmiş olması hallerini kapsar.

**Pişmanlıkla ya da kendiliğinden yapılan beyanlar**

**MADDE 5-** (1) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar;

a) 213 sayılı Kanunun;

1) 371 inci maddesine göre beyan edilen matrahlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak pişmanlık zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla pişmanlık zammı ve vergi cezalarının tamamının,

2) 30 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre kendiliğinden verilen beyannameler üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla gecikme faizi ve vergi cezalarının tamamının,

b) 4458 sayılı Kanuna ve ilgili diğer kanunlara göre tahakkuku ve tahsili gerektiği halde yükümlü tarafından beyan edilmeyen aykırılıkların, ilgili gümrük idaresine bildirilmesi durumunda, gümrük vergilerinin tamamı ile hesaplanacak faiz yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla faizlerin ve idari para cezalarının tamamının,

c) 2010 yılı ve önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak emlak vergisi bildiriminde bulunmayan veya bildirimde bulunduğu halde vergisi eksik tahakkuk eden mükelleflerce bildirimde bulunulması ve tahakkuk eden vergi ve taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamı ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, bu alacaklara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve vergi cezalarının,

tahsilinden vazgeçilir.

(2) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 64 üncü maddesinde sayılan diğer ücret mükelleflerinin, 2011 yılı Şubat ayı sonuna kadar vergi dairelerine başvurarak 2011 takvim yılına ilişkin gelir vergilerini tarh ettirmeleri ve karnelerine işletmeleri kaydıyla önceki dönemlere ilişkin olarak herhangi bir vergi ve ceza aranmaz. Bu mükelleflerden daha önce mükellefiyet kaydını yaptırmamış olanların işe başlama tarihi olarak bu Kanuna göre yaptıkları müracaat tarihi esas alınır.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
## Matrah ve Vergi Artırımı

**Gelir ve kurumlar vergisinde matrah artırımı**

**MADDE 6-** (1) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde vergiye esas alınan matrahlarını, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar, 2006 takvim yılı için % 30, 2007 takvim yılı için % 25, 2008 takvim yılı için % 20, 2009 takvim yılı için % 15 oranlarından az olmamak üzere artırdıkları takdirde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmaz.

(2) Gelir vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları gelir vergisi beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil) olması halinde, vergilendirmeye esas alınacak matrah ile birinci fıkraya göre artırdıkları matrahlar, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için 2006 takvim yılı için 6.370 liradan, 2007 takvim yılı için 6.880 liradan, 2008 takvim yılı için 7.480 liradan, 2009 takvim yılı için 8.150 liradan, bilânço esasına göre defter tutan mükellefler **ile** serbest meslek erbabı için 2006 takvim yılı için 9.550 liradan, 2007 takvim yılı için 10.320 liradan, 2008 takvim yılı için 11.220 liradan, 2009 takvim yılı için 12.230 liradan az olamaz. **Sadece basit usulde vergilendirilenler için vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah, bilânço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutarların ilgili yıllar itibarıyla 1/10'undan,** geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından **oluşanlar için 1/5'inden, geliri bunlar dışında kalan diğer gelir vergisi mükellefleri için ise işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutardan az olamaz.** Bu fıkranın uygulamasında ilgili yıllar itibarıyla gayrimenkul sermaye iratları için belirlenen istisna tutarları dikkate alınmaz.

(3) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya kazanç elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve kazançlarını vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dahil) olması halinde, vergilendirmeye esas alınacak matrahlar ile birinci fıkraya göre artırdıkları matrahlar, 2006 takvim yılı için 19.110 liradan, 2007 takvim yılı için 20.650 liradan, 2008 takvim yılı için 22.440 liradan, 2009 takvim yılı için 24.460 liradan az olamaz.

(4) Bu madde hükmüne göre artırılan matrahlar, % 20 oranında vergilendirilir ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi ve fon alınmaz. Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu beyannameler üzerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için bu Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddeleri hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla, bu madde hükmüne göre artırılan matrahları % 15 oranında vergilendirilir. İstisna, indirim ve mahsuplar nedeniyle bu beyannameler üzerinden ödenmesi gereken verginin bulunmaması halinde de bu hüküm uygulanır.

(5) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesi, geçici 67 nci maddesinin sekizinci fıkrası ve 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş olan kazanç ve iratlarının da bulunması halinde, birinci fıkrada belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlar üzerinden tevkif edilen vergilerin, ait olduğu yıla ilişkin olarak birinci fıkrada belirtilen şekilde artırılması şarttır.

(6) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesi, geçici 67 nci maddesinin sekizinci fıkrası ve 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olmaları halinde, bu yıllara ilişkin olarak birinci fıkrada belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarını, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar, üçüncü fıkrada belirtilen asgari matrahın % 50'sinden az olmamak kaydıyla beyan etmeleri şarttır. Bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlar üzerinden % 15 oranında vergi hesaplanır.

(7) Bu maddenin beşinci ve altıncı fıkralarında yer alan hükümlerden yararlanarak artırımda veya beyanda bulunan mükelleflerin, bu yıllara ilişkin olarak birinci fıkrada belirtilen vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için ilgili yıllarda vergiye esas alınan kurumlar vergisi matrahlarını da üçüncü fıkrada belirtilen tutarlardan az olmamak üzere birinci fıkrada belirtilen şekilde artırmaları şarttır.

(8) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu madde hükmünden yararlanarak beyan ettikleri matrahları artırmaları halinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilmez.

(9) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında bulundukları yıllara ait zararların % 50'si, 2010 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmez.

(10) İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları bu madde hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemez.

(11) Matrah artırımında bulunan mükelleflerin yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili taleplerine ilişkin inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır.

(12) İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanır.

(13) Bu maddenin birinci fıkrası kapsamında matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

**Katma değer vergisinde artırım**

**MADDE 7-** (1) Katma değer vergisi mükelleflerinin, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dahil) beyannamelerindeki hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden 2006 yılı için % 3, 2007 yılı için % 2,5, 2008 yılı için % 2 ve 2009 yılı için % 1,5 oranına göre belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımı olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar beyan etmeleri halinde, bu mükellefler nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz. 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi ve geçici 17 nci maddesine göre tecil-terkin uygulamasından faydalanan mükelleflerde artırıma esas tutarın belirlenmesinde, tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülür.

(2) Bir aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükelleflerince, artırımda bulunulmak istenilen yıl içindeki vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak,

a) Verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinden, en az üç döneme ait beyannamenin verilmiş olması halinde, bu yıla ait dönemlerden verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur ve bu tutar üzerinden birinci fıkrada belirtilen oranlara göre artırım tutarı hesaplanır.

b) Hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması halinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla, artırılan matrah üzerinden % 18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu maddeden yararlanılır. Bu durumda olan adi ortaklık, kollektif ve adi komandit ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları şarttır.

c) İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması veya diğer nedenlerle hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması ile tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması halinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden % 18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu maddeden yararlanılır. Şu kadar ki, ilgili takvim yılı içinde yukarıdaki işlemlerin yanı sıra vergiye tabi işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükelleflerin bu madde hükmüne göre ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak % 18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olamaz. Bu kapsama giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları halinde bu madde hükmünden yararlanamaz.

(3) Vergilendirme dönemi üç aylık olan katma değer vergisi mükelleflerinin, yıllık asgari artırım tutarı, hiç beyanname vermemiş olmaları halinde ikinci fıkranın (b) bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde, en az bir dönem için beyanname vermiş olmaları halinde ise aynı fıkranın (a) bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde belirlenir.

(4) Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur. Şu kadar ki, mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları halinde, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.

(5) Mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

(6) Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile ilgili inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır. Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.

(7) Bu madde hükmüne göre ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmaz, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmez veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılmaz.

**Gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisinde artırım**

**MADDE 8-** (1) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca hizmet erbabına ödenen ücretlerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dahil) muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden 2006 yılı için % 5, 2007 yılı için % 4, 2008 yılı için % 3 ve 2009 yılı için % 2 oranında hesaplanacak gelir vergisini, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar idareye başvurarak artırımda bulunmayı kabul etmeleri halinde, bu mükellefler nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak ücret yönünden gelir (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyat yapılmaz.

(2) Birinci fıkra kapsamında vergi artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak;

a) Verilmesi gereken muhtasar beyannamelerden, en az bir döneme ilişkin beyanname verilmiş olması halinde, beyan edilmiş ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutar ortalaması alınmak suretiyle bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık ücretler üzerinden gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunur ve bu tutar üzerinden birinci fıkrada belirtilen oranlarda gelir vergisi hesaplanır.

b) Hiç beyanname verilmemiş olması halinde, her ay için hesaplanacak asgari gelir (stopaj) vergisine esas olmak üzere en az;

1) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ilgili yılda verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi,

2) İlgili yılda aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması halinde, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar verilmiş olmak şartıyla, izleyen vergilendirme dönemlerinde verilen ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi,

3) Bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması halinde en az iki işçi,

çalıştırıldığı kabul edilmek ve ilgili yılın son vergilendirme döneminde onaltı yaşından büyük işçiler için geçerli olan asgari ücret tutarı esas alınarak hesaplanan gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden birinci fıkrada belirtilen oranlarda gelir vergisini ödemek suretiyle bu maddeden yararlanılır.

(3) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2), (3) (5), **(11) ve (13)** numaralı bentleri ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların, ilgili yıl içinde verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dahil) muhtasar beyannamelerinde (ilgili yıl içinde verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeksizin) yer alan söz konusu ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden;

a) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) ve (5) numaralı bentleri ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere 2006 yılı için % 5, 2007 yılı için % 4, 2008 yılı için % 3 ve 2009 yılı için % 2 oranında hesaplanacak vergiyi,

b) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere 2006 ila 2009 yılları için her bir yıl itibarıyla % 1, **193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı bendinde yer alan ödemeler için % 1, (13) numaralı bendinde yer alan ödemeler için % 2 oranında** hesaplanan vergiyi,

bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar idareye başvurarak artırımda bulunmayı kabul etmeleri halinde, bu mükellefler nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak **bu** ödemeler yönünden gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz.

(4) Üçüncü fıkra kapsamında matrah veya vergi artırımında bulunulan yıl içinde hiç muhtasar beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte artırılması istenen ödeme türünün beyannamede bulunmaması halinde,

a) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarının % 50'si esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden % 15 oranında hesaplanan vergiyi,

b) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için beyana tabi geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden % 15 oranında hesaplanan vergiyi,

c) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bentlerinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden % 3, **193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı bendinde yer alan ödemeler için % 2, (13) numaralı bendinde yer alan ödemeler için de % 5 oranında** hesaplanan vergiyi,

ödemek suretiyle, bu maddeden yararlanılır.

(5) Bu madde uyarınca artırımda bulunulması durumunda ayrıca gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartı aranmaz.

(6) Gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunmak isteyenlerin, yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları halinde faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için (ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınmak suretiyle) bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.

(7) Gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

(8) Bu madde hükmüne göre artırıma esas ücret tutarı ile matrahlar, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

(9) Bu madde kapsamında artırımdan yararlanılarak hesaplanan gelir vergisine herhangi bir istisna ve indirim uygulanmaz.

**Matrah ve vergi artırımına ilişkin ortak hükümler**

**MADDE 9-** (1) Bu Kanunun 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddelerine göre,

a) Hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şarttır. Bu vergilerin bu Kanunda belirtilen şekilde ödenmemesi halinde, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen oranın bir kat fazlası oranında uygulanacak gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsiline devam olunur.

b) Hesaplanarak veya artırılarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmez; indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaz.

c) Artırılan matrahlar nedeniyle geçici vergi hesaplanmaz ve tahsil olunmaz.

ç) Matrah veya vergi artırımında bulunulması, 213 sayılı Kanunun defter ve belgelerin muhafaza ve ibrazına ilişkin hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

(2) Daha önce nezdinde vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler, vergi incelemesi yapılan yıllar için de artırımda bulunabilirler.

(3) İdarenin, artırımda bulunulmayan yıllar veya dönemler için vergi incelemesi yapma hakkı saklıdır.

(4) Bu Kanuna göre matrah veya vergi artırımında bulunulması, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, bu Kanunun 6 ncı maddesinin onbirinci fıkrası ve 7 nci maddesinin altıncı fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ayın başından itibaren bir ay içerisinde sonuçlandırılamaması halinde, bu işlemlere devam edilmez. Bu süre içerisinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi halinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunulmuş olması şartıyla, inceleme ve takdir sonucu bulunan fark, bu Kanunun 6 ncı, 7 nci ve 8 inci madde hükümleri ile birlikte değerlendirilir. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

(5) Matrah veya vergi artırımı dolayısıyla mükelleflerce verilen yıllık, muhtasar ve katma değer vergisi beyannameleri ve diğer beyannameler için damga vergisi alınmaz.

(6) 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasındaki "defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler", bu Kanunun 6 ncı, 7 nci ve 8 inci madde hükümlerinden yararlanamazlar.

(7) Mükelleflerin bu Kanuna göre matrah veya vergi artırımı yaptıkları dönemlere ilişkin olarak kanuni süresinde vermedikleri anlaşılan beyannameler nedeniyle 213 sayılı Kanunun usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

(8) Bu Kanun hükümlerine göre matrah veya vergi artırımı ile ilgili olarak doğru beyan edilmemesi veya vergi hataları nedeniyle eksik tahakkuk eden vergiler, ilk taksit ödeme süresinin sonunda tahakkuk etmiş sayılır ve bu Kanunda açıklandığı şekilde tahsil edilir.

## DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

### Stok Beyanları

**İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar**

**MADDE 10-** (1) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil), işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel ile bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebilirler. Bildirime dahil edilen kıymetler için amortisman ayrılmaz.

(2) Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, birinci fıkra hükümleri uyarınca aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere özel karşılık hesabı açarlar. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi halinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

(3) Birinci fıkra uyarınca beyan edilen; genel orana tabi makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden % 10 oranı, indirimli orana tabi diğer makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabi olduğu oranların yarısı esas alınarak katma değer vergisi hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez. Emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirilir. Bu emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için 3065 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz.

**(4)** Bu madde kapsamında bildirilen kıymetlerin satılması halinde satış bedeli, bunların deftere kaydedilen değerinden düşük olamaz.

**(5) Özel tüketim vergisi konusuna giren malları bu madde kapsamında beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin bu malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan özel tüketim vergisini bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen beyanname verme süresi içinde ayrı bir beyanname ile beyan ederek aynı süre içinde ödemeleri halinde bu mallar bakımından 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz. Bu şekilde beyan edilerek ödenen özel tüketim vergisi için vergi cezası kesilmez.**

**(6) Bu madde hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik vergi cezası uygulanmaz.**

**Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar**

**MADDE 11-** (1) Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan mallar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil), kayıtlarında yer aldığı halde işletmelerinde mevcut olmayan emtialarını, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar, aynı nev'iden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranını dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilirler. Gayrisafi kâr oranının cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınır.

b) Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmaz.

(2) Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, **31/12/2010** tarihi itibarıyla düzenleyecekleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları **ve** işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.

b) (a) bendi kapsamında beyan edilen tutarlar üzerinden % 5 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.

c) Bu fıkra kapsamında ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez; beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez. Bu fıkra uyarınca beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmaz.

(3) Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak yılı içerisinde ödenmesi gereken vergilerin ödeme sürelerinde değişiklik yapmaya, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre bildirimde bulunma zorunluluğu getirmeye ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

## ÜÇÜNCÜ KISIM
## Sosyal Güvenlik Kurumuna Bağlı Tahsil Dairelerince Takip Edilen Alacaklara İlişkin Hükümler
### BİRİNCİ BÖLÜM
### Tahsilatın Hızlandırılmasına İlişkin Hükümler

**Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları**

**MADDE 12-** (1) **2010 yılı Kasım ayı** ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahakkuk ettiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan;

a) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan; sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,

b) Bu Kanuna göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkanı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,

c) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,

asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Yaşlılık, emekli aylığı veya malullük aylığı bağlandıktan sonra 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık statüsü kapsamında sigortalı sayılmasını gerektirir nitelikte çalışması nedeniyle ilgili mevzuatına göre sosyal güvenlik destek primi ödemesi gerekenlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tescili yapılmış olanların, **2010 yılı Kasım ayı** ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan sosyal güvenlik destek primi asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamın**ın** tahsilinden vazgeçilir.

(3) **30/11/2010** tarihine kadar (bu tarih dahil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce Kurumca re'sen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan; özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamın**ın** tahsilinden vazgeçilir.

(4) **31/12/2010** tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce **kesinleştiği** halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının % 50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde idari para cezası asıllarının kalan % 50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(5) Bu madde kapsamına giren alacakların; asıllarının bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olmasına rağmen, fer'ilerinin bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın % 40'ının bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde kalan % 60'ının tahsilinden vazgeçilir.

**Dava safhasında bulunan veya dava açma süresi sona ermemiş idari para cezaları**

**MADDE 13-** (1) **31/12/2010** tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tahakkuk ettiği halde dava **safhasında** veya dava açma süresi sona ermemiş olan idari para cezası asıllarının % 25'i ile bu tutara ödeme

sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, idari para cezası asıllarının kalan % 75'i ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Bu madde kapsamına giren alacakların tahakkuk ettiği tarih itibarıyla bu madde için öngörülen başvuru süresinin onbeş günden az kaldığı hallerde, bu alacaklar için bu maddeye göre yapılacak başvuru süresi tahakkuk tarihinden itibaren onbeş gün olarak uygulanır.

**Ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları**

**MADDE 14-** (1) **30/11/2010** tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için bu Kanunun yayım tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar başvurulduğu halde bu sürenin sonuna kadar Kurumca re'sen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edilememiş olan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, ilk taksit bu Kanuna göre hesaplanan tutarın işverene tebliğ edildiği tarihi izleyen ikinci aydan başlamak üzere, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar re'sen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edilen eksik işçilik tutarları üzerinden hesaplanan sigorta prim tutarları, bu Kanunun 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen alacaklar için öngörülen süre ve şekilde ödenir.

(2) Bu madde ile 12 nci ve 13 üncü madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

(3) Bu madde ile 12 nci ve 13 üncü madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların taksit ödeme süresince tahakkuk eden sigorta primlerini çok zor durum olmaksızın bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri ya da eksik ödemeleri halinde, belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybederler.

**Sosyal güvenlik borç yapılandırma anlaşmalarının ihyasına ilişkin hükümler**

**MADDE 15-** (1) Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçları 5510 sayılı Kanunun geçici 24 üncü veya geçici 25 inci maddeleri uyarınca yeniden yapılandırıldığı halde, taksit ödeme yükümlülüklerini yerine getirmemiş olmaları nedeniyle yeniden yapılandırma haklarını kaybetmiş olanlardan, yapılandırmaları oniki taksite kadar yapılmış olanların, ödenmemiş taksit sayısı dörtten fazla olmayanların; yapılandırmaları yirmidört taksite kadar yapılmış olanların, ödenmemiş taksit sayısı sekizden fazla olmayanların; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar yazılı olarak başvurmaları halinde, bozulmuş olan yeniden yapılandırma anlaşmaları anılan kanun hükümleri uyarınca yapılmış olan başvuru tarihi ve taksitlendirme süresi dikkate alınarak ihya edilir.

(2) Bu Kanun uyarınca yeniden yapılandırma anlaşmaları ihya edilen borçluların, yeniden yapılandırma anlaşmalarının bozulduğu tarihten sonra 5510 sayılı Kanunun geçici 24 üncü ve geçici 25 inci maddeleri kapsamına giren borçları için bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar yapmış oldukları ödemeler, anılan Kanun hükümlerine göre mahsup edilir.

(3) İhya veya mahsup işlemleri sonucunda süresi içinde ödenmediği veya eksik ödendiği anlaşılan taksit tutarlarının tamamının, ödeme süresinin sona erdiği tarihten ödemenin yapılacağı tarihe kadar her ay için Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait Türk Lirası cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faiz oranına bir puan eklenmek suretiyle bulunacak faiz oranının bileşik bazda uygulanması sonucunda hesaplanacak faiz tutarıyla birlikte bu maddeye göre yapılan başvuru tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar ödenmesi halinde ilgili Kanunda öngörülen yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanılır. Bu fıkrada belirtilen ödeme yükümlülüklerinin söz konusu üç aylık süre içinde tam olarak yerine getirilmemesi halinde yeniden yapılandırma hakkı kaybedilir ve yapılandırma işlemleri iptal edilir.

(4) Bu madde kapsamına giren alacakların üçüncü fıkrada belirtilen şekilde tamamen ödenmemesi halinde, ihya öncesi duruma dönülerek ödedikleri taksit tutarları sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre borçlarına mahsup edilir.

(5) 5510 sayılı Kanunun geçici 24 üncü veya geçici 25 inci maddeleri kapsamına giren borçları yeniden yapılandırılanlardan, yeniden yapılandırma haklarını kaybetmiş olup kapsama giren borçlarının tamamını sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre ödemiş olanlar hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. Borçlarını kısmen ödemiş olup bu maddeden yararlanmak için başvuranlara, daha önce ödemiş oldukları tutarlar iade edilmez, bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları saklı kalmak kaydıyla mahsup işlemi yapılmaz.

(6) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

**Sigortalılık süreleri durdurulanların ihya prim borçları**

**MADDE 16-** (1) Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan mülga 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre tescilleri yapıldığı halde prim borçları nedeniyle ilgili kanunları uyarınca sigortalılık süreleri durdurulmuş ve bu sigortalılık süreleri bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ihya edilmemiş olanların kendileri veya hak sahipleri, bu sigortalılık sürelerinin ihyası amacıyla 5510 sayılı Kanunun geçici 17 nci maddesinin ikinci fıkrasına istinaden bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar yapacakları yazılı müracaatlarında, durdurulan bu sigortalılık süreleri için ödeyecekleri prim tutarının, sigortalılık süreleri durdurulmamış gibi değerlendirilerek bu Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasına göre hesaplanmasını talep edebilirler. Bu şekilde hesaplanan prim borç tutarının tamamı bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen beşinci ayın sonuna kadar ödendiği takdirde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Bu maddede belirtilen süre içinde hesaplanan borç tutarının tamamının ödenmemesi halinde ihya işlemi geçerli sayılmaz ve bu madde kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin bu madde kapsamı haricinde başkaca prim borcunun bulunmaması kaydıyla **faizsiz olarak** iade edilir.

## DÖRDÜNCÜ KISIM
## Çeşitli ve Ortak Hükümler
## BİRİNCİ BÖLÜM
## Çeşitli Hükümler

**Diğer alacaklar ve çeşitli hükümler**

**MADDE 17-** (1) 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası ile 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 39 uncu maddesine göre verilen idari para cezaları hariç olmak üzere, **31/12/2010** tarihinden önce idari yaptırım kararı verildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilgilisine tebliğ edilmemiş olan ve genel bütçeye gelir kaydı gereken ve her bir kabahat için 120 liranın (bu tutar dâhil) altında kalan idari para cezaları tebliğ edilmez, tebliğ edilmiş olanların ve bunlara bağlı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra kapsamına giren ve mülga 5539 sayılı Kanun ile 6001 sayılı Kanun gereğince verilen idari para cezası ile birlikte ilgilisine tebliği gereken ve tutarı 12 lira ve altında kalan geçiş ücretleri için de bu fıkra hükmü uygulanır.

(2) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan ve vadesi 31/12/2004 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamına giren her bir alacağın türü, dönemi, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 50 lirayı aşmayan asli alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağlı fer'i alacakların, aslı ödenmiş fer'i alacaklardan tutarı **100** lirayı aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(3) Gümrük Müsteşarlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan ve vadesi **31/12/2010** tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında gümrük idarelerince takibi gereken her bir alacağın; türü, yükümlülüğü, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 50 lirayı aşmayan asli alacakların, idari para cezalarında 65 lirayı aşmayanların ve tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı fer'i alacakların, aslı ödenmiş fer'i alacaklarda toplamı **100** lirayı aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(4) Bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar yapılmış ödemelere ilişkin olmak üzere, 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında almakta oldukları aylıkları % 50 fazlası ile geri alınması gerekenlerden, bu %50 fazlaya ilişkin tahsil edilmemiş tutarların tahsilinden vazgeçilir; **tahsil edilmiş olanlar mahsup ve iade edilmez.**

(5) 5510 sayılı Kanun kapsamından çıkarılan işyerlerine ilişkin olup işyerine ait borcun tamamının ödeme süresi **31/12/2010** veya önceki bir tarihe ilişkin olduğu halde ödenmemiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ve idari para cezası asılları toplamı 50 lirayı aşmayan alacaklar ile tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'ilerinin ve aslı ödenmiş olan fer'i alacaklardan tutarı **100** lirayı aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(6) 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca primleri yılı merkezi yönetim bütçesinden karşılanmak üzere ilgili kamu idarelerince ödenmesi gereken aynı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan genel sağlık sigortalılarına ilişkin genel sağlık sigortası primleri ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanunun 50 nci, geçici 7 nci ve geçici 9 uncu maddeleri uyarınca İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması gerekip de Türkiye İş Kurumu tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmemiş sigorta primlerinin, bu Kanunun yayımlandığı ayın sonuna kadar olan gecikme cezası ve gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilir.

(7) a) 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununun geçici 4 üncü maddesi hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunarak Kuruma olan borçlarını ödeme taahhüdünde bulunan borçlulardan, bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla taahhütlerini yerine getirmemeleri nedeniyle anılan madde hükmünden yararlanma hakkını kaybedenler; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen **üçüncü** ayın sonuna kadar Kuruma başvuruda bulunmaları ve ödeme süresi geçmiş borçlarının tamamını, anılan madde kapsamında belirlenen ilgili ödeme süresinin bitim tarihinden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak fazla ile birlikte, bu fıkrada belirlenen başvuru süresinde, diğer taksitlerini ise 351 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesine göre belirlenen sürede ödemeleri halinde 351 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükmünden yararlandırılır.

b) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla taksit ödemelerini süresinde yapmış olan ve ödemeleri devam eden borçlular ile (a) bendinden yararlanan borçlular; bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra ödeyecekleri taksitlerin bir takvim yılında **üç** veya daha az taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksit ödeme süresi sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak fazlası ile birlikte ödenmesi şartıyla 351 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükmünden yararlandırılır. Bu fıkra kapsamındaki alacakların taksit ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından belirlenir.

(8) a) 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu uyarınca **31/12/2010** tarihine kadar (bu tarih dahil) Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna bildirilmesi gereken yükümlülüklere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar (bu tarih dahil) vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi geçmemiş olan elektrik enerjisi satış bedeli payı ve bandrol ücretlerinin aslı ile bu alacaklara bağlı gecikme faizi ve faiz yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, **31/12/2010** tarihinden önce yapılan tespitlere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan idari para cezalarının % 25 inin; dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi halinde, bu alacaklara bağlı gecikme faizi ve faizin tamamı ile idari para cezalarının kalan % 75'inin tahsilinden vazgeçilir. Bu hükümden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların bu fıkra hükmünden yararlanabilmesi için ilk taksit ödeme süresi içerisinde Kurum tarafından hesaplanan takip masraflarını da ödemeleri şarttır.

b) Bu fıkranın kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanıldığı halde, bu tarihe kadar tamamlanamamış olan bandrol ücretleri ve elektrik enerjisi satış bedeli payına ilişkin incelemelere devam edilir. Bu incelemelerin tamamlanmasından sonra hesaplanan bandrol ücretleri ve elektrik enerjisi satış bedeli payının tamamı ve kesilen idari para cezalarının % 25'i ile bu tutarlara gecikme faizi ve faiz yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra ilgiliye yapılacak bildirim tarihine kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen oranda hesaplanan faizin tamamının, bildirim tarihinden itibaren altmış gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit başvuru süresinde başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesi şartıyla, bandrol ücretine bağlı idari para cezalarının kalan % 75'i ile gecikme faizi ve faizin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(9) a) 12/4/1990 tarihli ve 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun kapsamında, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) tarafından **31/12/2010** tarihinden önce kullandırılan ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce uygunsuzluğu tespit edilmiş olan veya **31/12/2010** tarihi itibarıyla geri ödemeleri ihlal edilmiş desteklerden kaynaklanan ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla;

1) Yargı kararı ile kesinleştiği halde ödenmemiş bulunan taahhütlü kredi faiz desteklerinin, geri ödemeli desteklerden ödenmemiş destek tutarının ve geri ödemesiz desteklerden ise uygunsuzluğu tespit edilmiş ve haklarında hukuki işlem başlatılmış olan destek tutarının aslı ile bu alacaklara bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar hesaplanan faiz yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın,

2) Hakkında kesinleşmiş yargı kararı bulunmayan taahhütlü kredi faiz destekleri asıllarının, hakkında hukuki işlem başlatılmamış olan geri ödemesiz desteklerin asıllarının,

bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla bu alacaklara bağlı faizlerin tahsilinden vazgeçilir.

b) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla KOSGEB tarafından taksitlendirilmiş destek alacakları ile ilgili olarak da bu fıkra hükmünden yararlanılabilir. Bu takdirde ödenmiş tutarlar için taksitlendirme işlemleri geçerli sayılır ve kalan borç tutarı üzerinden bu fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu hüküm taksitlendirilmiş geri ödemeli desteklerde ödenmemiş destek tutarları için de uygulanır.

c) Bu fıkra hükümlerinden yararlanabilmek için belirtilen diğer şartların yanı sıra fıkra kapsamında ödenecek destek unsurlarıyla ilgili olarak açılmış **davalar sonlandırılır** ve yargılama giderleri ile vekâlet ücretleri ilk taksit ödeme süresi içinde ödenir.

ç) Haklarında; hukuki işlem devam eden işletmelerin bu fıkra hükmünden yararlanarak borçlarını ödemek istemeleri halinde bu iradelerini başvuru dilekçelerinde belirtmeleri ve idarenin talep ettiği alacak tutarını kabul etmeleri, hukuki işleme ilişkin mahkeme/icra masraflarını ve vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır. Bu takdirde, idarece açılmış davalar sonlandırılır ve bu sebeple idareden herhangi bir masraf ve vekalet ücreti talep edilemez ve bu alacakla ilgili herhangi bir dava açılamaz.

d) Bu fıkra hükmünden yararlanarak borçlarını ödeyen işletmeler KOSGEB tarafından sağlanan yeni desteklerden faydalandırılır.

(10) a) Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin (TEDAŞ) veya bu Şirketin hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarından ve 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun kapsamında mevcut sözleşmeleri uyarınca faaliyet göstermekte olan dağıtım şirketlerinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisans almadan önceki faaliyet dönemlerine ilişkin elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarından, vadesi **31/12/2010** tarihi itibarıyla geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olanların asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin fer'iler yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar söz konusu alacakların asıllarına TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar abonesi bulunulan dağıtım şirketine başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın, ilk taksit bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

b) Tarımsal sulamada kullanılan elektrik tüketiminden kaynaklanan alacakların bu Kanunda belirtilen taksit süreleri yerine, alacakların bulunduğu bölgeler, iller, ürünlerin hasat dönemleri dikkate alınarak borçlu tarafından seçilen taksit sayısının tekabül ettiği süreyi geçmemek üzere taksit süresinin her bir yılında ödenmesi gereken taksitlerin ödeme zamanını değiştirmeye, birden fazla taksiti birleştirerek yeni ödeme zamanı tespit etmeye alacaklı şirket yönetim kurulları yetkilidir.

c) Bu fıkra hükmü, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce çeşitli kanun hükümlerine veya TEDAŞ veya hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin yönetim kurullarının yetkisi ile taksitlendirilmiş ve taksit ödemeleri devam etmekte olan alacaklar için, bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla bakiye tutar içindeki alacak aslı, taksitlendirme şartları ihlal edilmiş olan alacaklar için ise ödenmemiş toplam tutar içindeki alacak aslı dikkate alınarak uygulanır.

ç) TEDAŞ'a ait olup tahsilatı özelleştirilen elektrik dağıtım şirketlerince sürdürülen ve bu fıkra kapsamına giren alacaklar da bu fıkra hükmünden yararlanır.

d) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde, asıl borçlular ve kefiller hakkında sürdürülen **davalar sonlandırılır**, icra ve takip **işlemleri durdurulur**. Bu takdirde, borçluların mahkeme masraflarını, icra masraflarını ve vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır.

e) Özel sektör elektrik dağıtım şirketleri, alacaklarını bu fıkrada öngörülen şekilde yapılandırabilirler.

(11) a) Bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş olan; 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu hükümlerine göre üyelerin oda ve borsalara, oda ve borsaların da Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine olan aidat borçları asıllarının tamamını; 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu hükümlerine göre esnaf ve sanatkarların üyesi oldukları odalara aidat borçları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların konfederasyona olan katılma payı borçlarının asıllarının tamamını; 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümlerine göre avukatların ve stajyer avukatların baro kesenekleri ile staj kredisi borçlarının asıllarının tamamını; 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğine olan birlik payı borçlarının asıllarının tamamını; 18/6/2009 tarihli ve 5910 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun hükümlerine göre ihracatçıların üyesi oldukları ihracatçı birliklerine olan üyelik aidat borçları asıllarının tamamını; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen aydan başlamak üzere altı ay içinde ödemeleri halinde bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması halinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Baro keseneğinin ve staj kredisi borcunun ödenmemesine bağlı olarak yürütülen levhadan ve sicilden silme işlemleri ile yasal takip işlemleri bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen aydan itibaren altı ay süreyle durdurulur.

b) Bu fıkranın (a) bendinde belirtilen kuruluşların dışında kalan ve Kanunla kurulmuş olan meslek kuruluşları da, gerek üyelerinin odalara gerekse odaların üst kuruluşlara olan aidat veya üst kuruluş payı niteliğindeki alacaklarını bu fıkrada öngörülen şekilde yapılandırabilirler. Bu fıkra hükmünü uygulamaya ilgili meslek kuruluşunun üst kuruluşu yetkili olup, bağlı odalarca üst kuruluşun kararı uygulanır.

(12) 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu hükümlerine göre kurulan organize sanayi bölgelerinin sınırları içerisinde faaliyet gösteren katılımcılardan olan ve **31/12/2010** tarihi itibarıyla ödeme süresi geçtiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan elektrik ve su bedeli ile yönetim aidatları alacakları asıllarının tamamı ile bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, gecikme faizi, faiz gibi fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami oniki taksitte tamamen ödenmesi şartıyla bu borçlara hesaplanan gecikme zammı, gecikme faizi, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçmeye organize sanayi bölgelerinin müteşebbis heyetleri/genel kurulları yetkilidir.

(13) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bulunan sigortalılar, bu Kanun kapsamındaki borçlarını yapılandırmaları halinde, yapılandırılan borç haricinde altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçlarını ilgili kanunlara göre taksitlendirmiş veya yapılandırmış olup ödeme yükümlülüklerini de yerine getiriyor olmaları kaydıyla, bu Kanuna göre yapılandırılan borçlarının **bir taksitini tam olarak ödemelerinden** itibaren hak sahipleri de dâhil genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.

(14) T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün yol bakım ve onarım giderleri karşılığı olarak **31/12/2010** tarihi itibarıyla Ulaştırma Bakanlığından olan ve bu Bakanlıkça tespit edilen alacaklarına karşılık, bu Genel Müdürlüğün ve bağlı ortaklıklarının **31/12/2010** tarihine (bu tarih dâhil) kadar vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen her türlü vergi, fon ve paylar ile vergi cezaları, bunlara bağlı gecikme zammı ve gecikme faizlerinden oluşan borçlarının (4749 sayılı Kanun kapsamında olup tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan borçları dâhil); merkezi yönetim bütçesinin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin mahsup suretiyle terkin edilmesine, Ulaştırma Bakanının teklifi üzerine Maliye Bakanı yetkilidir. Bu kapsamda mahsuba konu olacak borçlara bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra fer'i alacak hesaplanmaz. Bu fıkra kapsamına giren alacaklara yönelik olarak bu Kanunun 2 nci maddesi hükümlerinden yararlanılamaz.

(15) Hazine Müsteşarlığı tarafından düzenlenen yatırım teşvik belgelerine istinaden, inşa edilerek satılan gemi ve yatlara ilişkin harcamalar üzerinden yatırım indirimi istisnasından yararlanan mükellefler hakkında, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önceki dönemler de dahil olmak üzere, bu kapsamda tarhiyat yapılmaz, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilmiş tutarlar red ve iade olunmaz. 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde bu Kanunla yapılan değişiklik ile istisna kapsamına alınan teslim ve hizmetlerle ilgili olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak katma değer vergisi tarhiyatı yapılmaz, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilmiş tutarlar red ve iade olunmaz.

(16) Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Anonim Şirketi ve/veya bağlı şirketi Sigara Pazarlama ve Dağıtım Anonim Şirketi ile toptan satıcılar arasında bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce düzenlenen tekel ürünleri toptan satıcılık sözleşmeleri ve bu sözleşmelere esas ihale kararları ile ilgili olarak damga vergisi tarhiyatı yapılmaz, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir. Tahsil edilmiş tutarlar red ve iade olunmaz.

(17) a) Mülga 27/11/1984 tarihli ve 84/8800 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Geliştirme ve Destekleme Fonu kaynaklı (afet kredileri hariç) olan ve **31/12/2010** tarihi itibarıyla ödenmesi gerektiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan (taksitlendirilen ancak taksit ödeme süresi henüz gelmemiş olanlar dahil) alacak asıllarının tamamı ile bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, gecikme faizi, faiz gibi fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ilgili mevzuatı gereği uygulanması gereken aylık faiz ile TEFE/ÜFE aylık değişim oranından düşük olanı alınarak basit usulde yürütülecek faiz esas alınmak ve yapılan tahsilatlar, tahsilat tarihi itibarıyla dikkate alınmak suretiyle hesaplanacak borç tutarının, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması ve bu alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu tutardan düşük olması halinde TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

b) Geliştirme ve Destekleme Fonundan kullandırılan ve/veya ertelenen afet kredileri ile Türkiye Halk Bankası A.Ş., T. Emlak Bankası A.Ş. (Tasfiye Halinde T. Emlak Bankası A.Ş.), T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve T. Tarım Kredi Kooperatiflerinin kendi kaynaklarından kullandırılan ve 18/4/2001 tarihli ve 2001/2312 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki listelerde yer alan tabii afet kararnamelerine istinaden Hazine kaynağına dönüşen krediler ile Hazine kaynağına dönüşen 10/4/2000 tarihli ve 2000/659 sayılı ve 9/6/2000 tarihli ve 2000/853 sayılı Kararlar kapsamındaki kredilere ilişkin olarak, bankaların ve/veya Tarım Kredi Kooperatiflerinin Tasfiye Olunacak Alacaklar/Takip Hesaplarına aktarıldığı tarihteki kayıtlı tutara, bu Hesaba alındığı tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar, bu tarihler arasında ilgili mevzuatı gereği uygulanması gereken aylık cari faiz ile TEFE/ÜFE aylık değişim oranından düşük olanı alınarak basit usulde yürütülecek faiz esas alınmak ve yapılan tahsilatlar, tahsilat tarihi itibarıyla dikkate alınmak suretiyle hesaplanacak borç tutarının bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla borç tasfiye edilir. Bu kredilere ilgili mevzuatı gereği uygulanması gereken faizler ile diğer fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(18) a) Orman köylerinde oturan köylüler ile bu köylülerce kendi aralarında 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulmuş veya durumları bu Kanun hükümlerine intibak ettirilmiş çok amaçlı tarımsal kalkınma kooperatiflerine Çevre ve Orman Bakanlığınca kullandırılan kredilerden ödeme süresi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kredi alacaklarının asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin fer'iler yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen **dördüncü** ayın sonuna kadar il çevre ve orman müdürlüklerine yazılı başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın, ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen **dokuzuncu** aydan başlamak üzere **ve her yıl ilk taksitin tekabül ettiği ayda toplam beş eşit** taksitte ödenmesi şartıyla **bu alacakların ödenen kısmına isabet eden fer'ilerin** tahsilinden vazgeçilir.

b) Bu fıkra uyarınca taksitlendirilen alacaklara ilişkin olarak açılmış davalar **sonlandırılır**. Yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez.

(19) a) 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulan sulama kooperatiflerinden yeraltı suyu kaynaklarını kullanan sulama kooperatifleri için Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce inşa edilen yeraltı suyu sulama tesisleri ve/veya şebekelerine yapılan yatırım bedellerinin, geri ödemeleri ve süreleri sözleşmeye bağlanmış olanlarından, **31/12/2010** tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan alacak asıllarının, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü ayın sonuna kadar anılan Genel Müdürlüğe başvuruda bulunularak ilk taksit başvuru süresini izleyen aydan başlamak ve ikişer aylık dönemler halinde azami oniki eşit taksitte ödenmek şartıyla bu alacakların ödenen kısmına isabet eden fer'ilerinin tamamının tahsilinden vazgeçilir. Yatırım bedelinden kalan alacaklar ek sözleşme yapılmak suretiyle revize edilir. Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş tutarlar red ve iade edilmez.

b) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde **davalar sonlandırılır ve icra takipleri durdurulur**. Bu takdirde borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır.

c) Önsözleşme yapıldığı halde yatırım bedelinin geri ödemesine ilişkin henüz sözleşme imzalamayan kooperatiflerden bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren iki ay içerisinde sözleşme imzalamak için müracaat edenlerin önsözleşme yapıldığı tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen sürede izinsiz olarak yaptıkları kullanıma bağlı olarak bu sürede ödemeleri gerektiği Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından tespit edilen tutarların, borçlu tarafından kabulü ve bu fıkra kapsamında ödenmesi halinde bu alacaklar için hesaplanması gereken fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir ve bu kooperatifler ile sözleşme yapılması halinde yatırım bedelinin bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki sürelere isabet eden kısmı için geri ödemelerine ilişkin süre ve diğer şartlar sözleşmede belirtilir.

**d) 1998 ila 2004 yılları arasında Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası finansı ile Devletin uygulamış olduğu "Sulama Yönetimi ve Yatırımlarında Katılımcı Özelleştirme Projesi" kapsamında "İşletme ve Bakım Ekipmanlarını Satın Alma ve Hibeden Yararlanma Sözleşmesi" imzalayıp sözleşme esasları dışında hareket ederek katılım sözleşmesinin aykırılığı tespit edilen sulama kooperatif ve birliklerinin meydana getirdiği zararın Devlet tarafından hibe edilen miktarının asıl alacaklarının bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne başvuruda bulunularak ilk taksit başvuru süresini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami oniki eşit taksitte ödenmesi şartıyla fer'ilerinin tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu alacaklardan maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapılmış olan tahsilat red ve iade edilmez. Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dahil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde, davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu takdirde borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır.**

(20) 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında, Kültür ve Turizm Bakanlığınca **31/12/2010** tarihinden önce korunması gerekli kültür varlıklarının korunması, bakım ve onarımı amacıyla kullandırılan kredilerden ödeme süresi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kredi alacaklarının asıllarının tamamı ile bu

alacaklara ilişkin fer'iler yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde bu alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar Kültür ve Turizm Bakanlığına başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın, ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödenmek şartıyla fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(21) a) Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca, tarımsal amaçlı kooperatiflere veya bu kooperatiflerin ortaklarına **31/12/2010** tarihinden önce kullandırılan ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla **muaccel hale gelen krediler ile müteakiben yeniden yapılandırılan kredi alacaklarının bakiye asılları ile ödenmeyen alacağın vadesinin başlangıç tarihi itibarıyla** bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Bakanlıkça bu Kanunun yayımlandığı tarihte kredilere uygulanan sözleşme faiz oranı esas alınarak hesaplanacak tutar ile TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarının yıllık toplamı dikkate alınarak basit usulde hesaplanacak tutardan düşük olanı esas alınarak hesaplanacak borç tutarının; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen **dördüncü** ayın sonuna kadar Tarım ve Köyişleri Bakanlığı il müdürlüklerine başvuruda bulunularak ilk taksit **2011 yılı Eylül ayından başlamak üzere ve her yıl ilk taksitin tekabül ettiği ayda toplam beş eşit taksitte ödenmesi şartıyla bu alacakların ödenen kısmına isabet eden fer'ilerin tahsilinden vazgeçilir.**

b) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde **davalar sonlandırılır ve icra takipleri durdurulur**. Bu takdirde borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır.

c) Bu fıkra kapsamına giren alacakların tamamının fıkrada öngörülen süre ve şekilde ödenmemesi halinde alacak ilgili mevzuatın öngördüğü şekilde hesaplanır ve ödenen tutarlar mahsup edilir.

d) Bu fıkra kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenen tutarlar bu fıkra hükümlerine dayanılarak red ve iade edilmez.

(22) a) 22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu uyarınca arazi dağıtımı yapılanların bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödemeleri gerektiği halde ödenmemiş bulunan arazi bedelleri taksitlerinin asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilgili mevzuatı gereği faiz hesaplanması gereken tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar uygulanması gereken faiz oranı esas alınarak hesaplanacak tutar ile TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarının yıllık toplamı dikkate alınarak basit usulde hesaplanacak tutardan düşük olanı esas alınarak hesaplanacak borç tutarının; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen **dördüncü** ayın sonuna kadar Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Tarım Reformu Bölge Müdürlüklerine başvuruda bulunularak ilk taksit bu Kanunun yayımını izleyen **dokuzuncu aydan başlamak üzere ve her yıl ilk taksitin tekabül ettiği ayda toplam beş eşit taksitte ödenmesi şartıyla bu alacakların ödenen kısmına isabet eden fer'ilerin tahsilinden vazgeçilir.**

b) Bu fıkra hükmü bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce arazi bedelleri taksitlerini süresinde ödememeleri nedeniyle dağıtılan toprağı geri alınan borçlular hakkında arazinin bir başka şahsa devredilmemiş olması şartıyla uygulanır. Bu takdirde borçlu tarafından bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmesi gereken taksit tutarlarının bu fıkra hükümlerine göre hesaplanan tutarı ile birlikte ödenmesi şarttır. Bu fıkra hükümlerine göre hesaplanan tutarın ilk taksitinin süresinde ödenmesini müteakip geri alınan topraklar 3083 sayılı Kanun hükümlerine göre yeniden hak sahibi adına tescil edilir.

c) Bu fıkra uyarınca taksitlendirilen alacaklara ilişkin olarak açılmış davalar sonlandırılır. Yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez.

d) Bu fıkra kapsamında taksitlendirilen alacakların fıkrada öngörülen süre ve şekilde tamamen ödenmemesi halinde 3083 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(23) a) 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulan sulama kooperatiflerinin ve 26/5/2005 tarihli ve 5355 sayılı Mahallî İdare Birlikleri Kanununa göre kurulan sulama birliklerinin tarımsal sulama faaliyetlerinden kaynaklanan alacaklarından, **31/12/2010** tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olanların asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen **dördüncü** ayın sonuna kadar borçlu bulunulan kooperatife/birliğe başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın, ilk taksit bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen **dokuzuncu aydan başlamak üzere ve her yıl ilk taksitin tekabül ettiği ayda toplam beş eşit taksitte ödenmesi şartıyla bu alacakların ödenen kısmına isabet eden fer'ilerin tahsilinden vazgeçilir.**

b) Tarımsal sulamadan kaynaklanan alacakların bu Kanunda belirtilen taksit **ödeme zamanını** alacakların bulunduğu bölgeler, iller, ürünlerin hasat dönemleri dikkate alınarak **değiştirmeye alacaklı kooperatif/birlik yetkilidir.**

c) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde, sürdürülen **davalar sonlandırılır**, icra ve takip işlemleri **durdurulur**. Bu takdirde, borçluların mahkeme masraflarını, icra masraflarını ve vekâlet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır.

(24) 4207 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası ile 5326 sayılı Kanunun 39 uncu maddesine göre verilen idari para cezaları hariç olmak üzere, **31/12/2010** tarihinden önce idari yaptırım kararı belediyeler tarafından verildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilgilisine tebliğ edilmemiş olan ve belediyelerin bütçelerine gelir kaydı gereken ve her bir kabahat için 145 liranın (bu tutar dâhil) altında kalan idari para cezaları tebliğ edilmez, tebliğ edilmiş olanların ve bunlara bağlı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

(25) a) İlgili Kanunları uyarınca orman sayılan yerler, Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar hakkında yapılan kesin izin, kesin tahsis, kullandırma kararı, irtifak hakkı, kullanma izni ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan ve vadesi **31/12/2010** tarihi itibarıyla geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat/ticari kar payları asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, faiz gibi fer'ileri yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte tamamen ödenmesi şartıyla, bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

b) 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu, 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ve 9/8/1983 tarihli ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu hükümlerine göre yapılan kesin izin ve kesin tahsis işlemlerinden kaynaklanan ve vadesi **31/12/2010** tarihi itibarıyla geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan orman köylülerini kalkındırma geliri, arazi tahsis bedeli, ağaçlandırma bedeli, ağaçlandırma ve erozyon kontrolü bedeli, yüzde üç proje

bedeli ve toprak bedeli asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, faiz gibi fer'ileri yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte tamamen ödenmesi şartıyla, bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

c) Sosyal Güvenlik Kurumunun mülkiyetinde olan taşınmazların kiralanmasından kaynaklanan ve vadesi **31/12/2010** tarihi itibarıyla geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kira bedeli asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, faiz gibi fer'ileri yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte tamamen ödenmesi şartıyla, bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

**ç) 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre kurulmuş olan kamu iktisadi teşebbüslerine ve bunların müesseselerine, bağlı ortaklıklarına ve iştiraklerine ait olan taşınmazların kiralanmasından kaynaklanan ve vadesi 31/12/2010 tarihi itibarıyla geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kira bedeli asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, faiz gibi fer'ileri yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte tamamen ödenmesi şartıyla, bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçmeye kamu iktisadi teşebbüslerinin ve bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerinin yönetim organları yetkilidir.**

**d)** Bu fıkra kapsamında olan ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için borçluların bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar ilgili idarelere başvuruda bulunması ve bu fıkra kapsamında hesaplanan tutarların fıkrada öngörülen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla bunlar için açılan **davalar sonlandırılır ve icra takipleri durdurulur.** Bu takdirde borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekâlet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır.

**e) Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen borçların süresi içerisinde ödenmemesi sebebiyle kesin izin, kesin tahsis, kullandırma kararı, irtifak hakkı, kullanma izni ve kiralama işlemleri iptal edilenler tarafından borçlar bu bentlerde belirtilen şekilde ödense dahi, iptal işlemi ihya edilmez ve geçerliliğini korur.**

**f)** İl özel idareleri**, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile sermayesinin yüzde ellisinden fazlası bunlara ait şirketlerin** mülkiyetlerinde bulunan taşınmazlar hakkında yaptıkları irtifak hakkı ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan ve vadesi **31/12/2010** tarihi itibarıyla geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat payları **asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, faiz gibi fer'ileri yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte tamamen ödenmesi şartıyla, bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu takdirde**

**mahkeme ve icra masrafları ile vekalet ücreti ilk taksit tutarı ile birlikte tahsil edilir. Bu bent hükümlerinden yararlanılabilmesi için dava açılmaması ve açılmış davalardan vazgeçilmesi şarttır. Bu bendin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgisine göre il encümeninin, belediye encümeninin ya da bağlı kuruluşun ve şirketin, yönetim organları** yetkilidir.

**g)** Vakıflar Genel Müdürlüğü ile mazbut vakıflara ve temsilen yönetilen vakıflara ait taşınmazların kiralanması işlemlerinden kaynaklanan ve **31/12/2010** tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kira bedelleri asıllarının, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ay sonuna kadar başvuruda bulunulması ve bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üç ay içinde haklarında açılan dava ve icra takiplerine ilişkin yargılama masrafları ile birlikte tamamen ödenmesi şartıyla, bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu bent kapsamına giren alacakların taksitle ödenmek istenmesi halinde en fazla oniki ay içinde ve eşit taksitler halinde kanuni faizi ile birlikte ödenmek üzere taksitlendirme yapılabilir. Bu takdirde dava ve icra takiplerine ilişkin yargılama masrafları ilk taksit tutarı ile birlikte tahsil edilir. Bu bent hükümlerinden yararlanılabilmesi için dava açılmaması ve açılmış davalardan vazgeçilmesi şarttır. Bu kiracılardan, tahliye hakkı doğmuş ancak tahliye kararı kesinleşmemiş olanlar ile yeniden sözleşme yapılabilir. Vakıflar Genel Müdürlüğüne, mazbut vakıflar ile temsilen yönetilen vakıflara ait taşınmazlar üzerinde bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte işgalci durumda olanlar ile işgalleri bu tarihten önce sonlandırılanlardan ecrimisil borcu bulunanların talep etmeleri halinde birikmiş borçları bu bentte belirtilen şartlarla tahsil edilir. Halen işgali devam edenlerin müracaat etmeleri halinde, taşınmazın mevcut durumu dikkate alınarak taşınmazın bağlı olduğu bölge müdürlüğünce belirlenecek bedel üzerinden bu taşınmazlar kiralanabilir. Bu bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Vakıflar Genel Müdürlüğü yetkilidir.

(26) İşverenlerin ve üçüncü şahısların, 5510 sayılı Kanunun 14 üncü, 21 inci, 23 üncü, 39 uncu ve 76 ncı maddeleri, 506 sayılı Kanunun mülga 10 uncu, 26 ncı, 27 nci ve 28 inci maddeleri, 1479 sayılı Kanunun mülga 63 üncü maddesi ve 5434 sayılı Kanunun mülga 129 uncu maddesi gereğince iş kazası ve meslek hastalığı, malullük, adi malullük ve ölüm halleri ile genel sağlık sigortalısına ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere yönelik fiiller nedeniyle ödemekle yükümlü bulundukları her türlü borçları ile bu borçlara kanuni faiz uygulanan sürenin başlangıcından bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde bu borçlara uygulanan kanuni faizin tahsilinden vazgeçilir.

(27) Özel radyo ve televizyon kuruluşlarınca ödenmesi gereken ve **31/12/2010** tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan; 13/4/1994 tarihli ve 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun gereğince yıllık brüt reklam gelirlerinden alınan % 5 oranındaki pay ile 16/8/1997 tarihli ve 4306 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Milli Eğitim Temel Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24.3.1988 tarihli ve 3418 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kağıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca alınması gereken eğitime katkı payı asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ileri yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna başvuruda bulunularak ilk taksit bu Kanunun yayımını izleyen üçüncü aydan başlamak ve ikişer aylık dönemler halinde onsekiz eşit taksitte tamamen ödenmesi şartıyla, bu alacaklara ilişkin hesaplanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

(28) a) Bu Kanunla yapılan özel düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, her kademedeki askeri okullardan kanunları uyarınca öğrencilikle ilişiği kesilenler ile Emniyet Teşkilatında görevlendirilmek üzere her kademedeki eğitim kurumlarında okutulanlardan kanunları uyarınca öğrencilikle ilişiği kesilenlerin ve belirtilen eğitim kurumlarından mezun olanlar ile bu eğitim kurumları dışındaki eğitim kurumlarında Devlet hesabına okutulanlardan mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirmeyenlerin, ilgili kanunları uyarınca bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmemiş olan öğrenim giderlerine ilişkin tazminat tutarlarının asılları ile bu alacaklara ilgili mevzuatı gereği faiz hesaplanması gereken tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar, bu tarihler arasında yıllık kanuni faiz oranına göre hesaplanacak faiz tutarı ile TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarının yıllık toplamı dikkate alınarak basit usulde hesaplanacak tutardan düşük olanı esas alınarak hesaplanacak borç tutarının; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar borçlu oldukları idarelere başvuruda bulunularak ilk taksit bu Kanunun yayımını izleyen üçüncü aydan başlamak ve ikişer aylık dönemler halinde onsekiz eşit taksitte ödenmek şartıyla bu alacaklara bu fıkra hükümlerine göre hesaplanan tutardan kalan faiz alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu hüküm borçluların başvurusu üzerine taksitlendirilmiş ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödeme süresi gelmemiş taksit tutarları için de uygulanır.

b) Bu fıkra uyarınca taksitlendirilen alacaklar ile ilgili olarak açılmış davalar karşılıklı olarak sonlandırılır, yapılan takiplere ilişkin yargılama giderleri, icra masrafları ile dava ve icra vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez.

**(29) a) 16/6/2008 tarihli ve 2008/13879 sayılı Toprak Mahsulleri Ofisi Tarafından Yağlık Olarak Değerlendirilecek Fındıktan Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliğine Satış Yapılmasına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü (TMO) tarafından Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliğine (Fiskobirlik) satılan ve satış işleminden doğduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan satış bedeli alacaklarının aslı ile alacağın doğduğu tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için taraflar arasında yapılan sözleşmede yer alan faiz yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarının basit usulde yürütülecek faiz esas alınmak suretiyle hesaplanacak borç tutarının; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ayın sonuna kadar başvuruda bulunularak ilk taksit bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami oniki eşit taksitte ödenmesi şartıyla TMO tarafından hesaplanan faizin tamamının tahsilinden vazgeçilir.**

**b) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce icra takibi başlatılmış alacaklar için, bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunulması halinde, borçlu hakkında sürdürülen icra ve takip işlemleri, borçlunun icra masraflarını ve vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemesi şartıyla durdurulur.**

**c) 5520 sayılı Kanun uygulaması bakımından bu fıkra kapsamında TMO tarafından tahsilinden vazgeçilen faiz alacakları, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce TMO tarafından hasılat kaydı yapılmış olması şartıyla kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınır. TMO tarafından gider olarak dikkate alınan bu tutar Fiskobirlik tarafından kurum kazancına dahil edilmez.**

**d) Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Tarım ve Köyişleri Bakanlığı yetkilidir.**

**(30) a) Kalkınma ajanslarının, 25/1/2006 tarihli ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun gereğince il özel idareleri ve belediyeler ile sanayi ve ticaret odalarından olan ve 31/12/2010 tarihi itibarıyla ödenmesi gerektiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan alacak asıllarının tamamı ile bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, gecikme faizi, faiz gibi fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı kalkınma ajanslarına başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte tamamen ödenmesi şartıyla bu borçlara hesaplanan gecikme zammı, gecikme faizi, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.**

**b) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde dava ve icra takipleri durdurulur. Bu takdirde borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır.**

**c) Bu fıkra hükmünden yararlanarak ilk taksiti ödeyen il özel idareleri ve belediyeler ile sanayi ve ticaret odaları, kalkınma ajansları tarafından sağlanan desteklerden faydalanabilir.**

**(31) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından fazla veya yersiz olarak ödendiği tespit edilen ve 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı, 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı kanunların mülga hükümleri ve 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesi gereğince tahsil edilmesi gereken gelir ve aylıklara ilişkin borç asılları ile bu borçlara kanuni faiz uygulanan sürenin başlangıcından bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde bu borçlara uygulanan kanuni faizin tahsilinden vazgeçilir.**

**(32) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce Spor Toto Teşkilat Başkanlığı (Müdürlüğü) adına; 1/4/2007 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun mülga 40 ıncı maddesine göre şans oyunları vergisi, 1/1/2009 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak mülga 3/6/1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ile 5520 sayılı Kanun hükümlerine göre kurumlar vergisi tarhiyatı yapılmaz, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilmiş tutarlar red ve iade olunmaz.**

## İKİNCİ BÖLÜM
## Ortak Hükümler

**Başvuru ve ödeme süresi ile şekli**

**MADDE 18-** (1) Bu Kanunun ilgili bölümlerindeki başvuru ve ödeme süresine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların;

a) Bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar ilgili idareye başvuruda bulunmaları,

b) Maliye Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına, il özel idarelerine, belediyelere, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerine bağlı tahsil dairelerine ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığına, Hazine

Müsteşarlığına ve/veya Geliştirme Destekleme Fonu Gelir Hesabına aktarılmak üzere Türkiye Halk Bankası A.Ş., T. Emlak Bankası A.Ş. (Tasfiye Halinde T. Emlak Bankası A.Ş.), T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve tarım kredi kooperatiflerine, Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin (TEDAŞ) veya bu Şirketin hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketleri ile 3096 sayılı Kanun kapsamında mevcut sözleşmeleri uyarınca faaliyet göstermekte olan dağıtım şirketlerine ödenecek tutarların ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan, Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ise ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödemeleri,

şarttır.

(2) Bu Kanuna göre ödenecek taksitlerin ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter.

(3) Bu Kanun hükümlerine göre hesaplanan tutarın;

a) İlk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi halinde, bu tutara bu Kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

b) Taksitle ödenmek istenmesi halinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla, borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

c) Taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

1) Altı eşit taksit için (1,05),

2) Dokuz eşit taksit için (1,07),

3) Oniki eşit taksit için (1,10),

4) Onsekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

**ç) Bu Kanun kapsamında ödenmesi gereken tutarlar; il özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarca ikişer aylık dönemler halinde azami otuzaltı eşit taksitte, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu ve özerk spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye'de sportif alanda faaliyette bulunan spor kulüplerince ikişer aylık dönemler halinde azami kırkiki eşit taksitte ödenebilir. Bu takdirde bu fıkra hükmüne göre hesaplanacak katsayı yirmidört eşit taksit için (1,20), otuz eşit taksit için (1,25), otuzaltı eşit taksit için (1,30) ve kırkiki eşit taksit için (1,35) olarak uygulanır.**

**d) Bu Kanunun 17 nci maddesinin; onsekizinci, yirmibirinci, yirmiikinci ve yirmiüçüncü fıkraları hükümlerine göre ödenmesi gereken tutarların iki eşit taksitte ödenmesi halinde (1,10), üç eşit taksitte ödenmesi halinde (1,15), dört eşit taksitte ödenmesi halinde (1,20), beş eşit taksitte ödenmesi halinde (1,25) katsayı uygulanır.**

(4) Maliye Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine bu Kanun kapsamında ödenecek olan alacakların 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi uygun görüldüğü takdirde, ödemeye aracılık yapan bankalarca, kart kullanıcılarına kredi kartı işlemine konu borç tutarının, taksitler halinde yansıtılması ve taksit ödeme aylarında hesaplarına borç kaydedilmesi koşuluyla, bu ödemeler için ödeme tarihi olarak kredi kartının kullanıldığı gün esas alınır ve borçluya tahsilatın yapıldığını gösterir makbuz verilir. Bu şekilde tahsil edilen tutarların bankalarca Hazine/Sosyal Güvenlik Kurumu hesaplarına aktarılmasına ilişkin 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde belirlenen süre, taksit aylarının son gününü izleyen günden itibaren hesaplanır. Taksitlerin kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi bu madde hükmüne göre katsayı uygulanmasına engel teşkil etmez.

(5) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarına uygulanmak üzere, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvuruda bulunan ve ödenecek tutarları ilgili vergi mevzuatı gereği iade alacağından kendi borçlarına mahsuben ödemek isteyen borçluların, bu taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etmeleri şarttır. Bu takdirde, ilgili mevzuatın borçlunun mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılır, mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması halinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için borçluya bildirimde bulunularak eksik ödenen bu tutarın bir ay içerisinde ödenmesi istenilir. Bu süre içerisinde eksik ödenen tutarın, ödenmesi gerektiği tarihten ödendiği tarihe kadar gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde eksik ödenen tutar için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

**Süresinde ödenmeyen taksitler**

**MADDE 19-** (1) **a)** Bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır. Süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Bu hüküm her bir madde ve alacaklı idareler açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.

**b) Bu Kanunun 17 nci maddesinin; onsekizinci, yirmibirinci, yirmiikinci ve yirmiüçüncü fıkraları hükümlerine göre ödenmesi gereken taksitlerden birinin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının bu fıkra hükümlerine göre izleyen taksit ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.**

(2) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu ve 14 üncü maddesinin üçüncü fıkralarında vadesinde ödenmesi öngörülen alacakların veya taksit tutarının % 10'unu aşmamak şartıyla 5 liraya (bu tutar dahil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(3) Bu Kanunun 15 inci ve 16 ncı maddeleri ile 17 nci maddesinin yedinci fıkrası hariç olmak üzere bu Kanun kapsamına giren alacakların birinci fıkrada belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması halinde, bu Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası ve 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla borçlular ödedikleri tutarlar kadar bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar.

**Diğer hükümler**

**MADDE 20-** (1) 22/2/2006 tarihli ve 5458 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre yapılandırmaları devam edenler hariç olmak üzere, bu Kanun kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce 6183 sayılı Kanun ve diğer kanunlar uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, kalan taksit tutarları için borçlular, talep etmeleri halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece ilgili kanunun öngördüğü faiz uygulanır. Kalan taksit tutarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir ve bu alacaklar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır.

(2) Bu Kanundan yararlanılarak süresinde ödenen alacaklara, bu Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme cezası gibi fer'i amme alacağı hesaplanmaz.

(3) Bu Kanuna göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

(4) 5393 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesi ile 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında uzlaşılan alacaklar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

(5) a) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve ilgili maddeler uyarınca dava açmamaları veya açılan davalardan vazgeçmeleri gereken borçluların, bu Kanun hükümlerinden yararlanabilmeleri için ilgili maddelerde belirlenen başvuru sürelerinde, yazılı olarak bu iradelerini belirtmeleri şarttır.

b) Davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir. Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsili gerektiği halde tahakkuku diğer kamu idarelerince yapılan alacaklara ilişkin ilgili kamu idaresi aleyhine açılmış davalardan vazgeçme dilekçelerinin verileceği idari mercii belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

c) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz ve bu kararlar ile idare aleyhine hükmedilmiş yargılama giderleri ve vekâlet ücreti bulunması halinde bunlar talep edilemez.

(6) İl özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası ve 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri uygulanmaz.

**(7) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılık statüsünden kaynaklanan prim borç yapılandırmalarında; bu Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasındaki hakları saklı kalmak üzere, bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin, taksitlendirme süresini (son taksiti) takip eden ayın sonu aşılmamak kaydıyla ait oldukları yılın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.**

**(8)** Bu Kanunun ilgili maddelerinde faiz, gecikme faizi, gecikme zammı, gecikme cezası, cezai faiz gibi fer'i alacaklar yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanması öngörülen tutarın tespitinde, TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarının belirlenmediği dönemler için alacağa ilgili dönemde uygulanan fer'i alacağın hesaplanmasına esas alınan oranın yarısı dikkate alınır. Bu Kanun hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu Kanunun yayımlandığı ay için uygulanması gereken ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.

**(9) Bu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında beyan edilen vergilere, ödeme yönünden şartların ihlali halinde, kesilmesi gereken vergi cezaları için 213 sayılı Kanunun 374 üncü maddesinde yer alan zamanaşımı süreleri taksit ödeme süresince işlemez.**

**İade edilmeyecek alacaklar**

**MADDE 21-** (1) Bu Kanun kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar, bu Kanunun 16 ncı maddesi hükmü hariç olmak üzere bu Kanun kapsamında tahsil edilen tutarlar ile bu Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında yapılan tecile ilişkin olarak 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz. Ancak, bu Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında olup dava konusu edilen tarhiyatlara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödeme yapılmış olması halinde, ödenen bu tutarlar, vergi mahkemesinde esasa ilişkin olarak hiç karar verilmemiş veya verilen kararın bozulması nedeniyle yeniden karar verilmek üzere mahkemesine iade edilmiş davalara konu alacaklar için bu maddeden yararlanılmak üzere yapılan başvurular ile vergi mahkemesince verilmiş terkin kararları üzerine red ve iade edilebilir.

## BEŞİNCİ KISIM
## Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Hükümler ve Son Hükümler
### BİRİNCİ BÖLÜM

**Değişiklik Hükümleri**

**MADDE 22-** 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak 1111 sayılı Askerlik Kanunu, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda belirtilen ve idari para cezasını gerektiren fiilin işlendiği tarihi takip eden takvim yılının son günü bitimine kadar idari para cezası verilerek tebliğ edilmediği takdirde idari yaptırım kararı verilemez, verilmiş olanlar düşer."

**MADDE 23-** 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde yer alan "Bu Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinin dışında kalan genel sağlık sigortalısının," ibaresi "5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1), (2) ve (7) numaralı alt bentleri ile yedinci **ve sekizinci fıkralarının** dışında kalan genel sağlık sigortalısının," olarak, aynı bendin (c) alt bendinde yer alan "sigortalı" ibaresi "genel sağlık sigortalısı" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 24-** 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (e) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (g) bendine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"b) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası; meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası uygulanır. Bu bentte sayılanlar, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar ve bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır."

"e) Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar ve bunlar hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası ile bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında **ayrıca** genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır."

"Bu bent kapsamında yurt dışındaki işyerlerinde çalışan sigortalıların, bu sürede ödedikleri isteğe bağlı sigorta primleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık sayılır."

**MADDE 25-** 5510 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde yer alan "Kamu idareleri" ibaresi "Kamu idarelerinde ve Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında sayılanlar" şeklinde ve "belgeleyenler," ibaresi "belgeleyenler ile 65 yaşını dolduranlardan talepte bulunanlar," şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 26-** 5510 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "zorunlu" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

**MADDE 27-** 5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendinde bulunanlar hariç olmak üzere diğer alt bentleri kapsamında sigortalı sayılan kişiler için 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık başlangıcından;" ibaresi "4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendinde bulunanlar hariç olmak üzere diğer alt bentleri kapsamında sigortalı sayılan kişilerden köy ve mahalle muhtarları için seçildiklerine ilişkin mazbatalarını ilgili seçim kurulundan aldıkları tarihten, sigortalılıkları vergi mükellefiyetlerinin başladığı tarihten başlayan sigortalılar için vergi mükellefiyeti işleminin tesis tarihinden itibaren iki ayı geçmemek üzere ilgili vergi dairesince vergi mükellefinin işe başlama işlemlerinin tekemmül ettirildiği tarihten ve diğerleri için 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık başlangıcından;" şeklinde, "esnaf sicil memurluğu" ibaresi "Esnaf ve Sanatkâr Sicil Müdürlüğü" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 28-** 5510 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (5) numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (7), (8), (9) ve (10) numaralı alt bentlerinde yer alan "tarihten" ibarelerinden sonra gelmek üzere "bir gün öncesinden" ibareleri, (10) numaralı alt bentten sonra aşağıdaki alt bent ve üçüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"5) Tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar için, tarımsal faaliyetinin sona erdiği veya 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (ı) bendi uyarınca muafiyet kapsamına girdiği yahut 65 yaşını doldurması nedeniyle talepte bulunduğu tarihten,"

"11) 6132 sayılı Kanuna tabi jokey ve antrenörler için, lisansları yenilenmeyenlerin lisanslı oldukları yılın sonundan,"

"Vergi dairelerince vergi mükellefiyetinin sona erdiğine ilişkin yapılacak bildirimlerde bu süre vergi mükellefiyeti terk işleminin tesis tarihinden itibaren iki ayı geçmemek üzere vergi mükellefinin işi bırakma işlemlerinin vergi dairelerince tekemmül ettirildiği tarihten başlar."

**MADDE 29- 5510 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan "sigortalı kadının isteği ve hekimin onayı ile doğuma üç hafta kalıncaya kadar çalışması halinde," ibaresi "sigortalı kadının, erken doğum yapması halinde doğumdan önce kullanamadığı çalıştırılamayacak süreler ile isteği ve hekimin onayıyla doğuma üç hafta kalıncaya kadar çalışması halinde," şeklinde değiştirilmiştir.**

**MADDE 30-** 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent ile aynı fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş ve dördüncü fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"i) Bu bendin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki sürelere ilişkin olmak üzere, 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalıların, kısmi süreli çalıştıkları aylara ait eksik süreleri,"

"(i) bendi kapsamında borçlanılacak sürelere ilişkin genel sağlık sigortası primlerinin ödenmiş olması halinde, genel sağlık sigortası primi ödenmiş bu sürelere ilişkin borçlanma tutarı % 20 oranı üzerinden hesaplanır."

"b) Birinci fıkranın (c) ve (ı) bentleri gereği borçlananlar, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendine, (i) bendine göre borçlananlar ise 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre,"

**MADDE 31-** 5510 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

"Bu durumdaki sigortalıların aylıksız izinli oldukları süreler için prime esas kazanç alt sınırının altında olmamak kaydıyla aylıksız izne ayrıldıkları tarihteki prime esas kazançları üzerinden % 12 genel sağlık sigortası primi işverenlerince ödenir. Ancak askerlik hizmeti nedeniyle aylıksız izne ayrılanların genel sağlık sigortası priminin ödenmesinde, bir yıllık süre sınırı uygulanmaz."

**MADDE 32-** 5510 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "(b) bendi" ibaresi "(a) bendi", beşinci fıkrasında yer alan "bu süreler" ibaresi "söz konusu süreler, bu maddenin üçüncü fıkrası hükmü saklı olmak üzere" şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 33-** 5510 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin beşinci fıkrasında yer alan "Sigortalının," ibaresi "Birinci fıkra hükmü saklı olmak üzere sigortalının," olarak, birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Sigortalının 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statüleri ile (c) bendinde yer alan sigortalılık statüsüne aynı anda tabi olacak şekilde Kanun kapsamına girmesi halinde öncelikle aynı maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında, (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statülerine tabi olacak şekilde Kanun kapsamına girmesi halinde ise aynı maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır. Ancak, sigortalılık hallerinin çakışması nedeniyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılığı esas alınanlar, yazılı talepte bulunmak ve Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas kazanç alt sınırı ve üst sınırına ilişkin hükümler saklı olmak kaydıyla, esas alınmayan sigortalılık statüsü kapsamında talep tarihinden itibaren prim ödeyebilirler. Bu şekilde ödenen primler;

iş kazası ve meslek hastalığı sigortasından sağlanan haklar yönünden, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılık statüsünde, kısa vadeli sigorta kollarından sağlanan diğer yardımlar ile uzun vadeli sigorta kollarından sağlanan yardımlar yönünden ise Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık statüsünde değerlendirilir. Bu fıkra hükümlerine göre ödeme talebinde bulunulduğu halde ait olduğu ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenmeyen primlerin ödenme hakkı düşer. 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi ile aynı maddenin birinci fıkrasının (b) bendindeki diğer sigortalılık statülerine aynı anda tabi olacak şekilde çalışılması durumunda, (b) bendinin (4) numaralı alt bendi dışındaki diğer sigortalılık durumu dikkate alınır."

**MADDE 34-** 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesine aşağıdaki fıkra**lar** eklenmiştir.

"4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa göre üniversitelerde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler, yükseköğrenimlerinin devam ettiği sürelerle sınırlı olarak birinci fıkranın (d) bendindeki ve 52 nci maddenin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki şartlar aranmaksızın, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının 30 günlük tutarı üzerinden kendilerince genel sağlık sigortası primi ödenmek suretiyle genel sağlık sigortalısı olurlar. Ancak bunlardan kamu idareleri, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, kamu yararına faaliyet gösteren dernekler ile vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından tam burs sağlanan ve Yükseköğretim Kurulu tarafından ayrılan kontenjanlar dâhilinde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler genel sağlık sigortalısı sayılmaz ve bunların sağlık giderleri 2547 sayılı Kanunun 46 ncı ve 47 nci maddeleri çerçevesinde üniversitelerin bütçelerine konulacak ödenekten karşılanır.

**19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca avukatlık stajı yapmakta olanlardan bu Kanuna göre genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar staj süresi ile sınırlı olmak üzere genel sağlık sigortalısı sayılır. Bu şekilde genel sağlık sigortalısı sayılanların genel sağlık sigortası primleri Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının % 6'sıdır. Bu primler Türkiye Barolar Birliği tarafından ödenir."**

**MADDE 35-** 5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye beşinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra**lar** eklenmiştir.

"f) (g) bendinde sayılanlar; diğer bentlere göre genel sağlık sigortalısı olmadıkları veya diğer bentlere göre genel sağlık sigortasından yararlanma haklarının sona erdiği tarihten itibaren bu bent kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılırlar ve Kurumca resen tescil edilirler."

"60 ıncı maddenin yedinci fıkrası kapsamında sayılanlar yükseköğrenimlerinin başladığı tarihten itibaren genel sağlık sigortalısı sayılırlar ve yükseköğrenimlerinin devam ettiği sürece genel sağlık sigortalılıkları devam eder. Bu kapsamdaki öğrenciler yüksek öğrenimlerinin başladığı tarihten itibaren bir ay içerisinde ilgili üniversitelerce genel sağlık sigortası giriş bildirgesiyle Kuruma bildirilir.

**60 ıncı maddenin sekizinci fıkrası kapsamında sayılanlar avukatlık stajına başladıkları tarihten itibaren genel sağlık sigortalısı sayılırlar ve avukatlık stajları devam ettiği sürece genel sağlık sigortalılıkları devam eder. Bu kapsamdaki stajyerler, staja başladıkları tarihten itibaren bir ay içerisinde Türkiye Barolar Birliğince genel sağlık sigortası giriş bildirgesi ile Kuruma bildirilir."**

**MADDE 36-** 5510 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "acil haller" ibaresinden önce gelmek üzere "trafik kazası halleri," ibaresi eklenmiş; dördüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "zorunlu sigortalılıklarından sonraki genel sağlık sigortalılıklarından dolayı prim borcu olup olmadığına bakılmaksızın" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı maddeye dördüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların 4857 sayılı İş Kanununun 56 ncı ve 74 üncü maddeleri ile diğer iş kanunlarında ücretsiz izin sayılan süreler haricinde ayrıca bir takvim yılı içerisinde toplam bir ayı aşmayan ve işverenlerince belgelendirilen ücretsiz izin sürelerinde genel sağlık sigortalılıkları devam eder."

**MADDE 37-** 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (k) bendi eklenmiş, dördüncü fıkrasında yer alan "(d) ve (g) bentlerinde" ibaresi "(d) bendinde" şeklinde, aynı fıkrada yer alan "Ancak, 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılmak için müracaat etmekle birlikte," ibaresi "60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanlar için" şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"k) Meslek liselerinde okumakta iken veya yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler ve 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar ile kursiyerlerin prime esas günlük kazançlarının hesaplanmasında prime esas günlük kazanç alt sınırı dikkate alınır. Aday çırak, çırak ve meslekî eğitim gören öğrencilerin prime esas kazançları ilgili kanunlarında **öngörüldüğü şekilde belirlenir.**"

"Şu kadar ki 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanlar için gelir testleri Kurumca sonuçlandırılıncaya kadar 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarı prime esas asgari kazanç tutarı olarak esas alınır. Ancak gelir testi sonucu; aile içindeki gelirleri asgari ücretin altında kalan genel sağlık sigortalılarının bu sürelerde gelir testi sonucuna göre ödemeleri gereken tutarların üzerinde yaptıkları ödemeler herhangi bir faiz uygulanmaksızın iade veya mahsup edilir."

**MADDE 38-** 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde, (ı) bendinde yer alan "Bu fıkra hükümleri Kamu idareleri işyerleri ile bu Kanuna göre sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz." cümlesi "Bu bent hükümleri; 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz." şeklinde, aynı bentte yer alan "Bu fıkrayla düzenlenen destek unsurundan diğer ilgili mevzuat uyarınca ayrıca yararlanmakta olan işverenler aynı dönem için ve mükerrer olarak bu destek unsurundan yararlanamaz. Bu durumda, işverenlerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygulama, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlı olarak yapılır." cümleleri "Bu fıkra ve diğer ilgili mevzuatla sağlanan sigorta prim desteklerinin aynı dönem için birlikte uygulanması halinde, bu destek öncelikle uygulanır." şeklinde değiştirilmiştir.

“d) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler için prim oranı, prime esas kazançlarının % 6’sıdır. Bu prim oranının % 1’i kısa vadeli sigorta kolları, % 5’i genel sağlık sigortası primidir. Aynı maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen kursiyerler için prim oranı, prime esas kazançlarının % 13,5’idir. Bu prim oranının % 1’i kısa vadeli sigorta kolları, % 12,5’i genel sağlık sigortası primidir.”

**MADDE 39-** 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, sigortalıların yaşlarına uygun asgarî ücretin otuzda biri, üst sınırı ise 16 yaşından büyük sigortalıların günlük kazanç alt sınırının 6,5 katıdır.”

**MADDE 40-** 5510 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi “Kurumca belirlenen işyerlerinde bu şart aranmaz.” şeklinde değiştirilmiş ve altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

**MADDE 41**- 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin (e) bendinde yer alan “zorunlu” ibareleri madde metninden çıkartılmıştır.

**MADDE 42**- 5510 sayılı Kanunun 88 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş**tir.**

“**Ancak,** kamu idaresine ait işyerinde çalıştırılan sigortalıların iş sözleşmesinin askıda olduğu sürede 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi çalışmaları ya da isteğe bağlı sigortalı olmaları halinde bu sigortalılar için belirtilen şekilde çalıştıkları veya isteğe bağlı sigortalı olarak prim ödedikleri sürelerle sınırlı olarak ilgili kamu idaresinden genel sağlık sigortası primi alınmaz.”

**MADDE 43-** 5510 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesinin altıncı fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Devlet yardımı, teşvik ve desteklerden; işverenlerin muaccel prim ve idari para cezası borçları kesilip Kuruma aktarıldıktan sonra, varsa kalan kısmı üzerinden yararlanılabilir.”

**MADDE 44-** 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “üç ay” ibaresi “ yirmidört ay” ve “üç aylık” ibaresi “yirmidört aylık” şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 45-** 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “ve 86 ncı maddesinin altıncı fıkrasında” ibaresi madde metninden çıkarılmış, (i) bendinin sonuna aşağıdaki cümle ve (k) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (l) bendi eklenmiştir.

“Ancak 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara geçici iş göremezlik ödeneği ödemelerinde 100 üncü maddeye istinaden Kurumca işverenlerden istenilen bildirimlerin belirlenen süre içerisinde ve elektronik ortamda yapılmaması halinde sigortalı başına aylık asgari ücretin onda biri, hiç yapılmaması halinde ise sigortalı başına aylık asgari ücretin yarısı tutarında idari para cezası uygulanır.”

“l) Ek 6 ncı maddesine göre yapılması gereken bildirim veya kontrol yükümlüğünün yerine getirilmemesi halinde, her bir fiil için asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanır.”

**MADDE 46-** 5510 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan “ve 33 üncü” ibaresi “, 33 üncü ve 35 inci” şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 47-** 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin on yedinci fıkrasında yer alan "altı ay içerisinde" ibaresi "30/6/2011 tarihine kadar" şeklinde ve "iki yıl içinde" ibaresi "31/12/2014 tarihine kadar" şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 48**- 5510 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında değerlendirilen 1/10/2008 tarihinden önceki yurt dışı borçlanma sürelerine göre tespit edilen basamaklar, 2008 yılı Eylül ayında yürürlükte bulunan gelir tablosunda, 41 inci maddenin beşinci fıkrası hükmüne göre belirlenen prime esas aylık kazanca yakın gelire karşılık gelen basamağı geçemez."

**MADDE 49**- 5510 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "üç yıl içinde" ve beşinci fıkrasında yer alan "en geç iki yıl içinde" ibareleri "1/1/2012 tarihine kadar" şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan "iki yıllık süreye" ibaresi "bu süreye" şeklinde, sekizinci fıkrasında yer alan "Ancak durumlarında değişiklik olduğunda sağlık hizmetlerinden yararlanma koşulları bu Kanun hükümlerine göre yeniden belirlenir" cümlesinden sonra gelmek üzere "Kız çocuklarının durum değişikliklerinin ortadan kalkması halinde, bu kişiler tekrar ilgili kanunlarına göre bakmakla yükümlü olunan kişi sayılır." cümlesi eklenmiş, onuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununa tabi sigortalılar ile bunların bu Kanuna göre bakmakla yükümlü oldukları kimseler, genel sağlık sigortası hükümlerine göre sağlanan sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan yararlanma hakkına sahiptir."

"4857 sayılı İş Kanununun 13 üncü ve 14 üncü maddelerine göre kısmi süreli iş sözleşmesiyle çalışanlar ile bu Kanuna göre ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalıların eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini 30 güne tamamlama yükümlülüğü 1/1/2012 tarihinde başlar."

**MADDE 50**- 5510 sayılı Kanunun geçici 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce," ibaresi ile "bu maddenin yürürlük tarihinden sonra aynı şartlarla bu işleri yaptıkları," ibaresi madde metninden çıkartılmış ve "yapmakta olanların" ibaresi "yaptıkları" şeklinde ve geçici 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 19- 1479 ve 2926 sayılı Kanunlara göre aylık almakta olanlarla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaları nedeniyle geçici 2 nci maddeye göre aylık bağlanacaklara aylık bağlamaya esas tüm hizmetleri süresince on yıl süreyle hastalık sigortası veya sağlık sigortası veya genel sağlık sigortası primi ödememiş olanlardan, hastalık sigortası, sağlık sigortası ve genel sağlık sigortası primi kesilmiş olan süreler düşülmek kaydıyla, aylıklarının % 10'u oranında ve 10 yılı tamamlayacak süreyle genel sağlık sigortası primi kesilir. Ancak, bu maddenin yürürlük tarihinden önce yapılan kesintiler iade edilmez."

**MADDE 51-** 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

"Tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalışanların sigortalılığı

EK MADDE 5- 4 üncü madde ile isteğe bağlı sigortalılık hükümleri ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında sigortalı olmayan, kendi sigortalılıklarından dolayı bu kanunlara göre gelir veya aylık almayan ve 18 yaşını doldurmuş olanlardan; tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalışanlar, örneği Kurumca hazırlanan ve Kurumca belirlenen ilgili muhtarlık, birlik, kuruluş, il veya ilçe tarım müdürlükleri tarafından usulüne uygun olarak düzenlenip onaylanmış belgeleri ile talepte bulundukları tarihten itibaren sigortalı sayılırlar.

Bu madde kapsamındaki sigortalılık; 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi dâhil olmak üzere 4 üncü maddeye istinaden sigortalı olarak çalışmaya başlayanların çalışmaya başladıkları tarihten, sigortalılıklarını sona erdirme talebinde bulunanların talep tarihinden, prim borcu bulunanlardan talepte bulunanların primi ödenmiş son günden, gelir ya da aylık talebinde bulunanların aylığa hak kazanmış olmak şartıyla talep tarihinden ve ölen sigortalının ölüm tarihinden itibaren sona erer.

Bu madde kapsamındaki sigortalıların 4 üncü madde kapsamında çalışmaları halinde, bu madde kapsamındaki sigortalılıkları sona erer. 4 üncü madde kapsamındaki çalışmanın sona ermesi halinde, bu madde kapsamındaki çalışmasının devam etmesi kaydıyla çalışmanın sona erdiği tarihi takip eden günden itibaren bu madde kapsamındaki sigortalılıkları kendiliğinden başlar.

Tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalışanlar, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar. Bunlar hakkında bu Kanunun kısa vadeli sigorta kolları bakımından yalnızca iş kazası ve meslek hastalığı sigortası, uzun vadeli sigorta kolları yönünden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır.

Bu madde hükümlerine tabi sigortalıların iş kazası ve meslek hastalığı sigorta kollarından sağlanan yardımlardan yararlanabilmeleri için iş kazasının olduğu tarihten en az on gün önce tescil edilmiş olmaları ve sigortalılıklarının sona ermemiş olması, bu Kanuna göre iş kazası veya meslek hastalığından dolayı geçici iş göremezlik ödeneği ödenmesi veya sürekli iş göremezlik geliri ya da malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık bağlanabilmesi için prim ve prime ilişkin her türlü borçlarının ödenmiş olması şartı aranır. İş kazası ve meslek hastalığı halinde durum, kendilerince veya işverenlerince kolluk kuvvetlerine derhal, Kuruma da en geç üç iş günü içinde bildirilir.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas kazancın alt ve üst sınırı arasında olmak kaydıyla sigortalı tarafından belirlenen günlük kazancın otuz katının % 34,5'i oranında prim öderler. Bunun % 20'si malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları, % 12,5'i genel sağlık sigortası, % 2'si iş kazası ve meslek hastalıkları sigortası primidir.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, genel sağlık sigortası hükümlerinden yararlanabilmesi için 67 nci maddede sayılan diğer şartların yanı sıra sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihte 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirerek tecil ve taksitlendirmeleri devam edenler hariç 60 günden fazla prim ve prime ilişkin her türlü borcunun bulunmaması şarttır.

Bu madde kapsamındaki sigortalıların primlerinin yılda bir veya birden fazla dönem halinde ödenmesini ve ödeme tarihlerini belirlemeye Kurum yetkilidir.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar ile ilgili olarak bu maddede aksine hüküm bulunmaması kaydıyla bu Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Kamu idarelerinin tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalıştırılanlar hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Bazı kısmi süreli çalışanların sigortalılıkları

EK MADDE 6 - Ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olan kişilerin sigortalılıkları, bu madde kapsamında kendileri tarafından 30 gün üzerinden prim ödemeleri suretiyle sağlanır.

Bu madde kapsamında sigorta hak ve yükümlülükleri; kendilerince veya kendilerini çalıştıranlar tarafından ya da **çalışanların** üye oldukları meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlarca bildirimin Kuruma yapıldığı tarihten itibaren başlar, birinci fıkrada belirtilen şekildeki çalışma durumlarının son bulmasından itibaren sona erer.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar hakkında; malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası ve istekleri halinde işsizlik sigortası hükümleri uygulanır.

Bu sigortalılar, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas kazanç alt ve üst sınırı arasında olmak üzere kendileri tarafından belirlenecek günlük kazancın otuz katının % 32,5'i oranında prim öderler. Bu prim oranının % 20'si malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları, % 12,5'i genel sağlık sigortası primidir. İşsizlik sigortasına tabi olmayı isteyenlerin, sigortalı ve işveren hissesi oranındaki işsizlik sigortası primini ait olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar ödememeleri halinde, o aya ait işsizlik sigortası primini ödeme hakları düşer.

Bu madde kapsamında ödenen primler, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının **(a) bendi** kapsamında sigortalılık olarak değerlendirilir. **Ancak, ticari taksi ile dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma araçlarını işleten kişilerin Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendine tabi olmalarını gerektirecek nitelikte vergi mükellefi olmaları halinde, bu kişiler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olurlar.**

Bu madde kapsamındaki sigortalılar ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, genel sağlık sigortası hükümlerinden yararlanabilmesi için 67 nci maddede sayılan diğer şartların yanı sıra sağlık hizmeti sunucusuna başvurdukları tarihte 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirerek tecil ve taksitlendirmeleri devam edenler hariç 60 günden fazla prim ve prime ilişkin her türlü borcunun bulunmaması şarttır.

Bu Kanun kapsamında tam süreli çalışma ile uzun vadeli sigorta kollarına tabi olan sigortalılar ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sigortalılar ve kendi sigortalılıklarından dolayı gelir veya aylık almakta olanlar, birinci fıkrada belirtilen çalışma durumları nedeniyle ayrıca sigortalı olmazlar.

Kurum, bu madde kapsamındaki sigortalıların bu Kanunun diğer hükümlerine göre uzun vadeli sigorta kollarına tabi olma durumlarını dikkate alarak prim ödeme gün sayılarını ve prim ödeme sürelerini belirlemeye, bu sigortalıları çalıştıranlara ve çalıştıranların bağlı olduğu meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlara Kurumca belirlenecek süre içinde bu sigortalıların işe başlama ve işten ayrılışlarını bildirmeleri, bu madde veya bu Kanunun uzun vadeli sigorta kollarını ihtiva eden sigortalılık statüleri kapsamında sigortalılık kontrolünden sonra çalıştırılmaları, çalıştırıldıkları süre içerisinde sigortalılıklarının devam edip etmediği ve Kurumca verilecek sigortalılık belgelerinin periyodik kontrolünü sağlama hususunda zorunluluk getirmeye yetkilidir.

Bu madde kapsamında bulunan sigortalıları çalıştıranlar ile **çalışanların üye** olduğu meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlara bu madde uyarınca getirilecek bildirim ve kontrol yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi halinde 102 nci madde uyarınca idari para cezası uygulanır.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar ile ilgili olarak, bu maddede aksine hüküm bulunmaması kaydıyla bu Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

**MADDE 52-** 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 28- Geçici 11 inci maddenin altıncı fıkrasında öngörülen yükümlülükler ile 2008 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin olmak üzere 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılara ilişkin asıl veya ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerine ilişkin yükümlülüklerin yasal süresi içinde yerine getirilmemiş olması halinde, bu maddede sayılan yükümlülüklerle sınırlı olarak 102 nci madde**de öngörülen idari para cezaları yerine,** işyeri bildirgesi ile belgenin asıl veya ek olma durumuna göre belgede kayıtlı sigortalı başına uygulanabilecek oran da dikkate alınarak her bir aya ait aylık prim ve hizmet belgesi için ayrı ayrı olmak üzere asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanır.

Bu madde kapsamına giren fiiller için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce uygulanmış idari para cezalarına ilişkin tahsil edilen tutarlar iade ve mahsup edilmez.

GEÇİCİ MADDE 29- Bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren ek 5 inci ve ek 6 ncı maddeleri kapsamındaki sigortalılardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği yıl için 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının on sekiz katı üzerinden başlanılarak, takip eden her yıl için bir puan artırılmak suretiyle otuz katını geçmemek üzere prim alınır.

1/5/2008 ila 30/9/2008 tarihleri arasında 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olanlar hakkında da bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren birinci fıkra ile ek 5 inci madde hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 30- 1/10/2008 ila bu maddenin yayımı tarihine kadarki sürede geçici 12 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca 18 yaşını doldurmamış çocuklarından dolayı tescil süreci başlatılanların kendileri ile 18 yaşını doldurmamış çocukları hariç bakmakla yükümlü oldukları kişilerin tescil tarihine kadarki genel sağlık giderlerine ilişkin fatura tutarları Kurumca ödenir. Bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar söz konusu süreler için ödenmiş olan primler iade ve mahsup edilmez.

1/10/2008 ila 31/12/2011 tarihleri arasında, geçici 12 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca tescili yapılanların sağlık hizmet sunucusuna başvuru tarihinden Kurumca tescil edildikleri tarihe kadarki sürede 18 yaşını doldurmamış çocukları adına düzenlenen genel sağlık giderlerine ilişkin fatura tutarları Hazineden karşılanmak üzere Kurumca ödenir.

GEÇİCİ MADDE 31- Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında ilgili mevzuatı çerçevesinde uzman ve usta öğretici olarak çalıştırılanlar, bu durumlarını milli eğitim il veya ilçe müdürlüklerince belgelendirmeleri kaydıyla, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki bu çalışmalarından dolayı ay içinde 30 günden eksik kalan sürelerini 41 inci madde esaslarına göre kendileri veya hak sahipleri tarafından borçlanabilirler. Borçlanılan bu süreler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi sayılır.

GEÇİCİ MADDE 32- Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası uyarınca genel sağlık sigortalısı sayılan yabancı uyruklu öğrencilerden yükseköğrenimleri, **aynı maddenin sekizinci fıkrası uyarınca avukatlık stajına başlayanlardan stajyerlikleri anılan fıkraların** yürürlüğe girdiği tarihten önce başlamış olanların genel sağlık sigortalılıkları **söz konusu fıkraların** yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlar ve **yabancı uyruklu öğrenciler** ilgili üniversitelerce, **stajyerler Türkiye Barolar Birliğince** bu tarihten itibaren bir ay içerisinde genel sağlık sigortası giriş bildirgesiyle Kuruma bildirilir.

GEÇİCİ MADDE 33- Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasında bu **maddenin yürürlük tarihi itibarıyla** yapılan değişiklikler, bu değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihten öncesi için uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 34- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerine;

a) 2011 yılı başından önce bağlanmış gelir ve aylık tutarları, dosya bazında ödenmesi gereken miktar esas alınmak kaydıyla;

1) 2011 yılı Ocak ödeme döneminden geçerli olmak üzere 60 TL tutarında artırılır. Ancak bu artış tutarının, gelir ve aylıkların % 4 oranında artırılması halinde gerçekleşecek artış tutarından az olması halinde % 4 oranında artırılarak ödenir.

2) 2011 yılı Temmuz ödeme döneminden geçerli olmak üzere, % 4 oranında artırılarak ödenir.

b) 2011 yılında bağlanacak malullük, yaşlılık veya ölüm aylıklarının 27 nci, 29 uncu, 33 üncü ve geçici 2 nci maddelere göre 2011 yılı Ocak ayı itibarıyla hesaplanan aylık tutarları, (a) bendinde belirtilen şekilde artırılarak ödenir.

c) İş kazaları ile meslek hastalıkları sigortasından hak kazanılan gelirlere esas günlük kazanç hesabına giren;

1) Son takvim ayı 2011 yılının birinci yarısına ait olanlara bağlanacak gelirler birinci fıkranın (a) bendinin (l) numaralı alt bendine göre,

2) Son takvim ayı 2011 yılının ikinci yarısına ait olanlara bağlanacak gelirler sadece birinci fıkranın (a) bendinin (2) numaralı alt bendine göre,

artırılarak ödenir.

d) Birinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendine göre yapılacak artış tutarı;

1) İş kazaları ve meslek hastalıkları sigortasından sürekli iş göremezlik geliri almakta olanlara, gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi oranında,

2) Ölüm dosyalarında hak sahiplerinin hisseleri oranında,

3) Yabancı ülkelerle akdedilen sosyal güvenlik sözleşmeleri uyarınca kısmi gelir veya aylık alanlara, ülkemiz mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme gün sayılarının, sosyal güvenlik sözleşmesine göre nazara alınan toplam prim ödeme gün sayısına olan oranına göre,

uygulanır.

e) Birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen şekilde artırılan gelir ve aylıklar, 2011 yılında bu maddede belirtilen artışlar dışında 55 inci maddeye göre ayrıca artırılmaz.”

GEÇİCİ MADDE 35- Bu Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında ve 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler için aynı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülükler **ile 11 inci maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen yükümlülüklerden** bu maddenin yürürlük tarihine kadar yerine getirilmiş olanları, yasal süresinde yerine getirilmiş sayılır ve idari para cezası uygulanmaz. Bu yükümlükler için daha önce uygulanan idari para cezaları, kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın **terkin edilir**, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez."

**MADDE 53- 17/7/1964 tarihli ve** 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Birinci fıkranın (b) bendin**in uygulanmasında,** yardımların sağlanması ve bağlanması **yönünden alt sınırın belirlenmesinde** muadil miktar karşılaştırması esas alınır. Ancak, **gelir ve aylıkların** artırılmasında 506 sayılı Kanuna göre bağlanan gelir ve aylıkların artırımına ilişkin hükümler devir tarihine kadar uygulanmaz. 5510 sayılı Kanunun Geçici 20 nci maddesinin onikinci fıkrasında yer alan sınırlama dâhilinde sandıkların kuruluş senetlerinde yer alan hükümler **ve sandıkların uygulamaları** saklıdır. Bu hüküm, yürürlüğe girdiği tarihten önceki artışlarda ve görülmekte olan davalar hakkında da uygulanır."

**MADDE 54-** 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin son üç paragrafı yürürlükten kaldırılmıştır.

**MADDE 55-** 2918 sayılı Kanunun **20 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

**"1. Tescili zorunlu ve ilk tescili yapılacak olan araçların satın alma veya gümrükten çekme tarihinden itibaren üç ay içinde tescili için; bunların hurda durumuna gelmesi hâlinde ise bir ay içinde tescilin silinmesi için ilgili trafik tescil kuruluşuna veya Emniyet Genel Müdürlüğünün belirleyeceği kamu kurum veya kuruluşları ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine başvurmak,"**

**MADDE 56-** 2918 sayılı Kanunun **21 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.**

**"Ancak, ilk tescili yapılan araçlar için düzenlenen tescile ilişkin geçici belgelerin geçerlilik süresi içinde, trafik belgesi alma zorunluluğu aranmaz."**

**MADDE 57-** 2918 sayılı Kanunun **22 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.**

**"Birinci fıkrada sayılanlar dışında kalan bütün araçların tescilleri, araca ait belgelerin düzenlenmesi, kişiselleştirilmesi, kişiselleştirilen belgelerin basımı ve ilgililerine elden veya posta aracılığı ile teslimi işlemleri Emniyet Genel Müdürlüğü veya bağlı trafik tescil kuruluşlarınca yapılır. Emniyet Genel Müdürlüğü; ilk tescili yapılacak araçların tesciline esas teşkil edecek işlemleri elektronik ortamda bilgi paylaşımı yoluyla yapmak üzere, elektronik ortamda oluşturduğu bir ay süre ile geçerli tescile ilişkin geçici belgeyi basmak ve araç sahibine vermek üzere kamu kurum veya kuruluşları ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerini yetkilendirebilir. Araca ait kişiselleştirilen belgelerin basımı ve ilgililerine elden veya posta yoluyla teslimi, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen kamu kurum veya kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişilerine de yaptırılabilir. Bu işlemlerin yapılmasına dair usûl ve esaslar yönetmelikte belirlenir."**

**“Tescil belgesinin bir ay içinde teslim edilememesi hâlinde, buna ilişkin olarak araç sahibine sorumluluk yüklenemez.”**

**“Genel hükümlerden kaynaklanan sorumlulukları saklı kalmak üzere, ikinci fıkra hükmüne göre yetkilendirilmiş gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine, belirlenen usûl ve esaslara aykırı hareket etmeleri halinde tespitin yapıldığı yerin mülki amiri veya bu konu ile ilgili olarak yetkilendireceği trafik tescil birim amiri tarafından on bin Türk Lirası idarî para cezası verilir.”**

**“Tescile ilişkin geçici belge, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun uygulanmasında resmî belge sayılır.”**

**MADDE 58-** 2918 sayılı Kanunun 91 inci maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ Yabancı plakalı taşıtların Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre Türkiye’de geçerli sigortaları yoksa bunlar için zorunlu mali sorumluluk sigortası Türkiye sınırlarına girişleri sırasında yapılır.”

**MADDE 59-** 2918 sayılı Kanunun 98 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sağlık hizmet bedellerinin ödenmesi

MADDE 98- Trafik kazaları sebebiyle üniversitelere bağlı hastaneler ve diğer bütün resmi ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarının sundukları sağlık hizmet bedelleri, kazazedenin sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanır.

Trafik kazalarına sağlık teminatı sağlayan zorunlu sigortalarda; sigorta şirketlerince yazılan primlerin ve Güvence Hesabınca tahsil edilen katkı paylarının % 15’ini aşmamak üzere, münhasıran bu teminatın karşılığı olarak Hazine Müsteşarlığınca sigortacılık ilkeleri çerçevesinde maktu veya nispi olarak belirlenen tutarın tamamı sigorta şirketleri ve 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 14 üncü maddesinde düzenlenen durumlar için Güvence Hesabı tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılır. Söz konusu tutar, ilgili sigorta şirketleri için sigortacılık ilkelerine göre ayrı ayrı belirlenebilir. Aktarım ile sigorta şirketlerinin **ve Güvence Hesabının** bu teminat kapsamındaki yükümlülükleri sona erer. Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu söz konusu tutarı % 50’sine kadar artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

Bu madde çerçevesinde sigorta şirketleri ve Güvence Hesabı tarafından ödenecek meblağın süresinde ödenmemesi halinde 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası uygulanır.

Sigorta şirketleri ve Güvence Hesabından Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılacak meblağın belirlenmesi ve ödenmesi ile sağlık hizmetleri için teminat sağlanan sigortaların tespiti ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşü alınarak Hazine Müsteşarlığınca belirlenir. Trafik kazası sebebiyle Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurumlarınca gerçekleştirilen tedavi giderleri bakımından, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından Sağlık Bakanlığına yapılacak ödemeye ilişkin usul ve esaslar Sosyal Güvenlik Kurumu ve Sağlık Bakanlığı tarafından ayrıca belirlenir.”

**MADDE 60- 2918 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.**

**“EK MADDE 16- Belediyelerce kendi bütçe kaynakları kullanılarak, karayollarında can ve mal güvenliğini sağlamak, düzenli ve güvenli trafik akışını temin etmek amaçlarına hizmet etmek üzere kurulmuş veya kurulacak elektronik sistemlerin Emniyet Genel Müdürlüğünce trafik ihlallerinin tespiti amacıyla kullanılması durumunda, aylık dönemler halinde yapılan tespitlere dayanılarak düzenlenen trafik idari yaptırım karar tutanaklarında yer alan trafik idari para cezasının % 30’u oranındaki tutar, izleyen ayın sonuna kadar Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesinden ilgili belediyelere sistem kullanımı hizmet bedeli olarak ödenir.**

**Bu madde kapsamında hizmetinden yararlanılacak elektronik sistemlerin taşıması gereken teknik özellikler, kurulması gereken yerler ve belediyelerle yapılacak protokollere ilişkin diğer şartlar ile maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca (Emniyet Genel Müdürlüğü) müştereken belirlenir.”**

**MADDE 61-** 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun 3 üncü maddesinin (j) bendine “orta öğretim kurumları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve **mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumları**” ibaresi eklenmiştir.

**MADDE 62-** 3308 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci ve beşinci fıkraları ile 23 üncü ve 24 üncü maddelerinde yer alan “Yirmi” ibaresi “**on**” şeklinde, 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “yirmiden” ibaresi “**ondan**” şeklinde değiştirilmiş **ve 18 inci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.**

**“Bu maddede belirtilen on personel sayısını beş personele kadar indirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.”**

**MADDE 63-** 3308 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “her ay 18 yaşını bitirenlere ödenen asgari ücretin 2/3’ü nisbetinde” ibaresi “her ay 18 yaşını bitirenlere ödenen asgari ücretin net tutarının 1/3’ü nispetinde, yirmi ve daha fazla **personel** çalıştırılması halinde 2/3’ü nispetinde” şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 64-** 3308 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasına “Bakanlık” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve **mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumlarının** bağlı olduğu üniversitelerin” ibaresi eklenmiştir.

“Ancak, işletmelerde meslek eğitimi gören örgün eğitim öğrencilerine, asgari ücretin net tutarının yirmi **ve üzerinde personel** çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmi**den** az **personel** çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30’undan aşağı ücret ödenemez.”

**MADDE 65-** 18/6/1992 tarihli ve 3816 sayılı Ödeme Gücü Olmayan Vatandaşların Tedavi Giderlerinin Yeşil Kart Verilerek Devlet Tarafından Karşılanması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre aylık bağlanmış olanlar hariç olmak üzere yeşil kart verilen kişilerden 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi veya (b) bendinin (2) ve (4) numaralı alt bentlerine tabi sigortalı olarak çalışan ve bu çalışmalarından dolayı genel sağlık sigortası kapsamında olanlar ile bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilerin, 5510 sayılı Kanuna göre genel sağlık sigortası kapsamında sağlık hizmetlerinden yararlanmaya hak

kazanma tarihinden sağlık hizmetlerinden yararlanma şartlarının sona erdiği tarihe kadar bu çalışmalardan dolayı elde edecekleri gelirlerine bakılmaksızın yeşil kartları askıya alınır. Bu kişilerin yeşil kartları 5510 sayılı Kanuna göre genel sağlık sigortası sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkının sona erdiği tarihi takip eden gün itibariyle başvuru veya başka bir işleme gerek olmaksızın aktif hale getirilir. Aynı hanede bulunmakla birlikte bakmakla yükümlü olunan kişiler dışında kalan **kişilerin** yeşil kart hak sahipliği devam eder ve bu hak sahipliğinin sürdürülmesinde bu bent kapsamındaki çalışmalardan elde edilecek gelirler dikkate alınmaz. Yeşil kartları askıya alınanlardan 5510 sayılı Kanuna göre bakmakla yükümlü olunan kişi sıfatını yitirenlerin ise bu bent kapsamındaki çalışmalardan elde edilecek gelirler dikkate alınmaksızın yeşil kartları aktif hale getirilir. Ayrıca, 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında sayılanlar ile kamu kaynaklı meslek edindirme kurslarına katılanların kurs sürelerince yeşil kartları devam eder."

**MADDE 66-** 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 5 inci maddesinde yer alan "ödenen aylıklar % 50 fazlasıyla geri alındığı gibi," ibaresi "ödenen aylıklar ödeme tarihinden tahsil tarihine kadar **Türkiye İstatistik Kurumunca her ay için belirlenen Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarıyla birlikte geri alınır ve**" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 67-** 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı Kanuna aşağıdaki **geçici** madde eklenmiştir.

"**Geçici Madde 2- Bu maddenin yayımı tarihinden itibaren 3 aylık süre içerisinde talepte bulunan ve s**osyal güvenlik mevzuatına tabi olarak çalışmayan, **sosyal güvenlik kurumlarından** ya da yabancı bir ülke sosyal güvenlik kurumundan her ne ad altında olursa olsun herhangi bir gelir veya aylık **almayan** ve silikozis hastalığı nedeniyle meslekte kazanma gücünü en az % 40 kaybettiğine Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Kurulunca karar verilen kişilere, bu **maddede** belirtilen şartları sağlamaları halinde **aşağıda belirtilen esaslara göre** Sosyal Güvenlik Kurumunca aylık bağlanır.

**Meslekte kazanma gücünü;**

**a) % 40 ila % 59 arasında kaybedenlere 7000,**

**b) % 60 ila % 79 arasında kaybedenlere 8000,**

**c) % 80 ve üzerinde kaybedenlere 9000,**

**gösterge rakamının her yıl bütçe kanunu ile tespit edilecek aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunan tutarda aylık bağlanır.**

**Yukarıda belirtilen şartlara göre aylık almakta iken ölen silikozis hastasının; 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının; (a), (b) ve (e) bentleri hariç olmak üzere, 5510 sayılı Kanun veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmayan veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık almayan;**

**a) Dul eşine % 50'si, bu madde kapsamında aylık alan çocuğu bulunmayan dul eşine % 75'i,**

**b) Çocuklarından;**

**1) 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde 25 yaşını doldurmayan ve evli olmayan veya,**

**2) Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Kurulu kararı ile çalışma gücünü en az % 60 oranında yitirip malul olduğu anlaşılanların veya,**

**3) Yaşları ne olursa olsan evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan kızlarının,**

**her birine % 25'i,**

**oranında aylığın tamamı dağıtılacak şekilde aylık bağlanır. Eş ve çocuklara bağlanacak aylıkların toplamı silikozis hastasına bağlanan aylığın tutarını geçemez. Bu sınırın aşılmaması için gerekirse eş ve çocukların aylıklarından orantılı olarak indirimler yapılır.**

**Eş ve çocukların aylıkları yukarıda belirtilen koşulların ortadan kalkması halinde kesilir.**

**Bu maddeye göre tarafına aylık bağlanan silikozis hastası ile eş ve çocuklarının tedavi giderleri, 18/6/1992 tarihli ve 3816 sayılı Ödeme Gücü Olmayan Vatandaşların Tedavi Giderlerinin Yeşil Kart Verilerek Devlet Tarafından Karşılanması Hakkında Kanun hükümlerine göre, Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen aile içindeki kişi başına düşen gelir payına bakılmaksızın yeşil kart verilerek karşılanır.**

**Bu maddeye göre aylık alanların 5510 sayılı Kanuna göre çalışmaya veya sosyal güvenlik kurumlarından ya da yabancı bir ülke sosyal güvenlik kurumundan her ne ad altında olursa olsun gelir veya aylık almaya başlamaları halinde aylıkları kesilir.**

**MADDE 68-** 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "dayalı olarak çalışan sigortalıları" ibaresinden sonra gelmek üzere ", 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışanlardan 5510 sayılı Kanunun 52 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında işsizlik sigortası primi ödeyen isteğe bağlı sigortalılar ile aynı Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamındaki sigortalıları" ibaresi eklenmiştir.

**MADDE 69-** 4447 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ayrıca Fonun bir önceki yıl prim gelirlerinin % 30'u; işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmak, çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak ve teknolojik gelişmeler nedeniyle işsiz kalması beklenenlerin başka alanlara yönlendirilmesini sağlamak, istihdamı artırıcı ve koruyucu tedbirler almak ve uygulamak, işe yerleştirme ve danışmanlık hizmetleri temin etmek, işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları yapmak amacıyla kullanılabilir. Bu oranı % 50'ye kadar çıkarmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Ancak, işsizlik ödeneğinden yararlanmakta olanlara yönelik hizmetler için bu sınırlama dikkate alınmaz. Bu fıkraya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir."

**MADDE 70-** 4447 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"İsteğe bağlı sigortalılardan işsizlik sigortası primini ödeyenlerden ise yüzde 1 sigortalı ve yüzde 2 işveren payı alınır."

**MADDE 71-** 4447 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan ", hizmet akitlerinin sona ermesinden önceki son üç yıl içinde en az 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş ve işten ayrılmadan önceki son 120 gün içinde prim ödeyerek sürekli çalışmış" ibaresi "ve bu Kanunda yer alan prim ödeme koşullarını sağlamış" şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 72-** 4447 sayılı Kanunun 52 nci maddesinin son fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak, işsizlik sigortası ödeneğinden faydalanırken aynı zamanda gelir getirici bir işte çalışan sigortalıların tespitinin yapılmasında, **sosyal güvenlik denetmenleri ve** sosyal güvenlik kontrol memurları da görevlendirilebilir."

**MADDE 73-** 4447 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"EK MADDE 2- Genel ekonomik, sektörel veya bölgesel kriz ile zorlayıcı sebeplerle işyerindeki haftalık çalışma sürelerinin geçici olarak önemli ölçüde azaltılması veya işyerinde faaliyetin tamamen veya kısmen geçici olarak durdurulması hallerinde, işyerinde üç ayı aşmamak üzere kısa çalışma yapılabilir.

Bu Kanuna göre sigortalı sayılan kişileri hizmet akdine tabi olarak çalıştıran işveren, kısa çalışma talebini, derhal gerekçeleri ile birlikte Türkiye İş Kurumuna, varsa toplu iş sözleşmesi tarafı sendikaya bir yazı ile bildirir. Talebin uygunluğunun belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar, ilgili kurum ve kuruluşların da görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kısa çalışma halinde İşsizlik Sigortası Fonundan kısa çalışma ödeneği ödenir. İşçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için, hizmet akdinin feshi hariç işsizlik sigortası hak etme koşullarını yerine getirmesi gerekir.

Günlük kısa çalışma ödeneği; sigortalının son oniki aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının % 60'ıdır. Bu şekilde hesaplanan kısa çalışma ödeneği miktarı, 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesine göre **16 yaşından** büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarının % 150'sini geçemez. Kısa çalışma ödeneğinden yararlananlara ait sigorta primlerinin aktarılması ve sağlık hizmetlerinin sunulmasına ilişkin işlemler 5510 sayılı Kanunda belirtilen esaslar çerçevesinde yürütülür. Kısa çalışma ödeneği olarak yapılan ödemeler başlangıçta belirlenen işsizlik ödeneği süresinden düşülür.

Zorlayıcı sebeplerle kısa çalışma yapılması halinde, kısa çalışma ödeneği ödemeleri 4857 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin (III) numaralı bendinde ve aynı Kanunun 40 ıncı maddesinde öngörülen bir haftalık süreden sonra başlar.

Bu maddede yer alan kısa çalışma ödeneğinin süresini altı aya kadar uzatmaya ve işsizlik ödeneğinden mahsup edilip edilmeyeceğini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

İşverenin hatalı bilgi ve belge vermesi nedeniyle yapılan fazla ödemeler, yasal faizi ile birlikte işverenden tahsil edilir."

**MADDE 74-** 4447 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi ve aynı maddenin beşinci fıkrası ile geçici 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi ve aynı maddenin beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 10- 31/12/2015 tarihine kadar işe alınan her bir sigortalı için geçerli olmak üzere, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren özel sektör işverenlerince işe alınan ve fiilen çalıştırılanların; işe alındıkları tarihten önceki altı aya ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar dışında olmaları, aynı döneme ilişkin işe alındıkları işyerinden bildirilen prim ve hizmet belgelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olmaları ve bu maddede belirtilen diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde sayılan ve 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarı, işe alındıkları tarihten itibaren İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır.

Bu maddede belirtilen destek unsuru;

a) 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük erkekler ile 18 yaşından büyük kadınlardan;

1) Mesleki yeterlik belgesi sahipleri için kırksekiz ay süreyle,

2) Mesleki ve teknik eğitim veren orta **veya yüksek** öğretimi veya Türkiye İş Kurumunca düzenlenen işgücü yetiştirme kurslarını bitirenler için otuzaltı ay süreyle,

3) (1) ve (2) numaralı alt bentlerde sayılan belge ve niteliklere sahip olmayanlar için yirmidört ay süreyle,

b) 29 yaşından büyük erkeklerden (a) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinde sayılan belge ve niteliklere sahip olanlar için yirmidört ay süreyle,

c) (a) ve (b) bentleri kapsamına girenlerin Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasından işe alınmaları halinde ilave olarak altı ay süreyle,

ç) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmakta iken, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra mesleki yeterlik belgesi alanlar veya mesleki ve teknik eğitim veren orta **veya yüksek** öğretimi bitirenler için oniki ay süreyle,

d) 18 yaşından büyüklerden bu fıkranın (a), (b) ve (ç) bentlerine girmeyenlerin Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasından işe alınmaları halinde altı ay süreyle,

uygulanır.

Bu maddede sayılan belge ve nitelikler nedeniyle destek unsurundan yararlanabilmek için sigortalıların sahip oldukları mesleki yeterlik, mesleki ve teknik eğitim veren orta **veya yüksek** öğretim kurumları veya Türkiye İş Kurumunca düzenlenen işgücü yetiştirme kurslarına ilişkin belgelerde belirtilen meslek ya da alanlarda işe alınmaları ve/veya çalışıyor olmaları gerekir.

Bu maddeyle sağlanan destek unsurundan aynı sigortalı için bir kez yararlanılabilir. Sigortalı, destek süresini tamamlamadan işsiz kalması halinde, kalan süreden yeniden yararlanamaz. Ancak ikinci fıkranın (a) bendi kapsamına girenlerin, aynı bent kapsamında yeniden işe alınmaları ve (1) veya (2) numaralı alt bentlerde sayılan belge ve nitelikleri bu dönemde temin etmeleri halinde destekten yeniden yararlanabilirler. Bu durumda ilk yararlanma süresi, ikincisinden düşülür ve toplam yararlanma süresi en son yararlanılan destek için maddede öngörülen süreyi aşamaz.

İşveren hissesine ait primlerin Fondan karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak; 5510 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarını yasal süresi içinde ödemesi ve kapsama giren sigortalının işe alındığı işyerinden dolayı Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması şarttır.

Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirilmiş veya ilgili diğer kanunlar uyarınca prim borçlarının yeniden yapılandırılmış ve taksitlendirilmiş olması, bu tecil, taksitlendirme ve yeniden yapılandırma devam ettiği sürece işverenlerin bu fıkra hükmünden yararlanmasına engel teşkil etmez.

Bu madde hükümleri; 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

5510 sayılı Kanun gereğince yapılan kontrol ve denetimlerde, çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği tespit edilen işverenler bir yıl süreyle bu maddeyle sağlanan destek unsurlarından yararlanamaz.

Bu maddeyle sağlanan destek unsuru, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi uygulandıktan sonra kalan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait oranı üzerinden, bu maddede belirtilen esaslar dikkate alınarak uygulanır.

Bu maddede düzenlenen teşvik, 5510 sayılı Kanun kapsamında bulunanlarla aynı şartlarda olmak üzere 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıkların statülerine tabi personeli için de uygulanır.

Fondan karşılanan prim tutarları, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

Bakanlar Kurulu, bu maddenin uygulanma süresini 2015 yılından itibaren beş yıla kadar uzatmaya yetkilidir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.”

**MADDE 75-** 27/2/2003 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 20- Bu Kanun kapsamına giren yabancıların ve işverenlerin bu Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirip getirmedikleri Bakanlık iş müfettişleri ve Sosyal Güvenlik Kurumu müfettişleri tarafından denetlenir. Bu Kanun gereğince yapılacak teftiş, denetim ve soruşturmalar 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununda yer alan teftiş, denetim ve soruşturma hükümlerine göre yapılır ve bu hükümlere göre ilgili yaptırımlar uygulanır.

Genel ve özel bütçeli idarelerin teftiş ve denetim elemanları ile kolluk kuvvetlerinin kendi mevzuatları gereğince işyerlerinde yapacakları her türlü denetim, inceleme ve kontrol sırasında yabancı çalıştıran işverenler ile yabancıların bu Kanundan doğan yükümlülükleri yerine getirmediklerini tespit etmeleri halinde, durum Bakanlığa bildirilir.

Birinci fıkraya göre yapılan denetimler ve ikinci fıkraya göre yapılan bildirimler üzerine Bakanlık bölge müdürünce, gönderilen tutanaklara ve denetim raporlarına göre bu Kanunda yer alan idari yaptırımlar uygulanır.”

**MADDE 76-** 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Çağrı üzerine çalışma, evden çalışma ve uzaktan çalışma

MADDE 14- Çağrı üzerine çalışmanın usul ve esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) Yazılı sözleşme ile işçinin yapmayı üstlendiği işle ilgili olarak kendisine ihtiyaç duyulması halinde iş görme ediminin yerine getirileceğinin kararlaştırıldığı iş ilişkisi, çağrı üzerine çalışmaya dayalı kısmi süreli bir iş sözleşmesidir.

b) Hafta, ay veya yıl gibi bir zaman dilimi içinde işçinin ne kadar süreyle çalışacağını taraflar belirlemedikleri takdirde, haftalık çalışma süresi yirmi saat olarak kararlaştırılmış sayılır. Çağrı üzerine çalıştırılmak için belirlenen sürede işçi çalıştırılsın veya çalıştırılmasın ücrete hak kazanır.

c) İşçiden iş görme borcunu yerine getirmesini çağrı yoluyla talep hakkına sahip olan işveren, bu çağrıyı, aksi kararlaştırılmadıkça, işçinin çalışacağı zamandan en az dört gün önce yapmak zorundadır. Süreye uygun çağrı üzerine işçi iş görme edimini yerine getirmekle yükümlüdür. Sözleşmede günlük çalışma süresi kararlaştırılmamış ise, işveren her çağrıda işçiyi günde en az dört saat üst üste çalıştırmak zorundadır.

Evden çalışmanın usul ve esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) İşçinin, ücret karşılığı işverenin belirlediği bir malı veya hizmeti üretmek amacıyla bir veya birden fazla işverene bağlı olarak ancak işverenin denetimi dışında ve genellikle işçinin kendi evinde iş görme edimini sunduğu yazılı sözleşmeye dayalı iş ilişkisidir.

b) Evden çalışma sözleşmesi ile çalıştırılan işçinin ücreti, parça başına veya götürü olarak ürettiği işe orantılı ödenir.

c) Sözleşmede işin tanımına ve konusuna, yapılma şekline, parça başına işlerde istenen üretim adedine ve belirli ise işin ne kadar sürede yapılacağına yer verilir. İşçilerin çalıştıkları gün ve saatlerin işveren tarafından onaylanan günlük puantaj cetvelleriyle takip edilmediği durumlarda, sözleşmeye emsal işin emsal işçi tarafından yapılabileceği süreye ilişkin bir hesaplamanın eklenmesi zorunludur.

Uzaktan çalışmanın usul ve esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) İşçinin bir hizmet ya da mal üretmek amacıyla işletme merkezi dışında genellikle evde ya da işyeri dışında bir büroda iş edimini yerine getirdiği, haberleşme ve bilgisayar ağı ile işletmeyle bağlantı kurulan, işyerine bağımlılığın az olduğu yazılı sözleşmeye dayalı iş ilişkisidir.

b) Uzaktan çalışma sözleşmesinde, asgari olarak işin yapılacağı yer ve tanımı, genel ve özel çalışma koşulları, işveren tarafından temin edilen ekipman, ekipmanın korunmasına ilişkin yükümlülükler, işverenin çalışanla iletişim kuracağı saatlere ilişkin hükümler yer alır.

c) İşveren uzaktan çalışanlar tarafından kullanılan verilerin korunmasını sağlamakla yükümlüdür. İşveren, uzaktan çalışanı veri korunmasına ilişkin şirket kuralları ve ilgili mevzuat hakkında bilgilendirir. Verilerin korunması amacıyla özel yaşama müdahale dışında işveren tarafından belirlenen hükümlere uzaktan çalışanın uyması zorunludur.

Çağrı üzerine, evden veya uzaktan çalışma sözleşmesiyle çalıştırılan işçi, ayrımı haklı kılan bir neden olmadıkça, salt iş sözleşmesinin niteliğinden ötürü emsal işçiye göre farklı işleme tabi tutulamaz.

İşveren, çağrı üzerine, evden ve uzaktan çalışan işçileri yazılı olarak çalışma koşulları ile ilgili olarak bilgilendirmekle yükümlüdür.

Çağrı üzerine, evden veya uzaktan çalışma sözleşmesiyle çalıştırılan işçinin iş sağlığı ve güvenliğinden işveren sorumludur.

Çağrı üzerine, evden veya uzaktan çalışma sözleşmesiyle çalıştırılanlarla ilgili iş sözleşmesinin tarafları, bölünemeyen haklar, yıllık ücretli izin, ihbar ve kıdem tazminatına hak kazanmada esas süre, hafta tatili ve ücretine hak kazanma ve benzeri konulara ilişkin hususlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

**MADDE 77-** 4857 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Taraflarca iş sözleşmesine bir deneme kaydı konulduğunda; bunun süresi en çok iki, ilk defa işe girenler için en çok dört ay olabilir. İki aylık süre toplu iş sözleşmeleriyle dört aya kadar uzatılabilir.”

**MADDE 78-** 4857 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin ikinci fıkrasının son iki cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu halde turizm işletme belgeli işyerlerinde dört ay, diğer işyerlerinde iki aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz. İki aylık denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar artırılabilir."

**MADDE 79- 4857 sayılı Kanunun 74 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.**

**"Kadın işçinin erken doğum yapması halinde ise doğumdan önce kullanamadığı çalıştırılmayacak süreler, doğum sonrası sürelere eklenmek suretiyle kullandırılır."**

**MADDE 80-** 4857 sayılı Kanunun 91 inci maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"30/1/1950 tarihli ve 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 10 uncu maddesine istinaden iş sözleşmesi fiilen sona eren işçilerin kanundan, iş ve toplu iş sözleşmesinden doğan bireysel alacaklarına ilişkin şikayetleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge müdürlüklerince incelenir."

**MADDE 81-** 4857 sayılı Kanunun 92 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Teftiş, denetleme ve incelemeler sırasında işverenler, işçiler ve bu işle ilgili görülen başka kişiler izleme, denetleme ve teftişle görevli iş müfettişleri ve işçi şikayetlerini inceleyen bölge müdürlüğü memurları tarafından çağrıldıkları zaman gelmek, ifade ve bilgi vermek, gerekli olan belge ve delilleri getirip göstermek ve vermek; iş müfettişlerinin birinci fıkrada yazılı görevlerini yapmaları için kendilerine her çeşit kolaylığı göstermek, bu yoldaki isteklerini geciktirmeksizin yerine getirmekle yükümlüdürler.

Çalışma hayatını izleme, denetleme ve teftişe yetkili iş müfettişleri ile işçi şikayetlerini incelemekle görevli bölge müdürlüğü memurları tarafından tutulan tutanaklar aksi kanıtlanıncaya kadar geçerlidir. İş müfettişleri tarafından düzenlenen raporların ve tutulan tutanakların işçi alacaklarına ilişkin kısımlarına karşı taraflarca otuz gün içerisinde yetkili iş mahkemesine itiraz edilebilir. İş mahkemesinin kararına karşı taraflarca 5521 sayılı Kanunun 8 inci maddesine göre kanun yoluna başvurulabilir. Kanun yoluna başvurulması iş mahkemesince hüküm altına alınan işçi alacağının tahsiline engel teşkil etmez."

**MADDE 82-** 4857 sayılı Kanunun 108 inci maddesinin ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"101 inci ve 106 ncı maddeler kapsamındaki idari para cezaları ise doğrudan Türkiye İş Kurumu il müdürü tarafından; birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlere uygulanacak idari para cezası ise işyerlerinin merkezinin bulunduğu yerdeki Türkiye İş Kurumu il müdürünce verilir ve genel esaslara göre tahsil edilir."

**MADDE 83- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (5) numaralı bendinde yer alan "ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden" ibaresi "Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetler ve varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından" şeklinde değiştirilmiştir.**

**MADDE 84- 193 sayılı Kanunun Geçici 67 nci maddesinin (7) numaralı fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan "Hazine tarafından" ibaresi "Hazine ve tam mükellef kurumlar tarafından" şeklinde değiştirilmiştir.**

**MADDE 85- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasındaki "levhayı merkezlerine, şubelerine, satış mağazalarına iş sahipleri ile mükellefler tarafından kolayca okunup görünecek şekilde asmak zorundadırlar." ibaresi "levhayı almak zorundadırlar." şeklinde değiştirilmiştir.**

**MADDE 86-** 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun**;**

**a) "IV- Ticari ve medeni işlerle ilgili kâğıtlar" başlıklı bölümüne aşağıdaki fıkra eklenmiştir.**

**"40. Menkul, gayrimenkul ve maddi olmayan varlıkların varlık kiralama şirketine devri, bunların varlık kiralama şirketince devralınan kuruma devri, bu devirlere bağlı olarak yapılan ipotek işlemleri ile bunların varlık kiralama şirketlerince kiralanması nedeniyle düzenlenen kâğıtlar ve kira sertifikaları."**

**b)** "V-Kurumlarla ilgili kâğıtlar" başlıklı kısmının sonuna aşağıdaki **fıkra** eklenmiştir.

"25. Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile döner sermaye işletmelerinin kadrolarında ve sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilen sözleşmeli personel ile yapılan hizmet sözleşmeleri."

**MADDE 87- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.**

**"Menkul, gayrimenkul ve maddi olmayan varlıkların, varlık kiralama şirketine devri ile bunların varlık kiralama şirketince devralınan kuruma devri ve bu devirlere bağlı olarak yapılan ipotek işlemleri bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır."**

**MADDE 88**- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "çıkan hizmetler," ibaresi "çıkan hizmetler ve faaliyetleri deniz taşıma araçları ile yüzer tesis ve araçların imal ve inşası olanlara bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılacak teslim ve hizmetler," şeklinde**, 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinde yer alan "tahvil" ibaresi "tahvil, varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikaları" şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.**

**"u) Menkul, gayrimenkul ve maddi olmayan varlıkların, varlık kiralama şirketlerine devri ile bu varlıkların varlık kiralama şirketlerince kiralanması ve devralınan kuruma devri."**

**MADDE 89-** 3065 sayılı Kanunun Geçici 17 nci ve Geçici 23 üncü maddelerinde ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Geçici 68 inci maddesinde yer alan "31.12.2010" ibareleri "31/12/2015" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 90-** 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun ekinde yer alan (I), (II), (III) ve (IV) sayılı listeler; ekli (1), (2), (3) ve (4) sayılı cetvellerde gösterildiği şekilde değiştirilmiştir.

**MADDE 91-** 4760 sayılı Kanunun 7/A maddesinde yer alan "2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.18, 2710.19.45.00.11, 2710.19.45.00.12 ve 2710.19.49.00.11 G.T.İ.P. numaralı" ibaresi "2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.13 ve 2710.19.45.00.12 G.T.İ.P. numaralı" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 92-** 4760 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesinde yer alan "2710.19.61.00.11, 2710.19.61.00.19, 2710.19.63.00.11, 2710.19.63.00.19, 2710.19.65.00.11, 2710.19.65.00.19, 2710.19.69.00.11 ve 2710.19.69.00.99 G.T.İ.P. numaralı" ibaresi "2710.19.61.00.11, 2710.19.63.00.11, 2710.19.65.00.11 ve 2710.19.69.00.11 G.T.İ.P. numaralı" olarak; "2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.18, 2710.19.45.00.11, 2710.19.45.00.12 ve 2710.19.49.00.11 G.T.İ.P. numaralı" ibaresi "2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.13 ve 2710.19.45.00.12 G.T.İ.P. numaralı" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 93- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin birinci paragrafının sonuna aşağıdaki parantez içi hüküm eklenmiştir.**

**"(Taşınmazların kaynak kuruluşlarca kira sertifikası ihracı amacıyla varlık kiralama şirketlerine satışı ile bu varlıkların varlık kiralama şirketlerince taşınmazın devralındığı kuruma satışından doğan kazançlar için bu oran %100 olarak uygulanır ve bu taşınmazlar için en az iki tam yıl süreyle aktifte bulunma şartı aranmaz.)"**

**MADDE 94- 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan "ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden" ibaresi "Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetler ve varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından" şeklinde değiştirilmiştir.**

**MADDE 95- 5520 sayılı Kanunun 32/A maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "%25'i" ve "%45'i" ibareleri sırasıyla "%55'i" ve "%65'i" şeklinde değiştirilmiştir.**

**MADDE 96-** 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"5. Kamu iktisadi teşebbüslerine bu madde uyarınca verilen görevler neticesinde doğan ve teşebbüs kayıtlarına göre gerçekleşen görev zararları, ilgili teşebbüsçe yapılacak ödeme talebine istinaden, Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alan ilgili harcama tertiplerinden gider kaydedilerek ödenir. Bu ödemeler, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 35 inci maddesi hükümlerine tabi değildir.

6. 12/12/2001 tarihli ve 2001/3372 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile önceki yıllar kararları kapsamında üretilen şekerin Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin özelleştirme programına alındığı tarih itibarıyla sözleşmesi ve bağlantısı yapılmış olan dâhilde işleme rejimi kapsamındaki satışlarıyla ihracatından doğan görev zararları Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. tarafından yapılacak ödeme talebine istinaden, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin kayıtları esas alınarak, Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alan ilgili harcama tertiplerinden gider kaydedilerek ödenir. Bu ödemeler, 5018 sayılı Kanunun 35 inci maddesi hükümlerine tabi değildir.

7. Hazine Müsteşarlığınca görev zararı kapsamında yapılan ödemeler, bu maddede öngörülen usule uygun olarak incelenir. İnceleme sonucunda hesaplanan tutar ile Hazine Müsteşarlığı bütçesinden yapılmış bulunan ödemeler arasında fark bulunduğunun tespit edilmesi halinde taraflar yükümlülüklerini faizsiz olarak yerine getirir. Ancak, ilgili teşebbüs veya kuruluş tarafından yapılan talebin gerçek olmayan belge ve işlemlere ilişkin tutarları da içerdiğinin tespiti halinde, gerçek olmayan belge ve işlemlere ilişkin olup Hazine tarafından teşebbüs veya kuruluşa ödenmiş bulunan tutar Hazine Müsteşarlığı tarafından, söz konusu ödemenin yapıldığı tarihten itibaren 6183 sayılı

Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde gecikme zammı oranında faiz uygulanarak tahsil edilir.”

**MADDE 97-** 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 36 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“9. **28/7/1981 tarihli ve** 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan ikincil mevzuat uyarınca Merkezi Kayıt Kuruluşu nezdinde kayden izlenmesi gereken Hazine Müsteşarlığına ait hisseler ile ilgili işlemler; Merkezi Kayıt Kuruluşunca ve/veya aracı kuruluşlarca tahsil edilen her türlü ücret, komisyon, vergi, resim ve harçtan istisnadır.”

**MADDE 98-** 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 54 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3. Kamu iktisadi teşebbüslerine ait işletmelerin atıl durumda bulunan varlıklarının genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerine bedelsiz veya rayiç bedelin altında devri, teşebbüs yönetim kurulunun teklifi üzerine; devre konu varlıkların rayiç bedelinin 10.000.000 TL’nin altında olması durumunda ilgili bakanın onayı, bu tutarın üzerinde olması durumunda ise ilgili bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca alınacak karar ile gerçekleştirilir. 10.000.000 TL’lik tutar her yıl yeniden değerleme oranına göre arttırılır.”

**MADDE 99-** 11/1/1954 tarihli ve 6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 3- Bankanın merkezi Ana Sözleşmesinde yazılı olan yerdir. Banka yurt içi ve yurt dışında lüzum gördüğü yerlerde, **19/10/2005 tarihli ve** 5411 sayılı Bankacılık Kanunu hükümlerine göre şube açabilir. Her türlü bankacılık işlemlerinin yapıldığı bu şubeler, kamu bankası şubeleri niteliğinde olup, kamu kuruluşlarına ait paralar da yatırılabilir.”

**MADDE 100-** 6219 sayılı Kanunun 8 inci maddesi yürürlükten kaldırılmış **ve** 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 18- 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname, 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanun ve 12/4/1990 tarihli ve 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun Banka ve ortaklıkları hakkında uygulanmaz.”

**MADDE 101-** 6219 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE **4-** 6219 sayılı Kanunun değişik 18 inci maddesi, 1/1/2004 tarihinden itibaren geçerli **olup, Banka ve ortaklıkları hakkında yargı mercilerine açılmış davalar ve icra takipleri hakkında da uygulanır.** ”

**MADDE 102- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 50 nci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmış, 53 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

**“Özürlü personel çalıştırma yükümlülüğü:**

**MADDE 53- Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda %3 oranında özürlü çalıştırmak zorundadır. %3’ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır.**

**Özürlüler için sınavlar, ilk defa Devlet memuru olarak atanacaklar için açılan sınavlardan ayrı zamanlı olarak, özürlü kontenjanı açığı bulunduğu sürece özür grupları ve eğitim durumları itibarıyla sınav sorusu hazırlanmak ve ulaşılabilirliklerini sağlamak suretiyle merkezi olarak yapılır veya yaptırılır.**

**Özürlü personel çalıştırma yükümlüğünün yerine getirilmesinin takip ve denetimi ile özürlülerin Devlet memurluğuna yerleştirilmesinden Devlet Personel Başkanlığı sorumludur. Özürlü açığı bulunan kamu kurum ve kuruluşları bir sonraki yıl için alım yapacakları özürlülere ilişkin taleplerini her yılın Ekim ayının sonuna kadar Devlet Personel Başkanlığına bildirmek zorundadır. Devlet Personel Başkanlığı kurum ve kuruluşların bildirimi üzerine, özürlü kontenjanlarına yerleştirme yapabilir veya yaptırabilir.**

**Özürlülerin memurluğa alınma şartlarına, merkezi sınav ve yerleştirmenin yapılmasına, eğitim durumu ve özür grupları dikkate alınarak kura usulü ile yapılacak yerleştirmelere, özürlülerin görevlerini yürütmelerinde hangi yardımcı araç ve gereçlerin kurumlarınca temin edileceğine, kamu kurum ve kuruluşlarınca özürlü personel istihdamı ile ilgili istatistiksel verilerin bildirilmesine ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar Özürlüler İdaresi Başkanlığının görüşü alınarak Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.”**

**MADDE 103**- 657 sayılı Kanununun 64 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kademe ve kademe ilerlemesi:

MADDE 64- Kademe; derece içinde, görevin önemi veya sorumluluğu artmadan, memurun aylığındaki ilerlemedir.

Memurun kademe ilerlemesinin yapılabilmesi için bulunduğu kademede en az bir yıl çalışmış olması ve bulunduğu derecede ilerleyebileceği bir kademenin bulunması şartları aranır.

72 nci madde gereğince belirli bir süre görev yapmak üzere, mecburî olarak sürekli görevle atanan memurlardan kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde bulunanlara, bu yörelerde fiilen çalışmak suretiyle geçirilen her iki yıl için bir kademe ilerlemesi daha verilir. Yıllık izinde geçirilen süreler fiilen çalışılmış sayılır. İki yıldan az süreler dikkate alınmaz.

Son **sekiz yıl** içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır.

Bu maddede belirtilen şartları haiz her sınıf ve derecedeki memurlar, hak kazandıkları tarihten geçerli olmak üzere ve başkaca bir işleme gerek kalmaksızın bir ileri kademeye ilerlemiş sayılırlar.

Kademe ilerlemesi ile ilgili onay mercii atamaya yetkili amirdir. Onay mercileri kademe ilerlemeleri ile ilgili yetkilerini devredebilirler.

Kademe ilerlemesine hak kazanamayan memurlar, kurumlarınca her ay alınacak toplu onaylarla belirlenir. Kademe ilerlemesi yapmış sayılanlardan ilerlemeye müstahak olmadıkları sonradan tespit edilenlerin kademe ilerlemeleri, ilerlemiş sayıldıkları tarihten geçerli olmak üzere iptal edilir.”

**MADDE 104-** 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (A) bendinin (d) alt bendi yürürlükten kaldırılmış, (B) bendinin ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddenin sonuna aşağıdaki bent eklenmiştir.

"Ancak, bu şekilde bir atamanın yapılabilmesi için ilgilinin;

a) 1 inci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300 ve daha yukarıda olanlar için en az 12 yıl,

b) 1 inci ve 2 nci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300'den az olanlar için en az 10 yıl,

c) 3 üncü ve 4 üncü dereceli kadrolar için en az 8 yıl,

hizmetinin bulunması ve yükseköğrenim görmüş olması şarttır. Dört yıldan az süreli yükseköğrenim görenler için bu sürelere iki yıl ilave edilir. Bu sürelerin hesabında; 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi kapsamına dâhil kurumlarda fiilen çalışılan süreler ile Yasama Organı Üyeliğinde, belediye başkanlığında, belediye ve il genel meclisi üyeliğinde, kanunlarla kurulan fonlarda, muvazzaf askerlikte, okul devresi dâhil yedek subaylıkta ve uluslararası kuruluşlarda geçen sürelerin tamamı ile yükseköğrenim gördükten sonra özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürenin; Başbakanlık ve bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşlarının müsteşar ve müsteşar yardımcıları ile en üst yönetici konumundaki genel müdür ve başkan kadrolarına atanacaklar için tamamı, diğer kadrolara atanacaklar için altı yılı geçmemek üzere dörtte üçü dikkate alınır."

"C) Derece yükselmesi ile ilgili onay mercii atamaya yetkili amirdir. Müşterek kararla atanmış olanların derece yükselmeleri, ilgili bakanın veya yetkili kıldığı makamın onayı ile yapılır. Üst derece kadroya atanmış olup da kazanılmış hak ve emeklilik keseneğine esas aylık dereceleri daha aşağıda bulunanların (45 inci maddenin ikinci fıkrasına göre yapılan atamalar hariç), kazanılmış hak ve emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükseltilmeleri için, bu hâlin devamı süresince yukarıda belirtilen onay aranmaz."

**MADDE 105-** 657 sayılı Kanunun 77 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yabancı memleketlerin resmî kurumları veya uluslararası kuruluşlarda kurumlarının muvafakati ile görev alacak memurlara, ilgili Bakanın onayı ile (her üç yılda bir Bakan onayı yenilenmek kaydıyla) memuriyeti süresince yabancı memleketlerin resmî kurumlarında on yıla, uluslararası kuruluşlarda yirmibir yıla kadar aylıksız izin verilebilir."

**MADDE 106-** 657 sayılı Kanunun 91 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 91- Kadrosu kaldırılan memurlar, en geç altı ay içinde kendi kurumlarında niteliklerine uygun bir kadroya atanırlar. Bu memurlar, kurumlarında atama imkânı bulunmaması hâlinde aynı süre içinde başka bir kurumdaki kadrolara atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Bunlar, atama işlemi yapılıncaya kadar kurumlarında niteliklerine uygun işlerde çalıştırılır ve yeni bir kadroya atanıncaya kadar eski kadrolarına ait malî haklardan ve sosyal yardımlardan yararlanmaya devam ederler.

Söz konusu memurların eski kadrolarına ait en son ayda aldığı malî haklar kapsamında fiilen yapılmakta olan her türlü ödemeler toplamının net tutarının, atandıkları yeni kadrolarına ait malî haklar kapsamında fiilen yapılmakta olan her türlü ödemeler toplamının net tutarından fazla olması hâlinde, aradaki fark, farklılık giderilinceye kadar, atandıkları kadrolarda veya bu kadrolardan istekleri dışında atandıkları başka kadrolarda kaldıkları sürece, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi

tutulmaksızın tazminat olarak ödenir. Aylık mutad olarak yapılmayıp belirli bir dönemi kapsayan ödemelerin ödendiği tarih itibarıyla net tutarları toplamının yılı içinde çalışılan aylara bölünmesi suretiyle bulunacak tutarı, en son ayda aldığı aylık tutarına ilave edilir. Fazla çalışma ücreti, fiilen yapılan ders karşılığı ödenen ek ders ücreti ve nöbet ücreti gibi ilave bir çalışmanın karşılığında elde edilen ödemeler aylık tutarına ilave edilmez.

Diğer kamu kurum ve kuruluşlarına atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilen memurların 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının boş kadrolarından Devlet Personel Başkanlığınca tespit edilen kadroya, anılan Başkanlık tarafından kırkbeş gün içinde ataması teklif edilir. Devlet Personel Başkanlığı tarafından gönderilen atama teklif yazısının atamayı yapacak kamu kurum ve kuruluşuna intikalinden itibaren otuz gün içinde bu kurum ve kuruluş tarafından atama işlemlerinin yapılması zorunludur. Bunlardan unvanları müdür ve daha üst olanlar ile danışma işlevlerine ilişkin kadrolarda çalışanlar Araştırmacı kadrolarına, diğerleri ise durumlarına uygun kadrolara atanırlar.”

**MADDE 107-** 657 sayılı Kanunun 100 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Ancak özürlüler için; özür durumu, hizmet gerekleri, iklim ve ulaşım şartları göz önünde bulundurulmak suretiyle günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatleri ile öğle dinlenme süreleri merkezde üst yönetici, taşrada mülki amirlerce farklı belirlenebilir.

Memurların yürüttükleri hizmetin özelliklerine göre, bu madde uyarınca tespit edilen çalışma saat ve süreleri ile görev yerlerine bağlı olmaksızın çalışabilmeleri mümkündür. Bu hususa ilişkin usûl ve esaslar, Devlet Personel Başkanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

**MADDE 108-** 657 sayılı Kanunun 101 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 101- Günün yirmidört saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışan Devlet memurlarının çalışma saat ve şekilleri kurumlarınca düzenlenir.

Ancak, kadın memurlara; tabip raporunda belirtilmesi hâlinde hamileliğin yirmidördüncü haftasından önce ve her hâlde hamileliğin yirmidördüncü haftasından itibaren ve doğumdan sonraki bir yıl süreyle gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez. Özürlü memurlara da isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez.”

**MADDE 109-** 657 sayılı Kanunun 104 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 104- A) Kadın memura; doğumdan önce sekiz, doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam onaltı hafta süreyle analık izni verilir. Çoğul gebelik durumunda, doğum öncesi sekiz haftalık analık izni süresine iki hafta eklenir. Ancak beklenen doğum tarihinden sekiz hafta öncesine kadar sağlık durumunun çalışmaya uygun olduğunu tabip raporuyla belgeleyen kadın memur, isteği hâlinde doğumdan önceki üç haftaya kadar kurumunda çalışabilir. Bu durumda, doğum öncesinde bu rapora dayanarak fiilen çalıştığı süreler doğum sonrası analık izni süresine eklenir. Doğumun erken gerçekleşmesi sebebiyle, doğum öncesi analık izninin kullanılamayan bölümü de doğum sonrası analık izni süresine ilave edilir. Doğumda veya doğum sonrasında analık izni kullanılırken annenin ölümü hâlinde, isteği üzerine memur olan babaya anne için öngörülen süre kadar izin verilir.

B) Memura, eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine on gün babalık izni; kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine yedi gün izin verilir.

C) (A) ve (B) fıkralarında belirtilen hâller dışında, merkezde atamaya yetkili amir, ilde vali, ilçede kaymakam ve yurt dışında diplomatik misyon şefi tarafından, birim amirinin muvafakati ile bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde, mazeretleri sebebiyle memurlara on gün izin verilebilir. Zaruret hâlinde öğretmenler hariç olmak üzere, aynı usûlle on gün daha mazeret izni verilebilir. Bu takdirde, ikinci kez verilen bu izin, yıllık izinden düşülür.

D) Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden itibaren ilk altı ayda günde üç saat, ikinci altı ayda günde birbuçuk saat süt izni verilir. Süt izninin hangi saatler arasında ve günde kaç kez kullanılacağı hususunda, kadın memurun tercihi esastır.

E) Yıllık izin ve mazeret izinleri sırasında malî haklar ile sosyal yardımlara dokunulmaz.”

**MADDE 110-** 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hastalık ve refakat izni:

MADDE 105- Memura, aylık ve özlük hakları korunarak, verilecek raporda gösterilecek lüzum üzerine, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde onsekiz aya kadar, diğer hastalık hâllerinde ise oniki aya kadar izin verilir.

Memurun, hastalığı sebebiyle yataklı tedavi kurumunda yatarak gördüğü tedavi süreleri, hastalık iznine ait sürenin hesabında dikkate alınır.

Bu maddede yazılı azamî süreler kadar izin verilen memurun, bu iznin sonunda işe başlayabilmesi için, iyileştiğine dair raporu (yurt dışındaki memurlar için mahallî usûle göre verilecek raporu) ibraz etmesi zorunludur. İzin süresinin sonunda, hastalığının devam ettiği resmî sağlık kurulu raporu ile tespit edilen memurun izni, birinci fıkrada belirtilen süreler kadar uzatılır, bu sürenin sonunda da iyileşemeyen memur hakkında emeklilik hükümleri uygulanır.

Bunlardan gerekli sağlık şartlarını yeniden kazandıkları resmî sağlık kurullarınca tespit edilen ve emeklilik hakkını elde etmemiş olanlar, yeniden memuriyete dönmek istemeleri hâlinde, niteliklerine uygun kadrolara öncelikle atanırlar.

Görevi sırasında veya görevinden dolayı bir kazaya veya saldırıya uğrayan veya bir meslek hastalığına tutulan memur, iyileşinceye kadar izinli sayılır.

Hastalık raporlarının hangi hallerde, hangi hekimler veya sağlık kurulları tarafından verileceği ve süreleri ile bu konuya ilişkin diğer hususlar, Sağlık, Maliye ve Dışişleri Bakanlıkları ile Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşleri alınarak Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.

Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.”

**MADDE 111-** 657 sayılı Kanunun 108 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 108- A) Memura, 105 inci maddenin son fıkrası uyarınca verilen iznin bitiminden itibaren, sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, istekleri üzerine onsekiz aya kadar aylıksız izin verilebilir.

B) Doğum yapan memura, 104 üncü madde uyarınca verilen doğum sonrası analık izni süresinin bitiminden; eşi doğum yapan memura ise, doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine yirmidört aya kadar aylıksız izin verilir.

C) Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyle birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, çocuğun ana ve babasının rızasının kesinleştiği tarihten veya vesayet dairelerinin izin verme tarihinden itibaren, istekleri üzerine yirmidört aya kadar aylıksız izin verilir. Evlat edinen her iki eşin memur olması durumunda bu süre, eşlerin talebi üzerine yirmidört aylık süreyi geçmeyecek şekilde, birbirini izleyen iki bölüm hâlinde eşlere kullandırılabilir.

D) Özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kendilerine aylıksız izin verilenler de dâhil olmak üzere burslu olarak ya da bütçe imkânlarıyla yetiştirilmek üzere yurtdışına gönderilen veya sürekli görevle yurtiçine ya da yurtdışına atanan veya en az altı ay süreyle yurtdışında geçici olarak görevlendirilen memurlar veya diğer personel kanunlarına tâbi olanlar ile yurtdışına kamu kurumlarınca gönderilmiş olan öğrencilerin memur olan eşleri ile 77 nci maddeye göre izin verilenlerin memur olan eşlerine görev veya öğrenim süresi içinde aylıksız izin verilebilir.

E) Memura, yıllık izinde esas alınan süreler itibarıyla beş hizmet yılını tamamlamış olması ve isteği hâlinde memuriyeti boyunca ve en fazla iki defada kullanılmak üzere, toplam bir yıla kadar aylıksız izin verilebilir. Ancak, sıkıyönetim, olağanüstü hâl veya genel hayata müessir afet hâli ilan edilen bölgelere 72 nci madde gereğince belli bir süre görev yapmak üzere zorunlu olarak sürekli görevle atananlar hakkında bu bölgelerdeki görev süreleri içinde bu fıkra hükmü uygulanmaz.

F) Aylıksız izin süresinin bitiminden önce mazereti gerektiren sebebin ortadan kalkması hâlinde, on gün içinde göreve dönülmesi zorunludur. Aylıksız izin süresinin bitiminde veya mazeret sebebinin kalkmasını izleyen on gün içinde görevine dönmeyenler, memuriyetten çekilmiş sayılır.

G) Muvazzaf askerliğe ayrılan memurlar askerlik süresince görev yeri saklı kalarak aylıksız izinli sayılır.”

**MADDE 112-** 657 sayılı Kanunun 109 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Memur bilgi sistemi, özlük dosyası:

MADDE 109- Memurlar, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esas alınarak kurumlarınca tutulacak personel bilgi sistemine kaydolunurlar. Her memur için bir özlük dosyası tutulur.

Özlük dosyasına, memurun mesleki bilgileri, mal bildirimleri; varsa inceleme, soruşturma, denetim raporları, disiplin cezaları ile ödül ve başarı belgesi verilmesine ilişkin bilgi ve belgeler konulur.

Memurların başarı, yeterlik ve ehliyetlerinin tespitinde, kademe ilerlemelerinde, derece yükselmelerinde, emekliye ayrılmalarında veya hizmetle ilişkilerinin kesilmesinde, hizmet gerekleri yanında özlük dosyaları göz önünde bulundurulur.

Özlük dosyalarının tutulma esasları ile özlük dosyalarında yer alacak belgelere ilişkin usûl ve esaslar Devlet Personel Başkanlığınca belirlenir.”

**MADDE 113**- 657 sayılı Kanunun 122 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Başarı, üstün başarı değerlendirmesi ve ödül:

MADDE 122- Görevli oldukları kurumlarda olağanüstü gayret ve çalışmaları ile emsallerine göre başarılı görev yapmak suretiyle; kamu kaynağında önemli ölçüde tasarruf sağlanmasında, kamu zararının oluşmasının önlenmesinde, kamusal fayda ve gelirlerin beklenenin üzerinde artırılmasında veya sunulan hizmetlerin etkinlik ve kalitesinin yükseltilmesinde somut olaylara ve verilere dayalı olarak katkı sağladıkları tespit edilen memurlara, merkezde bağlı veya ilgili bakan, illerde valiler, ilçelerde kaymakamlar tarafından başarı belgesi verilebilir. Üç defa başarı belgesi alanlara üstün başarı belgesi verilir.

Üstün başarı belgesi verilenlere, merkezde bağlı veya ilgili bakan ve illerde valiler tarafından uygun görülmesi hâlinde en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil) % 200'üne kadar ödül verilebilir.

Bu maddeye göre bir malî yıl içinde ödüllendirileceklerin sayısı, kurumun yılbaşındaki dolu kadro mevcudunun binde onundan, Gümrük Müsteşarlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü kadroları için binde yirmisinden fazla olamaz. Yıl içinde ödüllendirilen personel sayısı kurumlarınca izleyen yılın Ocak ayı sonuna kadar Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Kamu kurum ve kuruluşları yürütmekte oldukları hizmetlerin özelliklerini göz önünde bulundurarak memurlarının başarı, verimlilik ve gayretlerini ölçmek üzere, Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşü alınmak kaydıyla, değerlendirme ölçütleri belirleyebilir."

**MADDE 114– 657 sayılı Kanunun 124 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

**"Disiplin cezası vermeye yetkili disiplin amirleri; yürütülen hizmetin özellikleri ve çalışma şartları dikkate alınarak genel yönetmelikte belirtilen esas ve usuller çerçevesinde, kurumlarınca tayin ve tespit edilen amirlerdir. Valiler il, kaymakamlar ilçe sınırları dâhilindeki kamu kurum ve kuruluşlarının (Gelir İdaresi Başkanlığı hariç) taşra teşkilatında görev yapan her düzey personelin üst disiplin amiridir."**

**MADDE 115-** 657 sayılı Kanunun 125 inci maddesinin, (C) bendinin (g), (h) ve (j) alt bentleri yürürlükten kaldırılmış; (E) bendinin (a) alt bendinde yer alan "engelleme" ibaresi "kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme" olarak, (f) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasında yer alan "sicilden" ibaresi "özlük dosyasından" ve üçüncü fıkrasında yer alan "iyi veya çok iyi derecede sicil alan" ibaresi "ödül veya başarı belgesi alan" olarak değiştirilmiştir.

"f) Amirlerine, maiyetindekilere ve iş sahiplerine fiili tecavüzde bulunmak,"

**MADDE 116-** 657 sayılı Kanunun 132 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "sıralı sicil amirine" ibaresi "üst disiplin amirine" olarak değiştirilmiş, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Aylıktan kesme cezası ile tecziye edilenler 5 yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziye edilenler 10 yıl boyunca daire başkanı kadrolarına, daire başkanı kadrosunun dengi ve daha üstü kadrolara, bölge ve il teşkilatlarının en üst yönetici kadrolarına, düzenleyici ve denetleyici kurumların başkanlık ve üyeliklerine, vali ve büyükelçi kadrolarına atanamazlar."

**MADDE 117-** 657 sayılı Kanunun 135 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 135- Disiplin amirleri tarafından verilen uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarına karşı disiplin kuruluna, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı yüksek disiplin kuruluna itiraz edilebilir.

İtirazda süre, kararın ilgiliye tebliği tarihinden itibaren yedi gündür. Süresi içinde itiraz edilmeyen disiplin cezaları kesinleşir.

İtiraz mercileri, itiraz dilekçesi ile karar ve eklerinin kendilerine intikalinden itibaren otuz gün içinde kararlarını vermek zorundadır.

İtirazın kabulü hâlinde, disiplin amirleri kararı gözden geçirerek verilen cezayı hafifletebilir veya tamamen kaldırabilirler.

Disiplin cezalarına karşı idari yargı yoluna başvurulabilir.”

**MADDE 118-** 657 sayılı Kanunun 231 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kamu personeli bilgi sistemi:

MADDE 231- Devlet Personel Başkanlığı, kuruluş kanunlarına ve bütçe türlerine bağlı kalınmaksızın, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat yapılarına ve personeline ilişkin konularda, gerekli gördüğü bilgi ve belgeleri kamu kurum ve kuruluşlarından talep eder. Kamu kurum ve kuruluşları bu bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.

Kamu kurum ve kuruluşları; atama, yer değiştirme, görevde yükselme, unvan değişikliği ve Devlet Personel Başkanlığınca belirlenecek diğer personel hareketlerini bildirmek zorundadır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar ile istisna tutulacak kamu kurum ve kuruluşları Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

**MADDE 119**- 657 sayılı Kanunun ek 8 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurumlar arası geçici süreli görevlendirme:

EK MADDE 8- Memurlar, geçici görevlendirme yapmak isteyen kurumun talebi ve çalıştıkları kurumun izni ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında aşağıda belirtilen şartlarla geçici süreli olarak görevlendirilebilir:

a) Yurtdışında görevlendirilen güvenlik görevlileri hariç olmak üzere, memurun görevlendirileceği kurumda göreve ilişkin 4 üncü ve daha yukarı bir dereceden boş bir kadronun bulunması şarttır.

b) Geçici süreli görevlendirilen memurlar, geçici süreli olarak görevlendirildikleri kurumların mevzuatına uymakla yükümlüdür.

c) Geçici süreli olarak görevlendirilen memurlar, yurtdışında görevlendirilen güvenlik görevlileri hariç olmak üzere, aylıkları ile diğer malî ve sosyal haklarını kurumlarından alır. Bu memurların kadroları ile ilişkileri, kendi sınıf ve derecelerindeki terfi ve emeklilik hakları devam eder.

d) Geçici süreli görevlendirme süresi bir yılda altı ayı geçemez. Yurtdışında görevlendirilen güvenlik görevlileri için geçici görevlendirme süresi en çok iki yıldır; gerekli görülmesi hâlinde bu süre bir katına kadar uzatılabilir.

e) Geçici süreli görevlendirmenin, memurların **göreviyle** ilgili olması şarttır.

f) Geçici süreli görevlendirmede memurun muvafakati aranır.

Birinci fıkrada belirtilen hâller dışında memurlar, kamu yararı ve hizmet gerekleri sebebiyle ihtiyaç duyulması hâlinde kurumlarınca, Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşü alınarak diğer kamu kurum ve kuruluşlarında altı aya kadar geçici süreli olarak görevlendirilebilir.”

**MADDE 120-** 657 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçiş hükümleri:

GEÇİCİ MADDE 36-

A) Bu **maddenin** yürürlüğe girdiği tarihten önce tutulmakta olan sicil dosyaları, **bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen** beşinci yılın sonuna kadar muhafaza edilir. Bu **maddenin** yürürlüğe girdiği tarihten önce olumsuz sicil almış olan memurların itirazları ve bu itirazların sonuçlandırılması **hakkında,** 657 sayılı Kanunun **bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla** değiştirilen veya yürürlükten kaldırılan **sicile ilişkin** hükümleri **uygulanır.**

B) Bu **maddenin** yayımı tarihinden önceki son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan 37 nci maddede yer alan bir üst dereceye yükseltme uygulamasından yararlanmamış olanlar hakkında, bu **maddenin yürürlük tarihi itibarıyla** değiştirilen 37 nci maddenin değişiklikten önceki hükmü uygulanır. Bu **maddenin yürürlük tarihi itibarıyla** değiştirilen 37 nci maddede yer alan **sekiz** yıllık süre, ilk **sekiz** yıllık dönem için, bu **maddenin** yürürlüğe girdiği tarihten önceki;

a) Son beş yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için **üç** yıl,

b) Son dört yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için **dört** yıl,

c) Son üç yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için **beş** yıl,

d) Son iki yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için **altı** yıl,

e) Son sicil notu doksan ve daha yukarı olanlar için **yed**i yıl,

olarak uygulanır.

C) Bu **maddenin** yayımı tarihinden önceki son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan bir kademe ilerlemesi uygulamasından yararlanmamış olanlar hakkında, bu **maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla** değiştirilen 64 üncü maddenin ikinci fıkrasının değişiklikten önceki hükmü uygulanır. Bu **maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla** değiştirilen 64 üncü maddenin dördüncü fıkrasında yer alan **sekiz** yıllık süre, ilk **sekiz** yıllık dönem için, bu **maddenin** yürürlüğe girdiği tarihten önceki;

a) Son beş yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için **üç** yıl,

b) Son dört yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için **dört** yıl,

c) Son üç yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için **beş** yıl,

d) Son iki yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için **altı** yıl,

e) Son sicil notu doksan ve daha yukarı olanlar için **yedi** yıl,

olarak uygulanır.

D) 657 sayılı Kanunun bu **maddenin yürürlük tarihi itibarıyla** değiştirilen hükümleri gereğince, ilgililere geriye dönük olarak herhangi bir şekilde malî ve sosyal hak sağlanamaz ve hiçbir şekilde ödeme yapılmaz.

**MADDE 121-**

1) 657 sayılı Kanunun;

a) 37 nci maddesinde yer alan "son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan son sicil notu olumlu bulunanların" ibaresi "son **sekiz yıllık** süre içinde herhangi bir disiplin cezası almayanların" olarak değiştirilmiştir.

b) 56 ncı maddesinde yer alan "sicil" ibaresi "disiplin" olarak değiştirilmiştir.

c) 57 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Adaylardan en geç iki yıl içinde Devlet memuru olabilmeleri için olumlu sicil alamayanların sicil amirlerinin teklifi" ibaresi "Adaylık süresi içinde disiplin cezası almış olanların disiplin amirlerinin teklifi" olarak değiştirilmiştir.

ç) 58 inci maddesinde yer alan "ve olumlu sicil alan adaylar sicil amirlerinin teklifi" ibaresi "adaylar disiplin amirlerinin teklifi" olarak değiştirilmiştir.

d) "Hizmet Şartları ve Şekilleri" başlıklı (IV) numaralı kısmının 6 ncı bölümünün başlığı "Özlük Dosyası" olarak değiştirilmiştir.

e) 129 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "sicil dosyasını" ibaresi "özlük dosyasını" olarak değiştirilmiştir.

f) 133 üncü maddesinin madde başlığında yer alan "sicilden" ibaresi "özlük dosyasından", birinci fıkrasında yer alan "siciline" ibaresi "özlük dosyasına", "sicil dosyasından" ibaresi "özlük dosyasından", ikinci fıkrasında yer alan "sicil dosyasına" ibaresi "özlük dosyasına", üçüncü fıkrasında yer alan "sicilden silinmesinde" ibaresi "özlük dosyasından çıkarılmasında" olarak değiştirilmiştir.

g) 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi, 26 ncı maddesinin birinci fıkrası, 98 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan "ve sicil" ibaresi, 129 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "sicil dosyası hariç," ibaresi, 160 ıncı maddesinin ikinci fıkrası, 202 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi, 208 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ikiden fazla dahi olsa" ibaresi ile 38 inci, 65 inci, 66 ncı, 106 ncı, 110 uncu, 111 inci, 112 nci, 113 üncü, 115 inci, 117 nci, 118 inci, 119 uncu, 120 nci, 121 inci, 123 üncü, 136 ncı, 226 ncı, 227 nci, ek 2 nci, ek 3 üncü, ek 4 üncü, ek 6 ncı, ek 7 nci, ek 9 uncu, ek 13 üncü, ek 16 ncı, ek 17 nci, ek 18 inci, ek 20 nci, ek 21 inci, ek 25 inci, ek 30 uncu; geçici 5 inci, geçici 6 ncı, geçici 8 inci, geçici 12 nci, geçici 13 üncü, geçici 20 nci, geçici 23 üncü, geçici 26 ncı, geçici 27 nci, geçici 28 inci, geçici 29 uncu, geçici 30 uncu, geçici 31 inci, geçici 32 nci, geçici 33 üncü; ek geçici 4 üncü, ek geçici 6 ncı, ek geçici 7 nci, ek geçici 8 inci, ek geçici 11 inci, ek geçici 18 inci, ek geçici 22 nci, ek geçici 23 üncü, ek geçici 24 üncü, ek geçici 26 ncı, ek geçici 28 inci, ek geçici 30 uncu, ek geçici 32 nci, ek geçici 33 üncü, ek geçici 34 üncü, ek geçici 35 inci, ek geçici 37 nci, ek geçici 40 ıncı, ek geçici 41 inci, ek geçici 42 nci, ek geçici 43 üncü, ek geçici 44 üncü, ek geçici 46 ncı, ek geçici 47 nci, ek geçici 49 uncu, ek geçici 50 nci, ek geçici 51 inci, ek geçici 52 nci, ek geçici 54 üncü, ek geçici 55 inci, ek geçici 56 ncı, ek geçici 57 nci, ek geçici 58 inci maddeleri ve 22/9/1991 tarihli ve 458 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile eklenen ek geçici maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

**MADDE 122-** 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin (D) bendinde yer alan "beşyüz milyon lira" ibaresi "yediyüzelli Türk Lirası" şeklinde, ek 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 4- 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu hükümleri uyarınca kamu görevlileri sendikalarına üye olup, aylık veya ücretinden üyelik ödentisi kesilen kamu görevlilerine ocak, nisan, temmuz ve ekim aylarında aylık veya ücretleri ile birlikte kırkbeş Türk Lirası toplu sözleşme primi ödenir. Bu madde uyarınca yapılan ödeme, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz ve ilgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, döner sermaye payı, ikramiye, ücret ve her ne ad altında olursa olsun benzer ödemelerin hesabında dikkate alınmaz."

"EK MADDE 8- Ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı çalışan sözleşmeli personel hariç olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatları ile döner sermaye işletmelerinde sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilenlerden aile yardımı ödeneğinden veya başka bir ad altında da olsa aynı amaçla yapılan herhangi bir ödemeden yararlanamayanlara, Devlet memurlarına verilen aile yardımı ödeneği, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir."

**MADDE 123-** 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 13/A maddesi eklenmiştir.

"Sendika Kurma

MADDE 13/A- Sözleşmeli personel, Anayasada ve özel kanununda belirtilen hükümler uyarınca sendikalar ve üst kuruluşlar kurabilir ve bunlara üye olabilir."

**MADDE 124-** 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Grev Yasağı

MADDE 14- Sözleşmeli personelin grev kararı vermesi, bu yolda propaganda yapması, herhangi bir greve veya grev teşebbüsüne katılması, grevi desteklemesi yahut teşvik etmesi yasaktır."

**MADDE 125-** 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin **25 inci maddesinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

**"b) Teşebbüs ve bağlı ortaklıkların üretim, satış, karlılık, verimlilik, ihracat gibi iş ve hizmet özellikleri ile kamu kesimi genel ücret dengesi dikkate alınarak (1) sayılı cetvele dahil kadrolara atananlara, en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının % 200'ünü (Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü için % 100'ünü) geçmemek üzere Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığı tarafından belirlenecek oran ve esaslar çerçevesinde ek tazminat ödenir. Bu şekilde tespit edilecek ek tazminat damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz."**

**MADDE 126-** 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14/A maddesinin (c) bendinde yer alan "beşyüz milyon lirayı" ibaresi "yediyüzelli Türk Lirasını" şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 127-** Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Sosyal Güvenlik Kurumuna ait bölümüne eklenmiştir.

**MADDE 128-** 18/12/1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek ve geçici maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 2- Bu Kanuna göre inşa edilen barajlardan ve/veya tesislerden içme suyu tahsisi yapılanların bu yatırımda içme suyuna isabet eden yatırım bedellerinin geri ödemeleri ve süreleri için 3/7/1968 tarihli ve 1053 sayılı Belediye Teşkîlatı Olan Yerleşim Yerlerine İçme, Kullanma ve Endüstri Suyu Temini Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.”

“GEÇİCİ MADDE 7- Bu Kanun ile 1053 sayılı Kanun hükümlerine göre inşa edilen barajlardan ve/veya tesislerden içme suyu tahsisi yapılanların bu yatırımda içme suyuna isabet eden yatırım bedellerinin, geri ödemeleri ve süreleri protokole bağlanmış olanlarından, **31/12/2010** tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olanlar için bu maddenin yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne başvuruda bulunulması ve bu başvurular üzerine bu maddenin yayımlandığı tarihi izleyen dokuzuncu ayın sonuna kadar durumları Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce tespit edilen borçlulara yapılan bildirim üzerine alacak asıllarının, bildirimi takip eden aydan başlamak ve ikişer aylık dönemler halinde azami oniki eşit taksitte ödenmesi şartıyla ödenen kısma ilişkin fer’i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Protokole bağlanmış yatırım bedeli geri ödemesinden kalan alacaklar, toplam süre otuz yılı geçmemek üzere, 1053 sayılı Kanuna göre ek protokol yapılmak ve fer’i alacak hesaplanmamak suretiyle revize edilir. Bu alacaklardan **bu** maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapılmış olan tahsilat red ve iade edilmez.

Bu maddenin yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde, **davalar sonlandırılır ve icra takipleri durdurulur.** Bu takdirde borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır.”

**MADDE 129-** 3/7/1968 tarihli ve 1053 sayılı Belediye Teşkîlatı Olan Yerleşim Yerlerine İçme, Kullanma ve Endüstri Suyu Temini Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Barajlarda ve/veya tesislerde bu Kanunun 4 üncü maddesine göre veya diğer kanunlara istinaden belirlenen maksat oranı veya oranları Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakanlığın teklifi ve Başbakanın onayı ile değiştirilebilir.”

**MADDE 130-** 16/12/1960 tarihli ve 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanunun 10 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kuyu, galeri, tünel ve benzerlerine çekilecek yeraltı suyu miktarının tespitini sağlayacak ölçüm sistemleri kurulmadan, kullanma belgesi verilemez. Bu ölçüm sisteminin özellikleri yönetmelikle belirlenir.”

**MADDE 131-** 167 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- 10 uncu maddenin ikinci fıkrasında öngörülen yönetmelik, üç ay içinde hazırlanarak Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakanlık tarafından yürürlüğe konulur.

GEÇİCİ MADDE 3- Bu maddenin yayımı tarihinden önce yeraltı suyu temini maksadıyla kuyu, galeri, tünel ve benzerleri için kullanma belgesi almış olan kimseler, iki yıl içerisinde 10 uncu maddenin ikinci fıkrasında öngörülen ölçüm sistemini kurar. Bu süre içerisinde ölçüm sistemi kuramayanların kullanma belgeleri Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından iptal edilir ve belge konusu yer kapatılarak kapatma masrafları sahibinden alınır.”

**MADDE 132-** 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun geçici 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının ilk cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"4628 sayılı Kanun kapsamında **kurulmuş ve kurulacak olan hidroelektrik santrallar için imzalanan** su kullanım hakkı anlaşması hükümleri çerçevesinde DSİ'ye ödenecek olan enerji hissesi katılım payının hesabında esas alınacak tesis bedeli, tek veya çok maksatlı tesislerde tesisin ihaleye esas ilk keşfi;

a) Enerji tesisini ihtiva ediyorsa tesisin DSİ tarafından yapılan kısmın ilk keşif bedeli,

b) Enerji tesisini ihtiva etmiyorsa ortak tesise ait ilk keşif bedeli,

TEFE/ÜFE ile su kullanım anlaşmasının yapıldığı tarihe getirilmiş olan bedelin % 30'undan fazlasını geçemez. **(b) bendi kapsamına giren tesislerde, DSİ tarafından enerji tesisine harcanan miktar var ise TEFE/ÜFE ile hesaplanarak ayrıca enerji hissesi katılım payına ilave edilir."**

**MADDE 133-** 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"j) Bakanlık hizmet binalarının yapımını programlamak, satın alma işlemlerini yürütmek ve bunların onarımlarını yapmak,"

**MADDE 134-** 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına (b) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (c) bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

"c) Hükümet konaklarının yapımını programlamak, satın alma ile kiralanması işlemlerini yürütmek ve bunların onarımlarını yapmak,"

**MADDE 135-** 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Bu Kanunda öngörülen yatırım ve hizmetleri yap-işlet-devret modeline göre yaptırmak isteyen idare, projeye ilişkin ön yapılabilirlik etüdüyle Yüksek Planlama Kuruluna müracaat eder ve Yüksek Planlama Kurulu tarafından söz konusu yatırım ve hizmetleri gerçekleştirmek için yetkilendirilebilir.

Bu Kanun kapsamında yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilecek yatırım ve hizmetlere ilişkin uygulama sözleşmeleri; yetkili idarelerin bağlı, ilgili veya ilişkili olduğu Bakanın onayı alınarak sermaye şirketi veya yabancı şirket ile imzalanır."

**MADDE 136-** 3996 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi "Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenir." şeklinde değiştirilmiş, maddeye bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Görevli şirketçe üretilen mal ve hizmetler için idare tarafından talep garantisi verilebilir. Ancak, talep garantisi verilmesi öngörülen sözleşmelerde, garanti edilen mal ve hizmet düzeyinin üzerinde talep gerçekleşmesi durumunda hasılat paylaşımının ne şekilde yapılacağı hususu düzenlenir."

**MADDE 137-** 3996 sayılı Kanunun 12 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Yap-işlet-devret modeli ile yapılacak projelerde ilgili idaresince 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi olunmadan yapım ve işletme sürelerinde müşavirlik hizmet alımı yapılabilir. Söz konusu hizmet alımına ilişkin esas ve usuller ilgili bakanlıklar tarafından belirlenir."

**MADDE 138-** 3996 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 1- Bu Kanun kapsamında gerçekleştirilecek yatırım ve hizmetlerle ilgili olmak üzere görevli şirketin kullanımına bırakılacak olan mülkiyeti kamu kurum veya kuruluşlarına (kamu iktisadi teşebbüsleri dâhil) ve Hazineye ait taşınmazlar ile bedeli idare tarafından ödenmek suretiyle kamulaştırılarak tapuda idare veya Hazine adına tescil ya da tapudan terkin edilen taşınmazlar ve Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan diğer yerler için kullanım bedeli ve hasılat payı alınmaz."

**MADDE 139-** 3996 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 2- 8 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen esas ve usuller, Devlet Planlama Teşkilatı **Müsteşarlığı** tarafından hazırlanarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlar Kuruluna sunulur."

**MADDE 140-** 14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "açmaya ve değiştirmeye" ibaresi "açmaya, değiştirmeye ve bunlara ilişkin usul ve esasları belirlemeye" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 141-** 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun mülga 244 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"MADDE 244- 1. Beyan ile gümrük idaresince yapılan tespit sonucunda belirlenen farklılıklara ilişkin tebliğ edilen gümrük vergileri alacakları ile bu Kanunda ve ilgili diğer kanunlarda öngörülen cezalar hakkında; yükümlü veya ceza muhatabı tarafından, söz konusu eksiklik veya aykırılıkların kanun hükümlerine yeterince nüfuz edememekten veya kanun hükümlerini yanlış yorumlamaktan kaynaklandığının veya yargı kararları ile idarenin ihtilaf konusu olayda görüş farklılığının olduğunun ileri sürülmesi durumunda, idare bu maddede yer alan hükümler çerçevesinde yükümlüler veya cezanın muhatabı ile uzlaşabilir. Uzlaşma talebi, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde, henüz itiraz başvurusu yapılmamış gümrük vergileri ve cezalar için yapılır. Uzlaşma talebinde bulunulması halinde, itiraz veya dava açma süresi durur, uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde süre kaldığı yerden işlemeye başlar, ancak sürenin bitimine üç günden az kalmış olması halinde süre üç gün uzar. Uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde yeniden uzlaşma talebinde bulunulamaz.

2. Gümrük vergileri alacakları ile cezaların, 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan kaçakçılık suçlarına ve kabahatlerine ilişkin olması halinde bu madde hükmü uygulanmaz.

3. Bu madde kapsamında yapılan uzlaşma talepleri, gümrük uzlaşma komisyonları tarafından değerlendirilir. Gümrük uzlaşma komisyonlarının kurulması, çalışması ile bu madde kapsamında yapılacak başvurulara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

4. Gümrük uzlaşma komisyonlarının tutacakları uzlaşma tutanakları kesin olup gereği idarece derhal yerine getirilir. Yükümlü veya ceza muhatabı; üzerinde uzlaşılan ve tutanakla tespit olunan hususlar hakkında dava açamaz ve hiçbir mercie şikâyette bulunamaz.

5. Uzlaşma konusu yapılan gümrük vergileri ve cezalar, uzlaşma gerçekleştiği takdirde, uzlaşma tutanağının tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir. Uzlaşılan vergilerin alınması gerektiği tarihten itibaren uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında gecikme faizi uygulanır. Uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi **halinde**, genel hükümlere göre işlem yapılır.

6. Bu madde uyarınca üzerinde uzlaşılan cezalar hakkında 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesi uyarınca ayrıca peşin ödeme indiriminden yararlanılamaz.”

**MADDE 142-** 25/1/2006 tarihli ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- Bu Kanunun 20 nci maddesinin son fıkrası 2013 bütçe yılına kadar uygulanmaz.”

**MADDE 143**- 22/5/2007 tarihli ve 5664 sayılı Konut Edindirme Yardımı Hak Sahiplerine Ödeme Yapılmasına Dair Kanunun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu fıkrada tanımlanan hak sahiplerine EGYO tarafından ödenen kâr paylarının EGYO’nun yükümlülüğünü aşan kısmı, konunun Hazine **Müsteşarlığınca** incelenmesini müteakip düzenlenecek rapora istinaden Hazine tarafından EGYO’ya ödenir.”

**MADDE 144**- 27/12/2006 tarihli ve 5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi Kullandırılmasına Dair Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “avans olarak” ibaresi madde metninden çıkartılmış ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(3) 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Kanun ile bu Kanuna istinaden T.C. Ziraat Bankası A.Ş.’ye, ödemeleri T.C. Ziraat Bankası A.Ş. kanalıyla yapılmak üzere tarım kredi kooperatiflerine ve Türkiye Halk Bankası A.Ş.’ye yürürlükte bulunan ve/veya müteakip yıllar içinde yürürlüğe konulacak olan Bakanlar Kurulu kararları uyarınca verilen görevler nedeniyle doğan ve bankalar ile tarım kredi kooperatifleri kayıtlarına göre gerçekleşen gelir kayıpları ve görev zararları, bankalar ve tarım kredi kooperatifleri tarafından yapılacak ödeme talebine istinaden, ilgili mevzuatında belirlenen usul ve esaslar kapsamında Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alan ilgili harcama tertiplerinden gider kaydedilerek ödenir. Bu ödemeler, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 35 inci maddesi hükümlerine tabi değildir.

(4) Yapılan ödemeler yıllık bazda Hazine **Müsteşarlığınca** incelenir. İncelemeler sonucunda düzenlenen raporlarda; hesaplanan tutar ile Hazine Müsteşarlığı bütçesinden yapılmış bulunan ödemeler arasında fark bulunduğunun tespit edilmesi halinde taraflar yükümlülüklerini faizsiz olarak yerine getirir.”

**MADDE 145-** 14/10/1999 tarihli ve 4456 sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bankanın merkezi ana sözleşmesi ile belirlenir.”

**MADDE 146-** 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun **3 üncü maddesinde yer alan “Destek hizmeti kuruluşu” tanımı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

**“Destek hizmeti kuruluşu: Bankaların, mevduat veya katılım fonu kabulü, nakdî, gayrinakdî her cins ve surette kredi verme ve bu Kanunun uygulamasında kredi olarak sayılan işlemler dışında kalan faaliyetlerini banka adına gerçekleştiren; ya da reklamının yapılması hariç olmak üzere mevduat veya katılım fonu kabulü dışındaki faaliyetlerinden herhangi birinin pazarlanması da dahil gerçekleştirilmesinde bankaya yardımcı nitelikte hizmet veren kuruluşları,”**

**MADDE 147-** 5411 sayılı Kanunun **15 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

**“Bağımsız denetim, değerleme ve derecelendirme kuruluşlarının yetkilendirme izni**

**MADDE 15- Bankaların bağımsız denetim faaliyetleri ile Kurul tarafından zorunlu tutulması halinde, bankaların varlıklarının, hak ve yükümlülüklerinin ya da kredi müşterilerinden alınacak teminatların değerlemesi ve kendilerinin ya da kredi müşterilerinin derecelendirilmesi faaliyetlerini gerçekleştirecek olan kuruluşların yetkilendirilmesine, yetkilerinin geçici veya sürekli olarak kaldırılmasına Kurulca karar verilir. Bu maddenin uygulamasına ilişkin usûl ve esaslar ilgili meslek birliklerinin görüşü alınarak Kurulca belirlenir.”**

**MADDE 148-** 5411 sayılı Kanunun **25 inci maddesinin altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmış, 35 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

**“MADDE 35- Bankalar destek hizmeti almadan önce, alacakları destek hizmetinden doğabilecek riskler ile bunların yönetilmesine, beklenen fayda ve maliyetin değerlendirilmesine ilişkin, gerektiğinde Kuruma ibraz edilmek üzere, yazılı bir rapor hazırlar. Münhasıran bankaların yönetim kurullarınca veya iç sistemlerinde yer alan birimlerce icra edilmesi gereken faaliyetler ile işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ve finansal raporlarının düzenlenmesi faaliyetleri destek hizmetine konu edilemez. Alınacak destek hizmeti, bankaların yasal yükümlülüklerini yerine getirmelerini, ilgili düzenlemelere uymalarını ve etkin biçimde denetlenmelerini engelleyici nitelikte olamaz. Kurul, gerektiğinde bankaların destek hizmeti alabilecekleri konuları belirlemeye veya banka ya da banka grupları itibarıyla destek hizmeti alınabilecek konuları sınırlandırmaya, yasaklamaya ya da sorumluluk sigortası yaptırılmasını zorunlu tutmaya veya destek hizmetinin niteliğine göre bu hizmetlerin alınmasını izin koşuluna bağlamaya yetkilidir.**

**Merkez Bankası tarafından kurulmuş ya da Merkez Bankası bünyesinde faaliyet gösterenler ile Sermaye Piyasası Kurulunun denetiminde bulunan takas, saklama ve merkezi kayıt hizmeti kuruluşları bu Kanunun uygulamasında destek hizmeti kuruluşu olarak değerlendirilmez.”**

**MADDE 149-** 5411 sayılı Kanunun **36 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

**“MADDE 36- Bağımsız denetim kuruluşları, verdikleri hizmetlerden doğabilecek zararları karşılamak amacıyla yurtiçinde veya yurtdışında kurulu sigorta şirketlerine, Hazine Müsteşarlığı tarafından genel şartları belirlenecek ya da bu şartlara uygunluğu teyit edilecek sorumluluk sigortası yaptırmakla yükümlüdürler. Değerleme, derecelendirme ve destek hizmeti kuruluşları, hizmet verdikleri bankalarca talep edilmesi ya da Kurulca gerekli görülmesi halinde sorumluluk sigortası yaptırırlar.”**

**MADDE 150-** 5411 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin ikinci fıkrasının dördüncü cümlesi ile üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurumun bu fıkra kapsamında elde edeceği sır niteliğindeki bilgi ve belgeler, ceza soruşturması ve kovuşturması kapsamında savcılıklar ile ceza mahkemeleri, görevden ayrılmış olsalar dahi, görevleriyle bağlantılı olarak işledikleri iddia edilen suçlardan dolayı başlatılan soruşturma ve kovuşturmalar ile bağlantılı olarak talepte bulunacak Kurul Başkanı ve üyeleri ile Kurum personeli dışında hiçbir kişi, kurum ve kuruluşa verilemez.”

“Sıfat ve görevleri dolayısıyla bankalara veya müşterilerine ait sırları öğrenenler, söz konusu sırları bu konuda kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrıldıktan sonra da devam eder. 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanunu, 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun, 20/4/1967 tarihli ve 854 sayılı Deniz İş Kanunu ile 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında çalıştırılan işçi, gemi adamı ve gazetecinin ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikte her çeşit istihkak ödemelerinin özel olarak açılan banka hesabına yapılması halinde, bu hesaplara ilişkin bilgi ve belgelerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı ile bunlara bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşlara verilmesi ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 8 inci ve 100 üncü maddelerinin uygulanması ile genel sağlık sigortalılığında gelir testinin yapılmasına ilişkin bilgi ve belgelerin Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi sırrın ifşası sayılmaz. Bu bilgi ve belgelerin verilmesine ilişkin usûl ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık ile Kurulca belirlenir.

Kurumun gözetim ve denetimine tabi kuruluşların, bunların ortaklarına, bağlı ortaklık, iştirak, birlikte kontrol edilen ortaklıklarının faaliyetlerine veya müşterilerine ilişkin yabancı ülke kanunlarına göre denetime yetkili ve Kurum muadili mercilerin taleplerinin Kurumca karşılanması, gizlilik sözleşmesi yapılması ve sadece belirtilen amaçlar ile sınırlı kılınması koşuluyla bankaların ve finansal kuruluşların, kendi aralarında doğrudan doğruya ya da risk merkezi veya en az beş banka ya da finansal kuruluş tarafından kurulacak şirketler vasıtasıyla yapacakları her türlü bilgi ve belge alışverişinin yanı sıra doğrudan veya dolaylı pay sahipliği yoluyla sermayelerinin yüzde onunu ve daha fazlasını temsil eden paylarının satışı amacıyla muhtemel alıcıların yapacakları değerleme çalışmalarında ya da sermayelerinin yüzde on veya daha fazlasına sahip olan yurt içinde veya yurt dışında yerleşik kredi kuruluşu ile finansal kuruluşlar da dahil ana ortaklıkların konsolide finansal tablo hazırlama çalışmalarında, risk yönetimi ve iç denetim uygulamalarında veya kredileri de dahil varlıklarının ya da bunlara dayalı menkul kıymetlerin satışı amacıyla yapılacak değerleme çalışmalarında ya da değerleme, derecelendirme veya destek hizmeti alınması ile bağımsız denetim faaliyetlerinde ve gerekli tedbirlerin alınması kaydıyla hizmet alımlarına yönelik işlemlerde kullanılmak üzere bilgi ve belge taleplerinin karşılanması sırasında banka ya da müşteri sırrı niteliğindeki bilgilerin öğrenilmesi sır saklama yükümlülüğü dışındadır.”

**MADDE 151-** 5411 sayılı Kanunun 82 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurumun merkezi İstanbul’dadır.”

**MADDE 152-** 5411 sayılı Kanunun 95 inci maddesinin altıncı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “Ankara’da Asliye Ticaret Mahkemesinde” ibaresi “İstanbul’da Asliye Ticaret Mahkemesinde” şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 153-** 5411 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Risk Merkezi

EK MADDE 1- Türkiye Bankalar Birliği nezdinde, kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşların müşterilerinin risk bilgilerini toplamak ve söz konusu bilgileri bu kuruluşlar ile gerçek veya tüzel kişilerin kendileriyle ya da onay vermeleri koşuluyla özel hukuk tüzel kişileri ile de paylaşılmasını sağlamak üzere Risk Merkezi kurulmuştur.

Kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşlar, Risk Merkezine üye olmak zorundadır. Üye kuruluşlar, Risk Merkezince istenilen, müşterileri ile ilgili her türlü bilgiyi vermekle yükümlüdür. Risk Merkezi, bu yükümlülüğe uymayanlara bilgi akışını durdurmaya yetkilidir.

Risk Merkezi, Kurumun ve Merkez Bankasının personeli arasından belirleyeceği birer üye dahil olmak üzere dokuz üyeden oluşan bir yönetim tarafından idare edilir. Risk Merkezi yönetimini oluşturan üyeler üç yıllık dönem için görev yapmak üzere seçilir.

Risk Merkezi yönetimi, Risk Merkezinin kuruluş amaçları doğrultusunda özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarından, **kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarından** bilgi talep etmeye ve **bunlarla** Kurulun uygun görüşüne istinaden bilgi alış-verişine yönelik sözleşmeler imzalamaya yetkilidir. Özel hukuk tüzel kişileri ile **kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları** Risk Merkezi yönetimi tarafından talep edilen bilgileri vermekle yükümlüdürler. Kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşların müşterilerinin onay vermesi koşuluyla, Risk Merkezi ile bilgi alış-verişi sözleşmesi imzalayan özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarına **kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarına** verilecek, müşterilerin bu kuruluşlar nezdindeki risk bilgileri Kanunun 73 üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında değerlendirilir.

Risk Merkezinin kuruluşuna, faaliyetine ve çalışmasına, Risk Merkezi yönetiminin oluşumuna, toplanmasına ve karar almasına, Risk Merkezine verilen bilgilerin kapsam, biçim ve içeriğine ve bunların paylaşılmasına, paylaşılacak bilgilerin kapsam ve içeriğine, ücretlendirilmesine ve üyelerce ödenecek aidatların belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar, Türkiye Katılım Bankaları Birliği ve Kurul tarafından belirlenen finansal kuruluşların üye oldukları meslek örgütlerinin görüşü ile Kurulun ve Merkez Bankasının uygun görüşü alınarak Türkiye Bankalar Birliğince belirlenir ve Resmi Gazetede yayımlanır.

Süresinde üyeler tarafından ödenmeyen aidatlar ve komisyonlar Türkiye Bankalar Birliğince kanuni yollara başvurularak tahsil edilir.

Kurum, gerektiğinde Risk Merkezini denetler, denetime ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

Risk Merkezi, topladığı her türlü bilgiyi, Kurum ve Merkez Bankasına istenen biçim ve sürede vermekle yükümlüdür. Ayrıca, gerçek ya da tüzel kişilerin gerekçesini belirterek risk bilgilerinin kendilerine verilmesi için yazılı talepte bulunmaları ya da kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşlar dışındaki bir özel hukuk tüzel kişisine bu nitelikteki bilgilerin verilmesi için onay verdiklerinin ispat edilmesi halinde bahse konu bilgiler de talepte bulunan tarafça karşılanacak belli bir ücret karşılığında verilir.

Risk Merkezinin bütün işlem ve kayıtları gizlidir. Sır sahibinin bilgilerinin açıklanması konusunda açık rızasının bulunması durumunda belirlediği kişiye risk bilgileri verilir. Kişinin rızasına dayanan bilgilerin verilmesine ilişkin usul ve esaslar, Kurulun ve Merkez Bankasının uygun görüşü, Türkiye Katılım Bankaları Birliğinin ve Kurulun belirleyeceği kurum ve kuruluşların görüşü alınarak Türkiye Bankalar Birliğince belirlenir ve Resmi Gazetede yayımlanır.

Risk Merkezi nezdinde bulunan sır niteliğindeki bilgileri, bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkalarına açıklayanlar, hukuka aykırı olarak kendisi ya da başkası yararına kullananlar, yayanlar, verenler, aktaranlar veya ele geçirenler hakkında 159 uncu madde hükümleri uygulanır. Bu fıkrada tanımlanan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, ilgili tüzel kişi hakkında Türk Ceza Kanununun tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Risk Merkezi, nezdindeki her türlü bilgi alışverişini 73 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca en az beş banka tarafından kurulmuş şirketler aracılığı ile ve bu şirketlerle yapılacak sözleşmeler çerçevesinde de gerçekleştirebilir.”

**MADDE 154-** 5411 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 28- Risk Merkezinin çalışma usul ve esasları bu maddenin yayımı tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde ek 1 inci maddenin beşinci ve dokuzuncu fıkralarında belirtilen usul çerçevesinde Türkiye Bankalar Birliğince belirlenir.

Bu Kanuna göre kurulan Risk Merkezi faaliyete geçinceye kadar, Merkez Bankası bünyesinde bulunan Risk Merkezi, 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun yürürlükten kaldırılan 44 üncü maddesi hükümleri uyarınca faaliyetlerini yürütür.

Merkez Bankası nezdindeki Risk Merkezi bilgileri, bu Kanuna göre kurulan Risk Merkezine aktarılır.

GEÇİCİ MADDE 29- Kurumun merkezinin İstanbul’a taşınmasına ilişkin iş ve işlemler tamamlanıncaya kadar Kurumun idari merkezi Ankara’dır. Merkezin nakli, iki yıl içinde tamamlanır. Bakanlar Kurulu bu süreyi uzatmaya yetkilidir.”

**MADDE 155**- 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 10/A maddesine beşinci fıkra olarak aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kayden izlenen sermaye piyasası araçlarına ilişkin tedbir, haciz ve benzeri her türlü idari ve adli talep münhasıran Merkezi Kayıt Kuruluşunun üyeleri tarafından yerine getirilir. İlgili kanunlar uyarınca elektronik ortamda tebligatı yapılan alacakların takip ve tahsiline ilişkin hükümler saklıdır.”

**MADDE 156**- 2499 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü ve dördüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Merkezi İstanbul’dadır. Kurul, yurtiçinde gerekli gördüğü yerlerde temsilcilik açabilir ve sermaye piyasaları açısından yoğun ilişki içinde bulunulan ülkelerde Bakanlar Kurulu kararıyla yurtdışı temsilcilik açılabilir.”

**MADDE 157**- 2499 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bende bu cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve maddenin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Bu konudaki soruşturma izni, Kurul Başkanı ve üyeleri için ilgili Bakan, personeli için Başkan tarafından verilir. Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurul personelinin cezai ve hukuki sorumluluğuna ilişkin olarak, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 104 üncü maddesi hükümleri uygulanır.”

**MADDE 158**- 2499 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine dördüncü paragraf olarak aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Kurul tarafından izlenen ve denetlenen borsalar, piyasalar ve diğer teşkilatlanmış piyasaların, takas ve saklama kurumlarının ve Merkezi Kayıt Kuruluşunun faaliyetlerinden elde ettikleri faiz gelirleri hariç tüm gelirlerinin azami %10’u Kurul bütçesine Kurul tarafından gelir olarak kaydedilebilir. Ancak, bu maddeye göre yapılacak ödemelerin zamanı ve tutarları, gelirin elde edildiği yılı izleyen takvim yılında Kurulun nakit durumu dikkate alınarak Kurul tarafından en az otuz gün öncesinden ilgili kurumlara bildirilir. Bir takvim yılı içinde talep edilmeyen tutarlar izleyen yıllarda ödenecek tutara eklenir ve Kurul tarafından aynı usul ile talep edilebilir. Bu gelirlerin hangi kurumdan ne oranda tahsil edileceği her takvim yılı için Kurul tarafından belirlenir.”

**MADDE 159**- 2499 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine (f) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (g) bendi eklenmiş ve mevcut (g) bendi (h) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

“g) Döviz, mal, kıymetli maden veya Kurulca belirlenecek diğer varlıkların kaldıraçlı alım satımı, **alım satımına aracılık ve bu işlemlere yönelik hizmetlerin yerine getirilmesi,**”

**MADDE 160**- 2499 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin son fıkrasının dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci cümleleri yürürlükten kaldırılmıştır.

**MADDE 161**- 2499 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İkinci fıkrada belirlenen sürenin sonuna kadar teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları, bu tarihten sonra borsada işlem göremez, aracı kurumlarca alım satımına aracılık edilemez ve katılma belgelerinin geri alımı yapılamaz. Teslim edilerek kayden izlenmesine başlanmış olan sermaye piyasası araçlarını temsil eden senetler merasime gerek kalmaksızın hükümsüz hale gelir ve imha edilir.

Her bir sermaye piyasası aracı için Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından kayden izlemenin başladığı tarihi izleyen yedinci yılın sonuna kadar teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları hisse senedi ise, ihraççıya kanunen intikal eder. Bu durumda paydan doğmuş olan haklar, hisse senetlerinin ihraççıya intikal tarihinde kendiliğinden sona ermiş sayılır. Söz konusu payların satışı, ihraççılarca üç ay içerisinde yapılır. Teslim edilmeyen diğer sermaye piyasası araçlarından doğan alacaklar, bu tarihte zaman aşımına uğrar.”

**MADDE 162**- 2499 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- Kurul merkezinin İstanbul’a taşınmasına ilişkin iş ve işlemler tamamlanıncaya kadar Kurulun idari merkezi Ankara’dır. Merkezin nakli, iki yıl içinde tamamlanır. Bakanlar Kurulu bu süreyi uzatmaya yetkilidir.”

**MADDE 163-** 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“f) Bilgi istemeye ve istatistikî bilgileri toplamaya ilişkin usul ve esasların belirlenmesi,”

**MADDE 164-** 1211 sayılı Kanunun 41 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (IV) numaralı Kısmının (IV) numaralı Bölümünün başlığı “Bilgi isteme” olarak değiştirilmiş ve 44 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

“Mali ve ekonomik müşavirlik ve mali ajanlık

MADDE 41- Banka, Hükümetin mali ve ekonomik istişare organıdır. Bu sıfatla Banka, para ve kredi politikası konusunda Hükümetçe incelenmesi istenilecek hususlar hakkında mütalaa beyan eder.

Devletin milletlerarası mali ve iktisadi münasebetlerinde Bankaya, Hükümetin mali ajanlığı verilebilir.

Banka, her nevi Devlet iç borçlanma senetlerinin mali servisini, özel kanunlara veya bunlara dayanan kararlara göre kambiyo denetlemesini ve dış ticaret rejimi tatbikatını veya benzeri işlemleri yapmakla görevlendirilebilir. Bu sıfatla yaptığı işlemlerden dolayı üçüncü şahıslar tarafından Bankaya sorumluluk tevcih edilemez.

Banka, Hazine Müsteşarlığının talebi üzerine Devletin gerek içerde ve gerekse yabancı memleketlerde tahsilat ve tediyatını ve bütün Hazine işlemlerini ve memleket içi ve dışı her nevi para nakil ve havale işlerini yapar veya yaptırır. Bu işler için uygulanacak ücret Banka tarafından tespit edilir.

Hazine Müsteşarlığına ait tevdiatın nemalandırılmasına ilişkin usul ve esaslar Banka ile Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken tespit olunur."

**MADDE 165-** 1211 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (I) numaralı fıkrasının (b) bendindeki "43 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları ile 44 üncü maddesinde belirtilen bilgi ve belgeleri vermeyen veya gerçeğe aykırı bilgi ve belge veren" ibaresi "43 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen bilgi ve belgeleri vermeyen veya gerçeğe aykırı bilgi ve belge veren" şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 166-** 1211 sayılı Kanunun 69 **uncu maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.**

**"12/4/1990 tarihli ve 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanunun 14 üncü maddesinin (c) bendi hükmü Banka hakkında uygulanmaz."**

**MADDE 167-** 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 31 inci maddesi **başlığıyla birlikte** aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Sosyal Güvenlik Denetmenliği ve Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılığı

MADDE 31- Kurum taşra teşkilatında Sosyal Güvenlik Denetmeni ve Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcısı istihdam edilir.

Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır:

a) En az dört yıllık eğitim veren yüksek öğretim kurumlarının hukuk, siyasal bilgiler, iktisadî ve idarî bilimler, iktisat, işletme, matematik, istatistik, aktüerya, bankacılık, sigortacılık, işletme mühendisliği, endüstri mühendisliği, yazılım mühendisliği, elektronik mühendisliği, elektrik ve elektronik mühendisliği, bilgisayar mühendisliği, sosyal hizmetler ve sağlık idaresi/yönetimi fakülte, yüksekokul veya bölümlerinden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak.

b) Yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak.

c) Sınavın yapıldığı gün itibarıyla 30 yaşından gün almamış olmak.

Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılığına atananlar, en az üç yıl çalışmak ve olumlu sicil almak kaydıyla yapılacak Denetmenlik yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Denetmenlik yeterlik sınavında başarılı olanlar Sosyal Güvenlik Denetmeni kadrolarına atanır. Sınavda başarılı olamayanlar bir yıl içinde ikinci kez sınava tâbi tutulur. Bu sınavda da başarı gösteremeyenler Kurum taşra teşkilatında durumlarına uygun başka kadrolara atanır.

Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma ve yeterlilik sınavlarının şekil ve uygulama esasları ile Sosyal Güvenlik Denetmenleri ve Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılarının görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

Sosyal Güvenlik Denetmenleri sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasına ilişkin tespit, denetim ve taramalarda görevlendirilirler ve görevleriyle ilgili kayıt ve belgeleri inceleme yetkisine sahiptir.

Sosyal Güvenlik Denetmenleri ve Denetmen Yardımcıları, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin "Ortak Hükümler" bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendine göre derece yükselmesinden, 152 nci maddesinin "II-Tazminatlar" **bölümünün** "(A) Özel Hizmet Tazminatı" bendinin (i) alt bendinde yer alan özel hizmet tazminatından, "(F) Denetim Tazminatı" bendinde yer alan denetim tazminatından ve (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "I-Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (h) bendinde yer alan ek göstergeden aynı usul ve esaslarla yararlanır."

**MADDE 168-** 5502 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Personele dair geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 8- Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla,

a) Kurum Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru kadrolarında çalışanlardan altı ay içinde açılacak yeterlik sınavı**nda başarılı olanlar** Sosyal Güvenlik Denetmeni kadrolarına atanırlar. Bunların Sosyal Güvenlik Kontrol Memurluğunda geçen süreleri Sosyal Güvenlik Denetmenliğinde geçmiş sayılır.

b) (a) bendi gereği Sosyal Güvenlik Denetmeni kadrolarına atanamayan Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru kadrolarında çalışanlar, bu Kanuna ekli ihdas edilen şahsa bağlı Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru kadrolarına atanmış sayılırlar. Bunların herhangi bir şekilde bu kadrolardan ayrılmaları halinde, şahsa bağlı olarak ihdas edilen Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru kadroları kendiliğinden iptal edilmiş olur.

Bu maddeye göre yapılacak yeterlik sınavlarının usul ve esasları Kurumca belirlenir."

**MADDE 169-** 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 36/A maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Son Hükümler

**Mahalli idarelerin ihtiyaç fazlası işçilerine ilişkin hükümler**

**MADDE 170**- (1) **İl özel idarelerinin sürekli işçi kadrolarında çalışan ihtiyaç fazlası işçiler, Karayolları Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatındaki sürekli işçi kadrolarına, belediyelerin (bağlı kuruluşları hariç) sürekli işçi kadrolarında çalışan ihtiyaç fazlası işçiler, Milli Eğitim Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatındaki sürekli işçi kadroları ile sürekli işçi norm kadro dâhilinde olmak üzere ihtiyacı bulunan mahalli idarelere atanır.**

(2) İhtiyaç fazlası işçilerin tespitini yapmak üzere vali veya görevlendireceği vali yardımcısının başkanlığında, il emniyet müdürü, defterdar, il milli eğitim müdürü, Türkiye İş Kurumu il müdürü, Karayolları Genel Müdürlüğü bölge müdürü, il mahalli idareler müdürü ve işçi devreden işyerinde toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkili işçi sendikası temsilcisinden oluşan bir komisyon kurulur.

(3) Tespitin yapılmasına esas işçilerin listesi; birinci fıkrada belirtilen mahalli idareler tarafından bu Kanunun yayımından itibaren kırkbeş gün içinde gerekçesi ile birlikte komisyona sunulur. İhtiyaç fazlası olarak bildirilen işçilerden norm kadro fazlası olanlar komisyon tarafından birinci fıkrada belirtilen kurumlara atanmak üzere tespit edilir. Mahalli idarelerin norm kadrosu dâhilinde olup da ihtiyaç fazlası olarak bildirilen işçiler ise, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesindeki oranlar, kurumun bütçe dengesi, norm kadrosu ve yürütmekle görevli olduğu hizmetin gereği ile nüfus kriterleri değerlendirilmek suretiyle birinci fıkrada belirtilen kurumlara atanmak üzere tespit edilir. İldeki diğer kamu kurum ve kuruluşlarının talepte bulunması halinde, özelleştirme programında bulunan kuruluşlar hariç olmak üzere **işçinin muvafakatı alınmak kaydıyla** bu idarelerde sürekli işçi statüsünde istihdam edilmek üzere atama işlemi yapılabilir. Komisyon çalışmasını kırkbeş gün içinde tamamlar. Bu listelerin tespitinden sonra valilerce atama yapılır.

(4) Bu madde kapsamında valilikler tarafından atama işleminin kamu kurum ve kuruluşlarına bildirim yapıldığı tarih itibarıyla sürekli işçi kadroları, diğer kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas ve tahsis edilmiş sayılır. İlgili kurumlar sürekli işçi kadrolarına yapılan atama işlemini onbeş gün içinde tekemmül ettirerek sonuçlandırır. Atama işlemi yapılan personel ilgili valilikler tarafından en geç on gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

(5) Ataması tekemmül ettirilen işçiler, çalıştıkları kurumlarınca atama emirlerinin tebliğini izleyen günden itibaren beş iş günü içinde yeni görevlerine başlamak zorundadırlar. Bu süre içinde yeni kurumunda işe başlamayan işçilerin atamaları iptal edilerek 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 17 nci maddesine göre iş sözleşmeleri sona erdirilir.

(6) Devredilen işçilerin ücret ile diğer malî ve sosyal hakları; toplu iş sözleşmesi bulunan işçiler bakımından yenileri düzenleninceye kadar devir işleminden önce tabi oldukları toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre, toplu iş sözleşmesi olmayan işçiler bakımından 2010 yılı Kasım ayında geçerli olan bireysel iş sözleşmesi hükümlerine göre belirlenir. Devre konu işçiler bakımından devir tarihinden önce doğmuş ve devir tarihinde ödenmesi gereken borçlardan devralan kurum sorumlu tutulamaz. Kıdem tazminatına ilişkin hükümler saklıdır.

(7) Bu madde kapsamında işçi nakleden mahalli idarelerin nakil sonrasında oluşan işçi sayısında beş yıl süreyle artış yapılamaz.

(8) Bu madde kapsamında işçi nakleden mahalli idarelerce üç yıl süreyle, gerçekleşen en son yıl bütçe gideri içinde yer alan hizmet alımı tutarının, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerleme oranında artırılarak hesaplanacak tutarı aşmayacak şekilde hizmet alımı için harcama yapılabilir. Bu kapsamda yapılacak harcamaların hizmet gereklerine dayalı olarak belirlenen sınırdan fazla yapılmasının gerekmesi halinde İçişleri Bakanlığından izin alınması zorunludur.

(9) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak gerekli görülmesi halinde, Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Devlet Personel Başkanlığı ve ilgili diğer kurumların görüşünü alarak uygulamayı yönlendirmeye ve ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye İçişleri Bakanlığı yetkilidir.

**Bazı mahalli idarelerin borç ve alacaklarının takas ve mahsubu**

**MADDE 171-** (1) 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında daha önce uzlaşmaya girmemiş olan büyükşehir belediyeleri ve bağlı idareleri ile Hazine Müsteşarlığına borcu olan ve üyeleri belediyelerden oluşan mahalli idare birlikleri bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren otuz gün içinde başvurmaları halinde borç ve alacakları 5216 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi hükümleri kapsamında takas ve mahsup edilir.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki mahalli idare birlikleri başvurularını üye belediyelerin yetkili mercileri ile birlikte yaparlar. Uzlaşması yapılan mahalli idare birliğinin uzlaşma kapsamındaki borçları birlik üyesi belediyelerin genel bütçe vergi gelir paylarından 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı Kanunun 7 nci maddesi çerçevesinde kesinti yapılarak tahsil edilir.

(3) 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanununun geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında yapılacak işlemler bu madde kapsamı dışındadır.

**Yetki**

**MADDE 172-** (1) Bakanlar Kurulu, bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarında öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.

(2) Bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarının uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgisine göre Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı veya Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilidir. İl özel idareleri ve belediyelere ait amme alacaklarına ilişkin hükümlerin uygulamasına dair usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca, TEDAŞ ve hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin alacaklarına ilişkin hükümler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak TEDAŞ, diğer kurumlara ait alacaklara ilişkin usul ve esaslar bu kurumlar tarafından belirlenir.

**MADDE 173-** 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun geçici 5 inci maddesinde yer alan "Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu **ve**" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 3- İhracata yönelik devlet yardımları kapsamında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu ile ilgili yetki ve görevler ile her türlü işlemler Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yürütülür. İhracata yönelik devlet yardımlarına ilişkin mevzuatla Hazine Müsteşarlığına yapılan atıflar Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu bakımından Dış Ticaret Müsteşarlığına yapılmış sayılır.

Dış Ticaret Müsteşarlığı, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan ihracata yönelik devlet yardımları kapsamında yapılan ödemelere ilişkin iş ve işlemleri, bağlı kuruluşları olan İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi/Türkiye İhracatçılar Meclisi/İhracatçı Birlikleri; Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ve görevlendireceği ilgili diğer kurum ve kuruluşlar vasıtasıyla da gerçekleştirebilir. İhracata yönelik devlet yardımları kapsamında Destekleme Fiyat İstikrar Fonuna aktarılmak üzere ilgili yıl merkezi yönetim bütçe kanununda Dış Ticaret Müsteşarlığı bütçesi için öngörülen ödenek, ilgili mevzuatı çerçevesinde yapılacak destek ödemelerinde kullanılmak üzere, ilgili kuruluşlar tarafından bildirilen tutarların karşılanması için Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonuna tahakkuka bağlanmak suretiyle ödenir. Aktarılan bu tutar, ihracata yönelik devlet yardımlarına dair mevzuat hükümleri çerçevesinde kullandırılır. Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan ihracata yönelik devlet yardımları kapsamında yapılan destek ödemelerinin İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi/Türkiye İhracatçılar Meclisi/İhracatçı Birlikleri, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ile Dış Ticaret Müsteşarlığınca görevlendirilen ilgili diğer kurum ve kuruluşlar vasıtasıyla yapılması halinde, ilgili mevzuatında belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde destekten yararlanmak isteyen başvuru sahipleri bu kuruluşlara başvurur. Başvuruya istinaden bu kuruluşlarca ilgili mevzuatında belirtilen esas ve usuller kapsamında inceleme yapılır ve destek ödemeleri tutarları tespit edilir. Destek ödemelerine ilişkin tahakkuk listeleri bu kuruluşlarca Dış Ticaret Müsteşarlığına sunularak Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan başvuru sahiplerinin hesabına aktarılması gereken tutarlar bildirilir. Dış Ticaret Müsteşarlığı bu tahakkuk listelerine istinaden Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan gerekli

ödemelerin yapılmasını ilgili mevzuatında belirtilen esas ve usuller çerçevesinde sağlar. Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan bu şekilde yapılan destek ödemelerine ilişkin olarak Türkiye İhracatçılar Meclisi/İhracatçı Birlikleri, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ve görevlendirilen ilgili diğer kurum ve kuruluşlar Dış Ticaret Müsteşarlığına karşı mali açıdan sorumludur. Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan ihracata yönelik devlet yardımları kapsamında verilen krediler ile yapılan fazla ve/veya yersiz ödemeler amme alacağı sayılır ve Türkiye İhracatçılar Meclisi/İhracatçı Birlikleri, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ve görevlendirilen ilgili diğer kurum ve kuruluşlar nezdinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ihracata yönelik devlet yardımları kapsamında yapılan ödemelere ilişkin olarak ortaya çıkmış veya çıkacak hukuki ihtilaflar sonucunda mahkemelerce hak sahiplerine ödenmesine karar verilen devlet yardımları kapsamındaki ödemeler de Dış Ticaret Müsteşarlığınca Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan yapılır.

Bu madde kapsamında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan yapılan ihracata yönelik devlet yardımlarının harcanması, belgelendirilmesi, muhasebeleştirilmesi, belgelerin muhafazası ve ibrazı, raporlanması, kontrolü ile İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi/Türkiye İhracatçılar Meclisi/İhracatçı Birlikleri, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından bu madde çerçevesinde görevlendirilen ilgili diğer kurum ve kuruluşların Dış Ticaret Müsteşarlığınca denetimine ilişkin esas ve usuller Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlıkça belirlenir.

4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanun ve **ilgili diğer mevzuat** hükümleri uyarınca, Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri ile ilgili olarak Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu kapsamındaki yetki ve görevler ile her türlü işlemler Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan ve Hazine Müsteşarlığı tarafından yürütülür. Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonunun **ilgili mevzuat kapsamında devir** tarihi itibarıyla Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası nezdindeki gider hesabı bakiyesi genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine İç Ödemeler Muhasebe Biriminin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hesabına aktarılır. **Bu tarihten sonra Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri tarafından yapılacak kredi geri ödemeleri genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere aynı hesaba aktarılır**. Bu fıkra ile ilgili esas ve usuller Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenir.”

**MADDE 174- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3 üncü maddesinin (ı) ve (r) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

**“ı) Meslek Yüksekokulu: Belirli mesleklere yönelik nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan yılda iki veya üç dönem olmak üzere iki yıllık eğitim-öğretim sürdüren, önlisans derecesi veren bir yükseköğretim kurumudur.**

**r) Ön Lisans: Ortaöğretim yeterliliklerine dayalı, en az iki yıllık bir programı kapsayan nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan veya lisans öğretiminin ilk kademesini teşkil eden bir yükseköğretimdir.”**

**MADDE 175-** 2547 sayılı Kanunun 44 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Diploma alma, ders kredilerinin hesaplanması, öğrencilik haklarından yararlanma ve sınavlar:

MADDE 44- a. Yükseköğretim kurumlarının önlisans, lisans ve lisansüstü düzeyindeki diploma programlarına kayıtlı öğrenciler, bu madde hükümlerine göre belirlenen ders kredileri ve diğer yükümlülükleri başarı ile tamamlamaları halinde; önlisans, lisans, yüksek lisans veya doktora

diploması alır. Ders kredileri, Yükseköğretim Kurulunca ilgili programın yer aldığı diploma düzeyi ve alan için yükseköğretim yeterlilikler çerçevesine göre belirlenen kredi aralığı ve öğrencilerin çalışma saati göz önünde tutularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenir. İlgili diploma programını bitiren öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısını ifade eden öğrenim kazanımları ile açıkça belirlenmiş teorik veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen diğer faaliyetler için gerekli çalışma saatleri de göz önünde bulundurularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde ders kredileri hesaplanır.

b. Yükseköğretim kurumlarında, öğretim faaliyetlerinin **üç dönemi aşmamak üzere** yıl içinde kaç döneme ayrılarak sürdürüleceği; her bir dönemde alınması gereken asgari ve azami kredi miktarları; her bir diploma programının diplomayı almayı hak eden kişiye kazandıracağı bilgi, beceri ve yetkinliklerin neler olacağı ve bunların ölçme ve değerlendirmelerinin nasıl yapılacağı; hazırlık sınıfı veya başka yollarla yabancı dil yeterliliğinin nasıl kazandırılacağı ve yabancı dil bilgi düzeyinin nasıl ölçüleceği; kayıt, devam, uygulama, tez ve teorik ders içerikleri, ön şartlı dersler, sınav çeşitleri ve bunların ders başarı notuna katkısı; öğrencilerin mezuniyet sonrası istihdamına ilişkin olarak bilgi, görüş ve tecrübelerine ihtiyaç duyulan kişileri ifade eden dış paydaşların diploma programlarına ilişkin değerlendirmelerinin alınması; diğer yurt içi ve yurt dışı yükseköğretim kurumlarından alınan derslerin kredilerinin intibakının sağlanması; ilgili programın tamamlanmasına yönelik önceden kazanılmış yeterliliklerin tanınması; farklı diploma programlarından bazı derslerin alınmasıyla yandal veya çift anadal yapılması; diploma alınabilmesi için, uygulama, teorik, uzaktan veya açıköğretim özellikleri ile bu maddenin (c) fıkrasında belirlenen sürelerde diploma alamayan öğrenciler bakımından, müfredat değişikliği veya isimleri değişmemekle birlikte ders içeriğinin değişmesi ya da ders içeriği değişmemekle birlikte aradan uzun bir sürenin geçmesi nedeniyle, daha önce başarılı olunan derslerden hangilerini yeniden almaları gerektiği; eğitim-öğretim süreçlerinin sürekli iyileştirilmesine yönelik iç ve dış kalite güvencesi uygulamaları ve eğitim-öğretimin devamına ilişkin diğer hususlar, Yükseköğretim Kurulunun bu konularda belirlediği temel ilkelere uygun olarak yükseköğretim kurumları senatoları tarafından belirlenir.

c. Bir yıl süreli yabancı dil hazırlık sınıfı hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın önlisans programlarını azami dört yıl, lisans programlarını azami yedi yıl, lisans ve yüksek lisans derecesini birlikte veren programları azami dokuz yıl, yüksek lisans programını azami üç yıl, doktora programını ise azami altı yıl içinde başarı ile tamamlayarak mezun olamayanlar, bu Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

ç. Bir yılda üç dönem öğretim veren yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanlarının bu Kanunun 36 ncı maddesinde belirlenen haftalık zorunlu ders yükleri, sadece iki dönem için aranır. Tez danışmanlıkları hariç, üçüncü dönemde de ders vermeleri halinde, bu derslerle ilgili olarak kendilerine ek ders ücreti ödenir.

d. Yeterlilik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, kağıt ortamında ve eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi, alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir. Sınavlarda sorulacak soruların hazırlanması, soru bankasının oluşturulması ve şifrelenmesi, sınav sorularının kağıt ortamında veya elektronik ortamda saklanması ile sınav güvenliğinin sağlanmasına ilişkin ilkeler Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

e.Yükseköğretim Kurulu kararı üzerine yükseköğretim kurumlarında; öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü ön lisans, lisans ve lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir. Uzaktan öğretim programlarının açılabileceği alanlar, uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve kredi miktarları, ders materyallerinin hazırlanması, sınavlarının yapılma şekli, yükseköğretim kurumları arasında bu amaçla yapılacak protokoller ile uzaktan öğretime ilişkin diğer hususlar, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Uzaktan öğretim programı kapsamında yükseköğretim kurumlarında ders veren öğretim elemanlarına, haftalık 10 saati geçmemek üzere verdikleri ders başına, 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesindeki unvanlar itibarıyla belirlenen ek ders ücretinin beş katını geçmemek üzere yükseköğretim kurumları yönetim kurulunca belirlenecek tutarda ek ders ücreti ödenir. Ders malzemelerinin hazırlanması, derse kaydolan öğrenci sayısı, dersin canlı veya kayıttan verilmesi, öğrencilerin sorularına verilen cevaplar, ödev veya uygulamaların değerlendirilmesi için harcanan süreler ile uzaktan öğretimle verilen derslere katılan öğrenci sayısı esas alınarak öğretim elemanlarına yapılacak ek ders ücreti ile ders malzemelerinin hazırlanmasında veya dersin yürütülmesinde fiilen katkıda bulunanlara yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir. Ancak, yukarıda belirtilen her türlü ödemelerin toplamı uzaktan öğretim için yatırılan toplam öğrenim ücretinin yüzde yetmişini geçemez. Uzaktan öğretim için yatırılan öğrenim ücretinin bu fıkraya göre yapılan ödemeler sonrası kalan kısmı ile elektronik ortamda veya internet ortamında sunulan uzaktan öğretim materyalinden elde edilen gelirler, ilgili birimin veya yükseköğretim kurumunun mal ve hizmet alımlarında kullanılır.

Senato tarafından uygun görülmesi halinde, birinci ve ikinci öğretim programlarındaki bazı dersler, sadece uzaktan öğretim yoluyla verilebilir. Ancak bu şekilde verilen dersler için öğrencilerden ilave bir ödeme talep edilemez.

Birinci ve ikinci öğretim programlarındaki bir dersin hem örgün öğretim yoluyla hem de uzaktan öğretim yoluyla verilmesinin senato tarafından uygun görülmesi halinde; dersi uzaktan öğretim yoluyla almayı tercih eden öğrencilerden, bu Kanunun 46 ncı maddesinin (c) fıkrasına göre belirlenen kredi başına öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti alınır. Dersin uzaktan öğretim yoluyla verilmesinde görev alan öğretim elemanı ve diğer personele, dersi uzaktan öğretim yoluyla almayı tercih eden öğrencilerden alınan öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti toplamının yüzde yetmişini geçmeyecek şekilde bu fıkranın ikinci paragrafına göre ödeme yapılır.

Dersleri verecek yeterli öğretim elemanı bulunmayan yükseköğretim kurumlarında uzaktan öğretim yoluyla ders vermek üzere Yükseköğretim Kurulu tarafından görevlendirilen öğretim elemanlarına, ders yükü dikkate alınmaksızın haftalık 10 saati geçmeyecek şekilde 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesindeki unvanlar itibarıyla belirlenen ek ders ücretinin dört katını geçmemek üzere ek ders ücreti ödenir.

f. Yükseköğretim kurumları ile iş dünyası ve diğer paydaşlar arasındaki ilişkileri geliştirmek amacıyla danışma kurulları oluşturulabilir. Danışma kurullarının oluşumu ve görevleri Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.”

**MADDE 176-** 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Cari hizmet maliyetinin hesaplanması, öğrenci katkı payları ve öğrenim ücretleri:

MADDE 46– a. Yükseköğretim kurumlarında, öğrenci başına düşen cari hizmet maliyetleri, yükseköğretim programlarının özellikleri göz önüne alınarak Yükseköğretim Kurulunca hesaplanır. Öğrencilerden her bir dönem için birinci öğretimde öğrenci katkı payı, ikinci öğretim ve uzaktan öğretimde ise öğrenim ücreti alınır. Yabancı uyruklu öğrencilerden, birinci veya ikinci öğretim ayırımı yapılmaksızın, her bir dönem için öğrenim ücreti alınır. Devlet tarafından karşılanacak kısım ile birinci öğretim, ikinci öğretim, açık ve uzaktan öğretim öğrencileri tarafından karşılanacak öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretleri, öğrenci başına düşen cari hizmet maliyetleri göz önünde bulundurularak belirlenir. Cari hizmet maliyetinin öğrenciler tarafından karşılanacak kısmı dışında kalan miktarı, Devlet tarafından karşılanır. Devletçe karşılanan kısım cari hizmet maliyetinin yarısından az olamaz.

b. Birinci öğretim, ikinci öğretim, açık ve uzaktan öğretim için Yükseköğretim Kurulu tarafından hesaplanan cari hizmet maliyetlerinin Devlet tarafından karşılanacak kısmı, öğrenciler tarafından karşılanacak katkı payları ve öğrenim ücretleri ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar, her yıl haziran ayı sonuna kadar Maliye Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulunun görüşü ve Milli Eğitim Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir. Öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretinden muaf tutulacaklar ile yabancı uyruklu öğrencilerden alınacak asgari öğrenim ücretlerinin tutarı Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenir.

c. Bu maddenin (ç), (d) ve (e) fıkralarında belirtilen durumlarda her bir ders için kredi başına ödenecek katkı payı veya öğrenim ücreti tutarları, her bir dersin kredisinin ilgili dönemde alınması gereken toplam ders kredisine oranlanması sonucu bulunacak katsayının ilgili dönem için belirlenen öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti ile çarpılarak, ilgili yükseköğretim kurumunca dönem başlarında hesaplanır.

ç. 44 üncü maddenin (c) fıkrasındaki süreler içinde aynı yükseköğretim kurumundaki öğrenimi sırasında bir derse üçüncü defa kayıt yaptırılması halinde, ilgili dönem için öngörülen katkı payı ya da öğrenim ücretinin yanı sıra bu maddenin (c) fıkrasına göre hesaplanan kredi başına ödenecek katkı payı veya öğrenim ücreti; dersin alınacağı dönem için belirlenen kredi başına katkı payı veya öğrenim ücretinin yüzde elli fazlası, dördüncü defa kayıt yaptırılması halinde yüzde yüz, beşinci veya daha fazla defa kayıt yaptırılması halinde ise yüzde üçyüz fazlası ile hesaplanır.

d. 44 üncü maddenin (c) fıkrasındaki süreler içinde öğrenimin tamamlanamaması halinde, her bir ilave ders için kredi başına ödenecek öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti; dersin alınacağı dönem için bu maddenin (c) fıkrasına göre belirlenecek olan kredi başına katkı payı veya öğrenim ücretinin yüzde yüzü, ikinci defa kayıt yaptırılması halinde yüzde ikiyüzü, üçüncü defa kayıt yaptırılması halinde yüzde üçyüzü, dördüncü ve daha fazla defa kayıt yaptırılması halinde ise yüzde dörtyüzü olarak hesaplanır.

e. 44 üncü maddenin (c) fıkrasında belirlenen süreler içerisinde yandal veya çift anadal öğreniminin tamamlanamaması nedeniyle ilave ders alınması halinde, her bir ders için kredi başına ödenecek öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti; dersin alınacağı dönem için (c) fıkrasına göre hesaplanan kredi başına katkı payı veya öğrenim ücretinin yüzde yüzü; ikinci defa kayıt yaptırılması halinde yüzde ikiyüzü, üç ve daha fazla defa kayıt yaptırılması halinde ise yüzde üçyüzü olarak hesaplanır.

f. Lisansüstü öğrenimin, 44 üncü maddenin (c) fıkrasındaki süreler içinde tamamlanamaması halinde, tez aşamasında ödenecek öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti, lisansüstü öğrenim için belirlenen dönemlik katkı payı veya öğrenim ücretine (d) fıkrasındaki oranlar uygulanarak hesaplanır.

g. Öğrenci katkı payı ve öğrenim ücretleri, ilgili dönem başlarında ödenir. Süresi içinde katkı payı veya öğrenim ücretini ödemeyenler ve mazeretleri ilgili yükseköğretim kurumunun yönetim kurulunca kabul edilmeyenler, o dönem için kayıt yaptıramaz ve öğrencilik haklarından yararlanamaz. Ödeme güçlüğü bulunan birinci öğretim öğrencilerinin ödemesi gereken katkı payının tamamı, talepleri halinde Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunca katkı kredisi olarak verilebilir.

ğ. İkinci öğretimde alınacak öğrenim ücreti, öğrenci cari hizmet maliyetinin yarısından az olamaz. İkinci öğretimde alınacak ücretlerin Bakanlar Kurulunca belirlenecek miktarı öğrencilerin başta beslenme olmak üzere barınma, sağlık, spor, kültür ve diğer sosyal hizmetlerinde kullanılır.

h. Hazırlık sınıfı hariç, bulundukları bölümde her bir dönem için belirlenen asgari derslerden başarılı olan ve bu dersleri alan öğrencilerin başarı ortalamasına göre dönem sonu itibarıyla yapılacak sıralamada ilk yüzde ona giren ikinci öğretim öğrencileri, bir sonraki dönemde birinci öğretim öğrencilerinin ödeyecekleri öğrenci katkı payı kadar öğrenim ücreti öder.

ı. Hazırlık sınıfı hariç, bulundukları bölümde her bir dönem için belirlenen asgari derslerden başarılı olan ve bu dersleri alan öğrencilerin başarı ortalamasına göre dönem sonu itibarıyla yapılacak sıralamada ilk yüzde ona giren birinci öğretim öğrencileri, bir sonraki dönemde ödeyecekleri öğrenci katkı payının yarısını öder.

i. Öğrenci sosyal tesisleri ile faaliyetlerinden elde edilen gelirler, yükseköğretim kurumlarınca önceki yıllarda basılan süreli ya da süresiz yayınlar ile elektronik ortamda veya internet ortamında sunulan ders materyallerinden elde edilen gelirler, öğrenci katkı payı olarak tahsil edilen gelirler ile diğer gelirler; en geç tahsil edildiği ayın sonuna kadar ilgili yükseköğretim kurumu hesabına yatırılır. Yatırılan bu tutarlar, yükseköğretim kurumu bütçesine öz gelir olarak kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesinde öngörülen ödenekler, gelir gerçekleşmelerine göre kullandırılır. Kaydedilen ödenekler, başta öğrencilerin beslenme, barınma, sağlık, spor, kültür ve diğer sosyal hizmet giderleri olmak üzere, kalkınma planı ve programlarına uygun olarak yükseköğretim kurumunun cari, sermaye, transfer giderleri ile öğrencilerin kısmi zamanlı olarak geçici işlerde çalıştırılmasına ilişkin giderlerinde kullanılır.

j. Bu maddeye göre elde edilen gelirlerin en fazla yüzde onu, yükseköğretim kurumu yönetim kurulunun tespit edeceği başarılı ve gelir düzeyi düşük öğrencilerin kitap, kırtasiye ile beslenme ve barınma yardımı ödemelerinde kullanılır.

k. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından burs verilenler veya burs alma şartlarını taşıyanlara öncelik verilmek suretiyle hizmetlerine ihtiyaç duyulan öğrenciler, öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumlarındaki geçici işlerde kısmi zamanlı olarak çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılan öğrenciler, bu çalışmalarından dolayı işçi olarak kabul edilmez. Kısmi zamanlı olarak çalıştırılan öğrencilere bir saatlik çalışma karşılığı ödenecek ücret, 4857 sayılı İş Kanunu gereğince 16 yaşından büyük işçiler için belirlenmiş olan günlük brüt asgari ücretin dörtte birini geçmemek üzere, yükseköğretim kurumu yönetim kurulu tarafından belirlenir. Kısmi zamanlı çalışma karşılığı ücret ödenmesi, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından verilmekte olan burs veya öğrenim kredisinin kesilmesi veya aynı Kuruma ait yurtlardan yararlanma hakkının kaldırılması sonucunu doğurmaz. Kısmi zamanlı olarak öğrenci çalıştırılmasına ilişkin haftalık çalışma süreleri ile diğer usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.”

**MADDE 177-** 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

**"GEÇİCİ MADDE 58- Yükseköğretim kurumlarında hazırlık dâhil bütün sınıflarda intibak, ön lisans, lisans tamamlama, lisans, lisansüstü öğrenimi gören öğrencilerden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar, kendi isteğiyle ilişikleri kesilenler dâhil, terör suçundan hüküm giyenler hariç her ne sebeple olursa olsun ilişiği kesilenler ile bir programı kazandıkları halde kayıt yaptırmayanlar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş ay içinde ilişiklerinin kesildiği yükseköğretim kurumuna başvuruda bulunmaları şartıyla bu Kanunun 44 üncü maddesinde belirtilen esaslara göre 2011-2012 eğitim öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilirler. 2010-2011 eğitim-öğretim yılı bahar dönemi için bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren on gün içinde başvuranlardan durumu kurumlarınca uygun bulunanlar 2010-2011 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde eğitim öğretime başlayabilirler. Müracaat süresi içinde askerlik zamanı gelmiş olanların askerlikleri tecil edilmiş sayılır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte askerlik görevini yapmakta olanlar terhislerini takip eden 2 ay içinde ilgili yükseköğretim kurumuna başvurmaları halinde bu maddede belirtilen haklardan yararlandırılır. Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı eğitim kurumları ile Polis Akademisi ve bağlı yükseköğretim kurumlarında tıpta uzmanlık, önlisans veya lisans düzeyinde öğrenim görürken 22/10/2008 tarihinden itibaren bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar terör suçundan hüküm giyenler hariç her ne sebeple olursa olsun kurumları ile ilişiği kesilenler, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren yukarıda belirlenen süre içerisinde başvurmaları halinde Yükseköğretim Kurulunca uygun görülen yükseköğretim kurumlarına intibakları sağlanır. Bu maddede yer alan hükümlerden yararlanarak ayrıldığı yükseköğretim kurumuna kayıt yaptırıp işi veya ikametinin başka bir ilde bulunduğunu belgeleyenler, üniversiteye giriş yılı itibarıyla geçmek istediği üniversitenin taban puanını sağlamaları ve ikamet ettikleri ildeki yükseköğretim kurumlarının senatolarının da uygun görmesi halinde, senatolar tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde ikamet ettikleri ildeki üniversitelerdeki eşdeğer diploma programlarına yatay geçiş yapabilirler. Bu maddeden yararlanıp bir yükseköğretim kurumunda öğrenci statüsü kazananlar başvurmaları halinde Anadolu Üniversitesi bünyesindeki açık öğretim ön lisans veya lisans düzeyindeki kontenjan sınırlaması olan eşdeğer bölümlere, kontenjan sınırlaması olmayan diploma programlarında ise istedikleri bölümlere yatay geçiş yapabilirler. Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Yükseköğretim Kurulu yetkilidir."**

**MADDE 178-** 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 13- 21/1/1998 tarihli ve 4325 sayılı Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun mülga 8 inci maddesi ile 29/1/2004 tarihli ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun mülga 5 inci maddesine göre, üzerlerinde yatırım yapılmak amacıyla gerçek veya tüzel kişilere bedelsiz olarak devredilen taşınmazların tapu kütüklerine bu maddelere göre konulan şerhler; üretime kısmen ya da tamamen geçmiş olmakla beraber taahhüt ettiği yatırım ve istihdam şartını tam olarak sağlayamamış yatırımcılar tarafından, **bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar taahhüt ettiği yatırımın en az yüzde yirmibeşi kadar asgari yatırım yapılmış olması,** ilgili idarelerden gerekli izinlerin alınması **ve** bu maddelerde öngörülen asgari istihdam şartlarının, her kişi için en az bir ay olmak üzere beş yıllık toplam üzerinden sağlanması koşullarıyla, 31/12/2011 tarihine kadar talep etmeleri halinde başka bir işleme gerek olmaksızın terkin edilir.

Bedelsiz olarak devredilen taşınmazların üzerinde yatırımcılar tarafından **bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar taahhüt ettiği yatırımın en az yüzde yirmibeşi kadar asgari yatırım yapılmış olması ve** 31/12/2011 tarihine kadar talep edilmesi halinde, anılan maddelerde öngörülen **asgari** istihdam **şartlarının**, **her kişi için en az bir ay olmak üzere beş yıllık toplam üzerinden** yüzde elli ve daha fazlasının sağlandığının tespit edilmesi halinde taşınmazın şerhin kaldırılacağı tarihteki rayiç bedelinin yüzde ellisi, **asgari istihdam şartının** yüzde elliden daha az veya hiç sağlanmadığının tespiti halinde ise şerhin kaldırılacağı tarihteki rayiç bedelinin tamamı**nın** ilgili idarece genel hükümlere göre tahsil edilmesinden sonra, bu kanunlara göre tapu kütüğüne konulan şerhler terkin edilir.

Yukarıdaki **fıkra hükümlerinden yararlanma talebinde bulunmayan ancak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar taahhüt ettiği yatırımın en az yüzde yirmibeşi kadar asgari yatırım yapmış olan** yatırımcılar tarafından 31/12/2011 tarihine kadar talep etmeleri halinde, **üretime geçilip geçilmediğine ve istihdam şartlarına bakılmaksızın** devir konusu taşınmazların eski maliki idareler adına tescilleri sağlanarak, bu taşınmazlar hakkında ilgili yatırımcılar adına doğrudan genel hükümlere göre 49 (kırkdokuz) yıl süreli **rayiç** bedel **karşılığında** irtifak hakkı tesis edilebilir veya kullanma izni verilebilir.

Bedelsiz olarak devredilen ve yükümlülüklerini yerine getirilmemesi nedeniyle devir işlemi iptal edilerek tapuda eski maliki idare adına tescil edilen ancak, dava konusu edilmesi nedeniyle davası devam eden ve idarece herhangi bir tasarrufta bulunulmamış taşınmazlar hakkında da, bu maddenin yürürlük tarihinde yukarıda belirtilen şartları taşımaları halinde bu madde hükümleri uygulanır.”

**MADDE 179- 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesindeki “veya niteliğine uygun olmayan” ibaresi metinden çıkarılmış; aynı maddenin beşinci fıkrasının (c) bendindeki “piyasaya arz edenlere” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya ambalajları üzerinde bulunduğu ürünün özelliklerini içermeyen bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretleri taşıyan ürünleri üreten veya ithal edenlere” ibaresi eklenmiş; maddenin beşinci fıkrasının (k) bendinde yer alan “izinsiz olarak veya Kurum düzenlemelerine aykırılık oluşturacak şekilde” ibaresi metinden çıkarılmış ve bendin sonuna “Satışın internet ortamında yapılması halinde, 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda öngörülen usullere göre erişimin engellenmesine karar verilir ve bu karar hakkında da anılan Kanun hükümleri uygulanır.” cümlesi eklenmiş ve maddenin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

**“Bu Kanuna, 4250 sayılı Kanuna veya 5607 sayılı Kanuna aykırı fiilerden dolayı haklarında kesinleşmiş mahkûmiyet kararı olanlara, Kurumun düzenlemekle yükümlü olduğu piyasalarda faaliyete ilişkin hiçbir belge verilmez, verilmiş olanlar Kurumca iptal edilir. Söz konusu fiillerin kamu sağlığını veya tütün ve alkol piyasasının güvenliğini bozucu nitelikte olması halinde, yargılama sürecinde yetkili mahkemece mevcut delil durumuna göre tedbiren belgelerin askıya alınmasına veya iptaline karar verilir.”**

**MADDE 180-** 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ile bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları şirketlerin yapım ihaleleri.”

"Ancak, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve bu Fonun hisselerine kısmen ya da tamamen sahip olduğu bankalar, 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ve bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları şirketler ( (e) bendinde belirtilen yapım ihaleleri hariç) **4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankaların 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tabi gayrimenkul yatırım ortaklıkları** ile enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketler bu Kanun kapsamı dışındadır."

**MADDE 181-** 4734 sayılı Kanunun **3 üncü maddesinin birinci fıkrasına 22/2/2007 tarihli ve 5583 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi ile eklenen "(k)" bendi "(p)" bendi olarak teselsül ettirilmiş ve fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.**

**"r) Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin Bakanlar Kurulu kararnameleri kapsamında; işleticisi kim olursa olsun, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğünün kendisine veya bağlı ortaklık veya iştiraklerine ait olan kömür sahalarından yapacağı mal ve hizmet alımları,"**

**MADDE 182-** 4734 sayılı Kanunun **63 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

**"MADDE 63- Hizmet alımı ve yapım işi ihalelerinde yerli istekliler lehine, mal alımı ihalelerinde ise Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile diğer ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak Kurum tarafından yerli malı olarak belirlenen malları teklif eden istekliler lehine, % 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanması; yaklaşık maliyeti eşik değerlerin altında kalan ihalelere ise sadece yerli isteklilerin katılması hususlarında ihale dokümanına hüküm konulabilir. Ortak girişimlerin yerli istekli sayılabilmesi için bütün ortaklarının yerli istekli olması gereklidir."**

**MADDE 183-** 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 74 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümleler ile maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Ancak yapılacak kanuna uygunluk denetimi siyasi partilerin amaçlarına ulaşmak için yapılmasında fayda görülen faaliyetleri daraltacak veya bu faaliyetlerin yerindeliğini içerecek şekilde yapılamaz. Denetimde harcamaların gerçek mahiyeti esas alınır. Şekle ve usule ilişkin eksiklikler harcamaların kabul edilmemesini gerektirmez."

"Siyasi partiler amaçlarına ulaşmak için gerekli gördükleri siyasi faaliyetleri kapsamında her türlü harcama yapabilirler.

Siyasi partiler mal ve hizmet alımı ile yapım işlerini, açık ihale, kapalı zarf usulü ve yazılı veya sözlü olmak üzere doğrudan veya pazarlık usullerinden herhangi biri ile yapabilir.

Siyasi partiler harcamalarını fatura, fatura yerine geçen belgeler ile bu belgelerin temin edilmesinin mümkün olmadığı hallerde harcamanın doğruluğunu gösterecek muhtevaya sahip olmak şartıyla diğer belgelerle tevsik ederler. Ancak kaybolma, yırtılma ve yanma gibi mücbir sebeplerle aslının temin edilemediği hallerde, fatura ve fatura yerine geçen belgeler yerine bu belgeleri düzenleyenlerden alınacak tasdikli örnekleri kullanılabilir.

Siyasi partiler ücret mukabili geçici veya sürekli olarak çalıştırdıkları kişilere ödedikleri ayni ve nakdi sağlık ve sosyal yardım giderleri ile amaçlarına ulaşmak için görevlendirdikleri kişiler tarafından yapılan yurt içi ve yurt dışı seyahatlere ilişkin konaklama, yol masrafları ve diğer zorunlu harcamaları gider olarak kayıt edebilirler.

**Siyasi partiler, mal ve hizmet alım sözleşmelerinden kaynaklanan mahkeme kararları ile ödedikleri miktarı ve masraflarını gider olarak kaydedebilirler**"

**MADDE 184-** 2820 sayılı Kanunun 66 ncı maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Siyasi partilerin adına açılmış banka hesaplarına yapılan bağışlar için ayrıca gelir makbuzu düzenlenmez."

**MADDE 185-** 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ancak, kamu yararı gereklerine uygun olarak, orman idaresince belirlenen orman alanlarında; orman idaresince tespit edilen usul ve esaslar çerçevesinde hayvan otlatılmasına izin verilebilir."

**MADDE 186-** 6831 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 12- Bozuk veya verimsiz orman alanları; ağaçlandırma, erozyon kontrolü ve rehabilitasyon çalışmalarına konu edilir. Bu alanlarda; mevcut türlerden gerekenler korunur, aşılanır ve/veya rehabilite edilir. Ayrıca orman içi boşluk alanlar, bölgede doğal olarak yetişen türlerle ekim, dikim ve aşılama suretiyle imar-ihya ve/veya rehabilite edilerek doldurulur. Ağaçlandırılan, erozyon kontrolü yapılan, imar-ihya ve rehabilite edilen sahalardan elde edilen odun dışı orman ürünleri; öncelikle bu sahaların bakımını gerçekleştiren köy tüzel kişiliklerine, tarımsal kalkınma kooperatiflerine, 5200 sayılı Kanunla kurulmuş üretici birlikleri ve birliklere ve/veya yöre halkına tarife bedeli ile verilebilir."

**MADDE 187-** 19/6/1994 tarihli ve 540 sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 2 nci maddesinin onikinci fıkrasında yer alan "Rehberler hariç olmak üzere Merkezde her ne şekilde olursa olsun istihdam edilecek personel sayısı" ibaresinden sonra gelen "yüz" ibaresi "yüzyetmiş" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 188-** 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

**"(3) İl Afet ve Acil Durum Müdürlüklerinin harcamaları, il özel idarelerinin bütçelerine bu amaçla konulacak ödenekten yapılır. İl özel idareleri, bu harcamaları karşılayacak ödeneği ilgili yıl bütçesinden tefrik etmek zorundadır. Bu şekilde tefrik edilecek ödenek tutarı her halükarda il özel idaresinin ilgili yıl bütçesinin yüzde 1'inden az olamaz. Müdürlüklerin personel harcamaları ve personel ile ilgili diğer harcamaları Başkanlık bütçesinden karşılanır. İl özel idarelerinin afet ve acil durumlar ile sivil savunmaya ilişkin hizmetler kapsamındaki yatırım projelerinden Başkanlıkça uygun görülenlere Başkanlık bütçesinden belirlenen tutarda yardım yapılabilir. Harcamalarda, İl Özel İdaresi Kanununda il genel meclisi ve il encümenine verilen yetkiler vali tarafından kullanılır."**

**"(6) Müdürlüklerin il dışı geçici görevlendirmesi valiliklerin yanı sıra ihtiyaç duyulması halinde Başkanlıkça re'sen de yapılabilir.**

**(7) Başkanlık faaliyete geçtikten sonra bu Kanun kapsamında valiliklerce tesis edilen iş ve işlemler dolayısıyla açılmış ve açılacak davalar valilikler husumetiyle yürütülür ve bunlar hakkında geçici 1 inci maddenin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz."**

**MADDE 189-** 5902 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(3) Müdürlükler bulundukları ilin il afet ve acil durum müdürlüğünün bünyesinde ve il afet ve acil durum müdürlüğü emrinde görev yaparlar."

**MADDE 190-** 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 1- 31/12/2009 tarihinden önce belediye haline dönüşmek veya başka bir belediyenin sınırlarına dahil olmak suretiyle tüzel kişiliğini kaybeden köylerde, kendilerine bu Kanunun ek 13 üncü maddesine göre taşınmaz satışı yapılan hak sahipleri hakkında satış bedelinin ödenmesi kaydıyla ek 13 üncü maddede öngörülen diğer şartlar uygulanmaz. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla henüz kesinleşmemiş davalarda da bu madde hükümleri uygulanır."

**MADDE 191-** 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 5- (1) 31/3/2007 tarihinden önce, kaçak eşya naklinde kullanılması nedeniyle elkonulan veya alıkonulan taşıma araçları hakkında bu Kanunun 16 ncı maddesi hükümleri uygulanır."

**MADDE 192-** 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "altı ay" ibaresi "bir yıl" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 193-** 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin sekizinci fıkrasında geçen "yüzde 4'e kadar" **ibaresi** "yüzde 6'ya kadar" şeklinde, üçüncü ve dördüncü fıkraları da aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Personelin katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden, döner sermayeli sağlık kurum ve kuruluşlarında görevli olan memurlar ve sözleşmeli personel ile açıktan vekil olarak atananlara mesai içi veya mesai dışı ayrımı yapılmaksızın ek ödeme yapılabilir. Ancak ilgili kanunları uyarınca, mesai saatleri dışında **özelde** çalışma hakkı bulunanlardan bu hakkı kullananlara bu Kanunun ek 3 üncü maddesine göre yapılan ödemeden başka ek ödeme yapılmaz. Sağlık kurum ve kuruluşlarında Bakanlıkça belirlenen hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle, bu ödemenin oranı ile esas ve usulleri; personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, hizmete katkısı, performansı, tetkik, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile muayene, ameliyat, anestezi, girişimsel işlemler ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi unsurlar esas alınarak Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Personelin katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden personele bir ayda yapılacak ek ödemenin tutarı, ilgili personelin bir ayda alacağı aylık (ek gösterge dâhil), yan ödeme ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatı ile yabancı dil tazminatı hariç) toplamının; klinik şefleri ve şef yardımcıları ile uzman tabip kadrosuna atanan profesör ve doçentlerde yüzde 800'ünü, uzman tabip ve tıpta uzmanlık mevzuatında belirtilen dallarda bu mevzuat hükümlerine göre uzman olanlar ile uzman diş tabiplerinde yüzde 700'ünü, pratisyen tabip ve diş tabiplerinde yüzde 500'ünü, idari sağlık müdür yardımcısı, hastane müdürü ve eczacılarda yüzde 250'sini, başhemşirelerde yüzde 200'ünü, diğer personelde ise yüzde 150'sini geçemez. İşin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane, enfeksiyon, özel bakım gerektiren ruh sağlığı, organ ve doku nakli, acil servis ve benzeri sağlık hizmetlerinde çalışan personel için yüzde 150 oranı, yüzde 200 olarak uygulanır. Nöbet hizmetleri hariç olmak üzere mesai saatleri dışında gelir getirici çalışmalarından doğan katkılarına karşılık olarak tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlara bu fıkradaki oranların yüzde 30'unu, diğer personele yüzde 20'sini geçmeyecek şekilde ayrıca ek ödeme yapılır. Sözleşmeli olarak istihdam edilen

personele yapılacak ek ödemenin tutarı ise, aynı birimde aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsali personel esas alınarak belirlenir ve bunlara yapılacak ek ödeme hiçbir şekilde emsaline yapılabilecek ek ödeme üst sınırını geçemez. Bu bent uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme tutarından az olamaz. Bu kapsamdaki personel için 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz."

**MADDE 194- 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve beşinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.**

**"Öğrenci, borcunu öğrenim gördüğü öğretim kurumunun normal eğitim süresinin bitiminden itibaren iki yıl (öğrencinin lisansüstü eğitim yapması halinde dört yıl) sonra başlamak üzere, kredi aldığı sürede ve aylık dönemler halinde kuruma ödemek zorundadır. Ancak bu süre kurumca bir yıl daha uzatılabilir. Ödeme askerlik dönemine rastlarsa TEFE uygulanmadan askerlik döneminin sonuna kadar ertelenir."**

**"Ancak bu süre kurumca bir yıl daha uzatılabilir."**

**MADDE 195- 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 37 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrasında yer alan "Hazine payının hesabında süresinde ödenmeyen bedeller için" ibaresinden sonra gelmek üzere "abonelerine" ibaresi eklenmiştir.**

**"b) Yetkilendirilen işletmecilerin şebekeleri üzerinden elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen diğer işletmeciler, bu yetkilendirme kapsamında doğan aylık brüt satışlarının yüzde 15'ini,"**

**MADDE 196- 8/4/1965 tarihli ve 580 sayılı Milli Prodüktivite Merkezi Kuruluş Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Teşkilatı Konfederasyonun" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.**

**MADDE 197- 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.**

**"1136 sayılı Avukatlık Kanununda avukatlık büroları ve hukuk büroları ile ilgili düzenleme yapılıncaya kadar meskenlerdeki avukatlık ve hukuk büroları faaliyetlerine devam ederler. Bu süre, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıldır."**

**MADDE 198- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu 27 nci maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesinden önce gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.**

**"Her yıl yenilenen vekâlet pulu bedeline ayrıca yüzde beş oranında ilave yapılır. Bu suretle elde edilecek kaynak avukat stajyerlerinin genel sağlık sigortası primlerinin ödenmesinde kullanılır. Kaynağın yetersizliği durumunda staj kredi fonundan aktarım yapılarak prim ödemesi yapılır. Bu primler Türkiye Barolar Birliği tarafından ödenir."**

**MADDE 199- 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.**

**"EK MADDE 5- (1) Kanunları uyarınca turizm yatırımı yapılmak amacıyla ilgili Bakanlıklarca adlarına kamu taşınmazı tahsis edilenlerin, tahsis koşullarını belirleyen taahhüt senetlerine veya sözleşmelerine göre ilgili bakanlıkların iznine tâbi işlemleri izinsiz olarak gerçekleştirmeleri ya da aykırı davranmaları halinde;**

**(a) Tahsis edilen kamu arazisi üzerinde, inşaatın yapıldığı tarihte geçerli olan onaylı plan ve projesine aykırı olarak veya ilgili idarelerden izin alınmadan bedellendirmeye esas teşkil edecek şekilde ilâve yapı ve tesis veya kapasite artışı ya da tür değişikliğinin gerçekleştirilmesi durumunda; bunların mevcut onaylı imar planı koşullarına göre mümkün olması ve korunmalarında başka bir hukuki engel bulunmaması halinde, kapasite artışına veya tür değişikliğinde iki tür arasındaki farka ilişkin cari yıl proje maliyet bedelinin yüzde onu,**

**(b) Tahsis edilen kamu arazisi üzerindeki yapı ve tesislerin, Kültür ve Turizm Bakanlığınca belgelendirilen turizm tesisi türleri dışında başka bir amaçla kullanılması veya amaç dışı yapı yapılması durumunda toplam cari yıl proje maliyet bedelinin yüzde üçü,**

**(c) Sözleşmelerinde belirtilen veya ilgili idarelerce verilen ek süre içerisinde, adlarına tahsis edilen taşınmazın üzerinde yatırıma başlanılmaması durumunda toplam cari yıl proje maliyet bedelinin yüzde ikisi, yatırımın tamamlanamaması durumunda ise yüzde biri,**

**(d) İrtifak hakkının üçüncü kişilere devredilmesi, tesislerin asli unsurunun üçüncü kişilere kiralanması ya da işletme hakkının devredilmesi, şirket hisselerinin yüzde elliden fazlasının mevcut ortaklar veya bu ortakların yüzde elli ve daha fazla hissesine sahip oldukları diğer şirketler dışında üçüncü kişilere devri, sözleşmeden doğan bedellerin herhangi birinin iki yıl üst üste hiç ödenmemesi durumunda ise toplam cari yıl proje maliyet bedelinin yüzde biri,**

**tutarındaki bedelin defaten ödenmesi, bunlar ile yukarıda belirtilenler dışında kalan diğer izinsiz işlemleri veya sözleşmelere aykırı davranışları olduğu tespit edilenlerce yazılı olarak başvurularak, sözleşmeden doğan diğer tüm yükümlülüklerin yerine getirilmesi, aykırılıkların ilgili bakanlıklarca uygun görülecek sürede ve şekilde giderilmesi, ilgili bakanlıklar tarafından aleyhlerine açılan davalara ilişkin tüm giderlerin karşılanması ve taraflarınca açılan davalardan feragat edilmesi, yeni bedel ve koşullarla yeniden sözleşme yapılması kaydıyla; ilgili bakanlıklarca bu yatırımcılar ve işletmeciler aleyhine açılan davalardan vazgeçilir, dava açılması gerekenler için ise dava açılmaz ve tahsisleri devam eder.**

**(2) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında kalan ilâve yapı, tesis veya kapasite artışı ya da tür değişiklikleri hakkında bu maddeye göre işlem yapılabilmesi için; bunların onaylı imar planı koşullarına göre mümkün olması ve korunmalarında başka bir hukuki engel bulunmaması şarttır. Aksi halde bunlar hakkında kapasite artışına veya tür değişikliğinde iki tür arasındaki farka ilişkin cari yıl proje maliyet bedelinin yüzde onu tutarındaki bedel alınarak, bunlar tahsisi gerçekleştiren bakanlıklarca uygun görülecek süre ve şekilde kaldırılır veya giderilir.**

**(3) Yatırımcı ve işletmecilerin birden fazla izinsiz işlem veya aykırı davranışları hakkında bu madde kapsamında ayrı ayrı işlem yapılır. Ancak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen birden fazla izinsiz işlem veya aykırı davranışlar ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra aynı yıl içerisinde gerçekleştirilen birden fazla izinsiz işlem veya aykırı davranışlar için proje maliyet bedeli üzerinden alınacak bedellerin toplamı yüzde üçü geçemez.**

**(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık, Çevre ve Orman Bakanlığı ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir."**

**MADDE 200- 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun 55 inci maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

**"Üst rütbeye yükselmek için, kıdem şartlarını yerine getirmiş Emniyet Amirleri ile 4 üncü, 3 üncü ve 2 nci Sınıf Emniyet Müdürlerinin liyakat koşullarını belirlemek, üst rütbedeki boş kadro miktarına göre sıralayarak terfilerini ve ikinci meslek derecesindeki görev unvanlarına ataması yapılacak personeli değerlendirmek ve öneride bulunmak üzere Genel Müdürlük Yüksek Değerlendirme Kurulu oluşturulur. Bu Kurul, Emniyet Genel Müdürünün başkanlığında, Genel Müdür Yardımcıları, Teftiş Kurulu Başkanı, Polis Akademisi Başkanı, 1 inci Hukuk Müşaviri, Personel Dairesi Başkanı, Merkez Emniyet Müdürlerince seçilecek 1 inci Sınıf Emniyet Müdürü rütbesinde en az 5 yıl kıdemli bir Merkez Emniyet Müdürü ve İl Emniyet Müdürlerince seçilecek 1 inci Sınıf Emniyet Müdürü rütbesinde en az 5 yıl kıdemli iki İl Emniyet Müdüründen teşekkül eder."**

**MADDE 201- 9/4/1987 tarihli ve 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının mülga (g) bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.**

**"g) Bakanlık strateji ve politikalarını da dikkate almak sureti ile elektronik haberleşme sektöründe araştırma ve geliştirmeye yönelik faaliyetleri eğitim de dâhil olmak üzere teşvik etmek, elektronik haberleşme sistemlerinin; yazılım ve/veya donanım olarak yerli tasarım, geliştirme ve üretimini Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde desteklemek, bu amaçla üniversiteler dâhil olmak üzere diğer kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapmak ve gerekli koordinasyon faaliyetlerini yürütmek, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 6 ncı maddesinin (i) bendi uyarınca aktarılacak kaynağın kullanımını gerçekleştirmek."**

**MADDE 202- 3348 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.**

**"EK MADDE 5- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, her üç ayda bir giderlerinin karşılanmasından sonra kalan miktarın yüzde yirmisini, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereğince genel bütçeye yapılacak ödemeden önce takip eden ayın on beşine kadar, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 6 ncı maddesinin (i) bendi uyarınca "Araştırma ve Geliştirme Gelirleri" olarak genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Bakanlığın Merkez Muhasebe Birimi hesabına aktarır ve Bakanlığa bildirir. Aktarılan tutarlar karşılığında ilgili tertiplere ödenek kaydetmeye ve bu ödeneklerden yılı içerisinde harcanmayan tutarları ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye Bakan yetkilidir. Ödeneklerin kullanımına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, elektronik haberleşme sektöründe öncelikli olarak desteklenmesini öngördüğü alanlara ilişkin görüşünü, her yıl 1 Eylül tarihine kadar bir rapor halinde Bakanlığa bildirir. Bakanlık, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi kapsamında, gerekli gördüğü bilgileri her türlü kamu kurum ve kuruluşlarından istemeye yetkilidir. Kendilerinden bilgi istenen kurumlar bu bilgileri mümkün olan en kısa zamanda vermekle yükümlüdürler.**

**Bakan, genel bütçeye gelir kaydedilen tutarın yüzde ellisini geçmemek kaydıyla, kaydedilen ödeneklerden harcanmayan tutarları 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu kapsamındaki hizmetlerde kullanmaya yetkilidir."**

**MADDE 203- 3348 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra ve mevcut ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.**

**"Bakanlar Kurulunca devralınabileceğine karar verilen her bir proje bakımından ayrı ayrı geçerli olmak üzere, yüklenicilerin Belediyelerle akdedilmiş bulunan sözleşmeleri ile aynı şartlarda işi yürütmeye yazılı olarak muvafakat etmeleri kaydı ile Bakanlık; söz konusu projelerin mevcut sözleşmeleri ile devralınmasına da karar verebilir."**

**"Devir konusunda Belediyelerle yapılacak protokoller ile Belediyelerin yüklenicilerle yapmış bulundukları sözleşmelerin Bakanlıkça devralınması amacı ile Bakanlık ile yükleniciler arasında yapılacak sözleşmeler ve bu devirlerle ilgili yapılacak diğer işlemler damga vergisi ve harçlardan müstesnadır."**

**MADDE 204- 3348 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.**

**"GEÇİCİ MADDE 8- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 6 ncı maddesinin (i) bendi uyarınca aktarılması gereken ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla henüz aktarılmamış tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Bakanlığın Merkez Muhasebe Birimi hesabına bir ay içinde aktarılır. Bu tutarları ek 5 inci madde kapsamında Bakanlık bütçesine ödenek kaydetmeye Bakan yetkilidir."**

**MADDE 205- 14/6/1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 2 nci maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.**

**"f) 1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca açılan avukatlık bürolarına,"**

**MADDE 206- 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin (2), (5) ve (10) numaralı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.**

**"(2) 2 nci maddenin (a) bendi hariç birinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen yasakların uygulanması ve tedbirlerin alınması ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmeyen işletme sorumluları, denetimi yapan yetkililer tarafından önce yazılı olarak uyarılır. Bu uyarı yazısı, ilgili işletme sorumlusuna tebliğ edilir. Bu uyarıya rağmen yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere, mahalli mülki amir tarafından bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir."**

**"(5) 3 üncü maddenin yedinci fıkrasındaki yasağa aykırı hareket edenler, mahalli mülki amir tarafından bin Türk Lirası idarî para cezası ile cezalandırılır."**

**"(10) 3 üncü maddenin ondördüncü fıkrasındaki ürünleri üretenler, mahalli mülki amir tarafından yirmibin Türk Lirasından yüzbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır."**

**"(16) Bu maddedeki cezaları gerektiren fiillerin tekerrürü halinde idari para cezası bir kat artırılarak verilir."**

**MADDE 207- 16/8/1997 tarihli ve 4306 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Milli Eğitim Temel Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24.3.1988 Tarihli ve 3418 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kağıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının (2) numaralı bendinin (c) alt bendinde yer alan "31.12.2010" ibaresi "31.12.2015" şeklinde değiştirilmiştir.**

**MADDE 208- 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

**"d) 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun kapsamında gerçekleştirilecek hidroelektrik santral projeleri ile 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanunun geçici 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası kapsamında yerli kaynaklara dayalı elektrik üretimi amacıyla yapılacak yatırımlarda, bu bendin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan ancak yapımı henüz tamamlanmamış su kullanım anlaşmalarının ilişkin olduğu projeler de dahil olmak üzere, demiryolu ulaşım güzergahının değiştirilmesinin zorunlu olduğu hallerde, rölekasyon işi su altında kalacak mevcut demiryolunun kamulaştırma bedeli alınarak demiryolunun bağlı olduğu idare tarafından yapılır."**

**MADDE 209- 4/4/2001 tarihli ve 4634 sayılı Şeker Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.**

**"Şirketler, kendi ekim alanlarından yeterli hammadde bulamadığı takdirde münavebe esasları dâhilinde kendi ekim alanları dışından da Kurumun denetiminde üreticilerle sözleşme yaparak pancar temin edebilirler."**

**MADDE 210- 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendine aşağıdaki alt bent eklenmiştir.**

**"3) Yapılmış ve yapılacak depolama lisansı başvurularında; başvuruya konu yerin il, ilçe, köy, mahalle, ada, parsel bilgilerini de içeren bilgiler Kurum internet sayfasında duyurulur. Duyuruda belirlenecek sürede, duyuru konusu yerde faaliyet göstermek üzere başka doğal gaz depolama lisansı başvurusunun olması durumunda, başvuruda bulunan tüzel kişilerin depolama lisansı almak için aranılan şartları taşımaları kaydı ile; lisans başvurularının değerlendirilmesi Kurul tarafından belirlenecek kriterler esas alınarak yapılır. Bu değerlendirme sonucunda birden fazla başvurunun kalması durumunda bu tüzel kişiler arasında lisans bedelinin artırılması esasına göre yarışma yapılır. Ancak, başvurulardan birinde depolama faaliyetinin yapılacağı sahada yer alan taşınmazların asgari yarısının mülkiyetinin lisans başvurusunda bulunan tüzel kişi ve/veya ortaklarına ait olması ve/veya depolama faaliyetinin yapılacağı sahada yer alan taşınmazların asgari yarısının üzerinde lisans başvurusunda bulunan tüzel kişi ve/veya ortakları adına depolama faaliyetinde bulunma imkanı verecek kullanma ve/veya irtifak hakkı ve benzer izinlerin tesis edilmiş olması halinde bu başvuru kabul edilir; diğer başvurular reddedilir. Başvurunun duyurusu, değerlendirme kriterleri ve yarışmaya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."**

**MADDE 211- 4/4/2007 tarihli ve 5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.**

**“EK MADDE 1- Kamu kurum ve kuruluşlarında sürekli işçi kadrosunda çalışan işçilere; bakmaya mecbur olduğu veya işçi refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır kaza geçirmesi veya önemli bir hastalığa tutulmuş olması hallerinde, bu hallerin raporla belgelendirilmesi şartıyla, istekleri üzerine en çok altı aya kadar ücretsiz izin verilebilir. Aynı şartlarla bu süre bir katına kadar uzatılabilir.**

**İşçilere, 10 hizmet yılını tamamlamış olmaları ve istekleri halinde işçilik süreleri boyunca ve bir defada kullanılmak üzere altı aya kadar ücretsiz izin verilebilir.**

**Yetiştirilmek üzere (burslu veya kendi imkânlarıyla gidenler dâhil) yurt dışına devlet tarafından gönderilen öğrenci ve memurlarla, yurt içine ve yurt dışına sürekli görevle atanan memurların işçi olan eşlerine işçilik süresince her defasında bir yıldan az olmamak üzere en çok sekiz yıla kadar ücretsiz izin verilebilir. Ücretsiz izin süresinin bitiminden önce mazeretini gerektiren sebebin kalkması halinde, işçi derhal görevine dönmek zorundadır. Mazeret sebebinin kalkması halinde veya ücretsiz izin süresinin bitiminden itibaren 10 gün içinde görevine dönmeyenler, işçilikten istifa etmiş sayılır.**

**Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığınca müştereken belirlenir.”**

**MADDE 212- 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanununun 7 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.**

**“İntifa haklarına ilişkin talepler galle fazlası almaya hak kazanıldığını gösteren mahkeme kararının kesinleştiği tarihten itibaren beş yıl geçmekle düşer.**

**Mazbut vakıflarda intifa hakları, galle fazlası almaya hak kazanıldığını gösteren mahkeme kararının kesinleştiği tarihten itibaren, vakfın son beş yıl içindeki malvarlığı, gelirleri ve giderleri ile sınırlı olmak ve galle fazlasının mevcudiyeti şartıyla Genel Müdürlükçe belirlenir.”**

**MADDE 213- 5737 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.**

**“GEÇİCİ MADDE 10- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 7 nci maddesine eklenen hükümler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış ve halen devam eden intifa haklarının ödenmesi, malvarlığı ve gelirlerinin tespitine ilişkin davalarda da uygulanır.”**

**MADDE 214- 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “10.000.000 Yeni Türk Lirasını” ibaresi “30.000.000 Türk Lirasını” şeklinde değiştirilmiştir.**

**MADDE 215- 7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 12 nci maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendinin son cümlesinde yer alan “sondaki iki grupta” ibaresi “sondaki üç grupta” olarak değiştirilmiştir.**

**MADDE 216- 6004 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin; birinci fıkrasında yer alan “dördüncü fıkradaki düzenleme saklı kalmak üzere, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tabi bulundukları hükümler çerçevesinde, başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girmeye devam eder.” ibaresi “askerlik hizmeti dâhil en az altıncı fiili hizmet yılı içerisinde bulunmaları kaydıyla başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girerler.” şeklinde; dördüncü fıkrasının sonunda yer alan “dokuzuncu” ibaresi “altıncı” şeklinde değiştirilmiş; maddenin üçüncü ve beşinci fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.**

**MADDE 217- 6004 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının ilk cümlesinde yer alan "dokuzuncu" ibaresi "altıncı" şeklinde değiştirilmiştir.**

**MADDE 218- 6004 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının; (a) bendinin ilk cümlesinde yer alan "en az dört" ibaresi "en az iki" şeklinde değiştirilmiş ve bende "Danışmanların, hizmet yılı gözetilmeksizin konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçebilmeleri ve Bakanlık Komisyonunca uygun görülecek unvanları alabilmeleri için özel yeterlilik sınavında başarılı olmaları şarttır." cümlesi eklenmiş; (b) bendinin ilk cümlesinde yer alan "Dört yıldan az eğitim veren bir yüksek öğrenim kurumundan veya" ibaresi metinden çıkarılmış ve bendin üçüncü cümlesinin ilk kelimesi "En az iki" şeklinde değiştirilmiştir.**

**MADDE 219- (1) 6004 sayılı Kanunun;**

**a) Eki (1) sayılı listesinin otuzbeşinci, kırkikinci ve kırküçüncü unvan satırları sırasıyla aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

| | |
|---|---|
| **ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ** | **1.2.3** |
| **ÜÇÜNCÜ KATİP** | **5.6.7.8.9** |
| **ADAY MESLEK MEMURU** | **7.8.9** |

**b) Eki (2) sayılı listesinin dokuzuncu, ondördüncü, onbeşinci ve onaltıncı unvan satırları sırasıyla aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

| | |
|---|---|
| **ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ** | **1.2.3** |
| **ÜÇÜNCÜ KATİP** | **4.5.6.7.8** |
| **ATAŞE** | **1.2.3.4.5.6.7.8.9** |
| **ADAY KONSOLOSLUK VE İHTİSAS MEMURU** | **7.8.9** |

**(2) Ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Dışişleri Bakanlığına ait bölümünden çıkarılmış, ekli (3) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Dışişleri Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.**

**MADDE 220- 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

**"Görme engellilerin talepleri halinde imzalarında şahit aranır. Aksi takdirde görme engellilerin imzalarını el yazısı ile atmaları yeterlidir."**

**MADDE 221- 29/4/1959 tarihli ve 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.**

**"Teşkilat Başkanı, Başkan Yardımcısı ve Teşkilat Müdürü görevlerine 65 yaşını dolduranların ataması yapılamaz."**

**MADDE 222- 3/7/2003 tarihli ve 4916 sayılı Çeşitli Kanunlarda ve Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 2 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.**

**GEÇİCİ MADDE 1**- (1) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce meydana gelen trafik kazaları nedeniyle sunulan sağlık hizmet bedelleri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanır. Söz konusu sağlık hizmet bedelleri için bu Kanunun **59 uncu** maddesine göre belirlenen tutarın %20'sinden fazla olmamak üzere belirlenecek tutarın üç yıl süreyle ayrıca aktarılmasıyla anılan dönem için ilgili sigorta şirketleri ve Güvence Hesabının yükümlülükleri sona erer. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşü alınarak Hazine Müsteşarlığınca belirlenir.

(2) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren altı ay içinde Sağlık Bakanlığı Trafik Hizmetleri Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün trafik kazalarından kaynaklanan tedavi giderlerinin tahsili için kurduğu sistem mevcut haliyle Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilir. Trafik Hizmetleri Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün tasfiyesine ilişkin iş ve işlemler aynı tarih itibarıyla Sağlık Bakanlığınca gerçekleştirilir.

**GEÇİCİ MADDE 2-** (1) 13/11/2008 tarihli ve 5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin;

a) Birinci fıkrasına göre bildirim veya beyanda bulunanlardan yurt dışında bulunan varlıklarını süresi içinde Türkiye'ye getiremeyen veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer etmeyenler ile,

b) İkinci fıkrasına göre beyanda bulunanlardan bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerce süresi içinde sermaye artırımında bulunmayanların,

ilgili sürenin bitim tarihinden itibaren bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar, bildirim veya beyana konu yurt dışında bulunan varlıklardan para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını Türkiye'ye getirmeleri veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer etmeleri, beyana konu yurt içinde bulunan varlıkları nedeniyle sermaye artırımında bulunmaları halinde, 5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşımaları kaydıyla, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren diğer nedenlerle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak yapılacak vergi incelemeleri hakkında anılan Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmünden yararlanabilirler.

(2) 5811 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrasına göre bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle tarh edilen vergileri vadesinde ödemeyenlerden; daha önce ödemede bulunanlar ile vergi aslı ve bu Kanunun ikinci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre hesaplanacak tutarı, bu Kanunun 18 inci maddesi hükümleri hariç olmak üzere, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar ödeyenler, 5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşımaları kaydıyla, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren diğer nedenlerle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak yapılacak vergi incelemeleri hakkında anılan Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmünden yararlanabilirler.

(3) 5811 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin;

a) Birinci ve ikinci fıkralarına göre bildirim veya beyanda bulunan mükelleflerden, diğer nedenlerle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin vergi incelemelerine bağlı olarak vergi incelemesine yetkili olanların talebi üzerine matrah takdiri için takdir komisyonlarına sevk edilenler, takdir komisyonlarınca gelir, kurumlar ve katma değer vergisi (indirimi reddedilen katma değer vergisi dâhil) yönünden haklarında takdir edilen matrah farkları açısından,

b) İkinci fıkrasına göre beyanda bulunanlar**dan**, taşınmazlar dışındaki varlıklarını beyan tarihinden sonra sermaye artırımının gerçekleştirilmesi gereken tarihe kadar banka veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara yatırmak suretiyle ilgili varlıkların tevsik şartını sonradan gerçekleştirenler,

5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşımaları kaydıyla anılan Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmünden yararlanabilirler.

(4) Bu maddenin yürürlük tarihinden önce haklarında yapılan vergi incelemelerine bağlı olarak vergi incelemesine yetkili olanların talebi üzerine matrah takdiri için takdir komisyonlarına sevk edilen ve takdir komisyonu kararlarına göre matrah takdir edilerek tarhiyat yapılan mükelleflerden, söz konusu matrah takdirine ilişkin tarhiyat yapılmadan önce 5811 sayılı Kanuna göre bildirim veya beyanda bulunanlar ile taşınmazlar dışındaki varlıklarını beyan tarihinden sonra banka veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara yatırmak suretiyle ilgili varlıkların tevsik şartını sonradan gerçekleştirenler hakkında, diğer nedenlerle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin yapılan tarhiyatlar, 5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşımaları kaydıyla, bildirim veya beyan edilen tutarlar dikkate alınmak suretiyle, **mükelleflerin bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü ayın sonuna kadar başvuruda bulunması üzerine 213 sayılı Kanunun düzeltme hükümlerine göre düzeltilir; tahakkuk eden vergiler, bu alacaklarla ilgili olarak açılmış bulunan tüm davalardan vazgeçilmesi şartıyla terkin edilir,** varsa tahsil edilen tutarlar red ve iade olunur. Bu fıkrada belirtilen düzeltmelerin yapılabilmesi için 5811 sayılı Kanunda aranılan diğer şartların varlığına ilişkin hususların vergi incelemesine yetkili olanlarca tespit edilmesi şarttır.

**GEÇİCİ MADDE 3-** (1) 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrası, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun geçici 53 üncü maddesinin birinci fıkrası ile 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun geçici 34 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamına girmesine rağmen anılan maddelerde belirtilen sürelerde borçlarının yeniden hesaplanması için müracaat etmeyenler ile söz konusu maddelerin yürürlüğe girdiği tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre içerisinde anılan düzenlemelerde belirtilen nedenlerle haklarında borç takibi yapılanlar veya yapılması gerekenlerin, kendilerine döviz olarak yapılmış olan her türlü masrafa ilişkin borç tutarları, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üç ay içerisinde borçlu oldukları idarelere başvurmaları halinde, imzaladıkları yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi hükümleri dikkate alınmaksızın ve ilgililere ödeme yapma sonucunu doğurmaksızın aşağıdaki şekilde yeniden hesaplanır ve başvuru süresi içerisinde tahsilat işlemi durdurulur. **Ancak bu hesaplama, 2547 sayılı Kanunun geçici 53 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen durumda bulunanlardan, aynı Kanunun 33 üncü maddesi uyarınca yurtdışında görevlendirilenler bakımından yapılırken bu kişilerin hizmetleri karşılığında aldıkları yurtiçi maaşları ve buna yönelik cezai şart talep edilmez, bunlar haricinde Türk Lirası olarak yapılmış olan her türlü masraf tutarına, sarf tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen süre için 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere tespit ve ilan edilen kanuni faiz işletilerek hesaplama yapılır.**

a) 5/8/1996 tarihinden sonra yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınanlar hakkında, 657 sayılı Kanunun ek 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine göre bu Kanunun yayımlandığı tarihten önceki süreler için herhangi bir fer'i alacak hesaplanmaz.

b) 5/8/1996 tarihinden önce yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınanlar hakkında, ilgili adına fiilen ödemenin yapıldığı tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca tespit ve ilân edilen efektif satış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilerek bulunacak tutar ile bu tutara sarf tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen süre için 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere tespit ve ilân edilen kanunî faiz işletilerek hesaplama yapılır. Ancak, bu hükümlere göre hesaplama yapılması sonucunda borçlunun aleyhine bir durum ortaya çıkması halinde (a) bendi hükümleri uygulanır.

(2) Bunların daha önce ödemiş oldukları tutar ile mecburi hizmetlerinde değerlendirilen sürelere isabet eden tutar, yukarıdaki şekilde belirlenecek tutardan düşülür. Bu madde uyarınca vazgeçilen borç tutarına isabet eden vekalet ücreti de dahil yargılama giderleri tahsil edilmez. Hesaplanan borç tutarı, ilgilinin durumu ve ödenmesi gereken meblağ dikkate alınarak azamî beş yıla kadar taksitlendirilebilir.

(3) **Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, 2547 sayılı Kanunun geçici 53 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen durumda olup, aynı Kanunun 35 inci maddesi uyarınca yurtiçinde görevlendirilenlerden geçici 53 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen sürede borçlarını ödemek için başvurmayanlar ile söz konusu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre içerisinde anılan düzenlemede belirtilen nedenlerle haklarında borç takibi yapılanların veya yapılması gerekenlerin, kendilerine Türk Lirası olarak yapılmış olan her türlü masrafa ilişkin borç tutarları, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üç ay içerisinde borçlu oldukları idarelere başvurmaları halinde, imzaladıkları yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi hükümleri dikkate alınmaksızın ve ilgililere ödeme yapma sonucunu doğurmaksızın yeniden hesaplanır ve başvuru süresi içerisinde tahsilat işlemi durdurulur. Yapılacak hesaplamada, bu kişilerin hizmetleri karşılığında aldıkları yurt içi maaşları ve buna yönelik cezai şart talep edilmez, bunlar haricinde Türk Lirası olarak yapılmış olan her türlü masraf tutarına, sarf tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen süre için 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere tespit ve ilan edilen kanuni faiz işletilerek hesaplama yapılır. Bu kişiler hakkında da bu maddenin ikinci fıkrası hükümleri uygulanır.**

**(4)** Birinci fıkra kapsamında bulunanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce borcunun tamamını ödemeden veya mecburi hizmetini tamamlamadan vefat edenlerin borç yükümlülükleri ortadan kalkar. Buna bağlı olarak, borçlunun kendisi, mirasçıları ve kefilleri hakkında her türlü borç yükümlülükleri ortadan kaldırılır ve her türlü borç takibi işlemlerine son verilir.

**GEÇİCİ MADDE 4-** (1) Bu Kanunla 5326 sayılı Kanunun 20 nci maddesine eklenen hüküm kapsamına giren ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce işlenmiş olan kabahatlere ilişkin olarak verilmeyen ya da verildiği halde ilgilisine tebliğ edilmemiş olan idari para cezasına ilişkin yaptırım kararları, bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren, maddede yapılan değişiklik öncesi hükümlere göre işlemiş olan soruşturma zamanaşımı süresinin kalan kısmını aşmamak kaydıyla, bir yıl içerisinde verilerek ilgilisine tebliğ edilmediği takdirde düşer.

**GEÇİCİ MADDE 5**- (1) 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendindeki geçmiş beş yıllık dönemdeki birikmiş zararın taşınması ile ilgili sınırlama Tasfiye Halinde T. Emlak Bankası Anonim Şirketi yönünden **tasfiye öncesi son beş yıla ait zararlar da dâhil olmak üzere** tasfiye süresince uygulanmaz.

**GEÇİCİ MADDE 6-** (1) 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 14 üncü ve 16 ncı maddelerine istinaden çıkarılan Dış Proje Kredilerinin Dış Borç Kaydına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesi çerçevesinde**,** Merkezi Yönetim Bütçesine dahil kurumların 1/1/2003 ila 31/12/2009 tarihleri arasında yapmış oldukları doğrudan kullanımlardan ödenek yokluğu nedeniyle bütçeleştirilemeyen ve muhasebeleştirilemediği için Hazine Müsteşarlığı kayıtlarına göre teyitsiz kalan kullanımlar, ilgili yıllar bütçe ödeneği ile ilişkilendirilmeksizin, kullanıma ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılarak Hazine Müsteşarlığına bildirilmesi şartıyla teyit edilmiş sayılır. Bu idarelere ilgili yıllara ilişkin olarak ilave ödenek tahsis edilemez. Bu madde kapsamında gerçekleştirilecek teyit işlemleri, ilgili kredi kullanımlarından doğan, muhasebeleştirme ve hesap verme sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

**GEÇİCİ MADDE 7**- (1) **Bu Kanunla 4734 sayılı Kanunda yapılan değişiklikler, bu Kanunun yayımı tarihine kadar ilan edilmiş veya yazılı olarak duyurulmuş ihaleler hakkında uygulanmaz.**

**GEÇİCİ MADDE 8-** (1)**10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun geçici 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c), (d) ve (e) bentlerinde sayılanlardan 31/12/2010 tarihi itibarıyla anılan bentlerde öngörülen süre ve şartlarda görev yapmış olanlar 31/12/2013 tarihine kadar, kadrolarının bulunduğu idarelere iç denetçi olarak atanabilirler. Bu şekilde atananlar Maliye Bakanlığı tarafından bu Kanunun öngördüğü sistemin uygulanmasına yönelik eğitime tabi tutulurlar. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve tereddütleri gidermeye İç Denetim Koordinasyon Kurulu yetkilidir.**

**GEÇİCİ MADDE 9-**(1) **Gelir İdaresi Başkanlığının merkez veya taşra teşkilatı kadrolarında en az üç yıl görev yapan (başka kurumlarda geçici görevli olanlar dâhil) ve son üç yılda olumlu sicil almış olan personel, yaş ve öğrenim alanı şartları hariç Kamu Görevlerine İlk Defa Atananlar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik ile Gelir İdaresi Başkanlığı Gelir Uzmanlığı Yönetmeliğindeki şartları taşımaları kaydıyla, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde açılacak özel sınava girme hakkına sahiptir. Bu sınavı kazananlar gelir uzmanı olarak atanırlar. Sınava ilişkin usul ve esaslar Gelir İdaresi Başkanlığınca belirlenir.**

**GEÇİCİ MADDE 10-** (1) **2005/9539, 2005/9540, 2005/9541 ve 2007/12761 sayılı Bakanlar Kurulu kararları gereğince tabii afet nedeniyle gelir kaybı ve altyapı hasarına uğrayan belediyelerden İller Bankasınca yapılan hesaplama sonucunda alacaklı durumda olanların toplam alacak tutarını geçmemek üzere Maliye Bakanlığı bütçesinden ilgili belediyelere aktarılmak üzere İller Bankasına ödeme yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.**

**Yürürlük**

**MADDE 223-** (1) Bu Kanunun;

a) Aşağıdaki alt bentlerde belirtilen hükümleri 1/10/2008 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde;

1) 24 üncü maddesiyle değiştirilen 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin sonuna eklenen cümle,

2) 25 inci maddesiyle değiştirilen 5510 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendine eklenen “belgeleyenler ile 65 yaşını dolduranlardan talepte bulunanlar,” ibaresi,

3) **36 ncı maddesiyle 5510 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesinden çıkarılan ibare,**

4) 27 nci, 28 inci, **37 nci, 43 üncü, 46 ncı ve 5510 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesinin sekizinci fıkrasına eklenen cümle hariç 49 uncu** maddeleri,

5) **52 nci** maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 30 uncu maddesi,

b) 23 üncü maddesi, 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin sonuna eklenen cümle hariç 24 üncü maddesi, **26 ncı, 31 inci,** 33 üncü, 34 üncü, **35 inci,** 38 inci, 39 uncu, 41 inci ve **42 nci** maddeleri ile **52 nci** maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 32 nci maddesi yayımını takip eden ayın birinci gününde,

c) **52 nci** maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 34 üncü maddesi, **95 inci maddesi, 121 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi, 122 ve 126 ncı maddeleri** 1/1/2011 **tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde**,

ç) **5510 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendine eklenen "belgeleyenler ile 65 yaşını dolduranlardan talepte bulunanlar," ibaresi hariç 25 inci maddesi, 45 inci maddesi ile 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesine eklenen (l) bendi, 51 inci** maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenen ek 5 inci ve ek 6 ncı maddeleri**, 52 nci maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 29 uncu maddesi ile 74 üncü** maddesiyle 4447 sayılı Kanuna eklenen geçici 10 uncu maddesi **1/3/2011 tarihinde,**

d) **142** nci maddesi 8/2/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

e) **89 uncu maddesi 31/12/2010 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde**,

f) **141 ve 159 uncu maddeleri yayımını izleyen altıncı ayın sonunda**,

g) **155 inci maddesi yayımını izleyen üçüncü ayın sonunda**,

**ğ) 192 nci maddesi 13/1/2011 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,**

**h) 195 inci maddesi 1/8/2010 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,**

**ı) 60 ncı maddesi yayımını izleyen üçüncü ayın başında,**

**i)** Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

**Yürütme**

**MADDE 224-** (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE EKLİ
CETVEL VE LİSTELER

**(1) Sayılı Cetvel**

**(I) SAYILI LİSTE**
**(A) CETVELİ**

| *G.T.İ.P. NO | Mal İsmi | Vergi Tutarı (TL) | Birimi |
|---|---|---|---|
| | (Hafif yağlar ve müstahzarları) | | |
| **2710.11.11.00.00** | **Özel bir işleme tabi tutulacak olanlar** (Yalnız nafta) | 2,5000 | Kilogram |
| **2710.11.31.00.00** | **Uçak benzini** | 2,5000 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) | | |
| **2710.11.41.00.00** | **Oktanı (RON) 95'den az olanlar** (Kurşunsuz normal benzin) | 1,8500 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 95 veya daha fazla fakat 98'den az olanlar) | | |
| **2710.11.45.00.11** | **Kurşunsuz benzin 95 oktan** | 1,8915 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 95 veya daha fazla fakat 98'den az olanlar) | | |
| **2710.11.45.00.12** | **Katkılı kurşunsuz benzin 95 oktan** | 1,8915 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 95 veya daha fazla fakat 98'den az olanlar) | | |
| **2710.11.45.00.19** | **Diğerleri** | 1,8915 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar) | | |
| **2710.11.49.00.11** | **Kurşunsuz benzin 98 oktan** | 2,0135 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar) | | |
| **2710.11.49.00.19** | **Diğerleri** | 2,0135 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçenler) | | |
| **2710.11.51.00.00** | **Oktanı (RON) 98'den az olanlar** (Kurşunlu normal benzin) (Kurşunlu süper benzin) | 1,8800 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçenler) | | |
| **2710.11.59.00.00** | **Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar** (Kurşunlu süper benzin) | 1,8800 | Litre |
| **(*) G.T.İ.P. NO:** | **Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon Numaralarıdır.** | | |
| **2710.11.70.00.00** | **Benzin tipi jet yakıtı** | 2,5000 | Litre |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **2710.19.21.00.00** | **Jet yakıtı (Kerosen)** | 2,5000 | Litre |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.41.00.11** | **Motorin** | 1,3045 | Litre |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.41.00.13** | **Kırsal Motorin** | 1,3045 | Litre |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.41.00.29** | **Diğerleri** | 1,3045 | Litre |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.45.00.12** | **Kırsal Motorin** | 1,2345 | Litre |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.45.00.13** | **Deniz motorini (DMX)** | 1,2345 | Litre |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.45.00.14** | **Deniz motorini (DMA)** | 1,2345 | Litre |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.45.00.15** | **Deniz motorini (DMB)** | 1,2345 | Litre |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.45.00.16** | **Deniz motorini (DMC)** | 1,2345 | Litre |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.45.00.29** | **Diğerleri** | 1,2345 | Litre |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler) | | |
| **2710.19.49.00.13** | **Deniz motorini (DMX)** | 1,2345 | Litre |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler) | | |
| **2710.19.49.00.14** | **Deniz motorini (DMA)** | 1,2345 | Litre |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler) | | |
| **2710.19.49.00.15** | **Deniz motorini (DMB)** | 1,2345 | Litre |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler) | | |
| **2710.19.49.00.16** | **Deniz motorini (DMC)** | 1,2345 | Litre |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler) | | |
| **2710.19.49.00.18** | **Diğerleri** | 1,2345 | Litre |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.11** | **Fuel oil 3** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.12** | **Denizcilik yakıtı (RMA-30)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.13** | **Denizcilik yakıtı (RMB-30)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.14** | **Denizcilik yakıtı (RMD-80)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.15** | **Denizcilik yakıtı (RME-180)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.16** | **Denizcilik yakıtı (RMF-180)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.17** | **Denizcilik yakıtı (RMG-380)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.18** | **Denizcilik yakıtı (RMH-380)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.21** | **Denizcilik yakıtı (RMK-380)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.22** | **Denizcilik yakıtı (RMH-700)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.23** | **Denizcilik yakıtı (RMK-700)** | 0,2370 | Kilogram |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.29** | **Diğerleri** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.11** | **Fuel oil 4 (Kalorifer yakıtı)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.12** | **Denizcilik yakıtı (RMA-30)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.13** | **Denizcilik yakıtı (RMB-30)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.14** | **Denizcilik yakıtı (RMD-80)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.15** | **Denizcilik yakıtı (RME-180)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.16** | **Denizcilik yakıtı (RMF-180)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.17** | **Denizcilik yakıtı (RMG-380)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.18** | **Denizcilik yakıtı (RMH-380)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.21** | **Denizcilik yakıtı (RMK-380)** | 0,4760 | Kilogram |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.22** | **Denizcilik yakıtı (RMH-700)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.23** | **Denizcilik yakıtı (RMK-700)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.29** | **Diğerleri** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.11** | **Fuel oil 5** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.12** | **Denizcilik yakıtı (RMA-30)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.13** | **Denizcilik yakıtı (RMB-30)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.14** | **Denizcilik yakıtı (RMD-80)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.15** | **Denizcilik yakıtı (RME-180)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.16** | **Denizcilik yakıtı (RMF-180)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.17** | **Denizcilik yakıtı (RMG-380)** | 0,2240 | Kilogram |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.18** | **Denizcilik yakıtı (RMH-380)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.21** | **Denizcilik yakıtı (RMK-380)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.22** | **Denizcilik yakıtı (RMH-700)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.23** | **Denizcilik yakıtı (RMK-700)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.29** | **Diğerleri** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.11** | **Fuel oil 6** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.12** | **Denizcilik yakıtı (RMA-30)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.13** | **Denizcilik yakıtı (RMB-30)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.14** | **Denizcilik yakıtı (RMD-80)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.15** | **Denizcilik yakıtı (RME-180)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.16** | **Denizcilik yakıtı (RMF-180)** | 0,2240 | Kilogram |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.17** | **Denizcilik yakıtı (RMG-380)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.18** | **Denizcilik yakıtı (RMH-380)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.21** | **Denizcilik yakıtı (RMK-380)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.22** | **Denizcilik yakıtı (RMH-700)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.23** | **Denizcilik yakıtı (RMK-700)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.99** | **Diğerleri** | 0,2240 | Kilogram |
| **27.11** | **Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar**<br>(2711.11.00.00.00; 2711.12; 2711.13; 2711.19.00.00.11; 2711.21.00.00.00; 2711.29.00.00.11 ve 2711.29.00.00.12 hariç) | 2,5000 | Kilogram |
| | (Sıvılaştırılmış) | | |
| **2711.11.00.00.00** | **Doğal gaz** | | |
| | Motorlu taşıtlarda yakıt olarak kullanılacak olanlar | 0,6964 | Metreküp |
| | Diğerleri | 0,0230 | Metreküp |
| | (Sıvılaştırılmış) | | |
| **2711.12** | **Propan** | 1,2100 | Kilogram |
| | (Sıvılaştırılmış) | | |
| **2711.13** | **Bütan** | 1,2100 | Kilogram |
| **2711.19.00.00.11** | **Sıvılaştırılmış petrol gazı (L.P.G.)** | | |
| | Motorlu Taşıtlarda Yakıt Olarak Kullanılacak Olanlar (Otogaz) | 1,2780 | Kilogram |
| | Diğerleri | 1,2100 | Kilogram |
| | (Gaz halinde) | | |
| **2711.21.00.00.00** | **Doğal gaz** | | |
| | Motorlu Taşıtlarda Yakıt Olarak Kullanılacak Olanlar | 0,6964 | Metreküp |
| | Diğerleri | 0,0230 | Metreküp |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Gaz halinde) | | |
| **2711.29.00.00.11** | **Propan** | 1,2100 | Kilogram |
| | (Gaz halinde) | | |
| **2711.29.00.00.12** | **Bütan** | 1,2100 | Kilogram |
| | (Petrol koku) | | |
| **2713.11.00.00.00** | **Kalsine edilmemiş** | 2,5000 | Kilogram |
| | (Petrol koku) | | |
| **2713.12.00.00.00** | **Kalsine edilmiş** | 2,5000 | Kilogram |
| | (Petrol bitümeni) | | |
| **2713.20.00.00.19** | **Diğerleri** | 2,5000 | Kilogram |
| **2713.90** | **Petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları** (28.03 pozisyonundaki her nevi karbon imaline mahsus olanlar hariç) | 2,5000 | Kilogram |
| **3824.90.97.90.54** | **Oto Biodizel** | 0,9100 | Litre |
| **3824.90.97.90.55** | **Yakıt Biodizel** | 0,9100 | Litre |

**(B) CETVELİ**

| G.T.İ.P. NO | Mal İsmi | Vergi Tutarı (TL) | Birimi |
|---|---|---|---|
| **2707.10** | **Benzol (Benzen)** | 2,0135 | Kilogram |
| **2707.20** | **Toluol (toluen)** | 2,0135 | Kilogram |
| **2707.50.90.00.11** | **Solvent nafta** (Çözücü nafta) | 2,0135 | Kilogram |
| **2710.11.21.00.00** | **White spirit** | 2,0135 | Kilogram |
| **2710.11.25.00.00** | **Diğerleri** | 2,0135 | Kilogram |
| **2710.11.90.00.11** | **Diğer solventler** (Çözücüler) (Petrol eteri) | 2,0135 | Kilogram |
| **2710.11.90.00.19** | **Diğerleri** (Petrol eteri) | 2,0135 | Kilogram |
| **2710.19.29.00.00** | **Diğerleri** | 2,0135 | Kilogram |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Petrol eteri) | | |
| **2901.10.00.90.11** | **Hekzan** | 2,0135 | Kilogram |
| **2901.10.00.90.12** | **Heptan** | 2,0135 | Kilogram |
| **2901.10.00.90.13** | **Pentan** | 2,0135 | Kilogram |
| **2902.20.00.00.00** | **Benzen (Benzol)** | 2,0135 | Kilogram |
| **2902.30.00.00.00** | **Toluen (Toluol)** | 2,0135 | Kilogram |
| **2909.19.90.00.13** | **Metil tersiyer bütil eter (MTBE)** | 2,0135 | Kilogram |
| **3811.21.00.10.00** | (Petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içerenler)<br>**Mineral yağlar veya mineral yağlar gibi aynı amaçla kullanılan diğer sıvı yağlar için diğer müstahzar katkılar** | 2,0135 | Kilogram |
| **3811.29.00.10.00** | (Petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içermeyenler)<br>**Mineral yağlar veya mineral yağlar gibi aynı amaçla kullanılan diğer sıvı yağlar için diğer müstahzar katkılar** | 2,0135 | Kilogram |
| **3811.90.00.10.12** | **Hafif mineral yağlar için müstahzar katkılar** | 2,0135 | Kilogram |
| **3814.00.90** | Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan organik karma çözücüler ve incelticiler; boya ve vernik çıkarmada kullanılan müstahzarlar<br>**Diğerleri**<br>(Esası bütil asetat olanlar hariç) | 0,0650 | Kilogram |
| **3824.90.40.00.00** | **Vernikler ve benzeri ürünler için anorganik karma çözücüler ve incelticiler** | 0,0650 | Kilogram |
| **2710.19.71.00.00** | (Yağlama yağları; diğer yağlar)<br>**Özel bir işleme tabi tutulacak olanlar** | 1,0560 | Kilogram |
| **2710.19.75.00.00** | (Yağlama yağları; diğer yağlar)<br>**2710.19.71.00 Alt pozisyonunda belirtilen işlemlerden başka bir işlemle kimyasal değişime tabi tutulacak olanlar** | 1,0560 | Kilogram |
| **2710.19.81.00.00** | (Yağlama yağları; diğer yağlar)<br>**Motor yağları, kompresör yağlama yağları, türbin yağlama yağları** | 1,0560 | Kilogram |
| **2710.19.83.00.00** | (Yağlama yağları; diğer yağlar)<br>**Hidrolik amaçlara mahsus sıvı yağlar** | 1,0560 | Kilogram |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.85.00.00** | **Beyaz yağlar, sıvı parafin** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.87.00.00** | **Dişli yağları ve redüktör yağları** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.91.00.00** | **Metal işlemeye mahsus bileşikler, kalıp çıkarma yağları, aşınmayı önleyici yağlar** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.93.00.00** | **Elektrik izolasyonuna mahsus yağlar** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.99.00.25** | **Diğer madeni yağlar** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.99.00.21** | **Spindle oil** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.99.00.22** | **Light neutral** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.99.00.23** | **Heavy neutral** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.99.00.24** | **Bright stock** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar | | |
| **2710.19.99.00.98** | **Diğerleri**<br>(Yalnız baz yağlar) | 1,0560 | Kilogram |
| **2710.19.25.00.11** | **Gazyağı** | 0,7605 | Litre |
| **2710.19.25.00.19** | **Diğerleri** | 0,7605 | Litre |
| | (Yağlama müstahzarları) | | |
| **3403.11.00.00.00** | **Dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin işlenmesine mahsus müstahzarlar** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama müstahzarları) | | |
| **3403.19.10.00.00** | **Esas madde olarak kabul edilmemek şartıyla, ağırlık itibarıyla % 70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içerenler** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama müstahzarları) | | |
| **3403.19.90.00.00** | **Diğerleri** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama müstahzarları) | | |
| **3403.91.00.00.00** | **Dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin işlenmesine mahsus müstahzarlar** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama müstahzarları) | | |
| **3403.99.00.00.00** | **Diğerleri** | 1,0560 | Kilogram |

(2) Sayılı Cetvel

(II) SAYILI LİSTE

| G.T.İ.P. NO | Mal İsmi | Vergi Oranı (%) |
|---|---|---|
| 8701.20 | **Yarı römorkler için çekiciler** | 4 |
| 87.02 | **10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) motorlu taşıtlar** | |
| | Otobüs | 1 |
| | Midibüs | 4 |
| | Minibüs | 9 |
| 87.03 | **Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (87.02 pozisyonuna girenler hariç) (steyşın vagonlar ve yarış arabaları dahil) [Yalnız binek otomobilleri, steyşın vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları vb., (Para arabaları dahil), motorlu karavanlar, elektrik, gaz, güneş enerjili vb. motorlu taşıtlar.]** [Ambulanslar, mahkum taşımaya mahsus arabalar, cenaze arabaları, itfaiye öncü arabaları gibi özel amaçla yapılmış motorlu taşıtlar, özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar, diğerleri (Golf arabaları vb. taşıtlar) hariç] | |
| | -Yük taşımasında kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi (Yolcu taşıma kapasitesi sürücü dâhil toplam yolcu sayısının 70 kilogramla çarpılması suretiyle hesaplanır. Bu hesaplamada koltuk olmasa dahi, koltuk montajı için bulunan sabit tertibatlar da koltuk olarak dikkate alınır) istiap haddinin (bir aracın güvenle taşıyabileceği sürücü ve yolcu dâhil toplam yük ağırlığı) % 50'sinin altında olan motorlu araçlardan (bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilenler, binek otomobilleri, steyşın vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları hariç) | |
| | İstiap haddi 850 kilogramı geçmeyip motor silindir hacmi 2000 cm³'ün altında olanlar | 10 |
| | İstiap haddi 850 kilogramı geçip motor silindir hacmi 2800 cm³'ün altında olanlar | 10 |
| | -Motor silindir hacmi 3200 cm³'ü geçmeyen sürücü dahil 9 kişilik oturma yeri olanlar | 10 |
| | -Diğerleri | |
| | Motor silindir hacmi 1600 cm³'ü geçmeyenler | 37 |
| | Motor silindir hacmi 1600 cm³'ü geçen fakat 2000 cm³'ü geçmeyenler | 60 |
| | Motor silindir hacmi 2000 cm³'ü geçenler | 84 |
| 8703.10.11.00.00 | **Özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar** | 6,7 |
| 8703.10.18.00.00 | **Diğerleri** (Golf arabaları vb. taşıtlar) | 6,7 |
| 87.04 | **Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar** | |

| | | |
|---|---|---|
| | (Yalnız kayıt ve tescile tabi olanlar ) | |
| | - Azami yüklü kütlesi 4700 kilogramı geçmeyip sürücü sırasından başka oturma yeri veya sürücü sırası dışında yanda pencereleri olanlar (kapalı kasalı olmayanlardan motor silindir hacmi 3200 cm³'ü geçmeyenler hariç); | |
| | Motor silindir hacmi 3000 cm³'ü geçmeyenler | 10 |
| | Motor silindir hacmi 3000 cm³'ü geçen fakat 4000 cm³'ü geçmeyenler | 52 |
| | Motor silindir hacmi 4000 cm³'ü geçenler | 75 |
| | - Kapalı kasalı olup istiap haddi 620 kilogramın altında olanlar | 10 |
| | - Diğerleri | 4 |
| **87.05** | **Özel amaçlı motorlu taşıtlar (insan veya eşya taşımak üzere özel olarak yapılmış olanlar hariç) (Örneğin; kurtarıcılar, vinçli taşıtlar, itfaiye taşıtları, beton karıştırıcı ile mücehhez taşıtlar, yol süpürmeye mahsus arabalar, tohum, gübre, zift, su ve benzerlerini püskürten arabalar, seyyar atölyeler, seyyar radyoloji üniteleri)**<br>[(Yalnız kayıt ve tescile tabi olanlar) (İtfaiye taşıtları hariç)] | 4 |
| **87.09** | **Fabrika, antrepo, liman veya hava limanlarında kısa mesafelerde eşya taşımaya mahsus, kaldırma tertibatı ile donatılmamış kendinden hareketli yük arabaları; demiryolu istasyon platformlarında kullanılan türde çekiciler; bu taşıtların aksam ve parçaları** | 4 |
| **87.11** | **Motosikletler (mopedler dahil) ve bir yardımcı motoru bulunan tekerlekli taşıtlar (sepetli olsun olmasın); sepetler**<br>(sepetler hariç) | |
| | Motor silindir hacmi 250 cm³'ü geçmeyenler | 22 |
| | Motor silindir hacmi 250 cm³'ü geçenler | 37 |
| **88.02** | **Diğer hava taşıtları (helikopterler, uçaklar gibi); uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları**<br>[(Yalnız helikopterler ve uçaklar) (Askeri, zirai, yangınla mücadelede kullanılan özel yapıdaki helikopterler ve uçaklar hariç)] | 0,5 |
| **8901.10.10.00.11** | **18 Gros tonilatoyu geçmeyen gezinti gemileri**<br>(Denizde seyretmeye mahsus olanlar) | 6,7 |
| **8901.10.90.00.11** | **Yolcu ve gezinti gemileri**<br>(Denizde seyretmeye mahsus olmayanlar) | 6,7 |
| **89.03** | **Yatlar ve diğer eğlence ve spor tekneleri; kürekli kayıklar ve kanolar**<br>(Şişirilebilir olanlar, birim ağırlığı 100 kg.ı geçmeyenler, kürekli kayıklar ve kanolar hariç) | 8 |

**NOT : Bu listedeki malların aksam ve parçaları kapsama dahil değildir.**

(3) Sayılı Cetvel

(III) SAYILI LİSTE
(A) CETVELİ

| G.T.İ.P. NO | Mal İsmi | Vergi Oranı (%) | Asgari Maktu Vergi Tutarı (TL/Lt) |
|---|---|---|---|
| **2202.10.00.00.13** | **Kolalı Gazozlar** | 25 | - |
| **2203.00** | **Malttan üretilen biralar** | 63,3 | 0,44 |
| **22.04** | **Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil); üzüm şırası (20.09 pozisyonunda yer alanlar hariç)** (2204.10 köpüklü şaraplar ve 2204.30 diğer üzüm şıraları hariç) | 63,3 | 2,44 |
| **2204.10** | **Köpüklü şaraplar** | 275,6 | 16,12 |
| **22.05** | **Vermut ve diğer taze üzüm şarapları (bitkiler veya kokulu maddelerle aromalandırılmış)** (2205.10.10.00.00, 2205.10.90.00.12 hariç) | 275,6 | 22,1 |
| **2205.10.10.00.00** | **Alkol derecesi hacim itibariyle % 18 veya daha az olanlar** | 275,6 | 17,55 |
| **2206.00** | **Fermente edilmiş diğer içecekler (elma şarabı, armut şarabı, bal şarabı gibi), tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan fermente edilmiş içeceklerin karışımları ve fermente edilmiş içeceklerle alkolsüz içeceklerin karışımları** | 275,6 | 2,44 |
| **2205.10.90.00.12** | **Alkol derecesi hacim itibariyle % 22'den fazla olanlar** | 275,6 | 85,8 |
| **2207.20** | **Alkol derecesi ne olursa olsun tağyir (denatüre) edilmiş etil alkol ve damıtım yoluyla elde edilen diğer alkollü içkiler** (Alkol derecesi ne olursa olsun tağyir (denatüre) edilmiş etil alkol hariç) | 275,6 | 85,8 |
| **22.08** | **Alkol derecesi hacim itibariyle % 80'den az olan tağyir (denatüre) edilmemiş etil alkol; damıtım yoluyla elde edilen alkollü içkiler, likörler ve diğer alkollü içecekler** [(2208.90.91; 2208.90.99) Alkol derecesi hacim itibariyle % 80'den az olan tağyir (denatüre) edilmemiş etil alkol hariç, (2208.20; 2208.50; 2208.60; 2208.70 ve 2208.90 hariç)] | 275,6 | 85,8 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **2208.20** | **Üzüm şarabı veya üzüm cibresinin damıtılması yolu ile elde edilen alkollü içkiler** | 275,6 | 71,5 |
| **2208.50** | **Cin ve Geneva** | 275,6 | 57,2 |
| **2208.60** | **Votka** (2208.60.91.00.00, 2208.60.99.00.00 hariç) | 275,6 | 57,2 |
| **2208.60.91.00.00** | **Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar** (Alkol derecesi hacim itibariyle % 45.4'den fazla olanlar) | 275,6 | 85,8 |
| **2208.60.99.00.00** | **Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar** (Alkol derecesi hacim itibariyle % 45.4'den fazla olanlar) | 275,6 | 85,8 |
| **2208.70** | **Likörler** | 275,6 | 78,65 |
| **2208.90** | **Diğerleri** (2208.90.48.00.11, 2208.90.71.00.11 hariç) | 275,6 | 85,8 |
| **2208.90.48.00.11** | **Rakı** (Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar) | 275,6 | 51,48 |
| **2208.90.71.00.11** | **Rakı** (Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar) | 275,6 | 51,48 |

**(B) CETVELİ**

| G.T.İ.P. NO | Mal İsmi | Vergi Oranı (%) | Asgari Maktu Vergi Tutarı (TL |
|---|---|---|---|
| **2402.10.00.00.11** | **Tütün içeren purolar** | 63 | 0,1325 |
| **2402.10.00.00.12** | **Uçları açık purolar** | 63 | 0,1325 |
| **2402.10.00.00.19** | **Sigarillolar** | 63 | 0,1325 |
| **2402.20** | **Tütün içeren sigaralar** | 63 | 0,1325 |
| **2402.90.00.00.00** | **Diğerleri** (Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış purolar, uçları açık purolar, sigarillolar ve sigaralar) | | |
| | -Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış purolar, uçları açık purolar ve sigarillolar | 63 | 0,1325 |
| | -Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış sigaralar | 63 | 0,1325 |
| **2403.10** | **İçilen tütün (Herhangi bir oranda tütün yerine geçen maddeleri içersin içermesin)** (2403.10.10.00.19 ve 2403.10.90.00.19 hariç) | 63 | 0,1325 |
| **2403.10.10.00.19** | **Diğerleri** (Net muhtevası 500 gramı geçmeyen ambalajlarda olanlar) | 63 | 0,1325 |
| **2403.10.90.00.19** | **Diğerleri** (Net muhtevası 500 gramı geçen ambalajlarda olanlar) | 63 | 0,1325 |
| **2403.99.10.00.00** | **Enfiye ve çiğnemeye mahsus tütün** | 63 | 0,1325 |

(4) Sayılı Cetvel

(IV) SAYILI LİSTE

| G.T.İ.P. NO | Mal İsmi | Vergi Oranı (%) |
|---|---|---|
| **1604.30** | **Havyar ve havyar yerine kullanılan ürünler** | 20 |
| **3303.00** | **Parfümler ve tuvalet suları (3303.00.90.00.11 Kolonyalar hariç)** | 20 |
| **33.04** | **Güzellik veya makyaj müstahzarları ve cilt bakımı için müstahzarlar (İlaçlar hariç) (güneş kremleri veya güneşlenme müstahzarları dahil); manikür ve pedikür müstahzarları** | 20 |
| **3305.20.00.00.00** | **Perma ve defrize müstahzarları** | 20 |
| **3305.30.00.00.00** | **Saç spreyleri** | 20 |
| | (Saç losyonları, boyaları, v.b) | |
| **3305.90** | **Diğerleri** | 20 |
| **33.07** | **Traş öncesi, traş sırasında veya traştan sonra kullanılan müstahzarlar, vücut deodorantları, banyo müstahzarları, tüy dökücüler ve tarifenin başka yerinde yer almayan veya belirtilmeyen diğer parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları, kapalı yerlerde kullanılan müstahzar deodorantlar (parfümlü veya dezenfekte edici vasfı olsun olmasın)** | 20 |
| | **Traş köpüğü ve traş kremi** | 6,7 |
| **3401.11.00.90.00** | **Diğerleri** (Yalnız traş sabunu) | 6,7 |
| **4103.90.90.00.11** | **Diğer hayvanların yaş derileri** (Koyun ve kuzuların yaş derileri hariç) [Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri] | 20 |
| **4103.90.90.00.12** | **Diğer hayvanların kuru derileri** (Koyun ve kuzuların kuru derileri hariç) [Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri] | 20 |
| **4103.90.90.00.13** | **Diğer hayvanların pikle derileri** (Koyun ve kuzuların pikle derileri hariç) [Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri] | 20 |
| **4103.90.90.00.19** | **Diğerleri** (Koyun ve kuzu ile keçi ve oğlakların ham postları hariç) [Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri] | 20 |
| **43** | **Postlar, kürkler ve taklit kürkler; bunların mamülleri** [Bu fasılda yer alan koyun, kuzu, keçi, oğlak ve sığırların (bufalo dahil) postları, kürkleri ve taklit kürkleri ile bunlardan mamul giyim eşyası, aksesuarları ve diğer eşya hariç] | 20 |

| | | |
|---|---|---|
| **49.01** | **Kitaplar, broşürler, risaleler ve benzeri matbuat (ayrı ayrı sayfalar halinde olsun olmasın)**<br>(Yalnız 3266 sayılı Kanunla değişik 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar) | 20 |
| **49.02** | **Gazeteler ve periyodik yayınlar (resimli olsun olmasın veya reklam içersin içermesin)**<br>(Yalnız 3266 sayılı Kanunla değişik 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar) | 20 |
| | (Cam seramiğinden sofra ve mutfak eşyası) | |
| **7013.10.00.10.00** | **Sofra ve mutfak işleri için olanlar** | 20 |
| | (Kurşun kristalden ayaklı bardak) | |
| **7013.22.10.00.00** | **El imali olanlar** | 20 |
| | (Kurşun kristalden ayaklı bardak) | |
| **7013.22.90.00.00** | **Makine imali olanlar** | 20 |
| | (Kurşun kristalden el imali bardak) | |
| **7013.33.11.00.00** | **Kesilmiş veya başka şekilde dekorlanmış** | 20 |
| | (Kurşun kristalden el imali bardak) | |
| **7013.33.19.00.00** | **Diğerleri** | 20 |
| | (Kurşun kristalden makine imali bardak) | |
| **7013.33.91.00.00** | **Kesilmiş veya başka şekilde dekorlanmış** | 20 |
| | (Kurşun kristalden makine imali bardak) | |
| **7013.33.99.00.00** | **Diğerleri** | 20 |
| | (Kurşun kristalden sofra ve mutfak eşyası) | |
| **7013.41.10.00.00** | **El imali olanlar**<br>(Bardak hariç) | 20 |
| | (Kurşun kristalden sofra ve mutfak eşyası) | |
| **7013.41.90.00.00** | **Makine imali olanlar**<br>(Bardak hariç) | 20 |
| | (Kurşun kristalden tuvalet, yazıhane ve ev tezyinatı ve benzeri işler için diğer cam eşya) | |
| **7013.91.10.00.00** | **El imali olanlar** | 20 |
| | (Kurşun kristalden tuvalet, yazıhane ve ev tezyinatı ve benzeri işler için diğer cam eşya) | |
| **7013.91.90.00.00** | **Makine imali olanlar** | 20 |

| | | |
|---|---|---|
| 71.01 | **Tabii inci veya kültür incileri (işlenmiş veya tasnife tabi tutulmuş olsun olmasın) (fakat ipliğe dizilmemiş, mıhlanmamış veya takılmamış); tabii inci veya kültür incileri (taşınmasında kolaylık sağlamak amacıyla geçici olarak ipliğe dizilmiş)** | 20 |
| 71.02 | **Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mıhlanmamış veya takılmamış)**<br>(Sanayide kullanılanlar hariç) | 20 |
| 71.03 | **Kıymetli taşlar (elmaslar hariç) veya yarı kıymetli taşlar (işlenmiş veya tasnife tabi tutulmuş olsun olmasın) (fakat ipliğe dizilmemiş, mıhlanmamış veya takılmamış); kıymetli taşlar (elmaslar hariç) veya yarı kıymetli taşlar (tasnife tabi tutulmamış) (taşınmasında kolaylık sağlamak amacıyla geçici olarak ipliğe dizilmiş)** | 20 |
| | (Sanayide kullanılmayan sentetik veya terkip yoluyla elde edilen kıymetli veya yarı kıymetli taşlar) | |
| **7104.90.00.00.19** | **Diğerleri** | 20 |
| 71.05 | **Tabii veya sentetik, kıymetli veya yarı kıymetli taşların toz ve pudraları**<br>(Sanayide kullanılanlar hariç) | 20 |
| 71.16 | **Tabii inci veya kültür incilerinden, kıymetli ya da yarı kıymetli taşlardan eşya (tabii, sentetik veya terkip yoluyla elde edilmiş)** | 20 |
| **8214.20.00.00.00** | **Manikür ve pedikür takım ve aletleri (tırnak törpüleri dahil)** | 20 |
| | (Kaşık, çatal vb. takım halinde) | |
| **8215.10.20.00.11** | **Altın ve gümüşle kaplamalı olanlar** | 20 |
| | (Tek kaşık, çatal vb.) | |
| **8215.91.00.90.11** | **Altın ve gümüşle kaplamalı olanlar** | 20 |
| 84.15 | **Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatı olanlar) (nemin ayrı olarak ayarlanamadığı cihazlar dahil)**<br>[(Yalnız 8415.10.10.00.00 Tek bir gövde halinde (Self-contained); 8415.10.90.00.00 Ayrı elemanlı sistemler (split sistem); 8415.81.00.90.00 Diğerleri (Bir soğutucu ünite ve soğutma-ısıtma çevrimini tersine değiştiren bir valf içerenler) (ters çevrimli ısı pompaları); (sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayanlar); 8415.82.00.90.00 Diğerleri (Bir soğutucu ünite içeren, sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayan, pencere ve duvar tipi olmayan, motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılmayan klima cihazı); 8415.83.00.90.00 Diğerleri (Bir soğutucu ünite içermeyen, sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayan, pencere ve duvar tipi olmayan motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılmayan klima cihazı) | 6,7 |

| | | |
|---|---|---|
| **84.18** | **Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar (elektrikli olsun olmasın); ısı pompaları (84.15 pozisyonundaki klima cihazları hariç)**<br>(Diğer soğutucu veya dondurucu cihazlar; ısı pompaları hariç) | 6,7 |
| **8419.11.00.00.00** | **Gazla çalışan anında su ısıtıcılar** | 6,7 |
| | (Katı yakıtlı) | |
| **8419.19.00.00.11** | **Termosifonlar (depolu su ısıtıcıları)** | 6,7 |
| | (Termosifonlar ve güneş enerjili su ısıtıcıları dışındaki elektrikli olmayan anında veya depolu su ısıtıcıları) | |
| **8419.19.00.00.19** | **Diğerleri** | 6,7 |
| | (Çamaşır kurutma makinaları) | |
| **8421.12.00.00.11** | **Bir defada kurutacağı çamaşırın kuru ağırlığı 6 kg'ı geçmeyecek kapasitede olanlar** | 6,7 |
| | (Bulaşık yıkama makinaları) | |
| **8422.11.00.00.00** | **Evlerde kullanılanlar** | 6,7 |
| | (Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg.ı geçmeyen tam otomatik çamaşır yıkama makinası) | |
| **8450.11.11.00.00** | **Çamaşırı önden yüklemeli olanlar** | 6,7 |
| | (Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg.ı geçmeyen tam otomatik çamaşır yıkama makinası) | |
| **8450.11.19.00.00** | **Çamaşırı üstten yüklemeli olanlar** | 6,7 |
| | (Tam otomatik çamaşır yıkama makinası) | |
| **8450.11.90.00.00** | **Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg'ı geçen fakat 10 kg'ı geçmeyenler** | 6,7 |
| | (Çamaşır yıkama makinası) | |
| **8450.12.00.00.00** | **Diğer çamaşır makinaları (Santrifüjlü kurutma tertibatlı olanlar)** | 6,7 |
| | (Kuru çamaşır kapasitesi 10 kg.ı geçmeyen, santrifüjlü kurutma tertibatı olmayan çamaşır yıkama makinası) | |
| **8450.19.00.00.11** | **Elektrikli olanlar** | 6,7 |
| | (Elektrikli olmayan çamaşır yıkama makinası) | |
| **8450.19.00.00.19** | **Diğerleri** | 6,7 |
| | (Kuru çamaşır kapasitesi 10 kg.ı geçmeyen kurutma makinaları) | |
| **8451.21.00.00.11** | **Evlerde kullanılanlar** | 6,7 |
| **85.08** | **Vakumlu elektrik süpürgeleri** | 6,7 |

| | | |
|---|---|---|
| | (Gıda maddelerini öğütücüler ve karıştırıcılar; meyva veya sebze presleri, vb.; et kıyma makinaları vb.) | |
| 85.09 | **Ev işlerinde kullanılmaya mahsus kendinden elektrik motorlu elektromekanik cihazlar (85.08 pozisyonunda yer alan vakumlu elektrik süpürgeleri hariç)** | 6,7 |
| | (Elektrikli) | |
| 8510.10.00.00.00 | **Traş makinaları** | 6,7 |
| 85.16 | **Elektrikli anında veya depolu su ısıtıcılar ve daldırma tipi ısıtıcılar; herhangi bir mahallin veya toprak ve benzeri yerlerin ısıtılmasına mahsus elektrikli cihazlar; berber işleri için elektrotermik cihazlar (örneğin; saç kurutucular, saç kıvırma cihazları, saç kıvırma maşalarını ısıtma cihazları) ve el kurutma makinaları; elektrikli ütüler; ev işlerinde kullanılan diğer elektrotermik cihazlar; elektrikli ısıtıcı rezistanslar (85.45 pozisyonundakiler hariç) (8516.40 Elektrikli ütüler hariç)** | 6,7 |
| 8517.11.00.00.00 | **Kordonsuz ahizeli telli telefon cihazları** | 20 |
| 8517.12.00.00.11 | **Alıcısı bulunan verici portatif (cellular) telsiz telefon cihazları** | 20 |
| 8517.12.00.00.12 | **Alıcısı bulunan verici mobil araç (cellular) telsiz telefon cihazları** | 20 |
| 8517.12.00.00.13 | **Alçak güçlü (100 miliwatt'dan küçük) mobil telsiz telefon cihazları** | 20 |
| 8517.69.31.00.00 | **Arama, uyarma veya çağırma sistemlerinde kullanılan taşınabilir alıcılar** | 20 |
| 8517.69.39.00.00 | **Diğerleri**<br>(Yalnız amatör telsiz alıcı cihazları) | 20 |
| 8517.69.90.90.14 | **Alıcısı bulunan verici halk bandı (CB) ve 49 MHz alçak güçlü (100 miliwatt'dan küçük) telsiz cihazları** | 20 |
| 8517.69.90.90.15 | **Alıcısı bulunan verici kablosuz mikrofon cihazları** | 20 |
| 8517.69.90.90.18 | **Alıcısı bulunan verici amatör telsiz telefon cihazları** | 20 |
| 8517.69.90.90.21 | **Alıcısı bulunan verici alçak güçlü ve oyuncak telsiz cihazları (gücü 100 miliwatt'dan az olanlar)** | 20 |
| 8517.69.90.90.29 | **Diğerleri**<br>(Yalnız amatör telsiz telefon verici cihazları ve telsiz alarm cihazları) | 20 |
| 85.18 | **Mikrofonlar ve bunların mesnetleri; hoparlörler (kabinlerine monte edilmiş olsun olmasın); başa takılan kulaklıklar, kulağa takılan kulaklıklar (bir mikrofonla kombine halde olsun olmasın), bir mikrofon ve bir veya daha fazla hoparlör içeren setler; elektrikli ses frekansı yükselteçleri, takım halindeki ses amplifikatörleri** | 20 |

| | | |
|---|---|---|
| **85.19** | **Ses kaydetme veya kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihazlar** (8519.81.81.00.00, 8519.81.85.00.00, 8519.81.95.00.00, 8519.89.90.10.00. 8519.89.90.90.00 hariç) | 6,7 |
| **85.21** | **Video kayıt veya gösterme cihazları (bir video tunerle birlikte olsun olmasın)** | 6,7 |
| | (Manyetik mesnetler) | |
| **8523.29.15.00.18** | **Video bantları** | 6,7 |
| | (Diğer manyetik mesnetler) | |
| **8523.29.39.00.16** | **Video bantları** | 6,7 |
| | (Kayıt yapılmamış optik mesnetler) | |
| **8523.40.11.00.11** | **Lazer diskler** | 6,7 |
| | (Kayıt yapılmamış optik mesnetler) | |
| **8523.40.13.00.11** | **Lazer diskler** | 6,7 |
| | (Kayıt yapılmamış optik mesnetler) | |
| **8523.40.19.00.11** | **Lazer diskler** | 6,7 |
| | (Otomatik bilgi işlem makinası dışında kullanılanlar) | |
| **8523.40.51.00.00** | **Dijital çok yönlü diskler (DVD)** | 6,7 |
| | (Dijital çok yönlü olmayan diskler) | |
| **8523.40.59.00.00** | **Diğerleri** | 6,7 |
| **8525.80** | **Televizyon kameraları, dijital kameralar ve görüntü kaydedici kameralar** [Yalnız 8525.80.11 Üç veya daha fazla kamera tüpü olan televizyon kameraları; 8525.80.19 Televizyon kameraları (8525.80.11 pozisyonunda olmayan televizyon kameraları); 8525.80.30.00.00 Dijital kameralar] | 20 |
| **8526.92** | **Uzaktan kumanda etmeye mahsus telsiz cihazları** | 20 |
| **8527.12** | **Cep tipi radyo kaset çalar** | 20 |
| **8527.13** | **Ses kayıt veya kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihaz ile birlikte olan diğer cihazlar** | 20 |
| | (Harici bir güç kaynağı olmaksızın çalışan radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.19.00.00.00** | **Diğerleri** | 6,7 |
| | (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.21.20.00.00** | **Lazer okuma sistemli olanlar** | 20 |

| | | |
|---|---|---|
| | (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.21.52.00.00** | **Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar** | 20 |
| | (Kaset tipi olmayan) (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.21.59.00.00** | **Diğerleri** | 20 |
| | (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.21.70.00.00** | **Lazer okuma sistemli olanlar** | 20 |
| | (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.21.92.00.00** | **Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar** | 20 |
| | (Kaset tipi olmayan, sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.21.98.00.00** | **Diğerleri** | 20 |
| | (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde ses kayıt cihazı ile birlikte olmayan radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.29.00.00.00** | **Diğerleri** | 20 |
| | (Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.91.11.00.00** | **Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar** | 6,7 |
| | (Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.91.19.00.00** | **Diğerleri** | 6,7 |
| | (Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.91.35.00.00** | **Lazer okuma sistemli olanlar** | 6,7 |
| | (Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.91.91.00.00** | **Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar** | 6,7 |
| | (Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.91.99.00.00** | **Diğerleri** | 6,7 |
| **8527.92.10.00.00** | **Çalar saatli radyolar** | 6,7 |
| | (Saatli radyolar) | |
| **8527.92.90.00.00** | **Diğerleri** | 6,7 |
| | (Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.99.00.00.00** | **Diğerleri** | 6,7 |
| **85.28** | **Monitörler ve projektörler (televizyon alıcı cihazı ile mücehhez olmayanlar); televizyon alıcı cihazları (radyo yayınlarını alıcı cihazı veya ses veya görüntü kayıt veya tekrar verme cihazıyla birlikte olsun olmasın)** (8528.41.00.00.00 ; 8528.51.00.00.00 ; 8528.61.00.00.00 hariç) | 6,7 |

| | | |
|---|---|---|
| 8543.70.90.00.15 | Infrared ile çalışan uzaktan kumanda cihazları (remote control) | 20 |
| | (Saat kayışları) | |
| 9113.90.80.20.00 | İnci, kıymetli taş; sentetik veya terkip yoluyla elde edilen taşlardan mamül olanlar | 20 |
| 9302.00.00.00.00 | Revolverler ve tabancalar (93.03 veya 93.04 pozisyonundakiler hariç) | 20 |
| 93.03 | Bir patlayıcının itiş gücü ile çalışan diğer ateşli silahlar ve benzeri cihazlar (spor için av tüfekleri ve tüfekler, ağızdan doldurulan ateşli silahlar, sadece işaret fişeği atmak üzere imal edilmiş tabanca ve diğer cihazlar, manevra fişeği atmak için tabanca ve revolverler, hayvan öldürmeye mahsus sürgülü silahlar, ok-atar tüfekler gibi) | 20 |
| 9405.10.50.10.11 | Kristal avizeler | 20 |
| 95.04 | Lunaparklar benzeri yerler için oyun eşyası, tilt makinası, bilardo, kumarhane oyunları için özel masalar, salon veya masa oyunları ve otomatik bowling oyun ekipmanları dahil | 20 |
| 96.01 | İşlenmiş fildişi, kemik, bağa, boynuz, çatallı boynuz, mercan, sedef ve yontulmaya elverişli diğer hayvansal maddeler ve bu maddelerden eşya (kalıplama suretiyle elde edilen eşya dahil) | 20 |

**NOT: Bu listedeki malların aksam ve parçaları kapsama dahil değildir.**

## (V) SAYILI CETVEL
## AYLIK SÖZLEŞME ÜCRETLERİ (BRÜT TL)

| GÖREV UNVANI | Taban Ücret | Tavan Ücret |
|---|---|---|
| Uzman | | |
| Kadro Derecesi 1 | 2.540 | 2.970 |
| Kadro Derecesi 2 | 2.380 | 2.800 |
| Kadro Derecesi 3 | 2.225 | 2.630 |
| Kadro Derecesi 4 | 2.100 | 2.460 |
| Kadro Derecesi 5 | 1.995 | 2.350 |
| Kadro Derecesi 6 | 1.915 | 2.250 |
| Kadro Derecesi 7 | 1.840 | 2.150 |
| Uzman Yardımcısı | 1.320 | 1.555 |

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : MALİYE BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLAR

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ |
|---|---|---|---|
| GİH | Devlet Bütçe Uzmanı | 1 | 69 |
| GİH | Devlet Bütçe Uzmanı | 2 | 33 |
| GİH | Devlet Bütçe Uzmanı | 3 | 40 |
| GİH | Devlet Bütçe Uzmanı | 4 | 32 |
| GİH | Devlet Bütçe Uzmanı | 5 | 30 |
| GİH | Devlet Bütçe Uzmanı | 6 | 34 |
| GİH | Devlet Bütçe Uzmanı | 7 | 27 |
| GİH | Devlet Muhasebe Uzmanı | 1 | 70 |
| GİH | Devlet Muhasebe Uzmanı | 2 | 30 |
| GİH | Devlet Muhasebe Uzmanı | 3 | 23 |
| GİH | Devlet Muhasebe Uzmanı | 4 | 21 |
| GİH | Devlet Muhasebe Uzmanı | 5 | 59 |
| GİH | Devlet Muhasebe Uzmanı | 6 | 15 |
| GİH | Devlet Malları Uzmanı | 1 | 11 |
| GİH | Devlet Malları Uzmanı | 2 | 9 |
| GİH | Devlet Malları Uzmanı | 3 | 6 |
| GİH | Devlet Malları Uzmanı | 4 | 10 |
| GİH | Devlet Malları Uzmanı | 5 | 48 |
| GİH | Devlet Malları Uzmanı | 6 | 12 |
| GİH | Mali Suçları Araştırma Uzmanı | 1 | 11 |
| GİH | Mali Suçları Araştırma Uzmanı | 2 | 10 |
| GİH | Mali Suçları Araştırma Uzmanı | 3 | 8 |
| GİH | Mali Suçları Araştırma Uzmanı | 4 | 21 |
| GİH | Mali Suçları Araştırma Uzmanı | 5 | 20 |
| GİH | Mali Suçları Araştırma Uzmanı | 6 | 2 |
| GİH | Mali Suçları Araştırma Uzmanı | 7 | 1 |
| GİH | Devlet Bütçe Uzman Yardımcısı | 8 | 75 |

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ |
|---|---|---|---|
| GİH | Devlet Bütçe Uzman Yardımcısı | 9 | 89 |
| GİH | Devlet Muhasebe Uzman Yardımcısı | 6 | 100 |
| GİH | Devlet Muhasebe Uzman Yardımcısı | 7 | 38 |
| GİH | Devlet Muhasebe Uzman Yardımcısı | 8 | 26 |
| GİH | Devlet Malları Uzman Yardımcısı | 6 | 33 |
| GİH | Devlet Malları Uzman Yardımcısı | 7 | 32 |
| GİH | Mali Suçları Araştırma Uzman Yardımcısı | 6 | 1 |
| GİH | Mali Suçları Araştırma Uzman Yardımcısı | 7 | 29 |
| GİH | Mali Suçları Araştırma Uzman Yardımcısı | 8 | 12 |
| GİH | Mali Suçları Araştırma Uzman Yardımcısı | 9 | 3 |
| | **TOPLAM** | | **1.090** |

**KURUMU : ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI**
**TEŞKİLATI : MERKEZ**

**İPTAL EDİLEN KADROLAR**

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ |
|---|---|---|---|
| GİH | Çalışma Uzmanı | 6 | 10 |
| GİH | İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı | 4 | 6 |
| GİH | İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı | 5 | 4 |
| GİH | İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı | 6 | 5 |
| GİH | Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzmanı | 1 | 21 |
| GİH | Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzmanı | 2 | 4 |
| GİH | Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzmanı | 5 | 16 |
| GİH | Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzmanı | 7 | 2 |
| GİH | Çalışma Uzman Yardımcısı | 7 | 4 |
| GİH | Çalışma Uzman Yardımcısı | 8 | 23 |
| GİH | Çalışma Uzman Yardımcısı | 9 | 8 |
| GİH | İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcısı | 8 | 25 |
| GİH | İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcısı | 9 | 10 |
| GİH | Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzman Yardımcısı | 7 | 5 |
| GİH | Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzman Yardımcısı | 8 | 20 |
| GİH | Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzman Yardımcısı | 9 | 10 |
| | **TOPLAM** | | **173** |

KURUMU : MALİYE BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : TAŞRA

İPTAL EDİLEN KADROLAR

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ |
|---|---|---|---|
| GİH | Milli Emlak Uzmanı | 1 | 105 |
| GİH | Milli Emlak Uzmanı | 2 | 41 |
| GİH | Milli Emlak Uzmanı | 3 | 89 |
| GİH | Milli Emlak Uzmanı | 4 | 101 |
| GİH | Milli Emlak Uzmanı | 5 | 346 |
| GİH | Milli Emlak Uzmanı | 6 | 111 |
| GİH | Milli Emlak Uzmanı | 7 | 24 |
| GİH | Milli Emlak Uzmanı | 8 | 1 |
| GİH | Muhasebe Uzmanı | 1 | 250 |
| GİH | Muhasebe Uzmanı | 2 | 250 |
| GİH | Muhasebe Uzmanı | 3 | 300 |
| GİH | Muhasebe Uzmanı | 4 | 250 |
| GİH | Muhasebe Uzmanı | 5 | 550 |
| GİH | Muhasebe Uzmanı | 6 | 200 |
| GİH | Muhasebe Uzmanı | 7 | 250 |
| GİH | Muhasebe Uzmanı | 8 | 25 |
| GİH | Milli Emlak Uzman Yardımcısı | 6 | 115 |
| GİH | Milli Emlak Uzman Yardımcısı | 7 | 120 |
| GİH | Milli Emlak Uzman Yardımcısı | 8 | 90 |
| GİH | Milli Emlak Uzman Yardımcısı | 9 | 123 |
| GİH | Muhasebe Uzman Yardımcısı | 9 | 575 |
| | **TOPLAM** | | **3.916** |

KURUMU : ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : TAŞRA

İPTAL EDİLEN KADROLAR

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ |
|---|---|---|---|
| GİH | İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı | 5 | 13 |
| GİH | İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı | 6 | 7 |
| GİH | İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcısı | 7 | 8 |
| GİH | İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcısı | 8 | 24 |
| | **TOPLAM** | | **52** |

KURUMU : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

TEŞKİLATI : TAŞRA

İPTAL EDİLEN KADROLAR

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ |
|---|---|---|---|
| GİH | Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı | 8 | 40 |
| GİH | Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı | 9 | 60 |
| | **TOPLAM** | | **100** |

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : BAŞBAKANLIK

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ |
|---|---|---|---|
| GİH | Başbakan Başmüşaviri | 1 | 15 |
| GİH | Başbakan Müşaviri | 1 | 20 |
| | TOPLAM | | 35 |

KURUMU : MALİYE BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ |
|---|---|---|---|
| GİH | Maliye Uzmanı | 1 | 161 |
| GİH | Maliye Uzmanı | 2 | 82 |
| GİH | Maliye Uzmanı | 3 | 77 |
| GİH | Maliye Uzmanı | 4 | 84 |
| GİH | Maliye Uzmanı | 5 | 157 |
| GİH | Maliye Uzmanı | 6 | 63 |
| GİH | Maliye Uzmanı | 7 | 28 |
| GİH | Maliye Uzman Yardımcısı | 6 | 134 |
| GİH | Maliye Uzman Yardımcısı | 7 | 99 |
| GİH | Maliye Uzman Yardımcısı | 8 | 113 |
| GİH | Maliye Uzman Yardımcısı | 9 | 92 |
| | TOPLAM | | 1.090 |

KURUMU : ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ |
|---|---|---|---|
| GİH | Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanı | 1 | 21 |
| GİH | Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanı | 2 | 4 |
| GİH | Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanı | 4 | 6 |
| GİH | Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanı | 5 | 83 |
| GİH | Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanı | 6 | 72 |
| GİH | Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanı | 7 | 52 |
| GİH | Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı | 6 | 50 |
| GİH | Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı | 7 | 117 |
| GİH | Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı | 8 | 242 |
| GİH | Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı | 9 | 28 |
| GİH | İş Müfettişi | 5 | 250 |
| GİH | İş Müfettişi | 6 | 150 |
| GİH | İş Müfettişi Yardımcısı | 7 | 300 |
| GİH | İş Müfettişi Yardımcısı | 8 | 300 |
| | **TOPLAM** | | **1675** |

KURUMU : ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK EĞİTİM VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ |
|---|---|---|---|
| GİH | Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanı | 5 | 25 |
| GİH | Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzman Yardımcısı | 8 | 50 |
| | **TOPLAM** | | 75 |

KURUMU : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ |
|---|---|---|---|
| GİH | Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı | 8 | 100 |
| | **TOPLAM** | | **100** |

KURUMU : TÜRKİYE İŞ KURUMU
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ |
|---|---|---|---|
| GİH | İstihdam ve Meslek Uzmanı | 5 | 150 |
| GİH | İstihdam ve Meslek Uzman Yardımcısı | 8 | 250 |
| | **TOPLAM** | | **400** |

KURUMU : SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ |
|---|---|---|---|
| GİH | Uzman | 5 | 28 |
| GİH | Uzman | 6 | 12 |
| GİH | Uzman Yardımcısı | 7 | 31 |
| GİH | Uzman Yardımcısı | 8 | 78 |
| GİH | Özel Kalem Müdürü | 1 | 1 |
| | **TOPLAM** | | **150** |

KURUMU : AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ |
|---|---|---|---|
| GİH | Genel Sekreterlik Müşaviri | 1 | 7 |
| | TOPLAM | | 7 |

KURUMU : YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ |
|---|---|---|---|
| GİH | Başdenetçi | 1 | 2 |
| GİH | Denetçi | 2 | 2 |
| GİH | Denetçi | 3 | 2 |
| GİH | Denetçi | 4 | 2 |
| GİH | Denetçi | 5 | 2 |
| GİH | Denetçi | 6 | 3 |
| GİH | Denetçi Yardımcısı | 7 | 8 |
| GİH | Denetçi Yardımcısı | 8 | 9 |
| | TOPLAM | | 30 |

KURUMU : MALİYE BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLAR

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ |
|---|---|---|---|
| GİH | Defterdarlık Uzmanı | 1 | 355 |
| GİH | Defterdarlık Uzmanı | 2 | 291 |
| GİH | Defterdarlık Uzmanı | 3 | 389 |
| GİH | Defterdarlık Uzmanı | 4 | 351 |
| GİH | Defterdarlık Uzmanı | 5 | 896 |
| GİH | Defterdarlık Uzmanı | 6 | 311 |
| GİH | Defterdarlık Uzmanı | 7 | 274 |
| GİH | Defterdarlık Uzmanı | 8 | 26 |
| GİH | Defterdarlık Uzman Yardımcısı | 6 | 115 |
| GİH | Defterdarlık Uzman Yardımcısı | 7 | 120 |
| GİH | Defterdarlık Uzman Yardımcısı | 8 | 90 |
| GİH | Defterdarlık Uzman Yardımcısı | 9 | 698 |
| | **TOPLAM** | | **3.916** |

KURUMU : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLAR

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ |
|---|---|---|---|
| GİH | Sosyal Güvenlik Denetmeni | 1 | 500 |
| GİH | Sosyal Güvenlik Denetmeni | 3 | 500 |
| GİH | Sosyal Güvenlik Denetmeni | 5 | 500 |
| GİH | Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcısı | 7 | 1250 |
| | **TOPLAM** | | **2750** |

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU TARAFINDAN KABUL EDİLEN METNE EKLİ CETVEL VE LİSTELER

**(1) Sayılı Cetvel**
**(I) SAYILI LİSTE**
**(A) CETVELİ**

| *G.T.İ.P. NO | Mal İsmi | Vergi Tutarı (TL) | Birimi |
|---|---|---|---|
| | (Hafif yağlar ve müstahzarları) | | |
| **2710.11.11.00.00** | **Özel bir işleme tabi tutulacak olanlar** (Yalnız nafta) | 2,5000 | Kilogram |
| **2710.11.31.00.00** | **Uçak benzini** | 2,5000 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) | | |
| **2710.11.41.00.00** | **Oktanı (RON) 95'den az olanlar** (Kurşunsuz normal benzin) | 1,8500 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 95 veya daha fazla fakat 98'den az olanlar) | | |
| **2710.11.45.00.11** | **Kurşunsuz benzin 95 oktan** | 1,8915 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 95 veya daha fazla fakat 98'den az olanlar) | | |
| **2710.11.45.00.12** | **Katkılı kurşunsuz benzin 95 oktan** | 1,8915 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 95 veya daha fazla fakat 98'den az olanlar) | | |
| **2710.11.45.00.19** | **Diğerleri** | 1,8915 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar) | | |
| **2710.11.49.00.11** | **Kurşunsuz benzin 98 oktan** | 2,0135 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar) | | |
| **2710.11.49.00.19** | **Diğerleri** | 2,0135 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçenler) | | |
| **2710.11.51.00.00** | **Oktanı (RON) 98'den az olanlar** (Kurşunlu normal benzin) (Kurşunlu süper benzin) | 1,8800 | Litre |
| | (İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçenler) | | |
| **2710.11.59.00.00** | **Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar** (Kurşunlu süper benzin) | 1,8800 | Litre |

**(*) G.T.İ.P. NO: Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon Numaralarıdır**

| | | | |
|---|---|---|---|
| **2710.11.70.00.00** | **Benzin tipi jet yakıtı** | 2,5000 | Litre |
| **2710.19.21.00.00** | **Jet yakıtı (Kerosen)** | 2,5000 | Litre |
| **2710.19.41.00.11** | (Ağırlık itibarıyla kükürt oranı % 0,05'i geçmeyenler)<br>**Motorin** | 1,3045 | Litre |
| **2710.19.41.00.13** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçmeyenler)<br>**Kırsal Motorin** | 1,3045 | Litre |
| **2710.19.41.00.29** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçmeyenler)<br>**Diğerleri** | 1,3045 | Litre |
| **2710.19.45.00.12** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler)<br>**Kırsal Motorin** | 1,2345 | Litre |
| **2710.19.45.00.13** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler)<br>**Deniz motorini (DMX)** | 1,2345 | Litre |
| **2710.19.45.00.14** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler)<br>**Deniz motorini (DMA)** | 1,2345 | Litre |
| **2710.19.45.00.15** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler)<br>**Deniz motorini (DMB)** | 1,2345 | Litre |
| **2710.19.45.00.16** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler)<br>**Deniz motorini (DMC)** | 1,2345 | Litre |
| **2710.19.45.00.29** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler)<br>**Diğerleri** | 1,2345 | Litre |
| **2710.19.49.00.13** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler)<br>**Deniz motorini (DMX)** | 1,2345 | Litre |
| **2710.19.49.00.14** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler)<br>**Deniz motorini (DMA)** | 1,2345 | Litre |
| **2710.19.49.00.15** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler)<br>**Deniz motorini (DMB)** | 1,2345 | Litre |
| **2710.19.49.00.16** | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler)<br>**Deniz motorini (DMC)** | 1,2345 | Litre |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler) | | |
| **2710.19.49.00.18** | **Diğerleri** | 1,2345 | Litre |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.11** | **Fuel oil 3** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.12** | **Denizcilik yakıtı (RMA-30)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.13** | **Denizcilik yakıtı (RMB-30)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.14** | **Denizcilik yakıtı (RMD-80)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.15** | **Denizcilik yakıtı (RME-180)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.16** | **Denizcilik yakıtı (RMF-180)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.17** | **Denizcilik yakıtı (RMG-380)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.18** | **Denizcilik yakıtı (RMH-380)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.21** | **Denizcilik yakıtı (RMK-380)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.22** | **Denizcilik yakıtı (RMH-700)** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller) | | |
| | (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.23** | **Denizcilik yakıtı (RMK-700)** | 0,2370 | Kilogram |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.61.00.29** | **Diğerleri** | 0,2370 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.11** | **Fuel oil 4 (Kalorifer yakıtı)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.12** | **Denizcilik yakıtı (RMA-30)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.13** | **Denizcilik yakıtı (RMB-30)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.14** | **Denizcilik yakıtı (RMD-80)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.15** | **Denizcilik yakıtı (RME-180)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.16** | **Denizcilik yakıtı (RMF-180)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.17** | **Denizcilik yakıtı (RMG-380)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.18** | **Denizcilik yakıtı (RMH-380)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.21** | **Denizcilik yakıtı (RMK-380)** | 0,4760 | Kilogram |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.22** | **Denizcilik yakıtı (RMH-700)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.23** | **Denizcilik yakıtı (RMK-700)** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) | | |
| **2710.19.63.00.29** | **Diğerleri** | 0,4760 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.11** | **Fuel oil 5** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.12** | **Denizcilik yakıtı (RMA-30)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.13** | **Denizcilik yakıtı (RMB-30)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.14** | **Denizcilik yakıtı (RMD-80)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.15** | **Denizcilik yakıtı (RME-180)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.16** | **Denizcilik yakıtı (RMF-180)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.17** | **Denizcilik yakıtı (RMG-380)** | 0,2240 | Kilogram |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.18** | **Denizcilik yakıtı (RMH-380)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.21** | **Denizcilik yakıtı (RMK-380)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.22** | **Denizcilik yakıtı (RMH-700)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.23** | **Denizcilik yakıtı (RMK-700)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) | | |
| **2710.19.65.00.29** | **Diğerleri** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.11** | **Fuel oil 6** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.12** | **Denizcilik yakıtı (RMA-30)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.13** | **Denizcilik yakıtı (RMB-30)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.14** | **Denizcilik yakıtı (RMD-80)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.15** | **Denizcilik yakıtı (RME-180)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.16** | **Denizcilik yakıtı (RMF-180)** | 0,2240 | Kilogram |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.17** | **Denizcilik yakıtı (RMG-380)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.18** | **Denizcilik yakıtı (RMH-380)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.21** | **Denizcilik yakıtı (RMK-380)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.22** | **Denizcilik yakıtı (RMH-700)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.23** | **Denizcilik yakıtı (RMK-700)** | 0,2240 | Kilogram |
| | (Fuel oiller)<br>(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) | | |
| **2710.19.69.00.99** | **Diğerleri** | 0,2240 | Kilogram |
| **27.11** | **Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar**<br>(2711.11.00.00.00; 2711.12; 2711.13; 2711.19.00.00.11; 2711.21.00.00.00; 2711.29.00.00.11 ve 2711.29.00.00.12 hariç) | 2,5000 | Kilogram |
| | (Sıvılaştırılmış) | | |
| **2711.11.00.00.00** | **Doğal gaz** | | |
| | Motorlu taşıtlarda yakıt olarak kullanılacak olanlar | 0,6964 | Metreküp |
| | Diğerleri | 0,0230 | Metreküp |
| | (Sıvılaştırılmış) | | |
| **2711.12** | **Propan** | 1,2100 | Kilogram |
| | (Sıvılaştırılmış) | | |
| **2711.13** | **Bütan** | 1,2100 | Kilogram |
| **2711.19.00.00.11** | **Sıvılaştırılmış petrol gazı (L.P.G.)** | | |
| | Motorlu Taşıtlarda Yakıt Olarak Kullanılacak Olanlar (Otogaz) | 1,2780 | Kilogram |
| | Diğerleri | 1,2100 | Kilogram |
| | (Gaz halinde) | | |
| **2711.21.00.00.00** | **Doğal gaz** | | |
| | Motorlu Taşıtlarda Yakıt Olarak Kullanılacak Olanlar | 0,6964 | Metreküp |
| | Diğerleri | 0,0230 | Metreküp |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Gaz halinde) | | |
| **2711.29.00.00.11** | **Propan** | 1,2100 | Kilogram |
| | (Gaz halinde) | | |
| **2711.29.00.00.12** | **Bütan** | 1,2100 | Kilogram |
| **27.13** | **Petrol koku, petrol bitümeni ve petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları** ( 2713.11.00.00.00; 2713.12.00.00.00; 2713.20.00.00.19; 2713.90 hariç) | 2,5000 | Kilogram |
| | (Petrol koku) | | |
| **2713.11.00.00.00** | **Kalsine edilmemiş** | 2,5000 | Kilogram |
| | (Petrol koku) | | |
| **2713.12.00.00.00** | **Kalsine edilmiş** | 2,5000 | Kilogram |
| | (Petrol bitümeni) | | |
| **2713.20.00.00.19** | **Diğerleri** | 2,5000 | Kilogram |
| **2713.90** | **Petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları** (28.03 pozisyonundaki her nevi karbon imaline mahsus olanlar hariç) | 2,5000 | Kilogram |
| **2715.00.00.00.00** | **Esasını tabii asfalt, tabii bitümen, petrol bitümeni, mineral katran veya mineral katran zifti (bitümenli sakızlar, cut-backs gibi) teşkil eden bitümenli karışımlar** | 2,5000 | Kilogram |
| **3824.90.97.90.54** | **Oto Biodizel** | 0,9100 | Litre |
| **3824.90.97.90.55** | **Yakıt Biodizel** | 0,9100 | Litre |

**(B) CETVELİ**

| G.T.İ.P. NO | Mal İsmi | Vergi Tutarı (TL) | Birimi |
|---|---|---|---|
| **2707.10** | **Benzol (Benzen)** | 2,0135 | Kilogram |
| **2707.20** | **Toluol (Toluen)** | 2,0135 | Kilogram |
| **2707.50.90.00.11** | **Solvent nafta** (Çözücü nafta) | 2,0135 | Kilogram |
| **2710.11.21.00.00** | **White spirit** | 2,0135 | Kilogram |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **2710.11.25.00.00** | **Diğerleri** | 2,0135 | Kilogram |
| **2710.11.90.00.11** | **Diğer solventler**<br>(Çözücüler) (Petrol eteri) | 2,0135 | Kilogram |
| **2710.11.90.00.19** | **Diğerleri**<br>(Petrol eteri) | 2,0135 | Kilogram |
| **2710.19.29.00.00** | **Diğerleri**<br>(Petrol eteri) | 2,0135 | Kilogram |
| **2901.10.00.90.11** | **Hekzan** | 2,0135 | Kilogram |
| **2901.10.00.90.12** | **Heptan** | 2,0135 | Kilogram |
| **2901.10.00.90.13** | **Pentan** | 2,0135 | Kilogram |
| **2902.20.00.00.00** | **Benzen (Benzol)** | 2,0135 | Kilogram |
| **2902.30.00.00.00** | **Toluen (Toluol)** | 2,0135 | Kilogram |
| **2909.19.90.00.13** | **Metil tersiyer bütil eter (MTBE)** | 2,0135 | Kilogram |
| **3811.21.00.10.00** | (Petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içerenler)<br>**Mineral yağlar veya mineral yağlar gibi aynı amaçla kullanılan diğer sıvı yağlar için diğer müstahzar katkılar** | 2,0135 | Kilogram |
| **3811.29.00.10.00** | (Petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içermeyenler)<br>**Mineral yağlar veya mineral yağlar gibi aynı amaçla kullanılan diğer sıvı yağlar için diğer müstahzar katkılar** | 2,0135 | Kilogram |
| **3811.90.00.10.12** | **Hafif mineral yağlar için müstahzar katkılar** | 2,0135 | Kilogram |
| **3814.00.90** | Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan organik karma çözücüler ve incelticiler; boya ve vernik çıkarmada kullanılan müstahzarlar<br>**Diğerleri**<br>(Esası bütil asetat olanlar hariç) | 0,0650 | Kilogram |
| **3824.90.40.00.00** | **Vernikler ve benzeri ürünler için anorganik karma çözücüler ve incelticiler** | 0,0650 | Kilogram |
| **2710.19.71.00.00** | (Yağlama yağları; diğer yağlar)<br>**Özel bir işleme tabi tutulacak olanlar** | 1,0560 | Kilogram |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.75.00.00** | **2710.19.71.00 Alt pozisyonunda belirtilen işlemlerden başka bir işlemle kimyasal değişime tabi tutulacak olanlar** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.81.00.00** | **Motor yağları, kompresör yağlama yağları, türbin yağlama yağları** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.83.00.00** | **Hidrolik amaçlara mahsus sıvı yağlar** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.85.00.00** | **Beyaz yağlar, sıvı parafin** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.87.00.00** | **Dişli yağları ve redüktör yağları** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.91.00.00** | **Metal işlemeye mahsus bileşikler, kalıp çıkarma yağları, aşınmayı önleyici yağlar** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.93.00.00** | **Elektrik izolasyonuna mahsus yağlar** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.99.00.25** | **Diğer madeni yağlar** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.99.00.21** | **Spindle oil** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.99.00.22** | **Light neutral** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.99.00.23** | **Heavy neutral** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar) | | |
| **2710.19.99.00.24** | **Bright stock** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama yağları; diğer yağlar | | |
| **2710.19.99.00.98** | **Diğerleri**<br>(Yalnız baz yağlar) | 1,0560 | Kilogram |
| **2710.19.25.00.11** | **Gazyağı** | 0,7605 | Litre |
| **2710.19.25.00.19** | **Diğerleri** | 0,7605 | Litre |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | (Yağlama müstahzarları) | | |
| **3403.11.00.00.00** | **Dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin işlenmesine mahsus müstahzarlar** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama müstahzarları) | | |
| **3403.19.10.00.00** | **Esas madde olarak kabul edilmemek şartıyla, ağırlık itibarıyla % 70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içerenler** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama müstahzarları) | | |
| **3403.19.90.00.00** | **Diğerleri** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama müstahzarları) | | |
| **3403.91.00.00.00** | **Dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin işlenmesine mahsus müstahzarlar** | 1,0560 | Kilogram |
| | (Yağlama müstahzarları) | | |
| **3403.99.00.00.00** | **Diğerleri** | 1,0560 | Kilogram |

(2) Sayılı Cetvel

(II) SAYILI LİSTE

| G.T.İ.P. NO | Mal İsmi | Vergi Oranı (%) |
|---|---|---|
| **8701.20** | **Yarı römorkler için çekiciler** | 4 |
| **87.02** | **10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) motorlu taşıtlar** | |
| | Otobüs | 1 |
| | Midibüs | 4 |
| | Minibüs | 9 |
| **87.03** | **Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (87.02 pozisyonuna girenler hariç) (steyşın vagonlar ve yarış arabaları dahil) [Yalnız binek otomobilleri, steyşın vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları vb., (Para arabaları dahil), motorlu karavanlar, elektrik, gaz, güneş enerjili vb. motorlu taşıtlar.]** [Ambulanslar, mahkum taşımaya mahsus arabalar, cenaze arabaları, itfaiye öncü arabaları gibi özel amaçla yapılmış motorlu taşıtlar, özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar, diğerleri (Golf arabaları vb. taşıtlar) hariç] | |
| | -Yük taşımasında kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi (Yolcu taşıma kapasitesi sürücü dâhil toplam yolcu sayısının 70 kilogramla çarpılması suretiyle hesaplanır. Bu hesaplamada koltuk olmasa dahi, koltuk montajı için bulunan sabit tertibatlar da koltuk olarak dikkate alınır) istiap haddinin (bir aracın güvenle taşıyabileceği sürücü ve yolcu dâhil toplam yük ağırlığı) % 50'sinin altında olan motorlu araçlardan (bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilenler, binek otomobilleri, steyşın vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları hariç) | |
| | İstiap haddi 850 kilogramı geçmeyip motor silindir hacmi 2000 $cm^3$'ün altında olanlar | 10 |
| | İstiap haddi 850 kilogramı geçip motor silindir hacmi 2800 $cm^3$'ün altında olanlar | 10 |
| | -Motor silindir hacmi 3200 $cm^3$'ü geçmeyen sürücü dahil 9 kişilik oturma yeri olanlar | 10 |
| | -Diğerleri | |
| | Motor silindir hacmi 1600 $cm^3$'ü geçmeyenler | 37 |
| | Motor silindir hacmi 1600 $cm^3$'ü geçen fakat 2000 $cm^3$'ü geçmeyenler | 60 |
| | Motor silindir hacmi 2000 $cm^3$'ü geçenler | 84 |
| **8703.10.11.00.00** | **Özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar** | 6,7 |

| | | |
|---|---|---|
| **8703.10.18.00.00** | **Diğerleri**<br>(Golf arabaları vb. taşıtlar) | 6,7 |
| **87.04** | **Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar**<br>(Yalnız kayıt ve tescile tabi olanlar ) | |
| | - Azami yüklü kütlesi 4700 kilogramı geçmeyip sürücü sırasından başka oturma yeri veya sürücü sırası dışında yanda pencereleri olanlar (kapalı kasalı olmayanlardan motor silindir hacmi 3200 cm³'ü geçmeyenler hariç); | |
| | Motor silindir hacmi 3000 cm³'ü geçmeyenler | 10 |
| | Motor silindir hacmi 3000 cm³'ü geçen fakat 4000 cm³'ü geçmeyenler | 52 |
| | Motor silindir hacmi 4000 cm³'ü geçenler | 75 |
| | - Kapalı kasalı olup istiap haddi 620 kilogramın altında olanlar | 10 |
| | - Diğerleri | 4 |
| **87.05** | **Özel amaçlı motorlu taşıtlar (insan veya eşya taşımak üzere özel olarak yapılmış olanlar hariç) (Örneğin; kurtarıcılar, vinçli taşıtlar, itfaiye taşıtları, beton karıştırıcı ile mücehhez taşıtlar, yol süpürmeye mahsus arabalar, tohum, gübre, zift, su ve benzerlerini püskürten arabalar, seyyar atölyeler, seyyar radyoloji üniteleri)**<br>[(Yalnız kayıt ve tescile tabi olanlar) (İtfaiye taşıtları hariç)] | 4 |
| **87.09** | **Fabrika, antrepo, liman veya hava limanlarında kısa mesafelerde eşya taşımaya mahsus, kaldırma tertibatı ile donatılmamış kendinden hareketli yük arabaları; demiryolu istasyon platformlarında kullanılan türde çekiciler; bu taşıtların aksam ve parçaları** | 4 |
| **87.11** | **Motosikletler (mopedler dahil) ve bir yardımcı motoru bulunan tekerlekli taşıtlar (sepetli olsun olmasın); sepetler**<br>(sepetler hariç) | |
| | Motor silindir hacmi 250 cm³'ü geçmeyenler | 22 |
| | Motor silindir hacmi 250 cm³'ü geçenler | 37 |
| **88.02** | **Diğer hava taşıtları (helikopterler, uçaklar gibi); uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları**<br>[(Yalnız helikopterler ve uçaklar) (Askeri, zirai, yangınla mücadelede kullanılan özel yapıdaki helikopterler ve uçaklar hariç)] | 0,5 |
| **8901.10.10.00.11** | **18 Gros tonilatoyu geçmeyen gezinti gemileri**<br>(Denizde seyretmeye mahsus olanlar) | 6,7 |
| **8901.10.90.00.11** | **Yolcu ve gezinti gemileri**<br>(Denizde seyretmeye mahsus olmayanlar) | 6,7 |
| **89.03** | **Yatlar ve diğer eğlence ve spor tekneleri; kürekli kayıklar ve kanolar**<br>(Şişirilebilir olanlar, birim ağırlığı 100 kg.ı geçmeyenler, kürekli kayıklar ve kanolar hariç) | 8 |

**NOT : Bu listedeki malların aksam ve parçaları kapsama dahil değildir.**

**(3) Sayılı Cetvel**

**(III) SAYILI LİSTE**
**(A) CETVELİ**

| G.T.İ.P. NO | Mal İsmi | Vergi Oranı (%) | Asgari Maktu Vergi Tutarı (TL/Lt) |
|---|---|---|---|
| **2202.10.00.00.13** | **Kolalı Gazozlar** | 25 | - |
| **2203.00** | **Malttan üretilen biralar** | 63,3 | 0,44 |
| **22.04** | **Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil); üzüm şırası (20.09 pozisyonunda yer alanlar hariç)** (2204.10 köpüklü şaraplar ve 2204.30 diğer üzüm şıraları hariç) | 63,3 | 2,44 |
| **2204.10** | **Köpüklü şaraplar** | 275,6 | 16,12 |
| **22.05** | **Vermut ve diğer taze üzüm şarapları (bitkiler veya kokulu maddelerle aromalandırılmış)** (2205.10.10.00.00, 2205.10.90.00.12 hariç) | 275,6 | 22,1 |
| **2205.10.10.00.00** | **Alkol derecesi hacim itibariyle % 18 veya daha az olanlar** | 275,6 | 17,55 |
| **2206.00** | **Fermente edilmiş diğer içecekler (elma şarabı, armut şarabı, bal şarabı gibi), tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan fermente edilmiş içeceklerin karışımları ve fermente edilmiş içeceklerle alkolsüz içeceklerin karışımları** | 275,6 | 2,44 |
| **2205.10.90.00.12** | **Alkol derecesi hacim itibariyle % 22'den fazla olanlar** | 275,6 | 85,8 |
| **2207.20** | **Alkol derecesi ne olursa olsun tağyir (denatüre) edilmiş etil alkol ve damıtım yoluyla elde edilen diğer alkollü içkiler** (Alkol derecesi ne olursa olsun tağyir (denatüre) edilmiş etil alkol hariç) | 275,6 | 85,8 |
| **22.08** | **Alkol derecesi hacim itibariyle % 80'den az olan tağyir (denatüre) edilmemiş etil alkol; damıtım yoluyla elde edilen alkollü içkiler, likörler ve diğer alkollü içecekler** [(2208.90.91; 2208.90.99) Alkol derecesi hacim itibariyle % 80'den az olan tağyir (denatüre) edilmemiş etil alkol hariç, (2208.20; 2208.50; 2208.60; 2208.70 ve 2208.90 hariç)] | 275,6 | 85,8 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **2208.20** | **Üzüm şarabı veya üzüm cibresinin damıtılması yolu ile elde edilen alkollü içkiler** | 275,6 | 71,5 |
| **2208.50** | **Cin ve Geneva** | 275,6 | 57,2 |
| **2208.60** | **Votka** (2208.60.91.00.00, 2208.60.99.00.00 hariç) | 275,6 | 57,2 |
| **2208.60.91.00.00** | **Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar** (Alkol derecesi hacim itibariyle % 45.4'den fazla olanlar) | 275,6 | 85,8 |
| **2208.60.99.00.00** | **Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar** (Alkol derecesi hacim itibariyle % 45.4'den fazla olanlar) | 275,6 | 85,8 |
| **2208.70** | **Likörler** | 275,6 | 78,65 |
| **2208.90** | **Diğerleri** (2208.90.48.00.11, 2208.90.71.00.11 hariç) | 275,6 | 85,8 |
| **2208.90.48.00.11** | **Rakı** (Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar) | 275,6 | 51,48 |
| **2208.90.71.00.11** | **Rakı** (Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar) | 275,6 | 51,48 |

## (B) CETVELİ

| G.T.İ.P. NO | Mal İsmi | Vergi Oranı (%) | Asgari Maktu Vergi Tutarı (TL) |
|---|---|---|---|
| **2402.10.00.00.11** | **Tütün içeren purolar** | 63 | 0,1325 |
| **2402.10.00.00.12** | **Uçları açık purolar** | 63 | 0,1325 |
| **2402.10.00.00.19** | **Sigarillolar** | 63 | 0,1325 |
| **2402.20** | **Tütün içeren sigaralar** | 63 | 0,1325 |
| **2402.90.00.00.00** | **Diğerleri** (Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış purolar, uçları açık purolar, sigarillolar ve sigaralar) | | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | -Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış purolar, uçları açık purolar ve sigarillolar | 63 | 0,1325 |
| | -Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış sigaralar | 63 | 0,1325 |
| **2403.10** | **İçilen tütün (Herhangi bir oranda tütün yerine geçen maddeleri içersin içermesin)** (2403.10.10.00.19 ve 2403.10.90.00.19 hariç) | 63 | 0,1325 |
| **2403.10.10.00.19** | **Diğerleri** (Net muhtevası 500 gramı geçmeyen ambalajlarda olanlar) | 63 | 0,1325 |
| **2403.10.90.00.19** | **Diğerleri** (Net muhtevası 500 gramı geçen ambalajlarda olanlar) | 63 | 0,1325 |
| **2403.99.10.00.00** | **Enfiye ve çiğnemeye mahsus tütün** | 63 | 0,1325 |

(4) Sayılı Cetvel

(IV) SAYILI LİSTE

| G.T.İ.P. NO | Mal İsmi | Vergi Oranı (%) |
|---|---|---|
| 1604.30 | **Havyar ve havyar yerine kullanılan ürünler** | 20 |
| 3303.00 | **Parfümler ve tuvalet suları (3303.00.90.00.11 Kolonyalar hariç)** | 20 |
| 33.04 | **Güzellik veya makyaj müstahzarları ve cilt bakımı için müstahzarlar (İlaçlar hariç) (güneş kremleri veya güneşlenme müstahzarları dahil); manikür ve pedikür müstahzarları** | 20 |
| 3305.20.00.00.00 | **Perma ve defrize müstahzarları** | 20 |
| 3305.30.00.00.00 | **Saç spreyleri** | 20 |
| 3305.90 | (Saç losyonları, boyaları, v.b)<br>**Diğerleri** | 20 |
| 33.07 | **Traş öncesi, traş sırasında veya traştan sonra kullanılan müstahzarlar, vücut deodorantları, banyo müstahzarları, tüy dökücüler ve tarifenin başka yerinde yer almayan veya belirtilmeyen diğer parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları, kapalı yerlerde kullanılan müstahzar deodorantlar (parfümlü veya dezenfekte edici vasfı olsun olmasın)** | 20 |
| | **Traş köpüğü ve traş kremi** | 6,7 |
| 3401.11.00.90.00 | **Diğerleri** (Yalnız traş sabunu) | 6,7 |
| 4103.90.90.00.11 | **Diğer hayvanların yaş derileri**<br>(Koyun ve kuzuların yaş derileri hariç)<br>[Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri] | 20 |
| 4103.90.90.00.12 | **Diğer hayvanların kuru derileri**<br>(Koyun ve kuzuların kuru derileri hariç)<br>[Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri] | 20 |
| 4103.90.90.00.13 | **Diğer hayvanların pikle derileri**<br>(Koyun ve kuzuların pikle derileri hariç)<br>[Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri] | 20 |
| 4103.90.90.00.19 | **Diğerleri**<br>(Koyun ve kuzu ile keçi ve oğlakların ham postları hariç)<br>[Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri] | 20 |

| | | |
|---|---|---|
| **43** | **Postlar, kürkler ve taklit kürkler; bunların mamülleri**<br>[Bu fasılda yer alan koyun, kuzu, keçi, oğlak ve sığırların (bufalo dahil) postları, kürkleri ve taklit kürkleri ile bunlardan mamul giyim eşyası, aksesuarları ve diğer eşya hariç] | 20 |
| **49.01** | **Kitaplar, broşürler, risaleler ve benzeri matbuat (ayrı ayrı sayfalar halinde olsun olmasın)**<br>(Yalnız 3266 sayılı Kanunla değişik 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar) | 20 |
| **49.02** | **Gazeteler ve periyodik yayınlar (resimli olsun olmasın veya reklam içersin içermesin)**<br>(Yalnız 3266 sayılı Kanunla değişik 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar) | 20 |
| | (Cam seramiğinden sofra ve mutfak eşyası) | |
| **7013.10.00.10.00** | **Sofra ve mutfak işleri için olanlar** | 20 |
| | (Kurşun kristalden ayaklı bardak) | |
| **7013.22.10.00.00** | **El imali olanlar** | 20 |
| | (Kurşun kristalden ayaklı bardak) | |
| **7013.22.90.00.00** | **Makine imali olanlar** | 20 |
| | (Kurşun kristalden el imali bardak) | |
| **7013.33.11.00.00** | **Kesilmiş veya başka şekilde dekorlanmış** | 20 |
| | (Kurşun kristalden el imali bardak) | |
| **7013.33.19.00.00** | **Diğerleri** | 20 |
| | (Kurşun kristalden makine imali bardak) | |
| **7013.33.91.00.00** | **Kesilmiş veya başka şekilde dekorlanmış** | 20 |
| | (Kurşun kristalden makine imali bardak) | |
| **7013.33.99.00.00** | **Diğerleri** | 20 |
| | (Kurşun kristalden sofra ve mutfak eşyası) | |
| **7013.41.10.00.00** | **El imali olanlar**<br>(Bardak hariç) | 20 |
| | (Kurşun kristalden sofra ve mutfak eşyası) | |
| **7013.41.90.00.00** | **Makine imali olanlar**<br>(Bardak hariç) | 20 |
| | (Kurşun kristalden tuvalet, yazıhane ve ev tezyinatı ve benzeri işler için diğer cam eşya) | |
| **7013.91.10.00.00** | **El imali olanlar** | 20 |
| | (Kurşun kristalden tuvalet, yazıhane ve ev tezyinatı ve benzeri işler için diğer cam eşya) | |
| **7013.91.90.00.00** | **Makine imali olanlar** | 20 |

| | | |
|---|---|---|
| **71.01** | **Tabii inci veya kültür incileri (işlenmiş veya tasnife tabi tutulmuş olsun olmasın) (fakat ipliğe dizilmemiş, mıhlanmamış veya takılmamış); tabii inci veya kültür incileri (taşınmasında kolaylık sağlamak amacıyla geçici olarak ipliğe dizilmiş)** | 20 |
| **71.02** | **Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mıhlanmamış veya takılmamış)**<br>(Sanayide kullanılanlar hariç) | 20 |
| **71.03** | **Kıymetli taşlar (elmaslar hariç) veya yarı kıymetli taşlar (işlenmiş veya tasnife tabi tutulmuş olsun olmasın) (fakat ipliğe dizilmemiş, mıhlanmamış veya takılmamış); kıymetli taşlar (elmaslar hariç) veya yarı kıymetli taşlar (tasnife tabi tutulmamış) (taşınmasında kolaylık sağlamak amacıyla geçici olarak ipliğe dizilmiş)** | 20 |
| | (Sanayide kullanılmayan sentetik veya terkip yoluyla elde edilen kıymetli veya yarı kıymetli taşlar) | |
| **7104.90.00.00.19** | **Diğerleri** | 20 |
| **71.05** | **Tabii veya sentetik, kıymetli veya yarı kıymetli taşların toz ve pudraları**<br>(Sanayide kullanılanlar hariç) | 20 |
| **71.16** | **Tabii inci veya kültür incilerinden, kıymetli ya da yarı kıymetli taşlardan eşya (tabii, sentetik veya terkip yoluyla elde edilmiş)** | 20 |
| **8214.20.00.00.00** | **Manikür ve pedikür takım ve aletleri (tırnak törpüleri dahil)** | 20 |
| | (Kaşık, çatal vb. takım halinde) | |
| **8215.10.20.00.11** | **Altın ve gümüşle kaplamalı olanlar** | 20 |
| | (Tek kaşık, çatal vb.) | |
| **8215.91.00.90.11** | **Altın ve gümüşle kaplamalı olanlar** | 20 |
| **84.15** | **Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatı olanlar) (nemin ayrı olarak ayarlanamadığı cihazlar dahil)**<br>[(Yalnız 8415.10.10.00.00 Tek bir gövde halinde (Self-contained); 8415.10.90.00.00 Ayrı elemanlı sistemler (split sistem); 8415.81.00.90.00 Diğerleri (Bir soğutucu ünite ve soğutma-ısıtma çevrimini tersine değiştiren bir valf içerenler) (ters çevrimli ısı pompaları); (sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayanlar); 8415.82.00.90.00 Diğerleri (Bir soğutucu ünite içeren, sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayan, pencere ve duvar tipi olmayan, motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılmayan klima cihazı); 8415.83.00.90.00 Diğerleri (Bir soğutucu ünite içermeyen, sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayan, pencere ve duvar tipi olmayan motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılmayan klima cihazı) | 6,7 |

| | | |
|---|---|---|
| **84.18** | **Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar (elektrikli olsun olmasın); ısı pompaları (84.15 pozisyonundaki klima cihazları hariç)**<br>(Diğer soğutucu veya dondurucu cihazlar; ısı pompaları hariç) | 6,7 |
| **8419.11.00.00.00** | **Gazla çalışan anında su ısıtıcılar** | 6,7 |
| | (Katı yakıtlı) | |
| **8419.19.00.00.11** | **Termosifonlar (depolu su ısıtıcıları)** | 6,7 |
| | (Termosifonlar ve güneş enerjili su ısıtıcıları dışındaki elektrikli olmayan anında veya depolu su ısıtıcıları) | |
| **8419.19.00.00.19** | **Diğerleri** | 6,7 |
| | (Çamaşır kurutma makinaları) | |
| **8421.12.00.00.11** | **Bir defada kurutacağı çamaşırın kuru ağırlığı 6 kg'ı geçmeyecek kapasitede olanlar** | 6,7 |
| | (Bulaşık yıkama makinaları) | |
| **8422.11.00.00.00** | **Evlerde kullanılanlar** | 6,7 |
| | (Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg'ı geçmeyen tam otomatik çamaşır yıkama makinası) | |
| **8450.11.11.00.00** | **Çamaşırı önden yüklemeli olanlar** | 6,7 |
| | (Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg'ı geçmeyen tam otomatik çamaşır yıkama makinası) | |
| **8450.11.19.00.00** | **Çamaşırı üstten yüklemeli olanlar** | 6,7 |
| | (Tam otomatik çamaşır yıkama makinası) | |
| **8450.11.90.00.00** | **Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg'ı geçen fakat 10 kg'ı geçmeyenler** | 6,7 |
| | (Çamaşır yıkama makinası) | |
| **8450.12.00.00.00** | **Diğer çamaşır makinaları (Santrifüjlü kurutma tertibatlı olanlar)** | 6,7 |
| | (Kuru çamaşır kapasitesi 10 kg'ı geçmeyen, santrifüjlü kurutma tertibatı olmayan çamaşır yıkama makinası) | |
| **8450.19.00.00.11** | **Elektrikli olanlar** | 6,7 |
| | (Elektrikli olmayan çamaşır yıkama makinası) | |
| **8450.19.00.00.19** | **Diğerleri** | 6,7 |
| | (Kuru çamaşır kapasitesi 10 kg'ı geçmeyen kurutma makinaları) | |
| **8451.21.00.00.11** | **Evlerde kullanılanlar** | 6,7 |
| **85.08** | **Vakumlu elektrik süpürgeleri** | 6,7 |

| | | |
|---|---|---|
| | (Gıda maddelerini öğütücüler ve karıştırıcılar; meyva veya sebze presleri, vb.; et kıyma makinaları vb.) | |
| **85.09** | **Ev işlerinde kullanılmaya mahsus kendinden elektrik motorlu elektro-mekanik cihazlar (85.08 pozisyonunda yer alan vakumlu elektrik süpürgeleri hariç)** | 6,7 |
| | (Elektrikli) | |
| **8510.10.00.00.00** | **Traş makinaları** | 6,7 |
| **85.16** | **Elektrikli anında veya depolu su ısıtıcılar ve daldırma tipi ısıtıcılar; herhangi bir mahallin veya toprak ve benzeri yerlerin ısıtılmasına mahsus elektrikli cihazlar; berber işleri için elektrotermik cihazlar (örneğin; saç kurutucular, saç kıvırma cihazları, saç kıvırma maşalarını ısıtma cihazları) ve el kurutma makinaları; elektrikli ütüler; ev işlerinde kullanılan diğer elektrotermik cihazlar; elektrikli ısıtıcı rezistanslar (85.45 pozisyonundakiler hariç) (8516.40 Elektrikli ütüler hariç)** | 6,7 |
| **8517.11.00.00.00** | **Kordonsuz ahizeli telli telefon cihazları** | 20 |
| **8517.12.00.00.11** | **Alıcısı bulunan verici portatif (cellular) telsiz telefon cihazları** | 20 |
| **8517.12.00.00.12** | **Alıcısı bulunan verici mobil araç (cellular) telsiz telefon cihazları** | 20 |
| **8517.12.00.00.13** | **Alçak güçlü (100 miliwatt'dan küçük) mobil telsiz telefon cihazları** | 20 |
| **8517.69.31.00.00** | **Arama, uyarma veya çağırma sistemlerinde kullanılan taşınabilir alıcılar** | 20 |
| **8517.69.39.00.00** | **Diğerleri**<br>(Yalnız amatör telsiz alıcı cihazları) | 20 |
| **8517.69.90.90.14** | **Alıcısı bulunan verici halk bandı (CB) ve 49 MHz alçak güçlü (100 miliwatt'dan küçük) telsiz cihazları** | 20 |
| **8517.69.90.90.15** | **Alıcısı bulunan verici kablosuz mikrofon cihazları** | 20 |
| **8517.69.90.90.18** | **Alıcısı bulunan verici amatör telsiz telefon cihazları** | 20 |
| **8517.69.90.90.21** | **Alıcısı bulunan verici alçak güçlü ve oyuncak telsiz cihazları (gücü 100 miliwatt'dan az olanlar)** | 20 |
| **8517.69.90.90.29** | **Diğerleri**<br>(Yalnız amatör telsiz telefon verici cihazları ve telsiz alarm cihazları) | 20 |

| | | |
|---|---|---|
| **85.18** | **Mikrofonlar ve bunların mesnetleri; hoparlörler (kabinlerine monte edilmiş olsun olmasın); başa takılan kulaklıklar, kulağa takılan kulaklıklar (bir mikrofonla kombine halde olsun olmasın), bir mikrofon ve bir veya daha fazla hoparlör içeren setler; elektrikli ses frekansı yükselteçleri, takım halindeki ses amplifikatörleri** | 20 |
| **85.19** | **Ses kaydetme veya kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihazlar** (8519.81.81.00.00, 8519.81.85.00.00, 8519.81.95.00.00, 8519.89.90.10.00, 8519.89.90.90.00 hariç) | 6,7 |
| **85.21** | **Video kayıt veya gösterme cihazları (bir video tunerle birlikte olsun olmasın)** | 6,7 |
| | (Manyetik mesnetler) | |
| **8523.29.15.00.18** | **Video bantları** | 6,7 |
| | (Diğer manyetik mesnetler) | |
| **8523.29.39.00.16** | **Video bantları** | 6,7 |
| | (Kayıt yapılmamış optik mesnetler) | |
| **8523.40.11.00.11** | **Lazer diskler** | 6,7 |
| | (Kayıt yapılmamış optik mesnetler) | |
| **8523.40.13.00.11** | **Lazer diskler** | 6,7 |
| | (Kayıt yapılmamış optik mesnetler) | |
| **8523.40.19.00.11** | **Lazer diskler** | 6,7 |
| | (Otomatik bilgi işlem makinası dışında kullanılanlar) | |
| **8523.40.51.00.00** | **Dijital çok yönlü diskler (DVD)** | 6,7 |
| | (Dijital çok yönlü olmayan diskler) | |
| **8523.40.59.00.00** | **Diğerleri** | 6,7 |
| **8525.80** | **Televizyon kameraları, dijital kameralar ve görüntü kaydedici kameralar** [Yalnız 8525.80.11 Üç veya daha fazla kamera tüpü olan televizyon kameraları; 8525.80.19 Televizyon kameraları (8525.80.11 pozisyonunda olmayan televizyon kameraları); 8525.80.30.00.00 Dijital kameralar] | 20 |
| **8526.92** | **Uzaktan kumanda etmeye mahsus telsiz cihazları** | 20 |
| **8527.12** | **Cep tipi radyo kaset çalar** | 20 |
| **8527.13** | **Ses kayıt veya kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihaz ile birlikte olan diğer cihazlar** | 20 |
| | (Harici bir güç kaynağı olmaksızın çalışan radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.19.00.00.00** | **Diğerleri** | 6,7 |

| | | |
|---|---|---|
| | (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.21.20.00.00** | **Lazer okuma sistemli olanlar** | 20 |
| | (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.21.52.00.00** | **Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar** | 20 |
| | (Kaset tipi olmayan) (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.21.59.00.00** | **Diğerleri** | 20 |
| | (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.21.70.00.00** | **Lazer okuma sistemli olanlar** | 20 |
| | (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.21.92.00.00** | **Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar** | 20 |
| | (Kaset tipi olmayan, sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.21.98.00.00** | **Diğerleri** | 20 |
| | (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde ses kayıt cihazı ile birlikte olmayan radyo yayınlarını alıcı cihazlar) | |
| **8527.29.00.00.00** | **Diğerleri** | 20 |
| | (Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.91.11.00.00** | **Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar** | 6,7 |
| | (Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.91.19.00.00** | **Diğerleri** | 6,7 |
| | (Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.91.35.00.00** | **Lazer okuma sistemli olanlar** | 6,7 |
| | (Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.91.91.00.00** | **Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar** | 6,7 |
| | (Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.91.99.00.00** | **Diğerleri** | 6,7 |
| **8527.92.10.00.00** | **Çalar saatli radyolar** | 6,7 |
| | (Saatli radyolar) | |
| **8527.92.90.00.00** | **Diğerleri** | 6,7 |

| | | |
|---|---|---|
| | (Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) | |
| **8527.99.00.00.00** | **Diğerleri** | 6,7 |
| **85.28** | **Monitörler ve projektörler (televizyon alıcı cihazı ile mücehhez olmayanlar); televizyon alıcı cihazları (radyo yayınlarını alıcı cihazı veya ses veya görüntü kayıt veya tekrar verme cihazıyla birlikte olsun olmasın)** (8528.41.00.00.00 ; 8528.51.00.00.00 ; 8528.61.00.00.00 hariç) | 6,7 |
| **8543.70.90.00.15** | **Infrared ile çalışan uzaktan kumanda cihazları (remote control)** | 20 |
| | (Saat kayışları) | |
| **9113.90.80.20.00** | **İnci, kıymetli taş; sentetik veya terkip yoluyla elde edilen taşlardan mamül olanlar** | 20 |
| **9302.00.00.00.00** | **Revolverler ve tabancalar (93.03 veya 93.04 pozisyonundakiler hariç)** | 20 |
| **93.03** | **Bir patlayıcının itiş gücü ile çalışan diğer ateşli silahlar ve benzeri cihazlar (spor için av tüfekleri ve tüfekler, ağızdan doldurulan ateşli silahlar, sadece işaret fişeği atmak üzere imal edilmiş tabanca ve diğer cihazlar, manevra fişeği atmak için tabanca ve revolverler, hayvan öldürmeye mahsus sürgülü silahlar, ok-atar tüfekler gibi)** | 20 |
| **9405.10.50.10.11** | **Kristal avizeler** | 20 |
| **95.04** | **Lunaparklar benzeri yerler için oyun eşyası, tilt makinası, bilardo, kumarhane oyunları için özel masalar, salon veya masa oyunları ve otomatik bowling oyun ekipmanları dahil** | 20 |
| **96.01** | **İşlenmiş fildişi, kemik, bağa, boynuz, çatallı boynuz, mercan, sedef ve yontulmaya elverişli diğer hayvansal maddeler ve bu maddelerden eşya (kalıplama suretiyle elde edilen eşya dahil)** | 20 |

**NOT: Bu listedeki malların aksam ve parçaları kapsama dahil değildir.**

**(1) SAYILI LİSTE**

**KURUMU : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU**
**TEŞKİLATI : TAŞRA**

**İHDAS EDİLEN KADROLAR**

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ |
|---|---|---|---|
| GİH | Sosyal Güvenlik Denetmeni | 1 | 500 |
| GİH | Sosyal Güvenlik Denetmeni | 3 | 500 |
| GİH | Sosyal Güvenlik Denetmeni | 5 | 500 |
| GİH | Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcısı | 7 | 1250 |
| | **TOPLAM** | | **2750** |

## (2) SAYILI LİSTE

KURUMU : DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ | TUTULAN KADRO ADEDİ | TOPLAM |
|---|---|---|---|---|---|
| GİH | Daire Başkanı, Şube Müdürü, Başkonsolos, Büyükelçilik Birinci Müsteşarı, Daimi Temsilcilik Birinci Müsteşarı, Elçi, Büyükelçilik Müsteşarı, Daimi Temsilcilik Müsteşarı, Başkonsolos Yardımcısı, Başkatip, Konsolos, İkinci Katip, Muavin Konsolos, Ataşe | 1 | 478 | | 478 |
| GİH | Büyükelçi, Daire Başkanı, Şube Müdürü, Başkonsolos, Başkonsolos Yardımcısı, Büyükelçilik Müsteşarı, Daimi Temsilcilik Müsteşarı, Başkatip, Konsolos, İkinci Katip, Muavin Konsolos, Ataşe | 2 | 260 | | 260 |
| GİH | Başkâtip, Konsolos, İkinci Katip, Muavin Konsolos, Ataşe | 4 | 270 | | 270 |
| GİH | Başkâtip, Konsolos, İkinci Katip, Muavin Konsolos, Ataşe | 5 | 190 | | 190 |
| GİH | Başkâtip, Konsolos, İkinci Katip, Muavin Konsolos, Ataşe | 6 | 190 | | 190 |
| GİH | İkinci Kâtip, Muavin Konsolos, Ataşe | 7 | 200 | | 200 |
| GİH | İkinci Kâtip, Üçüncü Katip, Muavin Konsolos, Ataşe | 8 | 290 | | 290 |
| | TOPLAM | | 1878 | | 1878 |

## (3) SAYILI LİSTE

KURUMU : DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

| SINIFI | UNVANI | DERECESİ | SERBEST KADRO ADEDİ | TUTULAN KADRO ADEDİ | TOPLAM |
|---|---|---|---|---|---|
| GİH | Daire Başkanı, Özel Kalem Müdürü, Şube Müdürü, Başkonsolos, Büyükelçilik Birinci Müsteşarı, Daimi Temsilcilik Birinci Müsteşarı, Elçi, Büyükelçilik Müsteşarı, Daimi Temsilcilik Müsteşarı, Başkonsolos Yardımcısı, Başkatip, Konsolos, İkinci Katip, Muavin Konsolos, Ataşe | 1 | 478 | | 478 |
| GİH | Büyükelçi, Daire Başkanı, Özel Kalem Müdürü, Şube Müdürü, Başkonsolos, Başkonsolos Yardımcısı, Büyükelçilik Müsteşarı, Daimi Temsilcilik Müsteşarı, Başkatip, Konsolos, İkinci Katip, Muavin Konsolos, Ataşe | 2 | 260 | | 260 |
| GİH | Başkâtip, Konsolos, İkinci Katip, Muavin Konsolos, Üçüncü Katip, Ataşe | 4 | 270 | | 270 |
| GİH | Başkâtip, Konsolos, İkinci Katip, Muavin Konsolos, Üçüncü Katip, Ataşe | 5 | 190 | | 190 |
| GİH | Başkâtip, Konsolos, İkinci Katip, Muavin Konsolos, Üçüncü Katip, Ataşe | 6 | 190 | | 190 |
| GİH | İkinci Kâtip, Muavin Konsolos, Üçüncü Katip, Ataşe, Aday Meslek Memuru, Aday Konsolosluk Ve İhtisas Memuru | 7 | 200 | | 200 |
| GİH | İkinci Katip, Üçüncü Katip, Muavin Konsolos, Ataşe, Aday Meslek Memuru, Aday Konsolosluk Ve İhtisas Memuru | 8 | 290 | | 290 |
| | TOPLAM | | 1878 | | 1878 |